Nieuwe Testament

Boek voor de seminarieleerkracht

Nieuwe Testament

Boek voor de seminarieleerkracht

Een uitgave van
De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen
Salt Lake City (Utah, VS)

Wij stellen uw opmerkingen en correcties op prijs. U kunt die, met vermelding van de aangetroffen fouten, sturen naar:

Seminaries and Institutes of Religion Curriculum Services
50 East North Temple Street
Salt Lake City, Utah 84150-0008
USA
E-mail: ces-manuals@ldschurch.org

Gelieve uw volledige naam, adres, wijk en ring te vermelden.

Vermeld ook de titel van het lesboek. Vermeld daarna uw opmerkingen.

© 2016 Intellectual Reserve, Inc.
Alle rechten voorbehouden.
Printed in the United States of America
Versie 2, 6/16
Version 2, 6/16

Engels origineel vrijgegeven: 2/15.
Ter vertaling vrijgegeven: 2/15
Titel van het origineel: *New Testament Seminary Teacher Manual*
Dutch
12339 120

Inhoud

Inleiding tot *Het Nieuwe Testament: boek voor de seminarieleerkracht* XI
Onze opdracht XI
Lessen voorbereiden XII
Het leerkrachtenboek voor dagelijkse lessen gebruiken XIII
Dagelijks seminarie (schooltijd en ochtend) XIV
De thuisseminarielessen gebruiken XVII
Thuisseminarie XVIII
Overige bronnen XIX
Lessen voor dagelijks seminarie en thuisseminarie
1 Inleiding tot het Nieuwe Testament 1
2 Het heilsplan 6
3 De rol van de leerling 12
4 De Schriften bestuderen 16
5 Context en overzicht van het Nieuwe Testament 22
Thuisstudieles: Het heilsplan — inleiding tot en context van het Nieuwe Testament (unit 1) 29
Inleiding tot het evangelie van Mattheüs 33
6 Mattheüs 1–2 35
7 Mattheüs 3 40
8 Mattheüs 4 45
9 Mattheüs 5:1–16 50
10 Mattheüs 5:17–48 55
Thuisstudieles: Mattheüs 1–5 (unit 2) 60
11 Mattheüs 6 64
12 Mattheüs 7 69
13 Mattheüs 8–10 74
14 Mattheüs 11–12 79
15 Mattheüs 13:1–23 84
Thuisstudieles: Mattheüs 6:1–13:23 (unit 3) 89
16 Mattheüs 13:24–58 93
17 Mattheüs 14 99
18 Mattheüs 15 104
19 Mattheüs 16 109

20 Mattheüs 17 115
Thuisstudieles: Mattheüs 13:24–17:27 (unit 4) 121
21 Mattheüs 18 125
22 Mattheüs 19–20 130
23 Mattheüs 21:1–16 135
24 Mattheüs 21:17–22:14 141
25 Mattheüs 22:15–46 146
Thuisstudieles: Mattheüs 18–22 (unit 5) 151
26 Mattheüs 23 156
27 Mattheüs naar Joseph Smith 24 162
28 Mattheüs 25:1–13 167
29 Mattheüs 25:14–46 172
30 Mattheüs 26:1–30 178
Thuisstudieles: Mattheüs 23:1–26:30 (unit 6) 183
31 Mattheüs 26:31–75 188
32 Mattheüs 27:1–50 193
33 Mattheüs 27:51–28:20 198
Inleiding tot het evangelie van Markus 204
34 Markus 1 206
35 Markus 2–3 211
Thuisstudieles: Mattheüs 26:31–Markus 3:35 (unit 7) 216
36 Marcus 4–5 220
37 Marcus 6 225
38 Markus 7–8 230
39 Marcus 9:1–29 235
40 Markus 9:30–50 240
Thuisstudieles: Markus 4–9 (unit 8) 245
41 Markus 10 250
42 Markus 11–16 255
Inleiding tot het evangelie van Lukas 260
43 Lukas 1 262
44 Lukas 2 268
45 Lukas 3–4 274
Thuisstudieles: Markus 10–Lukas 4 (unit 9) 279
46 Lukas 5 283
47 Lukas 6:1–7:18 288
48 Lukas 7:18–50 293

49 Lukas 8–9 298
50 Lukas 10:1–37 303
Thuisstudieles: Lukas 5:1–10:37 (unit 10) 308
51 Lukas 10:38–12:59 312
52 Lukas 13–14 318
53 Lukas 15 322
54 Lukas 16 327
55 Lukas 17 332
Thuisstudieles: Lukas 10:38–17:37 (unit 11) 337
56 Lukas 18–21 342
57 Lukas 22 346
58 Lukas 23 351
59 Lukas 24 356
Inleiding tot het evangelie van Johannes 361
60 Johannes 1 364
Thuisstudieles: Lukas 18–Johannes 1 (unit 12) 369
61 Johannes 2 373
62 Johannes 3 378
63 Johannes 4 384
64 Johannes 5 389
65 Johannes 6 394
Thuisstudieles: Johannes 2–6 (unit 13) 399
66 Johannes 7 403
67 Johannes 8:1–30 408
68 Johannes 8:31–59 413
69 Johannes 9 419
70 Johannes 10 424
Thuisstudieles: Johannes 7–10 (unit 14) 429
71 Johannes 11 433
72 Johannes 12 438
73 Johannes 13 443
74 Johannes 14 448
75 Johannes 15 453
Thuisstudieles: Johannes 11–15 (unit 15) 458
76 Johannes 16 462
77 Johannes 17 466
78 Johannes 18–19 471

79 Johannes 20 476
80 Johannes 21 481
Thuisstudieles: Johannes 16–21 (unit 16) 486
Inleiding tot de Handelingen van de apostelen 491
81 Handelingen 1:1–8 494
82 Handelingen 1:9–26 499
83 Handelingen 2 504
84 Handelingen 3 509
85 Handelingen 4–5 514
Thuisstudieles: Handelingen 1–5 (unit 17) 519
86 Handelingen 6–7 524
87 Handelingen 8 530
88 Handelingen 9 535
89 Handelingen 10–11 540
90 Handelingen 12 545
Thuisstudieles: Handelingen 6–12 (unit 18) 549
91 Handelingen 13–14 554
92 Handelingen 15 559
93 Handelingen 16 564
94 Handelingen 17 569
95 Handelingen 18–19 574
Thuisstudieles: Handelingen 13–19 (unit 19) 579
96 Handelingen 20–22 583
97 Handelingen 23–26 588
98 Handelingen 27–28 593
Inleiding tot de brief van Paulus aan de Romeinen 598
99 Romeinen 1–3 601
100 Romeinen 4–7 607
Thuisstudieles: Handelingen 20–Romeinen 7 (unit 20) 613
101 Romeinen 8–11 618
102 Romeinen 12–16 623
Inleiding tot de eerste brief van Paulus aan de gemeente van Korinthe . . . 628
103 1 Korinthe 1–2 630
104 1 Korinthe 3–4 635
105 1 Korinthe 5–6 640
Thuisstudieles: Romeinen 8–1 Korinthe 6 (unit 21) 645
106 1 Korinthe 7–8 649

107 1 Korinthe 9–10 654
108 1 Korinthe 11 659
109 1 Korinthe 12 664
110 1 Korinthe 13–14 669
Thuisstudieles: 1 Korinthe 7–14 (unit 22) 674
111 1 Korinthe 15:1–29 678
112 1 Korinthe 15:30–16:24 683
Inleiding tot de tweede brief van Paulus aan de gemeente van Korinthe . . . 688
113 2 Korinthe 1–3 690
114 2 Korinthe 4–5 695
115 2 Korinthe 6–7 700
Thuisstudieles: 1 Korinthe 15–2 Korinthe 7 (unit 23) 705
116 2 Korinthe 8–9 709
117 2 Korinthe 10–13 714
Inleiding tot de brief van Paulus aan de Galaten 719
118 Galaten 1–4 721
119 Galaten 5–6 725
Inleiding tot de brief van Paulus aan de gemeente van Efeze 730
120 Efeze 1 732
Thuisstudieles: 2 Korinthe 8–Efeze 1 (unit 24) 737
121 Efeze 2–3 741
122 Efeze 4 746
123 Efeze 5–6 751
Inleiding tot de brief van Paulus aan de Filippenzen 756
124 Filippenzen 1–3 758
125 Filippenzen 4 763
Thuisstudieles: Efeze 2–Filippenzen 4 (unit 25) 768
Inleiding tot de brief van Paulus aan de Kolossenzen 773
126 Kolossenzen 775
Inleiding tot de eerste brief van Paulus aan de Thessalonicenzen 779
127 1 Thessalonicenzen 1–2 781
128 1 Thessalonicenzen 3–5 785
Inleiding tot de tweede brief van Paulus aan de Thessalonicenzen 790
129 2 Thessalonicenzen 792
Inleiding tot de eerste brief van Paulus aan Timotheüs 797
130 1 Timotheüs 799
Thuisstudieles: Kolossenzen–1 Timotheüs (unit 26) 804

Inleiding tot de tweede brief van Paulus aan Timotheüs 807
131 2 Timotheüs 1–2 809
132 2 Timotheüs 3–4 814
Inleiding tot de brief van Paulus aan Titus 819
133 Titus 821
Inleiding tot de brief van Paulus aan Filemon 826
134 Filemon 828
Inleiding tot de brief van Paulus aan de Hebreeën 833
135 Hebreeën 1–4 835
Thuisstudieles: 2 Timotheüs 1–Hebreeën 4 (unit 27) 840
136 Hebreeën 5–6 844
137 Hebreeën 7–10 849
138 Hebreeën 11 854
139 Hebreeën 12–13 859
Inleiding tot de algemene brief van Jakobus 864
140 Jakobus 1 866
Thuisstudieles: Hebreeën 5–Jakobus 1 (unit 28) 871
141 Jakobus 2 874
142 Jakobus 3 879
143 Jakobus 4–5 883
Inleiding tot de eerste algemene brief van Petrus 888
144 1 Petrus 1–2 890
145 1 Petrus 3–5 895
Thuisstudieles: Jakobus 2–1 Petrus 5 (unit 29) 900
Inleiding tot de tweede algemene brief van Petrus 904
146 2 Petrus 1 906
147 2 Petrus 2–3 910
Inleiding tot de eerste algemene brief van Johannes 914
148 1 Johannes 916
Inleiding tot de tweede algemene brief van Johannes 919
Inleiding tot de derde algemene brief van Johannes 921
149 2 Johannes–3 Johannes 922
Inleiding tot de algemene brief van Judas 925
150 Judas 927
Thuisstudieles: 2 Petrus–Judas (unit 30) 932
Inleiding tot de Openbaring van Johannes 936
151 Openbaring 1 938

152 Openbaring 2–3 943
153 Openbaring 4–5 948
154 Openbaring 6–11, deel 1 953
155 Openbaring 6–11, deel 2 958
Thuisstudieles: Openbaring 1–11 (unit 31) 962
156 Openbaring 12–13 966
157 Openbaring 14–16 971
158 Openbaring 17–19 976
159 Openbaring 20 981
160 Openbaring 21–22 984
Thuisstudieles: Openbaring 12–22 (unit 32) 988
Aanhangsel 993
Leesschema's voor Schriftstudie 994
Lestempo voor leerkrachten die dagelijks lesgeven 997
Suggesties voor flexibele dagen 1003
Lestempo voor thuisstudieleerkrachten 1005
Inleiding tot kerntekstenbeheersing 1010
Activiteiten voor kerntekstenbeheersing 1014
100 kernteksten 1022
Inleiding tot fundamentele leerstellingen 1023
Fundamentele leerstellingen 1025
De evangeliën als harmonieus geheel behandelen 1035
Overzicht van het leven van Jezus Christus 1036
Platen over het Nieuwe Testament 1037

Inleiding tot Nieuwe Testament — boek voor de seminarieleerkracht

Onze opdracht

Het doel van seminaries en instituten voor godsdienstonderwijs luidt:

'Onze opdracht bestaat erin ervoor te zorgen dat jongeren en jongvolwassenen de leringen van de verzoening van Jezus Christus begrijpen en erop vertrouwen, dat ze in aanmerking komen voor de zegeningen van de tempel, en dat zij zichzelf, hun familieleden en anderen voorbereiden op het eeuwige leven met hun Vader in de hemel.' (*Het evangelie leren en erin onderwijzen: een handboek voor leerkrachten en leiders in seminaries en instituten voor godsdienstonderwijs* [2012], 1.)

Daartoe onderwijzen wij de cursisten aan de hand van de standaardwerken en de woorden van de profeten in de leringen en beginselen van het evangelie. We behandelen die leerstellingen en beginselen op begrijpelijke en opbouwende wijze. Wij helpen de cursisten om zelf een rol in het leerproces te spelen en bereiden hen erop voor om anderen in het evangelie te onderwijzen.

U en de cursisten die u lesgeeft, worden aangemoedigd bij uw studie van de Schriften de volgende basisprincipes van evangelieonderwijs en -studie toe te passen om die doelen te verwezenlijken:

- Onderwijzen en leren met de Geest.
- Een liefdevolle, respectvolle en doelgerichte leeromgeving creëren.
- De Schriften dagelijks bestuderen en de cursusstof lezen. [Schema's om het lezen van het Nieuwe Testament bij te houden, zijn te vinden bij de Kaartjes kernteksten Nieuwe Testament op LDS.org en op store.lds.org (artikelnummer 10480).]
- De context en inhoud van de Schriftteksten en de woorden van de profeten begrijpen.
- De waarheid en het belang van de leerstellingen en beginselen van het evangelie herkennen, begrijpen, voelen en toepassen.
- De leerstellingen en beginselen van het evangelie uitleggen, uitdragen en ervan getuigen.
- Kernteksten en de fundamentele leerstellingen beheersen.' (*Het evangelie leren en erin onderwijzen*, 10.)

Bovendien dient u de cursisten ook te helpen om het evangelie van Jezus Christus na te leven en te leren om waarheid van dwaling te onderscheiden. De cursisten kunnen soms vragen hebben over de leer en geschiedenis van de kerk of over haar standpunt in maatschappelijke kwesties. U kunt de cursisten voorbereiden om het antwoord op zulke vragen te vinden door hen aan te sporen om kennis te zoeken

'ja, door studie en ook door geloof' (LV 88:118) en door de bronnen in het deel Seek Truth op si.lds.org te raadplegen.

Dit leerkrachtenboek is samengesteld om u te helpen deze doelen te verwezenlijken.

Lessen voorbereiden

De Heer heeft degenen die in zijn evangelie onderwijzen geboden om 'in de beginselen van mijn evangelie [te] onderwijzen, die in de Bijbel staan, en in het Boek van Mormon, dat de volheid van het evangelie bevat' (LV 42:12). Hij gaf verder aan dat ze in die waarheden moeten onderwijzen 'zoals zij door de Geest geleid zullen worden' die 'gegeven [zal] worden door het gelovige gebed' (LV 42:13–14). Zoek bij uw voorbereiding van elke les onder gebed naar de leiding van de Geest om de Schriftteksten en de leerstellingen en beginselen erin te begrijpen. Geef ook gehoor aan de ingevingen van de Geest als u bedenkt hoe u de cursisten kunt helpen de Schriften te begrijpen, door de Heilige Geest onderricht te worden en het verlangen te krijgen om toe te passen wat zij leren.

In deze cursus vormt het Nieuwe Testament uw voornaamste tekst bij uw voorbereidingen en in uw lessen. Bestudeer de hoofdstukken of verzen die u gaat behandelen met een gebed in uw hart. Streef naar inzicht in de context en inhoud van het tekstblok, met inbegrip van de verhaallijn, mensen, plaatsen en gebeurtenissen. Als u met de context en inhoud van elk tekstblok bekend raakt, stel dan vast welke leerstellingen en beginselen erin staan. Besluit vervolgens welke waarheden voor uw cursisten het belangrijkst zijn om te begrijpen en toe te passen. Nadat u hebt bepaald waar u zich op gaat richten, besluit u welke methoden, aanpak en activiteiten het meest geschikt zijn om uw cursisten de heilige waarheden in de Schriften te laten ontdekken en toepassen.

Dit boek is bedoeld om u daarbij te helpen. Neem het lesmateriaal voor het tekstblok dat u gaat behandelen goed door. U kunt alle suggesties of een deel ervan voor een tekstblok gebruiken, of de voorgestelde ideeën aanpassen aan de behoeften en omstandigheden van de cursisten die u lesgeeft.

Het is belangrijk dat u de cursisten aanspoort om het hele tekstblok in elke les te bestuderen. Als ze dat doen, zullen ze de volledige boodschap vatten die de schrijver wilde overbrengen. Maar bij uw voorbereiding zult u misschien merken dat u in één les te weinig tijd hebt om alle lessuggesties in het lesboek te behandelen. Streef naar de leiding van de Geest en overweeg met een gebed in het hart de behoeften van uw cursisten. Bepaal vervolgens welke delen van het tekstblok u gaat beklemtonen, zodat de cursisten de waarheid en het belang van de evangeliewaarheden voelen en toepassen. Als u weinig tijd hebt, moet u misschien andere delen van de les aanpassen door een groep verzen samen te vatten of de cursisten te begeleiden zodat ze een beginsel of leerstelling snel vinden en u naar de volgende groep verzen kunt doorgaan.

Als u het lesmateriaal wilt aanpassen, neem dan de volgende raad van ouderling Dallin H. Oaks van het Quorum der Twaalf Apostelen ter harte:

'President Packer heeft naar mijn idee vaak beklemtoond dat we lesmateriaal eerst toepassen en daarna aanpassen. Als we de voorgeschreven les grondig beheersen,

kunnen we de Geest volgen om die les aan te passen.' ('4.3.4 Decide through Inspiration', uit 'Een paneldiscussie met ouderling Dallin H. Oaks' [Satellietuitzending seminaries en instituten voor godsdienstonderwijs, 7 augustus 2012], LDS.org.)

Als u zich op een les voorbereidt, denk dan ook aan cursisten met bijzondere behoeften. Stel activiteiten en verwachtingen bij zodat ook zij goed kunnen presteren. Overleg met ouders en leidinggevenden zal u inzicht geven in de behoeften van de cursisten en ertoe bijdragen dat u ze een zinvolle en opbouwende ervaring kunt bieden.

U kunt bij uw lesvoorbereiding de hulpmiddelen Notes en Journal op LDS.org of in de mobiele app Gospel Library gebruiken. Gebruik die hulpmiddelen om Schriftteksten, conferentietoespraken, artikelen in kerktijdschriften en lessen te markeren. U kunt ook notities toevoegen en bewaren zodat u ze tijdens de les kunt gebruiken. Zie de pagina Notes and Journal Help op LDS.org voor meer informatie over het gebruik van deze hulpmiddelen.

Een deel van de stof in dit lesboek komt uit *New Testament Student Manual* (Lesboek kerkelijke onderwijsinstellingen, 2014).

Het leerkrachtenboek voor dagelijkse lessen gebruiken

Inleiding Bijbelboek

De inleiding tot een Bijbelboek bevat een overzicht van elk Bijbelboek. Er staat onder meer in wie het boek geschreven heeft en wat enkele onderscheidende kenmerken zijn. De inleiding bevat ook een overzicht van de inhoud van het Bijbelboek.

Inleiding tekstblok

Inleidingen voor tekstblokken bieden een kort overzicht van de context en inhoud van het desbetreffende tekstblok voor elke les.

Groepen verzen en samenvatting van context

Tekstblokken zijn vaak onderverdeeld in kleinere segmenten of groepen verzen die een bepaald onderwerp of een gebeurtenis behandelen. De verwijzing voor elke groep verzen wordt gevolgd door een korte samenvatting van de gebeurtenissen of leringen binnen die groep verzen.

Lestips

Lestips bevatten uitleg van beginselen en methoden voor evangelieonderwijs. U kunt er baat bij hebben en er een betere leerkracht door worden.

Lesinhoud

De lesinhoud bevat aanwijzingen om de lesstof te bestuderen en te behandelen. Er staan voorgestelde lesideeën in, met inbegrip van vragen, activiteiten, citaten, schema's en overzichten.

Leerstellingen en beginselen

De leerstellingen en beginselen die uit de Schriftteksten naar voren komen, zijn in de les vetgedrukt zodat u ze makkelijker kunt herkennen en in uw bespreking met de cursisten kunt beklemtonen.

Afbeeldingen

Afbeeldingen van kerkleiders en gebeurtenissen uit de Schriften zijn visuele hulpmiddelen die u zo mogelijk in uw les kunt gebruiken.

Kerntekstenbeheersing

De 25 kernteksten in het Nieuwe Testament worden in de context van de lessen waarin ze voorkomen gemarkeerd. Die lessen bevatten tevens een lesidee voor deze teksten. Om u te helpen de kernteksten consequent te behandelen, zijn er activiteiten voor kerntekstenbeheersing in het hele boek opgenomen. Zie het aanhangsel achterin dit boek of de Seminary Student Resources op LDS.org voor meer lesideeën voor kerntekstenbeheersing.

Lege kolomruimte

In het gedrukte lesboek kunt u de lege kolomruimte bij de voorbereiding van uw les gebruiken. U kunt bijvoorbeeld aantekeningen, beginselen, ervaringen of andere ideeën noteren naar de Heilige Geest u ingeeft.

Toelichting en achtergrondinformatie

Sommige lessen bevatten aan het eind aanvullende citaten en uitleg die u meer inzicht geven in de historische context, bepaalde begrippen of Schriftteksten. Met deze informatie bent u voorbereid om tijdens de les vragen te beantwoorden of extra inzichten aan te dragen. U vindt aanvullende commentaar in de digitale versie van dit lesboek op LDS.org en in de app Gospel Library.

Aanvullende lesideeën

Sommige lessen bevatten aan het eind aanvullende lesideeën. Daarin staan suggesties om leerstellingen en beginselen te behandelen die niet in de lesinhoud aan bod zijn gekomen. Er kunnen ook ideeën in staan voor het gebruik van visuele media, zoals dvd-presentaties of video's op LDS.org. U vindt aanvullende lesideeën in de digitale versie van dit lesboek op LDS.org en in de app Gospel Library.

Dagelijks seminarie (schooltijd en ochtend)

Dit lesboek bevat de volgende elementen voor seminarieleerkrachten die dagelijks lesgeven: 160 lessen voor dagelijks seminarie, lestips, boekinleidingen en materiaal voor het behandelen van kerntekstenbeheersing en fundamentele leerstellingen.

Inleiding Bijbelboek

De inleiding tot een Bijbelboek staat voor de eerste les van dat Bijbelboek. De inleiding bevat een overzicht van het Bijbelboek en antwoorden op de volgende vragen: Waarom dit Bijbelboek bestuderen? Wie heeft dit Bijbelboek geschreven? Wanneer en waar is het geschreven? Voor wie is het geschreven en waarom? En wat zijn enkele onderscheidende kenmerken van dit Bijbelboek? De inleiding bevat

ook een korte inhoud van elk Bijbelboek. Leerkrachten kunnen de context en achtergrondinformatie uit de inleiding zo nodig in de lessen gebruiken.

Lessen voor dagelijks seminarie

Lesindeling

Elke les in dit lesboek gaat over een tekstblok en niet over een bepaald begrip, beginsel of bepaalde leerstelling. U en uw cursisten bestuderen de hoofdstukken en Schriftteksten dan ook in volgorde, waarbij u leerstellingen en beginselen bespreekt die uit de tekst naar voren komen. Cursisten verdiepen vaak hun begrip van bepaalde waarheden als zij meer te weten komen over de context waarin een leerstelling of beginsel voorkomt. Bovendien zullen de cursisten zo eerder de volle dimensie begrijpen van de boodschappen die de geïnspireerde schrijvers van de Schriften wilden overbrengen. Door op die manier in de Schriften te onderwijzen, leren de cursisten ook hoe ze eeuwige waarheden bij hun eigen Schriftstudie kunnen ontdekken en toepassen.

In elke les worden niet alle segmenten van een tekstblok beklemtoond. Sommige segmenten krijgen minder aandacht omdat ze minder centraal staan in de eigenlijke boodschap van de geïnspireerde schrijver of minder op de jongeren betrekking hebben. Het is uw taak deze materialen aan de behoeften en interesses van uw cursisten aan te passen. U kunt lesideeën in dit boek bijvoorbeeld aanpassen door dieper in te gaan op een bepaalde leerstelling of een bepaald beginsel dan in het lesmateriaal is aangegeven. Of u kunt juist minder aandacht schenken aan een segment in het tekstblok dat in het lesboek grondig is uitgewerkt. Stel u open voor de Heilige Geest om die aanpassingen bij uw voorbereiding en het geven van de les aan te brengen.

Leerstellingen en beginselen

In de inhoud van elke les ziet u dat diverse kernleerstellingen en -beginselen vetgedrukt worden weergegeven. Die leerstellingen en beginselen worden om de volgende redenen in het lesboek gemarkeerd: (1) ze vormen een centrale boodschap van het tekstblok, (2) ze zijn in het bijzonder van toepassing op de behoeften en omstandigheden van de cursisten, of (3) ze zijn belangrijke waarheden waardoor de cursisten hun relatie met de Heer kunnen verdiepen. Bedenk dat het Nieuwe Testament talloze waarheden bevat die niet specifiek in het lesmateriaal worden genoemd. President Boyd K. Packer van het Quorum der Twaalf Apostelen heeft gezegd dat de Schriften 'eindeloze combinaties van waarheden' bevatten voor 'de behoeften van ieder individu in welke omstandigheid dan ook'. ('The Great Plan of Happiness' [CES-symposium over de Leer en Verbonden/kerkgeschiedenis, 10 augustus 1993], si.lds.org; zie ook *Teaching Seminary: Preservice Readings* [2004], 69, LDS.org.)

Geef uw cursisten in uw lessen voortdurend de gelegenheid om leerstellingen en beginselen in de Schriften te herkennen en te benoemen. Als cursisten de waarheden verwoorden die ze ontdekken, zullen ze vaak andere woorden gebruiken dan waarmee een leerstelling of beginsel in dit lesboek staat vermeld. Ze zullen soms ook waarheden ontdekken die niet in het lesmateriaal staan. Geef de cursisten niet de indruk dat hun antwoorden fout zijn als ze andere woorden gebruiken dan die in dit lesboek staan of als ze een waarheid noemen die niet in

het lesmateriaal voorkomt. Als het antwoord van een cursist echter in leerstellig opzicht onjuist is, is het uw taak om hem of haar daar vriendelijk op te wijzen, zij het in een sfeer van liefde en vertrouwen. Daardoor zorgt u voor een belangrijke leerervaring voor de cursisten in uw klas.

Tempo

In dit lesboek staan 160 lessen voor dagelijks seminarie. U kunt de lessen en het tempo naar behoefte aanpassen aan de tijd die u voor de cursus beschikbaar hebt. Zie het aanhangsel van dit boek voor een lestempovoorbeeld. Het voorbeeld is gebaseerd op een schooljaar van 36 weken oftewel 180 dagen en bevat twintig 'flexibele dagen' die u kunt gebruiken om dagelijkse lessen aan te passen, studenten met het beheersen van kernteksten en fundamentele leerstellingen te helpen, leerstof te herhalen, leertoetsen af te nemen en na te kijken, en onderbrekingen in het schema op te vangen.

Inhaalwerk

Het Nieuwe Testament: leergids voor thuisseminariecursisten kan in het dagelijks seminarie als materiaal worden gebruikt voor inhaalwerk door de cursisten. De lessen in de leergids voor thuisseminariecursisten stemmen overeen met die in dit lesboek. U kunt cursisten die vaak afwezig zijn aan de opdrachten in de leergids laten werken die overeenkomen met de gemiste lesstof in de klas. Druk de opdrachten desgewenst vanaf LDS.org af, zodat u niet het hele boek aan de cursisten hoeft te geven die inhaalwerk moeten doen. Zie het deel 'Thuisseminarie' in dit boek voor meer informatie over *Het Nieuwe Testament: leergids voor thuisseminariecursisten*.

Lestips

In de kantlijn van dit lesboek staan tips voor het lesgeven. In deze tips wordt uitgelegd en geïllustreerd hoe u en uw cursisten bij de studie van het Nieuwe Testament de basisprincipes van evangelieonderwijs en -studie kunnen toepassen. Zij bieden ook suggesties voor effectieve onderwijsmethoden, vaardigheden en manieren om iets aan te pakken. Probeer de beginselen in de lestips voortdurend in uw lessen te oefenen en toe te passen.

Kerntekstenbeheersing en fundamentele leerstellingen

Seminaries en instituten voor godsdienstonderwijs (S&I) heeft een aantal Schriftteksten voor kerntekstenbeheersing geselecteerd om de cursisten te helpen eeuwige waarheden als schatten te verzamelen en hun vertrouwen te vergroten om uit de Schriften te leren en te onderwijzen. Daarnaast is er een lijst met fundamentele leerstellingen opgenomen. De cursisten dienen die belangrijke leerstellingen in de loop van de vier jaar dat ze seminarie volgen — en hun leven lang — leren begrijpen, geloven en naleven. Het lesboek voor elke seminariecursus is zo samengesteld dat de fundamentele leerstellingen bij hun studie van opeenvolgende hoofdstukken in de Schriften aan de orde komen. Veel kernteksten zijn gekozen met het oog op de fundamentele leerstellingen. Zo brengt u de cursisten met de kernteksten tevens de fundamentele leerstellingen bij.

Als de cursisten eeuwige waarheden als schatten in hun verstand en hun hart verzamelen, zal de Heilige Geest hun die waarheden te binnen brengen op

ogenblikken dat ze daar nood aan hebben en hun de moed geven om in geloof te handelen (zie Johannes 14:26). President Howard W. Hunter heeft gezegd:

'Ik moedig u ten zeerste aan om de Schriften in uw onderwijs te gebruiken en al het mogelijke te doen om de cursisten ermee vertrouwd te maken. Ik zie onze jonge mensen de Schriften graag met vertrouwen gebruiken. […]

'We willen dat de cursisten vertrouwen op de kracht en waarheden van de Schriften, vertrouwen dat hun hemelse Vader werkelijk tot hen spreekt door middel van de Schriften en vertrouwen dat ze zich tot de Schriften kunnen wenden om antwoorden op hun problemen en hun gebeden te vinden. […]

'We hopen dat geen van de cursisten uw les gefrustreerd, verward of beschaamd verlaat, omdat het hem of haar ontbreekt aan het nodige inzicht, doordat hij of zij niet genoeg thuis is in de Schriften om de juiste teksten te vinden.' ('Eternal Investments' [toespraak voor CES-godsdienstleerkrachten, 10 februari 1989], 2, si.lds.org; zie ook *Teaching Seminary: Preservice Readings* [2004], 20, LDS.org.)

Zie het aanhangsel in dit boek voor meer informatie over kerntekstenbeheersing en de fundamentele leerstellingen.

De thuisseminarielessen gebruiken

Samenvatting van cursistenlessen

Door deze samenvatting raakt u bekend met de context, leerstellingen en beginselen die de cursisten gedurende de week in de leergids hebben bestudeerd.

Inleiding tot les

De inleiding tot de les wijst u op die delen van het tekstblok die in de les beklemtoond worden.

Groepen verzen en samenvatting van context

Verzen staan gegroepeerd volgens overgangen in de context of inhoud in een tekstblok. De verwijzing voor elke groep verzen wordt gevolgd door een korte samenvatting van de gebeurtenissen of leringen binnen die groep verzen.

Lesinhoud

De lesinhoud biedt aanwijzingen om de lesstof te bestuderen en te behandelen. Er staan voorgestelde lesideeën in, met inbegrip van vragen, activiteiten, citaten, schema's en overzichten.

Leerstellingen en beginselen

De leerstellingen en beginselen die uit de Schriftteksten naar voren komen, zijn in de les vetgedrukt zodat u ze makkelijker kunt herkennen en in uw bespreking met de cursisten kunt beklemtonen.

Inleiding tot de volgende unit

De laatste alinea van elke les blikt vooruit op de volgende unit. Neem deze alinea aan het eind van elke les met uw cursisten door om ze vooruit te laten kijken naar wat ze de komende week in de Schriften zullen bestuderen.

Thuisseminarie

Op aanwijzing van plaatselijke priesterschapsleiders en de S&I-vertegenwoordiger kunnen thuisseminarielessen worden opgezet als de cursisten niet dagelijks les kunnen krijgen vanwege reisafstand of andere factoren (zoals een handicap). Thuisseminarie wordt meestal niet aangeboden waar er dagelijks ochtendseminarie of schooltijdseminarie is.

In het thuisstudieprogramma nemen cursisten aan het seminarie deel door thuis aan individuele lessen te werken in plaats van een dagelijkse seminarieles bij te wonen. Deze lessen staan in het afzonderlijke cursistenboek *Het Nieuwe Testament: leergids voor thuisseminariecursisten*. Eén keer per week komen de cursisten met een seminarieleerkracht samen om hun werk in te leveren en aan een gezamenlijke les deel te nemen. De leergids en wekelijkse klassikale lessen worden hieronder nader toegelicht.

Leergids voor thuisseminariecursisten

Het Nieuwe Testament: leergids voor thuisseminariecursisten is zo samengesteld dat thuisstudiecursisten bij hun studie van het Nieuwe Testament dezelfde ervaring kunnen opdoen als seminariecursisten die dagelijks klassikaal les krijgen. Het tempo van de leergids voor thuisseminariecursisten en de leerstellingen en beginselen die daarin aan bod komen, stemmen dan ook overeen met het materiaal in dit lesboek. De leergids bevat tevens aanwijzingen voor kerntekstenbeheersing. De kernteksten worden in de context behandeld waarin ze in de Schriften voorkomen. Vaak wordt er ook in schrijfactiviteiten voorzien in de lessen waarin de Schriftteksten voorkomen.

Elke week werken thuisseminariecursisten vier lessen uit de leergids af en nemen zij deel aan een wekelijkse les van hun seminarieleerkracht. De cursisten doen de genummerde opdrachten uit de leergids in hun Schriftendagboek. De cursisten dienen twee Schriftendagboeken te hebben, zodat ze er een bij hun leerkracht kunnen inleveren en in het andere exemplaar verder kunnen werken. Als de cursisten wekelijks met hun leerkracht samenkomen, leveren ze dus één dagboek in en krijgen ze het andere terug voor de opdrachten van de volgende week. (Bijvoorbeeld: in een bepaalde week maakt de cursist de opdrachten in dagboek 1. De cursist neemt dit dagboek mee naar de wekelijkse les en geeft het aan de leerkracht. De volgende week maakt de cursist de opdrachten in dagboek 2. Wanneer de cursist dagboek 2 inlevert, geeft de leerkracht dagboek 1 terug. De cursist gebruikt dan dagboek 1 voor de opdrachten van de daaropvolgende week.)

Alle cursisten worden aangemoedigd om dagelijks in de Schriften en de tekst voor de cursus te lezen, maar de thuisseminariecursisten dienen goed te begrijpen dat er van hen verwacht wordt dat zij ook nog dertig tot veertig minuten besteden aan elk van de vier thuisstudielessen en de wekelijkse les bijwonen.

Wekelijkse lessen voor thuisstudieleerkrachten

Elke unit in *Het Nieuwe Testament: leergids voor thuisseminariecursisten* stemt overeen met vijf lessen in het leerkrachtenboek voor dagelijkse lessen. Na elke vijfde les in dit lesboek vindt u één wekelijkse les voor thuisstudieleerkrachten. De thuisstudielessen helpen de cursisten de leerstellingen en beginselen die ze die

week in de leergids hebben geleerd nog eens door te nemen, toe te passen en hun inzicht ervan te vergroten. In deze lessen komen soms ook aanvullende waarheden aan de orde die niet in de leergids behandeld worden. (U kunt uw lesschema desgewenst plannen aan de hand van het voorgestelde lestempo voor thuisstudieleerkrachten in het aanhangsel van dit boek.)

Als thuisstudieleerkracht dient u goed op de hoogte te zijn van wat uw cursisten elke week thuis bestuderen, zodat u vragen kunt beantwoorden en zinvolle besprekingen kunt houden wanneer u samenkomt. Vraag de cursisten hun Schriften, Schriftendagboek en leergids naar de wekelijkse les mee te nemen, zodat ze die tijdens de les kunnen raadplegen. Pas de lessen aan de behoeften van uw cursisten en naar de ingevingen van de Heilige Geest aan. U kunt bij uw voorbereidingen en lessen ook gebruikmaken van de lessen voor dagelijks seminarie in dit lesboek. De tips voor lesgeven en methoden in de dagelijkse lessen kunnen uw wekelijkse lessen verrijken. Houd rekening met de specifieke behoeften van de cursisten die u lesgeeft. Als een cursist bijvoorbeeld moeite heeft met schrijven, kunt u hem of haar de opdrachten laten inspreken of aan een familielid of vriend laten dicteren die zijn of haar antwoorden opschrijft.

Verzamel aan het eind van elke wekelijkse les het Schriftendagboek van de cursisten en moedig ze aan te blijven studeren. Geef ze hun Schriftendagboek voor de opdrachten van de volgende week terug, zoals hierboven in 'Leergids voor thuisseminariecursisten' uitgelegd is. (Op aanwijzing van priesterschapsleiders en ouders kunnen seminarieleerkrachten die door de ring geroepen zijn elektronisch met de thuisseminariecursisten communiceren.)

Als u de gemaakte opdrachten in het Schriftendagboek van de cursisten doorneemt, noteer dan op gezette tijden een kleine reactie of geef mondeling commentaar wanneer u ze weer ziet. Zoek desgewenst naar andere manieren om ze te steunen en zinvolle feedback te geven. De cursisten merken dan dat u hun werk serieus neemt en ze zullen eerder hun best doen hun antwoorden weloverwogen op te schrijven.

De cursisten zullen vooral tijdens hun thuisstudielessen werken aan het beheersen van belangrijke Schriftteksten. Thuisseminarieleerkrachten kunnen de inspanningen van de cursisten tijdens hun thuisstudielessen opvolgen door ze te vragen om de Schriftteksten in de lessen van die week op te zeggen of door te nemen.

Overige bronnen

LDS.org

Het *Nieuwe Testament — boek voor de seminarieleerkracht* (nttm.lds.org) en *Het Nieuwe Testament: leergids voor thuisseminariecursisten* zijn te vinden op LDS.org en in de mobiele app Gospel Library. De digitale versie van het leerkrachtenboek bevat aanvullende toelichting en achtergrondinformatie, lesideeën en mediamateriaal die vanwege plaatsgebrek niet in dit gedrukte boek opgenomen zijn.

si.lds.org

Leerkrachten vinden op de website van seminaries en instituten voor godsdienstonderwijs (si.lds.org) hulp bij de voorbereiding van hun lessen en aanvullende onderwijsideeën.

Hulpmiddelen Notes en Journal

Leerkrachten en cursisten kunnen de online en mobiele hulpmiddelen Notes en Journal gebruiken om tijdens hun lesvoorbereiding en Schriftstudie markeringen en notities in de digitale versie van deze boeken aan te brengen. Leerkrachtenboeken en leergidsen voor cursisten zijn ook op LDS.org in andere formaten (zoals PDF, ePub en mobi [Kindle]) te downloaden.

Aanvullende artikelen

De volgende materialen zijn online beschikbaar, via uw supervisor, via lokale distributiecentra of de webwinkel van de kerk (store.lds.org):

Mediabibliotheek op LDS.org

Evangelieplatenboek (artikelnummer 06048)

Schriftendagboek (artikelnummer 13256)

Trouw aan het geloof: evangeliewijzer (artikelnummer 36863)

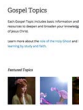

Gospel Topics op LDS.org

Boekje *Voor de kracht van de jeugd* (artikelnummer 09403)

New Testament Student Manual (Lesboek kerkelijke onderwijsinstellingen, 2014) (artikelnummer 10734)

LES 1

Inleiding tot het Nieuwe Testament

Inleiding

Het Nieuwe Testament is voornamelijk een verslag van het aardse leven, de leringen en verzoening van Jezus Christus, de oprichting van zijn kerk, en de bediening van zijn discipelen, die Hij ook na zijn hemelvaart bleef leiden. Deze les is bedoeld om de cursisten voor te bereiden en te motiveren om het Nieuwe Testament te bestuderen door ze twee belangrijke thema's in de leringen van Jezus Christus en zijn apostelen bij te brengen: de herhaalde uitnodiging van de Heiland om tot Hem te komen en de verantwoordelijkheid van zijn discipelen om anderen te helpen dat ook te doen.

Lessuggesties

Met behulp van het Nieuwe Testament kunnen we tot Jezus Christus komen

Zet vóór de les de volgende vraag op het bord: *Met wat voor zware lasten hebben de jongeren tegenwoordig te maken?*

Neem een lege doos of rugzak en enkele zware voorwerpen, zoals stenen of boeken, mee naar de klas. Laat een cursist voor de klas komen en een lege doos vasthouden of een lege rugzak dragen. Laat de klas de vraag op het bord beantwoorden, en laat een andere cursist de antwoorden op het bord schrijven. Na elk antwoord doet u een zwaar voorwerp in de doos of de rugzak.

- Hoe zou je je voelen als je deze last de hele dag moest dragen?

Laat de cursisten problemen of moeilijkheden uitleggen die door de lasten op het bord veroorzaakt kunnen worden.

Leg uit dat het Nieuwe Testament over zijn aardse bediening en zijn bediening na zijn opstanding gaat, waaronder zijn leringen, wonderen, zoenoffer en bezoeken aan de discipelen van zijn kerk. Uit zijn leringen en omgang met anderen blijkt een herhaalde waarheid die ons met onze lasten kan helpen.

Leg uit dat er in Mattheüs 11 een voorbeeld staat van het thema dat de cursisten dit jaar herhaaldelijk in hun studie van het Nieuwe Testament zullen tegenkomen. Laat een cursist Mattheüs 11:28 voorlezen. Laat de klas meelezen en de uitnodiging van de Heiland opzoeken aan wie zware lasten dragen.

- Wat betekent het volgens jullie om vermoeid en belast te zijn?
- Wat moeten we volgens de Heiland doen om zijn rust te vinden? (Zet het volgende beginsel in de woorden van de cursisten op het bord: **Als we onze lasten aan Jezus Christus voorleggen, zal Hij ons rust geven.**)
- Wat denk je dat het betekent om tot Jezus Christus te komen?

Om ervoor te zorgen dat de cursisten begrijpen wat het betekent om tot Christus te komen, laat u een cursist Mattheüs 11:29–30 voorlezen. Laat de klas meelezen en de instructies opzoeken die de Heiland geeft aan hen die het verlangen hebben om tot Hem te komen.

- Wat moeten we volgens deze teksten doen om tot Christus te komen?

Teken een juk voor ossen op het bord, of laat een afbeelding van een juk zien.

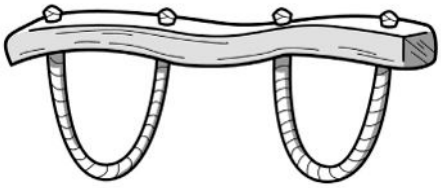

Leg uit dat een juk een houten balk is die een paar ossen of andere dieren met elkaar verbindt zodat ze samen een last kunnen trekken.

- Wat is het doel en het voordeel van een juk? (Hoewel het juk een gewicht of een last is, stelt het de dieren in staat om hun krachten te bundelen, zodat ze productiever kunnen zijn.)
- Wat zou het betekenen om het juk van de Heiland op ons te nemen?

Laat een cursist de volgende uitspraak van ouderling David A. Bednar van het Quorum der Twaalf Apostelen voorlezen. Laat de klas opletten hoe we het juk van de Heiland op ons kunnen nemen en wat voor zegeningen we kunnen ontvangen als we dat doen.

'Een juk plaatst dieren naast elkaar zodat ze zich samen kunnen verplaatsen om een taak uit te voeren.

'Denk eens aan de unieke persoonlijke uitnodiging van de Heer: "Neem Mijn juk op u." Door heilige verbonden te sluiten en na te komen, nemen we het juk van de Heer Jezus Christus op ons en verbinden we ons met Hem. De Heiland vraagt ons in wezen om op Hem te vertrouwen en samen met Hem de last te trekken, ook al kunnen wij in geen enkel opzicht aan Hem tippen. Als wij op Hem vertrouwen en gedurende onze levensreis onze last samen met Hem torsen, is zijn juk werkelijk zacht en is zijn last licht.

'Wij zijn niet alleen en hoeven er nooit alleen voor te staan. Wij kunnen in ons dagelijks leven met hemelse hulp voorwaarts gaan. Door de verzoening van de Heiland kunnen we meer kracht en capaciteiten ontvangen dan we zelf in ons hebben.' ('U wil ik volgen, Heer', *Lofzangen,* nr. 53.)' ('Hun lasten met gemak dragen', *Liahona,* mei 2014, 88.)

- Waardoor worden we onder het 'juk' van de Heiland Jezus Christus gebracht?
- Wat voor zegeningen krijgen we volgens ouderling Bednar als we het juk van de Heiland op ons nemen?

Wijs erop dat de belofte van 'rust' van de Heiland in Mattheüs 11:28–29 niet betekent dat Hij onze problemen en moeilijkheden altijd zal wegnemen. De Heiland geeft ons vaak de gemoedsrust en kracht die we nodig hebben om onze beproevingen te overwinnen of te doorstaan, waardoor onze lasten lichter worden. Als we ondanks onze aardse beproevingen getrouw blijven, is de volheid van Gods heerlijkheid de uiteindelijke rust die wij ontvangen (zie LV 84:23–24).

Dagelijkse Schriftstudie aanmoedigen

Moedig de cursisten aan om elke dag tijd vrij te maken voor hun persoonlijke studie van het Nieuwe Testament. U kunt ze hun dagelijkse studie laten bijhouden aan de hand van een gepast volgsysteem (zie de leesschema's in het aanhangsel van dit lesboek). Geef de cursisten ook geregeld de kans om te vertellen wat ze tijdens hun persoonlijke Schriftstudie geleerd en gevoeld hebben. Zorg ervoor dat u cursisten die moeite hebben met hun persoonlijke studie van de Schriften niet in verlegenheid brengt of ontmoedigt.

Laat de cursisten zich afvragen hoe de Heiland hun rust geeft als ze zich tot Hem wenden. Vraag enkele cursisten om iets over hun ervaringen te vertellen. U kunt ook over een ervaring van uzelf vertellen.

Moedig de cursisten aan om doelen te stellen betreffende manieren waarop ze dit jaar tijdens hun studie van het Nieuwe Testament tot Jezus Christus kunnen komen. Moedig ze aan om in elk geval deze doelen te stellen: de Schriften dagelijks te bestuderen en dit jaar het hele Nieuwe Testament te lezen.

Discipelen van Jezus Christus hebben de taak anderen te helpen om tot Hem te komen

Laat ze over momenten nadenken waarop ze anderen enthousiast over een ervaring wilden vertellen, of over iets dat ze hadden gezien, gelezen of gehoord. Laat enkele cursisten vertellen wat ze iemand enthousiast hebben verteld.

Leg uit dat er in het Nieuwe Testament verscheidene voorbeelden staan van mensen die door de Heer gesterkt, onderricht of gezegend werden, en die het verlangen hadden om anderen daarover te vertellen. Laat enkele cursisten beurtelings een vers uit Johannes 1:37–42 voorlezen. Laat de klas meelezen en opzoeken wat twee discipelen van Johannes de Doper deden toen ze zijn getuigenis van Jezus hadden gehoord.

- Wat leerde Andreas over Jezus toen hij met Hem sprak?
- Wat deed Andreas toen hij begreep dat Jezus de Messias was?
- Waarom wilde hij dat nieuws zo graag aan zijn broer, Simon Petrus, vertellen?

Vat Johannes 1:43–44 samen door aan de cursisten te vertellen dat de Heiland aan Filippus vroeg om zijn discipel te worden. Laat een cursist Johannes 1:45–46 voorlezen. Laat de klas meelezen en opzoeken wat Filippus deed toen hij te weten kwam dat Jezus de Messias was.

- Wat zei Filippus tegen Nathanaël over Jezus van Nazareth?
- Hoe reageerde Nathanaël op het getuigenis van Filippus dat Jezus de Messias was?
- Met welke woorden nodigde Filippus Nathanaël uit?

Zet de volgende onvolledige uitspraak op het bord: *Als we tot Jezus Christus komen, …*

- Wat voor verlangen zullen we volgens deze voorbeelden uit het Nieuwe Testament krijgen als we tot Jezus Christus komen? (Terwijl de cursisten deze

vraag beantwoorden, maakt u de uitspraak op het bord af zodat het volgende beginsel duidelijk wordt: **als we tot Jezus Christus komen, krijgen we een groter verlangen om anderen uit te nodigen tot Hem te komen.**)

Om ervoor te zorgen dat de cursisten dit beginsel goed begrijpen, zet u het bijgaande diagram op het bord:

- Waarom zullen we een groter verlangen hebben om anderen uit te nodigen tot Christus te komen als we zelf tot Hem komen?

Leg uit dat president Henry B. Eyring van het Eerste Presidium over een grote zegen heeft verteld die wij ontvangen als we anderen uitnodigen tot Christus te komen. Laat een cursist de volgende uitspraak voorlezen:

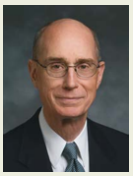

'Wanneer u met heel uw hart mensen uitnodigt om tot Christus te komen, [zult] u een verandering van hart ondergaan. […] Door anderen tot Hem te brengen, zult u merken dat uzelf tot Hem komt.' (Zie 'Kom tot Christus', *Liahona,* maart 2008, 49.)

- Wat kan er gebeuren als we anderen uitnodigen tot Christus te komen?

Voeg een pijl toe aan de illustratie op het bord zodat die op het bijgaande diagram lijkt:

- Waarom zullen wij dichter tot Christus komen als we anderen aanmoedigen dat ook te doen?
- Wie heeft jullie uitgenodigd om tot de Heiland en zijn evangelie te komen? In welke opzichten ben je daardoor gezegend?

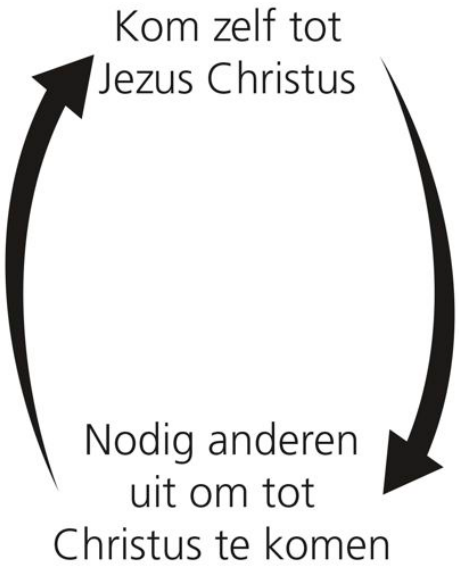

Laat de cursisten zich met een gebed in hun hart afvragen wie ze kunnen uitnodigen om tot Christus te komen.

- Hoe kunnen we anderen uitnodigen om tot Hem te komen?

Leg uit dat het uitnodigen van vrienden en klasgenoten om aan het seminarie deel te nemen, een van de manieren is waarop de cursisten tegen anderen kunnen zeggen: 'kom en zie' wie Jezus Christus is en hoe zijn evangelie je tot zegen kan zijn.

Laat een cursist Johannes 1:47–50 voorlezen. Laat de klas meelezen en opzoeken wat Nathanaël meemaakte toen hij de Heiland ontmoette.

- Wat zei de Heiland waardoor Nathanaël verklaarde dat Jezus de Zoon van God was?
- Wat beloofde de Heiland Nathanaël volgens vers 50 omdat hij geloofde?

Leg uit dat Nathanaël, net als Andreas, Petrus, Filippus en anderen, een van de apostelen van Jezus werd. Omdat deze apostelen gehoor gaven aan de uitnodiging van Jezus Christus waren zij getuige van 'grotere dingen' (vers 51), zoals de wonderen en leringen van Jezus Christus, zijn opstanding en zijn hemelvaart.

Geef tot slot uw getuigenis dat als de cursisten dit jaar het Nieuwe Testament bestuderen, ze het voortdurende verzoek van de Heiland zullen voelen om tot Hem te komen. Wanneer zij de leerstellingen en beginselen toepassen die ze dit jaar leren, zullen ze zijn hulp ontvangen met hun lasten. Net als de apostelen vanouds zullen ze het verlangen hebben om anderen uit te nodigen tot Hem te komen.

LES 2

Het heilsplan

Inleiding

President Boyd K. Packer van het Quorum der Twaalf Apostelen heeft godsdienstleerkrachten opgedragen om aan het begin van elk schooljaar een kort overzicht van het heilsplan te geven:

'Een kort overzicht van het "plan van geluk" […] dat aan het begin wordt behandeld en af en toe wordt herhaald, zal uitermate waardevol voor uw cursisten zijn.' ('The Great Plan of Happiness' [toespraak voor CES-godsdienstleerkrachten, 10 augustus 1993], si.lds.org; zie ook *Teaching Seminary: Preservice Readings* [Church Educational System manual, 2004], 68–74.)

Deze les biedt een kort overzicht van het heilsplan en is gericht op de belangrijke rol van Jezus Christus en zijn verzoening in dat plan.

Lessuggesties

De Geest uitnodigen door doeltreffende devotionals

Door een korte devotional aan het begin van de les kunnen de leerkracht en de cursisten de Geest voelen en zich op de les voorbereiden. Een devotional bestaat meestal uit een lofzang, een gebed en een opbouwende gedachte uit de Schriften. Devotionals zijn het doeltreffendst als cursisten hun getuigenis geven en over gevoelens en inzichten vertellen die ze bij hun persoonlijke Schriftstudie hebben gehad. Overweeg hoe u devotionals kunt organiseren zodat alle cursisten in de loop van het jaar de kans krijgen om eraan deel te nemen.

De rol van Jezus Christus in het voorsterfelijk leven

Als onderdeel van de devotional kunt u de cursisten de coupletten 1 en 4 laten zingen van 'Christus is mijn Heer (*Lofzangen,* nr. 90) of een andere lofzang over de Heiland. Begin de les met de vraag:

- Hoe zou je reageren als iemand aan je vroeg waarom Jezus Christus zo belangrijk voor je is?

Leg uit dat de les van vandaag over de rol van Jezus Christus in het heilsplan van onze hemelse Vader gaat. Laat ze bij hun studie op waarheden letten waardoor hun geloof in Jezus Christus kan worden versterkt.

Zet het volgende schema op het bord. U kunt de cursisten ook een uitreikblad geven. (Als u uitreikbladen uitdeelt, laat de cursisten dan hun schema invullen terwijl u het schema op het bord invult.)

Jezus Christus staat centraal in het heilsplan van onze hemelse Vader

Voorsterfelijk leven	Sterfelijk leven	Nasterfelijk leven

Leg uit dat het plan van onze hemelse Vader uit drie belangrijke delen bestaat: (1) ons voorsterfelijke leven, dat aan onze lichamelijke geboorte voorafging; (2) ons sterfelijke leven op aarde; en (3) ons nasterfelijke leven, na onze lichamelijke dood.

Laat een cursist de volgende uitspraak voorlezen en laat de klas letten op de beperkingen die we in het voorsterfelijk leven hadden:

'Vóór onze geboorte woonden we als geestkind bij onze Vader in de hemel. We verschilden echter wel van onze hemelse Vader, en om zoals Hij te worden en dezelfde zegeningen te ontvangen, moesten we op aarde eerst een stoffelijk lichaam krijgen en ervaring opdoen.

'Het is God er om te doen — dat is zijn werk en zijn heerlijkheid — ons in de gelegenheid te stellen om al zijn zegeningen te ontvangen. Hij heeft een volmaakt plan ontwikkeld om zijn doel te bereiken. Voordat we op aarde kwamen, begrepen we dit plan en accepteerd[en we het]. […]

'We konden alleen ontwikkeling doormaken en zoals God worden als we een lichaam kregen en op aarde op de proef gesteld werden.' (Zie *Predik mijn evangelie: handleiding voor zendingswerk* [2004], 48, 49).

- Wat voor beperkingen hadden we in ons voorsterfelijk leven?

Leg uit dat toen onze hemelse Vader zijn plan van geluk aan ons voorstelde, we te horen kregen dat we een Heiland nodig hadden om zijn plan uit te voeren. Lucifer, een van Gods geestkinderen, kwam in opstand tegen het plan van onze hemelse Vader. Hij werd *Satan* genoemd, een Hebreeuws woord dat 'tegenstander' betekent.

Vraag een cursist Mozes 4:1–3 voor te lezen. Laat de klas meelezen en opzoeken wat Satan van onze hemelse Vader eiste.

- Wat eiste Satan van onze hemelse Vader?
- Wat zei onze hemelse Vader volgens vers 2 over Jezus Christus?
- Voor welke taak werd Jezus Christus gekozen? (Als de cursisten hebben geantwoord, noteer dan de volgende waarheid onder *Voorsterfelijk leven* op het bord: **Jezus Christus werd in het voorsterfelijk leven gekozen om de Verlosser van de mensheid te worden.**)

Leg uit dat toen Jezus Christus was gekozen om het heilsplan van onze hemelse Vader te volbrengen, Hij deze aarde schiep waar we een sterfelijk lichaam konden ontvangen en ervaring konden opdoen.

Laat een cursist Hebreeën 1:1–2 voorlezen. Laat de klas meelezen en opzoeken welke rol Jezus Christus bij de schepping van de aarde speelde.

- Wat was de rol van Jezus Christus bij de schepping van de aarde? (Zet de volgende leerstelling onder *Voorsterfelijk leven* op het bord: **Onder leiding van onze hemelse Vader heeft Jezus Christus de aarde geschapen.**)

Laat de cursisten over de schoonheid van de aarde nadenken. U wilt wellicht een of meerdere afbeeldingen laten zien waaruit blijkt hoe mooi de aarde is.

- Als we weten dat Jezus Christus deze en miljoenen andere werelden heeft geschapen, wat voor invloed heeft dat dan op onze gevoelens jegens Hem?

De rol van Jezus Christus in het sterfelijk leven

Leg uit dat we in het sterfelijk leven ook beperkingen en belemmeringen ervaren die ons ervan weerhouden om meer op onze hemelse Vader te gaan lijken en bij Hem terug te keren. Laat een cursist de volgende uitspraak voorlezen en laat de klas op twee belemmeringen letten waarmee we in het sterfelijk leven te maken krijgen:

> 'We zijn hier onderhevig aan zowel de lichamelijke als de geestelijke dood. God heeft een volmaakt, verheerlijkt, onsterfelijk lichaam van vlees en beenderen. Om zoals God te worden en bij Hem terug te keren, moeten wij ook een volmaakt, onsterfelijk lichaam van vlees en beenderen hebben. Maar de val van Adam en Eva heeft ervoor gezorgd dat ieder mens een onvolmaakt, sterfelijk lichaam heeft en uiteindelijk zal sterven. Zonder de Heiland Jezus Christus zou de dood alle hoop op een toekomstig leven met onze hemelse Vader hebben vernietigd.
>
> 'Behalve de dood is ook de zonde een enorme hindernis die ons ervan weerhoudt om zoals onze Vader in de hemel te worden en in zijn tegenwoordigheid terug te keren. In onze sterfelijke staat geven we vaak toe aan verleidingen, overtreden we Gods geboden en zondigen we. […] Hoewel het soms anders lijkt, leidt zonde altijd tot ellende. Onze zonden leiden tot gevoelens van schuld en schaamte. Tenzij we vergeving ontvangen en gereinigd worden, weerhouden onze zonden ons ervan om bij onze hemelse Vader terug te keren.
>
> '[…] Net zoals de lichamelijke dood komen we niet zelf onder de gevolgen van onze zonden uit.' (*Predik mijn evangelie,* 50–51).

Leg uit dat voordat Jezus op aarde geboren werd, een engel in een droom aan Jozef verscheen toen hij te horen had gekregen dat Maria in verwachting was. Vraag een cursist om Mattheüs 1:21 voor te lezen. Laat de klas meelezen en opletten wat de engel tegen Jozef zei.

- Wat zou Jezus volgens de engel doen? (Als de cursisten geantwoord hebben, zet u de volgende leerstelling onder *Sterfelijk leven* op het bord: **Jezus Christus is op aarde gekomen om ons van onze zonden te verlossen.**)
- Wat heeft Jezus Christus gedaan om ons van onze zonden te verlossen?

Laat de platen Jezus bidt in Gethsemane, De kruisiging, en 'Maria en de opgestane Heer Jezus Christus' zien (*Evangelieplatenboek* [2009], nrs. 56, 57 en 59; zie ook LDS.org). Herinner de cursisten eraan dat het lijden, de dood en de opstanding gezamenlijk de verzoening worden genoemd.

- Wat moeten we doen om door de verzoening van Jezus Christus van onze zonden verlost te worden? (Zie Handelingen 2:38.)

De rol van Jezus Christus in het nasterfelijk leven

Laat de cursisten aan iemand denken die is overleden. Na enkele momenten vraagt u:

- Waar zijn de mensen die zijn overleden volgens jullie begrip van het heilsplan? (Na de dood gaan alle geesten naar de geestenwereld. Om bij te dragen aan de kennis van de cursisten kunt u een cursist Alma 40:11–14 laten voorlezen.)

Laat de plaat Jezus wordt begraven zien (*Evangelieplatenboek,* nr. 58; zie ook LDS.org). Laat een cursist 1 Petrus 3:18–20; 4:6 voorlezen. Vraag dan:

- Wat deed Jezus Christus onmiddellijk na zijn dood?

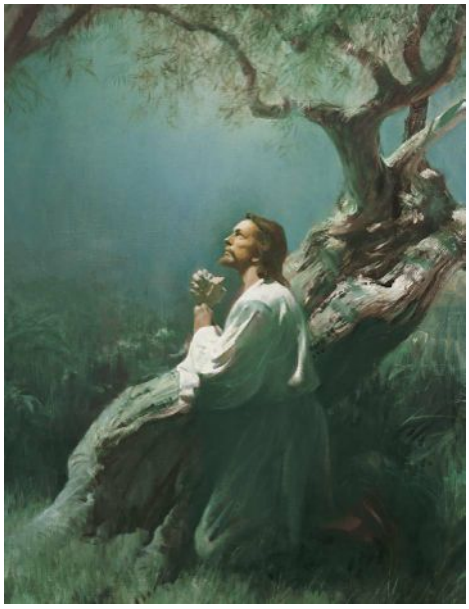

Waarom huilt u? © 2015 Simon Dewey. Gebruikt met toestemming van Altus Fine Art, altusfineart.com

Laat een cursist Leer en Verbonden 138:18–19, 30–32 voorlezen. Laat de klas meelezen en opzoeken wat Jezus Christus deed om ervoor te zorgen dat het evangelie aan iedereen in de geestenwereld gepredikt kon worden.

- Wat deed Jezus Christus om ervoor te zorgen dat het evangelie aan iedereen in de geestenwereld gepredikt kon worden?
- In welke opzichten is dat een bewijs van de liefde die onze hemelse Vader en Jezus Christus voor alle mensen hebben?

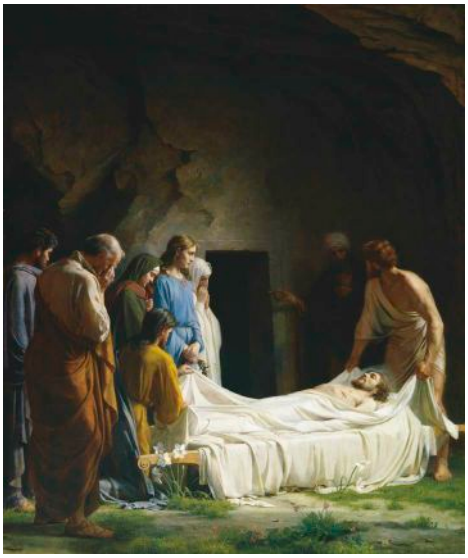

De begrafenis van Christus, Carl Heinrich Bloch. Met dank aan het Nationaal Historisch Museum in Kasteel Frederiksborg te Hillerød (Denemarken). Kopiëren niet toegestaan.

Laat de plaat 'Maria en de opgestane Heer Jezus Christus' zien (*Evangelieplatenboek,* nr. 59; zie ook LDS.org), en vraag:

- Wat gebeurde er op de derde dag na de dood van de Heiland? (Hij herrees.)
- Wat houdt het in om te herrijzen? (De geest en het lichaam van de persoon worden herenigd, om nooit meer van elkaar te worden gescheiden [zie LV 138:17].)

Vraag een cursist 1 Korinthe 15:20–22 voor te lezen. Laat de klas meelezen en opzoeken wat voor invloed de opstanding van Jezus Christus op ons heeft.

- Wat voor invloed heeft de opstanding van Jezus Christus op ons? (Als de cursisten geantwoord hebben, zet u de volgende leerstelling onder *nasterfelijk leven* op het bord: **Door de opstanding van Jezus Christus zullen alle mensen herrijzen.**)

Vraag een cursist Openbaring 20:12 voor te lezen. Vraag dan:

- Wat zal er na de opstanding met ieder van ons gebeuren?

Leg uit dat het boek des levens iemands gedachten en daden in dit leven kan vertegenwoordigen of het verslag dat in de hemel van de getrouwen wordt bijgehouden. (Zie Gids bij de Schriften, 'Boek des levens.) Leg duidelijk uit dat we niet alleen geoordeeld zullen worden aan de hand van onze werken, maar ook aan de hand van onze gedachten, woorden en verlangens. (Zie Mosiah 4:30; Alma 12:14; 41:3; LV 137:9.)

U kunt de cursisten adviseren om *Johannes 5:22* in de kantlijn van hun Schriften bij Openbaring 20:12 te noteren. Laat de cursisten Johannes 5:22 doorlezen en opzoeken wie ons zal oordelen.

- Wie zal ons oordelen? (Als de cursisten geantwoord hebben, zet u de volgende leerstelling onder *Voorsterfelijk leven* op het bord: **Jezus Christus zal alle mensen oordelen.**)

Herinner de cursisten aan het uiteindelijke doel van het plan van onze hemelse Vader: ons de kans te geven om het eeuwige leven, ofwel de verhoging, te ontvangen. Dat houdt in dat wij op onze hemelse Vader lijken en voor eeuwig in familieverband bij Hem leven. U kunt een familiefoto laten zien en uitleggen waarom u het zo belangrijk vindt om voor eeuwig met uw familie bij onze hemelse Vader te leven.

Laat een cursist Johannes 3:16–17 voorlezen. Laat de klas meelezen en opzoeken wat we moeten doen om het eeuwige leven te ontvangen.

- Wat moeten wij doen om het eeuwige leven te ontvangen? (Leg uit dat geloof in de eniggeboren Zoon inhoudt dat we ons geloof in Jezus Christus oefenen en het evangelie naleven, wat het ontvangen van tempelverordeningen omvat.)
- Hoe zouden jullie Johannes 3:16 als beginsel samenvatten? (Als de cursisten geantwoord hebben, zet u het volgende beginsel onder *nasterfelijk leven* op het bord: **Als wij ons geloof in Jezus Christus oefenen en het evangelie naleven, kunnen we het eeuwige leven ontvangen.**)

Herinner de cursisten aan de vraag die u aan het begin van de les hebt gesteld: 'Hoe zou je reageren als iemand aan je vroeg waarom Jezus Christus zo belangrijk voor je is?' Laat de cursisten uitleggen hoe ze hun antwoord op die vraag aan de hand van wat ze vandaag hebben geleerd verder kunnen ontwikkelen. U kunt ook enkele cursisten uitnodigen om hun getuigenis te geven van Jezus Christus en zijn rol in het plan van onze hemelse Vader. Tot slot kunt u uw eigen getuigenis geven.

LES 3

De rol van de leerling

Inleiding

De Heilige Geest, de leerkracht en de leerling spelen allemaal een belangrijke rol in het evangelieonderwijs. Met behulp van deze les kunnen de cursisten elk van deze rollen begrijpen zodat ze met succes kunnen leren. U moet de beginselen in deze les wellicht regelmatig doornemen om de cursisten aan hun taak in het evangelieonderwijs te herinneren.

Lessuggesties

De rol van de Heilige Geest, de leerkracht en de leerling in het evangelieonderwijs

Laat een cursist het volgende voorbeeld voorlezen:

Een jonge vrouw wordt tijdens het seminarie geïnspireerd en opgebouwd. Ze voelt de invloed van de Heilige Geest en is dankbaar voor wat ze leert. Een andere jonge vrouw zit in dezelfde seminarieklas. Maar zij verveelt zich vaak en heeft het gevoel dat ze niet zoveel leert.

Een liefdevolle en respectvolle leeromgeving creëren

Probeer vanaf het begin van de cursus een liefdevolle, respectvolle en doelgerichte leeromgeving te creëren. Zorg ervoor dat de cursisten zich bij elkaar en bij u op hun gemak voelen door elkaars naam te leren en iets te weten te komen over elkaars interesses, talenten, moeilijkheden en vaardigheden. Om zo'n sfeer te creëren, kunt u de cursisten over ervaringen en inzichten uit hun persoonlijke Schriftstudie laten vertellen.

- Waarom zouden deze twee jonge vrouwen in dezelfde seminarieklas zo'n verschillende ervaring hebben? (Mogelijke antwoorden: de eerste jonge vrouw neemt wellicht actiever aan de les deel; de eerste jonge vrouw heeft misschien meer geestelijke ervaringen gehad waarop zij nu verder bouwt. De tweede jonge vrouw wordt wellicht door bepaalde problemen afgeleid.)

Laat de cursisten in de les van vandaag leerstellingen en beginselen opzoeken met behulp waarvan ze hun rol in het seminarie kunnen vervullen en hun getuigenis van het evangelie van Jezus Christus kunnen versterken.

Leg uit dat drie personen een belangrijke rol spelen in het evangelieonderwijs, zoals het seminarie: de Heilige Geest, de leerkracht en de cursist.

Laat een cursist Johannes 14:26 voorlezen en een andere cursist Johannes 16:13. Laat de klas meelezen en enkele taken van de Heilige Geest opzoeken.

- Wat voor waarheden kunnen we uit deze verzen over de taken van de Heilige Geest leren? (De cursisten kunnen verschillende antwoorden geven, maar zorg ervoor dat u in ieder geval deze leerstelling bespreekt: **de Heilige Geest onderwijst in de waarheid.**)
- Hoe kunnen we te weten komen dat de Heilige Geest ons in de waarheid onderwijst? (U kunt de cursisten Leer en Verbonden 8:2–3 laten bestuderen.)

Laat een cursist Leer en Verbonden 50:13–14 voorlezen. Laat de klas meelezen en opzoeken wat de rol van een evangelieleerkracht is. Voordat de cursist begint te lezen, legt u uit dat deze verzen in de begintijd van de kerk aan leden waren gegeven die geordend waren om in het evangelie te onderwijzen.

- Wat is de rol van een evangelieleerkracht? (Zie ook LV 42:14.)

Laat een cursist 2 Nephi 33:1 voorlezen. Laat de klas meelezen en opzoeken wat de Heilige Geest voor ons doet als de waarheid door zijn macht wordt verkondigd.

- Wat doet de Heilige Geest volgens dit vers voor ons?

Om ervoor te zorgen dat de cursisten begrijpen hoe ze de Heilige Geest kunnen uitnodigen om in hun hart van de waarheid te getuigen, laat u een cursist Leer en Verbonden 88:118 voorlezen. Laat de klas meelezen en opletten hoe wij kennis moeten vergaren.

- Hoe moeten we kennis vergaren? (Door studie en geloof.)

Laat een cursist de volgende uitspraak van ouderling David A. Bednar van het Quorum der Twaalf Apostelen voorlezen. Laat de klas opletten wat we laten gebeuren als we met geloof studeren:

'Een leerkracht kan uitleggen, demonstreren, overreden en getuigen, en dat op zeer krachtige en doeltreffende wijze doen. Maar uiteindelijk zullen de inhoud van de boodschap en de invloed van de Heilige Geest alleen in het hart doordringen als de ontvanger daarvoor openstaat. Leren door geloof opent de weg die leidt *tot in* het hart.' ('Zoek kennis door geloof', *Liahona,* september 2007, 17.)

- Welk beginsel kunnen we van deze uitspraak leren over wat er kan gebeuren als we door geloof leren? (Zorg ervoor dat de cursisten het volgende beginsel begrijpen: **als we door geloof leren, nodigen we de Heilige Geest in ons hart uit om van de waarheid te getuigen.** Zet die waarheid eventueel op het bord.)

Leg uit dat geloof meer dan een passief geloven is. Wij geven uiting aan ons geloof door te handelen.

- Wat betekent het om door geloof te leren?

Om duidelijk te maken wat leren door geloof is, vraagt u om een vrijwilliger die nog nooit heeft gevoetbald. (U kunt deze activiteit aanpassen voor een vrijwilliger die nog nooit heeft gebasketbald, een muziekinstrument heeft bespeeld, gejongleerd, een stropdas gestrikt enzovoort.) Zeg tegen de vrijwilliger dat u hem of haar gaat leren voetballen, zodat hij of zij in een elftal kan meespelen. Vraag de vrijwilliger of hij of zij geloof heeft in uw bekwaamheid om hem of haar die vaardigheid bij te brengen. Leg dan uit en laat zien hoe je met een voetbal kunt dribbelen, maar laat de vrijwilliger het niet proberen. Leg uit hoe je een voetbal moet rondspelen. Speel de bal dan naar de vrijwilliger, maar raap de bal op en laat de vrijwilliger de bal niet terugspelen. Doe hetzelfde voor een inworp als de bal buiten het veld terechtkomt. Vraag de vrijwilliger:

- Hoe goed ben je nu voorbereid om met een elftal mee te spelen? Waarom?
- Het kan nuttig zijn om te leren hoe voetbal werkt en het anderen te zien spelen, maar wat moet je doen als je de nodige vaardigheden wilt ontwikkelen om goed te voetballen?
- Wat heeft dat te maken met door geloof leren? (Alleen geloven en erop vertrouwen dat de Geest ons kan onderwijzen, is niet voldoende. Om kennis van Gods waarheden te verkrijgen, moeten we ons best doen en toepassen wat we hebben geleerd.)

Laat een cursist de volgende uitspraak van ouderling Bednar voorlezen. Laat de klas opletten wat hij over leren met geloof zegt (u kunt voor de cursisten een kopie van deze uitspraak maken zodat ze kunnen markeren wat ze vinden):

'Een leerling die zijn keuzevrijheid gebruikt door in overeenstemming met correcte beginselen te handelen, stelt zijn hart open voor de Heilige Geest en staat open voor diens onderricht, macht en bevestigend getuigenis. Leren door geloof vereist geestelijke, mentale en fysieke inspanning en niet slechts passief luisteren. Het is de oprechtheid en de vastberadenheid in ons door geloof geïnspireerde handelen waarmee we aan onze hemelse Vader en zijn Zoon Jezus Christus aangeven dat we bereid zijn te leren en onderricht te ontvangen van de Heilige Geest. […]

'Leren door geloof kan niet van de docent op de cursist worden overgebracht door een lezing, een demonstratie of een experimentele oefening; het is veeleer de cursist die geloof moet oefenen en moet handelen om zich die kennis eigen te maken.' ('Seek Learning by Faith', 64.)

- Wat zijn enkele geestelijke, mentale of lichamelijke inspanningen die we kunnen doen om de Geest uit te nodigen ons te onderwijzen en van de waarheid te getuigen?

Noot: dit kan een goed moment zijn om Leer en Verbonden 88:122 te lezen en te bespreken hoe belangrijk orde en respect in de klas zijn.

- Wat voor houding of gedrag kan de Geest ervan weerhouden om in de seminarieklas van de waarheid te getuigen?
- In welke opzichten is de seminarie-ervaring van een cursist die door geloof leert anders dan de ervaring van een cursist die dat niet doet?

Laat de cursisten Mattheüs 4 opzoeken. Leg uit dat we in het verhaal van de apostel Petrus kunnen zien hoe de Heilige Geest in ons hart wordt uitgenodigd om van de waarheid te getuigen als we door geloof leren. Laat een cursist Mattheüs 4:18–20 voorlezen. Laat de klas meelezen en de uitnodiging van de Heiland aan Petrus en Andreas opzoeken.

- Waartoe nodigde de Heiland Petrus en Andreas uit?
- In welke opzicht was hun reactie een voorbeeld van leren door geloof?

Bespreek dat de reactie van Petrus om Jezus Christus te volgen hem in staat stelde om gedurende zijn hele aardse bediening bij Hem te zijn. Omdat Petrus gehoor gaf aan de oproep van de Heiland, kreeg hij het voorrecht om geregeld naar de

leringen van de Heiland te luisteren en veel wonderen te zien. Op uitnodiging van de Heiland liep hij zelfs op het water (zie Mattheüs 14:28–29).

Vertel dat Jezus zijn discipelen een keer een vraag stelde. Laat een cursist Mattheüs 16:13–14 voorlezen. Laat de klas meelezen en opzoeken wat de Heiland vroeg.

- Wat vroeg de Heiland aan zijn discipelen?
- Hoe reageerden ze?

Laat een cursist Mattheüs 16:15–17 voorlezen. Laat de klas meelezen en opzoeken hoe Petrus op de volgende vraag van de Heiland reageerde.

- Hoe reageerde Petrus op de vraag van de Heiland?
- Wat zei de Heiland over de manier waarop Petrus zijn kennis had ontvangen?
- Hoe is de ervaring van Petrus een voorbeeld van de waarheden die we in deze les hebben behandeld?

Laat de cursisten de volgende vragen in hun notitieblok of Schriftendagboek noteren (u kunt de vragen op het bord zetten):

- Wanneer heb je geprobeerd met geloof te leren? Hoe vervulde de Heilige Geest zijn rol in het evangelieonderwijs toen je dat deed? (U kunt de cursisten over vorige leerervaringen laten vertellen, toen ze probeerden meer over Jezus Christus te leren.)

U kunt enkele cursisten de kans geven om te vertellen wat ze hebben opgeschreven. U kunt ook iets over een eigen ervaring vertellen en uw getuigenis geven van de waarheden die u hebt behandeld.

Laat de cursisten een of twee dingen bedenken die ze gaan doen om met geloof te leren en de Heilige Geest uit te nodigen om in hun hart van de waarheid te getuigen. Laat de cursisten opschrijven wat ze van plan zijn.

Besluit met de volgende uitspraak van president Thomas S. Monson:

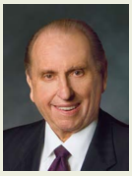

'Jonge mensen, ik vraag jullie aan het seminarie deel te nemen. Bestudeer je Schriften dagelijks. Luister aandachtig naar je leerkrachten. Pas met gebed toe wat je leert.' ('Participate in Seminary', 12 augustus 2011, seminary.lds.org.)

LES 4

De Schriften bestuderen

Inleiding

Dankzij deze les gaan de cursisten begrijpen hoe belangrijk het is om dagelijks de Schriften te bestuderen en als onderdeel van deze cursus het hele Nieuwe Testament te lezen. De cursisten kunnen ook manieren leren om hun Schriftstudie te verbeteren.

Lessuggesties

Het belang van dagelijkse Schriftstudie

Moedig de cursisten aan om de Schriften dagelijks te bestuderen

Er zijn maar weinig dingen die een leerkracht kan doen die het leven van hun cursisten positiever en blijvender beïnvloeden dan ze liefde voor de Schriften bij te brengen en ze die dagelijks te laten bestuderen. Leerkrachten kunnen een voorbeeld van dagelijkse Schriftstudie geven. Ze kunnen de cursisten ook helpen om verantwoordelijk te zijn voor hun dagelijkse Schriftstudie door een volgsysteem te gebruiken om hun consequentheid en vorderingen bij te houden.

Geef iedere cursist een kopie van de volgende enquête. Laat de cursisten over de uitspraken nadenken en hun antwoorden op het continuüm noteren. Verzeker de cursisten ervan dat u ze niet zult vragen hun antwoorden bekend te maken.

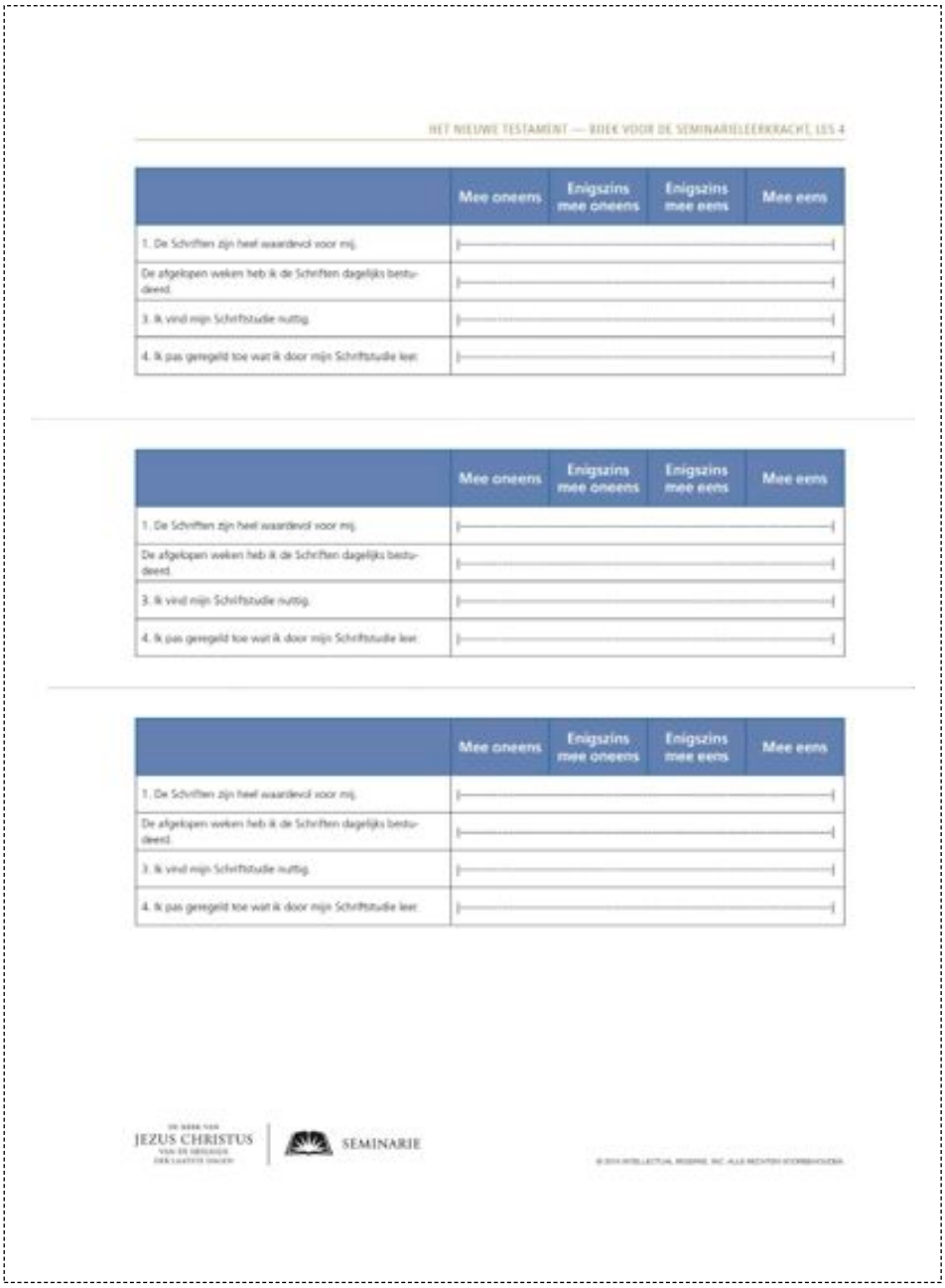

HET NIEUWE TESTAMENT — BOEK VOOR DE SEMINARIELEERKRACHT, LES 4

	Mee oneens	Enigszins mee oneens	Enigszins mee eens	Mee eens
1. De Schriften zijn heel waardevol voor mij.				
De afgelopen weken heb ik de Schriften dagelijks bestudeerd.				
3. Ik vind mijn Schriftstudie nuttig.				
4. Ik pas geregeld toe wat ik door mijn Schriftstudie leer.				

	Mee oneens	Enigszins mee oneens	Enigszins mee eens	Mee eens
1. De Schriften zijn heel waardevol voor mij.				
De afgelopen weken heb ik de Schriften dagelijks bestudeerd.				
3. Ik vind mijn Schriftstudie nuttig.				
4. Ik pas geregeld toe wat ik door mijn Schriftstudie leer.				

	Mee oneens	Enigszins mee oneens	Enigszins mee eens	Mee eens
1. De Schriften zijn heel waardevol voor mij.				
De afgelopen weken heb ik de Schriften dagelijks bestudeerd.				
3. Ik vind mijn Schriftstudie nuttig.				
4. Ik pas geregeld toe wat ik door mijn Schriftstudie leer.				

JEZUS CHRISTUS | SEMINARIE

Als de cursisten de enquête hebben ingevuld, laat u ze tijdens de les nadenken hoe ze hun Schriftstudie kunnen verbeteren.

Laat een cursist het volgende citaat van ouderling David A. Bednar van het Quorum der Twaalf Apostelen voorlezen:

'In de Schriften staan de woorden van Christus, en ze zijn een reservoir met levend water waartoe wij makkelijk toegang hebben en waaruit wij met volle, lange teugen kunnen nemen. […]

'Door onze gebruikelijke dagelijkse bezigheden kunnen jij en ik veel van het water kwijtraken waar ons stoffelijk lichaam uit bestaat. Dorst is een uiting van de behoefte van de lichaamscellen aan water, en het water in ons lichaam moet dagelijks aangevuld worden. Eerlijk gezegd is het niet verstandig om je slechts af en toe "vol te drinken" met water en daartussen lange periodes van uitdroging te laten voorkomen. Datzelfde geldt ook in geestelijk opzicht. Geestelijke dorst is een behoefte aan levend water. Een voortdurende toevloed van levend water is veel beter dan af en toe een slokje nemen.' ('A Reservoir of Living Water' [CES-haardvuuravond, 4 februari 2007], 1, 7, broadcast.lds.org.)

- Welk beginsel leren we van ouderling Bednar over wat we door onze Schriftstudie kunnen ontvangen? (De cursisten moeten het volgende beginsel herkennen: **als we dagelijks de Schriften bestuderen, krijgen het 'levende water' dat we zo hard nodig hebben.** Zet dit beginsel op het bord.)

De waarde van de heilige Schriften in onze tijd

Om ervoor te zorgen dat de cursisten begrijpen hoe waardevol en belangrijk de Schriften in onze tijd zijn, kunt u de video 'De zegen van Schriftuur' (3:04) laten zien, die op LDS.org te vinden is. In deze video beschrijft ouderling D. Todd Christofferson van het Quorum der Twaalf Apostelen het offer dat één man heeft gebracht om ervoor te zorgen dat meer mensen de Bijbel konden lezen. Als u de video laat zien, kunt u die even stilzetten na deze vraag van ouderling Christofferson: 'Wat begrepen zij wat wij ook dienen te begrijpen?' (tijdcode 1:56) om aan de cursisten te vragen hoe zij die vraag zouden beantwoorden. Ga dan verder met de video. Na de video gaat u verder met de les, met de alinea die begint met 'Na de video …'

Als u de video niet laat zien, laat u vier cursisten voor de klas komen en de volgende gedeelten van de toespraak van ouderling Christofferson voorlezen.

1. 'Op 6 oktober in het jaar 1536 werd een beklagenswaardige figuur uit een kerker in het kasteel van Vilvoorde, bij Brussel, naar buiten geleid. Deze man had bijna anderhalf jaar alleen in een donkere, kille cel doorgebracht. De gevangene werd buiten de kasteelmuren aan een paal gebonden. Hem werd een laatste gebed toegestaan: "Heer, wilt U de ogen van de koning van Engeland openen", waarna hij door wurging om het leven werd gebracht. Onmiddellijk daarna werd zijn lichaam in brand gestoken. Wie was deze man en wat had hij misdaan […]?'('De zegen van Schriftuur', *Liahona,* mei 2010, 32.)

2. 'Zijn naam was William Tyndale en zijn misdaad was de vertaling en uitgave van de Bijbel in de Engelse taal.

'[…] In een verhit gesprek met een geestelijke die er niets in zag om de Schrift in de handen van de gewone man te geven, zwoer Tyndale: "Als God mijn leven spaart, zal ik er binnen een paar jaar voor zorgen dat de jongen achter de ploeg straks meer van de Schrift afweet dan u!" […]

'William Tyndale was niet de eerste noch de laatste van de mensen die zich in vele landen en talen hebben opgeofferd, zelfs met de dood tot gevolg, om het woord Gods uit het duister in het

licht te brengen. […] Wat wisten zij over het belang van heilige Schriftuur dat wij ook dienen te weten? Wat begrepen de mensen in het 16de-eeuwse Engeland, die veel geld neertelden en grote risico's liepen voor een bijbel, wat wij ook dienen te begrijpen?'('De zegen van Schriftuur', 32.)

Vraag de klas:

- Waarom zouden mensen zoveel offers hebben gebracht om toegang tot de Schriften te krijgen?

Laat de derde lezer verder gaan met de woorden van ouderling Christofferson.

3. 'In de dagen van Tyndale waren de meeste mensen gespeend van enige Bijbelkennis, omdat ze de Bijbel niet in hun eigen taal tot hun beschikking hadden. Tegenwoordig zijn de Bijbel en andere Schriften ruimschoots voorhanden, maar toch is er in toenemende mate sprake van Schriftuurlijke ongeletterdheid, omdat men die boeken niet wil inkijken. Derhalve zijn zij de zaken vergeten die hun grootouders bekend waren.' ('De zegen van Schriftuur', 33.)

Vraag de klas:

- Waarom zouden sommige mensen in onze tijd de Schriften niet lezen, zoals ze eigenlijk zouden moeten?

Laat de vierde lezer verder gaan met de woorden van ouderling Christofferson.

4. 'Bedenk eens hoe groot deze zegen is: we hebben de Bijbel en ongeveer negenhonderd aanvullende bladzijden aan Schriftuur, waaronder het Boek van Mormon, de Leer en Verbonden en de Parel van grote waarde. […] De Heer wil ons met deze zegen vast en zeker duidelijk maken dat we, meer nog dan voorheen, onze toevlucht moeten nemen tot de Schriften.' ('De zegen van Schriftuur', 35.)

Na de video (of nadat de vierde lezer het citaat van ouderling Christofferson heeft voorgelezen) vraagt u de cursisten wat ouderling Christofferson volgens hen zegt over het belang van Schriftstudie. Als de cursisten antwoord hebben gegeven, zet u de volgende waarheid op het bord: **Onze behoefte aan Schriftuur is nu veel groter dan voorheen.**

- Waarom is onze behoefte aan Schriftuur nu veel groter dan voorheen?

Om de cursisten duidelijk te maken dat het bestuderen van de Schriften in onze tijd nuttig is, legt u uit dat de apostel Paulus een brief heeft geschreven waarin hij de omstandigheden in de laatste dagen uiteen heeft gezet. Vraag een cursist 2 Timotheüs 3:1–5, 13 voor te lezen. Laat de klas meelezen en enkele zonden en houdingen opzoeken die in onze tijd veel voorkomen. (Als de cursisten in deze teksten moeilijke woorden tegenkomen, kunt u die met ze bespreken.)

- Wat voor zonden en houdingen staan er in deze teksten die je in onze huidige samenleving ziet?

Vraag een cursist 2 Timotheüs 3:14–17 voor te lezen. Laat de klas opzoeken hoe we in deze gevaarlijke tijd veiligheid kunnen vinden.

- Hoe kunnen we in deze gevaarlijke tijd veiligheid vinden?

Zet de volgende onvolledige uitspraak op het bord: *Als we de Schriften bestuderen, ontvangen we …*

- Wat voor zegeningen kunnen we volgens 2 Timotheüs 3:15–17 krijgen als we de Schriften bestuderen en de leringen daarin naleven? Als de cursisten geantwoord hebben, maakt u de uitspraak op het bord als volgt af: **Als we de Schriften bestuderen, krijgen we wijsheid, onderricht, weerlegging en verbetering die ons tot zaligheid zullen leiden.**)

Leg uit dat de uitspraak op het bord een voorbeeld van een beginsel is. De beginselen en leerstellingen van het evangelie van Jezus Christus zijn fundamentele, onveranderlijke waarheden die een leidraad in ons leven zijn. Een van de belangrijkste doelen van de Schriften is de leerstellingen en beginselen van het evangelie te verkondigen. Wij kunnen onze eigen Schriftstudie verbeteren door leerstellingen en beginselen op te zoeken, over de betekenis ervan na te denken en ze in ons dagelijks leven toe te passen.

Vestig de aandacht weer op het beginsel op het bord.

- Wat betekent het volgens jullie dat we wijsheid, onderricht, weerlegging en verbetering kunnen ontvangen als we de Schriften bestuderen?
- Wanneer hebben jullie gemerkt dat je wijsheid, onderricht, weerlegging en verbetering ontvangt als je de Schriften bestudeert? (U kunt ook over een eigen ervaring vertellen.)

Het Nieuwe Testament dagelijks bestuderen

Leg uit dat het lezen van het hele Nieuwe Testament een van de doelen van deze seminariecursus is. Het is een vereiste om een seminariediploma te ontvangen.

Moedig de cursisten aan om het cursusmateriaal te lezen.

De standaardwerken zijn geïnspireerde geschriften die de leerstellingen en beginselen van het evangelie bevatten. Ze illustreren hoe God met de mens handelt en leren ons aangaande de verzoening van Jezus Christus. Elk is belangrijk en samen bieden ze een beter begrip van het evangelie en van het heilsplan dat onze Vader in de hemel heeft opgesteld. Cursisten en leerkrachten worden geacht tijdens het cursusjaar het hele Nieuwe Testament te lezen.

Leg uit dat het lezen van het hele Nieuwe Testament voortdurende vastberadenheid vereist, maar dat het zeker de moeite waard is. Om dat duidelijk te maken, laat u twee glazen met water zien. Laat twee cursisten elk bij een van de glazen gaan staan. Geef de ene cursist een rietje. Geef de andere cursist zeven rietjes die door plakband met elkaar zijn verbonden. Laat ze allebei het water zo snel mogelijk met hun rietje of rietjes opdrinken. (De cursist met een enkel rietje

moet in staat zijn om het water achter elkaar op te drinken en als eerste klaar zijn. De andere cursist zal moeite hebben om al het water door de rietjes heen te krijgen.) Laat twee cursisten gaan zitten en vraag de klas:

- Hoe zou je deze activiteit kunnen vergelijken met jullie doel om dit schooljaar het hele Nieuwe Testament te lezen? (De cursist met de zeven rietjes is te vergelijken met iemand die probeert grote hoeveelheden Schriftuur tegelijk te lezen. De cursist met het enkele rietje is te vergelijken met iemand die elke dag een kleine hoeveelheid leest.)

Om de cursisten duidelijk te maken dat ze het hele Nieuwe Testament in kleine gedeelten kunnen lezen, laat u ze het aantal pagina's in het Nieuwe Testament delen door het aantal dagen dat de cursus duurt. Als de cursus bijvoorbeeld 280 dagen duurt en het Nieuwe Testament bijvoorbeeld 420 bladzijden heeft, hoeven de cursisten elke dag slechts anderhalve bladzijde te lezen.

Getuig van de zegeningen die de cursisten kunnen ontvangen als ze ijverig het Nieuwe Testament bestuderen. De cursisten zullen wijsheid, onderricht, weerlegging en verbetering in de Schriften vinden en gezegend worden met het gezelschap van de Heilige Geest.

Vestig opnieuw hun aandacht op het bord en getuig dat als de cursisten dagelijks de Schriften bestuderen, ze de zegeningen zullen ontvangen die Paulus in 2 Timotheüs 3:15–17 beschrijft. Moedig de cursisten aan om doelen te stellen en elke dag tijd vrij te maken voor persoonlijke Schriftstudie, zodat ze het hele Nieuwe Testament kunnen lezen. Moedig de cursisten aan om hun doelen in hun Schriftendagboek te noteren.

LES 5

Context en overzicht van het Nieuwe Testament

Inleiding

In deze les leren de cursisten de historische en culturele achtergrond van het Nieuwe Testament kennen, waaronder de factoren die ertoe hebben bijgedragen dat veel Joden Jezus als Messias en Heiland verwierpen. De cursisten leren ook de structuur van het Nieuwe Testament kennen.

Lessuggesties

De context van het Nieuwe Testament

Gebruik visuele hulpmiddelen

Met behulp van voorwerpen en platen, met inbegrip van kaarten en schema's, kunnen de cursisten de Schriften visualiseren, analyseren en begrijpen, vooral als de visuele hulpmiddelen tot een bespreking leiden. Wanneer de cursisten bij binnenkomst in het lokaal een voorwerp of plaat zien, kan dat het leerklimaat bevorderen en hun nieuwsgierigheid prikkelen.

Toon een deel van de plaat Stefanus ziet Jezus aan de rechterhand Gods (*Evangelieplatenboek* [2009], nr. 63; zie ook LDS.org) door met een vel papier of ander materiaal alles op de plaat af te dekken, behalve Stefanus (de man met het blauwe hoofddeksel).

Laat de cursisten beschrijven wat er op de plaat gebeurt. Vraag hen waarom de man op de grond volgens hen zijn hand uitstrekt. Als de cursisten geantwoord hebben, laat u de rest van de plaat zien.

- Begrijp je beter wat er gebeurt nu je de hele plaat kunt zien?

Bespreek Handelingen 7 om de cursisten duidelijk te maken dat Stefanus op de plaat staat, een discipel van Jezus Christus, die gestenigd wordt en Jezus aan de rechterhand van God ziet staan.

- Hoe kunnen we het tonen van de hele plaat vergelijken met ons begrip van de Schriften?

Leg uit dat deze activiteit aantoont hoe belangrijk het is om de context van de Schriften te begrijpen. Het woord *context* verwijst naar de omstandigheden die achtergrondinformatie verstrekken over een Schrifttekst, gebeurtenis of verhaal. Leg uit dat als de cursisten zich de historische en culturele context van het Nieuwe Testament eigen maken, zij de leringen beter kunnen begrijpen en toepassen.

Joodse godsdienstleiders tijdens de bediening van de Heiland

Vraag een cursist 2 Nephi 10:3–5 voor te lezen. Laat de klas meelezen en woorden of zinsneden opzoeken die de profeet Jakob gebruikte om de geestelijke toestand van sommige Joden in de tijd van de Heiland te beschrijven.

- Welke woorden of zinsneden gebruikte Jakob om de geestelijke toestand van sommige Joden in de tijd van de Heiland te beschrijven? (Leg uit dat het woord *priesterlisten* in vers 5 verwijst naar prediking die op 'gewin en de lof der wereld' is gericht in plaats van op het welzijn van Gods volk [2 Nephi 26:29]. Het waren voornamelijk de goddeloze godsdienstleiders onder de Joden die zich schuldig maakten aan priesterlisten. Zij probeerden het volk op een dwaalspoor te brengen.)

Laat een cursist Mattheüs 23:16, 24 voorlezen. Laat de klas meelezen en opzoeken hoe de Heiland deze Joodse godsdienstleiders beschreef.

- Hoe beschreef de Heiland deze Joodse godsdienstleiders?
- Wat probeerde de Heiland duidelijk te maken toen Hij deze leiders 'blinde leiders' noemde?

Toevoegingen aan de wet van Mozes en andere valse filosofieën

Om de cursisten duidelijk te maken dat de godsdienstleiders de mensen op een dwaalspoor brachten, tekent u een cirkel op het bord en zet u *Wet van Mozes* in het midden. Teken een cirkel om de eerste cirkel heen en noem die *Mondelinge wet*.

Leg uit dat in de afwezigheid van profeten, de Joodse leraars en leiders hun eigen regels en uitleggingen van de wet toevoegden. Deze toegevoegde regels en uitleggingen, die ook wel de mondelinge wet, mondelinge overleveringen of overleveringen van de ouden worden genoemd, waren bedoeld om overtredingen van Gods wetten tegen te gaan. Om een van deze regels te demonstreren, laat u twee cursisten voor de klas komen. Geef ze allebei een touw met een knoop erin. Vraag de ene cursist om de knoop er met één hand uit te halen. Vraag de andere cursist om dat met twee handen te doen. Als ze dat geprobeerd hebben, gaan ze weer zitten.

Leg uit dat het volgens de mondelinge wet verboden was om op de sabbat twee handen te gebruiken om een knoop los te maken. Dat werd als werk beschouwd en was dus een overtreding op de sabbat. Maar je mocht een knoop er wel met één hand uithalen.

- Wat is het gevaar als mensen hun eigen regels aan Gods geboden toevoegen?

Laat een cursist het volgende citaat over Joodse godsdienstleiders van ouderling Bruce R. McConkie van het Quorum der Twaalf Apostelen voorlezen:

'Zij namen de duidelijke en eenvoudige beginselen van de zuivere godsdienst en voegden daar hun eigen interpretaties aan toe; zij verfraaiden ze met toegevoegde ceremonies en handelingen. Zij maakten van een gelukkige, vreugdevolle manier van aanbidding een beperkend, neerslachtig systeem van ceremonies en handelingen. De levende geest van de wet van de Heer werd in hun handen de dode letter van het Joodse ritualisme.' (*The Mortal Messiah,* 4 delen [1979–1981], 1:238.)

- Wat hadden de Joodse godsdienstleiders volgens ouderling McConkie door hun uitleggingen met de wet van God gedaan?

Wijs erop dat de Joden in de tijd van Jezus zich in een staat van afvalligheid bevonden. Hoewel het gezag en de verordeningen van het Aäronisch priesterschap nog wel aanwezig waren, waren veel Joden afgedwaald van de ware uitoefening van hun godsdienst die door God aan Mozes was geopenbaard. (Zie LV 84:25–28.) De overleveringen van de ouden werden belangrijker dan de zuivere godsdienst en het geschreven woord van God.

Laat een cursist Mattheüs 12:14 voorlezen. Laat de klas meelezen en opzoeken wat de Farizeeën Jezus wilden aandoen omdat Hij hun gezag en enkele van hun mondelinge overleveringen had genegeerd.

- Wat wilden deze godsdienstleiders Jezus aandoen?

Leg uit dat naast de afvallige Joodse tradities ook andere valse filosofieën de mensen beïnvloedden om Jezus Christus na zijn opstanding te verwerpen. De verspreiding van de Griekse cultuur beïnvloedde bijvoorbeeld veel mensen om een letterlijke opstanding te verwerpen (zie 1 Korinthe 15:12). Dus toen de apostelen na zijn kruisiging van de herrezen Heiland getuigden, verwierpen velen hun getuigenis.

Buitenlandse heerschappij en de verwachting van een Messias om Israël te verlossen

Zet de volgende woorden op het bord: *Babylon, Perzië, Macedonië (Griekenland)* en *Rome.*

- Wat hadden deze oude rijken met betrekking tot de Joden met elkaar gemeen? (Zij hadden de Joden overwonnen en overheerst.)

Deel de cursisten op in groepjes en geef elke groep het volgende uitreikblad:

Behalve één periode van onafhankelijkheid werden de Joden in de tijd van het Nieuwe Testament al ruim vijfhonderd jaar overheerst. Een opstand door de Makkabeeën, een familie vaderlandslievende Joden, leidde zo'n 160 jaar voor de geboorte van Christus tot onafhankelijkheid. Maar tegen de tijd van de geboorte van Christus had Rome Israël veroverd. Koning Herodus (Herodus de Grote), die met een makkabese vrouw was getrouwd, werd door Rome als heerser over Israël aangesteld. De Joden waren ontstemd over de Romeinse heerschappij en keken uit naar de beloofde Messias die hen volgens hun overtuiging van de Romeinen zou bevrijden. Omdat veel Joden een Messias verwachtten die hen van de buitenlandse heerschappij zou bevrijden, verwierpen zij Jezus Christus als hun Heiland.

Laat de cursisten in groepsverband het uitreikblad bestuderen en de volgende vragen bespreken (u kunt de vragen op het bord zetten):

- Wat verwachtten veel Joden van de komende Messias?
- Waarom zou deze valse verwachting ertoe hebben geleid dat veel Joden Jezus als de Messias verwierpen?

Leg uit dat hoewel sommige Joden Jezus verwierpen, er anderen waren die nederig en geestelijk ingesteld waren en Hem als de Messias en Heiland herkenden.

Vraag enkele cursisten beurtelings een vers uit Lukas 2:25–33 voor te lezen. Laat de klas meelezen en opzoeken wat de rechtschapen Simeon deed en zei toen Jozef en Maria het Kindje Jezus naar de tempel brachten.

- Waarom was Jezus volgens de verzen 30–32 naar de aarde gezonden? (De cursisten kunnen andere woorden gebruiken, maar moeten deze waarheid begrijpen: **Jezus Christus was naar de aarde gezonden om alle mensen te verlossen.**)
- Wat deed Jezus Christus om alle mensen te verlossen?

Laat de plaat van Stefanus zien die u ook aan het begin van de les hebt getoond. Moedig de cursisten aan om de culturele en historische context te onthouden als ze het Nieuwe Testament bestuderen. Als ze dat doen, zullen ze de leringen van de Heiland en zijn apostelen beter begrijpen. (Voor meer informatie over de historische en culturele context van het Nieuwe Testament raadpleegt u 'The Intertestamental Period' en 'The New Testament Setting' in *New Testament Student Manual* ([Church Educational System manual, 2014], 1–3.) Dit materiaal bevat korte uitleggingen van bepaalde groepen mensen, zoals de Samaritanen, de Farizeeën, de Sadduceeën, het Sanhedrin en de schriftgeleerden.)

Een kort overzicht van het Nieuwe Testament

Zeg dat u de cursisten tien seconden lang een plaat zult laten zien, waarna u ze zult vragen om er een gedetailleerde beschrijving van te geven. Laat de plaat Christus geneest de zieken in Bethesda zien (*Evangelieplatenboek,* nr. 42; zie ook LDS.org). Na tien seconden legt u de plaat weg en laat u de cursisten hun beschrijving noteren. Na enige tijd laat u enkele cursisten hun beschrijving voorlezen.

- Waarom wijken de beschrijvingen af, terwijl jullie allemaal dezelfde plaat hebben gezien?
- Waarom is het nuttig om meer dan één getuige van een gebeurtenis te hebben?

Zet de namen van de schrijvers van de vier evangeliën op het bord: *Mattheüs, Markus, Lukas* en *Johannes.* Leg uit dat deze discipelen van Jezus Christus gebeurtenissen en leringen uit het leven van de Heiland opschreven. Hun beschrijvingen worden de evangeliën genoemd. Het woord *evangelie* betekent 'goed nieuws'. Leg uit dat in de Bijbelvertaling van Joseph Smith de titel van elk evangelie in *getuigenis* is veranderd, zoals 'Het getuigenis van Mattheüs'.

- Waarom is het nuttig om meer dan één evangelie of getuigenis van de leringen van Jezus Christus te hebben?

Leg uit dat er wel kleine verschillen tussen de vier evangeliën zijn, maar dat ze allemaal de gebeurtenissen van het leven en de bediening van de Heiland onder de Joden beschrijven. Alle vier evangeliën getuigen dat Jezus Christus de Zoon van God en de Heiland van de wereld is. (Zie 'Evangeliën' in de Gids bij de Schriften.)

U kunt de cursisten een kopie geven van de verkorte uitgave van de grafiek 'Het sterfelijke leven van Jezus Christus in een oogopslag' aan het eind van deze les. De volledige grafiek staat in het aanhangsel van dit lesboek. Laat de cursisten aan de hand van de grafiek enkele grote gebeurtenissen uit de aardse bediening van de Heiland opzoeken.

- Hoe lang duurde de aardse bediening van de Heiland volgens de grafiek?
- Waar bevond de Heiland Zich gedurende het grootste deel van zijn bediening?

Moedig de cursisten aan om met behulp van deze grafiek bij hun studie van het Nieuwe Testament de context van de vier evangeliën beter te begrijpen.

Laat de cursisten de inhoudsopgave van de Bijbel opslaan. Leg uit dat de evangeliën een verslag van de bediening van de Heiland zijn, en dat de boeken Handelingen tot en met Openbaring over de bediening van de apostelen van Christus na zijn kruisiging, opstanding en hemelvaart gaan. Deze apostelen reisden door het land Israël en het Romeinse Rijk om het evangelie te prediken en gemeenten van de kerk op te richten. Als we de handelingen en geschriften van deze apostelen bestuderen, wordt ons geloof in de Heiland sterker en gaan we begrijpen hoe we de zegeningen van zijn verzoening kunnen ontvangen. We

kunnen ook zien hoeveel De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen op de oorspronkelijke kerk van Jezus Christus lijkt.

U kunt getuigen van de waarheden die u tijdens uw studie van het Nieuwe Testament hebt ontdekt. Laat de cursisten waarheden opzoeken die hen tot zegen kunnen zijn bij hun studie van het Nieuwe Testament.

Overzicht van het leven van Jezus Christus

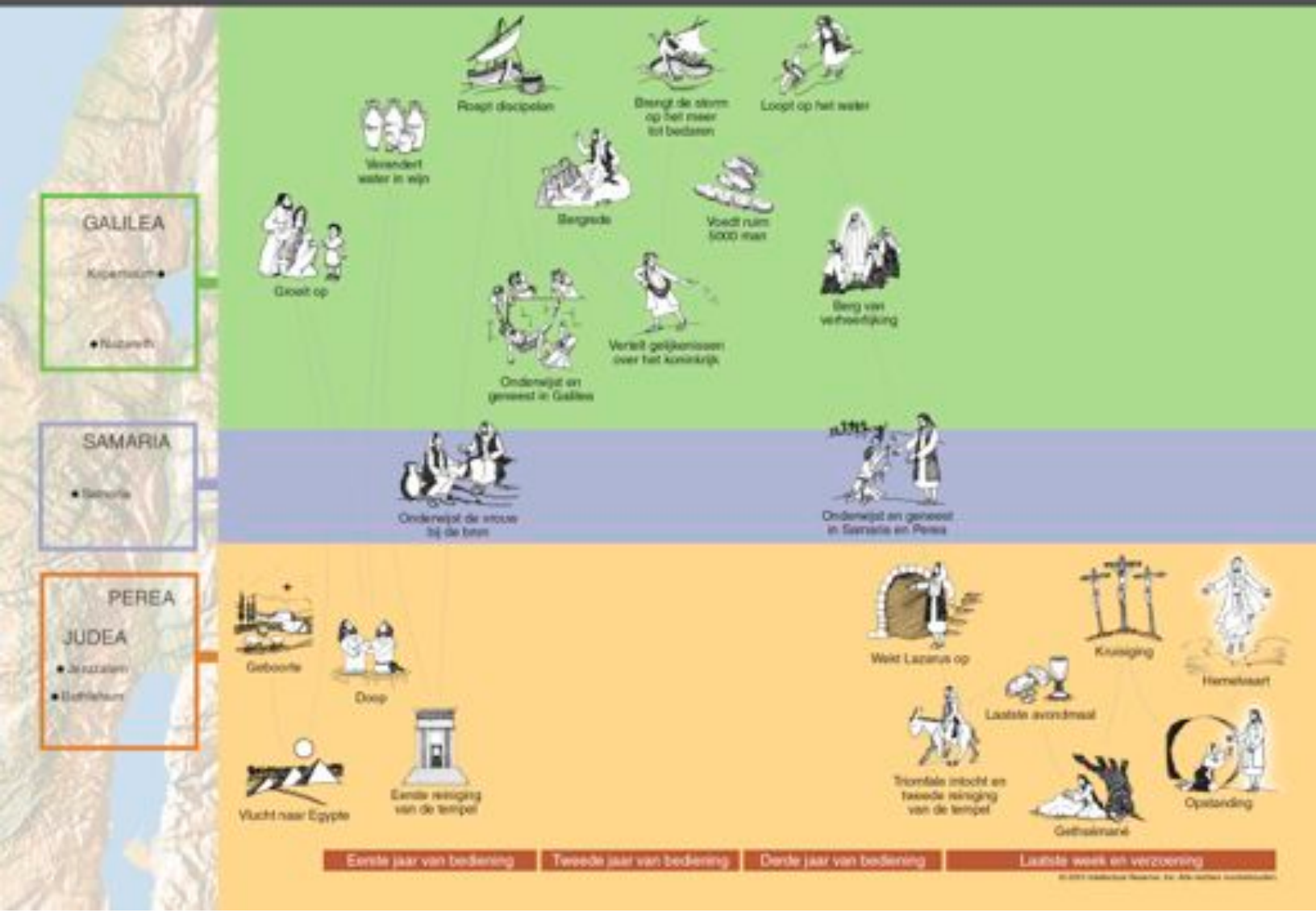

THUISSEMINARIELES

Het heilsplan — inleiding tot en context van het Nieuwe Testament (unit 1)

Lesmateriaal voor de thuisseminarieleerkracht

Samenvatting van dagelijkse thuisseminarielessen

Hierna volgt een samenvatting van de gebeurtenissen, leerstellingen en beginselen die de cursisten in de vier thuisseminarielessen voor unit 1 hebben bestudeerd. Als u weet wat de cursisten bestudeerd hebben, kunt u zich beter op uw les voorbereiden. De samenvatting maakt geen deel uit van de les en is niet voor de cursisten bedoeld. In de les die u voor unit 1 geeft, komen slechts enkele van de leerstellingen en beginselen aan de orde die in de samenvatting staan. Influisteringen van de Heilige Geest en de behoeften van uw cursisten kunnen bij gelegenheid aanleiding vormen om andere aspecten door te nemen of te bespreken.

Dag 1 (Het heilsplan)

Toen ze het heilsplan bestudeerden, leerden de cursisten dat Jezus Christus in het voorsterfelijk bestaan was uitgekozen om de Verlosser van de mensheid te worden, en dat Hij onder leiding van de Vader deze aarde schiep. Ze hebben ook de volgende waarheden geleerd: Jezus Christus is op aarde gekomen om ons van onze zonden te verlossen. Door de opstanding van Jezus Christus zullen alle mensen herrijzen. Jezus Christus zal de hele mensheid oordelen. Als we geloof in Jezus Christus oefenen en zijn evangelie naleven, kunnen we het eeuwige leven ontvangen.

Dag 2 (De rol van de leerling)

De cursisten hebben geleerd dat de Heilige Geest in de waarheid onderwijst. Ze hebben ook geleerd dat als we met geloof leren, we de Heilige Geest in ons hart uitnodigen om van de waarheid te getuigen.

Dag 3 (De Schriften bestuderen)

De cursisten hebben geleerd hoe belangrijk het is om het hele Nieuwe Testament te lezen en dagelijks de Schriften te bestuderen. Daarnaast hebben de cursisten ontdekt dat onze behoefte aan de Schriften tegenwoordig groter is dan ooit tevoren, en dat we, als we de Schriften bestuderen, wijsheid, licht, waarheid, onderricht en weerlegging kunnen ontvangen die tot ons eeuwig heil zullen leiden. Ze hebben ook gemerkt dat we, als we de Schriften dagelijks bestuderen, 'levend water' ontvangen, ofwel de geestelijke voeding die we nodig hebben.

Dag 4 (Inleiding tot en context van het Nieuwe Testament)

De cursisten hebben geleerd dat als ze zich de historische en culturele context van het Nieuwe Testament eigen maken, zij de leringen beter kunnen begrijpen en toepassen. Ze hebben ook geleerd dat Jezus Christus op aarde is gekomen om alle mensen te verlossen, en dat als wij tot Jezus Christus komen, we een groter verlangen krijgen om anderen uit te nodigen tot Hem te komen.

Inleiding

Deze les is bedoeld om de cursisten voor te bereiden en te motiveren om het Nieuwe Testament te bestuderen door ze een belangrijk thema in de leringen van Jezus Christus en zijn apostelen bij te brengen. Wanneer de cursisten het Nieuwe Testament bestuderen, leren ze hoe ze gehoor moeten geven aan de herhaalde uitnodiging om tot Hem te komen en zijn hulp en leiding in hun leven toe te passen.

Lesideeën

Inleiding tot het Nieuwe Testament

Met behulp van het Nieuwe Testament kunnen we tot Jezus Christus komen

Zet vóór de les de volgende vraag op het bord: *Met wat voor zware lasten hebben de jongeren tegenwoordig te maken?*

Neem een lege doos of rugzak en enkele zware voorwerpen, zoals stenen of boeken, mee naar de klas. Laat een cursist voor de klas komen en een lege doos vasthouden of een lege rugzak dragen. Laat de klas de vraag op het bord beantwoorden, en laat een andere cursist de antwoorden op het bord schrijven. Na elk antwoord doet u een zwaar voorwerp in de doos of de rugzak.

- Hoe zou je je voelen als je deze last de hele dag moest dragen?

Laat de cursisten de problemen of moeilijkheden uitleggen die door de lasten op het bord veroorzaakt kunnen worden.

Leg uit dat het Nieuwe Testament over zijn aardse bediening en zijn bediening na zijn opstanding gaat, waaronder zijn leringen, wonderen, zoenoffer en bezoeken aan de discipelen van zijn kerk. Uit zijn leringen en omgang met anderen blijkt een herhaalde waarheid die ons met onze lasten kan helpen.

Leg uit dat er in Mattheüs 11 een voorbeeld van dit thema staat dat de cursisten dit jaar herhaaldelijk in hun studie van het Nieuwe Testament zullen tegenkomen. Laat een cursist Mattheüs 11:28 voorlezen. Laat de klas meelezen en de uitnodiging van de Heiland opzoeken aan wie zware lasten dragen.

- Wat betekent het volgens jullie om vermoeid en belast te zijn?
- Wat moeten we volgens de Heiland doen om zijn rust te vinden? (Zet het volgende beginsel in de woorden van de cursisten op het bord: **Als we onze lasten aan Jezus Christus voorleggen, zal Hij ons rust geven.**)
- Wat denk je dat het betekent om tot Jezus Christus te komen?

Om ervoor te zorgen dat de cursisten begrijpen wat het betekent om tot Christus te komen, laat u een cursist Mattheüs 11:29–30 voorlezen. Laat de klas meelezen en de instructies opzoeken die de Heiland geeft aan hen die het verlangen hebben om tot Hem te komen.

- Wat moeten we volgens deze teksten doen om tot Christus te komen?

Teken een juk voor ossen op het bord, of laat een afbeelding van een juk zien.

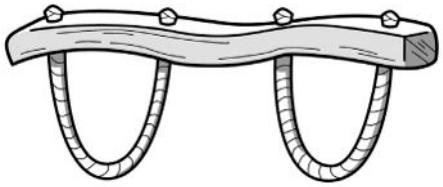

Leg uit dat een juk een houten balk is die een paar ossen of andere dieren met elkaar verbindt zodat ze samen een last kunnen trekken.

- Wat is het doel en het voordeel van een juk? (Hoewel het juk een gewicht of een last is, stelt het de dieren in staat om hun krachten te bundelen, zodat ze productiever kunnen zijn.)
- Wat zou het betekenen om het juk van de Heiland op ons te nemen?

Laat een cursist de volgende uitspraak van ouderling David A. Bednar van het Quorum der Twaalf Apostelen voorlezen. Laat de klas opletten hoe we het juk van de Heiland op ons kunnen nemen en wat voor zegeningen we kunnen ontvangen als we dat doen.

'Een juk plaatst dieren naast elkaar zodat ze zich samen kunnen verplaatsen om een taak uit te voeren.

'Denk eens aan de unieke persoonlijke uitnodiging van de Heer: "Neem Mijn juk op u." Door heilige verbonden te sluiten en na te komen, nemen we het juk van de Heer Jezus Christus op ons en verbinden we ons met Hem. De Heiland vraagt ons in wezen om op Hem te vertrouwen en samen met Hem de last te trekken, ook al kunnen wij in geen enkel opzicht aan Hem tippen. Als wij op Hem vertrouwen en gedurende onze levensreis onze last samen met Hem torsen, is zijn juk werkelijk zacht en is zijn last licht.

'Wij zijn niet alleen en hoeven er nooit alleen voor te staan. Wij kunnen in ons dagelijks leven met hemelse hulp voorwaarts gaan. Door de verzoening van de Heiland kunnen we meer kracht en capaciteiten ontvangen dan we zelf in ons hebben.' ('U wil ik volgen, Heer', *Lofzangen,* nr. 53.)' ('Hun lasten met gemak dragen', *Liahona,* mei 2014, 88.)

- Waardoor worden we onder het 'juk' van de Heiland Jezus Christus gebracht?
- Wat voor zegeningen krijgen we volgens ouderling Bednar als we het juk van de Heiland op ons nemen?

Wijs erop dat de belofte van 'rust' van de Heiland in Mattheüs 11:28–29 niet betekent dat Hij onze problemen en moeilijkheden zal wegnemen. De Heiland geeft ons vaak de gemoedsrust en kracht die we nodig hebben om onze beproevingen te overwinnen of te doorstaan, waardoor onze lasten lichter worden. Als we ondanks onze aardse beproevingen getrouw blijven, is de volheid van Gods heerlijkheid de uiteindelijke rust die wij ontvangen (zie LV 84:23–24).

Laat de cursisten zich afvragen hoe de Heiland hun rust geeft als ze zich tot Hem wenden. Vraag enkele cursisten om iets over hun ervaringen te vertellen.

Moedig de cursisten aan om specifieke doelen te stellen betreffende manieren waarop ze dit jaar tijdens hun studie van het Nieuwe Testament tot Jezus Christus kunnen komen. Moedig ze aan om deze doelen te stellen: de Schriften dagelijks bestuderen en dit jaar het hele Nieuwe Testament lezen.

Een kort overzicht van het Nieuwe Testament

De boeken in het Nieuwe Testament getuigen dat Jezus Christus de Zoon van God en onze Heiland is.

Zet de namen van de schrijvers van de vier evangeliën op het bord: *Mattheüs, Markus, Lukas* en *Johannes.* Leg uit dat deze discipelen van Jezus Christus gebeurtenissen en leringen uit het leven van de Heiland opschreven. Hun beschrijvingen worden de evangeliën genoemd. Het woord *evangelie* betekent 'goed nieuws'. Leg uit dat in de Bijbelvertaling van Joseph Smith de titel van elk evangelie in *getuigenis* is veranderd, zoals 'Het getuigenis van Mattheüs'.

- Waarom is het nuttig om meer dan één evangelie of getuigenis van de leringen van Jezus Christus te hebben?

Leg uit dat er wel kleine verschillen tussen de vier evangeliën zijn, maar dat ze allemaal de gebeurtenissen van het leven en de bediening van de Heiland onder de Joden beschrijven. Alle vier evangeliën getuigen dat Jezus Christus de Zoon van God en de Heiland van de wereld is. Vestig de aandacht van de cursisten op de grafiek 'Het sterfelijke leven van Jezus Christus in een oogopslag' aan het eind van Unit 1: dag 4. Laat ze aan de hand van de grafiek enkele grote gebeurtenissen uit de aardse bediening van de Heiland opzoeken.

- Hoe lang duurde de aardse bediening van de Heiland volgens de grafiek?
- Waar bevond de Heiland Zich gedurende het grootste deel van zijn bediening?

Moedig de cursisten aan om met behulp van deze grafiek bij hun studie van het Nieuwe Testament de context van de vier evangeliën beter te begrijpen.

Laat de cursisten de inhoudsopgave van de Bijbel opslaan. Leg uit dat de evangeliën een verslag van de bediening van de Heiland zijn, en dat de boeken Handelingen tot en met Openbaring over de bediening van de apostelen van Christus na zijn kruisiging, opstanding en hemelvaart gaan. Deze apostelen reisden door het land Israël en het Romeinse Rijk om het evangelie te prediken en gemeenten van de kerk op te richten. Als we de handelingen en geschriften van deze apostelen bestuderen, wordt ons geloof in de Heiland sterker en gaan we begrijpen hoe we de zegeningen van zijn verzoening kunnen ontvangen. We kunnen ook zien hoeveel De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen op de oorspronkelijke kerk van Jezus Christus lijkt.

U kunt uw getuigenis van het Nieuwe Testament geven en de cursisten aanmoedigen om waarheden op te zoeken die hen tot zegen zullen zijn wanneer ze het leven en de leringen van Jezus Christus en zijn apostelen in het Nieuwe Testament bestuderen.

Volgende unit (Mattheüs 1–5)

Leg uit dat de cursisten in de volgende unit enkele details van de geboorte van de Zoon van God zullen bestuderen. Ze bestuderen dan ook de leringen van Jezus Christus over de manier om echt gelukkig te zijn en net als onze hemelse Vader volmaakt te worden.

Inleiding tot het evangelie van Mattheüs

Waarom dit boek bestuderen?

Sommige van de meest geliefde passages uit de Bijbel staan in het boek Mattheüs, zoals de Bergrede en talrijke gelijkenissen, leringen en wonderen van Jezus Christus. Als cursisten dit boek bestuderen, kunnen ze bekend raken met de bediening en de woorden van Jezus Christus en kan hun getuigenis van Jezus Christus als de Heiland van de wereld en de beloofde Messias over wie alle heilige profeten hebben gesproken, sterker worden.

Wie heeft dit boek geschreven?

Mattheüs, ook wel Levi genoemd, de zoon van Alfeüs, is de schrijver van dit boek. Hij was een tollenaar, of belastinginner, tot zijn leven voorgoed veranderde toen hij gehoor gaf aan Jezus Christus' uitnodiging om Hem te volgen. (Zie Mattheüs 9:9; Markus 2:14; Lukas 5:27–28; Gids bij de Schriften, 'Mattheüs.') Na zijn bekering werd Mattheüs een van de Twaalf Apostelen van de Heiland (zie Mattheüs 10:2–4). In die hoedanigheid was Mattheüs een ooggetuige bij veel van de gebeurtenissen die hij beschrijft in zijn kroniek. Dit wordt gestaafd door de titel die dit evangelie draagt in de Bijbelvertaling van Joseph Smith: 'Het getuigenis van Mattheüs'.

Wanneer en waar is het geschreven?

We we weten niet precies wanneer het evangelie van Mattheüs is geschreven, maar waarschijnlijk is het geschreven in de tweede helft van de eerste eeuw A.D. We weten niet waar Mattheüs het boek heeft geschreven.

Voor wie is het geschreven en waarom?

Mattheüs lijkt het boek te hebben geschreven voor een Joods publiek om aan te tonen dat Jezus Christus de oudtestamentische profetieën aangaande de Messias heeft vervuld. (Zie Gids bij de Schriften, 'Mattheüs'.) Waar Mattheüs het leven, de woorden en daden van Jezus Christus beschreef, verwees hij vaak naar profetieën uit het Oude Testament en gebruikte de woorden 'opdat vervuld zou worden' (zie bijvoorbeeld Mattheüs 4:14; 8:17; 13:35; 21:4).

In zijn evangelie gebruikt Mattheüs de woorden 'Zoon van David' twaalf keer als een getuigenis dat Jezus Christus de rechtmatige erfgenaam van de troon van Koning David is en de vervulling van Messiaanse profetieën. Volgens Mattheüs gaat het geslachtsregister van Jezus Christus terug tot David, Juda en Abraham (zie Mattheüs 1:1–3), wat bewijst dat Jezus het recht had om te regeren en dat Hij een rol speelt in de vervulling van Gods beloften aan Israël.

Wat zijn enkele onderscheidende kenmerken van dit boek?

Hoewel we veel elementen uit het evangelie van Mattheüs kunnen terugvinden in Markus en Lukas, is ongeveer 42 procent ervan uniek. Een belangrijk thema in

Mattheüs is dat Jezus Christus is gekomen om zijn koninkrijk op aarde te vestigen. Mattheüs verwijst talloze keren naar 'het koninkrijk der hemelen' en hij is de enige evangelist die leringen van Jezus heeft neergeschreven waarin wordt verwezen naar de 'kerk' (zie Mattheüs 16:18; 18:17).

Het evangelie van Mattheüs helpt ons ook om gelijkenissen tussen de bediening van Mozes en die van Jezus Christus te zien. Zo werden ze allebei als kind gered toen een koning probeerde hen te doden (zie Exodus 2:1–10; Mattheüs 2:13–18), ze kwamen allebei uit Egypte, ze predikten Gods wetten op een berg (zie Exodus 19–20; Mattheüs 5–7), en ze hadden beiden de taak om hun volk te redden.

Overzicht

Mattheüs 1–4 Mattheüs behandelt het geslachtsregister en de geboorte van Jezus Christus. De wijzen gaan op zoek naar de Koning der Joden. Door dromen geleid, gaat Jozef met Maria en het Kind Jezus naar Egypte en later naar Nazareth. Johannes de Doper predikt het evangelie van bekering en doopt Jezus Christus. De Heiland wordt verzocht in de woestijn. Hij begint zijn sterfelijke bediening met prediking en genezing.

Mattheüs 5–7 Jezus Christus houdt de Bergrede.

Mattheüs 8–12 De Heiland geneest een melaatse, stilt een storm, werpt duivels uit, wekt het dochtertje van Jaïrus op uit de dood en laat blinden weer zien. Jezus Christus geeft de twaalf apostelen het gezag om te handelen zoals Hij en stuurt hen uit om het evangelie te prediken. Jezus verkondigt dat Johannes de Doper meer is dan een profeet. De genezing op de sabbatdag.

Mattheüs 13–15 Jezus onderwijst door middel van parabels. Johannes de Doper wordt geëxecuteerd. Nadat de vijfduizend zijn gespijzigd, wandelen Jezus en Petrus op het Meer van Galilea. Schriftgeleerden en Farizeeën verzoeken Jezus.

Mattheüs 16–18 Nadat Petrus heeft getuigd dat Jezus de Messias is, geeft de Heiland aan dat Hij de sleutels van het koninkrijk Gods aan Petrus en aan de Twaalf zal geven. Jezus Christus wordt verheerlijkt op een berg en daar ontvangen Petrus, Jakobus en Johannes de sleutels van het priesterschap. Jezus geeft zijn discipelen instructies inzake het leiden van de kerk en leert dat God ons niet vergeeft als wij anderen niet vergeven.

Mattheüs 19–23 De Heiland spreekt over de heiligheid van het huwelijk. De intocht in Jeruzalem en de reiniging van de tempel. Jezus gebruikt gelijkenissen om de slechte bedoelingen van de Joodse leiders tegen Hem te ontmaskeren. Hij betreurt de komende verwoesting van Jeruzalem.

Mattheüs 24–25; Joseph Smith—Mattheüs Jezus Christus profeteert over de verwoesting van Jeruzalem. Hij leert zijn volgelingen hoe ze zich kunnen voorbereiden op zijn wederkomst.

Mattheüs 26–27 Jezus eet het Pascha met zijn discipelen en stelt het avondmaal in. Hij lijdt in Gethsémané en wordt verraden, gevangengenomen, berecht door Joodse en Romeinse autoriteiten en gekruisigd. Hij sterft en wordt begraven.

Mattheüs 28 De herrezen Heiland verschijnt aan zijn discipelen. Jezus draagt de apostelen op zijn evangelie naar al de volken uit te dragen.

LES 6

Mattheüs 1–2

Inleiding

Mattheüs geeft het geslachtsregister van Jezus Christus en een engel verklaart Jezus' goddelijke afkomst aan Jozef. De wijzen uit het oosten reizen naar Bethlehem om het kindje Jezus te aanbidden. Jozef leert in een droom dat hij met zijn gezin naar Egypte moet vluchten om te ontsnappen aan Herodes' kindermoord in Bethlehem.

Lessuggesties

Het lesmateriaal gebruiken.

Neem bij de voorbereiding van een les met een gebed in uw hart het lesmateriaal door terwijl u het tekstblok bestudeert. Zo kan de Heilige Geest u helpen om de les aan te passen aan de noden van uw cursisten. U kunt alle lessuggesties of een deel daarvan voor een tekstblok gebruiken, of de voorgestelde ideeën aan de behoeften en omstandigheden van uw klas aanpassen.

Mattheüs 1:1–17

Het geslachtsregister van Jezus

Toon een foto van uw ouders en vraag of de cursisten eigenschappen zien die u van hen hebt geërfd. U kunt ook aan enkele cursisten vragen om foto's van hun ouders mee te brengen en de klas laten raden om wiens ouders het gaat. Vraag de cursisten om met elkaar te bespreken wat ze van hun ouders geërfd hebben (kleur ogen, haarkleur of gestalte).

Nodig de cursisten uit om bij hun studie van Mattheüs 1–2 te zoeken naar waarheden over de ouders van de Heiland en naar eigenschappen die Hij van hen heeft geërfd. Deze activiteit bereidt de cursisten voor op het begrijpen van de waarheid dat Jezus Christus de goddelijke Zoon van onze hemelse Vader en van Maria is, en dat Hij de Eniggeborene van de Vader in het vlees is.

Leg uit dat Mattheüs 1:1–17 de voorouders van de Heiland bevat. Wijs erop dat vers 1 vermeldt dat Jezus Christus een nakomeling van David en van Abraham was.

Leg uit dat oudtestamentische profetieën verklaarden dat de Messias een nakomeling van David zou zijn (zie 2 Samuel 7:12–13; Jesaja 9:6–7, Jeremia 23:5–6) en dat in het nageslacht van Abraham 'alle volken van de aarde' gezegend zouden worden (Genesis 22:18; zie ook Abraham 2:11). Mattheüs wil de lezer duidelijk maken dat Jezus oudtestamentische profetieën aangaande de Messias vervulde (zie Mattheüs 1:22–23; 2:5, 15, 23; 26:55–56). Het geslachtsregister in Mattheüs 1:1–17 toont aan dat Jezus de beloofde Messias en de rechtmatige erfgenaam van de troon van David was.

Laat een cursist Mattheüs 1:16 voorlezen. Laat de cursisten meelezen, letten op de titel die aan Jezus gegeven wordt en vertellen wat ze gevonden hebben.

Leg uit dat het woord *Christus* de Griekse vorm van het Aramese woord *Messias* is, wat 'de gezalfde' betekent.

- Waartoe was Jezus Christus gezalfd of uitgekozen in het voorsterfelijk bestaan? (Hij werd door onze hemelse Vader gezalfd om onze 'profeet, priester, koning en verlosser te zijn' [Gids bij de Schriften, 'Messias', scriptures.lds.org; zie ook Gids bij de Schriften, 'Gezalfde, De'].)

Mattheüs 1:18–25

Een engel verklaart Jezus' goddelijke afkomst aan Jozef.

Wijs erop dat Maria volgens Mattheüs 1:16 de echtgenote van Jozef was. Volgens Mattheüs 1:18 waren Jozef en Maria *ondertrouwd*. Dat betekent dat ze verloofd en wettelijk verbonden waren met elkaar, maar ze leefden nog niet samen als man en vrouw. Nog voor het huwelijk kwam Jozef echter te weten dat Maria zwanger was. Laat een cursist Mattheüs 1:19 voorlezen. Vraag de klas mee te lezen en op te letten wat Jozef van plan was.

- Wat was Jozef van plan te doen toen hij hoorde dat Maria zwanger was? (Leg uit dat 'haar onopgemerkt verlaten' betekent dat Jozef van plan was de verloving discreet te verbreken om Maria niet openbaar te schande te maken en om haar te beschermen tegen steniging.)
- Wat kunnen we uit dit vers over het karakter van Jozef leren?

Laat een cursist Mattheüs 1:20 voorlezen. Vraag de klas mee te lezen en op te letten wat er met Jozef gebeurde toen hij overwoog de verloving met Maria te beëindigen.

- Waarom zei de engel dat Jozef niet bang hoefde te zijn om met Maria te trouwen?

Om de cursisten beter te laten begrijpen wat 'uit de Heilige Geest' betekent (Mattheüs 1:18, 20), laat u een cursist het volgende citaat van ouderling Bruce R. McConkie van het Quorum der Twaalf Apostelen voorlezen:

'Net zoals Jezus letterlijk de Zoon van Maria is, is Hij de persoonlijke en letterlijke nakomeling van God de eeuwige Vader. […] In Mattheüs staat: 'zij bleek zwanger te zijn uit de Heilige Geest', maar een betere vertaling zou zijn: 'zij bleek zwanger te zijn *door de macht van de Heilige Geest* (Mattheüs 1:18). […] Alma geeft een perfecte beschrijving van de conceptie en geboorte van onze Heer met zijn profetie: Christus 'wordt geboren uit Maria […]; en zij is een maagd, een kostbaar en uitverkoren vat; en zij zal worden overschaduwd en *zwanger worden door de macht van de Heilige Geest*, en een zoon baren, ja, namelijk *de Zoon van God*. (Alma 7:10)'. (Zie *Doctrinal New Testament Commentary*, 3 delen (1965–1973), deel 1, 82.)

- Wat komen we uit deze verzen over Jezus' afkomst te weten? (De strekking van de woorden van de cursisten dient de volgende waarheid te omvatten: **Jezus Christus is de goddelijke Zoon van onze hemelse Vader en van Maria**. Laat de cursisten deze waarheid desgewenst in de kantlijn van hun Schriften noteren naast Mattheüs 1:18–25.)

Verwijs naar de foto van uw ouders en herhaal welke eigenschappen u van hen hebt geërfd. Laat een cursist het volgende citaat van ouderling James E. Talmage van het Quorum der Twaalf Apostelen voorlezen. Vraag de cursisten om op te letten waarom het belangrijk is om te begrijpen dat Jezus de goddelijke Zoon van onze hemelse Vader en van Maria is.

'Dat Kind, dat uit Maria zou worden geboren, was door Elohim, de eeuwige Vader, verwekt. […] In zijn wezen werden de machten van het Godschap en de hoedanigheid en de mogelijkheden van de sterfelijkheid verenigd. […] Het Kind Jezus zou de lichamelijke, verstandelijke en geestelijke eigenschappen, trekken en vermogens erven die zijn ouders kenmerkten — de een onsterfelijk en verheerlijkt — God, de ander menselijk — een vrouw.' (*Jesus the Christ*, 3e editie [1916], 81.)

- Welke eigenschappen erfde Jezus van zijn Vader? Welke eigenschappen erfde Hij van zijn moeder?

Leg uit dat, omdat Jezus de Zoon van een onsterfelijke Vader en een sterfelijke moeder was, Hij de mogelijkheid had om voor eeuwig te leven als Hij daarvoor zou kiezen, en ook het vermogen om te sterven. Dankzij zijn goddelijke aard was Hij in staat om voor onze zonden te lijden, aan het kruis te sterven en te verrijzen.

Mattheüs 2:1–12

De wijzen worden naar Jezus geleid.

Laat drie ingepakte cadeautjes zien of maak een tekening van drie cadeautjes op het bord.

- Wie brachten geschenken naar de Heiland bij zijn geboorte?

Leg uit dat alleen het evangelie van Mattheüs verslag doet van de wijzen. Deel een uitreikblad met de volgende vragen uit of zet de vragen op het bord voordat de les begint. Geef de cursisten enkele minuten de tijd om de vragen te lezen en hun antwoorden op te schrijven.

Hoeveel weet je over de wijzen?

1. Hoe wisten de wijzen dat de Messias was geboren?
2. Waarom wilden de wijzen de Messias vinden?

3. Hoe wisten de overpriesters en de schriftgeleerden waar de Messias geboren zou worden?
4. Wat wilde Herodes dat de wijzen zouden doen nadat ze Jezus hadden gevonden?
5. Wat deden de wijzen uiteindelijk?

Geef de cursisten voldoende tijd en nodig hen dan uit om Mattheüs 2:1–12 in stilte te lezen, en de antwoorden op de vragen op te zoeken.

Laat enkele cursisten vertellen wat ze over de wijzen leerden. Uit details in verzen 11 en 16 kunnen we afleiden dat de wijzen pas twee jaar na de geboorte van Jezus naar het heilige gezin waren geleid (de wijzen troffen Jezus aan in een huis, niet in een kribbe, en Hij was een 'kind', geen baby). Wijs erop dat Herodes van de wijzen wou horen waar ze de Messias hadden gevonden, zodat hij Hem kon doden (zie Mattheüs 2:13).

- Hoe wisten de wijzen waar ze de Messias konden vinden?
- Wat kunnen wij leren uit het voorbeeld van de wijzen op zoek naar de Heiland? (De strekking van de antwoorden van de cursisten dient het volgende beginsel te omvatten: **Als we oprecht en ijverig de Heiland zoeken, zullen we naar Hem worden geleid**.)
- Hoe kunnen wij ijverig de Heiland zoeken?
- Wat deden de wijzen toen ze de Heiland hadden gevonden? Waarom? (Een van de doelen van het aanbieden van geschenken aan de Heiland was om Hem te aanbidden.)
- Wat kunnen wij leren uit het voorbeeld van de wijzen die geschenken aan de Heiland aanboden? (De strekking van de woorden van de cursisten dient de volgende waarheid te omvatten: **We kunnen de Heer aanbidden door Hem zinvolle geschenken aan te bieden**.)

Om de cursisten beter te laten begrijpen hoe we zinvolle geschenken kunnen aanbieden aan de Heiland, laat u een cursist het volgende citaat van ouderling D. Todd Christofferson van het Quorum der Twaalf Apostelen voorlezen:

'Als de mensen vroeger de Heer wilden aanbidden en zijn zegeningen wilden ontvangen, namen ze een geschenk mee. […]

Is er iets in jou of in je leven dat onrein of slecht is? Als je je daarvan kunt ontdoen, is dat een gave aan de Heiland. Is er een goede gewoonte of eigenschap die in je leven ontbreekt? Als je die aanneemt en in je karakter verweeft, is dat een geschenk aan de Heer. Dat is soms moeilijk, maar zijn jullie gaven van bekering en gehoorzaamheid iets waard als ze je niets kosten?' ('Als gij eenmaal tot bekering gekomen zijt', *Liahona*, mei 2004, 12.)

- Welke zinvolle geschenken kunnen we de Heiland aanbieden?

Nodig de cursisten uit om na te denken over de uitspraak van ouderling Christofferson en te overwegen welke geschenken ze de Heiland kunnen aanbieden. Geef hun blaadjes papier om hun ideeën op te schrijven. Laat hen plannen hoe ze Jezus deze geschenken kunnen geven.

Mattheüs 2:13–23

Jozef, Maria en Jezus vluchten naar Egypte

Leg uit dat Herodes volgens Mattheüs 2:13–23 kwaad werd toen de wijzen 'naar hun land terugkeerden' (Mattheüs 2:12) zonder hem te vertellen waar de Messias was. In de hoop de Messias te doden, beval hij dat alle jongetjes van twee jaar oud en daaronder binnen Bethlehem en heel dat gebied omgebracht moesten worden.

Lees Mattheüs 2:13–14 voor. Laat de cursisten meelezen en zich afvragen hoe Jozef wist wat hij moest doen om zijn gezin in veiligheid te brengen. Vraag de cursisten naar hun bevindingen.

- Waar nam Jozef Maria en Jezus mee naartoe?

Vat samen wat er in Mattheüs 2:15–23 staat: Jozef, Maria en Jezus bleven in Egypte tot Herodes stierf. God droeg Jozef in een droom op om zijn gezin terug mee naar Israël te nemen, en ze gingen in Nazareth wonen.

- Hoe was Jozefs geestelijke ontvankelijkheid anderen tot zegen?
- Welk beginsel kunnen we van Jozef leren? (De strekking van de woorden van de cursisten dient de volgende waarheid te omvatten: **Als we ontvankelijk zijn voor de Geest, kunnen we openbaring en leiding ontvangen**.)

Laat de cursisten overdenken wat zij kunnen doen om ontvankelijker voor de Geest te zijn. Moedig hen aan zich tot doel te stellen om te handelen naar de ingevingen die ze ontvangen.

LES 7

Mattheüs 3

Inleiding

Johannes de Doper predikt en doopt in Judea. Jezus Christus gaat van Galilea naar de Jordaan, waar hij Zich door Johannes laat dopen. God de Vader getuigt dat Jezus zijn geliefde Zoon is.

Lessuggesties

Het doel van het seminarie

Het doel van het seminarie 'bestaat erin ervoor te zorgen dat jongeren […] de leringen van de verzoening van Jezus Christus begrijpen en erop vertrouwen, dat ze in aanmerking komen voor de zegeningen van de tempel, en dat zij zichzelf, hun familieleden en anderen voorbereiden op het eeuwige leven met hun Vader in de hemel.' ('Het doel van de seminaries en instituten voor godsdienstonderwijs [2012], si.lds.org.) Denk bij uw voorbereiding van elke les onder gebed na over hoe u elke dag kunt bijdragen tot dit doel.

Mattheüs 3:1–12

Johannes de Doper predikt in Judea.

Laat de klas zich voorstellen hoe ze zich zouden voelen als een cursist hun persoonlijke bezittingen wegnam. Laat ze zich inbeelden dat die cursist zich telkens wel verontschuldigde, maar daarna doorging met het wegnemen van persoonlijke spullen. Vraag:

- Wat zou je van die verontschuldigingen denken?
- Hoe zijn de daden van deze cursist te vergelijken met onoprechte bekering?

Nodig de cursisten uit om bij hun studie van Mattheüs 3 te zoeken naar waarheden die ons helpen begrijpen wat we dienen te doen om ons waarlijk te bekeren.

Vraag een cursist Mattheüs 3:1–4 voor te lezen. Vraag de andere cursisten welke gebeurtenis het volk voorbereidde op de bediening van de Heiland.

- Wie was Johannes de Doper? (Hij was de zoon van Zacharias en Elizabet, de nicht van Maria. Hij bezat de sleutels van het Aäronisch priesterschap [zie LV 13; 84:27–28].)
- Wat deed Johannes?
- Waartoe spoorde Johannes zijn toehoorders aan?

De zending van Johannes werd voorzegd door Jesaja (Esaias) en door andere profeten (zie Jesaja 40:3; Maleachi 3:1; 1 Nephi 10:7–10). Johannes bereidde de weg voor de Messias (Jezus Christus) door bekering te prediken en door te dopen met water.

- Hoe denk je dat het prediken van bekering en het dopen met water de weg voorbereidde voor de Heer?

Vraag een cursist Mattheüs 3:5–6 voor te lezen. Vraag de klas mee te lezen en op te letten hoe het volk reageerde op de boodschap van Johannes.

- Hoe reageerde het volk op de woorden van Johannes? (Ze beleden hun zonden en lieten zich dopen. Leg uit dat de bereidheid om je hemelse Vader en, indien nodig, je priesterschapsleiders je zonden te belijden, van essentieel belang is voor bekering [zie *Trouw aan het geloof: evangeliewijzer* (2004), 134].)

Vraag een cursist Mattheüs 3:7 voor te lezen. Laat de klas meelezen en opletten tot wie Johannes sprak.

- Tot wie sprak Johannes volgens dit vers?

Leg uit dat de Farizeeën een Joodse, religieuze groepering waren van wie de naam 'afzonderlijk' of 'apart' betekent. Zij gingen er prat op dat ze de wet van Mozes stipt onderhielden en geloofden dat toevoegingen van mensen, ook wel 'de gesproken wet' genoemd, even belangrijk waren als de oorspronkelijke wet van Mozes (zie Gids bij de Schriften, Farizeeën). De Sadduceeën waren een kleine maar politiek zeer invloedrijke groepering onder de Joden, die geloofden in gehoorzaamheid aan de letter van de wet van Mozes. Zij geloofden niet in de leer van de opstanding of het eeuwig leven (zie Gids bij de Schriften, 'Sadduceeën').

- Hoe noemde Johannes de Farizeeën en de Sadduceeën?

Laat zo mogelijk een foto van een Palestijnse adder zien en leg uit dat het de vaakst voorkomende giftige slang is in Israël. Adders zijn 's nachts actief en jagen voornamelijk door zich te verstoppen en daarna hun prooi te besluipen. Als adders zich bedreigd voelen, rollen ze zich op, sissen ze en vallen ze hun tegenstander aan.

Palestijnse adder
© taviphoto/Shutterstock.com

- Waarom denk je dat Johannes de Farizeeën en Sadduceeën adders noemde? (U kunt erop wijzen dat de Farizeeën en Sadduceeën zich bedreigd voelden door Johannes, omdat hij veel mensen van hun slechte invloed en valse leerstellingen wegleidde.)

Leg uit dat de Bijbelvertaling van Joseph Smith meer woorden van Johannes aan de Farizeeën en Sadduceeën bevat. Laat een cursist uit de Bijbelvertaling van Joseph Smith, Mattheüs 3:34–36 voorlezen (in de Gids bij de Schriften). (Leg indien nodig uit dat deze verzen een vertaling van Mattheüs 3:8–9 zijn.) Laat een cursist die verzen voorlezen.

- Wie zouden de Farizeeën en Sadduceeën volgens Johannes eveneens verwerpen?
- Hoe zou je de boodschap van Johannes samenvatten?

Schrijf op het bord: *Breng dan vruchten voort in overeenstemming met de bekering.*

Om de cursisten te helpen deze zin te begrijpen, kunt u uitleggen dat mensen in de Schriften vaak voorgesteld worden als bomen die goede of slechte vruchten

voortbrengen. Toon of teken een stuk fruit en leg uit dat het onze verlangens en daden vertegenwoordigt. (Leg indien nodig uit dat deze verzen een vertaling van Mattheüs 3:8–9 zijn.)

Herinner de cursisten aan het scenario dat ze zich bij het begin van de les hebben voorgesteld (een cursist neemt hun persoonlijke bezittingen weg en blijft dat doen, zelfs na zich ervoor verontschuldigd te hebben).

- Lieten de verlangens en daden van de cursist duidelijk het principe van bekering zien? Waarom niet? (De cursist bleef dingen wegnemen van andere cursisten, zelfs nadat hij of zij zich had verontschuldigd.)
- Hoe zou je samenvatten wat 'vruchten voortbrengen in overeenstemming met de bekering' (Mattheüs 3:8) betekent? (De strekking van de woorden van de cursisten dient de volgende waarheid te omvatten: **Wij tonen de Heer ware bekering als we onze verlangens en daden aanpassen en zijn leringen te volgen.**)
- Welke verlangens en daden geven aan dat we ons werkelijk van onze zonden bekeerd hebben?

Om de cursisten deze waarheid te helpen begrijpen, zet u de volgende voorbeelden op het bord: *spieken op school, gemeen zijn tegen je broer of zus, onvriendelijk zijn tegen klasgenoten of hen pesten, grove taal gebruiken* en *pornografie bekijken*. Vraag de cursisten hoe iemand die zich bekeerd heeft van deze zonden, denkt en handelt.

Lees Mattheüs 3:10 voor. Vraag de cursisten mee te lezen en te letten op de gevolgen wanneer je je niet bekeert. Vraag de cursisten naar hun bevindingen. Leg uit dat 'omgehakt en in het vuur geworpen' inhoudt dat onbekeerlijke personen de invloed van Gods Geest verliezen en uiteindelijk de zegeningen van het celestiale koninkrijk opgeven.

Laat de cursisten overwegen welke verlangens of handelingen ze mogelijk dienen aan te passen om zich waarlijk te bekeren. Nodig hen uit ware bekering te tonen door verlangens en daden die niet in overeenstemming zijn met Gods leringen, aan te passen.

Vraag de cursisten Mattheüs 3:11 in stilte te lezen en op te letten wat de Heiland volgens Johannes zou doen.

- Wat zou Jezus volgens vers 11 dat Johannes niet kon? (Jezus zou dopen 'met de Heilige Geest en met vuur.' Leg uit dat Johannes verwees naar het ontvangen van de gave van de Heilige Geest, wat het tweede deel is van het verbond en de verordening van de doop. De Heilige Geest heiligt en zuivert onze ziel als door vuur [zie 2 Nephi 31:13–14, 17].)

Vat vers 12 samen: er wordt symbolisch beschreven wat zal gebeuren met de rechtvaardigen die Jezus Christus aanvaarden (de tarwe) en met de goddelozen die Hem verwerpen (het kaf).

Mattheüs 3:13–17

Jezus Christus laat Zich dopen en de Vader bevestigt dat Hij zijn geliefde Zoon is.

Laat de cursisten die gedoopt zijn, nadenken over hun eigen doop. Vraag een aantal van hen te vertellen wat ze zich erover herinneren.

Leg uit dat in Mattheüs 3:13–17 de doop van de Heiland beschreven staat. Laat de cursisten bij hun studie van deze verzen letten op overeenkomsten tussen hun doop en die van de Heiland.

Zet de volgende vragen op het bord:

Door wie?

Hoe?

Waarom?

Deel de klas op in groepjes van twee. Vraag ze beurtelings een vers voor te lezen uit Mattheüs 3:13–17 en te letten op het antwoord op deze drie vragen. Vraag na enige tijd:

- Door wie liet Jezus Zich dopen? (Schrijf *Johannes de Doper* op het bord bij *Door wie?*)
- Waarom reisde Jezus van Galilea naar de Jordaan om Zich te laten dopen door Johannes de Doper? (Herinner de cursisten eraan dat Johannes de sleutels van het Aäronisch priesterschap bezat en dat hij in die tijd als enige de bevoegdheid had om de verordening van de doop te verrichten. (Schrijf *Juiste bevoegdheid* op het bord bij *Johannes de Doper*.)
- Welke woorden in vers 16 geven aan hoe Jezus gedoopt werd? (Zorg ervoor dat de cursisten begrijpen dat de woorden 'kwam Hij meteen op uit het water' betekent dat Hij werd gedoopt door onderdompeling. Hij ging dus helemaal onder water. Schrijf *Door onderdompeling* op het bord bij *Hoe?*)

Laat de cursisten zich voorstellen dat zij bij de Jordaan waren toen Jezus Zich liet dopen.

- Waarom aarzelde Johannes eerst om de Heiland te dopen? (Hij wist dat Jezus' macht en bevoegdheid groter waren dan de zijne.)
- Wat gaf Jezus in vers 15 als reden waarom Hij Zich diende te laten dopen? ('Om alle gerechtigheid te vervullen.' Schrijf deze zin op het bord bij *Waarom?*)
- Wat betekenen die woorden volgens jullie?

Leg uit dat 'om alle gerechtigheid te vervullen' betekent dat we alles doen wat onze hemelse Vader van ons vraagt, zodat we later weer bij Hem kunnen wonen. Dit houdt de heilsverordeningen in, die God van al zijn kinderen vereist, dus ook van Jezus. Door Zich te laten dopen, gaf Jezus ons het volmaakte voorbeeld, toonde Hij nederigheid, gehoorzaamde Hij aan de geboden van zijn hemelse Vader en ontving

Hij een noodzakelijke verordening om het eeuwige leven te bereiken (zie 2 Nephi 31:4–11).

Laat de cursisten aan de hand van hun antwoorden op de drie vragen bepalen welke leerstelling ze uit Mattheüs 3:13–17 kunnen halen. De strekking van de woorden van de cursisten dient de volgende waarheid te omvatten: **Doop door onderdompeling door iemand die daartoe het juiste gezag bezit, is onmisbaar voor ons eeuwig heil**.

- In welk opzicht komt jouw doop overeen met het voorbeeld dat de Heiland ons gaf?

Leg uit dat Mattheüs 3:16–17 ons eveneens een waarheid leert over de Godheid. Laat de cursisten deze verzen in stilte doornemen en opletten wat er staat over de Vader, de Zoon en de Heilige Geest.

- Waar bevond elk lid van de Godheid Zich bij de doop van de Heiland? (Jezus Christus bevond Zich in de Jordaan, de Heilige Geest daalde op Hem neer als een duif en onze hemelse Vader sprak vanuit de hemelen. Leg uit dat de Heilige Geest niet echt in een duif veranderde. De duif is eerder een teken of een symbool dat de Heilige Geest was neergedaald op Jezus.)
- Welke waarheid staat er in deze verzen over de Godheid? (De strekking van de woorden van de cursisten dient de volgende waarheid te omvatten: **De Vader, de Zoon en de Heilige Geest zijn drie afzonderlijke personen**.)

Wijs erop dat veel mensen een verkeerd of onvolledig beeld van de Godheid hebben. Naarmate we de ware aard van de Godheid beter begrijpen, kunnen we Hen meer liefhebben en zijn we er beter op voorbereid anderen over Hen te leren en van Hen te getuigen.

Om de cursisten beter de identiteit van elk lid van de Godheid te helpen begrijpen, verdeelt u de klas in groepjes van drie en vraagt u de cursisten om 'God' op te zoeken in de Gids bij de Schriften. Per groepje laat u iedere cursist één lid van de Godheid bestuderen. Laat de cursisten bij het lezen letten op het lid van de Godheid dat aan hen toegewezen is. Geef ze voldoende tijd en vraag ze dan om aan hun groepje uit te leggen wat ze hebben geleerd en waarom het belangrijk is dat we deze waarheden kennen.

Om de les af te sluiten, kunt u overwegen cursisten uit te nodigen hun getuigenis over de Vader, de Zoon en de Heilige Geest te geven.

LES 8

Mattheüs 4

Inleiding

Na zijn doop verblijft Jezus veertig dagen in de woestijn in vasten en gebed met zijn hemelse Vader. Na deze ervaring verzoekt de duivel Jezus. Jezus weerstaat elke verzoeking met Schriftuur. De Heiland gaat naar Galilea waar hij Petrus en anderen roept om Hem te volgen en gaat rond om te onderwijzen, te prediken en te genezen.

Lessuggesties

Het tempo vaststellen.

Vermijd de veel gemaakte fout om te veel tijd te besteden aan het eerste lesdeel en dan het laatste deel te moeten afraffelen. Schat bij uw voorbereiding hoeveel tijd elk lesdeel in beslag gaat nemen op basis van de gekozen methoden. Omdat er vrijwel altijd veel meer te behandelen valt dan er tijd voor is, moet u bepalen welke gedeelten van het blok de nadruk krijgen en welke u kunt samenvatten.

Mattheüs 4:1–11

Jezus weerstaat de verleidingen van de duivel.

Vraag een cursist naar voren te komen. Laat hem of haar zich gedurende dertig seconden concentreren op een voorwerp zonder weg te kijken. Wanneer de tijd begint, probeert u de cursist te laten wegkijken. U kunt bijvoorbeeld felgekleurde voorwerpen laten zien, geluiden maken of de cursist iets te eten aanbieden. Vraag de cursist na dertig seconden:

- Hoe ging het? Heb je je de hele tijd kunnen concentreren of niet?
- Waaraan dacht je tijdens de dertig seconden?

Vraag de klas:

- Wat heeft deze ervaring te maken met het zich blijven concentreren op de geboden van onze hemelse Vader? Wat stellen de pogingen om de cursist af te leiden voor? (Pogingen ons tot zonde te verleiden.)
- Waarom verleidt Satan ons tot zonde? (Zie 2 Nephi 2:17–18, 27.)

Vraag de cursisten na te denken over de manieren waarop Satan hen tot zonde verleidt. Nodig de cursisten uit om bij hun studie van Mattheüs 4 te zoeken naar een beginsel dat hen kan helpen verleiding te weerstaan.

Leg uit dat de Heiland na zijn doop een ervaring had die Hem voorbereidde op zijn aardse bediening. Laat een cursist in de Bijbelvertaling van Joseph Smith Mattheüs 4:1–2 voorlezen en letten op de verschillen met de originele tekst. Laat de klas meelezen en letten op wat Jezus meemaakte in de woestijn. (Leg eventueel uit dat *bij […] zijn* in deze context betekent ‘nabij zijn’, ofwel een innige, geestelijke interactie hebben.)

- Hoe hebben vasten en interactie met zijn Hemelse Vader Jezus geholpen bij de voorbereiding op zijn aardse bediening?
- Wat probeerde Satan te doen nadat Jezus gevast en gebeden had?

Deel de klas op in groepjes van twee. Geef elk groepje een kopie van de volgende tabel of laat het hen overnemen in hun aantekenschrift of Schriftendagboek:

Mattheüs 4:1–11

	Welke verzoeking gaf Satan aan Jezus?	Hoe reageerde Jezus op de verzoeking?
Mattheüs 4:3–4		
Mattheüs 4:5–7		
Mattheüs 4:8–11		

Vraag de cursisten in hun groepje de opgegeven verzen te lezen en de tabel in te vullen. Leg vooraf uit dat de Bijbelvertaling van Joseph Smith corrigeert wat staat geschreven in Mattheüs 4:5, 8: niet de duivel maar de Geest nam de Heiland mee naar de plekken die in deze verzen worden beschreven (zie ook Bijbelvertaling van Joseph Smith, Lukas 4:5; Lukas 4:9).

Nadat de cursisten de tabel hebben ingevuld, vraagt u wat ze hebben opgeschreven. U zou de volgende vragen kunnen stellen:

- Op welk verlangen speelde Satan in toen hij Jezus, die had gevast, verzocht stenen in brood te veranderen? (Hij speelde in op het verlangen om je honger te stillen.)
- Wat is er mis met Satans belofte om Jezus de koninkrijken van de wereld te geven? (Satan hield beloften voor die hij niet mocht of kon nakomen.)
- Wat leren we nog uit dit verhaal over de strategieën van de duivel om ons te verleiden? (Satan richt zich op onze zwakste en kwetsbaarste punten en verleidt ons keer op keer.)

Wijs erop dat Jezus uiteindelijk zijn honger stilt en zelfs een aards element in voedsel verandert (zie Johannes 2:1–11). Hij ontvangt ook goddelijke bevestiging van zijn bediening en hulp daarbij (zie Mattheüs 17:1–5; Lukas 22:41–44) en Hij zal eenmaal over de wereld heersen (Zacharia 14:9; Openbaring 11:15). Als Jezus dit alles had verkregen op Satans manier — in plaats van te wachten op de juiste tijd en manier — dan zou de Heiland zijn macht zelfzuchtig misbruikt hebben. Jezus vestigt zijn goddelijke identiteit als de Zoon van God op manieren die overeenkomen met de wil van onze hemelse Vader, niet op verzoek van Satan. (Zie Jeffrey R. Holland, 'The Inconvenient Messiah', *Ensign*, februari 1984, 68–73.)

- Wat hebben de antwoorden van de Heiland op de verleidingen gemeen? (Jezus reageerde op elke verzoeking van Satan met een Schrifttekst.)

Laat de groepjes een beginsel formuleren dat we uit het voorbeeld van Christus die de verleidingen van de duivel weerstond, kunnen leren. Vraag de cursisten hun antwoorden op het bord te zetten. Wanneer de cursisten vertellen over de beginselen die ze gevonden hebben, beklemtoont u dit beginsel: **Als we ons de waarheden in de Schriften herinneren en toepassen, kunnen we de verleidingen van de duivel weerstaan**. Als de cursisten deze waarheid niet duidelijk benoemen, voegt u ze toe op het bord.

Wijs erop dat de Heiland Zich niet alleen de Schriftteksten herinnerde waarin stond wat voor elke verleiding de juiste aanpak was, Hij paste ook de waarheden die erin stonden toe.

- Nu we de kracht kennen van het zich herinneren en toepassen van waarheden in de Schriften, waarom is het dan zo belangrijk om regelmatig de Schriften te bestuderen?

Geef elke groep een blaadje en laat ze drie kolommen maken. Laat ze in de eerste kolom drie zonden noteren waartoe jongeren van hun leeftijd verleid kunnen worden. Laat ze in de tweede kolom noteren op welke manier Satan iemand zou kunnen verleiden tot de zonden van de eerste kolom. Laat ze hun blaadjes uitwisselen. Laat ze dan een specifieke Schrifttekst zoeken die iemand kan gebruiken die verleid wordt tot een van de zonden die op het blaadje staan. (U kunt de cursisten verwijzen naar kernteksten, zoals Genesis 39:9; Johannes 14:15; of Leer en Verbonden 10:5.) Laat de cursisten de tekstverwijzingen in de juiste kolom noteren.

Laat na een paar minuten uit elke groep een cursist verslag doen van de Schrifttekst die zij hebben gevonden voor een van de verleidingen op hun werkblaadje. Laat ze uitleggen hoe die Schrifttekst ons kan helpen als we die verleiding ervaren.

- Wanneer hebt u zich gesterkt en in staat gevoeld een verleiding te weerstaan omdat u zich een waarheid uit de Schriften herinnerde en die toepaste? (Herinner de cursisten eraan dat ze niet over ervaringen dienen te praten die te persoonlijk zijn.)

Vraag de cursisten in hun aantekenschrift of Schriftendagboek een Schrifttekst te noteren die ze zich zullen herinneren en toepassen wanneer ze tot zonde verleid worden. Moedig hen aan om die Schrifttekst uit het hoofd te leren.

Mattheüs 4:12–17

Jezus vestigt Zich in Galilea.

Vat Mattheüs 4:12–15 samen: na zijn verzoeking in de woestijn ging de Heiland naar Galilea en ging Hij in Kapernaüm wonen. Mattheüs merkte op dat de bediening van de Heiland in Galilea door Jesaja was voorzegd (zie Jesaja 9:1–2). Vraag de cursisten Mattheüs 4:16 in stilte te lezen. Laat ze de profetie van Jesaja desgewenst markeren. Uit deze profetie leren we eveneens dat **Jezus Christus licht brengt in het leven van zij die zich in de duisternis bevinden**. Laat de cursisten opzoeken hoe de Heiland dit in de loop van zijn bediening deed.

Vat Mattheüs 4:17 samen: De Heiland predikte bekering als voorbereiding op de vestiging van het koninkrijk der hemelen onder het volk.

Mattheüs 4:18–22

Jezus roept Petrus en anderen om Hem te volgen.

Laat de plaat 'De vissers worden geroepen' (*Evangelieplatenboek* [2009], nummer 37; zie ook LDS.org) zien. Wijs erop dat de twee mannen vooraan in de boot Petrus en zijn broer Andreas zijn.

- Wat doen ze met het net?

Leg uit dat andere mensen Petrus en Andreas waarschijnlijk beschouwden als gewone vissers, maar Jezus Christus zag hun potentieel en wist wat ze zouden worden.

- In welke opzichten lijken wij op Petrus en Andreas?

Laat de cursisten bij hun studie van Mattheüs 4 opletten wat we moeten doen om de persoon te worden die de Heer voor ogen heeft.

Vraag enkele cursisten beurtelings een vers voor te lezen uit Mattheüs 4:18–22. Vraag de klas mee te lezen en te letten op het gesprek tussen de Heiland en de vissers.

- Wat vroeg de Heiland Petrus, Andreas, Jakobus en Johannes te doen? Wat is een '[visser] van mensen'? (vers 19)
- Wat zouden deze mannen opgeven als ze de Heiland volgden en Hem hielpen bij zijn werk? Waarom was dat wellicht moeilijk voor hen?

Laat de cursisten zich afvragen wat zij in deze omstandigheden geantwoord zouden hebben.

- Wat viel je op aan het antwoord van deze mannen? Wat kunnen we uit hun antwoord leren over hun karakter?
- Zouden deze mannen meer goed in hun leven kunnen doen als visser of als 'visser van mensen'? Waarom?
- Wat kan er volgens dit verslag gebeuren als we onmiddellijk gehoor geven aan de uitnodigingen van de Heiland Hem te volgen? (De strekking van de antwoorden van de cursisten dient het volgende beginsel te omvatten: **Als we onmiddellijk gehoor geven aan de uitnodigingen van de Heiland Hem te volgen, dan kan Hij meer inhoud aan ons leven geven dan wijzelf**.)

Laat een cursist de volgende uitspraak van president Ezra Taft Benson voorlezen. Vraag de klas op te letten hoe de Heer ons leven kan verrijken als we Hem volgen.

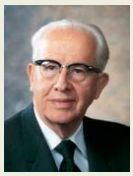

'Mensen die hun leven aan God overdragen, zullen ontdekken dat Hij meer inhoud aan hun leven kan geven dan zijzelf. Hij zal hun vreugde verdiepen, hun inzicht vergroten, hun verstand verlichten, hun spieren versterken, hun geest opbouwen, hun zegeningen vermenigvuldigen, hun kansen vergroten, hun ziel troosten, vrienden bezorgen en gemoedsrust uitstorten. Wie zijn leven in dienst van God verliest, zal het eeuwige leven ontvangen.' ('Jesus Christ—Gifts and Expectations, *Ensign*, december 1988, 4.)

- Wanneer heb jij of heeft iemand die je kent gelijkaardige zegeningen ontvangen voor het achterlaten van wereldse zorgen om de Heiland te volgen?
- Als je bedenkt welke zegeningen we ontvangen als we de Heiland volgen, waarom is het volgens jou dan belangrijk om *onmiddellijk* gehoor te geven aan de uitnodigingen van de Heiland Hem te volgen?

Laat de cursisten de volgende vraag in hun aantekenschrift of Schriftendagboek beantwoorden.

- Hoe kun je beter gehoor geven aan de uitnodigingen van de Heiland Hem te volgen?

Moedig de cursisten aan toe te passen wat ze noteerden.

Mattheüs 4:23–25

Jezus onderwijst, predikt en geneest in Galilea.

Laat de cursisten Mattheüs 4:23–25 in stilte lezen en letten op wat de Heiland deed. Laat de cursisten hun bevindingen desgewenst markeren. Leg uit dat de cursisten tijdens hun studie van de evangeliën het onderricht, de prediking en de genezingen van de Heiland concreet zullen bestuderen.

Geef tot slot uw getuigenis van de waarheden die vandaag zijn besproken.

LES 9

Mattheüs 5:1–16

Inleiding

In Mattheüs 5–7 staat het verslag van een redevoering die de Heiland aan het begin van zijn bediening geeft. Deze redevoering staat nu bekend als de Bergrede. In Mattheüs 5:1–16 staan de leringen van de Heiland aangaande beginselen die leiden tot geluk. De Heiland geeft zijn discipelen eveneens het gebod een rechtschapen voorbeeld te zijn.

Lessuggesties

Basisprincipes van evangelieonderwijs en -studie

Elke op de Schriften gebaseerde seminarieles gaat over een tekstblok en niet over één bepaald begrip, thema, beginsel of leerstelling. Bij hun studie van deze tekstblokken zullen leerkrachten en cursisten talrijke basisprincipes voor evangelieonderwijs en -studie kunnen aanwenden — zoals: begrip van de context en inhoud; waarheid en het belang van de leerstellingen en beginselen van het evangelie herkennen, begrijpen en voelen; toepassen van leerstellingen en beginselen.

Mattheüs 5:1–12

De Heiland vat de Bergrede aan met de zaligsprekingen.

Zet de volgende vragen op het bord: *Ben je gelukkig? Waarom wel/niet?*

Laat de cursisten hierover nadenken (of in hun Schriftendagboek of aantekenschrift noteren hoe ze deze vragen zouden beantwoorden). (U kunt zeggen dat ze hun antwoorden niet met de klas hoeven te delen.)

Laat een cursist het volgende citaat van president Dieter F. Uchtdorf van het Eerste Presidium voorlezen:

'Zo vaak laten we ons leiden door de illusie dat ons geluk afhankelijk is van iets dat net buiten ons bereik ligt: een betere gezinssituatie, een betere financiële situatie of het einde van een moeilijke periode.

[…] Onze omstandigheden doen er niet echt toe of bepalen ons geluk niet.

[…] *Wij* bepalen ons geluk' ('Over spijt en voornemens', *Liahona*, november 2012, 23).

- Wat betekent volgens jullie de zin 'wij bepalen ons geluk'? Waarom is dat belangrijk?

Leg uit dat de Heiland bij het begin van zijn bediening een toespraak gaf nabij het Meer van Galilea. Deze toespraak wordt vaak de Bergrede genoemd en staat in Mattheüs 5–7. In de Bergrede legt de Heiland uit wat we kunnen doen om werkelijk gelukkig te zijn, ongeacht onze omstandigheden.

Laat de cursisten Mattheüs 5:3–11 doorlezen en zoeken naar woorden die bij het begin van elk vers worden herhaald. Vraag de cursisten naar hun bevindingen.

Lees de volgende verduidelijking voor (uit Mattheüs 5:3, voetnoot *a* in de King Jamesvertaling van de Bijbel) en laat de klas opletten wat het woord *zalig* betekent: het Engelse woord 'blessed' komt van het Latijnse 'beatus', dat aan de oorsprong ligt van het Engelse 'beatitudes' [zaligsprekingen], en dat 'voorspoedig', 'gelukkig', of 'gezegend' betekent.

- Wat betekent het woord *zalig*?

Het woord *zalig* betekent intens gelukkig, het eeuwig heil deelachtig, heerlijk. Deze verzen worden vaak 'de zaligsprekingen' genoemd.

Geef elke cursist een exemplaar van de volgende tabel. Wijs erop dat de tabel naast de zaligsprekingen uit Mattheüs 5 ook tekstverwijzingen naar 3 Nephi bevat. Deze tekstverwijzingen maken deel uit van de woorden die Jezus Christus tijdens zijn bediening tot de Nephieten sprak; zij zijn vergelijkbaar met de Bergrede. De Schriftteksten in 3 Nephi verschaffen meer duidelijkheid over de corresponderende passages in Mattheüs 5.

De zaligsprekingen

Mattheüs 5:3; 3 Nephi 12:3	Arm van geest zijn, wil zeggen dat we nederig zijn en 'dankbaar inzien dat we afhankelijk zijn van de Heer — dat we begrijpen dat we voortdurend behoefte hebben aan zijn steun. Het wil zeggen dat u inziet dat uw talenten en capaciteiten gaven van God zijn.' (*'Trouw aan het geloof: evangeliewijzer'* [2004], 86.)
Mattheüs 5:4	'Treuren' betekent verdriet hebben of uitdrukken. Iemand kan treuren om de moeilijkheden en beproevingen van het sterfelijke leven, zoals de dood van een dierbare. Iemand kan eveneens treuren uit droefheid om zonde.
Mattheüs 5:5	'Zachtmoedigheid wordt in een woordenboek omschreven als "zacht van gemoed, niet geneigd tot heftigheid, zich gemakkelijk schikkend." (*Van Dale Groot woordenboek van de Nederlandse taal*, elektronische versie, trefwoord: zachtmoedig.) Zachtmoedigheid is geen blijk van zwakte. Het is een teken van christelijke moed.' (Robert D. Hales, 'Christelijke moed: de prijs van het discipelschap', *Liahona* november 2008, 73.)
Mattheüs 5:6; 3 Nephi 12:6	Hongeren en dorsten naar gerechtigheid houdt een groot verlangen de wil van God te kennen en uit te voeren in.
Mattheüs 5:7	'Barmhartigheid is het behandelen van iemand met meer mededogen dan waar hij of zij recht op heeft.' ('Mercy', Gospel Topics, lds.org/topics) Dankzij de verzoening van Jezus Christus kunnen wij de barmhartigheid van onze hemelse Vader ontvangen (zie Alma 33:11).
Mattheüs 5:8	'De reinen van hart zijn zij die de Heer liefhebben, ernaar streven Hem te volgen en zijn geboden te onderhouden, en die ernaar streven een deugdzaam leven te leiden en tot het einde toe te volharden. De reinen van hart zijn zij die hun gedachten beheersen om zich te beschermen tegen onkuise fantasieën en handelingen.' (Sheldon F. Child, 'Words of Jesus: Chastity', *Ensign*, januari 2003, 44.)

Mattheüs 5:9	'[Vredestichters] hebben de gave om mensen die de onderlinge verschillen zien, te helpen ontdekken wat ze met elkaar gemeen hebben.' (Henry B. Eyring, 'Leren in het priesterschap', *Liahona* mei 2011, 63.)
Mattheüs 5:10–12	'Vervolgd worden om de gerechtigheid' betekent gewillig zijn Jezus Christus en zijn geboden te onderhouden en te verdedigen, zelfs als we daarvoor bespot of mishandeld worden.

Verdeel de klas in acht groepjes en laat elk groepje een zaligspreking behandelen. Als er te weinig cursisten zijn om acht groepjes te maken, kunt u per groepje meerdere zaligsprekingen laten behandelen. Laat de cursisten een korte presentatie voorbereiden over de zaligspreking die hun is toegewezen. De presentaties dienen de volgende elementen te bevatten (u kunt deze instructies op het bord zetten of er een uitreikblad van maken):

1. *Laat een klasgenoot het vers of de verzen voorlezen en bepalen welke zegening ons wordt beloofd als we deze zaligspreking naleven.*
2. *Leg uit wat wij dienen te doen om de beloofde zegening te ontvangen, aan de hand van het vers en de informatie op het uitreikblad.*
3. *Laat de cursisten letten op specifieke manieren waarop we kunnen leven in overeenstemming met deze zaligspreking.*
4. *Leg uit hoe leven volgens deze zaligspreking ons geluk kan brengen. U kunt eventueel uit eigen ervaring vertellen dat dit waar is en ervan getuigen.*

Vraag elke groep na enige tijd hun zaligspreking aan de klas voor te stellen.

Wijs er na de presentaties op dat de zaligsprekingen leren over de eigenschappen van Jezus Christus en dat wij door ze na te leven, meer op Hem kunnen gaan lijken.

- Wat zal er volgens Mattheüs 5 met ons gebeuren naarmate wij deze en andere christelijke eigenschappen ontwikkelen? (De strekking van de antwoorden van de cursisten dient het volgende beginsel te omvatten: **Naarmate wij christelijke eigenschappen ontwikkelen, zullen we gelukkiger worden**. Zet dit beginsel op het bord.)

Overweeg om uw getuigenis van dit beginsel te geven. Herinner de cursisten aan de vragen over geluk waarover ze bij het begin van de les nagedacht hebben. Nodig de cursisten uit meer geluk na te streven door een eigenschap uit de lijst zaligsprekingen te kiezen en zich tot doel te stellen die eigenschap verder te ontwikkelen.

Mattheüs 5:13–16

Jezus Christus draagt zijn discipelen op een rechtschapen voorbeeld te zijn.

Vraag de cursisten aan iemand te denken, zoals een familielid of vriend, die er baat bij zou hebben dichter bij onze hemelse Vader te komen. Laat de cursisten bij hun studie van Mattheüs 5 opletten wat ze kunnen doen om die persoon te helpen.

Laat een zoutvaatje zien en giet een klein beetje zout in een kom.

- Op welke manieren is zout nuttig?

Vraag een cursist het volgende citaat van ouderling Carlos E. Asay van de Zeventig voor te lezen. Vraag de klas te luisteren naar het nut van zout:

'[Goed zout] […] is zuiver, puur, onbesmet en nuttig. Het is een bewaarmiddel, een smaakversterker, het geneest en heeft nog andere nuttige toepassingen.' ('Salt of the Earth: Savor of Men and Saviors of Men', *Ensign*, mei 1980, 42.)

Laat de cursisten Mattheüs 5:13 in stilte lezen en opletten wie de Heiland vergeleek met zout.

- Met wie vergeleek de Heiland zout? (Zijn discipelen.)
- In welke opzichten bezitten de discipelen van Jezus Christus dezelfde eigenschappen als goed zout?
- Wat gebeurt er volgens vers 13 als het zout zijn smaak verloren heeft?

Leg uit dat het woord *smaak* niet alleen verwijst naar hoe het zout proeft, maar ook naar de unieke eigenschappen waardoor het genezende en conserverende kracht bezit.

- Hoe kan zout smakeloos worden? (Zout wordt smakeloos als het met andere stoffen vermengd wordt en daardoor verontreinigd wordt.)

Giet andere stoffen, zoals aarde, in de kom en meng alles door elkaar.

- Kan het zout nog gebruikt worden als het met andere stoffen vermengd is?
- Hoe kunnen wij als discipelen van Jezus Christus onze smaak, hetzij onze christelijke eigenschappen die ons toelaten anderen tot zegen te zijn, verliezen? (De strekking van de antwoorden van de cursisten dient de volgende waarheid te omvatten: **Verontreiniging met de zonden van de wereld verhindert ons om anderen tot zegen te zijn.** Zet dit beginsel op het bord.)
- Wat kunnen wij doen om onze smaak te behouden of terug te vinden?

Laat een kaars zien (niet aansteken). Laat een cursist Mattheüs 5:14–16 voorlezen. Vraag de klas mee te lezen en op te letten hoe de Heiland zijn discipelen met een kaars vergeleek.

Mattheüs 5:14–16 is een kerntekst. Als de cursisten de kernteksten bestuderen, zullen ze de basisleerstellingen beter begrijpen en anderen er beter in kunnen onderwijzen. U kunt de cursisten in overweging geven de kernteksten op zodanige wijze te markeren dat ze die makkelijk kunnen terugvinden. Verwijs naar het lesidee aan het eind van de les om de cursisten zich deze tekst eigen te laten maken.

Zie het aanhangsel aan het eind van dit lesboek voor een uitleg over kerntekstenbeheersing en een lijst met activiteiten die de cursisten kunnen doen om zich de kernteksten eigen te maken.

- Wat wordt van de discipelen van Christus verwacht dat ze met hun licht doen?
- Wat betekent het om je licht te laten schijnen? (Zie 3 Nephi 18:24.)
- Hoe kunnen onze goede werken anderen beïnvloeden?

Leg uit dat 'uw Vader, die in de hemelen is, verheerlijken' (vers 16) onder andere betekent God in woord en daad te prijzen en eren.

- Welk beginsel kunnen we uit verzen 14–16 leren over de invloed van ons rechtschapen voorbeeld op anderen? (De strekking van de antwoorden van de cursisten dient de volgende waarheid te omvatten: **Ons rechtschapen voorbeeld kan anderen aanmoedigen dichter bij hun hemelse Vader te komen.** Zet dit beginsel op het bord.)
- Wanneer heeft iemand jou het goede voorbeeld gegeven waardoor je dichter bij je hemelse Vader bent gekomen?

Laat de cursisten overdenken wat zij kunnen doen om een beter voorbeeld voor hun vrienden en familieleden te zijn.

Herhaal de beginselen die tijdens deze les zijn besproken en op het bord geschreven. Zet de woorden *Begin, Houd op* en *Blijf* op het bord. Nodig de cursisten uit voor zichzelf na te gaan en iets uit te kiezen waarmee ze kunnen beginnen, iets waarmee ze kunnen ophouden, en iets wat ze kunnen blijven doen om deze beginselen in hun leven toe te passen.

Kerntekstenbeheersing — Mattheüs 5:14–16

Leg uit dat de cursisten in de loop van het jaar vijfentwintig kernteksten zullen behandelen, zoals Mattheüs 5:14–16. Door deze teksten zullen ze het belang van dit beginsel inzien en beter begrijpen. De 25 kernteksten staan op de achterkant van de seminarieboekenlegger van het Nieuwe Testament. Leg uit dat de 'beheersing' van kernteksten inhoudt dat de cursisten ze dienen te kunnen localiseren, begrijpen, toepassen en uit het hoofd kennen.

Om de cursisten te helpen deze verzen uit het hoofd te leren, laat u ze de tekst enkele keren in hun hoofd en daarna luidop tegen een klasgenoot opzeggen. U kunt gedurende de komende week ook aan het begin of eind van de les tijd vrijmaken om deze verzen te laten opzeggen.

LES 10

Mattheüs 5:17–48

Inleiding

De Heiland vervolgt zijn Bergrede in Galilea en legt uit dat Hij niet is gekomen om de wet van Mozes af te schaffen maar om ze te vervullen. Jezus Christus leert zijn discipelen hoe ze volmaakt kunnen worden als onze hemelse Vader.

Lessuggesties

De context en inhoud begrijpen

Context en inhoud van de Schriften begrijpen, is een essentieel onderdeel van evangelieonderwijs. De context bestaat uit omstandigheden die spelen rondom, of die achtergrondinformatie geven bij, bepaalde verzen, gebeurtenissen of verhalen in de Schriften. De inhoud omvat de verhaallijn, mensen, gebeurtenissen, redevoeringen en geïnspireerde verklaringen waaruit de Schrifttekst bestaat. Als u de cursisten de context en inhoud van de Schriftteksten bijbrengt, zullen zij de onderliggende boodschap van de geïnspireerde auteurs beter kunnen herkennen.

Mattheüs 5:17–48

Jezus Christus leert zijn discipelen hoe ze volmaakt kunnen worden als onze hemelse Vader.

Zet vóór de les de volgende vraag op het bord: *Welk gebod is volgens jou het moeilijkst te onderhouden?* Laat de cursisten aan het begin van de les de vraag beantwoorden. Zet hun antwoorden op het bord.

Laat een cursist Mattheüs 5:48 voorlezen. Vraag de klas mee te lezen en te letten op een gebod dat moeilijk te onderhouden is. Lees Mattheüs 5:48 naar *Joseph Smith* voor: 'U dan zult volmaakt zijn, gelijk uw hemelse Vader volmaakt is'.

- Hoe voel jij je bij het gebod om volmaakt of perfect te zijn?
- Wat betekent het volgens jou om volmaakt of perfect te zijn?

Als je weet dat het woord *'perfect'* is afgeleid van een Grieks woord dat 'volledig, voltooid, volledig ontwikkeld' betekent, hoe helpt jou dat om dit vers beter te begrijpen? Leg uit dat 'volledig' of 'volmaakt' betekent dat wij meer op onze hemelse Vader gaan lijken.

Nodig de cursisten bij hun verdere studie van de Bergrede van de Heiland in Mattheüs 5 uit om te letten op beginselen die ze dienen te volgen om volmaakt te worden zoals onze Vader in de hemel.

Vat Mattheüs 5:17–20 samen: de Heiland leerde dat Hij is gekomen om de wet van Mozes te vervullen, niet om de waarheden in de wet van Mozes te vernietigen of ze af te schaffen. Jezus Christus heeft de volheid van het evangelie, die verloren was gegaan door goddeloosheid en afval, hersteld, valse leerstellingen gecorrigeerd en de profetieën van profeten uit het Oude Testament vervuld. Als onderdeel van de

herstelling van de volheid van het evangelie zijn sommige aspecten van de wet van Mozes uiteindelijk afgeschaft, zoals de besnijdenis en het offeren van dieren.

Leg uit dat Mattheüs 5:21–48 de leringen van de Heiland aangaande verschillende wetten en tradities bevat, die de Joden hadden ontwikkeld of toegevoegd aan de wet van Mozes. Door de ware betekenis van deze wetten uit te leggen, leerde Jezus Christus een hoger plan van rechtschapenheid. Leden van zijn koninkrijk dienen deze hogere wet na te leven. Deze hogere wetten boden de discipelen van Jezus Christus hulp bij het onderhouden van Gods geboden.

Vraag de cursisten of ze weleens boos op iemand zijn geweest, om hen op de leringen van de Heiland over boosheid voor te bereiden.

- Waarom kan het gevaarlijk zijn om onze woede de vrije loop te laten?

Laat een cursist Mattheüs 5:21–22 voorlezen. Laat de klas meelezen en opletten wat er in de wet van Mozes stond over geweld en boosheid en welke bijkomende waarheden de Heer leerde over boosheid als onderdeel van de hogere wet.

- Wat leerde de Heiland over geweld en boosheid? (Leg uit dat het woord *Raka* in vers 22 idioot, dwaas, of leeghoofd betekent.)
- Wat zou er volgens deze verzen gebeuren als wij onze boosheid niet leren te beheersen?

Leg uit dat in de Bijbelvertaling van Joseph Smith uit Mattheüs 5:22 de zinsnede ‘ten onrechte’ is weggelaten, waardoor het vers er zo uitziet: ‘Maar Ik zeg u: Al wie boos is op zijn broeder, zal schuldig bevonden worden door de rechtbank. En al wie tegen zijn broeder zegt: Raka! zal schuldig bevonden worden door de Raad; maar al wie zegt: Dwaas! die zal schuldig bevonden worden tot het helse vuur’.

- Waarom is het zo veelzeggend dat de zinsnede ‘ten onrechte’ uit dit vers is weggelaten?
- Hoe worden we door het beheersen van onze boosheid geholpen op onze weg naar het eeuwige leven?

Zet de volgende zin op het bord: *Daarom, indien u tot Mij komt, of verlangt tot Mij te komen […]*

Leg uit dat vers 23 in de Bijbelvertaling van Joseph Smith begint met de woorden ‘indien u tot Mij komt, of verlangt tot Mij te komen’, waardoor het hele vers wordt: ‘Daarom, indien u tot Mij komt, of verlangt tot Mij te komen, of als u dan uw gave op het altaar offert en u zich daar herinnert dat uw broeder iets tegen u heeft’ (Bijbelvertaling van Joseph Smith, Mattheüs 5:25).

Laat een cursist Mattheüs 5:23–24 voorlezen, te beginnen met de woorden uit de Bijbelvertaling van Joseph Smith. Laat de klas meelezen en opletten wat wij volgens de Heiland met onze boosheid jegens anderen dienen te doen als wij tot Hem willen komen.

- Wat betekent de zinsnede ‘laat uw gave daar bij het altaar achter en ga heen’? (Mensen dienden eerst vrede te sluiten met hun naaste voor ze de Heer offers brachten.)

- Wat moeten wij volgens vers 24 doen als we verlangen tot Christus te komen? (De strekking van de antwoorden van de cursisten dient de volgende waarheid te omvatten: **Als wij verlangen tot Christus te komen, dienen we ons eerst te verzoenen met anderen**.)
- Wat betekent het om zich met iemand te verzoenen? (Geschillen bijleggen en de harmonie herstellen in de relatie. Dit geldt ook voor degenen die onvriendelijke gevoelens tegenover ons koesteren en tegen wie wij onvriendelijke gevoelens koesteren.)
- Waarom denk je dat wij onze geschillen met anderen dienen bij te leggen als wij tot Christus willen komen?

Laat een cursist Mattheüs 5:25–26 voorlezen. Laat de klas meelezen en opletten wat we volgens de Heiland kunnen doen om ons met anderen te verzoenen.

- Wat betekent de zinsnede: 'stel u zo snel mogelijk welwillend op tegenover uw tegenpartij'? (Indien nodig kunt u uitleggen dat het Engelse 'to agree with' is afgeleid van een Griekse uitdrukking die betekent: 'snel vriendelijke gevoelens koesteren, iemand goedgezind zijn'.)
- Hoe kan het koesteren van vriendelijke gevoelens jegens iemand ons helpen geschillen op te lossen of een beschadigde relatie met die persoon te herstellen?

Vraag de cursisten of ze weleens een geschil met iemand anders hebben opgelost en of ze daardoor dichter bij de Heer zijn gekomen. Nodig één of twee cursisten uit om over hun ervaringen te vertellen, als dat niet te persoonlijk is. Nodig de cursisten uit hun geschillen met anderen op te lossen om volmaakt te worden als onze Vader in de hemel.

Toon de cursisten een onkruidplantje (of een afbeelding van onkruid).

- Wat kan er gebeuren als je onkruid niet uit een tuin verwijdert?
- In hoeverre zijn zonden vergelijkbaar met onkruid?

Laat een cursist Mattheüs 5:27–28 voorlezen. Laat de klas meelezen en opletten tegen welke zonde de Heiland waarschuwde en van welke hogere wet Hij van zijn discipelen verwacht dat ze die naleven.

- Wat leerde de Heiland over zij die begerige gedachten of verlangens koesteren? (De strekking van de antwoorden van de cursisten dient het volgende te omvatten: **Als wij ervoor kiezen begerige gedachten of verlangens te koesteren, hebben wij in ons hart al overspel gepleegd**.)

Leg uit dat wij niet altijd kunnen voorkomen dat onkuise denkbeelden in onze gedachten binnensluipen, maar we kunnen wel verhinderen dat zij daar blijven.

Laat een cursist Mattheüs 5:29–30 voorlezen. Laat de klas meelezen en opletten wat de Heiland leerde over het verwijderen van onreine gedachten.

- Wat dienen we volgens de Heiland te doen om onreine gedachten te verwijderen?
- Wat betekent het volgens jou om 'je oog uit te rukken' en 'je rechterhand af te hakken'?

Leg uit dat de Bijbelvertaling van Joseph Smith deze zin toevoegt aan Mattheüs 5:30: 'En Ik zeg dit als gelijkenis over uw zonden; daarom, werp ze van u, opdat u niet wordt omgehakt en in het vuur wordt geworpen'. Hoe kunnen wij dankzij de Bijbelvertaling van Joseph Smith beter begrijpen wat het betekent om 'je oog uit te rukken' en 'je rechterhand af te hakken'? Vraag de cursisten naar hun bevindingen.

- Wat kan er volgens de leringen van de Heer in Mattheüs 5:29–30 gebeuren als wij zonden niet uit ons leven bannen? (Zet na de antwoorden van de cursisten het volgende beginsel op het bord: **Als wij ervoor kiezen de zonde niet uit ons leven te bannen, kan ze ons geestelijk vernietigen.**)
- Wat kunnen we doen om zonden uit ons leven te bannen?
- Wat dienen wij te doen om zonden uit ons leven te bannen en ervoor te zorgen dat we die zonden niet meer begaan?

Moedig de cursisten aan te bedenken welke zonde ze graag uit hun leven zouden bannen en zich tot doel te stellen zich te bekeren en de zonde te vervangen door rechtschapen daden.

Vat samen wat er in Mattheüs 5:31–37 staat: de Heer sprak over echtscheiding, huwelijk en het zweren van eden.

Laat de cursisten zich voorstellen dat een klasgenoot wrede en onvriendelijke dingen over hen zegt. Vraag de cursisten hoe ze zouden reageren.

Laat een cursist Mattheüs 5:38 voorlezen. Vraag de klas om mee te lezen en op te letten welke straffen de wet van Mozes vermeldde voor zonden of overtredingen. Vraag ze naar hun bevindingen. Leg uit dat 'oog voor oog en tand voor tand' betekent dat volgens de wet van Mozes de straf moest overeenstemmen met de ernst van de overtreding.

Verdeel de klas in groepjes van twee. Vraag de ene cursist in elk groepje Mattheüs 5:39–42 te lezen en de andere cursist Mattheüs 5:43–47. Laat ze zoeken naar de hogere wet. Geef de cursisten voldoende tijd en laat hen dan de volgende vragen in hun groepje bespreken (u kunt de vragen eventueel op het bord schrijven of als uitreikblad uitdelen):

> *Wat is de hogere wet volgens de Heiland?*
>
> *Wat leert de hogere wet ons over hoe we dienen te reageren als anderen ons beledigen?*

Vraag enkele cursisten na verloop van tijd hun bevindingen aan de klas te vertellen.

Laat een cursist Mattheüs 5:45 voorlezen. Vraag de klas mee te lezen en op te letten wat er gebeurt als we onze vijanden liefhebben en goed doen aan hen die ons haten.

- Wat gebeurt er als we onze vijanden liefhebben en goed doen aan hen die ons haten?
- Als je bedenkt dat wij allen geestkinderen van God zijn, wat betekenen volgens jou dan de woorden 'zodat u kinderen zult zijn van uw Vader, Die in de hemelen is'? (Het betekent dat we zoals Hij zijn en erfgenamen van zijn koninkrijk zijn.)
- Hoe gaf de Heiland gedurende zijn leven het voorbeeld in het liefhebben van zijn vijanden en het goeddoen aan anderen?

Laat de cursisten nadenken over wat ze in Mattheüs 5 leerden over wat we dienen te doen om volmaakt te worden zoals onze hemelse Vader.

- Wat kunnen wij zoal doen om volmaakt te worden zoals onze Vader in de hemel? (De strekking van de antwoorden van de cursisten dient de volgende leerstelling te omvatten: **Als we de leringen en geboden van de Heiland volgen, kunnen we volmaakt worden zoals onze Vader in de hemel**.)

Wijs erop dat we alleen dankzij Jezus Christus en zijn genade volmaakt kunnen worden (zie Moroni 10:32).

Om de cursisten het proces van volmaking beter te laten begrijpen, laat u een cursist het volgende citaat van ouderling Russell M. Nelson van het Quorum der Twaalf Apostelen voorlezen:

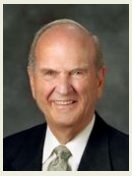

'We hoeven niet onthutst te zijn als ons oprechte streven naar volmaking nu zo zwaar en eindeloos lijkt. We zijn op weg naar volmaking. We bereiken die pas na de opstanding en alleen door de Heer. Zij ligt in het verschiet voor allen die Hem liefhebben en zijn geboden onderhouden.' ('Perfection Pending', *Ensign*, november 1995, 88.)

- Wanneer zullen we volgens ouderling Nelson de perfectie bereiken?
- Hoe kan dat citaat iemand die overstelpt en ontmoedigd is door zijn of haar onvolmaaktheden helpen?

Moedig de cursisten aan om Gods geboden te blijven onderhouden zodat ze uiteindelijk zoals onze hemelse Vader kunnen worden.

THUISSEMINARIELES

Mattheüs 1–5 (unit 2)

Lesmateriaal voor de thuisseminarieleerkracht

Samenvatting van dagelijkse thuisseminarielessen

De volgende samenvatting van de leerstellingen en beginselen die de cursisten bij hun studie van Mattheüs 1–5 (unit 2) geleerd hebben, is niet bedoeld om als onderdeel van uw les te worden behandeld. Uw les richt zich op slechts enkele van deze leerstellingen en beginselen. Volg de indrukken van de Heilige Geest terwijl u nadenkt over de behoeften van uw cursisten.

Dag 1 (Mattheüs 1–2)

Bij het bestuderen van het geslachtsregister van de Heiland leerden de cursisten dat Jezus Christus de goddelijke Zoon van onze hemelse Vader en Maria is. Uit het voorbeeld van de wijzen die kwamen om Jezus te aanbidden, leerden de cursisten dat als we de Heiland oprecht en ijverig zoeken, we door Hem geleid zullen worden. Toen ze lazen hoe Jozef geïnspireerd werd om met zijn gezin naar Egypte te vluchten, ontdekten de cursisten dat als we ontvankelijk zijn voor de Geest, we openbaring en leiding kunnen ontvangen.

Dag 2 (Mattheüs 3)

De cursisten lazen over Johannes de Doper en de doop van Jezus Christus, en leerden daaruit deze waarheden: We tonen de Heer ware bekering als we onze verlangens en daden veranderen om zijn leringen te volgen. Doop door onderdompeling door iemand met het juiste gezag bezit, is essentieel voor het eeuwig heil. De Vader, Zoon en Heilige Geest zijn drie afzonderlijke personen.

Dag 3 (Mattheüs 4)

De cursisten lazen het antwoord van de Heiland op de verleidingen van duivel, en ze leerden dat als we ons de waarheden in de Schriften herinneren en ze toepassen, we de verleidingen van de duivel kunnen weerstaan. Ze leerden ook dat Jezus Christus licht brengt in het leven van hen die zich in de duisternis bevinden. De cursisten lazen over Petrus, Andreas, Jakobus en Johannes, en ze leerden deze waarheid: Als we onmiddellijk gehoor geven aan de uitnodigingen van de Heiland om Hem te volgen, dan kan Hij meer van ons leven maken dan wij alleen dat kunnen.

Dag 4 (Mattheüs 5)

In deze les lazen de cursisten een gedeelte van de Bergrede van de Heiland. Uit deze boodschap leerden ze deze waarheden: Als we christelijke eigenschappen ontwikkelen, zullen we gelukkiger worden. Verontreiniging met de zonden van de wereld verhindert ons om anderen tot zegen te zijn. Ons rechtschapen voorbeeld kan anderen aanmoedigen dichter bij hun hemelse Vader te komen. De cursisten leerden ook dat Jezus Christus zijn discipelen een hogere wet onderwees.

Inleiding

Deze les kan de cursisten duidelijk maken wat we moeten doen om volmaakt te worden als onze Vader in de hemel. Aan de hand van de raad die de Heer aangaande de hogere wetten geeft, kunnen zij zich ook afvragen hoe zij beter de geboden van de Heer kunnen onderhouden.

Lessuggesties

Mattheüs 5:17–48

Jezus Christus leert zijn discipelen hoe ze volmaakt kunnen worden als onze hemelse Vader.

Zet vóór de les de volgende vraag op het bord: *Welk gebod is volgens jou het moeilijkst te onderhouden?* Laat de cursisten aan het begin van de les de vraag beantwoorden. Zet hun antwoorden op het bord.

Laat een cursist Mattheüs 5:48 voorlezen. Vraag de klas mee te lezen en te letten op een gebod dat moeilijk te onderhouden is. U kunt de cursisten voorstellen om in de Bijbelvertaling van Joseph Smith in Mattheüs 5:48, voetnoot *a.* te markeren.

- Hoe voel jij je bij het gebod om volmaakt te zijn?
- Wat betekent het volgens jou om volmaakt te zijn?

Laat de cursisten Mattheüs 5:48, voetnoot *b* in stilte lezen en opzoeken wat het woord *volmaakt* betekent; en vraag ze naar hun bevindingen. Leg uit dat 'vervolmaakt' of 'volmaakt' betekent dat wij meer op onze hemelse Vader gaan lijken.

Nodig de cursisten bij hun verdere studie van de Bergrede van de Heiland in Mattheüs 5 uit om te letten op beginselen die ze dienen te volgen om volmaakt te worden zoals onze Vader in de hemel.

Vat Mattheüs 5:17–20 samen: de Heiland leerde dat Hij is gekomen om de wet van Mozes te vervullen, niet om de waarheden in de wet van Mozes te vernietigen of ze af te schaffen. Jezus Christus heeft de volheid van het evangelie, die verloren was gegaan door goddeloosheid en afval, hersteld, valse leerstellingen gecorrigeerd en de profetieën van profeten uit het Oude Testament vervuld. Als onderdeel van de herstelling van de volheid van het evangelie zijn sommige aspecten van de wet van Mozes uiteindelijk afgeschaft, zoals de besnijdenis en het offeren van dieren.

Leg uit dat Mattheüs 5:21–48 de leringen van de Heiland aangaande verschillende wetten en tradities bevat, die de Joden hadden ontwikkeld of toegevoegd aan de wet van Mozes. Door de ware betekenis van deze wetten uit te leggen, leerde Jezus Christus een hoger plan van rechtschapenheid. Leden van zijn koninkrijk dienen deze hogere wet na te leven. Deze hogere wetten boden de discipelen van Jezus Christus hulp bij het onderhouden van Gods geboden.

Fris het geheugen van de cursisten aangaande wat ze in de thuisstudieles leerden over de hogere wet op door deze zinnen op het bord te zetten: *U zult niet doden. U zult geen overspel plegen.*

Laat de cursisten uitleggen wat Jezus Christus zijn discipelen over deze wetten leerde. (Als de cursisten het zich niet herinneren, verwijs hen dan naar Mattheüs 5:21–26 en naar Mattheüs 5:27–30.)

- Waarom kan het gevaarlijk zijn om onze woede de vrije loop te laten?
- Waarom is het belangrijk om onze gedachten te beheersen?

Vat samen wat er in Mattheüs 5:31–37 staat: de Heer sprak over echtscheiding, huwelijk en het zweren van eden.

Laat de cursisten zich voorstellen dat een klasgenoot wrede en onvriendelijke dingen over hen zegt. Vraag de cursisten hoe ze zouden reageren.

Laat een cursist Mattheüs 5:38 voorlezen. Vraag de klas om mee te lezen en op te letten welke straffen de wet van Mozes vermeldde voor zonden of overtredingen. Vraag ze naar hun bevindingen. Leg uit dat 'oog voor oog en tand voor tand' betekent dat volgens de wet van Mozes de straf moest overeenstemmen met de ernst van de overtreding.

Verdeel de klas in groepjes van twee. Vraag de ene cursist in elk groepje Mattheüs 5:39–42 te lezen en de andere cursist Mattheüs 5:43–47. Laat ze zoeken naar de hogere wet. Geef de cursisten voldoende tijd en laat hen dan de volgende vragen in hun groepje bespreken (u kunt de vragen eventueel op het bordbord schrijven of als uitreikblad uitdelen):

> *Wat is de hogere wet volgens de Heiland?*
>
> *Wat leert de hogere wet ons over hoe we anderen dienen te behandelen als ze ons beledigen?*

Vraag enkele cursisten na verloop van tijd hun bevindingen aan de klas te vertellen.

Laat een cursist Mattheüs 5:45 voorlezen. Vraag de klas mee te lezen en op te letten wat er gebeurt als we onze vijanden liefhebben en goed doen aan hen die ons haten.

- Wat gebeurt er als we onze vijanden liefhebben en goed doen aan hen die ons haten?
- Als je bedenkt dat wij allen geestkinderen van God zijn, wat betekenen volgens jou dan de woorden 'zodat u kinderen zult zijn van uw Vader, Die in de hemelen is'? (Het betekent dat we zoals Hij zijn en erfgenamen van zijn koninkrijk zijn.)
- Hoe gaf de Heiland gedurende zijn leven het voorbeeld in het liefhebben van zijn vijanden en het goeddoen aan anderen?

Laat de cursisten nadenken over wat ze in Mattheüs 5 leerden over wat we dienen te doen om volmaakt te worden zoals onze hemelse Vader.

- Wat kunnen wij zoal doen om volmaakt te worden zoals onze Vader in de hemel? (De strekking van de antwoorden van de cursisten dient de volgende leerstelling te omvatten: **Als we de leringen en geboden van de Heiland volgen, kunnen we volmaakt worden zoals onze Vader in de hemel**.)

Wijs erop dat we alleen dankzij Jezus Christus en zijn genade volmaakt kunnen worden (zie Moroni 10:32).

Om de cursisten het proces van volmaking beter te laten begrijpen, laat u een cursist het volgende citaat van ouderling Russell M. Nelson van het Quorum der Twaalf Apostelen voorlezen:

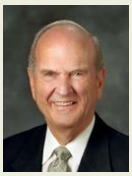

'We hoeven niet ontmoedigd te raken als ons oprechte streven naar volmaking nu zo zwaar en eindeloos lijkt. We zijn op weg naar volmaking. We bereiken die pas na de opstanding en alleen door de Heer. Zij ligt in het verschiet voor allen die Hem liefhebben en zijn geboden onderhouden.' ('Perfection Pending', *Ensign*, november 1995, 88.)

- Wanneer zullen we volgens ouderling Nelson de perfectie bereiken?
- Hoe kan dat citaat iemand die overstelpt en ontmoedigd is door zijn of haar onvolmaaktheden helpen?

Moedig de cursisten aan om Gods geboden te blijven onderhouden zodat ze uiteindelijk zoals onze hemelse Vader kunnen worden.

Volgende unit (Mattheüs 6:1–13:23)

Als voorbereiding op de volgende unit kunt u de cursisten laten nadenken over deze vragen: Wat is de gulden regel? Wat leert de Heer ons over het oordelen over anderen? Wat gebeurt er met mensen die twee heren dienen? Wat dienden mensen te doen om door de Heiland genezen te worden? Leg uit dat de cursisten in de volgende les de antwoorden op deze vragen zullen leren en de opdracht van de Heiland aan zijn apostelen zullen bestuderen.

LES 11

Mattheüs 6

Inleiding

Jezus vervolgt de Bergrede. Hij leert dat goede daden met de juiste instelling dienen te worden gedaan. Hij benadrukt dat dit dient te gebeuren om onze hemelse Vader te behagen. Hij leert zijn discipelen eveneens dat zij eerst het koninkrijk van God dienen op te bouwen.

Lessuggesties

Mattheüs 6:1–18

De Heiland leert zijn discipelen goede daden te doen.

Neem iets kleins als beloning mee naar de klas (zoals snoepjes). Als u ziet dat een cursist bij het binnenkomen iets goeds doet (zoals zijn of haar Schriften klaarleggen, iemand vriendelijk begroeten of de opbouwende gedachte helpt voorbereiden), geeft u hem of haar een beloning en benoemt u de goede daad luidop. Sommige cursisten zullen wellicht hun klasgenoten kopiëren om zelf een beloning te krijgen. Ga hiermee door tot het tijd is om met de les te beginnen.

Begin de les met de vraag waarom de cursisten de goede daden stelden waarvoor u ze beloonde. Leg uit dat Mattheüs 6 het vervolg van de Bergrede bevat en dat de Heiland daarin leerde over verschillende beweegredenen om het goede te doen. Laat de cursisten bij hun studie van Mattheüs 6 letten op beginselen die hen helpen het goede te doen voor de juiste beweegredenen.

Laat een cursist Mattheüs 6:1–2 voorlezen. Laat de klas meelezen en opletten wat volgens de Heiland een verkeerde beweegreden voor het stellen van goede daden was. (Leg uit dat liefdegaven daden van religieuze toewijding zijn, zoals aan de armen geven.)

- Welke beweegredenen worden in deze verzen vernoemd die uitleggen waarom mensen liefdegaven geven?
- Hoe noemde de Heiland deze mensen? (Leg indien nodig uit dat het woord ‘huichelen’ afkomstig is van een Duits woord dat ‘schijn wekken’ betekent.)
- Wat betekent volgens jullie de zinsnede ‘zij hebben hun loon al’?

Laat een cursist Mattheüs 6:3–4 voorlezen. Laat de klas meelezen en opletten hoe de discipelen volgens de Heiland het goede dienden te doen.

- Waarom zou de Heer volgens jou willen dat zijn discipelen goede daden doen ‘in het verborgene’?
- Wat kunnen we leren uit de beweegredenen van iemand die het goede doet in het verborgene? (Hij of zij wil liever zijn of haar hemelse Vader behagen en anderen dienen dan aandacht te krijgen van anderen.)
- Wat beloofde de Heiland aan wie goede daden doet voor de juiste beweegredenen?

Cursisten helpen leerstellingen en beginselen te identificeren

Een van de centrale doelen van het bestuderen van de Schriften is het leren van leerstellingen en beginselen van het evangelie. Leerstellingen en beginselen in de Schriften identificeren, is een essentieel onderdeel van evangelieonderwijs. Ze leren te identificeren, vergt tijd, inspanning en oefening. Als u cursisten helpt bij het vinden van leerstellingen en beginselen, zorg er dan voor dat deze waarheden duidelijk, eenvoudig en verstaanbaar geformuleerd zijn.

- Welk beginsel kunnen wij van de Heiland leren over daden van toewijding? (Help de cursisten om het volgende beginsel terug te vinden: **Als wij liever onze toewijding tonen om onze hemelse Vader te behagen dan naar de aandacht van anderen te streven, dan zal Hij ons openlijk belonen.** Zet dit beginsel op het bord.)
- Wat betekent het voor jou dat onze hemelse Vader ons in het openbaar zal belonen?

Verdeel de klas in groepjes van twee. Laat de ene cursist in elk groepje Mattheüs 6:5–6 lezen en de andere Mattheüs 6:16–18. Laat alle cursisten zoeken naar een voorbeeld waarin mensen het goede doen om hun hemelse Vader te behagen. Laat ze onderling bespreken wat ze hebben gevonden. Vraag de klas vervolgens:

- Welke twee religieuze handelingen dienen volgens de instructies van Jezus in deze verzen in het verborgene te worden gesteld?

Zie erop toe dat de cursisten begrijpen dat het niet verkeerd is om in het openbaar te bidden. Gebed en andere religieuze handelingen kunnen in het openbaar worden gesteld als dat met oprechtheid en toewijding gebeurt.

- Waarom bidden en vasten huichelaars, volgens de verzen die je hebt bestudeerd?

Leg eventueel uit dat de zinsneden ‘droevig gezicht’ en ‘zij vervormen […] hun gezicht’ in vers 16 verwijzen naar mensen die door uiterlijk vertoon de aandacht vestigen op hun vasten.

Vestig de aandacht weer op het beginsel op het bord. Vraag de cursisten of ze weleens daden van toewijding — zoals bidden of vasten — hebben gesteld om hun hemelse Vader te behagen. Vraag ze hoe ze zich voor hun oprechte aanbidding gezegend voelden. U kunt enkele cursisten laten vertellen over de zegeningen die ze hebben ontvangen, als ze dat willen.

Vat Mattheüs 6:7–15 samen door uit te leggen dat de Heiland leerde hoe wij dienen te bidden. Zijn eigen gebedsmodel is bekend geworden als het Onzevader. Laat de cursisten deze verzen doornemen en opletten wat wij uit het voorbeeld van de Heer over het gebed kunnen leren. Vraag de cursisten naar hun bevindingen. (Als onderdeel van deze bespreking kunt u uitleggen dat de waarschuwing om geen ‘omhaal van woorden’ te gebruiken, niet noodzakelijk betekent dat wij niet dezelfde of gelijkaardige woorden mogen gebruiken als wij bidden. De Heer waarschuwt eerder tegen werktuiglijke, oppervlakkige of holle gebeden. Onze gebeden dienen nederig, oprecht en met geloof te worden uitgesproken.)

Mattheüs 6:19–24

Jezus Christus leert de menigte zich schatten in de hemel te verzamelen

Laat een plaat van een schatkist zien. Leg uit dat een schat iets is waaraan wij veel waarde hechten.

- Wat beschouw jij als een schat?

Laat een cursist Mattheüs 6:19–21 voorlezen. Laat de klas meelezen en opletten wat de Heiland leerde over schatten.

- Welke schatten dienden discipelen volgens de Heiland te verzamelen?
- Wat is volgens de Heiland het verschil tussen 'schatten op aarde' en 'schatten in de hemel'?

Zet het volgende op het bord:

Schatten op de aarde	*Schatten in de hemel*

Laat enkele cursisten op het bord voorbeelden van schatten op aarde en schatten in de hemel schrijven.

Laat een cursist Mattheüs 6:22–24 voorlezen en laat de klas opletten wat wij volgens de Heiland dienen te doen om schatten in de hemel te verzamelen.

- Hoe kunnen wij volgens de woorden van de Heiland in verzen 22–23 schatten in de hemel verzamelen? (Wijs op vers 22 in de Bijbelvertaling van Joseph Smith: 'indien dan uw oog alleen op de eer van God gericht is'. U kunt de cursisten eraan herinneren dat het Gods werk en heerlijkheid is 'de onsterfelijkheid en het eeuwige leven van de mens tot stand te brengen' [Mozes 1:39].)
- Hoe kunnen wij ons oog alleen op de eer van God gericht houden?
- Welke waarheid leerde de Heiland aan het einde van vers 24 die ons kan helpen schatten in de hemel te verzamelen? (De cursisten dienen de volgende waarheid te vinden: **Wij kunnen niet God dienen en de mammon**. Leg uit dat het woord *mammon* verwijst naar de rijkdommen van de wereld.)
- Wat betekent het volgens jou om de mammon te 'dienen'? (Onze zinnen op de dingen van de wereld zetten zodat wij van God worden weggeleid.)

Ter illustratie van dit beginsel uit Mattheüs 6:24 plakt u twee rietjes aan elkaar. Laat een halfvolle beker water zien en zet de rietjes zo dat één rietje in het water staat en het andere aan de buitenkant van de beker hangt. Laat een cursist met de rietjes

van het water drinken. (Zie erop toe dat de cursist aan beide rietjes tegelijk zuigt.) Stel dan de volgende vraag:

- Waarom lukte het niet goed om van het water te drinken?

Vraag de klas:

- Als wij de rietjes zijn, wat stelt het water dan voor? (Onze inspanningen om God te dienen)
- Waarom kunnen wij volgens jou niet tegelijk God en de mammon dienen? (Zie ook Jakobus 1:8.)
- Wat moeten we met de rietjes doen om van het water te drinken? Wat heeft dat te maken met onze inspanningen om God te dienen?

Laat de cursisten over de volgende vraag nadenken. U kunt de cursisten aansporen om hun antwoord in hun aantekenschrift of Schriftendagboek te noteren.

- Welk voorbeeld uit jouw leven illustreert dat je van God en van schatten in de hemel werd weggeleid toen je je zinnen had gezet op wereldse dingen?

Mattheüs 6:25–34

De Heiland leert zijn discipelen dat zij eerst het koninkrijk van God dienen te zoeken.

Vat Mattheüs 6:25–34 samen: de Heiland leerde zijn discipelen dat zij niet overdreven bezorgd hoefden te zijn over hun basisbehoeften. De Bijbelvertaling van Joseph Smith van Mattheüs 6:25–27 leert ons dat de Heiland Zich vooral richtte tot hen die uitgaan om zijn evangelie te prediken.

Laat een cursist Mattheüs 6:31–34 voorlezen. Laat de klas meelezen en opletten wat de discipelen volgens de Heiland eerst dienden te zoeken in hun leven. (Wijs op de formulering van vers 23 in de Bijbelvertaling van Joseph Smith: 'Daarom, zoekt niet de dingen van deze wereld, maar streeft er eerst naar het koninkrijk Gods op te bouwen en zijn gerechtigheid te vestigen'.)

- Wat dienden de discipelen volgens de Heiland eerst te zoeken in hun leven?
- Welke belofte gaf Jezus Christus aan hen die ernaar streven het koninkrijk van God (hetzij zijn Kerk) op te bouwen en niet de dingen van de wereld te zoeken? (Zet na de antwoorden van de cursisten het volgende beginsel op het bord: **Als wij er eerst naar streven het koninkrijk van God op te bouwen, dan zal Hij ons zegenen met de dingen waarvan Hij weet dat wij ze nodig hebben**.)

Laat een cursist de volgende uitspraak van president Ezra Taft Benson voorlezen om dit beginsel te verduidelijken:

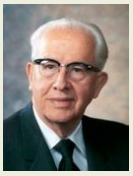

'We moeten God boven al het andere in ons leven plaatsen. […]

'Wanneer wij God op de eerste plaats zetten, krijgt al het andere automatisch zijn juiste plaats of het verdwijnt uit ons leven. De aanspraken die er gemaakt worden op onze liefde, de eisen die er gesteld worden aan onze tijd, de belangen die wij nastreven en de volgorde van onze prioriteiten — onze liefde voor de Heer zal ze bepalen.

Wij moeten God, de Vader van onze geest, *als enige* voorrang geven in ons leven.' ('Het grote gebod — heb de Heer lief', *De Ster*, juli 1988, 4.)

- Heb jij weleens gevoeld dat je door je hemelse Vader werd gezegend omdat je ernaar had gestreefd Hem op de eerste plaats te zetten?

Geef uw getuigenis van de zegeningen die wij ontvangen als wij onze hemelse Vader op de eerste plaats zetten.

Laat de cursisten zich nogmaals afvragen hoe zij weleens in de verleiding gebracht werden hun zinnen op wereldse zaken te zetten. Moedig hen aan om zich in hun aantekenschrift of Schriftendagboek tot doel te stellen deze verleiding te overwinnen en hun hemelse Vader op de eerste plaats te zetten.

LES 12

Mattheüs 7

Inleiding

In het vervolg van zijn Bergrede leert Jezus Christus zijn discipelen rechtvaardig te oordelen. Hij spreekt ook over het ontvangen van persoonlijke openbaring en het doen van de wil van onze hemelse Vader.

Lessuggesties

Mattheüs 7:1–5

In zijn Bergrede leerde Jezus Christus zijn discipelen rechtvaardig te oordelen.

Zet de volgende vraag op het bord vóór de les begint: *Mogen we anderen beoordelen of niet?* Laat de cursisten aan het begin van de les de vraag beantwoorden.

Laat de plaat De Bergrede zien (*Evangelieplatenboek* [2009], nummer 39; zie ook LDS.org). Leg uit dat Jezus in de Bergrede zijn discipelen leerde over oordelen.

Carl Heinrich Bloch, *De Bergrede*. Met dank aan het Nationaal Historisch Museum in Kasteel Frederiksborg te Hillerød (Denemarken). Kopiëren niet toegestaan.

Laat een cursist Mattheüs 7:1 voorlezen. Vraag de klas mee te lezen en op te letten wat de Heiland heeft gezegd over oordelen. Wijs erop dat vers 1 niet betekent dat we nooit mogen oordelen. Laat een cursist uit de Bijbelvertaling van Joseph Smith Mattheüs 7:1–2 voorlezen.

- Wat leerde de Heiland over oordelen?
- Wat houdt 'rechtvaardig oordelen' in?

Laat een cursist Mattheüs 7:2 voorlezen. Vraag de klas mee te lezen en op te letten wat de gevolgen voor ons zijn als we anderen oordelen. Vraag de cursisten naar hun bevindingen.

- Wat zal er gebeuren als we oordelen met een rechtvaardig oordeel? (Zie erop toe dat de cursisten bij hun bespreking van deze vraag het volgende beginsel benoemen: **Als we anderen rechtvaardig oordelen, zal God dezelfde genade en eerlijkheid naar ons uitstrekken.**)

Deel indien mogelijk het volgende citaat uit *Trouw aan het geloof* uit. Vraag een cursist het voor te lezen. Laat de helft van de klas meelezen en opletten hoe we dienen te oordelen en hoe niet. Laat de andere helft van de klas opletten hoe we rechtvaardig kunnen oordelen.

'Er zijn mensen die vinden dat we in geen geval mogen oordelen. Hoewel het waar is dat u anderen niet mag veroordelen of onrechtvaardig oordelen, zult u uw hele leven wel ideeën, situaties en mensen moeten beoordelen. […]

Oordelen is een belangrijk onderdeel van uw keuzevrijheid en u moet er zorgvuldig mee omgaan, vooral als u andere mensen beoordeelt. Bij al uw beoordelingen moet u uitgaan van rechtvaardige maatstaven. Denk eraan dat het uiteindelijk aan God is, die iemands hart kent, om tot een definitief oordeel van mensen te komen. (Zie Openbaring 20:12; 3 Nephi 27:14; LV 137:9.) […]

Probeer zoveel mogelijk de situatie te beoordelen in plaats van de mensen zelf. Onthoud u, zo mogelijk, van een oordeel totdat de feiten u bekend zijn. Sta altijd open voor de Heilige Geest, die u in uw beslissing kan leiden.' (*Trouw aan het geloof: evangeliewijzer* [2004], 90–91.)

- Welke soorten oordelen dienen we te vellen?
- Hoe kunnen wij rechtvaardig oordelen?

Laat een minuscule houtsplinter en een lange, dikke houten balk zien. Leg uit dat toen de Heiland zijn discipelen leerde over oordelen, Hij een klein stukje hout een *splinter* noemde en een groot stuk hout een *balk*. Laat een cursist Mattheüs 7:3 voorlezen; laat de klas meelezen en opletten wat de Heiland over het oordelen van anderen zegt.

- Wat zouden de splinter en de balk in de gelijkenis van de Heiland kunnen betekenen?
- Hoe zou je de leerstelling van de Heiland in vers 3 in je eigen woorden samenvatten?

Laat twee cursisten voor de klas komen. Laat de ene cursist een balk voor zijn of haar ogen houden. Vraag aan de tweede cursist:

- Zou je willen dat je klasgenoot een houtsplinter uit je oog haalt met een balk voor zijn of haar ogen? Waarom niet?

Vraag aan de cursist met de balk:

- Wat zou je moeten doen om duidelijk genoeg te kunnen zien zodat je de splinter uit het oog van je klasgenoot kunt halen?

Laat de cursist met de balk het volgende citaat van president Dieter F. Uchtdorf van het Eerste Presidium voorlezen:

'Deze kwestie van balken en splinters heeft kennelijk veel te maken met ons onvermogen om onszelf duidelijk te zien. Ik snap niet helemaal waarom we wel prima in staat zijn de gebreken van andere mensen op te merken en er een oplossing voor aan te dragen, maar vaak voorbijzien aan die van onszelf.' ('Ben ik het, Heere?' *Liahona*, november 2014, 56.)

Laat de twee cursisten weer naar hun plaats terugkeren. Laat een cursist Mattheüs 7:4–5 voorlezen; laat de klas meelezen en opletten over wiens fouten wij ons zorgen dienen te maken.

- Dienen we bezorgd te zijn om andermans fouten en die te willen corrigeren, of om de onze? Waarom?
- Wat kunnen wij van deze verzen leren dat ons helpt voorkomen anderen onrechtvaardig te oordelen? (De strekking van de woorden van de cursisten dient de volgende waarheid te omvatten: **Als wij ons concentreren op het verwijderen van onze eigen zonden en zwakheden, zullen we minder geneigd zijn anderen onrechtvaardig te oordelen**.)
- Hoe kan dit beginsel ons helpen als we zwakheden zien in anderen?

U kunt de cursisten een blokje hout geven om dit beginsel te helpen onthouden. Laat de cursisten nadenken over de zonden of zwakheden die ze uit hun eigen leven kunnen verwijderen. Moedig hen aan om de hulp van de Heer in te roepen bij het wegwerken van hun eigen zwakheden in plaats van anderen onrechtvaardig te veroordelen.

Mattheüs 7:6–14

De Heiland spreekt over het ontvangen van persoonlijke openbaring.

Vat Mattheüs 7:6 samen: de Bijbelvertaling van Joseph Smith verduidelijkt dat Jezus Christus zijn discipelen het gebod gaf om de hele wereld in te gaan en te prediken. Zij dienden bekering te prediken maar de verborgenheden van het koninkrijk Gods voor zichzelf te houden. Zij mochten dus geen heilige onderwerpen bespreken met mensen die er niet klaar voor waren. (Zie Bijbelvertaling van Joseph Smith, Mattheüs 7:9–11 [in de Gids bij de Schriften].)

Leg uit dat in de Bijbelvertaling van Joseph Smith, Mattheüs 7:7 begint met de zinsnede ‘Zeg hen, vraag aan God’. Laat een cursist vers 7 voorlezen, te beginnen met deze zinsnede. Laat de klas meelezen en opletten wat de discipelen volgens de Heiland dienden te onderwijzen.

- Wat dienden de discipelen te onderwijzen aan mensen die kennis van God wilden ontvangen?
- Welk beginsel kunnen we uit vers 7 leren over de manier waarop wij heilige kennis van God kunnen begrijpen? (Zie erop toe dat de cursisten bij hun bespreking van deze vraag het volgende beginsel benoemen: **Als wij in onze zoektocht naar de waarheid vragen, zoeken en kloppen, zal onze hemelse Vader antwoorden en ons zegenen met persoonlijke openbaring**.)
- Wat vertellen de woorden *vraag, zoek* en *klop* over wat wij dienen te doen om persoonlijke openbaring te ontvangen?

Vraag een paar cursisten iets te vertellen over een ervaring waarbij ze persoonlijke openbaring hebben ontvangen door te vragen, zoeken en kloppen.

Vat Mattheüs 7:9–11 samen: de Heiland leerde dat zoals een liefhebbende vader zijn zoon geen steen of slang zou geven als hij om brood of vis vroeg, onze hemelse

Vader de gave van persoonlijke openbaring niet ontzegt aan zijn kinderen als zij daarom vragen.

Moedig de cursisten aan geloof te oefenen en te vragen, zoeken en kloppen, om persoonlijke openbaring en meer begrip van het evangelie te verkrijgen. Getuig dat hun hemelse Vader zal antwoorden als zij dat doen in geloof en met geduld.

Laat een cursist Mattheüs 7:12–14 voorlezen. Laat de klas meelezen en zoeken naar bijkomende waarheden die de discipelen dienden te onderwijzen. Vraag de cursisten naar hun bevindingen.

Mattheüs 7:15–27

De Heiland belooft heil aan hen die de wil van de Vader doen.

Laat de cursisten enkele ideeën op het bord schrijven die in de wereld algemeen aanvaard maar in strijd met het plan van onze hemelse Vader zijn.

- Waarom is het belangrijk om te weten of een persoon of een groep een idee verkondigt dat in strijd is met het plan van onze hemelse Vader?

Laat een cursist Mattheüs 7:15 voorlezen. Vraag dan:

- Waartegen waarschuwde de Heer zijn discipelen? Hoe zouden deze valse profeten volgens Hem vermomd kunnen zijn?

Leg uit dat ouderling M. Russell Ballard van het Quorum der Twaalf Apostelen heeft gewaarschuwd voor hedendaagse valse profeten, zoals 'mannen en vrouwen, die op eigen titel zogenaamde leerstellingen van de kerk verkondigen' en 'mensen, die zich door het geschreven of gesproken woord tegen de ware profeten van God keren, en die actief volgelingen proberen te vinden, zonder rekening te houden met het eeuwig welzijn van de mensen die zij misleiden.'('Pas op voor valse profeten en leraren', *Liahona*, januari 2000, 74.)

Laat een cursist Mattheüs 7:16–20 voorlezen. Laat de cursisten meelezen en zich afvragen hoe wij valse profeten en valse leraars kunnen herkennen.

- Hoe kunnen wij valse profeten en valse leraars herkennen? (Zet na de antwoorden van de cursisten de volgende waarheid op het bord: **Aan hun vruchten kunnen we valse profeten herkennen.**)

De betekenis van leerstellingen en beginselen begrijpen.

Als cursisten leerstellingen en beginselen in de Schriften terugvinden, kunt u die met hen bespreken en hen zo helpen de betekenis van deze waarheden beter te onderzoeken en te begrijpen. Cursisten begrijpen een leerstelling of beginsel als ze de waarheid ervan inzien, het verband met andere leerstellingen en beginselen in het plan van de Heer begrijpen en weten in welke omstandigheden ze het beginsel in hun eigen leven kunnen toepassen.

Laat twee soorten fruit zien. Vraag de cursisten aan welke plant deze vruchten groeien. Leg uit dat wij valse profeten en valse leraren aan hun leringen, daden en

ideeën kunnen herkennen, net zoals we planten kunnen herkennen aan hun vruchten.

- Hoe kunnen wij, met deze waarheid in gedachten, personen of groepen herkennen voor wie we moeten uitkijken?
- Wat heeft de lijst met ideeën te maken met deze waarheid?

Vat Mattheüs 7:21–23 samen: niet iedereen die beweert in Jezus Christus te geloven, zal zijn koninkrijk binnengaan, maar zij die de wil van hun hemelse Vader doen en Hem leren kennen, zullen het koninkrijk der hemelen binnengaan.

Laat een steen en een schaal met zand zien. Vraag de cursisten of ze liever hun huis op een rots of op het zand zouden bouwen. Laat ze uitleggen waarom.

Laat een cursist Mattheüs 7:24–27 voorlezen.

- Zoek in vers 24 wie volgens de Heiland lijkt op een verstandig man die zijn huis op een rots bouwt.
- Zoek in vers 26 wie volgens de Heiland lijkt op een dwaas man die zijn huis op zand bouwt.
- Wat betekenen volgens jou de slagregen, de waterstromen en de winden in deze vergelijking (zie vers 27; zie ook Helaman 5:12)?
- Welke beginselen aangaande het handelen naar de leringen van de Heer kunnen wij uit deze verzen leren? (De strekking van de woorden van de cursisten dient de volgende waarheid te omvatten: **Als we luisteren naar de leringen van de Heer en ernaar handelen, zal Hij ons versterken in onze beproevingen**. **Als we de leringen van de Heer horen maar ze niet volgen, zullen we in tijden van beproevingen niet de nodige steun krijgen**.)

Laat de cursisten nadenken over wat de Heer leerde in de Bergrede (zie Mattheüs 5–7). Nodig hen uit het voorbeeld van de verstandige man te volgen en te handelen naar de beginselen die de Heiland leerde. Geef de cursisten de tijd om op te schrijven hoe ze de beginselen uit deze les of uit de drie vorige lessen zullen toepassen.

LES 13

Mattheüs 8–10

Inleiding

Jezus Christus gaat rond in Galilea en verricht veel wonderen. Hij roept de twaalf apostelen, sterkt en onderwijst hen en stuurt hen uit om het volk te dienen.

Lessuggesties

Mattheüs 8:1–9:34

Jezus verricht vele wonderen.

Laat de cursisten aan het begin van de les deze vraag beantwoorden:

- Als je wist dat de Heiland morgen naar jouw stad of dorp zou komen, wie zou je dan meenemen om door Hem genezen te worden? Waarom?

Zet de volgende tekstverwijzingen op het bord.: *Mattheüs 8:1–4; Mattheüs 8:5–13; Mattheüs 8:14–15; Mattheüs 8:23–27; Mattheüs 8:28–32; Mattheüs 9:1–8; Mattheüs 9:18–19, 23–26; Mattheüs 9:20–22; Mattheüs 9:27–31* en *Mattheüs 9:32–33*. Geef elke cursist een tekstverwijzing. (Als u een kleine klas hebt, wijst u meerdere tekstblokken aan elke cursist toe.)

Laat de cursisten hun passages doorlezen en zoeken welke wonderen Jezus verrichtte. Vraag de cursisten na verloop van tijd naar hun bevindingen. (Noot: deze wonderen worden meer in detail bestudeerd in Markus 1–5.)

De evangeliën in volgorde bestuderen

Mattheüs, Markus, Lukas en Johannes vermelden gebeurtenissen en details uit het leven van de Heiland die uniek zijn voor hun verslag. Toch bevatten de evangeliën van Mattheüs, Markus en Lukas veel dezelfde verhalen. In het handboek voor de leerkracht staat tijdens welke les een bepaalde gebeurtenis wordt besproken. Zo worden de wonderen die in Mattheüs 8 en 9 zijn opgetekend, meer in detail besproken in de lessen over Markus 1–5.

Laat een cursist Mattheüs 8:16–17 voorlezen. Laat de klas meelezen en opletten welke profetie Jezus Christus vervulde toen Hij deze wonderen verrichtte. Vraag de cursisten naar hun bevindingen.

- Wat kunnen wij uit het verslag van deze wonderen over Jezus Christus leren? (De strekking van de antwoorden van de cursisten dient de volgende waarheid te omvatten: **Jezus kan onze zwakheden en ziekten genezen**. Leg eventueel uit dat een *zwakheid* een kwaal is, een zwakte, of tekortkoming.)
- Hoe kan de Heiland ons genezen of onze zwakheden versterken als Hij nu niet onder ons is? (Door middel van zijn verzoening. Zie Alma 7:11–13.)

Mattheüs 9:35–10:8

Jezus roept twaalf apostelen.

Laat een afbeelding van het huidige Eerste Presidium en het Quorum der Twaalf Apostelen zien. (U kunt deze afbeeldingen vinden op LDS.org [zie Meet Today's Prophets and Apostles] en in de conferentie-uitgaven van de *Liahona*.)

- Waarin onderscheiden deze personen zich van alle mensen die vandaag op aarde leven?

Laat de cursisten bij hun studie van Mattheüs 9–10 letten op de rol van apostelen en hoe zij ons tot zegen kunnen zijn.

Laat een cursist Mattheüs 9:35 voorlezen. Laat de klas meelezen en opletten wat Jezus nog meer deed dan het genezen van mensen.

- Wat deed Jezus tijdens zijn bediening nog meer dan het genezen van mensen?

Leg uit dat naarmate Jezus het evangelie predikte en wonderen verrichtte, het aantal mensen dat Hem volgde en naar Hem op zoek ging, groeide.

Laat een cursist Mattheüs 9:36–38 voorlezen. Laat de klas meelezen en opletten van wie de Heiland verwachtte dat ze Hem zouden helpen met het dienen van hen die Hem volgden.

- Van wie verwachtte Jezus volgens verzen 37–38 dat ze Hem zouden helpen zorgen voor hen die Hem volgden?

Laat een cursist Mattheüs 10:1–4 voorlezen. Laat de klas meelezen en opletten wat Jezus deed om in de behoeften van de mensen te voorzien.

- Hoe hielp Jezus de menigte die Hem volgde?
- Wat kunnen we uit deze verzen leren over een manier waarop Jezus Christus de mensen op aarde dient? (De strekking van de antwoorden van de cursisten dient de volgende waarheid te omvatten: **Jezus Christus roept apostelen en verleent hen zijn gezag**. Laat de cursisten dit beginsel eventueel naast Mattheüs 10:1–4 in hun Schriften noteren.)

Laat een cursist Mattheüs 10:5–8 voorlezen. Laat de klas meelezen en opletten wat Jezus Christus zijn apostelen gebood.

- Wat gebood Jezus zijn apostelen?

Leg uit dat het woord *apostel* uit het Grieks komt en 'iemand die uitgezonden is' betekent. Aanvankelijk werden de apostelen alleen binnen het huis van Israël uitgezonden. Later gebood de Heiland dat het evangelie eveneens aan de andere volken gepredikt diende te worden, hetzij aan hen die niet van het huis van Israël waren.

- Welke overeenkomsten zie je tussen de werken die Jezus deed en wat Hij zijn apostelen opdroeg te doen?
- Welke waarheid kunnen we uit deze verzen leren over de opdracht die Jezus Christus zijn apostelen gaf? (De strekking van de antwoorden van de cursisten dient het volgende beginsel te omvatten: **De Heer roept apostelen om zijn**

evangelie te prediken en zijn werken te doen. Zet die waarheid eventueel op het bord.)

Vestig de aandacht weer op de afbeelding van de huidige apostelen. Laat de cursisten voorbeelden bedenken van de manier waarop de huidige apostelen net zo prediken en bedienen als Jezus Christus zou doen als Hij hier was.

Cursisten helpen de waarheid en het belang van leerstellingen en beginselen te voelen

Hoewel cursisten beginselen en leerstellingen van het evangelie in de Schriften kunnen leren identificeren en begrijpen, passen ze die vaak pas toe wanneer ze de waarheid en het belang ervan voelen door de Geest; ze dienen het onmiskenbare gevoel te krijgen dat ze de beginselen in hun eigen leven moeten toepassen. Een van de doeltreffendste manieren om cursisten hierbij te helpen, is hen aan te moedigen persoonlijke ervaringen met betrekking tot deze waarheden te overdenken en uit te wisselen.

Om de cursisten te helpen begrijpen hoe belangrijk de eerder besproken waarheid is, leest of toont u een stukje van een recente toespraak van een hedendaagse apostel, die tot de jeugd gericht is. Daarna vraagt u:

- Hoe kan het inzicht dat apostelen door Jezus Christus worden geroepen om zijn werk te doen, beïnvloeden hoe wij reageren op hun leringen en hun advies?
- Hoe hebben de bediening en de boodschappen van hedendaagse apostelen jouw leven beïnvloed?

Moedig de cursisten aan te zoeken naar kansen om naar de woorden van de apostelen van de Heer te luisteren, ze te bestuderen en toe te passen.

Mattheüs 10:9–42

Jezus geeft de twaalf apostelen instructies voor ze heengaan om het evangelie te prediken en te bedienen.

Vat Mattheüs 10:9–16 samen: de Heer droeg de apostelen op te geloven dat hun hemelse Vader in hun behoeften zou voorzien terwijl zij op weg waren om het evangelie te prediken. De Heiland leerde hen ook hoe ze de mensen die hun verwelkomden en onderdak gaven, konden zegenen.

Vraag de cursisten of ze weleens van een niet-lid een moeilijke vraag over het evangelie of een omstreden vraag over de Kerk hebben gekregen.

- Hoeveel vertrouwen had je toen in je antwoord? Waarom?

Laat de cursisten in het vervolg van Mattheüs 10 zoeken naar een beginsel in het onderricht van Jezus aan zijn apostelen dat ons kan helpen als wij het evangelie moeten verduidelijken of ons getuigenis moeten geven.

Laat enkele cursisten beurtelings een vers uit Mattheüs 10:16–20 voorlezen. Laat de klas meelezen en opletten welke beproevingen de apostelen volgens Jezus tijdens hun reizen en bij hun prediking zouden ondervinden.

- Met welke beproevingen zouden de apostelen volgens Jezus te maken krijgen bij hun prediking van het evangelie?

- Hoe konden de apostelen volgens de verzen 19–20 te weten komen wat ze in deze moeilijke situaties dienden te zeggen? (Leg eventueel uit dat de zinsnede 'niet bezorgd zijn' betekent 'niet bang zijn'.)
- Wat kunnen wij uit deze verzen leren over hoe wij met anderen kunnen praten als wij in dienst van de Heer zijn? (De strekking van de antwoorden van de cursisten dient het volgende te omvatten: **Als wij in dienst van de Heer zijn, zal Hij ons zo nodig ingeven wat we moeten zeggen**.)
- Heb je weleens gevoeld dat de Heer je ingaf wat je tegen iemand diende te zeggen? (Geef de cursisten even de tijd om over deze vraag na te denken voordat ze die beantwoorden.)

Vat Mattheüs 10:21–42 samen: Jezus Christus vervolgde zijn instructies, waarschuwingen en troost om de apostelen te helpen bij hun komende beproevingen. Om de cursisten te helpen de woorden van de Heiland in Mattheüs 10:37–39 te bestuderen, verdeelt u de klas in kleine groepjes en geeft u elk groepje een exemplaar van het bijbehorende uitreikblad. Laat de cursisten de aanwijzingen op het uitreikblad volgen, de aan hen toegewezen verzen bestuderen en hun antwoorden uitwisselen.

Mattheüs 10:37–39

Bestudeer en bespreek in kleine groepjes de toegewezen verzen.

Lees Mattheüs 10:37–38 en zoek welke offers wij volgens de Heiland als zijn discipelen bereid moeten zijn te brengen. De zinsnede 'Mij […] waard' betekent dat wij een waardige vertegenwoordiger van de Heer dienen te zijn en zijn zegeningen moeten verdienen.

- Waarom is het volgens jou noodzakelijk dat discipelen van Jezus Christus Hem liefhebben boven alle anderen, zelfs hun eigen gezinsleden?

Het kruis dat in vers 38 vermeld wordt, verwijst letterlijk naar het kruis dat Jezus Christus op zijn schouders droeg en waaraan Hij werd gehangen om de wil van zijn Vader te volbrengen. Figuurlijk roept Jezus Christus zijn volgelingen op om '[hun] kruis op [te] nemen en [Hem] [te] volgen' (Mattheüs 16:24).

Lees Mattheüs 16:26 in de Bijbelvertaling van Joseph Smith (in de Gids bij de Schriften) en zoek op wat het voor ons betekent ons kruis op te nemen en Jezus Christus te volgen.

Lees Mattheüs 10:39 en zoek naar de beginselen die Jezus Christus leerde over opoffering. In de Bijbelvertaling van Joseph Smith begint dit vers met de zinsnede 'Wie zijn leven probeert te vinden […]'. In deze context betekent 'zijn leven vinden' dat iemand zelfzuchtig is en er niet naar streeft God en zijn kinderen te dienen.

- Hoe zou het komen dat mensen die zich concentreren op hun eigen wil en hun zelfzuchtige verlangens uiteindelijk hun leven 'verliezen'?

Vul op basis van wat je hebt gelezen het volgende beginsel aan:

Als wij proberen ons leven te vinden, dan _____-

Markeer eventueel in vers 39 de belofte die de Heiland deed aan hen die hun leven verliezen omwille van Hem. Ons leven verliezen omwille van Hem betekent meer dan bereid zijn voor Hem te sterven. Het betekent dat wij elke dag bereid zijn om van onszelf te geven, om Hem en de mensen in onze omgeving te dienen.

- Wat betekent het volgens jou dat wij ons leven zullen vinden als wij het omwille van Hem verliezen?

Vul op basis van wat je hebt gelezen het volgende beginsel aan:

Als wij ons leven verliezen omwille van Jezus Christus, dan _____-

Lees de volgende uitspraak van president Thomas S. Monson en bespreek de vragen die erbij horen.

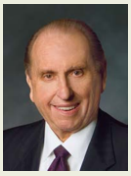

'Ik geloof dat de Heiland ons zegt dat als we ons niet verliezen in dienstbaarheid aan andere mensen, ons eigen leven nauwelijks zin heeft. Zij die alleen voor zichzelf leven, verschrompelen uiteindelijk en verliezen in figuurlijke zin hun leven, terwijl zij die zich verliezen in dienstbaarheid aan anderen groeien en bloeien — en in feite hun leven redden.' ('Wat heb ik vandaag voor iemand anders gedaan?', *Liahona*, november 2009, 85.)

- Ken je iemand die ervoor koos zijn of haar leven omwille van Jezus Christus te verliezen? Welke invloed heeft deze beslissing op hem of haar gehad?

Vraag enkele cursisten naar hun bevindingen nadat ze het uitreikblad hebben ingevuld.

U kunt uw getuigenis geven over de beginselen die de cursisten over het verliezen van ons leven omwile van Jezus Christus hebben gevonden. Vraag de cursisten in hun Schriftendagboek of aantekenschrift te noteren wat ze vandaag of in de nabije toekomst kunnen doen om hun leven te verliezen in dienst van Jezus Christus en hun medemensen. Moedig hen aan om doelen te stellen en zich daaraan te houden.

LES 14

Mattheüs 11–12

Inleiding

Jezus Christus getuigt dat Johannes de Doper werd gezonden om de weg voor Hem te bereiden, en Hij belooft rust aan allen die tot Hem komen. Jezus reageert op de beschuldiging van de Farizeeën als zou zijn macht van de duivel komen. Hij waarschuwt hen tegen het uiten van valse beschuldigingen en het om tekens vragen, en Hij leert de gelijkenis van het lege huis.

Lessuggesties

Mattheüs 11

Jezus Christus getuigt dat Johannes de Doper werd gezonden om de weg voor Hem te bereiden.

Laat de cursisten een afbeelding van een politieagent, een dokter en Jezus Christus zien.

- Waarom is het belangrijk om te weten dat deze mensen werkelijk zijn wie ze lijken? Hoe kun je zeker weten dat ze zijn wie ze lijken te zijn?

Leg uit dat veel mensen tijdens de sterfelijke bediening van Jezus Christus erop uit waren om te weten of Hij was wie Hij leek te zijn. Laat de cursisten bij hun studie van Mattheüs 11 letten op waarheden die hen helpen hun eigen getuigenis van wie Jezus Christus is, te ontwikkelen.

Leg uit dat koning Herodes Johannes de Doper had gearresteerd en gevangengezet. Laat een cursist Mattheüs 11:2–3 voorlezen. Laat de klas meelezen en opletten met welke vraag Johannes zijn discipelen naar Jezus stuurde.

- Met welke vraag stuurde Johannes zijn discipelen naar Jezus?

Wijs erop dat de discipelen van Johannes met de vraag in vers 3 aan Jezus wilden te weten komen of Hij de Messias was. Herinner de cursisten eraan dat Johannes de Doper al wist dat Jezus de Messias was (zie Mattheüs 3:11, 13–14, Johannes 1:29–34).

- Waarom stuurde Johannes de Doper volgens jou zijn discipelen om uit te zoeken of Jezus de Messias was, terwijl Johannes al wist wie Jezus was? (Hij wilde dat zijn discipelen hun eigen getuigenis van Jezus Christus zouden ontvangen.)

Laat een cursist Mattheüs 11:4–5 voorlezen. Laat de klas meelezen en letten op het antwoord van Jezus.

- Wat vroeg Jezus de discipelen van Johannes de Doper te doen, in plaats van eenvoudigweg te bevestigen dat Hij de Messias was?

Leg eventueel uit dat Jezus net zo goed had kunnen zeggen tegen de discipelen van Johannes dat Hij de Messias was. In plaats daarvan vroeg Hij hen om te ‘horen en zien’ (vers 4), of na te denken over zijn werken en dan terug te keren naar

Johannes de Doper om te getuigen van de dingen die ze Jezus hadden zien en horen doen.

- Hoe heeft Jezus' antwoord de discipelen van Johannes geholpen een krachtiger getuigenis van de Heiland te ontvangen dan wanneer Hij hen had verteld wie Hij was?
- Welk beginsel leert dit verhaal ons over hoe wij ons getuigenis van de Heiland kunnen versterken? (De strekking van de woorden van de cursisten dient het volgende beginsel te omvatten: **Als wij ernaar streven meer te leren over Jezus Christus en als wij van Hem getuigen, kan ons eigen getuigenis van Hem sterker worden.**)

Laat de cursisten noteren hoe zij te weten zijn gekomen dat Jezus Christus de Zoon van God is. Geef een paar cursisten de kans om aan de klas te vertellen wat ze hebben opgeschreven.

Vat Mattheüs 11:7–27 samen: Na het vertrek van de twee discipelen zei Jezus tegen de menigte dat Johannes de Doper de door God gekozen profeet was die de weg voor de Messias zou voorbereiden. Jezus veroordeelde allen die Johannes de Doper hadden verworpen en allen die een duidelijk getuigenis van de goddelijke natuur van de Heer hadden ontvangen, maar Hem toch verwierpen.(*Noot:* Jezus' leringen over Johannes de Doper in deze verzen worden meer in detail besproken in de les over Lukas 7:18–35.)

Jezus gaf een belofte aan allen die Hem aannemen als de Messias. Om de verzen op te frissen die u in les 1 hebt behandeld, laat u een cursist Mattheüs 11:28–30 voorlezen. Laat de klas meelezen en opletten wat de Heer van ons vraagt.

Mattheüs 11:28–30 is een kerntekst. Als de cursisten de kernteksten bestuderen, zullen ze de basisleerstellingen beter begrijpen en anderen er beter in kunnen onderwijzen. U kunt de cursisten in overweging geven de kernteksten op zodanige wijze te markeren dat ze die makkelijk kunnen terugvinden. Verwijs naar het lesidee aan het eind van de les om de cursisten zich deze tekst eigen te laten maken.

Zie het aanhangsel aan het eind van dit lesboek voor een uitleg over tekstenbeheersing en een lijst met activiteiten die de cursisten kunnen doen om zich de kernteksten eigen te maken.

- Wat verwacht de Heer van ons? Wat belooft Hij ons in ruil daarvoor? (Schrijf na de antwoorden van de cursisten de volgende waarheid op het bord: **Als wij tot Jezus Christus komen, zal Hij onze lasten verlichten en ons rust geven**.)
- Hoe kan een goed begrip van de waarheden in deze kerntekst je dit jaar helpen?

Mattheüs 12:1–42

Jezus Christus berispte de Farizeeën en de Sadduceeën omwille van hun valse beschuldigingen en hun verlangen naar een teken uit de hemel.

(*Noot:* de gebeurtenissen in Mattheüs 12:1–21, zullen meer in detail worden besproken in de les over Markus 2–3.)

Vat Mattheüs 12:1–30 samen: nadat Jezus op de sabbatdag een man had genezen, beraadslaagden de Farizeeën hoe zij Hem om konden brengen. Toen Hij iemand genas die door een demon bezeten was, probeerden ze Hem bij het volk verdacht te maken door Hem ervan te beschuldigen dat Hij dat deed door de macht van de duivel. Jezus kende hun gedachten en antwoordde dat Hij door duivels uit te drijven juist aantoonde dat Hij de Messias was en dat Hij het koninkrijk van Gods vestigde. Laat de cursisten Mattheüs 12:30 doorlezen en opletten wat Jezus zegt over zij die Hem niet volgen. Vraag de cursisten naar hun bevindingen.

- Wat moeten wij volgens vers 30 doen als we deel willen uitmaken van Gods koninkrijk? (Als de cursisten met ideeën komen, beklemtoont u in elk geval het volgende: **Als wij deel willen uitmaken van Gods koninkrijk, moeten we Jezus Christus volledig toegewijd zijn**.)
- Hoe kunnen we zoal onze volledige toewijding aan Jezus Christus tonen?

Vat Mattheüs 12:31–42 samen: Jezus bevestigde nogmaals dat zijn goede werken bewijzen dat Hij van God is en niet van de duivel. Hij waarschuwde de Farizeeën er eveneens voor dat ze voor hun beschuldigingen verantwoordelijk zouden worden gesteld. Enkele schriftgeleerden en Farizeeën vroegen toen een teken; Jezus berispte hen daarvoor en omdat zij niet inzagen dat Hij groter was dan alle voormalige profeten of koningen van Israël.

Mattheüs 12:43–50

Jezus vertelt de gelijkenis van het lege huis en leert dat allen die de wil van de Vader doen, tot zijn familie zullen worden gerekend.

Laat de cursisten zich inbeelden dat een vriend of vriendin om raad vraagt om te voorkomen dat hij of zij hervalt in een zonde die hij of zij probeert te verzaken.

- Welke raad zou jij je vriend of vriendin geven om hem of haar te helpen verleiding te weerstaan?

Leg uit dat in Mattheüs 12:43–45 een gelijkenis staat over een onreine geest die uit een man wordt gedreven. Laat de cursisten in deze gelijkenis zoeken naar een beginsel dat hun vriend of vriendin kan helpen verleiding te weerstaan. Laat een cursist Mattheüs 12:43–44 voorlezen en vraag de klas te letten op wat de onreine geest deed nadat hij uit de man was gedreven.

- Wat deed de onreine geest toen hij nergens rust kon vinden?
- In welke staat bevindt het 'huis', hetzij de man, zich als de onreine geest terugkomt?

Laat een andere cursist Mattheüs 12:45 voorlezen en vraag de klas te letten op wat de onreine geest deed nadat hij het 'huis', hetzij de man, leeg had aangetroffen. Vraag de cursisten naar hun bevindingen.

- Wat had de man in de gelijkenis niet gedaan nadat hij de duivel had uitgedreven, waardoor de onreine geest kon terugkomen? (Hij had het kwade niet vervangen door rechtvaardige gedachten, gevoelens, woorden en daden.)
- Hoe staat de ervaring van de man in deze gelijkenis symbool voor iedereen die zich van zonde bekeert en probeert verleiding te weerstaan?

Laat na de antwoorden van de cursisten een cursist de volgende uitspraak van president Spencer W. Kimball voorlezen:

'De zonde verzaken is meer dan alleen betere omstandigheden *wensen*. Men moet zelf voor die omstandigheden *zorgen*. […]

De dingen die hem bezighielden en waarnaar hij hunkerde en die zijn gedachten beheersten, zijn weg, maar de leegte is nog niet opgevuld met goede elementen. Dan grijpt Satan zijn kans.' (*The Miracle of Forgiveness* [1969], 171–172; cursivering toegevoegd.)

- Welk beginsel dat ons kan helpen slechte invloeden te blijven weren uit ons leven nadat we ze eruit hebben verwijderd, kunnen we uit deze gelijkenis leren? (De strekking van de woorden van de cursisten dient het volgende beginsel te omvatten: **Nadat wij slechte invloeden hebben verwijderd, kunnen we ze blijven weren door ze te vervangen door rechtschapenheid**.)

Om de cursisten deze waarheid te helpen begrijpen, laat u een cursist de volgende uitspraak voorlezen. Laat de klas opletten waarom zonde uit ons leven bannen niet volstaat.

'Het is niet genoeg om alleen het kwaad te weerstaan of uw leven te ontdoen van zonden. U moet uw leven vullen met rechtschapenheid en activiteiten ontplooien die u geestelijke kracht geven. […]

Als u geheel en al gehoorzaam bent, krijgt u de hele kracht van het evangelie in uw leven, met inbegrip van de kracht om zwaktes sterk te maken. Onder deze gehoorzaamheid vallen zaken die u misschien niet als deel van uw bekering beschouwt, zoals vergaderingen bijwonen, tiende betalen, dienstbetoon verlenen en andere mensen vergeven.' (*'Trouw aan het geloof: evangeliewijzer'* [2004], 135.)

- Wat kunnen we zoal na onze bekering doen om ons leven te vullen met rechtschapenheid zodat we niet in de zonde hervallen? (Laat eventueel een cursist de antwoorden op het bord schrijven.)
- Hoe kunnen we op die manieren grotere geestelijke kracht verkrijgen en slechte invloeden overwinnen?

Getuig dat een meer rechtschapen leven leiden ons meer kracht geeft om het kwade te verdrijven. Moedig de cursisten aan te bedenken hoe zij een meer rechtschapen leven kunnen leiden, en te handelen naar de inspiratie die ze hierbij ontvangen.

Vat het vervolg van Mattheüs 12 samen: terwijl Jezus tot de menigte sprak, zei iemand dat enkele van zijn gezinsleden Hem wilden spreken. De Heer leerde toen dat allen die de wil van de Vader doen, tot zijn familie worden gerekend.

Kerntekst — Mattheüs 11:28–30

Om de cursisten te helpen Mattheüs 11:28–30 uit het hoofd te leren, laat u de klas gebaren verzinnen bij de woorden of zinsneden in elk vers; laat hen dan de tekst opzeggen met de gebaren erbij. Laat de cursisten de tekst enkele dagen opzeggen bij het begin van de les tot ze de passage uit het hoofd kennen.

LES 15

Mattheüs 13:1–23

Inleiding

Als de Heiland in Galilea is, komt er een grote menigte naar Hem toe. De Heiland onderwijst het volk door middel van gelijkenissen, zoals de gelijkenis van de zaaier.

Lessuggesties

Mattheüs 13:1–17

De Heiland begint te onderwijzen door middel van gelijkenissen.

Laat een bakje met aarde zien.

- Wat zijn de kenmerken van vruchtbare aarde? En van aarde die niet vruchtbaar is?

Leg uit dat de Heiland in Mattheüs 13:1–23 verschillende soorten aarde vergeleek met de mate waarin het hart van mensen openstaat of geestelijk ontvankelijk is. Laat de cursisten bij hun studie van deze verzen overwegen welke soort aarde vergelijkbaar is met de huidige toestand van hun hart.

Laat een cursist Mattheüs 13:1–3 voorlezen. Laat de klas meelezen en opletten hoe Jezus de menigte in Galilea onderwees.

- Hoe onderwees Jezus de menigte? (Door middel van gelijkenissen)

Laat de cursisten in stilte de definitie van een 'Gelijkenis' lezen in de Gids bij de Schriften.

- Wat is een gelijkenis?

Leg uit dat een gelijkenis 'een eenvoudig verhaal is dat wordt gebruikt om een geestelijke waarheid of geestelijk beginsel te illustreren en te onderrichten. In een gelijkenis wordt een dagelijks voorwerp of een gewone gebeurtenis vergeleken met een waarheid' (Gids bij de Schriften, 'Gelijkenis'; scriptures.lds.org).

- Over wie ging de gelijkenis volgens Mattheüs 13:3? (Leg uit dat *zaaien* hetzelfde is als zaadjes strooien of planten.)

Laat enkele cursisten beurtelings een vers uit Mattheüs 13:4–9 voorlezen. Laat de klas meelezen en letten op welke vier soorten aarde de zaadjes van de zaaier vielen.

- Op welke soorten aarde vielen de zaadjes van de zaaier?

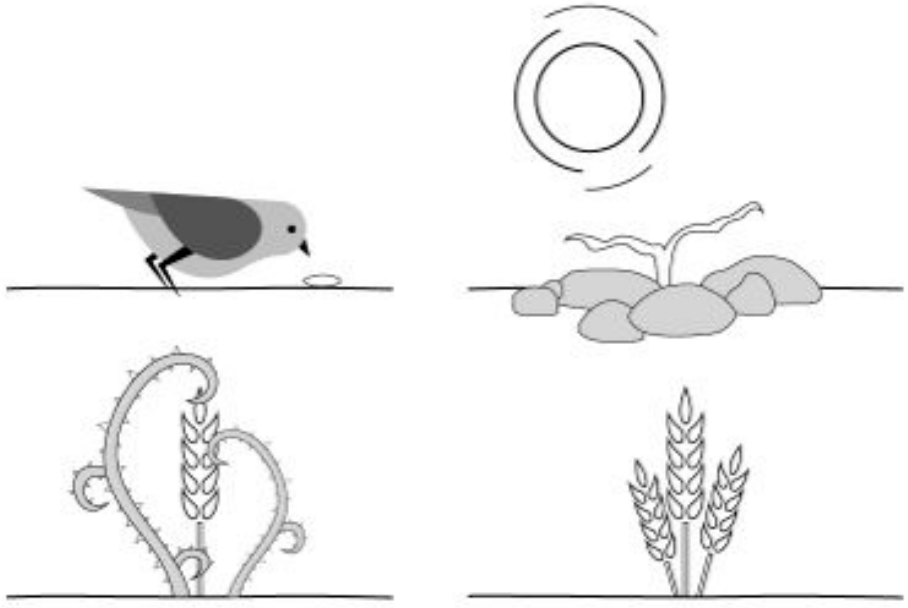

Teken op het bord afbeeldingen die de vier soorten aarde voorstellen en laat de cursisten die overnemen in hun aantekenschrift of op een vel papier.

Leg uit dat de weg naast een akker hard wordt omdat mensen erop lopen. De hardheid van de weg belet de zaadjes om wortel te schieten in de aarde. Steenachtige plaatsen bestaan uit rotsbodem bedekt met een dun laagje aarde. Sterke zaadjes kunnen oppervlakkige wortels vormen, maar de onderliggende rots belet de wortels om dieper te groeien. De aarde met de dorens is vruchtbare aarde, maar door de grote hoeveelheid dorens krijgen de planten geen licht, water en voedingsstoffen. Goede aarde is vruchtbare grond met genoeg diepte voor gezonde wortels.

Vat Mattheüs 13:10–13 samen: de discipelen van de Heiland vroegen Hem waarom Hij in gelijkenissen sprak. De Heiland legde uit dat gelijkenissen de geheimenissen of waarheden van het koninkrijk der hemelen onthullen aan hen die er klaar voor zijn, terwijl de onderliggende betekenis verborgen blijft voor luisteraars die niet geestelijk voorbereid zijn. (zie *New Testament Student Manual* [Church Educational System manual, 2014], 45,)

Laat een cursist Mattheüs 13:14–15 voorlezen en laat de klas opletten wat de mensen ervan weerhoudt de waarheden die de Heiland leerde, te begrijpen.

- Wat weerhield de mensen er volgens de Heiland van de waarheden die Hij onderwees, te zien, horen en begrijpen? (Leg uit dat de zinsnede 'het hart van dit volk is vet geworden' betekent dat het hart van de mensen hard en ongevoelig was geworden.)

Schrijf op het bord naast de tekening van de aarde langs de weg de volgende onvolledige zin: *Als wij ons hart verstokken, dan*

- Welke zegeningen kunnen wij volgens vers 15 verliezen als wij ons hart verstokken? (Laat de cursisten antwoorden en vul de zin op het bord aan, zodat

het volgende beginsel bekomen wordt: **Als wij ons hart verstokken, dan zullen wij het woord van God niet begrijpen, ons niet bekeren en door de Heiland genezen worden.**)

- Wat houdt het in om ons tot de Heiland te bekeren en genezen te worden? (Door zijn verzoening veranderd en gezuiverd worden zodat onze overtuiging, ons hart en ons leven in overeenstemming met de wil van onze hemelse Vader zijn en wij vrij van de last van de zonde.)

Vat Mattheüs 13:16–17 samen: Jezus vertelde zijn discipelen dat zij gezegend waren omdat zij ogen hadden die konden zien en oren die konden horen.

Mattheüs 13:18–23

De Heiland legt uit wat de gelijkenis van de zaaier betekent.

Vestig de aandacht weer op de tekening van de aarde bij de weg, op het bord. Laat een cursist Mattheüs 13:18–19 voorlezen. Laat de klas meelezen en opletten wat de Heiland in Mattheüs 13:4 met de zaadjes, de weg en de vogels bedoelde.

- Waarvoor staan de zaadjes symbool? (Schrijf bij de tekening van de zaadjes *Het woord van God*)
- Welk soort hart stelt de weg voor? (Schrijf bij de tekening van de weg *Begrijpt de waarheid niet [een verstokt hart]*.)
- Waarvoor staan de vogels symbool? Wie is 'de boze'? (Schrijf bij de tekening van de vogels *Satan en zijn dienstknechten.*)
- Hoe kunnen de leringen van de Heiland over de weg ons beter het beginsel leren begrijpen dat als wij ons hart verstokken, wij het woord van God niet zullen begrijpen, ons niet zullen bekeren en door de Heiland zullen worden genezen?

Vestig de aandacht op de tekening van de steenachtige aarde.

Laat enkele cursisten beurtelings een vers uit Mattheüs 13:20–21 en Lukas 8:13 voorlezen. Laat de klas meelezen en opletten wat de Heiland met de steenachtige plaatsen bedoelde.

- Waarvoor staan de steenachtige plaatsen symbool? (Schrijf bij de tekening van de planten in de steenachtige plaatsen *Getuigenis die niet diepgeworteld is.*)
- Waarvoor staat de hitte van de zon symbool? (Schrijf bij de tekening van de planten met ondiepe wortels *Tegenslag, vervolging en verleiding.*)

Schrijf op het bord naast de tekening van de steenachtige aarde de volgende onvolledige zin: *Tenzij we ernaar streven ons getuigenis te verdiepen*

- Hoe zouden jullie, op basis van wat jullie in Mattheüs 13:20–21 en Lukas 8:13 geleerd hebben, deze uitspraak aanvullen? (Laat de cursisten antwoorden en vul de zin op het bord aan, zodat de volgende leerstelling bekomen wordt: **Tenzij we ernaar streven ons getuigenis te verdiepen, kunnen we onvoldoende kracht hebben om tegenslag, vervolging en verleiding het hoofd te bieden.**)

Vestig de aandacht op de tekening van de dorens. Laat de cursisten Mattheüs 13:22 in stilte lezen en opletten wat de dorens symboliseren.

- Waarvoor staan de dorens symbool? (Schrijf bij de tekening van de dorens *Wereldse zorgen.*)
- Wat zijn enkele voorbeelden van 'wereldse zorgen'? (Wereldsgezindheid, hebzucht of materiële afleidingen die ons van God wegleiden.)
- Welk beginsel kunnen we uit dit vers leren over de invloed van wereldse zorgen op ons geloof en getuigenis? (Laat de cursisten antwoorden en schrijf dan het volgende beginsel op het bord bij de tekening van de dorens: **Wereldse zorgen kunnen ons afleiden, ons van de Heer wegleiden en ons geloof en getuigenis van het woord van God doven.**)

Vestig de aandacht op de tekening van de goede aarde. Laat een cursist Mattheüs 13:23 voorlezen en leg uit dat de Bijbelvertaling van Joseph Smith in plaats van 'begrijpt', 'begrijpt en verdraagt' heeft. Laat de klas meelezen en opletten wat de goede aarde symboliseert.

Om de cursisten duidelijk te maken wat het woord *verdraagt* in de Bijbelvertaling van Joseph Smith betekent, wijst u erop dat de planten in de goede aarde aan dezelfde hitte van de zon (tegenslag, vervolging en verleiding) als de verdorde planten in de steenachtige grond waren blootgesteld.

- Hoe zou je de betekenis van de goede aarde samenvatten? (Schrijf bij de tekening van de goede aarde *Iemand die het woord van God hoort en begrijpt; en tegenslag, vervolging en verleiding verdraagt.*)
- Wat zou volgens wat we leerden in Mattheüs 13:15 de betekenis van de vrucht in vers 23 kunnen zijn? (Bekering tot Jezus Christus)
- Welk beginsel kunnen we leren uit de leringen van de Heiland over de goede aarde? (Laat de cursisten antwoorden en schrijf dan het volgende beginsel op het bord bij de tekening van de goede aarde: **Als wij het woord van God ontvangen, het begrijpen, en tegenslag, vervolging en verleiding weerstaan, dan zullen wij tot de Heiland worden bekeerd.**)

Laat vier cursisten elk een van onderstaande scenario's voorlezen zodat de cursisten de beginselen die ze in deze les geleerd hebben, beter begrijpen. Vraag de klas na elk scenario welk beginsel het illustreert.

1. Een jongeman besteedt vrijwel al zijn tijd aan zijn studie zodat hij aan een gerenommeerde universiteit kan gaan studeren. Daarnaast gaat hij uit werken. Hij houdt zich voor dat hij geen tijd heeft om in de Schriften te lezen, te bidden of naar de kerk te gaan.
2. Een jongevrouw ging iedere zondag met plezier naar de kerk. Naarmate ze ouder werd, werd ze door haar vrienden omwille van haar normen bespot. Ze begon enkele geboden te overtreden. Ze voelt zich niet langer op haar gemak in de kerk en heeft geen zin meer om de diensten bij te wonen.
3. Een jongeman gaat geregeld naar de kerk, maar neemt niet actief deel en stelt zijn hart niet open voor de invloed van de Heilige Geest. Hij heeft online

informatie gelezen die belangrijke leerstellingen van de kerk in twijfel trekt en hij vraagt zich af of hij nog gelooft dat de kerk waar is.

4. Een jongevrouw gaat naar de kerk en bidt dat zij mag openstaan voor de influisteringen van de Heilige Geest. Zij handelt naar de ingevingen die ze krijgt. Zij voelt zich dicht bij de Heer en is dankbaar voor de manieren waarop ze werd geïnspireerd om verleiding te weerstaan.

Leg uit dat een hart net zoals aarde kan veranderen en verbeteren. Zet de volgende vragen op het bord, of geef ze de cursisten als uitreikblad. Laat de cursisten de vragen lezen en ze met elkaar bespreken:

> *Wat kan er gebeuren om elke soort aarde zo te veranderen of te behouden dat ze een gunstige voedingsbodem voor gezonde, vruchtbare planten is?*
>
> *Hoe kunnen we de verbetering van elke soort aarde vergelijken met de dingen die wij kunnen doen om ontvankelijker voor het woord van God te worden?*

Vraag enkele cursisten na verloop van tijd hun bevindingen aan de klas te vertellen.

- Ben jij weleens op een diepere manier tot de Heiland bekeerd doordat je ernaar streefde het woord van God te ontvangen en begrijpen?

De cursisten schriftelijk laten antwoorden

Cursisten schriftelijk laten antwoorden op een vraag voordat ze hun gedachten aan de klas overbrengen, geeft ze de tijd om hun ideeën te formuleren en indrukken van de Heilige Geest te ontvangen. De cursisten zijn vaak eerder geneigd om hun gedachten te uiten wanneer ze die eerst hebben opgeschreven. Hun bijdrage zal ook vaak betekenisvoller zijn.

Laat de cursisten zich afvragen welk soort aarde het meest lijkt op de huidige toestand van hun hart. Moedig de cursisten aan zich voor te nemen wat zij kunnen doen om het woord van God beter te ontvangen en begrijpen en om tegenslag, vervolging en verleiding beter te kunnen verdragen. Als u voldoende tijd hebt, kunt u de cursisten aansporen om hun voornemen in hun aantekenschrift of Schriftendagboek te noteren.

THUISSEMINARIELES

Mattheüs 6:1–13:23 (unit 3)

Lesmateriaal voor de thuisseminarieleerkracht

Samenvatting van dagelijkse thuisseminarielessen

De volgende samenvatting van de leerstellingen en beginselen die de cursisten bij hun studie van Mattheüs 6:1–13:23 (unit 3) geleerd hebben, is niet bedoeld om als onderdeel van uw les te worden behandeld. Uw les richt zich op slechts enkele van deze leerstellingen en beginselen. Volg de indrukken van de Heilige Geest terwijl u nadenkt over de behoeften van uw cursisten.

Dag 1 (Mattheüs 6–7)

Bij het bestuderen van de Bergrede leerden de cursisten deze waarheden: Als we liever onze toewijding tonen om onze hemelse Vader te behagen dan naar de aandacht van anderen te streven, dan zal Hij ons openlijk belonen. Wij kunnen niet God dienen en Mammon. Als wij in onze zoektocht naar de waarheid vragen, zoeken en kloppen, zal onze hemelse Vader antwoorden en ons zegenen met persoonlijke openbaring. Aan hun vruchten kunnen we valse profeten herkennen.

Dag 2 (Mattheüs 8–10)

In deze les leerden de cursisten dat Jezus onze zwakheden en ziektes kan genezen en dat Hij apostelen roept en hen zijn gezag verleent. De cursisten leerden ook dat als wij in dienst van de Heer zijn, Hij ons zal ingeven wat we moeten zeggen; en als we ons leven verliezen (van onze tijd geven) voor Jezus Christus, dan zullen we zin in ons leven vinden.

Dag 3 (Mattheüs 11–12)

De cursisten leerden dat als wij ernaar streven van Jezus Christus te leren en als we van Hem getuigen, ons eigen getuigenis versterkt kan worden; en als we tot Jezus Christus komen, zal Hij onze lasten verlichten en ons rust geven. Bovendien leerden de cursisten hoe ze volledig toegewijd aan God kunnen zijn en hoe ze slechte invloeden in hun leven kunnen vervangen door goede.

Dag 4 (Mattheüs 13:1–23)

Bij het bestuderen van de gelijkenis van de zaaier, leerden de cursisten dat wereldse zorgen ons kunnen afleiden, ons van de Heer kunnen wegleiden en ons geloof en getuigenis van het woord van God kunnen doven. Om dit te voorkomen en om ons te bekeren tot de Heiland, dienen we het woord van God te ontvangen en ernaar te streven ons getuigenis te verdiepen.

Inleiding

In Mattheüs 7 staat dat Jezus Christus in het vervolg van zijn Bergrede zijn discipelen leerde rechtvaardig te oordelen. Hij sprak ook over het ontvangen van persoonlijke openbaring en het doen van de wil van onze hemelse Vader.

Lessuggesties

Noot: In de thuisstudieles van unit 1 en de les van dag 3 leerden de cursisten de kerntekst Mattheüs 11:28–30. Neem eventueel enkele minuten de tijd om deze tekst nog eens met hen door te nemen.

Mattheüs 7:1–5

In zijn Bergrede leerde Jezus Christus zijn discipelen rechtvaardig te oordelen.

Zet de volgende vraag op het bord vóór de les begint: *Mogen we anderen beoordelen of niet?* Laat de cursisten aan het begin van de les de vraag beantwoorden.

Laat de plaat De Bergrede zien (*Evangelieplatenboek* [2009], nummer 39; zie ook LDS.org). Leg uit dat Jezus in de Bergrede zijn discipelen leerde over oordelen.

Laat een cursist Mattheüs 7:1 voorlezen. Vraag de klas mee te lezen en op te letten wat de Heiland heeft gezegd over oordelen. Wijs erop dat vers 1 niet betekent dat we nooit mogen oordelen. Laat een cursist Mattheüs 7:1–2, Bijbelvertaling van Joseph Smith voorlezen.

- Wat leerde de Heiland over oordelen?
- Wat houdt 'rechtvaardig oordelen' in?

Laat een cursist Mattheüs 7:2 voorlezen. Vraag de klas mee te lezen en op te letten wat de gevolgen voor ons zijn als we anderen oordelen. Vraag de cursisten naar hun bevindingen. (Leg eventueel uit dat de zinsnede 'met welke maat u meet' duidt op de norm die iemand hanteert om iemand anders te beoordelen en te oordelen.)

- Wat zal er gebeuren als we oordelen met een rechtvaardig oordeel? (Zie erop toe dat de cursisten bij hun bespreking van deze vraag het volgende beginsel benoemen: **Als we anderen rechtvaardig oordelen, zal God ons met dezelfde genade en eerlijkheid behandelen.**)

Deel indien mogelijk het volgende citaat uit *Trouw aan het geloof* uit. Vraag een cursist het voor te lezen. Laat de klas meelezen en opletten hoe we dienen te oordelen en hoe niet, en hoe we rechtvaardig kunnen oordelen.

'Er zijn mensen die vinden dat we in geen geval mogen oordelen. Hoewel het waar is dat u anderen niet mag veroordelen of onrechtvaardig oordelen, zult u uw hele leven wel ideeën, situaties en mensen moeten beoordelen. […]

Oordelen is een belangrijk onderdeel van uw keuzevrijheid en u moet er zorgvuldig mee omgaan, vooral als u andere mensen beoordeelt. Bij al uw beoordelingen moet u uitgaan van rechtvaardige maatstaven. Denk eraan dat het uiteindelijk aan God is, die iemands hart kent, om tot een definitief oordeel van mensen te komen (zie Openbaring 20:12; 3 Nephi 27:14; LV 137:9). […]

'Probeer zoveel mogelijk de situatie te beoordelen in plaats van de mensen zelf. Onthoud u, zo mogelijk, van een oordeel totdat de feiten u bekend zijn. Sta altijd open voor de Heilige Geest, die u in uw beslissing kan leiden.' (*Trouw aan het geloof: evangeliewijzer* [2004], 90–91.)

- Welke soorten oordelen dienen we te vellen?
- Hoe kunnen wij rechtvaardig oordelen?
- In welke situaties zou iemand een rechtschapen oordeel moeten vellen?

Laat een minuscule houtsplinter en een lange, dikke houten balk zien. Leg uit dat toen de Heiland zijn discipelen leerde over oordelen, Hij een klein stukje hout een *splinter* noemde en een groot stuk hout een *balk*. Laat een cursist Mattheüs 7:3

voorlezen. Vraag de klas mee te lezen en te letten op wat de Heiland over het oordelen van anderen zegt.

- Wat zouden de splinter en de balk in de gelijkenis van de Heiland kunnen betekenen? (Ze symboliseren kleine en grote fouten, zwakheden of zonden.)
- Hoe zou je de lering van de Heiland in vers 3 in je eigen woorden samenvatten?

Laat twee cursisten voor de klas komen. Laat de ene cursist een balk voor zijn of haar ogen houden. Vraag aan de tweede cursist:

- Zou je willen dat je klasgenoot een houtsplinter uit je oog haalt met een balk voor zijn of haar ogen? Waarom niet?

Vraag aan de cursist met de balk:

- Wat zou je moeten doen om duidelijk genoeg te kunnen zien zodat je de splinter uit het oog van je klasgenoot kunt halen?

Laat de twee cursisten weer naar hun plaats terugkeren. Laat een cursist Mattheüs 7:4–5 voorlezen. Vraag de klas mee te lezen en te letten over wiens fouten we ons zorgen dienen te maken.

- Dienen we bezorgd te zijn om andermans fouten en die te willen corrigeren, of om de onze? Waarom?
- Wat kunnen wij van deze verzen leren dat ons helpt voorkomen anderen onrechtvaardig te oordelen? (De strekking van de woorden van de cursisten dient de volgende waarheid te omvatten: **Als wij ons concentreren op het verwijderen van onze eigen zonden en zwakheden, zullen we minder geneigd zijn anderen onrechtvaardig te oordelen**. Zet dit beginsel op het bord.)
- Hoe kan dit beginsel ons helpen als we zwakheden zien in anderen?

U kunt de cursisten een blokje hout geven om dit beginsel te helpen onthouden. Laat de cursisten nadenken over de zonden of zwakheden die ze uit hun eigen leven kunnen verwijderen. Moedig hen aan om de hulp van de Heer in te roepen bij het wegwerken van hun eigen zwakheden in plaats van anderen onrechtvaardig te veroordelen.

Mattheüs 7:24–27

De Heiland belooft heil aan hen die de wil van de Vader doen.

Laat een steen en een schaal met zand zien. Vraag de cursisten of ze liever hun huis op een rots of op het zand zouden bouwen. Laat ze uitleggen waarom.

Laat een cursist Mattheüs 7:24–27 voorlezen. Laat de klas meelezen en opletten wat Jezus heeft vergeleken met het bouwen van een huis op een rots en het bouwen van een huis op zand.

- Zoek in vers 24 wie volgens de Heiland lijkt op een verstandig man die zijn huis op een rots bouwt.
- Zoek in vers 26 wie volgens de Heiland lijkt op een dwaas man die zijn huis op zand bouwt.

- Wat betekenen volgens jou de slagregen, de waterstromen en de winden in deze vergelijking (zie vers 27; zie ook Helaman 5:12)?
- Welke beginselen aangaande het handelen naar de leringen van de Heer kunnen wij uit deze verzen leren? (De strekking van de woorden van de cursisten dient de volgende waarheid te omvatten: **Als we luisteren naar de leringen van de Heer en ernaar handelen, zal Hij ons versterken in onze beproevingen**. **Als we de leringen van de Heer horen maar ze niet volgen, zullen we in tijden van beproevingen niet de nodige steun krijgen**.)

Nodig de cursisten uit het voorbeeld van de verstandige man te volgen en te handelen naar de beginselen die de Heiland leerde. Geef de cursisten de tijd om op te schrijven hoe ze de beginselen uit deze les of uit hun studie van de Bergrede zullen toepassen.

Volgende unit (Mattheüs 13:24–17:27)

Vertel de cursisten dat ze de komende week zullen lezen over de snode plannen die leidden tot de dood van Johannes de Doper. Ze zullen ook het anwoord krijgen op deze vragen: Waarom liet Herodes Johannes onthoofden? Waarom zonk Petrus nadat hij eerst over het water had kunnen lopen? Vraag de cursisten erover na te denken hoe ze zich voelen als een goede vriend of een familielid sterft. Laat de cursisten bij het bestuderen van de volgende unit opletten hoe de Heiland reageerde op de dood van een geliefde en wat er gebeurde op de berg van verheerlijking.

LES 16

Mattheüs 13:24–58

Inleiding

De Heiland sprak in gelijkenissen om te onderwijzen over het koninkrijk der hemelen, de herstelling en groei van zijn kerk in de laatste dagen, de vergadering van de rechtschapenen en de vernietiging van de goddelozen bij zijn wederkomst.

Lessuggesties

Mattheüs 13:24–30, 36–43

De Heiland vertelt de gelijkenis van het graan en het onkruid en legt de betekenis ervan uit.

Zet de volgende vragen op het bord vóór de les begint:

> *Heb je je weleens gefrustreerd of boos gevoeld omwille van het kwaad in de wereld?*
>
> *Waarom haalt de Heer niet gewoon het kwade weg?*
>
> *Waarom zou ik moeite doen om rechtschapen te leven als sommige mensen in mijn omgeving geen negatieve gevolgen van hun onrechtvaardige keuzes schijnen te ervaren?*

Vraag de cursisten na te denken over de vragen en hun bevindingen aan de klas te vertellen. Laat de cursisten bij hun studie van Mattheüs 13:24–30, 36–43 letten op een waarheid die hen troost zal geven in hun streven rechtschapen te leven in een goddeloze wereld.

Laat de afbeelding van graan en onkruid zien of maak een tekening op het bord. Als ze pas ontkiemen, zien graan en onkruid er hetzelfde uit, maar naarmate ze groeien, ziet men het verschil.

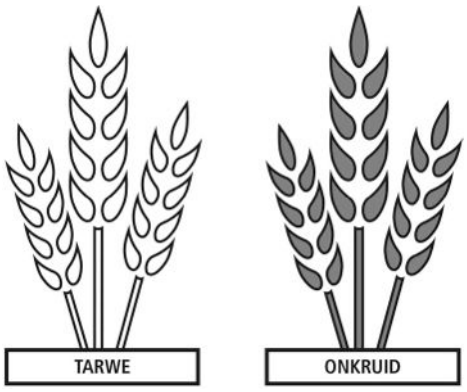

Leg uit dat de Heiland een gelijkenis over graan en onkruid vertelde. Laat enkele cursisten beurtelings een vers voorlezen uit Mattheüs 13:24–30 en een deel van de Bijbelvertaling van Joseph Smith, Mattheüs 13:29, waarin een gedeelte van *vers 20* zo wordt vertaald: ‘Laat ze allebei samen tot de oogst opgroeien, en in de oogsttijd zal ik tegen de maaiers zeggen: Verzamel eerst de tarwe bijeen in mijn schuur; en bind het onkruid in bossen om het te verbranden’. Laat de klas meelezen en opletten wat er met het graan en het onkruid gebeurde.

De cursisten helpen de context van de Schriften te begrijpen.

Stel vragen die de cursisten helpen de context van de Schriften te begrijpen. U kunt vragen stellen die hen helpen (1) een passage te onderzoeken in het kader van andere passages of evangeliebeginselen, (2) de betekenis van woorden of zinnen te begrijpen, of (3) details van het verhaal te onderzoeken voor meer begrip. Deze vragen bereiden de cursisten erop voor leerstellingen en beginselen te herkennen.

- Wat is er met het graan en het onkruid gebeurd? (Ze werden gezaaid [geplant] en konden samen groeien. Toen werd het graan bijeengebracht in de schuur en het onkruid werd in bundels gebonden en verbrand.)
- Waarom zei de zaaier van het goede zaad volgens jou tegen zijn knechten dat ze het graan en het onkruid samen dienden te laten opgroeien tot de oogst? (Als ze het onkruid zouden uittrekken voor het graan en het onkruid volgroeid waren, zouden ze veel graan mee uittrekken.)
- Werd volgens de Bijbelvertaling van Joseph Smith, Mattheüs 13:29 eerst het graan of eerst het onkruid bijeengebracht?

Leg uit dat de discipelen vervolgens aan de Heiland vroegen wat de gelijkenis van het graan en het onkruid betekende. Laat enkele cursisten beurtelings een vers uit Mattheüs 13:36–43 voorlezen. Laat de klas meelezen en opletten hoe de Heiland deze gelijkenis verduidelijkte.

- Wie zaaide, of plantte, het goede zaad? (De Heiland)
- Wie zaaide, of plantte, het onkruid? (De duivel)
- Wat stellen het graan en het onkruid voor? (De rechtschapenen en de goddelozen. Leg uit dat de goddelozen die mensen zijn die ervoor kiezen zich niet te bekeren [zie Leer en Verbonden 29:17].)

Leg uit ‘de oogst’ of ‘de voltooiing van deze wereld’ in vers 39 volgens de Bijbelvertaling van Joseph Smith verwijst naar de vernietiging van de goddelozen bij de wederkomst van de Heiland. De Bijbelvertaling van Joseph Smith verduidelijkt eveneens dat de Heer in de laatste dagen engelen en boodschappers zal sturen om de rechtvaardigen van de goddelozen te scheiden. (Zie Bijbelvertaling van Joseph Smith, Matt. 13:39–44 [in de Bible Dictionary van de Engelse LDS bijbelvertaling].)

- Wat zal er volgens deze gelijkenis in de laatste dagen met de rechtvaardigen en de goddelozen gebeuren? (De strekking van de antwoorden van de cursisten dient de volgende waarheid te omvatten: **De Heer zal in de laatste dagen de rechtschapenen vergaderen en de goddelozen bij zijn komst vernietigen.** Schrijf deze waarheid op het bord in de bewoordingen van de cursisten.)
- Hoe kan deze waarheid ons troost schenken in een slechte wereld? (De Heer zal uiteindelijk alle goddeloosheid van de aarde verwijderen en de getrouwen belonen.)

Leg uit dat wij dankzij onze keuzevrijheid zelf ervoor kiezen of wij met de rechtvaardigen zullen worden vergaderd of met de goddelozen zullen lijden.

- Wat kunnen wij doen om door de Heer te worden vergaderd?

Om de cursisten te helpen begrijpen wat wij dienen te doen om door de Heer te worden vergaderd, laat u een cursist het volgende citaat van ouderling David A. Bednar van het Quorum der Twaalf Apostelen voorlezen:

'De Heer vergadert zijn volk wanneer het Hem aanvaardt en zijn geboden bewaart. […]

De Heer vergadert zijn volk zodat ze kunnen aanbidden en de kerk opbouwen, om hen te beschermen en om hun raad en aanwijzingen te geven. […]

De profeet Joseph Smith heeft verklaard dat in elk tijdperk het goddelijke doel van de vergadering van Gods volk de bouw van tempels is geweest, waar zijn kinderen de hoogste verordeningen kunnen ontvangen en daardoor het eeuwige leven kunnen verkrijgen. (Zie *Leringen van kerkpresidenten: Joseph Smith*, [2007], 449–452)' ('The Spirit and Purposes of Gathering', [Brigham Young University–Idaho devotional, 31 oktober 2006], byui.edu.)

- Wat dienen wij volgens ouderling Bednar te doen om door te Heer te worden vergaderd?
- Welke zegeningen heb je ontvangen door vergaderd te worden door de Heer?

Laat de platen Zendelingen: ouderlingen; Zendelingen: zusters; en de Salt Laketempel zien (*Evangelieplatenboek* [2009], nummers 109, 110, 119; zie ook LDS.org).

- Hoe kunnen wij de Heiland ondersteunen bij het vergaderen van de kinderen van onze hemelse Vader?
- Wat voor zegeningen heb je ontvangen toen je de Heer door zendingswerk of tempelwerk hielp met het vergaderen van de rechtvaardigen?

Verzeker de cursisten dat, hoewel wij allemaal fouten maken, de Heiland ons uitnodigt om ons te bekeren zodat wij met de rechtvaardigen kunnen worden vergaderd. Laat de andere cursisten overwegen wat zij kunnen doen om zichzelf, hun gezin en anderen bijeen te brengen bij de Heiland en zijn kerk. Moedig ze aan naar de indrukken die ze krijgen te handelen.

Mattheüs 13:31–35, 44–52

Jezus gebruikt gelijkenissen om over het koninkrijk van de hemel te onderwijzen.

Laat afbeeldingen van de volgende voorwerpen zien of teken ze op het bord: een mosterdzaadje, zuurdesem of gist (of brood — leg uit dat zuurdesem aan brooddeeg wordt toegevoegd om het te laten rijzen voor het wordt gebakken), een parel, een schatkistje en een net.

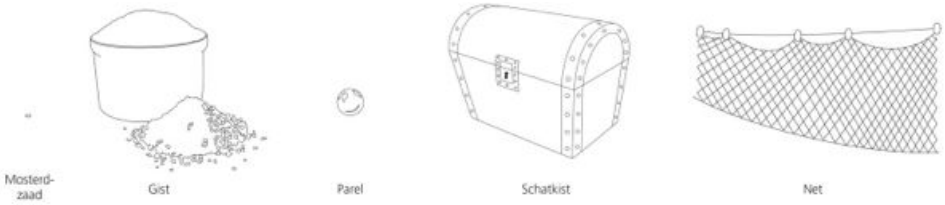

Leg uit dat al deze voorwerpen door de Heiland in gelijkenissen met het koninkrijk van de hemel werden vergeleken. Herinner de cursisten eraan dat het koninkrijk de kerk van de Heiland en het evangelie voorstelt. Zet de volgende tekstverwijzingen op het bord: *Mattheüs 13:31–32; Mattheüs 13:33; Mattheüs 13:44; Mattheüs 13:45–46; Mattheüs 13:47–50.* Verdeel de klas in kleine groepjes en wijs elk groepje een van de tekstverwijzingen op het bord toe. Laat elke groep de volgende opdrachten uitvoeren (u kunt hiervoor een uitreikblad maken):

1. *Lees samen de toegewezen verzen.*

2. *Bespreek welk(e) voorwerp(en) de Heiland met zijn kerk en zijn evangelie vergeleek.*
3. *Bespreek welke waarheid de Heiland volgens jou in deze gelijkenis over zijn kerk en zijn evangelie onderwees. Noteer deze waarheid in je aantekenschrift of Schriftendagboek.*

Geef de cursisten voldoende tijd en laat dan een cursist die de gelijkenis van het zuurdesem had gekregen en een cursist die de gelijkenis van het mosterdzaadje had gekregen, hun gelijkenis voorlezen.

Laat een aantal cursisten de waarheden die ze hadden opgeschreven, voorlezen. (De strekking van de antwoorden van de cursisten dient de volgende waarheid te omvatten: **De herstelde kerk van Jezus Christus zal klein beginnen maar uitgroeien tot ze de hele aarde heeft gevuld**. Zet die waarheid op het bord.)

Laat een cursist de volgende uitspraak voorlezen van president Joseph F. Smith, die de volgelingen van Jezus Christus vergeleek met zuurdesem:

'Hoewel je zou kunnen zeggen, en in zekere zin is het waar, dat we maar met weinigen zijn in vergelijking met onze medemensen in de wereld, toch kunnen we vergeleken worden met het zuurdesem waarover de Heiland sprak, dat uiteindelijk de hele wereld zal laten rijzen [verheffen].' (*Gospel Doctrine* 5e editie [1939], 74.)

- Wat kunnen wij als heiligen der Laatste Dagen doen om de kerk van de Heiland te helpen groeien?

Laat een cursist die de gelijkenis van de schat die verborgen lag in de akker had gekregen, een cursist die de gelijkenis van de waardevolle parel had gekregen en een cursist die de gelijkenis van het sleepnet had gekregen, hun gelijkenis voorlezen. Laat een aantal cursisten de waarheden die ze hadden opgeschreven, voorlezen. (De strekking van de antwoorden van de cursisten dient de volgende waarheid te omvatten: **Omdat de zegeningen van het evangelie eeuwige waarde hebben, zijn ze elk offer waard**. Schrijf deze waarheid op het bord in de bewoordingen van de cursisten.)

Om de cursisten dit beginsel te helpen begrijpen, schrijft u de volgende titels op het bord:

Zegeningen van het evangelie	*Offers die zegeningen voortbrengen*

Laat de cursisten enkele zegeningen van het evangelie opsommen (zoals kennis van de Schriften, leiding van levende profeten, heilsverordeningen en het eeuwig

huwelijk). Laat de cursisten uitleggen welke offers er wellicht nodig zijn om elk van deze zegeningen te verkrijgen. Zet de antwoorden van de cursisten op het bord.

Laat de cursisten een van de zegeningen uitkiezen en uitleggen waarom deze zegening elk offer waard is.

- Heb jij of heeft iemand die je kent weleens iets opgeofferd om een zegening van het evangelie te ontvangen?

Schrijf de volgende vragen op het bord en laat de cursisten ze in hun aantekenschrift of Schriftendagboek beantwoorden:

> *Welke zegening van het evangelie zou jij graag ontvangen?*
>
> *Waarom verlang je daarnaar?*
>
> *Wat zou je moeten opofferen om die zegening te verkrijgen?*

Mattheüs 13:53–58

Jezus onderwijst in Nazareth en wordt door zijn eigen volk verworpen.

Vat Mattheüs 13:53–58 samen: de mensen in Nazareth verwierpen de Heiland en zijn leringen. Vanwege van hun ongeloof verrichtte de Heiland daar niet veel wonderen (zie ook Moroni 7:37).

LES 17

Mattheüs 14

Inleiding

Als Hij hoort dat Johannes de Doper dood is, wil Jezus zich afzonderen, maar een menigte mensen volgt Hem. Hij heeft medelijden met hen, geneest hun zieken en voedt meer dan vijfduizend op wonderbaarlijke wijze. Die nacht loopt Jezus over het water naar zijn discipelen die op het Meer van Galilea in een storm terecht zijn gekomen.

Lessuggesties

Mattheüs 14:1–21

Jezus zoekt de eenzaamheid op en geeft daarna meer dan vijfduizend mensen te eten.

Vraag de cursisten of ze weleens intens verdrietig zijn geweest. Laat hen erover nadenken wat ze toen deden om hun verdriet te doorstaan en te overwinnen.

- Hoe proberen mensen zoal hun verdriet te doorstaan en te overwinnen?

Nodig de cursisten uit om bij hun studie van Mattheüs 14 te zoeken naar manieren waarop ze verdriet, beproevingen en twijfel kunnen doorstaan en overwinnen.

Vat Mattheüs 14:1–11 samen door uit te leggen dat koning Herodes ten onrechte Johannes de Doper had gevangengenomen op aandringen van zijn nieuwe echtgenote (Herodias). Nadat de dochter van Herodias (Salome) voor hem had gedanst, beloofde Herodes haar openlijk dat ze 'wat zij ook maar vragen zou', zou krijgen (Mattheüs 14:7). De dochter overlegde met haar moeder en vroeg om het hoofd van Johannes de Doper, en daarom liet Herodes Johannes onthoofden.

Herinner de cursisten eraan dat Johannes de Doper een vriend en familielid van Jezus Christus was en dat hij een door God gekozen profeet was die de weg voor de Messias zou voorbereiden.

- Stel je voor dat je een goede vriend van Johannes de Doper was. Hoe zou je reageren als je hoorde dat hij zo onrechtvaardig was gedood?

Laat een cursist Mattheüs 14:12–13 voorlezen en laat de klas opletten wat Jezus deed toen Hij hoorde dat Johannes was gedood.

- Wat deed Jezus Christus toen Hij hoorde dat Johannes was gedood? (Leg indien nodig uit dat 'een eenzame plaats, alleen' een afgelegen plek betekent)
- Wat gebeurde er toen Jezus probeerde alleen te zijn?
- Hoe zou jij je voelen als je verdrietig was en je wilde graag alleen zijn, maar anderen kwamen je aandacht opeisen?

Laat een cursist Mattheüs 14:14 voorlezen. Vraag de andere cursisten mee te lezen en op te letten hoe Jezus reageerde toen Hij zag dat de menigte Hem volgde.

Stel vragen die de cursisten helpen leerstellingen en beginselen te ontdekken.

Naarmate de cursisten hun begrip van de context en inhoud van de Schriften ontwikkelen, zijn ze beter in staat om de leerstellingen en beginselen erin te identificeren. Analysevragen kunnen de cursisten helpen conclusies te trekken en de aanwezige leerstellingen en beginselen in het tekstblok te formuleren.

- Wat kunnen we uit het voorbeeld van de Heiland leren over wat we kunnen doen als we ons verdrietig voelen? (De strekking van de antwoorden van de cursisten dient het volgende beginsel te omvatten: **Wij volgen het voorbeeld van Jezus Christus als we mededogen tonen voor anderen, zelfs als we verdrietig zijn**.)
- Waarom kan het moeilijk zijn mededogen te tonen voor anderen als wij ons niet goed voelen?
- Hoe kan mededogen tonen ons helpen als wij ons zelf niet goed voelen?
- Wanneer heb jij of heeft een bekende van je mededogen getoond voor iemand anders, ook al was hij of zij erg verdrietig? Hoe werd hij of zij dan geholpen door iemand anders te dienen?

Vraag enkele cursisten beurtelings een vers voor te lezen uit Mattheüs 14:15–21. Laat de klas meelezen en opletten hoe Jezus zijn mededogen voor de menigte toonde.(*Noot:* het wonder dat in Mattheüs 14:15–21 wordt vermeld, zal meer in detail worden besproken in de les over Markus 6:35–44.)

- Hoe liet de Heer zijn mededogen voor de mensen die Hem hadden gevolgd, zien?

Mattheüs 14:22–36

Jezus loopt op het water tijdens een storm.

Laat twee cursisten de volgende scenario's voorlezen om de cursisten meer inzicht te geven in situaties waarin ze twijfel en angst zouden kunnen voelen bij het volgen van Jezus Christus:

1. Een jongevrouw voelt zich hulpeloos terwijl ze haar moeder ziet lijden onder een terminale ziekte. Zij begint zich af te vragen of haar hemelse Vader Zich wel bewust is van de pijn van haar gezin. Zij wil zo graag in God geloven maar haar twijfels beginnen de overhand te nemen.
2. Een jongeman is pas lid van de kerk geworden. Veel van zijn oude vrienden hebben zijn beslissing om lid te worden van de kerk openlijk bekritiseerd. Hij begint zich af te vragen of hij wel een actief en trouw lid van de kerk moet blijven.

- Hoe kunnen mensen zoal twijfel of angst ervaren als ze Jezus Christus willen volgen?

Laat de cursisten bij hun studie van Mattheüs 14 letten op waarheden die hen helpen angsten, twijfels en ontmoediging te overwinnen.

Vat Mattheüs 14:22 samen: de Heiland liet zijn discipelen naar de overkant van het Meer van Galilea varen terwijl Hij de menigte weg zou sturen. Laat een cursist Mattheüs 14:23 voorlezen. Laat de klas meelezen en opletten waar Jezus naartoe ging toen Hij de menigte had weggestuurd. Vraag ze naar hun bevindingen.

Laat een cursist Mattheüs 14:24–25 voorlezen en vraag de klas te letten op wat er gebeurde toen de discipelen het Meer van Galilea overstaken.

- Wat gebeurde er toen zij het Meer van Galilea overstaken?
- Wat betekent het dat ze 'de wind tegen' hadden? (vers 24) (De wind blies hen van hun bestemming weg.)

Volgens vers 23 was het avond toen Jezus alleen op de berg zat en de discipelen het Meer van Galilea overstaken. Het meer is ongeveer acht kilometer breed en de oversteek duurt normaal twee à drie uur bij goed weer.

- Wanneer kwam Jezus over het water naar de discipelen toe, volgens vers 25? (De vierde nachtwake was van 3.00 u tot 6.00 u.)
- Hoelang streden de discipelen tegen de wind om het meer over te steken? (Wellicht al negen à twaalf uren.)

Laat de cursisten Markus 6:47–48 doorlezen en zoeken naar meer details over deze gebeurtenis. Vraag de cursisten naar hun bevindingen.

- Zou het voor Jezus mogelijk zijn geweest de discipelen eerder te redden? Waarom zou Hij hen een tijdlang hebben laten worstelen voor Hij hen ging redden?
- Wat kunnen wij over onze eigen moeilijkheden leren als we lezen hoe de discipelen worstelden om het meer over te steken? (De strekking van de woorden van de cursisten dient de volgende waarheid te omvatten: **Ook al verlost God ons niet altijd meteen van onze beproevingen, Hij weet wat we doormaken en zal ons te zijner tijd te hulp komen**.)
- Waarom kan het nuttiger zijn om eerst een tijdje te worstelen dan om meteen door de Heer van onze beproevingen te worden verlost?
- Hoe kan ons geloof in de Heer groeien als wij weten dat Hij onze moeilijkheden kent, ook al doet Hij ze niet meteen verdwijnen?

Help de cursisten verhalen uit de Schriften te visualiseren.

Bij visualiseren proberen cursisten zich voor te stellen wat er in het verhaal in de Schriften gebeurt. Visualiseren kan een verhaal uit de Schriften levendiger en echter maken voor de cursisten.

Laat de cursisten visualiseren dat ze zich midden in de nacht op een vissersboot bevinden, dat ze urenlang moeten worstelen tegen krachtige wind en golven, en dat ze dan iemand op het water zien lopen.

- Wat zou jij in deze situatie denken of voelen?

Vraag een cursist Mattheüs 14:26–27 voor te lezen en laat de klas opletten hoe de discipelen reageerden toen ze Jezus zagen.

- Hoe reageerden de discipelen toen ze Jezus zagen?
- Hoe reageerde Jezus op hun angst?

Laat een andere cursist Mattheüs 14:28 voorlezen en laat de klas opletten wat Petrus wilde doen toen hij de stem van de Heer hoorde.

- Wat wilde Petrus doen toen hij de stem van de Heer hoorde?

Laat een afbeelding van Jezus zien en laat de cursisten zich voorstellen dat ze Petrus zijn die op de boot staat. Laat twee cursisten beurtelings een vers uit Mattheüs 14:29–30 voorlezen. Vraag de cursisten na elk gelezen vers wat ze zouden denken of voelen als zij Petrus waren.

- Waarom begon Petrus te zinken?
- Wat symboliseren de wind en de wolken uit dit verhaal in ons eigen leven waardoor we angst of twijfel ervaren?
- Wat kunnen wij uit de ervaring van Petrus leren over hoe we kunnen voorkomen dat we door angst en twijfel worden overmand? (De strekking van de antwoorden van de cursisten dient het volgende te omvatten: **Als we ons oog op Jezus Christus richten en in Hem blijven geloven, zullen onze angsten en twijfels ons niet overweldigen**.)

Laat een cursist het volgende citaat van president Howard W. Hunter voorlezen en laat klas opletten waarom het gevaarlijk is ons geloof in de Heer te verliezen:

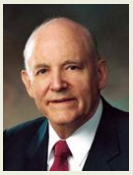

'Ik ben er vast van overtuigd dat als wij als individu, als gezin, als samenleving en als volk net als Petrus onze blik op Jezus konden richten, wij ook als overwinnaars over "de ruwe golven van ongeloof" konden lopen en "onbevreesd blijven te midden van de opstekende winden van twijfel." Maar als wij onze ogen afkeren van Hem in wie wij moeten geloven, wat zo gemakkelijk gebeurt en waartoe de wereld zo verleid wordt, als wij naar de macht en de toorn kijken van de verschrikkelijke en vernietigende elementen om ons heen, in plaats van naar Hem die ons kan helpen en redden, dan zullen we onvermijdelijk wegzinken in een zee van conflict, verdriet en wanhoop.' ('De vuurtoren in de haven van de vrede' *Ensign*, november 1992, 19.)

- Hoe kunnen wij volgens jou 'onze blik op Jezus Christus richten', net zoals Petrus aanvankelijk deed?
- Heb je al eens gezien dat iemand omwille van zijn of haar geloof in Jezus Christus niet door angst of twijfel overweldigd werd?

Getuig dat als wij 'onze blik op Jezus Christus richten' en ons geloof in Hem behouden, wij de hoop en de moed zullen vinden om onze beproevingen te trotseren. Laat de cursisten overwegen welke veranderingen zij in hun leven kunnen aanbrengen om zich meer te richten op het behouden van hun geloof in Jezus Christus; laat ze doelen stellen om die veranderingen aan te brengen.

Leg uit dat wij af en toe, net zoals Petrus, ons geloof in Jezus Christus kunnen verliezen en toegeven aan angst, twijfel en ontmoediging.

Laat de plaat zien waarop Jezus op het water loopt (*Evangelieplatenboek* [2009], nummer 43; zie ook LDS.org). Laat een cursist Mattheüs 14:30–32 voorlezen.

- Wat deed Petrus volgens vers 30 toen hij besefte dat hij zonk?
- Wat kunnen wij uit dit verhaal leren over wat de Heer zal doen als we zijn hulp zoeken wanneer ons geloof wankelt? (De strekking van de antwoorden van de cursisten dient het volgende te omvatten: **Als we Gods hulp inroepen wanneer ons geloof wankelt, verheft Hij ons uit onze angsten en twijfels**.)
- Hoe verheft God ons uit onze angsten en twijfels?

Laat een cursist Mattheüs 14:33 voorlezen en laat de klas opletten hoe de discipelen die in de boot waren gebleven, reageerden toen Jezus en Petrus in de boot waren geklommen.

Vat Mattheüs 14:33–36 samen: na deze gebeurtenis vervolgden Jezus en zijn discipelen hun weg en kwamen ze aan de kust van Galilea. Toen de mensen hoorden waar Jezus was, brachten ze hun zieken naar Hem toe. Velen werden genezen door alleen maar zijn kleding aan te raken.

Moedig ten slotte de cursisten aan om het geleerde in praktijk te brengen door te handelen naar de ingevingen die ze hebben ontvangen.

LES 18

Mattheüs 15

Inleiding

In Galilea legt Jezus uit waarom zijn discipelen zich niet houden aan de traditie van de rituele reiniging voor de maaltijd. Vervolgens reist Hij naar de Middellandse Zeekust, waar Hij de dochter van een Kananese vrouw geneest. Jezus keert dan terug naar Galilea, waar Hij zieken geneest en meer dan vierduizend mensen op wonderbaarlijke wijze voedt.

Lessuggesties

Mattheüs 15:1–20

De schriftgeleerden en Farizeeën vragen Jezus waarom zijn apostelen hun handen niet wassen voor het eten.

Laat drie cursisten elk een van onderstaande scenario's voorlezen. Laat de klas opletten wat de scenario's gemeen hebben.

1. Een jongevrouw wordt door haar vriendinnen aangemoedigd zich ongepast te kleden voor een dansavond op school. De jongevrouw weet dat haar kledij niet aan de fatsoensnormen van de Heer beantwoordt, hoewel dergelijke kledij wel in haar cultuur wordt aanvaard.

2. Een jongeman komt uit een gezin dat actief is in de kerk en dat van sportevenementen houdt. Als populaire sportevenementen op de televisie worden uitgezonden, worden gezinsgebed, schriftstudie, gezinsavond en zondagse bijeenkomsten ervoor opzij gezet.

3. Een jong stelletje bereidt zich voor op het huwelijk. In hun omgeving is het gebruikelijk om seksuele omgang voor het huwelijk te hebben. Ze hebben al te horen gekregen dat ze ouderwets en vreemd zijn omdat ze wachten met seksuele intimiteit tot na hun bruiloft.

- Wat hebben deze scenario's gemeen? (Elk scenario bevat een conflict tussen het onderhouden van Gods geboden en het zich gedragen volgens tradities of gewoonten.)

Leg uit dat tradities en gewoonten de overtuigingen en praktijken van een cultuur, gemeenschap, gezin of vriendengroep omvatten.

Laat de cursisten een of meer tradities of gewoonten opnoemen die hen ervan zouden kunnen weerhouden Gods geboden te gehoorzamen. Laat de cursisten bij hun studie van Mattheüs 15 zoeken naar waarheden die hen kunnen helpen als ze moeten kiezen tussen het onderhouden van Gods geboden en het deelnemen aan tradities en gewoonten.

Laat een cursist Mattheüs 15:1–2 voorlezen. Laat de klas meelezen en opletten over welke traditie de schriftgeleerden en Farizeeën het hadden.

- Aan welke traditie hielden de discipelen van Jezus zich niet?

Leg uit dat het wassen van de handen, waarover de schriftgeleerden en Farizeeën het hadden, verwijst naar een ceremoniële wassing voor rituele reinheid en niet omwille van hygiëne.

Laat een cursist Mattheüs 15:3 voorlezen en laat de klas opletten wat Jezus de schriftgeleerden en Farizeeën antwoordde.

- Wat deden de schriftgeleerden en Farizeeën volgens Jezus door deel te nemen aan hun tradities?

Vat Mattheüs 15:4– samen: Jezus legt uit hoe de schriftgeleerden en Farizeeën een gebod van God overtreden door deel te nemen aan hun tradities. Zij leerden dat het 'in orde is' (vers 5) als mensen zich aan de verplichting om voor hun ouders te zorgen onttrekken door te zeggen dat het geld bestemd is als offergave, of *korban* (zie Markus 7:10–12). Jezus leerde echter dat ze daardoor het gebod om hun vader en moeder te eren, ontwijdden.

Laat een cursist Mattheüs 15:7–9 voorlezen en laat de klas opletten wat de schriftgeleerden en Farizeeën hadden veroorzaakt door hun tradities te gebruiken als voorwendsel om Gods geboden niet te hoeven gehoorzamen.

- Waarin hadden de schriftgeleerden en Farizeeën het volk meegevoerd?
- Welk beginsel kunnen we uit deze verzen leren over wat we dienen te doen als we dichter bij God willen komen? (De strekking van de antwoorden van de cursisten dient de volgende leerstelling te omvatten: **Als we verlangen dichter bij God te komen, dienen we zijn geboden hoger te achten dan onze tradities en gewoonten.**)

Laat enkele cursisten opnieuw de drie scenario's voorlezen. Vraag na elk scenario:

- Hoe kan de persoon of kunnen de personen in dit scenario Gods geboden onderhouden?
- Hoe zouden ze daardoor dichter bij God komen?

Na de bespreking van alle scenario's stelt u de vraag:

- Heb jij er weleens voor gekozen Gods geboden te onderhouden in plaats van deel te nemen aan een algemeen aanvaarde traditie of gewoonte? Hoe ben je daardoor dichter bij je Hemelse Vader gekomen? (U kunt ook iets uit eigen ervaring vertellen.)

Laat de cursisten nadenken over de tradities en gewoonten die ze eerder hebben opgesomd. Moedig ze aan het onderhouden van Gods geboden te kiezen boven het volgen van deze tradities en gewoonten, zodat ze dichter bij God kunnen komen.

Wijs erop dat de schriftgeleerden en Farizeeën geloofden dat men door te eten met ongewassen handen zou worden verontreinigd, of dat men geestelijk onrein zou worden. Laat een cursist Mattheüs 15:10–11 voorlezen en laat de klas opletten waardoor wij volgens de Heiland werkelijk verontreinigd worden.

- Wat verontreinigt ons, volgens de Heiland?

Wijs erop dat de Heiland heeft gezegd: 'Wat de mond uitkomt, […] verontreinigt de mens' (vers 11). De Heiland raadt zijn discipelen aan zich niet te bekommeren om

de Farizeeën, die aan zijn woorden aanstoot namen (zie Mattheüs 15:12–16) en legt dan verder uit wat ons werkelijk verontreinigt.

Laat enkele cursisten beurtelings een vers uit Mattheüs 15:17–20 voorlezen. Laat de klas meelezen en opletten wat de Heiland bedoelde toen Hij zei: 'Wat de mond uitkomt, […] verontreinigt de mens' (vers 11).

- Wat bedoelde de Heiland toen Hij zei: 'Wat de mond uitkomt, […] verontreinigt de mens'?

Wijs erop dat in de Schriften het hart vaak symbool staat voor onze gedachten en verlangens. Zet de volgende uitspraak op het bord: *Als we ervoor kiezen om slechte gedachten en verlangens te koesteren, dan*

- Hoe zou je dit beginsel vervolledigen op basis van de leerstellingen van de Heiland in verzen 19–20? (Gebruik de antwoorden van de cursist om het beginsel op de volgende manier aan te vullen: **Als we ervoor kiezen om slechte gedachten en verlangens te koesteren, dan zullen die gedachten en verlangens ons verontreinigen**.)
- Hoe kunnen wij verontreinigd of geestelijk onrein worden als we ervoor kiezen slechte of ongepaste gedachten en verlangens te koesteren?
- Hoe zijn onze woorden en daden een weerspiegeling van onze gedachten en de verlangens van ons hart?

U kunt desgewenst van dit beginsel getuigen en de cursisten aanmoedigen hun gedachten en verlangens rein te houden.

Mattheüs 15:21–28

De Heiland geneest de dochter van de Kananese vrouw.

Laat enkele cursisten naar voren komen en een of meer rechtvaardige verlangens op het bord schrijven.

Laat de cursisten bij hun studie van Mattheüs 15 zoeken naar beginselen die hen helpen begrijpen wat ze moeten doen om hun rechtvaardige verlangens te vervullen.

Laat de cursisten Bijbelkaart nummer 11, 'Het Heilige Land in de tijd van het Nieuwe Testament', opzoeken. Laat hen de steden Tyrus en Sidon zoeken op de kaart. Leg uit dat Jezus onderweg van Galilea naar de kust van Tyrus en Sidon een Kananese vrouw tegenkwam. Zoals vele andere mensen in die regio was de vrouw een niet-Joodse. In die tijd verkondigden Jezus en zijn discipelen het evangelie alleen tot de Joden en niet tot de andere volken (zie Mattheüs 10:5–6). Pas later zou de heilsboodschap tot bij de andere volken worden gebracht (zie Handelingen 10).

Laat enkele cursisten beurtelings een vers uit Mattheüs 15:21–27 aan een medecursist voorlezen. Laat ze het antwoord op de volgende vragen zoeken (u kunt deze vragen eventueel op het bord schrijven):

- Wat was het rechtvaardige verlangen van de Kananese vrouw?
- Wat deed en zei de vrouw waaruit haar geloof in Jezus Christus bleek?

Vraag de cursisten naar hun antwoord.

- Hoe gaf het antwoord van de vrouw op deze vergelijking nogmaals blijk van haar geloof in Jezus Christus?

Laat een cursist Mattheüs 15:28 voorlezen, laat de klas meelezen en opletten wat de Heiland voor deze vrouw deed.

- Wat deed de Heiland voor deze vrouw? Waarom?
- Welk beginsel kunnen we uit dit verhaal leren over wat er kan gebeuren als wij geloof in Jezus Christus oefenen? (De strekking van de antwoorden van de cursisten dient de volgende leerstelling te omvatten: **Als wij geloof in Jezus Christus oefenen, kunnen we zegeningen ontvangen volgens onze rechtvaardige verlangens**.)
- Wat kunnen wij nog meer doen om ons geloof in Jezus Christus te oefenen, naast het in geloof vragen dat de Heer ons volgens onze rechtvaardige verlangens zegent?

Vragen stellen zodat cursisten leerstellingen en beginselen gaan begrijpen

De cursisten moeten beginselen en leerstellingen niet alleen herkennen maar ook begrijpen voordat ze die zinvol kunnen toepassen. Om de cursisten een leerstelling of beginsel te helpen begrijpen, kunt u vragen stellen die tot een beter begrip van de betekenis leiden, die de cursisten aanmoedigen het in een hedendaagse context te plaatsen, of die de cursisten aanmoedigen hun interpretatie ervan te verduidelijken.

Laat een cursist de volgende uitspraak van ouderling Dallin H. Oaks van het Quorum der Twaalf Apostelen voorlezen om de cursisten duidelijk te maken wat zij kunnen doen om geloof in Jezus Christus te oefenen:

'Als wij geloof hebben in de Heer Jezus Christus, moeten wij ook vertrouwen in Hem hebben. We moeten zoveel vertrouwen in Hem hebben dat we bereid zijn om zijn wil te accepteren, in het besef dat Hij weet wat het beste voor ons is. […]

Geloof, hoe groot het ook is, kan nooit tot een resultaat leiden dat ingaat tegen de wil van Hem van wie die macht afkomstig is. […] Daarom kunnen we nooit echt geloof in de Heer hebben zonder absoluut vertrouwen in zijn wil en timing te stellen.' ('Geloof in de Heer Jezus Christus', *De Ster*, juli 1994, 88.)

- Hoe kan dit citaat van ouderling Oaks ons helpen geloof in Jezus Christus te blijven oefenen als de Heer ons niet onmiddellijk volgens onze rechtvaardige verlangens zegent?

Vestig de aandacht weer op de lijst rechtvaardige verlangens op het bord en leg uit wat de cursisten kunnen doen om geloof in Jezus Christus te oefenen bij het vervullen van deze verlangens.

- Heb jij (of heeft iemand die je kent) weleens je rechtvaardige verlangens in vervulling zien gaan (volgens de wil en timing van de Heer) dankzij jouw geloof in Jezus Christus?

Laat de cursisten in hun aantekenschrift of Schriftendagboek noteren hoe ze geloof in Jezus Christus zullen oefenen terwijl ze ernaar streven hun rechtvaardige verlangens door Hem in vervulling te zien gaan. Moedig de cursisten aan te handelen naar wat ze hebben opgeschreven.

Mattheüs 15:29–39

Jezus voedt meer dan vierduizend volgelingen met zeven broden en enkele visjes.

Vat Mattheüs 15:29–39 samen: Jezus keerde terug naar Galilea. Daar verzamelde een menigte van meer dan vierduizend mensen zich rond Hem, en zij brachten mensen mee die leden aan lichamelijke kwalen en handicaps. De Heiland genas hen en nadat de mensen drie dagen bij Hem waren gebleven, verrichtte Hij nog een wonder door allen te voeden met slechts zeven broden en enkele visjes.(*Noot:* De wonderbaarlijke spijziging van de vierduizend komt meer gedetailleerd aan bod in de les over Markus 8.)

U kunt tot slot uw getuigenis geven van de waarheden en beginselen in Mattheüs 15.

LES 19

Mattheüs 16

Inleiding

Jezus Christus berispt de Farizeeën en de Sadduceeën die om een teken uit de hemel vragen. Petrus getuigt dat Jezus de Christus is en hem worden de sleutels van het koninkrijk beloofd. Jezus leert zijn discipelen hun kruis op te nemen en Hem te volgen.

Lessuggesties

Mattheüs 16:1–12

De Farizeeën en de Sadduceeën verlangen een teken van de Heiland.

Zet het volgende op het bord vóór de les begint:

Door de verschijning van een engel

Door de Heilige Geest

Door geloof in de woorden van een vriend of familielid

Door het zien van een wonder

Vraag de cursisten bij het begin van de les om te kiezen op welke van bovenstaande manieren ze graag een getuigenis van het evangelie zouden ontvangen. Nodig een paar cursisten uit om te vertellen welke zin ze hebben gekozen en uit te leggen waarom.

Nodig de cursisten uit om bij hun studie van Mattheüs 16 te zoeken naar waarheden over de manier waarop de Heer ons helpt om een getuigenis van het evangelie te verkrijgen en te versterken.

Laat een cursist Mattheüs 16:1 voorlezen. Vraag de klas mee te lezen en te letten op wat de Farizeeën en de Sadduceeën van Jezus verlangden.

- Wat verlangden de Farizeeën en de Sadduceeën van Jezus?
- Wat betekent het volgens jou dat de Farizeeën en de Sadduceeën Jezus ‘verzochten’ toen ze een teken vroegen? (Eén betekenis van het woord *verzoeken* is verleiden of testen.)

Vraag enkele cursisten beurtelings een vers voor te lezen uit Mattheüs 16:2–4. Vraag de klas om mee te lezen en te letten op het antwoord van de Heiland aan de Farizeeën en de Sadduceeën.

- Welk teken zou de Heer hen geven?

Leg uit dat Jezus het over de profeet Jona uit het Oude Testament had, die door een ‘grote vis’ opgeslokt was (Jona 1:17). De ‘begrafenis’ van Jona in, en na drie dagen zijn opstanding uit de buik van de vis, symboliseren de dood, begrafenis en verrijzenis van Jezus Christus uit het graf op de derde dag.

- Wat deed de Heiland nadat Hij de Farizeeën en de Sadduceeën had berispt?
- Wat leren we uit deze ervaring over de ongepaste manier om naar spirituele waarheid te zoeken? (De strekking van de antwoorden van de cursisten dient de volgende waarheid te omvatten: **We ontvangen geen spirituele waarheid door te vragen om tekens**.)

Vat Mattheüs 16:5–12 samen door uit te leggen dat de Heiland zijn discipelen voor de valse leerstellingen van de Farizeeën en de Sadduceeën waarschuwde.(*Noot:* Deze gebeurtenis komt meer gedetailleerd aan bod in de les over Markus 8.)

Mattheüs 16:13–20

Petrus getuigt van Jezus Christus en krijgt de belofte van de sleutels van het koninkrijk des hemels.

Leg uit dat Jezus zijn discipelen leerde hoe ze een getuigenis van de waarheid konden ontvangen, nadat Hij de Farizeeën en de Sadduceeën had berispt omdat ze om een teken vroegen. Laat een cursist Mattheüs 16:13–14 voorlezen. Vraag de klas om mee te lezen en te letten op de vraag die Jezus stelde en op het antwoord van zijn discipelen.

- Wat vroeg de Heiland de discipelen? Wat antwoordden ze? (Leg eventueel uit dat Elia en Jeremia profeten uit het Oude Testament zijn.)
- Wat leert hun antwoord ons over het beeld dat mensen hadden van Jezus in deze fase van zijn bediening?

Laat een cursist Mattheüs 16:15–17 voorlezen. Laat de klas meelezen en letten op de tweede vraag die de Heiland stelde.

Mattheüs 16:15–19 is een kerntekst. Als de cursisten de kernteksten bestuderen, zullen ze de basisleerstellingen beter begrijpen en anderen er beter in kunnen onderwijzen. U kunt de cursisten in overweging geven de kernteksten op zodanige wijze te markeren dat ze die makkelijk kunnen terugvinden. Verwijs naar het lesidee aan het eind van de les om de cursisten zich deze tekst eigen te laten maken.

- Wat was de tweede vraag die de Heiland stelde? Hoe reageerde Petrus?
- Hoe wist Petrus volgens vers 17 dat Jezus Chistus de Zoon van God was? (Wijs erop dat zijn hemelse Vader hem die waarheid door de Heilige Geest had geopenbaard.)
- Welke waarheid kunnen we uit deze verzen leren over hoe we een getuigenis van Jezus Christus kunnen verkrijgen? (De strekking van de woorden van de cursisten dient de volgende waarheid te omvatten: **We verkrijgen een getuigenis van Jezus Christus door openbaring van de Heilige Geest**.)
- Waarom is het belangrijk dat we een getuigenis ontvangen door openbaring van de Heilige Geest en niet op een andere manier?

Om de cursisten beter te laten begrijpen hoe de Heilige Geest ons helpt een getuigenis van de Heiland te verkrijgen, laat u een cursist de volgende uitspraak van president Joseph Fielding Smith voorlezen:

'De Geest van God die tegen de geest van een mens spreekt, heeft de macht de waarheid doeltreffender en duidelijker over te brengen dan dat die waarheid kan worden overgebracht door persoonlijk contact, zelfs door hemelse wezens. De Heilige Geest verweeft de waarheid met de vezels en pezen van het lichaam, zodat zij niet kan worden vergeten.' (*Leringen van kerkpresidenten: Joseph Fielding Smith* [2013], 195.)

- Hoe kunnen we ons voorbereiden om openbaring door de macht van de Heilige Geest te ontvangen?
- Hoe bent u te weten gekomen dat Jezus Christus de Zoon van God en uw Verlosser is? Wat kunnen we doen om ons voor te bereiden op dat getuigenis door de macht van de Heilige Geest?

Laat de cursisten nadenken over hun getuigenis van de Heiland. Laat hen in hun aantekenschrift of Schriftendagboek noteren hoe ze hun getuigenis kunnen versterken of wat ze kunnen doen om door de Heilige Geest een getuigenis te ontvangen.

Laat twee cursisten naar voren komen voor een rollenspel. Laat de ene cursist zichzelf spelen en de andere een vriend die geen lid is van de kerk. Geef de cursist die de rol van het niet-lid speelt een blaadje papier waarop onderstaande vragen staan. Laat de cursist de vragen één na één voorlezen en vraag de andere cursist te antwoorden. (U kunt klas mogelijke antwoorden laten voorstellen.)

1. Ik heb gehoord dat jouw kerk beweert de enige ware kerk van Jezus te zijn. Geloof jij dat?
2. In mijn kerk geloven we ook in Jezus Christus, waarom denk jij dan dat jouw kerk de enige ware kerk is?

Bedank de cursisten voor hun medewerking en laat ze weer naar hun plaats terugkeren.

Laat de cursisten bij hun studie van Mattheüs 16 letten op waarheden die ons helpen te begrijpen en uit te leggen wat de Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen onderscheidt als de kerk van de Heer op aarde.

Herinner de cursisten eraan dat Jezus en zijn discipelen zich in het gebied Caesarea Filippi bevonden toen Hij hen vragen stelde over zijn identiteit (zie Mattheüs 16:13). Laat indien mogelijk een afbeelding van Caesarea Filippi zien (zie Bijbelfoto's, nummer 26, 'Caesarea Filippi'). Vraag de cursisten wat ze op de foto achter de rivier en de bomen zien. Leg uit dat de grote rotsformatie bij Caesarea Filippi een ideale achtergrond vormde voor het gesprek van de Heiland met zijn discipelen.

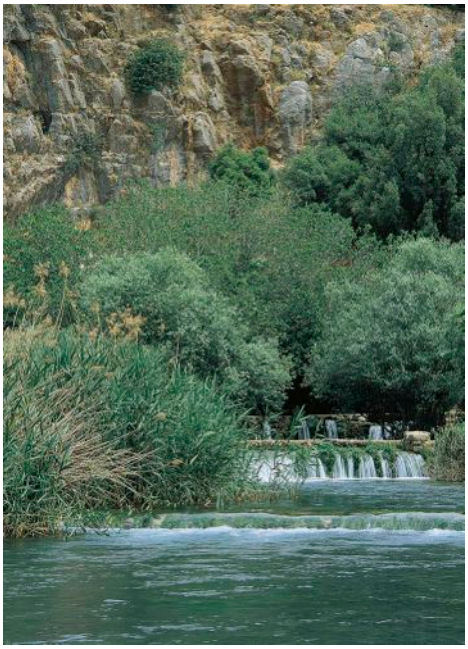

Caesarea Filippi

Laat een cursist Mattheüs 16:18–20 voorlezen. Laat de klas meelezen en opletten hoe de Heiland het fundament van de kerk vergeleek met een rots.

- Wat bedoelde de Heiland toen Hij zei dat Hij zijn gemeente zou bouwen 'op deze petra' (vers 18)?

Om de cursisten deze woorden beter te laten begrijpen, laat u een cursist de volgende uitspraak van de profeet Joseph Smith voorlezen:

'Jezus zegt in zijn leringen: "Op deze petra [rots] zal Ik mijn gemeente bouwen. […] [Mattheüs 16:18] Welke rots? Openbaring' (*Leringen van kerkpresidenten: Joseph Smith* [2007], 195).

'De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste dagen is gefundeerd op rechtstreekse openbaring, zoals de ware Kerk van God volgens de Schrift altijd geweest is.' (Amos 3:7, en Handelingen 1:2)' (*Leringen: Joseph Smith*, 195).

- Hoe zou je de lering van de Heiland in vers 18 over zijn kerk samenvatten? (De strekking van de antwoorden van de cursisten dient de volgende leerstelling te omvatten: **De Kerk van Jezus Christus is op openbaring van God gebaseerd**. Zet die waarheid op het bord.)
- Hoe kan jouw getuigenis van het evangelie sterker worden als je weet dat De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen op openbaring van God is gebaseerd?
- Wat beloofde de Heiland Petrus volgens vers 19?

- Welke leerstelling kunnen we leren uit de belofte van de Heiland aan Petrus? (Zie erop toe dat de cursisten de volgende waarheid begrijpen: **Jezus Christus vertrouwt de sleutels van zijn koninkrijk toe aan door Hem gekozen profeten en apostelen**.)
- Wat zijn de sleutels van het koninkrijk? (De nodige bevoegdheid, het recht en het gezag om het koninkrijk van God op aarde — de kerk van Jezus Christus — te presideren.)

Om de cursisten beter te laten begrijpen wat priesterschapssleutels zijn, laat u een cursist het volgende citaat van ouderling Dallin H. Oaks van het Quorum der Twaalf Apostelen voorlezen:

'Priesterschapssleutels zijn het gezag dat God aan priesterschaps[dragers] geeft om het gebruik van zijn priesterschap op aarde te regelen en te besturen.' [*Handboek 2: de kerk besturen* [2010], 2.1.1.] Elke handeling of verordening die in de kerk wordt verricht, gebeurt na de directe of indirecte autorisatie van de persoon die daarvoor de sleutels draagt.' ('De sleutels en het gezag van het priesterschap', *Liahona*, mei 2014, 49.)

- Wat zou Petrus volgens Jezus kunnen doen dankzij de sleutels die hij zou krijgen?

Leg uit dat de Heiland Petrus onder andere de sleutels van de verzegelbevoegdheid beloofde. Deze bevoegdheid zorgt ervoor dat verordeningen die met het juiste gezag van kerkleiders zijn verricht, in de hemel geldig zijn. Ze verbindt gezinsleden voor eeuwig aan elkaar. Tegenwoordig ligt de verzegelbevoegdheid in de handen van het Eerste Presidium en het Quorum der Twaalf Apostelen.

- Hoe zou je samenvatten waarom de Heer priesterschapssleutels aan zijn profeten en apostelen geeft? (De strekking van de antwoorden van de cursisten dient het volgende beginsel te omvatten: **Priesterschapssleutels zijn noodzakelijk om de kerk van de Heer op aarde te besturen**.)

Laat een cursist de vragen van het rollenspel voorlezen. Laat de cursisten uitleggen hoe ze de vragen zouden beantwoorden aan de hand van de waarheden uit Mattheüs 16:18–19. U kunt de cursisten ook de gelegenheid geven om hun getuigenis van deze waarheden te geven.

Laat eventueel een afbeelding van het huidige Eerste Presidium en het Quorum der Twaalf Apostelen zien (zie LDS.org [bijvoorbeeld Meet Today's Prophets and Apostles] en de conferentie-uitgaven van de *Liahona*) en getuig dat dezelfde sleutels die Petrus en de andere apostelen in vroegere tijden bezaten, nu door de levende profeten en apostelen van de Heer worden gebruikt.

Mattheüs 16:21–28

Jezus heeft uitgelegd wat het inhoudt om Hem te volgen.

Vat Mattheüs 16:21–28 samen: Jezus kondigt zijn zoenoffer aan. Hij leerde zijn discipelen eveneens dat ze bereid moeten zijn de natuurlijke mens af te leggen (zie

Mosiah 3:19), gehoorzaam te zijn en zichzelf te verloochenen als ze Hem willen volgen.

Kerntekstenbeheersing — Mattheüs 16:15–19

Moedig de cursisten aan met hun gezinsleden te delen wat ze leerden in Mattheüs 16. Overweeg om een gedeelte van Mattheüs 16:15–19 de komende dagen met de hele klas uit het hoofd te leren. Tips voor het uit het hoofd leren staan in het aanhangsel van dit lesboek.

LES 20

Mattheüs 17

Inleiding

Jezus Christus, Mozes en Elia dragen op de berg van verheerlijking de priesterschapssleutels aan Petrus, Jakobus en Johannes over. Als Jezus weer afgedaald is, werpt Hij een duivel uit een jongen. In Kapernaüm zorgt Jezus op wonderbaarlijke wijze voor geldstukken voor de belasting.

Lessuggesties

Mattheüs 17:1–13

Mozes en Elia verschijnen aan Petrus, Jakobus en Johannes.

Laat een rijbewijs zien of nodig een cursist uit zijn of haar rijbewijs aan de klas te laten zien.

- Wat mag je doen als je een rijbewijs hebt?

Laat autosleutels of een afbeelding daarvan zien.

- Waarom is het belangrijk dat je naast een rijbewijs ook autosleutels hebt?
- Wat kunnen een rijbewijs en autosleutels te maken hebben met het gezag en de sleutels van het priesterschap die nodig zijn om Gods werk te leiden? (Net zoals mensen met een rijbewijs bevoegd zijn om te rijden, dragen veel mannen het priesterschapsgezag. En net zoals autosleutels een chauffeur toelaten één bepaald voertuig te besturen, geven priesterschapssleutels iemand het gezag om het werk van God binnen een bepaald kader uit te voeren of te leiden. De president van de kerk bezit en gebruikt priesterschapssleutels om het hele werk van de Heer op aarde te presideren en het te leiden.)

Herinner de cursisten eraan dat we in Mattheüs 16:19 lazen dat de Heer aan Petrus de sleutels van het koninkrijk beloofde, oftewel het gezag om Gods koninkrijk op aarde te besturen. Op dat moment hadden Petrus en de andere apostelen het priesterschapsgezag ontvangen, maar ze hadden nog niet de sleutels van het koninkrijk ontvangen.

Laat de cursisten bij hun studie van de Schriften opletten hoe Petrus de sleutels van het koninkrijk kreeg en hoe diezelfde sleutels later aan Joseph Smith en aan anderen werden overgedragen.

Laat een cursist Mattheüs 17:1–2 voorlezen. Laat de klas meelezen en opzoeken waar de Heiland Petrus, Jakobus en Johannes mee naartoe nam om hen erop voor te bereiden de priesterschapssleutels in ontvangst te nemen. U kunt erop wijzen dat de Heiland wellicht Petrus, Jakobus en Johannes had uitgekozen omdat zij na zijn opstanding en hemelvaart het Eerste Presidium van de kerk zouden uitmaken. (Zie Joseph Fielding Smith, *Doctrines of Salvation*, samengesteld door Bruce R. McConkie, 3 delen [1954–1956], deel 3, 152.)

- Waar nam Jezus Petrus, Jakobus en Johannes mee naartoe?
- Wat is er met de Heiland op de berg gebeurd?

- Wat houdt deze gedaanteverandering in?

Leg uit dat *gedaanteverandering* verwijst naar 'de toestand van mensen die een tijdelijke fysieke verandering hebben ondergaan — dat wil zeggen: verheven naar een hoger geestelijk niveau — om de tegenwoordigheid en heerlijkheid van hemelse personen te kunnen verdragen.' (Gids bij de Schriften, 'Gedaanteverandering', scriptures.lds.org) Petrus, Jakobus en Johannes ondergingen op hetzelfde moment ook een gedaanteverandering (zie LV 67:11–12).

Schrijf de volgende titel op het bord: *Aanwezig op de berg van verheerlijking*. Schrijf onder deze titel *Jezus Christus, Petrus, Jakobus* en *Johannes.*

Laat een cursist Mattheüs 17:3 voorlezen en laat de klas opletten wie aan Jezus en de apostelen op de berg verscheen.

- Wie verscheen op de berg? (Leg uit dat *Elia* verwijst naar de profeet Elia uit het Oude Testament.)

Voeg *Mozes* en *Elia* toe aan de lijst op het bord.

Om de cursisten beter te laten begrijpen waarom Mozes en Elia op de berg verschenen, laat u een cursist de volgende uitspraak van de profeet Joseph Smith voorlezen:

'De Heiland, Mozes en Elias [Elia] hebben de sleutels [van het priesterschap] aan Petrus, Jakobus en Johannes gegeven toen zij op de berg voor Hem verheerlijkt werden' (*Leringen van kerkpresidenten: Joseph Smith* [2007], 113).

- Waarom verschenen Elia en Mozes op de berg, volgens Joseph Smith? (Om priesterschapssleutels aan Petrus, Jakobus en Johannes te geven. U kunt er eveneens op wijzen dat Mozes en Elia op 3 april 1836 in de Kirtlandtempel zijn verschenen om de sleutels van het priesterschap te herstellen: Mozes herstelde de sleutels van de vergadering van Israël [zie LV 110:11] en Elia herstelde de sleutels van de verzegelbevoegdheid [LV 110:13–16]. Deze verschijningen in Kirtland geven ons inzicht in wat er op de berg van verheerlijking plaatsvond.)

Leg uit dat volgens de Bijbelvertaling van Joseph Smith ook Johannes de Doper — die door Herodes was gedood — op de berg verscheen (zie Bijbelvertaling van Joseph Smith, Markus 9:3 [in de *Gids bij de Schriften*]; zie ook 'Elia' in de Gids bij de Schriften). Voeg *Johannes de Doper* toe aan de lijst op het bord.

Laat enkele cursisten beurtelings een vers voorlezen uit Mattheüs 17:4–9. Laat de klas meelezen en opletten wie er nog meer aanwezig was op de berg van verheerlijking.

- Wie was er nog meer aanwezig op de berg van verheerlijking? (Voeg *God de Vader* toe aan de lijst op het bord.)

Herinner de cursisten eraan dat een evangeliebedeling een periode is waarin het priesterschapsgezag, de verordeningen en leerstellige kennis die nodig zijn om het

heilsplan van de Vader voor zijn kinderen uit te voeren op aarde zijn. Laat een cursist naar voren komen en in de lijst op het bord een sterretje zetten bij de personen die in onze bedeling aan de profeet Joseph Smith verschenen. (De cursist dient bij elke naam een sterretje te zetten.)

Laat de klas uitleggen wanneer deze verschijningen plaatsvonden en wat de bedoeling ervan was. (Ondertussen kunt u de volgende afbeeldingen laten zien: Het eerste visioen; Johannes de Doper verleent het Aäronisch priesterschap; De herstelling van het Melchizedeks priesterschap; en Elia's verschijning in de Kirtlandtempel [*Evangelieplatenboek* (2009), nummer 90, 93, 94, 95; zie ook LDS.org].)

Onze hemelse Vader en Jezus Christus verschijnen aan Joseph Smith.

- Wat kunnen we hieruit leren over het overdragen van priesterschapssleutels in elke bedeling? (De strekking van de antwoorden van de cursisten dient de volgende waarheid te omvatten: **'In elke bedeling verleent God de sleutels van het priesterschap aan zijn uitverkoren dienstknechten, zodat zij zijn werk op aarde kunnen leiden.**)
- Waarom is het belangrijk om te weten dat de profeet Joseph Smith in onze tijd de priesterschapssleutels volgens hetzelfde patroon ontvangen heeft als de discipelen in de tijd van Jezus Christus?
- Bezitten de hedendaagse profeten en apostelen dezelfde sleutels als Joseph Smith? (Ja.) Hoe hebben ze die sleutels ontvangen? (De sleutels werden doorgegeven van Joseph Smith via Brigham Young en de daaropvolgende profeten.)

Johannes de Doper herstelt het Aäronisch priesterschap.

U kunt de cursisten aanmoedigen van gedachten te wisselen over het priesterschapsgezag en wat een zegen het is om in onze bedeling over dezelfde sleutels te beschikken als in de tijd van de aardse bediening van Jezus Christus.

Mattheüs 17:14–23

Jezus werpt een duivel uit een jongen.

Vat Mattheüs 17:14–23 samen: een vader bracht zijn zoon naar de Heiland voor genezing. Na de genezing van het kind leerde Jezus zijn discipelen dat sommige zegeningen alleen door vasten en gebed kunnen worden bekomen. Hij voorspelde eveneens zijn dood en opstanding.(*Noot:* Deze gebeurtenissen komen meer gedetailleerd aan bod in de les over Markus 9:14–29.)

Petrus, Jakobus en Johannes herstellen het Melchizedeks priesterschap.

Mattheüs 17:24–27

Jezus zorgt op wonderbaarlijke wijze voor geldstukken voor de belasting voor Zichzelf en Petrus.

Laat de cursisten bij hun studie van Mattheüs 17:24–27 letten op een waarheid die duidelijk maakt hoe ons voorbeeld anderen kan beïnvloeden.

Om de context van deze passage duidelijk te maken, legt u uit dat alle Israëlitische mannen die ouder waren dan twintig jaar volgens de wet van Mozes jaarlijks een tempelbelasting, een zogenaamd *hefoffer* (zie Exodus 30:13–16) dienden te betalen. Dit geld werd gebruikt om de kosten van de werking van de tempel te dekken. Sommige priesters en rabbi's waren door de raad vrijgesteld van deze belasting.

Elia herstelt de sleutels van de verzegelbevoegdheid in de Kirtlandtempel.

Laat een cursist Mattheüs 17:24–26 voorlezen. Laat de klas meelezen en opletten welke vragen de belastinginners Petrus en Jezus stelden.

- Wat vroegen de belastinginners aan Petrus? Wat was de reactie van Petrus?
- Wat vroeg Jezus aan Petrus? Wat was de reactie van Petrus?

Leg uit dat het woord *vreemden* in deze passage verwijst naar alle inwoners van een koninkrijk die niet tot het koningshuis horen. De 'vreemden' moeten belasting betalen terwijl de kinderen van de koning ervan vrijgesteld zijn. Jezus leerde Petrus dat, omdat Hij de Zoon van God was en de tempel het huis van zijn Vader was (zie Mattheüs 17:25–26; Johannes 2:16), Hij geen belasting hoefde te betalen en had

kunnen kiezen dat niet te doen. De belastinginners verwachtten echter dat Jezus de belasting zou betalen omdat ze niet begrepen wie Hij was.

Laat de cursisten Mattheüs 17:27 in stilte lezen en opletten wat Jezus Petrus vervolgens opdroeg.

- Wat droeg de Heiland Petrus op?
- Waarom zei Jezus dat hij de belasting zou betalen?

Schrijf de woorden *aanstoot geven* op het bord en leg uit dat de zinsnede 'om hun geen aanstoot te geven' in deze context betekent dat de Heiland niets wilde doen waardoor anderen geestelijk zouden struikelen. (Als Hij de belasting niet had betaald, zouden sommige Joden Hem en zijn volgelingen hebben afgekeurd en zouden ze minder geneigd zijn de evangelieboodschap te aanvaarden.)

- Wat kunnen wij leren uit het voorbeeld van de Heiland? (De strekking van de antwoorden van de cursisten dient het volgende beginsel te omvatten: **Wij kunnen het voorbeeld van de Heiland volgen als wij handelingen waardoor anderen kunnen struikelen, voorkomen.** Zet dit beginsel op het bord.)
- In welke andere situaties kan dit beginsel ons helpen de juiste keuzes te maken?
- Hoe ben jij weleens gezegend toen je het voorbeeld van de Heiland volgde en handelingen waardoor anderen kunnen struikelen, vermeed?

Stel vragen die gevoelens en een getuigenis opwekken

Als de cursisten een leerstelling of beginsel uit de Schriften begrepen hebben, kunt u vragen stellen die hen helpen na te denken over geestelijke ervaringen uit hun verleden die verband houden met die leerstelling of dat beginsel. Deze vragen kunnen de studenten helpen beter de waarachtigheid en het belang van die waarheid in hun leven te voelen. Die gevoelens wekken vaak een sterker verlangen bij de cursisten op om een evangeliebeginsel trouwer na te leven.

Laat de cursisten tot slot een doel in hun aantekenschrift of Schriftendagboek noteren over hoe ze dit beginsel beter gaan naleven.

Kerntekstenbeheersing

Als de cursisten kernteksten snel weten te vinden, bevordert dat hun individuele studie en hun vermogen om evangeliebeginselen toe te passen en uit de Schriften te onderwijzen.

In dit handboek staan oefeningen volgens verschillende methoden die de cursisten helpen zich de kernteksten eigen te maken. In het aanhangsel van dit lesboek staan nog meer studietips.

Een test kan de cursisten helpen te onthouden en u kunt beoordelen wat ze hebben geleerd. Laat de cursisten de drie kernteksten die in dit lesboek al aan bod zijn gekomen, lezen. U kunt enkele nieuwe passages toevoegen. (U kunt de cursisten in overweging geven om deze passages in hun Schriften te markeren.) Nadat de cursisten deze passages hebben gelezen, geeft u als test een sleutelwoord

of zinsnede van de seminarieboekenlegger. Laat de cursisten vervolgens de juiste passage in hun Schriften opzoeken.

THUISSEMINARIELES

Mattheüs 13:24–17:27 (unit 4)

Lesmateriaal voor de thuisseminarieleerkracht

Samenvatting van dagelijkse thuisseminarielessen

De volgende samenvatting van de leerstellingen en beginselen die de cursisten bij hun studie van Mattheüs 13:24–17:27 (unit 4) geleerd hebben, is niet bedoeld om als onderdeel van uw les te worden behandeld. Uw les richt zich op slechts enkele van deze leerstellingen en beginselen. Volg de indrukken van de Heilige Geest terwijl u nadenkt over de behoeften van uw cursisten.

Dag 1 (Mattheüs 13:24–58)

Uit de gelijkenis van het graan en het onkruid hebben de cursisten geleerd dat de Heer in de laatste dagen de rechtschapenen zal vergaderen en de goddelozen bij zijn komst zal vernietigen. In andere gelijkenissen hebben ze geleerd over de herstelde kerk van Jezus Christus die de gehele aarde zal bestrijken en over de eeuwige zegeningen voor zij die offers brengen om het evangelie van Jezus Christus te verkrijgen.

Dag 2 (Mattheüs 14)

Uit Mattheüs 14 hebben de cursisten geleerd dat we het voorbeeld van Jezus Christus volgen als we mededogen tonen voor anderen, zelf als we verdrietig zijn. Ze leerden ook dat als we Gods hulp inroepen wanneer ons geloof verzwakt, Hij ons verheft uit onze angsten en twijfels.

Dag 3 (Mattheüs 15)

Uit de instructie die de Heiland aan de schriftgeleerden en Farizeeën gaf, leerden de cursisten dat als we verlangen dichter bij God te komen, we zijn geboden hoger dienen te achten dan onze tradities en gewoonten. Ze leerden ook dat als we ervoor kiezen om slechte of ongepaste gedachten en verlangens te koesteren, deze gedachten en verlangens ons zullen verontreinigen; en als we geloof in Jezus Christus oefenen, dan kunnen we zegeningen ontvangen volgens onze rechtvaardige verlangens.

Dag 4 (Mattheüs 16–17)

Bij het bestuderen van Mattheüs 16–17 leerden de cursisten dat de Kerk van Jezus Christus op openbaring van God is gebaseerd. Ze leerden ook dat priesterschapssleutels in vroegere tijden en in onze tijd zijn overgedragen waardoor de dienstknechten van de Heer zijn Kerk op aarde kunnen besturen.

Inleiding

Jezus Christus berispte de Farizeeën en de Sadduceeën die om een teken uit de hemel vroegen. Petrus getuigde dat Jezus de Christus is en kreeg de belofte van de sleutels van het koninkrijk des hemels. De volgende ideeën kunnen de cursisten helpen te begrijpen hoe ze hun getuigenis kunnen versterken.

Lessuggesties

Mattheüs 16:1–12

De Farizeeën en de Sadduceeën verlangen een teken van de Heiland.

Zet de volgende zinnen op het bord vóór de les begint:

> *Door de verschijning van een engel*
>
> *Door de Heilige Geest*
>
> *Door geloof in de woorden van een vriend of familielid*
>
> *Door het zien van een wonder*

Vraag de cursisten bij het begin van de les om te kiezen op welke van bovenstaande manieren ze graag een getuigenis van het evangelie zouden ontvangen. Nodig een paar cursisten uit om te vertellen welke zin ze hebben gekozen en uit te leggen waarom.

Nodig de cursisten uit om bij hun studie van Mattheüs 16 te zoeken naar waarheden over de manier waarop de Heer ons helpt om een getuigenis van het evangelie te verkrijgen en te versterken.

Laat een cursist Mattheüs 16:1 voorlezen. Vraag de klas mee te lezen en te letten op wat de Farizeeën en de Sadduceeën van Jezus verlangden.

- Wat verlangden de Farizeeën en de Sadduceeën van Jezus?

Vraag enkele cursisten beurtelings een vers voor te lezen uit Mattheüs 16:2–4. Vraag de klas om mee te lezen en te letten op het antwoord van de Heiland aan de Farizeeën en de Sadduceeën.

- Welk teken zou de Heer hen geven?

Leg uit dat Jezus het over de profeet Jona uit het Oude Testament had, die door een ‘grote vis’ opgeslokt was (Jona 1:17). De ‘begrafenis’ van Jona in, en na drie dagen zijn opstanding uit de buik van de vis, symboliseren de dood, begrafenis en verrijzenis van Jezus Christus uit het graf op de derde dag.

Ouderling Bruce R. McConkie van het Quorum der Twaalf Apostelen heeft uitgelegd wat het teken van Jona betekent: ‘De begrafenis van Jona in, en zijn opstanding uit de “grote vis” (Jona 1:15–17; 2) symboliseren de dood, begrafenis en verrijzenis van Christus. (*Mormon Doctrine*, 2e editie [1966], 711–712.)

- Wat deed de Heiland nadat Hij de Farizeeën en de Sadduceeën had berispt?
- Wat leren we uit deze ervaring over de ongepaste manier om naar spirituele waarheid te zoeken? (De strekking van de antwoorden van de cursisten dient de volgende waarheid te omvatten: **We ontvangen geen spirituele waarheid door te vragen om tekens**.)

Vat Mattheüs 16:5–12 samen door uit te leggen dat de Heiland zijn discipelen voor de valse leerstellingen van de Farizeeën en de Sadduceeën waarschuwde.

Mattheüs 16:13–20

Petrus getuigt van Jezus Christus en krijgt de belofte van de sleutels van het koninkrijk des hemels.

Leg uit dat Jezus zijn discipelen leerde hoe ze een getuigenis van de waarheid konden ontvangen, nadat Hij de Farizeeën en de Sadduceeën had berispt omdat ze om een teken vroegen. Laat een cursist Mattheüs 16:13–14 voorlezen. Vraag de klas om mee te lezen en te letten op de vraag die Jezus stelde en op het antwoord van zijn discipelen.

- Wat vroeg de Heiland zijn discipelen? Wat antwoordden ze? (Leg eventueel uit dat Elia en Jeremia profeten uit het Oude Testament zijn.)
- Wat leert hun antwoord ons over het beeld dat de mensen hadden van Jezus in deze fase van zijn bediening?

Noot: In de les van dag 4 leerden de cursisten de kerntekst Mattheüs 16:15–19. Neem eventueel enkele minuten de tijd om deze tekst nog eens met hen door te nemen.

Laat een cursist Mattheüs 16:15–17 voorlezen. Laat de klas meelezen en letten op de tweede vraag die de Heiland stelde.

- Wat was de tweede vraag die de Heiland stelde? Hoe reageerde Petrus?
- Hoe wist Petrus volgens vers 17 dat Jezus de Zoon van God was? (Wijs erop dat zijn hemelse Vader hem die waarheid door de Heilige Geest had geopenbaard.)
- Welke waarheid kunnen we uit deze verzen leren over hoe we een getuigenis van Jezus Christus kunnen verkrijgen? (De strekking van de woorden van de cursisten dient de volgende waarheid te omvatten: **We verkrijgen een getuigenis van Jezus Christus door openbaring van de Heilige Geest**.)
- Waarom is het belangrijk dat we een getuigenis ontvangen door openbaring van de Heilige Geest en niet op een andere manier?

Om de cursisten beter te laten begrijpen hoe de Heilige Geest ons helpt een getuigenis van de Heiland te verkrijgen, laat u een cursist de volgende uitspraak van president Joseph Fielding Smith voorlezen:

'De Geest van God die tegen de geest van een mens spreekt, heeft de macht de waarheid doeltreffender en duidelijker over te brengen dan dat die waarheid kan worden overgebracht door persoonlijk contact, zelfs door hemelse wezens. De Heilige Geest verweeft de waarheid met de vezels en pezen van het lichaam, zodat zij niet kan worden vergeten.' (*Leringen van kerkpresidenten: Joseph Fielding Smith* [2013], 195.)

- Hoe kunnen we ons voorbereiden om openbaring door de macht van de Heilige Geest te ontvangen?
- Hoe bent u te weten gekomen dat Jezus Christus de Zoon van God en uw Verlosser is? Wat kunnen we doen om ons voor te bereiden op dat getuigenis door de macht van de Heilige Geest?

Laat de cursisten nadenken over hoe zij hun getuigenis kunnen versterken of wat ze kunnen doen om een getuigenis te verkrijgen door de macht van de Heilige Geest. Moedig hen aan naar de indrukken die ze krijgen te handelen.

Volgende unit (Mattheüs 18:1–22:26)

Vraag de cursisten of ze weleens moeite hebben gehad om iemand te vergeven. Laat ze zich het volgende afvragen: Waarom vond je het gerechtvaardigd die persoon niet te vergeven? Waarom dienen wij anderen hun overtredingen te vergeven, ook al voelen we ons gerechtvaardigd om dat niet te doen? Laat de cursisten de komende week zoeken naar antwoorden op deze vragen.

LES 21

Mattheüs 18

Inleiding

Jezus Christus leert zijn discipelen beginselen die hen helpen na zijn verrijzenis de kerk te leiden. Petrus stelt een vraag over vergevingsgezindheid en de Heer antwoordt met de gelijkenis van de onbarmhartige knecht.

Lessuggesties

Mattheüs 18:1–20

Jezus Christus leert zijn discipelen beginselen die hen helpen de kerk te leiden.

Zet de volgende overtredingen op het bord: *voorgelogen worden; bestolen worden; door een vriend verraden worden*. Laat de cursisten elke overtreding quoteren op een schaal van 1 tot 10, waarbij 1 aangeeft dat de overtreding makkelijk te vergeven is en 10 heel moeilijk. Laat enkele cursisten vertellen welke quotering ze aan elke overtreding hebben gegeven.

Laat de cursisten overdenken waarom we anderen dienen te vergeven, ook als dat moeilijk is.

Nodig de cursisten uit om bij hun studie van Mattheüs 18 te zoeken naar waarheden die hen helpen begrijpen waarom we anderen dienen te vergeven.

Vat Mattheüs 18:1–14 samen door uit te leggen dat Jezus zijn discipelen opdroeg zich te vernederen en als kleine kinderen te worden. Hij legde ook uit dat wie kleine kinderen 'aanstoot geeft', misleidt of doet struikelen, zal worden overgeleverd aan de gerechtigheid Gods (zie verzen 6–7). De Heiland gaf zijn discipelen de raad hun leven te zuiveren van alles wat aanstoot zou kunnen geven of hen zou kunnen doen struikelen (zie vers 9).(*Noot:* de leringen van de Heiland in Mattheüs 18:1–14 zullen meer in detail worden besproken in de lessen over Markus 9 en Lukas 15.)

Nadat de Heiland zijn discipelen de raad had gegeven hun leven te zuiveren van alles wat hen zou kunnen doen struikelen, legde Hij uit wat we dienen te doen als iemand tegen ons overtreedt of zondigt. Hij onderwees de apostelen ook in kerkelijke discipline.

Laat een cursist Mattheüs 18:15 voorlezen en laat de klas opletten wat de discipelen volgens Jezus dienden te doen als iemand tegen hen overtrad.

- Wat dienen we volgens dit vers te doen als iemand tegen ons overtreedt?

Vat Mattheüs 18:16–17 samen: de Heiland zei tegen zijn apostelen dat als iemand zijn of haar vergrijp niet toegeeft en zijn of haar zonde belijdt, en twee of meer getuigen pleiten tegen hem of haar, dan wordt die persoon van de kerk afgesneden. Leg uit dat deze beslissingen tegenwoordig in disciplinaire raden worden genomen en dat de verantwoordelijke leiders altijd de wil van de Heer zoeken om te beslissen of iemand van de kerk dient te worden afgesneden of geëxcommuniceerd.

Laat een cursist Mattheüs 18:18–20 voorlezen. Laat de andere cursisten meelezen en opletten welk gezag de apostelen kregen.

- Welk gezag kregen de apostelen? (Leg uit dat de Heiland de apostelen de sleutels van het priesterschap gaf, waardoor ze onder de leiding van Petrus het gezag hadden om verzegelverordeningen te verrichten en bindende beslissingen over de kerk te nemen, zoals of een zondaar lid kon blijven [zie Mattheüs 16:19].)
- Wat beloofde de Heer zijn apostelen in verzen 19–20? (U kunt de cursisten in overweging geven om de belofte in vers 20 te markeren.)

Mattheüs 18:21–35

De Heer vertelt de gelijkenis van de onbarmhartige knecht.

Laat een cursist het volgende verhaal van president Thomas S. Monson voorlezen, over een gezin waar een twee maanden oude baby overleden was:

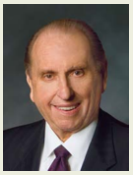

'[De] vader was meubelmaker en hij maakte een prachtig kistje voor het lichaam van zijn dierbare kind. De dag van de begrafenis was somber, een weerspiegeling van het verdriet dat zij wegens hun verlies voelden. De familie liep naar de kerk, de vader droeg het kistje, en er was een aantal vrienden bijeengekomen. Maar de deur van de kerk was op slot. De drukke bisschop was de begrafenis vergeten. Pogingen om hem te bereiken, haalden niets uit. De vader wist niet wat hij moest doen, nam het kistje onder zijn arm en liep met zijn familie in de stromende regen weer naar huis.' ('Verborgen wiggen', *Liahona*, juli 2002, 19.)

- Hoe zou jij je als lid van dat gezin hebben gevoeld als de bisschop niet was opgedaagd voor de begrafenis?
- Waarom zou het moeilijk zijn geweest de bisschop te vergeven?

Leg uit dat Petrus de Heer een vraag stelde over vergeving na diens onderricht aan de apostelen. Laat een cursist Mattheüs 18:21 voorlezen en vraag de klas te letten op de vraag van Petrus.

- Welke vraag stelde Petrus aan de Heiland?

Leg uit dat sommige religieuze leiders in de tijd van Petrus leerden dat men elkaar niet meer dan drie keer hoefde te vergeven. Petrus vroeg de Heer of hij iemand zeven keer diende te vergeven en vond zichzelf wellicht edelmoedig (zie Bruce R. McConkie, *The Mortal Messiah*, 4 delen [1979–1981], 3:91). Laat de cursisten Mattheüs 18:22 in stilte lezen en letten op het antwoord dat de Heiland Petrus gaf.

- Hoe vaak dienen we volgens de Heiland iemand te vergeven die ons beledigt of tegen ons zondigt? (Leg uit dat 'zeventig maal zevenmaal' betekent dat er geen maximum aantal keren is dat we elkaar dienen te vergeven.)
- Welke waarheid kunnen we van de Heiland leren over het vergeven van anderen? (De strekking van de antwoorden van de cursisten dient de volgende waarheid te omvatten: **De Heer heeft ons geboden zij die ons beledigen of tegen ons zondigen, te vergeven**.)

- Wat betekent het om anderen te vergeven? (Leg uit dat wanneer mensen elkaar vergeven, zij elkaar met christelijke liefde behandelen en geen negatieve gevoelens koesteren jegens degenen die tegen hen gezondigd hebben [zie Gids bij de Schriften, 'Vergeven', scriptures.lds.org, LV 64:9–11]. Vergeven betekent niet dat we anderen toelaten dat ze ons blijven schaden of dat de dader niet verantwoordelijk dient te worden gesteld voor zijn of haar daden, al dan niet voor de wet.)

Leg uit dat de Heiland als antwoord op de vraag van Petrus zijn discipelen een gelijkenis vertelde die ons kan helpen begrijpen waarom we anderen dienen te vergeven.

Deel de klas op in groepjes van twee, laat elk groepje Mattheüs 18:23–35 lezen en opletten waarom we anderen dienen te vergeven. Vraag de cursisten na verloop van tijd naar hun bevindingen.

Schrijf de volgende woorden op het bord om de cursisten deze gelijkenis beter te laten begrijpen:

Koning	*Slaaf*	*Medeslaaf*

- Hoeveel was de slaaf de koning schuldig? (Schrijf *was de koning 10.000 talenten schuldig* onder *Slaaf*.)

Leg uit dat 10.000 talenten in de tijd van Jezus vergelijkbaar waren met 100.000.000 denarii [Romeinse munt]. Eén denarius was het normale dagloon voor een gewone arbeider' (Jay A. Parry en Donald W. Parry, *Understanding the Parables of Jesus Christ* [2006], 95). Laat de cursisten uitrekenen hoeveel jaar de slaaf nodig zou hebben om zijn schuld af te betalen door 100.000.000 denarii te delen door 365 dagen (100.000.000 / 365 = 273.973). Schrijf *273.973 jaar* op het bord onder *was de koning 10.000 talenten schuldig*.

- Hoeveel was de medeslaaf de slaaf schuldig? (Schrijf *was de slaaf 100 penningen schuldig* onder *Medeslaaf*.)

Leg uit dat 100 penningen vergelijkbaar waren met 100 denarii. De medeslaaf was de slaaf dus een bedrag schuldig van ongeveer 100 dagen werk, hetzij bijna een derde van zijn jaarsalaris. Schrijf *100 dagen* op het bord onder *was de slaaf 100 penningen schuldig*.

- Waarom zei de koning volgens jou dat het slecht was van de slaaf dat hij zijn medeslaaf diens schuld niet kwijtschold?

Vraag de cursisten wie de drie mensen in deze gelijkenis moeten voorstellen. Nadat de cursisten geantwoord hebben, schrijft u op het bord: *Koning = hemelse Vader, Slaaf = wij, Medeslaaf = zij die ons beledigd hebben*.

- Welk beginsel wilde de Heiland zijn discipelen volgens jou leren over het vergeven van anderen? (De strekking van de antwoorden van de cursisten dient het volgende beginsel te omvatten: **Als we willen dat God ons vergeeft, moeten we bereid zijn anderen te vergeven**. Zet dit beginsel op het bord.)
- Wat kun je doen als je het moeilijk hebt iemand te vergeven?

Vraag een cursist het volgende citaat van president James E. Faust van het Eerste Presidium voor te lezen om de cursisten duidelijk te maken wat we kunnen doen om bereidwilliger anderen te vergeven. Maak zo mogelijk ook een uitreikblad voor iedere cursist.

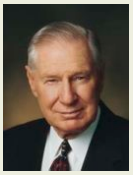

'Wij moeten boze gevoelens herkennen en erkennen. Dat vereist nederigheid, maar als we op onze knieën gaan en onze hemelse Vader vragen om vergevensgezindheid, zal Hij ons helpen. De Heer eist voor ons eigen welzijn van ons dat wij "alle mensen […] vergeven" [LV 64:10] omdat "haat geestelijke groei tegenhoudt" [Orson F. Whitney, *Gospel Themes* (1914), 144]. Alleen als wij ons van haat en verbittering ontdoen, kan de Heer ons hart troost geven. […]

Als er zich tragische voorvallen voordoen, moeten we daar niet op reageren met wraakacties, maar moeten we het recht op zijn beloop laten en de kwestie vervolgens loslaten. Het is niet makkelijk om los te laten en ons hart van voortwoekerende wrok te ontdoen. De Heiland heeft ons allen door zijn verzoening een heerlijk soort gemoedsrust geboden, maar die kunnen we alleen krijgen als we bereid zijn om negatieve gevoelens van boosheid, wrok en haat opzij te zetten. Voor allen onder ons die vergeven wie 'overtredingen tegen ons hebben begaan' [Bijbelvertaling van Joseph Smith, Mattheüs 6:13], zelfs ernstige misdaden, brengt de verzoening rust en vrede.' (James E. Faust, 'De genezende kracht van vergiffenis', *Liahona*, mei 2007, 69.)

- Wat kan ons volgens president Faust helpen anderen te vergeven?
- Wat kan er volgens president Faust gebeuren als we anderen vergeven?

Herinner de cursisten aan het verhaal van president Monson dat ze bij het begin van de les hoorden en laat een cursist het einde voorlezen:

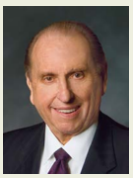

'Als de familie een minder sterk karakter had gehad, hadden ze de bisschop hier de schuld van kunnen geven en bittere gevoelens kunnen koesteren. Toen de bisschop van het drama hoorde, bezocht hij de familie en bood zijn excuses aan. Terwijl aan zijn gezicht nog te zien was hoe gekwetst hij was, maar met tranen in zijn ogen, aanvaardde de vader het excuus, en de twee omarmden elkaar in een geest van wederzijds begrip.' ('Verborgen wiggen', *Liahona*, juli 2002, 20.)

- Hoe heeft de Heer jou geholpen iemand te vergeven die tegen jou gezondigd had of je had beledigd?
- Wat heeft jou geholpen anderen te vergeven? (Laat de cursisten eventueel deze vraag in hun aantekenschrift of Schriftendagboek beantwoorden.)

Moedig het toepassen van het geleerde aan door vragen te stellen en de cursisten aan te sporen.

Het doel van evangelieonderwijs is de cursisten helpen de leerstellingen en beginselen zoals die in de Schriften zijn vervat toe te passen, zich te bekeren, en om in aanmerking te komen voor de beloofde zegeningen aan wie trouw en gehoorzaam zijn. Vragen en aansporingen kunnen cursisten laten inzien hoe ze die beginselen en leerstellingen in hun huidige omstandigheden en in de toekomst kunnen toepassen.

Spoor de cursisten aan te overwegen wie zij nog dienen te vergeven. Moedig hen aan te bidden om het verlangen om te vergeven en het vermogen om pijn en woede los te laten, zodat Jezus Christus hen kan helpen vrede en troost te voelen door zijn verzoening.

LES 22

Mattheüs 19–20

Inleiding

Jezus Christus onderwijst in de heiligheid van het huwelijk. Hij benadrukt hoe belangrijk het is het eeuwige leven boven wereldse rijkdom te verkiezen en vertelt de gelijkenis van de arbeiders in de wijngaard. Jezus voorspelt eveneens zijn eigen dood en leert zijn discipelen anderen te dienen.

Lessuggesties

Mattheüs 19:1–12

De Heiland leert over de heiligheid van het huwelijk.

Laat een afbeelding zien van een gelukkig getrouwd stel dat in de tempel is verzegeld. Wijs erop dat de leerstellingen van de Heer over het huwelijk anders zijn dan die van de wereld.

- Welke wereldse ideeën over huwelijk en echtscheiding heersen er zoal? (*Waarschuwing*: Besteed niet te veel tijd aan onderwerpen zoals het homohuwelijk, zodat er voldoende tijd is om andere belangrijke beginselen te bespreken.)

Nodig de cursisten uit om bij hun studie van Mattheüs 19:1–12 te zoeken naar de leringen van de Heer over huwelijk en echtscheiding, en overweeg hoe belangrijk deze leerstellingen voor hen zijn.

Houd rekening met de behoeften en gevoelens van de cursisten.

Houd bij de bespreking van de leringen van de Heiland over huwelijk en echtscheiding rekening met cursisten die pijn en onrust hebben ervaren bij de relatiebreuk of echtscheiding van hun ouders of andere familieleden. Streef naar de leiding van de Heilige Geest bij uw voorbereiding van de les. Luister aandachtig als cursisten vragen stellen of hun gedachten of gevoelens verwoorden.

Laat een cursist Mattheüs 19:1–3 voorlezen. Laat de klas meelezen en letten op de vraag die de Farizeeën Jezus stelden. Vraag de cursisten naar hun bevindingen.

Leg uit dat de zinsnede ‘zijn vrouw om allerlei redenen [te] verstoten’ (Mattheüs 19:3) verwijst naar een man die om eender welke reden van zijn vrouw gaat scheiden, zelfs als die redenen onbeduidend of zelfzuchtig zijn.

Laat een cursist Mattheüs 19:4–6 voorlezen en laat de klas letten op wat de Heiland leerde over huwelijk en echtscheiding.

- Welke waarheden kunnen we leren uit de reactie van de Heer? (De strekking van de antwoorden van de cursisten dient de volgende waarheid te omvatten: **Het huwelijk tussen man en vrouw is een heilige relatie die God bedacht en ingesteld heeft.**)

Laat een cursist Mattheüs 19:7 voorlezen en laat de klas opletten welke vraag de Farizeeën de Heiland nog meer stelden.

- Welke vraag stelden de Farizeeën aan de Heiland?

Laat een cursist Mattheüs 19:8–9 voorlezen en laat de klas letten op het antwoord van de Heiland.

- Waarom stond Mozes volgens de Heiland echtscheiding bij de Israëlieten toe? (Vanwege de hardheid van hun hart)

Laat een cursist de volgende uitspraak van ouderling Dallin H. Oaks van het Quorum der Twaalf Apostelen voorlezen om de cursisten duidelijk te maken hoe wij deze leerstelling in deze tijd kunnen toepassen:

'Voor het soort huwelijk dat nodig is voor de verhoging — dat eeuwig van duur en van goddelijke kwaliteit is — komt echtscheiding niet in aanmerking. In de tempels van de Heer worden echtparen voor de eeuwigheid in de echt verbonden. Maar sommige huwelijken groeien niet naar dat ideaal toe. 'Vanwege de hardheid [van ons] hart' [Mattheüs 19:8] dwingt de Heer momenteel niet de consequenties van de celestiale norm af. Hij staat toe dat gescheiden personen hertrouwen zonder de eeuwige schandvlek die in de hogere wet genoemd wordt.' ('Echtscheiding', *Liahona*, mei 2007, 70.)

U kunt enkele cursisten hun getuigenis laten geven van het huwelijk tussen man en vrouw als een heilige relatie die God bedacht en ingesteld heeft.

Mattheüs 19:13–30; 20:1–16

Jezus leert over het eeuwige leven en vertelt de gelijkenis van de arbeiders in de wijngaard.

Laat een cursist naar voren komen. Zeg tegen de cursist dat als hij of zij een kleine beloning krijgt (bv. tien snoepjes) als hij of zij tien keer kan opdrukken. Als de cursist tien keer kan opdrukken, geeft u hem of haar de beloning en u laat een andere cursist naar voren komen. Laat de cursist één keer opdrukken en vraag dan aan de klas welke beloning deze cursist volgens hen dient te ontvangen. Laat de twee cursisten weer naar hun plaats terugkeren. Laat de cursisten weten dat de tweede cursist zijn of haar beloning later zal ontvangen en dat die gebaseerd zal zijn op wat de klas uit de Schriften heeft geleerd.

Vat Mattheüs 19:13–27 samen: Jezus moedigde zijn volgelingen aan het eeuwige leven te verkiezen boven wereldse rijkdom. Petrus vroeg welke beloning de discipelen zouden ontvangen voor het opgeven van hun wereldse bezittingen toen

ze de Heiland waren gevolgd.(*Noot:* de gebeurtenissen in deze verzen zullen meer in detail worden besproken in de les over Markus 10.)

Laat een cursist Mattheüs 19:28–30 voorlezen. Laat de klas letten op het antwoord van de Heiland.

- Wat staat er in vers 29 over de erfenis van zij die alles achterlaten om de Heiland te volgen?

Leg uit dat de Heiland zijn discipelen een gelijkenis vertelde die hen hielp begrijpen dat onze hemelse Vader al zijn kinderen de mogelijkheid wil geven om het eeuwige leven te ontvangen. In deze gelijkenis huurt een man op verschillende momenten doorheen de dag arbeiders in om in zijn wijngaard te werken. Een normale werkdag in nieuwtestamentische tijden begon om 6.00 u en eindigde om 18.00 u, met kleine aanpassingen volgens het seizoen.

Zet het volgende op het bord of op een uitreikblad:

Arbeiders (Begintijd)	***Overeengekomen salaris***	***Aantal gewerkte uren***	***Betaald bedrag***
Vroeg in de morgen (6.00 u)			
Het derde uur (9.00 u)			
Het zesde uur (12:00 u)			
Het negende uur (15.00 u)			
Het elfde uur (17.00 u)			

Vraag de cursisten in groepjes te werken. Laat hen Mattheüs 20:1–7 lezen in hun groepje en opzoeken hoe lang elke groep arbeiders werkte en welk loon ze daarvoor kregen. ('Een penning' verwijst naar een denarius, een Romeinse munt die ongeveer de waarde van een dagloon had.)

Als de tijd om is, vraagt u een paar cursisten naar voren te komen en de eerste twee kolommen in te vullen (of laat ze de kolommen invullen op het uitreikblad).

- Wie zou volgens jou het hoogste loon moeten krijgen?

Laat een cursist Mattheüs 20:8–10 voorlezen en laat de klas opletten wat elke groep arbeiders kreeg.

- Welk loon kreeg elke groep arbeiders? (Zet na de antwoorden van de cursisten *1 penning* in elk vakje van de kolom 'Betaald bedrag'.)
- Als je een arbeider was die de hele dag had gewerkt, wat zou je er dan van denken dat je hetzelfde loon had gekregen als de arbeiders die slechts een uur hadden gewerkt?

Laat een cursist Mattheüs 20:11–14 voorlezen. Vraag de klas mee te lezen en op te letten wat de arbeiders die een hele dag hadden gewerkt, zeiden tegen de heer van de wijngaard en wat hij antwoordde.

- Waarover klaagden de arbeiders die de hele dag hadden gewerkt?
- Wat antwoordde de heer van de wijngaard?
- Waarom waren de arbeiders die de hele dag hadden gewerkt niet onrechtvaardig (dus eerlijk) behandeld door de heer van de wijngaard?

Om de cursisten te helpen een waarheid uit deze gelijkenis te halen, legt u uit dat het loon ter waarde van een penning het eeuwigdurende of eeuwige leven voorstelt, zoals vermeld in Mattheüs 19:29. Zet de volgende onvolledige uitspraak op het bord: *God geeft het eeuwige leven aan allen die …*

- Als de beloning het eeuwige leven voorstelt in deze gelijkenis, waarvoor staat de arbeid dan? (De cursisten kunnen uiteenlopende antwoorden geven, maar zorg ervoor dat dit beginsel duidelijk is: de arbeid in deze gelijkenis staat voor het sluiten en naleven van verbonden met God. Zet na de antwoorden van de cursisten de volgende waarheid op het bord: **God geeft het eeuwige leven aan allen die ervoor kiezen heilige verbonden met Hem te sluiten en na te leven.**)

Wijs erop dat deze waarheid ons helpt te begrijpen hoe barmhartig onze hemelse Vader is tegenover mensen die pas op latere leeftijd verbonden sluiten of naleven en tegenover mensen die daar pas aan toekomen na hun dood (zie LV 137:7–8).

- Waarom is het volgens jou belangrijk om te weten dat God het eeuwige leven geeft aan allen die ervoor kiezen heilige verbonden met Hem te sluiten en na te komen, wanneer ze dat ook doen?

Herinner de cursisten aan hun klasgenoot die slechts één push-up deed en stel de vraag:

- Welke beloning hoort deze cursist volgens jou te krijgen voor die ene push-up? (Geef de cursist dezelfde beloning als de cursist die er tien deed.)

Laat een cursist Mattheüs 20:15–16 voorlezen. Laat de klas meelezen en opletten hoe de heer van de wijngaard reageerde op degenen die klaagden over zijn goedheid tegenover de andere arbeiders.

- Wat bedoelde de heer van de wijngaard volgens jou toen hij vroeg: 'Bent u afgunstig, omdat ik goed ben?' (vers 15)

Leg uit dat ouderling Jeffrey R. Holland van het quorum der Twaalf Apostelen deze vraag zo verwoordde: 'Waarom zou *u* jaloers zijn omdat *ik* verkies mild te zijn?' ('De arbeiders in de wijngaard', *Liahona* mei 2012, 31.)

- Wat betekenen de woorden in vers 16 dat 'velen [zijn] geroepen, maar weinigen uitverkoren'? (*Geroepen* zijn, betekent dat iemand wordt uitgenodigd deel te nemen aan het werk van onze hemelse Vader. *Uitverkoren* zijn, betekent het ontvangen van zijn zegeningen — zoals de zegening van het eeuwige leven.)
- Welk beginsel halen we uit vers 16? (Mogelijke antwoorden: **Als we ervoor kiezen jaloers te zijn op de zegeningen die onze hemelse Vader anderen geeft, kunnen we de zegeningen die Hij ons wil geven, verliezen.**)

Lees de volgende uitspraak van ouderling Jeffrey R. Holland voor en laat de cursisten nadenken hoe ze geneigd kunnen zijn jaloers te zijn op de zegeningen die onze hemelse Vader anderen geeft:

'Er zullen momenten in ons leven komen waarin iemand een onverwachte zegen krijgt of bijzondere lof krijgt toegezwaaid. Ik verzoek u dringend u niet gekwetst te voelen — en zeker niet jaloers te zijn — als het geluk iemand anders toelacht. Wij hoeven ons zeker niet minder te voelen als het een ander voor de wind gaat. We doen niet mee aan een wedstrijd wie het meeste geld of de meeste talenten heeft, wie het mooiste is, en ook niet wie het meest gezegend is. De wedstrijd waaraan we *wél* meedoen, is de wedstrijd tegen zonde. […]

Begeren, pruilen of anderen afkraken, voegt *niets* toe aan *uw* status, noch gaat uw zelfbeeld erop vooruit als u iemand hekelt. Wees dus mild en dankbaar dat God goed is. Zo leidt u een gelukkig leven.' ('De arbeiders in de wijngaard', 31, 32.)

Getuig van de waarheden die de cursisten hebben besproken bij hun studie van de gelijkenis van de arbeiders in de wijngaard.

Zet de volgende uitspraak op het bord. Laat de cursisten de volgende zin in hun aantekenschrift of Schriftendagboek vervolledigen: *Gebaseerd op wat ik heb geleerd uit deze gelijkenis, zal ik …*

Na enige tijd laat u enkele cursisten die dat willen, vertellen wat ze genoteerd hebben.

Mattheüs 20:17–34

Jezus voorspelde zijn eigen dood en leerde zijn discipelen anderen te dienen.

Vat Mattheüs 20:17–34 samen: de Heiland voorspelde dat Hij zou worden verraden en ter dood veroordeeld als Hij naar Jeruzalem terugkeerde. Hij leerde zijn discipelen om niet te streven naar status of gezag, maar Hem te volgen en anderen te dienen.

LES 23

Mattheüs 21:1–16

Inleiding

De triomfale intocht van Jezus in Jeruzalem aan het begin van de laatste week van zijn leven Hij reinigt de tempel nogmaals en geneest blinden en kreupelen.

Lessuggesties

Noot: Aan het einde van deze les vindt u een overzicht van 'De laatste week van Jezus Christus, zijn verzoening en opstanding'. Dit korte overzicht van de laatste dagen van het sterfelijk leven van de Heiland geeft u en uw cursisten meer inzicht in de gebeurtenissen die tot de dood en de opstanding van Jezus Christus hebben geleid. U kunt dit overzicht eveneens gebruiken in de lessen over Markus, Lukas en Johannes.

Mattheüs 21:1–11

De triomfale intocht van Jezus in Jeruzalem

Laat iets om te eten zien of schrijf de naam van iets eetbaars op het bord. Vraag de cursisten of ze dit weleens geproefd hebben en of ze het aan anderen zouden aanraden. Laat een cursist die het zou aanraden naar voren komen. Laat hem of haar zich voorstellen dat niemand anders dit voedsel heeft geproefd. Laat de cursist voordoen wat hij of zij zou zeggen om iemand naar dit voedsel te laten verlangen. Laat de cursist weer naar zijn of haar plaats terugkeren. Vraag de klas vervolgens:

- Als je dit voedsel nog nooit had geproefd, zou je het dan nu wel willen proberen? Waarom?

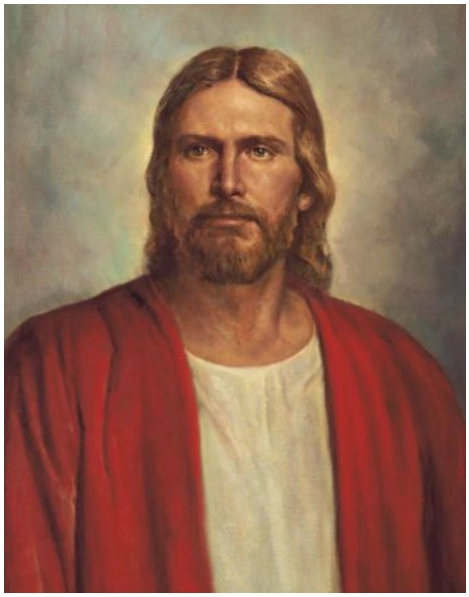

Laat een afbeelding van de Heiland zien. Leg uit dat veel mensen maar weinig weten over Jezus Christus en zijn evangelie, en dat wij de verantwoordelijkheid dragen om anderen over Hem te vertellen.

Vraag de cursisten te bedenken wat ze kunnen doen om iemand te laten verlangen naar meer kennis over Jezus Christus. Laat de cursisten bij hun studie van Mattheüs 21:1–11 letten op een beginsel waarmee ze anderen kunnen aanmoedigen om meer over Jezus Christus te willen weten.

Leg uit dat Mattheüs 21 de gebeurtenissen bevat die vijf dagen vóór de kruisiging van de Heiland plaatsvonden. Herinner de cursisten eraan dat een menigte mensen Jezus en zijn

apostelen volgde terwijl ze van Jericho naar Jeruzalem reisden (zie Mattheüs 20:17–18, 29).

Laat een cursist Mattheüs 21:1–5 voorlezen. Laat de klas meelezen en letten op wat Jezus twee van zijn discipelen opdroeg.

- Wat moesten deze discipelen van Jezus Christus doen?

Leg uit dat de profetie waarnaar in Mattheüs 21:4–5 verwezen wordt in Zacharia 9:9–10 te vinden is. (U kunt de cursisten aanmoedigen deze verwijzing naast vers 5 te noteren.) Deze profetie betrof de beloofde Messias, 'de gezalfde profeet, priester, koning en verlosser, naar wiens komst de Joden reikhalzend uitkeken' (Gids bij de Schriften, 'Messias', scriptures.lds.org). Leg uit dat de ezel in de tijd van de Bijbel 'een symbool van Joodse koninklijke waardigheid [was]. […] Dat Hij op een ezel reed, […] toont aan dat Jezus kwam als een vreedzame en "nederige" Heiland, niet als een overwinnaar op een strijdros.' (*New Testament Student Manual* [Church Educational System manual, 2014], 64.)

- Hoe toont men in verschillende culturen respect en erkenning voor een koning?

Laat een cursist Mattheüs 21:6–8 voorlezen. Laat de klas meelezen en letten op wat 'het grootste deel van de menigte' (vers 8) deed toen Jezus Jeruzalem binnenreed. (U kunt erop wijzen dat Mattheüs 21:5 in de Bijbelvertaling van Joseph Smith verduidelijkt dat slechts één dier werd meegebracht en bereden.)

- Hoe toonde de menigte respect en erkenning voor Jezus als de Messias? (U kunt erop wijzen dat de menigte volgens het evangelie van Johannes 'takken van […] palmbomen' gebruikte [Johannes 12:13]. Palmtakken waren een Joods symbool voor overwinning op en zege over vijanden. Om de koning of de overwinnaars te eren, werd de weg bedekt, zoals de menigte dat deed met takken en kleding. Zo toonde de menigte dat ze Jezus als haar Verlosser en Koning erkende en verwelkomde.)

Laat de plaat De intocht in Jeruzalem zien (*Evangelieplatenboek* [2009], nummer 50; zie ook LDS.org). Laat de cursisten zich voorstellen dat ze een van de toeschouwers in deze afbeelding zijn. Lees het eerste gedeelte van Mattheüs 21:9 voor en laat de klas in koor antwoorden met de uitroep van de menigte uit het tweede deel van het vers, alsof zij deel uitmaakten van de menigte.

- Welk woord herhaalden de mensen?(*Hosanna.*)

Leg uit dat *hosanna* 'red toch' betekent (Gids bij de Schriften, 'Hosanna'). U kunt de cursisten in overweging geven om die definitie in hun Schriften naast vers 9 te noteren.

De Schriften markeren en van kanttekeningen voorzien

De Schriften markeren en van kanttekeningen voorzien, is een van de beste manieren waarop cursisten kunnen onthouden wat ze hebben geleerd. De cursisten kunnen belangrijke woorden of passages onderstrepen, arceren of omcirkelen. Ze kunnen eveneens definities, beginselen, uitleg van profeten, persoonlijke inzichten en indrukken in de kantlijn noteren.

Leg uit dat een gedeelte van de uitroep van de menigte de profetie in Psalmen 118:25–26 vervulde. Laat de cursisten deze verwijzing desgewenst naast Mattheüs 21:9 noteren. Leg uit dat de koninklijke en messiaanse titel 'Zoon van David' (vers 9) was voorbehouden voor de erfgenaam van de troon van David.

- Wie was Jezus, volgens deze uitroep van het volk?
- Als je toen in Jeruzalem was geweest, wat zou je gedacht of gevoeld hebben toen je de triomfale intocht van de Heiland zag?

Wijs erop dat duizenden mensen speciaal naar Jeruzalem waren gekomen om het Pascha te vieren. Laat een cursist Mattheüs 21:10–11 voorlezen. Laat de rest van de klas meelezen en letten op hoe de menigte de andere mensen in Jeruzalem beïnvloedde.

- Wat vroegen de andere mensen toen ze het gedrag van de menigte zagen?
- Wat kan er volgens dit verslag gebeuren als we openlijk Jezus Christus erkennen en over Hem spreken? (De strekking van de woorden van de cursisten dient de volgende waarheid te omvatten: **Als we openlijk over Jezus Christus spreken en Hem erkennen, kan dat ertoe leiden dat anderen meer over Hem willen leren.** U kunt dit beginsel eventueel op het bord zetten.)
- Bij welke gelegenheden buiten de kerkelijke bijeenkomsten kunnen we zoal openlijk Jezus Christus erkennen en over Hem spreken? (Leg uit dat dit bij formele gelegenheden, via de sociale media, in gesprekken met vrienden, familieleden en buren kan, op voorwaarde dat het gepast is.)
- Hoe kunnen wij openlijk over Jezus Christus spreken en Hem erkennen zodat anderen meer over Hem willen leren?
- Wat zou je antwoorden als iemand je vroeg wie Jezus Christus is?

Schrijf de volgende vragen op het bord en laat de cursisten ze in hun aantekenschrift of Schriftendagboek beantwoorden:

Heb jij weleens het gevoel gehad dat je meer over Jezus Christus wilde leren, omdat iemand anders openlijk over hem sprak en Hem erkende?

Wanneer heb jij of heeft iemand die je kent iemand het gevoel gegeven dat hij of zij meer over Jezus Christus wilde leren omdat jij openlijk over Hem sprak en Hem erkende?

Na voldoende tijd laat u enkele cursisten die daartoe bereid zijn, vertellen wat ze hebben opgeschreven.

Moedig de cursisten aan om gelegenheden te zoeken om op gepaste wijze Jezus Christus te erkennen en over Hem te spreken.

Mattheüs 21:12–16

Hij reinigt de tempel en geneest blinden en kreupelen.

Laat een afbeelding zien van een tempel in uw buurt. Laat de cursisten nadenken en vertellen over wat ze dachten en voelden toen ze de laatste keer naar de tempel gingen. Cursisten die nog niet naar de tempel zijn geweest, kunt u vragen zich voor te stellen hoe ze zich zouden voelen als ze in de tempel waren.

- Hoe komt het dat we in de tempel deze gevoelens ervaren?

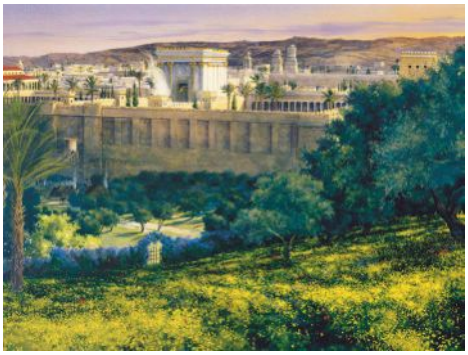

Laat de plaat Het huis mijns Vaders zien (*Evangelieplatenboek* [2009], nummer 52; zie ook LDS.org). Leg uit dat de Heiland na zijn intocht in Jeruzalem naar een binnenplein op het tempelterrein ging. Laat een cursist Mattheüs 21:12–13 voorlezen. Laat de klas meelezen en letten op wat sommige mensen deden waarmee ze onze hemelse Vader en Jezus Christus beledigden.

- Hoe behandelden deze mensen het huis van God?

Leg uit dat wie naar Jeruzalem kwamen om het Pascha te vieren, als onderdeel van hun aanbidding dieren moesten kopen om in de tempel te offeren. Geldwisselaars wisselden Romeins en ander geld tegen tempelgeld zodat men dieren kon kopen, en andere handelaars verkochten dieren.

- Wat was er mis met dit soort handel op het tempelterrein?

Wijs er eventueel op dat deze handel noodzakelijk en nuttig was, maar de plaats en manier waarop de verkopers handel dreven, waren onbeleefd en oneerbiedig. Volgens vers 13 hadden de geldwisselaars en verkopers meer interesse in financiële winst dan in het aanbidden van God en anderen daarbij helpen.

- Welke waarheid kunnen we uit de woorden en daden van de Heiland leren? (De strekking van de antwoorden van de cursisten dient de volgende waarheid te omvatten: **Het huis van de Heer is een heilige plek en Hij verlangt dat we het met eerbied behandelen.**)
- Hoe kunnen wij eerbied tonen voor het huis van de Heer?
- Hoe tonen wij onze eerbied voor de tempel als wij er waardig naartoe gaan?

Laat een cursist Mattheüs 21:14 voorlezen. Laat de klas meelezen en letten op wat de Heiland na de reiniging van de tempel deed.

- Wat deed de Heiland voor de blinden en kreupelen die in de tempel naar Hem toekwamen?
- Wat kunnen wij uit dit verhaal leren over wat de Heer voor ons kan doen als wij naar de tempel gaan? (Maak de cursisten de volgende waarheid duidelijk: **Als wij naar de tempel gaan, kan de Heer ons genezen.**)
- Welke andere ziekten en beproevingen kan de Heer, naast lichamelijke kwalen, genezen als wij naar de tempel gaan?

Laat een cursist het volgende citaat van president James E. Faust van het Eerste Presidium voorlezen. Laat de cursisten letten op het getuigenis van president Faust over deze waarheid.

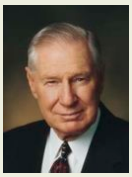

'De Heer heeft veel manieren verschaft om [zijn] genezende invloed te ontvangen. Ik ben dankbaar dat de Heer het tempelwerk op aarde heeft hersteld. Het is een belangrijk deel van het verlossingswerk voor zowel de levenden als de doden. Onze tempels zijn toevluchtsoorden waar wij veel wereldse zorgen naast ons kunnen neerleggen. Onze tempels zijn plekken van vrede en rust. In die gewijde heiligdommen geneest God "de verbrokenen van hart en verbindt hun wonden" [Psalmen 147:3]' ('Geestelijke genezing', *De Ster*, juli 1992, 7).

- Hoe kan aanbidding in het huis van de Heer ons helpen deze genezende invloed te ervaren?

Leg uit dat wij bij onze aanbidding in de tempel onmiddellijke genezing kunnen ervaren, zoals de blinden en kreupelen in dit verhaal, of er kan wat tijd overheen gaan.

- Wanneer heb jij of heeft iemand die je kent, de genezende invloed van de Heer gevoeld toen je in de tempel was? (U kunt desgewenst een eigen ervaring aanhalen.)

Vat Mattheüs 21:15–16 samen: De overpriesters en de schriftgeleerden waren boos omwille van wat Jezus in de tempel deed en omwille van het volk dat Hem daar 'Hosanna' toeriep. Jezus wees erop dat de openlijke erkenning door het volk de vervulling van een profetie was (zie Psalmen 8:2).

Geef tot slot uw getuigenis van de waarheden die in deze les zijn besproken.

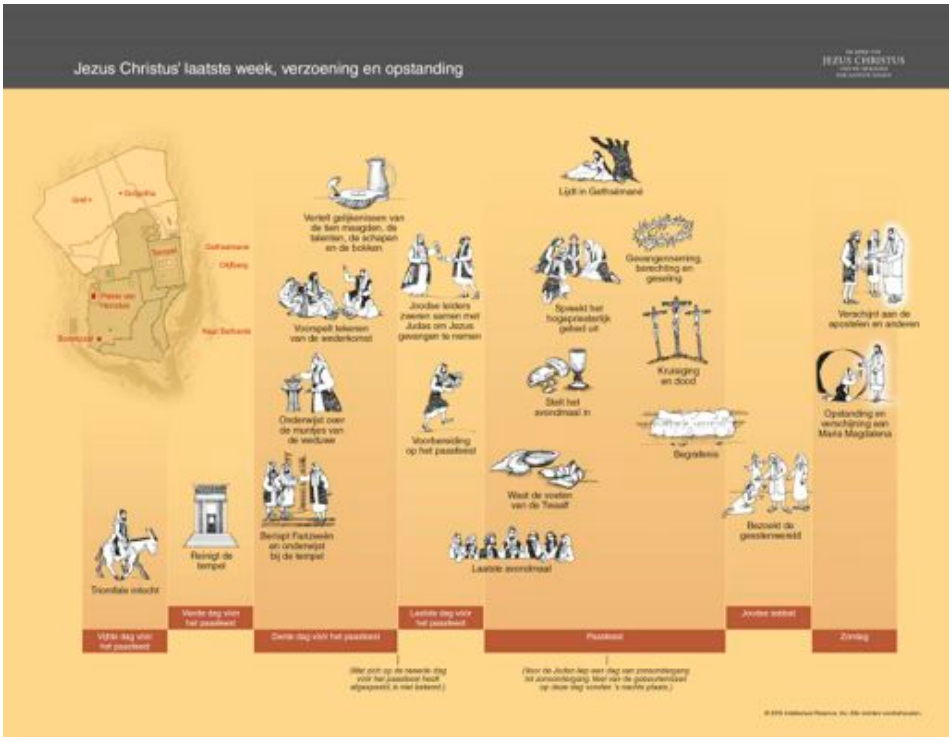
Jezus Christus' laatste week, verzoening en opstanding
JEZUS CHRISTUS
Jeruzalem
Golgotha
Tempel
Getsemane
Olijfberg
Huis Bethanië
Bethanië
Vertelt gelijkenissen van de tien maagden, de talenten, de schapen en de bokken
Lijdt in Gethsémané
Gevangenneming, berechting en geseling
Verschijnt aan de apostelen en anderen
Voorspelt tekenen van de wederkomst
Joodse leiders zweren samen met Judas om Jezus gevangen te nemen
Spreekt het hogepriesterlijk gebed uit
Kruisiging en dood
Onderwijst over de muntjes van de weduwe
Stelt het avondmaal in
Opstanding en verschijning aan Maria Magdalena
Voorbereiding op het paasfeest
Begraafenis
Was de voeten van de Twaalf
Bezoekt de geesterwereld
Reinigt de tempel
Laatste avondmaal
Triomfale intocht
Vijfde dag vóór het paasfeest
Vierde dag vóór het paasfeest
Derde dag vóór het paasfeest
Laatste dag vóór het paasfeest
Paasfeest
Joodse sabbat
Zondag

LES 24

Mattheüs 21:17–22:14

Inleiding

Als Jezus in Bethanië heeft overnacht, gaat Hij terug naar de tempel. Onderweg vervloekt Hij een vijgenboom. Joodse leiders kwomen in de tempel naar Hem toe en trekken zijn gezag in twijfel. Jezus berispt hen en vertelt enkele gelijkenissen waaruit blijkt wat de gevolgen zijn als iemand Hem en zijn evangelie verwerpt of aanvaardt.

Lessuggesties

Mattheüs 21:17–32

Jezus vervloekt een vijgenboom en berispt de Joodse leiders.

Zet voor de les begint deze vraag op het bord: *Heb je weleens meegemaakt dat iets niet zo goed was als het leek?*

Vraag een of meer cursisten bij het begin van de les hun antwoord op deze vraag met de klas te delen.

Leg uit dat Mattheüs 21 een verhaal bevat waarin Jezus Christus iets tegenkwam dat niet zo goed was als het leek. Laat de cursisten bij hun studie van Mattheüs 21 zoeken naar manieren waarop wij voor anderen niet alleen rechtschapen lijken, maar ook werkelijk rechtschapen leven.

Leg als context voor Mattheüs 21 uit dat Jezus na zijn triomfale intocht in Jeruzalem en zijn reiniging van de tempel, in Bethanië verbleef, een klein dorpje in de buurt van Jeruzalem. Laat een cursist Mattheüs 21:18–22 voorlezen. Laat de klas meelezen en letten op wat de Heiland de volgende dag deed toen Hij van Bethanië terug naar de tempel in Jeruzalem ging.

- Wat deed de Heiland met de vijgenboom?

Vijgenboom

© Jose Ramiro Laguna/Shutterstock.com

Laat een afbeelding van een vijgenboom met bladeren zien. Leg uit dat een vijgenboom normaal gesproken vruchten draagt als er bladeren aan hangen. In de lente (toen de Heiland langs de boom liep en er geen vruchten aan groeiden) brengen vijgenbomen normaal gezien vroege vijgen voort. Als een vijgenboom in de lente geen vruchten draagt, brengt hij dat hele jaar geen vijgen voort. De boom in het verhaal leek alsof hij een vruchtdragende boom was, maar hij had geen vruchten voortgebracht. De Heiland vervloekte de vijgenboom wellicht om zijn discipelen te leren dat de Joodse religieuze leiders corrupt waren.

- Gelet op wat je over de Joodse religieuze leiders in de tijd van de Heiland hebt geleerd, hoe leken velen van hen op de vijgenboom uit het verhaal? (Zij

beweerden God te volgen, maar brachten geen echte vruchten of werken van rechtschapenheid voort.)

Vat Mattheüs 21:23–27 samen: enkele Joodse leiders kwamen in de tempel naar Jezus toe en trokken het gezag in twijfel uit hoofde waarvan Hij zijn triomfale intocht in Jeruzalem had gemaakt en de tempel had gereinigd. De Heiland antwoordde met de vraag of de doop (of de bediening) van Johannes de Doper door God of door mensen was gemachtigd. De leiders wilden de vraag van de Heiland niet beantwoorden, omdat ze niet zichzelf wilden verketteren en evenmin de mensen die Johannes als profeet aanvaardden, wilden beledigen. De Heiland zei dat Hij dan hun vragen ook niet zou beantwoorden en vertelde toen drie gelijkenissen die de daden van de corrupte Joodse leiders illustreren. De eerste gelijkenis beschrijft de verschillende manieren waarop twee zonen reageerden op hun vader.

Laat een cursist Mattheüs 21:28–30 voorlezen. Laat de klas meelezen en letten op welke zoon het meest op de Joodse leiders lijkt.

- Welke zoon lijkt het meest op de Joodse leiders? In welke zin?

Laat een cursist Mattheüs 21:31–32 voorlezen. Laat de klas meelezen en letten op wat de Heiland de corrupte Joodse leiders met deze gelijkenis leerde. (Leg eventueel uit dat tollenaars belasting innen en dat hoeren prostituees zijn. Joodse leiders keken neer op deze mensen en beschouwden hen als zondaars.)

- In welke zin lijken de tollenaars en hoeren op de eerste zoon?
- Wat kunnen wij hieruit leren over wie het koninkrijk van God zal binnengaan? (De strekking van de antwoorden van de cursisten dient de volgende leerstelling te omvatten: **Wij moeten onze hemelse Vader gehoorzamen en ons bekeren van onze zonden in plaats van alleen te zeggen of voor te wenden dat we Hem gehoorzamen, als we het koninkrijk van God willen binnengaan.**)

Om de cursisten duidelijk te maken waarom dit belangrijk is, laat u een cursist het volgende scenario voorlezen:

Een jongeman zegt vaak tegen zijn ouders dat hij naar kerkelijke activiteiten gaat, terwijl hij in werkelijkheid naar een vriend gaat. Als hij met kerkleiders en leerkrachten praat, doet hij alsof hij de geboden van onze hemelse Vader onderhoudt, maar bij andere gelegenheden overtreedt hij bewust de geboden.

- Hoe kunnen de keuzes van deze jongeman hem beletten het koninkrijk van God binnen te gaan?
- Als hij jouw vriend was, wat zou je dan kunnen zeggen om hem in te laten zien dat hij zijn gedrag moet aanpassen?

Laat een andere cursist het volgende scenario voorlezen:

Een jongevrouw roddelt met haar vriendinnen over andere meisjes maar doet zich vriendelijk voor als die meisjes in de buurt zijn. Zij gaat geregeld naar de kerk en neemt van het avondmaal, maar tijdens de lessen stuurt ze vaak sms'jes met kritiek op de mensen rondom haar.

- In welke opzichten doet deze jongevrouw alsof ze de geboden van onze hemelse Vader onderhoudt?
- Wat zijn naast de voorbeelden in deze scenario's nog andere manieren waarop we kunnen worden verleid te doen alsof we onze hemelse Vader gehoorzamen in plaats van Hem echt te gehoorzamen?

Nodig de cursisten uit om bij hun studie van Mattheüs 21 op te zoeken hoe ze kunnen voorkomen dat ze zoals de vijgenboom worden die geen vruchten voortbracht.

Mattheüs 21:33–22:14

Jezus vertelt de gelijkenissen van de slechte landbouwer en de koninklijke bruiloft.

Verdeel de klas in groepjes van twee. Geef de cursisten indien mogelijk een kopie van de volgende tabel. Laat de cursisten Matteüs 21:33–41 aan hun partner voorlezen en in de tabel noteren wat de laatste drie symbolen mogelijk voorstellen.

De gelijkenis van de slechte landbouwers

Mattheüs 21:33–41	
Symbool	**Betekenis**
De heer des huizes	Hemelse Vader
Landbouwers	
Slaven	
De zoon van de heer des huizes	

Nadat de cursisten de tabel hebben ingevuld, laat u enkele groepjes verslag uitbrengen. Leg indien nodig uit dat de landbouwers de corrupte Israëlitische leiders voorstellen; de slaven staan voor Gods profeten en de zoon van de heer des huizes stelt Jezus Christus voor.

- Wat wilde Jezus met deze gelijkenis duidelijk maken? (In de loop der eeuwen hebben enkele Israëlitische leiders de oudtestamentische profeten verworpen, en de huidige Joodse leiders wilden Jezus doden [zie *New Testament Student Manual* (Church Educational System manual, 2014), 65]).

Laat een cursist Mattheüs 21:43 voorlezen. Laat de klas meelezen en letten op aan wie het koninkrijk van God (zijnde de Kerk van Jezus Christus en de zegeningen van het evangelie) zou worden gegeven nadat de Joodse leiders het hadden verworpen.

- Aan wie zou het koninkrijk van God worden gegeven?

Leg uit dat volgens Mattheüs 21:53 in de Bijbelvertaling van Joseph Smith de andere volken het koninkrijk van God zullen ontvangen. Leg eventueel uit dat *'de*

andere volken' verwijst naar 'volken die niet van het huis Israël […] [of] mensen die niet Joods zijn' (Gids bij de Schriften, 'Andere volken', scriptures.lds.org) of natiën die niet de volheid van het gezag, de verordeningen, de wetten en leringen van God bezitten. De overdracht van het koninkrijk naar de andere volken is begonnen toen de apostelen na de opstanding van de Heiland het evangelie onder de andere volken uitdroegen (zie Handelingen 10–11; zie ook Mattheüs 20:16). Die overdracht zet zich in de laatste dagen voort met de herstelling van het evangelie door middel van de profeet Joseph Smith, die tot een ander volk behoorde. Als lid van de Kerk van Jezus Christus horen wij bij degenen aan wie God zijn koninkrijk heeft gegeven.

- Wat wordt er volgens vers 43 van ons als lid van de Kerk van Jezus Christus verwacht? (Zie erop toe dat de cursisten de volgende waarheid begrijpen: **Als lid van de Kerk van Jezus Christus dragen wij de verantwoordelijkheid om vruchten van gerechtigheid voort te brengen.** U kunt dit beginsel eventueel in de bewoordingen van de cursisten op het bord zetten.)

Laat enkele cursisten naar voren komen en vruchten aan de vijgenboom tekenen. Laat hen bij elke vrucht een rechtvaardige daad noteren die van ons als lid van de Kerk van Jezus Christus verwacht wordt. Laat enkele cursisten uitleggen wat ze hebben genoteerd door te vragen:

- Waarom is het belangrijk dat wij deze vruchten voortbrengen?
- Hoe ben jij gezegend in je streven om een van deze vruchten van gerechtigheid voort te brengen?

Gedachten, gevoelens en ervaringen vertellen

Inzichten en relevante ervaringen uitwisselen, kan de cursisten helpen leerstellingen en beginselen beter te begrijpen. Als cursisten hun ervaringen uitwisselen, voert de Heilige Geest ze vaak tot een dieper begrip en getuigenis van de ideeën waarover ze spreken. De gedachten, gevoelens en ervaringen die de cursisten onder woorden brengen, kunnen door de macht van de Heilige Geest diepe indruk op hun medecursisten maken.

Vat Mattheüs 21:45–46 samen: De overpriesters en de Farizeeën werden boos toen ze begrepen dat zij in de gelijkenis als de slechte landbouwers werden voorgesteld. Ze durfden Hem echter niet te grijpen uit angst voor de reactie van het volk.

Leg uit dat in Mattheüs 22:1–10 een gelijkenis staat waarin Jezus Christus de zegeningen van het evangelie vergeleek met een bruiloftsmaal dat een koning voor zijn zoon bereidde. De genodigden (die symbool staan voor de meeste Joden, zoals hun leiders) wilden niet komen. Zij die vervolgens uitgenodigd werden (die symbool staan voor de andere volken) kozen ervoor om wel te gaan en van het bruiloftsmaal te genieten.

Laat een cursist Mattheüs 22:11–14 voorlezen. Laat de klas meelezen en letten op wat er tijdens het bruiloftsmaal gebeurde.

- Waarom werd deze man uitgeworpen?

Leg uit dat de koning zich aan een oude traditie hield toen hij zijn gasten schone en gepaste bruiloftskleding gaf. De man had er echter voor gekozen die kleding niet te dragen.

- Waarvoor staan de bruiloftskleren in deze gelijkenis symbool? (Leg eventueel uit dat schone kleren en gewaden in de Schriften vaak symbool staan voor de rechtschapenheid en reinheid van hen die door de verzoening van Jezus Christus zijn gereinigd [zie *New Testament Student Manual* (Church Educational System manual, 2014), 66; zie ook 3 Nephi 27:19].)

Wijs erop dat Mattheüs 22:14 in de Bijbelvertaling van Joseph Smith hieraan toevoegt dat niet alle aanwezigen op het feest bruidskleren dragen. Met andere woorden, niet iedereen die de Heiland aanvaardt en is geroepen, en ingaat op de uitnodiging om deel van het koninkrijk uit te maken, zal voorbereid en waardig zijn om eeuwig met Hem en Vader in de hemel te wonen. Sommige mensen komen door hun eigen keuzes niet meer in aanmerking voor rijke zegeningen, omdat ze niet in het kleed van rechtschapenheid zijn gekleed.

- Wat heeft deze gelijkenis met de uitspraak op het bord te maken?

Getuig hoe belangrijk de eeuwige zegeningen die ons worden aangeboden, zijn. Laat de cursisten overdenken wat ze eraan doen om in te gaan op de uitnodiging van hun hemelse Vader om alle zegeningen van het evangelie te ontvangen. Moedig hen aan om het geleerde in praktijk te brengen door zich op het ontvangen van deze zegeningen voor te bereiden.

LES 25

Mattheüs 22:15–46

Inleiding

Als Jezus in de tempel onderricht, proberen de Farizeeën en de Sadduceeën Hem met moeilijke vragen in de val te lokken. Hij weet hen de mond te snoeren en leert hun dat ze de wetten van het land moeten gehoorzamen en de twee grote geboden moeten onderhouden.

Lessuggesties

Begeleid cursisten bij het leerproces

Begeleid cursisten bij het leerproces zodat ze evangeliebeginselen beter begrijpen en ter harte nemen. Moedig hen aan de Schriften te gaan onderzoeken en de waarheden van het evangelie zelf te gaan ontdekken. Geef de cursisten eveneens de gelegenheid om het evangelie in hun eigen woorden uit te leggen en te vertellen en te getuigen van wat ze weten en voelen. Op die manier zullen de cursisten niet alleen het evangelie begrijpen maar ook de waarachtigheid ervan in hun hart voelen.

Mattheüs 22:15–22

De Farizeeën probeerden de Heiland in de val te lokken met de vraag of het geoorloofd is de keizer belasting te betalen.

- Welke belangrijke wetten heeft de regering in ons land uitgevaardigd? Waarom zouden die wetten belangrijk zijn?

Laat de cursisten zich in stilte afvragen of er wetten zijn die ze niet zo goed naleven. Laat de cursisten bij hun studie van Mattheüs 22:15–22 letten op wat Jezus Christus zei over gehoorzaamheid aan de wetten van het land.

Herinner de cursisten eraan dat de Heiland tijdens de laatste week van zijn leven elke dag in de tempel van Jeruzalem onderrichtte (zie Lukas 19:47; 22:53). Laat een cursist Mattheüs 22:15 voorlezen, laat de klas meelezen en letten op wat de Farizeeën probeerden te doen.

- Wat betekent de zinsnede ‘Hem op Zijn woorden […] vangen’?

Laat een cursist Mattheüs 22:16–17 voorlezen en laat de klas letten op hoe de Farizeeën probeerden de Heiland in de val te lokken. Leg uit dat het woord *belasting* in vers 17 verwijst naar de schatting die verschuldigd was aan Caesar, de keizer van het Romeinse Rijk, waarvan Israël op dat moment deel uitmaakte.

- Waarom was deze vraag een mogelijke valkuil? (Als de Heiland antwoordde dat het geoorloofd was belasting aan het Romeinse Rijk te betalen, zouden de Joden Hem als een voorstander van Rome beschouwd hebben en dus een verrader van zijn eigen volk. Als de Heiland antwoordde dat het niet geoorloofd was belasting te betalen, zouden de Joden hem van verraad hebben beschuldigd en Hem aan de Romeinse overheid hebben aangegeven.)

Laat een cursist Mattheüs 22:18–21 voorlezen en laat de klas letten op hoe de Heiland de vraag van de Farizeeën beantwoordde. Leg uit dat de zin 'Geef dan aan de keizer wat van de keizer is' in vers 21 verwijst naar onze plicht om burgerlijke wetten, zoals de fiscale wetten, te gehoorzamen. Laat een muntstuk zien en vraag:

- Waarom was het antwoord van de Heiland de ideale reactie op de vraag van de Farizeeën?
- Wat kunnen wij leren uit de leerstelling dat wij 'aan de keizer [moeten geven] wat van de keizer is'? (De strekking van de antwoorden van de cursisten dient de volgende waarheid te omvatten: **De Heer verwacht dat wij goede burgers zijn en de wetten van het land gehoorzamen** [zie ook Geloofsartikelen 1:12].)
- Waarom zou het belangrijk zijn dat wij als discipelen van Jezus Christus goede burgers zijn en de wetten van het land gehoorzamen? (Zie LV 58:21.)

Laat de cursisten Mattheüs 22:22 in stilte lezen en letten op hoe de Farizeeën op het antwoord van de Heiland reageerden. Vraag de cursisten naar hun bevindingen.

Mattheüs 22:23–34

De Heiland onderricht de Sadduceeën in het huwelijk en de opstanding.

Leg uit dat niet alleen de Farizeeën maar ook de Sadduceeën probeerden de Heiland in de tempel in de val te lokken. Voor meer informatie over de overtuigingen van de Sadduceeën laat u de cursisten in stilte het lemma 'Sadduceeën' in de Gids bij de Schriften lezen. Laat de cursisten letten op wat de Sadduceeën geloofden en wat niet.

- Welke overtuigingen wezen de Sadduceeën af?

Laat een cursist Mattheüs 22:23–28 voorlezen en laat de klas letten op hoe de Sadduceeën probeerden de Heiland in de val te lokken.

- Hoe zou je de vraag van de Sadduceeën aan de Heiland samenvatten?

Leg uit dat de Sadduceeën opzettelijk een oudtestamentisch gebruik dat bedoeld was om in de behoeften van weduwen te voorzien, misbruikten (zie Deuteronomium 25:5–6; Bible Dictionary, 'Levirate marriage'). Ze probeerden dit gebruik aan te dikken om de leer van de opstanding te bespotten.

Laat een cursist Mattheüs 22:29–30 voorlezen en laat de klas letten op hoe de Heiland de vraag van de Sadduceeën beantwoordde.

- Hoe reageerde de Heiland op de vraag?

Om de cursisten het antwoord van de Heiland te helpen begrijpen, laat u een cursist de volgende uitspraak van ouderling Bruce R. McConkie van het Quorum der Twaalf Apostelen voorlezen:

'[Jezus Christus] *ontkent* de heersende opvatting dat mensen in de hemel ten huwelijk nemen en worden gegeven niet, Hij *beperkt* ze. Hij zegt dat de gezinsband voor de Sadduceeën ('ze'), en 'de kinderen van deze wereld' na de dood niet meer zal bestaan. […]

Daarom, wanneer zij [wie de wet van het eeuwig huwelijk niet willen of kunnen naleven] uit de wereld zijn, huwen zij niet, noch worden zij ten huwelijk gegeven' (LV 132:16).

Dat wil zeggen dat zij tegen wie Jezus sprak niet in de hemel zullen huwen noch ten huwelijk worden gegeven, aangezien zij niet eens in een opstanding geloven, laat staan in enige andere verlossende waarheid.' (*Doctrinal New Testament Commentary*, 3 delen [1965–1973], deel 1, 606.)

Om de cursisten duidelijk te maken wat de boodschap van de Heiland in Mattheüs 22:29–30 betekent, legt u uit dat de Heiland aan de profeet Joseph Smith veel belangrijke waarheden heeft geopenbaard. Laat een cursist Leer en Verbonden 132:15–17 voorlezen. Laat de klas meelezen en letten op wat de Heer over het huwelijk aan Joseph Smith heeft geopenbaard.

- Wie zou er volgens de Heer 'niet huwen, noch ten huwelijk worden gegeven' (vers 16) in de opstanding?
- Welke waarheid leerde de Heiland in Mattheüs 22:30 en in Leer en Verbonden 132:15–17 over het huwelijk en het leven na de dood? (De strekking van de antwoorden van de cursisten dient de volgende waarheid te omvatten: **Wie niet aan zijn of haar huwelijkspartner verzegeld is door de macht van het priesterschap tijdens zijn of haar leven of in plaatsvervangende verordeningen in de tempel, zal niet gehuwd zijn in de toekomstige wereld.**)

Laat een cursist Mattheüs 22:31–33 voorlezen en laat de klas letten op welke waarheden over de opstanding de Heiland nog meer aan de Sadduceeën onderwees.

- Wat zei de Heiland in vers 32 waardoor wij weten dat de opstanding waar is?
- Hoe reageerde het volk op deze leerstellingen van de Heiland?

Mattheüs 22:34–40

De Heiland onderwijst in de twee grote geboden.

Laat de cursisten in hun aantekenschrift of Schriftendagboek gedurende één minuut zo veel mogelijk geboden opschrijven. Vraag de cursisten hoeveel geboden ze konden noteren.

Leg uit dat de wet van Mozes volgens het jodendom 613 geboden bevat. Laat een cursist Mattheüs 22:35–36 voorlezen. Laat de klas meelezen en letten op de vraag die een Farizeeër de Heiland over deze geboden stelde.

Mattheüs 22:36–39 is een kerntekst. Als de cursisten de kernteksten bestuderen, zullen ze de basisleer beter begrijpen en anderen er beter in kunnen onderwijzen. U kunt de cursisten in overweging geven de kernteksten op zodanige wijze te markeren dat ze die makkelijk kunnen terugvinden. Verwijs naar het lesidee aan het eind van de les om de cursisten zich deze tekst eigen te laten maken.

- Welke vraag stelde de Farizeeër aan de Heiland?

Voordat de cursisten het antwoord van de Heiland lezen, laat u hen in hun lijst een gebod omcirkelen dat volgens hen 'groot' is, ofwel het belangrijkst. Nodig een paar cursisten uit om te vertellen welk gebod ze hebben omcirkeld en waarom.

Laat een cursist Mattheüs 22:37–40 voorlezen. Laat de klas meelezen en letten op het antwoord van de Heiland aan de Farizeeër.

- Wat is het grote gebod? Wat is het tweede grote gebod? (Leg uit dat deze twee geboden in de wet van Mozes staan [zie Deuteronomium 6:5; Leviticus 19:18]. Leg eveneens uit dat de aansporing van de Heer om 'uw naaste lief [te] hebben verwijst naar de manier waarop we anderen behandelen.)
- Waarom zijn dit de twee grote geboden?
- Wat betekent vers 40, waar staat: 'Aan deze twee geboden hangt heel de Wet, en de Profeten'? (Zorg dat de cursisten begrijpen dat alle geboden die God in de wet van Mozes en door de oudtestamentische profeten heeft geopenbaard, bedoeld zijn om de mensen hun liefde voor God en hun naaste te helpen tonen.)
- Als elk gebod tot doel heeft ons te helpen de twee grote geboden te onderhouden, welk beginsel kunnen we dan uit vers 40 leren over hoe belangrijk het is om alle geboden van God te onderhouden? (Zet na de antwoorden van de cursisten het volgende beginsel op het bord: **Als we God werkelijk liefhebben en onze naaste liefhebben als onszelf, zullen we ernaar streven al Gods geboden te onderhouden.**)

Ter illustratie van dit beginsel vestigt u de aandacht op de lijst met geboden die de cursisten in hun aantekenschrift of Schriftendagboek hebben genoteerd. Laat de cursisten een sterretje zetten bij de geboden die liefde voor God tonen en een blokje bij de geboden die liefde voor onze naaste tonen. (Sommige geboden zullen zowel een sterretje als een blokje krijgen.) Laat de cursisten een gebod uit hun lijst kiezen en uitleggen hoe wij door gehoorzaamheid aan dat gebod onze liefde voor God, of onze liefde voor onze naaste, of beide, tonen.

- Welke gevoelens zijn jouw deel geworden toen je ervoor koos een bepaald gebod te gehoorzamen om je liefde voor God of voor je naaste te tonen?

Getuig dat als we God werkelijk liefhebben en onze naaste liefhebben als onszelf, we ernaar zullen streven al Gods geboden te onderhouden. Laat de cursisten bedenken welk gebod ze getrouwer kunnen gehoorzamen om hun liefde voor hun hemelse Vader of voor hun naaste te tonen, en laat ze zich tot doel stellen dat ook te doen. Moedig ze aan om dat doel in hun aantekenschrift of Schriftendagboek op te schrijven.

Mattheüs 22:41–46

De Heiland vraagt de Farizeeën wat ze over de Christus denken.

Leg uit dat de Heiland eerst met succes de vragen van de Farizeeën en de Sadduceeën beantwoordde en dat Hij daarna de Farizeeën enkele vragen stelde.

Laat een cursist Mattheüs 22:41–42 voorlezen en vraag de klas op te letten wat Jezus de Farizeeën vroeg.

- Welke vragen stelde Jezus Christus aan de Farizeeën?
- Hoe reageerden de Farizeeën?

Leg uit dat de meeste Joden wisten dat Christus, oftewel de Messias, een afstammeling van koning David zou zijn. De Farizeeën geloofden dat de Messias de gekroonde koning van Israël zou zijn en hen zou helpen vreemde mogendheden (zoals Rome) te verslaan, zodat ze vrij zouden zijn, iets wat koning David in het verleden verwezenlijkt had. Vat Mattheüs 22:43–46 samen: Jezus leerde de Farizeeën dat Christus volgens hun eigen Schriftuur *meer dan alleen maar* de zoon van David was — Hij was eveneens de Zoon van God. Of met de woorden van Johannes de geliefde: Christus is 'de wortel en het nageslacht van David' (Openbaring 22:16); Hij is zowel de Heer van David als zijn nakomeling.

Laat de cursisten overdenken hoe ze de vraag: 'Wat denkt u over de Christus?' zouden beantwoorden. Besluit met uw getuigenis van de Heiland.

Kerntekstenbeheersing — Mattheüs 22:36–39

Geef de cursisten de tijd om de verzen Mattheüs 22:36–39 op een kaartje of een blaadje te noteren. Moedig de cursisten aan dit kaartje bij zich te houden en het geregeld te lezen zodat ze eraan denken het eerste en het tweede gebod te gehoorzamen.

THUISSEMINARIELES

Mattheüs 18:1–22:26 (unit 5)

Lesmateriaal voor de thuisseminarieleerkracht

Samenvatting van dagelijkse thuisseminarielessen

De volgende samenvatting van de leerstellingen en beginselen die de cursisten bij hun studie van Mattheüs 18:1–22:26 (unit 5) geleerd hebben, is niet bedoeld om als onderdeel van uw les te worden behandeld. Uw les richt zich op slechts enkele van deze leerstellingen en beginselen. Volg de indrukken van de Heilige Geest terwijl u nadenkt over de behoeften van uw cursisten.

Dag 1 (Mattheüs 18–20)

Uit de gelijkenis van de onbarmhartige knecht leerden de cursisten dat als we willen dat God ons vergeeft, wij bereid dienen te zijn anderen te vergeven. Ze leerden ook over de heiligheid van het huwelijk.

Dag 2 (Mattheüs 21:1–16)

De cursisten bestudeerden de triomfale intocht van de Heiland in Jeruzalem en leerden dat als we openlijk over Jezus Christus spreken en Hem erkennen, we anderen kunnen helpen meer over Hem te willen leren. Ze behandelden de tempelreiniging en leerden dat het huis van de Heer een heilige plek is en dat Hij verlangt dat we het met eerbied behandelen. Zij leerden tevens dat de Heer ons kan genezen als we naar de tempel gaan.

Dag 3 (Mattheüs 21:17–22:14)

De cursisten leerden dat de Heiland een vijgenboom vervloekte en dat Hij in de tempel predikte door middel van gelijkenissen. Ze leerden dat we onze hemelse Vader moeten gehoorzamen en ons bekeren van onze zonden in plaats van alleen te zeggen of voor te wenden dat we Hem gehoorzamen, als we het koninkrijk van God willen binnengaan. De cursisten leerden ook dat we als lid van de Kerk van Jezus Christus verantwoordelijkheid dragen om vruchten van gerechtigheid voort te brengen.

Dag 4 (Mattheüs 22:15–46)

De cursisten leerden dat Jezus zijn onderricht aan de tempel voortzette en het volk leerde dat de Heer van ons verwacht dat we goede burgers zijn en de wetten van het land gehoorzamen. De Heiland heeft gezegd dat wie niet aan zijn of haar huwelijkspartner verzegeld is door de macht van het priesterschap tijdens zijn of haar leven of in plaatsvervangende verordeningen in de tempel, niet gehuwd zal zijn in de toekomstige wereld. De cursisten leerden dat als we God werkelijk liefhebben en onze naaste liefhebben als onszelf, we ernaar zullen streven al Gods geboden te onderhouden.

Inleiding

Deze les kan de cursisten duidelijk maken hoe belangrijk het is heilige verbonden met God te sluiten en na te komen. Zij kunnen eveneens leren hoe belangrijk het is zich te verheugen als anderen zegeningen van God ontvangen.

Lessuggesties

Mattheüs 19:28–20:16

Jezus leer over het eeuwige leven en vertelt de gelijkenis van de arbeiders in de wijngaard.

Laat een cursist naar voren komen. Zeg tegen de cursist dat hij of zij een kleine beloning krijgt (bv. tien snoepjes) als hij of zij tien keer kan opdrukken. Als de cursist tien keer kan opdrukken, geeft u hem of haar de beloning en u laat een andere cursist naar voren komen. Laat de cursist één keer opdrukken en vraag dan aan de klas welke beloning deze cursist volgens hen dient te ontvangen. Laat de twee cursisten weer naar hun plaats terugkeren. Laat de cursisten weten dat de tweede cursist zijn of haar beloning later zal ontvangen en dat die gebaseerd zal zijn op wat de klas uit de Schriften heeft geleerd.

Toen Jezus onderwees in het gebied van Judea vroeg Petrus welke beloning discipelen zouden ontvangen voor het opgeven van hun wereldse bezittingen toen ze de Heiland waren gevolgd.

Laat een cursist Mattheüs 19:28–30 voorlezen. Laat de klas letten op het antwoord van de Heiland aan Petrus.

- Wat staat er in vers 29 over de erfenis van zij die alles achterlaten om de Heiland te volgen?

Leg uit dat de Heiland zijn discipelen een gelijkenis vertelde die hen hielp begrijpen dat onze hemelse Vader al zijn kinderen de mogelijkheid wil geven om het eeuwige leven te ontvangen. In deze gelijkenis huurt een man op verschillende momenten doorheen de dag arbeiders in om in zijn wijngaard te werken. Leg indien nodig uit dat een normale werkdag in nieuwtestamentische tijden begon om 6.00 u en eindigde om 18.00 u, met kleine aanpassingen volgens het seizoen.

Zet het volgende op het bord of op een uitreikblad.

Arbeiders (Begintijd)	***Overeengekomen salaris***	***Aantal gewerkte uren***	***Betaald bedrag***
Vroeg in de morgen (6.00 u)			
Het derde uur (9.00 u)			
Het zesde uur (12.00 u)			

Arbeiders (Begintijd)	*Overeengekomen salaris*	*Aantal gewerkte uren*	*Betaald bedrag*
Het negende uur (15.00 u)			
Het elfde uur (17.00 u)			

Vraag de cursisten in groepjes te werken. Laat hen Mattheüs 20:1–7 lezen in hun groepje en opzoeken hoe lang elke groep arbeiders werkte en welk loon ze daarvoor kregen. (Leg uit dat 'een penning' verwijst naar een denarius, een Romeinse munt die ongeveer de waarde van een dagloon had.)

Als de tijd om is, vraagt u een paar cursisten naar voren te komen en de eerste twee kolommen in te vullen (of laat ze de kolommen invullen op het uitreikblad).

- Wie zou volgens jou het hoogste loon moeten krijgen?

Vraag een cursist Mattheüs 20:8-10 voor te lezen. Laat de klas meelezen en opletten wat elke groep arbeiders kreeg.

- Welk loon kreeg elke groep arbeiders? (Zet na de antwoorden van de cursisten *1 penning* in elk vakje van de kolom 'Betaald bedrag'.)
- Als je een arbeider was die de hele dag had gewerkt, wat zou je er dan van denken dat je hetzelfde loon had gekregen als de arbeiders die slechts één uur hadden gewerkt?

Laat een cursist Mattheüs 20:11–14 voorlezen. Vraag de klas mee te lezen en op te letten wat de arbeiders die een hele dag hadden gewerkt, zeiden tegen de heer van de wijngaard en wat hij tegen hen zei.

- Waarover klaagden de arbeiders die de hele dag hadden gewerkt?
- Wat antwoordde de heer van de wijngaard?
- Waarom waren de arbeiders die de hele dag hadden gewerkt niet onrechtvaardig (of eerlijk) behandeld door de heer van de wijngaard?

Om de cursisten te helpen een waarheid uit deze gelijkenis te halen, legt u uit dat het loon ter waarde van een penning het eeuwigdurende of eeuwige leven voorstelt, zoals vermeld in Mattheüs 19:29. Zet de volgende onvolledige uitspraak op het bord: *God geeft het eeuwige leven aan allen die …*

- Als de beloning het eeuwige leven voorstelt in deze gelijkenis, waarvoor staat de arbeid dan? (De cursisten kunnen uiteenlopende antwoorden geven, maar zorg ervoor dat dit beginsel duidelijk is: de arbeid in deze gelijkenis staat voor het sluiten en naleven van verbonden met God. Zet na de antwoorden van de cursisten de volgende waarheid op het bord: **God geeft het eeuwige leven**

aan allen die ervoor kiezen heilige verbonden met Hem te sluiten en na te leven.)

Wijs erop dat deze waarheid ons helpt te begrijpen hoe barmhartig onze hemelse Vader is tegenover mensen die pas op latere leeftijd verbonden sluiten of naleven en tegenover mensen die daar pas aan toekomen na hun dood (zie LV 137:7–8).

- Waarom is het volgens jou belangrijk om te weten dat God het eeuwige leven geeft aan allen die ervoor kiezen heilige verbonden met Hem te sluiten en na te komen, wanneer ze dat ook doen?

Herinner de cursisten aan hun klasgenoot die slechts één push-up deed en stel de vraag:

- Welke beloning hoort deze cursist volgens jou te krijgen voor die ene push-up? (Geef de cursist dezelfde beloning als de cursist die er tien deed.)

Laat een cursist Mattheüs 20:15–16 voorlezen. Laat de klas meelezen en opletten hoe de heer van de wijngaard reageerde op degenen die klaagden over zijn goedheid tegenover de andere arbeiders.

- Wat bedoelde de heer van de wijngaard volgens jou toen hij vroeg: 'Bent u afgunstig, omdat ik goed ben?' (vers 15)

Leg uit dat ouderling Jeffrey R. Holland van het quorum der Twaalf Apostelen deze vraag zo verwoordde: 'Waarom zou *u* jaloers zijn omdat *ik* verkies mild te zijn?' ('De arbeiders in de wijngaard' *Liahona*, mei 2012, p. 31).

- Wat betekenen de woorden in vers 16 dat 'velen zijn geroepen, maar weinigen uitverkoren'? (*Geroepen* zijn, betekent dat iemand wordt uitgenodigd deel te nemen aan het werk van onze hemelse Vader. *Uitverkoren* zijn, betekent het ontvangen van zijn zegeningen — zoals de zegening van het eeuwige leven. Zie ook LV 121:34–40.)
- Welk beginsel halen we uit vers 16? (Mogelijke antwoorden: **Als we ervoor kiezen jaloers te zijn op de zegeningen die onze hemelse Vader anderen geeft, kunnen we de zegeningen die Hij ons wil geven, verliezen.**)

Lees de volgende uitspraak van ouderling Jeffrey R. Holland voor en laat de cursisten nadenken hoe ze geneigd kunnen zijn jaloers te zijn op de zegeningen die onze hemelse Vader anderen geeft:

'Er zullen momenten in ons leven komen waarin iemand een onverwachte zegen krijgt of bijzondere lof krijgt toegezwaaid. Ik verzoek u dringend u niet gekwetst te voelen — en zeker niet jaloers te zijn — als het geluk iemand anders toelacht. Wij hoeven ons zeker niet minder te voelen als het een ander voor de wind gaat. We doen niet mee aan een wedstrijd wie het meeste geld of de meeste talenten heeft, wie het mooiste is, en ook niet wie het meest gezegend is. De wedstrijd waaraan we *wél* meedoen, is de wedstrijd tegen zonde. […]

Begeren, pruilen of anderen afkraken, voegt *niets* toe aan *uw* status, noch gaat uw zelfbeeld erop vooruit als u iemand hekelt. Wees dus mild en dankbaar dat God goed is. Zo leidt u een gelukkig leven.' ('De arbeiders in de wijngaard', 31, 32.)

Getuig van de waarheden die de cursisten hebben besproken bij hun studie van de gelijkenis van de arbeiders in de wijngaard.

Zet de volgende uitspraak op het bord. Laat de cursisten de volgende zin in hun aantekenschrift of Schriftendagboek vervolledigen: *Gebaseerd op wat ik heb geleerd uit deze gelijkenis, zal ik …*

Na enige tijd laat u enkele cursisten die dat willen, vertellen wat ze genoteerd hebben.

Volgende unit (Mattheüs 23:1–26:30)

Als voorbereiding op de volgende unit kunt u de cursisten laten nadenken over de beste manier om zich voor te bereiden op de wederkomst van de Heer. Welke waarheden leerde Jezus Christus door middel van de gelijkenissen van de tien meisjes, de talenten, en de schapen en de bokken? Welke verordening stelde de Heiland in de plaats van het Pascha? Laat de cursisten de komende week zoeken naar antwoorden op deze vragen.

LES 26

Mattheüs 23

Inleiding

In de laatste week van de aardse bediening van de Heiland veroordeelt Hij de huichelarij van de schriftgeleerden en Farizeeën. Ook betreurt Hij het dat de inwoners van Jeruzalem zijn liefde en bescherming verwierpen.

Lessuggesties

Mattheüs 23:1–12

De Heiland veroordeelt de huichelarij van de schriftgeleerden en Farizeeën.

Laat de cursisten elkaar hun Schriften tonen en kijken wie de grootste heeft.

- Wat zou je tegen iemand zeggen die beweert dat degene met de grootste Schriften het meest rechtschapen is?
- Waarom is dit geen goede manier om te bepalen of iemand rechtschapen is?
- Wat zou er gebeuren als we bepalen hoe rechtschapen iemand is aan de hand van zijn of haar uiterlijk? (Het zou ertoe kunnen leiden dat mensen zich huichelachtig gaan gedragen.)
- Wat is huichelarij? ('Het woord verwijst doorgaans naar iemand die doet alsof hij religieus is terwijl hij dat niet is' [Bible Dictionary, 'Hypocrite']. Het kan ook verwijzen naar iemand die doet alsof hij niet religieus is terwijl hij of zij dat wel is'.)

Leg uit dat de Heiland tijdens zijn laatste openbare boodschap in de tempel van Jeruzalem de huichelarij van de schriftgeleerden en Farizeeën veroordeelde.

Laat de cursisten in Mattheüs 23 zoeken naar waarheden die hen kunnen helpen bepalen hoe ze dienen te reageren als ze het huichelachtige gedrag van anderen zien, en wat ze kunnen doen om huichelarij uit hun eigen leven te bannen.

Vraag enkele cursisten beurtelings een vers voor te lezen uit Mattheüs 23:1–7. Laat de klas meelezen en opletten wat de Heiland zei over de manieren waarop de schriftgeleerden en Farizeeën huichelaars waren. Leg uit dat de zinsnede 'zitten op de stoel van Mozes' vers 2 betekent dat de schriftgeleerden en Farizeeën een machtspositie bekleedden om de leer uit te leggen en de wet te interpreteren en toe te passen. Deze zinsnede kan ook verwijzen naar een echte stoel die in sommige oude synagoges werd voorbehouden voor hen die zichzelf beter dan alle anderen achtten.

- In welke opzichten waren de schriftgeleerden en Farizeeën huichelaars?

Laat zo mogelijk een afbeelding zien van iemand die een gebedsriem, of *tefillin* draagt. Leg uit dat het bij de Joden gebruikelijk was om een gebedsriem om het voorhoofd of de arm te dragen, met daaraan zwarte lederen doosjes. In de doosjes zaten op perkament geschreven Hebreeuwse Schriftteksten. De Joden droegen gebedsriemen om hen eraan te herinneren Gods geboden te onderhouden (zie Deuteronomium 6:4–9; 11:13–21; Exodus 13:5–10, 14–16). De Heer veroordeelde niet het dragen van gebedsriemen, maar wel degenen die ze op een huichelachtige manier droegen of de riemen verbreedden zodat anderen het zouden zien of om belangrijker te lijken.

Joodse man met een gebedsriem

- Welke reden wordt er in Mattheüs 23:5 gegeven waarom de schriftgeleerden en Farizeeën hun gebedsriemen verbreedden en 'de kwastjes aan hun kleren' vergrootten?
- Hoe probeerden zij 'door mensen gezien te worden' (vers 5) of wereldse roem te verkrijgen?
- Wat kunnen wij volgens de raad van de Heer aan zijn discipelen in Mattheüs 23:3 doen als we zien dat anderen zich als huichelaars gedragen, of doen alsof ze rechtschapen zijn terwijl dat niet zo is? (De strekking van de antwoorden van de cursisten dient de volgende leerstelling te omvatten: **Wij kunnen ervoor kiezen de wetten van God te gehoorzamen ondanks het huichelachtige gedrag van anderen.**)
- Waarom is deze waarheid in deze tijd zo belangrijk?

Laat een cursist Mattheüs 23:8 voorlezen en laat de klas opletten wat de Heer ons aanraadt om niet te doen. Vraag de cursisten naar hun bevindingen.

Wijs op de zinsnede 'u bent allen broeders' (vers 8) en leg uit dat de Heiland de mensen leerde dat ze zichzelf niet hoger dan anderen mochten achten, omdat ze allen Gods kinderen en in zijn ogen gelijk zijn.

Vat Mattheüs 23:9–10 samen: de Heiland getuigde dat onze hemelse Vader onze Schepper is en dat Hij, Christus, door de Vader gezonden is en onze ware Meester is die leven geeft (zie Bijbelvertaling van Joseph Smith, Mattheüs 23:6; Mattheüs 23:7).

Leg uit dat de schriftgeleerden en Farizeeën dachten dat maatschappelijk aanzien en status hen groot zouden maken. Laat een cursist Mattheüs 23:11–12 voorlezen

en laat de klas opletten wie volgens de Heiland groot zal zijn in het koninkrijk van God.

- Wie zal er volgens vers 11 groot zijn in het koninkrijk van God?
- Wat zal er volgens vers 12 gebeuren als wij, zoals de Farizeeën, proberen onszelf te 'verhogen' (of verheffen) boven anderen? (De strekking van de antwoorden van de cursisten dient het volgende beginsel te omvatten: **Als we proberen onszelf boven anderen te verheffen, zullen wij vernederd worden**. Leg uit dat *vernederd* worden hetzelfde is als verlaagd of gekleineerd of minder gerespecteerd worden.)
- Wat zal er volgens verzen 11–12 gebeuren als wij nederig zijn en anderen dienen? (De strekking van de woorden van de cursisten dient de volgende waarheid te omvatten: **Als wij nederig zijn en anderen dienen, dan zal de Heer ons verhogen**.)

Leg uit dat de zinsnede 'zal verhoogd worden' (vers 12) inhoudt dat de Heer ons zal verheffen en ons zal helpen om meer op Hem te lijken.

- Wat betekent het om nederig te zijn, op basis van wat je in Mattheüs 23 hebt geleerd?

Teken de volgende schaal op het bord. Laat de cursisten nadenken over hun goede werken op school, thuis en in de kerk. Laat hen bepalen waar op de schaal ze zichzelf zouden plaatsen met betrekking tot de beweegredenen waarom ze die goede werken doen en tot hun inspanningen om nederig te zijn.

Herinner de cursisten eraan dat we allemaal kinderen van onze hemelse Vader zijn. U kunt hen aanmoedigen zich tot doel te stellen gedurende een maand elke dag iemand te helpen. U kunt hen aanmoedigen in hun dagboek te noteren hoe dit verloopt.

Mattheüs 23:13–36

Jezus Christus veroordeelt de schriftgeleerden en Farizeeën.

Zet voordat de les begint drie ondoorzichtige bekertjes klaar. Smeer modder of vet aan de buitenkant van het eerste bekertje, aan de binnenkant van het tweede bekertje en hou het derde bekertje schoon. Laat de bekertjes zien en vraag de cursisten uit welk bekertje ze het liefst zouden drinken. Laat een cursist de binnenkant van de bekertjes bekijken en uitleggen uit welk bekertje hij of zij zou willen drinken en waarom.

- Wat hebben deze vieze bekertjes te maken met huichelarij?

Vat Mattheüs 23:13–36 samen: de Heiland verwierp de schriftgeleerden en Farizeeën omwille van hun huichelarij. Laat de cursisten deze verzen doorlezen en zoeken naar een woord dat de Heiland vaak herhaalde bij het begin van een vers.

Vraag ze naar hun bevindingen. U kunt de cursisten in overweging geven om het woord *wee* in die verzen te markeren. Leg uit dat *wee* verwijst naar ellende, leed en verdriet.

Zet de volgende tekstverwijzingen en vragen op het bord:

> *Mattheüs 23:23–24*
>
> *Mattheüs 23:25–26*
>
> *Mattheüs 23:27–28*
>
> *Mattheüs 23:29–36*
>
> *In welk opzicht waren de schriftgeleerden en Farizeeën huichelaars?*
>
> *Welke voorbeelden van dit soort huichelarij zien we tegenwoordig?*

Verdeel de klas in groepjes van twee. Laat elk groepje de tekstverwijzingen voorlezen en na elk tekstblok de vragen op het bord bespreken.

Betrek de cursisten bij de les, zodat zij hun bijdrage aan het leerproces leveren.

Geestelijk leren vereist dat de leerling zich inzet en zijn of haar keuzevrijheid gebruikt. Veel cursisten vinden die eigen inspanningen om van de Schriften te leren wellicht vreemd of moeilijk. U kunt hen echter helpen hun rol in het leerproces te begrijpen, te aanvaarden en te vervullen. Als cursisten actief een steentje bijdragen aan de evangeliestudie, zal hun hart zich voor de invloed van de Heilige Geest openstellen.

Vraag de cursisten na verloop van tijd naar hun antwoorden.

Laat een cursist Mattheüs 23:26 voorlezen en vraag de klas vast te stellen wat de Farizeeën volgens de Heiland dienden te doen om huichelarij uit hun leven te bannen.

- Wat dienden de Farizeeën volgens de Heiland te doen?
- Wat zal er volgens de raad van de Heiland aan de Farizeeën met ons gebeuren als wij ernaar streven innerlijk rein te worden? (De strekking van de antwoorden van de cursisten dient het volgende beginsel te omvatten: **Als wij ernaar streven innerlijk geestelijk rein te worden, zullen onze keuzes daardoor beïnvloed worden**.)
- Hoe kunnen wij innerlijk geestelijk rein worden?
- Hoe weerspiegelt onze innerlijke rechtschapenheid zich in onze uiterlijke keuzes?

Laat de cursisten zich afvragen welk bekertje het meest lijkt op hun huidige geestelijke niveau. Getuig van dit beginsel en moedig de cursisten aan zich tot doel te stellen geestelijke reinheid na te streven.

Mattheüs 23:37–39

De Heiland betreurt dat de inwoners van Jeruzalem niet tot Hem komen.

Laat een afbeelding zien of maak een tekening van een hen die haar kuikens beschermt.

- Waarom neemt een hen haar kuikens onder haar vleugels? (Om ze tegen gevaar te beschermen. Wijs erop dat een hen zelfs haar leven zou geven om haar kuikens te beschermen.)

Laat een cursist Mattheüs 23:37–39 voorlezen. Laat de klas meelezen en opletten in welk opzicht de Heiland Zichzelf met een hen vergeleek.

- In welk opzicht lijkt de Heiland op een hen die haar kuikens vergadert?
- Wat betekent het om door de Heiland vergaderd te worden?

Wijs op de zin 'uw huis wordt als een woestenij voor u achtergelaten' (vers 38) en leg uit dat met een *woestenij* wordt bedoeld 'leeg' of 'verlaten'. Omdat het volk niet door de Heiland bijeengebracht wilde worden, bleef het zonder bescherming achter. Deze zin kan zowel verwijzen naar de geestelijke toestand van de mensen in de tijd van Jezus als naar de toekomst, wanneer Jeruzalem zou worden verwoest.

- Als je bedenkt wat Jezus ons heeft geleerd over de hen en haar kuikens, wat kunnen wij dan ontvangen als wij gewillig zijn om door de Heiland te worden vergaderd? (De strekking van de woorden van de cursisten dient de volgende waarheid te omvatten: **Als wij gewillig zijn door de Heiland te worden vergaderd, dan zullen wij zijn verzorging en bescherming genieten**.)
- Hoe kunnen we aan de Heer laten zien dat we bereid zijn door Hem vergaderd te worden? (Zet de antwoorden van de cursisten op het bord.)

Laat een cursist de volgende ervaring van president Henry B. Eyring van het Eerste Presidium voorlezen om de cursisten te laten zien hoe ze tot de Heiland kunnen worden vergaderd:

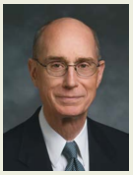

'Meer dan eens heeft [de Heiland] gezegd dat Hij ons zo zal vergaderen als een hen haar kuikens onder haar vleugels. Hij zegt dat wij nederig bij Hem moeten komen. […]

Een van de manieren om dat te doen, is om met de heiligen in zijn kerk tezamen te komen. Ga naar de kerk, ook als dat moeilijk lijkt. Als u vastberaden bent, zal Hij u helpen om de kracht daarvoor te vinden' ('In de kracht des Heren', *Liahona* mei 2004, 18).

- Wat moeten we volgens president Eyring doen om te laten zien dat we bereid zijn door de Heiland te worden vergaderd?

Vestig de aandacht op de lijst manieren waarop we laten zien dat we bereid zijn door de Heiland te worden vergaderd. Vraag de cursisten ervaringen uit te wisselen over omstandigheden waarin ze verzorging en bescherming hebben ervaren toen ze op een van die manieren tot de Heiland waren vergaderd.

Laat de cursisten overwegen wat zij kunnen doen om tot de Heiland te worden vergaderd, zodat ze zijn verzorging en bescherming kunnen genieten.

LES 27

Mattheüs naar Joseph Smith; Mattheüs 24

Inleiding

Jezus Christus profeteert dat Jeruzalem en de tempel zullen worden verwoest. Hij onthult de tekenen van zijn wederkomst en leert de getrouwen hoe ze naar die dag kunnen uitkijken en zich erop voorbereiden.

Lessuggesties

Een betere leerkracht worden

Als u zich wilt verbeteren en er voortdurend aan werken om les te geven op een wijze die de goedkeuring van onze Vader in de hemel kan wegdragen, zal Hij u inspireren bij uw voorbereiding, uw relatie met de cursisten verbeteren, uw inzet in de klas grootmaken en u zegenen met zijn Geest. Hij zal u ook laten zien in welke aspecten u nog vooruitgang kunt maken als u ernaar streeft om zo les te geven dat de cursisten de leringen en verzoening van Jezus Christus gaan begrijpen en erop vertrouwen.

Mattheüs naar Joseph Smith 1:1–20

Jezus Christus profeteert dat Jeruzalem en de tempel zullen worden verwoest.

Laat de plaat 'De wederkomst' zien (*Evangelieplatenboek* [2009], nummer 66; zie ook LDS.org). Laat de cursisten nadenken over de wederkomst van Jezus Christus en laat ze hun vragen in hun aantekenschrift of Schriftendagboek noteren. Deze vragen hoeven nu niet beantwoord te worden. Vraag de cursisten bij het bestuderen van Mattheüs naar Joseph Smith het antwoord op deze vragen te zoeken.

Leg uit dat Mattheüs naar Joseph Smith de Bijbelvertaling van Joseph Smith is van Mattheüs 23:39 en Mattheüs 24. Vat Mattheüs naar Joseph Smith 1:1–3 samen: uit wat Jezus Christus onderwees in de tempel in Jeruzalem begrepen de discipelen dat Hij naar de aarde zou terugkeren. Jezus vertrok toen uit de tempel, waarna de discipelen naar Hem toe kwamen, omdat ze wilden weten wanneer de tempel zou worden verwoest.

Vraag een cursist Mattheüs naar Joseph Smith 1:4 voor te lezen. Laat de klas meelezen en opletten welke twee vragen de discipelen Jezus op de Olijfberg stelden. Laat de cursisten vertellen wat zij gevonden hebben en zet de volgende vragen op het bord:

1. *Wanneer zullen Jeruzalem en de tempel worden verwoest?*
2. *Wat is het teken van de wederkomst van Jezus Christus en de vernietiging van de goddelozen?*

Leg uit dat Jezus Christus de eerste vraag beantwoordde in de verzen 5–21 en de tweede vraag in de verzen 21–55. Deel de klas op in groepjes van twee. Laat ze Mattheüs naar Joseph Smith 1:5–12 aan elkaar voorlezen en letten op de tekenen van de verwoesting van Jeruzalem en van de tempel. Vraag de cursisten naar hun bevindingen.

- Volgens Jezus zouden zijn discipelen het op dat moment zwaar te verduren krijgen, maar wat beloofde Hij aan al wie 'standvastig blijft en niet overwonnen wordt'? (vers 11).
- Welk beginsel halen we uit vers 11? (De strekking van de woorden van de cursisten dient de volgende waarheid te omvatten: **Als wij standvastig blijven en niet overwonnen worden, zullen we gered worden**. U kunt dit beginsel eventueel op het bord zetten.)
- Wat houdt het in om standvastig te zijn en niet overwonnen te worden? (*Standvastig* betekent onbeweeglijk, rotsvast, onwankelbaar en onoverwinnelijk.)

Om de cursisten de betekenis van het woord *behouden* in vers 11 duidelijk te maken, kunt u uitleggen dat we niet gevrijwaard worden van moeilijkheden als we standvastig zijn, maar we zullen uiteindelijk in Gods koninkrijk gered worden.

Vraag een cursist de volgende alinea voor te lezen. Laat de cursisten letten op welke manier degenen die standvastig waren in het gehoorzamen van de raad van de Heiland werden gespaard van vernietiging:

In Mattheüs naar Joseph Smith 1:13–18 leren we dat Jezus zijn discipelen waarschuwde dat ze zich dienden voor te bereiden op een vlucht naar de bergen en dat ze niet naar hun huis mochten terugkeren, omdat Jeruzalem aangevallen en vernietigd zou worden. Hij profeteerde dat de rampspoed van die dagen de ergste zou zijn die Israël ooit was overkomen. In 70 n.C., ongeveer veertig jaar nadat Jezus deze woorden had gesproken, belegerden de Romeinen Jeruzalem en werden meer dan een miljoen Joden gedood. De tempel werd verwoest en niet één steen werd op de andere gelaten — precies zoals de Heiland had geprofeteerd (zie Mattheüs 24:2). Wie geluisterd hadden naar de waarschuwing van Jezus konden echter op tijd naar Pella vluchten, een dorp op ongeveer 80 km ten noordoosten van Jeruzalem (zie Bible Dictionary, 'Pella').

- Hoe blijkt uit deze gebeurtenis onder de Joden hoe belangrijk het is om standvastig te blijven in het gehoorzamen van de woorden van de Heiland?

- Wanneer is het gehoorzamen van de geboden je tot zegen geweest?

Vat Mattheüs naar Joseph Smith 1:19–20 samen: Jezus profeteerde dat de Joden, hoewel zij veel ellende zouden doorstaan, behouden zouden worden dankzij het verbond dat God met hen had gesloten.

Mattheüs naar Joseph Smith 1:21–37

Jezus profeteert over de tekenen van de wederkomst.

De Heiland legt de tekenen uit die waarschuwen voor de verwoesting van Jeruzalem en beantwoordt de tweede vraag van discipelen met een profetie over de tekenen van de wederkomst.

Vraag een cursist Mattheüs naar Joseph Smith 1:21–23 voor te lezen. Laat de klas meelezen en opletten waarom de Heer de tekenen van de wederkomst heeft geopenbaard.

- Waarom is het belangrijk dat de discipelen van Jezus Christus begrip hebben van de tekenen die aan de wederkomst voorafgaan?

Laat een cursist Mattheüs naar Joseph Smith 1:24–26 voorlezen. Laat de klas opletten hoe de Heiland bij zijn wederkomst zal verschijnen.

- Hoe zal de Heiland bij zijn wederkomst verschijnen?
- Wat hebben de uitverkorenen aan deze kennis als zij met misleiding te maken krijgen?

Laat de cursisten Mattheüs naar Joseph Smith 1:27–31 in stilte lezen en letten op welke tekenen aan de wederkomst vooraf zullen gaan.

- Welke beproevingen zullen mensen voor de wederkomst moeten doorstaan?
- Welke hoopvolle tekenen zullen volgens de verzen 27 en 31 aan de wederkomst voorafgaan? (De strekking van de woorden van de cursisten dient de volgende waarheid te omvatten: **Voor de wederkomst van Jezus Christus zullen de uitverkorenen van de Heer worden vergaderd en zal het evangelie in de hele wereld worden gepredikt.**)
- Op welke manieren zien wij tegenwoordig deze profetie in vervulling gaan?

Leg uit dat Mattheüs naar Joseph Smith 1:32–36 nog meer tekenen beschrijft die met de wederkomst gepaard gaan.

Herinner de cursisten aan de waarschuwing van de Heiland dat valse christussen en valse profeten in de laatste dagen zullen proberen ‘zelfs de uitverkorenen [te] misleiden’ (vers 22). Vraag een cursist Mattheüs naar Joseph Smith 1:37 voor te lezen. Laat de klas meelezen en opletten hoe de uitverkorenen ervoor kunnen zorgen dat ze niet worden misleid.

- Hoe kunnen de uitverkorenen ervoor zorgen dat ze niet worden misleid?
- Welk beginsel halen we uit dit vers? (De strekking van de woorden van de cursisten dient de volgende waarheid te omvatten: **Als we het woord van de Heer als een schat verzamelen, zullen we niet worden verleid**. Zet dit beginsel op het bord.)

Laat een cursist het volgende citaat van ouderling M. Russell Ballard van het Quorum der Twaalf Apostelen voorlezen om de cursisten deze waarheid duidelijk te maken:

'Enkele jaren nadat ik zendingspresident in Toronto (Canada) geweest was, kwam een van de geweldige zendelingen met wie ik samengewerkt had me bezoeken. Ik vroeg hem: 'Hoe kan ik je van dienst zijn?'

'"President," zei hij, "Ik denk dat ik mijn getuigenis aan het kwijtraken ben."

'Ik kon mijn oren niet geloven. Ik vroeg hem hoe dat mogelijk was.

'"Ik heb voor het eerst wat antimormoonse lectuur gelezen", zei hij. "Ik zit met vragen die niemand kan beantwoorden. Ik ben verward en ik denk dat ik mijn getuigenis aan het kwijtraken ben." ('When Shall These Things Be?' *Ensign*, december 1996, 60.)

Laat de cursisten bedenken of zij, of mensen die ze kennen, weleens iets gelijkaardigs hebben meegemaakt.

- Wat voor advies zou je iemand in deze situatie geven? Waarom?

Laat een cursist het verhaal van ouderling Ballard verder voorlezen:

'Ik vroeg hem naar zijn vragen. Het waren de meest voorkomende anti-mormoonse kwesties, maar ik vroeg hem om wat tijd zodat ik zinvolle antwoorden kon geven. Dus we maakten een nieuwe afspraak voor tien dagen later. Ik zei hem dat ik dan al zijn vragen zou beantwoorden. Toen hij doorging, hield ik hem tegen.

'"Je hebt me vandaag een aantal vragen gesteld", zei ik. "Nu heb ik er één voor jou."

'"Ja, president?"

'"Wanneer heb je voor het laatst in het Boek van Mormon gelezen?" vroeg ik.

'Hij keek weg. Hij staarde een tijdje naar de grond. Daarna keek hij me aan. "Dat is alweer een poosje geleden", gaf hij toe.

'"Oké", zei ik. "Jij hebt mij een opdracht gegeven. Het is alleen maar normaal dat ik jou er een geef. Beloof me dat je tussen nu en onze volgende afspraak dagelijks minstens één uur in het Boek van Mormon leest." Daar stemde hij mee in.

'Tien dagen later kwam hij terug naar mijn kantoor en ik was er klaar voor. Ik haalde mijn papieren tevoorschijn om zijn vragen te beantwoorden, maar hij hield me tegen.

'"President," zei hij, "dat hoeft niet." Hij legde uit: "Ik weet dat het Boek van Mormon waar is. Ik weet dat Joseph Smith een profeet van God is."

'"Dat is mooi", zei ik. "Maar ik ga je vragen toch beantwoorden. Ik heb er veel tijd in gestoken, dus luister maar gewoon."

'Ik beantwoordde al zijn vragen en vroeg vervolgens: "Wat heb je hieruit geleerd?"

'Hij zei: "Ik heb geleerd dat ik de Heer evenveel tijd moet geven".' ('When Shall These Things Be?' Ensign, december 1996, 60.)

- Wat heeft deze ervaring te maken met het beginsel dat we in vers 37 hebben gevonden?

- Ben jij weleens gezegend toen je het woord des Heren als een schat verzamelde?

Mattheüs naar Joseph Smith 1:38–55

Jezus leert zijn discipelen hoe ze zich op zijn wederkomst dienen voor te bereiden.

Leg uit dat Jezus in gelijkenissen sprak om zijn discipelen te leren hoe ze zijn woord als een schat dienden te verzamelen en hoe ze zich op zijn wederkomst dienden voor te bereiden.

Deel de klas op in groepjes van twee. Laat in elk groepje de ene cursist Mattheüs naar Joseph Smith 1:38–46 en de andere Mattheüs naar Joseph Smith 1:47–54 bestuderen. Laat de cursisten in hun tekstblok zoeken naar leerstellingen en beginselen en die dan noteren.

Geef de cursisten voldoende tijd, laat hen de gelijkenissen voor hun partner samenvatten en de volgende vragen bespreken:

- Welke waarheden heb je gevonden?
- Hoe verduidelijkte de Heiland deze waarheden in jouw tekstblok?

Laat enkele cursisten verslag uitbrengen over de waarheden die ze hebben teruggevonden, zoals: **Alleen onze hemelse Vader weet wanneer de wederkomst van de Heiland zal plaatsvinden. Als we naar de tekenen uitkijken en de geboden van de Heer onderhouden, zullen we op de wederkomst van de Heiland voorbereid zijn.**

Neem de waarheden door die in Mattheüs naar Joseph Smith voorkomen en laat de cursisten overwegen hoe deze waarheden een antwoord geven op de vragen die ze aan het begin van de les hebben genoteerd. Nodig de cursisten uit van de besproken waarheden te getuigen.

Laat een cursist het volgende citaat van ouderling Dallin H. Oaks van het Quorum der Twaalf Apostelen voorlezen (en geef elke cursist zo mogelijk een kopie):

'Wat als de dag van zijn komst morgen is? Als we wisten dat we de Heer morgen zouden ontmoeten — door onze voortijdige dood of door zijn onverwachte komst — wat zouden we dan vandaag doen? Welke bekentenissen zouden we doen? Met welke gewoonten zouden we ophouden? Welke oneffenheden zouden we gladstrijken? Wie zouden we vergiffenis schenken? Wat voor getuigenis zouden we geven?

'Als we dat dan zouden doen, waarom dan niet nu? ('Voorbereiding op de wederkomst', *Liahona*, mei 2004, 9.)

Laat de cursist het antwoord op de volgende vraag opschrijven: Als ik wist dat ik morgen de Heiland zou ontmoeten, wat zou ik dan vandaag veranderen? Moedig de cursisten aan toe te passen wat ze noteerden.

LES 28

Mattheüs 25:1–13

Inleiding

Als Jezus Christus op de Olijfberg met zijn discipelen over de wederkomst spreekt, geeft Hij de gelijkenis van de tien meisjes.

Lessuggesties

Mattheüs 25:1–13

Jezus Christus geeft de gelijkenis van de tien meisjes

Gebruik verhalen om de aandacht te trekken en begrip bij te brengen

Verhalen trekken de aandacht van de cursisten op en brengen hen door plaatsvervangende ervaringen begrip van het evangelie bij. De illustratie van een evangeliebeginsel met een verhaal in een hedendaagse context of in de context van de Schriften, laat de cursisten zien hoe dat beginsel hun leven raakt en wekt het verlangen in hen op om het beginsel toe te passen.

Laat een cursist het volgende citaat van ouderling Jeffrey R. Holland van het Quorum der Twaalf Apostelen voorlezen over een jonge teruggekeerde zendeling die in een getuigenisdienst een persoonlijke ervaring vertelt. Vraag de cursisten hoe ze zich zouden voelen als zij de jongeman in dit verhaal waren.

'Hij vertelde dat hij op achttienjarige leeftijd kort na zijn ordening tot ouderling terugkwam van een date. Er was op die date iets gebeurd waar hij niet trots op was. Hij trad niet in details, en dat was in het openbaar ook beter. Tot op de dag van vandaag weet ik niet wat er precies was gebeurd, maar het was voldoende om zijn geestdrift en zelfachting aan te tasten.

'Toen hij een tijdje in de oprit van zijn ouderlijk huis zat na te denken en oprecht verdrietig was over wat er was gebeurd, kwam zijn moeder, die geen lid was, wanhopig het huis uit rennen, rechtstreeks op zijn auto af. Ze vertelde in enkele woorden dat de jongere broer van deze jongeman net daarvoor in het huis was gevallen, en dat hij zijn hoofd op iets scherps had gestoten en dat hij de een of andere toeval had. De vader, die ook geen lid was, had onmiddellijk een ambulance gebeld, maar het zou even duren voordat er hulp arriveerde.

'"Kom binnen en doe iets!" huilde ze. "Is er in je kerk niet iets dat je kunt doen in zo'n geval? Je draagt hun priesterschap. Kom binnen en doe iets." […]

'Op die avond, waarop iemand van wie hij zielsveel hield zijn geloof en kracht nodig had, [kon deze jongeman] niet doen wat er nodig was. Gezien de gevoelens waar hij net daarvoor mee had geworsteld wegens de zwakheid waaraan hij had toegegeven — wat die ook was — kon hij de Heer niet om de benodigde zegen vragen.' ('Een rein geweten schenkt vertrouwen', *Liahona*, april 2014, 58–59.)

- Wat zou je denken als je de jongeman in dit verhaal was? Waarom is het zo belangrijk om altijd voorbereid te zijn?

Laat de plaat De gelijkenis van de tien meisjes zien. (*Evangelieplatenboek* [2009], nr. 53; zie ook LDS.org.) Herinner de cursisten eraan dat Jezus Christus, toen Hij met zijn discipelen op de Olijfberg was, hun over zijn wederkomst vertelde (zie Mattheüs 24). Vervolgens gaf Hij de gelijkenis van de tien meisjes om te illustreren hoe we ons op de wederkomst moeten voorbereiden.

Vraag een cursist om Mattheüs 25:1–4 voor te lezen. Vraag de klas mee te lezen en te letten op de hoofdelementen van de gelijkenis. Vraag ze naar hun bevindingen. Zet de volgende zinsneden op het bord:

De bruidegom

Wijze en dwaze meisjes

Lampen en olie

Leg uit dat de bruidegom volgens de Joodse traditie samen met zijn naaste vrienden 's avonds naar het huis van de bruid ging voor de bruiloft. Na de bruiloft ging het gezelschap naar het huis van de bruidegom voor een feest. Van de genodigden die zich bij de optocht voegden, werd verwacht dat ze hun eigen lamp of fakkel hadden om aan te geven dat ze bij het gezelschap hoorden en om aan de luister en pracht van de gelegenheid toe te voegen.

Vraag enkele cursisten beurtelings een vers uit Mattheüs 25:5–13 voor te lezen. Vraag de klas om mee te lezen en te letten op wat de vijf wijze meisjes deden en wat de vijf dwaze meisjes deden.

- Wat deden de vijf wijze meisjes? Wat deden de vijf dwaze meisjes?

Vestig de aandacht op de elementen van de gelijkenis op het bord. Vraag de cursisten wat de verschillende elementen betekenen.

Schrijf *Jezus Christus* naast *De bruidegom* op het bord. Leg uit dat de zinsneden 'Toen de bruidegom uitbleef' (vers 5) en 'En te middernacht klonk er een geroep' (vers 6) naar de wederkomst van Jezus Christus verwijzen.

- Wat komen we door deze zinsneden over de wederkomst van Jezus Christus te weten?

Leg uit dat zowel de wijze als de dwaze meisjes, die voor het feest uitgenodigd waren, de leden van de kerk zijn. (Zie Dallin H. Oaks, 'Voorbereiding op de wederkomst', *Liahona*, mei 2004, 8.) Zet *Leden van de kerk* naast *Wijze en dwaze meisjes* op het bord.

Laat de cursisten Mattheüs 25:8–9 doornemen en nadenken over waarom de wijze meisjes geen olie aan de dwaze meisjes gaven. Laat een cursist het volgende citaat

van president Spencer W. Kimball voorlezen. Vraag de klas te luisteren naar wat de olie voorstelt en waarom ze die niet konden delen.

'Het was geen zelfzucht of onvriendelijkheid. De soort olie die nodig is om de weg te verlichten en licht te verschaffen in duisternis, is niet te delen. Hoe kan men gehoorzaamheid aan de wet van tiende delen, gemoedsrust door een rechtschapen levenswijze, of vergaarde kennis? Hoe kan iemand geloof of een getuigenis delen? Hoe kan iemand zijn houding, kuisheid of de ervaring van een zending delen? Hoe kan iemand de voorrechten van de tempel delen? Iedereen moet die olie zelf vergaren. […]

'In de gelijkenis kan men olie op de markt kopen. In ons leven wordt de olie van voorbereiding door een rechtschapen leven druppel voor druppel verzameld. Elke handeling van toewijding en gehoorzaamheid is een druppel voor onze lamp.' (*Faith Precedes the Miracle* [1972], 255–256.)

- Wat stelt de olie in de gelijkenis voor? (Zet de antwoorden van de cursisten, zoals *geestelijke voorbereiding, getuigenis, geloof, bekering* en *ervaring* naast *Lampen en olie* op het bord. U kunt de cursisten vragen om Leer en Verbonden 45:56–57 te lezen en een kruisverwijzing naar Mattheüs 25:8 aan te brengen om ze meer inzicht in de symboliek van de olie te geven.)
- Welke waarheid leren we uit de gelijkenis en uit de opmerkingen van president Kimball over het lenen van geestelijke voorbereiding? (Zet na de antwoorden van de cursisten de volgende waarheid op het bord: **We kunnen geestelijke voorbereiding niet van anderen lenen.**)
- Wat leren we uit de gelijkenis over hoe we ons op de wederkomst moeten voorbereiden? (De strekking van de woorden van de cursisten dient de volgende waarheid te omvatten: **We bereiden ons op de wederkomst voor door ons getuigenis te versterken en onze bekering te verdiepen door middel van dagelijkse rechtschapenheid.** Zet die waarheid op het bord.)

Geef de cursisten het volgende uitreikblad. Laat ze op het uitreikblad manieren noteren waarop ze de 'olie' van geestelijke voorbereiding kunnen verwerven.

Voorbereiding op de wederkomst

Als voorbereiding op de wederkomst ga ik 'olie' in mijn 'lamp' doen door:

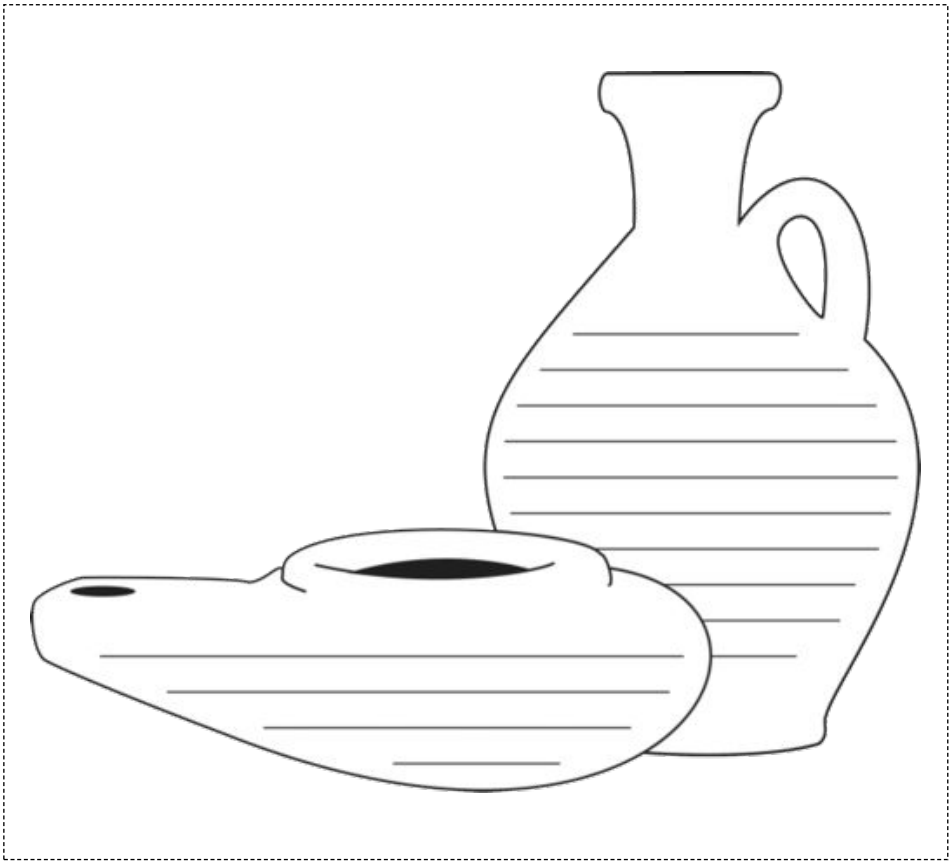

Vraag enkele cursisten na verloop van tijd hun ideeën aan de klas te vertellen.

Vraag een cursist om Mattheüs 25:10–12 voor te lezen. Vraag de klas mee te lezen en te letten op wat de bruidegom tegen de dwaze meisjes zei. Vraag de cursisten naar hun bevindingen.

Leg uit dat er in Mattheüs 25:11 in de Bijbelvertaling van Joseph Smith staat dat de bruidegom zei: 'U kent Mij niet.'

- Wat zegt de uitspraak 'U kent Mij niet' over de vijf dwaze meisjes? Hoe is de Heer kennen anders dan weten dat Hij bestaat?
- Wat zegt dit vers ons over wat we moeten doen om ons op de komst van de Heer voor te bereiden? (Help de cursisten om dit beginsel te vinden: **Om ons op de komst van de Heer voor te bereiden en zijn aanwezigheid waardig te zijn, moeten we Hem leren kennen.**)
- Hoe heb je de Heiland onlangs beter leren kennen?

Herinner de cursisten aan het verhaal aan het begin van de les over de jongeman die op een kritiek moment niet voorbereid was. Leg uit dat de jongeman naar het huis van een oudere man uit zijn wijk snelde, die wat verder in de straat woonde. De oudere man gaf de jongere broer een zalving, waardoor het gewonde kind in afwachting van de ambulance stabiel werd. Laat een cursist het getuigenis van de jongeman voorlezen, dat ouderling Holland aanhaalt:

'"Niemand die niet heeft meegemaakt wat ik die avond meemaakte, zal ooit weten hoe beschaamd en verdrietig ik was omdat ik het priesterschap dat ik droeg niet waardig kon gebruiken. De herinnering is zelfs nog pijnlijker omdat het mijn eigen broertje was die me nodig had en mijn geliefde ouders, die geen lid van de kerk waren, die zo bang waren en het recht hadden om meer van me te verwachten. Maar nu ik vandaag voor jullie sta, kan ik dit beloven", zei hij. "Ik ben niet volmaakt, maar van die avond af aan heb ik nooit meer iets gedaan waardoor ik niet vol vertrouwen de Heer om hulp kon vragen als dat nodig was. Het is een strijd in deze wereld om volgens het evangelie te leven," gaf hij toe, "maar het is een strijd die ik win. Ik heb één keer de veroordelende vinger naar mij voelen wijzen, en ik ben niet van plan dat ooit weer te voelen, als het aan mij ligt. En natuurlijk ligt het *helemaal* aan mij", besloot hij.' ('Een rein geweten schenkt vertrouwen', 59.)

Laat de cursisten nadenken over wat ze moeten doen om geestelijk op de komst van de Heer voorbereid te zijn en zijn aanwezigheid waardig te zijn. U kunt ze aansporen om een of twee van de ideeën op het uitreikblad te omcirkelen en een doel te stellen om zo te leven dat hun geestelijke voorbereiding erop vooruitgaat. Vraag ze om hun uitreikblad mee naar huis te nemen als herinnering aan hun doelen.

LES 29

Mattheüs 25:14–46

Inleiding

Jezus Christus leert zijn discipelen op de Olijfberg over de wederkomst en vertelt de gelijkenis van de talenten. Hij legt eveneens uit dat Hij bij zijn wederkomst de rechtvaardigen van de goddelozen zal scheiden.

Lessuggesties

Mattheüs 25:14–30

Jezus Christus leert zijn discipelen de gelijkenis van de talenten.

Leg voor de les begint vijf munten aan een kant van het lokaal en twee munten aan de andere kant. Houd acht andere munten klaar in uw broekzak.

Laat bij het begin van de les drie cursisten naar voren komen om u te helpen een gelijkenis uit te beelden die Jezus Christus zijn discipelen leerde als onderdeel van zijn onderricht over de wederkomst.

Vraag een cursist Mattheüs 25:14–18 voor te lezen. Laat de klas meelezen en opletten wat elke slaaf kreeg en wat hij daarmee deed.

- Wat gaf de heer aan elk van zijn slaven? (Leg uit dat de talenten in deze gelijkenis geldbedragen voorstellen. Neem de acht munten uit uw zak, geef er vijf aan een cursist, twee aan de andere en één aan de derde.)
- Wat deden de slaven met het geld dat ze hadden gekregen?

Laat de cursist met de vijf muntstukken naar de ene kant van de klas gaan en daar de vijf muntstukken nemen die u daar had gelegd. Laat de cursist met de twee muntstukken naar de ander kant van de klas gaan en daar de twee muntstukken nemen die u daar had gelegd. Laat de cursist met de ene munt die munt verstoppen of doen alsof hij of zij hem begraaft.

Laat de cursisten de munten teruggeven en naar hun plaats terugkeren. Zet de volgende elementen van de gelijkenis op het bord (zonder de interpretatie die tussen haakjes staat):

De heer van de slaven (de Heer Jezus Christus)

De slaven (discipelen van de Heer)

De talenten (de gaven en capaciteiten die de Heer zijn discipelen schenkt)

- Wat zouden de elementen in deze gelijkenis kunnen voorstellen? (Leg uit dat we sommige van onze sterfelijke gaven en capaciteiten in ons voorsterfelijke leven hebben ontvangen en ontwikkeld. Wij kunnen ervoor kiezen om deze en andere gaven tijdens ons sterfelijk leven te ontwikkelen.)

- Welke reden wordt er in Mattheüs 25:15 opgegeven waarom de heer zijn slaven een verschillend aantal talenten gaf? (Wijs de cursisten er na hun antwoorden op dat de zinsnede 'ieder naar zijn bekwaamheid' betekent dat God ons de gaven en capaciteiten geeft die wij in onze omstandigheden nodig hebben.)

Lees de volgende vragen voor en laat de cursisten nadenken over het antwoord:

- Op welke slaaf lijk jij het meest: degene die vijf talenten kreeg, twee talenten of één talent? Waarom?

Laat een cursist Mattheüs 25:19–21 voorlezen. Laat de klas meelezen en opletten wat de heer zei tegen de slaaf die vijf talenten had gekregen.

- Wat zei de heer tegen de eerste slaaf?

Leg uit dat 'over veel zal ik u aanstellen' en 'ingaan in de vreugde van uw heer' (Mattheüs 25:21) verwijzen naar de vervulling van ons goddelijke potentieel en het ontvangen van het eeuwige leven bij onze hemelse Vader.

- Welk beginsel kunnen wij uit de ervaring van de eerste slaaf leren? (De cursisten kunnen bijvoorbeeld het volgende beginsel noemen: **Als wij trouw de gaven en capaciteiten die de Heer ons heeft gegeven, gebruiken, dan kunnen we ons goddelijke potentieel vervullen en het eeuwige leven ontvangen.**)
- Hoe kunnen we de gaven en capaciteiten die de Heer ons heeft gegeven zoal trouw gebruiken?

Leg uit dat de tweede slaaf had kunnen klagen toen hij zag dat de eerste slaaf vijf talenten kreeg en hij slechts twee. In plaats daarvan gebruikte hij trouw de talenten die hij had gekregen.

Laat een cursist Mattheüs 25:22–23 voorlezen. Laat de klas meelezen en opletten wat de meester zei tegen de slaaf die twee talenten had gekregen.

- Wat zei de meester tegen de slaaf die twee talenten had gekregen?
- Waarom denk je dat de eerste twee slaven hetzelfde antwoord kregen van hun meester, ook al hadden ze niet evenveel geld gekregen?
- Welk beginsel kunnen wij uit de ervaring van de tweede slaaf leren? (De strekking van de woorden van de cursisten dient de volgende waarheid te omvatten: **De Heer zal ons zegenen als we trouw de gaven en capaciteiten die Hij ons heeft gegeven, gebruiken, ongeacht hoeveel we er hebben gekregen of wat ze ook mogen zijn**. Schrijf dit beginsel op het bord in de bewoordingen van de cursisten.)

Laat de klas overdenken of ze ooit het gevoel hebben gehad dat iemand anders meer of betere gaven of capaciteiten had dan zij. Wijs de cursisten op het beginsel dat u net op het bord hebt gezet.

- Hoe kan dit beginsel ons helpen als we het gevoel hebben dat iemand anders meer of betere gaven heeft gekregen dan wij?

Laat een cursist het volgende citaat van ouderling Quentin L. Cook van het Quorum der Twaalf Apostelen voorlezen:

'De groei van onze talenten is de beste maatstaf voor onze persoonlijke vooruitgang. […] Zegeningen vergelijken, is vrijwel de beste manier om vreugde te verdrijven. Wij kunnen niet tegelijk dankbaar en jaloers zijn. Als wij oprecht de Geest van de Heer bij ons willen hebben en vreugde en geluk willen ervaren, dan dienen we ons te verheugen in onze zegeningen en dankbaar te zijn.' ('Rejoice!', *Ensign*, november 1996, 29–30.)

- Hoe kunnen wij ontdekken welke gaven en capaciteiten de Heer ons heeft gegeven?

Geef elke cursist een vel papier en vraag ze hun naam bovenaan het blad te schrijven. Laat ze hun vel papier aan de persoon naast hen doorgeven. Laat de cursisten opschrijven welke gave of capaciteit ze zien in de persoon van wie de naam bovenaan het blad staat. Laat de blaadjes de hele klas rondgaan tot iedereen op elk blad een gave of capaciteit heeft genoteerd.

Creëren van een liefdevolle, respectvolle en doelgerichte leeromgeving

Cursisten die weten dat hun leerkracht en medecursisten ze een warm hart toedragen en respecteren, komen eerder met een leergierige houding naar de les. De acceptatie en liefde die ze voelen, kan hun hart verzachten, angst doen afnemen en het nodige verlangen en zelfvertrouwen geven om hun gedachten, ervaringen en gevoelens in de klas te bespreken.

Laat de cursisten na een paar minuten de blaadjes aan de oorspronkelijke eigenaar teruggeven. Geef de cursisten de tijd om te lezen welke gaven en capaciteiten de anderen in hen zien. Laat hen dan een antwoord op de volgende vraag noteren op hun blad:

- Hoe kun je een van je gaven gebruiken om het werk van de Heer te bevorderen?

Wijs erop dat de gelijkenis van de talenten waarschuwingen bevat over de gaven en capaciteiten die wij hebben gekregen. Laat enkele cursisten beurtelings een vers voorlezen uit Mattheüs 25:24–30. Laat de klas meelezen en opletten hoe de heer reageerde op de slaaf die zijn talent had verborgen. Nadat vers 27 is voorgelezen, legt u uit dat *rente* hetzelfde betekent als intrest (vergoeding voor het investeren of uitlenen van geld).

- Waarom verstopte de laatste slaaf zijn talent? Hoe reageerde de heer op de keuze van deze slaaf?
- Wat was er mis met de daden van de slaaf, ook al was hij het geld van zijn meester niet kwijtgeraakt?
- Hoe zou de heer volgens jou hebben gereageerd als de slaaf twee talenten had meegebracht?
- Wat gebeurde er met het ene talent dat de heer aan de slaaf had gegeven? (Het werd van hem weggenomen en aan iemand anders gegeven.)

Laat een cursist de volgende uitspraak van ouderling Sterling W. Sill van de Zeventig voorlezen. Laat de klas opletten waarom wij gaven en capaciteiten verliezen als we ze niet gebruiken om goed te doen.

'Het verlies [van de derde slaaf] werd niet veroorzaakt doordat hij iets verkeerds had gedaan, maar omdat zijn angst hem had verhinderd [om] ook maar iets te doen. Toch is dit de manier waarop de meeste van onze zegeningen verloren gaan. […]

[…] Als iemand de spieren in zijn arm niet gebruikt, verliest die zijn kracht. […] Als wij onze capaciteiten niet ontwikkelen, raken we ze kwijt. Toen de mensen in vroegere tijden het priesterschap niet eerden, werd het van hen weggenomen. […] Noch geestelijke, noch verstandelijke, noch lichamelijke talenten ontwikkelen zich als ze in de aarde zijn begraven.' (*The Law of the Harvest* [1963], 375.)

- Welke beginselen kunnen wij leren van de slaaf die zijn talent verborg? (De strekking van de antwoorden van de cursisten dient de volgende waarheid te omvatten: **Angst kan ons beletten de gaven en capaciteiten die de Heer ons heeft gegeven, te gebruiken**. **Als wij onze geestelijke gaven niet ontwikkelen en gebruiken om goed te doen, raken we ze kwijt**.)
- Hoe kan angst ons beletten om onze gaven en capaciteiten te gebruiken om goed te doen?

Nodig de cursisten uit te getuigen van de besproken beginselen. Moedig hen aan hun gaven en capaciteiten te gebruiken om het werk van de Heer te bevorderen.

Mattheüs 25:31–46

De Heiland voorspelt dat bij zijn wederkomst de goddelozen van de rechtvaardigen zullen worden gescheiden.

Laat de plaat 'De wederkomst' zien (*Evangelieplatenboek* [2009], nummer 66; zie ook LDS.org). Laat een cursist Mattheüs 25:31–33 voorlezen. Laat de klas meelezen en opletten wat de Heer bij zijn wederkomst zal doen met de mensen op aarde.

- Wat zal de Heer bij zijn wederkomst met de mensen op aarde doen?
- Welke dieren gebruikt de Heer om de goddelozen voor te stellen? En de rechtvaardigen?

Deel de klas op in groepjes van twee. Laat de helft van de groepjes Mattheüs 25:34–40 aan elkaar voorlezen en opzoeken hoe de Heer bepaalt wie de 'schapen' zijn (Mattheüs 25:32–33). Laat de andere groepjes Mattheüs 25:41–46 aan elkaar voorlezen en opzoeken hoe de Heer bepaalt wie de 'bokken' zijn (Mattheüs 25:32–33).

Laat na voldoende tijd elk groepje samenwerken met een groepje dat een andere passage had gelezen. Laat de cursisten samenvatten wat ze hebben gelezen en de volgende vragen in hun groepje bespreken:

- Hoe maakt de Heer het onderscheid tussen degenen die Hem liefhebben (de schapen) en zij die dat niet doen (de bokken)?
- Welk beginsel kunnen we uit deze verzen leren?

Laat uit elk groepje een cursist naar voren komen en het beginsel dat zij ontdekten, op het bord schrijven. De strekking van de antwoorden van de cursisten dient het volgende beginsel te omvatten: **Als wij van anderen houden en hen dienen, tonen we onze liefde voor de Heer**. **Als wij de noden van anderen negeren, negeren we de Heer.**

Stel vragen in de strekking van onderstaande voorbeelden om de cursisten deze beginselen verder duidelijk te maken:

- Hoe zou iemand die aan de rechterhand van de Heer zit, reageren als zijn of haar zusje hulp vraagt met haar huiswerk?
- Hoe zou iemand die aan de linkerhand van de Heer zit, reageren als een schoolgenoot in de gang zijn of haar boeken laat vallen?
- Hoe kan onze omgang met anderen erop verbeteren als we deze beginselen begrijpen?

Laat de cursisten overdenken hoe ze de voorbije 24 uur anderen hebben bejegend. Laat ze overwegen om zich in de toekomst zo nodig anders te gedragen in een gelijkaardige situatie. Moedig de cursisten aan manieren te bedenken waarop ze vaker anderen kunnen liefhebben en dienen, en nodig hen uit om hun ideeën ten uitvoer te brengen. U kunt dit tijdens de volgende les opvolgen en de cursisten aanmoedigen positieve ervaringen te vertellen.

LES 30

Mattheüs 26:1–30

Inleiding

Twee dagen voor het Pascha zweert Judas samen met de Joodse leiders die Jezus wilden doden. Op de avond van het Pascha stelt Jezus het avondmaal in.

Lessuggesties

Houd bij uw voorbereiding uw cursisten voor ogen.

Overweeg tijdens uw voorbereiding hoe u de cursisten wil aanmoedigen de geleerde leerstellingen en beginselen toe te passen. President Thomas S. Monson heeft evangelieleerkrachten aan het volgende herinnerd: 'Het doel van evangelieonderwijs […] is niet "het uitstorten van informatie" over de hoofden van de cursisten. […] *Het doel is iemand zo te inspireren dat hij of zij gaat nadenken, gaat voelen, om vervolgens iets te doen aan het naleven van de evangeliebeginselen*' (Conference Report, oktober 1970, 107).

Mattheüs 26:1–16

Judas zweert samen met de Joodse leiders die Jezus willen doden.

Zet voor de les begint een tafel klaar met een tafelkleedje, enkele pitabroodjes (of beschuitjes) en een beker. Leg na het openingsgebed uit dat onder andere deze voorwerpen in de tijd van Christus tijdens het Pascha bij de Joden op de tafel stonden.

- Wat was het doel van het Pascha? (Het Pascha werd in de tijd van Mozes ingesteld om de kinderen van Israël eraan te herinneren dat de engel der verwoesting hun huis was voorbijgegaan en de eerstgeboren kinderen van Egypte had gedood [zie Exodus 12:21–28; 13:14–15]. Bij het Pascha offerden de Israëlieten een lam en smeerden ze het bloed aan hun deurstijl. Dit lam is een symbool voor de Messias, die zou komen en wiens zoenoffer het mensdom zou redden van dood en zonde [zie Gids bij de Schriften, 'Pascha', scriptures.lds.org].)

Laat een cursist Mattheüs 26:1–2 voorlezen. Laat de klas meelezen en opletten wat er volgens Jezus zou gebeuren na het Pascha.

- Wat zou er volgens Jezus na het Pascha gebeuren?

Laat een cursist Mattheüs 26:3–5 voorlezen. Laat de klas meelezen en opletten wie op dat moment een plan beraamde om Jezus te doden.

- Waarom besloten de schriftgeleerden en overpriesters te wachten tot na het Pascha om Jezus te doden?

Vat Mattheüs 26:6–13 samen: toen Jezus in Bethanië was, kwam er een vrouw naar Hem toe met zeer kostbare zalf en zij zalfde Hem als voorbereiding op zijn nakende dood en begrafenis. Sommige discipelen, zoals Judas, die een van de Twaalf Apostelen en de penningmeester was, klaagden dat de zalf verkocht had

kunnen worden ten bate van de armen. Judas was niet echt bezorgd om de armen, hij wilde het geld voor zichzelf houden (zie Johannes 12:4–6). (*Noot:* De zalving van Jezus in Bethanië zal meer in detail besproken worden tijdens de les over Markus 11–14.)

Laat een cursist Mattheüs 26:14–16 voorlezen. Laat de klas meelezen en opletten wat Judas deed nadat de Heiland hem voor zijn geklaag had terechtgewezen.

- Wat deed Judas? (Hij spande samen met de overpriesters, zodat zij Jezus zouden kunnen opsporen en arresteren.)
- Hoeveel geld kreeg Judas van de overpriesters voor het bezorgen van Jezus?

Leg uit dat 'volgens de wet van Mozes dertig sikkel zilver de compensatie was voor de dood van een slaaf (zie Exodus 21:32). […] Dat lage bedrag geeft aan hoe weinig respect Judas en de overpriesters voor de Heiland hadden.' (*New Testament Seminary Student Manual* [Church Educational System manual, 2014], 81.) Het was ook de vervulling van een oudtestamentische profetie over Judas' verraad van de Heiland (zie Zacharia 11:12).

Mattheüs 26:17–25

Jezus en zijn discipelen gebruiken het paasmaal.

Laat een spiegel zien en vraag:

- Op welke manieren kunnen spiegels nuttig zijn?

Laat een cursist het volgende citaat van president Dieter F. Uchtdorf van het Eerste Presidium voorlezen:

'Vaak gaan we een diepere blik in onze ziel uit de weg en zien we onze zwakheden, beperkingen en angsten niet onder ogen. […]

Maar het vermogen om onszelf duidelijk te zien is van wezenlijk belang voor onze geestelijke groei en ons welzijn. […]

Ik geef u ter overweging dat de heilige Schriften en de conferentietoespraken een doeltreffende spiegel voor zelfonderzoek vormen' ('Ben ik het, Heere?', *Liahona*, november 2014, 58).

- In welk opzicht lijken de Schriften en de conferentietoespraken op een spiegel?

Laat de cursisten bij hun studie van Mattheüs 26:17–25 letten op een beginsel dat hen helpt hun zwakheden te herkennen en te overwinnen.

Vat Mattheüs 26:17–19 samen: Jezus stuurde zijn discipelen de stad Jeruzalem in om een kamer te zoeken waar ze het paasmaal konden gebruiken.

Laat een cursist Mattheüs 26:20–21 voorlezen. Laat de klas meelezen en opletten wat Jezus tijdens de paasmaaltijd tegen zijn apostelen zei.

- Wat zei Jezus tegen zijn apostelen?
- Als jij een van de apostelen was geweest, wat zou je dan gedacht hebben?

Laat een cursist Mattheüs 26:22 voorlezen. Laat de klas meelezen en opletten hoe de apostelen reageerden op wat Jezus zei.

- Welke vraag stelden de apostelen?
- Wat leert de vraag: 'Ik ben het toch niet, Heere?' ons over de elf getrouwe apostelen?
- Wat kunnen wij uit deze verzen leren over hoe discipelen van Jezus Christus dienen te reageren als ze de woorden van de Heer horen? (Laat de cursisten antwoorden en schrijf dan het volgende beginsel op het bord: **Wanneer discipelen van Jezus Christus het woord van de Heer horen, onderzoeken zij hun eigen leven om te bepalen hoe het op hen van toepassing is.**)

Laat een cursist de volgende uitspraak van president Uchtdorf voorlezen:

'De discipelen trokken de waarheid van wat [Jezus] zei niet in twijfel. Ook keken ze niet om zich heen, wijzend naar een ander met de vraag: "Is hij het?"

In plaats daarvan waren zij "zeer bedroefd en ieder van hen begon tegen Hem te zeggen: *Ben ik het, Heere?"* (Mattheüs 26:22).

Ik vraag me af wat wij zouden doen. […] Zouden we kijken naar anderen om ons heen en in ons hart zeggen: 'Hij bedoelt zeker broeder Jansen. Ik vond hem altijd al zo apart.' Of: 'Het is maar goed dat broeder De Bruin hier is. Deze boodschap is echt voor hem bestemd.' Of zouden we, net als die discipelen van weleer, naar onszelf kijken en die indringende vraag stellen: "Ben ik het?" ('Ik ben het toch niet, Here?', 56).'

- Op welke manieren kunnen wij zoal in de verleiding komen om de woorden van de Heer te negeren en te veronderstellen dat ze voor iemand anders zijn bedoeld?

Laat een andere cursist het volgende citaat van president Uchtdorf voorlezen en laat de klas opletten wat president Uchtdorf ons aanraadt te doen als we de woorden van de Heer horen:

'In deze eenvoudige woorden *"Ben ik het, Heere?"* ligt het begin van de wijsheid en de weg naar persoonlijke bekering en blijvende verandering besloten. […]

We moeten onze hoogmoed laten varen, door onze ijdelheid heen prikken en nederig vragen: *"Ben ik het, Heere?"*

En als het antwoord onverhoopt luidt: "Ja, mijn zoon [of dochter], er zijn dingen die je verbeteren moet, dingen die Ik je kan helpen overwinnen", bid ik dat we dat antwoord zullen aanvaarden, nederig onze zonden en tekortkomingen erkennen, en daarna onze levenswijze aan te passen, zodat we betere mensen worden' ('Ben ik het, Heere?' 56, 58).

- Hoe ben jij gezegend door de woorden van de Heer toe te passen en in je leven veranderingen aan te brengen?

Geef uw getuigenis van het beginsel dat de cursisten eerder hebben geleerd. Moedig de cursisten aan hun eigen leven onder de loep te nemen als ze de

woorden van de Heer horen of lezen, en meteen te handelen naar de ingevingen die ze ontvangen.

Laat een cursist Mattheüs 26:23–25 voorlezen. Laat de klas meelezen en letten op het antwoord van de Heiland op de vragen van de apostelen.

Leg uit dat Judas meteen vertrok nadat hij door Jezus als verrader was aangeduid (zie Johannes 13:30).

Mattheüs 26:26–30

Jezus Christus stelt het avondmaal in tijdens het paasmaal.

Laat de plaat Het laatste avondmaal zien (*Evangelieplatenboek* [2009], nummer 54; zie ook LDS.org). Vertel de cursisten dat de Heiland de verordening van het avondmaal instelde toen Hij het paasmaal met zijn apostelen nuttigde.

Laat de cursisten de volgende vragen in hun aantekenschrift of Schriftendagboek beantwoorden (U kunt deze vragen op het bord zetten voor de les begint.):

> *Wat was je aan het doen toen je de laatste keer aan het avondmaal deelnam? Wat dacht je? Wat was je gevoel erbij?*

Houd de beker en het brood omhoog. Laat een cursist Mattheüs 26:26–29 voorlezen. Laat de klas meelezen en opletten wat de Heer met het brood en de inhoud van de beker deed.

- Wat deed de Heer met het brood en de inhoud van de beker?
- Wat stellen deze symbolen van het avondmaal volgens deze verzen voor? (De cursisten dienen de volgende waarheid te vinden: **De symbolen van het avondmaal stellen het lichaam en het bloed van Jezus Christus voor, dat Hij als offer voor ons bracht.**)

Leg uit dat de Bijbelvertaling van Joseph Smith meer inzicht in deze verzen biedt. Laat de cursisten in stilte Mattheüs 26:22 uit de Bijbelvertaling van Joseph Smith lezen. Laat hen ook Mattheüs 26:24–25 uit de Bijbelvertaling van Joseph Smith lezen (in de Gids bij de Schriften). Laat de cursisten opzoeken in welk opzicht deze geïnspireerde vertaling verschillend is en wat we daaruit kunnen leren over een belangrijk doel van het avondmaal.

- Waarom heeft Jezus Christus het avondmaal ingesteld? (Zet na de antwoorden van de cursisten de volgende waarheid op het bord: **Jezus Christus heeft het avondmaal ingesteld, zodat wij Hem en zijn zoenoffer voor onze zonden indachtig zouden zijn.**)

- Wat kunnen wij zoal doen om ervoor te zorgen dat het avondmaal ons ertoe brengt Jezus Christus en zijn zoenoffer voor onze zonden indachtig te zijn?
- Welke uitwerking heeft de Heiland en zijn verzoening indachtig zijn op jouw gevoelens en ervaringen tijdens het avondmaal gehad?

Stel de volgende vraag om een ander beginsel aan te halen:

- Wat kunnen wij volgens de verzen 27–28 dankzij het vergieten van het bloed van Christus ontvangen als wij van het avondmaal nemen? (Vergeving van onze zonden)

Wijs erop dat het niet volstaat om bij het avondmaal van het brood te eten en van het water te drinken om vergeving van onze zonden te ontvangen. Wij moeten geloof in Jezus Christus oefenen, ons bekeren en met een oprechte bedoeling aan het avondmaal deelnemen door Hem altijd indachtig te zijn en zijn geboden te onderhouden. Als wij waardig van het avondmaal nemen, hernieuwen we onze doopverbonden. Zet de volgende waarheid op het bord: **Als wij ons bekeren en met een oprechte bedoeling aan het avondmaal deelnemen, kunnen we vergeving van onze zonden ontvangen.**

Laat de cursisten in hun aantekenschrift of Schriftendagboek noteren hoe ze de waarheden die ze in Mattheüs 26 over het avondmaal hebben teruggevonden, gaan toepassen. Laat enkele cursisten die daartoe bereid zijn hun antwoorden aan de klas vertellen.

Laat een cursist Mattheüs 26:29 nog een keer voorlezen. Laat de klas meelezen en opletten wanneer de Heiland de volgende keer aan het avondmaal zal deelnemen. Vraag de cursisten naar hun bevindingen.

Leg uit dat 'het avondmaal niet alleen symbool staat voor de verzoening van de Heiland, maar ook vol verwachting uitkijkt naar het moment waarop Hij in heerlijkheid op aarde zal terugkeren (zie 1 Korinthe 11:26)' (*New Testament Student Manual*, 83). Als wij onze verbonden nakomen en tot het einde toe volharden, dan zullen wij in de toekomst samen met de Heiland aan het avondmaal deelnemen (zie LV 27:4–14).

Geef tot slot uw getuigenis van de waarheden die in deze les zijn besproken.

THUISSEMINARIELES

Mattheüs 23:1–26:30 (unit 6)

Lesmateriaal voor de thuisseminarieleerkracht

Samenvatting van dagelijkse thuisseminarielessen

De volgende samenvatting van de leerstellingen en beginselen die de cursisten bij hun studie van Mattheüs 23:1–26:30 (unit 6) geleerd hebben, is niet bedoeld om als onderdeel van uw les te worden behandeld. Uw les richt zich op slechts enkele van deze leerstellingen en beginselen. Volg de indrukken van de Heilige Geest terwijl u nadenkt over de behoeften van uw cursisten.

Dag 1 (Mattheüs 23)

De cursisten leerden dat Jezus de Joodse leiders berispte en dat wij ervoor kunnen kiezen de wetten van God te gehoorzamen ondanks het huichelachtige gedrag van anderen. Zij leerden dat wij zullen worden vernederd als wij proberen ons boven anderen te verheffen, en als wij nederig zijn en anderen dienen, dan zal de Heer ons verhogen. Zij leerden eveneens dat als wij ernaar streven vanbinnen geestelijk rein te worden, onze keuzes daardoor beïnvloed worden; en als wij bereid zijn door de Heiland te worden verlost, dan zullen wij zijn verzorging en bescherming genieten.

Dag 2 (Mattheüs 24)

Uit de woorden van de Heiland over zijn wederkomst leerden de cursisten het volgende: Als wij standvastig blijven en niet overwonnen worden, zullen we worden gered. Voor de wederkomst van Jezus Christus zullen de uitverkorenen van de Heer worden vergaderd en zal het evangelie in de hele wereld worden gepredikt. Als wij het woord van de Heer als een schat verzamelen, zullen we niet worden verleid. Alleen onze hemelse Vader weet wanneer de wederkomst van de Heiland plaatsvindt. Als we naar de tekenen uitkijken en de geboden van de Heer onderhouden, zullen we op de wederkomst van de Heiland voorbereid zijn.

Dag 3 (Mattheüs 25)

Bij het bestuderen van de gelijkenis van de tien meisjes leerden zij dat wij geen geestelijke voorbereiding van anderen kunnen lenen en dat wij ons op de wederkomst voorbereiden door ons getuigenis en onze bekering te doen groeien door dagelijkse rechtschapenheid. Zij leerden eveneens dat wij Hem dienen te leren kennen als wij klaar willen zijn voor de wederkomst en waardig willen zijn in zijn tegenwoordigheid te vertoeven. De cursisten stonden ook even stil bij de gelijkenis van de talenten en leerden dat angst ons kan beletten de gaven en capaciteiten die de Heer ons heeft gegeven, te gebruiken; en als wij onze geestelijke gaven niet ontwikkelen en gebruiken om goed te doen, raken we ze kwijt.

Dag 4: (Mattheüs 26:1–30)

Bij hun studie van de laatste dagen van de sterfelijke bediening van Jezus Christus leerden de cursisten dat wanneer discipelen van Jezus Christus het woord van de Heer horen, zij hun eigen leven onderzoeken om te bepalen hoe het op hen van toepassing is. Zij leerden dat de symbolen van het avondmaal het lichaam en het bloed van Jezus Christus voorstellen, dat Hij als offer voor ons bracht en dat Jezus Christus het avondmaal heeft ingesteld, zodat wij Hem en

zijn zoenoffer voor onze zonden indachtig zouden zijn. De cursisten leerden eveneens dat wij vergeving van onze zonden kunnen ontvangen als we ons bekeren en met een oprechte bedoeling aan het avondmaal deelnemen.

Inleiding

Jezus Christus leert zijn discipelen op de Olijfberg over de wederkomst en vertelt de gelijkenis van de talenten.

Lessuggesties

Mattheüs 25:14–30

Jezus Christus leert zijn discipelen de gelijkenis van de talenten.

Leg voor de les begint vijf munten aan een kant van het lokaal en twee munten aan de andere kant. Houd acht andere munten klaar in uw broekzak.

Laat bij het begin van de les drie cursisten naar voren komen om u te helpen een gelijkenis uit te beelden die Jezus Christus zijn discipelen leerde als onderdeel van zijn onderricht over de wederkomst.

Vraag een cursist Mattheüs 25:14–18 voor te lezen. Laat de klas meelezen en opletten wat elke slaaf kreeg en wat hij daarmee deed.

- Wat gaf de heer aan elk van zijn slaven? (Leg uit dat de talenten in deze gelijkenis geldbedragen voorstellen. Neem de acht munten uit uw zak, geef er vijf aan een cursist, twee aan de andere en één aan de derde.)
- Wat deden de slaven met het geld dat ze hadden gekregen?

Laat de cursist met de vijf muntstukken naar de ene kant van de klas gaan en daar de vijf muntstukken nemen die u daar had gelegd. Laat de cursist met de twee muntstukken naar de ander kant van de klas gaan en daar de twee muntstukken nemen die u daar had gelegd. Laat de cursist met de ene munt die munt verstoppen of doen alsof hij of zij hem begraaft.

Laat de cursisten de munten teruggeven en naar hun plaats terugkeren. Zet de volgende elementen van de gelijkenis op het bord (zonder de interpretatie die tussen haakjes staat):

De heer van de slaven (de Heer Jezus Christus)

De slaven (discipelen van de Heer)

De talenten (de gaven en capaciteiten die de Heer zijn discipelen schenkt)

- Wat zouden de elementen in deze gelijkenis kunnen voorstellen? (Help de cursisten indien nodig te bepalen wie en wat deze elementen voorstellen. Schrijf achter elk element de interpretatie ervan op het bord. Leg uit dat we sommige van onze sterfelijke gaven en capaciteiten in ons voorsterfelijk leven

hebben ontvangen en ontwikkeld. Wij kunnen ervoor kiezen om deze en andere gaven tijdens ons sterfelijk leven te ontwikkelen.)

- Welke reden wordt er in Mattheüs 25:15 opgegeven waarom de heer zijn slaven een verschillend aantal talenten gaf? (Wijs de cursisten er na hun antwoorden op dat de zinsnede 'ieder naar zijn bekwaamheid' betekent dat God ons de gaven en capaciteiten geeft die wij in onze omstandigheden nodig hebben. Iedereen heeft van God een geestelijke gave gekregen [zie LV 46:11]. Leg uit dat onze eigenwaarde niet wordt bepaald door de hoeveelheid talenten die wij hebben gekregen.)

Lees de volgende vragen voor en laat de cursisten nadenken over het antwoord:

- Op welke slaaf lijk jij het meest: degene die vijf talenten kreeg, twee talenten of één talent? Waarom?

Laat een cursist Mattheüs 25:19–21 voorlezen. Laat de klas meelezen en opletten wat de heer zei tegen de slaaf die vijf talenten had gekregen.

- Wat zei de heer tegen de eerste slaaf?

Leg uit dat 'over veel zal ik u aanstellen' en 'ingaan in de vreugde van uw heer' (Mattheüs 25:21) verwijzen naar de vervulling van ons goddelijke potentieel en het ontvangen van het eeuwige leven bij onze hemelse Vader.

- Welk beginsel kunnen wij uit de ervaring van de eerste slaaf leren? (De cursisten kunnen bijvoorbeeld het volgende beginsel noemen: **Als wij trouw de gaven en capaciteiten die de Heer ons heeft gegeven, gebruiken, dan kunnen we ons goddelijke potentieel vervullen en het eeuwige leven ontvangen.**)
- Hoe kunnen we de gaven en capaciteiten die de Heer ons heeft gegeven zoal trouw gebruiken?

Leg uit dat de tweede slaaf had kunnen klagen toen hij zag dat de eerste slaaf vijf talenten kreeg en hij slechts twee. In plaats daarvan gebruikte hij trouw de talenten die hij had gekregen.

Laat een cursist Mattheüs 25:22–23 voorlezen. Laat de klas meelezen en opletten wat de meester zei tegen de slaaf die twee talenten had gekregen.

- Wat zei de meester tegen de slaaf die twee talenten had gekregen?
- Waarom denk je dat de eerste twee slaven hetzelfde antwoord kregen van hun meester, ook al hadden ze niet evenveel geld gekregen?
- Welk beginsel kunnen wij uit de ervaring van de tweede slaaf leren? (De strekking van de woorden van de cursisten dient de volgende waarheid te omvatten: **De Heer zal ons zegenen als we trouw de gaven en capaciteiten die Hij ons heeft gegeven, gebruiken, ongeacht hoeveel we er hebben gekregen of wat ze ook mogen zijn**. Schrijf dit beginsel op het bord in de bewoordingen van de cursisten.)

Laat de klas overdenken of ze ooit het gevoel hebben gehad dat iemand anders meer of betere gaven of capaciteiten had dan zij. Wijs de cursisten op het beginsel dat u net op het bord hebt gezet.

- Hoe kan dit beginsel ons helpen als we het gevoel hebben dat iemand anders meer of betere gaven heeft gekregen dan wij?

Laat een cursist het volgende citaat van ouderling Quentin L. Cook van het Quorum der Twaalf Apostelen voorlezen:

'De groei van onze talenten is de beste maatstaf voor onze persoonlijke vooruitgang. […] Zegeningen vergelijken, is vrijwel de beste manier om vreugde te verdrijven. Wij kunnen niet tegelijk dankbaar en jaloers zijn. Als wij oprecht de Geest van de Heer bij ons willen hebben en vreugde en geluk willen ervaren, dan dienen we ons te verheugen in onze zegeningen en dankbaar te zijn.' ('Rejoice!', *Ensign*, november 1996, 29–30.)

- Hoe kunnen wij ontdekken welke gaven en capaciteiten de Heer ons heeft gegeven?

Geef elke cursist een vel papier en vraag ze hun naam bovenaan het blad te schrijven. Laat ze hun vel papier aan de persoon naast hen doorgeven. Laat de cursisten opschrijven welke gave of capaciteit ze zien in de persoon van wie de naam bovenaan het blad staat. Laat de blaadjes de hele klas rondgaan tot iedereen op elk blad een gave of capaciteit heeft genoteerd.

Laat de cursisten na een paar minuten de blaadjes aan de oorspronkelijke eigenaar teruggeven. Geef de cursisten de tijd om te lezen welke gaven en capaciteiten de anderen in hen zien. Laat hen dan een antwoord op de volgende vraag noteren op hun blad:

- Hoe kun je een van je gaven gebruiken om het werk van de Heer te bevorderen?

Wijs erop dat de gelijkenis van de talenten waarschuwingen bevat over de gaven en capaciteiten die wij hebben gekregen. Laat enkele cursisten beurtelings een vers voorlezen uit Mattheüs 25:24–30. Laat de klas meelezen en opletten hoe de heer reageerde op de slaaf die zijn talent had verborgen. Nadat vers 27 is voorgelezen, legt u uit dat *rente* hetzelfde betekent als intrest (vergoeding voor het investeren of uitlenen van geld).

- Waarom verstopte de laatste slaaf zijn talent? Hoe reageerde de heer op de keuze van deze slaaf?
- Wat was er mis met de daden van de slaaf, ook al was hij het geld van zijn meester niet kwijtgeraakt?
- Hoe zou de heer volgens jou hebben gereageerd als de slaaf twee talenten had meegebracht?

Nodig de cursisten uit om hun getuigenis van de besproken beginselen te geven. Moedig hen aan hun gaven en capaciteiten te gebruiken om het werk van de Heer te bevorderen.

Volgende unit (Mattheüs 26:31 – Markus 3)

Leg uit dat de cursisten de volgende week de verzoening van Jezus Christus, die begon met zijn lijden in de hof van Gethsémané en vervolgde met valse

rechtszaken, bespotting, geweld en zijn kruisdood, en eindigde met zijn glorierijke opstanding, meer in detail zullen bespreken.

LES 31

Mattheüs 26:31–75

Inleiding

In de hof van Gethsémané begint Jezus Christus als onderdeel van de verzoening de zonden van alle mensen op Zich te nemen. Judas verraadt Jezus. Jezus staat illegaal voor Kajafas, de hogepriester, terecht en valselijk beschuldigd. Ondertussen ontkent Petrus drie keer dat hij de Heiland kent als hij als een van Jezus Christus' discipelen herkend wordt.

Lessuggesties

Mattheüs 26:31–46

Jezus Christus lijdt in de hof van Gethsémané

Vraag de cursisten zich het volgende scenario voor te stellen: een jongeman weet van jongs af dat het zijn plicht is om op zending te gaan. Als tiener weet hij dat nog steeds, maar hij heeft het moeilijk om zich erop toe te leggen. Hij heeft meer interesse in andere mogelijkheden en maakt zich zorgen dat die aan hem voorbij zullen gaan als hij op zending gaat.

- In welke andere situaties kunnen jongemannen en -vrouwen andere verlangens dan onze hemelse Vader hebben? (Zet de antwoorden van de cursisten op het bord.)
- Waarom is het soms moeilijk om de wil van onze hemelse Vader te doen?

Laat de cursisten in Mattheüs 26:31–46 zoeken naar beginselen die hen kunnen helpen als ze het moeilijk hebben om de wil van onze hemelse Vader te gehoorzamen.

Herinner de cursisten aan Mattheüs 26:1–30, waarin de Heer met zijn apostelen de paasmaaltijd nuttigde en het avondmaal instelde.

Vraag enkele cursisten beurtelings een vers uit Mattheüs 26:31–35 voor te lezen. Laat de klas meelezen en letten op wat Jezus over zijn apostelen profeteerde.

- Wat zou er volgens Jezus die nacht met zijn apostelen gebeuren?

Leg uit dat *aanstoot nemen* in deze context zich afkeren of in de steek laten betekent.

- Hoe reageerden Petrus en de andere apostelen?

Vraag een cursist om Mattheüs 26:36–38 voor te lezen. Laat de klas meelezen en letten op waar Jezus en de apostelen na het paasfeest heengingen. Vraag de cursisten naar hun bevindingen.

Laat de cursisten Bijbelfoto's nr. 11, 'Olijfberg', en nr. 12, 'Hof van Gethsémané', in de Gids bij de Schriften bekijken. Leg uit dat Gethsémané een hof met olijfbomen op de Olijfberg net buiten de muren van Jeruzalem was en dat de naam *Gethsémané* 'olijfpers' betekent.

- Welke zinsneden in de verzen 36–38 beschrijven Jezus' gevoelens bij het binnengaan van Gethsémané?

Laat een cursist Mattheüs 26:39 voorlezen en vraag de klas te letten op wat Jezus deed 'nadat Hij iets verder gegaan was'.

- Welke woorden en zinsneden in de verzen 37–39 beschrijven de last die Jezus ervoer?
- Wat vroeg Jezus de Vader om aan Hem voorbij te laten gaan?

Toon een drinkbeker. Leg uit dat de drinkbeker waarnaar de Heiland verwees een symbool van het bitter lijden was dat Hij als onderdeel van de verzoening onderging. Jezus Christus begon in Gethsémané als onderdeel van zijn grote zoenoffer de zonden en het leed van alle mensen op Zich te nemen.

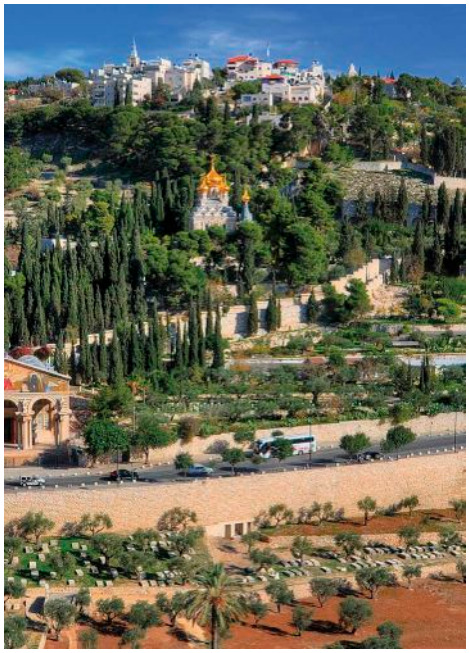

Olijfberg

Hof van Gethsémané

Het lijden van de Heiland in Gethsémané behandelen

Er bestaan drie verslagen van de gebeurtenissen die in Gethsémané plaatsvonden. In dit lesboek behandelt de les over Mattheüs 26 vooral de onderwerping van de Heiland aan de wil van de Vader. De les over Markus 14 gaat over welk lijden Jezus in Gethsémané verdroeg. De les over Lukas 22 beklemtoont de hevigheid van zijn lijden. Als de cursisten over die unieke aspecten van de verzoening leren, zullen ze in staat zijn om bij hun studie van de verslagen bijzondere ervaringen te hebben.

Laat een cursist het volgende citaat van ouderling Jeffrey R. Holland van het Quorum der Twaalf Apostelen voorlezen, waarin hij uitlegt wat Jezus vroeg toen Hij de Vader verzocht om de drinkbeker aan Hem voorbij te laten gaan:

'De Heer zei in feite: "Als er een andere weg is, zou Ik die liever bewandelen. Als er een andere weg is — welke dan ook — dan zal Ik die graag aanvaarden." […] Maar uiteindelijk werd de beker niet weggenomen.' ('Teaching, Preaching, Healing', *Ensign*, januari 2003, 41.)

U kunt de cursisten in overweging geven om de zin 'Maar niet zoals Ik wil, maar zoals U wilt' in vers 39 te markeren.

- Wat deed Jezus om de verzoening te volbrengen, hoewel Hij vroeg om een andere manier om het doel van de Vader teweeg te brengen? (De cursisten dienen de volgende waarheid te vinden: **Jezus Christus onderwierp zijn wil aan de wil van de Vader om de verzoening te volbrengen.**)
- Wat komen we over Jezus te weten doordat Hij bereid was om Zich aan de wil van zijn hemelse Vader te onderwerpen, hoewel dat betekende dat Hij intense pijn en uiteindelijk de dood zou ondergaan?

Zet de volgende onvolledige zin op het bord: *We volgen het voorbeeld van Jezus Christus als we …*

- Hoe zou je deze zin op basis van wat we in Mattheüs 26:39 geleerd hebben aanvullen? (Vul de zin op het bord met de woorden van de cursisten aan, zodat deze waarheid duidelijk wordt: **We volgen het voorbeeld van Jezus Christus als we ervoor kiezen om onze wil aan de wil van onze hemelse Vader te onderwerpen.**)

Herinner de cursisten aan het verhaal van de jongeman die aarzelde om op zending te gaan en aan de andere situaties op het bord.

- Hoe sterkt het voorbeeld van de Heiland ons in deze situaties?

Laat de cursisten nadenken over situaties waarin ze er uiteindelijk voor kozen om de wil van onze hemelse Vader te doen, hoewel ze andere verlangens hadden. Vraag een paar cursisten om over hun ervaringen te vertellen en uit te leggen waarom ze die keuze maakten en hoe ze zich erover voelden.

Spoor de cursisten aan om een specifieke manier te bepalen waarop ze het voorbeeld van Jezus Christus gaan volgen door hun wil aan die van onze hemelse Vader te onderwerpen.

Vraag de cursisten Mattheüs 26:37–38 door te nemen en te letten op de instructies van de Heiland aan Petrus, Jakobus en Johannes in Gethsémané.

- Welke instructies gaf Jezus Petrus, Jakobus en Johannes?
- Wat bedoelde Hij met 'waak met Mij' (vers 38)?

Om te verduidelijken waarom de discipelen die instructie van de Heiland om met Hem te waken misschien wel moesten horen, legt u uit: toen de discipelen bij de hof kwamen, begonnen ze 'buitengewoon ontsteld en zeer verontrust te worden en zich in hun hart te beklagen, en zich af te vragen of dit wel de Messias was.' (Bijbelvertaling van Joseph Smith, Markus 14:36 [in de Gids bij de Schriften.]) Door

ze te instrueren om met Hem te waken, maande Jezus hen tot waakzaamheid omdat hun geloof in Hem beproefd zou worden.

- Waarom zouden de discipelen zich afvragen of Jezus wel de Messias was? (Veel Joden begrepen niet dat de Messias zou lijden en sterven. Ze dachten daarentegen dat de Messias de Joden zou bevrijden door de Romeinse heerschappij omver te werpen.)

Laat een cursist Mattheüs 26:40 voorlezen en vraag de klas te letten op wat Jezus ontdekte dat zijn apostelen gedaan hadden terwijl Hij aan het bidden was. Vraag de cursisten naar hun bevindingen. Leg uit dat de Bijbelvertaling van Joseph Smith van Lukas 22:45 aangeeft dat de discipelen sliepen, 'want zij waren vervuld met droefheid'.

- Waarom zouden de apostelen met droefheid vervuld geweest zijn?
- Hoe zou jij je gevoeld hebben als je besefte dat je in slaap was gevallen in plaats van met de Heiland te waken?

Laat een cursist Mattheüs 26:41 voorlezen en laat de klas letten op wat Jezus zijn apostelen opdroeg om te doen. Vraag de cursisten naar hun bevindingen.

- Welk beginsel halen we uit de instructies van de Heiland aan zijn apostelen? (De cursisten dienen het volgende beginsel te vinden: **Als we voortdurend waken en bidden, zullen we de kracht hebben om verleiding te weerstaan.**
- Wat betekent de zinsnede 'de geest is wel gewillig, maar het vlees is zwak' (vers 41)? Hoe houdt dit verband met verleiding weerstaan?
- Herinner de cursisten eraan dat 'waken' wakker, alert of waakzaam zijn betekent. Hoe helpt geestelijk waken en bidden ons om onze zwakheden te overwinnen en verleiding te weerstaan?

Vraag de cursisten om te overwegen of ze, net als de apostelen in Gethsémané, ooit al eens aan verleiding toegegeven hebben, omdat ze niet gebeden hadden en niet waakzaam geweest waren. Vraag ze welke uitwerking die keuze op hen had. Laat de cursisten nadenken over situaties waarin ze verleiding weerstonden door te bidden en waakzaam te zijn.

- Wat heeft je geholpen om voortdurend te waken en te bidden?

Getuig dat we verleiding kunnen weerstaan door voortdurend te waken en te bidden. Laat de cursisten op een blaadje één ding opschrijven dat ze gaan doen om voortdurend te waken en te bidden. Spoor ze aan om dat blaadje altijd bij zich te hebben als herinnering aan hun doel.

Vat Mattheüs 26:42–46 samen met de uitleg dat Jezus in de hof van Gethsémané drie keer bad. Telkens uitte Hij zijn bereidheid om de wil van zijn Vader te doen.

Mattheüs 26:47–75

Jezus Christus wordt gevangengenomen en voor Kajafas berecht

Laat een cursist de volgende uitspraak van ouderling Gerald N. Lund voorlezen, die later lid van de Zeventig werd:

'Beeld u in dat [Jezus Christus] — de Persoon wiens macht, wiens licht, wiens heerlijkheid het heelal samenhoudt, de Persoon die door te spreken zonnestelsels, melkwegstelsel en sterren doet ontstaan — voor goddeloze mensen staat en door hen veroordeeld wordt alsof Hij niets waard is!' ('Knowest Thou the Condescension of God?' in *Doctrines of the Book of Mormon: The 1991 Sperry Symposium,* red. Bruce A. Van Orden en Brent L. Top [1992], 86.)

Zet *Mattheüs 26:47–68* op het bord. Laat de cursisten in deze verzen zoeken naar hoe Jezus Christus Zich aan de wil van zijn Vader bleef onderwerpen, hoewel Hij door slechte mannen mishandeld en veroordeeld werd. Naargelang de behoeften van uw cursisten kunt u de verzen klassikaal voorlezen, de cursisten in groepjes van twee opdelen en ze samen laten lezen of de cursisten vragen om ze in stilte door te nemen.

Stel na voldoende tijd de volgende vraag:

- Hoe onderwierp Jezus Christus Zich aan de wil van onze hemelse Vader, hoewel Hij door slechte mannen mishandeld en veroordeeld werd?

Vraag een cursist om Mattheüs 26:53 voor te lezen. Vraag de klas mee te lezen en te letten op wat Jezus zei dat Hij op dat moment had kunnen doen.

- Wat had de Heiland kunnen doen?
- Wat deed Jezus in plaats van om engelenlegioenen of een andere goddelijke macht te vragen?
- Wat zegt dat over de bereidheid van de Heiland om ongeacht de omstandigheden de wil van onze hemelse Vader te doen?

Hoewel Jezus Christus de macht had om de mannen die Hem sloegen en bespuwden te vernietigen, leed en doorstond Hij het gewillig (zie 1 Nephi 19:9). De leiders en soldaten beseften niet dat Jezus een beroep op onbegrensde macht had kunnen doen als dat de wil van de Vader geweest was.

Wijs de cursisten erop dat de profetie van de Heiland dat de apostelen Hem zouden verlaten in vers 56 in vervulling gaat. Maar ze deden dat slechts tijdelijk.

Vat Mattheüs 26:69–75 samen met de uitleg dat Petrus drie keer ontkende dat hij Jezus kende terwijl de Heiland berecht werd. (*Noot:* Petrus' ontkenning wordt in de les over Lukas 22 uitvoeriger behandeld.)

Geef uw getuigenis van de waarheden die in deze les zijn besproken.

LES 32

Mattheüs 27:1–50

Inleiding

Als onderdeel van de samenzwering om Jezus Christus te doden, leveren de Joodse leiders Jezus over aan Pontius Pilatus, de Romeinse stadhouder. Pilatus geeft Jezus over om gegeseld en gekruisigd te worden. Jezus ondergaat lijden en dood om de wil van zijn Vader te volbrengen.

Lessuggesties

Mattheüs 27:1–25

Jezus wordt naar Pilatus gebracht om tot kruisiging te worden veroordeeld.

Laat de cursisten de volgende vraag overwegen:

- Als je van één gebeurtenis uit de Schriften ooggetuige kon zijn, welke zou je dan kiezen?

Vraag een paar cursisten naar hun antwoorden. Leg uit dat de cursisten tijdens deze les een van de meest betekenisvolle gebeurtenissen uit de wereldgeschiedenis bestuderen. Laat de cursisten zich voorstellen dat ze ooggetuigen zijn van wat er zich afspeelde.

Zet de volgende onvolledige uitspraak op het bord: *Vandaag zag en voelde ik …*

Vestig de aandacht op de uitspraak op het bord en leg uit dat de cursisten deze zin aan het eind van de les kunnen vervolledigen op basis van wat ze bij hun studie van Mattheüs 27:1–50 ervaren.

Herinner de cursisten eraan dat ‘al de discipelen Hem [verlieten] en vluchtten’ (Mattheüs 26:56) toen Hij werd gearresteerd. De hogepriester Kajafas en het Sanhedrin legden Jezus godslastering ten laste — een misdaad waar volgens de Joodse wet de doodstraf op stond; onder het Romeinse bewind hadden de Joden echter niet de macht om iemand voor godslastering ter dood te veroordelen. Daarom probeerden de Joodse leiders een misdrijf te vinden waarvoor Jezus volgens de Romeinse wet ter dood zou worden veroordeeld.

Vat Mattheüs 27:1–10 samen: de Joodse leiders leverden Jezus uit aan Pontius Pilatus, de Romeinse stadhouder van Judea. Toen Judas dit zag, betreurde hij zijn beslissing om Jezus te verraden; hij probeerde het geld dat hij van de Joodse leiders had gekregen, terug te geven, en hij benam zich het leven. Omdat de zilveren penningen ‘bloedgeld’ waren (Mattheüs 27:6) en daarom het daarom niet wettelijk geoorloofd was ze in de offerkist te leggen, gebruikten de Joodse leiders het geld om de akker van de pottenbakker te kopen, als begraafplaats voor vreemdelingen (of buitenlanders). Mattheüs vermeldt deze gebeurtenis als de vervulling van een profetie in Zacharia 11:12–13.

Lees de Schriften klassikaal

De Schriften klassikaal lezen, kan de cursisten meer begrip geven van het tekstblok dat behandeld wordt en hen helpen om met meer zelfvertrouwen de Schriften zelfstandig te lezen. Moedig het klassikaal lezen van de Schriften aan door cursisten te vragen beurtelings een vers uit een aangeduide passage voor te lezen. Let erop dat cursisten die niet zo goed kunnen voorlezen of zich daar niet prettig onder voelen, niet in verlegenheid worden gebracht. Als cursisten liever niet luidop lezen, dient u hen daar niet toe te dwingen.

Laat enkele cursisten beurtelings een vers uit Mattheüs 27:11–14 voorlezen. Laat de klas meelezen en bepalen waarvan de Joodse leiders Jezus beschuldigden toen Hij voor Pilatus stond.

- Welke vraag stelde Pilatus aan Jezus volgens vers 11?

Leg uit dat de Joodse leiders Jezus van hoogverraad beschuldigden of dat Hij erop uit was de Romeinse overheid omver te werpen, en ze beweerden dat Jezus Zichzelf tot koning had uitgeroepen en zijn eigen koninkrijk wilde stichten.

- Waarom verwonderde Pilatus zich zeer, volgens vers 14?

Laat de cursisten overwegen wat zij ter verdediging van de Heiland tegen Pilatus zouden hebben gezegd, als ze daartoe de kans hadden gekregen. Nodig enkele cursisten uit om hun gedachten aan de klas over te brengen.

Vat Mattheüs 27:15–16 samen: elk jaar verleende de Romeinse stadhouder ter gelegenheid van het Pascha gratie aan een veroordeelde misdadiger. Het volk mocht kiezen welke gevangene zou worden vrijgelaten. Toen Jezus werd veroordeeld, was er een bekende gevangene die Barabbas heette; hij was veroordeeld wegens diefstal, opstand tegen de Romeinse overheid en moord.

Laat enkele cursisten beurtelings een vers voorlezen uit Mattheüs 27:17–25. Laat de klas meelezen en bepalen welke vraag Pilatus stelde aan de menigte die zich voor het paleis van de stadhouder had verzameld.

- Welke vraag stelde Pilatus aan de menigte volgens verzen 17 en 21?
- Welke redenen had Pilatus om Jezus vrij te laten in plaats van Barabbas?
- Waarom liet Pilatus uiteindelijk Barabbas vrij en veroordeelde hij Jezus tot de kruisdood?

Mattheüs 27:26–50

Jezus wordt gegeseld, bespot en gekruisigd.

Laat een cursist Mattheüs 27:26 voorlezen en laat de klas bepalen wat er met Jezus gebeurde voordat Hij werd overgegeven om gekruisigd te worden.

- Wat betekent het om gegeseld te worden? (Herhaaldelijk met een zweep worden geslagen)

U kunt een kleine steen met een scherpe of puntige kant laten zien en uitleggen dat in een zweep die gebruikt werd om te geselen, vaak scherpe voorwerpen (zoals stukjes steen, metaal of bot) waren verweven. Deze straf werd meestal gebruikt voor slaven, in tegenstelling tot edelen of Romeinse vrijen, die met stokken werden

geslagen. Veel mensen overleefden de geseling niet, omdat er zware lichamelijke schade werd toegebracht.

Laat enkele cursisten beurtelings een vers voorlezen uit Mattheüs 27:27–32. Laat de klas meelezen en letten op wat de Romeinse soldaten met Jezus deden.

- Wat deden de Romeinse soldaten om Jezus te bespotten?
- Waarom denk je dat de soldaten iemand anders dwongen om het kruis van Jezus te dragen? (Jezus was lichamelijk uitgeput van de onvoorstelbare pijn en het bloedverlies in de hof van Gethsémané en van de geseling.)
- Hoe zou jij je hebben gevoeld als je werd verplicht het kruis van Jezus te dragen, in het besef dat Jezus de Zoon van God en de Heiland van de wereld is?

Laat een cursist Mattheüs 27:33–34 voorlezen en laat de klas letten op wat Jezus weigerde te doen voor Hij werd gekruisigd.

- Wat weigerde Jezus? (Hij weigerde te drinken van de vloeistof die Hem werd aangeboden.)

Deze weigering was de vervulling van een profetie in Psalmen 69:21. U kunt uitleggen dat wijn 'vermengd met gal' (Mattheüs 27:34), of met de woorden van Markus: 'met mirre vermengde wijn' (Markus 15:23) gewoonlijk als verdoving werd aangeboden om het lijden van een stervende te verlichten. Jezus koos ervoor om er niet van te drinken, omdat Hij niet versuft wou raken en omdat Hij vastbesloten was om ondanks de pijnen van zijn zoenoffer bij bewustzijn te blijven.

Laat enkele cursisten beurtelings een vers voorlezen uit Mattheüs 27:35–45 en laat de klas opzoeken wat de mensen nog meer deden om Jezus te bespotten of te verleiden.

- Hoe probeerde het volk Jezus te bespotten of te verleiden?
- Waarom denk je dat Jezus niet van het kruis afkwam, ook al bezat Hij de macht Zichzelf te verlossen?

Laat de cursisten Mattheüs 27:46 in stilte lezen en opzoeken wat Jezus zei toen Hij aan het kruis hing.

- Wat zei Jezus? ('Mijn God, Mijn God, waarom hebt U Mij verlaten?')

Om de cursisten beter te laten begrijpen wat er op dat moment gebeurde, laat u een cursist het volgende citaat van ouderling Jeffrey R. Holland van het Quorum der Twaalf Apostelen voorlezen:

'Met heel mijn ziel getuig ik dat […] een volmaakte Vader zijn Zoon op dat moment *niet* heeft verlaten. Ik denk persoonlijk dat de Vader tijdens de hele bediening van Christus op aarde wellicht nooit dichter bij zijn Zoon heeft gestaan dan in deze hartverscheurende laatste momenten van zijn lijden. Niettemin […] onttrok de Vader aan Jezus voor een korte tijd de troost van zijn Geest en de steun van zijn persoonlijke tegenwoordigheid' (Zie 'Niemand was bij Hem', *Liahona*, mei 2009, 87–88).

- Waarom denk je dat onze hemelse Vader op dat moment zijn Geest aan Jezus onttrok?

Om de cursisten te helpen in vers 46 een waarheid terug te vinden, leest u het vervolg van de uitspraak van ouderling Holland voor:

> 'Dat was een vereiste; ja het was zelfs de kern van de verzoening dat deze volmaakte Zoon die nooit kwaad had gesproken, nooit kwaad had gedaan en het onreine nooit had aangeraakt, moest weten hoe de rest van de mensheid — wij allemaal — zich zou voelen na het begaan van deze zonden. Zijn verzoening kon pas oneindig en eeuwig zijn als Hij had gevoeld wat het betekende om niet alleen lichamelijk maar ook geestelijk dood te gaan, als Hij kon voelen dat de Geest van God zich terugtrekt, resulterend in een gevoel van volslagen, verschrikkelijke en hopeloze eenzaamheid' ('Niemand was bij Hem', 88).

- Hoe zou jij op basis van Mattheüs 27:46 en de woorden van ouderling Holland samenvatten wat de Heiland als onderdeel van de verzoening heeft doorstaan? (De strekking van de antwoorden van de cursisten dient de volgende waarheid te omvatten: **Als onderdeel van de verzoening voelde Jezus Christus dat de Geest van zijn hemelse Vader Hem verliet.**)
- Waarom moest Jezus Christus volgens ouderling Holland voelen dat de Geest zich terugtrok? (Zodat Hij zou weten hoe het voelt om geestelijk te sterven)

Leg uit dat wij de geestelijke dood, of het terugtrekken van de Geest van onze hemelse Vader, voelen als we zondigen. Getuig dat Jezus Christus ons, doordat Hij in de hof van Gethsémané en aan het kruis de geestelijke dood heeft ervaren, kan helpen als wij door onze slechte keuzes van de Geest van onze hemelse Vader zijn gescheiden. Hij helpt ons ook als wij ons eenzaam voelen.

Laat de cursisten in stilte Mattheüs 27:50 lezen en ook Mattheüs 27:54 in de Bijbelvertaling van Joseph Smith waar staat: 'Jezus riep nogmaals met luide stem, en zei: Vader, het is volbracht, uw wil is geschied, en gaf de geest'.

- Wat leren we uit dit vers in de Bijbelvertaling van Joseph Smith over de reden waarom Jezus dit lijden doorstond? (Maak de cursisten de volgende waarheid duidelijk: **Jezus Christus heeft geleden om de wil van zijn hemelse Vader te doen**.)

Herinner de cursisten aan de vorige les, waarin Mattheüs 26 aan bod kwam en de cursisten leerden over het lijden van de Heiland in Gethsémané en zijn bereidheid om zijn wil aan die van de Vader te onderwerpen. Laat de cursisten eventueel Mattheüs 26:39 als verwijzing in de kantlijn noteren naast Mattheüs 27:50, om hen eraan te herinneren dat Jezus heeft gedaan wat Hij had beloofd.

- Waarom bestond de wil van de Vader erin dat Jezus zoveel lijden moest doorstaan, te beginnen in Gethsémané en eindigend aan het kruis?

Leg uit dat we onze dankbaarheid voor wat de Heer voor ons heeft doorstaan, het best kunnen tonen door een rechtschapen leven te leiden. Vestig de aandacht nogmaals op de onvolledige zin die u aan het begin van de les op het bord schreef: 'Vandaag zag en voelde ik …' Laat de cursisten deze zin in hun aantekenschrift of

Schriftendagboek vervolledigen. Geef ze voldoende tijd en vraag eventueel aan enkele cursisten wat ze hebben opgeschreven.

LES 33

Mattheüs 27:51–28:20

Inleiding

Als Jezus Christus sterft, scheurt het voorhangsel van de tempel in tweeën. Joodse leiders verzoeken Pilatus het graf waar Jezus' lichaam in is gelegd te beveiligen. Jezus Christus herrijst en verschijnt na zijn opstanding aan velen. Hij gebood zijn apostelen het evangelie aan de hele wereld te prediken.

Lessuggesties

Mattheüs 27:51–56

Na de dood van Jezus Christus scheurde het voorhangsel van de tempel in tweeën en de aarde beefde

Vraag de cursisten of zij, of mensen die zij kennen, een dierbare aan de dood hebben verloren. Vraag de klas vervolgens:

- Waarom kan een dierbare aan de dood verliezen moeilijk zijn?

Vraag de cursisten Matteüs 27:51–28:20 te bestuderen en vast te stellen wat hen troost zal bieden als een dierbare overlijdt. U kunt deze les in een context plaatsen door de cursisten kort te laten samenvatten wat Jezus Christus tussen de tijd van zijn arrestatie en zijn kruisiging heeft doorgemaakt.

Laat een cursist Matteüs 27:51 voorlezen. Vraag de klas mee te lezen en vast te stellen wat er in de tempel gebeurde toen Jezus stierf.

- Wat gebeurde er toen Jezus stierf?

Overweeg het volgende schema van de binnenkant van de tempel op het bord over te nemen.

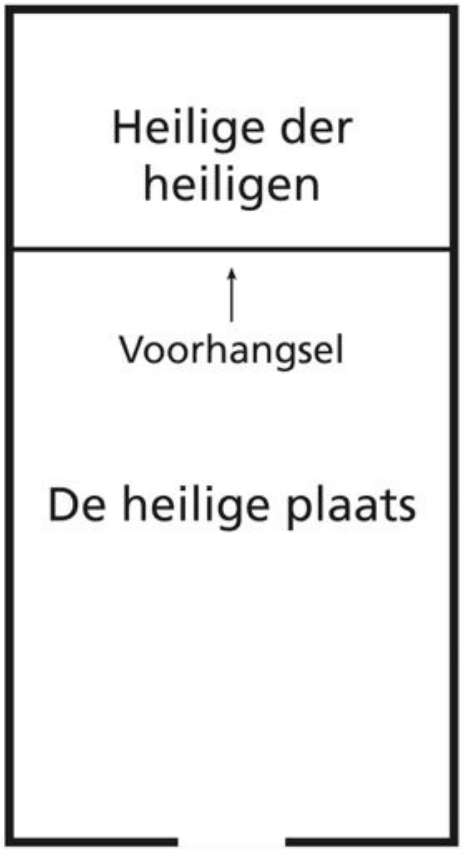

Leg uit dat de tempel in de tijd van Jezus twee zalen had: het heilige en het heilige der heiligen. Het heilige der heiligen stelt de tegenwoordigheid van God voor. Die twee zalen waren met een voorhangsel, ofwel gordijn, van elkaar gescheiden. Eén keer per jaar, op de Grote Verzoendag, ging de hogepriester vanuit het heilige door het voorhangsel het heilige der heiligen binnen, waar hij het bloed van een zondoffer sprenkelde om de zonden van heel de gemeente van Israël te verzoenen (zie Leviticus 16). Toen het voorhangsel van de tempel na de dood van Jezus Christus in tweeën scheurde, was dat een indrukwekkend symbool dat Jezus Christus, de grote hogepriester, door het voorhangsel van de dood was gegaan en kort daarna de tegenwoordigheid van God de Vader was binnengegaan.

Laat een cursist het volgende citaat van ouderling Bruce R. McConkie van het Quorum der Twaalf Apostelen voorlezen om de cursisten de draagwijdte van het gescheurde voorhangsel duidelijk te maken.

'Het heilige der heiligen is nu voor iedereen toegankelijk, en iedereen kan door de verzoening van het bloed van het Lam het hoogste en heiligste bereiken, dat koninkrijk waar het eeuwige leven te vinden is. […] De verordeningen die door het voorhangsel van de oude tempel werden verricht, waren een gelijkenis van wat Christus moest doen, en wat Hij inmiddels gedaan heeft. Alle mensen hebben nu de kans om door het voorhangsel in de tegenwoordigheid van de Heer te komen en de volledige verhoging te beërven.' (*Doctrinal New Testament Commentary*, 3 delen [1965–1973], deel 1, 830.)

- Welke belangrijke waarheid kunnen we uit het scheuren van het voorhangsel over de verzoening van Jezus Christus leren? (Als de cursisten geantwoord hebben, schrijft u de volgende waarheid op het bord: **Dankzij de verzoening van Jezus Christus kunnen we allemaal de tegenwoordigheid van God betreden, mits we ons bekeren en onze verbonden nakomen.**)
- Hoe maakt de verzoening van Jezus Christus het voor ons mogelijk om in de tegenwoordigheid van God terug te keren?

Leg uit dat hoewel de verzoening van Jezus Christus het mogelijk voor ons maakt om in de tegenwoordigheid van God terug te keren, wij wel ons deel moeten doen om eeuwig bij onze hemelse Vader te kunnen verblijven.

- Wat moeten *wij* doen om eeuwig bij onze hemelse Vader te kunnen verblijven?

Vat Matteüs 27:52–56 samen door uit te leggen dat er na de opstanding van Jezus Christus vele rechtvaardige mensen uit de dood zijn opgestaan, die aan veel mensen in Jeruzalem zijn verschenen. Ook staat er in deze verzen dat onder degenen die getuige van Jezus' dood waren een Romeinse hoofdman en vele vrouwen waren.

Laat een cursist Matteüs 27:54 voorlezen. Vraag de klas vast te stellen hoe de Romeinse hoofdman en wie bij hem waren, reageerden toen zij zagen wat er na Jezus' kruisiging allemaal gebeurde.

- Wat was de reactie van de hoofdman en wie bij hem waren?
- Wat hebben ze gezien dat ertoe kan hebben geleid dat ze zeiden: 'Werkelijk, [Jezus] was Gods Zoon!'?

Mattheüs 27:57–66

Joodse leiders spannen met Pilatus samen om Jezus' graf te beveiligen

Vat Matteüs 27:52–56 samen door uit te leggen dat een rijke discipel, Jozef van Arimethea, na de dood van Jezus 'om het lichaam van Jezus' vroeg (vers 58). Hij wikkelde Jezus' lichaam in zuiver fijn linnen, legde het in een nieuw graf dat zijn eigendom was en wentelde een grote steen voor de ingang van het graf.

Vraag enkele cursisten beurtelings een vers voor te lezen uit Mattheüs 27:62–66. Vraag de klas mee te lezen en vast te stellen wat de overpriesters en de Farizeeën aan Pilatus vroegen.

- Wat vroegen de overpriesters en de Farizeeën aan Pilatus?
- Waarom vroegen ze dat?

Mattheüs 28:1–20

Jezus Christus staat op uit de dood en verschijnt aan velen

Leg uit dat vroeg in de ochtend van de eerste dag van de week, ofwel zondag, Maria Magdalena en een andere vrouw, Maria genaamd, naar het graf gingen om Jezus' lichaam te zalven ten teken van hun liefde en verering. Vraag enkele cursisten beurtelings een vers uit Matteüs 28:1–6 voor te lezen.

- Wat zagen de vrouwen toen zij het graf naderden? (Leg uit dat uit de Bijbelvertaling van Joseph Smith blijkt dat de vrouwen niet één maar twee engelen zagen.)
- Hoe zou jij reageren als je twee engelen had gezien? Hoe reageerden de bewakers?
- Wat zeiden de engelen volgens de verzen 5–6 tegen de vrouwen?

- Welke waarheid kunnen we uit deze woorden leren? (Zet na de antwoorden van de cursisten de volgende waarheid op het bord: **Jezus Christus is uit de dood opgestaan.)**

Om de cursisten de leer van de opstanding duidelijk te maken, deelt u hen op in groepjes van twee of drie en vraagt u hen het volgende uitreikblad in hun groepje in te vullen:

'Hij is opgewekt' (Matteüs 28:6)

Bestudeer het lemma 'Opstanding' in de Gids bij de Schriften. Bespreek daarna de onderstaande vragen en vul je antwoorden op de open plekken in.

Wat is het verschil tussen uit de dood weer tot leven worden gebracht en uit de dood opstaan?	
Wat zal alle mensen als gevolg van de opstanding van Jezus Christus ten deel vallen?	
Hoe kan inzicht in de leer van de opstanding troost schenken aan wie een dierbare aan de dood heeft verloren?	

Vraag een aantal cursisten aan de klas te vertellen wat ze geleerd hebben van het invullen van het uitreikblad.

Laat een cursist het volgende citaat van president Gordon B. Hinckley voorlezen:

'Het wonder van die ochtend van de wederopstanding, die eerste paaszondag, is een wonder voor de hele mensheid. Het is het wonder van de macht van God, wiens geliefde Zoon zijn leven heeft gegeven om voor de zonden van alle mensen verzoening te brengen, een liefdesoffer voor elke zoon en dochter van God. Daarmee heeft Hij de banden van de dood verbroken. […]

'Net als Hij zijn lichaam weer op Zich heeft genomen en uit het graf is gekomen, zullen ook wij een hereniging van lichaam en geest meemaken waardoor wij op de dag van onze eigen opstanding een levende ziel worden.

'Daarom verheugen wij ons, zoals zovelen, en zoals de hele mensheid zou moeten, wanneer wij denken aan de heerlijkste, meest troostgevende en geruststellende gebeurtenis in de geschiedenis van de mensheid: de overwinning op de dood.' 'De overwinning op de dood', *De Ster*, april 1997, 4).

Vraag een cursist Matteüs 28:7–10 voor te lezen.

- Wat geboden de engelen de vrouwen volgens vers 7 te doen?
- Waarom denk je dat de vrouwen 'met vrees en grote blijdschap' weggingen?
- Wat gebeurde er met de vrouwen toen zij naar de discipelen gingen om hun te vertellen wat hen was overkomen?

Vat Matteüs 28:11–15 samen door uit te leggen dat toen de vrouwen zich naar de discipelen haastten om hen het nieuws van de opstanding van Jezus te brengen, de overpriesters te horen kregen wat de soldaten bij het graf was overkomen. De Joodse leiders waren bang dat het volk misschien de waarheid te horen kreeg. Daarom betaalden zij de bewakers om de leugen te verspreiden dat de discipelen van Jezus zijn lichaam hadden weggenomen terwijl de bewakers lagen te slapen.

Laat een cursist Matteüs 28:16–18 voorlezen. Vraag de cursisten mee te lezen en vast te stellen welke zegen de elf apostelen ten deel viel toen zij aan de woorden van de vrouwen gehoorzaam waren en naar Galilea gingen.

- Welke zegen viel de elf discipelen ten deel toen zij aan de woorden van de vrouwen gehoorzaam waren?

Vraag een cursist Matteüs 28:19–20 voor te lezen. Vraag de andere cursisten om mee te lezen en vast te stellen wat de Heer zijn apostelen gebood toen zij Hem hadden gezien.

Matteüs 28:19–20 is een kerntekst. Als de cursisten de kernteksten bestuderen, zullen ze de basisleer beter begrijpen en anderen er beter in kunnen onderwijzen. U kunt de cursisten in overweging geven de kernteksten op zodanige wijze te markeren dat ze die makkelijk kunnen terugvinden. Verwijs naar het lesidee aan het eind van de les om de cursisten zich deze tekst eigen te laten maken.

Zie het aanhangsel in dit lesboek voor een uitleg over kerntekstenbeheersing en een lijst met activiteiten die de cursisten kunnen doen om zich de kernteksten eigen te maken.

- Welk gebod kregen de apostelen toen zij de Heiland hadden gezien?
- Wat kunnen we leren uit hun ervaring over de plicht die we hebben als we eenmaal een getuigenis hebben? (Zet na de antwoorden van de cursisten de volgende waarheid op het bord: **Als we een getuigenis van Jezus Christus hebben ontvangen, hebben wij de plicht om tot anderen van Hem te getuigen.**)

Vraag cursisten om naar voren te komen en manieren op het bord te zetten waarop wij van Jezus Christus kunnen getuigen. U kunt de cursisten vervolgens vragen om uitleg of een voorbeeld van de ideeën die zij opschrijven. Stel dan de volgende vragen:

- Welke belofte gaf de Heiland volgens vers 20 aan zijn apostelen?
- Op welke manieren is de Heer met jou geweest, of heeft Hij je geholpen, toen je het evangelie uitdroeg?

Moedig de cursisten aan om hun getuigenis van Jezus Christus te geven. Daartoe kunt u de cursisten vragen om een van de ideeën op het bord te gebruiken om zich tot doel te stellen om tot familieleden, vrienden en anderen van Jezus Christus en zijn evangelie te getuigen. Vraag de cursisten hun doel in hun aantekenschrift of Schriftendagboek te noteren.

Kerntekst: Mattheüs 28:19–20

Om de cursisten bij het memoriseren van deze kerntekst te helpen, splitst u de klas op in koppels en laat u een van de twee de tekst op een blaadje schrijven. Vraag de cursisten het blaadje zo in stroken te knippen dat de zinsneden van de tekst intact blijven. Vraag de cursisten de strookjes door elkaar te husselen en ze daarna in de juiste volgorde te leggen (daarbij kunnen ze zo nodig de tekst raadplegen). Vraag de cursisten te blijven oefenen tot ze hun Schriften niet meer nodig hebben. Moedig de cursisten aan een strook weg te halen en de ontbrekende zinsnede uit het hoofd op te zeggen. Als de cursisten een zinsnede uit het hoofd hebben geleerd, vraagt u hun een andere zinsnede weg te halen en beide zinsneden uit het hoofd op te zeggen. Laat ze dit net zo lang doen totdat ze de hele tekst kunnen opzeggen.

Inleiding tot het evangelie van Markus

Waarom dit boek bestuderen?

Het boek Markus gaat over de bediening, dood en opstanding van Jezus Christus. Het is een dynamisch verslag waarin veel nadruk op de krachtige daden van de Heiland wordt gelegd. Vooral op de verzoening, die door Markus wordt aangeduid als de kern van de zending die Jezus als de beloofde Messias heeft vervuld. Als de cursisten het verslag en getuigenis van Markus bestuderen, over de manier waarop de Heiland zijn zoenoffer heeft volbracht, kunnen ze zich vollediger tot het evangelie bekeren en de moed opbrengen om de Heiland te volgen.

Wie heeft dit boek geschreven?

Markus (ook wel Johannes Markus genoemd) is de auteur van dit boek. Hoewel Markus geen deel uitmaakte van de oorspronkelijke twaalf apostelen van Jezus Christus, bekeerde hij zich later en werd assistent van de apostel Petrus. Het kan zijn dat hij zijn evangelie op aanwijzing van Petrus heeft geschreven. (zie Bible Dictionary, 'Mark').

Markus en zijn moeder, Maria, woonden in Jeruzalem. Hun huis was een vergaderplaats voor sommige van de christenen in die tijd (zie Handelingen 12:12). Markus verliet Jeruzalem om Barnabas en Saulus (Paulus) op hun eerste zendingsreis te helpen (zie Handelingen 12:25; 13:4–6, 42–48). Paulus schreef later dat Markus met hem in Rome was (zie Kolossenzen 4:10; Filemon 1:24) en prees Markus als collega die 'voor [hem] van veel nut voor de ambtelijke bediening' was (2 Timotheüs 4:11). Petrus noemde hem 'Markus, mijn zoon' (1 Petrus 5:13), waaruit hun nauwe verbondenheid blijkt.

Wanneer en waar is het geschreven?

We weten niet precies wanneer het evangelie van Markus is geschreven. Markus heeft zijn evangelie waarschijnlijk in Rome geschreven, tussen 64 n.C. en 70 n.C., wellicht vlak na de marteldood van Petrus in ongeveer 64 n.C..

Voor wie is het geschreven en waarom?

Het evangelie van Markus bevat details — zoals vertaalde Aramese citaten, Latijnse uitdrukkingen en uitleggingen van Joodse gebruiken — die ogenschijnlijk bedoeld waren voor Romeinen en mensen uit andere volken, en voor hen die zich tot het christendom bekeerd hadden, waarschijnlijk in Rome en in het hele Romeinse Rijk. Velen geloven dat Markus wellicht bij Petrus in Rome was, in een periode dat het geloof van veel leden van de kerk in het Romeinse Rijk zwaar op de proef werd gesteld.

Een derde deel van het evangelie van Markus verhaalt de leringen en ervaringen van de Heiland in de laatste week van zijn leven. Markus getuigde dat het lijden van de Zoon van God uiteindelijk het kwaad, de zonde en de dood heeft overwonnen. Uit zijn getuigenis blijkt dat de volgelingen van de Heiland niet

hoefden te vrezen wanneer zij vervolgd, beproefd of zelfs gedood werden, want zij volgden hun Meester. Zij konden vol vertrouwen volharden omdat de Heer hen zou helpen en al zijn beloften uiteindelijk in vervulling zouden gaan.

Wat zijn enkele kenmerkende elementen van dit boek?

Het evangelie van Markus begint plotseling en drastisch, en heeft een vlot tempo, de gebeurtenissen volgen elkaar snel op. Markus gebruikt herhaaldelijk woorden als *meteen*, die een een gevoel van tempo en actie geven.

Hoewel ruim 90 procent van het materiaal in Markus ook in Mattheüs en Lukas is te vinden, bevat het verslag van Markus vaak bepaalde details met behulp waarvan we de barmhartigheid van de Heiland en de reactie van de mensen om Hem heen beter kunnen begrijpen (vergelijk Markus 9:14–27 met Mattheüs 17:14–18). Markus vertelt bijvoorbeeld over de algemeen enthousiaste ontvangst die de Heiland in het begin van zijn bediening van de mensen in Galilea en elders ontving. (Zie Markus 1:32–33, 45; 2:2; 3:7–9; 4:1.) Markus vertelt ook voorzichtig over de negatieve reactie van de schriftgeleerden en Farizeeën, van wie de tegenstand al snel toenam van sceptische gedachten (zie Markus 2:6–7) tot een samenzwering om Jezus te doden (zie Markus 3:6).

Onder de belangrijke onderwerpen in Markus bevinden zich de vragen wie Jezus was en wie zijn identiteit begreep, evenals de rol van de discipelen om hun 'kruis op [te] nemen en [Jezus] te volgen' (Markus 8:34). Daarnaast is Markus het enige evangelie waarin de gelijkenis van het zaad wordt verteld (zie Markus 4:26–27), en de genezing van een dove (zie Markus 7:31–37) en de geleidelijke genezing van een blinde (zie Markus 8:22–26) voorkomt.

Overzicht

Markus 1–4 Jezus wordt door Johannes de Doper gedoopt en begint te prediken, roept zijn discipelen en verricht wonderen. Zodra de tegenstand toeneemt, onderwijst Hij in gelijkenissen.

Markus 5–7 De Heiland blijft vele wonderen verrichten, waaruit zijn barmhartigheid voor anderen blijkt. Nadat Johannes de Doper is gedood, voedt Jezus ruim vijfduizend mensen en loopt Hij op het water. Jezus waarschuwt voor valse overleveringen.

Markus 8–10 Jezus Christus blijft wonderen verrichten. Petrus getuigt dat Jezus de Christus is. De Heiland profeteert drie keer van zijn lijden, dood en opstanding, maar zijn discipelen begrijpen de betekenis ervan niet helemaal. Hij onderwijst ze in nederigheid en dienstbetoon als vereisten van zijn discipelen.

Markus 11–16 Tijdens de laatste week van zijn leven gaat de Heiland naar Jeruzalem, onderwijst Hij zijn discipelen, lijdt Hij in Gethsémané en wordt Hij gekruisigd. Jezus Christus herrijst.

LES 34

Markus 1

Inleiding

Johannes de Doper predikt 'een doop van bekering tot vergeving van zonden' (Markus 1:4). Als Johannes Jezus heeft gedoopt, begint de Heiland het evangelie te prediken en met goddelijke kracht en bevoegdheid wonderen te verrichten. Hij werpt onreine geesten uit en geneest een melaatse. Zijn reputatie verspreidt zich in Galilea.

Lessuggesties

Markus 1:1–20

Jezus begint aan zijn bediening

Vraag twee cursisten enkele dagen vóór de les om in het kort hun getuigenis van Jezus Christus te geven. Na de devotional laat u de twee cursisten hun getuigenis van de Heiland geven. Vraag vervolgens:

- Waarom is het nuttig om van meerdere personen een getuigenis te horen, niet slechts van één persoon?
- Waarom is het nuttig om nu het getuigenis van Markus te bestuderen, nadat je het getuigenis van Mattheüs hebt bestudeerd?

Laat de cursisten Markus 1:1–4, 9–11 doorlezen en de gebeurtenis opzoeken waarmee Markus zijn verslag van het leven van de Heiland begint.

- Met welke gebeurtenis begint Markus zijn verslag?

Leg uit dat het verslag van Markus anders is dan het verslag van Mattheüs. Het begint plotseling en heeft een vlot tempo, met nadruk op de goddelijke natuur van de Heiland door extra aandacht aan zijn werken en wonderen te besteden. Het verslag van Markus is waarschijnlijk gebaseerd op wat hij van de apostel Paulus leerde.

Vat Markus 1:12–20 samen door uit te leggen dat toen Jezus veertig dagen had gevast, Hij door de duivel werd verzocht. Hij predikte ook bekering in Galilea en riep discipelen om Hem te volgen.(*Noot:* Deze verslagen zijn uitgebreid in de lessen over Mattheüs 4 behandeld.)

Markus 1:21–39

Jezus werpt demonen uit en geneest de zieken

Zet de woorden *Vijandelijk gebied* op het bord en vraag de cursisten wat voor gevaren een soldaat in vijandelijk gebied kan tegenkomen.

Vraag een cursist het volgende citaat van president Boyd K. Packer van het Quorum der Twaalf Apostelen voor te lezen:

'Jonge mensen, jullie groeien in vijandelijk gebied op.

We weten uit de Schriften dat er oorlog in de hemel was, dat Lucifer in opstand kwam, en dat hij met zijn volgelingen 'werd neergeworpen op de aarde' [Openbaring 12:9]. Hij is vastbesloten om het plan van onze hemelse Vader te verstoren, en hij streeft ernaar om de gedachten en daden van iedereen te beheersen.' (Zie 'Raad aan jongeren', *Liahona*, november 2011, 16.)

- In welke opzichten vindt ons leven op aarde in vijandelijk gebied plaats?

Laat de cursisten hun hand opsteken als ze zich ooit door de kwade invloeden en verleidingen om zich heen bedreigd hebben gevoeld. Laat de cursisten Markus 1:21–39 bestuderen en een waarheid opzoeken waarmee ze kwade invloeden en verleidingen kunnen weerstaan.

Laat een cursist Markus 1:21–22 voorlezen. Laat de klas meelezen en opzoeken wat Jezus in Kapernaüm deed en hoe de Joden daarop reageerden.

- Waarom waren de Joden verbaasd over de leringen van de Heiland?
- Wat betekent het volgens jullie dat Jezus hen 'als gezaghebbende' onderwees?(Markus 1:22.)

Leg uit dat de schriftgeleerden als deskundigen in de wet van Mozes werden beschouwd. Als zij predikten, citeerden zij vaak voormalige wetgeleerden. (Zie *New Testament Student Manual* [Church Educational System manual, 2014], 103.) Daarentegen sprak Jezus met de kracht en bevoegdheid van zijn Vader, en als de grote Jehova die de wet van Mozes had ingesteld. (Zie Mattheüs 7:29.)

Laat de cursisten Markus 1:23–26 doorlezen, of laat de video 'Jesus Heals a Possessed Man' (1:48) uit *The Life of Jesus Christ Bible Videos zien,* beschikbaar op LDS.org. Laat de klas opzoeken wat er gebeurde toen Jezus in de synagoge onderwees. Vraag de cursisten naar hun bevindingen. Leg uit dat 'onreine geest' op een boze geest slaat.

- Wat wist deze onreine geest over Jezus?
- Hoe wist deze onreine geest wie Jezus was? (De boze geesten die een stoffelijk lichaam willen bezitten zijn volgelingen van Lucifer. Ook zij bevonden zich in de tegenwoordigheid van onze hemelse Vader en Jezus Christus voordat ze uit de hemel werden geworpen.)
- Wat hadden jullie van Jezus gedacht als je toen in de synagoge was geweest?

Laat een cursist Markus 1:27–28 voorlezen. Laat de klas meelezen en opzoeken hoe de mensen reageerden toen ze zagen dat Jezus een onreine geest uitwierp.

- Hoe reageerden de mensen?
- Wat kunnen we uit dit verslag over de kracht van de Heiland leren? (De strekking van de woorden van de cursisten moet de volgende waarheid omvatten: **De Heiland heeft macht over de duivel en zijn volgelingen.**)
- Wat kunnen we aan de kennis van deze waarheid hebben als we ons door de kwade invloeden en verleidingen om ons heen bedreigd voelen?

Laat een cursist de volgende uitspraak van president James E. Faust van het Eerste Presidium voorlezen:

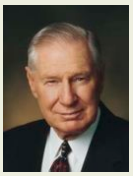

'[Joseph Smith] heeft gezegd: "Goddeloze geesten hebben grenzen, beperkingen en wetten waardoor zij worden bestuurd" [in *History of the Church*, 4:576]. Satan en zijn engelen zijn dus niet almachtig. […]

'Satans inspanningen kunnen teniet gedaan worden door allen die tot Christus komen door gehoorzaamheid aan de verbonden en verordeningen van het evangelie.' ('Serving the Lord and Resisting the Devil', *Ensign*, september 1995, 6, 7.)

- Hoe kunnen we volgens president Faust meer kracht ontvangen om de duivel te weerstaan?
- Wat gebeurde er volgens vers 28 toen de Heiland de boze geest had uitgeworpen?

Vat Markus 1:29–39 samen door uit te leggen dat de Heiland de schoonmoeder van Simon Petrus van haar koorts genas, veel andere zieken genas en veel demonen uitwierp. Jezus bleef in Galilea prediken.

Markus 1:40–45

Jezus geneest een melaatse

Laat de cursisten Markus 1:40 doorlezen en opzoeken wie er naar de Heiland toe kwam toen Hij in Galilea predikte. Vraag de cursisten naar hun bevindingen. Laat een cursist voor de klas komen. Laat de cursisten zich voorstellen dat de cursist die voor de klas staat melaats is.

Leg uit dat melaatsheid een chronische ziekte is die de huid, het zenuwstelsel, de ogen, botten en ledematen aantast. Zonder behandeling leidt de ziekte tot een pijnlijke dood. Vroeger dacht men dat iedereen die met een melaatse in aanraking kwam, ook besmet werd. Wijs naar de cursist die voor de klas staat en vraag:

- Als (naam van de cursist) vroeger melaats was, hoe zou (hij of zij) dan behandeld worden?

Leg uit dat ter bescherming van de algehele gezondheid in de gemeenschap melaatsen gedwongen werden om buiten de stad te leven. Zij waren wettelijk verplicht om 'Onrein!' uit te roepen als mensen in hun buurt kwamen. (Zie Bible Dictionary, 'Leper'; Leviticus 13:44–46.) Laat enkele cursisten dit verhaal als toneelstukje opvoeren door langs de cursist te lopen die zogenaamd melaats is. Als ze langslopen, laat u de 'melaatse' cursist 'Onrein! Onrein!' uitroepen. Vraag de cursisten die langslopen hoe zij in die situatie zouden reageren. Vraag de cursisten om te gaan zitten.

- Hoe zou melaatsheid je leven beïnvloeden?

Laat de cursisten zich voorstellen dat ze in de tijd van Jezus Christus melaats waren. Vraag ze wat ze zouden doen als ze de Heiland naar zich toe zagen komen.

- Wat deed de melaatse volgens Markus 1:40 toen hij de Heiland zag?

- Hoe toonde de melaatse dat hij geloof in Jezus Christus had? In hoeverre blijkt uit de zinsnede 'als u wilt' dat de melaatse geloof had?

Laat de cursisten Markus 1:41–42 doorlezen en opzoeken hoe de Heiland op de smeekbede van de man reageerde.

- Wat vond je indrukwekkend aan de manier waarop de Heiland op de smeekbede van de man reageerde?
- Als jullie de melaatse waren geweest, wat zou het voor je hebben betekend om door de Heiland te worden aangeraakt? Waarom?
- Hoe zou je leven zijn veranderd als Jezus Christus je van je melaatsheid had genezen?

Zet de volgende uitspraak op het bord: *Melaatsheid kan met zonde worden vergeleken.*

Om de cursisten duidelijk te maken in welke opzichten melaatsheid met zonde kan worden vergeleken (zie Leviticus 14), laat u een cursist de volgende uitspraak van ouderling Bruce R. McConkie van het Quorum der Twaalf Apostelen voorlezen:

'In de tijd van de Bijbel werd melaatsheid, naast de ellendige lichamelijke gevolgen, beschouwd als het symbool van zonde en onreinheid. Net als deze zogenaamde goddeloze ziekte het lichaam vernietigde, tast de zonde de geestelijke kant van de mens aan.' (*The Mortal Messiah,* 4 delen [1979–1981], 2:45.)

- In welke opzichten kan melaatsheid met zonde vergeleken worden? (Bij het vergelijken van melaatsheid met zonde moeten de cursisten begrijpen dat ziekten niet noodzakelijkerwijs door zonde veroorzaakt worden.)

Laat een cursist opnieuw Markus 1:40–42 voorlezen, en deze keer het woord *melaatse* door *zondaar* vervangen en *melaatsheid* door *zonde.* Laat de klas meelezen en opzoeken hoe we de genezing van de melaatse kunnen vergelijken met de vergeving van zonde.

De Schriften op onszelf toepassen

Als we de Schriften op onszelf toepassen, houdt dat in dat we ze met ons eigen leven vergelijken. Wanneer de cursisten de overeenkomsten tussen hun ervaringen en die in de Schriften zien, zijn ze beter in staat om de leerstellingen en beginselen van het evangelie te herkennen. De cursisten zullen dan ook beter begrijpen hoe ze die leerstellingen en beginselen kunnen toepassen.

- Als je de teksten op die manier leest, uit welke woorden blijkt dan het beginsel vergeving?
- Hoe kunnen we wat de melaatse deed om genezen te worden, vergelijken met wat wij moeten doen om van onze zonden gereinigd te worden?
- Welk beginsel kunnen we leren als we de genezing van de melaatse met vergeving van zonde vergelijken? (De cursisten kunnen verschillende woorden gebruiken, maar zorg ervoor dat ze het volgende beginsel begrijpen: **Als wij**

geloof oefenen en tot de Heiland komen, zal Hij ons barmhartigheid tonen en ons van onze zonden reinigen. Zet dit beginsel in de woorden van de cursisten op het bord.)

- In welke opzichten moeten we ons geloof oefenen en tot de Heiland komen zodat Hij ons vergeving van onze zonden kan schenken?

Laat de cursisten zich opnieuw afvragen wat voor leven de melaatse had voordat en nadat hij was genezen.

- Hoe kan iemands leven veranderen als hij tot Jezus Christus komt en van zijn of haar zonden gereinigd wordt?
- Hebben jullie weleens gezien dat iemands leven veranderde toen hij of zij door de verzoening van Christus was gereinigd? (Waarschuw de cursisten dat ze geen mensen bij naam mogen noemen en niet over zonden uit hun eigen verleden mogen vertellen.)

Laat de cursisten zich afvragen van welke zonden zij gereinigd moeten worden. Moedig de cursisten aan om door gebed, bekering en gehoorzaamheid hun geloof in Hem te oefenen, zodat Hij ze kan reinigen. U kunt uw eigen getuigenis geven van de reinigende kracht van de verzoening van de Heiland.

Laat enkele cursisten beurtelings een vers uit Markus 1:43–45 voorlezen. Laat de cursisten de instructies van de Heiland aan de genezen melaatse opzoeken. Vraag de cursisten naar hun bevindingen.

Leg uit dat de wet van Mozes vereiste dat iemand die van melaatsheid was genezen naar de priester in de tempel moest gaan om een offer te brengen.

- Wat deed de man nadat de Heiland had gezegd dat hij niets tegen anderen mocht zeggen?
- Wat gebeurde er toen de man het nieuws van zijn genezing verspreidde?

U kunt de les afsluiten door aan de cursisten te vragen wat het meeste indruk op hen heeft gemaakt betreffende de handelingen van Jezus Christus in Markus 1.

LES 35

Markus 2–3

Inleiding

Jezus vergeeft en geneest een verlamde man en roept vervolgens Mattheüs om Hem te volgen. Hij spreekt met de schriftgeleerden en Farizeeën over de sabbat. De Heiland geneest veel mensen, stuurt zijn apostelen uit om te prediken en waarschuwt tegen de lastering van de Heilige Geest.

Lessuggesties

Markus 2:1–12

Jezus vergeeft en geneest een verlamde man

Laat de cursisten zich voorstellen dat iemand die zij liefhebben een levensbedreigende ziekte heeft en een speciale behandeling nodig heeft.

- Wie zou je om hulp vragen om die persoon te helpen? Waarom?
- Waartoe zou je bereid zijn als er slechts een enkele arts was die zou kunnen helpen, maar dat het uitermate moeilijk was om een afspraak met die arts te maken?

Vat Markus 2:1–4 samen door uit te leggen dat er in het dorp Kapernaüm in Galilea een verlamde man was (vers 3). Vier andere mannen droegen deze man naar het huis waar Jezus was. Toen ze zagen dat het huis zo vol was dat ze niet naar binnen konden, verwijderden zij de dakbedekking van het huis en lieten ze de verlamde man in de tegenwoordigheid van de Heiland zakken.

Laat een cursist Markus 2:5 voorlezen, en laat de klas opzoeken wat Jezus tegen de verlamde man zei. Vraag de cursisten naar hun bevindingen.

Vraag enkele cursisten beurtelings een vers uit Markus 2:6–12 voor te lezen. Laat de klas meelezen en opzoeken wat er vervolgens gebeurde.

- Hoe reageerden ‘enigen van de schriftgeleerden’ volgens de verzen 6–7 op de woorden van de Heiland? (Zij waren ontstemd omdat Hij vergeving van zonde beloofde.)
- Wat vroeg Jezus aan de schriftgeleerden?
- Wat liet de Heiland zien en wat maakte Hij duidelijk toen Hij de man genas? (Als de cursisten geantwoord hebben, zorg er dan voor dat ze deze waarheid herkennen: **Jezus Christus heeft het gezag om ons geestelijk en lichamelijk te genezen**.)

Wijs erop dat toen de schriftgeleerden de verlamde man van zijn bed zagen opstaan en weglopen, zij onweerlegbaar bewijs hadden dat Jezus Christus het gezag had om zieken te genezen, en Hem hadden horen getuigen dat Hij zonden kon vergeven. Maar er is geen aanwijzing dat deze mannen Jezus later benaderden en vergeving van hun eigen zonden wilden ontvangen.

(*Noot:* De gebeurtenissen in Markus 2:1–12 worden uitvoeriger behandeld in de les over Lukas 5.)

Markus 2:13–22

Jezus roept Mattheüs om Hem te volgen en eet met tollenaars en zondaars

Deel de cursisten op in koppels en geef elk koppel een vel papier. Laat de cursisten de volgende vraag met hun partner bespreken en hun antwoorden op het vel papier schrijven.

- Wat zijn enkele redenen dat mensen niet naar de vergeving van zonden van de Heiland streven?

Laat enkele cursisten over hun antwoorden vertellen, die het volgende kunnen omvatten: sommige mensen willen hun zonden niet opgeven; sommige mensen willen hun zonden door hoogmoed of verlegenheid niet erkennen of belijden; anderen hopen wellicht dat de Heer hen wel zal vergeven, ook als ze zich niet bekeren; en anderen geloven wellicht dat de Heer wel het gezag heeft om te vergeven, maar zij geloven niet dat Hij hun specifieke zonden zal vergeven.

Laat de cursisten in Markus 2:13–22 waarheden opzoeken die ons kunnen motiveren om voor de vergeving van de Heer in aanmerking te komen.

Laat een cursist Markus 2:13–15 voorlezen. Laat de klas meelezen en opzoeken wat de Heiland deed nadat Hij de verlamde man had genezen.

- Wat deed de Heiland nadat Hij de verlamde man had genezen?
- Hoe reageerde Levi op de uitnodiging van de Heiland?

Leg uit dat Levi ook wel Mattheüs werd genoemd, dezelfde Mattheüs die het evangelie van Mattheüs heeft geschreven. De zinsnede ‘in het tolhuis zitten’ (vers 14) betekent dat Mattheüs tollenaar was ‘en in Kapernaüm voor de Romeinen werkte als belastingontvanger, […] waarschijnlijk in dienst van de viervorst Herodes’ (Gids bij de Schriften ‘Mattheüs’). Veel Joden haatten de tollenaars omdat zij hen als verraders beschouwden die geld van hun eigen volk voor de Romeinen collecteerden.

- Wat deed Mattheüs volgens vers 15 voor de Heiland en zijn discipelen?
- Wie woonde die maaltijd nog meer bij?

Leg uit dat deelname aan een maaltijd in de tijd van de Heiland veel meer betekende dan samen wat eten en drinken. Het was een teken van vriendschap en vrede onder alle aanwezigen.

Laat een cursist Markus 2:16 voorlezen en laat de klas opzoeken hoe de schriftgeleerden en Farizeeën reageerden toen ze zagen dat de Heiland samen met de tollenaars zat te eten.

- Wat zeiden de schriftgeleerden en Farizeeën?
- Waarom zouden ze kritiek op Jezus hebben gehad omdat hij samen met de tollenaars en zondaars at?

Laat een cursist Markus 2:17 voorlezen en laat de klas de reactie van de Heiland op de kritiek van de schriftgeleerden en Farizeeën opzoeken.

- Welk woord gebruikte de Heiland om Zichzelf te beschrijven? (Wijs erop dat de Heiland met het woord *dokter* zijn gezag bevestigde om zowel geestelijk als lichamelijk te genezen.)
- Hoe hadden de schriftgeleerden en Farizeeën door de reactie van de Heiland kunnen begrijpen waarom Hij met tollenaars en zondaars omging?
- Welke waarheid blijkt uit vers 17 betreffende de reactie van de Heiland op onze zonden? (Als de cursisten antwoord hebben gegeven, zet u de volgende waarheid op het bord: **De Heiland wil ertoe bijdragen dat wij ons bekeren en worden genezen.**
- Waarom is het belangrijk dat wij geloven dat Jezus ertoe wil bijdragen dat wij ons bekeren en worden genezen?

Laat een cursist de volgende uitspraak van ouderling Craig A. Cardon van de Zeventig voorlezen:

'De Heer houdt van ons en wil ons zijn bereidheid om te vergeven duidelijk maken. […]

'Daarom mogen wij allemaal weten, ook wie proberen met verslavingsgedrag te breken, zoals bij verslavende middelen of pornografie — alsook de mensen om hen heen — dat de Heer onze oprechte inspanningen zal erkennen en liefdevol wil vergeven als volledige bekering heeft plaatsgevonden.' ('De Heiland wil vergeven', *Liahona*, mei 2013, 16.)

- Hoe kunnen we weten dat de Heiland ertoe wil bijdragen dat wij ons bekeren en zijn vergeving ontvangen?

Laat de cursisten zich afvragen of zij op de tollenaars en zondaars lijken (die toegaven dat ze de Heiland nodig hadden en tot Hem kwamen) of op de schriftgeleerden en Farizeeën (die niet tot de Heiland kwamen om zijn vergeving en genezende kracht te ontvangen).

Getuig van de kracht en het verlangen van de Heiland om ons te genezen. Moedig de cursisten aan om zo nodig door bekering zijn vergeving te ontvangen.

Vat Markus 2:18–22 samen door uit te leggen dat Jezus vertelde waarom zijn discipelen niet vastten toen Hij bij hen was. Hij zei ook waarom het voor sommige mensen zo moeilijk was om zijn evangelie te aanvaarden.(*Noot:* Deze beginselen worden grondiger behandeld in de les van Lukas 5.)

Markus 2:23–3:6

Jezus spreekt over de sabbat

Vraag de cursisten of ze er ooit voor hebben gekozen om op de sabbat niet aan een bepaalde activiteit deel te nemen. Laat een paar cursisten over hun ervaringen vertellen.

Zet de volgende vraag op het bord en laat de cursisten daarover nadenken terwijl ze Markus 2–3 bestuderen:*Hoe bepaal je of een activiteit gepast is op de sabbat?*

Deel de klas op in tweeën. Laat de ene helft Markus 2:23–28 doorlezen. Laat de andere helft Markus 3:1–6 doorlezen. Laat de cursisten opzoeken wat de Heiland en zijn discipelen deden wat volgens de Farizeeën een overtreding was van het gebod om de sabbat te heiligen.

Stel na voldoende tijd de volgende vragen:

- Wat mochten de Heiland en zijn discipelen volgens de Farizeeën niet op de sabbat doen? (Koren plukken en iemand genezen.)
- Waarom zouden de Farizeeën het als een overtreding van Gods wetten beschouwen om op de sabbat koren te plukken of iemand te genezen?

Zo nodig herinnert u de cursisten eraan dat de Joodse leiders hun eigen regels en uitleggingen aan de wet van Mozes hadden toegevoegd, die de mondelinge wet of overleveringen werden genoemd. Deze toegevoegde regels waren bedoeld om de overtreding van Gods wet te voorkomen, maar ze weerhielden sommige mensen er ook van om het doel van bepaalde geboden goed te begrijpen, zoals het gebod om de sabbat te heiligen.

Zet de volgende onvolledige uitspraak op het bord: *Wij kunnen de sabbat heiligen door …*

- Hoe zouden jullie deze uitspraak volgens de leringen van de Heiland in Markus 2–3 afmaken? Wanneer de cursisten hebben geantwoord, maakt u de uitspraak op het bord af zodat deze waarheid duidelijk wordt: **Wij kunnen de sabbat heiligen door God te verheerlijken en goede werken te verrichten.**)
- In welke opzichten kunnen we God op zijn heilige dag verheerlijken?
- Wat zijn enkele voorbeelden van goede werken op de sabbat?

Vragen stellen zodat de cursisten leerstellingen en beginselen gaan begrijpen

Als de cursisten leerstellingen en beginselen vinden, moeten ze die goed begrijpen voordat ze die volledig kunnen toepassen. Stel vragen die de cursisten een beter begrip bijbrengen van een bepaalde leerstelling of een bepaald beginsel. U kunt ze ook aanmoedigen om een beginsel in een hedendaagse situatie te overwegen. Moedig de cursisten ook aan om iets over hun begrip van de leerstelling of het beginsel uit te leggen.

Om ervoor te zorgen dat de cursisten begrijpen hoe ze gepaste activiteiten voor de sabbat kunnen kiezen, laat u een cursist de volgende uitspraak van president James E. Faust van het Eerste Presidium voorlezen:

'Waar ligt de grens van wat aanvaardbaar is op de sabbat en wat niet? Binnen bepaalde richtlijnen moeten we die vraag allemaal zelf beantwoorden. Hoewel deze richtlijnen in de Schriften en de woorden van de hedendaagse profeten zijn te vinden, moeten ze ook in ons hart worden gegrift en door ons geweten worden bepaald. […] Het is vrij onwaarschijnlijk dat we wat de sabbat betreft een ernstige overtreding begaan als we nederig tot de Heer komen en Hem ons hart, onze ziel en ons verstand aanbieden. (Zie Mattheüs 22:37.)

'Wat op de sabbat kan of niet kan, zal door onszelf moeten worden beoordeeld. We moeten proberen om eerlijk tegenover de Heer te zijn. Op de sabbat moeten we doen wat er van ons verwacht wordt, met de juiste houding van aanbidding, en onze andere activiteiten beperken.' ('The Lord's Day', *Ensign*, november 1991, 35.)

- Wat voor zegeningen heb je ontvangen omdat je op de sabbat God aanbidt en goede werken verricht?

Moedig de cursisten aan om een manier te bedenken waarop ze de sabbat beter kunnen heiligen. Laat ze hun doel in hun aantekenschrift of Schriftendagboek noteren.

Markus 3:7–35

Jezus geneest veel mensen, Hij stuurt zijn apostelen uit om te prediken en Hij waarschuwt anderen voor godslastering

Vat Markus 3:7–35 samen door uit te leggen dat Jezus naar het Meer van Galilea ging en veel mensen genas die Hem volgden, waaronder enkele mensen die een onreine geest hadden. Nadat Hij twaalf apostelen had gekozen, ordende Jezus hen en stuurde hen uit om te prediken, te genezen en demonen uit te werpen. Vervolgens waarschuwde Hij de schriftgeleerden om niet tegen de Heilige Geest te lasteren. Hij zei dat zijn familie uit mensen bestond die de wil van onze hemelse Vader deden.

(*Noot:* Sommige van de gebeurtenissen in Markus 3:7–35 zijn uitvoerig in de les over Mattheüs 12:22–35 behandeld.)

Tot slot kunt u uw getuigenis geven van de waarheden die in deze les zijn behandeld.

THUISSEMINARIELES

Mattheüs 26:31–Markus 3:35 (unit 7)

Lesmateriaal voor de thuisseminarieleerkracht

Samenvatting van dagelijkse thuisseminarielessen

De volgende samenvatting van de gebeurtenissen, leerstellingen en beginselen die de cursisten bij hun studie van Mattheüs 26:31–Markus 3:35 (unit 7) geleerd hebben, is niet bedoeld om als onderdeel van uw les te worden behandeld. Uw les richt zich op slechts enkele van deze leerstellingen en beginselen. Volg de ingevingen van de Heilige Geest terwijl u nadenkt over de behoeften van uw cursisten.

Dag 1 (Mattheüs 26:31–75)

Toen de cursisten het lijden van Jezus in de Hof van Gethsémané bestudeerden, leerden ze dat Jezus Christus Zich aan de wil van de Vader onderwierp om de verzoening tot stand te brengen, en dat wij ook het voorbeeld van Jezus Christus volgen als we ons aan de wil van onze hemelse Vader onderwerpen. Van de instructies die de Heiland in Gethsémané aan de apostelen gaf, hebben de cursisten geleerd dat als we voortdurend waken en bidden, we de kracht zullen hebben om verleidingen te weerstaan.

Dag 2 (Mattheüs 27–28)

Van het verslag over de kruisiging van de Heiland leerden de cursisten dat Jezus Christus tijdens de verzoening voelde dat de Geest van onze hemelse Vader Zich had teruggetrokken. Ze leerden ook dat Jezus Christus moest lijden om de wil van onze hemelse Vader te vervullen, zoals Hij in Mattheüs 26 had beloofd. En toen de cursisten bestudeerden dat bij zijn overlijden het voorhangsel van de tempel in tweeën scheurde, leerden ze dat het een symbool was van de waarheid dat wij door de verzoening van Jezus Christus allemaal in de tegenwoordigheid van God kunnen terugkeren als we ons bekeren en onze verbonden naleven.

Dag 3 (Markus 1)

Van het verslag dat Jezus een onreine geest uitwierp, leerden de cursisten dat de Heiland macht heeft over de duivel en zijn volgelingen. De cursisten leerden ook dat Jezus mededogen had met de melaatse die Hij genas. Als wij ons geloof oefenen en tot de Heiland komen, zal Hij mededogen met ons hebben en ons van zonde reinigen.

Dag 4 (Markus 2–3)

Toen de cursisten de vergeving en genezing van de verlamde man bestudeerden, leerden ze dat Jezus Christus het gezag heeft om ons geestelijk en lichamelijk te genezen. Toen ze lazen dat Jezus met tollenaars en zondaars de maaltijd gebruikte, leerden ze dat de Heiland ons ook wil helpen, zodat wij vergeving en genezing kunnen ontvangen. Toen ze lazen dat de Farizeeën Jezus en zijn discipelen veroordeelden omdat zij de sabbat schonden, leerden de cursisten dat we de sabbat kunnen heiligen door God te verheerlijken en goede werken te verrichten.

Inleiding

Jezus Christus herrees en verscheen aan veel mensen, waaronder zijn apostelen. Hij gebood zijn apostelen om het evangelie in alle landen te verkondigen.

Lesideeën

Mattheüs 28

Jezus Christus is herrezen en verschijnt aan veel mensen

Laat de cursisten zich afvragen of zij, of iemand die ze kennen, een dierbare zijn verloren. Vraag de klas vervolgens:

- Waarom kan de dood van een dierbare zo moeilijk zijn?

Laat de cursisten tijdens hun studie van Mattheüs 28 waarheden opzoeken waardoor ze getroost kunnen worden als ze een dierbare verliezen.

Leg uit dat Maria Magdalena en een andere vrouw die Maria heette op de eerste dag van de week — zondag — naar het graf gingen waar het lichaam van Jezus lag.

Vraag enkele cursisten beurtelings een vers uit Mattheüs 28:1–6 voor te lezen. Laat de klas meelezen en opzoeken wat de vrouwen vonden toen ze bij het graf kwamen.

- Wat vonden de vrouwen toen ze bij het graf kwamen? (Leg uit dat in de Bijbelvertaling van Joseph Smith staat dat de vrouwen *twee* engelen zagen, niet één [zie BJS, Mattheüs 28:2; zie ook Johannes 20:12].)
- Hoe zouden jullie gereageerd hebben als je twee engelen zag?
- Hoe reageerden de bewakers volgens vers 4?
- Wat zeiden de engelen volgens de verzen 5–6 tegen de vrouwen?
- Welke waarheid leren we uit deze woorden? (Als de cursisten geantwoord hebben, zet u deze waarheid op het bord: **Jezus Christus is uit de dood opgestaan.**)

Om ervoor te zorgen dat de cursisten de leer van de opstanding goed begrijpen, deelt u de klas op in groepjes van twee of drie cursisten en laat u ze in groepsverband dit uitreikblad invullen.

'Hij is opgewekt' (Mattheüs 28:6)

Bestudeer alle informatie onder het kopje 'Opstanding' in de Gids bij de Schriften. Bespreek vervolgens de onderstaande vragen en noteer de antwoorden in de open ruimten.

Wat is het verschil tussen opgewekt worden uit de dood en herrijzen?	
Wat zal er door de opstanding van Jezus Christus met alle mensen gebeuren?	
Hoe kan begrip van de leer van de opstanding troost bieden aan mensen die een dierbare zijn verloren?	

Laat enkele cursisten aan de klas vertellen wat ze door het invullen van het uitreikblad hebben geleerd.

Laat een cursist het volgende citaat van president Gordon B. Hinckley voorlezen:

'Het wonder van de wederopstanding op de ochtend van die eerste paaszondag is een wonder voor de hele mensheid. Het is het wonder van de macht van God, wiens geliefde Zoon zijn leven heeft gegeven om voor de zonden van alle mensen verzoening te brengen, een liefdesoffer voor elke zoon en dochter van God. Daarmee heeft Hij de banden van de dood verbroken. […]

'En net als Hij zijn lichaam opnam en uit het graf voortkwam, zo zullen wij allen op de dag van onze opstanding een hereniging van lichaam en geest doormaken en een levende ziel worden.

'Daarom verheugen we ons, zoals de hele mensheid zou moeten doen, als we deze glorierijke, vertroostende en geruststellende gebeurtenis in de geschiedenis van de mensheid gedenken — de overwinning op de dood.' ('The Victory over Death', *Ensign*, april 1997, 4.)

Laat een cursist Mattheüs 28:7–10 voorlezen. Laat de klas meelezen en opzoeken wat voor opdracht de vrouwen bij het graf van Jezus kregen.

- Wat moesten de vrouwen volgens vers 7 van de engelen doen?
- Waarom zouden de vrouwen 'met vrees en grote blijdschap' zijn weggegaan?(Mattheüs 28:8.)
- Wat gebeurde er toen ze naar de discipelen gingen om ze het nieuws te vertellen?

Vat Mattheüs 28:11–15 samen door uit te leggen dat toen de vrouwen haastig naar de discipelen gingen om ze over de opstanding van Jezus te vertellen, de overpriesters van de soldaten bij het graf hadden gehoord wat er gebeurd was. De Joodse leiders waren bang dat de mensen achter de waarheid zouden komen. Daarom betaalden zij de soldaten om leugens te verspreiden dat de discipelen het lichaam van de Heiland uit het graf hadden gehaald terwijl de soldaten sliepen.

Laat een cursist Mattheüs 28:16–18 voorlezen. Laat de klas meelezen en de zegening opzoeken die de elf apostelen ontvingen toen zij gehoor gaven aan de boodschap van de vrouwen om naar Galilea te gaan.

- Welke zegening kregen de elf apostelen omdat zij gehoor gaven aan de boodschap om naar Galilea te gaan? (Ze zagen de herrezen Heiland.)

Laat de cursisten opstaan en gezamenlijk Mattheüs 28:19–20 opzeggen. Herinner ze eraan dat dit een kerntekst is.

Laat de klas de verzen 19–20 doornemen en opzoeken wat de apostelen van de Heiland moesten doen toen zij Hem zagen.

- Wat moesten de apostelen doen nadat zij de Heiland hadden gezien?
- Wat kunnen we van hun ervaring leren over de verantwoordelijkheid die we hebben als we een getuigenis van Jezus Christus ontvangen? (Als de cursisten antwoord hebben gegeven, zet u de volgende waarheid op het bord: **Als we een getuigenis van Jezus Christus ontvangen, hebben we de verantwoordelijkheid om van Hem te getuigen.**)

Herinner de cursisten eraan dat ze als onderdeel van hun thuisstudie van Mattheüs 27–28 hebben genoteerd hoe ze van Jezus Christus kunnen getuigen (opdracht 3 in unit 7: les van dag 2). Laat de cursisten vertellen en uitleggen wat ze hebben opgeschreven, en voorbeelden van hun ideeën geven. U kunt hun ideeën op het bord zetten.

- Welke belofte gaf de Heiland volgens Mattheüs 28:20 aan zijn discipelen?
- In welke opzichten is de Heer 'met u' geweest, of heeft Hij je geholpen toen je probeerde het evangelie te verkondigen?

U kunt de cursisten vragen hun getuigenis van Jezus Christus te geven — in de klas, in groepjes of in koppels. U wilt wellicht ook uw getuigenis van Jezus Christus geven. Herinner de cursisten eraan dat zij ook een doel in hun Schriftendagboek hebben genoteerd over de manier waarop zij van Jezus Christus willen getuigen. Vraag enkele cursisten om iets over hun doelen te vertellen.

Volgende unit (Markus 4–9)

Leg aan de cursisten uit dat ze in de volgende unit meer zullen leren over de wonderen die Jezus Christus verrichtte, zoals op water lopen, demonen uitwerpen en een meisje uit de dood opwekken. Vraag de cursisten of ze ooit een hevige storm hebben meegemaakt en hoe ze zich toen voelden. Laat ze zich afvragen of ze in hun dagelijks leven ooit met hevige stormen of moeilijkheden te maken hebben gehad. Laat ze deze week tijdens het bestuderen van Markus 4–9 opzoeken hoe ze op moeilijke momenten gemoedsrust kunnen vinden.

LES 36

Markus 4–5

Inleiding

Aan de oever van het Meer van Galilea onderwijst Jezus zijn discipelen door gelijkenissen. Op het meer kalmeert de Heiland een storm. Jezus laat zien dat Hij meer macht heeft dan demonen door ze uit een man te drijven. Als Hij in Kapernaüm is, geneest Hij een vrouw met bloedvloeiingen en wekt Hij het dochtertje van Jaïrus op uit de dood.

Lessuggesties

Markus 4

Jezus gebruikt gelijkenissen om over het koninkrijk van God te vertellen en kalmeert vervolgens een storm

Laat de cursisten zich de ernstigste storm voorstellen die ze ooit hebben meegemaakt. Laat een paar cursisten beknopt over hun ervaring vertellen.

- Hoe kunnen we de problemen van het dagelijks leven met een storm vergelijken?

Zet de volgende woorden op het bord (laat voldoende ruimte over onder elk woord): *Lichamelijk, Geestelijk, Mentaal, Sociaal.* Stel de volgende vraag met betrekking tot elk woord op het bord:

- Wat zijn enkele voorbeelden van lichamelijke (of geestelijke, mentale of sociale) stormen waar jongeren mee te maken hebben? (Noteer de antwoorden van de cursisten onder de desbetreffende woorden op het bord.)

Laat de cursisten tijdens het bestuderen van Markus 4–5 beginselen opzoeken waar ze tijdens de stormen van het leven iets aan kunnen hebben.

Vat Markus 4:1–34 samen door uit te leggen dat de Heiland aan de oever van het meer van Galilea verscheidene gelijkenissen aan de menigte vertelde.

Vraag enkele cursisten beurtelings een vers uit Markus 4:35–38 voor te lezen. Laat de klas meelezen en opzoeken met welk probleem de discipelen te maken kregen toen ze het Meer van Galilea overstaken.

- Wat was het probleem toen de Heiland en zijn discipelen het Meer van Galilea overstaken?

Leg uit dat het Meer van Galilea ruim 200 meter onder de zeespiegel ligt en aan drie kanten door bergen wordt omringd. Af en toe rollen er koele, droge winden van de bergen die botsen met de warme, vochtige lucht die boven het Meer van Galilea hangt. Dat kan plotselinge, hevige stormen veroorzaken — soms binnen enkele minuten — met hoge golven op dit relatief kleine meer.

- Wat voor invloed had de storm op het schip?
- Als jullie in dergelijke omstandigheden op het schip zouden zitten, wat voor gedachten en gevoelens zou je dan hebben?
- Wiens hulp riepen de discipelen op dat angstige moment in? Wat vroegen ze de Heiland?
- In welke opzichten kunnen wij in de verleiding komen om tijdens onze stormen van het leven net als de discipelen van Jezus te reageren?

Het Meer van Galilea en de berg Arbel

Laat een cursist Markus 4:39 voorlezen. Laat de andere cursisten meelezen en opzoeken hoe de Heiland reageerde toen de discipelen Hem om hulp smeekten. Vraag ze naar hun bevindingen. U kunt de cursisten adviseren om de woorden 'Zwijg, wees stil' en 'grote stilte' (vers 39) te markeren.

- Als we op moeilijke momenten de hulp van de Heer inroepen, wat kan Hij dan voor ons doen? (Als de cursisten geantwoord hebben, zet u het volgende beginsel op het bord: **Als wij de Heer op moeilijke of angstige momenten om hulp vragen, kan Hij ons gemoedsrust geven.**)
- In welke opzichten kunnen we de Heer op moeilijke of angstige momenten om hulp vragen? (We kunnen in de naam van Jezus Christus tot onze hemelse Vader bidden. Onze gebeden worden wellicht niet beantwoord zoals wij willen. Maar we worden wel met gemoedsrust gezegend als we de hulp van de Heer inroepen.)

Laat een cursist Markus 4:40–41 voorlezen. Laat de klas meelezen en opzoeken wat de discipelen zich over Jezus afvroegen?

- Als jullie bij de discipelen waren geweest, hoe zou je dan de vraag in vers 41 hebben beantwoord?
- Hoe kan ons begrip van 'Wie is deze toch?' (verse 41) ons geloof in Jezus versterken en ons aanmoedigen om op moeilijke of angstige momenten zijn hulp in te roepen?

Laat de cursisten zo mogelijk de woorden van de lofzang 'Meester, de stormwinden woeden' (*Lofzangen,* nr. 71) doorlezen. Benadruk dat Jezus Christus niet alleen de kracht heeft om letterlijke stormen te stillen, maar ook de persoonlijke stormen in ons hart.

Laat enkele cursisten iets vertellen over een moment waarop ze tijdens een levensstorm de hulp van de Heer hebben ingeroepen, en Hij hun angst heeft weggenomen en hen heeft getroost.

U kunt de cursisten vragen in hun aantekenschrift of schriftendagboek te noteren hoe ze in moeilijke situaties de hulp van de Heer kunnen inroepen.

Markus 5:1–20

Jezus geneest een man door de demonen uit hem te verwijderen

Vat Markus 5:1–18 samen door uit te leggen dat Jezus een man genas die vol zat met 'onreine' of boze geesten. Toen deze onreine geesten uit hem verwijderd waren, gingen ze in een kudde varkens die zich vervolgens van een steile rots in de zee stortte. De man wilde toen in het schip stappen waar Jezus was.

> ***Het tempo vaststellen***
>
> Besteed niet te veel tijd aan het eerste deel van de les, dan hoeft u de rest niet af te raffelen. Schat bij de voorbereiding van de les in hoe lang elk lesdeel in beslag gaat nemen op basis van de gekozen lesmethoden. Omdat u bijna altijd meer materiaal hebt dan tijd om les te geven, bepaalt u op welke delen van het tekstblok u de nadruk wilt leggen en welke u gaat samenvatten.

Laat een cursist Markus 5:19–20 voorlezen. Laat de klas meelezen en opzoeken wat de man volgens de Heiland moest doen.

- Wat moest de man volgens de Heiland doen?
- Hoe reageerde de man?
- Welk beginsel kunnen we uit dit verhaal leren betreffende hetgeen we kunnen doen als we de kracht van de Heiland voelen? (Zorg ervoor dat de cursisten dit beginsel goed begrijpen: **Wanneer we de kracht van de Heiland voelen, kunnen we van zijn zegeningen en barmhartigheid getuigen.**)

Laat de cursisten overwegen hoe ze anderen kunnen helpen door van de zegeningen en barmhartigheid van de Heiland te getuigen.

Markus 5:21–43

Jezus geneest een vrouw die aan bloedvloeiingen lijdt en wekt het dochtertje van Jaïrus op uit de dood

Vraag een cursist de volgende uitspraak van ouderling Shayne M. Bowen van de Zeventig voor te lezen:

'Op 4 februari 1990 werd onze derde zoon en zesde kind geboren. We noemden hem Tyson. […]

'Toen Tyson acht maanden oud was, slikte hij een stuk krijt in dat hij op het vloerkleed had gevonden. Het stuk krijt bleef vastzitten in zijn keel en hij stopte met ademen. Zijn oudere broer bracht Tyson naar boven en riep panisch: "De baby ademt niet. De baby ademt niet!" We begonnen met reanimeren en belden de ambulance.

De hulpverleners kwamen en raceten met Tyson naar het ziekenhuis. In de wachtkamer gingen we door met bidden en pleitten bij God voor een wonder. Schijnbaar na een eeuwigheid kwam de dokter in de wachtkamer en zei: "Het spijt me. We kunnen niets meer doen. Neem gerust de tijd." Toen liep ze weg.' ('Want Ik leef en gij zult leven', *Liahona*, november 2012, 16.)

- Als Tyson jullie broertje was geweest, wat had je op dat moment dan gedacht of gedaan?
- Hoe zou zo'n ervaring iemands geloof kunnen beproeven?

Laat een cursist Markus 5:21–24 voorlezen. Laat de cursisten meelezen en opzoeken hoe Jaïrus, een van de hoofden van de synagoge, een soortgelijke beproeving van zijn geloof meemaakte.

- Waarom riep Jaïrus de hulp van de Heiland in?

Laat een cursist Markus 5:25–26 voorlezen en laat de rest van de klas opzoeken wie de hulp van de Heer ook nodig had.

Leg uit dat hoewel de verslagen in het Nieuwe Testament niet precies de aard van de 'bloedvloeiingen' aangeven (vers 25), we weten dat het voor haar een groot probleem was. En volgens de wet van Mozes was iemand met bloedvloeiingen onrein (zie Leviticus 15:19–33). Dat houdt waarschijnlijk in dat deze vrouw al twaalf jaar lang was verbannen en uitgesloten. De wanhoop van haar situatie blijkt uit het feit dat ze op zoek naar genezing 'alles wat zij had' (Markus 5:26) aan dokters had uitgegeven.

Vraag enkele cursisten beurtelings een vers uit Markus 5:27–34 voor te lezen. Laat de klas meelezen en opzoeken wat deze vrouw deed om door de Heiland geholpen te worden.

- Waaruit bleek het geloof van deze vrouw in Jezus Christus? (U kunt uitleggen dat de zinsnede 'kwam van achteren de menigte in' [vers 27] aangeeft hoe moeilijk het was om door de menigte bij de Heiland te komen.)
- Wat kunnen we van dit verhaal leren over wat we moeten doen als we het verlangen hebben om genezen te worden? (Zorg ervoor dat de cursisten dit beginsel goed begrijpen: **Als we door onze inspanningen laten zien dat we geloof in Jezus Christus hebben, kan Hij ons genezen.**)

Leg uit dat genezing door geloof in Jezus Christus niet alleen afhankelijk is van onze inspanningen om tot Hem te komen, maar ook van Gods wil en timing.

Laat de cursisten Markus 5:35 doorlezen en de boodschap opzoeken die de Heiland voor Jaïrus had toen Hij was gestopt om deze vrouw te helpen.

- Wat kreeg Jaïrus te horen?
- Als jullie Jaïrus waren geweest, wat voor gedachten en gevoelens had je dan wellicht gehad?

Laat een cursist Markus 5:36 voorlezen en laat de rest van de klas opzoeken wat de Heiland tegen Jaïrus zei.

- Wat zei de Heiland tegen Jaïrus om zijn geloof te sterken?

Om duidelijk te maken wat we van dit voorbeeld kunnen leren, zet u de volgende waarheid op het bord: **Als we ons geloof in Jezus Christus oefenen, moeten we in Hem blijven geloven, ook in onzekere tijden.**

- Hoe kunnen we dit beginsel in ons leven toepassen?

Vraag enkele cursisten beurtelings een vers uit Markus 5:37–43 voor te lezen. Laat de klas meelezen en opzoeken wat er met het dochtertje van Jaïrus gebeurde.

- Wat voor wonder verrichtte de Heiland?

U kunt uw getuigenis geven van de macht van de Heiland om te zegenen en te genezen. Leg uit dat de Heiland soms de stormen in ons leven stilt door een probleem of angst weg te nemen. Op andere momenten neemt Hij onze beproeving niet weg, zoals in het voorbeeld van het overlijden van het zoontje van ouderling Bowen. Maar als we ons geloof in Jezus Christus oefenen, zal Hij ons in moeilijke tijden gemoedsrust geven.

Om ervoor te zorgen dat de cursisten begrijpen hoe we ondanks het resultaat van persoonlijke stormen ons geloof kunnen behouden, leest u het volgende getuigenis van ouderling Bowen voor. Laat de cursisten opletten hoe hij in staat was om ondanks het overlijden van zijn zoontje zijn geloof te behouden.

'Toen ik voelde hoe de schuld, de boosheid en het zelfmedelijden me bijna verteerden, bad ik dat mijn hart veranderd mocht worden. Door heel persoonlijke heilige ervaringen gaf de Heer me een nieuw hart, en hoewel het nog steeds een eenzame, pijnlijke tijd was, veranderde mijn perspectief volledig. Ik ontving de gave te weten dat ik niet bestolen was, maar dat mij een grote zegen wachtte als ik getrouw zou zijn. […]

'Ik getuig dat […] "naarmate we ons meer op de verzoening van Jezus Christus verlaten, Hij ons onze beproevingen, ziekte en pijn [kan] helpen doorstaan. Dan kunnen we met vreugde, vrede en troost vervuld worden. Alles wat oneerlijk in het leven is, kan door de verzoening van Jezus Christus rechtgezet worden." [*Predik mijn evangelie: handleiding voor zendingswerk* (2004), 52.]' ('Want ik leef', 17.)

- Wanneer hebben jullie of heeft iemand die je kent net als Jaïrus in een moeilijke tijd toch het geloof in Jezus Christus behouden? Welke zegeningen kwamen daaruit voort?

U kunt de cursisten hun getuigenis laten geven van de waarheden die in deze les zijn behandeld.

LES 37

Markus 6

Inleiding

Jezus wordt in zijn geboorteplaats, Nazareth, verworpen. Hij stuurt de twaalf apostelen uit om het evangelie te prediken. Johannes de Doper wordt in opdracht van Herodes Antipas gedood. Jezus voedt op wonderbaarlijke wijze een menigte van meer dan vijfduizend mensen, Hij loopt op het water, Hij stilt een storm en geneest de zieken.

Lessuggesties

Markus 6:1–29

Jezus wordt in Nazareth verworpen en stuurt de twaalf op pad; Johannes de Doper wordt vermoord

Vraag de cursisten aan het begin van de les om na te denken over de laatste keer dat ze de druk voelden om iets te doen waarvan ze wisten dat het niet goed was.

Zet de volgende uitspraak op het bord (deze uitspraak is te vinden in 'Making the Right Choices', *Ensign*, november 1994, 37):

> *'Mensen die iets verkeerd doen, willen graag dat je met hen meedoet omdat ze zich meer op hun gemak voelen als anderen hetzelfde doen.' (Richard G. Scott)*

- Kunnen jullie enkele voorbeelden noemen van de manier waarop anderen ons onder druk kunnen zetten om iets te doen waarvan we weten dat het verkeerd is?

Laat de cursisten tijdens hun studie van Markus 6 een waarheid opzoeken waarmee ze negatieve groepsdwang kunnen weerstaan.

Vat Markus 6:1–16 samen door uit te leggen dat Jezus in zijn geboorteplaats Nazareth predikte. Maar door het ongeloof van de mensen verrichtte Hij daar niet veel wonderen. Toen Hij daar was, stuurde Hij de twaalf apostelen in koppels op pad om het evangelie te prediken. Terwijl ze het evangelie predikten, wierpen ze ook veel demonen uit en genazen ze zieken. Toen Herodes hoorde dat Jezus zoveel wonderen verrichtte, was hij bang dat Johannes de Doper uit de dood was herrezen en deze wonderen verrichtte.

Leg uit dat Markus 6:17–29 een verslag is van wat er met Johannes de Doper was gebeurd. Laat een cursist Markus 6:17–18 voorlezen. Laat de klas meelezen en opzoeken wat Herodes met Johannes de Doper had gedaan.

- Wat had Herodes volgens deze verzen met Johannes de Doper gedaan, en waarom?

Leg uit dat de Herodes in deze verzen Herodes Antipas is, die na de dood van zijn vader, Herodes de Grote, de regio's Galilea en Perea regeerde. Herodes Antipas was gescheiden en was vervolgens met Herodias getrouwd, de vrouw van zijn

broer Filippus. Dat was een ernstige overtreding van de Joodse wet (zie Leviticus 18:16), en Johannes de Doper had dat veroordeeld. Omdat Johannes dat had gedaan, was Herodias kwaad geworden. Daarom kwam Johannes in de gevangenis terecht.

Laat een cursist Markus 6:19–20 voorlezen. Laat de klas meelezen en opzoeken wat Herodias wilde dat er met Johannes de Doper zou gebeuren.

- Wat wilde Herodias dat er met Johannes de Doper zou gebeuren?
- Waarom kon ze hem niet laten doden? (Omdat Herodes bang was voor Johannes en wist dat hij een man van God was; zie Markus 6:20 waarin staat beschreven wat Herodes van Johannes de Doper vond.)

Vraag enkele cursisten beurtelings een vers uit Markus 6:21–29 voor te lezen. Laat de klas meelezen en opzoeken wat Herodes met Johannes de Doper deed.

- Wat vond Herodes volgens vers 26 van het plan om Johannes de Doper te vermoorden?
- Waarom liet Herodes Johannes onthoofden als hij wist dat het verkeerd was en hij het eigenlijk niet wilde doen? (U kunt de cursisten aanmoedigen om de woorden 'omwille van hen die mee aanlagen' te markeren, waaruit blijkt dat Herodes zich zorgen maakte over de mening van hen die aanwezig waren.)
- Welk beginsel kunnen we van de keuzes van Herodes leren over wat er gebeurt als we anderen proberen te behagen in plaats van het goede te doen? (De cursisten kunnen verschillende woorden gebruiken, maar zorg ervoor dat ze dit beginsel goed begrijpen: **als we anderen proberen te behagen in plaats van het goede te doen, kan dat tot verkeerde keuzes, verdriet en spijt leiden.**)

Om de cursisten nog meer begrip van deze waarheid bij te brengen, deelt u ze op in groepjes van twee tot vier personen en laat u ze verscheidene voorbeelden van situaties bedenken waarin jongeren ervoor moeten kiezen om anderen te behagen of het goede te doen. Na voldoende tijd laat u de groepjes verslag uitbrengen. Terwijl ze dat doen, noteert u hun voorbeelden op het bord.

- Wanneer heb je gezien dat toegeven aan groepsdwang, zoals in deze voorbeelden, verdriet en spijt teweegbrengt?
- Wanneer heb je gezien dat iemand het goede kiest in plaats van anderen te behagen?
- Aan de hand waarvan kunnen wij het goede kiezen in plaats van anderen te behagen?

Laat de cursisten de komende week nadenken en enkele situaties bedenken waarin zij wellicht moeten kiezen tussen anderen behagen of het goede doen. Moedig ze aan om nu al te beslissen hoe ze op die druk zullen reageren als ze in zo'n situatie terechtkomen.

Markus 6:30–44

Jezus voedt op wonderbaarlijke wijze meer dan vijfduizend mensen

Laat de cursisten over de volgende situatie nadenken: Een onlangs geroepen zendeling is erg zenuwachtig om op zending te gaan. Hij of zij is geen goede spreker en heeft moeite in sociale situaties.

- Wat zou je tegen deze jonge zendeling zeggen?

Laat de cursisten tijdens het bestuderen van Markus 6:30–44 een beginsel opzoeken waaraan deze jonge zendeling en wij iets kunnen hebben als we vinden dat we onbekwaam zijn om het werk van de Heer te doen.

Vat Markus 6:30–33 samen door uit te leggen dat de twaalf apostelen na hun prediking van het evangelie terugkwamen en aan Jezus verslag uitbrachten. Jezus en de twaalf apostelen gingen aan boord van een boot om ergens heen te gaan waar ze tot rust konden komen. Maar de bewoners van verschillende nabijgelegen dorpen gingen naar de plek waar Jezus zou aanleggen en stonden al op Hem te wachten toen Hij daar aankwam.

Vraag een cursist omMarkus 6:34 voor te lezen en laat de klas opzoeken hoe de Heiland op de menigte reageerde.

- Wat betekent volgens jullie de zinsnede ‘zij waren als schapen die geen herder hebben’?

Leg uit dat toen de Heiland de hele dag de menigte had toegesproken, Hij een groot wonder verrichtte. Om ervoor te zorgen dat de cursisten dit wonder goed begrijpen, deelt u ze op in koppels en geeft u elk koppel een kopie van het volgende uitreikblad. Laat elk koppel Markus 6:35–44 en Mattheüs 14:18 doorlezen en vervolgens de gebeurtenissen op het uitreikblad in chronologische volgorde nummeren.

De wonderbare spijziging

_____ De Heiland vermenigvuldigde wat de discipelen hadden meegenomen, zodat ze meer voedsel hadden dan nodig was.

_____ De discipelen zeiden dat ze vijf broden en twee vissen hadden.

_____ De discipelen wilden de mensen wegsturen om eten te kopen.

_____ De Heiland vroeg hoeveel eten de discipelen hadden.

_____ De Heiland zei tegen de discipelen dat ze de mensen eten moesten geven.

_____ De menigte had niets te eten.

_____ De Heiland vroeg hen om het eten dat ze hadden aan Hem te geven.

Als de cursisten voldoende tijd hebben gehad, bespreekt u de antwoorden klassikaal. (De juiste volgorde is: 7, 5, 2, 4, 3, 1, 6.)

- Hoeveel mensen kregen te eten? (Leg uit dat de Griekse tekst van Markus 6:44 verduidelijkt dat de woorden ‘vijfduizend mannen’ letterlijk vijfduizend

volwassen mannen waren. Het totale aantal mensen was waarschijnlijk veel groter, omdat er ook vrouwen en kinderen waren [zie ook Mattheüs 14:21].)

Bespreek dat de Heiland, voordat Hij dat wonder verrichtte, eerst aan zijn discipelen vroeg om Hem de vijf broden en twee vissen te geven — alles wat zij hadden.

- Welk beginsel leren we van dit wonder over wat de Heiland kan doen als we Hem alles geven wat we hebben? (De cursisten moeten het volgende beginsel goed begrijpen: **Als we alles wat we hebben aan de Heer opofferen, kan Hij ons offer vermenigvuldigen om zijn doelen te verwezenlijken.** Zet dit beginsel op het bord.)

> ***Op het bord schrijven***
>
> Als u het bord tijdens de les goed gebruikt, kunt u de cursisten voorbereiden om te leren en deel te nemen, vooral de cursisten die voornamelijk visueel leren. Op het bord kunt u de belangrijkste punten of beginselen van de les weergeven, een diagram van een leerstelling laten zien, een kaart tekenen, een stroomschema uitwerken, een afbeelding of een tekening van iets in de Schriften tonen, of anderen activiteiten doen die het leerproces bevorderen.

Om ervoor te zorgen dat de cursisten dit beginsel goed begrijpen, herinnert u ze aan de situatie van de zenuwachtige zendeling die eerder is genoemd.

- Wat kan de Heiland, ondanks de zwakheden van deze jonge man of vrouw, van hem of haar verwachten? (De Heiland nodigt iedereen die zijn doeleinden wil verwezenlijken uit om Hem al hun verlangens, vaardigheden, talenten, vermogens, krachten, gaven en inspanningen te geven. [Zie Omni 1:26; 2 Nephi 25:29].)
- Wat zou er gebeuren als deze zendeling alles wat hij of zij had aan de Heiland zou geven?
- Wat zijn enkele andere situaties waarin een jong lid van de kerk iets aan dit beginsel kan hebben?

Laat de cursisten overwegen en in hun aantekenschrift of Schriftendagboek noteren hoe de Heer hun inspanningen heeft vermenigvuldigd zodat zij konden doen wat Hij van hen verwachtte. U kunt enkele cursisten uitnodigen om aan de klas te vertellen wat ze hebben opgeschreven, maar alleen als ze daar geen moeite mee hebben.

Geef uw getuigenis dat als wij alles wat we hebben aan de Heer opofferen, Hij ons offer kan vermenigvuldigen om zijn doelen te bereiken. Moedig de cursisten aan om dit beginsel in hun leven toe te passen.

Markus 6:45–56

Jezus loopt op het water en geneest de zieken

Vat Markus 6:45–56 samen door uit te leggen dat toen Jezus de vijfduizend mensen te eten had gegeven, Hij zijn discipelen de opdracht gaf om met een boot naar de overkant van het Meer van Galilea te varen. Toen stuurde Hij de menigte naar huis.

’s Avonds ging het stormen, en de Heiland keek vanaf een berg naar zijn discipelen die niet veel vooruit kwamen. Hij liep toen over het water naar hen toe, de storm ging liggen en ze kwamen veilig aan de overkant van het Meer van Galilea aan.

- Hoe konden de discipelen door de macht van de Heer doen wat Hij hen had geboden?

U kunt de les afsluiten door de cursisten te vragen wie iets over hun gevoelens of getuigenis wil vertellen betreffende de waarheden die vandaag zijn behandeld.

LES 38

Markus 7–8

Inleiding

Jezus berispt de Farizeeën vanwege hun valse overleveringen. Vervolgens geneest Hij een kind dat een onreine geest heeft, en een dove man met een spraakgebrek. Hij voedt vierduizend mensen bij het Meer van Galilea en reist verder naar Bethsaïda, waar Hij een blinde man geneest.

Lessuggesties

Markus 7

Jezus berispt de Farizeeën, geneest een kind met een onreine geest en geneest een dove man

Voordat u met de les begint, geeft u drie cursisten de volgende instructies: Cursist 1: 'Loop op mijn teken zonder jas door de klas en doe alsof je het koud hebt.' Cursist 2: 'Loop op mijn teken door de klas en vraag of iemand je weggelopen huisdier heeft gezien.' Cursist 3: 'Doe op mijn teken je rugzak open zodat er voorwerpen uit kunnen vallen als je door het lokaal loopt.' (U kunt deze activiteit aanpassen door andere situaties te gebruiken waaruit blijkt dat de cursisten hulp nodig hebben. Gebruik echter niet teveel tijd.)

Als de les begint laat u de drie cursisten om de beurt doen wat u ze gevraagd hebt. Laat de klas opletten wat deze drie situaties gemeen hebben.

- Wat hebben deze situaties gemeen? (In elke situatie heeft iemand hulp nodig.)
- Hoe vaak hebben we de kans om iemand te helpen? Wat voor mogelijkheden hebben jullie onlangs gehad?

Moedig de cursisten aan om tijdens hun studie van Markus 7–8 op te zoeken wat we volgens de Heiland moeten doen als we iemand in nood zien.

Vat Markus 7:1–30 samen door uit te leggen dat de Heiland de Farizeeën berispte vanwege hun onjuiste overleveringen. Hij genas ook de dochter van een Griekse vrouw, die door een demon was bezeten. Herinner de cursisten eraan dat de zending van de Heiland op dat moment voor het huis van Israël was, niet voor de andere volken. Toch hielp Hij barmhartig deze niet-Joodse vrouw die om zijn hulp had gevraagd.

Laat de cursisten de steden Tyrus en Sidon en het Meer van Galilea op kaart 11, 'Het heilige land in de tijd van het Nieuwe Testament', achterin hun Schriften opzoeken. Leg uit dat toen de Heiland Tyrus en Sidon had verlaten, Hij naar de oostelijke oever van het Meer van Galilea ging, naar het gebied Dekapolis.

Deel de cursisten op in tweetallen. Laat de koppels Markus 7:31–37 aan elkaar voorlezen en opzoeken op welke manier de Heiland barmhartigheid voor de man in Dekapolis toonde. Na voldoende tijd laat u de cursisten de volgende vragen met hun partner bespreken:

- Waarvan wilde deze man genezen worden?

- Wat deed de Heiland voordat Hij deze man genas?

Om ervoor te zorgen dat de cursisten goed begrijpen wat de Heiland deed, laat u een cursist de volgende uitspraak van ouderling Bruce R. McConkie van het Quorum der Twaalf Apostelen voorlezen:

'De Heer wordt geconfronteerd met een gelovige ziel die zijn woorden niet kan horen en geen antwoord kan geven. Wat is dan natuurlijker dan bekende gebaren te gebruiken, die de dove en stomme man kent, om aan te geven wat de Heiland kan en zal doen […] ?'(*Doctrinal New Testament Commentary,* 3 delen [1965–1973], 1:373.)

- Wat kunnen we van de handelingen van de Heiland in deze situatie over zijn karakter leren?

Leg uit dat ondanks de waarschuwing van de Heiland aan de mensen die Hij had genezen om zijn wonderen niet aan de grote klok te hangen, de mensen in Dekapolis toch te horen kregen wat de Heiland had gedaan. Grote menigten verzamelden zich om Hem heen. (Zie Markus 7:36–37.)

Markus 8:1–21

Jezus voedt ruim vierduizend mensen

Laat de cursisten de volgende vraag in hun aantekenschrift of Schriftendagboek beantwoorden:

- Wanneer heeft iemand gezien dat je hulp nodig had en ook iets gedaan om te helpen?

Leg uit dat de cursisten later in de les de kans krijgen om iets over hun ervaringen te vertellen.

Laat een cursist Markus 8:1–3 voorlezen. Laat de andere cursisten meelezen en het probleem opzoeken dat zich voordeed omdat de menigte Jezus volgde.

- Wat voor probleem deed zich voor onder de menigte? Wie merkte het probleem op?
- Wat zou er volgens de Heiland kunnen gebeuren als de mensen zonder eerst te eten naar huis gingen?
- Wat voor gevoelens had de Heiland volgens vers 2 jegens de menigte? (U kunt de cursisten de woorden 'Ik ben innerlijk met ontferming bewogen over de menigte' laten markeren, waaruit blijkt dat de Heiland zich zorgen maakte over de mensen.)

Vraag twee cursisten beurtelings enkele verzen uit Markus 8:4–9. voor te lezen. Laat de klas meelezen en opzoeken wat er uit de barmhartigheid van de Heiland voortkwam.

- Wat deed de Heiland voor de menigte?
- Hoeveel mensen kregen te eten?

- Wat kunnen wij van het voorbeeld van de Heiland leren? (Zorg ervoor dat de cursisten het volgende beginsel begrijpen: **Wij kunnen het voorbeeld van de Heiland volgen door open te staan voor de behoeften van anderen en in die behoeften te voorzien.** Zet dit beginsel op het bord.)

Om ervoor te zorgen dat de cursisten dit beginsel goed begrijpen, legt u uit dat zuster Linda K. Burton, algemeen ZHV-presidente, heeft gezegd dat als we het voorbeeld van de Heiland volgen en Gods kinderen helpen, we eerst moeten 'kijken, dan dienen'. ('Eerst kijken, dan dienen', *Liahona*, november 2012, 78.) Zet deze woorden onder het beginsel op het bord.

- Hoe kunnen we meer voor de behoeften van anderen openstaan? (U kunt bespreken dat sommige behoeften niet meteen duidelijk zijn. Maar we kunnen in gebed vragen of we de behoeften van anderen zullen opmerken en onze gedachten op anderen concentreren, in plaats van op onszelf.)
- Wat kan ons belemmeren om de behoeften van anderen te zien en te lenigen?

Laat enkele cursisten vertellen wat zij hebben opgeschreven over een moment waarop zij iemand in nood hebben gezien en hulp hebben geboden.

Over gedachten, gevoelens en ervaringen vertellen

Als de cursisten over inzichten en relevante ervaringen vertellen, kan dat hun begrip van leerstellingen en beginselen verduidelijken. Als de cursisten over persoonlijke ervaringen vertellen, kan de Heilige Geest hun een beter begrip en een getuigenis geven van de gedachten die ze onder woorden hebben gebracht. Door de macht van de Heilige Geest kunnen de gedachten, gevoelens en ervaringen waar de cursisten over vertellen een grote invloed hebben op het hart en het verstand van hun leeftijdgenoten.

Laat een cursist de volgende uitspraak van president Thomas S. Monson voorlezen:

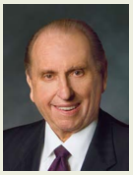

'Hoeveel keer is uw hart geraakt door de behoefte van een ander mens te zien? Hoe vaak was het uw *bedoeling* om degene te zijn die de hulp bood? Maar hoe vaak heeft uw dagelijks leven er een stokje voor gestoken en hebt u het verlenen van hulp aan anderen overgelaten, menend dat "er toch zeker wel iemand in die behoefte zal voorzien."

'Wij raken zo verstrikt in de drukke kanten van ons leven. Als we eens een stap achteruit zouden doen en eens goed keken naar wat we aan het doen waren, zouden we erachter komen dat we ons hebben ondergedompeld in heel veel oppervlakkige zaken. Met andere woorden, we besteden vaak de meeste tijd aan zorgen voor de dingen die er in het grote bestel eigenlijk niet zo toe doen, terwijl wij de belangrijker zaken verwaarlozen.' ('Wat heb ik vandaag voor iemand anders gedaan?', *Liahona*, november 2009, 85.)

Laat de cursisten zich de gebeurtenissen van een gemiddelde dag in hun leven voorstellen. Laat ze aan mensen denken die wellicht hulp nodig hebben, zoals ouders, broers, zussen en leeftijdgenoten. Moedig de cursisten aan om zich voor te nemen het voorbeeld van de Heiland te volgen door hulp te bieden als iemand hulp nodig heeft.

Vat Markus 8:10–21 samen door uit te leggen dat toen Jezus en zijn discipelen vierduizend mensen te eten hadden gegeven, ze met de boot naar de plaats Dalmanutha gingen. Daar vroegen de Farizeeën Hem om een teken. Jezus weigerde en waarschuwde zijn discipelen voor de leer van de Farizeeën, een leer die tot geestelijke blindheid leidde.

Markus 8:22–26

Jezus geneest een blinde man

Leg uit dat Jezus en zijn discipelen het gebied Dekapolis verlieten en naar Bethsaïda gingen. Toen ze daar aankwamen werd er een blinde man naar de Heiland toe gebracht.

Laat enkele cursisten beurtelings een vers uit Markus 8:22–26 voorlezen. Laat de klas meelezen en opzoeken hoe de Heiland de blinde man genas.

- Wat gebeurde er toen de Heiland voor de eerste keer zijn handen op de blinde man plaatste? (U moet wellicht uitleggen dat de woorden 'Ik zie de mensen, […] als bomen, rondlopen' [vers 24] aangeeft dat de man wel kon zien, maar niet zo scherp.)
- Wat gebeurde er toen de Heiland zijn handen voor de tweede keer op de man plaatste?

Geef de cursisten een kopie van de volgende woorden van ouderling Bruce R. McConkie van het Quorum der Twaalf Apostelen, en laat ze door een cursist voorlezen: Laat de andere cursisten meelezen en redenen opzoeken waarom Jezus deze man geleidelijk, of in fasen, genas.

'Dit wonder is uniek. Het is het enige vastgelegde wonder waarbij Jezus iemand in fasen genas. Het kan zijn dat onze Heer hiervoor koos om het zwakke, maar groeiende geloof van de blinde man te versterken. Het lijkt erop dat de opeenvolgende aanrakingen van Jezus de blinde man hoop, vertrouwen en geloof gaven. Jezus (1) nam de man bij de hand en leidde hem het dorp uit, (2) plaatste zijn eigen speeksel op de ogen van de blinde man, (3) legde hem de handen op, en (4) legde zijn handen voor de tweede keer op zijn ogen.

'De manier waarop deze genezing plaatsvond, wijst erop dat mensen de genezende genade van de Heer met heel hun kracht en geloof moeten zoeken, hoewel dat slechts voor een gedeeltelijke genezing zorgt. Vervolgens krijgen ze het extra vertrouwen en geloof om volledig te worden genezen. Mensen worden vaak ook in fasen van hun geestelijke ziekten genezen, stap voor stap, om hun leven in overeenstemming te brengen met de plannen en doeleinden van God.' (*Doctrinal New Testament Commentary,* 1:379–380.)

- Hoe kan iemands geloof in Jezus Christus toenemen als hij of zij genezen wordt?
- Waarom is het belangrijk om te begrijpen dat zulke zegeningen, zoals het verkrijgen van een getuigenis van het evangelie, of een lichamelijke of geestelijke genezing, vaak geleidelijk of in fasen worden verkregen, en niet altijd onmiddellijk of tegelijkertijd?

Markus 8:27–38

Petrus getuigt dat Jezus de Christus is

Laat een cursist Markus 8:27 voorlezen. Laat de klas melezen en de vraag opzoeken die de Heiland zijn discipelen stelde. Vraag de cursisten naar hun bevindingen. Vraag de klas of ze zich het antwoord van Petrus op deze vraag in Mattheüs 16:16 herinneren (deze tekst maakt deel uit van de kernteksten). Als ze zich dat niet meer kunnen herinneren, laat u een cursist Markus 8:29 voorlezen (in dat vers staat het antwoord dat Petrus gaf).

Vat Markus 8:30–38 samen door uit te leggen dat de Heiland tegen zijn discipelen zei dat ze nog niet bekend mochten maken dat Hij de Christus, ofwel de Messias, was. Hij vertelde hun ook over zijn aanstaande lijden en dood.

Moedig de cursisten tot slot aan om te getuigen van de waarheden die ze gedurende de les hebben geleerd.

LES 39

Markus 9:1–29

Inleiding

Jezus wordt in de aanwezigheid van Petrus, Jakobus en Johannes verheerlijkt. Vervolgens vertelt Hij ze over de rol van Johannes de Doper als een Elia om de weg voor de Messias te bereiden. Als Jezus bij de andere discipelen terugkeert, smeekt een man Hem om zijn maanzieke zoon te genezen. Jezus drijft de boze geest uit en leert zijn discipelen hoe belangrijk bidden en vasten is.

Lessuggesties

Geen lestijd verspillen

Als de les op tijd begint en de cursisten merken dat er geen tijd wordt verspild, voelen ze een zekere doelgerichtheid. Door een efficiënt en effectief begin van de les hebben de cursisten meer aan hun Schriftstudie.

Markus 9:1–13

Jezus wordt in de aanwezigheid van Petrus, Jakobus en Johannes verheerlijkt, en vertelt over Elia.

Laat enkele vrijwilligers voor de klas komen en heel even een activiteit demonstreren die lichamelijke kracht bevordert.

- Waarom zou iemand lichamelijk sterker willen of moeten worden?
- Hoe kan lichamelijke kracht vergeleken worden met geestelijke kracht, ofwel met geloof in Jezus Christus?
- In wat voor situaties kan ons geloof in Jezus Christus worden beproefd en hebben we meer kracht nodig? (Zet de reacties van de cursisten op het bord.)

Laat de cursisten tijdens het bestuderen van Markus 9:1–29 waarheden opzoeken waarmee ze hun geloof in Jezus Christus kunnen versterken.

Vat Markus 9:1–13 samen door uit te leggen dat er een verslag van de verheerlijking van Jezus op de berg der verheerlijking in staat, die in de aanwezigheid van Petrus, Jakobus en Johannes plaatsvond. Er staat in deze teksten ook dat Jezus aan deze apostelen vertelde dat Johannes de Doper de geprofeteerde rol van een Elia had vervuld, of van iemand die de weg voor de komst van de Heiland voorbereidt. (Zie Markus 9:11–13.)

Markus 9:14–29

Jezus werpt een boze geest uit het lichaam van de zoon van een man

Laat een cursist Markus 9:14–15 voorlezen. Laat de klas meelezen en opzoeken met wat voor situatie de Heiland te maken kreeg toen Hij van de berg bij de andere discipelen terugkwam. Vraag de cursisten naar hun bevindingen.

Laat een cursist de woorden van de Heiland voorlezen en een andere cursist de woorden van de vader in Markus 9:16–24 (u kunt deze opdracht vóór de les uitdelen en de cursisten hun woorden laten opzoeken). U kunt de rol van verteller spelen of een derde cursist daarvoor vragen. Laat de cursisten hun gedeelten in Markus 9:16–18 voorlezen. Laat de klas meelezen en opzoeken wat de vader van de discipelen van de Heiland verwachtte.

- Wat wilde de vader voor zijn zoon? (U moet wellicht uitleggen dat de zoon door een boze geest was bezeten, waardoor hij doofstom was [zie Markus 9:17, 25, en andere klachten had. Wanneer de boze geest bezit van de jongen nam, kreeg hij stuiptrekkingen, stond het schuim hem op de mond, knarste hij met zijn tanden en verstijfde hij.)

Laat de cursisten zich voorstellen dat ze deze vader zijn en zich afvragen of hun geloof in de Heiland en zijn macht beïnvloed zou zijn toen de discipelen zijn zoon niet konden genezen.

Laat de cursisten hun gedeelten in Markus 9:19–22 verder voorlezen. Laat de klas meelezen en zich voorstellen hoe deze vader zich gevoeld moet hebben toen hij met de Heiland sprak.

- Wat zou deze vader gevoeld hebben toen hij met de Heiland sprak?

Laat een cursist het volgende citaat van ouderling Jeffrey R. Holland van het Quorum der Twaalf Apostelen voorlezen. Laat de klas opletten wat ouderling Holland aan ons begrip van de gevoelens en smeekbeden van de vader toevoegt.

'Omdat dit nog zijn enige hoop is, grijpt deze vader het beetje geloof aan dat hij heeft en pleit bij de Heiland van de wereld: 'Als *U iets* kunt, wees dan met innerlijke ontferming bewogen over *ons* en help *ons*' [Markus 9:22; cursivering toegevoegd]. Ik kan die woorden nauwelijks lezen zonder te huilen. Het meervoudig persoonlijk voornaamwoord *ons* wordt duidelijk bewust gebruikt. De man zegt in feite: "Ons hele gezin smeekt. Onze worsteling houdt niet op. We zijn uitgeput. Onze zoon valt in het water. Hij valt in het vuur. Hij is voortdurend in gevaar en wij leven voortdurend in angst. We kunnen geen kant meer op. Kunt *U* ons helpen? We zijn al blij met *iets* — een halve zegen, een sprankje hoop, een beetje verlichting van de last die de moeder van deze jongen iedere dag van haar leven draagt."' ('Ik geloof, Heere', *Liahona*, mei 2013, 93.)

Laat de cursist die de woorden van de Heiland voorleest Markus 9:23 voorlezen. Laat de klas meelezen en opzoeken wat de Heiland tegen de vader zei.

- In wie moest de vader geloven?
- Welk beginsel bracht de Heiland deze vader bij? (De cursisten kunnen verschillende woorden gebruiken, maar zorg ervoor dat ze deze waarheid goed begrijpen: **Als we in Jezus Christus geloven, is alles mogelijk.** U kunt de cursisten aanmoedigen om de woorden in vers 23 te markeren waarin dit beginsel wordt vermeld.)

Bespreek dat 'alle dingen' betrekking heeft op alle rechtschapen zegeningen die overeenkomen met de wil, de doeleinden en de timing van God.

- Hoe kan geloof in dit beginsel nuttig zijn voor iemand die onmogelijke moeilijkheden moet overwinnen?

Laat de cursist die de rol van de vader speelt Markus 9:24 voorlezen. Laat de klas meelezen en opzoeken hoe de vader reageert op het beginsel dat de Heiland uitlegt.

- Hoe zouden jullie het geloof van de vader op dat moment beschrijven?

Vraag de cursisten goed op de twee reacties van de vader te letten. Laat een cursist de volgende uitspraak van ouderling Jeffrey R. Holland voorlezen. Laat de cursisten opletten wat uit de uitspraak van de vader blijkt, en wat wij op momenten van ongeloof, twijfel of angst kunnen doen.

'Wanneer de vader met het probleem van geloof wordt geconfronteerd, brengt hij eerst zijn kracht naar voren en dan pas zijn beperking. Zijn eerste uitspraak is bevestigend en zonder aarzeling: "Ik geloof, Heere." Tot allen die meer geloof zouden willen hebben, zeg ik: denk aan deze man! In tijden van angst of twijfel of moeilijkheden, houd vast aan wat je al hebt, zelfs al is dat maar weinig. Bij de groei die we allemaal in dit sterfelijk leven moeten meemaken, krijgen we te maken met een geestelijk equivalent van de ziekte van deze jongen of de wanhoop van deze ouder. Als die tijd komt en problemen zich voordoen waarvan de oplossing niet onmiddellijk in zicht is, *houd dan vast aan wat je al weet en wees sterk totdat er meer kennis komt*.' ('Ik geloof, Heere', 93–94.)

- Wat kunnen we volgens de ervaring van deze vader op momenten van ongeloof doen? (Als de cursisten reageren, zet u de volgende onvolledige uitspraak op het bord: *Als we ons vasthouden aan wat we geloven, …*)
- Wat kunnen we uit het andere gedeelte van de uitspraak van de vader in vers 24 over het omgaan met ongeloof leren? (Als de cursisten geantwoord hebben, voegt u de volgende woorden toe aan de uitspraak op het bord: *en de hulp van de Heer inroepen, …*)

Laat een cursist Markus 9:25–27 voorlezen. Laat de klas meelezen en opzoeken wat de Heiland deed in antwoord op de smeekbeden van de vader.

- Wat deed de Heiland in antwoord op de smeekbeden van de vader?
- Hoe zouden jullie de uitspraak op het bord afmaken, als je rekening houdt met wat je vandaag geleerd hebt? (Als de cursisten antwoord hebben gegeven, maakt u de zin op het bord af, zodat het volgende beginsel duidelijk wordt: **Als we ons vasthouden aan wat we geloven, en de hulp van de Heer inroepen, zal Hij ons geloof versterken.**)

Vestig de aandacht van de cursisten op de situaties op het bord, die u aan het begin van de les hebt besproken.

- Hoe kan dit beginsel in dergelijke situaties gebruikt worden?
- Wanneer hebben jullie, of iemand die je kent, op een moment van ongeloof hulp van de Heer ontvangen door te geloven en zijn hulp in te roepen? (U kunt ook over een persoonlijke ervaring vertellen.)

Moedig de cursisten aan om dit beginsel op momenten van ongeloof toe te passen.

Herinner de cursisten eraan dat deze vader zijn zoon aanvankelijk naar de discipelen van Jezus bracht om genezen te worden. Laat de cursisten zich voorstellen dat zij deze discipelen zijn.

- Wat zouden jullie gedacht of gevoeld hebben als je niet in staat was om die boze geest uit die jongen te verbannen.

Laat een cursist Markus 9:28 voorlezen, en laat de klas de vraag opzoeken die de discipelen aan Jezus stelden.

- Welke vraag stelden de discipelen aan Jezus?

Laat de cursisten Markus 9:19 doorlezen en opzoeken hoe de Heiland de aanwezige mensen, waaronder zijn discipelen, noemde. (Ze waren 'ongelovig'.) Leg uit dat *ongelovig* hier een gebrek aan geloof in Jezus Christus betekent. Geloof in Jezus Christus is essentieel voor een effectieve priesterschapszegen.

Laat een cursist Markus 9:29 voorlezen. Laat de klas meelezen en de reactie van de Heiland op de vraag van zijn discipelen opzoeken.

- Wat legde de Heiland aan zijn discipelen uit?
- Hoe kan bidden en vasten iemands geloof beïnvloeden? (Als de cursisten antwoord hebben gegeven, zorgt u ervoor dat ze deze waarheid begrijpen: **Ons geloof in Jezus Christus kan door bidden en vasten toenemen.**)

Laat een cursist de volgende woorden uit het boekje *Trouw aan 't geloof* voorlezen. Laat de klas op verschillende situaties letten waarin deze waarheid toegepast kan worden:

'[Uit dit verslag waarin Jezus een boze geest uit de zoon van een man werpt kunnen we] leren dat bidden en vasten kracht kan schenken aan wie een priesterschapszegen geeft of ontvangt. Ook is het van toepassing op uw inspanningen om het evangelie na te leven. Als u een zwakte of zonde hebt die u in moeilijkheden brengt, zult u wellicht moeten bidden en vasten om hulp of vergiffenis. Evenals de demon die door Christus werd uitgedreven, kan uw probleem van dien aard zijn dat alleen vasten en bidden uitkomst bieden.' (*Trouw aan 't geloof: evangeliewijzer* [2004], 169.)

- Wat zijn volgens deze uitspraak enkele situaties waarin we deze waarheid kunnen toepassen?
- Wanneer is jullie geloof in Christus door bidden en vasten toegenomen en was je in staat om de gewenste zegeningen te ontvangen?

Laat de cursisten zich afvragen wat voor zegeningen zij zichzelf en anderen toewensen, die verkregen kunnen worden als zij hun geloof in Jezus Christus door bidden en vasten vergroten. Laat ze als doel opschrijven dat ze de volgende vastenzondag voor deze zegeningen zullen bidden.

Kerntekstenbeheersing

U kunt vooruitblikken op enkele kernteksten die de cursisten wellicht nog niet kennen. Moedig ze aan om die te lezen en te markeren. U kunt elke cursist of alle koppels een nieuwe kerntekst toewijzen. Laat ze tekeningen maken die de waarheid in hun teksten voorstellen. Laat ze hun tekeningen aan de klas uitleggen. U kunt de tekeningen ophangen en er later op terugkomen.

(*Noot*: U kunt deze activiteit aan het begin of het einde van de les houden, afhankelijk van de beschikbare tijd.)

LES 40

Markus 9:30–50

Inleiding

Jezus bespreekt zijn aanstaande overlijden en opstanding met zijn discipelen en zegt wie de grootste in het koninkrijk van God zal zijn. Hij waarschuwt voor de gevolgen als we anderen tot zonde leiden, en Hij gebiedt zijn discipelen om zich af te zonderen van invloeden die tot zonde kunnen leiden.

Lessuggesties

Markus 9:30–37

Jezus voorspelt zijn dood en opstanding en legt uit wie de grootste in het koninkrijk van God zal zijn.

Neem een voorwerp mee naar de klas dat sterk ruikt en dat de cursisten zullen herkennen (zoals een pas gepelde sinaasappel of ui, of vers brood). Zet het voorwerp vóór de les in het lokaal waar de cursisten het niet kunnen zien.

Begin de les met de vraag of de cursisten iets roken toen ze het lokaal binnenkwamen.

- Waar deed die geur je aan denken of wat wilde je doen toen je die herkende?

Bespreek dat net als een geur ons kan beïnvloeden, wij de gedachten en het gedrag van anderen kunnen beïnvloeden. Laat de cursisten in Markus 9:30–50 waarheden opzoeken waarmee zij kunnen beoordelen wat voor invloed zij op de inspanningen van anderen hebben om de Heiland te volgen, en wat voor invloed anderen op hen hebben.

Leg uit dat toen de Heiland een boze geest uit een jonge man had geworpen (zie Markus 9:17–29), de Heiland met zijn discipelen door Galilea reisde. Laat een cursist Markus 9:31–32 voorlezen. Laat de klas meelezen en de gebeurtenissen opzoeken waarvan de Heiland profeteerde.

- Van welke gebeurtenissen profeteerde de Heiland?

Vat Markus 9:33–37 samen door uit te leggen dat toen Jezus naar Kapernaüm ging, Hij aan zijn discipelen uitlegde wie de grootste in het koninkrijk van God zal zijn. Hij gaf ze ook de opdracht om mensen in de kerk te ontvangen die zichzelf als kleine kinderen vernederen en Hem ontvangen. (Zie Markus 9:34–37.)(*Noot:* Deze leringen worden uitvoeriger behandeld in de les over Markus 10.)

Markus 9:38–50

Jezus waarschuwt tegen het beïnvloeden van anderen om te zondigen en zegt dat we ons van kwade invloeden moeten afzonderen.

Vraag een cursist Markus 9:38 voor te lezen. Laat de klas meelezen en opzoeken over welke situatie de apostel Johannes met de Heiland praat.

- Wat zei Johannes tegen de Heiland?

Leg uit dat de apostelen de man verboden om duivels uit te werpen omdat hij geen discipel van Jezus was. Maar de Heiland zei dat ze de man niet mochten verbieden (waarmee hij aangaf dat hij een rechtschapen man met gezag was) en legde uit dat mensen die zijn vertegenwoordigers helpen, beloond zullen worden (zie Markus 9:39–41).

Laat een cursist Markus 9:42 voorlezen. Laat de klas meelezen en de waarschuwing van de Heiland opzoeken. Leg uit dat het woord *struikelen* ook misleiden kan betekenen of iemand beïnvloeden om te zondigen of zijn of haar geloof op te geven.

- Welke groep mensen mag volgens de Heiland vooral niet tot zonde worden aangezet? (U moet wellicht uitleggen dat de 'kleinen, die in [Jezus] geloven' ook de mensen omvatten die nog jong in hun geloof zijn, zoals jongeren en nieuwe leden, en zijn nederige, vertrouwensvolle discipelen van elke leeftijd.
- Wat zal er volgens Jezus gebeuren met de mensen die zijn discipelen tot zonde aanzetten? (Hij zei dat het beter zou zijn om te sterven dan het intense lijden en de afzondering van God te ervaren die mensen zullen ondergaan als ze anderen tot zonde aanzetten.)
- Welk beginsel kunnen we van de waarschuwing van de Heiland in vers 42 leren? (De cursisten kunnen verschillende woorden gebruiken maar moeten dit beginsel goed begrijpen: **Als we mensen die in Jezus Christus geloven tot zonde aanzetten, zullen we verantwoording jegens God moeten afleggen.**)
- Hoe kan iemand mensen die in Jezus Christus geloven, tot zonde aanzetten?

Herinner de cursisten aan de geur in de klas en aan het feit dat wij, net als een geur, een positieve of negatieve invloed op anderen kunnen hebben. Laat de cursisten zich afvragen wat voor invloed zij op andere mensen hebben die in Jezus Christus geloven.

De interesse van de cursisten opwekken en vasthouden

Omdat sommige cursisten hun aandacht niet lang bij de les kunnen houden, probeert u manieren te bedenken om hun interesse gedurende de les op te wekken. Dat moet op een manier worden gedaan die de aandacht van de cursisten op de Schriftteksten vestigt die zij bestuderen.

Om de cursisten voor te bereiden om nog een beginsel van de Heiland op te zoeken, laat u een vrijwilliger die schoenen met veters draagt voor de klas komen. Laat de cursist de veters met één hand losmaken en vastmaken. Terwijl de cursist dat probeert, vraagt u de klas:

- Waar zou je moeite mee hebben als je één hand zou kwijtraken?
- Is er iets waar je een hand voor zou opgeven?

Leg uit dat de opzettelijke verwijdering van een lichaamsdeel 'amputatie' wordt genoemd. Dat wordt soms gedaan als een lichaamsdeel ernstig beschadigd, geïnfecteerd of ziek is. Hoewel amputatie en het daaropvolgende herstel pijnlijk en traumatisch zijn, kan de ingreep voorkomen dat de infectie zich in de rest van het lichaam verspreid en verdere schade of de dood veroorzaakt.

Laat een cursist Markus 9:43 voorlezen. Laat de klas meelezen en opzoeken wanneer het volgens de Heiland beter is om een hand kwijt te raken dan beide handen te houden.

- Wanneer zou het beter zijn om een hand te verliezen dan beide handen te houden?
- Denken jullie dat we die leer letterlijk moeten opvatten en een hand afhakken die ons laat 'struikelen' of ons tot zonde aanzet? (U moet wellicht uitleggen dat de Heiland niet zei dat mensen letterlijk hun handen moeten afhakken. Maar Hij gebruikte beeldspraak om duidelijk te maken hoe belangrijk deze leer is.)

Laat een cursist een persoon op het bord tekenen. Terwijl de cursist tekent, legt u uit dat de Bijbelvertaling van Joseph Smith van Markus 9:40–48 ons begrip kan vergroten van deze leringen van de Heiland. In deze teksten staat dat de Heiland de hand, de voet en het oog gebruikt om de invloeden te symboliseren die ons tot zonde kunnen leiden. Laat de cursist die tekent een hand, een voet en een oog omcirkelen van de persoon op het bord. Laat de cursist weer plaatsnemen.

Laat verscheidene cursisten om de beurt een vers voorlezen uit de Bijbelvertaling van Joseph Smith, Markus 9:40–48 (na de Gids bij de Schriften in de tripelcombinatie). Laat de klas meelezen en opzoeken wat de Heiland met een hand, een voet en een oog vergeleek die iemand 'aanstoot' heeft gegeven, of tot zonde heeft aangezet. U moet wellicht uitleggen dat met het woord *leven* in de Bijbelvertaling van Joseph Smith, Markus 9:40–41, 43 het eeuwige leven wordt bedoeld.

- Wat vertegenwoordigen volgens deze vertaling de hand, de voet en het oog? (De hand vertegenwoordigt onze familieleden en vrienden, de voet vertegenwoordigt mensen naar wie we opkijken als voorbeeld van hoe we moeten denken en handelen, en het oog vertegenwoordigt onze leiders.)

Label deze lichaamsdelen met de uitleg ervan op de tekening op het bord.

- Wat moeten we volgens de Heiland doen met onrechtschapen invloeden, of met invloeden die ons tot zonde aanzetten?
- In welke opzichten is het ons afzonderen van onrechtschapen invloeden te vergelijken met het amputeren van een hand of voet?
- Wat kan er gebeuren als we ons niet van onrechtschapen invloeden afzonderen? Waarom?
- Welke waarheid kunnen we uit de leringen van de Heiland in deze teksten leren? (De cursisten gebruiken wellicht andere woorden, maar moeten deze waarheid goed begrijpen: **Het is beter om ons van onrechtschapen invloeden af te zonderen dan van God te worden afgezonderd.** Zet deze waarheid in de woorden van de cursisten op het bord.)

Laat een cursist het volgende citaat van ouderling Walter F. González van de Zeventig voorlezen. Laat de klas op andere invloeden letten waarvan we ons moeten afzonderen.

'Het moge duidelijk zijn dat dit afhouwen niet alleen op vrienden betrekking heeft, maar op alle slechte invloeden, zoals ongepaste tv-programma's, websites, films, boeken, spelletjes of muziek. Als we dit beginsel in onze ziel griffen, zullen we beter de verleiding kunnen weerstaan om aan slechte invloeden toe te geven.' ('Vandaag is de dag', *Liahona*, november 2007, 55.)

- Wat voor moeilijkheden kunnen we tegenkomen als we onszelf van onrechtschapen invloeden afzonderen?
- Hoe kunnen we te weten komen wat de beste manier is om onszelf van onrechtschapen invloeden af te zonderen?

Leg uit dat als we onszelf van onrechtschapen invloeden afzonderen, dat niet betekent dat we onbeleefd tegen anderen mogen zijn, anderen mogen veroordelen of weigeren om te gaan met mensen die geen trouw lid van de kerk zijn. Maar we moeten ons afzonderen van mensen die ons tot zonde willen aanzetten. Hoewel we misschien niet alle invloeden kunnen vermijden die tot zonde kunnen leiden, zal de Heer ons zegenen als we proberen om ons zoveel mogelijk van kwade invloeden af te zonderen en ons best doen om zelfdiscipline te ontwikkelen zodat we de invloeden die we niet volledig kunnen verwijderen toch kunnen vermijden.

Om dit beginsel te verduidelijken, laat u twee cursisten voor de klas komen. Laat deze cursisten ieder een van de volgende scenario's voorlezen en de bijbehorende vragen aan de klas stellen. Laat de klas aan de hand van de waarheid in Markus 9:43–48 de vragen beantwoorden.

Scenario 1. Ik heb vrienden die me vaak proberen over te halen om dingen te doen die in strijd zijn met de geboden van God. Maar ik denk dat ik een goede invloed op hen kan hebben als ik met ze blijf omgaan.

- Wordt mijn goede invloed op hen niet minder als ik me van hen afzonder? Wat voor relatie kan ik met hen hebben?
- Wat moet ik zeggen en doen om me op gepaste wijze van deze vrienden af te zonderen?

Scenario 2. Ik ben al jarenlang fan van een populaire band. In sommige van hun recente muziek en interviews moedigen ze gedrag en ideeën aan die niet overeenstemmen met de normen en leringen van de Heer.

- Het zijn slechts woorden en muziek, vind je niet? Dus wat is het gevaar als ik naar hun muziek luister en hen via sociale media volg?

Bedank de vrijwilligers voor hun hulp en laat ze weer op hun plaats gaan zitten. Vraag de klas:

- Hoewel het soms moeilijk kan zijn om ons van slechte invloeden af te zonderen, wat kunnen de voordelen van zo'n offer zijn? (Veel zegeningen, waaronder het eeuwige leven.) Waarom is die beloning alle offers waard?
- Wanneer hebben jullie, of heeft iemand die je kent, ervoor gekozen om afstand van onrechtschapen invloeden te nemen? (Herinner de cursisten eraan om niet

over dingen te praten die te persoonlijk zijn.) Wat was moeilijk toen je je van die invloed afzonderde? Wat voor zegeningen heb je toen ontvangen?

Laat de cursisten zich afvragen of er momenteel invloeden in hun leven zijn waardoor ze tot zonde geleid kunnen worden. Laat ze in hun Schriftendagboek of aantekenschrift noteren hoe ze zich van deze invloeden gaan afzonderen.

Vat Markus 9:49–50 samen door uit te leggen dat de Heiland zijn discipelen heeft geboden om vreedzaam met elkaar om te gaan.

Moedig de cursisten tot slot aan om gehoor te geven aan ingevingen die ze tijdens de les ontvangen.

THUISSEMINARIELES

Markus 4–9 (unit 8)

Lesmateriaal voor de thuisseminarieleerkracht

Samenvatting van dagelijkse thuisseminarielessen

De volgende samenvatting van de gebeurtenissen, leerstellingen en beginselen die de cursisten bij hun studie van Markus 4–9 (unit 8) hebben geleerd, is niet bedoeld om als onderdeel van uw les te worden behandeld. Uw les richt zich op slechts enkele van deze leerstellingen en beginselen. Volg de ingevingen van de Heilige Geest terwijl u nadenkt over de behoeften van uw cursisten.

Dag 1 (Markus 4–5)

De cursisten hebben geleerd dat als we in tijden van nood of angst de hulp van de Heer inroepen, Hij ons gemoedsrust kan geven. Ze hebben ook geleerd dat als we de kracht van de Heer ervaren, we van zijn zegeningen en barmhartigheid kunnen getuigen. Van de verhalen van het dochtertje van Jaïrus en de vrouw die aan bloedingen leed, hebben de cursisten geleerd dat als we door onze inspanningen om tot Hem te komen geloof in Jezus Christus tonen, Hij ons kan genezen. En als we ons geloof in Hem oefenen, moeten we ook op onzekere momenten in Hem blijven geloven.

Dag 2 (Markus 6–8)

Van het wonder van de wonderbare spijziging, waarbij ruim vijfduizend mensen werden gevoed, hebben de cursisten geleerd dat als wij alles wat we hebben aan de Heer opofferen, Hij ons offer kan vermenigvuldigen om zijn doelen te bereiken. De cursisten hebben ook geleerd dat we het voorbeeld van de Heiland kunnen volgen als we openstaan voor de behoeften van anderen en vervolgens in die behoeften voorzien.

Dag 3 (Markus 9:1–29)

Van het verslag dat Jezus een boze geest uit een jongen wierp, hebben de cursisten geleerd dat alles mogelijk is als we in Jezus Christus geloven. Andere beginselen die ze van deze les hebben geleerd: als wij ons aan ons geloof vasthouden en de hulp van de Heer inroepen, zal Hij ons geloof versterken. We kunnen ons geloof in Jezus Christus door bidden en vasten versterken.

Dag 4 (Markus 9:30–50)

Toen de cursisten Markus 9:30–50 bestudeerden, hebben ze geleerd dat als we mensen die in Jezus Christus geloven tot zonde aanzetten, we daar voor God rekenschap voor af zullen moeten leggen. Van de leringen van de Heiland in deze teksten hebben de cursisten geleerd dat het beter is om ons van onrechtschapen invloeden af te zonderen.

Inleiding

Met behulp van deze les kunnen de cursisten begrijpen dat het behagen van anderen in plaats van het goede te doen tot verkeerde keuzes, verdriet en spijt kan leiden.

Lessuggesties

Markus 6:1–29

Jezus wordt in Nazareth verworpen en stuurt de twaalf apostelen op pad; Johannes de Doper wordt vermoord

Laat de cursisten zich afvragen wanneer zij voor het laatst druk hebben gevoeld om iets te doen wat niet goed was.

Zet de volgende uitspraak op het bord (deze uitspraak is te vinden in 'Making the Right Choices', *Ensign*, november 1994, 37):

> *'Mensen die iets verkeerd doen, willen graag dat je met hen meedoet omdat ze zich meer op hun gemak voelen als anderen hetzelfde doen' (ouderling Richard G. Scott).*

- Kunnen jullie enkele voorbeelden noemen van de manier waarop anderen ons onder druk kunnen zetten om iets te doen waarvan we weten dat het verkeerd is?

Laat de cursisten tijdens hun studie van Markus 6 een waarheid opzoeken waarmee ze negatieve groepsdwang kunnen weerstaan.

Laat een cursist Markus 6:17–18 voorlezen. Laat de klas meelezen en opzoeken wat Herodes met Johannes de Doper had gedaan. Vraag de cursisten naar hun bevindingen.

- Wat had Herodes met Johannes de Doper gedaan, en waarom?

Herodes was gescheiden en was vervolgens met Herodias getrouwd, de vrouw van zijn broer Filippus. Dat was een ernstige overtreding van de Joodse wet (zie Leviticus 18:16), en Johannes de Doper had dat veroordeeld. Omdat Johannes dat had gedaan, was Herodias kwaad geworden. Daarom kwam Johannes in de gevangenis terecht.

Laat een cursist Markus 6:19–20 voorlezen. Laat de klas meelezen en opzoeken wat Herodias wilde dat er met Johannes de Doper zou gebeuren.

- Wat wilde Herodias dat er met Johannes de Doper zou gebeuren?
- Waarom kon ze hem niet laten doden? (Omdat Herodes bang was voor Johannes en wist dat hij een man van God was.)

Vraag enkele cursisten beurtelings een vers uit Markus 6:21–29 voor te lezen. Laat de klas meelezen en opzoeken wat Herodes Johannes de Doper aandeed.

- Wat vond Herodes volgens vers 26 van het plan om Johannes de Doper te vermoorden?
- Waarom liet Herodes Johannes onthoofden als hij wist dat het verkeerd was en hij het eigenlijk niet wilde doen? (Herodes maakte zich zorgen over de mening van hen die erbij aanwezig waren.)

- Welk beginsel kunnen we van de keuzes van Herodes leren over wat er gebeurt als we anderen proberen te behagen in plaats van het goede te doen? (De cursisten kunnen verschillende woorden gebruiken, maar zorg ervoor dat ze dit beginsel goed begrijpen: **als we anderen proberen te behagen in plaats van het goede te doen, kan dat tot verkeerde keuzes, verdriet en spijt leiden.**)

Om de cursisten nog meer begrip van deze waarheid bij te brengen, deelt u ze op in groepjes van twee tot vier personen en laat u ze verscheidene voorbeelden van situaties bedenken waarin jongeren ervoor moeten kiezen om anderen te behagen of het goede te doen. Na voldoende tijd laat u de groepjes verslag uitbrengen. Terwijl ze dat doen, noteert u hun voorbeelden op het bord.

- Wanneer heb je gezien dat toegeven aan groepsdwang, zoals in deze voorbeelden, verdriet en spijt teweegbrengt?
- Wanneer heb je gezien dat iemand het goede kiest in plaats van anderen te behagen?
- Aan de hand waarvan kunnen wij het goede kiezen in plaats van anderen te behagen?

Lees het volgende citaat van president Spencer W. Kimball over het nemen van de juiste beslissingen voor:

'Het is makkelijker om de juiste beslissingen te nemen als we dat ruim van tevoren doen. […] Dat bespaart ons bij de splitsing veel leed, als we moe en ernstig in verleiding zijn.' (*Leringen van kerkpresidenten: Spencer W. Kimball* [2006], 121.)

Laat de cursisten de komende week nadenken en enkele situaties bedenken waarin zij wellicht moeten kiezen tussen anderen behagen of het goede doen. Moedig ze aan om nu al te beslissen hoe ze op die druk zullen reageren als ze in zo'n situatie terechtkomen.

Leg uit dat toen Herodes hoorde dat Jezus zoveel wonderen in Galilea verrichtte, hij bang was dat Johannes de Doper uit de dood was herrezen en deze wonderen verrichtte. (Zie Markus 6:14–16.)

Markus 7–8

Jezus geneest twee mensen en onderwijst zijn discipelen

Leg uit dat er in Markus 7–8 twee verslagen staan van de Heiland die iemand geneest. Deel de cursisten op in koppels. Vraag de ene cursist in elk koppel om Markus 7:31–35 te lezen en de andere cursist Markus 8:22–25. Laat de cursisten vervolgens het genezingswonder in hun verzen aan hun partner beschrijven.

Na enige tijd laat u enkele cursisten uitleggen hoe de Heiland te werk ging om deze twee mensen te genezen.

- Wat kunnen we leren van het feit dat de blinde man aanvankelijk niet volledig was genezen?

Laat een cursist het volgende citaat van ouderling Bruce R. McConkie van het Quorum der Twaalf Apostelen voorlezen: Laat de cursisten op eventuele redenen letten waarom Jezus de man geleidelijk, of in fasen, genas.

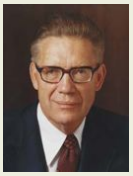

'Dit wonder is uniek. Het is het enige vastgelegde wonder waarbij Jezus iemand in fasen genas. Het kan zijn dat onze Heer hiervoor koos om het zwakke, maar groeiende geloof van de blinde man te versterken. Het lijkt erop dat de opeenvolgende aanrakingen van Jezus de blinde man hoop, vertrouwen en geloof gaven. Jezus (1) nam de man bij de hand en leidde hem het dorp uit, (2) plaatste zijn eigen speeksel op de ogen van de blinde man, (3) legde hem de handen op, en (4) legde zijn handen voor de tweede keer op zijn ogen.

'De manier waarop deze genezing plaatsvond, wijst erop dat mensen de genezende genade van de Heer met heel hun kracht en geloof moeten zoeken, hoewel dat slechts voor een gedeeltelijke genezing zorgt. Vervolgens krijgen ze het extra vertrouwen en geloof om volledig te worden genezen. Mensen worden vaak ook in fasen van hun geestelijke ziekten genezen, stap voor stap om hun leven in overeenstemming te brengen met de plannen en doeleinden van God.' (*Doctrinal New Testament Commentary,* 3 delen [1965–1973], 1:379–380.)

- Hoe kan iemands geloof in Jezus Christus toenemen als hij of zij genezen wordt?
- Waarom is het belangrijk om te begrijpen dat zulke zegeningen, zoals het verkrijgen van een getuigenis van het evangelie, of een lichamelijke of geestelijke genezing, vaak geleidelijk of in fasen worden verkregen, en niet altijd onmiddellijk of tegelijkertijd?

Vat Markus 8:27–28 samen door uit te leggen dat Jezus aan zijn discipelen vroeg wat de andere mensen zeiden wie Hij was. Zij antwoordden dat sommigen zeiden dat Hij Johannes de Doper of een andere profeet was.

Laat een cursist Markus 8:29 voorlezen. Laat de klas meelezen en opzoeken wat Petrus over Jezus zei.

- Wie was Jezus volgens Petrus? (Het woord *Christus* is het Griekse equivalent van *Messias*.)

Vat Markus 8:30–31 samen door uit te leggen dat Jezus tegen zijn discipelen zei dat Hij door de Joden verworpen en gedood zou worden. Laat een cursist Markus 8:32–33 voorlezen. Laat de klas meelezen en opzoeken hoe Petrus daarop reageerde.

Leg uit dat de Joden een zegevierende Messias verwachtten. Daarom was het voor Petrus en veel Joden in die tijd zo moeilijk om een Messias te accepteren die zou lijden en sterven.

- Hoe is Petrus te vergelijken met de blinde man in Markus 8:22–25? (Petrus ging de waarheid geleidelijk aan 'zien'. Hij had geloof in de Heiland, maar zijn begrip van de zending van de Heiland ontwikkelde zich geleidelijk aan.)
- Hoe heeft de Heer jullie of iemand die je kent geholpen om de waarheid geleidelijk aan steeds beter te gaan begrijpen?

Vraag de cursisten tot slot van de les Markus 8:34–38 door te lezen en zich af te vragen hoe ze met behulp van de les van vandaag de Heer op de eerste plaats kunnen zetten.

Volgende unit (Markus 10–Lukas 4)

Leg uit dat de cursisten hun studie van het evangelie van Markus zullen afronden en aan de geschriften van Lukas zullen beginnen. Laat ze nieuwe details opzoeken als ze opnieuw de laatste gebeurtenissen van het leven en de verzoening van de Jezus Christus bestuderen. Laat ze vooral op de opmerkingen letten die Jezus moest aanhoren toen Hij aan het kruis hing. In het evangelie van Lukas lezen ze een van de beroemdste hoofdstukken in de Bijbel — Lukas 2 — en verslagen van de onderdrukten, verschoppelingen en zondaars.

LES 41

Markus 10

Inleiding

Tegen het eind van zijn aardse bediening bezoekt de Heiland de mensen in Perea. Als Hij daar is, spreekt Hij over de leer van het huwelijk en nodigt Hij de kleine kinderen uit bij Hem te komen. De Heiland moedigt een rijke jongeling aan om al zijn bezittingen te verkopen en Hem te volgen. Als de Heiland Perea verlaat, en voor de laatste keer in zijn aardse leven naar Jeruzalem gaat, voorzegt Hij zijn dood en opstanding en moedigt Hij zijn apostelen aan om anderen te dienen. Hij geneest ook een blinde man in Jericho.

Lessuggesties

Markus 10:1–16

Jezus onderwijst in de leer van het huwelijk en nodigt de kleine kinderen uit bij Hem te komen.

Laat enkele platen van jonge kinderen zien.

- Wat voor eigenschappen bewonder je in je jongere broers en zussen en in andere jonge kinderen die je kent? (Zet de antwoorden van de cursisten op het bord.)

Laat de cursisten tijdens hun studie van Markus 10:1–16 een waarheid opzoeken waaruit blijkt dat we als kleine kinderen moeten worden.

Leg uit dat de Heiland tegen het einde van zijn aardse bediening Galilea verliet en naar het gebied Perea ging. (U kunt de cursisten Perea laten opzoeken op het uitreikblad 'Het sterfelijke leven van Jezus Christus in een oogopslag' [zie les 5] of op kaart 11, 'Het heilige land in de tijd van het Nieuwe Testament' (achterin de tripelcombinatie). Vat Markus 10:1–12 samen door uit te leggen dat de Heiland de mensen in Perea in de leer van het huwelijk onderwees.

Laat een cursist Markus 10:13–14 voorlezen. Laat de klas meelezen en opzoeken wat er gebeurde toen de Heiland in Perea was.

- Hoe reageerden de discipelen toen de mensen hun jonge kinderen naar de Heiland toe brachten? Leg uit dat het woord *bestraften* in vers 13 aangeeft dat de discipelen tegen de mensen zeiden dat het niet gepast was om met hun kinderen naar de Heiland te gaan.)
- Hoe reageerde de Heiland op de discipelen?

Laat een cursist Markus 10:15–16 voorlezen en laat de klas opzoeken wat de Heiland tegen zijn discipelen zei toen de kleine kinderen naar Hem toe kwamen. Leg uit dat de woorden 'het koninkrijk van God [ontvangen]' in vers 15 op het aanvaarden van het evangelie slaat.

- Wat betekent het volgens jullie om het evangelie 'als een kind' te ontvangen (vers 15). (Zet de antwoorden van de cursisten op het bord, en vergelijk ze met wat er al op het bord staat.)

- Welk beginsel kunnen we uit deze teksten leren over wat er zal gebeuren als we het evangelie als kleine kinderen aanvaarden? (De cursisten kunnen meerdere waarheden vinden, maar zorg ervoor dat ze goed begrijpen dat **als we het evangelie als kleine kinderen aanvaarden, we voorbereid zullen worden om het koninkrijk van God in te gaan.**)
- In welke opzichten worden we voorbereid om Gods koninkrijk in te gaan als we het evangelie als kleine kinderen ontvangen? (Om ervoor te zorgen dat de cursisten deze vraag goed beantwoorden, kunt u ze Mosiah 3:19 laten lezen.)

Markus 10:17–34

De Heiland moedigt een rijke jongeling aan om al zijn bezittingen te verkopen en Hem te volgen.

Laat een cursist Markus 10:17–20 voorlezen. Laat de rest van de klas opzoeken wat er gebeurde toen de Heiland de kleine kinderen had gezegend.

- Hoe zouden jullie de man beschrijven die naar Jezus toe kwam? Waarom?
- Wat vroeg de man aan de Heiland? Wat antwoordde de Heiland?

Leg uit dat in Mattheüs 19 ook het verslag staat van deze man die naar Jezus toe kwam. Laat een cursist Mattheüs 19:20 voorlezen, en laat de klas opletten hoe de man reageerde toen de Heiland enkele geboden opnoemde.

- Wat vroeg de jonge man aan de Heiland toen hij had aangegeven dat hij alle geboden al onderhield? U kunt de cursisten adviseren om de vraag van de jonge man te markeren.)

Zet de volgende vraag op het bord: *Wat ontbreekt mij nog?*

Laat de cursisten Markus 10:21 doorlezen en opzoeken hoe de Heiland op de vraag van de jonge man reageerde.

- Waarin schoot de jonge man volgens de Heiland nog tekort?

Wijs op de woorden 'Jezus keek hem aan en had hem lief' in vers 21. U kunt de cursisten in overweging geven om die woorden in hun Schriften te markeren.

- Waarom is het volgens jullie belangrijk om te weten dat Jezus deze jonge man liefhad voordat Hij hem vertelde waarin hij tekortschoot?
- Welke beginselen kunnen wij van dit verslag leren? (De cursisten kunnen verscheidene beginselen noemen, waaronder de volgende: **Omdat Hij ons liefheeft, laat de Heer ons weten waarin we tekortschieten in ons streven om Hem te volgen. Als we de Heer om hulp vragen, zal Hij ons vertellen wat we moeten doen om het eeuwige leven te beërven.**)

Laat de cursisten Markus 10:22 doorlezen en opzoeken hoe de jonge man reageerde toen de Heiland hem aanmoedigde om al zijn bezittingen te verkopen.

- Hoe reageerde de jonge man?
- Waarom reageerde hij volgens vers 22 op die manier?

Leg uit dat er wellicht niet van ons gevraagd wordt om onze bezittingen op te geven om de Heiland te volgen, maar dat Hij wel van ons verwacht dat wij andere offers brengen om Hem te dienen en zijn geboden te onderhouden.

- Wat zijn enkele offers die de Heer van ons verwacht en die best moeilijk kunnen zijn?
- Welke zegeningen kunnen we mislopen als we besluiten om de Heer niet in alles te volgen?

Laat een cursist Markus 10:23–27 voorlezen. Laat de klas meelezen en opzoeken hoe moeilijk het volgens de Heiland is om alles achter te laten en hem te volgen.

- Waarom is het volgens jullie zo moeilijk voor mensen die op rijkdommen of andere wereldse zaken vertrouwen om het koninkrijk van God in te gaan?
- Wat betekent het volgens jullie dat alles mogelijk is voor de mensen die op God vertrouwen?

Laat een cursist Markus 10:28–31 voorlezen. Laat de klas meelezen en opzoeken wat Petrus zei nadat de Heiland had uitgelegd dat we bereid moeten zijn om alles op te geven wat Hij van ons vraagt.

- Wat zei Petrus volgens vers 28?
- Wat belooft de Heiland aan hen die bereid zijn alles op te geven om Hem te volgen?
- Wat moeten we volgens de leringen van de Heiland doen om het eeuwige leven te ontvangen? (De cursisten kunnen verschillende woorden gebruiken, maar zorg ervoor dat het volgende beginsel duidelijk voor hen is: **Om het eeuwige leven te ontvangen, moeten we bereid zijn om alles op te geven wat de Heer van ons verwacht.** Zet dit beginsel op het bord.)
- Waarom is het eeuwige leven alle aardse offers waard die er van ons gevraagd worden? (U kunt de cursisten eraan herinneren dat het eeuwige leven onder andere inhoudt dat we voor eeuwig met onze rechtschapen familieleden bij God leven.)

Vat Markus 10:32–34 samen door uit te leggen dat de Heer zijn discipelen vertelde dat als ze in Jeruzalem zouden aankomen, Hij bespot, gegeseld, bespuwd en gedood zou worden. Maar dat Hij op de derde dag zou herrijzen.

- In welke opzichten is de Heiland een volmaakt voorbeeld van iemand die bereid is om alles op te geven wat God verwacht?

Getuig van de waarheden die in deze les behandeld zijn. Moedig de cursisten aan om met een gebed in hun hart over de vraag 'Wat ontbreekt mij nog?' na te denken. Laat ze gehoor geven aan eventuele ingevingen betreffende het brengen van offers voor de Heer.

Uw getuigenis geven

Het einde van een les is niet het enige moment om uw getuigenis te geven. Grijp tijdens de les de kans aan om uw getuigenis te geven van de leerstellingen en beginselen die behandeld

worden. Moedig de cursisten aan om dat ook te doen. Als er getuigenissen worden gegeven, kan de Heilige Geest in het hart en het verstand van de cursisten de waarheid van die getuigenissen bevestigen.

Markus 10:35–52

De Heiland voorspelt zijn dood en opstanding en raad zijn apostelen aan om anderen te dienen.

Deel de klas op in groepjes. Geef elk groepje een kopie van het volgende uitreikblad, en laat ze het invullen:

Wie is het belangrijkst?

Vul het uitreikblad als groep in, en bespreek je antwoorden op de vragen.

Noteer enkele activiteiten die je leuk vindt: _____

- Noem enkele personen die echt goed zijn in de bovengenoemde activiteiten. Waarom zijn ze zo goed?

Wanneer je de woorden van de Heiland in Markus 10 bestudeert, zoek dan op waardoor iemand volgens Hem echt goed is.

Lees Markus 10:35–37 en zoek op wat Jakobus en Johannes aan de Heiland vroegen toen ze naar Jeruzalem reisden.

Het verzoek van Jakobus en Johannes om aan de rechter- en linkerhand van de Heiland te zitten, geeft aan dat zij meer heerlijkheid en eer in Gods koninkrijk wilden ontvangen dan de andere apostelen. In Markus 10:38–40 staat dat de Heiland aan Jakobus en Johannes uitlegde dat die zegen gegeven zal worden aan hen voor die zegen bestemd is.

Lees Markus 10:41 en zoek op hoe de andere discipelen op het verzoek van Jakobus en Johannes reageerden.

- Waarom zouden de andere discipelen het Jakobus en Johannes kwalijk hebben genomen?

Lees Markus 10:42–45 en zoek op wat de Heiland tegen zijn discipelen zei over belangrijk zijn.

Maak de volgende uitspraak af, gebaseerd op wat de Heiland over belangrijk zijn heeft gezegd:

Om echt belangrijk te zijn, moeten we _____.

In vers 45 betekent het woord *dienen* verzorgen, troosten, helpen en anderen steunen.

- Waarom zou iemand die anderen dient (zoals de Heiland) als belangrijk worden beschouwd?
- Wanneer heeft iemand jullie of een familielid gediend? Waarom is die persoon belangrijk voor je?

Als de cursisten het uitreikblad hebben ingevuld, laat u enkele van hen vertellen hoe ze de uitspraak hebben afgemaakt die op Markus 10:42–45 is gebaseerd. De cursisten kunnen andere woorden gebruiken, maar moeten het volgende beginsel goed begrijpen: **Om echt belangrijk te zijn, moeten we het voorbeeld van de Heiland volgen en anderen dienen.**

Vat Markus 10:46–52 samen door uit te leggen dat toen de Heiland en zijn apostelen Jericho verlieten om naar Jeruzalem te gaan, de blinde man Bartimeüs de Heiland riep en om genezing vroeg. De menigte zei dat hij stil moest zijn, maar hij

riep toen nog luider. De Heiland hoorde hem, had medelijden met hem en genas hem.(*Noot:* Het verslag van de genezing van Bartimeüs wordt uitvoeriger in de les over Lukas 18 behandeld.

- In welke opzichten is de Heiland een volmaakt voorbeeld van het beginsel dat Hij over het dienen van anderen verkondigde?

Geef uw getuigenis dat de Heiland door de manier waarop Hij de kinderen van onze hemelse Vader dient, echt belangrijk is. Laat de cursisten zich afvragen wat zij kunnen doen om de mensen om zich heen te helpen en te dienen. Moedig ze aan om een doel te stellen om anderen te helpen en te dienen.

LES 42

Markus 11–16

Inleiding

Tegen het einde van zijn aardse leven zietde Heiland dat een arme weduwe twee kleine munten in de schatkist van de tempel werpt. Als hij later in Bethanië zit te eten, zalft Maria Jezus, ten teken van zijn begrafenis. De Heiland lijdt in Gethsémané. Hij wordt berecht en ter dood veroordeeld. Na zijn dood aan het kruis en de opstanding verschijnt de Heiland aan zijn apostelen en geeft Hij ze de opdracht om het evangelie in de wereld te verkondigen.

Lessuggesties

Lesgeven over het lijden van de Heiland in Gethsémané

Er zijn drie verslagen over de gebeurtenissen in Gethsémané. De les over Mattheüs 26 is gericht op de onderwerping van de Heiland aan de wil van zijn Vader. De les over Markus 14 is gericht op het lijden van Jezus Christus in Gethsémané. In de les over Lukas 22 wordt nadruk gelegd op de extremiteit van zijn lijden. Als we ons concentreren op de unieke aspecten van deze drie verslagen over het lijden van de Heiland, kunnen de cursisten bij hun studie van elk verslag kenmerkende ervaringen hebben.

Markus 11–13

De Heiland onderwijst bij de tempel en ziet dat een weduwe muntjes in de schatkist van de tempel gooit.

Lees de volgende scenario's voor en vraag de cursisten naar de verschillen tussen de offers die in elk scenario aan de Heer worden gegeven.

1. Een vrouw geeft haar bisschop een groot bedrag als vastengave. Een andere vrouw uit de wijk geeft de bisschop een heel klein bedrag als vastengave.
2. Een man is ringpresident. Een andere man in de ring is jeugdwerkleerkracht.

- Wat voor verschillen zie je in de offers die in elk voorbeeld gebracht worden?
- Hoe zou iemand zich voelen als zijn of haar offer aan de Heer klein lijkt in vergelijking met de offers van anderen?

Laat de cursisten tijdens hun studie van Markus 11–14 waarheden opzoeken waarmee ze te weten kunnen komen hoe de Heer hun offers aan Hem beschouwt.

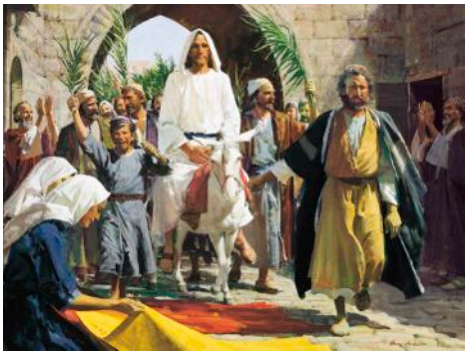

Laat de plaat 'De intocht in Jeruzalem' zien (*Evangelieplatenboek* [2009], nr. 50; zie ook LDS.org). Vat in het kort Markus 11:1–12:40 samen door uit te leggen dat tegen het einde van de aardse bediening van de Heiland, Hij triomfantelijk Jeruzalem in reed, de tempel reinigde en de mensen daar onderrichtte. Herinner de cursisten eraan dat in een poging om de Heiland te schande te maken de Farizeeën en schriftgeleerden Hem moeilijke vragen stelden toen Hij in de tempel predikte. Toen de heiland hun vragen had beantwoord, stelde Hij de schijnheiligheid van de Farizeeën en schriftgeleerden openlijk aan de kaak (zie Mattheüs 23).

Leg uit dat toen Jezus bij de tempel was, Hij zag dat mensen als offerande aan God geld in de schatkist van de tempel gooiden. Laat een cursist Markus 12:41–44 voorlezen, en laat de klas opzoeken wat de Heiland bij de schatkist zag gebeuren.

- Wat zag de Heiland bij de schatkist gebeuren?

Laat een munt met de laagste waarde in uw land zien en leg uit dat een *kwadrant* in die tijd de kleinste munteenheid was.

- Hoe zou iemand zich voelen als hij of zij slechts twee van die muntjes had om aan God te offeren?
- Wat zei de Heiland over het offer van de weduwe, vergeleken met de offers van anderen?
- Waarom zou de Heiland haar offer als 'meer' dan de andere offers hebben beschouwd?
- Welk beginsel kunnen we van de woorden van de Heiland over de weduwe leren betreffende de offers die we de Heer brengen? (De cursisten gebruiken wellicht andere woorden, maar moeten dit beginsel goed begrijpen: **Als we bereid zijn om alles wat we hebben aan de Heer te geven, zal Hij ons offer accepteren, ook als het in vergelijking met anderen klein lijkt.**)

Vat Markus 13 samen door uit te leggen dat de Heiland zijn apostelen over zijn wederkomst vertelde. Herinner de cursisten eraan dat ze deze leringen in de Bijbelvertaling van Joseph Smith — Mattheüs hebben bestudeerd.

Markus 14:1–9

Maria zalft de Heiland

Leg uit dat toen de Heiland zijn discipelen over zijn wederkomst had verteld, Hij vanuit Jeruzalem naar Bethanië ging om de melaatse Simon te bezoeken.

Laat een cursist Markus 14:3 voorlezen en een andere cursist Johannes 12:3. Laat de klas luisteren naar wat er gebeurde toen de Heiland aan het eten was.

- Wat gebeurde er toen de Heiland bij Simon thuis aan het eten was? (Leg uit dat de vrouw die de Heiland zalfde Maria was, de zus van Martha en Lazarus [zie Johannes 12:1–3].)
- Hoe gaf Maria blijk van haar liefde voor en toewijding aan de Heiland?

Leg uit dat toen Maria het hoofd en de voeten van de Heiland met narduszalf (een kostbare zalf) zalfde, dat een eerbiedige handeling was die zelfs voor koningen zeldzaam was. (Zie James E. Talmage, *Jesus the Christ,* 3de editie [1916], 512.)

Laat enkele cursisten beurtelings een vers uit Markus 14:4–9 voorlezen. Laat de klas meelezen en opzoeken hoe sommige aanwezigen op de zalving van Maria reageerden. Leg uit dat we van Johannes 12:4–5 leren dat Judas Iskariot een van de mensen was die over de zalving van Maria klaagde.

- Hoe reageerde Judas Iskariot op de zalving van de Heiland met dure zalf?
- Hoeveel was de zalf volgens vers 5 waard? (Leg uit dat driehonderd penningen ongeveer het bedrag was dat een arbeider in een jaar verdiende.)
- Hoe reageerde de Heiland op de kritiek van Judas?

Leg uit dat de woorden 'zij heeft een goed werk aan Mij verricht' in vers 6, aangeven dat de Heiland verheugd was over de zalving van Maria. Leg ook uit dat de woorden 'zij heeft gedaan wat zij kon' in vers 8 aangeven dat Maria haar best had gedaan voor de Heiland.

- Welke waarheid kunnen we uit deze verzen leren over de gevoelens van de Heiland als wij ons uiterste best voor Hem doen? (De cursisten kunnen verschillende woorden gebruiken, maar moeten het volgende beginsel begrijpen: **De Heiland is verheugd als wij ons uiterste best voor Hem doen.**)

Verwijs naar de twee scenario's die aan het begin van de les gepresenteerd werden. Laat de cursisten aan de hand van de waarheden in Markus 12 en Markus 14 uitleggen hoe de personen in elk scenario de Heer kunnen behagen.

- Wat hebben mensen aan de kennis van deze waarheden als ze vinden dat ze de Heer weinig te bieden hebben?
- Wanneer heb je iemand zijn of haar uiterste best zien doen voor de Heer?

Laat de cursisten zich afvragen of zij momenteel hun uiterste best doen voor de Heer. Moedig ze aan om een aspect van hun leven uit te kiezen waarin ze verbetering kunnen aanbrengen. Laat ze een doel stellen om hun uiterste best te doen voor de Heer.

Markus 14:10–16:20

Jezus begint met zijn verzoeningswerk wanneer Hij in de Hof van Gethsémané onze zonden op Zich neemt; Hij wordt door Judas Iskariot verraden en naar de Joodse leiders gebracht

Laat de cursisten over de volgende vragen nadenken:

- Heb je weleens het gevoel gehad dat niemand je begrijpt of aanvoelt wat je doormaakt?

- Heb je weleens het gevoel gehad dat je geen vergeving van je zonden kunt ontvangen?

Laat de cursisten gedurende hun studie van Markus 14 waarheden opzoeken waar iemand met dergelijke gevoelens iets aan kan hebben.

Vat Markus 14:10–31 samen door uit te leggen dat Jezus en de apostelen enkele dagen na de zalving van Maria het Pascha vierden. Daarna ging de Heiland naar de hof van Gethsémané.

Laat een cursist Markus 14:32–34 voorlezen. Laat de klas meelezen en opzoeken hoe de Heiland Zich in de hof van Gethsémané voelde.

- Hoe voelde de Heiland Zich in de hof van Gethsémané?

Als de cursisten geantwoord hebben, zet u de volgende woorden op het bord: *ontdaan, angstig, zeer bedroefd.*

Leg uit dat deze woorden betrekking hebben op het lijden dat Jezus Christus als onderdeel van de verzoening onderging.

- Wat kunnen we van deze woorden over de verzoening van Jezus Christus leren? (Als de cursisten antwoord hebben gegeven, zet u de volgende waarheid op het bord: **Als onderdeel van zijn verzoening leed Jezus Christus in de hof van Gethsémané.**)

Laat enkele cursisten beurtelings een vers uit Markus 14:35–42 voorlezen. Laat de klas meelezen en opzoeken wat de Heiland door zijn intense lijden deed.

- Wat deed de Heiland door zijn intense lijden? (Zorg ervoor dat de cursisten begrijpen dat het lijden van Jezus zo intens was dat Hij vroeg of het mogelijk was om het te vermijden.)

Zet de volgende woorden op het bord: *Jezus Christus leed […] zodat Hij […]*

Leg uit dat we aan de hand van andere teksten het leed van Jezus Christus kunnen begrijpen en waarom Hij dat voor ons wilde doen.

Zet de volgende tekstverwijzingen op het bord: *Jesaja 53:3–5* en *Alma 7:11–13.* Deel de klas op in koppels. Laat ze samen deze teksten lezen en opzoeken wat voor leed de Heiland onderging en waarom. Laat de cursisten in hun aantekenschrift of Schriftendagboek opschrijven hoe ze de zin op het bord zouden afmaken, aan de hand van wat ze van Jesaja 53:3–5 en Alma 7:11–13 hebben geleerd.

Na voldoende tijd laat u enkele cursisten vertellen hoe ze de zin hebben afgemaakt. Hun antwoorden moeten in deze trant zijn: Jezus Christus heeft pijn, kwelling, verleiding, ziekte, ongemakken en verdriet geleden zodat Hij zou weten hoe Hij ons te hulp kon komen. Jezus Christus heeft voor onze zonden geleden zodat Hij onze overtredingen zou kunnen uitwissen. Herinner de cursisten eraan dat het lijden van de Heiland voor de zonden van de mensheid in Gethsémané begon en voortduurde totdat Hij aan het kruis overleed.

- Hoe kan de kennis dat de Heiland heeft geleden, en waarom, nuttig voor ons zijn als wij met beproevingen, pijn en leed te maken krijgen?
- Wanneer heb je gemerkt dat de Heiland je te hulp kwam op momenten van pijn, ziekte of verdriet?

- Wat voor gevoelens had je toen je je bekeerde en merkte dat je zonden door de verzoening van Jezus Christus werden uitgewist?

Vat Markus 14:43–16:20 samen door uit te leggen dat Jezus voor een illegaal proces naar het Sanhedrin werd gebracht en ter dood werd veroordeeld. Na de dood aan het kruis en de opstanding van de Heiland, verscheen Hij aan zijn apostelen en gaf Hij hun de opdracht om het evangelie in de wereld te prediken.

U kunt de les afsluiten met uw getuigenis van de waarheden die u vandaag behandeld hebt.

Inleiding tot het evangelie van Lukas

Waarom dit boek bestuderen?

Het boek Lukas is een nader getuigenis van veel waarheden die in Mattheüs en Markus staan vermeld, en bevat unieke informatie. Door het evangelie van Lukas kunnen de cursisten een beter begrip krijgen van de leringen van Jezus Christus, en meer waardering opbrengen voor zijn liefde en barmhartigheid jegens alle mensen, die door zijn aardse bediening en eeuwige verzoening tot uiting komen.

Wie heeft dit boek geschreven?

Lukas is de auteur van dit boek. Hij was arts (zie Kolossenzen 4:14) en 'een boodschapper van Jezus Christus' (Bijbelvertaling van Joseph Smith, Lukas 1:1.) Lukas was een van de 'medearbeiders' van Paulus (Filemon 1:24) en de zendingscollega van Paulus (zie 2 Timotheüs 4:11). Lukas heeft ook het boek Handelingen geschreven (zie 'Lukas' in de Gids bij de Schriften).

Wanneer en waar is het geschreven?

Hoewel we niet precies weten wanneer Lukas zijn evangelie heeft geschreven, is het waarschijnlijk in de tweede helft van de eerste eeuw geschreven. De bronnen van zijn verslag zijn 'van het begin af ooggetuigen' (Lukas 1:2) van de aardse bediening en opstanding van de Heiland geweest. We weten niet waar het evangelie van Lukas is geschreven.

Voor wie is het geschreven en waarom?

Lukas wilde dat zijn evangelie voornamelijk door andere volken zou worden gelezen, en hij presenteerde Jezus Christus als de Heiland van zowel Joden als andere volken. Lukas schreef zijn evangelie aan Theofilus (Lukas 1:3), wat in het Grieks 'vriend van God' of 'door God geliefd' betekent (zie Bible Dictionary, 'Theophilus'). Het is duidelijk dat Theofilus al eerder instructies betreffende het leven en de leringen van Jezus Christus had ontvangen (zie Lukas 1:4). Lukas wilde meer instructies geven door een systematisch verslag van de zending en bediening van de Heiland te bieden. Hij wilde dat iedereen die zijn getuigenis zou lezen, 'de zekerheid' (Lukas 1:4) zou hebben van de Zoon van God — zijn barmhartigheid, verzoening en opstanding.

Wat zijn enkele onderscheidende kenmerken van dit boek?

Lukas is het langste boek van de vier evangeliën en het langste boek in het Nieuwe Testament. Enkele van de bekendste verhalen in het christendom komen uit het evangelie van Lukas: de omstandigheden rond de geboorte van Johannes de Doper (zie Lukas 1:5–25, 57–80); het traditionele kerstverhaal (zie Lukas 2:1–20); het verhaal van Jezus als twaalfjarige jongen in de tempel (zie Lukas 2:41–52); gelijkenissen zoals de barmhartige Samaritaan (zie Lukas 10:30–37), de verloren

zoon (zie Lukas 15:11–32), en de rijke man en Lazarus (zie Lukas 16:19–31); het verhaal van de tien melaatsen (zie Lukas 17:11–19); en het verhaal van de Heer die op weg naar Emmaüs naast zijn discipelen liep (zie Lukas 24:13–32).

Andere unieke aspecten zijn de leringen van Johannes de Doper die niet in de andere evangeliën voorkomen (zie Lukas 3:10–14); de nadruk die hij legt op de vele gebeden van Jezus Christus (zie Lukas 3:21; 5:16; 9:18, 28–29; 11:1); en zijn verslag van de roeping, de opleiding en het zendingswerk van de zeventigen (zie Lukas 10:1–22). Daarnaast heeft Lukas als enige schrijver van de evangeliën vermeld dat de Heiland in Gethsémané bloed heeft gezweet en dat een engel Hem kwam versterken (zie Lukas 22:43–44).

Omdat het evangelie van Lukas bij de tempel begint en eindigt, is dat tevens een teken hoe belangrijk de tempel is als locatie voor Gods handelen met de mensheid (zie Lukas 1:9; 24:53).

Overzicht

Lukas 1–3 De geboorte en zending van Johannes de Doper en Jezus Christus worden voorspeld. Getuigen verklaren dat het Kindje Jezus de Messias is. Op twaalfjarige leeftijd onderwijst Jezus Christus in de tempel. Johannes de Doper predikt bekering en doopt Jezus Christus. Lukas legt een genealogie van Jezus Christus vast.

Lukas 4–8 Jezus Christus wordt in de woestijn verleid. In Nazareth verklaart Hij dat Hij de Messias is, en Hij wordt verworpen. Jezus Christus kiest twaalf apostelen en onderwijst zijn discipelen. Hij vergeeft zonden en verricht wonderen.

Lukas 9–14 De twaalf apostelen worden uitgezonden om te prediken en te genezen. Jezus Christus voedt vijfduizend mensen en wordt op de berg verheerlijkt. Hij roept de Zeventig en stuurt ze uit om te prediken. Jezus Christus praat over discipelschap, huichelarij en veroordeling. Hij vertelt de gelijkenis van de barmhartige Samaritaan.

Lukas 15–17 Jezus Christus onderwijst door middel van gelijkenissen. Hij spreekt over zonden, geloof en vergeving. Hij geneest tien melaatsen en vertelt over zijn wederkomst.

Lukas 18–22 Jezus Christus vertelt nog meer gelijkenissen. Hij geneest een blinde en onderwijst Zacheüs. Hij rijdt triomfantelijk Jeruzalem in, huilt om de stad en reinigt de tempel. Jezus Christus voorspelt de verwoesting van Jeruzalem en spreekt over de tekenen die aan zijn wederkomst vooraf zullen gaan. Hij stelt het avondmaal in, onderwijst zijn apostelen en lijdt in Gethsémané. Hij wordt verraden, gearresteerd, bespot, geslagen en ondervraagd.

Lukas 23–24 Jezus Christus wordt verhoord door Pilatus en Herodes, gekruisigd en begraven. Engelen bij het graf en twee discipelen op weg naar Emmaüs getuigen dat Jezus Christus is herrezen. De Heiland verschijnt aan zijn discipelen in Jeruzalem, Hij belooft zijn apostelen dat ze kracht van God zullen ontvangen, en Hij vaart ten hemel.

LES 43

Lukas 1

Inleiding

De engel Gabriël verschijnt aan Zacharias en zegt tegen hem dat zijn vrouw, Elizabet, en hij een zoon zullen krijgen die ze Johannes moeten noemen. Zes maanden later verschijnt diezelfde engel aan Maria en vertelt haar dat zij de moeder van de Zoon van God zal worden. Maria bezoekt Elizabet en samen verheugen zij zich over de komst van de Heiland. Drie maanden later baart Elizabet Johannes.

Lessuggesties

Lukas 1:1–4

Lukas legt uit waarom hij zijn evangelie schrijft

Laat de volgende platen zien en vraag de cursisten wat er zich op elke plaat afspeelt: Jozef en Maria reizen naar Bethlehem (*Evangelieplatenboek* [2009], nr. 29; zie ook LDS.org), Er verschijnt een engel aan de herders (nr. 31), Simeon eert het Kindje Jezus (nr. 32), De jonge Jezus in de tempel (nr. 34), De barmhartige Samaritaan (nr. 44), Maria en Martha (nr. 45), en De tien melaatsen (nr. 46). Bespreek dat deze en veel andere gebeurtenissen en leringen tijdens de aardse bediening van de Heiland door Lukas zijn opgeschreven, maar dat ze niet in de evangeliën van Mattheüs, Markus en Johannes voorkomen.

Introduceer in het kort het evangelie van Lukas door uit te leggen dat Lukas zijn evangelie begint door 'Theofilus' (vers 3) aan te spreken. Ook legt hij uit waarom hij een verslag maakt. *Theofilus* betekent 'vriend van God' (Bible Dictionary, 'Theophilus'). Laat een cursist Lukas 1:1–4 voorlezen. Laat de klas meelezen en de redenen voor het verslag van Lukas opzoeken.

De intentie van de schrijver

Probeer bij uw onderwijs uit de Schriften vast te stellen wat de profetische schrijver probeert over te brengen. Om meer te weten te komen over de intenties van Lukas leest u 'Introductie tot het evangelie van Lukas', dat aan deze les voorafgaat.

- Wat zijn enkele redenen waarom Lukas zijn evangelie heeft geschreven?
- Wat kunnen we volgens Lukas 1:4 aan een studie van het evangelie van Lukas hebben?

Verzeker de cursisten ervan dat ze, als ze het evangelie van Lukas bestuderen, de 'zekerheid' kunnen ontvangen (vers 4) van de dingen die ze over Jezus Christus leren.

Heinrich Hofmann, *Christus in de tempel*, met dank aan
C. Harrison Conroy Co., Inc.

Lukas 1:5–25

De engel Gabriël kondigt aan Zacharias de geboorte van Johannes aan, en Elizabet wordt zwanger

Laat de cursisten nadenken over zegeningen of antwoorden van God die zij graag willen ontvangen. Laat de cursisten gedurende hun studie van Lukas 1 waarheden opzoeken waaraan ze iets kunnen hebben als ze op een zegening of antwoord van God wachten.

Laat een cursist Lukas 1:5–7 voorlezen en laat de klas opzoeken wie er al heel lang op een specifieke zegening zaten te wachten.

- Wat leren we uit deze teksten over Zacharias en Elizabet?

Vat Lukas 1:8–10 samen door uit te leggen dat Zacharias was aangewezen om in de tempel in Jeruzalem wierook te branden, een voorrecht dat een priester wellicht maar eens in zijn leven krijgt.

Laat de cursisten Lukas 1:11–13 doorlezen en opzoeken wat er gebeurde toen Zacharias in de tempel was.

- Welk gebed van Zacharias en Elizabet zou er volgens vers 13 beantwoord worden? (Leg uit dat Zacharias en Elizabet waarschijnlijk vele jaren om een kind hadden gebeden. U kunt de cursisten aanmoedigen om de woorden ‘uw gebed is verhoord’ in dat vers te markeren.)
- Hoe zou Zacharias zich gevoeld hebben toen hij hoorde dat Elizabet en hij een zoon zouden krijgen, hoewel ze ‘beiden op hoge leeftijd gekomen waren’ (vers 7)?

Vat Lukas 1:14–17 samen door uit te leggen dat de engel Gabriël aan Zacharias vertelde dat Elizabet en hij

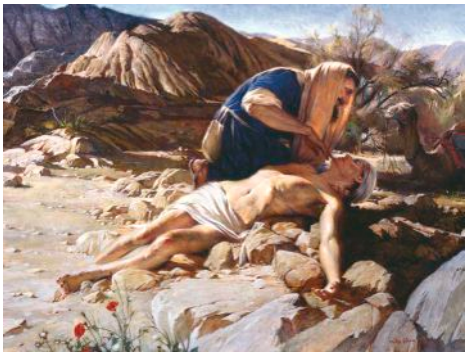

© Providence Collection/Licensed from GoodSalt.com

'blijdschap en vreugde' zouden ontvangen (vers 14), en dat hun zoon veel mensen op de komst van de Heiland zou voorbereiden.

Laat een cursist Lukas 1:18–20 voorlezen en laat de klas opzoeken hoe Zacharias op het nieuws van de engel reageerde. Vraag de cursisten naar hun bevindingen.

- Wat gebeurde er met Zacharias omdat hij aan de woorden van de engel twijfelde?
- Wat zou er volgens de engel in vers 20 gebeuren met de woorden die hij tot Zacharias had gesproken? (De strekking van de antwoorden van de cursisten moet de volgende waarheid omvatten: **de woorden die de Heer bij monde van zijn dienstknechten spreekt, zullen op hun tijd in vervulling gaan.** Zet die waarheid op het bord.)
- Wat betekent de zinsnede 'op hun tijd'? (Volgens de timing van de Heer.)

Verwijs naar de woorden op het bord en vraag:

- Hoe zullen we op de beloften van de Heiland reageren als we deze waarheid kennen? Als de cursisten antwoord hebben gegeven, past u de woorden op het bord aan zodat er komt te staan: **Wij kunnen op de woorden van de Heiland vertrouwen omdat zijn woorden op hun tijd in vervulling zullen gaan.**)
- Wat heeft iemand die naar een belofte van God verlangt aan deze waarheid?

Vat Lukas 1:21–24 samen door uit te leggen dat toen Zacharias de tempel verliet, hij niet kon spreken. Elizabet werd later zwanger, zoals de engel had beloofd.

Vraag een cursist (bij voorkeur een jonge vrouw) om de woorden van Elizabet in Lukas 1:25 voor te lezen. Laat de klas zich afvragen hoe Elizabet zich gevoeld moet hebben toen ze zich op het krijgen van een kind voorbereidde. U moet wellicht uitleggen dat de uitspraak van Elizabet dat de Heer 'haar smaad onder de mensen' had weggenomen, kan wijzen op het schaamtegevoel dat ze had vanwege de onterechte gedachte in oude culturen dat kinderloosheid een straf van God was.

Lukas 1:26–38

De engel Gabriël kondigt de geboorte van Jezus aan

Laat de plaat De aankondiging: de engel Gabriël verschijnt aan Maria (*Evangelieplatenboek,* nr. 28; zie ook LDS.org) zien, en vraag de cursisten hoe het zou zijn als er plotseling een engel aan hen zou verschijnen. Vat Lukas 1:26–27 samen door uit te leggen dat de engel Gabriël in de zesde maand van Elizabets zwangerschap naar Maria, een jonge vrouw in Nazareth, werd gestuurd.

De engel Gabriël verschijnt aan Maria

Laat een cursist Lukas 1:28–33 voorlezen. Laat de klas meelezen en de woorden opzoeken die Maria begrip konden geven van de belangrijke taak die zij van God had gekregen.

- Door welke woorden kreeg Maria begrip van de belangrijke taak die zij van God had gekregen?
- Wat betekent de titel 'Zoon van de Allerhoogste' (vers 32)? (De cursisten kunnen andere woorden gebruiken, maar moeten deze leerstelling goed begrijpen: **Jezus Christus is de Zoon van God de Vader.**)

Laat de cursisten Lukas 1:34 doorlezen en de vraag van Maria opzoeken. Vraag ze naar hun bevindingen. Leg uit dat Maria's woorden aangeven dat ze nog maagd was.

Laat een cursist Lukas 1:35–37 voorlezen en laat de klas opzoeken hoe de engel de vraag van Maria beantwoordde.

Leg uit dat we buiten het verslag in de Schriften niet weten hoe het wonder van de conceptie van Jezus Christus plaatsvond. We weten alleen maar dat er een wonder plaatsvond en dat het kind de Zoon van God zou zijn.

Vermijd speculatie

Speculeer niet over het heilige onderwerp van de conceptie. Maar concentreer u op de leringen in de Schriften, met daarin het getuigenis dat de geboorte van Christus een wonder was en dat Maria 'zowel voor als na de geboorte een maagd werd genoemd.' (Ezra Taft Benson, 'Joy in Christ', *Ensign*, maart 1986, 4; zie ook 1 Nephi 11:13–20; Alma 7:10.)

- Welke waarheid sprak de engel in Lukas 1:37 om deze wonderbaarlijke gebeurtenis uit te leggen? (De cursisten moeten de volgende waarheid begrijpen: **want geen ding zal bij God onmogelijk zijn.** U kunt de cursisten aanmoedigen om deze waarheid in hun Schriften te markeren.)
- Hoe zou Maria of Elizabet ons kunnen aanmoedigen als wij het gevoel hebben dat iets onmogelijk is?
- Hebben jullie weleens ervaren dat er voor God niets onmogelijk is?

Laat de cursisten in Lukas 1:38 opzoeken hoe Maria op het nieuws van de engel reageerde.

- Uit welke woorden in dat vers blijkt dat Maria de aankondiging van de engel geloofde?
- In welke opzichten verschilde de reactie van Maria van de reactie van Zacharias?

Moedig de cursisten aan om het voorbeeld van Maria en Elizabet te volgen, en te geloven dat er ook in hun leven niets onmogelijk is voor de Heer.

Lukas 1:39–56

Maria bezoekt Elizabet en beide vrouwen getuigen van de Heiland

Laat zo mogelijk een plaat zien van Maria die Elizabet tijdens haar zwangerschap bezoekt. Vraag de cursisten of zij kunnen zien wie er op de plaat staat en wat er gebeurt.

- Maria en Elizabet lijken op gewone vrouwen, maar in welke opzichten speelden zij een belangrijke rol die de wereld zou veranderen?

Maria bezoekt Elizabet

Laat een cursist Lukas 1:41–45 voorlezen. Laat de klas meelezen en het getuigenis opzoeken dat Elizabet aan Maria gaf.

- Wat wist Elizabet al over Maria?

Laat een cursist (bij voorkeur een jonge vrouw) Lukas 1:46–49 voorlezen. Laat de andere cursisten meelezen en opzoeken hoe Maria de Heer prees.

- Wat zei Maria in vers 49 om te beschrijven wat de Heer voor haar had gedaan? (‘Grote dingen.’)

Laat de cursisten opnieuw Lukas 1:38, 45–46 doorlezen en opzoeken wat Maria had gedaan zodat de Heer ‘grote dingen’ voor haar kon doen.

- Wat had Maria gedaan waardoor de Heer ‘grote dingen’ voor haar kon doen?

Leg uit dat wij, net als Zacharias, Elizabet en Maria ook een belangrijke rol in het plan van de Heer te spelen hebben.

- Wat zal er volgens het voorbeeld van Maria gebeuren als wij trouw de taken vervullen die de Heer voor ons heeft? (Zorg ervoor dat de cursisten dit beginsel goed begrijpen: **als wij getrouw de taken vervullen die de Heer voor ons heeft, kan Hij grote dingen voor ons tot stand brengen.**)
- Wat zijn enkele taken die wij van de Heer moeten vervullen?
- Wat kan er gebeuren als je net als Maria de Heer gehoor geeft?

Lukas 1:57–80

Johannes de Doper wordt geboren

Vat Lukas 1:57–80 samen door uit te leggen dat toen Elizabet was bevallen, Zacharias bevestigde dat het kind Johannes zou heten. Toen hij dat deed, kon hij meteen weer spreken en profeteerde hij over de zending van Jezus Christus en Johannes.

Geeft uw getuigenis dat als wij, net als Zacharias, Elizabet en Maria, trouw onze goddelijke taken vervullen, de Heer voor ons en door ons grote dingen tot stand kan brengen. Moedig de cursisten aan om hun eigen taken in het plan van de Heer te vervullen.

LES 44

Lukas 2

Inleiding

Jozef en Maria reizen naar Bethlehem, waar Jezus wordt geboren. Herders gehoorzamen de instructies van een engel om naar de pasgeboren Jezus te gaan. Vervolgens verkondigen zij de geboorte van Jezus aan anderen. Simeon zegent Jezus in de tempel, en Anna geeft haar getuigenis dat de Verlosser is geboren. Jezus neemt 'toe in wijsheid en in grootte en in genade bij God en de mensen' (Lukas 2:52).

Lessuggesties

Lukas 2:1–20

Jezus wordt in Betlehem geboren

Als onderdeel van de devotional kunt u met de klas 'Juich, wereld, juich! (*Lofzangen,* nr. 38) of een andere kerstlofzang zingen.

Toon de plaat Jozef en Maria reizen naar Bethlehem (*Evangelieplatenboek* [2009], nr. 29; zie ook LDS.org). Laat de cursisten zich afvragen hoeveel ze weten van de gebeurtenissen rond de geboorte van de Heiland.

Om de cursisten op hun studie van Lukas 2:1–20 voor te bereiden, laat u ze de volgende quiz doen (waar of niet waar). (Maak van tevoren voor elke cursist een kopie van de quiz.

Quiz — waar of niet waar (Lukas 2:1–20)

____ 1. Maria en Jozef gingen naar Bethlehem om belasting te betalen.

____ 2. Maria en Jozef moesten 44 kilometer van Nazareth naar Bethlehem reizen.

____ 3. Maria legde de pasgeboren Jezus in een kribbe omdat er geen plaats in de herberg was.

____ 4. De herders volgden de ster naar de kribbe waar Jezus lag.

____ 5. Naast Maria en Jozef waren de herders voor zover bekend de eerste mensen die Jezus zagen.

____ 6. De engel zei tegen de herders dat ze niemand mochten vertellen wat ze hadden gezien.

Laat de cursisten tijdens hun studie van Lukas 2 de antwoorden op de quizvragen opzoeken.

Laat een cursist Lukas 2:1–5 voorlezen. Laat de klas meelezen en opzoeken waarom Jozef en Maria naar Bethlehem reisden.

- Waarom gingen Jozef en Maria naar Bethlehem? (Vertel dat er in Lukas 2:1 staat dat keizer Augustus gebood dat alle mensen ingeschreven moesten worden. Dat was voor belastingdoeleinden.)

Laat de cursisten kaart 11 in de Gids bij de Schriften, 'Het heilige land in de tijd van het Nieuwe Testament' opslaan. Laat ze op de kaart Nazareth en Bethlehem opzoeken, en uitrekenen hoe ver Jozef en Maria ongeveer moesten reizen. Als de cursisten antwoord hebben gegeven, legt u uit dat de afstand tussen Nazareth en Bethlehem zo'n 140 kilometer is, minimaal vier tot vijf dagen lopen, en wellicht iets langer duurde voor Jozef en Maria omdat Maria hoogzwanger was.

Gebruik van studiewijzers

De kerk heeft enkele Schriftstudiewijzers vervaardigd en in sommige talen in de tripelcombinatie opgenomen. Het gaat voornamelijk om referentiemateriaal zoals voetnoten, indexen, platen en kaarten. Dat zijn enkele van de beste hulpmiddelen die leerkrachten en cursisten bij hun Schriftstudie kunnen gebruiken. Moedig de cursisten aan om de beschikbare hulpmiddelen bij hun Schriftstudie te gebruiken.

Laat de cursisten zich afvragen wat de juiste omstandigheden voor de geboorte van de Schepper en Heiland van de wereld zouden zijn.

Vraag een cursist Lukas 2:6–7 voor te lezen. Laat de klas meelezen en de omstandigheden rond de geboorte van Jezus opzoeken.

- Wat waren de omstandigheden rond de geboorte van Jezus, ondanks zijn unieke status als Eniggeboren Zoon van God?

Vraag enkele cursisten beurtelings een vers uit Lukas 2:8–14 voor te lezen. Laat de klas meelezen en opzoeken hoe de geboorte van de Heiland werd aangekondigd. Vraag de cursisten naar hun bevindingen. Toon de plaat Er verschijnt een engel aan de herders (*Evangelieplatenboek*, nr. 31; zie ook LDS.org).

- Wat kunnen we volgens vers 10 ervaren omdat de Heiland was geboren? (Zet na de antwoorden van de cursisten de volgende waarheid op het bord: **omdat de Heiland op aarde was geboren, kunnen wij grote vreugde ervaren.**)

Terwijl de cursisten verdergaan met hun studie van Lukas 2 laat u ze voorbeelden bedenken van de vreugde die de geboorte van de Heiland anderen heeft gegeven.

Laat een cursist Lukas 2:15–20 voorlezen. Laat de klas meelezen, en opzoeken hoe de herders op de boodschap van de engel reageerden.

- Uit welke woorden blijkt hoe de herders op de boodschap van de engel reageerden? (U kunt de cursisten aanmoedigen om de woorden ‘laten wij nu […] gaan’ in vers 15 en ‘zij gingen met haast’ in vers 16 te markeren.
- Waarvan kregen de herders een getuigenis omdat zij gehoor gaven aan die boodschap?
- Wat deden de herders toen zij hun getuigenis van Jezus Christus hadden ontvangen?
- Waarom zouden de herders aan anderen hebben verteld wat ze hadden meegemaakt?
- Welk beginsel leren we uit dit verslag over wat er gebeurt als we ons eigen getuigenis van Jezus Christus ontvangen? (In hun eigen woorden moeten de cursisten het volgende beginsel weergeven: **als we ons eigen getuigenis van Jezus Christus ontvangen, willen we ons getuigenis aan anderen geven.**)

Laat de cursisten aan een moment denken waarop ze het verlangen hadden om iemand anders over Jezus Christus en zijn evangelie te vertellen. Laat ze zich afvragen waar dat verlangen uit voortkomt. Laat enkele cursisten iets over hun ervaringen vertellen.

Lukas 2:21–39

Simeon en Anna verklaren dat Jezus de Heiland van de wereld is

Vat Lukas 2:21–24 samen door uit te leggen dat Maria en Jozef Hem volgens de Joodse wet na zijn geboorte naar de tempel brachten (zie Exodus 13:2). Twee personen in de tempel herkenden dat het Kindje Jezus de Messias was. Laat de jonge mannen in de klas het verslag van Simeon in Lukas 2:25–32 doorlezen. (U moet wellicht uitleggen dat de woorden ‘verwachtte de vertroosting van Israël’ in vers 25 naar het wachten op de komst van de Messias verwijzen.) Laat de jonge vrouwen het verslag van Anna in Lukas 2:36–38 doorlezen. Laat de cursisten tijdens het lezen de antwoorden op de volgende vragen opzoeken:

- Hoe bracht de kennis van de geboorte van de Heiland deze persoon vreugde?
- Hoe getuigde hij of zij van Jezus Christus?

Na verloop van tijd laat u een jonge man opstaan, het verslag samenvatten dat hij heeft gelezen en zijn antwoorden op de voorgaande vragen bespreken. Laat de plaat Simeon eert het Kindje Jezus zien (*Evangelieplatenboek* nr. 32; zie ook LDS.org).

Vat Lukas 2:33–35 samen door uit te leggen dat Simeon ook Maria en Jozef zegende.

Laat een jonge vrouw opstaan, het verslag samenvatten dat zij heeft gelezen en haar antwoorden op de voorgaande vragen bespreken.

Laat enkele cursisten uitleggen waarom kennis van de geboorte van de Heiland ons vreugde kan brengen. Vraag aan hen die daartoe bereid zijn om hun getuigenis van Jezus Christus te geven.

Vat Lukas 2:39 samen door uit te leggen dat Maria, Jozef en Jezus vervolgens naar Nazareth terugkeerden.

Lukas 2:40–52

De jonge Jezus onderwijst in de tempel

Laat de cursisten in hun Schriftendagboek of aantekenschrift noteren waar ze zich in willen verbeteren. Laat daarna enkele cursisten die dat willen, vertellen wat ze hebben opgeschreven. (Herinner de cursisten eraan om niet over dingen te praten die te persoonlijk zijn.)

- Wat hebben jullie eraan om te weten wat voor kind Jezus was?

Leg uit dat we maar weinig informatie over zijn jeugd hebben, maar wát we hebben, kan een grote zegen en leidraad voor ons zijn als we ons willen verbeteren. Terwijl de cursisten verdergaan met hun studie van Lukas 2 laat u ze waarheden opzoeken die aangeven waar wij ons op moeten concentreren als we ons proberen te verbeteren.

Toon de plaat Jezus bidt met zijn moeder (*Evangelieplatenboek,*nr. 33; zie ook LDS.org). Laat een cursist Lukas 2:40 voorlezen. Laat de klas meelezen en opzoeken hoe Lukas de kinderjaren van Jezus beschrijft. Vraag de cursisten naar hun bevindingen.

Vraag enkele cursisten beurtelings een vers uit Lukas 2:41–47 voor te lezen. Laat de klas meelezen en opzoeken wat Jezus deed toen Hij twaalf jaar oud was.

- Waarom was Jezus bij de tempel achtergebleven? (Laat de cursisten Lukas 2:46 in de Bijbelvertaling van Joseph Smith lezen en opzoeken in welke opzichten de vertaling van Joseph Smith verduidelijkt wat Jezus in de tempel deed en hoe die verduidelijking beter bij de beschrijving van de gebeurtenis in Lukas 2:47 past.)

Laat een cursist Lukas 2:48–50 voorlezen. Laat de klas meelezen en opzoeken wat Jezus tegen Maria en Jozef zei toen ze Hem vonden.

- Wat zei Jezus tegen Maria en Jozef toen zij Hem vonden?
- Wat leren we hieruit over de kennis die Jezus als kind al van zijn identiteit en karakter had?

Laat een cursist Lukas 2:51–52 voorlezen. Laat de klas meelezen en opzoeken hoe Jezus opgroeide.

- Wat betekent het om 'in wijsheid' toe te nemen? (Meer wijsheid te ontvangen.) 'In grootte' toe te nemen? (Lichamelijk te groeien.) 'In genade bij God' toe te nemen? (Geestelijk te groeien.) 'In genade bij […] de mensen' toe te nemen? (Zich sociaal te ontwikkelen.)
- Hoe zouden jullie aan de hand van vers 52 een beginsel uiteenzetten waarmee we het voorbeeld van Jezus kunnen volgen? (De strekking van de antwoorden van de cursisten dient het volgende beginsel te omvatten: **we kunnen het voorbeeld van Jezus volgen door in wijsheid toe te nemen en lichamelijk, geestelijk en sociaal te groeien.**)
- Waarom is het belangrijk dat we ons op *elk* van deze gebieden ontwikkelen? (Zodat we evenwichtige mensen kunnen worden.)
- Wat voor zegeningen hebben jullie ontvangen in je pogingen om het voorbeeld van Jezus te volgen en jezelf op die gebieden te ontwikkelen?

Zet de volgende kopjes op het bord en laat de cursisten die in hun aantekenschrift of Schriftendagboek overnemen: *Verstandelijk, Lichamelijk, Geestelijk* en *Sociaal*. Laat de cursisten onder elk van deze categorieën een doel voor hun persoonlijke

ontwikkeling noteren. Moedig de cursisten aan om aan die doelen te werken. Geef tot slot uw getuigenis van de beginselen die in deze les zijn besproken.

(De antwoorden van de quiz zijn: 1. Waar; 2. Niet waar; 3. Waar; 4. Niet waar; 5. Waar; 6. Niet waar.)

Kerntekstenbeheersing

Door herhaling kunnen de cursisten de passages voor kerntekstenbeheersing terugvinden. Gebruik de kaartjes met kernteksten, of laat de cursisten hun eigen kaartjes maken door kernwoorden of betekenissen aan de ene kant van een blanco kaartje te zetten en de verwijzingen aan de andere kant. Deel de cursisten op in tweetallen. Laat ze elkaar aan de hand van de kaartjes overhoren. Nodig de cursisten uit om deze kaartjes vaak te gebruiken om zichzelf en elkaar te overhoren. U kunt de aanwijzingen op de kaartjes voor tekstenjachtactiviteiten gebruiken (zie 'tekstenjacht' in het aanhangsel van dit lesboek).

LES 45

Lukas 3–4

Inleiding

Johannes de Doper predikt bekering en getuigt van de komst van de Messias. Jezus Christus laat Zich door Johannes dopen en vast vervolgens veertig dagen in de woestijn. Als Hij naar Galilea is gereisd, verklaart Jezus in Nazareth dat Hij de Messias is. De inwoners van Nazareth verwerpen Hem, waarna Hij naar Kapernaüm gaat, waar Hij de zieken geneest en demonen uitdrijft.

Lessuggesties

Lukas 3:1–22

Johannes de Doper profeteert over Jezus Christus

Vóór de les vraagt u een cursist om het verslag van Elia en de weduwe in Zarfath in 1 Koningen 17:1–16 te bestuderen en een andere cursist het verslag van Naäman en Elisa in 2 Koningen 5:1–15. Leg uit dat zij later in de les een korte samenvatting van die verslagen zullen geven. Laat ze duidelijk aangeven wat Naäman en de weduwe in Zarfath deden om hun geloof te tonen en erop wijzen dat geen van hen tot het huis van Israël behoorde.

Laat de cursisten aan het begin van de les op papiertje beschrijven of zij zich weleens afgescheiden of afgezonderd hebben gevoeld omdat ze het herstelde evangelie van Jezus Christus naleefden. (Zorg ervoor dat de cursisten niet hun naam op het papier zetten.) Na verloop van tijd laat u de cursisten hun papier bij u inleveren. Lees enkele ervaringen aan de klas voor.

Laat de cursisten tijdens hun studie van Lukas 3:1–22 een waarheid opzoeken die uitlegt waarom zij die het evangelie naleven zich soms van anderen afgezonderd voelen.

Leg uit dat onder de wet van Mozes de hogepriester als presiderende functionaris van het Aäronisch priesterschap en als politiek leider van het land Israël fungeerde. Maar tegen de tijd van de aardse bediening van de Heiland was het ambt van hogepriester ontaard. In plaats van door God geroepen te worden, werden hogepriesters door mensen als Herodes en andere Romeinse functionarissen gekozen. (Zie Bible Dictionary, 'High priest'.)

Vraag een cursist Lukas 3:2–6 voor te lezen. Laat de klas meelezen en opzoeken tot wie God sprak, in plaats van tot de hogepriesters.

- Wie ontving het woord van de Heer in plaats van de hogepriesters? ('Johannes, de zoon van Zacharias', ofwel Johannes de Doper.)
- Wat verkondigde Johannes de Doper?

Leg uit dat sommige mensen in de tijd van Johannes geloofden dat zij als afstammelingen van Abraham beter waren of dat God hen meer liefhad dan de niet-Israëlieten. Laat een cursist Lukas 3:7–9 voorlezen. Laat de klas opzoeken wat de Joden volgens Johannes de Doper moesten doen om God te behagen.

- Wat moesten de Joden volgens Johannes doen om God te behagen? (Leg uit dat de 'vruchten' een symbool zijn van de resultaten van onze keuzen.)
- Wat zal er volgens vers 9 gebeuren met de mensen die geen 'goede vrucht' voortbrengen, ofwel rechtschapen leven?

Vat Lukas 3:10–15 samen door uit te leggen dat Johannes specifieke groepen Joden vertelde hoe ze goede vruchten konden voortbrengen. De bediening van Johannes was zo indrukwekkend dat sommige mensen dachten dat hij de Messias was.

Laat een cursist Lukas 3:16–17 voorlezen. Laat de klas opzoeken wat de Messias volgens Johannes zou doen wanneer Hij kwam.

- Wat zou de Messias volgens Johannes doen wanneer Hij kwam?

Leg uit dat de woorden 'Hij zal u dopen met de Heilige Geest en met vuur' (vers 16) verwijst naar de reinigende en heiligende invloed van de gave van de Heilige Geest.

Om er zeker van te zijn dat de cursisten vers 17 goed begrijpen, laat u een handvol korrels of steentjes zien en wat zaagsel of kleine stukjes krant. Vermeng de korrels en het zaagsel en stop het mengsel in een ondiepe schaal.

- Hoe kun je de korrels en het zaagsel van elkaar scheiden?

Leg uit dat als tarwe is geoogst en gedorst (als de graankorrel van de rest van de plant is afgescheiden), de graankorrel wordt gewand. Wannen is een eeuwenoude methode die gebruikt wordt om het kaf (de buitenste schil) van het koren te scheiden. Een wanner gebruikt een grote schop of houten vork (in de Schriften vertaald met 'wan') om de gedorste tarwe in de lucht te gooien. De wind blaast dan het lichte, ongewenste kaf weg en de zwaardere tarwekorrels vallen op de dorsvloer.

Om dat te illustreren, laat u een waaier zien (u kunt dik papier, karton of zonodig opgevouwen papier gebruiken.) Laat een cursist voor de klas komen en laat hem of haar met de waaier boven de korrels en het zaagsel waaien. Terwijl de cursist waait, gooit u voorzichtig het mengsel omhoog zodat de wind het zaagsel wegblaast terwijl de korrels terug in de schaal vallen. Vraag de cursisten om te gaan zitten.

- Waar staan de tarwe en het kaf voor? (De tarwe staat voor de rechtschapen mensen en het kaf voor de goddelozen.)
- Wie scheidt volgens de verzen 16–17 de rechtschapen mensen van de goddelozen? (Als de cursisten geantwoord hebben, zet u deze waarheid op het bord: **Jezus Christus scheidt de rechtschapen mensen van de goddelozen.**)
- De uiteindelijke scheiding van rechtschapen en goddeloze mensen zal op de dag des oordeels plaatsvinden. Maar in welke opzichten kunnen zijn discipelen zich, door Jezus Christus te volgen en zijn evangelie na te leven, nu al van andere mensen worden afgescheiden?
- Waarom moeten we begrijpen dat als we Jezus Christus volgen en zijn evangelie naleven, we ons nu al van anderen afgescheiden kunnen voelen?

Vat Lukas 3:18–22 samen door uit te leggen dat Jezus naar Johannes de Doper ging om Zich te laten dopen. Later werd Johannes de Doper door Herodes gevangen gezet.

Lukas 3:23–38

Het geslachtsregister van Jezus

Vat Lukas 3:23–38 samen door uit te leggen dat Lukas een geslachtsregister van Jezus in zijn verslag opnam, en hij getuigde dat Jozef 'naar men dacht' (niet letterlijk) de Vader van Jezus was. Hij was de Zoon van God.

Lukas 4:1–13

Jezus wordt door Satan in de woestijn verzocht

Leg uit dat er in Lukas 4:1–13 staat dat Jezus veertig dagen lang in de woestijn vastte en de verzoekingen van Satan verwierp.

Lukas 4:14–30

Jezus maakt bekend dat Hij de Messias is

Noteer de woorden *gebroken, verslagen, gevangen, arm,* en *blind* op het bord. Vraag de cursisten terug te denken aan een moment waarop een of meer van deze woorden hun gevoelens beschreven. Laat ze tijdens het bestuderen van Lukas 4:14–30 bedenken hoe ze verlichting van die gevoelens kunnen krijgen.

Vat Lukas 4:14–17 samen door uit te leggen dat toen Jezus uit de woestijn terugkwam, Hij in de synagogen in Galilea begon te prediken. Vlak daarna ging hij terug naar zijn geboorteplaats Nazareth. Daar ging Hij ook naar de synagoge en las voor uit het boek Jesaja.

Laat een cursist Lukas 4:18–21 voorlezen, en laat de klas opzoeken wat Jesaja over de goddelijke zending van de Messias heeft gezegd.

- Waarvan getuigde Jezus in zijn geboorteplaats Nazareth? (De strekking van de antwoorden van de cursisten dient de volgende waarheid te omvatten: **Jezus is de Messias die op aarde is gekomen om gebrokenen van hart te genezen en geestelijke gevangenen te bevrijden.**)
- Wat heb je meegemaakt waaruit blijkt dat Jezus Christus nog steeds geneest en bevrijdt?

Laat een cursist Lukas 4:22 voorlezen, en laat de klas opzoeken hoe de inwoners van Nazareth reageerden op de krachtige uitspraak van Jezus dat Hij de langverwachte Messias was.

- Hoe reageerden de mensen op de uitspraak van Jezus?
- Waarom vonden de mensen het volgens vers 22 moeilijk om te geloven dat Jezus de Messias was?

Vat Lukas 4:23 samen door uit te leggen dat Jezus wist dat de inwoners van Nazareth Hem zouden vragen om te bewijzen dat Hij de Messias was, door de wonderen te verrichten die Hij ook in Kapernaüm had verricht.

Laat de cursisten Lukas 4:24–27 doorlezen en twee voorbeelden uit het Oude Testament opzoeken die Jezus noemde toen Hij met de inwoners van Nazareth sprak. Vraag de cursisten naar hun bevindingen.

Laat de twee cursisten die u hebt gevraagd om deze twee verslagen te bestuderen nu hun samenvatting presenteren. Leg daarna uit dat Jezus tegen de inwoners van Nazareth zei dat hoewel er Israëlitische weduwen en melaatsen waren, twee niet-Israëlieten wonderen hadden meegemaakt.

- Hoe lieten Naäman en de weduwe uit Zarfath zien dat zij geloof hadden?
- In welke opzichten verschilde het geloof van de weduwe en Naäman van dat van de bewoners van Nazareth?

> ***Vergelijken en contrasteren***
>
> Een vers uit de Schriften wordt vaak duidelijker als het met iets anders wordt vergeleken of ertegen wordt afgezet. Als u voor de cursisten de overeenkomsten en verschillen tussen leringen, mensen of gebeurtenissen verduidelijkt, kunnen ze de waarheden van het evangelie beter begrijpen.

Bespreek dat Jezus in Nazareth vrij weinig wonderen verrichtte omdat de bewoners niet voldoende geloof in Hem hadden. (Zie Mattheüs 13:54–58; Markus 6:1–6.)

- Welk beginsel van geloof kunnen we leren als we de mensen in Nazareth met de weduwe en Naäman vergelijken? (Zorg ervoor dat de cursisten een beginsel zoals dit vinden: **als we blijk geven van ons geloof in Jezus Christus, kunnen we wonderen meemaken.**)

Laat enkele cursisten voor de klas komen en op het bord noteren hoe we blijk kunnen geven van ons geloof dat Jezus Christus onze Heiland is. Vraag vervolgens:

- Wat zijn voorbeelden van zegeningen of wonderen die we alleen ontvangen als we eerst in geloof handelen?

Laat een cursist Lukas 4:28–30 voorlezen, en laat de klas opletten hoe de mensen in de synagoge op Jezus reageerden. Vraag de cursisten naar hun bevindingen.

- In welke opzichten blijkt uit dit verslag dat Jezus Christus de goddeloze en rechtschapen mensen van elkaar zal scheiden? (Zie Lukas 3:17.)

Lukas 4:31–44

Jezus werpt demonen uit en geneest de zieken

Deel de cursisten op in tweetallen. Laat ze met hun partner Lukas 4:31–44 doorlezen en opzoeken wat voor zegeningen de mensen in Kapernaüm ontvingen in vergelijking met de zegeningen die de mensen in Nazareth ontvingen. Wanneer ze dat hebben gedaan, laat u ze hun antwoorden op de volgende vragen met hun partner bespreken (u kunt deze vragen op het bord zetten):

- In welke opzichten reageerden de mensen in Kapernaüm anders op Jezus dan de mensen in Nazareth?

- Wat voor zegeningen kregen de mensen in Kapernaüm in vergelijking met de zegeningen die de mensen in Nazareth ontvingen?
- In welke opzichten blijkt uit deze voorbeelden het beginsel dat we wonderen zullen meemaken als we van ons geloof in Jezus Christus blijk geven?

Laat enkele cursisten iets vertellen over hun antwoord op de laatste twee vragen.

Besluit de les met uw getuigenis van Jezus Christus en van de zegeningen die u hebt ontvangen omdat u van uw geloof in Hem blijk hebt gegeven. Laat de cursisten in hun aantekenschrift of Schriftendagboek verscheidene manieren noteren waarop ze blijk van hun geloof in Jezus Christus kunnen geven. Laat ze een doel stellen om te doen wat ze hebben opgeschreven.

Markus 10–Lukas 4 (unit 9)

Lesmateriaal voor de thuisseminarieleerkracht

Samenvatting van dagelijkse thuisseminarielessen

De volgende samenvatting van de leerstellingen en beginselen die cursisten bij hun studie van Markus 10–Lukas 4 (unit 9) geleerd hebben, is niet bedoeld om als onderdeel van uw les te worden behandeld. Uw les richt zich op slechts enkele van deze leerstellingen en beginselen. Volg de ingevingen van de Heilige Geest terwijl u nadenkt over de behoeften van uw cursisten.

Dag 1 (Markus 10–16)

Toen de cursisten de uitnodiging van de Heer aan kleine kinderen bestudeerden om bij Hem te komen, leerden ze dat als wij het evangelie als kleine kinderen ontvangen, we voorbereid worden om het koninkrijk van God in te gaan. Toen ze de aanmoediging van Jezus Christus aan de rijke jongeling lazen, leerden ze dat de Heiland ons door zijn liefde voor ons zal laten weten waarin we nog tekortschieten. En als we de Heer om hulp vragen, zal Hij ons laten weten wat we moeten doen om het eeuwige leven te beërven. Door de verhalen van de weduwe en haar muntjes, en van Maria die de Heiland zalft, hebben de cursisten geleerd dat als we bereid zijn om alles voor de Heer op te offeren, Hij ons offer zal aanvaarden, ook als het klein is in vergelijking met dat van anderen. En de Heiland is tevreden als wij ons best doen.

Dag 2 (Lukas 1)

In deze les hebben de cursisten de belofte van de engel Gabriël bestudeerd dat Zacharias en Elizabet een zoon zouden krijgen. Ze hebben ook geleerd dat Gabriël tegen Maria zei dat zij de moeder van de Zoon van God zou worden. De cursisten hebben van deze teksten de volgende waarheden geleerd: de woorden die de Heer door zijn dienstknechten spreekt, zullen op de juiste tijd in vervulling gaan. Jezus Christus is de Zoon van God de Vader. Geen ding zal bij God onmogelijk zijn. Als wij getrouw ons best doen om te doen wat de Heer van ons verwacht, kan Hij grote dingen in ons leven tot stand brengen.

Dag 3 (Lukas 2)

Toen de cursisten de geboorte van Jezus Christus bestudeerden, leerden ze dat wij grote vreugde kunnen ervaren omdat Hij op aarde geboren is. Ze leerden ook dat als wij gehoor geven aan goddelijke instructies, wij ons eigen getuigenis van Jezus Christus kunnen ontvangen. En als we ons eigen getuigenis van Jezus Christus hebben, willen we ons getuigenis aan anderen geven. Toen de cursisten de jeugd van Jezus bestudeerden, leerden ze dat wij het voorbeeld van Jezus kunnen volgen door wijsheid te vergaren en door lichamelijk, geestelijk en sociaal te groeien.

Dag 4 (Lukas 3–4)

In deze les hebben de cursisten iets over Johannes de Doper geleerd en over de doop van Jezus Christus. Ze hebben ook iets geleerd over de verklaring van Jezus in Nazareth dat Hij de Messias was. Van deze verslagen hebben de cursisten de volgende waarheden geleerd: Jezus Christus scheidt de rechtschapen mensen van de goddelozen. Jezus is de Messias die op aarde is gekomen om gebrokenen van hart te genezen en geestelijk gevangenen te bevrijden. Als we blijk geven van ons geloof in Jezus Christus, kunnen we wonderen zien plaatsvinden.

Inleiding

Met behulp van deze les kunnen de cursisten beter begrijpen wat Jezus Christus als onderdeel van zijn verzoening moest doorstaan. Daarnaast gaan de cursisten begrijpen waarom de Heiland voor ons heeft geleden.

Lessuggesties

Markus 14:10–16:20

Jezus begint met zijn verzoeningswerk wanneer Hij in de Hof van Gethsémané onze zonden op Zich neemt; Hij wordt door Judas Iskariot verraden en naar de Joodse leiders gebracht

Laat de cursisten over de volgende vragen nadenken:

- Heb je weleens het gevoel gehad dat niemand je begrijpt of begrijpt wat je doormaakt?
- Heb je weleens het gevoel gehad dat je geen vergeving van je zonden kunt ontvangen?

Laat de cursisten gedurende hun studie van Markus 14 waarheden opzoeken waar iemand met dergelijke gevoelens iets aan kan hebben.

Laat een cursist Markus 14:32–34 voorlezen. Laat de klas meelezen en opzoeken hoe de Heiland Zich in de Hof van Gethsémané voelde.

- Hoe voelde de Heiland Zich in de Hof van Gethsémané?

Als de cursisten geantwoord hebben, zet u de volgende woorden op het bord: *ontdaan, angstig, zeer bedroefd.*

Leg uit dat deze woorden betrekking hebben op het lijden dat Jezus Christus als onderdeel van de verzoening onderging.

- Wat kunnen we van deze woorden over de verzoening van Jezus Christus leren? (Als de cursisten antwoord hebben gegeven, zet u de volgende waarheid op het bord: **als onderdeel van zijn verzoening leed Jezus Christus in de hof van Gethsémané.**)

Laat een cursist het volgende citaat van ouderling Neal A. Maxwell van het Quorum der Twaalf Apostelen voorlezen om de cursisten deze leer duidelijk te maken:

'In Gethsémané was Jezus door het lijden "ontdaan" (Markus 14:33), of in het Grieks, 'vol ontzag' en 'verbaasd'.

'Stelt u zich voor: Jehova, de Schepper van deze en andere werelden, "verbaasd"! […] Hij had het onpeilbare en slopende proces van een verzoening nog nooit ondergaan. Dus toen de werkelijke zielenpijn in volle omvang tot Hem kwam, was die zoveel erger dan zelfs Hij met zijn unieke intellect Zich ooit had kunnen voorstellen! Geen wonder dat er een engel verscheen om Hem kracht te geven! (Zie Lukas 22:43.)

'Het gecombineerde gewicht van alle sterfelijke zonden uit het verleden, het heden en de toekomst woog zwaar op die volmaakte, zondeloze en gevoelige Ziel! Ook al onze zwakheden, zonden en ziekten maakten op de een of andere wijze deel uit van die afschuwelijke rekening van de verzoening. (Zie Alma 7:11–12; Jesaja 53:3–5; Mattheüs 8:17.) […]

'Hoopte Hij in zijn extreme nood misschien op een reddende ram in het struikgewas? Dat weet ik niet. 'Zijn lijden was *enorm*, en dát vermenigvuldigd met de *oneindigheid* ervan, zette Hem ertoe om later aan het kruis uit te roepen waarom God Hem had verlaten. (Zie Mattheüs 27:46.) […]

'De wonderbaarlijke en glorieuze verzoening was de centrale gebeurtenis in de gehele menselijke geschiedenis. Daardoor werd al het andere bepaald. Maar alles hing van de geestelijke onderworpenheid van Jezus af!'('Willing to Submit', *Ensign*, mei 1985, 72–73.)

Vraag enkele cursisten beurtelings een vers uit Markus 14:35–42 voor te lezen. Laat de klas meelezen en opzoeken wat de Heiland door zijn intense lijden deed.

- Wat deed de Heiland door zijn intense lijden? (Zorg ervoor dat de cursisten begrijpen dat het lijden van Jezus zo intens was dat Hij vroeg of het mogelijk was om het te vermijden.)

Zet de volgende woorden op het bord: *Jezus Christus leed […] zodat Hij […]*

Leg uit dat we aan de hand van andere teksten het leed van Jezus Christus kunnen begrijpen en waarom Hij dat voor ons wilde doen.

Zet de volgende tekstverwijzingen op het bord: *Jesaja 53:3–5* en *Alma 7:11–13.* Deel de klas op in koppels. Laat ze samen deze teksten lezen en opzoeken wat voor leed de Heiland onderging en waarom. Laat de cursisten in hun aantekenschrift of Schriftendagboek opschrijven hoe ze de zin op het bord zouden afmaken, aan de hand van wat ze uit Jesaja 53:3–5 en Alma 7:11–13 hebben geleerd.

Na voldoende tijd laat u enkele cursisten vertellen hoe ze de zin hebben afgemaakt. Hun antwoorden moeten in deze trant zijn: Jezus Christus heeft pijn, kwelling, verleiding, ziekte, ongemakken en verdriet geleden zodat Hij zou weten hoe Hij ons te hulp kon komen. Jezus Christus heeft voor onze zonden geleden zodat Hij onze overtredingen zou kunnen uitwissen. Herinner de cursisten eraan dat het lijden van de Heiland voor de zonden van de mensheid in Gethsémané begon en voortduurde totdat Hij aan het kruis overleed.

- Hoe kan de kennis dat de Heiland heeft geleden, en waarom, nuttig voor ons zijn als wij met beproevingen, pijn en leed te maken krijgen? (Zie LV 45:3–5.)
- Wanneer heb je gevoeld dat de Heiland je te hulp is gekomen op momenten van pijn, ziekte of verdriet?
- Wat voor gevoelens heb je gehad toen je je bekeerde en merkte dat je zonden door de verzoening van Jezus Christus werden uitgewist?

Vat Markus 14:43–16:20 samen door uit te leggen dat Jezus voor een illegaal proces voor het Sanhedrin (de Joodse leiders) werd gebracht en ter dood werd veroordeeld. Na de dood aan het kruis en de opstanding van de Heiland, verscheen Hij aan zijn apostelen en stuurde hen erop uit om het evangelie te prediken, en beloofde Hij dat tekenen hen die geloofden zouden volgen.(*Noot*: de dood,

begrafenis en opstanding van Jezus Christus zijn al uitvoerig in de les over Mattheüs 27–28 behandeld.)

Laat een cursist Markus 16:15 voorlezen. Laat de klas meelezen en opzoeken welke opdracht de Heiland aan zijn apostelen gaf.

- Hoe kunnen jullie een bijdrage leveren aan de vervulling van de opdracht om het evangelie nu en in de toekomst in 'heel de wereld' te prediken?

Tot slot kunt u uw getuigenis geven van de waarheden die u vandaag hebt behandeld.

Volgende unit (Lukas 5:1–10:37)

Vraag de cursisten of zij zich ooit hebben afgevraagd of zij vergeving van hun zonden kunnen ontvangen. Leg uit dat als ze de komende week Lukas 5:1–10:37 bestuderen, ze meer leren over de bereidheid van de Heiland om hun zonden te vergeven, en wat zij kunnen doen om die vergeving te ontvangen.

LES 46

Lukas 5

Inleiding

Na de wonderbare visvangst met de hulp van de Heiland laten Petrus, Jakobus en Johannes alles achter om de Heiland te volgen en vissers van mensen te worden. Jezus geneest een melaatse en een verlamde. Hij roept Mattheüs als discipel en verkondigt dat Hij is gekomen om zondaars tot bekering te roepen. Jezus vertelt ook de gelijkenis van nieuwe wijn in oude zakken.

Lessuggesties

Lukas 5:1–11

De Heer roept Petrus, Jakobus en Johannes als vissers van mensen

Zet de volgende vraag op het bord: *Ben je weleens gevraagd om iets te doen zonder dat je alle redenen daarvoor wist?* Laat de cursisten over de vraag nadenken, en laat enkelen iets over hun ervaringen vertellen.

- Waarom is het soms moeilijk om instructies te volgen als je niet weet waarom?
- Welke geboden of adviezen van kerkleiders vinden sommige jongeren moeilijk om te gehoorzamen als ze niet volledig begrijpen waarom? (Zet de antwoorden van de cursisten eventueel op het bord.)

Laat de cursisten in Lukas 5:1–11 een beginsel opzoeken waar ze iets aan kunnen hebben als ze niet volledig begrijpen waarom ze bepaalde adviezen of geboden van de Heer moeten opvolgen.

Vraag enkele cursisten beurtelings een vers uit Lukas 5:1–5 voor te lezen. Laat de klas meelezen en opzoeken wat de Heiland tegen Simon (Petrus) zei toen Hij klaar was met prediken. Vraag de cursisten naar hun bevindingen.

- Wat zei Simon tegen de Heiland over hun eerdere pogingen om vis te vangen?
- Wat had Simon uit ervaring kunnen denken toen de Heiland zei dat hij zijn netten weer moest uitwerpen?
- Waaruit bleek dat Simon de Heer vertrouwde?

Laat een cursist Lukas 5:6–9 voorlezen en laat de klas opzoeken wat er gebeurde toen Simon naar de Heer luisterde.

- Wat gebeurde er toen Simon naar de Heer luisterde?
- Welk beginsel kunnen we leren van de bereidwilligheid van Simon om te doen wat de Heer vroeg, ook al begreep hij niet waarom? (De cursisten kunnen verschillende woorden gebruiken, maar zorg ervoor dat ze dit beginsel goed begrijpen: **Als we doen wat de Heer vraagt, ook al begrijpen we niet waarom, kan Hij ons meer zegenen dan we voor mogelijk houden.** (Zet dit beginsel in de woorden van de cursisten op het bord.)

De cursisten helpen impliciete beginselen vast te stellen

Veel beginselen worden niet expliciet in de Schriften genoemd, maar zijn impliciet. Impliciete beginselen worden vaak gevonden door te vragen: 'Wat is de moraal van dit verhaal?' Zorg ervoor dat de cursisten de handelingen, de houding en het gedrag van personen of groepen in het Schriftuurlijke verslag analyseren, en de zegeningen of gevolgen daarvan opzoeken. Als we de Schriften op die manier bestuderen, worden impliciete evangeliebeginselen duidelijker.

- Waarom moeten we op Jezus Christus vertrouwen als we dit beginsel willen naleven?

Laat een cursist het volgende citaat van ouderling Richard G. Scott van het Quorum der Twaalf Apostelen voorlezen om de cursisten dit beginsel duidelijk te maken: U kunt de cursisten een kopie van dit citaat geven:

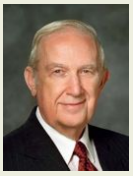

'In dit leven gaat het allemaal om vertrouwen — vertrouwen in Jezus Christus, in zijn leringen, en in onze bekwaamheid om onder leiding van de Heilige Geest gehoorzaam te zijn aan de leringen van geluk in dit leven en een doelgericht, uitermate gelukkig bestaan in de eeuwigheid. Vertrouwen wil zeggen gewillig gehoorzamen zonder te weten wat er gaat gebeuren (zie Spreuken 3:5–7). Om vrucht voort te brengen, moet uw vertrouwen op de Heer krachtiger en duurzamer zijn dan uw vertrouwen op uw eigen gevoel en ervaring.' ('Trust in the Lord', *Ensign*, november 1995, 17.)

- Hoe kunnen wij zo'n vertrouwen in de Heer ontwikkelen?
- Hebben jullie of familieleden meer zegeningen ontvangen dan je verwacht had toen je de aanwijzingen van de Heer opvolgde, ook als je die niet volledig begreep? (Antwoorden kunnen bestaan uit ervaringen waardoor de cursisten uiteindelijk zijn gaan begrijpen waarom de Heer bepaalde aanwijzingen gaf.)

Laat de cursisten op een vel papier dat ze mee naar huis kunnen nemen, aanwijzingen of geboden van de Heer opschrijven die ze beter kunnen naleven, ook als ze niet volledig begrijpen waarom. (Als er nog tijd voor is, kunt u de cursisten in *Voor de kracht van de jeugd* [boekje, 2011] ideeën laten opzoeken.)

Vat Lukas 5:10–11 samen door uit te leggen dat Petrus, Jakobus en Johannes hun boten en netten achterlieten om Jezus te volgen.

Lukas 5:12–26

Jezus geneest een melaatse en een verlamde

Laat de volgende voorwerpen zien (of teken ze op het bord): injectiespuit, verband, zeep en ijskompres.

- Hoe kunnen deze voorwerpen bijdragen aan de genezing van mensen, een ziekte of een wond?
- Waar kan iemand naast ziekte en lichamelijk letsel genezing van nodig hebben? (Zet de antwoorden van de cursisten op het bord.) Mogelijke antwoorden: zonde, verslaving, wanhoop en verbittering.)

Laat de cursisten gedurende hun studie van Lukas 5:12–25 beginselen opzoeken waarmee we onszelf en anderen de nodige genezing kunnen bieden.

Zet het volgende overzicht op het bord en vraag de cursisten het in hun aantekenschrift of Schriftendagboek over te nemen:

Overeenkomsten	*Verschillen*

Zet de volgende tekstverwijzingen op het bord: *Lukas 5:12–15* en *Lukas 5:17–25.* Leg uit dat de Heiland in deze teksten twee mensen geneest. Een van hen was melaats en de andere was verlamd. Deel de cursisten op in tweetallen. Laat ze elk verhaal met hun partner doorlezen en de volgende vragen bespreken:

- Wat zijn de overeenkomsten tussen deze twee genezingen? Wat zijn de verschillen?
- Welke rol speelde geloof in elk verhaal?

Laat de cursisten hun bevindingen in hun overzicht noteren. Vraag de cursisten na verloop van tijd wat ze hebben geleerd. U kunt de cursisten aanmoedigen om de woorden 'toen Hij hun geloof zag' in vers 20 te markeren. Zorg ervoor dat de cursisten begrijpen dat het geloof van de mensen die de verlamde man naar Jezus brachten ook aan zijn genezing bijdroeg.

- Welke beginselen kunnen we uit deze verhalen leren over hoe we genezen kunnen worden en hoe we aan de genezing van anderen kunnen bijdragen? (De cursisten kunnen verschillende woorden gebruiken, maar zorg ervoor dat ze dit beginsel goed begrijpen: **als we geloof oefenen en tot de Heiland komen, kan Hij ons genezen. Wij kunnen anderen helpen om tot de Heiland te komen en genezen te worden.** Zet deze beginselen op het bord.)
- Hoe kunnen we door de Heiland genezen worden? (Zorg ervoor dat de cursisten begrijpen dat de Heiland onze gebreken kan verwijderen, of dat Hij ons de moed, het geloof, de troost en de gemoedsrust kan geven die we nodig hebben om die gebreken te doorstaan of te overwinnen.)

Laat de cursisten de gebreken op het bord overwegen waar mensen wellicht van genezen moeten worden.

- Hoe kunnen jullie mensen tot de Heiland brengen om zijn genezende kracht te ontvangen?
- Wanneer zijn jullie of iemand die je kent door geloof in de Heiland genezen? (Herinner de cursisten eraan dat ze niet over ervaringen dienen te praten die te persoonlijk zijn.)
- Heb je weleens gezien dat iemand een ander tot de Heer bracht om zijn genezende kracht te ontvangen?

Laat de cursisten zich afvragen wat zij kunnen doen om meer geloof in Jezus Christus te oefenen en genezing, vergeving of troost te ontvangen; of wat zij kunnen doen om een vriend(in) of iemand anders tot de Heiland te brengen. Moedig ze aan om gehoor te geven aan eventuele indrukken die ze ontvangen.

Lukas 5:27–35

Schriftgeleerden en Farizeeën vragen zich af waarom Jezus met tollenaars en zondaars eet

Laat een cursist Lukas 5:27–28 voorlezen en laat de klas de uitnodiging van de Heiland aan Levi opzoeken. Vraag de cursisten naar hun bevindingen.

- Wat vind je van de manier waarop Levi op de uitnodiging van de Heiland reageerde?

Herinner de cursisten eraan dat Levi ook wel Mattheüs werd genoemd (zie Mattheüs 9:9). Hij was tollenaar, wat inhoudt dat hij voor de Romeinse regering belasting van de andere Joden incasseerde. De Joden haatten de tollenaars en beschouwden ze als verschoppelingen, zondaars en zelfs verraders van Israël. Vat Lukas 5:29–35 samen door uit te leggen dat toen Jezus met Levi en anderen zat te eten, de schriftgeleerden en Farizeeën Hem veroordeelden omdat Hij met zondaars at. Jezus zei dat Hij was gekomen om zondaars tot bekering te roepen.

Lukas 5:36–39

Jezus vertelt de gelijkenis van nieuwe wijn in oude zakken

Leg uit dat de Heiland de schriftgeleerden en Farizeeën door middel van een gelijkenis onderwees. Vraag enkele cursisten beurtelings een vers uit Lukas 5:36–39 voor te lezen. Laat de klas meelezen en de voorwerpen opzoeken die de Heiland in zijn gelijkenis gebruikt.

- Welke voorwerpen gebruikt de Heiland in zijn gelijkenis?

Laat een nieuwe lap stof zien en een oude lap stof met een gat erin. Leg uit dat met ‘nieuw bovenkleed’ in vers 36 stof wordt bedoeld die nog niet is gekrompen. Je kunt een oud bovenkleed niet met nieuwe stof oplappen, want als de nieuwe stof krimpt, wordt het gat alleen maar groter. Op soortgelijke wijze was het evangelie van Jezus Christus niet slechts het oplappen van oude overtuigingen en gebruiken, maar een volledige herstelling van de waarheid.

Laat zo mogelijk een nieuw en een oud stuk leer zien.

- Wat is het verschil tussen nieuw en oud leer? (Nieuw leer is zacht en soepel; oud leer is hard en broos.)

Leg uit dat wanneer nieuwe wijn in leren zakken gistte, het leer door de gassen uitrekte. Als een wijnzak al uitgerekt was, zou de zak door het gisten van de nieuwe wijn kunnen scheuren.

In de gelijkenis vertegenwoordigt de nieuwe wijn de leringen van de Heiland en de volheid van het eeuwig evangelie. De oude wijn vertegenwoordigt de gebruiken, tradities en overtuigingen van de Farizeeën volgens de wet van Mozes.

- In welke opzichten konden de ‘oude zakken’ voor de schriftgeleerden en Farizeeën staan? (Net als oude zakken niet flexibel genoeg zijn om er nieuwe wijn in te doen, hadden de schriftgeleerden en Farizeeën hun hart verhard en waren ze onwillig om de Heiland en zijn leringen te aanvaarden.)
- Voor wie kunnen de ‘nieuwe zakken’ staan? (Mensen die nederig waren en bereid om de Heiland en zijn leringen te aanvaarden.)
- Wat moeten we volgens deze gelijkenis doen om de Heiland en zijn evangelie te aanvaarden? (De cursisten moeten een beginsel als het volgende noemen: **om de Heiland en zijn evangelie te aanvaarden, moeten we nederig zijn en bereid om te veranderen.** Laat de cursisten dit beginsel in de kantlijn van hun Schriften naast Lukas 5:36–39 noteren.

Om ervoor te zorgen dat de cursisten dit beginsel goed begrijpen, laat u ze Lukas 5 bestuderen en voorbeelden opzoeken van mensen met een verharde en halsstarrige houding jegens de Heiland en zijn leringen. Laat ze ook voorbeelden opzoeken van mensen die nederig waren en bereid om te veranderen en te groeien door de Heiland te volgen. Vraag een aantal cursisten naar hun bevindingen.

Geef tot slot uw getuigenis van de beginselen die in Lukas 5 aan de orde zijn gekomen.

LES 47

Lukas 6:1–7:18

Inleiding

Jezus zegt hoe belangrijk het is om anderen te helpen, ook op de sabbat. Hij bidt een hele nacht, waarna Hij de twaalf apostelen roept en tot hen en een hele menigte spreekt. Hij geneest ook de slaaf van een hoofdman en wekt de zoon van een weduwe op uit de dood.

Lessuggesties

Lukas 6

Jezus geneest op de sabbat, kiest twaalf apostelen en onderwijst de menigte.

(*Noot:* veel van wat er in Lukas 6 staat, is ook in de lessen over Mattheüs 5–7; 10:1–4; en Markus 3:1–6 behandeld. Dit gedeelte van de les gaat voornamelijk over Lukas 6:31–38.)

Laat de cursisten zich voorstellen dat ze op zondag in de kerk iets te horen krijgen over een dienstbetoonproject voor een gezin in de buurt. Na de aankondiging horen ze vier verschillende reacties. Laat vier cursisten de volgende veronderstelde reacties voorlezen:

1. 'Dat gezin heeft veel te verduren. Ik ben blij dat ik op de een of andere manier kan helpen.'
2. 'Ik hoop wel dat er achteraf versnaperingen zijn, anders ga ik niet.'
3. 'Ik wil eigenlijk niet, maar volgende week heb ik zelf hulp nodig, dus ik moet eigenlijk nu wel helpen.'
4. 'Als mijn vriend(in) gaat, ga ik ook.'

- Wat leren we uit deze voorbeelden over de redenen waarom mensen soms helpen?

Vraag de cursisten wat voor kansen zij hebben gehad om anderen te dienen en wat ze daarvan vonden. Laat ze tijdens hun studie van Lukas 6–7 beginselen opzoeken waarmee ze zinvoller kunnen dienen.

Vat Lukas 6 samen door uit te leggen dat toen Jezus in het begin van zijn bediening in Galilea was, Hij op de sabbat een man met een verschrompelde hand genas, een nacht in gebed doorbracht en de twaalf apostelen riep. Vervolgens legde Jezus aan hen en 'een grote menigte' (vers 17) uit hoe ze hemelse beloningen konden ontvangen.

Laat de cursisten Lukas 6:19 doorlezen en opzoeken wat Jezus voor de mensen deed voordat Hij ze onderwees. Vraag de cursisten naar hun bevindingen.

Vraag enkele cursisten beurtelings een vers uit Lukas 6:31–35 voor te lezen. Laat de klas meelezen en de raad van Jezus aan zijn discipelen opzoeken.

- Wat voor raad gaf Jezus aan zijn discipelen?

- Wat kunnen we volgens vers 35 terugverwachten als we anderen helpen? (U kunt de cursisten aanmoedigen om de woorden 'zonder te hopen iets terug te krijgen' te markeren.)
- Op wat voor aardse beloningen kunnen mensen hopen als ze anderen dienen?
- Als we iets goeds voor anderen doen zonder iets terug te verwachten, wat belooft de Heer ons dan? (De cursisten moeten een beginsel als het volgende noemen: **als we iets goeds voor anderen doen zonder iets terug te verwachten, zal onze beloning groot zijn en zullen we kinderen van de Allerhoogste zijn.**)

Leg uit dat hoewel we allemaal kinderen van God zijn, zij die goede werken voor anderen verrichten hun goddelijk potentieel verwezenlijken omdat ze meer op onze hemelse Vader gaan lijken.

- Waarom is deze belofte de beste beloning voor het liefhebben en helpen van anderen?

Laat een cursist Lukas 6:36–38 voorlezen. Laat de klas meelezen en voorbeelden opzoeken die Jezus gaf van manieren waarop we anderen kunnen helpen.

- Welke voorbeelden gaf Jezus in de verzen 36–37 van manieren waarop we anderen kunnen helpen? (U kunt uitleggen dat zij die op deze wijzen goede werken verrichten, Gods genade en vergeving zullen ontvangen.)

Om ervoor te zorgen dat de cursisten vers 38 goed begrijpen, neemt u een emmer, mand of doos en verscheidene andere voorwerpen, zoals kleding, voedsel en flesjes water, mee naar de klas. Zorg ervoor dat u meer voorwerpen hebt dan in de emmer, mand of doos passen. Laat een cursist voor de klas komen en zoveel mogelijk voorwerpen in de emmer, mand of doos doen. Als de cursist daarmee klaar is, vraagt u hem of haar:

- Hoe beschrijven de woorden 'goede, vastgedrukte, geschudde, overlopende' (vers 38) jouw inspanningen om deze emmer (of mand of doos) te vullen? (Bedank de cursist en laat hem of haar weer gaan zitten.)
- Hoe beschrijven deze woorden de manier waarop onze hemelse Vader ons beloont als wij anderen helpen? (De cursisten kunnen andere woorden gebruiken, maar moeten deze waarheid begrijpen: **als wij anderen overvloedig helpen, zal onze hemelse Vader ons overvloediger zegenen.**)
- Hoe kunnen we anderen overvloedig helpen?

Laat de cursisten over een moment nadenken waarop zij of iemand die ze kennen een ander overvloedig hebben geholpen. Laat de volgende vragen zien (of geef de cursisten er een kopie van), en laat de cursisten ze in hun aantekenschrift of Schriftendagboek (of op het uitreikblad) beantwoorden:

- Hoe ben jij, of iemand die je kent, door de Heer gezegend omdat je iemand overvloedig hebt geholpen?
- Hoe kun je anderen overvloediger helpen?

Na verloop van tijd kunt u enkele cursisten uitnodigen om te vertellen wat ze hebben opgeschreven. Moedig de cursisten aan om de hulp van de Heer in te roepen als ze proberen anderen overvloediger te helpen.

Lukas 7:1–10

Jezus geneest de slaaf van de hoofdman

Leg uit dat toen de Heiland de menigte had toegesproken, Hij naar Kapernaüm ging.

Vraag enkele cursisten beurtelings een vers uit Lukas 7:2–5 voor te lezen. Laat de klas meelezen en opzoeken wie de hulp van Jezus inriep toen Hij in Kapernaüm aankwam.

- Wie riep de hulp van Jezus in?

Leg uit dat een hoofdman een Romeinse legerofficier was die vijftig tot honderd mannen aanvoerde.

- Wat was het probleem van de hoofdman?

Bespreek dat de Joden over het algemeen een hekel aan hoofdmannen hadden omdat ze de Romeinse politieke en militaire macht over de Joden en hun land hadden. (Zie *New Testament Student Manual* [Church Educational System manual, 2014], 153.)

- Wat voor persoon was de hoofdman?

Laat een cursist Lukas 7:6–8 voorlezen. Laat de klas meelezen en opzoeken hoe de hoofdman blijk gaf van zijn grote geloof in Jezus Christus.

- Hoe gaf de hoofdman blijk van zijn grote geloof in Jezus Christus?

Laat een cursist Lukas 7:9–10 voorlezen. Laat de klas meelezen en opzoeken hoe het geloof van de hoofdman werd beloond. Vraag de cursisten naar hun bevindingen.

- Welke beginselen kunnen wij van dit verslag leren? (De cursisten kunnen verschillende beginselen noemen, bijvoorbeeld: **door geloof in Jezus Christus te oefenen, kunnen we anderen tot zegen zijn.**)

Lukas 7:11–18

Jezus wekt de zoon van een weduwe op uit de dood

Leg uit dat de Heiland de dag na de genezing van de slaaf van de hoofdman nóg een wonder verrichtte.

Laat een cursist Lukas 7:11–12 voorlezen. Laat de klas meelezen en opzoeken wat er gebeurde toen Jezus en zijn discipelen de stad Naïn naderde.

In plaats van Lukas 7:11–12 te laten voorlezen, kunt u de video 'The Widow of Nain' (0:00–0:45) uit *The Life of Jesus Christ Bible Videos* laten zien, beschikbaar op LDS.org.

Audiovisuele presentaties

Bij het leren en toepassen van evangeliebeginselen hebben de cursisten het meest aan audiovisuele presentaties als ze de gebeurtenissen en beginselen in de Schiften er beter door begrijpen. Het is wellicht nuttig om op het bord punten te noteren die de cursisten kunnen opzoeken, of vragen die ze kunnen stellen, wanneer zij naar de presentatie kijken of luisteren. U kunt gedurende een presentatie ook een pauze inlassen om vragen te stellen of informatie te bespreken waar de cursisten iets aan kunnen hebben.

- Wat zagen Jezus en zijn discipelen toen ze bij de stad aankwamen?
- Waarom was de dood van deze jonge man volgens vers 12 vooral tragisch voor deze vrouw?

Bespreek dat deze vrouw niet alleen haar zoon verloor, maar dat ze eerder ook haar man al had verloren. Naast het grote verdriet dat ze gehad moet hebben, had ze wellicht ook niemand meer om haar financieel te steunen.

Laat een cursist Lukas 7:13–15 voorlezen, of laat de rest van de video (0:45–2:23) zien. Laat de klas opzoeken wat de Heiland deed toen Hij deze vrouw zag rouwen. (U kunt uitleggen dat een baar een doodskist is, of het karretje waarop de doodskist wordt geplaatst.)

- Wat deed de Heiland voor deze vrouw?
- Waarom genas Jezus volgens vers 13 de zoon van deze vrouw? (U kunt bespreken dat de weduwe Hem niet vroeg om haar zoon te genezen, maar dat Hij haar behoefte zag en die toen vervulde.)
- Wat zouden jullie gevoeld hebben als je deze weduwe was en zag dat de Heiland je enige zoon uit de dood opwekte?
- Welke waarheid kunnen we van dit verhaal leren over de manier waarop we het voorbeeld van de Heiland kunnen volgen? (De cursisten kunnen verschillende woorden gebruiken, maar zorg ervoor dat ze deze waarheid begrijpen: **we kunnen het voorbeeld van Jezus Christus volgen door medeleven met anderen te hebben en in hun behoeften te voorzien.**)
- Hoe kunnen we in de behoeften van anderen voorzien als ze ons daar niet van op de hoogte stellen?

Leg uit dat als de cursisten naar het gezelschap van de Heilige Geest streven, ze ingevingen over de verborgen behoeften van anderen kunnen ontvangen. Daarnaast kunnen de cursisten nadenken over de raad die president Henry B. Eyring van het Eerste Presidium ooit heeft ontvangen: ‘Als je mensen ontmoet, behandel ze dan alsof ze ernstige problemen hebben, en dan zul je in ruim de helft van de gevallen gelijk hebben.’ (‘In de kracht des Heren’, *Liahona*, mei 2004, 16.)

Om ervoor te zorgen dat de cursisten de waarheid en het belang begrijpen van het beginsel dat ze hebben gevonden, laat u een cursist het volgende citaat van president Thomas S. Monson voorlezen:

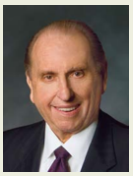

'Er zijn maar weinig verhalen van de Meester die me meer aangrijpen dan zijn voorbeeld van medeleven voor de rouwende weduwe bij Naïn. […]

'Wat een macht, wat een liefde, wat een mededogen toonde onze Meester! Ook wij kunnen anderen tot zegen zijn als we zijn grote voorbeeld volgen. Er zijn overal mogelijkheden. Maar er zijn ogen nodig om het betreurenswaardige lot van anderen te zien, oren om de stille smeekbeden van gebroken harten te horen. Ja, en een ziel die vervuld is met mededogen, zodat we niet alleen van oog tot oog en van mond tot oor kunnen communiceren, maar — op de majestueuze wijze van de Heiland — ook van hart tot hart.' ('Meeting Life's Challenges', *Ensign*, november 1993, 71.)

- Wanneer hebben jullie, of je familieleden, hulp en medeleven van anderen ontvangen, zelfs als je er niet om had gevraagd?
- Hoe kunnen we de vaardigheid ontwikkelen om de onuitgesproken behoeften van anderen te herkennen?

Als u de video niet hebt laten zien, laat een cursist dan Lukas 7:16–17 voorlezen. Laat de andere cursisten meelezen en opzoeken hoe de mensen reageerden toen de Heiland de zoon van de weduwe uit de dood opwekte.

- Hoe reageerden de mensen toen Jezus de zoon van de weduwe uit de dood opwekte?

Leg uit dat de mensen zeiden: 'Een groot Profeet is onder ons opgestaan' (vers 16) vanwege de overeenkomsten tussen de genezing van de zoon van de weduwe uit Naïn en gelegenheden waarbij de profeten Elia en Elisa uit het Oude Testament mensen uit de dood hadden opgewekt. (Zie 1 Koningen 17:17–24; 2 Koningen 4:17–22, 32–37; *New Testament Student Manual,* 154.)

Moedig tot slot de cursisten aan om open te staan voor mogelijkheden om in de onuitgesproken behoeften van anderen te voorzien. Moedig ze aan om overvloedig te dienen, zonder iets terug te verwachten.

LES 48

Lukas 7:18–50

Inleiding

Jezus prijst Johannes de Doper en getuigt dat Johannes de weg voor zijn bediening heeft voorbereid. Als Jezus met Simon de Farizeeër zit te eten, toont een boetvaardige vrouw liefdevol haar geloof in de Heiland.

Lessuggesties

Lukas 7:18–35

Jezus prijst Johannes de Doper en getuigt van de zending van Johannes

Deel de cursisten op in koppels en geef elk koppel een blad papier. Geef de koppels een minuut de tijd om uit het hoofd zoveel mogelijk feiten over Johannes de Doper op te schrijven. Na een minuut laat u de cursisten het aantal feiten op hun blad tellen.

- Hoeveel feiten over Johannes de Doper heb je opgeschreven?

Laat enkele cursisten aan de klas vertellen welke feiten zij hebben opgeschreven.

Zo mogelijk laat u een lange grasspriet en een zacht kledingstuk zien. Let uit dat Jezus deze voorwerpen gebruikte om de mensen over het karakter van Johannes de Doper te vertellen. Laat een cursist Lukas 7:24–26 voorlezen. Laat de klas meelezen en opzoeken wat Jezus over Johannes de Doper zei toen Hij over een rietstengel en kleding sprak.

- In welke opzichten verschilde Johannes de Doper van een rietstengel of een grasspriet? (In tegenstelling tot een rietstengel die door de wind heen en weer wordt geblazen, was Johannes de Doper onwankelbaar in zijn getuigenis en in het vervullen van zijn zending.)

Laat de bijgaande plaat van Johannes de Doper zien en vraag:

- In welke opzichten was Johannes de Doper anders dan de mensen die prachtige kleding droegen, in weelde leefden en in paleizen woonden (zie vers 25)? (Johannes de Doper woonde in de woestijn, droeg kleding die van kamelenhaar was gemaakt en erg grof was. In plaats van op zoek te gaan naar aardse gemakken, wilde Johannes de Doper alleen maar Gods wil doen.)
- Wat zei Jezus in vers 26 over Johannes de Doper?

Johannes de Doper predikt.

Om ervoor te zorgen dat de cursisten de unieke rol van Johannes de Doper begrijpen, legt u uit dat Jezus een profetie van honderden jaren oud citeerde die over een 'engel' ging die 'voor [Christus] de weg bereiden' zou (Maleachi 3:1). Laat een cursist Lukas 7:27–28 voorlezen. Laat de klas meelezen en opzoeken waarom Johannes de Doper zo uniek was onder de profeten.

- Voor welke unieke en belangrijke rol was Johannes al in het voorsterfelijk bestaan geordend? (De cursisten kunnen andere woorden gebruiken, maar moeten deze waarheid goed begrijpen: **Johannes de Doper was de profeet die in het voorsterfelijk bestaan al geordend was om de weg voor de Zoon van God te bereiden en Hem te dopen.**)
- Hoe bereidde Johannes de Doper de weg voor de komst van Jezus Christus?

Leg uit dat de profeet Joseph Smith het volgende over Lukas 7:28 heeft gezegd.

'Jezus werd beschouwd als degene met de minste aanspraak in Gods koninkrijk en had [naar het schijnt] het minste recht op de titel van profeet, waardoor het erop lijkt dat Hij eigenlijk zei: "Hij die onder u als de minste wordt beschouwd is groter dan Johannes — en dat ben Ik."' (*Leringen van kerkpresidenten: Joseph Smith* [2007], 88.)

Vat Lukas 7:29–35 samen door uit te leggen dat velen de leringen van Jezus geloofden, maar dat de aanwezige Farizeeën en schriftgeleerden zijn leringen verwierpen. Jezus heeft uitgelegd dat ze de waarheid verwierpen ongeacht of Hij of Johannes de Doper die verkondigde.

Lukas 7:36–50

Terwijl Jezus met Simon de Farizeeër zit te eten, wast een vrouw zijn voeten met haar tranen.

Zet de volgende vraag op het bord: *Kan ik vergeving ontvangen?*

Vraag de cursisten of zij zich weleens afgevraagd hebben of zij vergeving konden ontvangen. Laat ze tijdens hun studie van Lukas 7 waarheden opzoeken die deze vraag beantwoorden.

Om ervoor te zorgen dat de cursisten de context en inhoud van Lukas 7:36–50 goed begrijpen, laat u een cursist de volgende samenvatting en uitleg voorlezen:

Een Farizeeër, Simon, nodigde Jezus uit om bij hem te komen eten. Tijdens dergelijke feestmaaltijden lagen de gasten rond een lage tafel, waarbij hun voeten bij de tafel vandaan lagen. Er bestond een gebruik in die tijd dat de armen het overgebleven voedsel van de feestmaaltijden kregen. Daarom was het niet ongebruikelijk dat ongenode gasten tijdens een feestmaal het huis binnenkwamen. (Zie James E. Talmage, *Jesus the Christ,* 3e editie [1916], 261.)

- Hoe beschrijft Lukas de vrouw in Lukas 7:37?
- Hoe liet de vrouw zien dat ze de Heiland liefhad? (U kunt uitleggen dat een 'albasten fles met zalf' een fles met kostbare, geparfumeerde olie was.)
- Wat dacht Simon toen hij zag wat de vrouw deed?

Om de gelijkenis van Jezus te bespreken, laat u een cursist Lukas 7:40–43 voorlezen. Laat de klas meelezen en opzoeken wat Jezus tegen Simon zei.

Zet het volgende schema op het bord.

Schuldeiser = _____	
Schuldenaar die 50 penningen schuldig is = _____	*Schuldenaar die 500 penningen schuldig is =* _____

Leg uit dat een schuldeiser iemand is die geld uitleent en iemand die geld leent een schuldenaar is. De schuldenaar stemt toe om de schuldeiser terug te betalen of naar de gevangenis te gaan. Laat een cursist de gelijkenis in zijn of haar eigen woorden samenvatten.

- Wie is de schuldeiser? (Zet *Jezus Christus* op het bord, naast 'schuldeiser'.)
- Welke van de schuldenaars kan de vrouw voorstellen, en welke de Farizeeër Simon? Waarom? (Zet *de Farizeeër Simon* onder 'Schuldenaar die 50 penningen schuldig is' en *vrouw* onder 'Schuldenaar die 500 penningen schuldig is'.)

Leg uit dat het in de tijd van Jezus gebruikelijk was voor een gastheer om zijn voorname gasten te eren door ze met een kus te begroeten, ze water te geven om

hun voeten te wassen, en hun hoofd met olie te zalven. (Zie James E. Talmage, *Jesus the Christ,* 261.)

Ga verder met de video (vanaf tijdcode 7:25) en stop als Jezus 'Ga heen in vrede' heeft gezegd (Lukas 7:50) (tijdcode 8:52). Of laat enkele cursisten beurtelings een vers uit Lukas 7:44–47 voorlezen. Laat de klas opzoeken hoe Simon Jezus behandelde, in tegenstelling tot hoe de vrouw Hem behandelde en wat zij allebei van Jezus vonden.

- Wat waren volgens de verzen 44–47 enkele verschillen tussen de manier waarop Simon Jezus behandelde en hoe de vrouw Hem behandelde, en wat zij allebei van Jezus vonden? (Zet de antwoorden in het schema op het bord.)

Als de cursisten antwoord hebben gegeven, ziet het schema er ongeveer als volgt uit:

Schuldeiser = Jezus Christus	
Schuldenaar die 50 penningen schuldig is de Farizeeër Simon	*Schuldenaar die 500 penningen schuldig is de vrouw*
Gaf Jezus geen water om zijn voeten te wassen	*Waste zijn voeten met haar tranen en droogde ze met haar haren*
Gaf Hem geen kus	*Kuste zijn voeten*
Zalfde Hem niet met olie	*Zalfde zijn voeten met olie*
Had Hem een beetje lief	*Had Hem bijzonder lief*

- Wat voor zegen kreeg de vrouw van de Heiland?

Leg uit dat toen de Heiland Simon met de schuldenaar vergeleek die 50 penningen schuldig was, Hij aangaf dat Simon ook vergeving van zijn zonden nodig had.

Laat de cursisten Lukas 7:47–50 doorlezen en opzoeken waarom deze vrouw vergeving van haar zonden kon krijgen.

- Welke beginselen kunnen wij van dit verhaal leren? (Zet de volgende beginselen in de woorden van de cursisten op het bord: **als we ons geloof oefenen door onze liefde voor en toewijding aan de Heer te tonen, kunnen we zijn vergeving ontvangen. Als we de vergeving van de Heer ontvangen, worden we vervuld met het verlangen om Hem nog meer lief te hebben en te dienen.**

De cursisten helpen om beginselen te herkennen

Soms wijst u de cursisten op leerstellingen en beginselen. Op andere momenten leidt u, moedigt u aan en stelt u de cursisten in de gelegenheid om zelf leerstellingen en beginselen te ontdekken. Als u leerstellingen en beginselen bespreekt, is het belangrijk dat u dat duidelijk en eenvoudig

doet. Als u een gevonden beginsel of leerstelling op het bord zet, of de cursisten aanmoedigt om ze in hun Schriften te noteren of te markeren, kunnen ze die waarheden beter onthouden.

- Waarom krijgen we een groter verlangen om de Heiland lief te hebben en te dienen als we door Hem vergeven worden?

Laat drie cursisten een alinea uit het volgende citaat van ouderling Neil L. Andersen van het Quorum der Twaalf Apostelen voorlezen:

'[Veel mensen] leiden in verschillende mate een rechtschapen leven. Toch is bekering een zegen voor ons allemaal. Wij moeten allemaal de armen der barmhartigheid van de Heiland voelen door de vergeving van onze zonden.

'Jaren geleden sprak ik eens met een man die, lang daarvoor, een tijdje de geboden had laten varen. Door zijn verkeerde keuzen was hij zijn lidmaatschap van de kerk kwijtgeraakt. Hij was al weer een tijd terug in de kerk en hield zich trouw aan de geboden, maar werd geplaagd door zijn vroegere uitspattingen. Ik merkte dat hij zich schaamde en groot berouw had omdat hij zijn verbonden opzij had geschoven. Na ons onderhoud gaf ik hem een priesterschapszegen. Voordat ik een woord had gezegd, voelde ik de enorme liefde en vergeving die de Heiland voor hem koesterde. Na de zegen omarmden wij elkaar en huilde de man openlijk.

'Ik sta versteld over de omsluitende armen van barmhartigheid en liefde die de Heiland de boetvaardige biedt, hoe zelfzuchtig de verzaakte zonde ook was. Ik getuig dat de Heiland onze zonden kan en graag wil vergeven. Behalve voor de weinigen die overlopen naar Satan na de volheid gekend te hebben, is er geen zonde waarvoor geen vergiffenis mogelijk is. Het is een geweldig voorrecht voor ons allemaal om ons van onze zonden af te keren en tot Christus te komen. Goddelijke vergiffenis is een van de zoetste vruchten van het evangelie, waarbij de schuld en pijn in ons hart plaatsmaken voor vreugde en gemoedsrust.' ('Bekeert u […] opdat ik u moge genezen', *Liahona*, november 2009, 40–41.)

Laat de cursisten aan een moment denken waarop ze de vergeving van de Heer hebben gevoeld. Laat ze zich afvragen wat ze toen dachten en hoe ze zich ten opzichte van de Heiland voelden.

Vestig de aandacht op de vraag op het bord. Laat de cursisten uitleggen wat ze zouden antwoorden als iemand ze zou vragen: 'Kan ik vergeving ontvangen?'

Sluit de les af met uw getuigenis dat Jezus Christus de bevoegdheid heeft om ons te vergeven als wij ons geloof in Hem oefenen en ons van onze zonden bekeren.

Kerntekstenbeheersing

Als u de cursisten wilt helpen met de vijf kernteksten die ze tot nu toe bestudeerd hebben, kunt u ze een kleine toets afnemen. Geef ze de sleutelwoorden die op de boekenlegger staan, en laat ze de desbetreffende tekstverwijzingen opschrijven. Zie het aanhangsel in dit lesboek voor meer ideeën.

LES 49

Lukas 8–9

Inleiding

De Heiland blijft in Galilea werkzaam, waar Hij over zijn dood en opstanding profeteert. Als Hij Galilea verlaat, gaat Hij naar Jeruzalem om zijn aardse zending te volbrengen. In Samaria willen Jakobus en Johannes vuur uit de hemel laten neerdalen om een dorp met Samaritanen te verteren dat Jezus heeft verworpen. Maar Hij zegt tegen zijn discipelen dat Hij is gekomen om mensen te behouden, niet om ze te gronde te richten. Jezus spreekt ook over echt discipelschap.

Lessuggesties

Lukas 8:1–9:56

De Heiland verricht wonderen, onderwijst door middel van gelijkenissen en reist naar Jeruzalem

Zet de volgende scenario's op het bord of noteer ze op afzonderlijke vellen paper. Laat drie cursisten ze voorlezen.

1. Als je beleefd aan je broer vraagt of hij je wil helpen met opruimen, zegt hij onvriendelijk dat je het zelf maar moet doen.
2. Tijdens de voorbereiding van een schoolactiviteit bekritiseren enkele klasgenoten jouw ideeën en lachen je uit.
3. Als je een vriendin over het evangelie vertelt, zegt ze dat ze jouw geloofsovertuiging maar vreemd vindt.

- Hoe zou je je in deze situaties voelen? Hoe zou je reageren?

Laat de cursisten tijdens hun studie van de leringen van de Heiland in Lukas 8–9 waarheden opzoeken waar ze iets aan zullen hebben als ze door het gedrag of de woorden van anderen gekwetst worden.

Laat een cursist de kopjes in de tekst van Lukas 8–9 voorlezen. Laat de klas meelezen en gebeurtenissen opzoeken die in deze hoofdstukken staan vermeld. Leg uit dat ze deze gebeurtenissen ook al in de lessen over Mattheüs en Markus hebben bestudeerd, en dat deze les voornamelijk over Lukas 9:51–62 gaat.

Laat een cursist Lukas 9:51 voorlezen. Laat de klas opzoeken waar de Heiland naartoe wilde reizen. Leg uit dat de woorden 'toen de dagen van Zijn opneming vervuld werden' op de naderende hemelvaart van de Heiland betrekking hebben.

- Waar besloot de Heiland heen te gaan?

Al eerder had de Heiland tegen zijn discipelen gezegd dat Hij in Jeruzalem verraden, gegeseld en gekruisigd zou worden (zie Mattheüs 20:17–19; Lukas 9:44).

- Wat onthult de vastbeslotenheid van de Heiland om ondanks die vooruitzichten toch naar Jeruzalem te gaan over zijn karakter?

Leg uit dat Jezus en zijn discipelen onderweg naar Jeruzalem langs een Samaritaans dorp kwamen. Laat enkele cursisten beurtelings een vers uit Lukas

9:52–54 voorlezen, en laat de klas de reactie van de Samaritanen opzoeken toen ze te horen kregen dat Jezus en zijn discipelen hun dorp in wilden komen.

- Hoe reageerden de Samaritanen toen ze te horen kregen dat Jezus en zijn discipelen hun dorp in wilden komen?
- Hoe reageerden Jakobus en Johannes op de ongastvrijheid van de Samaritanen jegens de Heiland?
- Hoe kunnen mensen in deze tijd te sterk reageren op de beledigingen en het wangedrag van anderen? Vestig opnieuw de aandacht op de scenario's aan het begin van de les, en laat de cursisten zich afvragen hoe iemand in die situaties zou kunnen reageren.)

Laat een cursist Lukas 9:55–56 voorlezen. Laat de klas meelezen en opzoeken hoe de Heiland op de vraag van Jakobus en Johannes reageerde. Vraag de cursisten naar hun bevindingen.

Leg uit dat toen de Heiland zei 'U beseft niet wat voor geest u hebt' (vers 55), Hij bedoelde dat het verzoek van Jakobus en Johannes niet overeenstemde met de Geest van God, maar meer met de geest van Satan, die het hart van de mensen ophitst (zie 3 Nephi 11:29–30).

- In welke opzichten verschilde de reactie van de Heiland jegens de verwerping van de Samaritanen van de reactie van Jakobus en Johannes?
- Wat kunnen we van het voorbeeld van de Heiland leren om ons als leidraad te dienen als we beledigd worden? (Zet de volgende waarheid in de woorden van de cursisten op het bord: **we volgen het voorbeeld van de Heiland als we geduldig en lankmoedig op beledigingen reageren.**)

Laat de cursisten aan de scenario's aan het begin van de les denken.

- Wat is het mogelijke gevaar als we er in die scenario's voor kiezen om verontwaardigd te reageren?
- Hoe kunnen we in elk scenario het voorbeeld van de Heiland volgen?
- Hoe worden we gezegend als we geduldig en lankmoedig op beledigingen reageren?

Laat de cursisten over een voorbeeld nadenken waarbij zij door iemands woorden of daden beledigd waren. Moedig ze aan om het voorbeeld van de Heiland te volgen en geduldig en lankmoedig op dergelijke beledigingen te reageren.

Tolereer geen mishandeling

Als u de cursisten laat nadenken over onrecht dat hun is aangedaan en ze aanmoedigt om daar geduldig en lankmoedig op te reageren, moet u wel duidelijk maken dat ze geen enkele vorm van mishandeling moeten tolereren. Als een cursist het slachtoffer van mishandeling is, moet hij of zij onmiddellijk de hulp van ouders, priesterschapsleiders en eventuele andere autoriteiten inroepen.

Lukas 9:57–62

Jezus spreekt over echt discipelschap

Laat een cursist voor de klas komen en geef hem of haar twintig tot dertig kleine voorwerpen (zoals kralen). Laat de cursist het aantal voorwerpen tellen. Wanneer hij of zij daarmee klaar is, vraagt u de klas of zij het tellen kunnen verstoren door de cursist af te leiden. Zorg ervoor dat de cursisten zich niet onbeschoft gedragen in hun pogingen om de cursist af te leiden. Zeg dat ze moeten blijven zitten, niets mogen gooien en de cursist niet mogen aanraken.

- Hoe is het afgeleid zijn bij het tellen van voorwerpen, te vergelijken met onze pogingen om Jezus Christus te volgen?

Bedank de cursist die de voorwerpen geteld heeft en laat hem of haar weer gaan zitten. Terwijl de cursisten verdergaan met hun studie van Lukas 9 laat u hen zich afvragen hoe we invloeden kunnen weerstaan die ons van het volgen van de Heiland afleiden of weerhouden.

Laat een cursist Lukas 9:57 voorlezen. Laat de klas meelezen en opzoeken wat een man tegen Jezus zei toen Hij en zijn discipelen naar Jeruzalem reisden.

- Waartoe was de man volgens eigen zeggen bereid?

Zet de volgende woorden op het bord: *Om een echte discipel van Jezus Christus te zijn, …*

Vraag een cursist Lukas 9:58 voor te lezen. Laat de klas opzoeken hoe de Heiland reageerde op het verlangen van de man om Hem te volgen. Vraag de cursisten naar hun bevindingen.

- Wat blijkt uit de woorden ‘de Zoon des mensen heeft niets waarop Hij het hoofd kan neerleggen’ over de levenswijze van de Heiland? (Jezus en zijn discipelen waren voortdurend onderweg. Hun bediening was niet comfortabel of gemakkelijk.)

Laat de cursisten Lukas 9:59–60 doorlezen en de reactie van de tweede man op de uitnodiging van de Heiland opzoeken.

- Wat wilde deze man nog doen voordat hij de Heiland kon volgen?
- Wat zegt het woord *eerst* (vers 59) over deze man?

Leg uit dat Jezus Christus niet zei dat het verkeerd is om over het overlijden van een dierbare te rouwen of naar een begrafenis te gaan (zie LV 42:45). Maar Hij leerde deze man een belangrijke les over discipelschap.

- Wat kunnen we van de reactie van de Heiland in vers 60 leren over de prioriteiten van een echte discipel?

Laat een cursist Lukas 9:61–62 voorlezen. Laat de klas meelezen en opzoeken wat een derde man wilde doen voordat hij de Heiland kon volgen.

- Wat wilde deze man nog doen voordat hij de Heiland kon volgen?
- Hoe reageerde de Heer op deze man?

Om er zeker van te zijn dat de cursisten de analogie van de ploeg en het niet achteromkijken goed begrijpen, laat u een cursist het volgende citaat van president Howard W. Hunter voorlezen:

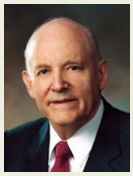

'Om een rechte ploegsnede te maken, moet de ploeger een vast punt in de verte in het oog houden. Dat houdt hem op het goede spoor. Maar als hij achterom kijkt om te zien waar hij is geweest, heeft hij meer kans om van het rechte spoor af te wijken. Dan is het resultaat scheve en onregelmatige ploegsneden. […] Als we onze aandacht niet vestigen op wat achter ons ligt, maar vóór ons — op het eeuwig leven en de vreugde van de verhoging — zullen we die zeker ontvangen.' ('Am I a "Living" Member?', *Ensign*, mei 1987, 17.)

- In welke opzichten is het discipelschap te vergelijken met ploegen zonder achterom te kijken?
- In welke opzichten is de Heiland een voorbeeld van zijn leer in vers 62? ('Dat Hij Zijn aangezicht naar Jeruzalem keerde' [Lukas 9:51] om de zending te volbrengen die onze hemelse Vader Hem had gegeven. En Hij keek niet achterom.)

Vestig de aandacht op de uitspraak op het bord.

- Hoe zou je aan de hand van Lukas 9:57–62 een waarheid van de Heer samenvatten betreffende de eisen die Hij aan een discipel stelt? (De cursisten kunnen uiteenlopende beginselen noemen. Als de cursisten geantwoord hebben, vult u de zin op het bord aan, zodat de volgende leerstelling duidelijk wordt: **Om een echte discipel van Jezus Christus te zijn, moet Hem volgen onze hoogste prioriteit zijn.**)
- Waarom geven we soms meer prioriteit aan andere zaken dan onze taak als discipel van Jezus Christus?

Laat een cursist het volgende citaat van ouderling Richard G. Scott van het Quorum der Twaalf Apostelen voorlezen:

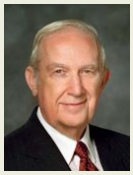

'Satan heeft een krachtig wapen tot zijn beschikking tegen goede mensen. Dat is afleiding. Hij laat goede mensen hun leven vullen met "goede zaken", zodat er geen tijd is voor de essentiële zaken.' ('First Things First', *Ensign*, mei 2001, 7.)

Om de cursisten duidelijk te maken wat ze ervan kan weerhouden om Jezus Christus volledig te volgen, tekent u het volgende overzicht op het bord en laat u de cursisten het in hun aantekenschrift of Schriftendagboek overnemen.

Taken van een discipel van Jezus Christus	*Andere prioriteiten*

Deel de cursisten op in tweetallen. Laat ze met hun partner samenwerken om in het overzicht de taken van een echte discipel van Jezus Christus te noteren (zoals bijvoorbeeld: eerlijk zijn, anderen dienen, het evangelie verkondigen, familiehistorisch en tempelwerk doen, en een gezin stichten). Voor elke taak in hun overzicht laat u de cursisten voorbeelden van andere prioriteiten opschrijven waar iemand de voorkeur aan kan geven.

Laat enkele cursisten vertellen wat ze hebben genoteerd.

Moedig de cursisten met de volgende vraag aan om positieve voorbeelden van discipelen van Jezus Christus te geven:

- Wanneer heb je gezien dat iemand andere doelen of prioriteiten naast zich neer heeft gelegd om de Heiland te volgen?

Laat de cursisten zich afvragen waar zij prioriteit aan zouden geven boven het volgen van Jezus Christus en zijn leringen. Laat ze een doel in hun Schriftendagboek opschrijven van wat zij willen doen om de Heiland en zijn evangelie meer prioriteit te geven.

U kunt de les afsluiten door met de cursisten de lofzang 'U wil ik volgen, Heer' (*Lofzangen, nr. 153*), of een andere lofzang over het volgen van Jezus Christus en zijn leringen, te zingen.

Lofzangen gebruiken

Muziek, vooral de lofzangen van de kerk, kunnen er in belangrijke mate toe bijdragen dat de cursisten bij hun evangeliestudie de invloed van de Heilige Geest voelen. Als u tijdens de les bepaalde inzichten wilt verschaffen, kunt u de cursisten vragen om een of meer coupletten van een lofzang te zingen die met de les te maken heeft.

LES 50

Lukas 10:1–37

Inleiding

Jezus roept, onderwijst en stuurt de Zeventig uit. Zij prediken het evangelie, genezen de zieken, drijven demonen uit en keren terug om verslag van hun werk uit te brengen. Jezus vertelt de gelijkenis van de barmhartige Samaritaan aan een wetgeleerde.

Lessuggesties

Lukas 10:1–24

De Heer roept, machtigt en instrueert de Zeventig

Neem een bak vol met voorwerpen mee naar de klas (zoals ballen van verschillende grootte). Laat een cursist naar voren komen. Vraag de cursist om de voorwerpen die u hem of haar geeft vast te houden zonder ze neer te leggen of te laten vallen. Geef de cursist voorwerpen totdat hij of zij ze niet meer kan vasthouden en ze gaan vallen. Vraag de cursist vervolgens:

- Wat zou je kunnen doen om te voorkomen dat de voorwerpen vallen?

Zo nodig kunt u adviseren andere cursisten om hulp te vragen. Blijf de cursist voorwerpen geven, en geef hem of haar toestemming om ze aan andere cursisten door te geven. Vraag de cursisten om weer te gaan zitten.

- Hoe zou je deze activiteit kunnen vergelijken met de manier waarop kerkleiders bepaalde taken delegeren?

Herinner de cursisten eraan dat de Heiland twaalf apostelen had geroepen om Hem met zijn werk te helpen. Maar de apostelen hadden anderen nodig om hen te helpen met het onderwijzen en dienen, zodat alle mensen de zegeningen van het evangelie konden ontvangen.

Vraag een cursist Lukas 10:1–2 voor te lezen. Laat de klas meelezen en opzoeken wie de Heer riep om de apostelen met de uitvoering van zijn werk te helpen.

- Wie riep de Heer om Hem met zijn werk te helpen? Wat was hun rol?

Leg uit dat het woord *zeventig* in Lukas 10:1 op een ambt in het Melchizedeks priesterschap slaat. Datzelfde ambt bestaat nu ook in de herstelde kerk. (Laat zo mogelijk de pagina's met de algemene autoriteiten en algemene functionarissen van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen in het laatste conferentieverslag van de *Liahona* zien.) Er zijn nu meerdere Quorums der Zeventig, hoewel alleen de leden van de eerste twee quorums als algemene autoriteiten zijn geroepen. Elk quorum bestaat uit maximaal 70 leden. Hun werk om het evangelie te prediken en in de kerk te dienen, staat onder toezicht van het Quorum der Twaalf Apostelen en het Presidium der Zeventig. (Zie LV 107:25–26, 34; Gids bij de Schriften, 'Zeventig', scriptures.lds.org.)

- Waar was volgens de Heer in vers 2 een tekort aan?

- Welke waarheid kunnen we uit deze verzen over het werk van de Heer leren? (De strekking van de woorden van de cursisten moet de volgende waarheid omvatten: **naast de apostelen roept de Heer arbeiders om Hem te vertegenwoordigen en Hem met zijn werk te helpen.**)
- Wie hebben naast de apostelen en zeventigen nog meer de verantwoordelijkheid om de Heer met zijn werk te helpen? (Alle kerkleden.)

Leg uit dat niet alleen de Heiland meer arbeiders nodig had om de oogst van verlossing tot stand te brengen, maar dat ook hedendaagse profeten om steeds meer zendelingen vragen. Laat een cursist het volgende citaat van president Thomas S. Monson voorlezen:

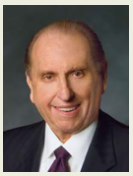

'Ik herhaal de boodschap van eerdere profeten: iedere waardige jongeman die daartoe in staat is, dient zich op een zending voor te bereiden. Een zending is een priesterschapsplicht — een verplichting aan de Heer, die ons zo veel heeft gegeven. Jongemannen, ik spoor jullie aan om je op een voltijdzending voor te bereiden. […]

'Nu enkele woorden tot de jonge zusters. Hoewel jullie niet dezelfde priesterschapsplicht hebben als de jongemannen om een voltijdzending te vervullen, is jullie bijdrage in het zendingsveld waardevol en van harte welkom.' ('Nu we elkaar weerzien', *Liahona*, november 2010, 5–6.)

- Hoe kunnen we, naast het vervullen van een voltijdzending, de Heer nog meer met zijn werk helpen?
- Wat voor ervaringen hebben jullie, of iemand die je kent, gehad toen je de Heer met zijn werk hielp?

Vat Lukas 10:3–24 samen door uit te leggen dat de Heer de Zeventig instructies gaf over de manier waarop ze hun taken moesten volbrengen. Hij kastijdde ook de mensen in verscheidene steden die zijn werk hadden verworpen. De Zeventig brachten later verslag uit aan Jezus over hun werkzaamheden. Hij gaf ze nog meer instructies en verheugde Zich met hen.

Lukas 10:25–37

Jezus vertelt de gelijkenis van de barmhartige Samaritaan

Laat een cursist het volgende citaat van president Dieter F. Uchtdorf van het Eerste Presidium voorlezen:

'De mensen om ons heen zijn niet volmaakt. Mensen doen dingen die ergeren, teleurstellen en boosmaken. Dat zal altijd zo zijn in dit sterfelijke leven.' ('De barmhartigen krijgen barmhartigheid', *Liahona*, mei 2012, 77.)

Laat de klas zich afvragen of zij iemand kennen die hen door hun gedrag irriteert, teleurstelt of boos maakt.

- Waarom kan het moeilijk zijn om iemand lief te hebben die zich zo gedraagt?

Laat de cursisten gedurende hun studie van Lukas 10:25–37 waarheden opzoeken waaraan ze iets kunnen hebben als ze met mensen omgaan die moeilijk lief te hebben zijn.

Laat een cursist Lukas 10:25 voorlezen. Laat de klas meelezen en de vraag opzoeken die een wetgeleerde stelde.

- Wat vroeg de wetgeleerde aan de Heiland?

Laat een cursist Lukas 10:26–28 voorlezen. Laat de klas meelezen en het antwoord van de Heiland opzoeken. Vraag de cursisten vervolgens naar hun bevindingen.

- Welk beginsel leren we uit deze teksten waaruit blijkt wat we moeten doen om het eeuwige leven te ontvangen? (De cursisten gebruiken wellicht andere woorden, maar moeten deze waarheid goed begrijpen: **om het eeuwige leven te ontvangen, moeten we God liefhebben en onze naasten als onszelf.** Zet dit beginsel op het bord.)
- Hoe moeten we God volgens vers 27 liefhebben?
- Wat houdt het in om God met heel je hart, heel je ziel, heel je kracht en heel je verstand lief te hebben?

Vestig de aandacht op de woorden ‘onze naasten als onszelf’ op het bord. Om er zeker van te zijn dat de cursisten begrijpen wat het kan betekenen om onze naasten als onszelf lief te hebben, laat u ze op het bord zetten wat ze gedurende een gewone dag doen. (Mogelijke antwoorden: jezelf klaarmaken voor de dag, eten, slapen, huiswerk maken, enzovoorts.)

Als de lijst klaar is, laat u de cursisten zich afvragen hoeveel van die activiteiten op henzelf zijn gericht.

- Wat kunnen we van deze oefening leren?
- Wat kunnen we doen om ons vaker op het welzijn van anderen te concentreren en ze net zo lief te hebben als onszelf?
- Hoe kunnen we dat doen, zelfs tijdens activiteiten die we voor onszelf doen? (Mogelijke antwoorden: op school met iemand lunchen die eenzaam lijkt te zijn, of anderen een complimentje geven.)
- In welke opzichten kan God en onze naasten als onszelf liefhebben ons helpen op de weg naar het eeuwig leven?

Laat een cursist Lukas 10:29 voorlezen. Laat de klas meelezen en de tweede vraag opzoeken die de wetgeleerde stelde.

- Wat was de tweede vraag die de wetgeleerde stelde?

Bereid van tevoren enkele cursisten voor om de gelijkenis van de barmhartige Samaritaan in Lukas 10:30–35 na te spelen. Wijs een cursist als verteller aan en laat andere cursisten de rol van de gewonde Joodse man, twee rovers, de priester, de Leviet en de Samaritaan spelen. (Als u een kleine klas hebt, kunt u de cursisten meerdere rollen laten spelen.) U kunt enkele rekwisieten meenemen, zoals naambordjes, kledingstukken om van de Joodse man te stelen, twee flesjes om de

olie en de wijn voor te stellen, een stoel op wielen om het rijdier voor te stellen en twee munten om de penningen voor te stellen.(*Noot:* u kunt de deelnemers van tevoren aanwijzen en ze gedetailleerde instructies geven om er zeker van te zijn dat het rollenspel doeltreffend, gepast en veilig is.)

Laat de verteller Lukas 10:30–35 voorlezen en laat de deelnemers de gelijkenis naspelen. Laat de rest van de klas goed opletten wie volgens de Heiland onze naaste is. Na het rollenspel laat u de cursisten naar hun plaats terugkeren.

- Welke handelingen van de Samaritaan hebben de meeste indruk op je gemaakt?

Om er zeker van te zijn dat de cursisten begrijpen wat er van een priester, een Leviet en een Samaritaan verwacht kon worden, laat u een cursist de volgende uitleg voorlezen:

Priesters en Levieten droegen het Aäronisch priesterschap en hadden de taak om God en hun naasten te dienen —, in de tempel, en als leerkracht en voorbeeld van Gods wet. Deze priesterschapsdragers waren zich volledig bewust van het gebod 'u moet uw naaste liefhebben als uzelf' (Leviticus 19:18) en vreemdelingen en reizigers 'liefhebben als uzelf' (zie Leviticus 19:34; 25:35). Daarentegen waren Samaritanen 'ten dele Israëlitisch en [hadden ze] ten dele bloed van andere volken. Hun godsdienst was ook een mengeling van joodse en heidense overtuigingen en gebruiken. Uit de gelijkenis […] blijkt de haat die de Joden jegens de Samaritanen hadden ontwikkeld, omdat die afvallig waren geworden van de godsdienst van Israël.' (Gids bij de Schriften, 'Samaritanen',scriptures.lds.org.) Zowel de Joden als de Samaritanen probeerden elkaar zoveel mogelijk te vermijden.

- Waarom was het gedrag van de priester, de Leviet en de Samaritaan zo verrassend?
- Wat voor redenen had de Samaritaan om de gewonde Jood niet te helpen?
- Waardoor werd de Samaritaan volgens vers 33 gemotiveerd toen hij de gewonde man zag?

Leg uit dat ontferming betekent dat je je uit barmhartigheid het lot van een ander aantrekt en het verlangen hebt om te doen wat nodig is om die persoon te helpen.

Laat een cursist Lukas 10:36–37 voorlezen. Laat de klas meelezen en opzoeken wat de Heiland vervolgens tegen de wetgeleerde zei.

- Hoe beantwoordt deze gelijkenis de vraag in vers 29, 'Wie is mijn naaste?'

Zorg ervoor dat de cursisten begrijpen dat uit de gelijkenis van de Samaritaan blijkt dat onze naaste niet alleen iemand is die bij ons in de buurt woont, maar alle kinderen van onze hemelse Vader — inclusief degenen die het moeilijkst zijn lief te hebben.

Laat een cursist de volgende uitspraak van president Howard W. Hunter voorlezen:

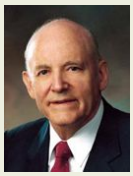

'We mogen niet vergeten dat, hoewel wij kiezen wie onze vrienden zijn, God bepaald heeft dat iedereen onze naaste is. Liefde mag geen grenzen hebben. […] Christus heeft gezegd: "Want als u hen liefhebt die u liefhebben, wat voor loon hebt u dan? Doen ook de tollenaars niet hetzelfde?" Mattheüs 5:46).' ('The Lord's Touchstone', *Ensign*, november 1986, 35.)

- Wat moest de wetgeleerde volgens vers 37 van de Heiland doen?

Laat de cursisten nogmaals denken aan de mensen van wie ze dachten dat het moeilijk zou zijn om ze lief te hebben.

- Wat kunnen we doen om mededogen te hebben voor de mensen van wie we dachten dat het moeilijk zou zijn om ze lief te hebben?
- Denk aan een moment waarop jullie, of iemand die je kent, de raad van de Heiland hebben opgevolgd om 'uw naaste als uzelf' lief te hebben (Lukas 10:27). Wat was het resultaat?

Geef uw getuigenis van de waarheden die in deze les zijn behandeld. Zet de volgende onvolledige uitspraak op het bord en laat de cursisten die in hun aantekenschrift of Schriftendagboek afmaken: *Ik volg het voorbeeld van de barmhartige Samaritaan door …*

Vragen stellen en aanmoedigen om toepassing te bevorderen

Het doel van evangelieonderwijs is dat de cursisten de beginselen en leerstellingen in de Schriften gaan toepassen, dat ze zich bekeren en de zegeningen ontvangen die aan de getrouwen en gehoorzamen zijn beloofd. Als u vragen stelt en aanmoedigt om toepassing te bevorderen, gaan de cursisten inzien hoe ze deze beginselen in hun huidige situatie kunnen toepassen en zullen ze zich afvragen hoe ze dat in de toekomst kunnen doen.

THUISSEMINARIELES

Lukas 5:1–10:37 (unit 10)

Lesmateriaal voor de thuisseminarieleerkracht

Samenvatting van dagelijkse thuisseminarielessen

De volgende samenvatting van de gebeurtenissen, leerstellingen en beginselen die de cursisten bij hun studie van Lukas 5:1–10:37 (unit 10) hebben geleerd, is niet bedoeld om als onderdeel van uw les te worden behandeld. Uw les richt zich op slechts enkele van deze leerstellingen en beginselen. Volg de ingevingen van de Heilige Geest terwijl u nadenkt over de behoeften van uw cursisten.

Dag 1 (Lukas 5)

Van het verslag waarin Petrus, Jakobus en Johannes door de Heiland worden uitgenodigd om vissers van mensen te worden, hebben de cursisten geleerd dat als wij doen wat de Heer van ons verwacht, Hij ons grotere zegeningen kan geven dan wij verwachten. En van de genezing van de melaatse en de verlamde hebben de cursisten geleerd dat als we ons geloof oefenen en tot de Heiland komen, Hij ons kan genezen. En wij kunnen anderen aanmoedigen om tot de Heiland te komen zodat zij ook kunnen worden genezen. De cursisten hebben ook geleerd dat als we de Heiland en zijn evangelie willen aanvaarden, we nederig moeten zijn en bereid om te veranderen.

Dag 2 (Lukas 6:1–7:17)

De cursisten hebben ontdekt dat als wij iets goeds voor anderen doen zonder iets terug te verwachten, onze beloning groot zal zijn en we kinderen van de Allerhoogste zullen zijn. Onze hemelse Vader zal ons overvloedig zegenen als wij overvloedig aan anderen geven. Ze hebben ook de volgende waarheden geleerd: als wij geloof in Jezus Christus oefenen, kunnen we ook anderen tot zegen zijn. We kunnen het voorbeeld van Jezus Christus volgen door medeleven met anderen te hebben en in hun behoeften te voorzien.

Dag 3 (Lukas 7:18–50)

In deze les hebben de cursisten geleerd dat Johannes de Doper de profeet was die al in het voorsterfelijk bestaan geordend was om de weg voor de Heiland te bereiden en de Zoon van God te dopen. Van het verhaal van de vrouw die de voeten van de Heiland met haar tranen waste, hebben de cursisten het volgende geleerd: als we ons geloof oefenen door onze liefde voor en toewijding aan de Heer te tonen, kunnen we zijn vergeving ontvangen. Als we de vergeving van de Heer ontvangen, worden we vervuld met het verlangen om Hem nog meer lief te hebben en te dienen.

Dag 4 (Lukas 8:1–10:37)

In deze les zijn de cursisten aangemoedigd om het voorbeeld van de Heiland te volgen door geduldig en lankmoedig op beledigingen of aanstootgevende situaties te reageren. Daarnaast hebben ze geleerd dat ze, als ze ware discipelen van Jezus Christus willen zijn, aan niets meer prioriteit mogen geven dan aan het volgen van Hem. En dat ze, als ze het eeuwige leven willen ontvangen, God bovenal moeten liefhebben en hun naasten als zichzelf.

Inleiding

Een wetgeleerde vroeg aan de Heiland: 'Wat moet ik doen om het eeuwige leven te beërven?'(Lukas 10:25.) Met behulp van de volgende lessuggesties kunnen de cursisten leren wat het betekent om God lief te hebben en onze naasten als onszelf.

Lessuggesties

Lukas 10:25–37

Jezus vertelt de gelijkenis van de barmhartige Samaritaan

Laat een cursist het volgende citaat van president Dieter F. Uchtdorf van het Eerste Presidium voorlezen:

'De mensen om ons heen zijn niet volmaakt. Mensen doen dingen die ergeren, teleurstellen en boosmaken. Dat zal altijd zo zijn in dit sterfelijke leven.' ('De barmhartigen krijgen barmhartigheid', *Liahona*, mei 2012, 77.)

Laat de klas zich afvragen of zij iemand kennen die hen door hun gedrag irriteert, teleurstelt of boos maakt.

- Waarom kan het moeilijk zijn om iemand lief te hebben die zich zo gedraagt?

Laat de cursisten gedurende hun studie van Lukas 10:25–37 waarheden opzoeken waaraan ze iets kunnen hebben als ze met mensen omgaan die moeilijk lief te hebben zijn.

Herinner de cursisten eraan dat ze in hun studie van Lukas 10 de gelijkenis van de wetgeleerde hebben bestudeerd die aan de Heiland vroeg wat hij moest doen om het eeuwige leven te beërven.

Laat een cursist Lukas 10:26–28 voorlezen. Laat de klas meelezen en het antwoord van de Heiland opzoeken. Vraag de cursisten vervolgens naar hun bevindingen.

- Welk beginsel leren we uit deze teksten waaruit blijkt wat we moeten doen om het eeuwige leven te ontvangen? (De cursisten gebruiken wellicht andere woorden, maar moeten deze waarheid goed begrijpen: **om het eeuwige leven te ontvangen, moeten we God liefhebben en onze naasten als onszelf.** Zet dit beginsel op het bord.)
- Wat houdt het in om God met heel je hart, heel je ziel, heel je kracht en heel je verstand lief te hebben?

Vestig de aandacht op de woorden 'onze naasten als onszelf' op het bord. Om er zeker van te zijn dat de cursisten begrijpen wat het kan betekenen om onze naasten als onszelf lief te hebben, laat u ze op het bord zetten wat ze gedurende een gewone dag doen. (Mogelijke antwoorden: jezelf klaarmaken voor de dag, eten, slapen, huiswerk maken, enzovoorts.)

Als de lijst klaar is, laat u de cursisten zich afvragen hoeveel van die activiteiten op henzelf zijn gericht. (U kunt ze vragen om aan te geven of de punten op de lijst voor zichzelf, voor anderen of voor God zijn.)

- Wat kunnen we van deze oefening leren?
- Wat kunnen we doen om ons vaker op het welzijn van anderen te concentreren en ze net zo lief te hebben als onszelf?

- Hoe kunnen we dat doen, zelfs tijdens activiteiten die we voor onszelf doen? (Mogelijke antwoorden: op school met iemand lunchen die eenzaam lijkt te zijn, of anderen een complimentje geven.)
- In welke opzichten kan God en onze naasten als onszelf liefhebben ons helpen op de weg naar het eeuwig leven?

Laat een cursist Lukas 10:29 voorlezen. Laat de klas meelezen en de tweede vraag opzoeken die de wetgeleerde stelde.

- Wat was de tweede vraag die de wetgeleerde stelde?

Bereid van tevoren enkele cursisten voor om de gelijkenis van de barmhartige Samaritaan in Lukas 10:30–35 na te spelen. Wijs een cursist als verteller aan en laat andere cursisten de rol van de gewonde Joodse man, de twee rovers, de priester, de Leviet en de Samaritaan spelen. (Als u een kleine klas hebt, kunt u de cursisten meerdere rollen laten spelen.) U kunt enkele rekwisieten meenemen, zoals naambordjes, kledingstukken om van de Joodse man te stelen, twee flesjes om de olie en de wijn voor te stellen, een stoel op wielen om het rijdier voor te stellen en twee munten om de penningen voor te stellen.(*Noot:* u kunt de deelnemers van tevoren aanwijzen en ze gedetailleerde instructies geven om er zeker van te zijn dat het rollenspel doeltreffend, gepast en veilig is.)

Laat de verteller Lukas 10:30–35 voorlezen en laat de deelnemers de gelijkenis naspelen. Laat de rest van de klas goed opletten wie volgens de Heiland onze naaste is. Na het rollenspel laat u de cursisten naar hun plaats terugkeren.

- Welke handelingen van de Samaritaan hebben de meeste indruk op je gemaakt?

Om er zeker van te zijn dat de cursisten begrijpen wat er van een priester, een Leviet en een Samaritaan verwacht kon worden, laat u een cursist de volgende uitleg voorlezen:

In de geschreven wet van Mozes hadden priesters en Levieten de taak [en de verplichting] om God en hun naasten te dienen, in de tempel en als leerkracht en voorbeeld van Gods wet. Deze priesterschapsdragers waren zich volledig bewust van het gebod ‘u moet uw naaste liefhebben als uzelf’ (Leviticus 19:18). Levieten hadden eigenlijk de specifieke opdracht om reizigers financieel en op andere manieren te helpen (zie Leviticus 25:35–36). Daarentegen waren Samaritanen ‘ten dele Israëlitisch en [hadden ze] ten dele bloed van andere volken. Hun godsdienst was ook een mengeling van joodse en heidense overtuigingen en gebruiken. […] De Joden hadden jegens de Samaritanen haat ontwikkeld, omdat zij afvallig waren geworden van de godsdienst van Israël.’ (Zie Gids bij de Schriften, ‘Samaritanen’,scriptures.lds.org.) Zowel de Joden als de Samaritanen probeerden elkaar zoveel mogelijk te vermijden.

- Waarom was het gedrag van de priester, de Leviet en de Samaritaan zo verrassend?
- Wat voor redenen had de Samaritaan om de gewonde Jood niet te helpen?
- Waardoor werd de Samaritaan volgens Lukas 10:33 gemotiveerd toen hij de gewonde man zag?

Leg uit dat ontferming betekent dat je je uit barmhartigheid het lot van een ander aantrekt en het verlangen hebt om te doen wat nodig is om die persoon te helpen.

Laat een cursist Lukas 10:36–37 voorlezen. Laat de klas meelezen en opzoeken wat de Heiland vervolgens tegen de wetgeleerde zei.

- Hoe beantwoordt deze gelijkenis de vraag in vers 29, 'Wie is mijn naaste?'

Zorg ervoor dat de cursisten begrijpen dat uit de gelijkenis van de Samaritaan blijkt dat onze naaste niet alleen iemand is die bij ons in de buurt woont, maar alle kinderen van onze hemelse Vader — inclusief degenen die het moeilijkst zijn lief te hebben.

Laat een cursist de volgende uitspraak van president Howard W. Hunter voorlezen:

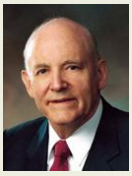

'We mogen niet vergeten dat, hoewel wij kiezen wie onze vrienden zijn, God bepaald heeft dat iedereen onze naaste is. Liefde mag geen grenzen hebben. […] Christus heeft gezegd: "Want als u hen liefhebt die u liefhebben, wat voor loon hebt u dan? Doen ook de tollenaars niet hetzelfde?" Mattheüs 5:46).' ('The Lord's Touchstone', *Ensign*, november 1986, 35.)

- Wat moest de wetgeleerde volgens Lukas 10:37 van de Heiland doen?

Laat de cursisten nogmaals denken aan de mensen van wie ze dachten dat het moeilijk zou zijn om ze lief te hebben.

- Wat kunnen we doen om mededogen te hebben voor de mensen van wie we dachten dat het moeilijk zou zijn om ze lief te hebben?
- Denk aan een moment waarop jullie of iemand die je kent de raad van de Heiland heeft opgevolgd om 'uw naaste als uzelf' lief te hebben (Lukas 10:27). Wat was het resultaat?

Geef uw getuigenis van de waarheden die in deze les zijn behandeld. Zet de volgende onvolledige uitspraak op het bord en laat de cursisten die in hun aantekenschrift of Schriftendagboek afmaken: *Ik volg het voorbeeld van de barmhartige Samaritaan door …*

Volgende unit (Lukas 10:38–17:37)

Leg aan de cursisten uit dat ze in de komende unit gaan bestuderen dat Jezus de Farizeeën herhaaldelijk berispte omdat zij uiterlijk rechtschapen leken, maar van binnen zelfzuchtig waren. Laat ze zich afvragen in welke opzichten zij minder op de Farizeeën lijken en meer op de nederige volgelingen van Christus. Ze bestuderen ook verscheidene andere gelijkenissen van Jezus, waaronder de gelijkenis van de verloren zoon. Laat ze opletten wat er met de rijke man gebeurde die zijn hele leven aan het vergaren van rijkdom had toegewijd en de armen had genegeerd.

LES 51

Lukas 10:38–Lukas 12:59

Inleiding

De Heiland onderwijst Maria en Martha bij Martha thuis. Later onderwijst Hij zijn discipelen in veel waarheden over het gebed, en waarschuwt Hij tegen huichelarij en hebzucht.

Lessuggesties

Moedig de cursisten aan om de waarheden die ze leren ook in praktijk te brengen

Als iemand een evangeliebeginsel leert maar niet toepast, is het leerproces niet compleet. Er is sprake van toepassing als iemand in zijn of haar hart en verstand een waarheid aanvaardt, en dan dienovereenkomstig handelt. Moedig de cursisten aan om gehoor te geven aan geestelijke ingevingen om de evangeliewaarheden die zij leren toe te passen.

Lukas 10:38–42

Jezus onderricht Maria en Martha

Laat de cursisten even nadenken over de beslissingen die ze gisteren hebben genomen. Geef ze één minuut de tijd om zoveel mogelijk van die beslissingen in hun aantekenschrift of Schriftendagboek te noteren. Geef verscheidene cursisten de kans om iets over hun goede beslissingen te vertellen.

- In wat voor situaties moeten we tussen twee goede keuzen beslissen?

Terwijl de cursisten Lukas 10:38–42 bestuderen, laat u ze een beginsel opzoeken dat ons volgens de Heiland bij onze beslissingen kan helpen — vooral als er meerdere goede beslissingen mogelijk zijn.

Leg uit dat toen de Heiland de gelijkenis van de barmhartige Samaritaan had verteld, Hij naar Bethanië ging en op bezoek ging bij de vrouw die Martha heette.

Laat een cursist Lukas 10:38–40 voorlezen. Laat de klas meelezen en opzoeken wat Martha en haar zus, Maria, deden toen de Heiland bij hen thuis was.

- Wat deed Maria toen de Heiland bij hen was?
- Wat deed Martha?

Laat de plaat Maria en Martha zien (*Evangelieplatenboek* [2009], nr. 45; zie ook LDS.org). Leg uit dat gastvrijheid heel belangrijk was in de tijd van Jezus. Martha deed wat er normaal gesproken van haar als gastvrouw verwacht werd. Ze concentreerde zich op de stoffelijke zaken, zoals het bereiden van de maaltijd.

- Wat vroeg Martha in vers 40 aan de Heiland waaruit blijkt dat ze zich druk maakte over stoffelijke zaken?

Laat een cursist Lukas 10:41–42 voorlezen. Laat de klas meelezen en de reactie van de Heiland op het verzoek van Martha opzoeken.

- Wat zou de Heiland bedoeld hebben toen Hij zei: 'Slechts één ding is nodig. Maria heeft het goede deel uitgekozen'?

Laat een cursist het volgende citaat van ouderling Dallin H. Oaks van het Quorum der Twaalf Apostelen voorlezen:

'Het was prijzenswaardig dat Marta zich "bezorgd en druk [maakte] over veel dingen" (zie vers 41), maar het evangelie leren van de Meesterleerkracht was harder nodig.' ('Goed, beter, best', *Liahona*, november 2007, 104.)

- Wat zou de Heiland bedoeld hebben toen Hij zei dat 'het goede deel' dat Maria gekozen had 'niet van haar zal worden afgenomen' (Lukas 10:42)? (Door naar de Heiland te luisteren in plaats van zich op aardse zorgen te concentreren zou Maria geestelijke zegeningen ontvangen, die eeuwig zijn.)
- Welk beginsel kunnen we uit de woorden van de Heiland tegen Martha leren? (De strekking van de antwoorden van de cursisten dient het volgende beginsel te omvatten: **als we ervoor kiezen om ons aan geestelijke zaken te wijden in plaats van aardse zorgen, zullen we eeuwige zegeningen ontvangen.**)
- Hoe kunnen we ons aan geestelijke zaken wijden en toch voor andere dingen zorgen die 'nodig' (Lukas 10:42), maar minder belangrijk zijn?

Laat een cursist de volgende uitspraak van ouderling Oaks voorlezen:

'Dus als we alternatieven overwegen, moeten we bedenken dat het niet altijd genoeg is dat iets goed is. Andere keuzes zijn beter en weer andere zijn het beste. […]

'Bedenk eens hoe we onze tijd gebruiken als gevolg van onze keuzes om televisie te kijken, computerspelletjes te spelen, op het internet te surfen, of boeken en tijdschriften te lezen. Natuurlijk is het goed om opbouwend amusement te hebben of interessante informatie op te zoeken. Maar niet alles in die categorie is de tijd waard die we besteden om die dingen te krijgen. Sommige dingen zijn beter en andere zijn het beste.' ('Goed, beter, best', 104–105.)

Laat de cursisten de lijst met beslissingen van gisteren doornemen en elke beslissing 'goed', 'beter' of 'best' noemen. Laat een of twee cursisten hun getuigenis geven van de zegeningen die zij hebben ontvangen omdat ze geestelijke zaken voor aardse hebben laten gaan.

Lukas 11

Jezus onderwijst zijn discipelen in de leer van het gebed

Laat de cursisten zich voorstellen dat ze als voltijdzendeling een onderzoeker les geven die verscheidene malen heeft geprobeerd te bidden maar het gevoel heeft dat God niet reageert. De onderzoeker wil de moed opgeven.

- Hoe zou je uit eigen ervaring met de onderzoeker in gesprek gaan?

Laat de cursisten bij hun studie van Lukas 11waarheden opzoeken waar iemand iets aan kan hebben als hij of zij het gevoel heeft dat zijn of haar gebeden niet verhoord worden.

Vat Lukas 11:1–4 samen door uit te leggen dat toen een van discipelen naar het gebed van Jezus had geluisterd, hij vroeg of Hij hun wilde leren bidden. En dat deed de Heiland.

Leg uit dat toen de Heiland zijn discipelen leerde bidden, Hij analogieën gebruikte om meerdere waarheden over het gebed duidelijk te maken, zoals Gods bereidwilligheid om gebeden te beantwoorden.

Laat de cursisten Lukas 11:5–13 in koppels bestuderen en opzoeken wat de Heer over het gebed heeft gezegd. Vestig de aandacht op de verzen 5 en 13 in de Bijbelvertaling van Joseph Smith. Deze aanvullingen zijn te vinden in de Bijbelvertaling van Joseph Smith, Lukas 11:5–6 (in Lukas 11:5, voetnoot *a*) en in de Bijbelvertaling van Joseph Smith, Lukas 11:14 (in Lukas 11:13, voetnoot *a*). Stel na voldoende tijd de volgende vragen:

- Wat vroeg de ene vriend van de andere in de gelijkenis in de verzen 5–8? Waarom?
- Waarom zou de tweede vriend het verzoek van de eerste toch hebben ingewilligd? (U wilt wellicht uitleggen dat het woord *onbeschaamdheid* in vers 8 de volharding van de man aangeeft, zelfs toen zijn vriend zijn verzoek in eerste instantie weigerde.)

- Als de hulpbehoevende man ons vertegenwoordigt en zijn vriend met het brood onze Vader in de hemel, wat moeten we volgens de Heiland dan in tijden van nood doen?

Zet de volgende onvolledige uitspraak op het bord: *Als wij in gebed volharden en in tijden van nood om de zegeningen van onze hemelse Vader vragen …*

- Wat geeft onze hemelse Vader volgens vers 13 aan de mensen die in gebed volharden en om zijn zegeningen vragen?
- Hoe zouden jullie de uitspraak op het bord aan de hand van de leringen van de Heiland in Lukas 11:5–13 afmaken? (Als de cursisten antwoord hebben gegeven, maakt u de zin op het bord af, zodat de volgende waarheid duidelijk wordt: **Als wij in gebed volharden en in tijden van nood om de zegeningen van onze hemelse Vader vragen, zal Hij onze gebeden verhoren op een wijze die ons het meest tot zegen zal zijn.**)

U kunt de cursisten naar voorbeelden vragen van momenten waarop hun gebeden beantwoord zijn door volhardend om de zegeningen van onze hemelse Vader te vragen.

Vat Lukas 11:14–54 samen door uit te leggen dat Jezus een demon uit een man wierp, de mensen aanmoedigde om naar het woord van God te luisteren, en de Farizeeën en schriftgeleerden kastijdde vanwege hun geestelijke onwetendheid en goddeloosheid.

Lukas 12

De Heiland waarschuwt voor huichelarij en hebzucht

Lees de volgende vragen voor en laat de cursisten die voor zichzelf beantwoorden:

- Heb je ooit iets zo graag willen hebben dat je er voortdurend aan dacht?
- Wat voor negatieve invloed kan zo'n gedachtengang op ons hebben?

Vat Lukas 12:1–13 samen door uit te leggen dat toen de Heiland voor een grote menigte stond, Hij tegen zijn discipelen zei dat ze moesten oppassen voor huichelarij. Hij herinnerde ze er ook aan dat alle verborgen zaken op een dag geopenbaard zullen worden en dat God zijn kinderen kent en over hen waakt. Een man vroeg toen aan de Heiland of Hij met de broer van de man wilde praten om hem over te halen een erfenis met hem te delen.

Laat een cursist Lukas 12:14–15 voorlezen. Laat de klas meelezen en het antwoord van de Heiland op het verzoek van de man opzoeken.

- Welke waarschuwing gaf de Heiland aan de mensen die bij Hem waren?

Leg uit dat *hebzucht* betekent dat we iets buitengewoon graag willen hebben. Zet deze waarheid op het bord: **De Heer heeft ons geboden dat we geen wereldse bezittingen mogen begeren.**

- Waarom moeten we hebzucht vermijden? Hoe kunnen we gelukkiger zijn als we die waarheid naleven?

Leg uit dat toen de Heiland tegen zijn discipelen zei dat ze hebzucht moesten vermijden, Hij met een gelijkenis duidelijk maakte hoe belangrijk dit gebod is. Laat

de cursisten Lukas 12:16–19 doorlezen en tellen hoe vaak de man in de gelijkenis de woorden *ik* en *mijn* gebruikt. Vraag de cursisten naar hun bevindingen.

- Wat blijkt uit het feit dat de man de woorden *ik* en *mijn* zo vaak gebruikt?
- In welke opzichten lijken wij soms op die man?

Laat een cursist Lukas 12:20–21 voorlezen. Laat de klas meelezen en opzoeken wat God over de hebzucht van de man zegt. Vraag de cursisten naar hun bevindingen.

Zet de volgende uitspraak van ouderling M. Russell Ballard van het Quorum der Twaalf Apostelen op het bord. (Deze uitspraak is te vinden in 'Wat het belangrijkst is, gaat het langst mee', *Liahona*, november 2005, 44):

> *'Wat het belangrijkst is, gaat het langst mee' (ouderling M. Russell Ballard).*

- In welke opzichten concentreert de man in de gelijkenis zich niet op 'wat het belangrijkst is'?
- Waarom kan het gedrag van de man als 'dwaas' worden bestempeld?

Vat Lukas 12:22–30 samen door uit te leggen dat de Heer nadrukkelijk tegen zijn discipelen zei dat ze zich niet teveel zorgen over hun stoffelijke behoeften moesten maken.

Laat een cursist Lukas 12:31–34 voorlezen. Laat de klas meelezen en opzoeken wat de discipelen volgens de Heiland moesten nastreven, in plaats van zich op hun eigen zelfzuchtige verlangens te concentreren.

- Wat moesten de discipelen volgens de Heiland nastreven?
- Welke beloften kregen ze als ze het koninkrijk van God zouden zoeken?
- Hoe zouden jullie de leringen van de Heiland in Lukas 12:31–34 als beginsel samenvatten? (De strekking van de woorden van de cursisten dient het volgende beginsel te omvatten: **als we Gods koninkrijk en zijn gerechtigheid zoeken, zal Hij in onze behoeften voorzien en voor ons een plaats in zijn koninkrijk bereiden.**)
- In welke opzichten kunnen we aan de groei van Gods koninkrijk bijdragen? (Wanneer de cursisten antwoorden, kunt u hun aandacht vestigen op het beginsel dat zij eerder hebben opgezocht over hun toewijding aan geestelijke zaken in plaats van aardse zaken.)

Geef uw getuigenis dat u gezegend werd toen u geestelijke zaken boven aardse zaken stelde en een bijdrage aan Gods koninkrijk leverde. Laat de cursisten zich afvragen of zij zich meer op geestelijke of aardse zaken concentreren. Laat ze in hun aantekenschrift of Schriftstudiedagboek opschrijven hoe ze geestelijke zaken prioriteit zullen geven en aan de opbouw van Gods koninkrijk zullen bijdragen.

Vat Lukas 12:35–59 samen door uit te leggen dat de Heiland zijn volgelingen aanmoedigde om zich op zijn wederkomst voor te bereiden. Hij probeerde ze bij te brengen dat 'van ieder aan wie veel gegeven is, veel teruggevraagd [zal] worden'

(vers 48), en dat zijn evangelie veel verdeeldheid onder de mensen zou veroorzaken.

LES 52

Lukas 13–14

Inleiding

Jezus spreekt over bekering en het koninkrijk van God, en Hij geneest op de sabbat. Hij gebruikt ook gelijkenissen om over nederigheid en de prijs van het discipelschap te vertellen.

Lessuggesties

Lukas 13:1–14:14

Jezus geneest op de sabbat en vertelt over nederigheid en zorg voor de minderbedeelden

Lees het volgende scenario voor: je zit met enkele vrienden te eten en je ziet een slecht geklede leerling ergens alleen zitten. Iemand in jouw groep maakt een grove opmerking over het uiterlijk van die leerling en je vrienden beginnen te lachen.

Laat de cursisten zich afvragen hoe zij zich in die situatie zouden voelen.

- Wat zijn enkele manieren waarop je in die situatie zou kunnen reageren?

Laat de cursisten in Lukas 13–14 opzoeken wat de Heiland heeft gezegd over omgaan met mensen die het minder hebben dan wij.

Vat Lukas 13:1–14:6 samen door uit te leggen dat de Heiland een gelijkenis vertelde over een vijgenboom die omgehakt moest worden als hij geen vruchten zou voortbrengen, wat betekent dat wij zullen omkomen als we ons niet bekeren. Hij genas een vrouw op de sabbat en sprak over het koninkrijk van God en wie daarin zou worden toegelaten. Hij rouwde ook om de komende verwoesting van Jeruzalem. In Lukas 14:1–6 lezen we dat de Heiland op de sabbat bij een van de leiders van de Farizeeën was uitgenodigd om te komen eten. Voor de maaltijd genas de Heiland een man met waterzucht, een ziekte waardoor het lichaam overmatig veel vocht vasthoudt.

Deel de cursisten op in tweetallen. Laat de ene cursist in elk koppel Lukas 13:15–16 bestuderen, en de andere cursist Lukas 14:5–6. Laat de cursisten de reactie van de Heiland opzoeken jegens de Farizeeën die Hem ervan beschuldigden dat Hij de sabbat ontheiligde door deze mensen te genezen. Laat de cursisten aan hun partner vertellen wat ze hebben geleerd.

Vraag na voldoende tijd:

- Welke woorden beschrijven wat de Farizeeën op de sabbat voor hun dieren zouden doen? (Ze uit een put trekken.)
- Wat kunnen we leren van het voorbeeld van de Heiland over het eren van de sabbat en het heiligen ervan? (Op de sabbat hulp verlenen aan hulpbehoevenden is geoorloofd. Het rechtschapen voorbeeld van de Heiland staat lijnrecht tegenover de houding van de Farizeeën die op de sabbat wel dieren maar geen mensen wilden helpen.)

Vat Lukas 14:7–11 samen door uit te leggen dat toen Hij de man met waterzucht had genezen, de Heiland de andere gasten kastijdde die zichzelf verhoogden door op de ereplaatsen plaats te nemen, die het dichtst bij de gastheer waren.

Laat een cursist Lukas 14:12–14 voorlezen. Laat de klas meelezen en opzoeken wat de Heiland tegen de Farizeeër zei die Hem had uitgenodigd.

- Welke raad gaf de Heiland aan deze Farizeeër?
- Wat zijn enkele mogelijke redenen waarom mensen hun vrienden en rijke buren voor het eten uitnodigen?

Leg uit dat in de tijd van de Heiland de verminkten, kreupelen en blinden niet goed voor zichzelf konden zorgen en daarom arm waren. Sommige Farizeeën keken op deze mensen neer (zie Lukas 16:14–31).

- Waarom kijken mensen tegenwoordig op anderen neer?
- Welk beginsel kunnen we uit Lukas 14:14 leren over het helpen van mensen die het minder hebben dan wij? (De cursisten kunnen bijvoorbeeld het volgende beginsel noemen: **als we andere mensen helpen die het minder hebben dan wij, zal de Heer ons bij de opstanding belonen.**)

Leg uit dat naast de beloning bij de opstanding, de Heer ons ook in dit leven zal zegenen als wij mensen proberen te helpen die het minder goed hebben dan wij.

- Hoe kunnen we mensen helpen die het minder goed hebben dan wij?
- Wanneer zijn jullie, of iemand die je kent, gezegend omdat je iemand probeerde te helpen die het minder goed had?

Laat de cursisten zich afvragen hoe ze mensen kunnen helpen die het minder goed hebben dan zij. Moedig ze aan om in hun aantekenschrift of Schriftendagboek een doel op te schrijven om mensen te helpen die het minder goed hebben dan zij.

Lukas 14:15–35

Jezus vertelt de gelijkenis van de grote maaltijd en legt uit wat het discipelschap kost

Laat enkele cursisten op het bord noteren wat zij als discipel van Jezus Christus wellicht moeten opgeven.

- Wat voor smoesjes kan iemand bedenken om die offers te vermijden?

Laat de klas tijdens hun studie van Lukas 14 beginselen opzoeken waaruit blijkt wat Jezus van zijn discipelen verwacht.

Leg uit dat toen de Heiland de Farizeeër aanmoedigde om minderbedeelden voor maaltijden uit te nodigen, iemand zei: ‘Zalig is hij die brood zal eten in het Koninkrijk van God’ Lukas 14:15). Als antwoord op die uitspraak vertelde de Heiland de gelijkenis van de grote maaltijd.

Laat de cursisten met hun eerdere partner Lukas 14:16–24 aan elkaar voorlezen. Laat de ene cursist de uitnodiging opzoeken die de mensen in de gelijkenis ontvingen. Laat de andere cursist de excuses opzoeken die de mensen gebruikten om de uitnodiging af te slaan. Vraag na voldoende tijd:

- In welke opzichten is het evangelie met een grote maaltijd te vergelijken? (Mogelijke antwoorden: het evangelie is een geschenk dat voor ons is bereid; het kan ons vervullen en in onze behoeften voorzien; we zijn uitgenodigd om eraan deel te nemen; we kunnen de uitnodiging aanvaarden of afslaan.)
- Welke smoesjes gebruikten de mensen die de uitnodiging voor de grote maaltijd niet accepteerden?
- Wat blijkt er uit deze smoezen over de prioriteiten van deze mensen?

Wat is volgens vers 24 het gevolg als we aan andere zaken dan de Heer en zijn evangelie prioriteit geven? (De cursisten kunnen een beginsel als het volgende noemen: **als we aan andere zaken dan de Heiland en zijn evangelie prioriteit geven, kunnen we belangrijke zegeningen mislopen.**)

Laat de cursisten naar de lijst met offers op het bord kijken die zij als discipel van Jezus Christus wellicht moeten brengen.

- Welke zegeningen kunnen we mislopen als we niet bereid zijn om deze offers te brengen?

Leg uit dat toen de Heiland deze gelijkenis had verteld, Hij tegen de menigte zei wat Hij van zijn discipelen verwacht. Laat een cursist Lukas 14:25–27 voorlezen. Laat de klas meelezen en opzoeken wat de discipelen volgens de Heiland moesten doen.

> ***Gebruik van studiewijzers***
>
> De kerk heeft enkele Schriftstudiewijzers vervaardigd en in sommige talen in de tripelcombinatie opgenomen. Het gaat voornamelijk om voetnoten, indexen, platen en kaarten. Het zijn waardevolle hulpbronnen die bij de Schriftstudie gebruikt kunnen worden. Moedig de cursisten aan zes hulpmiddelen bij hun Schriftstudie te gebruiken.

- Wat moesten de discipelen volgens de Heiland doen?

Leg uit dat het Griekse woord dat vertaald is met *haat* eigenlijk 'minder liefheeft' betekent. (James Strong, *The Exhaustive Concordance of the Bible* [1890], 'misĕō', 48.) De Heiland legde uit dat toewijding aan het gezin en zelfs iemands eigen leven minder belangrijk is dan toewijding aan Hem (zie ook Mattheüs 10:37). 'Wie zijn kruis niet draagt', slaat op de kruisiging en gaat over de vereiste om bereid te zijn ons leven voor Christus te geven, die zijn leven voor ons heeft gegeven. (Zie ook de Bijbelvertaling van Joseph Smith, Mattheüs 16:25–26, in de Gids bij de Schriften.)

- Wat kunnen we uit deze teksten leren over een discipel van Jezus Christus zijn? De cursisten kunnen verschillende waarheden noemen, maar zorg ervoor dat ze deze waarheid goed begrijpen: **discipelen van Jezus Christus moeten bereid zijn om alles voor Hem op te offeren.** (U kunt de cursisten aanmoedigen deze waarheid in de kantlijn naast Lukas 14:25–27 te noteren.)
- Waarom moeten discipelen van Jezus Christus volgens jullie bereid zijn om Hem op de eerste plaats te zetten, zelfs boven hun familieleden en hun eigen leven?

- (De cursisten moeten dit beginsel goed begrijpen: **als we ons voornemen om te doen wat Jezus Christus ons leert en gebiedt, zullen we zijn discipelen zijn.**)

Geef de cursisten een kopie van het volgende citaat van ouderling Larry W. Gibbons van de Zeventig. Vraag een cursist het voor te lezen. Laat de klas meelezen en opzoeken hoe we dat beginsel kunnen naleven.

'Als je prioriteiten in je leven stelt, vergeet dan niet dat het onderhouden van de geboden de enige zekerheid in je leven is. […]

'Het is geweldig om al op jonge leeftijd voor eens en voor altijd te beslissen wat je zult doen en wat je niet zult doen op het gebied van eerlijkheid, fatsoenlijkheid, kuisheid, het woord van wijsheid en het tempelhuwelijk.

'Broeders en zusters, blijf op het rechte en nauwe pad. Nee, blijf in het *midden* van het rechte en nauwe pad. Drijf niet af, zwalk niet, scharrel niet rond, wees voorzichtig.

'[…] Als u de geboden naleeft, zult u het geluk vinden waar veel andere mensen elders naar op zoek zijn.' (Zie 'Neemt u daarom in uw hart voor', *Liahona*, november 2006, 103–104.)

- Welk gebod wil je zeker gehoorzamen? In welke opzichten ben je gezegend omdat je besloten hebt dat gebod te onderhouden?

Laat de cursisten zich voornemen wat ze 'op het gebied van eerlijkheid, fatsoenlijkheid, kuisheid, het woord van wijsheid en het tempelhuwelijk' willen doen. U kunt de cursisten vragen om hun beslissing in hun aantekenschrift of Schriftendagboek te noteren.

Leg uit dat toen de Heiland deze beginselen had uitgelegd, Hij twee voorbeelden gaf. Laat een cursist Lukas 14:28–30 voorlezen en een andere cursist Lukas 14:31–33. Laat de klas meelezen en zich afvragen wat deze twee voorbeelden betekenen.

- Wat denken jullie dat deze voorbeelden betekenen?

Leg uit dat beide voorbeelden aangeven hoe belangrijk het is om van tevoren de kosten te berekenen of vast te stellen voordat we ergens aan beginnen, zodat we weten of we het ook kunnen afmaken. De Heiland wilde dat zijn volgelingen zorgvuldig zouden overwegen of ze bereid waren het offer te brengen dat nodig was om als zijn discipelen tot het einde te volharden.

Laat de cursisten nogmaals over de offers op het bord nadenken. Laat enkele cursisten uitleggen waarom zij bereid zijn om als discipelen van Jezus Christus deze offers te brengen.

U kunt de cursisten aanmoedigen om vers 33 te markeren, waarin een eenvoudige samenvatting staat van de leringen van de Heiland in dit hoofdstuk. Getuig van de waarheden die zijn besproken.

LES 53

Lukas 15

Inleiding

De Farizeeën en schriftgeleerden klagen dat de Heiland met tollenaars en zondaars omgaat. De Heiland reageert daarop door de gelijkenissen van het verloren schaap, de verloren penning en de verloren zoon te vertellen.

Lessuggesties

Lukas 15:1–10

Jezus vertelt de gelijkenissen van het verloren schaap en de verloren penning

Vraag de cursisten aan het begin van de les of ze weleens iets hebben verloren dat waardevol voor hen was.

- Wat zou je ervoor over hebben gehad om het te vinden? Waarom?
- Wat zou het betekenen om geestelijk 'verloren' te zijn? (Zorg ervoor dat de cursisten begrijpen dat dit betrekking kan hebben op mensen die het herstelde evangelie van Jezus Christus nog niet hebben ontvangen of de leringen van het evangelie momenteel niet naleven.)

Laat de cursisten aan iemand denken die momenteel geestelijk verloren is. Laat ze zich afvragen wat voor gevoelens ze jegens die persoon hebben.

Leg uit dat Lukas 15 de leringen van de Heiland bevat over de mensen die geestelijk verloren zijn. Laat de cursisten in Lukas 15 waarheden opzoeken die betrekking hebben op de gevoelens van onze hemelse Vader voor de mensen die geestelijk verloren zijn, en wat onze verantwoordelijkheid jegens hen is.

Laat een cursist Lukas 15:1–2 voorlezen. Laat de klas meelezen en opzoeken wie zich dicht bij de Heiland bevond en waar de Farizeeën en schriftgeleerden over klaagden.

- Wie bevond zich dicht bij de Heiland? Waarom klaagden de Farizeeën en schriftgeleerden?
- Wat onthult dat klagen over de Farizeeën en schriftgeleerden?

Leg uit dat de Heiland daar met drie gelijkenissen op reageerde: die van het verloren schaap, de verloren penning en de verloren zoon. Deze gelijkenissen waren bedoeld om zondaars hoop te geven, en de schijnheiligheid en zelfingenomenheid van de schriftgeleerden en Farizeeën te veroordelen. Laat de cursisten zich afvragen waarom het onderwerp van elke gelijkenis verloren ging en hoe het gevonden werd.

Zet het bijgaande schema op het bord of geef het als uitreikblad aan de cursisten. Deel de cursisten op in koppels en laat de ene cursist Lukas 15:3–7 bestuderen en de andere Lukas 15:8–10. Laat de cursisten de aan hen toegewezen gelijkenissen doorlezen en de antwoorden op de vragen in de kolom opzoeken. (De derde gelijkenis wordt later in de les behandeld.)

Gelijkenissen van het verloren schaap, de verloren penning en de verloren zoon

	Lukas 15:3–7	Lukas 15:8–10	Lukas 15:11–32
Wat was er verloren?			
Waarom was het verloren?			
Hoe werd het gevonden?			
Welke woorden of zinsneden beschrijven de reactie toen het gevonden werd?			

Vraag de cursisten na verloop van tijd hun gelijkenis uit te leggen en te vertellen hoe ze de vragen in het schema aan hun partner beantwoord hebben. Als beide cursisten in elk koppel klaar zijn, laat u enkele cursisten naar voren komen en op het bord de antwoorden op de vragen in het schema noteren of (als u het schema niet op het bord hebt gezet) om hun antwoorden aan de klas te vertellen.

- Wat is het verschil tussen de manier waarop het schaap en de penning verloren gingen? (Het schaap ging buiten haar eigen schuld om verloren, de penning ging verloren door de onachtzaamheid of onoplettendheid van de eigenaar. [Zie David O. McKay, Conference Report, april 1945, 120, 121–122.])
- Wat vertegenwoordigen de penning en het schaap volgens vers 7 en 10? (Zij vertegenwoordigen een zondaar die zich heeft bekeerd en zich tot God heeft gewend.)
- Wat is onze verantwoordelijkheid jegens de mensen die zijn verloren, ongeacht de reden daarvan?

Zet de volgende onvolledige uitspraak op het bord: *Als we ertoe bijdragen dat anderen zich willen bekeren …*

- Hoe zouden jullie aan de hand van de antwoorden van hen die het verlorene vonden, de uitspraak op het bord afmaken? (De cursisten moeten het volgende beginsel goed begrijpen: **als we ertoe bijdragen dat anderen zich willen bekeren, zullen wij vreugde ervaren en is er blijdschap in de hemel.** Maak het beginsel op het bord af. U kunt de cursisten aanmoedigen om dit beginsel naast Lukas 15:1–10 in hun Schriften te noteren.
- Hoe heb jij, of heeft iemand die je kent, een ander die geestelijk afgedwaald was, geholpen om zich te bekeren of dichter tot onze hemelse Vader te komen? Wanneer heeft iemand jou geholpen? (Herinner de cursisten eraan dat ze niet over ervaringen dienen te praten die te persoonlijk zijn.)

Lukas 15:11–32

Jezus vertelt de gelijkenis van de verloren zoon

Laat de cursisten over het volgende scenario nadenken: een jonge vrouw heeft ernstige zonden begaan, ze bidt niet meer en gaat niet meer naar de kerk. Ze heeft het verlangen om te bidden en de normen van de Heer na te leven, maar ze is bang dat Hij haar niet meer zal ontvangen.

Laat de cursisten zich afvragen of zij iemand kennen die soortgelijke gevoelens als de persoon in dit scenario heeft. Leg uit dat de derde gelijkenis in Lukas 15 het verhaal is van een verloren zoon, zijn oudere broer en hun vader. Laat de cursisten tijdens hun studie van deze gelijkenis waarheden opzoeken waar iemand iets aan kan hebben als hij of zij het gevoel heeft dat hij hopeloos verloren is.

U kunt de cursisten in groepjes van drie verdelen. Geef elk groepje een kopie van het volgende uitreikblad. Laat ze Lukas 15:11–32 in hun groepje voorlezen. Laat één cursist de gelijkenis vanuit het perspectief van de verloren zoon bekijken, de tweede cursist vanuit het perspectief van de vader, en de derde cursist vanuit het perspectief van de oudere broer.

> ***Opdrachten in kleine groepen***
>
> Bij opdrachten in kleine groepen kunnen de cursisten van het doel van de activiteit afgeleid worden, over persoonlijke dingen gaan praten of nonchalant in hun leren worden. Blijf actief betrokken door bij de groepjes langs te gaan en de leeractiviteit te volgen. Dan zullen de cursisten serieuzer met de opdracht aan de slag gaan en er zo veel mogelijk van leren.

Als de cursisten klaar zijn met lezen, laat u ze in hun groepjes de vragen op het uitreikblad beantwoorden.

De gelijkenis van de verloren zoon

De verloren zoon

- Hoe ben je tot jezelf gekomen, of hoe heb je de afschuwelijke situatie herkend waarin je je bevond?
- Hoe had je verwacht dat je vader op je terugkomst zou reageren?
- Wat zou je gedacht of gevoeld hebben als je vader je zo zou behandelen?

De vader

- Wat zou je gedacht of gevoeld hebben terwijl je jongste zoon weg was?
- Waarom zou je je verloren zoon op die manier welkom heten?
- Hoe bracht je je oudere zoon tot inzicht toen hij zich stoorde aan de manier waarop je zijn jongere broer behandelde?

De oudere broer

- Wat zou je gedacht of gevoeld hebben toen je jongere broer weg was?

- Waarom was het moeilijk om blij te zijn met de terugkeer van je broer?
- Wat voor zegeningen heb je ontvangen omdat je trouw aan je vader was?

Vraag de cursisten hoe ze de derde kolom (Lukas 15:11–32) zouden invullen van het schema op het bord of op het eerste uitreikblad. Zet de antwoorden van de cursisten op het bord of laat de cursisten hun antwoorden op het uitreikblad noteren.

- Waarom was de verloren zoon verloren gegaan? (In tegenstelling tot het schaap en de penning was de verloren zoon door zijn eigen opstandigheid verloren gegaan.)
- Wat kunnen we leren over de reactie van onze hemelse Vader op mensen die zich bekeren nu we weten dat de vader in deze gelijkenis onze hemelse Vader voorstelt? (De cursisten moeten dit beginsel goed begrijpen: **als we bij onze hemelse Vader terugkeren door ons te bekeren en Hem om vergeving te vragen, zal Hij Zich verheugen en ons met open armen ontvangen.** Zet dit beginsel op het bord.)
- Hoe kan dit beginsel de mensen helpen die geestelijk verloren zijn?

Laat een cursist het volgende citaat van ouderling Jeffrey R. Holland van het Quorum der Twaalf Apostelen voorlezen:

'Het tedere beeld van de ongeruste, loyale vader die zijn zoon tegemoet rent, hem om de hals valt en kust, is een van de ontroerendste en barmhartigste verhalen in de Schriften. Ieder kind van God dat al dan niet is afgedwaald, kan te weten komen hoe graag God wil dat wij in zijn beschermende armen terugkeren.' (Zie 'De andere verloren zoon', *Liahona*, mei 2002, 69.)

Herinner de cursisten aan de oudere broer in de gelijkenis.

- Waarom zou de oudere broer boos zijn geweest?

Laat een cursist het volgende citaat van ouderling Holland voorlezen. Laat de klas noteren waarom de oudere broer boos was:

'Deze zoon is niet zozeer boos omdat de ander is thuisgekomen, maar omdat zijn ouders daar zo blij om zijn. Hij had het gevoel dat hij niet werd gewaardeerd. En door zijn zelfmedelijden vergeet deze plichtsgetrouwe zoon even — en hij is *bijzonder* plichtsgetrouw — dat hij nog nooit verdorvenheid, wanhoop, angst of zelfhaat heeft gekend. Hij vergeet zelfs dat elk kalf op de boerderij al van hem is, evenals alle kleding in de kast en elke ring in de la. Hij vergeet even dat zijn getrouwheid altijd beloond is en dat zal blijven. […]

'Hij heeft nog niet het medeleven, de barmhartigheid, de ruimdenkendheid van inzicht ontwikkeld om te beseffen dat *dit geen rivaal is die terugkeert.* Het is zijn broer. […]

'Deze jongere broer was een gevangene — een gevangene van zonde, van dwaasheid en van een varkensstal. Maar de oudere broer was ook in zekere mate ingesloten. Hij was nog niet in staat om uit zijn eigen gevangenis te ontsnappen. Hij werd achtervolgd door het groene monster van jaloezie.' (Zie 'De andere verloren zoon', 63.)

- Waarom was de oudere broer volgens ouderling Holland zo boos?
- Wat mogen we niet vergeten als we zien dat God barmhartig is en de mensen zegent die zich bekeren en tot Hem terugkeren?
- Welk beginsel kunnen we van deze gelijkenis leren om meer op onze hemelse Vader te gaan lijken? (De strekking van de antwoorden van de cursisten dient het volgende beginsel te omvatten: **we kunnen meer op onze hemelse Vader gaan lijken als we barmhartig en vreugdevol op de bekering van anderen reageren.**)

Bespreek de beginselen die de cursisten uit de gelijkenissen in Lukas 15 hebben geleerd. Laat de cursisten uitleggen hoe zij deze beginselen gebruikt zouden hebben om op de Farizeeën en schriftgeleerden te reageren toen Jezus met zondaars at.

Herinner de cursisten aan de de geestelijk verloren persoon aan wie zij aan het begin van de les dachten. Vraag ze om zich met met een gebed in hun hart af te vragen hoe ze die persoon kunnen helpen, zodat hij of zij zich kan bekeren en dichter tot onze hemelse Vader kan komen. Laat de cursisten hun antwoord op de volgende vraag in hun aantekenschrift of Schriftendagboek noteren:

- Hoe kun je alles wat je vandaag hebt geleerd in praktijk brengen?

LES 54

Lukas 16

Inleiding

Jezus vertelt de gelijkenis van de onrechtvaardige rentmeester. De Farizeeën horen de leringen van Jezus en beschimpen Hem. Jezus berispt de Farizeeën en vertelt de gelijkenis van de rijke man en de bedelaar Lazarus.

Lessuggesties

Lukas 16:1–12

Jezus vertelt de gelijkenis van de onrechtvaardige rentmeester

U kunt enkele voorwerpen mee naar de les nemen die aardse rijkdommen en macht vertegenwoordigen, zoals geld, een elektronisch apparaat, een diploma, een speelgoedauto of een foto van een huis.

Begin de les met de vraag:

- Wat voor voorwerpen willen mensen vaak hebben? (Als u enkele voorwerpen hebt meegenomen, kunt u ze laten zien zodra ze door de cursisten worden genoemd. Zo niet, dan kunt u een cursist vragen de antwoorden op het bord te noteren.)
- Wat zijn enkele rijkdommen die we volgens onze hemelse Vader moeten vergaren? (Vraag een cursist om de antwoorden van de cursisten op het bord te noteren, zoals een eeuwig gezin, gemoedsrust, vreugde en celestiale heerlijkheid. Laat de cursist het kopje *Eeuwige rijkdommen* boven de lijst zetten.)

Leg uit dat we in dit leven enkele van die eeuwige rijkdommen kunnen vergaren. Laat de cursisten zich afvragen welke eeuwige rijkdommen vooral belangrijk voor hen zijn. Laat ze tijdens hun studie van Lukas 16 op waarheden letten waarmee ze eeuwige rijkdommen kunnen vergaren.

Leg uit dat de Heiland na het vertellen van de gelijkenissen van het verloren schaap, de verloren penning en de verloren zoon, de gelijkenis van de onrechtvaardige rentmeester vertelde. U moet misschien uitleggen dat een rentmeester iemand is die verantwoordelijk is voor de zakelijke belangen, het geld of het eigendom van een ander.

Vraag een cursist Lukas 16:1–2 voor te lezen. Laat de klas meelezen en opzoeken wat de rijke man in de gelijkenis over de rentmeester te weten kwam.

- Wat had de rentmeester met de bezittingen van de rijke man gedaan?
- Wat was het gevolg van de verspilling van de rentmeester? (Hij raakte zijn baan kwijt.)

Vat Lukas 16:3–7 samen door uit te leggen dat de rentmeester zich zorgen maakte over wat hij zou doen als hij zijn baan zou kwijtraken omdat hij geen handenarbeid kon verrichten en zich te veel schaamde om te bedelen. Hij bedacht een plan dat tot arbeidsmogelijkheden bij andere huishoudens zou leiden. Hij bezocht twee van

de schuldenaars van de rijke man en verlaagde hun schulden aanzienlijk, in de hoop bij hen in een goed blaadje te komen.

Laat een cursist Lukas 16:8 voorlezen. Laat de klas meelezen en opzoeken hoe de rijke man reageerde toen hij erachter kwam wat de rentmeester had gedaan. Leg uit dat 'de kinderen van deze wereld' wereldsgezinde mensen zijn en dat 'de kinderen van het licht' volgelingen van God zijn, ofwel geestelijk ingestelde mensen.

- Hoe reageerde de rijke man toen hij erachter kwam wat de rentmeester had gedaan? Waar prees de rijke man de rentmeester om? (De rijke man prees de rentmeester omdat hij 'verstandig' was geweest om in een goed blaadje bij de schuldenaren van de rijke man te komen. Hij prees de rentmeester niet om zijn oneerlijkheid.)

Geef de cursisten een kopie van het volgende citaat van ouderling James E. Talmage van het Quorum der Twaalf Apostelen. Laat een cursist de uitspraak voorlezen. Laat de klas meelezen en opzoeken wat de Heiland met de gelijkenis van de onrechtvaardige rentmeester duidelijk wilde maken.

'Het was het doel van de Heiland om de tegenstelling aan te tonen tussen de zorg, bedachtzaamheid en toewijding van de mensen die op geld maken uit waren en de halfslachtige manier van velen, die zogenaamd naar geestelijke rijkdom streefden. […]

'Leer een les van de oneerlijke en kwaadaardige mensen. Als zij zo zorgvuldig aan hun aardse toekomst werken, hoe zorgvuldig moet u, die in een eeuwige toekomst gelooft, dan wel niet aan uw toekomst werken! […] Evenaar de onrechtvaardige rentmeester en de mensen die de mammon liefhebben niet in hun oneerlijkheid, hebzucht en gierig verzamelen van rijkdommen die vergankelijk [tijdelijk] zijn, maar in hun ijver, voorzorg en voorbereiding op de toekomst.' (*Jesus the Christ*, 3e editie [1916], 463, 464.)

- Wat wilde de Heiland dat zijn discipelen van de wereldse mensen, zoals de onrechtvaardige rentmeester, zouden leren?

Zet de volgende onvolledige uitspraak op het bord: *Als we ons verstandig op onze eeuwige toekomst voorbereiden …*

Laat een cursist Lukas 16:10–12 voorlezen. Laat de klas meelezen en opzoeken wat wij volgens de Heiland moeten doen om met eeuwige rijkdommen gezegend te worden. Leg uit dat de *mammon* aardse rijkdommen voorstelt, zoals geld, bezittingen en samenwerkingsverbanden.

- Wat denk je dat 'wie trouw is in het minste' betekent (vers 10)? (Als de cursisten geantwoord hebben, maakt u de uitspraak op het bord als volgt af: *en op rechtschapen wijze aardse rijkdommen gebruiken …*)

Vestig de aandacht van de cursisten op de lijst met eeuwige rijkdommen op het bord.

- Waardoor zijn die 'het ware' (vers 11)?

Vraag de cursisten om de uitspraak op het bord af te maken zodat er een beginsel ontstaat dat aangeeft hoe we eeuwige rijkdommen kunnen verwerven. (De cursisten moeten het volgende beginsel goed begrijpen: **als we ons verstandig op onze eeuwige toekomst voorbereiden en onze aardse rijkdommen rechtschapen gebruiken, kunnen we met eeuwige rijkdommen gezegend worden.**)

- Waarom is het soms moeilijk om ons verstandig en ijverig op onze eeuwige toekomst voor te bereiden?
- Hoe kunnen we aardse rijkdommen rechtschapen gebruiken?
- Hoe weerspiegelt ons rechtschapen gebruik van aardse rijkdommen onze waardigheid om eeuwige rijkdommen te ontvangen?

> ***Reageer positief op de antwoorden van de cursisten***
>
> Zorg ervoor dat u op positieve wijze op de antwoorden van de cursisten reageert, door ze te bedanken of iets over hun antwoord te zeggen. Als u dat doet, hebben de cursisten het gevoel dat er naar ze geluisterd wordt en dat ze erkend worden. Dat motiveert ze om in de toekomst antwoorden en hun mening te geven en over ervaringen te vertellen.

Lukas 16:13–31

Jezus berispt de Farizeeën en vertelt ze de gelijkenis van de rijke man en Lazarus.

Vestig de aandacht van de cursisten op de lijst op het bord (of, als u die hebt meegenomen, op de voorwerpen die aardse rijkdommen voorstellen). Laat ze zich afvragen waarom we eeuwige rijkdommen mislopen als we aardse rijkdommen begeren. Laat de cursisten bij hun studie van Lukas 16:13–26 een antwoord op deze vraag opzoeken.

Vat Lukas 16:13–14 samen door uit te leggen dat de Heiland heeft gezegd dat we niet zowel God als de mammon kunnen dienen (zie vers 13). De Farizeeën hoorden de leringen van de Heiland en 'beschimpten' (vers 14) Hem. Laat de cursisten in Lukas 16:14 het woord opzoeken dat de Farizeeën beschrijft en uitlegt waarom zij de Heiland vanwege zijn leringen beschimpten.

- Kun je uit wat je over de Farizeeën hebt geleerd, opmaken wat ze begeerden? (Aardse rijkdom en macht [zie Mattheüs 23:2–6, 14].)
- Waarom denk je dat de Farizeeën er door hun eerzucht en hebzucht toe werden aangezet om de Heiland te beschimpen?

Leg uit dat de Bijbelvertaling van Joseph Smith van Lukas 16:16–23 (in de Gids bij de Schriften) ons meer inzicht geeft in de woordenwisseling tussen de Farizeeën en de Heiland. Laat een cursist de volgende samenvatting van deze vertaling voorlezen:

> De Farizeeën beweerden dat de wet van Mozes en andere profetische Schriftuur (het Oude Testament) hun wet was. Daarom verwierpen zij Jezus als hun rechter. Jezus legde uit dat de wet van Mozes en de profeten van Hem hadden getuigd. Hij sprak de Farizeeën tegen omdat ze

ontkenden wat er stond geschreven en Hij berispte ze omdat ze 'de rechte weg' verdraaiden (Bijbelvertaling van Joseph Smith, Lukas 16:21). Om de Farizeeën, van wie het hart op wereldse rijkdommen en macht was gericht, inzicht te geven in hun gedrag en de gevolgen daarvan, vergeleek de Heiland hen met de rijke man in de gelijkenis in Lukas 16:19–31.

Vraag drie cursisten om deel te nemen aan een voorleestoneel. Laat een van de vrijwilligers de woorden van de Heiland voorlezen (Lukas 16:19–23), de tweede vrijwilliger de woorden van de rijke man (Lukas 16:24, 27, 28, 30), en de derde vrijwilliger Abrahams woorden (Lukas 16:25, 26, 29, 31). Laat de cursisten hun gedeelten in Lukas 16:19–26 voorlezen. Laat de klas meelezen en opzoeken wat de arme Lazarus en de rijke man ondervonden.

- In welke opzichten verschilde het aardse leven van de rijke man van dat van Lazarus?
- In welke opzichten verschilde hun voorsterfelijk leven? (U moet wellicht uitleggen dat 'de schoot van Abraham' [vers 22] het paradijs in de geestenwereld voorstelt en dat 'de hel' [vers 23] de gevangenis in de geestenwereld voorstelt.)
- In welk opzicht gebruikte de rijke man zijn aardse rijkdommen niet rechtschapen?

Herinner de cursisten eraan dat de rijke man in deze gelijkenis de begerige Farizeeën voorstelde.

- Wat zal er volgens deze gelijkenis gebeuren als we begerig zijn en onze aardse rijkdommen niet rechtschapen gebruiken? (Als de cursisten hebben geantwoord, zet u het volgende beginsel op het bord: **Als we begerig zijn en onze aardse rijkdommen niet rechtschapen gebruiken, zullen we uiteindelijk spijt en leed ervaren** [zie ook LV 104:18].)

Om ervoor te zorgen dat de cursisten nog een waarheid kunnen herkennen, laat u ze aan iemand denken om wie ze geven en die ervoor heeft gekozen om de leringen van de Heiland niet na te leven.

- Hoe zou die persoon ervan overtuigd kunnen worden om zich te bekeren en zijn of haar levenswijze te veranderen?

Laat de van tevoren gevraagde cursisten hun rollen in Lukas 16:27–31 voorlezen. Laat de klas meelezen en het verzoek van de rijke man opzoeken.

- Wat verlangde de rijke man voor zijn vijf broers? Waarom?
- Wat zou er volgens de rijke man gebeuren als Lazarus aan zijn broers zou verschijnen?

Leg uit dat de rijke man geloofde dat als Lazarus aan hen zou verschijnen, zijn broers zich zouden bekeren en de waarheid zouden aanvaarden. Bekering is 'een bewust besluit om onze gedachten, ons hart, en ons leven zodanig te veranderen dat ze in overeenstemming zijn met de wil van God.' (Gids bij de Schriften, 'Bekeren, bekering',scriptures.lds.org.)

- Waarom stuurde Abraham volgens deze gelijkenis Lazarus niet naar de broers van de rijke man?

Leg uit dat de Heiland door het noemen van 'Mozes en de profeten' (Lukas 16:29, 31) opnieuw naar de Schriften verwees waarvan de Farizeeën beweerden dat ze die geloofden en navolgden, maar die zij in de praktijk verwierpen. Leg uit dat er later een echte Lazarus 'uit de doden zou opstaan' (vers 31) toen de Heiland hem tot leven bracht (zie Johannes 11). Later werd Jezus degene die bij de opstanding uit de dood herrees. Maar in beide gevallen verwierpen de Farizeeën en anderen het bewijs van de goddelijkheid van de Heiland, en zij bekeerden zich niet.

- Welke waarheid betreffende bekering kunnen we leren van wat Abraham in deze gelijkenis tegen de rijke man zei? (De cursisten kunnen verschillende waarheden noemen, maar zorg ervoor dat ze in ieder geval deze waarheid begrijpen: **bekering komt tot stand door geloof en gehoorzaamheid aan de woorden van de profeten, niet door het zien van wonderen of engelen.**)
- Waarom zou bekering door geloof en gehoorzaamheid aan de woorden van de profeten tot stand komen, en niet door het zien van wonderen of engelen?
- Wat kunnen we doen om ertoe bij te dragen dat anderen de woorden van de profeten geloven en naleven?
- Welke leringen van de profeten hebben jullie bekering beïnvloed?

Laat de cursisten in hun aantekenschrift of Schriftendagboek noteren hoe ze de leringen of het advies van de profeten beter kunnen geloven en naleven, waardoor hun bekering vollediger wordt. Moedig de cursisten aan om toe te passen wat ze hebben opgeschreven.

LES 55

Lukas 17

Inleiding

Jezus leert zijn discipelen hoe belangrijk het is om anderen te vergeven. Vervolgens vragen de apostelen of Hij hun geloof wil vergroten. Als reactie daarop vertelt de Heiland de gelijkenis van de Heer en de knecht. Later geneest Jezus tien melaatsen, maar slechts een van hen keert terug om Hem te bedanken. De Heiland wordt ondervraagd door de Farizeeën, en Hij vertelt ze over de komst van het koninkrijk van God.

Lessuggesties

Help de cursisten met het vervullen van hun rol

Richt u bij het voorbereiden van de lessen op de rol van de cursisten in het lokaal en niet slechts op wat u in de klas wilt doen. In plaats van te vragen: 'Wat zal ik vandaag in de les doen?' of 'Wat wil ik mijn cursisten leren?' kunt u de les ook voorbereiden met de gedachte 'Wat zullen mijn cursisten vandaag in de les doen?' 'Hoe kan ik mijn cursisten laten ontdekken wat ze moeten weten?'

Lukas 17:1–10

De apostelen vragen Jezus om hun geloof te vergroten

Laat de cursisten aan situaties denken waarin ze hun geloof moeten oefenen (zoals om een zegen vragen, tiende betalen, een les geven of een toespraak houden). Laat de cursisten vertellen wat ze bedacht hebben en zet hun antwoorden op het bord.

Laat de cursisten over de volgende vragen nadenken:

- Heb je ooit naar meer geloof verlangd? Zo ja, waar kwam dat verlangen dan uit voort?

Laat de cursisten bij hun studie van Lukas 17 letten op beginselen waarmee ze hun geloof kunnen vergroten.

Vat Lukas 17:1–2 samen door uit te leggen dat de Heiland heeft gewaarschuwd dat zij die andere mensen op een dwaalspoor brengen of tot zonde verleiden, verantwoording zullen moeten afleggen.

Laat de cursisten Lukas 17:3–4 doorlezen en een gebod opzoeken dat de Heiland zijn discipelen heeft gegeven waar geloof voor nodig is.

- Wat moesten de discipelen volgens vers 3 doen als iemand hen iets zou aandoen?
- Hoe vaak moesten de discipelen volgens vers 4 anderen vergeven? (U kunt uitleggen dat het antwoord van de Heiland een manier is om te zeggen dat we anderen moeten vergeven, ongeacht hoe vaak ze ons iets aandoen en zich bekeren.)
- Waarom kan het moeilijk zijn om iemand te vergeven die ons herhaaldelijk iets heeft aangedaan?

Laat een cursist Lukas 17:5 voorlezen. Laat de klas meelezen en opzoeken wat de apostelen van de Heiland verlangden toen Hij had gezegd dat ze anderen moesten vergeven.

- Wat verlangden de apostelen van de Heiland? (U kunt de cursisten aanmoedigen de woorden 'vermeerder ons het geloof' in hun Schriften te markeren.)
- Hoe kan het verlangen van de apostelen naar meer geloof in de Heer hen helpen het gebod te gehoorzamen om anderen te vergeven?

Vat Lukas 17:6 samen door uit te leggen dat de Heiland zijn apostelen vervolgens uitlegde dat geloof zo groot als een mosterdzaad wonderen tot stand kan brengen. Om de apostelen duidelijk te maken hoe ze hun geloof konden vergroten, vertelde Hij ze de gelijkenis van de heer en de knecht.

Zet de volgende onvolledige uitspraak op het bord: *Ons geloof zal toenemen als we …*

Laat enkele cursisten beurtelings een vers uit Lukas 17:7–10 voorlezen. Laat de klas meelezen en opzoeken wat een heer van zijn knecht verwacht.

- Wat verwachtte de heer van zijn knecht?

Leg uit dat in de tijd van de Bijbel een heer alle levensbenodigdheden voor zijn knechten verzorgde als de knechten getrouw hun werk deden. Daarom hoefde de heer de knecht niet te bedanken en zich niet schuldig te voelen als de knecht zijn taken had gedaan.

- In welke opzichten is onze hemelse Vader met de heer in deze gelijkenis te vergelijken? Wat verwacht Hij van ons? (Dat wij doen 'al wat [ons] opgedragen is' [vers 10].)

Maak de uitspraak op het bord als volgt af: *Ons geloof zal toenemen als we ernaar streven om alles te doen wat onze hemelse Vader van ons verwacht.*

Om de cursisten duidelijk te maken waardoor hun geloof nog meer kan worden vergroot, vraagt u:

- Wat moeten de knechten volgens vers 10 zeggen als ze hebben gedaan wat de Heer ze had opgedragen?
- Wat houdt het in om 'onnutte slaven' te zijn? (Het betekent dat hoe goed we de geboden ook onderhouden, we altijd bij God in de schuld staan.)
- Waarom staan we altijd bij onze hemelse Vader in de schuld, zelfs als we gehoorzaam zijn en rechtschapen leven? (Omdat onze hemelse Vader ons altijd zegent, kunnen we Hem nooit terugbetalen [zie Mosiah 2:20–26].)

Maak de uitspraak op het bord af zodat het volgende beginsel duidelijk wordt: **Ons geloof zal toenemen als we ernaar streven om alles te doen wat onze hemelse Vader van ons verwacht, en als we beseffen dat we altijd bij Hem in de schuld staan.** U kunt de cursisten aanmoedigen om dit beginsel in hun Schriften te noteren.

- Waarom neemt ons geloof toe als we ons best doen om alle geboden van onze hemelse Vader te gehoorzamen?

Laat de cursisten zich afvragen wanneer zij door het onderhouden van de geboden of gehoorzaam doen van hun taken een toename in geloof hebben gevoeld. Laat ze hun gedachten in hun aantekenschrift of Schriftendagboek noteren.

Laat de cursisten na verloop van tijd aan een andere cursist vertellen wat ze hebben opgeschreven. Vraag enkele cursisten om de klas over hun gedachten te vertellen.

Lukas 17:11–19

Jezus geneest tien melaatsen

Zet de volgende onvolledige uitspraak op het bord: *In de tijd van de Bijbel was het een groot probleem als je melaats was, omdat …*

Bespreek met de cursisten wat ze over melaatsheid weten door ze deze uitspraak te laten afmaken. De cursisten kunnen bijvoorbeeld zeggen dat melaatsheid tot misvorming en de dood kan leiden; dat melaatsen van de rest van de samenleving werden afgezonderd om de gezondheid van anderen te beschermen; en dat ze 'Onrein!' moesten roepen als anderen in hun buurt kwamen. (Zie 'Melaatsheid' in de Gids bij de Schriften.)

Laat een cursist Lukas 17:11–12 voorlezen. Laat de klas opzoeken wie Jezus tegenkwam toen Hij op weg naar Jeruzalem een dorp binnenging. Vraag de cursisten naar hun bevindingen.

- Hoe zouden jullie je gevoeld hebben als je als melaatse Jezus zag?

Laat een cursist Lukas 17:13–14 voorlezen. Laat de klas meelezen en opzoeken wat de melaatsen tegen de Heiland zeiden en hoe Hij daarop reageerde.

- Wat vroegen de melaatsen aan Jezus?
- Wat moesten ze van Jezus doen?

Leg uit dat er in de wet van Mozes stond dat melaatsen zich aan de priesters moesten tonen als ze genezen waren, zodat ze in de samenleving konden terugkeren (zie Leviticus 14).

- Wat gebeurde er toen de melaatsen daarheen gingen?
- Welk beginsel leren we van vers 14 over wat we moeten doen om de zegeningen van de Heer te ontvangen? (De cursisten moeten een beginsel als het volgende noemen: **we ontvangen de zegeningen van de Heer als we doen wat Hij ons heeft geboden.**)

Laat de cursisten zich afvragen hoe het moet zijn geweest om een van de melaatsen te zijn die werden genezen.

- Wat zouden jullie gedaan hebben zodra je besefte dat je van je melaatsheid was genezen?

Vraag enkele cursisten beurtelings een vers uit Lukas 17:15–19 voor te lezen. Laat de klas meelezen en opzoeken of een van de melaatsen anders reageerde dan de anderen.

- Wat deed de Samaritaanse melaatse om zijn dankbaarheid kenbaar te maken?

- Waarom zou Lukas hebben vermeld dat de dankbare melaatse een Samaritaan was — iemand waar de meeste Joden op neerkeken? Wat voegt dat detail toe aan ons begrip van dit verhaal?
- Welke waarheid kunnen we leren van de melaatse die terugkwam om de Heiland te bedanken? (De strekking van de woorden van de cursisten moet deze waarheid omvatten: **het is belangrijk om onze dankbaarheid te uiten voor de zegeningen die we ontvangen.**)
- Waarom is het belangrijk om God te bedanken voor de zegeningen die we ontvangen?
- In welke opzichten lijken we soms op de negen melaatsen?

Laat een cursist het volgende citaat van president Thomas S. Monson voorlezen:

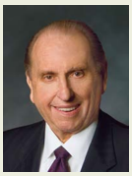

'Mijn broeders en zusters, denken we eraan om te danken voor de zegeningen die we krijgen? Als we oprecht dank geven, zien we niet alleen onze zegeningen beter in, maar ontsluiten we de deuren naar de hemel en voelen we Gods liefde voor ons.' ('De goddelijke gave van dankbaarheid', *Liahona*, november 2010, 87.)

- Wat was er volgens de Heiland in vers 19 met de melaatse gebeurd? (Zijn geloof had hem behouden.)
- In welke opzichten worden we behouden als we de Heer voor onze zegeningen bedanken?

Laat de cursisten in hun Schriftendagboek zegeningen van onze hemelse Vader opschrijven waar ze dankbaar voor zijn. Laat ze opschrijven hoe ze hun dankbaarheid voor die zegeningen kunnen tonen.

Lukas 17:20–37

Jezus vertelt over de komst van het Koninkrijk van God

Vat Lukas 17:20–37 samen door uit te leggen dat Jezus over zijn wederkomst vertelde.*Noot:* er zijn soortgelijke leringen behandeld in het lesmateriaal over Mattheüs 24 en Mattheüs naar Joseph Smith.)

U kunt tot slot uw getuigenis geven van de waarheden die in deze les aan bod zijn gekomen. Moedig de cursisten aan om die waarheden toe te passen.

Kerntekstenbeheersing

U kunt deze activiteit gebruiken om de cursisten een kerntekst uit het hoofd te laten leren.

Deel de klas op in groepjes van vier of vijf. Geef elk groepje een dobbelsteen en een potlood. (Als u geen dobbelsteen hebt, kunt u zes papiertjes, elk genummerd van 1 tot en met 6, in een envelop of zo doen.) Elke cursist heeft tevens een leeg vel papier nodig. Laat elk groepje om een tafel of in een kring gaan zitten. Laat ze de kerntekst die ze uit het hoofd gaan leren in hun Schriften opzoeken. Leg uit dat het doel van de activiteit is om als eerste van de groep de hele kerntekst op te schrijven.

Maar de cursisten mogen alleen dat ene potlood gebruiken dat aan elke groep is gegeven. Iemand komt in aanmerking om het potlood te gebruiken als hij of zij een 1 gooit (of het papiertje met nummer 1 trekt). Laat de leden van elke groep om de beurt met de dobbelsteen gooien (of een papiertje pakken en weer terugleggen). Als een cursist een 1 gooit, neemt hij of zij het potlood en begint de woorden van het vers op zijn of haar vel papier te schrijven terwijl hij de woorden uitspreekt. Ondertussen gooien de andere groepsleden met de dobbelsteen. Wanneer een andere cursist in de groep 1 gooit, krijgt die persoon het potlood van de vorige schrijver en begint het vers op zijn of haar vel papier op te schrijven terwijl hij of zij de woorden uitspreekt. De vorige schrijver gooit weer met de rest van de groep met de dobbelsteen. Wanneer een cursist in aanmerking komt voor het potlood en al een gedeelte van het vers heeft opgeschreven, moet die persoon het gedeelte voorlezen dat hij of zij al heeft genoteerd alvorens verder te schrijven. (Door de herhaling zullen de cursisten het vers uit het hoofd leren.) De activiteit is afgelopen zodra een cursist uit elk groepje de kerntekst volledig heeft opgeschreven.

Laat de klas het vers na de activiteit gezamenlijk opzeggen.

THUISSEMINARIELES

Lukas 10:38–17:37 (unit 11)

Lesmateriaal voor de thuisseminarieleerkracht

Samenvatting van dagelijkse thuisseminarielessen

De volgende samenvatting van de leerstellingen en beginselen die de cursisten bij hun studie van Lukas 10:38–17:37 (unit 11) geleerd hebben, is niet bedoeld om als onderdeel van uw les te worden behandeld. Uw les richt zich op slechts enkele van deze leerstellingen en beginselen. Volg de ingevingen van de Heilige Geest terwijl u nadenkt over de behoeften van uw cursisten.

Dag 1 (Lukas 10:38–12:59)

Uit de woorden van de Heiland tegen Martha hebben de cursisten geleerd dat als we ervoor kiezen om onszelf aan geestelijke zaken toe te wijden in plaats van aan aardse zorgen, we eeuwige zegeningen zullen ontvangen. Jezus heeft ook gezegd dat als we in gebed volharden en in tijden van nood om de zegeningen van onze hemelse Vader vragen, Hij op zijn tijd en wijze onze gebeden zal beantwoorden. Andere waarheden die de cursisten hebben geleerd: de Heer verbiedt ons om wereldse bezittingen te begeren. Als we Gods koninkrijk en zijn gerechtigheid zoeken, zal Hij in onze behoeften voorzien en voor ons een plaats in zijn koninkrijk bereiden.

Dag 2 (Lukas 13–15)

Uit deze hoofdstukken hebben de cursisten de volgende beginselen geleerd: als we mensen helpen die het minder hebben dan wij, zal de Heer ons bij de opstanding belonen. Als we andere prioriteiten boven de Heiland en zijn evangelie stellen, kunnen we belangrijke zegeningen mislopen. Discipelen van Jezus Christus moeten bereid zijn om alles op te offeren om Hem te volgen. Als we ertoe bijdragen dat anderen een verlangen krijgen om zich te bekeren, zullen wij vreugde ervaren en is er blijdschap in de hemelen.

Dag 3 (Lukas 16)

Van de gelijkenissen van de onrechtvaardige rentmeester, de rijke man en Lazarus hebben de cursisten geleerd dat als we ons verstandig op onze eeuwige toekomst voorbereiden en onze aardse rijkdommen rechtschapen gebruiken, we met eeuwige rijkdommen gezegend kunnen worden. Ze hebben ook deze beginselen geleerd: als we begerig zijn en onze aardse rijkdommen niet rechtschapen gebruiken, zullen we uiteindelijk spijt en leed ervaren. Bekering komt door geloof en gehoorzaamheid aan de woorden van de profeten tot stand, en niet door het zien van wonderen of engelen.

Dag 4 (Lukas 17)

In Lukas 17 vroegen de apostelen aan Jezus of Hij hun geloof wilde vergroten. De cursisten hebben geleerd dat ons geloof zal toenemen als we ernaar streven om alles te doen wat onze hemelse Vader van ons verwacht, en als we beseffen dat we altijd bij Hem in de schuld staan. De cursisten hebben ook geleerd dat we de zegeningen van de Heer ontvangen als we doen wat Hij ons heeft geboden. En het is belangrijk om onze dankbaarheid te uiten voor de zegeningen die we ontvangen.

Inleiding

De Heiland reageerde op de klachten van de Farizeeën dat Hij met tollenaars en zondaars omging door de gelijkenissen van het verloren schaap, de verloren penning en de verloren zoon te vertellen.

Lesideeën

Lukas 15

Jezus geeft de gelijkenissen van het verloren schaap, de verloren penning en de verloren zoon.

Vraag de cursisten aan het begin van de les of ze weleens iets hebben verloren dat waardevol voor hen was.

- Wat zou je ervoor over hebben gehad om het te vinden? Waarom?
- Wat zou het betekenen om geestelijk 'verloren' te zijn? (Zorg ervoor dat de cursisten begrijpen dat dit betrekking kan hebben op mensen die het herstelde evangelie van Jezus Christus nog niet hebben ontvangen of de leringen van het evangelie momenteel niet naleven.)

Laat de cursisten aan iemand denken die momenteel geestelijk verloren is. Laat ze zich afvragen wat voor gevoelens ze jegens die persoon hebben.

Leg uit dat Lukas 15 de leringen van de Heiland bevat over de mensen die geestelijk verloren zijn. Laat de cursisten in Lukas 15 waarheden opzoeken die betrekking hebben op de gevoelens van onze hemelse Vader voor de mensen die geestelijk verloren zijn, en wat onze verantwoordelijkheid jegens hen is.

Laat een cursist Lukas 15:1–2 voorlezen. Laat de klas meelezen en opzoeken waar de Farizeeën en schriftgeleerden over klaagden.

- Waarom klaagden de Farizeeën en schriftgeleerden?
- Wat onthult dat klagen over de Farizeeën en schriftgeleerden?

Leg uit dat de Heiland daar met drie gelijkenissen op reageerde: die van het verloren schaap, de verloren penning en de verloren zoon. Vraag de cursisten waarom het onderwerp van elke gelijkenis verloren ging en hoe het gevonden werd.

Leg uit dat de Heiland in de gelijkenissen van het verloren schaap en de verloren penning beschreef hoe de herder en de vrouw ijverig op zoek gingen totdat ze het kwijtgeraakte hadden gevonden.

Vraag een cursist Lukas 15:4–6, 8–9 voor te lezen. Laat de klas meelezen en opzoeken hoe de herder en de vrouw zich voelden toen ze het schaap en de penning hadden gevonden.

- Wat is het verschil tussen de manier waarop het schaap en de penning verloren gingen? (Het schaap ging door haar normale levenswijze verloren, buiten haar schuld om, maar de penning ging verloren door de onachtzaamheid of onoplettendheid van de eigenaar. [Zie David O. McKay, Conference Report, april 1945, 120–122].)

- Welk woord werd gebruikt om de gevoelens van de herder en de vrouw te beschrijven?

Laat de cursisten Lukas 15:7, 10 doorlezen en opzoeken waar de Heiland de vreugde van de herder en de vrouw mee vergeleek. (De vreugde in de hemel over een zondaar die zich bekeert.)

Leg uit dat de derde gelijkenis in Lukas 15 het verhaal is van een verloren zoon, zijn oudere broer en hun vader.

U kunt de cursisten in groepjes van drie verdelen. Geef elk groepje een kopie van het volgende uitreikblad. Laat de cursisten Lukas 15:11–32 in hun groepje voorlezen. Laat één cursist de gelijkenis vanuit het perspectief van de verloren zoon bekijken, de tweede cursist vanuit het perspectief van de vader, en de derde cursist vanuit het perspectief van de oudere broer.

Als de cursisten klaar zijn met lezen, laat u ze in hun groepjes de vragen op het uitreikblad beantwoorden.

In plaats van de cursisten de gelijkenis te laten lezen, kunt u de video 'The Prodigal Son' (5:35) uit *The Life of Jesus Christ Bible Videos* laten zien. Geef elke cursist een kopie van het volgende uitreikblad en laat de cursisten aan de hand van de video de vragen beantwoorden. Deze video is beschikbaar op LDS.org.

De gelijkenis van de verloren zoon

De verloren zoon

- Hoe ben je tot jezelf gekomen, of hoe heb je de afschuwelijke situatie herkend waarin je je bevond?
- Hoe had je verwacht dat je vader op je terugkomst zou reageren?
- Wat zou je gedacht of gevoeld hebben als je vader je zo zou behandelen?

De vader

- Wat zou je gedacht of gevoeld hebben terwijl je jongste zoon weg was?
- Waarom zou je je verloren zoon op die manier welkom heten?
- Hoe bracht je je oudere zoon tot inzicht toen hij zich stoorde aan de manier waarop je zijn jongere broer behandelde?

De oudere broer

- Wat zou je gedacht of gevoeld hebben toen je jongere broer weg was?
- Waarom was het moeilijk om blij te zijn met de terugkeer van je broer?
- Wat voor zegeningen heb je ontvangen omdat je trouw aan je vader was?

- Waarom was de verloren zoon verloren gegaan? (In tegenstelling tot het schaap en de penning was de verloren zoon door zijn eigen opstandigheid verloren gegaan.)

- Wat kunnen we leren over de reactie van onze hemelse Vader op mensen die zich bekeren nu we weten dat de vader in deze gelijkenis onze hemelse Vader voorstelt? (De cursisten moeten dit beginsel goed begrijpen: **als we bij onze hemelse Vader terugkeren door ons te bekeren en Hem om vergeving te vragen, zal Hij Zich verheugen en ons met open armen ontvangen.** Zet dit beginsel op het bord.)
- Hoe kan dit beginsel de mensen helpen die geestelijk verloren zijn?

Herinner de cursisten aan de oudere broer in de gelijkenis.

- Waarom zou de oudere broer boos zijn geweest?

Laat een cursist het volgende citaat van ouderling Jeffrey R. Holland van het Quorum der Twaalf Apostelen voorlezen en laat de klas opletten waarom de oudere broer boos was:

'Hij heeft het gevoel dat hij niet wordt gewaardeerd. En door zijn zelfmedelijden vergeet deze plichtsgetrouwe zoon even — en hij is *bijzonder* plichtsgetrouw — dat hij nog nooit verdorvenheid, wanhoop, angst of zelfhaat heeft gekend. Hij vergeet zelfs dat elk kalf op de boerderij al van hem is, evenals alle kleding in de kast en elke ring in de la. Hij vergeet even dat zijn getrouwheid altijd beloond is en dat zal blijven. […]

'Hij die bijna alles heeft, en die dat door hard werken heeft verdiend, ontbeert die ene eigenschap waardoor hij de volledige man van de Heer wordt die hij bijna is. Hij heeft nog niet het medeleven, de barmhartigheid, de ruimdenkendheid van inzicht ontwikkeld om te beseffen dat *dit geen rivaal is die terugkeert*. Het is zijn broer. […]

'Deze jongere broer was een gevangene — een gevangene van zonde, van dwaasheid en van een varkensstal. Maar de oudere broer was ook in zekere mate ingesloten. Hij was nog niet in staat om uit zijn eigen gevangenis te ontsnappen. Hij werd achtervolgd door het monster van de afgunst. Hij had ten onrechte het gevoel dat zijn vader hem over het hoofd zag en dat hij door zijn broer uit zijn recht werd ontzet.' ('The Other Prodigal', *Ensign*, mei 2002, 63.)

- Waarom was de oudere broer volgens ouderling Holland zo boos? In welke opzichten was de oudere broer ook verloren?
- Wat mogen we niet vergeten als we zien dat God barmhartig is en de mensen zegent die zich bekeren en tot Hem terugkeren?
- Welk beginsel kunnen we van deze gelijkenis leren om meer op onze hemelse Vader te gaan lijken? (De strekking van de antwoorden van de cursisten dient het volgende beginsel te omvatten: **we kunnen meer op onze hemelse Vader gaan lijken als we barmhartig en vreugdevol op de bekering van anderen reageren.**)

Herinner de cursisten aan de persoon die geestelijk verloren was, aan wie zij aan het begin van de les dachten. Vraag ze om zich met met een gebed in hun hart af te vragen hoe ze die persoon kunnen helpen, zodat hij of zij zich kan bekeren en dichter tot onze hemelse Vader kan komen. Laat ze zich ook afvragen in hoeverre zij zelf verloren zijn en zich moeten bekeren en tot de Heiland terugkeren.

Volgende unit (Lukas 18–Johannes 1)

Laat de cursisten over een moment nadenken waarop zij slecht behandeld werden en hoe dat voelde. Leg uit dat als ze de volgende unit bestuderen, zij leren hoe de Heiland reageerde op de mensen die Hem verkeerd behandelden. Laat ze op andere details in het verslag van Lukas over het lijden van Jezus Christus in Gethsémané letten en opzoeken wat Jezus na zijn opstanding at.

LES 56

Lukas 18–21

Inleiding

Als Jezus Christus voor de laatste keer in zijn aardse leven naar Jeruzalem reist, verkondigt Hij zijn evangelie en verricht Hij wonderen onder de mensen. Hij rijdt triomferend Jeruzalem in, reinigt opnieuw de tempel en onderwijst de mensen.

Lessuggesties

Lukas 18–21

De Heiland predikt onderweg naar Jeruzalem

Leg aan de cursisten uit dat ze al tijdens hun studie van Mattheüs en Markus iets geleerd hebben over veel van de gebeurtenissen in Lukas 18–21. Om twee van deze gebeurtenissen door te nemen, laat u de volgende platen zien: Christus en de rijke jongeling (*Evangelieplatenboek* [2009], nr. 48; zie ook LDS.org) en De intocht in Jeruzalem (*Evangelieplatenboek,* nr. 50). Laat enkele cursisten deze verhalen voor de klas samenvatten en uitleggen wat ze zich van deze verhalen herinneren.

U kunt de volgende samenvatting van Lukas 18–21 gebruiken als de cursisten hulp nodig hebben om zich deze verhalen te herinneren.(*Noot:* om er zeker van te zijn dat de cursisten begrijpen wanneer de gebeurtenissen van deze les in het leven van de Heiland plaatsvonden, kunt u ze de grafiek *De aardse bediening van Jezus Christus in een oogopslag* in het aanhangsel van dit lesmateriaal laten zien.)

Toen Jezus Christus voor de laatste keer in zijn aardse bediening naar Jeruzalem reisde, vertelde Hij enkele gelijkenissen en genas Hij veel mensen. Hij moedigde de rijke jongeman aan om al zijn bezittingen aan de armen te geven en Hem te volgen. Hij genas een blinde. Ondanks bespotting at Hij bij de oppertollenaar in Jericho.

Hij kwam in Jeruzalem aan en te midden van lofprijzingen reed Hij de stad binnen. Hij wierp opnieuw de geldwisselaars uit de tempel, onderwees de mensen en beantwoordde vragen van overpriesters en schriftgeleerden. Hij prees een weduwe die haar twee penninkjes in de schatkist van de tempel wierp. En Hij vertelde zijn discipelen over zijn wederkomst.

Leg uit dat de meeste verslagen die de cursisten gedurende deze les bestuderen, uniek zijn voor het evangelie van Lukas.

Om de cursisten op de studie van deze verslagen voor te bereiden, zet u de volgende vragen op het bord:

Uit welke handelingen kan blijken dat iemand oprecht dichter tot de Heer wil komen?

Uit welke handelingen blijkt of hij of zij oprecht vergeving wil ontvangen of naar de hulp van de Heer verlangt?

Laat de cursisten tijdens hun studie van de volgende verhalen uit de geschriften van Lukas over deze vragen nadenken .

Zet de volgende tekstverwijzingen op het bord: *Lukas 18:1–8; Lukas 18:9–14; Lukas 18:35–43; Lukas 19:1–10.* Leg uit dat er in deze teksten gelijkenissen en gebeurtenissen uit de laatste reis van de Heiland naar Jeruzalem staan.

Geef elke cursist een van de tekstverwijzingen die op het bord staan, of deel de klas op in vier groepen en geef elke groep een van de verwijzingen op het bord. Laat elke cursist of groep de aan hen toegewezen teksten doorlezen en zich voorbereiden om het verhaal of de gelijkenis na te spelen. (Als u de cursisten niet in groepjes verdeelt, kunt u al deze verslagen als klas naspelen. Als u ervoor kiest om de verhalen niet na te laten spelen, kunt u de cursisten de teksten aan de hand van de volgende vragen laten bestuderen en ze vervolgens aan elkaar laten vertellen wat ze geleerd hebben.) Leg uit dat één cursist in de klas of groep de verteller is en de teksten voorleest, terwijl de rest van de klas of groep het verhaal naspeelt. Uit eerbied en respect voor de Heiland laat u de cursisten die Lukas 18:35–43 en Lukas 19:1–10 naspelen, dat doen zonder dat iemand Jezus Christus speelt. Laat de verteller de woorden van Jezus voorlezen en laat de acteurs doen alsof Hij ook gespeeld wordt.

Toon eerbied en respect voor de Heer, Jezus Christus.

Om Jezus Christus te respecteren, is de kerk heel voorzichtig met het afbeelden van de Heiland in kunst en spelen van zijn rol op het toneel. Ook wij moeten tijdens de les eerbied voor Hem hebben. Vermijd alle oneerbiedige voorstellingen van de Heiland. Wie zijn stem voorleest, doet dat uitsluitend zoals zijn woorden in de Schriften staan vermeld.

Wanneer de groepen zich voorbereiden, laat u ze de volgende vragen bespreken en ervoor zorgen dat ze klaar zijn om na het naspelen van het tafereel de vragen van

de klas te beantwoorden. (U kunt deze vragen op het bord noteren of ze op een uitreikblad aan de cursisten geven.)

- Wat verlangde de hoofdpersoon (weduwe, tollenaar, blinde of Zacheüs) in dit verhaal?
- Wat deed de hoofdpersoon waaruit blijkt dat zijn of haar verlangen oprecht was?
- Wat gebeurde er door de getrouwe handelingen van de hoofdpersoon?
- Welke beginselen of leerstellingen kun je in dit verhaal vinden?

Na enige tijd laat u de klas of elke groep hun verhaal uitbeelden terwijl de verteller de teksten voorleest. Terwijl de klas toekijkt, of in hun Schriften meeleest, laat u de cursisten zich afvragen wat we uit elk verhaal kunnen leren over het oefenen van ons geloof in de Heer. Na elk toneelstukje laat u de klas of groep iets over hun antwoorden op de voorgaande vragen vertellen. Laat ze op het bord de beginselen en leerstellingen noteren die ze hebben gevonden.

Als de groepen verslag hebben uitgebracht over hun antwoorden op de vragen, stelt u de volgende vragen:

- Welke overeenkomsten zag je in het gedrag van elke hoofdpersoon? (Ze gaven allemaal blijk van volharding of oprechtheid om hun verlangens te realiseren.)
- Wat kunnen we uit dat gedrag leren over het oefenen van ons geloof in de Heer?
- Wat voor overeenkomsten heb je gezien tussen wat de hoofdpersonen door hun handelingen ontvingen? (Ze ontvingen allemaal hulp of barmhartigheid.)

Vraag de cursisten naar een beginsel dat uit de overeenkomsten tussen de verhalen blijkt. (De cursisten kunnen verschillende beginselen noemen, maar zorg ervoor dat ze begrijpen dat **als we oprecht en volhardend zijn in het oefenen van ons geloof in de Heer, we zijn barmhartigheid kunnen ontvangen.** Zet dit beginsel op het bord.

Laat een cursist het volgende citaat van ouderling David A. Bednar van het Quorum der Twaalf Apostelen voorlezen: Laat de klas opletten waaruit blijkt of iemand geloof in de Heer oefent.

'Echt geloof heeft de Heer Jezus Christus tot middelpunt en leidt altijd tot rechtvaardige handelingen.' ('Bidden in geloof', *Liahona*, mei 2008, 95.)

Verwijs de cursisten naar de vragen die aan het begin van de les op het bord zijn gezet. Laat de cursisten met een andere cursist de antwoorden op die vragen bespreken.

- Wat zijn enkele manieren waarop we nu geloof in God kunnen oefenen?

Laat een cursist het volgende citaat van ouderling Bednar voorlezen. Laat de klas opletten wat het betekent om de barmhartigheden van de Heer te ontvangen:

'De tedere barmhartigheden des Heren zijn de persoonlijke en geïndividualiseerde zegeningen, kracht, bescherming, zekerheid, leiding, tedere zorg, troost, steun en gaven van de Geest die we van en door de Heer Jezus Christus ontvangen.' ('De tedere barmhartigheden des Heren', *Liahona*, mei 2005, 99.)

Laat de cursisten de volgende vragen in hun aantekenschrift of Schriftendagboek beantwoorden. (U kunt de vragen ook op het bord zetten.)

- Hoe hebben jullie, of mensen die je kent, geloof in Jezus Christus geoefend? Welke barmhartigheden heb je toen ervaren?
- Vraag je af hoe groot je verlangen naar de hulp van de Heer en zijn barmhartigheden is. Hoe ga je je geloof in de Heer oefenen zodat je zijn barmhartigheden kunt ontvangen?

Laat daarna enkele cursisten die dat willen, vertellen wat ze hebben opgeschreven. Herinner ze eraan om niet over dingen te praten die te persoonlijk zijn. U kunt ook over een ervaring met het beginsel vertellen en uw getuigenis van de waarheid ervan geven.

LES 57

Lukas 22

Inleiding

Tegen het einde van zijn aardse bediening stelt Jezus het avondmaal in, leert Hij zijn discipelen dat ze anderen moeten dienen, en gebiedt Hij Petrus om zijn broeders te versterken. Het zoenoffer van de Heiland begint in de hof van Gethsémané. Hij wordt gearresteerd en voor Kajafas gebracht. Terwijl de Heiland wordt verhoord, verloochent Petrus Hem.

Lessuggesties

Lukas 22:1–38

De Heiland stelt het avondmaal in en geeft zijn apostelen instructies

Laat de cursisten zich voorstellen (of laat twee cursisten het uitbeelden) dat ze samen met een familielid op de grond zitten. Het familielid wil opstaan en vraagt om hulp.

- Hoe goed kun je hem of haar helpen als je op de grond blijft zitten?
- Hoe anders zou het zijn als je als eerste zou opstaan?

Leg uit dat we aan de hand van deze gelijkenis beter kunnen begrijpen hoe we anderen geestelijk kunnen opbouwen.

Laat de cursisten tijdens hun studie van Lukas 22 waarheden opzoeken waarmee ze anderen geestelijk kunnen opbouwen.

Vat Lukas 22:1–30 samen door de cursisten eraan te herinneren dat de Heiland tegen het einde van zijn aardse bediening samen met zijn apostelen het Pascha vierde. De Heiland maakte toen bekend dat een van zijn discipelen Hem zou verraden. Hij stelde de verordening van het avondmaal in. Hij gebood het te bedienen ter gedachtenis van Hem en Hij zei tegen zijn apostelen dat zij die anderen dienen, de belangrijksten zijn. De Heiland prees zijn apostelen omdat zij bij Hem bleven. Hij beloofde hen dat zij op een dag op een troon zouden zitten en de twaalf stammen van Israël zouden oordelen.

Laat een cursist Lukas 22:31–32 voorlezen. Laat de klas meelezen en opzoeken wat de Heiland tegen Simon Petrus zei. Laat een cursist vers 31 en 1 Petrus 5:8 voorlezen.

- Wat wilde Satan volgens de Heiland bereiken? (Satan wilde Petrus en de heiligen als tarwe ziften.)

Leg uit dat tarwe wordt gezift door de korrels van de rest van de tarwe te scheiden.

- Wat hebben jullie over Petrus geleerd waaruit blijkt dat hij al een getuigenis had? (Herinner de cursisten er zo nodig aan dat Petrus al had getuigd dat Jezus de Christus, de Zoon van God, is [zie Mattheüs 16:13–17].)
- Wat moest Petrus volgens vers 32 nog doen voordat hij zijn broeders kon versterken?

- Wat is het verschil tussen een getuigenis van het evangelie en bekering tot het evangelie? (Een getuigenis van het evangelie houdt in dat we van de Heilige Geest een geestelijke bevestiging van de waarheid hebben ontvangen. [Zie Gids bij de Schriften, 'Getuigenis', scriptures.lds.org]. Bekering tot het evangelie betekent 'een bewust besluit om onze gedachten, ons hart, en ons leven zodanig te veranderen dat ze in overeenstemming zijn met de wil van God.' (Zie Handelingen 3:19). [Gids bij de Schriften, 'Bekeren, bekering',scriptures.lds.org.)
- Wat kunnen we volgens de woorden van de Heer tegen Petrus doen wanneer we tot het evangelie zijn bekeerd? (De cursisten kunnen verschillende woorden gebruiken, maar zorg ervoor dat ze dit beginsel goed begrijpen: **Als we tot het evangelie van Jezus Christus zijn bekeerd, kunnen we anderen versterken.** U kunt de cursisten aanmoedigen om de woorden te markeren die deze waarheid in vers 32 weergeven.

Laat een cursist Lukas 22:33–34 voorlezen. Laat de klas meelezen en opzoeken hoe Petrus reageerde toen de Heiland hem aanmoedigde om zich te bekeren en zijn broeders te versterken.

- Hoe reageerde Petrus op de aanmoediging van de Heiland?
- Wat zou Petrus volgens de Heer doen?

Leg uit dat er in Mattheüs 26 een uitgebreidere versie van dit verslag staat. Laat een cursist Mattheüs 26:35 voorlezen. Laat de klas meelezen en opzoeken wat Petrus tegen de Heiland zei toen hij die profetie hoorde.

- Hoe reageerde Petrus toen hij die profetie hoorde?
- Wat kunnen we van de reactie van Petrus leren over wat volgens hem de kracht van zijn getuigenis was?

Lukas 22:39–53

De Heiland lijdt in Gethsémané, zweet grote druppels bloed en wordt door Judas verraden.

Lesgeven over het lijden van Jezus Christus in Gethsémané

Er zijn drie verslagen van de gebeurtenissen in Gethsémané. In dit lesmateriaal is de les over Mattheüs 26 gericht op de onderwerping van de Heiland aan de wil van de Vader. De les over Markus 14 is gericht op het lijden van Jezus in Gethsémané. In de les over Lukas 22 wordt nadruk gelegd op de hevigheid van zijn lijden. Als u de cursisten deze unieke aspecten van de verzoening bijbrengt, kunnen ze bij het bestuderen van elk verslag een andere ervaring hebben.

Leg uit dat de Heiland en zijn apostelen na het Pascha naar de hof van Gethsémané gingen. Vraag enkele cursisten beurtelings een vers uit Lukas 22:39–43 voor te lezen. Laat de klas meelezen en opzoeken wat de Heiland deed toen Hij in de hof van Gethsémané kwam. Vraag de cursisten naar hun bevindingen.

- Wie gaf de Heiland volgens vers 43 de kracht om de wil van de Vader te doen?

- Welke waarheid kunnen we uit dit verhaal leren over wat onze hemelse Vader voor ons zal doen als wij proberen zijn wil te doen? (De cursisten kunnen verschillende waarheden noemen, maar zorg ervoor dat ze goed begrijpen dat **als we bereid zijn om onze hemelse Vader te gehoorzamen, Hij ons de kracht zal geven om zijn wil te doen.**)
- Hoe kan onze hemelse Vader ons versterken?

Leg uit dat we van onze hemelse Vader meestal geen hulp in de vorm van engelen krijgen, maar dat Hij ons zal helpen op een manier die volgens Hem het beste voor ons is. Laat de cursisten zich afvragen wanneer zij door onze hemelse Vader gesterkt werden toen ze probeerden zijn wil te doen.

Leg uit dat het verslag van het lijden van de Heiland in de hof van Gethsémané in Lukas een belangrijk detail bevat dat niet in de verslagen van Mattheüs en Markus voorkomt. Laat een cursist Lukas 22:44 voorlezen. Laat de klas meelezen en opzoeken hoe Lukas het lijden in de hof van Gethsémané heeft beschreven.

- Hoe heeft Lukas het lijden van de Heiland in Gethsémané beschreven? (U kunt de cursisten de woorden in vers 44 laten markeren die de volgende waarheid beschrijven: **Jezus Christus zweette grote druppels bloed toen Hij in de hof van Gethsémané leed.** U wilt waarschijnlijk uitleggen dat dit aspect van het lijden van de Heiland al meer dan een eeuw daarvoor was geprofeteerd [zie Mosiah 3:7].)

Om de cursisten meer begrip van het lijden van de Heiland bij te brengen, legt u uit dat de Heiland zijn eigen lijden in een openbaring aan de profeet Joseph Smith heeft beschreven (zie Leer en Verbonden 19). U kunt de cursisten aanmoedigen om in hun Schriften Leer en Verbonden 19:18 en Lukas 22:44 naar elkaar te laten verwijzen. Laat een cursist Leer en Verbonden 19:18 voorlezen. Laat de klas meelezen en opzoeken hoe de Heiland zijn lijden heeft beschreven.

- Welke aanvullende details leren we over het lijden van de Heiland uit zijn eigen beschrijving in vers 18? (Het lijden van Jezus Christus heeft Hem 'van pijn [doen] sidderen en uit iedere porie bloeden, en naar lichaam en geest […] lijden.')
- Wat voor gedachten komen bij je op als je weet dat Jezus Christus zoveel voor je heeft geleden?

Vat Lukas 22:45–48 samen door uit te leggen dat de Heiland na zijn lijden in Gethsémané door Judas Iskariot werd verraden.

Laat een cursist Lukas 22:49–51 voorlezen. Laat de klas meelezen en opzoeken wat Petrus deed toen de overpriesters en anderen Jezus kwamen arresteren (zie Johannes 18:10, het enige verslag waarin staat dat Simon Petrus de apostel was die het oor van de dienaar afsloeg).

- Wat deed Petrus de dienaar van de hogepriester aan?
- Wat is er zo opmerkelijk aan wat de Heiland voor de dienaar deed?

Vat Lukas 22:52–53 samen door uit te leggen dat de Heiland vroeg waarom de overpriesters en anderen Hem 's avonds kwamen arresteren en niet overdag, toen Hij in de tempel was.

Lukas 22:54–71

Jezus wordt door het Sanhedrin veroordeeld en Petrus verloochent Hem

Vat Lukas 22:54 samen door uit te leggen dat toen de Heiland naar het huis van de hogepriester werd gebracht, Petrus Hem volgde.

Deel de cursisten op in tweetallen. Geef elk koppel een kopie van het volgende schema (of zet het op het bord). Laat de cursisten de teksten in het schema doorlezen en met hun partner het schema invullen.

Lukas 22:54–60

	Wat gebeurde er met Petrus?	Wat zei Petrus?
Lukas 22:55–57		
Lukas 22:58		
Lukas 22:59–60		

- Waarom zou Petrus in de verleiding zijn gekomen om te ontkennen dat hij Jezus kende?

Laat een cursist Lukas 22:61–62 voorlezen. Laat de klas meelezen en opzoeken wat er gebeurde toen Petrus de Heiland had verloochend.

- Wat gebeurde er toen Petrus de Heiland had verloochend?

Laat zo mogelijk de plaat *Peter's Denial [De verloochening door Petrus],* van Carl Heinrich Bloch zien. Deze plaat is beschikbaar op LDS.org.

- Als jullie Petrus waren geweest, wat voor gedachten en gevoelens zou je dan hebben gehad toen de Heiland naar je keek? Waarom?
- In welk opzicht geeft de ervaring van Petrus het verschil aan tussen een getuigenis van het evangelie en bekering tot het evangelie?

Leg uit dat Petrus wel een getuigenis van het evangelie had, maar niet volledig tot bekering was gekomen. Maar hij herkende zijn zwakheid, kwam volledig tot bekering en wijdde zijn leven toe aan God en de verkondiging van het evangelie.

- Wat kunnen we van het voorbeeld van Petrus leren?

Vat Lukas 22:63–71 samen door uit te leggen dat de Heiland door de overpriesters werd bespot en geslagen.

Peter's Denial, Carl Heinrich Bloch. Met dank aan het Nationaal Historisch Museum in Kasteel Frederiksborg te Hillerød (Denemarken). Kopiëren niet toegestaan.

Moedig de cursisten tot slot aan om in hun aantekenschrift of Schriftendagboek te noteren wat ze kunnen doen om zich werkelijk tot het evangelie van Jezus Christus te bekeren. Vraag ze om deze week een van die dingen te doen.

LES 58

Lukas 23

Inleiding

De Heiland wordt door Pontius Pilatus en Herodes verhoord. Geen van deze mannen vindt dat Hij schuldig is aan de misdaden waarvan de Joden Hem beschuldigen, maar Pilatus geeft toch toestemming om Hem te kruisigen. Jezus vergeeft de Romeinse soldaten die Hem kruisigen en spreekt met een misdadiger die ook gekruisigd wordt. Na de dood van Jezus legt Jozef van Arimathea zijn lichaam in een graf.

Lessuggesties

Lukas 23:1–25

De Heiland wordt door Pilatus en Herodes verhoord

Zet vóór de les de volgende vragen op het bord:

> *Zijn jullie weleens door andere mensen in woord of daad verkeerd behandeld?*
>
> *Hoe reageerde je in die situatie?*

Laat de cursisten aan het begin van de les over de vragen op het bord nadenken.

Laat de cursisten tijdens hun studie van Lukas 23 een waarheid opzoeken met behulp waarvan ze kunnen weten wat ze moeten doen als ze door anderen niet goed behandeld worden.

Herinner de cursisten eraan dat toen Jezus in Gethsémané had geleden, de overpriesters hem arresteerden en Hem ter dood veroordeelden. Leg uit dat Jezus vanaf dat moment tot aan zijn dood met de volgende mensen sprak: Pontius Pilatus, Herodes, een groep getrouwe vrouwen, Romeinse soldaten en twee misdadigers die aan weerszijden van Hem gekruisigd zouden worden. Pontius Pilatus was een Romeinse heerser in het gebied Judea, waarin de hoofdstad Jeruzalem lag; Herodes (die ook Johannes de Doper had gedood) heerste onder Romeins toezicht over de gebieden Galilea en Perea (zie Lukas 3:1).

Deel de klas op in koppels en laat elk koppel Lukas 23:1–11 doorlezen en de verschillen opzoeken tussen de antwoorden van de Heiland op de vragen van Pontius Pilatus en zijn antwoorden op de vragen van Herodes.

Laat de cursisten met hun partner de antwoorden op de volgende vragen bespreken:

- In welke opzichten verschilden de antwoorden van Jezus op de vragen van Pilatus en de vragen van Herodes?
- Waarom kan Pilatus verbaasd zijn geweest over de antwoorden van de Heiland?
- Waarom kan Herodes teleurgesteld zijn geweest omdat de Heiland hem niet antwoordde?

Vat Lukas 23:12–25 samen door uit te leggen dat Pilatus en Herodes Hem niet schuldig bevonden. Daarom zei Pilatus tegen de menigte dat hij Jezus zou straffen en Hem dan zou vrijlaten. De mensen riepen dat ze wilden dat Barabbas zou worden vrijgelaten en dat Jezus moest worden gekruisigd. Pilatus liet Barabbas vrij en zei dat Jezus gekruisigd zou worden.(*Noot:* het verslag van Jezus bij Pilatus wordt uitvoeriger in de les over Johannes 18–19 behandeld.)

Lukas 23:26–56

Jezus wordt tussen twee misdadigers gekruisigd

Vat Lukas 23:26–31 samen door uit te leggen dat een grote groep getrouwe vrouwen, die al vanaf zijn bediening in Galilea bij Hem waren, weenden toen zij Jezus onderweg naar Golgotha volgden. Jezus zei dat zij niet om Hem moesten huilen maar om de dreigende verwoesting van Jeruzalem omdat de Joden hun Koning hadden verworpen.

Laat een cursist Lukas 23:32–34 voorlezen. Laat hem of haar ook Lukas 23:35 in de *Bijbelvertaling van Joseph Smith* (in de Gids bij de Schriften) voorlezen. Laat de cursisten meelezen en opzoeken wat de Heiland deed toen Hij aan het kruis werd genageld.

- Wat deed de Heiland toen Hij aan het kruis werd genageld? (U kunt de cursisten de woorden van de Heiland in vers 34 laten markeren.)
- Waarom is dat gebed van de Heiland zo opmerkelijk?
- Welk beginsel leren we van het voorbeeld van de Heiland over de manier waarop we moeten reageren als anderen ons mishandelen? (De cursisten kunnen verschillende woorden gebruiken, maar zorg ervoor dat ze deze waarheid goed begrijpen: **we kunnen het voorbeeld van Jezus Christus volgen door hen die ons mishandelen te vergeven.**)
- Wat houdt oprechte vergeving in?

U wilt wellicht uitleggen dat anderen vergeven niet inhoudt dat zij die tegen ons zondigen geen verantwoording voor hun daden hoeven af te leggen. En het betekent ook niet dat we onszelf in situaties moeten begeven waarin anderen ons kunnen blijven mishandelen. Maar vergeving houdt in dat wij de mensen die ons mishandelen liefhebben, en dat we geen haatgevoelens jegens hen hebben. (Zie Gids bij de Schriften, 'Vergeven', scriptures.lds.org.)

Laat de cursisten zich afvragen of er iemand is die zij moeten vergeven. Bespreek dat het soms moeilijk is om een ander te vergeven. Laat een cursist het volgende citaat van president Gordon B. Hinckley voorlezen. Laat de klas opletten wat ze kunnen doen als ze het moeilijk vinden om een ander te vergeven.

'Ik smeek u om de Heer om de kracht tot vergeving te vragen. […] Het is misschien niet makkelijk, en het zal misschien niet snel gaan. Maar als u er oprecht naar streeft en het ontwikkelt, *zal* het komen.' ('Of You It Is Required to Forgive', *Ensign*, juni 1991, 5.)

- Wat moeten we volgens president Hinckley doen als we het moeilijk vinden om een ander te vergeven?
- Denken jullie dat het kan helpen als we om kracht bidden?

Vraag de cursisten of ze weleens iemand vergeven hebben. Geef enkele cursisten de kans om over hun ervaringen te vertellen. (Laat ze geen namen noemen en herinner ze eraan om niet over dingen te praten die te persoonlijk zijn.)

Moedig de cursisten aan om het voorbeeld van Jezus Christus te volgen en de mensen te vergeven die hen iets aandoen. Moedig ze aan te bidden om de kracht en het vermogen om dat te doen.

Vat Lukas 23:35–38 samen door uit te leggen dat de Joodse leiders en Romeinse soldaten de Heiland bespotten toen Hij aan het kruis hing.

Laat de plaat 'De kruisiging' zien (*Evangelieplatenboek* [2009], nr. 57; zie ook LDS.org). Laat een cursist Lukas 23:39–43 voorlezen. Laat de klas meelezen en opzoeken hoe de twee misdadigers die aan weerszijden van de Heiland aan een kruis hingen Hem bejegenden.

- Hoe bejegenden de twee misdadigers de Heiland?
- Wat zou de ene misdadiger bedoeld hebben toen hij zei: 'Wij ontvangen straf overeenkomstig wat wij gedaan hebben' (vers 41)?
- Hoe reageerde de Heiland toen die misdadiger Hem vroeg om in het koninkrijk van God aan hem te denken?

Om er zeker van te zijn dat de cursisten goed begrijpen wat de Heiland bedoelde toen Hij tegen de misdadiger zei dat hij met Hem in het paradijs zou zijn, laat u een cursist het volgende citaat voorlezen:

'In de Schriften wordt het woord *paradijs* op verschillende manieren gebruikt. Ten eerste verwijst het naar een plek van vrede en geluk in de geestenwereld na dit leven, voorbehouden aan hen die zich hebben laten dopen en getrouw zijn gebleven. (Zie Alma 40:12; Moroni 10:34.) […]

'Ten tweede komt het woord *paradijs* voor in Lukas' verslag van Jezus' kruisiging. […] De profeet Joseph Smith heeft uitgelegd dat […] Jezus eigenlijk [heeft] gezegd dat de misdadiger met Hem in de geestenwereld zou zijn.' (Zie *Trouw aan 't geloof: evangeliewijzer* [2004], 129–129; zie ook *History of the Church,* 5:424–425.)

- Waar zou de misdadiger volgens de profeet Joseph Smith na zijn dood naartoe gaan? (De geestenwereld [zie Alma 40:11–14].)
- Welke waarheid kunnen we leren van de woorden van de Heiland dat de misdadiger met Hem in het paradijs zou zijn (Lukas 23:43)? (De strekking van de antwoorden van de cursisten moet de volgende waarheid omvatten: **de geesten van alle mensen gaan na de dood naar de geestenwereld.**)

Leg uit dat we aan de hand van andere teksten beter kunnen begrijpen wat er met de misdadiger en andere mensen zoals hij in de geestenwereld zou gebeuren. U kunt de cursisten vragen om Leer en Verbonden 138:28–32, 58–59 als kruisverwijzing in de kantlijn naast Lukas 23:43 te zetten.

Kruisverwijzingen

Een kruisverwijzing is een hulpmiddel bij onze Schriftstudie dat meer informatie over en inzicht in een tekst kan geven. Een kruisverwijzing is een manier om Schriftplaatsen met elkaar te verbinden, waardoor cursisten de tekst beter gaan begrijpen. De kruisverwijzingen die u als onderdeel van de les gebruikt, kunnen het begrip van de cursisten vergroten zonder de waarheden te herhalen die ze al hebben geleerd.

Leg uit dat Leer en Verbonden 138 een openbaring aan president Joseph F. Smith bevat, waarin de Heiland waarheden betreffende de geestenwereld openbaart. Aan de hand van die waarheden kunnen we beter begrijpen wat de Heiland bedoelde toen Hij zei: 'Heden zult u met Mij in het paradijs zijn' (Lukas 23:43).

Vraag enkele cursisten beurtelings een vers uit Leer en Verbonden 138:11, 16, 18, 28–32 voor te lezen. Laat de klas meelezen en opzoeken wat de Heiland deed toen Hij naar de geestenwereld ging.

- Wat deed de Heiland toen Hij naar de geestenwereld ging?
- Waar ging de Heiland volgens vers 29 niet naartoe toen Hij in de geestenwereld was?
- Wat moesten de rechtvaardige boodschappers van de Heiland doen?
- Welke waarheid kunnen we uit deze verzen leren? (De cursisten kunnen andere woorden gebruiken, maar moeten deze waarheid begrijpen: **onder toezicht van Jezus Christus verkondigen rechtvaardige boodschappers het evangelie in de gevangenis in de geestenwereld.**)

Laat een cursist het volgende citaat van broeder Alain A. Petion, voormalig gebiedszeventiger, voorlezen. Laat de klas goed opletten wat de boodschap van de Heiland voor de misdadiger aan het kruis kan hebben betekend.

'De Heiland antwoordde goedgunstig en gaf hem hoop. Die misdadiger begreep waarschijnlijk niet dat het evangelie in de geestenwereld aan hem verkondigd zou worden en dat hij de kans zou krijgen om in de geest naar God te leven. (Zie 1 Petrus 4:6; LV 138:18–34.) De Heiland gaf echt om de misdadiger die naast Hem hing; Hij geeft echt om de mensen die Hem liefhebben en proberen zijn geboden te onderhouden!' 'Words of Jesus: On the Cross', *Ensign*, juni 2003, 34.)

- Wat voor hoop geven de woorden in LV 138:29–32 ons betreffende alle mensen die zonder kennis van het evangelie zijn overleden?

Leg uit dat het evangelie wel aan deze misdadiger verkondigd zou worden, maar dat hij niet automatisch in Gods koninkrijk zou worden verlost.

Laat een cursist Leer en Verbonden 138:58–59 voorlezen. Laat de klas meelezen en opzoeken wat de misdadiger en anderen in de gevangenis in de geestenwereld moesten doen om verlost te worden.

- Wat zou de misdadiger, of een andere geest in de gevangenis in de geestenwereld, moeten doen om verlost te worden?
- Wat zal er met deze geesten gebeuren als ze zich bekeren en de tempelverordeningen ontvangen die voor hen worden verricht? (Geesten 'die zich bekeren, worden verlost door gehoorzaamheid aan de verordeningen van' de tempel, worden gereinigd door de verzoening en zullen hun 'loon ontvangen' [LV 138:58–59].)
- Hoe kunnen we de geesten helpen die, net als de misdadiger, verlost moeten worden? (We kunnen familiehistorisch werk doen en aan tempelverordeningen voor de doden deelnemen.)

Vat Lukas 23:44–56 samen door uit te leggen dat de Heiland aan het kruis overleed toen Hij had gezegd: 'Vader, in Uw handen beveel Ik Mijn geest' (vers 46). Jozef van Arimathea wikkelde het lichaam van de Heiland in linnen en legde Hem in een graf.

Geef tot slot van de les uw getuigenis van de waarheden in deze les.

LES 59

Lukas 24

Inleiding

Op de derde dag na de dood van Jezus Christus kondigen engelen bij het graf bij een groep vrouwen zijn opstanding aan. Als de discipelen de woorden van de vrouwen horen, twijfelen sommigen van hen aan de mogelijkheid dat de Heiland herrezen is. Twee discipelen reizen naar Emmaüs en spreken met Hem zonder de herrezen Heer te herkennen. Jezus verschijnt later aan zijn apostelen en anderen, laat zijn herrezen lichaam zien en geeft ze de opdracht om bekering te prediken en van Hem te getuigen.

Lessuggesties

Lukas 24:1–12

Engelen zeggen tegen een groep vrouwen dat Jezus Christus is herrezen.

Toon een deel van de video 'Jesus Is Laid in a Tomb' uit *The Life of Jesus Christ Bible Videos*. Pauzeer voordat de engelen tot de vrouwen spreken (tijdcode 0:00–2:27). Deze video is beschikbaar op LDS.org.

Als u de video niet kunt laten zien, laat de cursisten zich dan voorstellen dat ze bij het graf zijn waar Jezus was begraven en dat ze zien dat de steen voor de ingang is weggerold. Laat ze zich voorstellen wat ze dan zouden denken en voelen. Laat een cursist Lukas 24:1–4 voorlezen. Laat de klas meelezen en opzoeken wat de vrouwen ontdekten toen ze na drie dagen bij het graf kwamen.

Als u de video hebt laten zien, of de verzen 1–4 hebt laten voorlezen, vraagt u:

- Wat vonden de vrouwen bij het graf?
- Hoe zouden jullie reageren als je engelen bij het open graf zag?

Laat een cursist Lukas 24:5–8 voorlezen. Laat de klas meelezen en opzoeken wat de engelen tegen de vrouwen zeiden. Vraag de cursisten naar hun bevindingen.

Vat Lukas 24:9–10 samen door uit te leggen dat de vrouwen het graf verlieten en aan de discipelen vertelden wat ze hadden gezien en gehoord.

Laat een cursist Lukas 24:11 voorlezen. Laat de klas opletten hoe de apostelen op de woorden van de vrouwen reageerden. Vraag de cursisten naar hun bevindingen.

Leg uit dat Petrus en Johannes toen naar het graf renden en zagen dat het lichaam er niet meer was (zie Lukas 24:12; Johannes 20:1–4).

Lukas 24:13–32

Op weg naar Emmaüs spreekt de herrezen Heiland met twee discipelen

Laat de cursisten over een moment nadenken waarop zij, net als de discipelen, moeite met een evangeliebeginsel hadden.

Leg uit dat we van Lukas 24:13 leren dat twee discipelen 'diezelfde dag' Jeruzalem verlieten om de ongeveer elf kilometer naar 'Emmaüs' af te leggen. Als we hun ervaring op de weg naar Emmaüs bestuderen, kunnen we te weten komen hoe we ons getuigenis van Jezus Christus en zijn evangelie kunnen versterken.

Laat een cursist Lukas 24:14–17 voorlezen. Laat de klas meelezen en opzoeken wie met de twee discipelen meeliep.

- Wie voegde Zich bij discipelen toen zij onderweg waren?
- Waarom herkenden de discipelen Jezus niet?

Vertoon de video 'Christ Appears on the Road to Emmaus' (3:32) uit *The Life of Jesus Christ Bible Videos*, beschikbaar op LDS.org. Laat de cursisten opletten wat de discipelen van Jezus leerden toen ze samen met Hem onderweg waren zonder Hem te herkennen. Leg voordat u de video laat zien uit dat het gesprek in de video uit Lukas 24:17–33 is overgenomen, zodat de cursisten in hun Schriften kunnen meelezen. (Als u de video niet kunt laten zien, laat de cursisten dan om de beurt enkele verzen voorlezen.)

Wijs erop dat we in deze video niet horen wat Jezus de discipelen onderweg leert. Laat een cursist Lukas 24:27 voorlezen. Laat de klas meelezen en opzoeken wat Jezus zijn discipelen leerde.

- Wat leerde Jezus zijn discipelen? Welk hulpmiddel gebruikte Hij om over Zichzelf te vertellen?
- Wat voor invloed hadden de leringen van de Heiland volgens Lukas 24:32 op de twee discipelen?
- Wat zou het betekenen dat hun 'hart […] brandend in' hen was? (De Heilige Geest getuigde dat de leringen over Jezus in de Schriften waar zijn.)

Laat de cursisten zich afvragen wat de discipelen geleerd zullen hebben omdat Jezus de Schriften gebruikte om ze te onderwijzen, in plaats van aan hen te openbaren wie Hij was. U kunt enkele cursisten vragen wat zij daarvan vinden.

- Wat leren we uit deze teksten over de resultaten van onze eigen Schriftstudie? (Als de cursisten over die vraag hebben nagedacht, zet u het volgende beginsel op het bord: **Als we de Schriften bestuderen, nodigen we de Heilige Geest uit om van Jezus Christus te getuigen.**)
- Hoe kunnen we naast een brandend gevoel in ons hart beschrijven wat we voelen als de Heilige Geest van Jezus Christus getuigt?

Laat de cursisten een tekst opzoeken waar zij iets aan hebben gehad doordat de Heilige Geest erdoor van Jezus Christus getuigde. Laat ze iets over hun tekst vertellen en over de uitwerking van wat zij toen voelden. U kunt ook over een tekst vertellen waar u zelf iets aan hebt gehad.

Herinner de cursisten eraan dat hoewel het belangrijk is om het Nieuwe Testament als onderdeel van het seminarie te lezen, het nog veel belangrijker is om de Schriften zodanig te bestuderen dat de Heilige Geest ons getuigenis van de Heiland kan versterken.

Geef de cursisten een kopie van een boekenlegger met daarop de volgende uitspraak van ouderling D. Todd Christofferson van het Quorum der Twaalf Apostelen (of laat de cursisten de uitspraak op een blanco boekenlegger zetten):

'Het hoofddoel van alle Schriftuur is om onze ziel met geloof in God de Vader en in zijn Zoon Jezus Christus te vullen. […]

'Geloof krijgt men doordat de Heilige Geest tot onze ziel getuigt, van Geest tot geest, wanneer we het woord van God horen of lezen. En geloof zal rijpen als we ons blijven vergasten aan het woord. […]

'Bestudeer de Schriften zorgvuldig, weloverwogen. Denk na en bid over de Schriften. De Schriften zijn openbaring en zij zullen meer openbaring tot gevolg hebben.' (D. Todd Christofferson, 'De zegen van Schriftuur', *Liahona*, mei 2010, 34, 35.)

Laat een cursist de uitspraak van ouderling Christofferson voorlezen. Laat de cursisten meelezen en manieren opzoeken waarop zij hun Schriftstudie kunnen verbeteren.

Laat de cursisten een doel stellen om hun Schriften zodanig te bestuderen dat ze de Heilige Geest uitnodigen om hun geloof in en kennis van Jezus Christus te vergroten. U kunt ze aanmoedigen om dat doel achterop de boekenlegger te noteren zodat ze het als herinnering bij hun Schriftstudie kunnen gebruiken.

Lukas 24:33–53

Jezus verschijnt aan zijn discipelen en toont zijn herrezen lichaam

Laat twee cursisten met hun Schriften voor de klas komen om een rollenspel te spelen waarbij twee zendelingen bij iemand aanbellen. Laat ze aanbellen. Doe alsof u een deur opendoet en ze begroet. Laat ze zich voorstellen. Als ze dat gedaan hebben, zegt u iets als:

'Ik heb een vraag. Veel mensen die ik ken, geloven niet in een leven na de dood. Sommigen van hen zeggen dat ze in Jezus Christus geloven, maar ze geloven niet dat Hij met een stoffelijk lichaam is opgestaan. Ze zeggen dat Hij alleen als geest is blijven leven. Wat is uw mening over de opstanding van Jezus Christus?'

Geef de twee cursisten de tijd om die vraag te beantwoorden.

Leg uit dat Lukas 24:36–39 een kerntekst is en nuttig is om anderen over de opstanding van Jezus Christus te onderwijzen. Vertel de cursisten wat de context is door uit te leggen dat de discipelen die onderweg naar Emmaüs bij Jezus waren, meteen naar Jeruzalem teruggingen om de apostelen en andere discipelen over hun ervaring te vertellen (zie Lukas 24:33–35). Terwijl ze dat deden, verscheen de Heiland aan hen (zie vers 36).

Lukas 24:36–39 is een kerntekst. Als de cursisten de kernteksten bestuderen, zullen ze de basisleerstellingen beter begrijpen en anderen er beter in kunnen onderwijzen. U kunt de cursisten in overweging geven de kernteksten op zodanige wijze te markeren dat ze die makkelijk kunnen terugvinden. Verwijs naar het lesidee aan het eind van de les om de cursisten zich deze tekst eigen te laten maken.

Laat een van de cursisten die aan het rollenspel heeft deelgenomen Lukas 24:36–39 voorlezen. Laat de klas meelezen en bewijzen opzoeken dat Jezus letterlijk is herrezen en een lichaam van vlees en beenderen heeft.

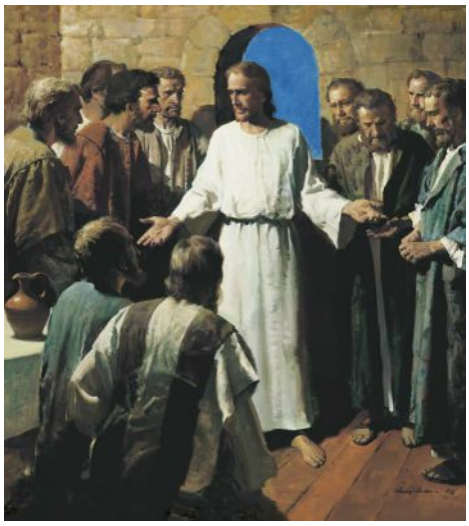

- Wat moesten de discipelen volgens Jezus doen zodat ze beter zouden begrijpen dat Hij niet alleen een geest was, maar een stoffelijk lichaam had? (U kunt de plaat Jezus toont zijn wonden laten zien [*Evangelieplatenboek* (2009), nr. 60; zie ook LDS.org].)
- Hoe zouden jullie je gevoeld hebben als je daar was toen Christus aan zijn discipelen verscheen?

Bedank de cursisten die aan het rollenspel hebben meegedaan. Laat een cursist Lukas 24:40–43 voorlezen. Laat de klas meelezen en opzoeken wat Jezus nog meer deed om te laten zien dat Hij een tastbaar (of stoffelijk) herrezen lichaam had.

- Wat deed de Heiland nog meer om te laten zien dat Hij een herrezen lichaam had?
- Welke beginselen kunnen we uit deze verzen halen? (De cursisten kunnen verschillende leerstellingen noemen, maar zorg ervoor dat ze goed begrijpen dat **Jezus Christus een herrezen lichaam van vlees en beenderen heeft.** Zet deze leerstelling op het bord.)
- Waarom is het belangrijk dat wij deze leer begrijpen en geloven?

Vraag een cursist de volgende uitspraak voor te lezen:

'Dankzij de verzoening van Jezus Christus zullen alle mensen herrijzen uit het graf — verlost van de lichamelijke dood (zie 1 Korintiërs 15:22). De opstanding is de hereniging van de geest met het lichaam in een volmaakte, onsterfelijke gedaante. We zijn niet langer onderhevig aan ziekte en dood (zie Alma 11:42–45). […]

'Inzicht in en een getuigenis van de opstanding kan u hoop en perspectief schenken in momenten van moeilijkheden, ontberingen en triomfen. U kunt troost vinden in de zekerheid dat de Heiland leeft en dat Hij door zijn verzoening "de banden des doods verbreekt, zodat het graf geen overwinning zal hebben, en de prikkel des doods zou worden verzwolgen in de hoop op heerlijkheid" (Alma 22:14).' (*Trouw aan het geloof: evangeliewijzer* [2004], 125, 126.)

- Kunnen jullie enkele voorbeelden van beproevingen noemen die we met de hoop op onze eigen opstanding kunnen doorstaan?

Laat enkele cursisten hun getuigenis geven van de opstanding van de Heiland en uitleggen waarom de leer van de opstanding zo belangrijk voor hen is.

Laat een cursist Lukas 24:44–53 voorlezen. Laat de klas op de woorden van de Heiland letten alsof zij deel uitmaakten van de groep discipelen die bij Hem was. Laat ze zich afvragen welke leringen het belangrijkst voor hen waren geweest. Laat enkele cursisten vertellen wat ze van deze teksten vinden.

Geef tot slot uw getuigenis van de waarheden die u hebt behandeld.

Tekstenbeheersing — Lukas 24:36–39

Om de cursisten te helpen met het uit het hoofd leren van Lukas 24:36–39 deelt u de klas op in vier groepen. Geef elke groep een van deze teksten. Laat elke groep samen dat vers uit het hoofd leren. Na enkele minuten laat u elke groep, in de juiste volgorde, hun vers opzeggen. U kunt de cursisten vragen om tijdens de volgende lesperioden hun verzen opnieuw op te zeggen totdat iedereen alle verzen kan opzeggen.

Introductie tot het heilig evangelie naar de beschrijving van Johannes

Waarom dit boek bestuderen?

In een periode van steeds meer vervolging tegen christenen, afval en geschillen over de aard van Jezus Christus, gaf de apostel Johannes zijn getuigenis van de Heiland. Cursisten die het evangelie van Johannes bestuderen, kunnen hun hemelse Vader door de bediening van zijn Zoon, Jezus Christus, beter leren kennen. In de kroniek van Johannes staat dat wie de leringen van Jezus Christus naleeft grote zegeningen, waaronder het eeuwige leven, kan ontvangen.

Wie heeft dit boek geschreven?

De apostel Johannes heeft dit boek geschreven. Hij noemt zichzelf in het boek de discipel 'die Jezus liefhad' (zie Johannes 13:23; 19:26; 20:2; 21:7, 20).

Johannes en zijn broer Jakobus waren vissers (zie Mattheüs 4:21). Vóór hij discipel en apostel van Jezus Christus werd, was Johannes blijkbaar een volgeling van Johannes de Doper. (Zie Johannes 1:35–40; Gids bij de Schriften, 'Johannes, zoon van Zebedeüs', scriptures.lds.org.)

Wanneer en waar is het geschreven?

We weten niet precies wanneer Johannes dit boek geschreven heeft. Men denkt dat het tussen 60 n.C. en 100 n.C. geschreven is. Volgens vroegchristelijke schrijvers in de tweede eeuw n.C. heeft Johannes het in Efeze in Klein-Azië (het hedendaagse Turkije) geschreven.

Voor wie is het geschreven en waarom?

Hoewel de woorden van Johannes voor iedereen bedoeld zijn, is zijn boodschap ook tot een specifieke doelgroep gericht. Ouderling Bruce R. McConkie van het Quorum der Twaalf Apostelen heeft gezegd: 'Het evangelie van Johannes is het verslag voor de heiligen; het is vooral het evangelie voor de kerk.' (*Doctrinal New Testament Commentary*, 3 delen [1965–1973], deel 1, 65.) Johannes zegt dat hij dit boek geschreven heeft om anderen over te halen te geloven 'dat Jezus de Christus is, de Zoon van God, en opdat u, door te geloven, het leven zult hebben in Zijn Naam' (Johannes 20:31). 'De gebeurtenissen uit Jezus' leven die [Johannes] beschrijft, zijn met dat doel in gedachten zorgvuldig geselecteerd en opgesteld.' (Bible Dictionary, 'John, Gospel of'.)

Wat zijn enkele onderscheidende kenmerken van dit boek?

Ongeveer 92 procent van het materiaal in het evangelie van Johannes staat niet in de andere evangeliën. Dat komt waarschijnlijk doordat het doelpubliek van

Johannes — kerkleden die al wisten wie Jezus Christus was — onmiskenbaar anders was dan het doelpubliek van Mattheüs, Markus en Lukas. Van de zeven wonderen die Johannes vermeldt, ontbreken er vijf in de andere evangeliën. Terwijl Mattheüs, Markus en Lukas veel over de bediening van Jezus in Galilea schreven, had Johannes het over talrijke gebeurtenissen die in Judea plaatsvonden. Het evangelie van Johannes is erg leerstellig. Enkele belangrijke onderwerpen in het boek zijn de goddelijkheid van Jezus als de Zoon van God, de verzoening van Christus, het eeuwige leven, de Heilige Geest, de noodzaak om wedergeboren te worden, het belang van naastenliefde en het belang van geloof in de Heiland.

Johannes beklemtoonde de goddelijkheid van Jezus als de Zoon van God. Johannes noteerde meer dan honderd gevallen waarbij Jezus God zijn Vader noemde. Alleen al in Johannes 14 staan er ruim twintig. Een van Johannes' belangrijkste bijdragen is zijn verslag van de leringen van de Heiland aan zijn discipelen vlak voor zijn gevangenneming, waaronder het hogepriesterlijk gebed dat hij in Gethsémané uitsprak. Dat deel van de kroniek van Johannes (Johannes 13–17) vertegenwoordigt achttien procent van de bladzijden in het boek, waardoor we een beter begrip krijgen van de leer van de Heiland en van wat Hij van zijn discipelen verwacht.

Overzicht

Johannes 1 Johannes getuigt van Jezus Christus' voorsterfelijke goddelijkheid en van zijn zending om alle mensen het heil aan te bieden. Johannes brengt verslag uit over de doop van Jezus en de roeping van enkele discipelen.

Johannes 2–4 Jezus Christus verandert water in wijn. Hij leert Nicodemus wat een geestelijke wedergeboorte is en getuigt tot de vrouw bij de bron dat Hij de Christus is. Hij geneest de zoon van een hoveling.

Johannes 5–7 De Heiland geneest een kreupele bij het bad in Bethesda en verkondigt zijn goddelijke macht en bevoegdheid. Hij voedt vijfduizend man ter voorbereiding van zijn rede over het Brood des levens, verkondigt dat Hij de Messias is, en verklaart tijdens het Loofhuttenfeest dat alleen wie Hem aanvaardt het eeuwige leven kan beërven.

Johannes 8–10 Jezus grijpt de ervaring van de overspelige vrouw aan om een les in mededogen en bekering te geven. Hij verklaart dat Hij Jehova, de grote Ik ben, is. Hij geneest een blindgeborene en omschrijft Zichzelf als de goede Herder die zijn schapen liefheeft en zijn leven voor hen aflegt.

Johannes 11–13 Jezus Christus wekt Lazarus uit de dood op en toont daardoor zijn macht over de dood. Hij gaat Jeruzalem triomfantelijk binnen. Tijdens het laatste avondmaal wast Jezus de voeten van zijn discipelen en leert hun elkaar lief te hebben.

Johannes 14–16 Jezus instrueert zijn discipelen in het verband tussen liefde en gehoorzaamheid. Hij belooft om de Trooster (de Heilige Geest) te zenden en zijn discipelen persoonlijk te dienen. Hij verklaart dat Hij de ware Wijnstok is en de wereld overwonnen heeft.

Johannes 17–19 Jezus spreekt het hogepriesterlijk gebed uit voor zijn discipelen en voor wie in hun prediking geloven. Hij wordt verraden, gevangengenomen, berecht en veroordeeld. Hij lijdt aan het kruis, sterft en wordt begraven.

Johannes 20–21 De herrezen Jezus Christus verschijnt bij het graf aan Maria Magdalena en in Jeruzalem aan enkele van zijn discipelen. Hij verschijnt aan de zee van Tiberias aan zeven van zijn discipelen en machtigt Petrus om de discipelen te leiden in het dienen van anderen.

LES 60

Johannes 1

Inleiding

Johannes de geliefde schrijft belangrijke leerstellingen op over de rol van Jezus Christus in het voorsterfelijke leven. Johannes de Doper getuigt ook van Jezus Christus en doopt Hem. Jezus Christus nodigt anderen uit om van Hem te leren.

Lessuggesties

Johannes 1:1–18; Bijbelvertaling van Joseph Smith, Johannes 1:1–19

Johannes getuigt dat Jezus Christus de Zoon van God is

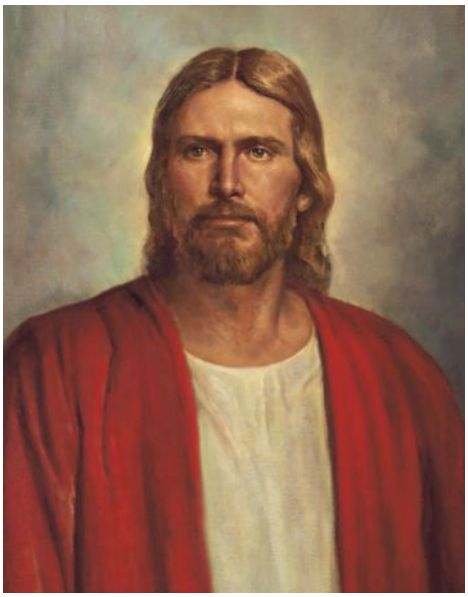

Deel de cursisten op in groepjes van twee. Hang een afbeelding van Jezus Christus aan het bord. Laat de cursisten zich voorstellen dat ze met iemand praten die heel weinig over Jezus Christus weet. Laat de ene cursist de andere over Jezus Christus vertellen en doen alsof die heel weinig over Hem weet. Na de activiteit laat u de cursisten die les kregen over Jezus Christus aan de klas vertellen wat ze geleerd is.

Geef een korte inleiding van het boek Johannes en leg uit dat de apostel Johannes erin opschreef wat hij wilde dat de heiligen over Jezus Christus wisten. Johannes heeft veel van de gebeurtenissen in zijn boek met eigen ogen gezien. Het meeste materiaal in het evangelie van Johannes staat niet in het evangelie van Mattheüs, Markus of Lukas. Die zijn geschreven om de Joden en andere volken te overtuigen dat Jezus de Messias en Heiland van de mensheid is. Johannes daarentegen schreef voor mensen die al geloven dat Jezus de Christus is.

Laat de cursisten tijdens hun studie van Johannes 1 zoeken naar waarheden over de Heiland die hun geloof in en getuigenis van Jezus Christus kunnen versterken.

Laat een cursist Bijbelvertaling van Joseph Smith, Johannes 1:1–2 (in de Gids bij de Schriften) voorlezen. Laat de andere cursisten meelezen. Vraag ze te letten op waarheden over Jezus Christus die Johannes onderwees.

- Welke waarheden over Jezus Christus komen we in deze verzen te weten? (Een waarheid die de cursisten dienen te benoemen, is dat **Jezus Christus in het begin bij God was.** Zet die waarheid naast de afbeelding van de Heiland op het bord.
- Wat betekent het dat Jezus Christus in het begin bij God was? Leg uit dat ‘in het begin’ op het voorsterfelijke leven slaat. Jezus Christus was de

Eerstgeborene van de Vader in de geest [zie LV 93:21]. Hij was gelijk God te midden van de geesten die vergaderd waren 'eer de wereld was' [Abraham 3:22–24]. En Hij was vanaf het begin door de Vader uitverkoren [zie Mozes 4:2].)

De cursisten helpen om de basisleerstellingen te begrijpen

Als de cursisten de Schriften bestuderen en bespreken en belangrijke Schriftteksten beheersen, zullen ze de basisleerstellingen beter begrijpen. U moet echter niet van het lesplan afwijken om dieper op de basisleerstellingen in te gaan. Wijs de cursisten daarentegen op de basisleerstellingen en help ze die te begrijpen wanneer u ze tegenkomt. In deze les kunt u bijvoorbeeld de leerstellingen over de Godheid beklemtonen die met de inhoud van Johannes 1 te maken hebben.

Laat een cursist Bijbelvertaling van Joseph Smith, Johannes 1:3 (in de Gids bij de Schriften) voorlezen en vraag de klas te letten op een andere waarheid over Jezus Christus die Johannes onderwees.

- Wat zei Johannes nog meer over Jezus Christus? (De cursisten dienen een leerstelling te vinden zoals: **alle dingen zijn door Jezus Christus gemaakt.** Zet die waarheid naast de afbeelding van de Heiland op het bord.)

Leg uit dat Jezus Christus onder toezicht van de Vader de hemel en de aarde geschapen heeft en dat Jezus Christus ontelbare werelden geschapen heeft (zie Mozes 1:33). Maar onze hemelse Vader reserveerde 'twee scheppende gebeurtenissen' voor Zichzelf: de schepping van alle geesten (ook die van Jezus Christus) en de schepping van het lichaam van Adam en Eva. (Bruce R. McConkie, *A New Witness for the Articles of Faith* [1985], 63; zie ook Moses 2:27.)

Laat een cursist Bijbelvertaling van Joseph Smith, Johannes 1:4–5 (in de Gids bij de Schriften) voorlezen. Laat de klas letten op Johannes' beschrijving van Jezus en zijn evangelie.

- Hoe beschrijft Johannes Jezus en zijn evangelie?
- Wat houdt het in dat het evangelie 'in Hem' was? (Jezus Christus was de blijde boodschap, de belichaming van het evangelie.)
- Wat betekent 'het licht schijnt in de wereld en de wereld bemerkt het niet'? (Bijbelvertaling van Joseph Smith, Johannes 1:5.)

Leg uit dat de apostel Johannes het vervolgens over Johannes de Doper heeft. Laat een cursist Bijbelvertaling van Joseph Smith, Johannes 1:6–10 (in de Gids bij de Schriften) voorlezen. Laat de klas letten op wat Johannes de Doper over Jezus Christus verkondigde. Vraag de cursisten naar hun bevindingen.

- Welke leerstelling over Jezus Christus onderwijst de apostel Johannes in verzen 9–10? (De cursisten dienen een leerstelling te vinden zoals: **Jezus Christus is het licht van de wereld.** Zet die waarheid naast de afbeelding van de Heiland op het bord.)
- In welke opzichten is Jezus Christus het licht van de wereld? (Zie LV 88:5–13.)

Vat Bijbelvertaling van Joseph Smith, Johannes 1:11–18 (in de Gids bij de Schriften) samen door uit te leggen dat Johannes de Doper getuigde dat wie in Jezus Christus gelooft de onsterfelijkheid en het eeuwige leven zal beërven.

Wijs de cursisten erop dat Johannes Jezus Christus in verzen 14 en 16 'het Woord' noemt. Leg uit dat die titel van Jezus Christus op verschillende plekken in de Schriften voorkomt (zie Johannes 1:1, 14; 1 Johannes 1:1; Openbaring 19:13; LV 93:8–10; Mozes 1:32).

Wijs ze erop dat we woorden gebruiken om te communiceren en anderen over onze gedachten, gevoelens en ideeën te vertellen.

- In welke opzichten is 'het Woord' een gepaste titel voor Jezus Christus?

Leg ook uit dat Johannes 1:18 zonder de Bijbelvertaling van Joseph Smith verkeerd begrepen kan worden: het kan lijken of er staat dat niemand God de Vader ooit gezien heeft. Laat een cursist Bijbelvertaling van Joseph Smith, Johannes 1:19 (in de Gids bij de Schriften) voorlezen.

- Hoe verduidelijkt Bijbelvertaling van Joseph Smith, Johannes 1:19 het vers Johannes 1:18?

Deel de cursisten weer op in dezelfde groepjes als aan het begin van de les. Laat de ene cursist gedurende één minuut de andere vertellen over Jezus Christus en daarbij gebruikmaken van de leerstellingen die de klas in Bijbelvertaling van Joseph Smith, Johannes 1:1–19 (in de Gids bij de Schriften) gevonden heeft. Vraag na enige tijd:

- Waarom is het belangrijk dat we die leerstellingen over Jezus Christus kennen?

Johannes 1:19–34; Bijbelvertaling van Joseph Smith, Johannes 1:20–34

Johannes de Doper getuigt van Jezus Christus en doopt Hem

Vat Bijbelvertaling van Joseph Smith, Johannes 1:20–28 (in de Gids bij de Schriften) samen door uit te leggen dat de Joden priesters naar Johannes de Doper stuurden om hem te vragen of hij de Messias was. Johannes legde uit dat hij van de Messias moest getuigen, die met vuur en met de Heilige Geest zou dopen. De daaropvolgende dag zag Johannes de Doper Jezus, die hij eerder gedoopt had.

Laat een cursist gaan staan en de woorden van Johannes de Doper in Bijbelvertaling van Joseph Smith, Johannes 1:29–33 (in de Gids bij de Schriften) voorlezen alsof hij Johannes de Doper is. Vraag de klas mee te lezen en te letten op wat Johannes de Doper wilde dat het volk over Jezus Christus zou weten.

Wijs naar de afbeelding van Jezus Christus en de waarheden op het bord en vraag:

- Welke andere waarheden over, of beschrijvingen van, Jezus Christus in Bijbelvertaling van Joseph Smith, Johannes 1:29–33 kunnen we toevoegen? (Zet de antwoorden van de cursisten op het bord.)
- Waarom noemde Johannes de Doper Jezus 'het Lam van God'?

Johannes 1:35–51

Jezus nodigt zijn volgelingen uit om meer over Hem te leren

Vraag de cursisten zich voor te stellen dat een tiener de vasten-en-getuigenisdienst bijwoont en verschillende vrienden hoort getuigen dat Jezus Christus hun Heiland is. De jongere vraagt zich af hoe die vrienden die dingen 'weten'.

- Hoe zou je die vraag beantwoorden?

Laat de cursisten tijdens hun studie van Johannes 1:35–51 opzoeken wat we kunnen doen om een getuigenis van Jezus Christus als de Heiland te ontvangen (of te versterken).

Vraag een cursist Johannes 1:35–37 voor te lezen en laat de klas letten op wat Johannes de Doper deed op de dag na de doop van Jezus.

- Wat deed Johannes toen hij Jezus zag?

Laat een cursist Johannes 1:38–39 voorlezen. Laat de klas meelezen en letten op wat Jezus tegen de twee discipelen zei.

- Wat vroeg Jezus de twee discipelen?
- Wat was hun antwoord?
- Welke uitnodiging gaf Jezus aan de twee discipelen?

Vraag een cursist Johannes 1:40–42 voor te lezen en laat de klas letten op wat Andreas leerde toen hij de uitnodiging van de Heiland 'Kom en zie' aannam.

- Wat kwam Andreas te weten toen hij de uitnodiging van de Heiland 'Kom en zie' aannam? (Dat Jezus de Messias of Christus is. U kunt de cursisten ook uitleggen dat we dankzij de Bijbelvertaling van Joseph Smith van Johannes 1:42 weten dat Petrus 'Kefas genoemd [zou] worden, hetgeen vertaald *ziener* of steen betekent', wat erop wijst dat Petrus een ziener in de kerk zou worden.)

Vraag een cursist Johannes 1:43–46 voor te lezen en laat de klas letten op de uitnodiging van de Heiland aan Filippus. Vraag de cursisten wat ze hebben gevonden.

- Welke woorden in vers 45 geven aan dat Filippus een getuigenis van Jezus Christus ontving nadat hij ingegaan was op de uitnodiging van de Heiland om Hem te volgen?
- Welke uitnodiging gaf Filippus Nathanaël vervolgens?

Laat drie cursisten Johannes 1:47–51 voorlezen. Laat een van hen de verteller zijn, een ander de woorden van Jezus lezen en de laatste de woorden van Nathanaël. Laat de klas luisteren naar wat er gebeurde toen Nathanaël de uitnodiging aannam om van Jezus te leren.

- Wat gebeurde er toen Nathanaël de uitnodiging aannam om van Jezus te leren?
- Welk beginsel kunnen we uit deze gebeurtenissen leren? (De cursisten dienen een beginsel te vinden zoals dit: **als we de uitnodiging aannemen om van Jezus Christus te leren en Hem te volgen, zullen we een getuigenis van Hem ontvangen.**)

Laat een cursist het volgende citaat van ouderling Jeffrey R. Holland van het Quorum der Twaalf Apostelen voorlezen.

'Het lijkt erop dat de essentie van onze reis door het sterfelijke leven, en de antwoorden op de belangrijkste vragen in het leven, af te leiden zijn uit de volgende twee korte elementen in de eerste taferelen in de aardse bediening van de Heiland. Eén element is de vraag aan ieder van ons op aarde: "Wat zoekt u? Wat wilt u?" Het tweede is zijn antwoord op onze vraag, *wat dat antwoord ook is*. Wie we ook zijn, en wat we zelf ook antwoorden, zijn antwoord is *altijd* hetzelfde: "Kom", zegt Hij liefdevol. "Kom, volg Mij." Waar u ook heengaat, kom eerst kijken waar en hoe Ik mijn tijd doorbreng. Leer van Mij, wandel met Mij, praat met Mij, en geloof. Luister naar Mij als Ik bid. Dan zult u op uw beurt antwoord krijgen op uw eigen gebeden. God zal uw ziel rust geven.' ('He Hath Filled the Hungry with Good Things', *Ensign*, november 1997, 65.)

Laat de cursisten nadenken over hun inspanningen om van Jezus Christus te leren en Hem te volgen.

- Op welke manieren is je getuigenis van Jezus Christus versterkt door van Hem te leren en Hem te volgen?

Vraag de cursisten in hun aantekenschrift of Schriftendagboek in enkele zinnen te noteren wat ze gaan doen om de uitnodiging van de Heiland 'Kom en zie' meer ter harte te nemen en van Hem te leren en Hem te volgen.

Geef tot slot uw getuigenis van de beginselen die in deze les aan de orde zijn gekomen.

THUISSEMINARIELES

Lukas 18–Johannes 1 (Unit 12)

Lesmateriaal voor de thuisseminarieleerkracht

Samenvatting van dagelijkse thuisseminarielessen

De volgende samenvatting van de gebeurtenissen, leerstellingen en beginselen die de cursisten bij hun studie van Lukas 18–Johannes 1 (unit 12) geleerd hebben, is niet bedoeld om als onderdeel van uw les te worden behandeld. Uw les richt zich op slechts enkele van deze leerstellingen en beginselen. Volg de ingevingen van de Heilige Geest terwijl u nadenkt over de behoeften van uw cursisten.

Dag 1 (Lukas 18–21)

In deze les bestudeerden de cursisten de gelijkenissen van de onrechtvaardige rechter, en van de Farizeeër en de tollenaar. Ze lazen ook over een blinde die de Heer om hulp vroeg, en over Zacheüs. Door die verhalen leerden de cursisten dat we, als we oprecht geloof in de Heer oefenen en doorzetten, zijn barmhartigheid kunnen ontvangen.

Dag 2 (Lukas 22)

Bij het bestuderen van de raad van de Heer aan Petrus leerden de cursisten dat we anderen kunnen sterken als we tot het evangelie van Jezus Christus bekeerd zijn. De cursisten kwamen bij hun studie van het lijden van de Heiland in Gethsémané ook deze waarheden te weten: als we bereid zijn onze hemelse Vader te gehoorzamen, geeft Hij ons de kracht om zijn wil te doen. Jezus Christus zweette grote druppels bloed toen Hij in de hof van Gethsémané leed.

Dag 3 (Lukas 23–24)

In deze les lazen de cursisten over de kruisiging, begrafenis en opstanding van Jezus Christus. Ze leerden de volgende waarheden: we kunnen het voorbeeld van Jezus Christus volgen door mensen die ons onrecht aandoen te vergeven. Als iemand sterft, gaat zijn geest naar de geestenwereld. Jezus heeft een herrezen lichaam van vlees en beenderen.

Dag 4 (Johannes 1)

Bij hun studie van de woorden van Johannes de geliefde en Johannes de Doper leerden de cursisten dat Jezus Christus in het begin bij God was, dat Hij alle dingen geschapen heeft, en dat Hij het licht van de wereld is. Ze lazen ook dat enkele discipelen tot Christus kwamen en kwamen daardoor te weten dat we een persoonlijk getuigenis van Jezus Christus ontvangen door de uitnodiging aan te nemen om van Hem te leren en Hem te volgen.

Inleiding

Door deze les gaan de cursisten begrijpen hoe ze de Heilige Geest kunnen uitnodigen om hun meer over Jezus Christus te leren. Bovendien komen ze te weten dat Jezus Christus een herrezen persoon van vlees en beenderen is.

Lessuggesties

Lukas 24:13–32

De herrezen Heer spreekt met twee discipelen op de weg naar Emmaüs

Vraag de cursisten te bedenken of ze weleens getwijfeld hebben aan de waarheid van een evangeliebeginsel.

Leg uit dat we in Lukas 24:13 lezen dat twee discipelen Jeruzalem verlieten op de dag waarop een groep vrouwen Jezus lege graf vond. Ze reisden ongeveer 10–12 kilometer 'naar een dorp […] waarvan de naam Emmaüs was'. Door hun ervaring op de weg naar Emmaüs te bestuderen, komen we te weten hoe we ons getuigenis van Jezus Christus en zijn evangelie kunnen sterken.

Vraag een cursist om Lukas 24:14–17 voor te lezen. Laat de klas meelezen en letten op wie de twee discipelen onderweg vervoegde.

- Wie voegde zich op de weg naar Emmaüs bij de discipelen?
- Waarom herkenden de discipelen Jezus niet? (Leg uit dat het woord *gesloten* in Lukas 24:16 betekent dat hun zicht weerhouden of versluierd werd.)

Vraag enkele cursisten beurtelings een vers uit Lukas 24:17–33 voor te lezen. Laat de klas meelezen en vaststellen wat de discipelen onderweg van Jezus leerden zonder Hem te herkennen.

In plaats van Lukas 24:17–33 te lezen, kunt u de video 'Christ Appears on the Road to Emmaus' (3:32) uit de reeks *The Life of Jesus Christ Bible Videos* op LDS.org tonen indien die in uw taal beschikbaar is. Laat de cursisten vaststellen wat de discipelen onderweg van Jezus leerden zonder Hem te herkennen. Voor u de video toont, legt u uit dat de tekst in Lukas 24:17–33 staat, zodat de cursisten in hun Schriften kunnen volgen.

Wijs ze erop dat we in deze video niet horen waarin Jezus de discipelen onderwees. Vraag een cursist Lukas 24:27 voor te lezen. Laat de klas meelezen en vaststellen waarin Jezus de discipelen onderwees.

- Waarin onderwees Jezus de discipelen?
- Wat gebruikte Hij om ze iets over Zichzelf te leren? (De Schriften.)
- Wat betekent het in vers 32 dat het hart van de discipelen in hen brandde? (De Heilige Geest getuigde dat de leerstellingen over Jezus in de Schriften waar zijn.)

Laat de cursisten bedenken wat de discipelen leerden doordat Jezus de Schriften gebruikte in plaats van Zich gewoonweg bekend te maken. U kunt enkele cursisten naar hun gedachten vragen.

- Welk beginsel leren we uit deze verzen over het gevolg van onze persoonlijke Schriftstudie? (Laat de cursisten antwoorden en zet dit beginsel op het bord: **Als we de Schriften bestuderen, nodigen we de Heilige Geest uit om ons over Jezus Christus te leren.**)
- Wat kunnen we naast een brandend gevoel in ons hart nog meer ervaren als de Heilige Geest van Jezus Christus getuigt?

Laat de cursisten een Schrifttekst opzoeken die hen geholpen heeft om de Heilige Geest te voelen die hun iets over Jezus Christus leerde. Vraag ze hun Schrifttekst voor te lezen en te vertellen over hun gevoelens. U kunt er zelf ook een voorlezen.

Herinner de cursisten eraan dat hoewel het belangrijk is om het Nieuwe Testament te leren om een seminariediploma te behalen, het nog belangrijker is om de Schriften zo te bestuderen dat ze de Heilige Geest kunnen voelen die hun getuigenis van de Heiland versterkt.

Geef de cursisten indien mogelijk een boekenlegger met de volgende uitspraak van ouderling D. Todd Christofferson van het Quorum der Twaalf Apostelen. Of laat de cursisten de uitspraak op een blaadje of kaartje schrijven dat ze als boekenlegger kunnen gebruiken. (In de onlineversie van deze les vindt u een pdf met meerdere boekenleggers die u kunt afdrukken.)

'Het hoofddoel van alle Schriftuur is om onze ziel met geloof in God de Vader en in zijn Zoon Jezus Christus te vullen. […]

'Geloof krijgt men doordat de Heilige Geest tot onze ziel getuigt, van Geest tot geest, wanneer we het woord van God horen of lezen. En geloof zal rijpen als we ons blijven vergasten aan het woord. […]

'Bestudeer de Schriften zorgvuldig, weloverwogen. Denk na en bid over de Schriften. De Schriften zijn openbaring en zij zullen meer openbaring tot gevolg hebben.' (D. Todd Christofferson, 'De zegen van Schriftuur', *Liahona*, mei 2010, 34–35.)

Laat een cursist de uitspraak van ouderling Christofferson voorlezen. Laat de klas meelezen en letten op manieren waarop ze hun persoonlijke Schriftstudie kunnen verbeteren.

Vraag de cursisten een doel te stellen hun Schriften zo te bestuderen dat ze de Heilige Geest uitnodigen om hun geloof en kennis van Jezus Christus te bevorderen. U kunt ze voorstellen om dat doel op de achterzijde van de boekenlegger te zetten, zodat ze er tijdens hun Schriftstudie aan denken.

Lukas 24:36–39

Jezus verschijnt aan zijn discipelen en toont hun zijn herrezen lichaam

Leg uit dat de discipelen die op de weg naar Emmaüs bij Jezus waren onmiddellijk naar Jeruzalem terugkeerden en de apostelen en andere discipelen over hun ervaring vertelden (zie Lukas 24:33–35).

Laat de klas samen de kerntekst Lukas 24:36–39 voorlezen en vaststellen wat er gebeurde toen de discipelen de andere discipelen over hun ervaring vertelden.

- Wat gebeurde er toen de discipelen over hun ervaring vertelden?

Laat de plaat Jezus toont zijn wonden zien. (*Evangelieplatenboek* [2009], nr. 60; zie ook LDS.org.)

- Wat vroeg Jezus zijn apostelen te doen om hen te laten inzien dat Hij niet slechts een geest was, maar een lichaam had?
- Welke leerstelling kunnen we uit deze verzen halen? (De cursisten kunnen verschillende leerstellingen aanbrengen, maar beklemtoon zeker deze: **Jezus Christus is een herrezen persoon met een lichaam van vlees en beenderen.** Zet deze leerstelling op het bord; zie ook LV 130:22.)

Laat enkele cursisten getuigen van de opstanding van de Heiland en vraag hun uit te leggen waarom die leer voor hen belangrijk is. Of u kunt hun uitnodigen te vertellen wat ze voor opdracht 3 in de les Unit 12: Dag 3 in hun Schriftendagboek genoteerd hebben. Getuig tot slot van de opstanding van Jezus Christus.

Volgende unit (Johannes 2–6)

Leg uit dat de cursisten bij hun studie van Johannes 2–6 antwoord op deze vragen zullen krijgen: wat was het eerste wonder dat Jezus in het openbaar verrichte? Hoe hielp dat zijn moeder? Waarom reinigde Hij de tempel? Wie vertelde Jezus eerst dat Hij de Messias is? Wat openbaarde Hij aan deze vrouw over haar leven dat alleen Hij kon weten? Waarom noemde Hij Zichzelf het levende water en het brood des levens? De cursisten zullen ook lezen dat Jezus Christus in heerlijkheid en macht diende.

LES 61

Johannes 2

Inleiding

In Kana verricht de Heiland het eerste wonder van zijn aardse bediening in het openbaar als Hij water in wijn verandert. Jezus Christus gaat voor het Pascha naar Jeruzalem. Hij reinigt de tempel door de geldwisselaars die zijn Vaders huis ontheiligen uit te drijven.

Lessuggesties

Johannes 2:1–11

Jezus verandert water in wijn

Laat de cursisten terugdenken aan de volgende 'eerste keren' in hun leven: hun eerste dag op school, hun eerste baan, de eerste keer dat ze de Heilige Geest voelden.

- Waarom hechten we soms belang aan die en andere 'eerste keren'?

Leg uit dat de cursisten bij hun studie van Johannes 2:1–11 meer over het eerste wonder te weten zullen komen dat Jezus tijdens zijn aardse bediening verrichtte. Laat de cursisten nagaan waarom dit eerste wonder belangrijk zou kunnen zijn.

Leg uit dat Jezus en zijn discipelen kort na Jezus' doop een bruiloft bijwoonden in Kana, een dorp in de buurt van Nazareth, waar Jezus vandaan kwam. Vraag een cursist Johannes 2:1–3 voor te lezen en laat de klas letten op het probleem dat zich tijdens de bruiloft voordeed.

- Welk probleem deed zich tijdens de bruiloft voor?

Leg uit dat er vaak wijn op bruiloften geserveerd werd. Soms duurde een bruiloft enkele dagen. Het was beschamend voor het gastgezin als de wijn opraakte. Maria leek zich voor het feest verantwoordelijk te voelen en vroeg Jezus om hulp toen de wijn op was, zodat het gastgezin zich niet hoefde te schamen. Jezus' reactie toont respect en medeleven voor zijn moeders verlangen om met de bruiloft te helpen.

Lees de volgende Bijbelvertaling van Joseph Smith van Johannes 2:4 voor en laat de cursisten letten op de reactie van Jezus op de vraag van zijn moeder: 'Jezus zei tegen haar: Vrouw, wat wilt u dat Ik voor u doe? Dat zal Ik doen, want Mijn uur is nog niet gekomen.'

- Welk antwoord gaf Jezus zijn moeder?
- Hoe geeft Jezus' reactie blijk van respect voor zijn moeder? (Jezus vroeg zijn moeder niet alleen wat ze wilde dat Hij zou doen, maar Hij zei ook dat Hij bereid was om het te doen. U moet misschien verduidelijken dat 'vrouw' in die tijd een respectvolle aanspreking voor iemands moeder was.)
- Waar doelde Jezus op toen Hij zei: 'Mijn uur is nog niet gekomen'?

Vraag een cursist om Johannes 2:5 voor te lezen en laat de klas letten op wat Maria tegen de dienaars zei. Vraag de cursisten naar hun bevindingen.

- Wat leren we uit Maria's instructies aan de dienaars over haar geloof in Jezus?

Vraag een cursist Johannes 2:6–7 voor te lezen en laat de klas letten op wat Jezus de dienaars opdroeg.

- Wat liet Jezus de dienaars doen?

Leg uit dat in Jezus' tijd stenen watervaten volgens de geldende riten als rein beschouwd werden voor gebruik in godsdienstige ceremonies. De Joden reinigden zich ceremonieel voor de maaltijd door hun handen met water uit deze watervaten te wassen.

- Hoe vol deden de dienaars de watervaten?

Om de cursisten duidelijk te maken hoeveel water er in een watervat ging, toont u een kom die één liter kan bevatten. Leg uit dat een 'metreet' ongeveer 34 liter is. De zes vaten konden dus tussen de 380 en 600 liter bevatten. Vul de kom met water.

Kalkstenen vaten uit de Nieuwtestamentische tijd in Israël

Laat een cursist Johannes 2:8 voorlezen en laat de klas letten op wat Jezus de dienaars vervolgens opdroeg. Vraag de cursisten naar hun bevindingen. Schep een kopje water uit de kom en toon het.

- Stel je voor dat jij een van de dienaars was. Hoe zou je je voelen of wat zou je denken als jij het kopje naar de ceremoniemeester moest brengen?

Vraag een cursist Johannes 2:9–10 voor te lezen en laat de klas nagaan wat de ceremoniemeester zei nadat hij de drank die hem gebracht was, geproefd had.

- Wat had Jezus met het water gedaan?
- Wat zei de ceremoniemeester over de nieuwe wijn? (Leg uit dat men de beste wijn vaak aan het begin van het feest serveerde en de mindere wijn pas later.)

Leg uit dat Jezus nooit een specifieke interpretatie van de betekenis of symboliek van dit eerste wonder van zijn aardse bediening gegeven heeft. Er zijn echter wel veel belangrijke waarheden die we uit dit verslag van Jezus' eerste wonder kunnen leren.

Deel de klas op in groepjes van twee of drie. Laat de groepjes op een blaadje zoveel mogelijk waarheden noteren die we uit Johannes 2:1–11 kunnen leren. Na enige tijd laat u een lid van elk groepje aan de klas vertellen welke waarheden ze gevonden hebben. Vraag een cursist om elke unieke waarheid op het bord te zetten. Dit zijn enkele waarheden die de cursisten kunnen vinden: **Jezus Christus heeft macht over fysieke elementen. De Heiland wist dat Hij een goddelijke zending moest vervullen. De Messias toonde zijn goddelijke macht door wonderen. De Zoon van God had zijn moeder lief en respecteerde haar.**

Vraag een cursist Johannes 2:11 voor te lezen en laat de klas letten op de uitwerking die dit wonder op Jezus' discipelen had.

- Welke uitwerking had dit wonder op Jezus' discipelen?

Omcirkel deze waarheid in de lijst op het bord: **Jezus Christus heeft macht over fysieke elementen.** (*Noot:* als de cursisten die waarheid niet genoemd hebben, voegt u die toe aan de lijst.)

- Hoe sterkt de kennis dat Jezus macht over fysieke elementen heeft je geloof in Jezus Christus?
- Uit welke andere verhalen in het Nieuwe Testament die we bestudeerd hebben, blijkt dat Jezus Christus macht over fysieke elementen heeft? Mogelijke antwoorden: de twee wonderen van de broden en de vissen [vijfduizend: Markus 6:33–44; vierduizend: Markus 8:1–9], het stillen van de storm [Markus 4:35–41], of het lopen op het water [Mattheüs 14:22–33].)

Johannes 2:12–25

Jezus reinigt de tempel

Laat de cursisten spelletjes opsommen die ze als kind buiten speelden. Nadat ze er enkele opgenoemd hebben, vraagt u:

- Deze spelletjes zijn leuk en doen niemand kwaad, maar zou je je er goed bij voelen als je ze op het tempelterrein speelde?

Deel de klas op in groepjes van twee. Laat de groepjes Johannes 2:12–17 lezen. Laat ze zoeken naar de antwoorden op de volgende vragen en vraag ze die te bespreken. (Zet de vragen op het bord.)

1. *Wie trof Jezus in de tempel aan?*
2. *Waarom werd Jezus kwaad?*
3. *Wat deed Jezus om het probleem op te lossen?*

Toon na enige tijd de plaat Jezus reinigt de tempel (*Evangelieplatenboek* [2009], nr. 51; zie ook LDS.org) en vraag enkele groepjes naar hun bevindingen. Misschien moet u uitleggen dat de duizenden bezoekers die voor het paasfeest naar Jeruzalem kwamen dieren moesten kopen om in de tempel te offeren. Geldwisselaars wisselden Romeins en ander geld voor tempelgeld, zodat men offerdieren van de kooplieden kon kopen. Hoewel die handel nodig was, was het oneerbiedig om die in de tempel te laten plaatsvinden.

- Welke waarheid over de tempel leren we uit Jezus' beschrijving van de tempel in vers 16? (De cursisten dienen een waarheid zoals deze te vinden: **de tempel is het huis van God.**
- In welke opzichten is de tempel het huis van God? (Mogelijke antwoorden: de tempel is een plek die God kan bezoeken, waar we zijn aanwezigheid of Geest kunnen voelen, en waar heilsverordeningen verricht worden. De tempel is de heiligste plek op aarde om God te aanbidden.)

De cursisten helpen om leerstellingen en beginselen te begrijpen

Help de cursisten om leerstellingen en beginselen te begrijpen door vragen te stellen die de cursisten de betekenis ervan laten analyseren of ze met hedendaagse situaties laten vergelijken. Cursisten begrijpen een leerstelling of beginsel wanneer ze inzien in welke omstandigheden ze het beginsel kunnen toepassen. We moeten een leerstelling of beginsel begrijpen om de waarheid en het belang ervan te kunnen voelen en in te zien hoe we het kunnen toepassen.

Laat een cursist de volgende uitspraak van president Howard W. Hunter voorlezen. Laat de cursisten vaststellen hoe Jezus' begrip van de heiligheid van de tempel bijdroeg tot zijn beslissing om de geldwisselaars en kooplieden uit de tempel te drijven.

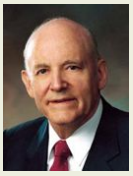

'De reden voor deze uitbarsting schuilt in slechts vijf woorden: "het huis van Mijn Vader". Het was geen gewoon huis; het was het huis van God. Het was gebouwd om Hem te aanbidden. Het was een thuis voor het eerbiedige hart. Het was als toevluchtsoord voor de mens en als poort naar de hemel bedoeld. […] [Jezus'] toewijding aan de Allerhoogste ontstak in zijn ziel een vuur en verleende aan zijn woorden een kracht die de schenders als een dolk doorboorde.' ('Hallowed Be Thy Name', *Ensign*, november 1977, 53.)

- Hoe toonde Jezus door zijn handelingen eerbied voor het huis van zijn Vader?

Zet de volgende onvolledige zin op het bord: *We tonen eerbied voor de tempel door …*

Deel de klas op in groepjes van twee of drie. Laat de groepjes op een blad papier zoveel mogelijk aanvullingen van de zin noteren. Vraag na enkele minuten een groepje om hun lijst voor te lezen. Laat de andere groepjes een vinkje zetten naast elke aanvulling die ook op hun blad staat. Vraag vervolgens een ander groepje de zaken op hun blad voor te lezen die nog niet vermeld zijn. Blijf hiermee doorgaan tot alle groepjes aan de beurt gekomen zijn.

- Hoe kunnen we zelfs als we niet in de tempel zijn onze eerbied voor de tempel tonen?

Laat de cursisten in hun aantekenschrift of Schriftendagboek noteren waarom ze het belangrijk vinden hun uiterste best te doen om eerbied voor de tempel te tonen. Laat ze ook een doel opschrijven om één ding te doen waarmee ze eerbied voor de tempel tonen. Spoor ze aan om aan dat doel te werken.

Geef uw getuigenis van de beginselen die in deze les zijn behandeld.

Kerntekstenbeheersing

U kunt deze activiteit gebruiken om een set kernteksten te introduceren of te herhalen. Kies diverse kaartjes met kernteksten om onder de cursisten uit te delen. (Zorg dat u meerdere exemplaren van elk kaartje hebt, zodat meerdere cursisten dezelfde kerntekst krijgen. U zou iedere cursist twee of drie verschillende passages kunnen geven.) Deel de kaartjes uit. Geef de cursisten de tijd om de uitgedeelde kernteksten te bestuderen, met inbegrip van de verwijzing, de trefwoorden, de context, de leerstelling of het beginsel, en de toepassingsideeën op elk kaartje.

Noem enkele hints van de kaartjes (bijvoorbeeld woorden uit de kerntekst of de trefwoorden, de context, de leerstelling of het beginsel, of de toepassing). Cursisten met het bijbehorende kaartje staan op en noemen de tekstverwijzing.

LES 62

Johannes 3

Inleiding

De Farizeeër Nicodemus komt 's nachts bij de Heiland en praat met Hem. Jezus leert Nicodemus dat iedereen opnieuw geboren moet worden om het koninkrijk van God binnen te gaan. Later legt Johannes de Doper aan zijn volgelingen uit dat hij de weg voor Jezus Christus moet voorbereiden.

Lessuggesties

Johannes 3:1–21

Jezus leert Nicodemus geestelijke waarheden

Laat de cursisten zich inbeelden dat ze met een paar vrienden over godsdienst praten. Een van hen zegt: 'Als ik goed leef, kom ik sowieso in de hemel terecht.' Vraag de cursisten te bedenken hoe ze zouden reageren.

Spoor ze aan om in Johannes 3 te zoeken wat we moeten doen om het koninkrijk van God binnen te gaan.

Leg uit dat de Heiland aan het begin van zijn bediening naar Jeruzalem ging om het paasfeest te vieren. Veel mensen in Jeruzalem geloofden in Jezus toen ze de wonderen zagen die Hij verrichtte (zie Johannes 2:23–25).

Laat een cursist Johannes 3:1–2 voorlezen. Vraag de klas mee te lezen en te letten op wat er gebeurde toen de Heiland in Jeruzalem was.

- Wie bezocht Jezus?

Leg uit dat 'een leider van de Joden' (Johannes 3:1) betekent dat Nicodemus lid van het Sanhedrin was. Het Sanhedrin was een bestuursraad van Farizeeën en Sadduceeën die veel van de burgerlijke en godsdienstige kwesties van de Joden behandelde.

- Waarom zou Nicodemus Jezus 's nachts benaderd hebben?
- Wat erkende Nicodemus over Jezus volgens vers 2?

Leg uit dat het feit dat Nicodemus erkende dat Jezus 'van God gekomen [was] als leraar' (vers 2) suggereert dat Nicodemus van Jezus wilde leren. Laat een cursist Johannes 3:3–5 voorlezen. Vraag de klas mee te lezen en vast te stellen wat de Heiland tegen Nicodemus zei.

Nicodemus bezoekt Jezus

Johannes 3:5 is een kerntekst. Als de cursisten de kernteksten bestuderen, zullen ze de basisleerstellingen beter begrijpen en anderen er beter in kunnen onderwijzen. U kunt de cursisten in overweging geven de kernteksten op zodanige wijze te markeren dat ze die makkelijk kunnen terugvinden. Gebruik het lesidee aan het eind van deze les om de cursisten zich de tekst eigen te laten maken.

- Wat leerde de Heiland Nicodemus volgens vers 3?
- Wat dacht Nicodemus dat de Heiland met 'opnieuw geboren' bedoelde (vers 3)?

Leg uit dat opnieuw geboren worden betekent: 'Het teweegbrengen van een machtige verandering in iemands hart door de Geest van de Heer, zodat hij [of zij] geen verlangen meer heeft om het kwade te doen, maar in plaats daarvan verlangt de dingen van God na te streven.' (Gids bij de Schriften, 'Wedergeboren, uit God geboren', scriptures.lds.org; zie ook Mosiah 5:2; Alma 5:14–15; Mozes 6:59.)

- In vers 5 vertelt Jezus Nicodemus twee dingen die iemand moet doen om het koninkrijk van God binnen te kunnen gaan. Welke? Wat houdt 'geboren [worden] uit water en Geest' in?
- Hoe zou je samenvatten wat er in deze verzen staat over wat er nodig is om geestelijk wedergeboren te worden en het celestiale koninkrijk binnen te gaan? (Laat de cursisten antwoorden en zet vervolgens het volgende beginsel met hun woorden op het bord: **De doop en de gave van de Heilige Geest zijn vereist om geestelijk wedergeboren te worden en de verhoging in het celestiale koninkrijk te ontvangen.**)

Herinner de cursisten aan het scenario met hun vrienden. Deel de cursisten op in groepjes van twee. Laat de ene cursist de vriend spelen die denkt dat we alleen

goed hoeven te leven om het koninkrijk van God binnen te gaan. Laat de andere cursist die verkeerde opvatting aan de hand van Johannes 3:5 weerleggen.

Vat Johannes 3:6–12 samen met de uitleg dat Nicodemus Jezus vroeg hoe iemand opnieuw geboren kan worden. Jezus vroeg op zijn beurt hoe Nicodemus een godsdienstig leider en leraar in Israël kon zijn zonder te weten dat geestelijke wedergeboorte noodzakelijk is, en wat die geestelijke wedergeboorte mogelijk maakt.

In Johannes 3:13–21 lezen we dat de Heiland aan Nicodemus uitlegde hoe iemand opnieuw geboren kan worden. Vraag enkele cursisten beurtelings een vers uit Johannes 3:13–15 voor te lezen. Vraag de klas mee te lezen en te letten op het antwoord van Jezus op de vraag van Nicodemus.

- Wat zei de Heiland in Johannes 3:13 over Zichzelf? (Hij getuigde dat Hij de Zoon van God was die uit de hemel neergedaald was.)

Toon de plaat Mozes en de koperen slang. (*Evangelieplatenboek* [2009], nr. 16; zie ook LDS.org.) Laat de cursisten het verhaal uit de Schriften vertellen dat op de plaat afgebeeld is. Leg zo nodig uit dat de Heer in de tijd van Mozes giftige slangen stuurde omdat de Israëlieten tegen God zondigden. De Israëlieten werden vergiftigd als de slangen hen beten. De Heer droeg Mozes op om een koperen slang op een staak te zetten. Hij beloofde dat Israëlieten die naar de slang keken, genezen zouden worden. (Zie Numeri 21:4–9.)

- Wat stelde de koperen slang volgens Jezus in Johannes 3:14 voor?

Laat de plaat De kruisiging zien. (*Evangelieplatenboek* [2009], nr. 57; zie ook LDS.org.)

- Welke zegeningen krijgen mensen die in de Heiland geloven volgens vers 15?
- Welke leerstelling over de verzoening van Jezus Christus halen we uit deze verzen? (De strekking van de antwoorden van de cursisten dient de volgende waarheid te omvatten: **alle mensen kunnen dankzij de verzoening van Jezus Christus het eeuwige leven beërven.** Zet dit beginsel op het bord.)

Laat een cursist Johannes 3:16–17 voorlezen. Laat de anderen meelezen en zoeken naar een leerstelling over onze hemelse Vader.

- Waarom heeft onze hemelse Vader zijn Zoon gezonden?
- Welke leerstelling over onze hemelse Vader kunnen we uit deze verzen halen? (De cursisten kunnen deze leerstelling met hun eigen woorden beschrijven: **onze hemelse Vader heeft zijn kinderen zo lief dat Hij zijn eniggeboren Zoon gezonden heeft om voor hun zonden te lijden.** Voeg deze leerstelling toe aan de lijst op het bord.)
- Hoe toonde onze hemelse Vader zijn liefde voor ons door zijn Zoon, Jezus Christus, naar de aarde te zenden?

Laat een cursist het volgende citaat van ouderling Dallin H. Oaks van het Quorum der Twaalf Apostelen voorlezen. Laat de klas overwegen hoe het voelt om te weten dat hun hemelse Vader hen liefheeft.

'Er is geen groter bewijs van de oneindige kracht van Gods volmaakte liefde dan wat de apostel Johannes [in Johannes 3:16] heeft verklaard. […] Bedenk eens hoeveel verdriet het onze hemelse Vader moet hebben gedaan om zijn Zoon te sturen en te zien hoe onbevattelijk veel die moest lijden voor onze zonden. Dat is het grootste bewijs van zijn liefde voor ieder van ons!' ('De liefde en de wet', *Liahona*, november 2009, 26.)

- Hoe voel je je, wetende dat onze hemelse Vader je zo liefheeft dat Hij zijn eniggeboren Zoon heeft gestuurd om voor jou te lijden en te sterven?
- Hoe kunnen we volgens Johannes 3:16–17 door de verzoening behouden worden? (Laat de cursisten antwoorden en zet dit beginsel op het bord: **Als we in Jezus Christus geloven, wat inhoudt dat we ons van onze zonden bekeren en zijn woord gehoorzamen, kunnen we dankzij zijn verzoening het eeuwige leven beërven.**)

Laat de cursisten de waarheden op het bord bekijken waarin Jezus Nicodemus onderwees.

- Wat hebben deze waarheden met elkaar te maken?
- Noem enkele manieren waarop we ons geloof in Jezus Christus kunnen tonen.

Getuig dat als we ons geloof in Jezus Christus tonen door ons te bekeren en Hem te volgen, we dankzij de verzoening verlost kunnen worden en het eeuwige leven kunnen beërven.

Zet de volgende zin op het bord: *Ik ga mijn geloof in Jezus Christus tonen door …* Laat de cursisten de zin in hun aantekenschrift of Schriftendagboek aanvullen door te noteren wat ze gaan doen om hun geloof in Jezus Christus te tonen.

Johannes 3:22–36

Johannes de Doper verkondigt dat Jezus de Christus is

Toon een doorschijnende fles met water. Doe enkele druppels kleurstof in het water.

- Hoe kunnen we de kleurstof met onze invloed op anderen vergelijken?

Laat een cursist de volgende uitspraken van president David O. McKay voorlezen. Laat de klas vaststellen wat we kunnen leren over onze invloed op anderen.

'Ieder mens laat zijn invloed gelden, hetzij ten goede, hetzij ten kwade.' (*Leringen van kerkpresidenten: David O. McKay* [2003], 245.)

'De invloed van onze woorden en daden in de wereld is enorm. Elk moment van uw leven verandert u in zekere zin het leven van de hele wereld.' (*Leringen: David O. McKay,* 245.)

Laat de cursisten in Johannes 3:22–36 zoeken naar een beginsel dat ons leert hoe we anderen ten goede kunnen beïnvloeden.

Vat Johannes 3:22–26 samen met de uitleg dat enkele volgelingen van Johannes de Doper bezorgd waren omdat de mensen Jezus volgden in plaats van Johannes de Doper.

Laat een cursist Johannes 3:27–30 voorlezen. Vraag de klas mee te lezen en vaststellen wat Johannes de Doper begreep over zijn rol ten opzichte van Jezus Christus.

- Wat wilde Johannes de Doper dat zijn volgelingen over zijn rol zouden begrijpen? (Hij was voor Jezus Christus uitgezonden om anderen op Hem voor te bereiden.)
- Welke gelijkenis gebruikte Johannes de Doper in vers 29?

Leg uit dat Jezus de Bruidegom is. De mensen die tot Christus komen zijn de bruid, en de vriend van de Bruidegom is Johannes de Doper.

- Wat zou Johannes de Doper bedoeld hebben met: 'Hij moet meer worden, ik echter minder' (vers 30)? Wat zegt dit over het karakter van Johannes de Doper?
- Wat kon Jezus Christus voor de mensen doen wat Johannes de Doper niet kon?
- Wat leren we uit het voorbeeld van Johannes de Doper over wat we kunnen doen om anderen ten goede te beïnvloeden? (De cursisten kunnen verschillende antwoorden geven, maar zorg ervoor dat ze het volgende begrijpen: **we kunnen anderen ten goede beïnvloeden door ze tot Jezus Christus te brengen.**)

- Waarom is het belangrijk dat we onze invloed aanwenden om anderen tot Jezus Christus te brengen?
- Wanneer heb je iemand anderen tot de Heiland zien brengen?

Laat de cursisten nadenken over manieren waarop ze anderen tot de Heiland kunnen brengen. Moedig ze aan om daarbij naar de leiding van de Heilige Geest te streven.

Vat Johannes 3:31–36 samen met de uitleg dat Johannes de Doper verkondigde dat Jezus door God gestuurd was en dat ieder die in Hem gelooft het eeuwige leven kan beërven.

Kerntekstenbeheersing — Johannes 3:5

Help de cursisten om Johannes 3:5 uit het hoofd te leren door ze de eerste letter van elk woord in het vers in hun Schriftendagboek te laten noteren. Spoor ze aan om de Schrifttekst op te zeggen door gebruik te maken van de eerste letters en zo nodig naar de Schrifttekst te kijken. Als ze de hele tekst aan de hand van de eerste letters kunnen opzeggen, laat u ze de passage uit het hoofd opzeggen. U kunt ze de tekst gedurende enkele dagen aan het begin of eind van de les laten opzeggen.

LES 63

Johannes 4

Inleiding

Als Jezus naar Galilea reist, trekt Hij door Samaria, waar Hij bij een bron een vrouw onderwijst. De vrouw getuigt tot anderen dat Jezus de Christus is. Later geneest Jezus de zoon van een hoveling.

Lessuggesties

Johannes 4:1–42

Jezus onderwijst een Samaritaanse vrouw

Zet de volgende vraag op het bord:

> *Wat is de meest waardevolle grondstof op aarde?*

Laat de cursisten de vraag op het bord beantwoorden. U kunt afbeeldingen tonen van grondstoffen zoals aarde, ijzer, kolen, olie, goud of diamanten.

Laat een cursist het volgende citaat van ouderling David A. Bednar van het Quorum der Twaalf Apostelen voorlezen:

'We denken misschien aanvankelijk dat goud, olie of diamanten de grootste waarde hebben. Maar van alle mineralen, metalen, edelstenen en vloeistoffen die op en in de aarde te vinden zijn, is water de waardevolste.' ('A Reservoir of Living Water' [CES-haardvuuravond voor jongvolwassenen, 4 februari 2007], 1, lds.org/broadcasts.)

Toon een glas schoon water.

- Waarom is schoon water zo waardevol? (U kunt enkele cursisten vragen om te vertellen hoe ze het belang van water ingezien hebben.)

Laat de cursisten bij hun studie van Johannes 4 letten op wat Jezus met water vergeleek.

Vat Johannes 4:1–3 samen door uit te leggen dat Jezus Judea verliet en naar Galilea reisde.

Laat een cursist Johannes 4:4 voorlezen en laat de klas zoeken naar het gebied dat Jezus doortrok toen Hij naar Galilea reisde. Vraag de cursisten naar hun bevindingen.

Vraag de cursisten op de kaart 'Overzicht van het leven van Jezus Christus' (in les 5) Judea, Samaria en Galilea te zoeken. Ze kunnen die drie regio's ook op Bijbelse kaarten, nr. 11, 'Het Heilige Land in de tijd van het Nieuwe Testament', vinden.

- Waarom is het belangrijk dat Jezus *door* Samaria heenging, in plaats van eromheen te gaan? (Joden bleven meestal uit Samaria weg vanwege de vijandschap tussen de Joden en de Samaritanen. [Zie James E. Talmage, *Jesus the Christ*, 3e ed. (1916), 172.])

Laat een cursist Johannes 4:6–9 voorlezen. Vraag de klas om mee te lezen en vast te stellen wat de Heer een vrouw vroeg toen Hij in Samaria halt hield.

- Wat vroeg Jezus de vrouw?
- Waarom was ze verrast toen Jezus haar wat te drinken vroeg?

Laat de plaat Jezus en de Samaritaanse vrouw zien. (*Evangelieplatenboek* [2009], nr. 36; zie ook LDS.org.)

Laat een cursist Johannes 4:10–12 voorlezen. Vraag de klas om mee te lezen en te letten op het antwoord van Jezus aan de vrouw.

- Wat bood de Heiland de vrouw aan in vers 10? (Leg uit dat 'gave van God' op Jezus als Heiland van de wereld slaat.)
- Wat vroeg de vrouw aan Jezus in vers 11?

Laat een cursist Johannes 4:13–14 voorlezen. Vraag de klas mee te lezen en te letten op wat Jezus zei over het water dat Hij haar aanbood.

- Wat zei Jezus over het water dat Hij aanbood?

Vraag een cursist de volgende uitspraak van ouderling David A. Bednar voor te lezen. Laat de klas meelezen en letten op wat het levend water voorstelt.

'Het levend water dat hier genoemd wordt, stelt de Heer Jezus Christus en zijn evangelie voor. En net zoals water nodig is om stoffelijk leven in stand te houden, zijn de Heiland, zijn leringen, beginselen en verordeningen essentieel voor het eeuwige leven. Jullie en ik hebben dagelijks zijn levend water — véél levend water — nodig om onze voortdurende geestelijke groei en ontwikkeling in stand te houden.' ('A Reservoir of Living Water', 2.)

- Wat stelt het levend water volgens ouderling Bednar voor?

Plak op het glas water dat u getoond hebt een etiket met *De Heiland en zijn evangelie*.

- Waarom is water een gepast symbool van de Heiland en zijn evangelie?
- Hoe zou je de woorden van de Heiland in vers 14 als beginsel verwoorden? (De strekking van de antwoorden van de cursisten dient als volgt te zijn: **als we tot Jezus Christus komen en zijn evangelie oprecht naleven, dan zullen we het eeuwige leven beërven.**)

Laat een cursist Johannes 4:15–18 voorlezen. Vraag de klas om mee te lezen en vast te stellen wat de vrouw Jezus vroeg, en hoe Hij reageerde.

- Wat vroeg de vrouw aan Jezus in vers 15?

Leg uit dat het antwoord van Jezus de vrouw liet inzien dat ze het levende water dat Hij aanbood nodig had.

- Wat brengt Jezus in verzen 17–18 aan het licht over deze vrouw? (Wijs de cursisten erop dat het antwoord van Jezus aangaf dat Hij wist dat deze vrouw moeite had gehad om een goed, duurzaam huwelijk te hebben, maar dat ze de wet van kuisheid niet onderhield aangezien ze met een man samenleefde die haar echtgenoot niet was.)
- Wat zou deze vrouw gedacht of gevoeld hebben toen Jezus details over haar onthulde die een doorsnee mens normaal niet had kunnen weten?
- Hoe zouden de woorden van de Heiland de vrouw hebben laten inzien dat ze zijn levend water nodig had?
- Welke waarheid over de Heiland kunnen we uit dit vers leren? (Zet na de antwoorden van de cursisten de volgende waarheid op het bord: **Jezus Christus kent onze zonden en biedt ons zijn evangelie zodat we ze kunnen overwinnen.**)
- Waarom is het belangrijk dat we die waarheid begrijpen?

Laat een cursist Johannes 4:19–20 voorlezen. Vraag de klas mee te lezen en te letten op wat de vrouw tegen Jezus zei.

- Wat zei de vrouw wat aantoont dat haar beeld van Christus begon te veranderen?

Leg uit dat er in Samaria een berg is die Gerizim genoemd wordt. Eeuwen voor de aardse bediening van de Heiland bouwden de Samaritanen er een tempel om God te aanbidden. Maar in tegenstelling tot de Joden hadden de Samaritanen het priesterschapsgezag niet om verordeningen te verrichten, en ze verwierpen veel leringen van Gods profeten.

Vraag enkele cursisten beurtelings een vers uit Johannes 4:21–23 en uit de Bijbelvertaling van Joseph Smith, Johannes 4:26 voor te lezen. Vraag de klas mee te lezen en vast te stellen wat Jezus tegen de vrouw zei over God aanbidden.

- Hoe aanbidden ware gelovigen onze hemelse Vader?
- Welke zegening ontvangen we volgens de Bijbelvertaling van Joseph Smith als we God 'in geest en in waarheid' aanbidden?
- Welk beginsel kunnen we uit deze verzen leren? (De strekking van de woorden van de cursisten dient het volgende beginsel te omvatten: **als we de Vader in geest en in waarheid aanbidden, zegent Hij ons met zijn Geest.**)

Laat een cursist het volgende citaat van ouderling Bruce R. McConkie van het Quorum der Twaalf Apostelen voorlezen. Laat de klas opzoeken wat het betekent om de Vader in geest en in waarheid te aanbidden en laat hen dit markeren.

'Ons doel is de ware en levende God te aanbidden door de macht van de Geest en op de manier die Hij ingesteld heeft. De gepaste aanbidding van de ware God leidt tot ons heil; aanbidding van afgoden en aanbidding die niet op eeuwige waarheid gebaseerd is, biedt ons die verzekering niet.

'Kennis van de waarheid is van essentieel belang voor ware aanbidding. […]

'Ware, volmaakte aanbidding houdt in dat we de stappen van de Zoon van God volgen, dat we de geboden onderhouden en de wil van de Vader zo gehoorzamen dat we van genade tot genade vorderen tot we in Christus verheerlijkt worden, zoals Hij in zijn Vader verheerlijkt is. Ware aanbidding houdt veel meer in dan bidden, prediken en zingen. Ware aanbidding is leven, doen, gehoorzamen en ons grote Voorbeeld [Jezus Christus] volgen.' ('How to Worship', *Ensign*, december 1971, 129, 130.)

- Wat betekent het volgens ouderling McConkie om God in geest en in waarheid te aanbidden?
- Wanneer ben je gezegend door de Vader in geest en in waarheid te aanbidden?

Wees niet bang voor stilte

Soms antwoorden cursisten niet meteen, maar wees niet bang voor die stilte. Cursisten hebben nu eenmaal soms tijd nodig om na te denken over de vraag en hun antwoord daarop. In die tijd kan de Heilige Geest zijn werk doen.

Laat de cursisten overwegen hoe ze de Vader beter in geest en in waarheid kunnen aanbidden.

- Laat een cursist Johannes 4:25–26 voorlezen. Vraag de klas mee te lezen en vast te stellen wat Jezus tegen de vrouw over Zichzelf zei.
- Wat zei Jezus over Zichzelf tegen de vrouw?

Laat een cursist Johannes 4:27–30 voorlezen. Vraag de klas vast te stellen wat de vrouw na haar gesprek met de Heiland deed.

- Wat deed de vrouw na haar gesprek met de Heiland?
- Wat zei ze dat aangaf dat ze een getuigenis van Jezus Christus ontvangen had?
- Welke waarheid halen we uit dit verhaal over wat er gebeurt als we een getuigenis van Jezus Christus ontvangen? (De strekking van de woorden van de cursisten dient de volgende waarheid te omvatten: **als we een getuigenis van Jezus Christus ontvangen, krijgen we het verlangen om tot anderen te getuigen.**)

Vat verzen 31–37 samen door uit te leggen dat Jezus' discipelen met voedsel terugkeerden. Toen ze Hem vroegen om iets te eten, zei Hij dat Hij kracht kreeg door de wil van zijn Vader te doen en niet door te eten. Vervolgens liet Hij hen inzien dat er veel gelegenheden zijn om het evangelie te prediken.

Laat een cursist Johannes 4:39–42 voorlezen. Vraag de klas te letten op de uitwerking van het getuigenis van de vrouw op de mensen in haar stad.

- Welke uitwerking had het getuigenis van de vrouw op de mensen in haar stad?
- Wat zeiden de mensen tegen de vrouw in vers 42?

Getuig dat we, als we de Heiland leren kennen en van zijn levend water nemen, het verlangen krijgen om anderen ons getuigenis van Hem te geven.

Johannes 4:43–54

Jezus geneest de zoon van een hoveling

Vat Johannes 4:43–45 samen met de uitleg dat Jezus na het gesprek met de vrouw in Samaria naar Galilea ging, waar Hij door de mensen ontvangen werd.

Geef de cursisten het volgende uitreikblad. Laat ze Johannes 4:46–54 in stilte doornemen en de vragen op het blad beantwoorden.

Johannes 4:46–54

1. Wie ging naar Jezus toe en wat vroeg hij Hem?
2. Waarom hielp Jezus de man niet meteen?
3. Hoe toonde de man dat hij geen teken nodig had om te geloven?
4. Hoe werd het geloof van de man in Jezus Christus volgens de verzen 51–53 bevestigd?
5. Welk beginsel kunnen we uit de ervaring van deze man leren?

Geef de cursisten voldoende tijd en vraag ze dan naar hun antwoorden. Vraag ze de beginselen voor te lezen die ze uit de ervaring van de hoveling gehaald hebben en help ze om deze waarheid te vinden: **als we in Jezus Christus geloven zonder tekenen nodig te hebben, bevestigt de Heer ons geloof.**

- Waarom is het belangrijk om in Jezus Christus te geloven zonder tekenen nodig te hebben?
- Op welke manieren bevestigt de Heer ons geloof als we geloof in Hem oefenen?

Getuig tot slot dat als we ons in geloof tot de Heer wenden, Hij ons met bewijs zegent dat ons geloof staaft.

LES 64

Johannes 5

Inleiding

De Heiland woont in Jeruzalem een feest (waarschijnlijk het paasfeest) bij en geneest bij het bad van Bethesda een kreupele. Jezus Christus zegt dat Hij onze hemelse Vader vertegenwoordigt en legt uit waarom we de Zoon van God moeten eren. Hij beschrijft ook andere getuigen die van zijn goddelijkheid getuigd hadden.

Lessuggesties

Johannes 5:1–30

Jezus geneest op de sabbatdag een zieke man en legt zijn relatie tot de Vader uit

Toon een afbeelding van scherven van een gebroken pot of bord (of u kunt ze op het bord tekenen).

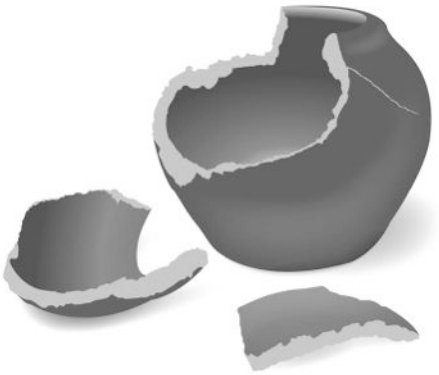

Laat de cursisten hun hand opsteken als ze ooit iets belangrijks of waardevols gebroken hebben. Leg uit dat we als kind van onze hemelse Vader erg belangrijk en waardevol zijn. Maar door de keuzes die we maken of moeilijkheden die we ondervinden, kunnen we ons soms gebroken of waardeloos voelen.

- Op welke manieren voelen we ons soms geestelijk, lichamelijk of emotioneel gebroken? (Zet de antwoorden van de cursisten op het bord.)

Laat de cursisten bij hun studie van Johannes 5:1–9 zoeken naar een waarheid die hun troost en hoop kan geven als ze zich gebroken voelen.

Vat Johannes 5:1 samen met de uitleg dat Jezus Christus na zijn bediening in Galilea naar Jeruzalem reisde om een Joods feest (waarschijnlijk het paasfeest) bij te wonen. In Jeruzalem ging Hij naar een bad vlakbij de tempel.

Laat een cursist Johannes 5:2–4 voorlezen. Laat de klas meelezen en vaststellen wie zich bij het bad bevonden.

- Wat voor mensen waren bij het bad van Bethesda bijeen? (*Zieken, blinden, kreupelen* en *verlamden* [vers 3].)
- Waarop wachtten deze zieken? (Leg uit dat er wellicht een bron was die van tijd tot tijd in het bad vloeide en het water in beweging bracht, wat de pijn van deze mensen waarschijnlijk verlichtte [zie Bible Dictionary, 'Bethesda'].)

Laat een cursist het volgende citaat van ouderling Bruce R. McConkie van het Quorum der Twaalf Apostelen voorlezen:

'Het bad van Bethesda was ongetwijfeld een waterbron waarvan het water een soort helende eigenschap had. Maar het idee dat een engel afdaalde en het water in beroering bracht zodat de eerste persoon die er daarna inging, genezen werd, was puur bijgeloof. Genezingen worden niet op die manier tot stand gebracht.' (*Doctrinal New Testament Commentary*, 3 delen [1965–73], deel 1, 188.)

- Wat zei ouderling McConkie over het idee dat een engel het water beroerde om de eerste persoon die er inging te genezen?
- Hoe zou de sfeer bij het bad zijn als zoveel mensen op genezing hoopten door er als eerste in te gaan?

Vraag enkele cursisten beurtelings een vers uit Johannes 5:5–7 voor te lezen. Vraag de klas mee te lezen en vast te stellen wie de Heiland bij het bad zag liggen.

Toon de plaat Christus geneest de zieken in Bethesda. (*Evangelieplatenboek* [2009], nr. 42; zie ook LDS.org.)

- Wat staat er in deze verzen over de man die de Heiland zag?

Laat de cursisten Johannes 5:8–9 in stilte doornemen en letten op het antwoord van de Heiland aan de man. Vraag ze naar hun bevindingen. Laat ze de zinsnede 'meteen werd de man gezond' (vers 9) markeren.

Zet het woord *Bethesda* op het bord. Leg uit dat *Bethesda* als 'huis van barmhartigheid' vertaald kan worden. (Bible Dictionary, 'Bethesda'.) Zet die definitie naast *Bethesda* op het bord. Leg uit dat barmhartigheid medeleven of goedheid is. De grootste daad van barmhartigheid ooit was de verzoening van Jezus Christus.

- Waarom was *Bethesda* een gepaste naam voor deze plek, vooral nadat de Heiland de man genezen had?
- In welk opzicht zouden wij allemaal op de man bij het bad van Bethesda kunnen lijken?
- Wat leren we van de genezing van de man door de Heiland? (De cursisten kunnen het verschillend formuleren, maar let erop dat in elk geval het volgende duidelijk is: **door de macht en barmhartigheid van Jezus Christus kunnen we genezen worden.**)

Laat een cursist het volgende citaat van ouderling Merrill J. Bateman, die toen presiderend bisschop was, voorlezen om de cursisten dit duidelijk te maken. Laat de klas letten op manieren waarop de Heiland ons kan genezen:

'Zoals de lamme bij het bad Bethesda voor zijn genezing iemand nodig had die machtiger was dan hijzelf (zie Johannes 5:1–9), zo zijn wij afhankelijk van het wonder van Christus' zoenoffer om onze ziel van leed, smart en zonde te genezen. […] Christus zorgt ervoor dat het gebroken hart genezen wordt en angst en verdriet door vrede vervangen worden.' ('The Power to Heal from Within', *Ensign*, mei 1995, 13.)

- Noem enkele manieren waarop we door de barmhartigheid van Jezus Christus en zijn verzoening genezen kunnen worden. (U kunt uitleggen dat we in dit leven of in het hiernamaals genezen kunnen worden.)
- Wat moeten we doen om door de verzoening van de Heiland barmhartigheid en genezing te ontvangen?

Laat de cursisten nadenken over situaties waarin zij, of mensen die ze kennen, zich geestelijk, lichamelijk of emotioneel gebroken voelden, en ze de macht, barmhartigheid of het medeleven van Jezus Christus voelden of zagen. Zet de volgende onvolledige zin op het bord: *Ik weet dat de Heiland barmhartig is en medeleven heeft omdat …*

Vraag de cursisten hoe ze de zin zouden aanvullen. Laat een aantal cursisten antwoorden.

Vat Johannes 5:10–16 samen met de uitleg dat de Heiland de man later in de tempel vond en hem de raad 'zondig niet meer' gaf (Johannes 5:14). Toen de Joodse leiders ontdekten dat de man op de sabbatdag door Jezus genezen was, vervolgden ze de Heiland en wilden ze Hem doden.

Laat een cursist Johannes 5:17–18 voorlezen. Laat de klas meelezen en zoeken naar een andere reden waarom de Joodse leiders kwaad waren op Jezus.

Leg uit dat de Heiland de Joodse leiders in vers 17 vertelde dat hij door de man te genezen zijn Vaders werk deed. Vervolgens sprak Hij over zijn relatie tot de Vader.

- Wat is volgens vers 18 een andere reden waarom de Joodse leiders kwaad waren op Jezus? (Ze vonden dat Jezus Zich aan godslastering schuldig had gemaakt omdat Hij had gezegd dat God zijn Vader was, waardoor Hij zou hebben beweerd dat Hij God gelijk was.)

Zet deze vraag op het bord: *Wat zei de Heiland over zijn relatie tot onze hemelse Vader?* Deel de cursisten op in groepjes van twee. Laat ze per twee Johannes 5:19–22, 26–27, 30 voorlezen. Vraag ze naar antwoorden op deze vraag te zoeken.

Vraag de cursisten na verloop van tijd naar hun bevindingen. Vat hun antwoorden samen door deze waarheid op het bord te zetten: **Jezus Christus vertegenwoordigt onze hemelse Vader en streeft ernaar zijn wil te doen in alles wat Hij doet.** Leg uit dat de Heiland ons uitnodigt om dat ook te doen.)

- Waarom is het belangrijk om te begrijpen dat Jezus Christus in alles wat Hij doet de volmaakte vertegenwoordiger van onze Vader in de hemel is?

Johannes 5:31–47

Jezus spreekt over een aantal getuigen die van zijn goddelijkheid getuigd hebben

Neem een kleine noot in het omhulsel mee naar de les (u kunt ook een kleine ongepelde peulvrucht meenemen). Hou de noot in uw hand zodat de cursisten die niet kunnen zien. Leg uit dat u iets in uw hand hebt dat nog nooit door mensenogen gezien is. Laat de cursisten hun hand opsteken als ze u geloven. Laat een cursist die twijfelt aan de waarheid van uw stelling enkele klasgenoten kiezen die het voorwerp mogen zien. Toon het voorwerp aan die cursisten en laat ze de klas vertellen of u de waarheid spreekt.

- Hoe wordt de waarheid van een stelling geloofwaardiger als er meer dan één getuige is?

Toon de noot aan de klas en leg uit dat de binnenkant nog nooit door mensenogen gezien is.

Laat een cursist Johannes 5:31 voorlezen. Laat de klas meelezen en letten op wat de Heiland over zijn eigen getuigenis van zijn relatie tot onze hemelse Vader zei. Vraag de cursisten naar hun bevindingen.

Wijs ze erop dat de Bijbelvertaling van Joseph Smith de verzen 31 en 32 verduidelijkt: 'Als Ik daarom van Mijzelf getuig, dan is mijn getuigenis toch waar. Want ik ben niet alleen.' (Bijbelvertaling van Joseph Smith, Johannes 5:32–33.) Leg uit dat de Heiland de Joden vertelde dat ze naast zijn getuigenis nog andere getuigenissen hadden.

Zet de volgende tekstverwijzingen op het bord: *Johannes 5:32–35; Johannes 5:36; Johannes 5:37–38; Johannes 5:39; Johannes 5:45–47.* Wijs elke verwijzing aan één of meer cursisten toe. Laat ze de verzen lezen en op andere getuigen van Jezus' goddelijkheid letten. Help de cursisten om een opsomming van getuigen te maken door ze te vragen hun bevindingen naast de hun toegewezen verwijzing op het bord te zetten.

> ***Opsommingen***
>
> Een opsomming is een reeks ideeën of aanwijzingen die met elkaar in verband staan. Op zoek gaan naar opsommingen in de Schriften kan u en uw cursisten helpen om belangrijke punten te identificeren die in de Schriften beklemtoond worden.

Leg uit dat de Joodse leiders ondanks de vele getuigen van Jezus Christus niet in zijn goddelijkheid geloofden. Wijs de cursisten erop dat Jezus in vers 39 over de Schriften zegt: 'Want u denkt daardoor eeuwig leven te hebben.'

- Op welke verkeerde opvatting wees Jezus de Joden? (Leg uit dat veel Joden in die tijd dachten dat ze het eeuwige leven zouden beërven door gewoonweg de Schriften te bestuderen. Ze snapten niet dat de Schriften mensen tot Jezus Christus moeten brengen. Hij zei in feite: 'U denkt het eeuwige leven te hebben, maar onderzoek de Schriften, want die getuigen van Mij.')

Laat een cursist Johannes 5:40 voorlezen. Laat de klas meelezen en vaststellen wat de Joden moesten doen om het eeuwige leven te beërven.

- De Joden bestudeerden de Schriften, maar wat weigerden ze te doen waardoor ze het eeuwige leven niet konden krijgen?
- Wat moeten we volgens de Heiland in de verzen 39 en 40 doen om het eeuwige leven te beërven? (Help de cursisten om een beginsel zoals het volgende te vinden: **we beërven het eeuwige leven alleen als we tot Jezus Christus komen.** Zet dit beginsel op het bord.)

Herinner de cursisten eraan dat het eeuwige leven inhoudt dat we zoals onze hemelse Vader worden en voor altijd met onze getrouwe familieleden in zijn tegenwoordigheid leven.

- Wat betekent het om tot Jezus Christus te komen? (Tot Christus komen is geloof in Hem oefenen, ons van onze zonden bekeren en zijn geboden onderhouden.)
- Waarom is tot Jezus Christus komen van essentieel belang voor het eeuwige leven?

Laat de cursisten bedenken hoe de getuigen op het bord mensen tot de Heiland brengen.

- Hoe heeft een van deze getuigen van Jezus Christus je dichter tot Hem gebracht?

Laat de cursisten bedenken wat ze gaan doen om dichter tot de Heiland te komen zodat ze het eeuwige leven ontvangen.

Getuig tot slot van de waarheden in Johannes 5.

LES 65

Johannes 6

Inleiding

De dag na de wonderbaarlijke spijziging van vijfduizend mensen verkondigt Jezus dat Hij het brood des levens is. Enkele volgelingen verwerpen zijn leringen en keren Hem de rug toe. Petrus daarentegen getuigt dat Jezus de woorden van het eeuwige leven verkondigt en dat Hij de Zoon van God is.

Lessuggesties

Johannes 6:1–21

Jezus geeft op wonderbaarlijke wijze ruim vijfduizend mensen te eten en loopt op het water

Leg uit dat de Heiland nadat Hij in Jeruzalem van zijn goddelijkheid getuigd had (zie Johannes 5) naar Galilea terugkeerde, waar Hij met zijn apostelen het evangelie predikte en vele mensen genas (zie Mattheüs 5–13). Jezus stak vervolgens met zijn discipelen de zee van Galilea over en gaf op wonderbaarlijke wijze ruim vijfduizend mensen te eten (zie Johannes 6:1–13).

Toon een brood. Laat een cursist het verhaal samenvatten van de Heiland die met vijf broden en twee visjes ruim vijfduizend man te eten gaf.

- Wat zou je gedacht hebben als je dat wonder met eigen ogen had gezien, en ontdekt dat Jezus de macht had om op wonderbaarlijke wijze in voedsel te voorzien?

Laat een cursist Johannes 6:14–15 voorlezen. Vraag de klas mee te lezen en vast te stellen wat de mensen wilden doen toen Jezus hun te eten gegeven had.

- Wat wilden de mensen doen?

Leg uit dat volgens de overlevering onder de Joden in die tijd de Messias of Koning van Israël zou komen en zijn volk met brood uit de hemel zou voeden.

- Wat deed Jezus in vers 15 zodat de mensen Hem niet tot koning konden kronen?
- Waarom wilde Jezus niet als koning van de Joden erkend worden?

Vat Johannes 6:16–21 samen met de uitleg dat de Heiland zijn discipelen opdroeg de zee van Galilea over te steken. Toen ze laat op de avond moeite hadden om tegen de golven en de wind in te roeien, liep Jezus op het water naar hen toe. Wijs de cursisten erop dat Johannes in zijn verslag beklemtoont dat toen de discipelen Jezus in het schip ‘wilden’ nemen, ze hun bestemming ‘meteen’ veilig bereikten (vers 21). Leg uit dat als we de Heiland en zijn leringen willen ontvangen, Hij ons veilig door onze moeilijkheden kan leiden.

Johannes 6:22–59

Jezus verkondigt dat Hij het brood des levens is

Leg uit dat er in Johannes 6:22–25 staat dat veel mensen die Jezus op wonderbaarlijke wijze te eten gegeven had naar Kapernaüm gegaan waren om Hem te zoeken.

Laat een cursist Johannes 6:26–27 voorlezen, inclusief de Bijbelvertaling van Joseph Smith van Johannes 6:26: 'Jezus antwoordde hun en zei: Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u: U zoekt Mij, niet omdat u verlangt acht te slaan op mijn leringen, noch omdat u de tekenen gezien hebt, maar omdat u van de broden gegeten hebt en verzadigd bent.' Laat de klas meelezen en vaststellen wat Jezus tegen de mensen zei.

- Waarom zochten deze mensen de Heiland volgens Hem? (De Heiland lijkt te zeggen dat ze Hem volgden om meer te eten te krijgen.)
- Wat moesten ze volgens Hem zoeken?

Leg uit dat 'het voedsel dat blijft tot in het eeuwige leven' (vers 27) naar de eeuwige waarheden van het evangelie van de Heiland kan verwijzen.

- Wat leren we uit deze verzen, waardoor we beter begrijpen waarom Jezus deze mensen Hem niet tot koning liet kronen?

Laat een cursist Johannes 6:28–31 voorlezen en vraag de klas vast te stellen wat de mensen van Jezus verlangden als bewijs dat Hij de Messias was.

- Wat wilden de mensen dat Jezus voor hen deed? (Leg uit dat manna 'brood uit de hemel' was [vers 31] dat God aan de kinderen van Israël gegeven had toen ze in de woestijn ronddoolden.)
- Wat zegt dit verzoek over deze mensen, gezien wat de Heiland de dag ervoor gedaan had?
- Op welke manieren worden we als volgeling van Jezus Christus in deze tijd verleid om ons als die menigte te gedragen?

Vraag enkele cursisten beurtelings een vers uit Johannes 6:32–35 voor te lezen. Laat de klas vaststellen wat de Heiland tegen de mensen zei als antwoord op hun verzoek om een teken.

- Wat zei de Heiland over Zichzelf toen Hij het over manna of brood uit de hemel had?

U kunt de cursisten in overweging geven om de zinsnede 'Ik ben het Brood des levens' te markeren in vers 35.

De cursisten aansporen om in hun Schriften te markeren en aantekeningen te maken

U kunt de cursisten in staat stellen de dingen die ze leren te onthouden door ze aan te sporen om ze in hun Schriften te markeren en aantekeningen te maken. Markeren betekent aanduiden, onderscheiden, afbakenen of de aandacht vestigen op. Dat kunnen ze doen door belangrijke woorden of zinsneden te onderstrepen, een kleur te geven of te omkaderen. Aantekeningen

kunnen uitleg of commentaar bevatten. Laat de cursisten zelf kiezen hoe en of ze in hun Schriften teksten willen markeren en aantekeningen maken.

- Op welke manier kunnen we de Heiland en zijn leringen met brood vergelijken?
- Wat betekent het dat wie tot Jezus Christus komt beslist geen honger zal hebben (zie vers 35)?
- Wat kunnen we uit de leringen van de Heiland in vers 35 halen? (De strekking van de antwoorden van de cursisten dient een beginsel als het volgende te omvatten: **als we tot Jezus Christus komen, voedt Hij ons geestelijk.** Laat de cursisten dit beginsel desgewenst in de kantlijn van hun Schriften naast Johannes 6:35 noteren.)

Zet de volgende onvolledige zinnen op het bord:

We komen tot Jezus Christus door …	*Hij voedt ons door …*

Deel de cursisten op in groepjes van twee. Laat ze samen in hun aantekenschrift of Schriftendagboek een lijstje maken met dingen die we kunnen doen om tot Jezus Christus te komen, en manieren waarop Hij ons geestelijk voedt. Nodig enkele cursisten uit om hun antwoorden aan de klas te vertellen.

Om de klas in staat te stellen de waarheid en het belang van het beginsel in vers 35 te voelen, kunt u enkele cursisten vragen om te vertellen hoe ze zich voelden toen ze geestelijk gevoed werden door tot de Heiland te komen.

Vat Johannes 6:36–47 samen met de uitleg dat sommige mensen tegen de Heiland morden omdat Hij zei dat Hij het brood uit de hemel was.

Als voorbereiding op een ander beginsel waarin de Heiland onderwees, laat u enkele cursisten naar voren komen en geeft u hun een stuk brood. Laat ze aan het brood ruiken en zich inbeelden hoe het smaakt.

- Hoe goed zou dit brood je voeden als je er alleen aan rook, je inbeeldde hoe het smaakte en het de hele dag bij je had?
- Wat moet je doen om iets aan het brood te hebben?

Vraag enkele cursisten beurtelings een vers uit Johannes 6:49–54 voor te lezen. Vraag de andere cursisten om mee te lezen en na te gaan wat de ervaring van hun klasgenoten met het brood te maken heeft met wat de Heiland in deze verzen zegt.

- In welk opzicht is het brood des levens anders dan gewoon brood? (In tegenstelling tot brood dat ons slechts korte tijd energie geeft, biedt Jezus Christus ons eeuwige zegeningen.)

Wijs de cursisten op deze zinsnede in vers 51: 'Het brood dat Ik geven zal, is Mijn vlees, dat Ik geven zal voor het leven van de wereld.'

- Hoe heeft de Heiland zijn vlees en bloed voor het leven van de wereld gegeven?
- Wat moesten de mensen in de verzen 53–54 van de Heiland doen?

Leg uit dat de Heiland de termen *eten* en *drinken* symbolisch gebruikt. Om de leringen van de Heiland te verduidelijken, laat u enkele cursisten van het brood eten. Vraag ze vervolgens weer te gaan zitten.

- Wat gebeurt er met het brood en zijn voedingsstoffen als we het opeten? (De vitamines en voedingsstoffen worden door het lichaam opgenomen en maken het sterk en gezond.)
- Wat betekent het om Jezus Christus' vlees te eten en zijn bloed te drinken? (Het kan inhouden dat we ons zijn leringen en verzoening eigen maken. Het kan ook deelname aan het avondmaal voorstellen, wat de Heiland later zou instellen.)
- Welke zegeningen krijgen we volgens vers 54 als we ons de leringen en verzoening van Jezus Christus eigen maken of die toepassen? (Zet na de antwoorden van de cursisten dit beginsel op het bord: **Als we ons de leringen en verzoening van Jezus Christus eigen maken, of die toepassen, kunnen we het eeuwige leven beërven.**)

Laat de cursisten over de volgende vraag nadenken en vraag vervolgens enkelen wat hun antwoord is:

- Hoe maken we ons de leringen en verzoening van Jezus Christus eigen? (Mogelijke antwoorden: door Jezus Christus als de letterlijke Zoon van God te aanvaarden, elke week aan het avondmaal deel te nemen, de geboden te onderhouden en in rechtschapenheid tot het einde toe te volharden. [Zie Bruce R. McConkie, *Doctrinal New Testament Commentary*, 3 delen (1965–1973), deel 1, 358.])

Leg uit dat het eeuwige leven inhoudt dat we voor altijd leven en zoals onze hemelse Vader en zijn Zoon, Jezus Christus, worden. Vraag een cursist Johannes 6:56–57 voor te lezen en laat de klas nagaan hoe we zoals Hen kunnen worden door ons de leringen en verzoening van Jezus Christus eigen te maken. Vraag de cursisten naar hun bevindingen.

Leg uit dat de Heiland niet letterlijk in ons blijft, maar dat zijn goddelijke invloed bij ons blijft om ons in staat te stellen om meer zoals Hij en onze hemelse Vader te worden.

Getuig van de waarheden die de cursisten gevonden hebben. Laat de cursisten in hun aantekenschrift of Schriftendagboek opschrijven hoe ze zich de verzoening van de Heiland of een van zijn leringen meer eigen gaan maken.

Johannes 6:60–71

Petrus getuigt dat Jezus de woorden van eeuwig leven heeft

Zet de volgende vraag op het bord: *Doorgaan of stoppen?*

Laat de cursisten nadenken over een situatie waarin ze moesten kiezen tussen met iets moeilijks doorgaan of stoppen. Nodig één of twee cursisten uit om over hun ervaring te vertellen.

Leg uit dat de discipelen van Christus een vergelijkbare beslissing moesten nemen toen Jezus de rede in Johannes 6 gaf.

Laat een cursist Johannes 6:60, 66 voorlezen. Laat de klas meelezen en vaststellen hoe veel van Jezus' discipelen op zijn leringen reageerden.

- Waarom kozen veel van Jezus' discipelen ervoor om Hem niet meer te volgen? (Leg uit dat de zinsnede 'Dit woord is hard' [vers 60] betekent dat ze het te moeilijk vonden om de leringen van Jezus te volgen.)
- Waarom vinden sommige mensen het moeilijk om de geboden van de Heer te onderhouden?

Laat een cursist Johannes 6:67 voorlezen en vraag de klas te letten op de vraag die Jezus Christus aan zijn apostelen stelde.

- Wat vroeg de Heiland zijn apostelen?

Laat een cursist Johannes 6:68–69 voorlezen en vraag de klas te letten op het antwoord dat Simon Petrus de Heiland gaf. Vraag de cursisten naar hun bevindingen.

- Wat leren we uit het antwoord van Petrus, die ons motiveert om getrouw te blijven in tijden waarin het moeilijk is om de Heiland te volgen of zijn leringen na te leven? (Laat de cursisten antwoorden en zet dit beginsel op het bord: **Een sterk getuigenis van Jezus Christus motiveert ons om getrouw te blijven in tijden waarin het moeilijk is om de Heiland te volgen of zijn leringen na te leven.**)
- Hoe heeft een sterk getuigenis van de Heiland jou of iemand die je kent geholpen om getrouw te blijven, zelfs als de leringen van het evangelie moeilijk na te leven leken?

Moedig de cursisten aan op hun getuigenis van Jezus Christus te vertrouwen als ze de leringen van het evangelie moeilijk na te leven vinden. Spoor de cursisten die vinden dat ze geen sterk getuigenis van Jezus Christus hebben aan om hun getuigenis te versterken door zich zijn leringen en verzoening eigen te maken.

THUISSEMINARIELES

Johannes 2–6 (Unit 13)

Lesmateriaal voor de thuisseminarieleerkracht

Samenvatting van dagelijkse thuisseminarielessen

De volgende samenvatting van de gebeurtenissen, leerstellingen en beginselen die de cursisten bij hun studie van Johannes 2–6 (unit 13) geleerd hebben, is niet bedoeld om als onderdeel van uw les te worden behandeld. Uw les richt zich op slechts enkele van deze leerstellingen en beginselen. Volg de ingevingen van de Heilige Geest terwijl u nadenkt over de behoeften van uw cursisten.

Dag 1 (Johannes 2)

Toen de cursisten over het eerste wonder van de Heiland lazen, waarbij Hij water in wijn veranderde, leerden ze dat Jezus Christus macht heeft over fysieke elementen. Ze kwamen er ook achter dat de Heiland zijn moeder liefhad en respecteerde. Bij hun studie van het verslag van de tempelreiniging door Jezus, kwamen ze te weten dat de tempel het huis van God is.

Dag 2 (Johannes 3)

De cursisten haalden deze waarheden uit de leringen van de Heiland aan Nicodemus: de doop en de gave van de Heilige Geest zijn vereist om geestelijk wedergeboren te worden en de verhoging in het celestiale koninkrijk te ontvangen. Alle mensen kunnen dankzij de verzoening van Jezus Christus het eeuwige leven beërven. Onze hemelse Vader heeft zijn kinderen zo lief dat Hij zijn eniggeboren Zoon gezonden heeft om voor hun zonden te lijden. Als we in Jezus Christus geloven, wat inhoudt dat we ons van onze zonden bekeren en zijn woord gehoorzamen, kunnen we dankzij zijn verzoening het eeuwige leven beërven. Door het voorbeeld van Johannes de Doper kwamen de cursisten erachter dat we anderen ten goede kunnen beïnvloeden door ze tot Jezus Christus te brengen.

Dag 3 (Johannes 4)

Bij hun studie van de leringen van de Heiland aan de Samaritaanse vrouw bij de bron, ontdekten de cursisten deze waarheden: als we tot Jezus Christus komen en zijn evangelie oprecht naleven, dan zullen we het eeuwige leven beërven. Jezus Christus kent onze zonden en biedt ons zijn evangelie zodat we ze kunnen overwinnen. Als we de Vader in geest en in waarheid aanbidden, zegent Hij ons met zijn Geest. Als we een getuigenis van Jezus Christus ontvangen, krijgen we het verlangen om tot anderen te getuigen.

Dag 4 (Johannes 5–6)

Toen de cursisten het verslag lazen van de Heiland die een kreupele genas, leerden ze dat we door de macht en barmhartigheid van Jezus Christus genezen kunnen worden. Ze ontdekten ook dat we het eeuwige leven alleen beërven als we tot Jezus Christus komen. Uit de rede van de Heiland over het brood des levens leerden de cursisten dat een sterk getuigenis van Jezus Christus ons motiveert om getrouw te blijven in tijden waarin het moeilijk is om de Heiland te volgen of zijn leringen na te leven.

Inleiding

De dag nadat Jezus op wonderbaarlijke wijze vijfduizend mensen te eten gegeven had, verkondigde Hij dat Hij het brood des levens was.

Lessuggesties

Johannes 6:22–59

Jezus verkondigt dat Hij het brood des levens is

Toon een brood. Laat een cursist het verhaal samenvatten van de Heiland die met vijf broden en twee visjes ruim vijfduizend man te eten gaf.

- Wat zou je gedacht hebben als je dat wonder met eigen ogen had gezien, en ontdekt dat Jezus de macht had om op wonderbaarlijke wijze in voedsel te voorzien?

Leg uit dat er in Johannes 6:22–25 staat dat veel mensen die Jezus op wonderbaarlijke wijze te eten gegeven had naar Kapernaüm gegaan waren om Hem te zoeken.

Laat een cursist Johannes 6:26–27 voorlezen. Laat de klas meelezen en vaststellen wat Jezus tegen de mensen zei.

Leg uit dat er in de Bijbelvertaling van Joseph Smith van Johannes 6:26 staat: 'Jezus antwoordde hun en zei: Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u: U zoekt Mij, niet omdat u verlangt acht te slaan op mijn leringen, noch omdat u de tekenen gezien hebt, maar omdat u van de broden gegeten hebt en verzadigd bent.'

- Waarom zochten deze mensen de Heiland volgens Hem? (De Heiland lijkt te zeggen dat ze Hem volgden om meer te eten te krijgen.)
- Wat moesten ze volgens Hem zoeken?

Leg uit dat 'het voedsel dat blijft tot in het eeuwige leven' (Johannes 6:27) op de eeuwige waarheden van het evangelie van de Heiland kan slaan.

Laat een cursist Johannes 6:28–31 voorlezen. Vraag de klas mee te lezen en vast te stellen wat de mensen van Jezus verlangden als bewijs dat Hij de Messias was.

- Wat wilden de mensen dat Jezus voor hen deed? (Leg uit dat manna 'brood uit de hemel' was [Johannes 6:31] dat God aan de kinderen van Israël gegeven had toen ze in de woestijn ronddoolden; zie Exodus 16:14–15, 35.)

Vraag enkele cursisten beurtelings een vers uit Johannes 6:32–35 voor te lezen. Laat de klas meelezen en vaststellen wat de Heiland tegen de mensen zei als antwoord op hun verzoek om een teken.

- Wat zei de Heiland over Zichzelf toen Hij het over manna of brood uit de hemel had?

U kunt de cursisten in overweging geven om de zinsnede 'Ik ben het Brood des levens' in Johannes 6:35 te markeren.

- Op welke manier kunnen we de Heiland en zijn leringen met brood vergelijken?
- Wat betekent het dat wie tot Jezus Christus komt beslist geen honger zal hebben (zie Johannes 6:35)? (Een mogelijk antwoord is dat Hij hen geestelijk zal voeden.)

- Wat kunnen we uit de leringen van de Heiland in vers 35 halen? (De strekking van de antwoorden van de cursisten dient een beginsel als het volgende te omvatten: **als we tot Jezus Christus komen, voedt Hij ons geestelijk.** Zet dit beginsel op het bord.)

Zet de volgende onvolledige zinnen op het bord:

We komen tot Jezus Christus door …	*Hij voedt ons door …*

Deel de cursisten op in groepjes van twee. Laat ze samen in hun aantekenschrift of Schriftendagboek een lijstje maken met dingen die we kunnen doen om tot Jezus Christus te komen, en manieren waarop Hij ons geestelijk voedt. Nodig enkele cursisten uit om hun antwoorden aan de klas te vertellen.

Vraag enkele cursisten te vertellen hoe ze geestelijke voeding ontvangen hebben door tot de Heiland te komen.

Als voorbereiding op een ander beginsel waarin de Heiland onderwees, laat u enkele cursisten naar voren komen en geeft u hun een stuk brood. Laat ze aan het brood ruiken en zich inbeelden hoe het smaakt.

- Hoe goed zou dit brood je voeden als je er alleen aan rook, je inbeeldde hoe het smaakte en het de hele dag bij je had?
- Wat moet je doen om iets aan het brood te hebben?

Vraag enkele cursisten beurtelings een vers uit Johannes 6:49–54 voor te lezen. Vraag de andere cursisten om mee te lezen en na te gaan wat de ervaring van hun klasgenoten met het brood te maken heeft met wat de Heiland in deze verzen zegt.

- In welk opzicht is het brood des levens anders dan gewoon brood? (In tegenstelling tot brood dat ons slechts korte tijd energie geeft, biedt Jezus Christus ons eeuwige zegeningen.)
- Wat moesten de mensen in de verzen 53–54 van de Heiland doen?

Leg uit dat de Heiland de termen *eten* en *drinken* symbolisch gebruikt. Om de leringen van de Heiland te verduidelijken, laat u enkele cursisten van het brood eten. Vraag ze vervolgens weer te gaan zitten.

- Wat gebeurt er met het brood en zijn voedingsstoffen als we het opeten? (De vitamines en voedingsstoffen worden door het lichaam opgenomen en maken het sterk en gezond.)
- Wat betekent het om Jezus Christus' vlees te eten en zijn bloed te drinken? (Het kan inhouden dat we ons zijn leringen en verzoening eigen maken. Het kan ook deelname aan het avondmaal voorstellen, wat de Heiland later zou instellen.)
- Welke zegeningen krijgen we volgens Johannes 6:54 als we ons de leringen en verzoening van Jezus Christus eigen maken of die toepassen? (Zet na de

antwoorden van de cursisten dit beginsel op het bord: **Als we ons de leringen en verzoening van Jezus Christus eigen maken, of die toepassen, kunnen we het eeuwige leven beërven.**)

Laat een cursist het volgende citaat van ouderling Bruce R. McConkie van het Quorum der Twaalf Apostelen voorlezen. Laat de klas meelezen en letten op manieren waarop we ons de leringen en verzoening van Jezus Christus eigen kunnen maken.

'Het vlees van de Zoon van God eten en zijn bloed drinken, betekent ten eerste Hem in de meest letterlijke en volledige zin en zonder enig voorbehoud aanvaarden als de persoonlijke afstammeling in het vlees van de eeuwige Vader; en ten tweede, de geboden van de Zoon onderhouden door zijn evangelie te aanvaarden, lid van zijn kerk te worden en in gehoorzaamheid en rechtschapenheid tot het einde toe te volharden. Wie op die manier zijn vlees eet en zijn bloed drinkt, zal het eeuwige leven beërven, namelijk verhoging in de hoogste hemel van de celestiale wereld.' (*Doctrinal New Testament Commentary*, 3 delen [1965–73], deel 1, 358.)

- Hoe maken we ons volgens ouderling McConkie de leringen en verzoening van Jezus Christus eigen?

Leg uit dat het eeuwige leven inhoudt dat we voor altijd leven en zoals onze hemelse Vader en zijn Zoon, Jezus Christus, worden. Laat een cursist Johannes 6:56–57 voorlezen. Vraag de klas mee te lezen en na te gaan hoe we zoals Hen kunnen worden door ons de leringen en verzoening van Jezus Christus eigen te maken. Vraag de cursisten naar hun bevindingen.

Leg uit dat de Heiland niet letterlijk in ons blijft, maar dat zijn goddelijke invloed bij ons blijft om ons in staat te stellen om meer zoals Hij en onze hemelse Vader te worden.

Vat Johannes 6:59–66 samen met de uitleg dat enkele discipelen van de Heiland zijn leringen verwierpen en Hem niet meer wilden volgen.

Getuig van de waarheden die de cursisten gevonden hebben. Laat de cursisten in hun aantekenschrift of Schriftendagboek opschrijven hoe ze zich de verzoening van de Heiland of een van zijn leringen meer eigen gaan maken.

Volgende unit (Johannes 7–10)

Vertel de cursisten dat ze in de volgende unit zullen lezen hoe Jezus Christus omging met een vrouw die op overspel betrapt was en wat Hij zei om de menigte die haar wilde doden weg te sturen. Laat de cursisten eventueel hun ogen sluiten en zich inbeelden hoe het voelt om blind te zijn. Vraag ze vervolgens hoe ze zich zouden voelen als ze van hun blindheid genezen werden en voor de allereerste keer konden zien. De cursisten zullen het verhaal lezen van een blinde die niet alleen lichamelijk, maar ook geestelijk zicht kreeg, en een getuigenis ontving dat Jezus de Christus de Zoon van God was. Ze zullen ook ontdekken waarom de Heiland Zichzelf de goede Herder noemt en welke macht Hij volgens Hem van de Vader gekregen heeft.

LES 66

Johannes 7

Inleiding

Jezus woont in Jeruzalem het Loofhuttenfeest bij. Hij gaat naar de tempel en vertelt de mensen hoe ze een getuigenis kunnen ontvangen dat zijn leringen van God de Vader komen. Omdat de mensen twisten over wie Jezus was, gebruikt Hij beeldspraak over water en licht om van zijn goddelijkheid te getuigen. Hij spreekt ook over de Heilige Geest.

Lessuggesties

Johannes 7:1–13

Jezus woont het Loofhuttenfeest bij

Zet deze vraag op het bord: *Had Jezus broers en zussen?*

Laat de cursisten de vraag beantwoorden. Indien nodig verduidelijkt u dat Jozef en Maria kinderen hadden die na Jezus geboren werden en in hun gezin met Hem opgroeiden. Maar aangezien Christus de letterlijke zoon van Maria en God de Vader was, en niet van Jozef, waren die kinderen Jezus' halfbroers en -zussen (zie Mattheüs 13:55–56).

- Hoe zou het geweest zijn om met Jezus op te groeien?
- Zou het dan makkelijker geweest zijn om in Hem te geloven? Waarom wel of waarom niet?

Wijs de cursisten erop dat we in Johannes 7 lezen hoe sommige 'broers' van Jezus (Johannes 7:3, 5) Hem zagen. De term *broers* verwijst waarschijnlijk naar de halfbroers van Jezus, hoewel het ook andere naaste familieleden kunnen zijn.

Vraag enkele cursisten beurtelings een vers uit Johannes 7:1–5 voor te lezen.

- Wat komen we in vers 5 over Jezus' broers te weten?

Laat een cursist het volgende citaat van ouderling Bruce R. McConkie van het Quorum der Twaalf Apostelen voorlezen:

'Een getuigenis van de goddelijkheid van Christus en van de verlossende macht van zijn evangelie wordt niet automatisch door een familieband verkregen.

'[…] Hoewel ze samen opgroeiden en de minzame invloed van Jozef en Maria genoten, en op de hoogte waren van de leringen, bediening en wonderen van Jezus, hadden deze naaste verwanten Hem nog niet als de Messias aanvaard. Ze werden later echter allemaal bekeerd (Handelingen 1:14).' (*Doctrinal New Testament Commentary*, 3 delen [1965–1973], deel 1, 437.)

- Hoe is het mogelijk dat Jezus' eigen familieleden Hem nog niet geloofden, hoewel ze van zijn leringen en wonderen afwisten?

Wijs de cursisten erop dat er in Johannes 7 gebeurtenissen staan die plaatsvonden tijdens het Loofhuttenfeest in Jeruzalem (zie Johannes 7:2). Tijdens dit feest dat

acht dagen duurde en beschouwd wordt als 'het grootste en vreugdevolste' (Bible Dictionary, 'Feasts'), reisden veel Joden naar Jeruzalem om de zegeningen van God te gedenken die Hij op de kinderen van Israël uitstortte toen ze na hun bevrijding uit Egypte in de woestijn ronddoolden en in provisorische loofhutten woonden (zie Leviticus 23:39–43). De Joden vierden en dankten God ook voor de jaarlijkse oogst vruchten en granen (zie Exodus 23:16).

De context en inhoud begrijpen

Een basisbeginsel van evangelieonderwijs en -studie is de context en inhoud van het tekstblok begrijpen. De context bestaat uit omstandigheden of achtergrondinformatie van bepaalde verzen, gebeurtenissen of verhalen in de Schriften. De inhoud bestaat uit de verhaallijn, mensen, gebeurtenissen, redevoeringen en geïnspireerde verklaringen in de tekst. Als u uw cursisten helpt om de context en inhoud van de Schriften te begrijpen, zijn ze voorbereid om de boodschappen van de geïnspireerde schrijvers te herkennen.

- Wat wilden Jezus' broers in de verzen 3–4 dat Hij zou doen?

Vat Johannes 7:6–10 samen met de uitleg dat Jezus besloot om nog niet naar het feest te gaan, maar wel zijn broers aanmoedigde om te gaan. Toen het feest begonnen was, ging Jezus in het verborgen omdat Hij wist dat de Joodse leiders in Jeruzalem Hem wilde doden en zijn tijd om te sterven nog niet aangebroken was.

Laat een cursist Johannes 7:11–13 voorlezen.

- Wat zeiden verschillende mensen in Jeruzalem over Jezus?

Wijs de cursisten erop dat er nu net als toen verschillende meningen over Jezus Christus bestaan. Sommige mensen weten en getuigen dat Hij de Zoon van God en de Heiland van de mensheid is. Anderen geloven in Hem en hopen dat zijn evangelie waar is. Maar er zijn ook mensen die de goddelijkheid van Jezus Christus en de waarheid van zijn leringen in twijfel trekken. Vraag de cursisten bij hun studie van Johannes 7 nagaan hoe we kunnen weten dat Jezus Christus onze Heiland is en dat zijn leringen waar zijn.

Johannes 7:14–36

Jezus onderwijst de Joden in de tempel

Laat een cursist Johannes 7:14–15 voorlezen. Laat de klas meelezen en vaststellen wat Jezus in de tempel deed. Het kan nuttig zijn om uit te leggen dat de tempel tijdens het Loofhuttenfeest het middelpunt van de festiviteiten was.

- Wat deed Jezus?
- Waarom verwonderden de Joden zich?

Laat een cursist Johannes 7:16–18 voorlezen. Laat de klas meelezen en vaststellen wat Jezus zei dat de mensen konden doen om te weten te komen of zijn onderricht of leer waar was.

- Van wie kreeg Jezus de leer waarin Hij volgens vers 16 onderwees?
- Hoe kunnen we te weten komen dat de leer van Jezus Christus echt van God komt?

- Welk beginsel leren we over de manier waarop we een getuigenis van de leringen van onze hemelse Vader kunnen krijgen? (De strekking van de antwoorden van de cursisten dient een beginsel als het volgende te omvatten: **als we de wil van onze hemelse Vader doen, ontvangen we een getuigenis van zijn leer.** U kunt de cursisten vragen om de woorden in vers 17 te markeren waaruit dit beginsel blijkt.)

Vraag een cursist het volgende citaat van president James E. Faust van het Eerste Presidium voor te lezen om de cursisten duidelijk te maken hoe we dit beginsel kunnen toepassen:

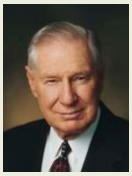

'We verkrijgen een getuigenis van de evangeliebeginselen door gehoorzaam te proberen ernaar te leven. […] We verkrijgen een getuigenis van de kracht van het gebed door nederig en oprecht te bidden. Een getuigenis van de tiende krijgen we door onze tiende te betalen.' ('Heer, ik geloof, kom mijn ongeloof te hulp', *Liahona*, november 2003, 22.)

Hoewel zijn eigen broers aanvankelijk niet in Hem geloofden, ontvingen ze later een getuigenis en werden ze bekeerd (zie Handelingen 1:14).

- Hoe konden Jezus' broers door het beginsel in Johannes 7:17 een getuigenis van Jezus Christus en zijn leringen krijgen?

Laat de cursisten zich inbeelden dat ze een vriend hebben die met zijn getuigenis van het evangelie worstelt.

- Hoe kun je het beginsel in Johannes 7:17 gebruiken om deze vriend te helpen?

Toon de volgende woorden om de cursisten te helpen getuigen van het beginsel dat ze gevonden hebben, en het belang en de waarheid ervan te voelen:

Ik weet dat _____ waar is, omdat ik
_____heb door ernaar te leven.

Laat de cursisten de zin in hun aantekenschrift of Schriftendagboek aanvullen door te schrijven over een gebod of beginsel waarvan ze te weten gekomen zijn dat het waar is door ernaar te leven.

Laat enkele cursisten aan de klas vertellen wat ze opgeschreven hebben.

Laat de cursisten een evangeliewaarheid, gebod of lering opschrijven waarvan ze een sterker getuigenis willen ontwikkelen. Laat ze ook opschrijven wat ze gaan doen om dat sterkere getuigenis te krijgen door het beginsel dat ze in Johannes 7:17 geleerd hebben toe te passen.

Vat Johannes 7:19–36 samen met de uitleg dat Jezus de Joodse leiders berispte omdat ze zijn leringen en wonderen verwierpen en Hem probeerden te doden. Veel mensen vroegen zich af of Hij de Messias was, en de overpriesters en Farizeeën stuurden dienaars om Hem te grijpen.

Johannes 7:37–53

Jezus spreekt over de gave van de Heilige Geest

Vraag een cursist die dorst heeft om naar voren te komen. Geef de cursist een leeg glas en vraag:

- Lest dit je dorst?
- Wat heb je nodig?

Laat een fles of kan met water zien. Vul het glas met water en laat de cursist drinken. Vraag de cursist vervolgens weer te gaan zitten.

Houd de fles of kan met water omhoog. Leg uit dat een aangewezen priester op elke dag van het acht dagen durende Loofhuttenfeest met een gouden kan water uit het bad van Siloam schepte en het in de zilveren schaal aan de voet van het tempelaltaar goot. Toen de priester dat op de laatste dag van het Loofhuttenfeest gedaan had, stond Jezus op en gaf de mensen een uitnodiging. (Zie Bruce R. McConkie, *Doctrinal New Testament Commentary*, 3 delen [1965–1973], deel 1, 446.)

Laat een cursist Johannes 7:37 voorlezen. Laat de andere cursisten meelezen en vaststellen waartoe de Heiland de mensen uitnodigde toen Hij op de achtste en laatste dag van het feest in de tempel verscheen.

- Waartoe nodigde de Heiland de mensen uit?
- Denk na over het ritueel met het water dat de priester op deze dag van het feest uitvoerde. Waarom zou Jezus zijn uitnodiging op dat precieze tijdstip hebben gegeven?

Zet de volgende onvolledige zin op het bord: *Als we tot Jezus Christus komen en in Hem geloven …*

Laat een cursist Johannes 7:38–39 voorlezen, en leg daarna uit dat er in de Bijbelvertaling van Joseph Smith in het laatste deel van Johannes 7:39 het volgende staat: ‘Want de Heilige Geest was beloofd aan hen die geloven, nadat Jezus was verheerlijkt.’ Vraag de cursisten te letten op de belofte die Jezus gaf aan wie tot Hem komen en in Hem geloven.

Leg uit dat de zinsnede ‘uit zijn binnenste’ inhoudt dat het levend water vanuit de gelovige zal vloeien in plaats van uit een uitwendige bron.

- Wat stelt het levend water waarover de Heiland sprak volgens vers 39 voor?

Leg uit: ‘Om de een of andere reden die niet in de Schriften uitgelegd is, werkte de Heilige Geest niet volledig onder de Joden tijdens Jezus’ aardse bediening (Johannes 7:39; 16:7).’ (Bible Dictionary, ‘Holy Ghost’.) Hoewel de *gave* van de Heilige Geest in die bedeling pas verleend werd nadat de Heiland door de vervulling van zijn aardse zending verheerlijkt was, was de *macht* van de Heilige Geest wél beschikbaar om de mensen in staat te stellen een getuigenis te ontwikkelen van de waarheden waarin de Heiland en zijn discipelen onderwezen.

- Hoe zou je op basis van de leringen van de Heiland in Johannes 7:37–39 de zin op het bord aanvullen? (De strekking van de woorden van de cursisten dient het volgende beginsel te omvatten: **als we tot Jezus Christus komen en in Hem geloven, worden we van de Heilige Geest vervuld.**)

Leg uit dat wie van de Heilige Geest vervuld is anderen ten goede kan beïnvloeden. Laat de cursisten nadenken over een situatie waarin ze van de Heilige Geest vervuld waren en daardoor iemand anders ten goede konden beïnvloeden. Laat een paar cursisten over hun ervaringen vertellen.

Vat Johannes 7:40–53 samen met de uitleg dat de overpriesters en de Farizeeën Jezus opnieuw gevangen wilden nemen. Nicodemus, de Farizeeër die 's nachts bij de Heiland gekomen was (zie Johannes 3:1–2), verdedigde de Heiland en herinnerde zijn mede-Farizeeën en de overpriesters eraan dat hun wet iemand pas veroordeelde als zij hem een kans hadden gegeven om gehoord te worden.

Getuig tot slot van de waarheden die de cursisten in Johannes 7 gevonden hebben.

LES 67

Johannes 8:1–30

Inleiding

Als de Heiland in Jeruzalem is voor het Loofhuttenfeest brengen enkele schriftgeleerden en Farizeeën een vrouw bij Hem die op overspel betrapt is. Ze vragen Hem of ze gestenigd moet worden. Hij beschaamt de aanklagers en is barmhartig jegens de vrouw. Jezus zegt ook dat de Vader van Hem getuigt.

Lessuggesties

Johannes 8:1–11

Een overspelige vrouw wordt voor de Heiland gebracht

Laat de cursisten nadenken over situaties waarin ze met mensen omgegaan zijn wier uiterlijk of gedrag niet in overeenstemming met de normen van de Heer was.

- Wat doen we soms als we met mensen omgaan wier uiterlijk of gedrag niet in overeenstemming met de normen van de Heer is? (De cursisten antwoorden misschien dat we in de verleiding kunnen komen om ze te veroordelen of onvriendelijk te behandelen.)

Zet de volgende vraag op het bord:

> *Wat behoren we te doen als we met mensen omgaan wier uiterlijk of gedrag niet in overeenstemming met de normen van de Heer is?*

Spoor de cursisten bij hun studie van Johannes 8:1–11 aan om te zoeken naar waarheden die deze vraag beantwoorden.

Leg uit dat Jezus Christus na het Loofhuttenfeest een tijd in Jeruzalem bleef en de mensen in de tempel onderwees (zie Johannes 8:1–2).

Laat een cursist Johannes 8:3–6 voorlezen. Laat de klas meelezen en vaststellen wat er gebeurde toen Jezus de mensen onderwees.

- Wat gebeurde er toen Jezus de mensen onderwees?
- Welke vraag stelden de schriftgeleerden en Farizeeën de Heiland?
- Wat was volgens vers 6 het doel van de schriftgeleerden en Farizeeën? (Ze wilden Jezus publiekelijk in opspraak brengen en een reden krijgen om Hem aan te klagen, omdat ze Hem wilden gevangennemen en doden [zie Johannes 7:1, 32].)

Leg uit dat als Jezus gezegd had dat ze de vrouw moesten stenigen, Hij een straf zou hebben voorgesteld die onder de Joden niet populair en door de Romeinse wet verboden was. Als Jezus gezegd had dat ze de vrouw niet mochten stenigen, zou Hij ervan beschuldigd worden de wet van Mozes te veronachtzamen of geen respect te tonen voor de gevestigde oude gebruiken. (Zie Bruce R. McConkie, *Doctrinal New Testament Commentary*, 3 delen [1965–1973], deel 1, 450–451.)

Laat een cursist Johannes 8:7–8 voorlezen. Laat de klas meelezen en op de reactie van de Heiland letten.

- Hoe reageerde Jezus in vers 7?
- Wat wilde de Heiland dat deze mannen beseften toen Hij zei: 'Wie van u zonder zonde is, laat die als eerste de steen op haar werpen' (vers 7)?

Laat een cursist Johannes 8:9 voorlezen. Laat de klas meelezen en vaststellen wat er gebeurde toen de Farizeeën en schriftgeleerden over de uitspraak van de Heiland nadachten.

- Wat betekent 'in hun geweten overtuigd'?
- Wat erkenden de mannen door weg te gaan?
- Hoe kunnen we volgens dit verslag vermijden dat we anderen veroordelen? (De strekking van de antwoorden van de cursisten dient dit beginsel te omvatten: **door onze eigen onvolmaaktheden te erkennen, vermijden we dat we anderen veroordelen.** Zet dit beginsel onder de vraag op het bord.)
- Hoe vermijden we dat we anderen veroordelen door onze eigen onvolmaaktheden te erkennen?

Herinner de cursisten eraan dat deze vrouw overspel, een zeer ernstige zonde, gepleegd had (zie Alma 39:3–5).

- Hoe zou deze vrouw zich gevoeld hebben toen men Jezus en een grote menigte over haar zonde inlichtte?

Laat een cursist Johannes 8:10–11 voorlezen. Laat de cursist ook het volgende uit de Bijbelvertaling van Joseph Smith van vers 11 voorlezen: 'En de vrouw verheerlijkte God vanaf dat moment, en geloofde in zijn naam.' Laat de klas meelezen en vaststellen wat de Heiland tegen de vrouw zei.

- Hoe betoonde de Heiland deze vrouw liefde en barmhartigheid?
- Welke instructies gaf de Heiland de vrouw?

Laat een cursist de volgende uitspraak van president Spencer W. Kimball voorlezen om te verduidelijken dat de Heiland de zonde van de vrouw niet door de vingers zag:

'Hij droeg haar op: "Ga heen en zondig niet meer." Hij adviseerde de zondige vrouw om heen te gaan, *haar goddeloze leven achter zich te laten, niet meer te zondigen en haar leven te veranderen.* Hij zei in feite: "Ga, vrouw, en begin aan uw bekeringsproces." En Hij reikte haar de eerste stap aan: *ze moest haar overtredingen de rug toekeren.*' (*The Miracle of Forgiveness* [1969], 165.)

- Wat kunnen we uit de verzen 10–11 over de Heiland leren? (De strekking van de woorden van de cursisten dient de volgende waarheid te omvatten: **de Heiland toont zijn barmhartigheid door ons de kans te geven om ons te bekeren.** Zet die waarheid op het bord.)
- Wat hebben we aan die waarheid als we zondigen?

- Hoe kunnen de twee waarheden die we gevonden hebben ons helpen om gepast te reageren als we met mensen omgaan wier uiterlijk of gedrag niet in overeenstemming met de geboden en normen van de Heer is?
- Welke invloed had de barmhartigheid van de Heiland volgens de Bijbelvertaling van Joseph Smith van vers 11 op de vrouw?

Laat de cursisten in hun aantekenschrift of Schriftendagboek opschrijven wat ze voor de Heiland voelen vanwege zijn barmhartigheid en het feit dat Hij ons de kans geeft om ons te bekeren.

Johannes 8:12–30

Jezus onderwijst dat zijn Vader van Hem getuigt

Laat de cursisten hun ogen sluiten en een eenvoudige tekening van een bepaald voorwerp maken. Vraag ze vervolgens hun ogen open te doen en hun tekening met die van hun buur te vergelijken.

- Noem enkele dingen die beter gaan als je licht hebt.

Vraag een cursist Johannes 8:12 voor te lezen. Vraag de klas mee te lezen en vast te stellen wat Jezus over Zichzelf zei.

- Hoe noemde Jezus Zichzelf? (Zet deze leerstelling op het bord: **Jezus Christus is het Licht der wereld.**)

Herinner de cursisten eraan dat Jezus dit tijdens het Loofhuttenfeest zei. Elke avond van het acht dagen durende feest werden enorme kandelaars, menora's genoemd, op de binnenplaats van de tempel aangestoken. Zo werden de vele mensen die voor het feest in Jeruzalem waren van licht voorzien.

- Hoe gaf Jezus Christus licht aan de overspelige vrouw en de mannen die haar aanklaagden?
- Welk beginsel halen we uit de woorden van de Heiland in vers 12? (De strekking van de woorden van de cursisten dient het volgende beginsel te omvatten: **Als we de Heiland volgen, vermijden we geestelijke duisternis en zijn we van zijn licht vervuld.**)
- Hoe helpt de Heiland je om geestelijke duisternis te vermijden?

Leg uit dat er in verschillende oudtestamentische profetieën opgetekend is dat de Messias een licht voor alle volken zou zijn (zie Jesaja 49:6; 60:1–3). Toen Jezus Zichzelf het Licht der wereld noemde, verklaarde Hij dus dat Hij de Messias was.

Laat een cursist Johannes 8:13 voorlezen. Vraag de klas mee te lezen en te letten op de reactie van de Farizeeën op de uitspraak van de Heiland.

- Hoe reageerden de Farizeeën op de uitspraak van de Heiland?
- Waarom zeiden ze dat Jezus' getuigenis niet waar was? (Omdat Hij van Zichzelf getuigd had.)

Leg uit dat Jezus de Farizeeën eraan herinnerde dat er in de wet van Mozes stond dat het getuigenis van twee mensen waar is (zie Johannes 8:17; Deuteronomium 17:6). Laat een cursist Johannes 8:18 voorlezen. Vraag de klas mee te lezen en vast te stellen wie ook getuigde dat Jezus de beloofde Messias was.

- Wie was volgens de Heiland in vers 18 een tweede getuige van zijn goddelijkheid? (U kunt beklemtonen dat Jezus door deze uitspraak bevestigde dat zijn Vader en Hij twee afzonderlijke personen zijn.)

Laat een cursist Johannes 8:19 voorlezen. Vraag de klas vast te stellen wat de Farizeeën niet begrepen betreffende Jezus en zijn Vader.

- Waarom kenden de Farizeeën de Vader volgens vers 10 niet? (De Farizeeën kenden de Vader niet omdat ze Jezus niet kenden en niet wisten wie Hij echt was.)
- Wat kunnen we dus doen om onze hemelse Vader te leren kennen? (De strekking van de woorden van de cursisten dient het volgende beginsel te omvatten: **door over Jezus Christus te leren, leren we de Vader kennen.** Zet dit beginsel met de woorden van de cursisten op het bord.)

Laat een cursist het volgende citaat van ouderling Jeffrey R. Holland van het Quorum der Twaalf Apostelen voorlezen om dit beginsel te verduidelijken:

'Door alles wat [Jezus] heeft gezegd en gedaan, met inbegrip van en in het bijzonder zijn lijden en zoenoffer, [heeft Hij] ons laten zien wie en wat God, onze eeuwige Vader, is, en dat Hij zich in ieder land en in iedere bedeling volledig aan zijn kinderen toewijdt. In woord en daad probeerde Jezus de ware aard van zijn Vader, onze hemelse Vader, te openbaren en duidelijk te maken. […]

'Toen Hij de hongerigen voedde, de zieken genas, schijnheiligheid bestrafte en het geloof verdedigde, liet Hij ons de weg naar de Vader zien, die "barmhartig en genadig, niet gauw boos, lankmoedig en vol goedheid is". Gedurende zijn leven en vooral bij zijn dood leek Jezus te verklaren: "Ik laat u *Gods* barmhartigheid zien, en de mijne."' ('De grootheid Gods', *Liahona*, november 2003, 70, 72.)

- Wat leren we volgens ouderling Holland over onze hemelse Vader als we over Jezus Christus leren?

Vat Johannes 8:21–24 samen met de uitleg dat de Heiland de Farizeeën waarschuwde dat ze in hun zonden zouden sterven als ze niet in Hem geloofden.

Laat een cursist Johannes 8:25–30 voorlezen. Vraag de klas te letten op andere waarheden over Zichzelf en onze hemelse Vader waarin Jezus de Farizeeën onderwees. U kunt de cursisten aansporen om hun bevindingen te markeren.

- In welke andere waarheden over Zichzelf en onze hemelse Vader onderwees Jezus Christus?
- Hoe verduidelijken de leringen van de Heiland in deze verzen de relatie tussen de Heiland en onze hemelse Vader?

Laat de cursisten gedurende enkele minuten nadenken over de verhalen uit het Nieuwe Testament die ze dit jaar bestudeerd hebben en die de woorden en handelingen van Jezus Christus bevatten (zoals het verhaal van de overspelige vrouw). U kunt platen uit het *Evangelieplatenboek* tonen ([2009]; zie ook LDS.org), die gebeurtenissen uit de aardse bediening van de Heiland afbeelden. Laat enkele

cursisten het verhaal waar ze aan dachten, samenvatten en de klas vertellen wat ze daaruit over onze Vader in de hemel leren.

Geef tot slot uw getuigenis van onze hemelse Vader en Jezus Christus.

LES 68

Johannes 8:31–59

Inleiding

De Heiland blijft na het Loofhuttenfeest in de tempel onderwijzen. Hij spreekt over vrijheid van zonde. Als Jezus Christus verkondigt dat Hij de grote Jehova is, proberen de Joden Hem te stenigen.

Lessuggesties

Stem onderwijsmethodes af op de behoeften van de cursisten.

Onderwijsmethodes en -vaardigheden zijn slechts middelen om cursisten te helpen leren en zijn geen doel op zich. Selecteer methodes die de cursisten het beste helpen om de inhoud, leerstellingen en beginselen in een bepaald tekstblok te begrijpen en die leerstellingen en beginselen toe te passen. Onthoud dat zonder de Geest zelfs de doeltreffendste onderwijsmethodes niet zullen slagen.

Johannes 8:31–36

Jezus spreekt over vrijheid van zonde

Houd een kleine steen omhoog om de cursisten te herinneren aan wat ze in de vorige les geleerd hebben. Laat de cursisten de reactie van de Heiland kort samenvatten toen enkele Schriftgeleerden en Farizeeën een overspelige vrouw voor Hem brachten. Laat ze ook samenvatten wat Hij achteraf onderwees (zie Johannes 8:1–30). (De Heiland veroordeelde de vrouw niet en droeg haar op niet meer te zondigen [vers 11]. Daarna onderwees Jezus dat Hij het 'Licht der wereld' [vers 12] is en dat we de Vader leren kennen door in Christus te geloven en zijn leringen te gehoorzamen.)

- Welke invloed hadden de woorden en daden van Jezus op veel Joden volgens Johannes 8:30?

Wijs de cursisten erop dat hoewel veel Joden in Jezus geloofden, sommige Joden zijn woorden in twijfel bleven trekken toen Hij de mensen in discipelschap, waarheid en vrijheid versus slavernij onderwees.

Teken het volgende schema op het bord:

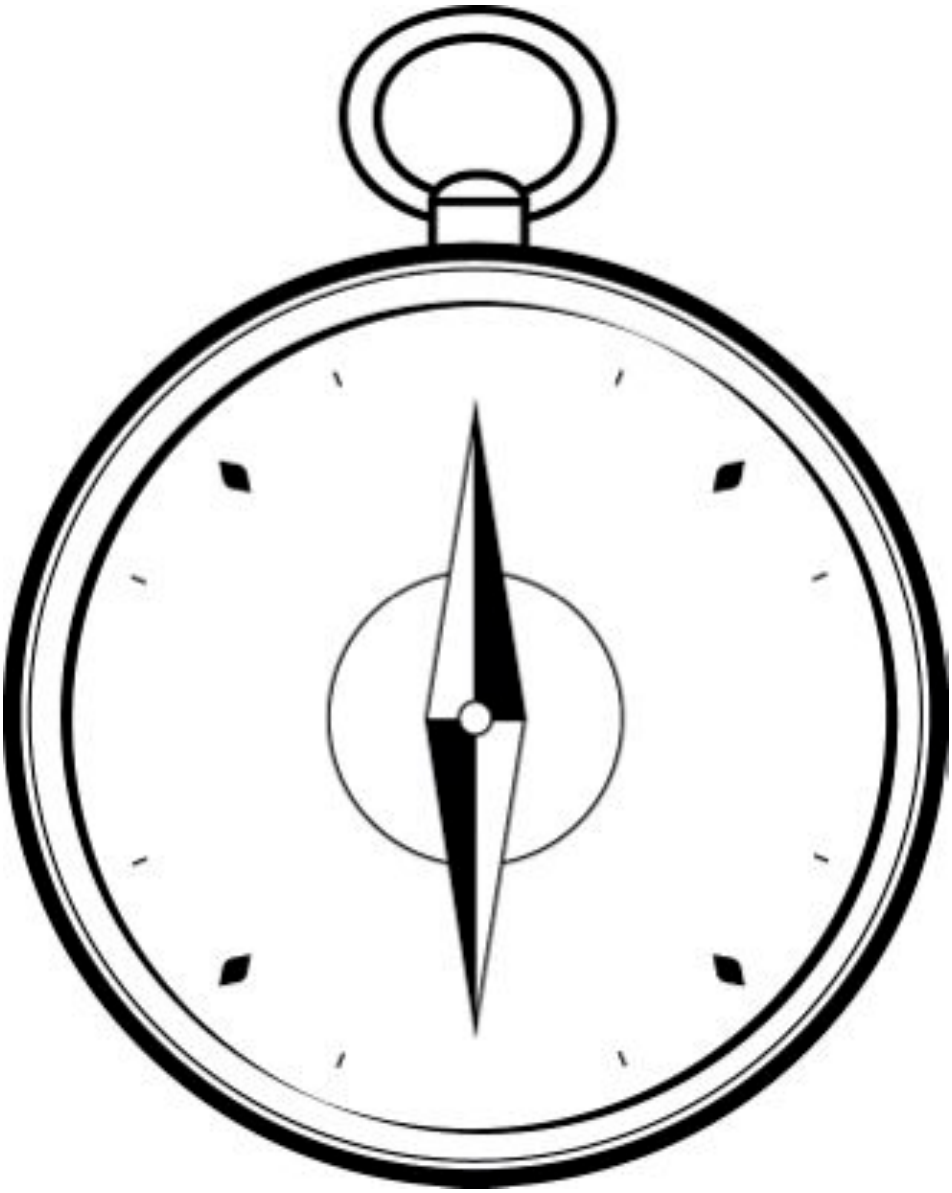

Laat een cursist Johannes 8:31–32 voorlezen. Laat de klas meelezen en vaststellen wat we volgens Jezus moeten doen om vrij te zijn.

Laat de cursisten naar voor komen en op het bord de woorden invullen op basis van wat we volgens Jezus moeten doen om vrij te zijn. Het volledige schema behoort er ongeveer als volgt uit te zien:

In Christus' woord blijven → Discipel van Christus worden → De waarheid kennen → Vrijheid

- Wat houdt het in om in Christus' woord te blijven (vers 31)?
- Hoe zou je de leringen van Jezus Christus in de verzen 31–32 als een beginsel verwoorden? (De strekking van de woorden van de cursisten dient het volgende beginsel te omvatten: **als we in het woord van Jezus Christus blijven, zijn**

we zijn discipelen en kennen we de waarheid, die ons vrijmaakt. U kunt dit beginsel op het bord zetten. U kunt de cursisten er ook op wijzen dat in Johannes 8:36 beklemtoond wordt dat we door Jezus Christus vrijgemaakt kunnen worden.)

Laat een cursist het volgende citaat van ouderling Bruce R. McConkie van het Quorum der Twaalf Apostelen voorlezen. Vraag de klas vast te stellen waarvan we vrij kunnen zijn als we naar het woord van de Heiland leven:

'Vrij van de vernietigende macht van valse leer; vrij van de slavernij van begeerte en lust; vrij van de ketens van zonde; vrij van alle kwaad en verdorven invloed en van alle beperkende en inperkende macht; vrij om de onbeperkte vrijheid te ontvangen die alleen verhoogde personen ten volle genieten.' (*Doctrinal New Testament Commentary*, 3 delen [1965–1973], deel 1, 456–457.)

Laat een cursist Johannes 8:33 voorlezen. Vraag de klas mee te lezen en na te gaan waardoor de Joden dachten dat ze vrij waren.

- Waardoor dachten de Joden dat ze vrij waren? (Ze dachten onterecht dat ze recht op geestelijke vrijheid hadden omdat ze nakomelingen van Abraham en erfgenamen van het Abrahamitische verbond waren.)

Laat een cursist Johannes 8:34–36 voorlezen. Vraag de andere cursisten mee te lezen en vast te stellen waar ze volgens Jezus vrij van moesten zijn.

- Waarvan moesten de mensen volgens Jezus in vers 34 vrij zijn?

Leg uit dat het Griekse werkwoord dat in vers 34 als 'doet' vertaald is, suggereert dat de mensen volhardden in zonde.

- Welk beginsel halen we uit vers 34? (laat de cursisten antwoorden en zet dit beginsel op het bord: **Als we zondigen en ons niet bekeren, worden we slaaf van de zonde**.)
- Wat houdt het in om een 'slaaf van de zonde' te zijn?

Zet het volgende schema op het bord om de cursisten te verduidelijken wat het verband is tussen de twee beginselen die ze gevonden hebben:

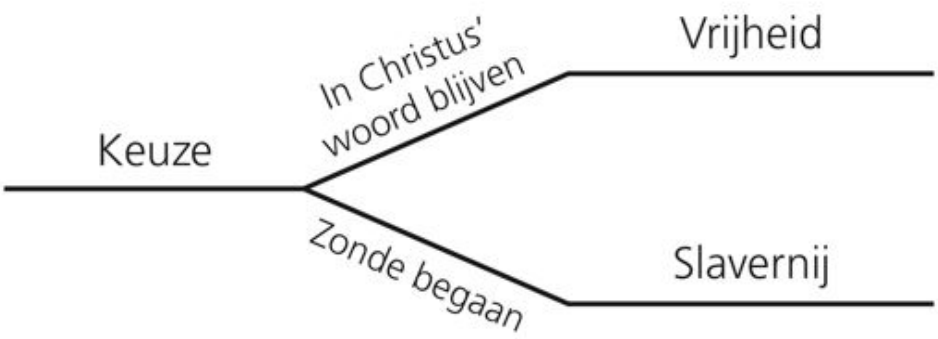

- Waarom zouden sommigen vandaag de dag deze waarheden verwarren door te denken dat we in slavernij belanden als we de Heiland volgen, en we vrij zijn als we zondigen?

Laat een cursist het volgende citaat van ouderling D. Todd Christofferson van het Quorum der Twaalf Apostelen voorlezen om de twee beginselen die de cursisten gevonden hebben te verduidelijken:

'Door ons aan [Satans] verleidingen over te geven, krijgen we steeds minder keuzes tot we er uiteindelijk geen meer hebben. Dan zijn we verslaafd en machteloos. […]

'De wereld kijkt door de bril van Korihor en denkt dat ze door Gods wetten en verordeningen te volgen, "geknecht" wordt (Alma 30:24, 27). […]

'Is er iemand die eraan twijfelt dat God de ultieme vrijheid geniet om te zijn en te doen omdat Hij alle licht en waarheid bezit?

'Als ons begrip van evangelieleer en -beginselen toeneemt, neemt ook onze keuzevrijheid toe. Ten eerste hebben we meer keuzemogelijkheden en kunnen we meer bereiken en grotere zegeningen ontvangen omdat we meer wetten hebben die we kunnen gehoorzamen. […] Ten tweede kunnen we door ons grotere begrip slimmere keuzes maken omdat we niet alleen de alternatieven, maar ook de mogelijke gevolgen duidelijker zien.' ('Moral Agency', *Ensign*, juni 2009, 49, 50–51.)

Deel de cursisten op in groepjes van twee. Laat elk groepje een deel van *Voor de kracht van de jeugd* (boekje, 2011) lezen. Vraag de cursisten om de volgende tabel in hun aantekenschrift of Schriftendagboek over te nemen. (U kunt ze ook op het bord zetten.) Laat elk groepje het hun toegewezen deel van *Voor de kracht van de jeugd* lezen en de tabel invullen.

Norm in *Voor de kracht van de jeugd*:	In welke opzichten worden we vrij als we deze norm naleven?	In welke opzichten belanden we in slavernij als we deze norm niet naleven?

Laat de cursisten na een tijdje van partner wisselen en elkaar vertellen wat ze over de norm geleerd hebben. Vraag na verloop van tijd enkele cursisten om aan de klas te vertellen wat ze hebben geleerd.

- Welke vrijheden die in *Voor de kracht van de jeugd* beloofd worden, heb je zelf ervaren?

Laat de cursisten een manier noteren waarop ze door het woord van de Heiland na te leven vrijheid zullen nastreven.

Johannes 8:37–59

Jezus getuigt van zijn goddelijkheid

Laat de cursisten kort deze vraag beantwoorden:

- Wie ken je die erg op zijn of haar vader lijkt?

Vraag enkele cursisten beurtelings een vers uit Johannes 8:37–40, 44–45 voor te lezen. Vraag de andere cursisten mee te lezen en na te gaan hoe de Joodse leiders die tegen de Heer in opstand kwamen, van de grote oudtestamentische profeet Abraham verschilden, die volgens hen hun vader was.

- Wat zei de Heiland in vers 39 dat ze zouden doen als ze kinderen van Abraham waren?
- Wat probeerden ze volgens vers 40 te doen wat Abraham nooit gedaan zou hebben?
- Wie was volgens Jezus in de verzen 44–45 hun vader? (De duivel.) Op welke manieren volgden ze de duivel?

Vat Johannes 8:46–50 samen met de uitleg dat de Heiland onderwees dat wie uit God is zijn woord ontvangt. De Joodse leiders probeerden Jezus te beledigen door Hem Samaritaan te noemen (Samaritanen werden over het algemeen door de Joden veracht) en door te beweren dat Hij door de duivel bezeten was.

Laat een cursist Johannes 8:51–53 voorlezen. Vraag de klas mee te lezen en te letten op de vraag die de Joodse leiders Jezus stelden.

- Welke vraag stelden ze Jezus? (U kunt de cursisten vragen om de vraag 'U bent toch niet meer dan onze vader Abraham?' in vers 53 te markeren.)

Laat een cursist Johannes 8:56–58 voorlezen. Vraag de klas om mee te lezen en vast te stellen hoe Jezus op de vraag van de Joden reageerde.

- Wat was Jezus' antwoord op de vraag 'U bent toch niet meer dan onze vader Abraham?' (U kunt de cursisten vragen om de zinsnede 'Vóór Abraham geboren was, ben Ik' in vers 58 te markeren.)

Leg uit dat de zinsnede 'ben Ik' in Johannes 8:58 naar Jehova verwijst. (zie Exodus 3:14).

- U moet misschien uitleggen dat Jehova de naam is waaronder de Joden de God van Abraham, Izak en Jakob kenden. U kunt de cursisten voorstellen de volgende waarheid in hun Schriften te noteren: **Jezus Christus is Jehova, de God van het Oude Testament.**)
- Wat was Jezus' antwoord op de vraag of Hij meer dan Abraham was in vers 58?

Toon een aantal platen uit het *Evangelieplatenboek* ([2009]; zie ook LDS.org) die wonderen uit het Oude Testament afbeelden (zoals Drie mannen in de brandende oven, nr. 25; of Daniël in de leeuwenkuil, nr. 26).

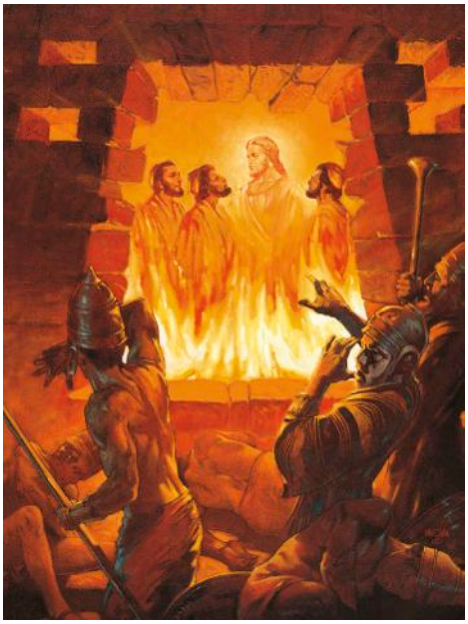

- Hoe zou je gereageerd hebben als je voor Jezus gestaan had en Hem had horen zeggen dat Hij de wonderen in het Oude Testament verricht had?

Laat een cursist Johannes 8:59 voorlezen. Laat de klas meelezen en vaststellen hoe de Joodse leiders reageerden op Jezus' verklaring dat Hij Jehova was. Vraag de cursisten naar hun bevindingen.

- Waarom is het belangrijk om te weten dat Jezus Christus Jehova, de God van het Oude Testament, is?

U kunt een aantal cursisten vragen om hun getuigenis van Jezus Christus te geven. U kunt tot slot uw eigen getuigenis geven.

Kerntekstenbeheersing

Overhoringen en toetsen bieden de cursisten de mogelijkheid hun kennis van kernteksten te toetsen. Gebruik als hints trefwoorden of tekstverwijzingen, citaten uit passages, of scenario's die de waarheden in de passages illustreren. Overhoringen en toetsen kunt u mondeling, op het bord of schriftelijk afnemen. Na een overhoring of toets kunt u cursisten met een hoge score desgewenst koppelen aan cursisten met een lagere score. De cursist met een hogere score kan de cursist met een lagere score dan helpen om zich te verbeteren. (Zorg ervoor dat de cursisten met een lagere score niet in verlegenheid gebracht worden.)

LES 69

Johannes 9

Inleiding

Jezus geneest een blindgeborene. De Farizeeën ondervragen de man en werpen hem uit de synagoge omdat hij Jezus niet als zondaar wil veroordelen omdat Hij hem op de sabbatdag genezen heeft. De Heiland zoekt de man op en de man aanbidt Jezus als de Zoon van God.

Lessuggesties

Johannes 9:1–7

Jezus geneest een blindgeborene

Neem een krantenartikel mee naar de les dat gaat over iemand die tegenspoed ondervonden heeft. Vat het artikel samen of zet de krantenkop op het bord.

- Wie hebben er nog meer tegenspoed ondervonden?

Wijs de cursisten erop dat sommige mensen zich afvragen waarom God toestaat dat ze door grote tegenspoed getroffen worden.

Laat de cursisten bij hun studie van Johannes 9:1–5 zoeken naar een waarheid die verduidelijkt waarom God toestaat dat we door tegenspoed getroffen worden.

Laat een cursist Johannes 9:1–2 voorlezen. Vraag de klas mee te lezen en te letten op de tegenspoed waar deze man mee geconfronteerd werd. Vraag de cursisten naar hun bevindingen.

- Wat vroegen de discipelen in vers 2 over de oorzaak van de tegenspoed van de man?

Leg uit dat velen in die tijd, net als sommigen in onze tijd, geloofden dat tegenspoed het gevolg was van zonden die de mensen of hun ouders begaan hadden. (U kunt de cursisten er ook op wijzen dat uit de vraag van de discipelen blijkt dat ze ervan uitgingen dat er een voorsterfelijk leven is.)

- Denk je dat die overtuiging klopt? Waarom wel of waarom niet?

Laat een cursist Johannes 9:3–5 voorlezen. Vraag de klas om mee te lezen en te letten op de leringen van de Heiland over de blindheid van de man.

- Wat betekent ‘opdat de werken van God in hem geopenbaard zouden worden’ (vers 3)?
- Welke waarheid kunnen we uit de leringen van de Heiland in dit vers over onze tegenspoed leren? (De strekking van de antwoorden van de cursisten dient de volgende waarheid te omvatten: **God kan door middel van onze tegenspoed zijn werken en macht tonen.**

Leg uit dat, hoewel onze tegenspoed veel verschillende oorzaken kan hebben, God onze moeilijkheden kan gebruiken om zijn rechtschapen doeleinden te bereiken.

Laat de cursisten aan moeilijkheden denken waar ze mee te maken hebben gehad of waar ze momenteel mee te maken hebben. Laat ze bij hun studie van

Johannes 9 manieren bedenken waarop God zijn werken en macht door hen kan tonen vanwege die moeilijkheden.

Laat een cursist Johannes 9:6–7 voorlezen. Laat de klas meelezen en letten op de manier waarop God zijn werken en macht door de ervaring van de blinde toonde.

- Hoe zou het voor die man geweest zijn om voor het eerst te zien?
- Hoe konden anderen door de tegenspoed van deze man Gods macht zien?
- In dit verhaal moest de blinde zich in het badwater Siloam wassen om te kunnen zien. Wat zou jij moeten doen zodat God zijn werken en macht in je leven kan tonen?

Johannes 9:8–41

De Heiland zoekt de man die Hij genezen heeft op nadat de Farizeeën hem uitgeworpen hadden

Vat Johannes 9:8–15 samen met de uitleg dat nadat de blinde genezen was sommigen het feit dat hij de blindgeborene was in twijfel trokken. Anderen vroegen zich af hoe hij genezen was en brachten hem bij de Farizeeën die hem ondervroegen.

Laat de cursisten in Johannes 9:14 zoeken naar de dag waarop de Heiland de blinde genezen had. Vraag een cursist naar zijn of haar bevindingen.

- Hoe denk je dat de Farizeeën reageerden toen ze ontdekten dat Jezus de man op de sabbatdag genezen had?

Vraag enkele cursisten om beurtelings een vers uit Johannes 9:16–38 voor te lezen. Vraag de klas om mee te lezen en te letten op een andere moeilijkheid waarmee de genezen man te maken kreeg.

U kunt ook de rest van de video 'Jesus Heals a Man Born Blind' tonen (3:37–7:47). Vraag de cursisten te letten op een andere moeilijkheid waarmee de genezen man te maken kreeg.

Stel de cursisten in staat om in dit verhaal een beginsel te ontdekken door hen eraan te herinneren dat de ouders van de blinde ter ondervraging bij de Farizeeën gebracht werden.

- Waarom verwezen de ouders van de blinde hen volgens vers 22 door naar hun zoon om hun uit te leggen hoe hij genezen was?

Leg uit: 'De synagoge was het godsdienstige en sociale middelpunt van veel Joodse gemeenschappen. De synagoge bood geestelijke instructie, aanbidding, en onderwijs- en sociale mogelijkheden. Aangezien de synagoge zo'n belangrijk deel uitmaakte van de Joodse samenleving, betekende uit de synagoge geworpen worden […] veel meer dan excommunicatie en het verbreken van contact met de godsdienstige gemeenschap. Het betekende ook verbanning uit culturele en sociale zaken. Dit dreigement was blijkbaar ernstig genoeg dat de ouders van de blindgeborene zich niet in het onderzoek naar [de genezing van hun zoon] wilden mengen.' (*New Testament Student Manual* [lesboek kerkelijke onderwijsinstellingen, 2014], 230.)

- Onder welke druk stond de genezen man volgens vers 24?

Laat de cursisten de verzen 30–33 doornemen en letten op het antwoord van de man aan de Farizeeën. Leg uit dat er in de Bijbelvertaling van Joseph Smith van Johannes 9:32 aan het einde 'tenzij hij uit God was' toegevoegd is.

- Welke redenering gebruikte de man om Jezus te verdedigen? (U kunt de cursisten in overweging geven om zijn woorden in vers 33 te markeren.)
- Wat wist de man over Jezus Christus?

Wijs de cursisten erop dat de man uit de synagoge geworpen werd omdat hij de persoon die hem genezen had onbevreesd verdedigd had (zie vers 34).

- Waarom hield deze man vol wat hij over Jezus Christus wist, hoewel hij daardoor uit de synagoge geworpen werd?

Herinner de cursisten eraan dat nadat de man uit de synagoge geworpen was, de Heiland hem vond en vroeg of hij in de Zoon van God geloofde (zie vers 35). Laat een cursist Johannes 9:36–38 voorlezen en vraag de klas te letten op het antwoord van de man.

- Wat gebeurde er met zijn getuigenis van Jezus Christus? (Hij kwam te weten dat Jezus Christus de Zoon van God is.)
- Welk beginsel leren we van deze man over trouw blijven aan wat we weten? (De strekking van de woorden van de cursisten dient het volgende beginsel te omvatten: **als we ondanks tegenstand trouw blijven aan wat we weten, wordt ons getuigenis sterker.** Zet dit beginsel op het bord.)

Om de cursisten meer begrip van dit beginsel bij te brengen, laat u een cursist Ether 12:6 voorlezen. Laat de klas meelezen en vaststellen wat er gebeurt als we de Heer trouw blijven wanneer ons geloof beproefd wordt.

- Waarom wordt ons getuigenis sterker als we weerstand tegen of beproevingen van ons geloof het hoofd bieden?
- Hoe is jouw getuigenis door weerstand gesterkt?

Om de cursisten te helpen om nog een beginsel in dit verhaal te vinden, vraagt u wie van hen contactlenzen of een bril draagt.

- Welke invloed hebben die op je zicht?
- Hoe was het stoffelijk zicht van de man toen Jezus hem genezen had?
- Hoe werd zijn geestelijke zicht of begrip van de Heiland gecorrigeerd of verbeterd?

Vraag de cursisten Johannes 9:11, 17, 33 door te lezen en te letten op zinsneden die zijn zicht of begrip van wie Jezus was, beschrijven. Vraag ze naar hun bevindingen. (Mogelijke antwoorden: 'Een Mens, genaamd Jezus', 'een Profeet' en een man 'van God'. Zet deze zinsneden op het bord en laat de cursisten ze in hun Schriften markeren.)

- Wat gebeurde er volgens deze zinsneden met het geestelijk zicht van de man? (Zijn zicht werd gecorrigeerd en verbeterd. De zinsneden geven blijk van de groei van de geestelijke volwassenheid van de man en zijn begrip van Jezus' ware identiteit.)

- Waarom werden zijn zicht op, en begrip van, de Heiland duidelijker? (Hij oefende geloof door trouw te blijven aan wat hij wist.)

Laat de cursisten in Johannes 9:36–38 zoeken naar de manier waarop de man de Heiland uiteindelijk zag.

- Wat zag de man uiteindelijk in? (Hij zag in dat Jezus Christus de Zoon van God is.)
- Hoe correct werd het zicht van de man?

Laat een cursist de volgende uitspraak van president Howard W. Hunter voorlezen. Laat de klas luisteren naar wat er volgens president Hunter met de man gebeurde.

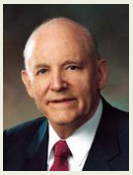

'Nu was er *twee keer* zicht gegeven — één keer om een aangeboren afwijking te genezen en één keer om de Koning der koningen te kunnen aanschouwen voordat Hij naar zijn eeuwige troon zou opvaren. Jezus had stoffelijk *en* geestelijk zicht geschonken.' ('The God That Doest Wonders', *Ensign*, mei 1989, 16–17.)

- Op welke manier vertegenwoordigt de genezing van stoffelijke blindheid de genezing van geestelijke blindheid van de man?
- Welk beginsel halen we uit dit verhaal over wat er met ons kan gebeuren als we geloof in Jezus Christus oefenen? (De strekking van de antwoorden van de cursisten dient het volgende beginsel te omvatten: **als we geloof in Jezus Christus oefenen, worden ons geestelijk zicht en begrip duidelijker.** Zet dit beginsel op het bord.)
- Waarom moeten we geloof oefenen om geestelijke waarheid duidelijker te kunnen zien en begrijpen?

Leg uit dat er enkele Farizeeën in de buurt waren toen de man Jezus als de Zoon van God zag en aanbad. Laat een cursist Johannes 9:39–41 voorlezen. Vraag de klas mee te lezen en vast te stellen wat de Heiland over blindheid zei.

- Hoe zou je samenvatten wat de Heiland tegen de Farizeeën zei?

Leg uit dat de Heiland als antwoord op de vraag van de Farizeeën 'Zijn wij dan soms ook blind?' (vers 40), 'een metafoor gebruikte om duidelijk te maken dat wie "blind" is — wie niet weet wie Hij is — "geen zonde [zou] hebben" (Johannes 9:41). Anderzijds zouden mensen die konden "zien" — mensen die genoeg getuigenissen van de Heiland en zijn goddelijke zending gehad hadden om te weten wie Hij was — voor hun daden verantwoording moeten afleggen. De Farizeeën konden "zien" en daardoor bleef hun zonde. Ze kozen ervoor om geestelijk blind te zijn, omdat ze weigerden Jezus als de Zoon van God te erkennen, ondanks de vele getuigenissen die ze ontvangen hadden.' (*New Testament Student Manual*, 231.)

De cursisten helpen om leringen en beginselen toe te passen

Cursisten die de beginselen van het evangelie toepassen, zullen de beloofde zegeningen ontvangen. Geef de cursisten in de les de tijd om te overpeinzen of op te schrijven welke inzichten en gevoelens ze hebben opgedaan, en te overwegen hoe ze de beginselen in de praktijk gaan toepassen. Moedig ze dan aan om de Heer daarbij om leiding te vragen.

Vraag de cursisten tot slot om naar de twee beginselen op het bord te kijken en te overwegen welk van de twee ze moeten toepassen. (Ze kunnen ook het gevoel hebben dat ze beide moeten toepassen.) Vraag de cursisten in hun Schriftendagboek of aantekenschrift te noteren hoe ze het beginsel gaan toepassen. Spoor ze aan om daarbij om leiding te bidden.

LES 70

Johannes 10

Inleiding

Jezus verkondigt dat Hij de goede Herder is en dat Hij zijn leven voor zijn schapen zal geven. Hij getuigt ook dat zijn hemelse Vader Hem macht over de dood gegeven heeft. Sommige mensen beschuldigen Jezus van heiligschennis omdat Hij verklaart dat Hij de Zoon van God is.

Lessuggesties

Johannes 10:1–24

Jezus verkondigt dat Hij de goede Herder is en dat Hij zijn leven voor zijn volk zal geven

Laat een cursist naar voren komen. Blinddoek de cursist en breng dan een aantal sets Schriften bij elkaar, waaronder de set van de cursist. Vraag de cursist om de sets te betasten en uit te dokteren welke zijn of haar set is. Vervolgens vraagt u:

- Waarom was je (niet) in staat te bepalen welk set de jouwe was?
- Als ik je zou vragen om het gezicht van je klasgenoten te betasten, hoeveel zou je er dan correct kunnen raden? (Vraag de cursist niet om dat werkelijk te doen.)

Laat de cursist de blinddoek afdoen en naar zijn of haar plaats terugkeren. Leg uit dat een herder in het Midden-Oosten gevraagd werd hoe goed hij zijn schapen kende. Zijn antwoord luidde: 'Als u mij blinddoekte en een schaap naar me bracht en me het gezicht liet betasten, zou ik u meteen kunnen zeggen of het er een van mij was.' (G. M. Mackie, *Bible Manners and Customs* [zonder datum], 35.)

- Stel dat je zelf herder was. Wat zou er nodig zijn om de schapen in je kudde net zo goed te kennen als deze herder?

Laat de cursisten Johannes 10:14 in stilte lezen en vaststellen hoe Jezus Zichzelf noemde. Vraag ze naar hun bevindingen. Zet de volgende zin op het bord: *Jezus Christus is de goede Herder.*

- Waarom is 'de goede Herder' een gepaste titel voor de Heiland?

Spoor de cursisten bij hun studie van Johannes 10 aan om te zoeken naar waarheden die verduidelijken in welke opzichten de Heiland onze goede Herder is.

Om de cursisten meer inzicht te geven in de culturele toestand in de tijd van Johannes 10:1–5 legt u uit dat herders in die tijd hun kudde overdag naar voedsel, water en onderdak leidden. De herders brachten hun kudde 's avonds naar een gemeenschappelijke schaapskooi. Een schaapskooi is een grot of een stuk land omgeven door muren waarop scherpe doornen bevestigd zijn die wilde dieren buiten houden.

De cursisten helpen om de culturele toestand te begrijpen

De auteurs van de Schriften schreven gedreven door de Heilige Geest, maar hun woorden en beeldspraak werden door hun cultuur beïnvloed. Als u de cursisten helpt om de cultuur te begrijpen, krijgen ze meer inzicht in de beeldspraak, verhalen, leerstellingen en beginselen in de Schriften.

Deel de cursisten op in groepjes van twee. Laat ze samen Johannes 10:1–5 lezen en vaststellen wat een goede herder doet. Vraag na verloop van tijd enkele cursisten om te vertellen wat ze hebben gevonden. Zet hun antwoorden onder *Jezus Christus is de goede Herder* op het bord. (Mogelijke antwoorden: hij gaat door de deur naar binnen, roept zijn schapen bij hun naam, gaat voor hen uit.)

- Hoe leidt de herder zijn schapen uit de schaapskooi naar buiten volgens vers 3?
- Waarom volgen de schapen volgens de verzen 4–5 alleen hun herder?
- Hoe noemde de Heiland mensen die de schaapskooi niet door de deur binnengaan?

Leg uit dat de Heiland daarmee onder andere de Farizeeën bedoelde (zie Johannes 9:41).

- Hoe waren de Farizeeën net als dieven, rovers en vreemden?

Laat de cursisten Johannes 10:6 doorlezen en letten op de reactie van de Farizeeën op het onderwijs van de Heiland. Vraag ze naar hun bevindingen.

Leg uit dat de Heiland in Johannes 10:7–16 meer over de verschillen tussen Hem en de Farizeeën spreekt. Laat een cursist de verzen 7–10 voorlezen. Lees vervolgens de Bijbelvertaling van Joseph Smith van vers 8 voor: 'Allen die vóór Mij gekomen zijn en niet van Mij hebben getuigd zijn dieven en rovers, maar de schapen hebben niet naar hen geluisterd.' Laat de klas meelezen en op de leringen van Jezus in deze verzen letten.

- Welk aanvullend inzicht over de dieven biedt de vertaling van Joseph Smith van vers 8?
- Wat bedoelde de Heiland toen Hij zei: 'Ik ben de Deur' (verzen 7, 9)?

Leg uit: 'In Israël stonden de herders aan de ingang van de schaapskooi. Ze inspecteerden elk schaap dat binnenging en verzorgden zo nodig verwondingen. Als de schapen 's avonds allemaal binnen waren, ging de herder aan de ingang slapen. Zo blokkeerde hij de toegang voor roofdieren of dieven en beschermde hij de schapen.' (*New Testament Student Manual* [lesboek kerkelijke onderwijsinstellingen, 2014], 231–232.)

- Hoe zijn die zaken vergelijkbaar met wat de Heiland voor ons doet?
- Hoe geeft de Heiland 'overvloed' (Johannes 10:10) aan wie Hem volgen?

Laat een cursist Johannes 10:11–15 voorlezen. Laat de klas meelezen en nagaan wat goede herders volgens de Heiland nog meer doen. Wijs ze erop dat de drijfveer van een huurling voornamelijk geld is.

Laat enkele cursisten naar het bord komen en andere zaken die ze over de goede Herder gevonden hebben onder *Jezus Christus is de goede Herder* zetten. (Mogelijke antwoorden: Hij geeft zijn leven voor zijn schapen, kent zijn schapen en zijn schapen kennen Hem.)

- Waartoe is een herder in tegenstelling tot een huurling bereid?
- Welke waarheid over de Heiland halen we uit deze verzen? (De strekking van de antwoorden van de cursisten dient de volgende waarheid te omvatten: **als de goede Herder kent Jezus Christus ieder van ons en heeft Hij zijn leven voor ons gegeven.** Zet die waarheid onder *Jezus Christus is de goede Herder* op het bord.)

Herinner de cursisten aan de herder in het Midden-Oosten die zijn schapen zo goed kende.

- Hoe goed kent de Heiland jou?
- Hoe heeft de kennis dat de Heiland jou kent en bereid was om zijn leven voor jou te geven een uitwerking op je dagelijkse leven?

Leg uit dat nadat de Heiland gezegd had dat Hij zijn leven voor ons zou geven, Hij aangaf dat Hij nog iets zou doen. Vraag een cursist Johannes 10:16 voor te lezen. Laat de klas letten op wat de Heiland nog meer voor zijn schapen (zijn volk) zou doen.

- Wat zou de Heiland voor zijn schapen doen?
- Wat staat er in dit vers over de locatie van zijn schapen?

Leg uit dat de Heiland de Joden in Jeruzalem vertelde dat Hij Gods kinderen in andere landen zou bezoeken, hen in zijn evangelie zou onderwijzen en hen aan zijn kudde (zijn kerk) zou toevoegen. Leg uit dat het Boek van Mormon dit vers verduidelijkt.

Vraag enkele cursisten beurtelings een vers uit 3 Nephi 15:15–17, 21; 16:1–3 voor te lezen. Laat de cursisten deze verwijzing desgewenst in de kantlijn van hun Schriften naast Johannes 10:16 noteren.

- Hoe geven deze verzen ons meer inzicht in Johannes 10:16? (De 'andere schapen' zijn de Nephieten en de verloren stammen, niet de andere volken.)

Laat de cursisten Johannes 10:17–18 doorlezen en letten op een leerstelling over de Heiland. Vraag ze naar hun bevindingen. (De strekking van de antwoorden van de cursisten dient de volgende waarheid te omvatten: **als de letterlijke Zoon van God had Jezus Christus de macht om zijn leven te geven en het opnieuw op te nemen.** Spoor de cursisten aan om de woorden in deze verzen waaruit deze leerstelling blijkt te markeren.)

- Waarom had de Heiland het vermogen om te sterven en daarna op te staan? (Van Maria, zijn sterfelijke moeder, erfde Jezus de sterfelijkheid, inclusief de mogelijkheid om te sterven. Van Elohim, zijn Vader, erfde Hij de onsterfelijkheid, de macht om voor eeuwig te leven. Zo had Hij zowel het vermogen om te sterven als om op te staan geërfd, waardoor Hij de verzoening tot stand kon brengen. [Zie de les over Mattheüs 1–2.])

Vat Johannes 10:19–24 samen met de uitleg dat er na Jezus' onderricht verdeeldheid heerste over wie Jezus was. De mensen benaderden Jezus in de tempel en zetten Hem onder druk om zijn ware identiteit als de Christus openbaar te maken.

Johannes 10:25–42

Jezus verkondigt dat Hij de Zoon van God is

Laat een cursist naar voren komen. Blinddoek de cursist en laat vervolgens enkele andere cursisten beurtelings een bepaald woord zeggen (bijvoorbeeld 'herder'). Vraag de geblinddoekte cursist te luisteren en de persoon die spreekt aan de hand van zijn of haar stem te herkennen.

- Waarom zijn sommige stemmen makkelijker te herkennen dan andere?

Laat de cursist de blinddoek afdoen en naar zijn of haar plaats terugkeren. Laat een cursist Johannes 10:25–30 voorlezen. Vraag de klas mee te lezen en te letten op de reactie van de Heiland op het verzoek van de Joden om hun te vertellen of Hij de Christus was.

- Hoe beschreef de Heiland zijn schapen? (De schapen van de Heiland horen zijn stem en volgen Hem.)
- Wat ontvangen wie de stem van de Heiland horen en Hem volgen volgens vers 28?
- Welk beginsel kunnen we uit deze verzen leren? (De cursisten kunnen er verschillende noemen, maar beklemtoon in elk geval: **als we de stem van de goede Herder leren kennen en Hem volgen, leidt Hij ons naar het eeuwige leven.** Zet dat beginsel onder *Jezus Christus is de goede Herder* op het bord. Laat de cursisten het beginsel desgewenst in de kantlijn van hun Schriften naast Johannes 10:27–28 noteren.

Herinner de klas aan de tweede geblinddoekte cursist en aan het feit dat hij of zij de stem van klasgenoten kon herkennen.

- Wat kunnen we doen om de stem van de Heiland te leren kennen? (Zie ook LV 18:34–36.)
- Wat heb je gedaan om meer vertrouwd met de stem van de Heiland te raken?
- Op welke manieren tonen we dat we de Heiland volgen?

Geef de cursisten de tijd om te bedenken hoe ze de stem van de Heiland beter kunnen horen en Hem beter kunnen volgen. Laat ze in hun Schriftendagboek een van deze zaken noteren: (1) een doel om meer op de stem van de Heiland te letten en manieren waarop ze dat gaan doen of (2) een doel om zijn stem beter te volgen en hoe ze dat gaan doen.

Vat Johannes 10:31–42 samen met de uitleg dat nadat de Heiland gezegd had dat Hij en zijn Vader één zijn, de Joodse leiders Hem wegens godslastering wilden stenigen. Hij reageerde echter op hun beschuldiging door Psalmen 82:6 te citeren: 'U bent goden, u bent allen zonen van de Allerhoogste.' De Heiland vroeg de Joden vervolgens waarom ze Hem van godslastering beschuldigden omdat Hij zei

dat Hij de Zoon van God was, aangezien er in de Schriften staat dat we allen zonen van God zijn en zelf goden kunnen worden.

Getuig tot slot van de waarheden en beginselen in Johannes 10 en spoor de cursisten aan ze toe te passen.

THUISSEMINARIELES

Johannes 7–10 (Unit 14)

Lesmateriaal voor de thuisseminarieleerkracht

Samenvatting van dagelijkse thuisseminarielessen

De volgende samenvatting van de gebeurtenissen, leerstellingen en beginselen die de cursisten bij hun studie van Johannes 7–10 (unit 14) geleerd hebben, is niet bedoeld om als onderdeel van uw les te worden behandeld. Uw les richt zich op slechts enkele van deze leerstellingen en beginselen. Volg de ingevingen van de Heilige Geest terwijl u nadenkt over de behoeften van uw cursisten.

Dag 1 (Johannes 7)

Uit de leringen van Jezus in Jeruzalem tijdens het Loofhuttenfeest leerden de cursisten dat we, als we de wil van onze hemelse Vader doen, een getuigenis van zijn leer ontvangen. Ze vonden ook het volgende beginsel: als we tot Jezus Christus komen en in Hem geloven, worden we van de Heilige Geest vervuld.

Dag 2 (Johannes 8)

Uit het verhaal van de overspelige vrouw leerden de cursisten dat we als we onze eigen onvolmaaktheden erkennen, vermijden dat we anderen veroordelen en dat de Heiland ons barmhartigheid toont door ons de kans te geven om ons te bekeren. Vervolgens leerden de cursisten dat Jezus Christus het Licht der wereld is en dat we door de Heiland te volgen geestelijke duisternis vermijden en van zijn licht vervuld worden.) Ze leerden ook de volgende beginselen: door over Jezus Christus te leren, leren we de Vader kennen. Als we in het woord van Jezus Christus blijven, worden we zijn discipelen en kennen we de waarheid die ons vrijmaakt. Als we zondigen en ons niet bekeren, worden we een slaaf van de zonde. Jezus Christus is Jehova, de God van het Oude Testament.

Dag 3 (Johannes 9)

In Johannes 9 lazen de cursisten dat Jezus een blindgeborene genas. Uit dit verhaal leerden ze het volgende: God kan ons in onze tegenspoed zijn werken en macht tonen. Als we ondanks tegenstand trouw blijven aan wat we weten, wordt ons getuigenis sterker. Als we geloof in Jezus Christus oefenen, worden ons geestelijk zicht en begrip duidelijker.

Dag 4 (Johannes 10)

In deze les leerden de cursisten dat Jezus Christus als de goede Herder ieder van ons kent en zijn leven voor ons gaf. Als de letterlijke Zoon van God had Jezus Christus de macht om zijn leven te geven en het opnieuw op te nemen. De cursisten vonden ook het volgende beginsel: als we de stem van de goede Herder leren kennen en Hem volgen, leidt Hij ons naar het eeuwige leven.

Inleiding

Als de Heiland in Jeruzalem is voor het Loofhuttenfeest brengen enkele schriftgeleerden en Farizeeën een vrouw bij Hem die op overspel betrapt is. Ze vragen Hem of ze gestenigd moet worden. Hij beschaamt de aanklagers en is barmhartig jegens de vrouw.

Lessuggesties

Johannes 8:1–11

Een overspelige vrouw wordt voor de Heiland gebracht

Laat de cursisten nadenken over situaties waarin ze met mensen omgegaan zijn wier uiterlijk of gedrag niet in overeenstemming met de normen van de Heer was.

- Wat doen we soms als we met mensen omgaan wier uiterlijk of gedrag niet in overeenstemming met de normen van de Heer is? (De cursisten antwoorden misschien dat we in de verleiding kunnen komen om ze te veroordelen of onvriendelijk te behandelen.)

Zet de volgende vraag op het bord:

> *Wat behoren we te doen als we met mensen omgaan wier uiterlijk of gedrag niet in overeenstemming met de normen van de Heer is?*

Spoor de cursisten bij hun studie van Johannes 8:1–11 aan om te zoeken naar waarheden die deze vraag beantwoorden.

Leg uit dat Jezus Christus na het Loofhuttenfeest een tijd in Jeruzalem bleef en de mensen in de tempel onderwees (zie Johannes 8:1–2).

Laat een cursist Johannes 8:3–6 voorlezen. Laat de klas meelezen en vaststellen wat er gebeurde toen Jezus de mensen onderwees.

- Wat gebeurde er toen Jezus de mensen onderwees?
- Welke vraag stelden de Schriftgeleerden en Farizeeën de Heiland?
- Wat was volgens vers 6 het doel van de Schriftgeleerden en Farizeeën? (Ze wilden Jezus publiekelijk in opspraak brengen en een reden vinden om Hem aan te klagen, omdat ze Hem wilden gevangennemen en doden [zie Johannes 7:1, 32].)

Leg uit dat als Jezus gezegd had dat ze de vrouw moesten stenigen, Hij een straf zou hebben voorgesteld die onder de Joden niet populair en door de Romeinse wet verboden was. Als Jezus gezegd had dat ze de vrouw niet mochten stenigen, zou Hij ervan beschuldigd worden de wet van Mozes te veronachtzamen of geen respect te tonen voor de gevestigde oude gebruiken. (Zie Bruce R. McConkie, *Doctrinal New Testament Commentary*, 3 delen [1965–1973], deel 1, 450–451.)

Laat een cursist Johannes 8:7–8 voorlezen. Laat de klas meelezen en op de reactie van de Heiland letten.

- Hoe reageerde Jezus in vers 7?
- Wat wilde de Heiland dat deze mannen beseften toen Hij zei: 'Wie van u zonder zonde is, laat die als eerste de steen op haar werpen' (Johannes 8:7)?

Laat een cursist Johannes 8:9 voorlezen. Laat de klas meelezen en vaststellen wat er gebeurde toen de Farizeeën en schriftgeleerden over de uitspraak van de Heiland nadachten.

- Wat betekent 'in hun geweten overtuigd'?
- Wat erkenden de mannen door weg te gaan?
- Hoe kunnen we volgens dit verslag vermijden dat we anderen veroordelen? (De strekking van de antwoorden van de cursisten dient dit beginsel te omvatten: **door onze eigen onvolmaaktheden te erkennen, vermijden we dat we anderen veroordelen.** Zet dit beginsel onder de vraag op het bord.)
- Hoe vermijden we dat we anderen veroordelen door onze eigen onvolmaaktheden te erkennen?

Herinner de cursisten eraan dat deze vrouw overspel, een zeer ernstige zonde, gepleegd had (zie Alma 39:3–5).

- Hoe zou deze vrouw zich gevoeld hebben toen men Jezus en een grote menigte over haar zonde inlichtte?

Laat een cursist Johannes 8:10–11 voorlezen. Laat de klas meelezen en vaststellen wat de Heiland tegen de vrouw zei.

- Hoe betoonde de Heiland deze vrouw liefde en barmhartigheid?
- Welke instructies gaf de Heiland de vrouw?

Laat een cursist de volgende uitspraak van president Spencer W. Kimball voorlezen om te verduidelijken dat de Heiland de zonde van de vrouw niet door de vingers zag:

'Hij droeg haar op: "Ga heen en zondig niet meer." Hij adviseerde de zondige vrouw om heen te gaan, *haar goddeloze leven achter zich te laten, niet meer te zondigen en haar leven te veranderen.* Hij zei in feite: "Ga, vrouw, en begin aan uw bekeringsproces." En Hij reikte haar de eerste stap aan: *ze moest haar overtredingen de rug toekeren.*' (*The Miracle of Forgiveness* [1969], 165.)

- Wat komen we in Johannes 8:10–11 over de Heiland te weten? (De strekking van de woorden van de cursisten dient de volgende waarheid te omvatten: **de Heiland toont zijn barmhartigheid door ons de kans te geven om ons te bekeren.** Zet dit onder de vraag op het bord.)
- Wat hebben we aan die waarheid als we zondigen?
- Hoe kunnen de twee waarheden uit deze les ons helpen om gepast te reageren als we met mensen omgaan wier uiterlijk of gedrag niet in overeenstemming met de geboden en normen van de Heer is?

Lees de volgende toevoeging aan het eind van Johannes 8:11 uit de Bijbelvertaling van Joseph Smith voor: 'En de vrouw verheerlijkte God vanaf dat moment, en geloofde in zijn naam.'

- Welke uitwerking had de barmhartigheid van de Heiland volgens de Bijbelvertaling van Joseph Smith van Johannes 8:11 op de vrouw?

Laat de cursisten in hun aantekenschrift of Schriftendagboek opschrijven wat ze voor de Heiland voelen vanwege zijn barmhartigheid en het feit dat Hij ons de

kans geeft om ons te bekeren. Geef de cursisten eventueel de tijd om te vertellen wat ze hebben opgeschreven. U kunt ook getuigen van de beginselen die in deze les aan de orde zijn gekomen.

Volgende unit (Johannes 11–15)

Spoor de cursisten aan om bij hun studie van Johannes 11–15 naar antwoorden op de volgende vragen te zoeken: hoe zou het zijn om te zien dat iemand uit de dood wordt opgewekt? Waarom staat er in de Schriften dat 'Jezus weende' (Johannes 11:35)? Wat deed Jezus voor zijn apostelen wat dienstknechten normaal gesproken doen? Wat beloofde de Heiland aan zijn apostelen om hun te troosten als Hij weg was?

LES 71

Johannes 11

Inleiding

Maria en Martha sturen een boodschap naar Jezus dat hun broer Lazarus ziek is. Jezus stelt zijn reis uit en komt vier dagen na de dood van Lazarus aan. Jezus wekt Lazarus met liefde en medeleven uit de dood op. Dit spectaculaire vertoon van goddelijke macht beklemtoont dat Jezus de uitverkoren Messias is en macht over de dood heeft. Als de overpriesters en de Farizeeën van dit wonder horen, spannen ze samen om Jezus en Lazarus te doden.

Lessuggesties

Johannes 11:1–46

Jezus wekt Lazarus uit de dood op

Geef iedere cursist een blaadje. Laat de cursisten een beproeving opschrijven die zij of iemand die ze kennen doorgemaakt hebben. Informeer ze dat u wat ze opschrijven anoniem gaat voorlezen. Vraag ze dus om hun naam niet op het blaadje te zetten. Zamel de blaadjes in en lees enkele beproevingen voor. (Als u slechts enkele cursisten hebt, kunt u om de anonimiteit te vrijwaren de cursisten vragen om verschillende beproevingen van andere mensen te noteren.)

- Op welke manieren kunnen beproevingen een uitwerking op het geloof van de getroffenen hebben?

Laat de cursisten bij hun studie van Johannes 11 zoeken naar waarheden die ons helpen om in tijden van beproeving ons geloof in Jezus Christus te versterken.

Laat een cursist Johannes 11:1–3 voorlezen. Vraag de klas om mee te lezen en te letten op een beproeving die enkele vrienden van Jezus doormaakten.

Klassikaal lange passages in de Schriften lezen

Als u de cursisten vraagt om lange passages in de Schriften te lezen, kunt u een van hen vragen om één vers te lezen en hem of haar dan een andere cursist laten aanwijzen om het volgende vers te lezen. Die activiteit kan gedurende de rest van de les voortgezet worden. Let erop dat u hen die niet zo goed kunnen voorlezen of erg verlegen zijn niet in verlegenheid brengt. U dient cursisten die liever niet voorlezen niet te dwingen.

- Welke beproeving onderging Lazarus in vers 1? In hoeverre was dat ook een beproeving voor Maria en Martha?
- Wat deden Maria en Martha vanwege Lazarus' ziekte? Wat geeft hun reactie aan?

Wijs de cursisten erop dat Jezus in Bethabara in Perea was (zie Johannes 1:28; 10:40), ongeveer een dag van Bethanië verwijderd. Men zou er dus minstens een dag over doen om de boodschap bij Jezus te brengen en het zou Jezus vervolgens nog een dag kosten om naar Bethanië te reizen.

Laat een cursist Johannes 11:4–7 voorlezen. Laat de andere cursisten meelezen en letten op de reactie van Jezus toen Hij vernam dat Lazarus ziek was.

- De discipelen wisten dat Jezus Martha, Maria en Lazarus liefhad. Welke reactie zouden ze daarom van Hem verwacht hebben toen Hij vernam dat Lazarus ziek was? (Dat Hij onmiddellijk naar Bethanië zou afreizen om Lazarus te genezen; of misschien dat Hij hem op afstand zou genezen, zoals Hij voor de zoon van de hoveling gedaan had [zie Johannes 4:46–53].)
- Maar wat deed Jezus?
- Wat zou er volgens Jezus in vers 4 door Lazarus' ziekte bereikt worden?

Herinner de cursisten eraan dat Bethanië op ongeveer drie kilometer van Jeruzalem in Judea lag (zie Johannes 11:18). Vat Johannes 11:8–10 samen met de uitleg dat sommige discipelen Jezus adviseerden om niet naar Judea terug te keren omdat de Joodse leiders in die streek Hem wilden doden. (Zie Johannes 10:31–39 en Bijbelvertaling van Joseph Smith, Johannes 11:16, waarin staat: 'Thomas dan, die Didymus genoemd werd, zei tegen zijn mededisciplen: Laten ook wij gaan om met Hem te sterven; want zij waren bevreesd dat de Joden Jezus zouden grijpen en doden, want zij begrepen de kracht van God nog niet.) Jezus gaf in zijn antwoord aan dat Hij zijn werk onwankelbaar tot aan de dood zou verrichten.

Laat een cursist Johannes 11:11–15 voorlezen. Vraag de klas mee te lezen en vast te stellen wat Jezus Christus over Lazarus' toestand zei.

- Wat dachten de discipelen dat Jezus over Lazarus' toestand zei?
- Waarom was Jezus volgens vers 15 blij dat Hij er niet was om Lazarus te genezen? (U kunt de cursisten vragen de zinsnede 'opdat u gelooft' in hun Schriften te markeren.)

Wijs ze erop dat de Heiland aangaf dat wat Hij in Bethanië zou doen het geloof van zijn discipelen in Hem zou versterken.

Vat Johannes 11:16 samen met de uitleg dat de apostel Thomas zijn mededisciplen aanmoedigde om samen met hem en Jezus naar Judea te gaan, ook al zouden ze dan sterven.

Vraag de cursisten Johannes 11:17 door te nemen en vast te stellen hoelang Lazarus al dood was toen Jezus in Bethanië arriveerde. Vraag de cursisten naar hun bevindingen.

Laat een cursist het volgende citaat van ouderling Bruce R. McConkie van het Quorum der Twaalf Apostelen voorlezen. Vraag de klas na te gaan waarom het belangrijk was dat Lazarus al vier dagen dood was.

'Het lichaam was al aan het desintegreren; de dood was al een poos als absoluut zeker vastgesteld. […] Die periode van vier dagen was voor de Joden belangrijk. Ze geloofden dat de geest het lichaam op de vierde dag eindelijk en onherroepelijk verlaten had.' (*Doctrinal New Testament Commentary*, 3 delen [1965–1973], deel 1, 533.)

- Waarom was het voor de Joden belangrijk dat iemand vier dagen dood was?
- Stel je voor dat je Martha of Maria was. Hoe zou jij je voelen, of wat zou je denken, als Jezus pas vier dagen na de dood van Lazarus aankwam?

Vraag enkele cursisten beurtelings een vers uit Johannes 11:18–27 voor te lezen. Vraag de klas vast te stellen wat Martha over deze beproeving tegen Jezus zei.

U kunt de cursisten ook de verfilming van dit gesprek tussen de Heiland en Martha tonen door de video 'Lazarus Is Raised from the Dead' uit de reeks *The Life of Jesus Christ Bible Videos* [2:02–3:35] af te spelen. De video staat op LDS.org.

- Welke uitspraken in de verzen 21–27 geven aan dat Martha tijdens deze beproeving geloof in Jezus Christus oefende? (Als u de video getoond hebt, kunt u de cursisten de verzen even laten doornemen.)
- Van welke uitspraken van Martha ben je het meest onder de indruk? Waarom?
- Wat leren we uit het voorbeeld van Martha over wat we kunnen doen als we beproevingen doormaken? (De strekking van de antwoorden van de cursisten dient het volgende beginsel te omvatten: **we kunnen ervoor kiezen om tijdens beproevingen geloof in Jezus Christus te oefenen**.)

Vestig de aandacht van de cursisten op Johannes 11:25–26. Leg uit dat de zinsnede 'zal niet sterven' (Johannes 11:26) naar de tweede of geestelijke dood verwijst, namelijk de verbanning uit Gods tegenwoordigheid en koninkrijk.

- Welke waarheid kunnen we uit de uitspraak van de Heiland tot Martha halen? (De cursisten dienen de volgende waarheden te vinden: **Jezus Christus is de opstanding en het leven. Als we in Jezus Christus geloven, kunnen we het eeuwige leven beërven.**)

Vraag enkele cursisten beurtelings een vers uit Johannes 11:28–36 voor te lezen. Laat de klas letten op wat Maria tegen Jezus zei en hoe Hij reageerde. U kunt uitleggen dat 'bewogen' in deze verzen ontroerd betekent.

U kunt ook de verfilming van deze verzen in de video 'Lazarus Is Raised from the Dead' tonen [3:36–4:50].

- Hoe weerspiegelt Maria's uitspraak in vers 32 haar geloof in de Heiland?
- Hoe reageerde Jezus toen Hij Maria en de mensen die bij haar waren, zag huilen?
- Waarom zou Jezus hebben geweend?

Vraag de cursisten Johannes 11:37 door te nemen en vast te stellen wat sommigen zich afvroegen dat Jezus voor Lazarus had kunnen doen. Vraag de cursisten naar hun bevindingen.

Vraag enkele cursisten beurtelings een vers uit Johannes 11:38–46 voor te lezen. Laat de klas vaststellen wat de Heiland vervolgens deed.

U kunt ook de verfilming van deze verzen in de video 'Lazarus Is Raised from the Dead' tonen [4:51–7:51].

- Waaraan herinnerde Jezus Martha in vers 40 toen ze haar twijfel uitsprak of het verstandig was de steen van het graf van Lazarus te verwijderen?
- Hoe ging die belofte in vervulling? (U moet misschien uitleggen dat Lazarus niet uit de dood herrees en dat zijn lichaam niet onsterfelijk was; zijn geest werd terug in zijn stoffelijk lichaam gebracht, maar zijn stoffelijk lichaam was nog steeds sterfelijk.)

Laat een cursist de volgende uitspraak van ouderling Bruce R. McConkie voorlezen. Laat de cursisten letten op een belangrijk doel dat de Heiland bereikte door Lazarus uit de dood op te wekken.

'Hij bereidde alles voor om een van zijn grootste leringen voor eeuwig te benadrukken: dat Hij de opstanding en het leven was, dat we de onsterfelijkheid en het eeuwige leven dankzij Hem krijgen, en dat wie in Hem geloven en zijn woorden gehoorzamen nooit geestelijk zullen sterven.' (*Doctrinal New Testament Commentary*, 3 delen [1965–1973], deel 1, 531.)

- Hoe was dit wonder een voorbode van de opstanding van de Heiland?
- Hoe toonde dit wonder zijn macht om de onsterfelijkheid en het eeuwige leven teweeg te brengen?
- Hoe is onze kennis van de macht van de Heiland om de onsterfelijkheid en het eeuwige leven teweeg te brengen ons tot zegen?

Herinner de klas eraan dat Martha en Maria aanvankelijk geloof in Jezus Christus toonden door een boodschap naar Hem te sturen toen Lazarus ziek was, en dat ze na de dood van Lazarus in Hem bleven geloven. Zet de volgende onvolledige zin op het bord: *Als we in onze beproevingen geloof in Jezus Christus oefenen, dan …*

- Hoe zou je dit beginsel aanvullen op basis van de dingen die we in Johannes 11 geleerd hebben? (Laat de cursisten antwoorden en vul de zin op het bord aan, zodat er het volgende staat: **Als we in onze beproevingen geloof in Jezus Christus oefenen, dan wordt ons geloof in Hem bevestigd en versterkt.**)

Herinner de cursisten eraan dat sommigen zich afvroegen of Jezus had kunnen voorkomen dat Lazarus stierf (zie vers 37) en waarom Hij dan pas vier dagen na de dood van Lazarus in Bethanië aangekomen was (zie vers 17).

- Hoe bevestigde en versterkte het opwekken van Lazarus vier dagen na zijn dood het geloof van Jezus' discipelen en Martha en Maria in de Heiland? (Door Lazarus vier dagen na zijn dood op te wekken, toonde Jezus zijn macht over de dood op een manier die de Joden niet konden ontkennen of verkeerd konden interpreteren.)
- Wanneer heb je tijdens een beproeving geloof in Jezus Christus geoefend en werd je geloof in Hem daardoor bevestigd of versterkt?

Vraag de cursisten in hun aantekenschrift of Schriftendagboek te noteren wat ze gaan doen om geloof in Jezus Christus te oefenen tijdens beproevingen die ze nu of in de toekomst doormaken.

Johannes 11:47–57

De overpriesters en Farizeeën beraadslagen om Jezus te doden

Laat een cursist Johannes 11:47–48 voorlezen. Laat de klas meelezen en letten op de manier waarop de overpriesters en de Farizeeën reageerden op de berichten over Jezus die Lazarus uit de dood opgewekt had. Vraag de cursisten naar hun bevindingen.

Vat Johannes 11:49–57 samen met de uitleg dat Kajafas, de hogepriester, er voorstander van was om Jezus te doden zodat hun natie niet door de Romeinen vernietigd zou worden. Hij profeteerde ook onbewust over de uitwerking die Jezus' dood op de kinderen van God zou hebben. De Joodse leiders besloten Jezus te doden en gaven de opdracht dat, als iemand wist waar Hij was, hij het hun moest laten weten, zodat ze Hem konden grijpen.

Geef tot slot uw getuigenis van de waarheden die in deze les zijn besproken.

LES 72

Johannes 12

Inleiding

Maria uit Bethanië, de zus van Martha en Lazarus, zalft de voeten van Jezus als symbool van zijn nakende begrafenis. De daaropvolgende dag maakt Jezus zijn triomfale intocht in Jeruzalem en voorspelt Hij zijn dood. Ondanks de wonderen die Jezus verricht, geloven sommigen niet in Hem. Hij spreekt over de gevolgen van al dan niet in Hem geloven.

Lessuggesties

Johannes 12:1–19

Maria zalft Jezus' voeten en de triomfale intocht van Jezus in Jeruzalem

Vraag enkele cursisten een wonder van de Heiland uit het Nieuwe Testament op het bord te tekenen. Vervolgens vraagt u de andere cursisten te raden welke wonderen er afgebeeld zijn. Laat de tekenaar uitleggen waarom hij of zij dat wonder gekozen heeft.

Laat de cursisten zich voorstellen dat ze een van die wonderen zelf gezien hadden. Vraag ze welke uitwerking dat op hun geloof in de Heiland zou hebben. Laat ze bij hun studie van Johannes 12 letten op verschillende manieren waarop mensen op de wonderen van de Heiland kunnen reageren, en op waarheden die zulke reacties verduidelijken.

Vat Johannes 12:1–9 samen met de uitleg dat Jezus zes dagen voor het paasfeest met enkele vrienden in Bethanië een avondmaal nuttigde. Maria, de zus van Martha en Lazarus, zalfde Jezus' voeten met dure zalf. Veel mensen hoorden dat Jezus in Bethanië was en kwamen Hem en Lazarus, die Hij uit de dood opgewekt had, bezoeken.

Laat een cursist Johannes 12:10–11 voorlezen. Vraag de klas mee te lezen en vast te stellen wat de overpriesters met Lazarus wilden doen. U moet misschien uitleggen dat de opwekking van Lazarus onweerlegbaar bewijs was dat Jezus Christus macht over de dood had.

- Wat wilden de overpriesters met Lazarus doen? Waarom?
- Hoe geven deze verzen meer inzicht in de slechtheid van de overpriesters en de Farizeeën? (U kunt de cursisten eraan herinneren dat deze Joodse leiders de Heiland ook wilden doden [zie Johannes 11:47–48, 53].)

Vat Johannes 12:12–16 samen met de uitleg dat Jezus op de dag nadat Maria zijn voeten gezalfd had, zijn triomfale intocht in Jeruzalem maakte. (De triomfale intocht wordt uitgebreider in Mattheüs 21:1–11 besproken.)

Laat een cursist Johannes 12:17–19 voorlezen. Vraag de klas mee te lezen en vast te stellen wat de mensen die gehoord hadden dat Jezus Lazarus uit de dood opgewekt had tijdens de triomfale intocht van de Heiland in Jeruzalem deden.

- Wat deden deze mensen tijdens de triomfale intocht van de Heiland in Jeruzalem?

- Hoe reageerden de Farizeeën volgens vers 19?

Johannes 12:20–36

Jezus voorspelt zijn dood

Vat Johannes 12:20–22 samen met de uitleg dat 'enkele Grieken' (vers 20) — misschien bekeerlingen tot het jodendom — naar Jeruzalem gekomen waren om het paasfeest te vieren. Ze wilden met Jezus spreken. Toen Jezus dat hoorde, sprak Hij over zijn nakende lijden, dood en opstanding. Laat de cursisten Johannes 12:27–33 in stilte lezen en letten op wat Jezus over zijn verzoening zei. U kunt de cursisten aansporen om hun bevindingen te markeren.

- Waartoe was Jezus volgens vers 27 bereid, hoewel zijn 'ziel in beroering' was? (Hoewel Hij onder de druk van zijn nakende lijden gebukt ging, besloot Jezus door te gaan en zijn doel te bereiken.)
- Waarvoor bad Jezus in vers 28? Hoe reageerde onze hemelse Vader? (Leg uit dat 'Ik zal Hem opnieuw verheerlijken' aantoont dat onze hemelse Vader er volkomen gerust op was dat zijn Zoon de verzoening zou voltooien.)
- Wat hebben Jezus' woorden in vers 32 met zijn verzoening te maken?

Leg uit dat toen de mensen Jezus' woorden hoorden, ze zeiden dat ze uit de Schriften geleerd hadden dat de Messias nooit zou sterven. Ze vroegen wie de 'Zoon des mensen' was die 'verhoogd' zou worden (Johannes 12:34).

Laat een cursist Johannes 12:35–36 voorlezen. Laat de klas meelezen en nagaan hoe Jezus hun vraag beantwoordde.

- Wat was Jezus' antwoord op de vragen van de mensen? (De Heiland noemde Zichzelf 'het licht'.)

Johannes 12:37–50

Jezus spreekt over de gevolgen van al dan niet in Hem geloven.

Vestig de aandacht van de cursisten op de tekeningen over de wonderen van Jezus op het bord. Laat een cursist Johannes 12:11 voorlezen en laat een andere cursist Johannes 12:37 voorlezen. Vraag de andere cursisten om mee te lezen en te letten op de verschillende manieren waarop de mensen reageerden op de wonderen die Jezus verricht had.

- Hoe reageerden de mensen op de wonderen van Jezus?
- Welke waarheid halen we uit deze verschillende reacties over het verband tussen wonderen en geloof in Jezus Christus? (De strekking van de woorden van de cursisten dient het volgende beginsel te omvatten: **wonderen alleen brengen geen geloof in Jezus Christus teweeg.**
- Wonderen alleen brengen geen geloof in Jezus Christus teweeg, maar welke uitwerking hebben ze op ons geloof in Hem?
- Waarom zouden sommige mensen in Jezus Christus geloofd hebben toen ze zijn wonderen zagen of erover hoorden, en anderen niet?

Vat Johannes 12:38–41 samen met de uitleg dat het feit dat sommigen niet in Jezus geloofden een vervulling van de profetieën van Jesaja was (zie Jesaja 6:9–10; 53:1–3). Ondanks de grote wonderen die de Heiland verricht had, kozen sommigen ervoor hun ogen te sluiten en hun hart te verstokken.

Laat een cursist Johannes 12:42–43 voorlezen. Vraag de klas mee te lezen en te letten op waarom sommige Joodse leiders die wél in Jezus geloofden, hun geloof in Hem niet 'beleden' (vers 42), of er niet openlijk voor uitkwamen.

- Waarom kwamen sommige leiders niet openlijk voor hun geloof in Jezus uit?
- Wat betekent het om 'de eer van de mensen meer lief [te hebben] dan de eer van God' (vers 43)?
- Welk beginsel kunnen we uit deze verzen leren? (Help de cursisten om het volgende beginsel te vinden: **als we liever anderen behagen dan God, kan dat ons ervan weerhouden om openlijk voor ons geloof in Jezus Christus en zijn evangelie uit te komen.**)

Stel de volgende vragen om dit beginsel te verduidelijken:

- Geef enkele voorbeelden van dit beginsel in deze tijd.
- Wat zijn gepaste manieren om te tonen dat we in Jezus Christus en zijn evangelie geloven?
- Welke positieve gevolgen kunnen daaruit voortvloeien?

Om de cursisten voor te bereiden om in Johannes 12:44–46 een beginsel te vinden, vraagt u ze om aan een moment te denken waarop ze niets konden zien omdat het donker was (toen ze bijvoorbeeld in een donkere kamer of 's nachts buiten waren). Laat enkele cursisten over hun ervaringen vertellen, inclusief hoe ze zich voelden, of ze in gevaar waren, en hoe licht hen had kunnen helpen.

Indien gepast kunt u het licht in de kamer even uitdoen. Zorg ervoor dat er wel een beetje licht is. Wijs de cursisten erop dat fysieke duisternis ons kan laten inzien wat geestelijke duisternis is.

- In hoeverre is in fysieke duisternis vertoeven te vergelijken met in geestelijke duisternis vertoeven?
- Wat zijn de gevaren van in geestelijke duisternis leven?

Laat een cursist Johannes 12:44–46 voorlezen. Laat de klas meelezen en nagaan hoe mensen die in Jezus Christus geloven gezegend worden.

- Welke zegening ontvangen mensen die in Jezus Christus geloven volgens Johannes 12:46? (Laat de cursisten antwoorden en doe het licht weer aan. (Zet dit beginsel met de woorden van de cursisten op het bord: **als we in Jezus Christus geloven, hoeven we niet in geestelijke duisternis te leven.**)
- Hoe is Jezus Christus een licht? Hoe wordt geestelijke duisternis uit ons leven verwijderd als we in Hem geloven? (Zie ook LV 50:23–25; 93:36–39.)

Om de cursisten te laten begrijpen hoe Jezus Christus geestelijke duisternis verdrijft door licht (of leiding, duidelijkheid) te geven, deelt u ze op in groepjes van twee of drie. Geef de groepjes een exemplaar van dit uitreikblad:

Jezus Christus verdrijft geestelijke duisternis door licht te geven

Bespreek voor elk van de onderstaande onderwerpen de volgende vragen:

- Hoe zien mensen in geestelijke duisternis dit onderwerp?
- Welk licht werpen Jezus Christus en zijn evangelie op dit onderwerp?

Onderwerpen:

- Het doel van ons stoffelijk lichaam
- Amusement en media
- Vrede en geluk verkrijgen
- Huwelijk en gezin
- Leven na de dood

Bespreek een van de onderwerpen klassikaal en gebruik daarbij de vragen. Laat de cursisten vervolgens gedurende enkele minuten de overgebleven onderwerpen aan de hand van de vragen bespreken. (U kunt enkele onderwerpen vervangen door onderwerpen die voor uw cursisten relevanter zijn.)

Besprekingen en opdrachten in kleine groepjes

Activiteiten in kleine groepjes zorgen er vaak voor dat meer cursisten aan de les kunnen deelnemen en kunnen bovendien een veilige omgeving verschaffen waarin de cursisten hun gevoelens, gedachten en getuigenis onder elkaar kunnen uiten. Soms moet u de opdracht even voordoen zodat de cursisten de opdracht in groepsverband tot een goed einde kunnen brengen.

Na verloop van tijd vraagt u één cursist van elk groepje om verslag uit te brengen van het gesprek dat ze over een van de onderwerpen gevoerd hebben. Vraag de klas vervolgens:

- Hoe verduidelijkt het beginsel dat we in vers 46 gevonden hebben waarom we over bepaalde onderwerpen en kwesties een andere mening hebben dan andere mensen?
- In welke situaties heeft het licht van Jezus Christus en zijn evangelie jou geholpen?

Laat een cursist het volgende citaat van ouderling Gerrit W. Gong van de Zeventig voorlezen, waarin hij getuigt van zegeningen die we ontvangen als we ervoor kiezen om in Jezus Christus te geloven en Hem te volgen:

'Geloof is een keuze [zie Mosiah 4:9]. […]

'Als we ervoor kiezen om te geloven, begrijpen en zien we de dingen in een ander licht. Als we op die manier zien en leven, ervaren we het geluk en de vreugde die alleen het evangelie teweegbrengt.' ('Choose Goodness and Joy', *New Era*, augustus 2011, 44.)

Vat Johannes 12:47–50 samen met de uitleg dat Jezus zei dat wie niet in zijn woorden geloven en Hem verwerpen door zijn woorden veroordeeld zullen worden, namelijk de woorden die onze hemelse Vader Hem gegeven had.

Getuig van de zegeningen die u geniet omdat u ervoor kiest om in Jezus Christus en zijn evangelie te geloven. Vraag de cursisten in hun Schriftendagboek of aantekenschrift te noteren hoe ze een van de beginselen die ze gevonden hebben, gaan toepassen. Spoor de cursisten aan ervoor te kiezen om in Jezus Christus te geloven.

LES 73

Johannes 13

Inleiding

Na de paasmaaltijd wast Jezus de voeten van zijn apostelen en ontmaskert Hij Judas als zijn verrader. Ondanks de beroering tijdens de laatste week van zijn sterfelijke bediening, richt Jezus zijn onderwijs op gehoorzaamheid, dienstbetoon en liefde — eigenschappen die zijn leven kenmerken en het leven van zijn discipelen altijd dienen te kenmerken.

Lessuggesties

Vertrouwen in de kracht van het woord hebben

U kunt in de verleiding komen om te geloven dat uw cursisten de Schriften niet graag bestuderen, of dat u de aandacht van de cursisten niet dag na dag met uw onderricht uit de Schriften vast kunt houden. Besef echter dat de Schriften 'de woorden van het leven' bevatten (LV 84:85) en dat het woord 'een krachtiger uitwerking op het gemoed [heeft] dan het zwaard of iets anders' (Alma 31:5).

Johannes 13:1–17

Jezus wast de voeten van de apostelen

Zet vóór de les dit diagram op het bord:

Lees de volgende vragen voor en laat de cursisten bedenken hoe ze zouden antwoorden (leg uit dat ze die niet hardop hoeven te beantwoorden):

- Waar plaats je jezelf op deze lijn?
- Wil je gelukkiger zijn dan je al bent?
- Ken je iemand die je wilt helpen om gelukkiger te worden?

Laat de cursisten bij hun studie van Johannes 13 letten op een beginsel dat ze leert wat ze kunnen doen om gelukkiger te zijn.

Om de context van Johannes 13 te verduidelijken, herinnert u de cursisten eraan dat Jezus het paasfeest met zijn apostelen vierde. Vat Johannes 13:1–3 samen met de uitleg dat toen Jezus vóór zijn kruisiging het laatste avondmaal met zijn apostelen nuttigde, Hij wist dat Hij spoedig gedood zou worden en naar zijn hemelse Vader zou terugkeren.

Vraag een cursist om Johannes 13:4–5 voor te lezen. Laat de klas meelezen en vaststellen wat Jezus deed nadat Hij en zijn apostelen de paasmaaltijd genuttigd hadden. Leg uit dat de zinsnede 'legde Zijn kleren af' in vers 4 betekent dat Hij een stuk bovenkleding uitdeed, net zoals wij een jas zouden uitdoen.

- Wat deed de Heiland voor zijn discipelen?

Leg uit: 'In nieuwtestamentische tijden droeg men open sandalen, liep men meestal op zandwegen waarop de uitwerpselen van dieren lagen, en had men weinig toegang tot water om zich te wassen. De voeten van de mensen werden erg vuil en iemands voeten wassen kon een onaangenaam karwei zijn. […] Dit gebruik van gastvrijheid werd meestal door de minste dienstknechten verricht.' (*New Testament Student Manual* [lesboek kerkelijke onderwijsinstellingen, 2014], 242.) Tijdens het laatste avondmaal 'stond Christus kalm op, omgordde Zich zoals een slaaf of dienstknecht dat zou doen, en knielde neer om de voeten van de apostelen te wassen.' (Jeffrey R. Holland, 'He Loved Them unto the End', *Ensign*, november 1989, 25.)

Laat de plaat De voetwassing zien. (*Evangelieplatenboek* [2009], nr. 55; zie ook LDS.org.)

- Hoe zou jij gereageerd hebben als je erbij was geweest en Jezus jouw voeten begon te wassen?
- Wat zegt deze handeling over Jezus' karakter?

Laat een cursist Bijbelvertaling van Joseph Smith, Johannes 13:8 (in de Gids bij de Schriften) voorlezen. Vraag de klas mee te lezen en te letten op wat Petrus zei toen de Heiland zijn voeten begon te wassen.

- Wat zei Petrus volgens Bijbelvertaling van Joseph Smith, Johannes 13:8 toen de Heiland zijn voeten begon te wassen?

Laat een cursist Bijbelvertaling van Joseph Smith, Johannes 13:9–10 (in de Gids bij de Schriften) voorlezen. Vraag de klas om mee te lezen en te letten op de reactie van Petrus op wat de Heer tegen hem zei.

- Wat leren we over Petrus uit zijn reactie in vers 9 op wat de Heer tegen hem zei? (Petrus respecteerde de Heer en wilde Hem volkomen volgen.)

Leg uit dat de Heiland door de voeten van zijn apostelen te wassen niet alleen een prachtige dienst verleende, maar ook de wet van Mozes vervulde en een heilige verordening instelde. (Zie Bruce R. McConkie, *Doctrinal New Testament Commentary*, 3 delen [1965–1973], deel 1, 708–709.) Deze verordening is in onze bedeling door de profeet Joseph Smith hersteld (zie LV 88:74–75, 137–141).

Laat een cursist Johannes 13:11 voorlezen en vraag de klas om mee te lezen en te letten op de reden waarom Jezus zei dat de apostelen rein waren, 'maar niet allen'.

- Over wie had de Heiland het toen Hij zei dat de apostelen rein waren, 'maar niet allen'? (Judas Iskariot, die Hem spoedig zou verraden.)

Vraag enkele cursisten beurtelings een vers uit Johannes 13:12–17 voor te lezen. Laat de klas meelezen en vaststellen wat de Heiland tegen zijn apostelen zei nadat Hij hun voeten gewassen had.

- Welk voorbeeld gaf de Heiland in de verzen 13–16, waarvan Hij zijn apostelen vroeg het te volgen? (Hoewel de Heiland 'Meester en Heere' [vers 13] en de grootste van allen was, diende Hij anderen.)
- Welke zegening ontvangen we op basis van de belofte van de Heiland aan zijn apostelen in vers 17 als we zijn voorbeeld volgen en anderen dienen? (De strekking van de antwoorden van de cursisten dient het volgende beginsel te omvatten: **als we het voorbeeld van de Heiland volgen door anderen te dienen, zullen we gelukkiger zijn.**)
- Waarom zouden we gelukkiger zijn als we anderen zoals de Heiland dienen?

Vraag de cursisten te denken aan een situatie waarin ze gelukkiger waren omdat ze het voorbeeld van de Heiland gevolgd hadden door anderen te dienen. Geef een paar cursisten de kans om de klas over hun ervaring te vertellen. U kunt desgewenst een eigen ervaring aanhalen.

Laat een cursist het volgende citaat van ouderling M. Russell Ballard van het Quorum der Twaalf Apostelen voorlezen om de cursisten een manier te leren waarop ze dit beginsel kunnen toepassen:

'Vraag je hemelse Vader elke dag opnieuw in je ochtendgebed of Hij je wil laten zien hoe je die dag een van zijn dierbare kinderen kunt helpen. Laat je hart die dag vervuld zijn met geloof en liefde en kijk of iemand je hulp nodig heeft. Als je dat doet, zal je spiritualiteit toenemen en zul je onverwachte manieren ontdekken om je naasten te dienen.' (Zie 'Met alle ijver', *Liahona*, november 2012, 31.)

- Hoe kunnen we volgens ouderling Ballard manieren vinden om anderen te dienen?

Spoor de cursisten aan om het voorbeeld van de Heiland te volgen door anderen te dienen. U kunt de cursisten vragen zich voor te bereiden om een van de volgende lessen de klas over hun ervaringen met het dienen van anderen te vertellen.

Johannes 13:18–30

Jezus ontmaskert zijn verrader

Vat Johannes 13:18–30 samen met de uitleg dat nadat Jezus zijn apostelen geleerd had dat ze gelukkiger zouden zijn als ze anderen dienden, Hij zei dat een van hen Hem zou verraden. Toen Johannes Jezus vroeg wie Hem zou verraden, zei Jezus dat een van zijn apostelen (Judas) Hem zou verraden.

Johannes 13:31–38

Jezus leert zijn apostelen elkaar lief te hebben

Vraag de cursisten of iemand hen er ooit van beschuldigd heeft geen christen of ware discipel van Jezus Christus te zijn omdat ze lid van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen zijn. Als er iemand zijn of haar hand opsteekt, vraagt u hoe ze op die beschuldiging gereageerd hebben. Als niemand dit heeft meegemaakt, vraagt u:

- Hoe zou je reageren als iemand je zei dat je geen christen bent?

Laat een cursist Johannes 13:34–35 voorlezen. Vraag de klas om mee te lezen en vast te stellen hoe anderen volgens de Heiland zouden kunnen zien dat de apostelen discipelen van Jezus Christus waren.

- Welk gebod gaf Jezus zijn apostelen in vers 34?
- Wat zouden anderen weten volgens vers 35 als de apostelen elkaar liefhadden zoals Jezus hen liefhad?
- Welk beginsel halen we uit de leringen van de Heiland aan zijn apostelen? (De strekking van de antwoorden van de cursisten dient het volgende beginsel te omvatten: **als we elkaar liefhebben zoals Jezus ons liefheeft, zullen anderen weten dat we zijn discipelen zijn.**)
- Op welke manieren toont Jezus Christus, op basis van wat je dit jaar over Hem geleerd hebt, dat Hij mensen liefheeft?

Laat een cursist het volgende verhaal van ouderling Paul E. Koelliker van de Zeventig voorlezen om ze de waarheid en het belang van het beginsel dat ze net gevonden hebben te laten inzien:

'Twee jonge zendelingen klopten ergens aan en hoopten dat iemand hun boodschap wilde horen. De deur ging open en een boom van een man sprak hen nogal nors toe: "Ik had jullie toch gezegd niet meer bij mij aan de deur te komen? Ik heb jullie toen al gewaarschuwd dat je het maar beter niet kon wagen om terug te komen. Laat me met rust." Hij smeet de deur dicht.

'Toen de zendelingen wegliepen, sloeg de oudere, meer ervaren zendeling een arm om zijn jongere collega heen om hem te troosten en op te beuren. Ze hadden niet in de gaten dat de man door het raam naar hen keek of ze zijn boodschap wel goed begrepen hadden. Hij had verwacht dat ze zouden lachen en de draak steken met zijn norse reactie aan de deur. Toen hij echter de vriendelijke omgang tussen de twee zendelingen gadesloeg, verzachtte dat meteen zijn hart. Hij deed de deur weer open en vroeg de zendelingen terug te komen om hem over hun boodschap te vertellen.

'[…] Dit beginsel van elkander liefhebben en ons in ons denken, spreken en handelen meer op Christus leren richten is essentieel om van ons discipelen van Christus en verkondigers van zijn evangelie te maken.' ('Hij heeft ons waarlijk lief', *Liahona*, mei 2012, 17.)

- Hoe volgden de zendelingen in dit verhaal de raad van de Heer op om elkaar lief te hebben?

Vraag de cursisten om 'Houd van elkander' (*Lofzangen,* nr. 199) te zingen en laat ze nadenken over iemand die duidelijk een discipel van Jezus Christus is omdat hij of zij liefde voor anderen toont. Vraag de cursisten na de lofzang naar de namen van de mensen aan wie ze gedacht hebben en laat ze manieren noemen waarop die mensen anderen liefde tonen. U kunt ook zelf over iemand vertellen.

Vraag de cursisten in hun Schriftendagboek of aantekenschrift te noteren wat ze gaan doen om anderen beter lief te hebben zoals de Heiland hen liefheeft.

Vat Johannes 13:36–38 samen met de uitleg dat Petrus verklaarde dat Hij zijn leven voor Jezus Christus zou geven. Jezus zei vervolgens dat Petrus Hem voor het kraaien van de haan driemaal zou verloochenen.

Kerntekstenbeheersing

Houd een tekstenjacht waarin de cursisten met behulp van hints oefenen om passages in de Schriften snel op te zoeken. Als hints kunt u de trefwoorden, context, leringen en beginselen en toepassingsideeën op de kaartjes met kernteksten gebruiken. U kunt ook zelf hints bedenken. Tekstenjachtactiviteiten waarin cursisten passages zo snel mogelijk opzoeken, betrekken hen actief bij het leren van de kernteksten. Let er bij dergelijke activiteiten op dat er geen vervelende gevoelens opgewekt worden en u de Geest niet verdrijft. Voorkom dat de cursisten ruw met hun Schriften omgaan of overmatig met elkaar gaan wedijveren. Overweeg om de cursisten tegen een vastgestelde norm te laten presteren in plaats van elkaar de loef af te steken. Ze kunnen het bijvoorbeeld tegen de leerkracht opnemen of u kunt ze het doel geven dat een bepaald percentage cursisten binnen een bepaalde tijd een bepaalde passage moet vinden.

LES 74

Johannes 14

Inleiding

Na de paasmaaltijd leert Jezus zijn apostelen hoe ze naar hun hemelse Vader kunnen terugkeren en hoe ze hun liefde voor de Heiland moeten tonen. Jezus belooft zijn apostelen vervolgens dat Hij een andere Trooster zal sturen.

Lessuggesties

Johannes 14:1–14

De Heiland leert zijn apostelen hoe ze naar hun hemelse Vader kunnen terugkeren.

Neem zo mogelijk een kaart van uw stad mee en laat de cursisten hun huidige locatie opzoeken. Zoek een andere plek op de kaart die de cursisten kennen. Laat ze op een blaadje noteren hoe ze van hun huidige locatie naar die plek kunnen gaan. Laat een of twee cursisten vertellen wat ze hebben genoteerd.

Zet *Celestiale koninkrijk* op het bord. Laat de cursisten overwegen welke aanwijzingen ze zouden geven aan iemand die de weg naar het celestiale koninkrijk zoekt.

Laat de cursisten bij hun studie van Johannes 14 letten op een waarheid die ze leert wat ze moeten doen om naar hun hemelse Vader terug te keren en het celestiale koninkrijk binnen te gaan.

Om de context van Johannes 14 te verduidelijken, herinnert u de cursisten eraan dat de Heiland in een bovenkamer in Jeruzalem met zijn apostelen het Pascha vierde. Na de paasmaaltijd zei Jezus tegen zijn apostelen dat Hij hen spoedig zou verlaten (zie Johannes 13:33).

Vraag enkele cursisten beurtelings een vers uit Johannes 14:1–5 voor te lezen. Vraag de klas mee te lezen en vast te stellen wat Jezus tegen zijn apostelen zei om hen te troosten.

- Wat zei Jezus tegen zijn apostelen om hen te troosten?
- Wat betekent 'In het huis van Mijn Vader zijn veel woningen' in vers 2?

Laat een cursist de volgende uitspraak van de profeet Joseph Smith voorlezen:

'[De tekst] "In het huis van Mijn Vader zijn veel woningen" […] moet zijn: "In het huis van Mijn Vader zijn veel koninkrijken", zodat u erfgenamen van God en mede-erfgenamen met mij zult zijn. […] Er zijn woningen voor wie een celestiale wet gehoorzamen, en er zijn andere woningen voor wie de wet niet hebben nageleefd, elk mens naar zijn eigen orde.' (*Leringen van kerkpresidenten: Joseph Smith* [2007], 236.)

Laat de cursisten desgewenst de woorden *koninkrijk* en *koninkrijken* in hun Schriften boven de woorden *huis* en *woningen* in Johannes 14:2 noteren.

- Welke leringen in Johannes 14:1–4 zouden de apostelen getroost hebben?

- Hoe reageerde Thomas volgens vers 5 op de lering van de Heiland dat de apostelen de weg naar het koninkrijk van onze hemelse Vader wisten?

Laat een cursist Johannes 14:6 voorlezen en vraag de klas te letten op het antwoord van Jezus op de vraag van Thomas.

Johannes 14:6 is een kerntekst. Als de cursisten de kernteksten bestuderen, zullen ze de basisleerstellingen beter begrijpen en anderen er beter in kunnen onderwijzen. U kunt de cursisten in overweging geven de kernteksten op zodanige wijze te markeren dat ze die makkelijk kunnen terugvinden. Gebruik het lesidee aan het eind van deze les om de cursisten zich de tekst eigen te laten maken.

- Hoe reageerde Jezus op de vraag van Thomas?

Teken een pad op het bord. Schrijf aan de ene kant van het pad *Wij* en aan de andere kant *Koninkrijk van onze hemelse Vader*. Schrijf onder het pad *De Weg* en leg uit dat die zinsnede verwijst naar het pad van de ene plek naar de andere.

- Hoe is de Heiland de Weg? (De cursisten kunnen antwoorden dat de Heiland ons toont hoe we moeten leven zodat we zoals God kunnen worden en het waardig zijn om in de tegenwoordigheid van onze hemelse Vader te vertoeven.)

Zet *De Waarheid* en *Het Leven* onder 'De Weg' op het bord.

- In welke opzichten is Jezus Christus de Waarheid? (Hij is de bron van alle waarheid en leefde volkomen volgens alle waarheid.)
- In welke opzichten is Jezus Christus het Leven? (Hij maakt het ons mogelijk om de lichamelijke dood te overwinnen en met een onsterfelijk lichaam op te staan en de geestelijke dood te overwinnen om het eeuwige leven te beërven. Hij is 'het licht dat in alle dingen is, dat leven geeft aan alle dingen' [LV 88:13].)

Onder de tekening van het pad zet u naast 'De Weg' *Jezus Christus is*.

- Hoe zou je de betekenis van de uitspraak van de Heiland 'Niemand komt tot de Vader dan door Mij' (Johannes 14:6) samenvatten op basis van wat we besproken hebben? (De strekking van de antwoorden van de cursisten dient het volgende beginsel te omvatten: **we kunnen het koninkrijk van onze hemelse Vader alleen binnengaan door de verzoening van Jezus Christus, en als we zijn weg volgen.**)
- Wat gebeurt er als we een andere weg dan die van de Heiland proberen te volgen?

Vraag een cursist om het volgende citaat van ouderling Lawrence E. Corbridge van de Zeventig voor te lezen. Laat de klas nagaan wat er gebeurt als we een andere weg dan die van de Heiland proberen te volgen.

'Er is maar één weg die naar geluk en voldoening leidt. Hij is de weg. Elke andere weg, elke willekeurige andere weg, wat voor andere weg dan ook, is dwaasheid. […]

'We kunnen de Heer volgen en met zijn macht begiftigd worden, en gemoedsrust, licht, kracht, kennis, vertrouwen, leiding, liefde en vreugde ontvangen, of we kunnen een andere weg kiezen, wat voor weg dan ook, en er alleen voor staan, zonder zijn hulp, zonder zijn macht, zonder leiding, in verwarring, twijfel, verdriet en wanhoop. En dan vraag ik: welke weg is eenvoudiger? […]

'Er is maar één weg die naar geluk en voldoening leidt. Jezus Christus is de weg.' ('De weg', *Liahona*, november 2008, 34, 36.)

- Wat gebeurt er volgens ouderling Corbridge als we de weg van de Heiland niet volgen?
- Wat gebeurt er als we de weg van de Heiland volgen?

Laat de cursisten nadenken over ervaringen die ze gehad hebben waarbij ze gezegend werden omdat ze de weg van de Heiland volgden. Vraag enkele cursisten om over hun ervaringen te vertellen.

Vat Johannes 14:7–14 samen met de uitleg dat de Heiland zijn apostelen leerde dat Hij onder meer naar de aarde gekomen was om de ware aard van onze hemelse Vader door zijn woorden en daden te tonen. Hij beloofde zijn apostelen ook dat ze de macht zouden hebben om grote werken te doen.

Johannes 14:15–31

Jezus leert zijn apostelen hoe ze hun liefde voor Hem moeten tonen

Vraag de cursisten te denken aan iemand die ze liefhebben.

- Hoe toon je je liefde voor die persoon?

Laat een cursist Johannes 14:15 voorlezen en laat de klas letten op wat Jezus zijn apostelen opdroeg om hun liefde voor Hem te tonen.

Johannes 14:15 is een kerntekst. Als de cursisten de kernteksten bestuderen, zullen ze de basisleerstellingen beter begrijpen en anderen er beter in kunnen onderwijzen. U kunt de cursisten in overweging geven de kernteksten op zodanige wijze te markeren dat ze die makkelijk kunnen terugvinden. Gebruik het lesidee aan het eind van deze les om de cursisten zich de tekst eigen te laten maken.

- Wat kunnen we op basis van wat Jezus zijn apostelen leerde, doen om onze liefde voor Jezus Christus te tonen? (De cursisten dienen de volgende waarheid te vinden: **we tonen onze liefde voor Jezus Christus door zijn geboden te onderhouden.**)

Neem enkele blaadjes met geboden erop mee naar de les (zoals het woord van wijsheid naleven, tiende betalen, en de sabbatdag heiligen). Laat enkele cursisten naar voren komen. Vraag ze een blaadje te nemen, het gebod voor te lezen en uit te

leggen hoe we door dat gebod te onderhouden onze liefde voor Jezus Christus kunnen tonen. Vraag ze daarna weer te gaan zitten.

Laat de cursisten overwegen hoe goed ze hun liefde voor de Heiland tonen door zijn geboden te onderhouden. Moedig ze aan zich ten doel te stellen om hun liefde voor de Heiland te tonen door een of meer geboden die moeilijk voor hen zijn beter te onderhouden.

Laat een cursist Johannes 14:16–17, 26 voorlezen. Laat de klas meelezen en letten op de belofte van de Heiland aan zijn apostelen.

- Wat beloofde de Heiland zijn apostelen?

Leg uit dat 'een andere Trooster' in vers 16 naar de Heilige Geest verwijst. Omdat de Heiland tijdens zijn aardse bediening een trooster voor zijn apostelen geweest was, noemde Hij de Heilige Geest *een andere* Trooster.

- Wat doet de Heilige Geest volgens Johannes 14:16–17, 26 voor ons? (De strekking van de antwoorden van de cursisten dient de volgende waarheid te omvatten: **de Heilige Geest kan ons troosten, ons in alles onderwijzen, en ons alles in herinnering brengen.**)

Laat de cursisten de volgende vragen in hun aantekenschrift of Schriftendagboek beantwoorden:

- Wanneer heb je de Heilige Geest je voelen troosten? Wanneer heb je Hem je voelen onderwijzen? Wanneer heeft Hij je dingen in herinnering gebracht?

Geef de cursisten voldoende tijd en vraag ze vervolgens wat ze hebben opgeschreven.

Vraag enkele cursisten beurtelings een vers uit Johannes 14:18–23 voor te lezen.

- Hoe worden we volgens de verzen 21 en 23 gezegend als we de geboden onderhouden? (De strekking van de antwoorden van de cursisten dient het volgende beginsel te omvatten: **als we de geboden onderhouden, zullen onze hemelse Vader en Jezus Christus bij ons zijn.**)
- Wat betekent het dat onze hemelse Vader en Jezus Christus bij ons zijn? (Dit verwijst naar een persoonlijke verschijning van onze hemelse Vader en Jezus Christus [zie LV 130:3].)

Leg uit dat de profeet Joseph Smith gezegd heeft dat de Heilige Geest de eerste Trooster is en Jezus Christus de tweede Trooster. Om Hem als de tweede Trooster te ontvangen, moeten we eerst in Hem geloven, ons bekeren, ons laten dopen, de Heilige Geest ontvangen en naar rechtschapenheid streven en God dienen. Als we die dingen doen, zal 'de persoon van Jezus Christus af en toe bij [ons] zijn, of aan [ons] verschijnen, […] en de visioenen van de hemel zullen [ons] geopend worden, en de Heer zal [ons] van aangezicht tot aangezicht onderwijzen.' (In *History of the Church*, deel 3, 380–381.) Die belofte zal naar de wil en op de tijd van de Heer vervuld worden (zie LV 88:68).

Laat de cursisten Johannes 14:27 in stilte lezen en letten op de boodschap van de Heiland aan zijn apostelen.

- Wat heeft de boodschap van de Heiland in vers 27 met de beginselen in deze les te maken?
- Wat is het verschil tussen de vrede van de Heiland en de vrede van de wereld?

Vat Johannes 14:28–30 en Bijbelvertaling van Joseph Smith, Johannes 14:30 (in de Gids bij de Schriften) samen met de uitleg dat Jezus tegen zijn apostelen zei dat ze blij moesten zijn omdat Hij hen spoedig zou verlaten om naar onze hemelse Vader terug te keren. Hij zei ook dat Satan geen macht over Hem had omdat Hij de wereld overwonnen had. Jezus vertelde de apostelen dat Satan wél invloed op hen kon uitoefenen omdat ze hun werk op aarde nog niet volbracht hadden.

Laat de cursisten Johannes 14:31 in stilte lezen en letten op wat de Heiland wilde dat de wereld wist.

- Wat wilde de Heiland dat de wereld wist?
- Hoe toonde de Heiland zijn liefde voor onze hemelse Vader?

Vraag de cursisten tot slot te getuigen hoe de beginselen in deze les hen kunnen helpen om bij God in het celestiale koninkrijk terug te keren.

Kerntekstenbeheersing — Johannes 14:6

Om de cursisten Johannes 14:6 uit het hoofd te laten leren, kunt u een van de methoden in het aanhangsel van dit boek gebruiken.

Kerntekstenbeheersing — Johannes 14:15

Om de cursisten Johannes 14:15 uit het hoofd te laten leren, kunt u ze vragen dit vers op een blaadje te schrijven. Laat ze het vers herhalen tot ze het uit het hoofd kennen. Laat ze het blaadje vervolgens ergens ophangen waar het hen eraan herinnert om hun liefde voor de Heer te tonen door zijn geboden te onderhouden.

LES 75

Johannes 15

Inleiding

Na het laatste avondmaal op de laatste avond van zijn sterfelijke bediening onderwijst de Heiland zijn apostelen dat Hij de ware Wijnstok is en dat zijn discipelen de ranken zijn. Hij draagt zijn discipelen op om elkaar lief te hebben en waarschuwt hen dat ze vanwege hun omgang met Hem vervolgd zullen worden.

Lessuggesties

Johannes 15:1–11

Jezus legt uit dat Hij de ware Wijnstok is

Zet vóór de les deze woorden op het bord: *succesvol, gelukkig, vreugdevol, dood, waardevol, onproductief, vruchtbaar, productief, overvloedig* en *niet succesvol*.

Laat de cursisten zich voorstellen dat ze over zestig jaar terugkijken op hun leven.

- Van welke woorden zou je het liefst hebben dat ze je leven omschrijven? Waarom?

Teken een wijnstok op het bord. U kunt de cursisten vragen de tekening in hun aantekenschrift of Schriftendagboek over te nemen. Leg uit dat Jezus de metafoor van de wijnstok gebruikte om de discipelen te laten begrijpen hoe ze een vruchtbaar, productief en overvloedig leven konden hebben.

Laat een cursist Johannes 15:1–5 voorlezen. Vraag de klas mee te lezen en te letten op wat de elementen van deze metafoor voorstellen.

- Wat stelt de wijnstok voor? (Zet *Jezus Christus* naast de wijnstok op het bord.)
- Wat stellen de ranken voor? (Schrijf *Discipelen van Jezus Christus* naast de ranken.)
- Als Jezus Christus de wijnstok is en wij de ranken, wat zouden de vruchten dan zijn? (De vruchten kunnen de goede werken en handelingen van de discipelen van Jezus Christus voorstellen. Schrijf *Goede werken* naast de vruchten.)

Vestig de aandacht van de cursisten op het woord *Wijngaardenier* in vers 1.

- Wat is een wijngaardenier? (Iemand die voor een wijngaard zorgt.)
- Hoe is onze hemelse Vader volgens de verzen 1–2 als een wijngaardenier? (Leg uit dat God de Vader de ware Wijnstok [Jezus Christus] geplant heeft, waaruit alle andere voeding putten.)

Toon de klas een takje of twijgje dat u van een boom afgesneden hebt en leg uit dat u enthousiast uitkijkt naar de dag waarop u de vruchten van deze tak kunt plukken

en opeten. Vraag de klas wanneer ze denken dat u van de vruchten van deze tak zult kunnen eten.

- Waarom brengt deze tak geen vruchten voort? (De tak krijgt geen voeding omdat hij van de boom afgesneden is en kan dus geen vruchten voortbrengen.)

Laat een cursist Johannes 15:4–5 voorlezen. Vraag de klas mee te lezen en na te gaan wat er volgens de Heiland nodig is voor een rank om vrucht te dragen.

- Wat is er volgens Jezus nodig voor een rank om vrucht te dragen? (De rank moet in de wijnstok blijven.)
- Hoe is deze tak als iemand die van de Heiland verwijderd of afgesneden is?

U kunt de cursisten vragen om elke *blijf* en *blijft* in de verzen 4–5 te markeren. Leg uit dat het woord *blijven* in deze context erop wijst dat we stevig en permanent met Christus en zijn kerk verbonden moeten zijn. (Zie Jeffrey R. Holland, 'Blijft in Mij', *Liahona*, mei 2004, 32.)

- Wat is volgens vers 5 het resultaat als we in de Heiland blijven oftewel stevig met Hem verbonden zijn? (De discipelen van Jezus Christus zullen veel vrucht dragen.)

Zet de volgende onvolledige zin op het bord: *Als we de geboden onderhouden, blijven we in de liefde van de Heiland en …*

Laat een cursist het volgende citaat voorlezen om de cursisten een manier te laten begrijpen waarop Jezus Christus ons helpt om de geboden te onderhouden en in zijn liefde te blijven:

> 'Door middel van de genade van de Heer kunnen mensen door geloof in de verzoening van Jezus Christus, en door bekering van hun zonden, de kracht en de hulp ontvangen om de goede werken te verrichten die zij anders, op eigen kracht, niet hadden kunnen verrichten. Deze genade is een instaatstellende kracht die het voor mannen en vrouwen mogelijk maakt om het eeuwige leven en de verhoging te beërven, nadat zij er zelf eerst hun uiterste best voor hebben gedaan.' (Bible Dictionary, 'Grace'.)

- Op welke manieren sterkt Jezus Christus ons zodat we de geboden kunnen onderhouden?

Vat Johannes 15:6–8 samen met de uitleg dat de Heiland onderwees dat wie niet in Hem blijft als een afgesneden rank is. De rank verdort en sterft, maar wie in Jezus Christus blijft, doet veel goede werken die God verheerlijken.

- Wat kunnen we doen om in de Heiland te blijven of sterk met Hem verbonden te zijn?

Laat een cursist Johannes 15:9–11 voorlezen. Vraag de klas om mee te lezen en vast te stellen wat Jezus zijn discipelen opdroeg en welke zegeningen ze zouden krijgen.

- Wat droeg Jezus zijn discipelen op?
- Hoe kunnen we door de geboden te onderhouden in de liefde van de Heiland blijven? (Leg uit dat hoewel de Vader en de Zoon ons met een volmaakte, oneindige liefde liefhebben, gehoorzaamheid aan de geboden ons in staat stelt

om een volheid te ontvangen van de zegeningen die ze ons liefdevol willen geven [zie 1 Nephi 17:35; LV 95:12; 130:20–21].)

- Waarom leerde Jezus volgens vers 11 zijn discipelen om in Hem te blijven en goede werken voort te brengen?

Vraag de cursisten hoe ze het onvolledige beginsel op het bord zouden aanvullen op basis van wat er in vers 11 staat. (Vul de zin op het bord met de woorden van de cursisten aan zodat dit beginsel wordt weergegeven: **als we de geboden onderhouden, blijven we in de liefde van de Heiland en ontvangen we een volheid van vreugde.**)

- Waarom stelt in de Heiland blijven ons in staat om een volheid van vreugde te ontvangen?

Vraag de cursisten om aan iemand te denken die vreugde heeft omdat hij of zij in de Heiland blijft. Laat een aantal cursisten vertellen over de persoon aan wie ze gedacht hebben en laat ze uitleggen waarom die persoon een goed voorbeeld van dit beginsel is. U kunt de cursisten ook vragen hoe in de Heiland blijven hun vreugde heeft gebracht.

Laat de cursisten nadenken over manieren waarop ze stevig met de Heiland verbonden kunnen blijven en zo meer vreugde kunnen ontvangen.

Johannes 15:12–17

Jezus gebiedt zijn apostelen om elkaar lief te hebben

Zet het volgende citaat van president Russell M. Nelson van het Quorum der Twaalf Apostelen op het bord. (Dit citaat komt uit 'The Mission and Ministry of Jesus Christ', *Ensign*, april 2013, 38.)

> *'Het beste bewijs van onze adoratie van Jezus is ongetwijfeld dat we Hem navolgen' (president Russell M. Nelson).*

Onderstreep de woorden *adoratie* en *navolgen* op het bord. Vraag de cursisten uit te leggen wat die woorden betekenen. (*Adoratie* is grote liefde en respect, en *navolgen* betekent imiteren of nadoen.)

- Waarom is Jezus navolgen de beste manier om te tonen dat we Hem liefhebben en respecteren?

Laat een cursist Johannes 15:12 voorlezen. Vraag de klas mee te lezen en na te gaan hoe de Heiland ons vraagt om Hem na te volgen.

- Wat gebiedt Jezus ons? (De strekking van de woorden van de cursisten dient de volgende waarheid te omvatten: **de Heiland gebiedt ons elkaar lief te hebben zoals Hij ons liefheeft.** Spoor de cursisten aan die waarheid in vers 12 te markeren.)
- Wat houdt het in om iemand lief te hebben zoals Christus jou liefheeft?

Laat de cursisten Johannes 15:13–17 in stilte lezen en nagaan hoe Jezus ons liefgehad heeft. Deel de cursisten na verloop van tijd op in groepjes van twee en laat ze elkaar over hun bevindingen vertellen. Stel dan de volgende vragen:

- Wat is volgens de Heiland in vers 13 de grootste uiting van liefde?
- Hoe toonde Hij die liefde?

Vraag een cursist het volgende citaat van ouderling Claudio R. M. Costa van de Zeventig voor te lezen om de cursisten te laten inzien wat het betekent om ons leven te geven:

'[Jezus Christus] heeft ons het opperste voorbeeld van liefde gegeven toen Hij verklaarde: "Niemand heeft een grotere liefde dan deze, namelijk dat iemand zijn leven geeft voor zijn vrienden" [Johannes 15:13]. Later verzoende Hij al onze zonden en legde uiteindelijk zijn leven voor ons allemaal neer.

'Wij kunnen ons leven geven voor onze dierbaren, niet door voor ze te sterven, maar door voor ze te leven — door tijd voor ze vrij te maken, door er altijd voor ze te zijn, door ze te dienen, hoffelijk te zijn, toegenegen, en door ware liefde te geven aan onze dierbaren en aan alle mensen, naar voorbeeld van de Heiland.' ('Stel niet uit tot morgen wat u vandaag kunt doen', *Liahona*, november 2007, 74.)

- Op welke manieren kunnen we volgens ouderling Costa ons leven voor anderen geven?
- Wanneer heeft iemand zijn leven op zo'n manier voor jou gegeven?

De cursisten helpen om leringen en beginselen toe te passen

Cursisten zijn meer geneigd om de leerstellingen en beginselen die ze in de Schriften vinden toe te passen als ze de waarheid en het belang ervan voelen door de Geest en het onmiskenbare gevoel krijgen dat ze die zelf moeten toepassen. U kunt de cursisten de waarheid en het belang van leerstellingen en beginselen laten voelen door ze aan te sporen om over manieren waarop ze de gevonden waarheden kunnen toepassen of naleven na te denken en erover te schrijven.

Laat de cursisten nadenken over het gebod van de Heiland om anderen lief te hebben zoals Hij ons liefheeft. Geef ze een paar minuten de tijd om in hun aantekenschrift of Schriftendagboek de naam van iemand op te schrijven, van wie ze denken dat de Heiland wil dat ze die persoon liefde geven. Laat ze ook noteren hoe ze dat gaan doen.

Johannes 15:18–27

Jezus waarschuwt zijn discipelen voor de vervolging die ze zullen ondergaan omdat ze van Hem getuigen

Leg uit dat nadat de Heiland over in Hem blijven en elkaar liefhebben gesproken had, Hij zijn discipelen vertelde wat hen te wachten stond vanwege de bijzondere getuigenis die ze van Hem hadden en de taak om anderen erover te vertellen.

Laat een cursist Johannes 15:18–20 voorlezen en vraag de klas na te gaan hoe de wereld volgens Jezus zijn discipelen zou behandelen. (Leg uit dat 'de wereld' in deze verzen verwijst naar zondige mensen die zich tegen God verzetten.)

- Hoe zou de wereld de discipelen van Jezus behandelen?

U kunt de cursisten erop wijzen dat ze, aangezien de wereld de discipelen van de Heiland haat, hoogstwaarschijnlijk met antimormoonse en haatdragende media en websites geconfronteerd zullen worden. Sommige cursisten zullen met uitsluiting, spot en intimidatie te maken krijgen door agressief gedrag zoals cyberpesten.

Indien nodig kunt u de cursisten leren hoe en waar ze antwoorden kunnen vinden op haatdragende beschuldigingen tegen de kerk. De cursisten kunnen te rade gaan bij volwassenen die ze vertrouwen en bij online bronnen op mormonnewsroom.org, lds.org/topics en seektruth.lds.org.

Vat Johannes 15:21–25 samen met de uitleg dat Jezus Christus bevestigde dat wie Hem haten ook de Vader haten en dat ze verantwoording voor hun keuzes zullen moeten afleggen.

Leg uit dat Jezus Christus, ondanks de haat van anderen en hun vervolging van zijn volgelingen, in manieren voorzien heeft waarop de wereld een getuigenis van Hem kan ontvangen. Laat de cursisten Johannes 15:26–27 in stilte lezen en letten op de getuigen van Jezus Christus die tot de wereld zouden getuigen.

- Wie zou er volgens de Heiland van zijn goddelijkheid getuigen? (De Heilige Geest en de discipelen van de Heiland.)

Vraag de cursisten om na te denken over de beginselen en waarheden in deze les. Spoor ze aan om hetgeen waarvan ze het gevoel gekregen hebben dat ze het moeten doen in gedachten te houden en de ingevingen die ze van de Heilige Geest ontvangen hebben te volgen.

THUISSEMINARIELES

Johannes 11–15 (Unit 15)

Lesmateriaal voor de thuisseminarieleerkracht

Samenvatting van dagelijkse thuisseminarielessen

De volgende samenvatting van de gebeurtenissen, leerstellingen en beginselen die de cursisten bij hun studie van Johannes 11–15 (unit 15) geleerd hebben, is niet bedoeld om als onderdeel van uw les te worden behandeld. Uw les richt zich op slechts enkele van deze leerstellingen en beginselen. Volg de ingevingen van de Heilige Geest terwijl u nadenkt over de behoeften van uw cursisten.

Dag 1 (Johannes 11)

De cursisten lazen over de opwekking van Lazarus door Jezus en leerden de volgende beginselen: we kunnen ervoor kiezen om in tijden van beproeving geloof in Jezus Christus te oefenen. Jezus Christus is de opstanding en het leven. Als we in Jezus Christus geloven, kunnen we het eeuwige leven beërven. Als we in tijden van beproeving geloof in Jezus Christus oefenen, dan wordt ons geloof in Hem bevestigd en versterkt.

Dag 2 (Johannes 12)

In deze les lazen de cursisten dat Maria, de zus van Martha en Lazarus Jezus' voeten zalfde en dat Jezus Jeruzalem triomfaal binnenging. Ze bestudeerden ook de leringen van de Heiland in Jeruzalem. Uit de leringen van de Heiland haalden de cursisten het volgende: wonderen alleen brengen geen geloof in Jezus Christus teweeg. Als we liever anderen behagen dan God, kan dat ons ervan weerhouden om openlijk voor ons geloof in Jezus Christus en zijn evangelie uit te komen. Als we in Jezus Christus geloven, hoeven we niet in geestelijke duisternis te leven.

Dag 3 (Johannes 13)

Bij hun studie van het verhaal van de Heiland die de voeten van zijn apostelen wast, leerden de cursisten: als we het voorbeeld van de Heiland volgen door anderen te dienen, zullen we gelukkiger zijn. Als we elkaar liefhebben zoals Jezus ons liefheeft, zullen anderen weten dat we zijn discipelen zijn.

Dag 4 (Johannes 14–15)

In deze les bestudeerden de cursisten de leringen van de Heiland aan zijn apostelen voor Hij aan de verzoening begon. Ze kwamen te weten dat we het koninkrijk van onze hemelse Vader alleen kunnen binnengaan door de verzoening van Jezus Christus, en als we zijn weg volgen. Ze leerden ook dat we onze liefde voor Jezus Christus tonen door zijn geboden te onderhouden en dat de Heilige Geest ons kan troosten, ons in alles kan onderwijzen, en ons alles in herinnering kan brengen. Bij hun studie van de wijnstok en de ranken leerden ze dat we in de liefde van de Heiland blijven en een volheid van vreugde ontvangen als we de geboden onderhouden.

Inleiding

Deze les verduidelijkt wat de cursisten moeten doen om bij onze hemelse Vader terug te keren. Aan de hand van de raad van de Heer in Johannes 14 kunnen ze bovendien overwegen hoe ze de weg van de Heiland beter kunnen volgen.

Lessuggesties

Johannes 14:1–14

De Heiland leert zijn apostelen hoe ze naar hun hemelse Vader kunnen terugkeren.

Neem zo mogelijk een kaart van uw stad mee en laat de cursisten hun huidige locatie opzoeken. Zoek een andere plek op de kaart die de cursisten kennen. Laat ze op een blaadje noteren hoe ze van hun huidige locatie naar die plek kunnen gaan. Laat een of twee cursisten vertellen wat ze hebben genoteerd.

Zet *Celestiale koninkrijk* op het bord. Laat de cursisten overwegen welke aanwijzingen ze zouden geven aan iemand die de weg naar het celestiale koninkrijk zoekt.

Herinner de cursisten eraan dat ze bij hun studie van Johannes 14 ontdekt hebben wat ze moeten doen om naar hun hemelse Vader terug te keren en het celestiale koninkrijk binnen te gaan. Leg uit dat ze in deze les meer over die waarheid te weten komen.

Om de context van Johannes 14 te verduidelijken, herinnert u de cursisten eraan dat de Heiland in een bovenkamer in Jeruzalem met zijn apostelen het Pascha vierde. Na de paasmaaltijd zei Jezus tegen zijn apostelen dat Hij hen spoedig zou verlaten (zie Johannes 13:33).

Vraag enkele cursisten beurtelings een vers uit Johannes 14:1–5 voor te lezen. Vraag de klas mee te lezen en vast te stellen wat Jezus tegen zijn apostelen zei om hen te troosten.

Leg uit dat er in de Bijbelvertaling van Joseph Smith van Johannes 14:3 staat: 'En als Ik heengegaan ben, zal ik een plaats voor u gereedmaken, en terugkomen en u tot Mij nemen, opdat ook u zult zijn waar Ik ben.'

- Wat zei Jezus tegen zijn apostelen om hen te troosten?
- Wat betekent 'In het huis van Mijn Vader zijn veel woningen' in (Johannes 14:2)?

Laat een cursist de volgende uitspraak van de profeet Joseph Smith voorlezen. Vraag de klas na te gaan wat de zinsnede volgens hem betekent.

'[De tekst] "In het huis van Mijn Vader zijn veel woningen" […] moet zijn: "In het huis van Mijn Vader zijn veel koninkrijken", zodat u erfgenamen van God en mede-erfgenamen met mij zult zijn. […] Er zijn woningen voor wie een celestiale wet gehoorzamen, en er zijn andere woningen voor wie de wet niet hebben nageleefd, elk mens naar zijn eigen orde.' (*Leringen van kerkpresidenten: Joseph Smith* [2007], 236.)

Laat de cursisten desgewenst de woorden *koninkrijk* en *koninkrijken* in hun Schriften boven de woorden *huis* en *woningen* in Johannes 14:2 noteren.

- Welke leringen in Johannes 14:1–4 zouden de apostelen getroost hebben?
- Hoe reageerde Thomas volgens vers 5 op de lering van de Heiland dat de apostelen de weg naar het koninkrijk van onze hemelse Vader wisten?

Laat een cursist Johannes 14:6 voorlezen. Vraag de klas om mee te lezen en te letten op de reactie van Jezus op de vraag van Thomas. Wijs de cursisten erop dat dit een kerntekst is.

- Hoe reageerde Jezus op de vraag van Thomas?

Teken een pad op het bord. Schrijf aan de ene kant van het pad *Wij* en aan de andere kant *Koninkrijk van onze hemelse Vader*. Schrijf onder het pad *De Weg* en leg uit dat die zinsnede verwijst naar het pad van de ene plek naar de andere.

- Hoe is de Heiland de Weg? (De cursisten kunnen antwoorden dat de Heiland ons toont hoe we moeten leven zodat we zoals God kunnen worden en het waardig zijn om in de tegenwoordigheid van onze hemelse Vader te vertoeven.)

Zet *De Waarheid* en *Het Leven* onder 'De Weg' op het bord.

- In welke opzichten is Jezus Christus de Waarheid? (Hij is de bron van alle waarheid en leefde volkomen volgens alle waarheid.)
- In welke opzichten is Jezus Christus het Leven? (Hij maakt het ons mogelijk om de lichamelijke dood te overwinnen en met een onsterfelijk lichaam op te staan en de geestelijke dood te overwinnen om het eeuwige leven te beërven. Hij is 'het licht dat in alle dingen is, dat leven geeft aan alle dingen' [LV 88:13].)

Onder de tekening van het pad zet u naast 'De Weg' *Jezus Christus is*.

- Hoe zou je de betekenis van de uitspraak van de Heiland 'Niemand komt tot de Vader dan door Mij' (Johannes 14:6) samenvatten op basis van wat we besproken hebben en wat je in je dagelijkse les geleerd hebt? (De strekking van de antwoorden van de cursisten dient het volgende beginsel te omvatten: **we kunnen het koninkrijk van onze hemelse Vader alleen binnengaan door de verzoening van Jezus Christus, en als we zijn weg volgen.**)
- Wat gebeurt er als we een andere weg dan die van de Heiland proberen te volgen?

Vraag een cursist om het volgende citaat van ouderling Lawrence E. Corbridge van de Zeventig voor te lezen. Laat de klas nagaan wat er gebeurt als we een andere weg dan die van de Heiland proberen te volgen.

'Jezus Christus is de weg. Hij is het licht en het leven, het brood en het water, het begin en het einde, de opstanding en het leven, de Heiland van de wereld, de waarheid en de weg.

'Er is maar één weg die naar geluk en voldoening leidt. Hij is de weg. Elke andere weg, elke willekeurige andere weg, wat voor andere weg dan ook, is dwaasheid. […]

'De weg van de Heer is niet moeilijk. Het leven is moeilijk, niet het evangelie. Er is "een tegenstelling in alle dingen" [2 Nephi 2:11], overal en voor iedereen. Het leven is voor iedereen moeilijk. Maar het leven is ook eenvoudig. We hebben maar twee keuzes. We kunnen de Heer volgen en met zijn macht begiftigd worden, en gemoedsrust, licht, kracht, kennis, vertrouwen, leiding, liefde en vreugde ontvangen, of we kunnen een andere weg kiezen, wat voor weg dan ook, en er alleen voor staan, zonder zijn hulp, zonder zijn macht, zonder leiding, in verwarring, twijfel, verdriet en wanhoop. En dan vraag ik: welke weg is eenvoudiger? […]

'Er is maar één weg die naar geluk en voldoening leidt. Jezus Christus is de weg.' ('De weg', *Liahona*, november 2008, 34, 36.)

- Wat gebeurt er volgens ouderling Corbridge als we de weg van de Heiland niet volgen?
- Wat gebeurt er als we de weg van de Heiland volgen?
- Wat is de weg van de Heiland? (Herinner de cursisten er zo nodig aan wat de weg van de Heiland inhoudt: geloof in Hem en onze hemelse Vader ontwikkelen, bekering, heilsverordeningen zoals de doop en tempelverordeningen ontvangen, en in geloof en gehoorzaamheid tot het einde toe volharden.)

Laat de cursisten nadenken over ervaringen die ze gehad hebben waarbij ze gezegend werden omdat ze de weg van de Heiland volgden. Vraag enkele cursisten om over hun ervaringen te vertellen.

Laat de cursisten overwegen hoe goed ze de weg van de Heiland volgen. Laat ze een manier bedenken waarop ze de Heiland beter kunnen volgen, en een doel stellen om ermee aan de slag te gaan.

Vat Johannes 14:7–14 samen met de uitleg dat de Heiland zijn apostelen leerde dat Hij onder meer naar de aarde gekomen was om de ware aard van onze hemelse Vader door zijn woorden en daden te tonen. Hij beloofde zijn apostelen ook dat ze de macht zouden hebben om grote werken te doen.

Volgende unit (Johannes 16–21)

Spoor de cursisten aan om bij hun studie van de laatste hoofdstukken van Johannes naar antwoorden op de volgende vragen te zoeken: wat zei Jezus tegen zijn moeder toen Hij aan het kruis hing? Wie was de eerste persoon aan wie de herrezen Jezus verscheen? Wie weigerde de getuigenissen van anderen dat Jezus herrezen was te geloven? Laat de cursisten zich afvragen wat de Heiland zou zeggen tegen zijn discipelen die getuige van Hem en zijn opstanding geweest waren, maar vervolgens besloten om hun oude werk weer op te pakken in plaats van het evangelie te verkondigen. Vraag ze om in de volgende unit vast te stellen wat de Heiland tegen die discipelen zei.

LES 76

Johannes 16

Inleiding

Na de paasmaaltijd blijft Jezus Christus zijn discipelen onderwijzen. Hij zegt dat Hij spoedig naar zijn Vader zal gaan en dat de Heilige Geest, of Trooster, zal komen en hen in alle waarheid de weg zal wijzen. Jezus profeteert over zijn eigen dood en opstanding en verklaardt dat Hij de wereld overwonnen heeft.

Lessuggesties

Johannes 16:1–15

Jezus legt de rol van de Heilige Geest uit

Laat een cursist naar voren komen. Blinddoek de cursist. Vervolgens vraagt u de andere cursisten om hun Schriften ergens in de kamer te leggen. Vraag de geblinddoekte cursist hoe moeilijk het zou zijn om een bepaalde set Schriften te vinden en die op een bepaalde pagina open te doen. Vraag of het nuttig zou zijn als iemand hem of haar naar het boek zou leiden.

Laat de geblinddoekte cursist iemand vragen om als gids op te treden. Laat de gids de geblinddoekte cursist naar een bepaalde set Schriften leiden en hem of haar helpen een bepaalde pagina op te slaan. Als ze daarmee klaar zijn, legt u uit dat Jezus zijn discipelen onderwees toen Hij op aarde was. Hij hielp hen persoonlijk om de waarheden waarin Hij onderwees te begrijpen.

Vat Johannes 16:1–4 samen met de uitleg dat nadat Jezus en zijn discipelen de paasmaaltijd genuttigd hadden, Hij hun vertelde dat er een tijd zou komen waarin de mensen hen zouden haten en dat die mensen zouden denken dat ze in Gods dienst waren als ze hen doodden.

Laat een cursist Johannes 16:5–6 voorlezen. Vraag de klas mee te lezen en vast te stellen wat Jezus tegen zijn discipelen zei en hoe ze zich daarbij voelden.

- Hoe voelden de discipelen zich door de boodschap dat Jezus hen zou verlaten en dat ze vervolgd zouden worden?

Laat de gids naar zijn of haar plaats terugkeren. Vraag aan de geblinddoekte cursist:

- Hoe voelt het om weer alleen te zijn zonder een vriend die je helpt?

Geef de geblinddoekte cursist een stoel en laat hem of haar plaatsnemen (zonder de blinddoek af te nemen).

Laat een cursist Johannes 16:7 voorlezen. Laat de klas meelezen en vaststellen wie Jezus beloofde te zenden als Hij weg was.

- Wie beloofde Jezus te zenden als Hij weg was? (Jezus zou de Trooster, de Heilige Geest, zenden.)

Leg uit: ‘De Heilige Geest [werkte] niet volledig onder de Joden tijdens Jezus’ aardse bediening (Johannes 7:39; 16:7).’ (Bible Dictionary, ‘Holy Ghost’.) Lees het

volgende citaat van ouderling Bruce R. McConkie van het Quorum der Twaalf Apostelen voor om te verduidelijken waarom de Heilige Geest niet volledig werkte:

'Terwijl Jezus in hoogsteigen persoon bij de discipelen was, was er niet dezelfde behoefte aan het voortdurende gezelschap van de Geest als na het vertrek van Jezus.' (*Doctrinal New Testament Commentary,* 3 delen [1965–1973], 753.)

Vat Johannes 16:8–12 samen met de uitleg dat het een van de taken van de Heilige Geest is om zonde af te keuren.

Vraag een cursist Johannes 16:13 voor te lezen en laat de klas letten op wat de Trooster voor de discipelen zou doen als Jezus weg was.

- Wat zou de Heilige Geest voor de discipelen van de Heer doen als Jezus weg was? Wat zouden de discipelen aan de hulp en leiding van de Heilige Geest gehad hebben?
- Wat kan de Heilige Geest volgens vers 13 ook in deze tijd voor ons doen? (Nadat de cursisten geantwoord hebben, schrijft u de volgende waarheid op het bord: **de Heilige Geest leidt ons naar alle waarheid en toont ons toekomstige dingen.**)
- Op welke manieren leidt de Heilige Geest ons naar de waarheid?
- Op welke manieren toont de Heilige Geest ons toekomstige dingen? (Leg zo nodig uit dat God ons door de Heilige Geest bevestiging, hoop, inzicht, waarschuwingen en leiding voor de toekomst kan geven.)

Leg een voorwerp (een beloning) op een boekenplank, stoel of elders in de kamer. Laat de geblinddoekte cursist het voorwerp zoeken. Vraag een andere cursist om aanwijzingen te geven zodat hij of zij de beloning kan vinden. Als de cursist het voorwerp gevonden heeft, mag hij of zij de blinddoek afdoen. Laat de twee cursisten weer naar hun plaats terugkeren. Vraag de klas:

- Wanneer heb jij de Heilige Geest je naar de waarheid voelen leiden? Hoe wist je dat het de Heilige Geest was die je leidde?

U kunt ook zelf over een ervaring vertellen, waarin de Heilige Geest u leidde. Om de cursisten de waarheid die ze gevonden hebben te laten toepassen, spoort u ze aan om zo te leven dat de Heilige Geest bij hen kan zijn.

Over relevante ervaringen vertellen

Zowel de leerkracht als de cursisten dienen de gelegenheid te krijgen om hun inzichten, kennis en persoonlijke ervaringen aangaande een leerstelling of beginsel naar voren te brengen. Ze kunnen ook vertellen over ervaringen die ze bij anderen hebben opgemerkt. Maar u moet de cursisten er wellicht op wijzen dat sommige ervaringen te heilig of te persoonlijk zijn om er in de klas over te spreken (zie Alma 12:9; LV 63:64).

Wijs de cursisten erop dat er in Johannes 16:13 staat dat de Heilige Geest, die van de Vader en de Zoon moet getuigen, 'niet vanuit Zichzelf [zal] spreken, maar wat Hij gehoord zal hebben, zal Hij spreken.' Vraag een cursist Johannes 16:14–15 voor te lezen en laat de klas zoeken naar wier boodschappen de Heilige Geest ons brengt.

- Wier boodschappen brengt de Heilige Geest ons? (Nadat de cursisten geantwoord hebben, schrijft u de volgende waarheid op het bord: **De Heilige Geest openbaart waarheden en instructie van onze hemelse Vader en Jezus Christus.**)
- Waarom is het goed om te weten dat als de Heilige Geest tot ons spreekt, Hij in naam van onze hemelse Vader en Jezus Christus spreekt?

Leg uit dat wat de Heilige Geest 'aan [hun] geest overbrengt, veel meer zekerheid in zich [draagt] dan al het andere wat voor [hun] natuurlijke zintuigen waarneembaar is'. (*Trouw aan het geloof* [2004], 73.) Dat betekent dat de Heilige Geest onze belangrijkste gids voor het leren van de waarheid is. Zijn invloed is waardevoller dan tastbaar bewijs, de mening van anderen of de redenering van de wereld. De discipelen van de Heiland moesten net als wij leren om bij afwezigheid van de Heer als gids op de Heilige Geest te vertrouwen.

Johannes 16:16–33

De Heiland spreekt over zijn vertrek uit de sterfelijkheid en verkondigt dat Hij de wereld overwonnen heeft

Laat de cursisten denken aan een situatie waarin ze van een familielid of een vriend afscheid moesten nemen.

- Wat zei je bij het afscheid om elkaar te troosten?

Laat een cursist Johannes 16:16 voorlezen. Laat de klas meelezen en letten op wat Jezus nog tegen de discipelen zei dat hen misschien troostte. Vraag de cursisten naar hun bevindingen.

Leg uit dat we in Johannes 16:17–19 lezen dat de discipelen niet begrepen wat Jezus bedoelde toen Hij zei dat Hij weg zou gaan, maar dat ze Hem zouden weerzien.

Laat een cursist Johannes 16:20–22 voorlezen. Vraag de klas om mee te lezen en na te gaan hoe de discipelen zich volgens de Heer zouden voelen als Hij weg was en hoe ze zich zouden voelen wanneer ze Hem weerzagen.

- Hoe zouden de discipelen zich voelen als Jezus weg was? Wat zou er daarna gebeuren?

Leg uit dat de discipelen Jezus na zijn opstanding zouden weerzien. Hoewel ze groot verdriet om zijn dood zouden hebben, zouden ze blijvende vreugde om zijn opstanding hebben.

Vat Johannes 16:23–32 samen met de uitleg dat Jezus zijn discipelen leerde om rechtstreeks in Christus' naam tot hun hemelse Vader te bidden en dat Hij hen verzekerde van de liefde van de Vader voor hen en Hem.

Laat een cursist Johannes 16:33 voorlezen en vraag de klas te letten op woorden en zinsneden die de Heiland gebruikte om zijn discipelen te troosten.

- Welke woorden en zinsneden gebruikte de Heer om zijn discipelen te troosten?
- Waarom kunnen we volgens vers 33 zelfs in een wereld vol onheil en dood geluk en vrede kennen? (Zet na de antwoorden van de cursisten het volgende beginsel op het bord: **we kunnen goede moed en vrede hebben omdat Jezus Christus de wereld overwonnen heeft.**)
- Wat betekent het dat Jezus Christus de wereld overwonnen heeft?

Leg uit dat Jezus Christus als Eniggeborene van de Vader een leven zonder zonde leidde en elke wereldse verleiding overwon. Hij onderging ook elke pijn en kwelling en bracht verzoening voor al onze zonden. Door zijn leven, zijn lijden en dood en zijn opstanding overwon Hij alle obstakels die ons ervan weerhouden om rein te zijn, vrede te hebben en weer bij onze Vader in de hemel en onze dierbaren te zijn.

- Op welke manieren helpt de kennis dat Jezus Christus de wereld overwonnen heeft ons om goede moed en vrede te hebben?

Geef de cursisten een kopie van het volgende citaat van president Thomas S. Monson. Laat de cursist het citaat voorlezen en vraag de klas om te letten op waarom we goede moed kunnen hebben ondanks de beproevingen en moeilijkheden van deze wereld.

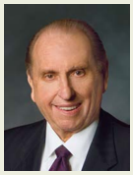

'Laten we vrolijk door het leven gaan. Hoewel we in steeds gevaarlijker tijden leven, heeft de Heer ons lief en denkt Hij aan ons. Hij staat ons altijd bij als wij het goede doen. Hij zal ons helpen in tijden van nood. […] Ons leven kan echter vol vreugde zijn als we ons houden aan de leringen van het evangelie van Jezus Christus.

'De Heer heeft gezegd: "Heb goede moed: Ik heb de wereld overwonnen" [Johannes 16:33]. Wat zouden we gelukkig moeten zijn dat we dat weten. Hij heeft voor ons geleefd en is voor ons gestorven. Hij heeft de prijs voor onze zonden betaald. Mogen wij zijn voorbeeld volgen. Mogen wij Hem onze grote dank tonen door zijn offer te aanvaarden en een leven te leiden waarmee wij in aanmerking komen om eens terug te keren en bij Hem te wonen.' ('God zij met u tot w'u wederzien', *Liahona*, november 2012, 110–111.)

- Wanneer heeft de kennis dat Jezus Christus de wereld overwonnen heeft je goede moed en vrede gegeven?

Spoor de cursisten aan om opgewekt te zijn en het evangelie van Jezus Christus na te leven. Getuig dat ze, als ze dat doen, de vrede en hoop zullen voelen die door de verzoening en opstanding van de Heer mogelijk gemaakt worden.

LES 77

Johannes 17

Inleiding

Voor het lijden van de Heiland in Gethsémané, spreekt Hij het grote hogepriesterlijk gebed uit. Hij bidt dat zijn discipelen en al zijn volgelingen hun hemelse Vader zullen kennen en het eeuwige leven zullen beërven. Hij bidt ook dat zij met Hem en zijn Vader één mogen zijn.

Lessuggesties

Johannes 17:1–8

Jezus bidt tot zijn hemelse Vader

Laat de cursisten beroemdheden opsommen. Vraag ze dan welke mensen in hun leven ze het beste kennen.

- Wat is het verschil tussen iemand *kennen* en iemand *persoonlijk kennen*?
- Wat moet je doen om iemand persoonlijk te leren kennen?
- Welke mensen zou je graag beter leren kennen? Waarom?

Leg uit dat de Heiland gesproken heeft over het belang van onze hemelse Vader en Hem beter leren kennen. Laat de cursisten bij hun studie van Johannes 17 letten op waarheden waarmee ze onze hemelse Vader en Jezus Christus beter leren kennen.

Verduidelijk de context van Johannes 17 door uit te leggen dat de Heiland na het laatste avondmaal met zijn discipelen en voordat ze de hof van Gethsémané binnengingen een gebed uitsprak dat het hogepriesterlijk gebed wordt genoemd. In dit gebed sprak Jezus Christus ten behoeve van zijn discipelen tot onze hemelse Vader. Hij smeekte dat ze het eeuwige leven mochten beërven.

Laat een cursist Johannes 17:1–3 voorlezen. Vraag de klas om mee te lezen en te letten op hoe de Heiland het eeuwige leven beschrijft.

Johannes 17:3 is een kerntekst. Als de cursisten de kernteksten bestuderen, zullen ze de basisleerstellingen beter begrijpen en anderen er beter in kunnen onderwijzen. U kunt de cursisten in overweging geven de kernteksten op zodanige wijze te markeren dat ze die makkelijk kunnen terugvinden. Gebruik het lesidee aan het eind van deze les om de cursisten zich de tekst eigen te laten maken.

Zie het aanhangsel van dit lesboek voor een uitleg over kerntekstenbeheersing en een lijst met activiteiten die de cursisten kunnen doen om zich de kernteksten eigen te maken.

- Hoe beschreef de Heiland het eeuwige leven?
- Hoe zou je op basis van vers 3 een beginsel formuleren dat aangeeft wat we moeten doen om het eeuwige leven te beërven? (De strekking van de woorden van de cursisten dient het volgende beginsel te omvatten: **om het eeuwige leven te ontvangen, moeten we onze hemelse Vader en zijn Zoon, Jezus Christus, leren kennen.**)

Laat een cursist het volgende citaat van ouderling Bruce R. McConkie van het Quorum der Twaalf Apostelen voorlezen om te verduidelijken wat het betekent om God te kennen:

Weten dat God bestaat, is iets anders dan Hem kennen. We weten dat Hij bestaat als we leren dat Hij een persoon is naar wiens beeld we geschapen zijn; als we leren dat de Zoon de afdruk van de Vader is; als we leren dat zowel de Vader als de Zoon bepaalde eigenschappen en machten heeft. Maar we kennen Hen pas, in de zin van het eeuwige leven beërven, als we dezelfde dingen genieten en ervaren als Zij. God kennen houdt in dat we denken wat Hij denkt, voelen wat Hij voelt, de macht hebben die Hij heeft, de waarheden begrijpen die Hij begrijpt, en doen wat Hij doet. Wie God kent, wordt zoals Hij, en heeft een leven zoals zijn leven, ofwel het eeuwige leven.' (*Doctrinal New Testament Commentary,* 3 delen [1965–1973], deel 1, 762.)

- Hoe is de Vader en de Zoon kennen anders dan weten dat Ze *bestaan*?
- Waarom kunnen we het eeuwige leven niet beërven zonder God de Vader en Jezus Christus te kennen?
- Op welke manieren kunnen we de Vader en de Zoon leren kennen?

Vat Johannes 17:4–5 samen met de uitleg dat de Heiland aan zijn Vader rapporteerde dat Hij het werk volbracht had dat zijn Vader Hem gegeven had om te doen. Hij vroeg zijn Vader om Hem te verheerlijken met de heerlijkheid die Hij in het voorsterfelijk leven had.

Laat een cursist Johannes 17:6–8 voorlezen. Vraag de klas om mee te lezen en te letten op wat de discipelen van de Heiland gedaan hadden om Hem te leren kennen.

- Wat hadden de discipelen gedaan om de Heiland te leren kennen? (U kunt de cursisten vragen om de woorden 'aangenomen', 'daadwerkelijk erkend' en 'geloofd' in vers 8 te markeren.)

Johannes 17:9–19

De Heiland bidt voor zijn discipelen

Laat een cursist Johannes 17:9 voorlezen. Vraag de klas mee te lezen en vast te stellen voor wie de Heiland in het bijzonder bad.

- Voor wie bad de Heiland toen Hij op het punt stond om de verzoening teweeg te brengen?
- Wat zouden de apostelen eraan gehad hebben dat ze de Heiland voor hen hoorden bidden?

Zet de verwijzing *Johannes 17:11–18* op het bord. Deel de cursisten op in groepjes van twee. Vraag ze om deze verzen samen te bestuderen en vast te stellen wat Jezus ten behoeve van zijn discipelen vroeg. U kunt de cursisten aansporen om hun bevindingen te markeren. Vraag enkele cursisten na verloop van tijd om iets over hun bevindingen te vertellen.

Wijs de cursisten erop dat de Heiland vermeldde dat zijn discipelen in een wereld zouden blijven leven die hen haatte.

- Welke waarheid halen we uit de verzen 14–16 over als discipelen van Jezus Christus in de wereld leven? (Zet na de antwoorden van de cursisten de volgende waarheid op het bord: **Als discipel van Jezus Christus dienen we in de wereld, maar niet van de wereld te zijn.**)
- Wat houdt het in om *in* de wereld, maar niet *van* de wereld te zijn?

Laat een cursist het volgende citaat van ouderling M. Russell Ballard van het Quorum der Twaalf Apostelen voorlezen:

'In de kerk zeggen we vaak "We moeten in de wereld zijn, maar niet van de wereld." […]

'Misschien moeten we die uitspraak opdelen […] in twee verschillende aansporingen. Ten eerste: *"We moeten in de wereld zijn."* Wees betrokken; wees geïnformeerd. Probeer begripvol en tolerant te zijn en diversiteit te waarderen. Lever zinvolle bijdragen aan de samenleving door dienstbaarheid en betrokkenheid. Ten tweede: *"We mogen niet van de wereld zijn."* Volg geen verkeerde paden of wring u niet in allerlei bochten om tegemoet te komen aan, of te aanvaarden, wat niet goed is. […]

'De leden van de kerk moeten meer invloed uitoefenen dan ze invloed ondergaan. We moeten samen de toestroom aan zonde en kwaad indammen in plaats van ons er passief door mee te laten sleuren. In plaats van het probleem te vermijden of te negeren, moeten we proberen aan de oplossing ervan bij te dragen.' ('The Effects of Television', *Ensign*, mei 1989, 80.)

- Waarom wil de Heer dat we in de wereld, maar niet van de wereld zijn?

Laat de cursisten nogmaals in groepjes van twee werken en een voorbeeld bedenken van hoe iemand in de volgende situaties in de wereld, maar niet van de wereld kan zijn:

1. Op school
2. Bij vrienden
3. Op het internet

Geef ze voldoende tijd en laat vervolgens enkele cursisten over hun voorbeelden vertellen. Vraag enkele cursisten om over een ervaring te vertellen waarin zij of iemand die ze kennen een goed voorbeeld waren van in de wereld, maar niet van de wereld zijn.

Laat de cursisten in hun aantekenschrift of Schriftendagboek één manier noteren waarop ze de Heiland beter gaan volgen door in de wereld, maar niet van de wereld te zijn.

Johannes 17:20–26

De Heiland bidt voor alle mensen die zijn evangelie aanvaarden

Laat een cursist naar voren komen en iets doen waardoor zijn of haar handen vuil worden. (Bijvoorbeeld: de bordenwisser uitkloppen of iets in een kom met zand

zoeken.) Vraag de cursist om zijn of haar handen bij het uitvoeren van de opdracht schoon te houden.

Als de cursist klaar is, laat u de cursist zijn of haar handen aan de klas tonen.

- Hoe is deze opdracht te vergelijken met onze inspanningen om in de wereld, maar niet van de wereld te zijn? (Ondanks onze beste pogingen blijven we niet volledig onbesmet van de zonden en het kwaad in de wereld.)
- Wat zouden de gevolgen zijn als we niet van onze zonden gereinigd konden worden? Waarom? (We zouden voor eeuwig uit Gods tegenwoordigheid verbannen worden omdat er niets onreins in zijn tegenwoordigheid kan zijn [zie 1 Nephi 15:33–34].)

Bedank de cursist en laat hem of haar weer gaan zitten.

Laat een cursist Johannes 17:20–23 voorlezen. Vraag de klas om mee te lezen en vast te stellen waar Jezus Christus om bad.

- Waar bad Jezus Christus om? U kunt de cursisten in overweging geven om het woord *één* in de verzen 20–23 te markeren.)
- Waardoor kunnen we één zijn met de Vader en de Zoon? (De zegeningen van de verzoening van Jezus Christus die we ontvangen door zijn geboden te onderhouden, en de gave van de Heilige Geest.)

Zet deze waarheid op het bord: **Als we tot Jezus Christus komen en de zegeningen van zijn verzoening ontvangen, kunnen we één worden met de Vader en de Zoon.**

Laat een cursist het volgende citaat van ouderling Jeffrey R. Holland van het Quorum der Twaalf Apostelen voorlezen:

'De letterlijke betekenis van het woord *verzoening* is duidelijk: het weer in goede onderlinge verstandhouding brengen.' ('The Atonement of Jesus Christ', *Ensign*, maart 2008, 34–35.)

- Waarom wil je, op grond van wat je van onze hemelse Vader en Jezus Christus weet, één met Hen zijn?

Laat een cursist het volgende citaat van president James E. Faust van het Eerste Presidium voorlezen. Vraag de klas te luisteren naar de zegening die we ontvangen als we ernaar streven om één met onze hemelse Vader en Jezus Christus te zijn.

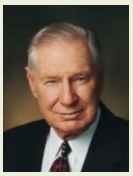

'We behoren ernaar te streven om de Meester niet alleen te leren kennen, maar ook om één met Hem te zijn, waartoe Hij ons uitgenodigd heeft (zie Johannes 17:21). […]

'De toekomst heeft veel leed en moeilijkheden in petto. Maar met de geruststellende troost van een persoonlijke relatie met God, zullen we rustgevende moed ontvangen.' ('That We Might Know Thee', *Ensign*, januari 1999, 2, 5.)

Getuig hoe belangrijk het is om Jezus Christus en onze hemelse Vader te leren kennen en ernaar te streven om één met Hen te zijn.

Vraag de cursisten wat ze kunnen doen om onze hemelse Vader en Jezus Christus beter te leren kennen en hun band met Hen te sterken.

Laat ze hun gedachten in hun Schriftendagboek of aantekenschrift noteren. Vraag enkele cursisten die daartoe bereid zijn na verloop van tijd de klas over hun gedachten en gevoelens te vertellen.

Kerntekstenbeheersing — Johannes 17:3

Help de cursisten om Johannes 17:3 uit het hoofd te leren door ze te vragen om het kaartje van die kerntekst een hele week bij zich te dragen. Spoor ze aan om de tekst te lezen en te oefenen wanneer ze daartoe gelegenheid hebben. U kunt ze in overweging geven om de tekst aan een familielid op te zeggen en de betekenis ervan uit te leggen. Aan het begin van de volgende lessen vraagt u enkele cursisten naar hun vooruitgang met het uit het hoofd leren van deze tekst.

LES 78

Johannes 18–19

Inleiding

Als de Joodse leiders Jezus gearresteerd en ondervraagd hebben, leveren ze Hem aan Pilatus uit om Hem te berechten en veroordelen. Pilatus stemt in met Jezus' kruisiging, hoewel hij van Jezus' onschuld overtuigd is. Aan het kruis draagt de Heiland de apostel Johannes op om voor zijn moeder te zorgen. Na Jezus' kruisiging legt men zijn lichaam in een graftombe.

Lessuggesties

Johannes 18:1–32

Jezus wordt door de Joodse leiders gevangengenomen, die Hem voor Pilatus brengen

Zet de volgende vraag op het bord:

> *Wat is het moeilijkste moment om te geven om andermans welzijn?*

Vraag enkele cursisten om de vraag op het bord te beantwoorden.

Leg uit dat Jezus Christus en de Romeinse stadhouder Pilatus tijdens de gebeurtenissen in Johannes 18–19 aan verschillende zaken prioriteit gaven. Zet aan de ene kant van het bord *Wat hield Jezus Christus bezig?* en aan de andere kant *Wat hield Pilatus bezig?*. Laat de cursisten bij hun studie van Johannes 18–19 letten op een waarheid die hen leert welke zaken in hun leven prioriteit dienen te krijgen.

Vat Johannes 18:1–3 samen met de uitleg dat nadat Jezus in de hof van Gethsémané geleden had, Judas Iskariot en dienaars van de overpriesters en de Farizeeën arriveerden om Hem gevangen te nemen.

- Hoe zou je reageren als je wist dat een groep gewapende mannen je kwam arresteren en uiteindelijk doden?

Vraag enkele cursisten beurtelings een vers uit Johannes 18:4–11 en Lukas 22:50–51 voor te lezen. Laat de klas meelezen en nagaan hoe Jezus reageerde toen de groep arriveerde.

- Wat zei Jezus tegen de mensen die Hem kwamen gevangennemen? (U kunt uitleggen dat de woorden *dezen* in Johannes 18:8 en *hen* in Johannes 18:9 verwijzen naar de apostelen die bij Jezus waren.)
- Wat hield Jezus Christus volgens deze verzen bezig? (Zet na de antwoorden van de cursisten de volgende zinsneden onder 'Jezus Christus' op het bord: *zijn apostelen beschermen, het oor van de slaaf genezen, de wil van zijn hemelse Vader doen.*)

Laat een cursist de volgende samenvatting van Johannes 18:12–32 voorlezen:

Jezus liet de dienaars Hem gevangennemen. Ze brachten Hem voor Annas, een van de Joodse leiders, en vervolgens voor Kajafas, de hogepriester, die Jezus ter dood wilde veroordelen. Petrus en een andere discipel volgden Jezus. Toen drie verschillende mensen Petrus vroegen of hij een van Jezus' discipelen was, verloochende hij Hem telkens. Nadat Kajafas Jezus verhoord had, brachten de Joodse leiders Jezus voor Pilatus, de Romeinse stadhouder van Judea, om Hem te berechten en veroordelen. Alleen de Romeinen hadden in Jeruzalem de bevoegdheid om iemand ter dood te veroordelen.

Leg uit dat dit verhoor wellicht in de burcht Antonia nabij de tempel plaatsvond. (U kunt de cursisten op Bijbelkaart 12 'Jeruzalem in de tijd van Jezus' in de Gids bij de Schriften naar de burcht Antonia laten zoeken [nummer 3 op de kaart].)

Johannes 18:33–19:16

Jezus Christus staat terecht voor Pilatus

Laat twee cursisten de woorden van de Heiland en Pilatus in Johannes 18:33–37 voorlezen. (U kunt de cursisten voor de les vragen om de woorden die ze moeten voorlezen te zoeken.) U kunt de verteller zijn of die taak aan een andere cursist toewijzen. Vraag de klas om mee te lezen en vast te stellen wat Pilatus over Jezus wilde weten.

- Wat wilde Pilatus volgens Johannes 18:33 over Jezus weten?

Leg uit dat de Joodse leiders Jezus ervan beschuldigden dat Hij Zich de Koning van de Joden noemde. Als Jezus beweerde dat Hij een koning was, kon Hij van staatsondermijning, of verraad, tegen de Romeinse overheid beschuldigd worden (zie Johannes 19:12). Daarop stond de doodstraf.

- Wat legde Jezus uit aan Pilatus? (Zijn koninkrijk was 'niet van deze wereld' [Johannes 18:36], en Hij was naar de aarde gekomen om 'voor de waarheid te getuigen' [Johannes 18:37].)

Laat de cursisten Johannes 18:38–40 in stilte lezen en letten op wat Pilatus over Jezus vaststelde.

- Wat stelde Pilatus over Jezus vast? (Hij zei: 'Ik vind geen schuld in Hem' [vers 38].)
- Op welke manier probeerde Pilatus Jezus volgens vers 39 vrij te laten?

Vat Johannes 19:1–5 samen met de uitleg dat de Romeinse soldaten Jezus geselden en bespotten. Pilatus bracht Jezus vervolgens voor het volk.

Laat de cursisten Johannes 19:4, 6 in stilte lezen en letten op wat Pilatus herhaalde. ('Ik vind in Hem geen schuld.')

- Wat vond Pilatus dus waarschijnlijk het juiste om te doen, gezien het feit dat hij volhield in Jezus geen schuld te vinden?

Laat een cursist Johannes 19:7 voorlezen. Laat de klas meelezen en vaststellen wat de Joodse leiders Pilatus over Jezus vertelden.

Vraag de cursisten die de woorden van Pilatus, Jezus en de verteller gelezen hebben om Johannes 19:8–11 voor te lezen. Laat de klas meelezen en letten op de reactie van Pilatus toen Hij hoorde dat Jezus zei dat Hij de Zoon van God was.

- Hoe reageerde Pilatus toen de Joodse leiders hem vertelden dat Jezus gezegd had dat Hij de Zoon van God was?
- Als jij Pilatus geweest was, hoe zou je je dan gevoeld hebben nadat je gehoord had wat Jezus over je macht als stadhouder zei? Waarom?

Leg uit dat de uitspraak van Jezus in vers 11 over de Joodse leiders die de 'grotere zonde' begaan hadden, aangaf dat als Pilatus gehoor gaf aan het verzoek van de menigte en Jezus liet kruisigen, Pilatus schuldig zou zijn, maar niet zo schuldig als zij die Jezus wilden doden.

Laat de cursisten Mattheüs 27:19 in stilte lezen en letten op de raad van Pilatus' vrouw. Vraag de cursisten naar hun bevindingen.

Laat een cursist Johannes 19:12–15 voorlezen. Vraag de klas om mee te lezen en vast te stellen wat Pilatus met Jezus wilde doen, en hoe de Joden reageerden.

- Wat wilde Pilatus volgens vers 12 doen?
- Wat zeiden de Joodse leiders tegen Pilatus toen ze hoorden dat hij Jezus wilde vrijlaten?

Herinner de cursisten eraan dat de Romeinse keizer Caesar Pilatus tot stadhouder van Judea benoemd had. Pilatus had Romeinse soldaten meermaals de opdracht gegeven om Joden af te slachten, en hij had enkele van hun heilige godsdienstige tradities geschonden. Pilatus' daden waren aan Caesar gerapporteerd en Caesar had Pilatus berispt. (Zie hoofdstuk 34, noot 7, in James E. Talmage, *Jesus the Christ*, 3e editie [1916], 648–649.)

- Wat had er met Pilatus kunnen gebeuren als de Joden Caesar verteld zouden hebben dat Pilatus geen 'vriend' van Caesar was (vers 12)? (Als Caesar Pilatus ervan verdacht dat hij hem niet trouw was, zou Caesar Pilatus zijn positie en macht als stadhouder misschien ontnomen hebben.)

Wijs de cursisten erop dat Pilatus moest kiezen tussen het beschermen van zijn eigenbelang en het vrijlaten van de Heiland, van wie hij wist dat Hij onschuldig was.

Laat een cursist Johannes 19:16 voorlezen. Laat de klas meelezen en letten op de keuze die Pilatus maakte.

- Welke keuze maakte Pilatus?
- Wat zegt die keuze over wat Pilatus vooral bezighield? (Laat de cursisten antwoorden en zet de volgende zinsneden onder 'Pilatus' op het bord: *zichzelf, zijn positie en macht.*)
- Welk beginsel leren we uit de beslissing van Pilatus om zijn eigenbelang na te streven in plaats van de Heiland vrij te laten, van wie hij wist dat Hij onschuldig was? (Laat de cursisten antwoorden en zet dit beginsel op het bord: **Als we ons eigenbelang nastreven in de plaats van het goede te doen, zondigen we.**)

- In welke situaties worden we verleid om ons eigenbelang na te streven in plaats van het goede te doen?
- Wat kunnen we doen om de verleiding te weerstaan om ons eigenbelang na te streven in plaats van het goede te doen?

> ***Vergelijken en contrasteren***
>
> De overeenkomsten en verschillen tussen leringen, mensen of gebeurtenissen opmerken, kan een leerstelling, beginsel of Schrifttekst verduidelijken en evangeliewaarheden scherper doen uitkomen.

Laat de cursisten bij hun studie van de laatste ogenblikken van Jezus Christus' leven vaststellen wat ze kunnen leren over het karakter van Christus in vergelijking met dat van Pilatus.

Johannes 19:17–42

Jezus wordt gekruisigd en zijn lichaam wordt in een graftombe gelegd.

Vat Johannes 19:17–24 samen met de uitleg dat Jezus zijn kruis naar Golgotha droeg, waar Hij gekruisigd werd.

Laat een cursist Johannes 19:25–27 voorlezen. Laat de klas meelezen en vaststellen wie er aanwezig waren toen Jezus gekruisigd werd.

- Wie stonden er bij het kruis toen Jezus gekruisigd werd? (Laat de cursisten antwoorden en leg uit dat de zinsnede 'de discipel die [Jezus] liefhad' [vers 26] naar de apostel Johannes verwijst, die ook wel Johannes de geliefde genoemd wordt.)
- Om wie was Jezus volgens de verzen 26–27 bezorgd toen Hij aan het kruis hing? Wat droeg Hij Johannes op? (Voor zijn moeder zorgen alsof ze zijn eigen moeder was. Zet op het bord onder 'Jezus Christus' *het welzijn van zijn moeder*.)

Geef de cursisten zo mogelijk een exemplaar van het volgende citaat van ouderling David A. Bednar van het Quorum der Twaalf Apostelen. Laat een cursist het citaat voorlezen.

'We tonen karakter […] als we andermans lijden opmerken wanneer we zelf lijden; als we andermans honger merken wanneer we zelf honger hebben; en als we medeleven tonen voor andermans geestelijk leed wanneer we het zelf geestelijk moeilijk hebben. We tonen dus karakter als we anderen de hand reiken wanneer ons instinct ons ertoe beweegt om alleen aan onszelf te denken. Als dat het ultieme criterium van moreel karakter is, dan is de Heiland van de wereld het volmaakte voorbeeld van zo'n consequent en menslievend karakter.' ('The Character of Christ' [godsdienstig symposium aan de Brigham Young University–Idaho, 25 januari 2003], 2–3.)

- Wat kunnen we op basis van wat we uit Johannes 18–19 over het karakter van de Heer geleerd hebben, doen om zijn voorbeeld te volgen? (Laat de cursisten antwoorden en zet deze waarheid op het bord: **We kunnen het voorbeeld van**

de Heiland volgen door ervoor te kiezen om anderen te helpen, zelfs als we zelf hulp nodig hebben.)

- Hoe kunnen we de neiging om ons vooral om onszelf te bekommeren overwinnen en ervoor kiezen om anderen te helpen, zelfs als we zelf hulp nodig hebben?
- Wanneer heb je iemand het voorbeeld van de Heiland zien volgen door ervoor te kiezen om anderen te helpen, zelfs als hij of zij zelf hulp nodig had?

U kunt getuigen van Jezus Christus en het volmaakte voorbeeld dat Hij gegeven heeft door andermans behoeften prioriteit te geven. Vraag de cursisten in hun Schriftendagboek of aantekenschrift te noteren wat ze gaan doen om het voorbeeld van de Heiland te volgen.

Vat Johannes 19:28–42 samen met de uitleg dat Jozef van Arimathea na Jezus' dood Pilatus om het lichaam van Jezus vroeg. Jozef en Nicodemus verzorgden het lichaam van de Heiland en legden het in een graftombe die Jozef geschonken had.

LES 79

Johannes 20

Inleiding

Op de zondag na de kruisiging ontdekt Maria Magdalena het lege graf. Ze licht Johannes en Petrus in, die vervolgens naar het lege graf rennen. De herrezen Christus verschijnt aan Maria Magdalena en later aan zijn discipelen.

Lessuggesties

Johannes 20:1–10

Maria Magdalena ontdekt het lege graf en licht Johannes en Petrus in, die vervolgens naar het lege graf rennen

Vraag de cursisten als voorbereiding op Johannes 20 om te denken aan de dood van een dierbare, of een dierbare van iemand die ze kennen.

- Welke gevoelens ervaren we als een dierbare sterft?

Om voor de cursisten de context van Johannes 20 te verduidelijken, herinnert u ze eraan dat na Jezus' dood op vrijdag rond 3 uur 's middags, zijn lichaam later die dag in een graftombe gelegd werd. Men rolde een grote steen voor de ingang van het graf. De sabbatdag ving bij zonsondergang aan. (U moet misschien uitleggen dat het verbondsvolk van de Heer voor de opstanding van Jezus Christus de sabbatdag van zonsondergang op vrijdag tot zonsondergang op zaterdag heiligde.)

De cursisten helpen om de context van de Schriften te begrijpen

Tot de context van een Schrifttekst behoren ook de omstandigheden rond een gebeurtenis in de Schrifttekst. Als de cursisten de context begrijpen, zullen ze de boodschap van de geïnspireerde auteurs van de Schriften herkennen. Daardoor zullen de cursisten zich ook in de wereld van de auteurs kunnen verplaatsen en de gebeurtenissen zien zoals de auteurs die zagen.

Laat een cursist het volgende citaat van ouderling Joseph B. Wirthlin van het Quorum der Twaalf Apostelen voorlezen. Vraag de klas zich in te beelden hoe Jezus' discipelen zich op die tragische vrijdag gevoeld moeten hebben.

'Ik bedenk hoe duister die vrijdag was toen Christus aan het kruis werd gehangen.

'Op die verschrikkelijke vrijdag beefde de aarde en werd het donker. De aarde werd geteisterd door verschrikkelijke stormen.

'De slechte mensen die Hem het leven wilden benemen, verheugden zich. Nu Jezus er niet meer was, zouden zijn volgelingen zich vast wel verspreiden. Die dag hadden zij hun overwinning.

'Die vrijdag werd de voorhang van de tempel in tweeën gescheurd.

'Maria Magdalena en Maria, de moeder van Jezus, waren allebei overmand door verdriet en wanhoop. De buitengewone man die zij hadden liefgehad en geëerd, hing levenloos aan het kruis.

'Die vrijdag waren de apostelen volkomen verslagen. Jezus, hun Heiland — de man die op het water had gelopen en de doden had opgewekt — was zelf overgeleverd aan de genade van slechte mensen. Ze keken hulpeloos toe terwijl Hij door zijn vijanden werd overwonnen.

'Die vrijdag werd de Heiland van de mensheid vernederd en gewond, mishandeld en bespot.

'Het was een vrijdag vol verschrikkelijk, verterend verdriet dat knaagde aan de ziel van hen die de Zoon van God hadden liefgehad en geëerd.

'Ik denk dat die vrijdag van alle dagen sinds het begin van de wereldgeschiedenis de zwartste was.' ('De zondag komt', *Liahona*, november 2006, 29–30.)

- Als jij een van de discipelen was geweest die daar die vrijdag aanwezig waren, welke gevoelens of gedachten zou je dan gehad hebben?

Laat de cursisten antwoorden en lees deze aanvullende uitspraak van ouderling Wirthlin voor:

'Maar het onheil van die droeve dag was niet blijvend.' ('De zondag komt', 30.)

Laat de cursisten bij hun studie van Johannes 20 nagaan hoe 'het onheil van die droeve dag niet blijvend [was]'.

Laat een cursist Johannes 20:1–2 voorlezen. Vraag de andere cursisten mee te lezen en vast te stellen wat Maria Magdalena ontdekte toen ze op zondag, de eerste dag van de week, 's morgens vroeg bij het graf van Jezus aankwam.

- Wat ontdekte Maria?
- Wat deed Maria toen ze ontdekte dat de steen van de ingang van het graf weggerold was? Wat dacht ze?

Vraag enkele cursisten beurtelings een vers uit Johannes 20:3–10 voor te lezen. Vraag de klas mee te lezen en te letten op wat Petrus en Johannes (die in vers 3 'de andere discipel' genoemd wordt) deden toen ze het nieuws vernamen.

- Wat deden Petrus en Johannes toen ze het nieuws vernamen?
- Wat deed Johannes volgens vers 8 toen Hij het lege graf zag? Wat geloofde hij?

U kunt uitleggen dat totdat Johannes in het lege graf keek, hij de uitspraken van de Heiland over zijn opstanding uit de doden op de derde dag niet volledig begrepen had. Toen Johannes het lege graf zag, herinnerde hij het zich en geloofde (zie Johannes 20:8–9).

Johannes 20:11–31

De herrezen Heiland verschijnt aan Maria Magdalena en later aan zijn discipelen

Laat een cursist Johannes 20:11–15 voorlezen. Vraag de klas mee te lezen en vast te stellen wie Maria aansprak toen Petrus en Johannes het graf verlaten hadden.

- Wie spreekt er in de verzen 12–13 tot Maria?
- Wie sprak er in vers 15 tot Maria? Wie dacht Maria dat Jezus was?

Laat een cursist Johannes 20:16–18 voorlezen. Laat de klas meelezen en vaststellen wat Jezus Maria opdroeg toen ze Hem herkende.

Laat een cursist het volgende citaat van ouderling Bruce R. McConkie van het Quorum der Twaalf Apostelen voorlezen om de zinsnede 'Houd Mij niet vast' (vers 17) te verduidelijken.

'In de King Jamesvertaling van de Bijbel staat dat Jezus zei: "Touch me not" [Raak Mij niet aan]. In de Bijbelvertaling van Joseph Smith staat "Hold me not" [Houd Mij niet]. In verschillende vertalingen vanuit het Grieks staat "Klamp u niet vast aan Mij" of "Houd Mij niet vast". In sommige vertalingen staat "Klamp u niet meer vast aan Mij" of "Houd Mij niet meer vast". Sommige vertalingen leiden dus tot de conclusie dat Maria Hem al vasthield. We hebben reden om aan te nemen dat de herrezen Heer tegen Maria wilde zeggen: "U kunt Mij niet hier houden, want Ik ga naar mijn Vader."' (*The Mortal Messiah*, 4 delen [1979–1981], deel 4, 264.)

- Wat droeg Jezus Maria op in vers 17?

Laat de cursisten zich voorstellen dat ze een van de discipelen waren die Maria's getuigenis hoorden. Laat ze de volgende vragen in hun aantekenschrift of Schriftendagboek beantwoorden:

- Hoe zou je je gevoeld hebben als je naar Maria luisterde?
- Zou je haar geloofd hebben? Waarom wel of waarom niet?

Geef ze voldoende tijd en vraag vervolgens enkele cursisten wat ze hebben opgeschreven. Herinner ze eraan dat sommige discipelen het moeilijk vonden om Maria te geloven (zie Markus 16:11).

Laat een cursist Johannes 20:19–20 voorlezen en vraag de klas om vast te stellen wat er die avond gebeurde.

- Wat gebeurde er toen de discipelen 's avonds samen waren?
- Welke belangrijke leerstelling leerden Maria en de discipelen? (De strekking van de woorden van de cursisten dient de volgende leerstelling te omvatten: **Jezus Christus overwon de dood door zijn opstanding.**)
- Hoe voelden de discipelen zich volgens vers 20 toen ze de herrezen Heer zagen?

Laat een cursist de volgende uitspraak van ouderling Joseph B. Wirthlin voorlezen:

'In een oogwenk droogde de tranenstroom in de ogen op. De lippen die gebeden van smart en rouw hadden gefluisterd, spraken nu verwonderd lof uit, want Jezus Christus, de Zoon van de levende God, stond voor hen als eersteling van de opstanding, het bewijs dat de dood slechts het begin van een nieuw, wonderlijk bestaan is.' ('De zondag komt', 30.)

- Hoe kan de kennis dat Jezus Christus opgestaan is ons troosten als we om een overleden dierbare rouwen? (Omdat Jezus Christus opgestaan is, zal iedereen die ooit op aarde geleefd heeft, opstaan [zie 1 Korinthe 15:20–22].)

Vat Johannes 20:21–23 samen met de uitleg dat nadat Jezus zijn discipelen de wonden in zijn handen en zij getoond had, Hij hen machtigde om zijn werk te doen en tegen hen zei: 'Ontvang de Heilige Geest' (vers 22).

Laat een cursist Johannes 20:24–25 voorlezen. Laat de klas meelezen en letten op de apostel die niet bij die heilige gebeurtenis aanwezig was.

- Welke apostel was afwezig toen de andere discipelen de herrezen Heer zagen?
- Wat had Thomas volgens vers 25 nodig om te geloven?
- In welk opzicht verschilde de reactie van Thomas in dit vers van de reactie van Johannes in Johannes 20:8 die het lege graf zag?
- Waarom was het voor Thomas moeilijk om te geloven?

Vraag enkele cursisten beurtelings een vers uit Johannes 20:26–29 voor te lezen. Vraag de klas te letten op wat Thomas meemaakte, acht dagen nadat hij gezegd had dat hij niet geloofde dat Jezus opgestaan was.

In plaats van de cursisten te laten voorlezen, kunt u de video 'Blessed Are They That Have Not Seen, and Yet Have Believed' (2:29) uit de reeks *The Life of Jesus Christ Bible Videos* tonen om de cursisten de ervaring van Thomas in deze verzen te laten visualiseren. De video staat op LDS.org.

- Wat vroeg Jezus Thomas te doen nadat hij zijn handen en zij aangeraakt had? (Te geloven.)
- Wat wilde Jezus volgens vers 29 dat Thomas begreep?
- Welk beginsel halen we uit de leringen van de Heiland? (Laat de cursisten antwoorden en zet dit beginsel op het bord: **We worden gezegend als we ervoor kiezen om in Jezus Christus te geloven, zelfs als we Hem niet kunnen zien.**)

Deel de klas op in groepjes van twee of drie en geef ieder groepje een uitreikblad met de volgende vragen.

We worden gezegend als we ervoor kiezen om in Jezus Christus te geloven, zelfs als we Hem niet kunnen zien

1. Waarom kies je ervoor om in Jezus Christus te geloven hoewel je Hem niet met je eigen ogen gezien hebt?
2. Wat kunnen we doen om te tonen dat we ervoor kiezen om in Jezus Christus te geloven?
3. Welke zegeningen heb je ontvangen omdat je ervoor kiest om in Jezus Christus te geloven?

Laat de groepjes de vragen samen bespreken en hun antwoorden op het uitreikblad of in hun Schriftendagboek noteren. Vraag enkele cursisten na verloop van tijd hun antwoorden aan de klas te vertellen.

Leg uit dat hoewel Jezus gezegd heeft dat we gezegend zullen worden als we ervoor kiezen om in Hem te geloven, zelfs als we Hem niet kunnen zien, Hij ons getuigen geeft om ons geloof op te baseren.

Laat een cursist Johannes 20:30–31 voorlezen. Vraag de klas mee te lezen en na te gaan waarom Johannes over deze gebeurtenissen geschreven heeft.

- Waarom heeft Johannes over deze gebeurtenissen geschreven? (U kunt uitleggen dat het woord *leven* in vers 31 naar het eeuwige leven verwijst.)
- Welke waarheden over het getuigenis van apostelen en profeten halen we uit vers 31? (De strekking van de antwoorden van de cursisten dient de volgende waarheid te omvatten: **apostelen en profeten getuigen van Jezus Christus zodat wij kunnen geloven dat Hij de Zoon van God is. Door ervoor te kiezen om in het getuigenis van Jezus Christus, gegeven door de apostelen en profeten, te geloven, kunnen we het eeuwige leven beërven.** Dat geloof houdt wel in dat we zijn geboden en dat getuigenis proberen na te leven.)
- Hoe heeft het getuigenis van profeten en apostelen je geloof in Jezus Christus versterkt?

Geef tot slot uw getuigenis van Jezus Christus. Moedig de cursisten aan om de waarheden die ze in Johannes 20 gevonden hebben toe te passen door te bepalen hoe ze hun geloof in Jezus Christus gaan tonen.

LES 80

Johannes 21

Inleiding

De herrezen Heer verschijnt aan zijn discipelen terwijl die aan het vissen zijn. Jezus eet met zijn discipelen en nodigt Petrus uit om zijn liefde voor de Heer te tonen door zijn schapen te weiden. Jezus voorspelt de martelaarsdood van Petrus en de gedaanteverandering van Johannes.

Lessuggesties

Johannes 21:1–17

De herrezen Heer verschijnt aan enkele discipelen aan de zee van Tiberias (het meer van Galilea)

Teken een groot hart op het bord.

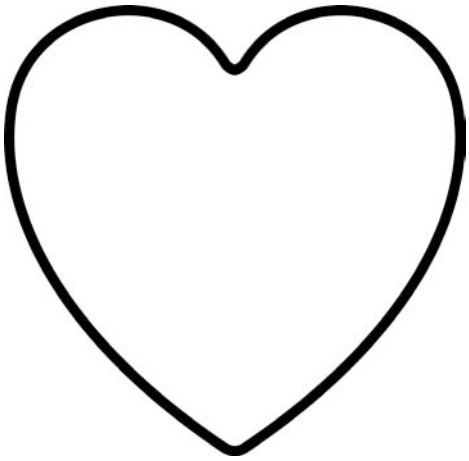

Laat enkele cursisten naar het bord komen en in het hart twee of drie van hun favoriete zaken schrijven. Leg uit dat het mensen, voorwerpen of activiteiten kunnen zijn.

Als de cursisten klaar zijn, kunt u ook enkele van uw favoriete zaken toevoegen.

Vat Johannes 21:1–2 samen met de uitleg dat nadat ze de herrezen Heer twee verschillende keren gezien hadden, Petrus en enkele andere discipelen bij het meer van Galilea (ook wel de zee van Tiberias genoemd) waren. Laat een cursist Johannes 21:3 voorlezen. Laat de klas meelezen en vaststellen wat Petrus besloot te doen.

- Welke activiteit zou Petrus aan ons lijstje met favoriete zaken toevoegen? (Laat de cursisten antwoorden en schrijf *vissen* in het hart op het bord.)
- Hoelang visten Petrus en de andere apostelen? Hoeveel vissen vingen ze?

Vraag de cursisten hoe Petrus en de andere apostelen zich gevoeld zouden hebben nadat ze de hele nacht zonder resultaat gevist hadden.

Laat een cursist Johannes 21:4–6 voorlezen. Vraag de klas mee te lezen en vast te stellen wat er de volgende ochtend gebeurde.

- Wie stond er aan de oever?
- Herkenden de discipelen Christus meteen?
- Wat liet Christus hen doen?
- Wat gebeurde er toen ze Jezus' instructie volgden?

Laat een cursist het volgende citaat van ouderling Jeffrey R. Holland van het Quorum der Twaalf Apostelen voorlezen:

'Nog maar drie jaar eerder waren deze zelfde mannen op ditzelfde meer aan het vissen. Bij die gelegenheid hadden zij volgens de Schriften ook 'heel de nacht gewerkt en niets gevangen' [Lukas 5:5]. Maar een mede-Galileeër aan de oever had ze toegeroepen hun netten uit te zetten, waarop zij "een grote hoeveelheid vissen" [Lukas 5:6] binnenhaalden, zoveel dat hun netten dreigden te scheuren en de vangst twee schepen tot zinkens toe vulde.

'Dat gebeurde nu weer.' ('Het eerste grote gebod', *Liahona*, november 2012, 84.)

- Hoe zou die tweede wonderbare visvangst de discipelen geholpen hebben om de man op de oever te herkennen?
- Wat zou je gedacht of gevoeld hebben als je met de discipelen in het schip was?

Vat Johannes 21:7–14 samen met de uitleg dat toen de discipelen het net vol vis aan boord probeerden te hijsen, Johannes verklaarde dat de man op de oever de Heer was. Petrus sprong enthousiast het water in en zwom naar land terwijl de anderen in hun schip volgden. Toen de discipelen aan land kwamen, bereidde Jezus een maaltijd voor hen.

Leg uit dat ouderling Jeffrey R. Holland verder over dit verhaal gezegd heeft dat nadat Petrus en de andere discipelen met de Heiland gegeten hadden, Jezus 'naar hun gehavende scheepjes, hun rafelige netten en een verbluffende lading van 153 vissen' keek en tot Petrus sprak. ('Het eerste grote gebod', 84.)

Laat een cursist Johannes 21:15–17 voorlezen. Vraag de klas mee te lezen en te letten op een vraag die Jezus meermaals aan Petrus stelde. Laat de cursisten hun bevindingen desgewenst markeren.

- Welke vraag stelde Jezus Petrus drie keer?
- Jezus vroeg 'Hebt u Mij meer lief dan dezen?' (vers 15). Wat zou Jezus met *dezen* bedoeld hebben? (Misschien bedoelde Jezus de hoop vissen of andere zaken die met het vissen te maken hebben. Zet de volgende vraag naast het hart op het bord: *Hebt u Mij meer lief dan dezen?*)
- Wat antwoordde Petrus?
- Hoe zou je je gevoeld hebben als je Petrus was en Jezus je drie keer vroeg of je Hem liefhad?

Laat een cursist het volgende citaat van ouderling Holland lezen om te verduidelijken waarom Jezus de vraag drie keer stelde:

'Jezus antwoordde (en hier vul ik het Schriftuurlijke verslag weer zelf in), wellicht in deze trant: "Maar Petrus, waarom ben je dan hier? Waarom zijn we terug op deze zelfde oever, bij deze zelfde netten en voeren we deze zelfde conversatie? Was het toen en is het ook nu niet overduidelijk dat Ik vis kan krijgen wanneer Ik vis wil hebben? Wat Ik nodig heb, Petrus, zijn discipelen — en die heb Ik blijvend

nodig. Ik heb iemand nodig om mijn schapen te weiden en mijn lammeren te redden. Ik heb iemand nodig om mijn evangelie te prediken en mijn geloof te verdedigen. Ik heb iemand nodig die Mij liefheeft, die Mij waarlijk liefheeft, en die liefheeft wat onze Vader in de hemel Mij heeft opgedragen. […] Dus, Petrus, voor de tweede en vermoedelijk de laatste keer vraag Ik je om dit alles achter te laten en om te gaan prediken en te getuigen, om trouw te arbeiden en te dienen, tot de dag waarop ze met jou zullen doen wat ze ook met Mij hebben gedaan."' ('Het eerste grote gebod', 84.)

- Welk beginsel halen we uit Petrus' ervaring? (Zet na de antwoorden van de cursisten dit beginsel op het bord: **Als we de Heiland en onze hemelse Vader boven alles liefhebben, zullen we hun schapen weiden.**)
- Wie zijn de schapen van onze hemelse Vader en Jezus Christus? Hoe weiden we die?

Laat een cursist het volgende citaat van ouderling Robert D. Hales van het Quorum der Twaalf Apostelen voorlezen:

'Dit is de oproep van Christus aan alle christenen in deze tijd: "Weid mijn lammeren. […] Hoed mijn schapen" — breng mijn evangelie aan jong en oud. Beur ze op, zegen ze, troost ze, bemoedig ze en bouw ze op, vooral hen die anders denken en geloven dan wij.' ('Een christelijker christen worden', *Liahona*, november 2012, 91.)

Laat drie cursisten beurtelings een van de volgende drie scenario's voorlezen om te verduidelijken hoe de cursisten het gevonden beginsel kunnen toepassen. (U kunt de scenario's aan de behoeften en interesses van uw cursisten aanpassen.) Na elk scenario stelt u de bijbehorende vragen.

1. Een groep jongens nodigt een jongeman uit om samen te lunchen. Hij hoopt vriendschap met hen te sluiten. Tijdens hun gesprek begint een van de jongens een andere jongen uit te lachen.
2. Een jongevrouw vindt voetbal heel leuk. Ze speelt de hele week voetbal en heeft bijna geen tijd voor andere dingen zoals gezinsavond en persoonlijke Schriftstudie.
3. Een jongeman heeft het heel druk met huiswerk en andere naschoolse activiteiten. Hij kijkt de hele week uit naar vrijdagavond. Dan heeft hij eindelijk een beetje vrije tijd om met zijn vrienden door te brengen. Net voor hij een van hen die avond wil opbellen, belt zijn huisonderwijscollega hem op om te vragen of hij met hem mee kan gaan naar een gezin dat dringend hulp nodig heeft.

- Welke keuzes heeft deze persoon?
- Wat kan deze persoon doen om zijn of haar liefde voor de Heer te tonen? Hoe toont dat zijn of haar liefde voor de Heer?

Laat een cursist de volgende uitspraak van ouderling Holland voorlezen:

'Geliefde broeders en zusters, ik weet niet precies hoe we de dag des oordeels zullen beleven, maar ik kan me heel goed voorstellen dat God ons dan op een bepaald moment dezelfde vraag stelt die Christus aan Petrus stelde: "Had jij Mij lief?"' ('Het eerste grote gebod', 84.)

Getuig van het belang van onze hemelse Vader en Jezus Christus boven alles liefhebben en die liefde tonen door hun schapen te weiden.

Wijs de cursisten op de zaken in het hart op het bord en de vraag die ernaast staat: 'Hebt u Mij meer lief dan dezen?' Onderstreep het woord *dezen* en laat de cursisten de volgende vragen in hun aantekenschrift of Schriftendagboek beantwoorden:

Schriftelijke oefeningen

Cursisten zo nu en dan schriftelijk laten reageren op een diepzinnige vraag helpt ze hun gedachten uit te werken en op een rijtje te zetten. Schrijfopdrachten bieden de cursisten onder meer de gelegenheid om persoonlijk deel te nemen en inspiratie te ontvangen over manieren waarop ze het geleerde kunnen toepassen.

- Als Jezus jou diezelfde vraag stelde, wat zou Hij dan met 'dezen' bedoelen?
- Hoe zou je zijn vraag beantwoorden?
- Hoe ga je jouw liefde voor de Heer tonen?

Johannes 21:18–25

Jezus voorspelt de martelaarsdood van Petrus en de gedaanteverandering van Johannes

Vat Johannes 21:18–21 samen met de uitleg dat Jezus profeteerde dat Petrus als hij oud was zijn 'handen [zou] uitstrekken' (vers 18) en gebracht zou worden waar hij niet heen wilde. Men denkt dat Petrus gekruisigd werd. Maar er wordt gezegd dat Petrus verzocht om ondersteboven te worden gekruisigd, omdat hij zichzelf niet waardig achtte om op dezelfde manier als de Heiland te sterven. (Zie Joseph Fielding Smith, *Doctrines of Salvation*, samengesteld door Bruce R. McConkie, 3 delen [1954–1956], deel 3, 151–152.)

Nadat hij deze profetie gehoord had, vroeg Petrus wat er met de apostel Johannes zou gebeuren, die ook wel Johannes de geliefde genoemd wordt. Laat een cursist Johannes 21:22–23 voorlezen. Laat de klas meelezen en letten op het antwoord van de Heiland.

- Wat kwam Petrus over Johannes te weten?

Leg uit dat er met *blijft* in vers 22 bedoeld wordt dat hij op de aarde blijft. Johannes zou een gedaanteverandering ondergaan en tot de wederkomst van Jezus Christus op aarde blijven. Mensen die een gedaanteverandering ondergaan, ervaren geen pijn meer en ondergaan de dood pas bij hun opstanding tot de onsterfelijkheid. (Zie Gids bij de Schriften, 'Opgenomen mensen', scriptures.lds.org.)

- Waarop wilde Jezus volgens vers 22 dat Petrus zich concentreerde in plaats van zich zorgen te maken over wat er met Johannes zou gebeuren?

Laat een cursist Johannes 21:24–25 voorlezen. Laat de klas meelezen en letten op wat Johannes de lezer bij het beëindigen van zijn verslag wilde vertellen.

- Wat wilde Johannes bij het beëindigen van zijn verslag vertellen?

Zet de volgende vragen op het bord:

> *Welk verhaal, welke gebeurtenis of leerstelling uit de sterfelijke bediening van de Heiland in Mattheüs, Markus, Lukas en Johannes heeft de grootste uitwerking op jou gehad? Waarom?*

Laat de cursisten over deze vragen nadenken. U kunt zachtjes een lofzang zoals 'Kom, volg Mij na' (*Lofzangen*, nr. 82) afspelen en de cursisten hun Schriften, aantekenschrift en Schriftendagboek laten doornemen om zich de waarheden die ze geleerd hebben te herinneren. Vraag na verloop van tijd een paar cursisten naar voren te komen en hun antwoorden op de vragen aan de klas te vertellen.

U kunt tot slot getuigen van de waarheid van de verslagen van Jezus Christus' sterfelijke bediening en verzoening in Mattheüs, Markus, Lukas en Johannes.

THUISSEMINARIELES

Johannes 16–21 (Unit 16)

Lesmateriaal voor de thuisseminarieleerkracht

Samenvatting van dagelijkse thuisseminarielessen

De volgende samenvatting van de gebeurtenissen, leerstellingen en beginselen die de cursisten bij hun studie van Johannes 16–21 (unit 16) geleerd hebben, is niet bedoeld om als onderdeel van uw les te worden behandeld. Uw les richt zich op slechts enkele van deze leerstellingen en beginselen. Volg de ingevingen van de Heilige Geest terwijl u nadenkt over de behoeften van uw cursisten.

Dag 1 (Johannes 16)

Uit hetgeen waarin Jezus zijn apostelen na het laatste avondmaal onderwees, leerden de cursisten dat de Heilige Geest ons naar alle waarheid leidt en ons toekomstige dingen toont. De cursisten leerden ook dat de Heilige Geest waarheden en instructie van onze hemelse Vader en Jezus Christus openbaart. We kunnen goede moed en vrede hebben omdat Jezus Christus de wereld overwonnen heeft.

Dag 2 (Johannes 17)

Bij het bestuderen van het hogepriesterlijk gebed van Jezus Christus leerden de cursisten dat we om het eeuwige leven te ontvangen, onze hemelse Vader en zijn Zoon, Jezus Christus, moeten leren kennen. Ze kwamen ook te weten dat we als discipel van Jezus Christus in de wereld, maar niet van de wereld dienen te zijn. Toen de cursisten lazen dat Jezus bad dat zijn discipelen één met Hem en de Vader mochten zijn, leerden ze dat we, als we tot Jezus Christus komen en de zegeningen van zijn verzoening ontvangen, één kunnen worden met de Vader en de Zoon.

Dag 3 (Johannes 18–19)

Uit het zelfzuchtige voorbeeld van Pilatus leerden de cursisten dat we zondigen als we ons eigenbelang nastreven in de plaats van het goede te doen. Bij hun studie van Johannes' verslag van de kruisiging leerden ze dat we het voorbeeld van de Heiland kunnen volgen door ervoor te kiezen om anderen te helpen, zelfs als we zelf hulp nodig hebben.

Dag 4 (Johannes 20–21)

In deze les bestudeerden de cursisten Johannes' verslag van de opstanding van Jezus Christus. Ze leerden dat Jezus Christus met zijn opstanding de dood overwonnen heeft. Uit de ervaring van Thomas leerden ze dat we gezegend worden als we ervoor kiezen om in Jezus Christus te geloven, zelfs als we Hem niet kunnen zien.

Inleiding

De herrezen Heer verschijnt aan zijn discipelen terwijl die aan het vissen zijn. Jezus at met zijn discipelen en nodigde Petrus uit om zijn liefde voor de Heer te tonen door zijn schapen te weiden.

Lessuggesties

Johannes 21:1–17

De herrezen Heer verschijnt aan enkele discipelen aan de zee van Tiberias (het meer van Galilea)

Teken een groot hart op het bord.

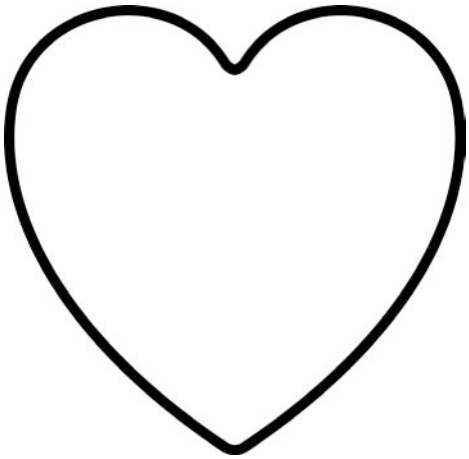

Laat enkele cursisten naar het bord komen en in het hart twee of drie van hun favoriete zaken schrijven. Leg uit dat het mensen, voorwerpen of activiteiten kunnen zijn.

Als de cursisten klaar zijn, kunt u ook enkele van uw favoriete zaken toevoegen.

Vat Johannes 21:1–2 samen met de uitleg dat nadat ze de herrezen Heer twee verschillende keren gezien hadden, Petrus en enkele andere discipelen bij het meer van Galilea (ook wel de zee van Tiberias genoemd) waren.

Laat een cursist Johannes 21:3 voorlezen. Laat de klas meelezen en vaststellen wat Petrus besloot te doen.

- Welke activiteit zou Petrus aan ons lijstje met favoriete zaken toevoegen? (Laat de cursisten antwoorden en schrijf *vissen* in het hart op het bord.)
- Hoelang visten Petrus en de andere apostelen? Hoeveel vissen vingen ze?

Vraag de cursisten hoe Petrus en de andere apostelen zich gevoeld zouden hebben nadat ze de hele nacht zonder resultaat gevist hadden.

Laat een cursist Johannes 21:4–6 voorlezen. Vraag de klas mee te lezen en vast te stellen wat er de volgende ochtend gebeurde.

- Wat gebeurde er nadat de discipelen de hele nacht zonder resultaat gevist hadden?

Vat Johannes 21:7–14 samen met de uitleg dat toen de discipelen het net vol vis aan boord probeerden te hijsen, Johannes verklaarde dat de man op de oever de Heer was. Petrus sprong enthousiast het water in en zwom naar land terwijl de anderen in hun schip volgden. Toen de discipelen aan land kwamen, bereidde Jezus een maaltijd voor hen.

Laat een cursist het volgende citaat van ouderling Jeffrey R. Holland van het Quorum der Twaalf Apostelen voorlezen:

'Na een vreugdevolle hereniging met de herrezen Jezus had Petrus een vraaggesprek met de Heiland dat ik beschouw als het cruciale keerpunt van de apostolische bediening in het algemeen en zeker voor Petrus persoonlijk, en dat deze geweldige rots van een man tot een leven van weergaloos dienstbetoon en apostolisch leiderschap aanzette. Kijkend naar hun gehavende scheepjes, hun rafelige netten en een verbluffende lading van 153 vissen, [sprak] Jezus [met] zijn senior apostel.' ('Het eerste grote gebod', *Liahona*, november 2012, 84.)

Laat een cursist Johannes 21:15–17 voorlezen. Vraag de klas mee te lezen en te letten op een vraag die Jezus meermaals aan Petrus stelde. Laat de cursisten hun bevindingen desgewenst markeren.

- Welke vraag stelde Jezus Petrus drie keer?
- Jezus vroeg 'Hebt u Mij meer lief dan dezen?' (vers 15). Wat zou Jezus met *dezen* bedoeld hebben? (Misschien bedoelde Jezus de hoop vissen of andere zaken die met het vissen te maken hebben. Zet de volgende vraag naast het hart op het bord: *Hebt u Mij meer lief dan dezen?*)
- Wat antwoordde Petrus?
- Hoe zou je je gevoeld hebben als je Petrus was en Jezus je drie keer vroeg of je Hem liefhad?

Laat een cursist het volgende citaat van ouderling Holland lezen om te verduidelijken waarom Jezus deze vraag stelde en Petrus drie keer liet antwoorden:

'Jezus antwoordde (en hier vul ik het Schriftuurlijke verslag weer zelf in), wellicht in deze trant: "Maar Petrus, waarom ben je dan hier? Waarom zijn we terug op deze zelfde oever, bij deze zelfde netten en voeren we deze zelfde conversatie? Was het toen en is het ook nu niet overduidelijk dat Ik vis kan krijgen wanneer Ik vis wil hebben? Wat Ik nodig heb, Petrus, zijn discipelen — en die heb Ik blijvend nodig. Ik heb iemand nodig om mijn schapen te weiden en mijn lammeren te redden. Ik heb iemand nodig om mijn evangelie te prediken en mijn geloof te verdedigen. Ik heb iemand nodig die Mij liefheeft, die Mij waarlijk liefheeft, en die liefheeft wat onze Vader in de hemel Mij heeft opgedragen. […] Dus, Petrus, voor de tweede en vermoedelijk de laatste keer vraag Ik je om dit alles achter te laten en om te gaan prediken en te getuigen, om trouw te arbeiden en te dienen, tot de dag waarop ze met jou zullen doen wat ze ook met Mij hebben gedaan."' ('Het eerste grote gebod', 84.)

- Welk beginsel halen we uit het gesprek van de Heer met Petrus? (Zet na de antwoorden van de cursisten dit beginsel op het bord: **Als we de Heiland en onze hemelse Vader boven alles liefhebben, zullen we hun schapen weiden.**)
- Wie zijn de schapen van onze hemelse Vader en Jezus Christus? Hoe weiden we die?

Om de cursisten te verduidelijken hoe we de schapen van onze hemelse Vader en Jezus Christus kunnen weiden, laat u een cursist het volgende citaat van ouderling Robert D. Hales van het Quorum der Twaalf Apostelen voorlezen:

'Dit is de oproep van Christus aan alle christenen in deze tijd: "Weid mijn lammeren. […] Hoed mijn schapen" — breng mijn evangelie aan jong en oud. Beur ze op, zegen ze, troost ze, bemoedig ze en bouw ze op, vooral hen die anders denken en geloven dan wij.' ('Een christelijker christen worden', *Liahona*, november 2012, 91.)

Laat drie cursisten beurtelings een van de volgende drie scenario's voorlezen om te verduidelijken hoe de cursisten het beginsel God liefhebben boven alles kunnen toepassen. Na elk scenario stelt u de bijbehorende vragen.

1. Een groep jongens nodigt een jongeman uit om samen te lunchen. Hij hoopt vriendschap met hen te sluiten. Tijdens hun gesprek begint een van de jongens een andere jongen uit te lachen.
2. Een jongevrouw vindt voetbal heel leuk. Ze speelt de hele week voetbal en heeft bijna geen tijd voor andere dingen zoals gezinsavond en persoonlijke Schriftstudie.
3. Een jongeman heeft het heel druk met huiswerk en andere naschoolse activiteiten. Hij kijkt de hele week uit naar vrijdagavond. Dan heeft hij eindelijk een beetje vrije tijd om met zijn vrienden door te brengen. Net voor hij een van hen die avond wil opbellen, belt zijn huisonderwijscollega hem op om te vragen of hij met hem mee kan gaan naar een gezin dat dringend hulp nodig heeft.

- Welke keuzes heeft deze persoon?
- Wat kan deze persoon doen om zijn of haar liefde voor de Heer te tonen? Hoe toont dat zijn of haar liefde voor de Heer?

Laat een cursist de volgende uitspraak van ouderling Holland voorlezen:

'Geliefde broeders en zusters, ik weet niet precies hoe we de dag des oordeels zullen beleven, maar ik kan me heel goed voorstellen dat God ons dan op een bepaald moment dezelfde vraag stelt die Christus aan Petrus stelde: "Had jij Mij lief?"' ('Het eerste grote gebod', 84.)

Getuig van het belang van onze hemelse Vader en Jezus Christus boven alles liefhebben en die liefde tonen door hun schapen te weiden.

Wijs de cursisten op de zaken in het hart op het bord en de vraag die ernaast staat: 'Hebt u Mij meer lief dan dezen?' Onderstreep het woord *dezen* en laat de cursisten de volgende vragen in hun aantekenschrift of Schriftendagboek beantwoorden:

- Als Jezus jou diezelfde vraag stelde, wat zou Hij dan met 'dezen' bedoelen?
- Hoe zou je zijn vraag beantwoorden?

Nodig tot slot van de evangeliën enkele cursisten uit om te vertellen wat ze in hun Schriftendagboek hebben opgeschreven voor de opdracht van dag 4 over het

verhaal, de gebeurtenis of leerstelling uit de sterfelijke bediening van de Heiland waardoor hun geloof is vergroot dat Jezus Christus de Zoon van God is.

Volgende unit (Handelingen 1–5)

Spoor de cursisten aan om bij hun studie van Handelingen 1–5 naar antwoorden op de volgende vragen te zoeken: wie zou de kerk leiden nadat de Heiland gestorven en opgestaan was? Hoe werden andere apostelen gekozen? Welk wonder vond er met Pinksteren plaats? Welke invloed had de Heilige Geest op dat wonder? Welk wonder verrichtte Petrus in de tempel en wat gebeurde er daardoor met Petrus? Wat gebeurde er met Ananias en Saffira omdat ze tegen hun priesterschapsleider gelogen hadden?

Inleiding tot de Handelingen van de apostelen

Waarom dit boek bestuderen?

Handelingen van de apostelen vormt de overgang tussen het verslag over het leven en de leringen van Jezus Christus in de vier evangeliën, en de geschriften en werken van zijn apostelen. Het boek Handelingen beschrijft hoe de Heiland zijn kerk verder leidde door inspiratie van de Heilige Geest voor hen die de priesterschapssleutels bezaten. De Heilige Geest openbaarde waarheid aan de apostelen, die dan de kerk leidden en onderrichtten. De apostelen verrichtten eveneens wonderen in de naam van Jezus Christus. Tijdens hun studie van dit boek zullen de cursisten leren hoe de Kerk van Jezus Christus zich begon te verbreiden van Jeruzalem 'tot het uiterste der aarde' (Handelingen 1:8). De studie van dit boek kan de cursisten eveneens helpen de wijsheid van hedendaagse profeten en apostelen te zien, en kan hen inspireren om stoutmoedig als getuige van Jezus Christus te staan.

Wie heeft dit boek geschreven?

Lukas heeft Handelingen van de apostelen geschreven als 'het tweede van een tweedelig werk. […] Het eerste deel staat bekend als het Evangelie naar Lukas.' (Gids bij de Schriften, 'Handelingen van de Apostelen', scriptures.lds.org; zie ook Lukas 1:1–4; Handelingen 1:1.)

Wanneer en waar is het geschreven?

Handelingen werd geschreven na het Evangelie van Lukas (zie Handelingen 1:1), dat waarschijnlijk in de tweede helft van de eerste eeuw n.C. is geschreven. We weten niet waar het is geschreven.

Voor wie is het geschreven en waarom?

Lukas richtte het boek Handelingen aan een man met de naam Theofilus (zie Handelingen 1:1).

Wat zijn enkele onderscheidende kenmerken van dit boek?

Het boek Handelingen geeft een verslag over de opkomst en de verspreiding van het christendom, te beginnen in Jeruzalem, de hoofdstad van de Joodse regio, en eindigend in Rome, de grote hoofdstad van het keizerrijk. De gebeurtenissen die in Handelingen worden beschreven, beslaan een periode van ongeveer dertig jaar (ca. 30–62 n.C.) en gaan voornamelijk over de bediening van Petrus (zie Handelingen 1–12) en Paulus (zie Handelingen 13–28). Zonder het boek Handelingen zou onze kennis over de vroege geschiedenis van de kerk beperkt zijn

tot het weinige dat in de nieuwtestamentische brieven staat vermeld. Bovendien biedt Handelingen een waardevolle historische achtergrond voor de brieven van Paulus.

Het bekeringsverhaal van Paulus (Handelingen 9) en zijn daaropvolgende zendingsreizen, het visioen van Petrus over het in de kerk aanvaarden van niet-Joden die zich voordien niet tot het Jodendom hadden bekeerd (Handelingen 10:9–16, 34–35) en de leerstellingen die in de vergadering in Jeruzalem werden onderwezen (Handelingen 15) waren essentieel voor de groei van de kerk in haar beginjaren.

In Lukas 24:49 droeg de Heiland de apostelen op dat zij niet aan hun taak mochten beginnen 'totdat u met kracht uit de hoogte bekleed zult worden'. Handelingen doet verslag van de begiftiging van deze kracht door de Heilige Geest en beschrijft de grote gevolgen ervan, te beginnen met de bekering van duizenden op de pinksterdag (zie Handelingen 2). In het boek Handelingen benadrukt Lukas hoe de Heilige Geest op mensen en kerkgemeenten inwerkt. De zinsnede 'totdat u met kracht uit de hoogte bekleed zult worden' betekende kennelijk eveneens dat de apostelen 'bepaalde kennis, machten en bijzondere zegeningen hebben ontvangen, die doorgaans alleen in de tempel van Heer worden gegeven.' (Bruce R. McConkie, *Doctrinal New Testament Commentary*, 3 delen [1965–1973], deel 1, 859.)

Overzicht

Handelingen 1–2 Na zijn opstanding onderwees de Heiland zijn discipelen veertig dagen lang, waarna Hij ten hemel is opgevaren. Matthias wordt onder inspiratie geroepen om de lege plek in het Quorum der Twaalf Apostelen in te nemen. De Heilige Geest wordt op de pinksterdag uitgestort. Petrus getuigt stoutmoedig van de herrezen Heiland, en ongeveer drieduizend mensen komen tot bekering.

Handelingen 3–8 Petrus en Johannes genezen een man die vanaf zijn geboorte verlamd was. Petrus en Johannes worden wegens hun prediking en genezing in de naam van Jezus Christus gearresteerd en worden uit de gevangenis bevrijd. De apostelen roepen zeven mannen om hen bij hun bediening te helpen. Stefanus, een van deze mannen, wordt voor de joodse raad gebracht en ter dood veroordeeld. Filippus predikt in Samaria.

Handelingen 9–12 Saulus bekeert zich en vat zijn prediking aan. In een visioen verneemt Petrus dat het evangelie aan de andere volken dient te worden gepredikt. Herodes Agrippa I laat de apostel Jakobus (de broer van Johannes) ter dood brengen en neemt Petrus gevangen.

Handelingen 13–15 Saulus en Barnabas worden als zendelingen geroepen. Ze stuiten op verzet van de Joden en worden door sommige andere volken aanvaard. Kerkleiders vergaderen in Jeruzalem en bepalen dat niet-joodse bekeerlingen niet besneden hoeven te worden (noch de wet van Mozes dienen te gehoorzamen) als zij tot de kerk toetreden. Paulus (de nieuwe naam van Saulus) vertrekt samen met Silas op zijn tweede zendingsreis.

Handelingen 16–20 Paulus en Silas versterken kerkgemeenten die voordien waren opgericht. Op de Areopagus in Athene verkondigt Paulus dat wij 'van Gods geslacht zijn' (Handelingen 17:29). Paulus beëindigt zijn tweede zending en

vertrekt op een derde zendingsreis door Klein-Azië. Paulus besluit naar Jeruzalem terug te keren.

Handelingen 21–28 Eenmaal terug in Jeruzalem wordt Paulus gearresteerd, maar hij blijft van Jezus Christus getuigen. De Heer verschijnt opnieuw aan Paulus. Veel Joden trachten Paulus te doden. In Caesarea wordt hij voor Felix, Festus en Agrippa gebracht. Onderweg naar Rome lijdt Paulus schipbreuk. Paulus wordt in Rome onder huisarrest geplaatst en blijft het evangelie verkondigen.

LES 81

Handelingen 1:1–8

Inleiding

Na zijn opstanding instrueert Jezus Christus zijn apostelen veertig dagen. Hij bereidt hen voor om tot aan de einden der aarde zijn getuigen te zijn.

Lessuggesties

Handelingen 1:1–8

Jezus instrueert zijn discipelen veertig dagen

Laat de cursisten zich voorstellen dat een vriend of vriendin van een ander geloof meer over de Kerk te weten wil komen en vraagt: 'Wie leidt jullie kerk?'

Laat de cursisten deze vraag in hun aantekenschrift of Schriftendagboek beantwoorden.

Laat de cursisten bij hun studie van Handelingen 1:1–8 letten op een waarheid die op deze vraag een antwoord geeft.

Laat de cursisten naar het boek Handelingen gaan en kijken wat de volledige titel is. Vraag de cursisten naar hun bevindingen.

- Wat denk je dat we in dit boek gaan leren, nu je de volledige titel hebt gelezen?

Leg uit dat het boek Handelingen een belangrijke overgang in het Nieuwe Testament betekent. In de boeken Mattheüs, Markus, Lukas en Johannes stond een verslag van de aardse bediening van de Heiland, zijn verzoening en opstanding. In het boek Handelingen wordt de bediening van de apostelen na de hemelvaart van de Heiland besproken.

Laat een cursist Handelingen 1:1–2 voorlezen. Laat de klas meelezen en bepalen aan wie dit boek is gericht.

- Aan wie is het boek Handelingen gericht?

Leg uit dat Lukas de auteur van het boek Handelingen is en dat het 'eerste boek' waarover in vers 1 sprake is, verwijst naar het boek Lukas, dat eveneens aan Theofilus was gericht. Lukas wou hiermee Theofilus helpen zijn eigen getuigenis van Jezus Christus te verkrijgen (zie Lukas 1:1–4).

Laat een cursist Handelingen 1:2–4 voorlezen. Laat de klas meelezen en bepalen hoelang Jezus Christus persoonlijk zijn apostelen diende na zijn opstanding. (Leg eventueel uit dat 'geleden had' in vers 3 verwijst naar het zoenoffer van de Heiland en 'onmiskenbare bewijzen' verwijst naar het onbetwistbare bewijs dat Jezus met betrekking tot zijn opstanding leverde.)

- Hoeveel tijd bracht Jezus Christus na zijn opstanding met zijn apostelen door?
- Wat leerde Jezus hen tijdens die veertig dagen? (Over de dingen die het koninkrijk Gods betreffen)

Begin een huis op het bord te tekenen. (U kunt ook een kleine maquette van een huis met blokken of klei maken.)

Als u halverwege bent, laat u een cursist naar het bord komen om de tekening af te maken. Geef de cursist duidelijke instructies zodat hij of zij de tekening kan vervolledigen. U kunt vragen om een dak, ramen en een tuin toe te voegen. Als u een tijdje samen hebt gewerkt, gaat u aan de andere kant van het lokaal staan om verdere instructies te geven. Als het huis klaar is, bedankt u de cursist en laat u hem of haar weer gaan zitten.

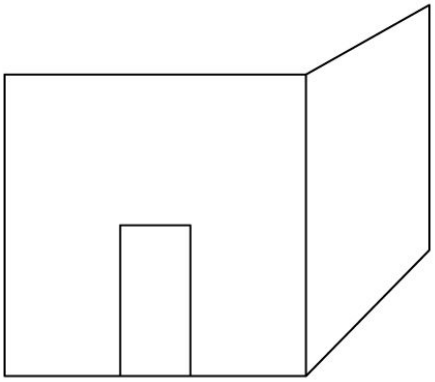

Laat de cursisten zich voorstellen dat de tekening van het huis het koninkrijk van God op aarde voorstelt, oftewel de Kerk van Jezus Christus.

- In welk opzicht lijkt de manier waarop we dit huis hebben getekend op hoe Jezus Christus gedurende zijn aardse bediening en na zijn opstanding zijn kerk heeft gevestigd? (De Heiland begon met de vestiging van zijn kerk tijdens zijn aardse bediening. Hij riep anderen om Hem hierbij te helpen en na zijn opstanding gaf Hij hen instructies, ook al was Hij niet meer lichamelijk aanwezig.)
- Hoe leidt Jezus Christus volgens vers 2 zijn kerk? (Zet de volgende waarheid in de woorden van de cursisten op het bord: **Jezus Christus leidt zijn kerk door zijn wil door de Heilige Geest aan zijn apostelen te openbaren.**)

Laat een cursist het volgende citaat van ouderling Jeffrey R. Holland van het Quorum der Twaalf Apostelen voorlezen:

'Vanaf het eerste vers [van het boek Handelingen] is gezegd dat de kerk *goddelijke* leiding zou houden, en geen menselijke. […] Een volledigere titel voor het boek Handelingen zou heel goed kunnen zijn: "De handelingen van de herrezen Christus door de werking van de Heilige Geest in het leven en de bediening van zijn geordende apostelen." […]

De leiding van de kerk werkt net zo. De Heiland is niet meer op dezelfde plek, maar de leiding van de kerk is precies hetzelfde.' ('Therefore, What?' [CES-congres over het Nieuwe Testament, 8 augustus 2000], 6, si.lds.org.)

- Waarom is het belangrijk dat we weten dat Jezus Christus vandaag zijn kerk door openbaring leidt?

Nodig de cursisten uit om na te denken over ervaringen die hun getuigenis dat Jezus Christus vandaag zijn kerk door openbaring leidt, hebben versterkt. Laat verscheidene cursisten over hun ervaringen vertellen. U kunt ook over een ervaring van uzelf vertellen.

Laat enkele cursisten beurtelings een vers voorlezen uit Handelingen 1:4–8. Laat de klas meelezen en nagaan wat Jezus zijn apostelen gebood.

- Wat gebood Jezus zijn apostelen volgens vers 4?
- Zoek in vers 5 wat de Heiland de apostelen beloofde als ze in Jeruzalem zouden blijven.
- Welke macht zou de Heilige Geest volgens vers 8 de apostelen geven?
- Wat kunnen we uit de leringen van de Heiland in vers 8 over de apostelen leren? (De strekking van de antwoorden van de cursisten dient de volgende waarheid te omvatten: **Apostelen zijn getuigen van Jezus Christus en getuigen wereldwijd van Hem**.)

Laat een cursist de volgende uitspraak van president Gordon B. Hinckley voorlezen om deze waarheid te verduidelijken:

'In deze tijd heeft de Heer vijftien bijzondere getuigen geroepen om tot de wereld van zijn goddelijkheid te getuigen. Zij hebben een unieke roeping, want het zijn apostelen van de Heer, door Hem gekozen en gemachtigd. Hun is geboden te getuigen dat Hij ook nu leeft, krachtens de macht en het gezag van het heilige ambt van apostel dat op hen is bevestigd.' ('Bijzondere getuigen van Christus, *Liahona*, april 2001, 5.)

Zet de volgende onvolledige zin op het bord: *De hedendaagse apostelen getuigen dat Jezus Christus …*

Geef indien mogelijk elke cursist een kopie van 'De levende Christus: het getuigenis van de apostelen' (*Liahona*, april 2000, 2–3). U kunt ook een exemplaar in kleinere stukken knippen en die uitdelen. Laat de cursisten (hun gedeelte van) de tekst doornemen en nagaan hoe ze de zin op het bord kunnen aanvullen. Als de cursisten klaar zijn met lezen, laat u een cursist naar voren komen. Vraag de cursisten naar hun bevindingen en laat de ene cursist alle antwoorden op het bord noteren.

DE LEVENDE CHRISTUS

HET GETUIGENIS VAN DE APOSTELEN

DE KERK VAN JEZUS CHRISTUS VAN DE HEILIGEN DER LAATSTE DAGEN

- Welke verklaring vinden jullie de belangrijkste?
- Hoe wordt jouw persoonlijk getuigenis van Jezus Christus door het getuigenis van hedendaagse apostelen beïnvloed?

Leg uit dat Handelingen 1:8 wel specifiek naar de rol van de apostelen als bijzondere getuigen van de Heiland verwijst, maar ons ook leert hoe wij wereldwijd getuigen van Jezus Christus kunnen zijn.

- Uitgaande van de belofte van de Heer aan de apostelen in Handelingen 1:8, hoe kunnen wij getuigen van Jezus Christus zijn? (De strekking van de antwoorden van de cursisten dient het volgende beginsel te omvatten: **Door de macht van de Heilige Geest kunnen wij getuigen van Jezus Christus worden**.)
- Hoe helpt de Heilige Geest ons om getuigen van de Heiland te worden?

Laat de cursisten nadenken of zij weleens de Heilige Geest hebben gevoeld toen anderen hun getuigenis van Jezus Christus gaven. Laat de cursisten na een paar minuten ervaringen uitwisselen. Herinner de cursisten eraan dat ze niet over ervaringen hoeven te praten die te heilig of te persoonlijk zijn.

- Wanneer heb jij gevoeld dat de Heilige Geest je hielp van Jezus Christus te getuigen?

Moedig de cursisten ertoe aan kansen te benutten om hun getuigenis met anderen te delen en erop te vertrouwen dat de Heilige Geest de waarheid van wat ze getuigen, zal bevestigen.

Handelingen – Openbaring

Overzicht van de tweede helft van het Nieuwe Testament

Leg uit dat Handelingen 1:8 niet alleen waarheden leert maar ook een overzicht van de tweede helft van het Nieuwe Testament geeft.

- Waar zouden de discipelen van de Heiland volgens Handelingen 1:8 van Hem getuigen?

Zet het volgende op het bord: *Handelingen 1–5 = Jeruzalem; Handelingen 6–9 = Judea en Samaria; Handelingen 10–28 = de einden der aarde* (zie Bible Dictionary, 'Acts of the Apostles').

Leg uit dat de discipelen van Jezus Christus begonnen te getuigen zoals hun was gevraagd. Eerst predikten de apostelen in Jeruzalem, vervolgens in Judea en Samaria, en daarna tot de einden der aarde.

Laat de cursisten de inhoudsopgave van de Bijbel opzoeken. Laat de cursisten nagaan welke boeken in het Nieuwe Testament na het boek Handelingen komen. Leg uit dat de boeken Romeinen tot en met Hebreeën brieven van de apostel Paulus bevatten. Het bekeringsverhaal en de bediening van Paulus komen aan bod in de lessen over Handelingen 9 en 13–28.

Laat de cursisten 1 Thessalonicenzen zoeken. Leg uit dat de Thessalonicenzen mensen waren die in de stad Thessalonica woonden. Laat de cursisten de stad Thessalonica opzoeken op Bijbelkaart nummer 13, 'De zendingsreizen van de apostel Paulus'. Leg uit dat veel brieven uit het Nieuwe Testament aan kerkgemeenten in verschillende steden zijn geadresseerd om hun specifieke noden aan te pakken. U kunt ook uitleggen dat deze brieven niet in chronologische volgorde staan. Men gaat ervan uit dat het boek 1 Thessalonicenzen de eerste brief is die Paulus schreef.

Laat de cursisten in de inhoudsopgave opzoeken welke andere boeken bestaan uit brieven aan gemeenten van heiligen.

Leg uit dat Paulus niet alleen brieven schreef naar kerkgemeenten, maar ook naar personen zoals Timotheüs, Titus en Filemon.

Laat de cursisten in de inhoudsopgave opzoeken welke boeken na Hebreeën komen.

Leg uit dat behalve Paulus ook andere apostelen en kerkleiders naar de leden van de kerk schreven. Sommige van deze brieven zijn bewaard en staan in de boeken Jakobus tot en met Judas. Het boek Openbaring bevat een visioen van de apostel Johannes.

Moedig de cursisten aan om het cursusmateriaal te lezen.

Moedig de cursisten aan om het hele Nieuwe Testament te lezen. Ouderling David A. Bednar van het Quorum der Twaalf Apostelen heeft gezegd: 'Als wij een standaardwerk van het begin tot het einde lezen, […] maken we kennis met belangrijke verhalen, evangelieleringen en tijdloze beginselen, en leren we meer over de hoofdpersonages […], het verloop, de chronologie en de context van gebeurtenissen en leringen.' ('A Reservoir of Living Water' [Haardvuuravond van de kerkelijke onderwijsinstellingen voor jongvolwassenen, 4 februari 2007], 2, lds.org/broadcasts.)

Moedig de cursisten aan de tweede helft van het Nieuwe Testament zelfstandig te lezen. Moedig hen aan de leringen van de apostelen uit het Nieuwe Testament onder gebed te bestuderen zodat de Heilige Geest hen kan verlichten en meer begrip kan geven.

LES 82

Handelingen 1:9–26

Inleiding

Als Hij zijn discipelen veertig dagen lang heeft onderwezen, vaart Jezus Christus ten hemel op. De apostelen en anderen verenigen zich in bidden en smeken. Door inspiratie wordt Matthias geroepen om, na het verraad en de dood van Judas Iskariot, de lege plek in het Quorum der Twaalf Apostelen in te nemen.

Lessuggesties

Een liefdevolle, respectvolle en doelgerichte leeromgeving creëren

Probeer voortdurend een liefdevolle, respectvolle en doelgerichte leeromgeving te creëren. Zorg ervoor dat de cursisten zich bij elkaar op hun gemak voelen door iets te weten te komen over elkaars interesses, talenten, moeilijkheden en vaardigheden. Om zo'n sfeer te creëren, kunt u de cursisten over ervaringen en inzichten uit hun persoonlijke Schriftstudie laten vertellen.

Handelingen 1:9–12

De Heiland vaart op naar de hemel

Zet de volgende vraag op het bord: *Waar of niet waar?*

Lees de volgende uitspraken over de wederkomst van Jezus Christus voor. Laat de cursisten aangeven of deze uitspraken waar zijn of niet. (*Noot:* De cursisten hoeven nu nog niet het antwoord op de vragen te kennen of veel tijd aan de bespreking van hun antwoorden te besteden.)

1. Jezus Christus zal in de laatste dagen op aarde terugkeren.
2. Bij zijn wederkomst zal Jezus Christus alleen aan rechtschapen mensen verschijnen.
3. Omdat Jezus Christus bij zijn wederkomst vermomd zal zijn, zullen de meeste mensen niet beseffen dat Hij weer op aarde is.

U kunt kort de antwoorden bespreken: (1) Waar (zie Mozes 7:60); (2) Niet waar (zie Mattheüs naar Joseph Smith, 1:26; LV 101:23); (3) Niet waar (zie LV 49:22–23).

Leg uit dat Jezus Christus tijdens zijn aardse bediening heeft geprofeteerd dat sommige mensen in de laatste dagen valse leerstellingen over zijn wederkomst zouden verspreiden (zie Mattheüs naar Joseph Smith, 1:22–25).

- Hoe kunnen wij te weten komen of een bepaalde leerstelling over de wederkomst van Jezus Christus waar is of niet? (Als wij de woorden van de Heiland en van zijn profeten gehoorzamen, zullen wij niet worden misleid [zie Mattheüs naar Joseph Smith, 1:37].)

Laat de cursisten bij hun studie van Handelingen 1 zoeken naar een belangrijke waarheid aangaande de wederkomst van Jezus Christus.

Herinner de cursisten eraan dat de Heiland zijn discipelen na zijn opstanding veertig dagen lang onderwees (zie Handelingen 1:3). Laat de plaat Jezus' hemelvaart zien (*Evangelieplatenboek* [2009], nummer 62; zie ook LDS.org).

Laat een cursist Handelingen 1:9–12 voorlezen. Laat de klas meelezen en nagaan wat er gebeurde nadat de Heiland zijn apostelen had onderwezen.

- Wat gebeurde er nadat de Heiland zijn apostelen had onderwezen?
- Als je de hemelvaart van de Heiland had gezien, wat denk je dat je dan gedacht en gevoeld zou hebben?

Leg uit dat een wolk in het oude Israël soms diende als een zichtbare voorstelling van de aanwezigheid en heerlijkheid van God (zie Exodus 40:34). De wolk in Handelingen 1:9 was een wolk van heerlijkheid (zie Bible Dictionary in de kerkuitgave van de King James-bijbel 'Cloud') en de twee mannen in vers 10 waren engelen.

- Wat zeiden de engelen tegen de apostelen?
- Wat betekent het volgens jou dat Jezus zal terugkomen 'op dezelfde wijze' (Handelingen 1:11) als Hij ten hemel is gegaan? (Zet na de antwoorden van de cursisten de volgende waarheid op het bord: **Bij zijn wederkomst zal de Heiland in heerlijkheid uit de hemel neerdalen.**)

Wijs erop dat de hemelvaart van de Heiland op de Olijfberg plaatsvond (zie vers 12). Leg uit dat de Heiland bij zijn wederkomst onder andere zal verschijnen terwijl Hij op de Olijfberg neerdaalt (zie Zacharia 14:4; LV 45:47–53; LV 133:19–20). Dit zal gebeuren vóór zijn grote en glorierijke verschijning aan de wereld (zie Jesaja 40:5).

- Hoe kan kennis van de manier waarop de Heiland zal terugkeren ons helpen zodat wij in afwachting van de wederkomst niet worden misleid?

Handelingen 1:13–26

Matthias wordt gekozen om de lege plek in het Quorum der Twaalf Apostelen in te nemen

Leg uit dat de apostelen naar Jeruzalem terugkeerden en met enkele getrouwe mannen en vrouwen, onder wie Maria, de moeder van Jezus, in gebed en aanbidding bijeenkwamen. Laat de cursisten Handelingen 1:13 in stilte lezen en tellen hoeveel apostelen er worden vermeld. Vraag de cursisten naar hun bevindingen.

- Waarom waren er op dat moment slechts elf apostelen? (Judas Iskariot had Jezus Christus verraden en zich daarna het leven benomen [zie Mattheüs 27:3–5].)

Vat Handelingen 1:15–20 samen: Petrus stond op voor een menigte van honderdtwintig discipelen en beschreef de dood van Judas Iskariot. Omdat Judas een van de twaalf apostelen was, kwamen de discipelen samen om een nieuwe apostel te kiezen.

Laat de cursisten beschrijven op welke manier een leider wordt gekozen als het gaat om: een aanvoerder van een sportploeg, een plaatselijke overheidsfunctionaris, een koning of koningin, een voorzitter van een bedrijf.

- Aan welke voorwaarden moet iemand zoal voldoen om deze leidinggevende functies te kunnen vervullen?

Laat een afbeelding of afbeeldingen zien van het huidige Eerste Presidium en het Quorum der Twaalf Apostelen, en getuig dat deze mannen apostelen van Jezus Christus zijn. Laat de cursisten overwegen hoe een apostel van Jezus Christus wordt gekozen en aan welke voorwaarden iemand moet voldoen om als apostel te kunnen dienen.

Verdeel de klas in groepjes van twee. Laat de cursisten Handelingen 1:21–26 aan hun partner voorlezen en nagaan hoe na de dood van Judas Iskariot een nieuwe apostel werd gekozen.

- Wat betekent 'zij wierpen hun loten' (vers 26)?

U kunt uitleggen dat loten vroeger een getrouwe manier was om beslissingen te nemen waarbij erop werd vertrouwd dat God het resultaat bepaalde (zie Handelingen 1:26; zie ook Spreuken 16:33). 'Als zij hun loten wierpen, koos de Heer het resultaat. Het is echter aannemelijk dat "zij hun stem uitbrachten", vermoedelijk als "steunverlenende stem" om degene die door God was gekozen om in het heilig apostelschap te dienen, te ondersteunen.' (Bruce R. McConkie, *Doctrinal New Testament Commentary*, 3 delen [1965–1973], deel 2, 32.)

- Aan welke voorwaarden moest de nieuwe apostel volgens de woorden van Petrus in verzen 21–22 voldoen? (Hij moest een volgeling van Jezus Christus zijn die eveneens getuige van zijn bediening en opstanding was geweest.)
- Wat valt je op aan het gebed van de apostelen in verzen 24–25?
- Welke waarheid kunnen we uit vers 24 leren over de manier waarop een apostel van Jezus Christus wordt geroepen? (De strekking van de antwoorden van de cursisten dient de volgende waarheid te omvatten: **Apostelen van Jezus Christus worden van God geroepen door openbaring**. Zet deze waarheid op het bord en moedig de cursisten aan ze in hun Schriften bij vers 24 over te nemen.)
- Waarom denk je dat het belangrijk is dat een apostel van God door openbaring wordt geroepen en niet verkozen zoals andere wereldlijke leiders?

Om te illustreren hoe hedendaagse apostelen door openbaring van God worden geroepen, laat u een cursist het volgende verhaal uit het leven van president Heber J. Grant voorlezen:

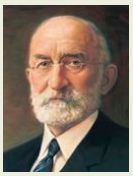

'President [Heber J.] Grant [heeft] als president van de kerk openbaringen ontvangen om de kerk als geheel te leiden. Een van die openbaringen kreeg hij vlak nadat hij was aangesteld als president van de kerk, toen hij van de Heer wilde weten wie er als nieuw lid van het Quorum der Twaalf Apostelen moest worden geroepen. Toen hij over die verantwoordelijkheid nadacht, gingen zijn gedachten terug naar zijn levenslange vriendschap met Richard W. Young, een trouw lid van de kerk en een groot leider. President Grant besprak deze mogelijkheid met zijn raadgevers, die zijn beslissing steunden. Toen hij zich er uiteindelijk goed over voelde, nam hij de naam van zijn vriend op een stukje papier mee naar de wekelijkse bijeenkomst met het Eerste Presidium en het Quorum der Twaalf Apostelen in de tempel. Toen hij echter de naam aan de broeders wilde voorstellen, was hij daar niet toe in staat. In plaats van de naam van Richard W. Young, stelde hij de naam voor van Melvin J. Ballard, een man die hij nauwelijks kende. President Grant heeft later verteld wat voor invloed deze ervaring op hem heeft gehad:

"Ik voelde de inspiratie van de levende God, die me in mijn werk leidde. Vanaf het moment dat ik een bijna volkomen vreemdeling koos om apostel te worden, in plaats van mijn dierbare vriend, weet ik zo zeker als dat ik leef dat ik recht heb op het licht, de inspiratie en de leiding van God in het besturen van zijn werk hier op aarde".' (*Leringen van kerkpresidenten: Heber J. Grant* [2002], 189–190.)

- In welk opzicht is dit verhaal over de roeping van een hedendaagse apostel een voorbeeld van de waarheid in Handelingen 1:24?
- Hoe toont de roeping van een apostel dat de Heiland nog steeds zijn kerk leidt? (U kunt de cursisten herinneren aan de waarheid die ze leerden uit Handelingen 1:2, namelijk dat Jezus Christus zijn kerk leidt door zijn wil aan zijn apostelen te openbaren door de Heilige Geest.)

Vestig de aandacht op afbeelding(en) van de levende apostelen. U kunt even de tijd nemen om hun namen met de cursisten te overlopen.

Zet de volgende vragen op het bord:

Welke ervaringen hebben je ervan overtuigd dat de levende apostelen door God zijn geroepen?

Waarom denk je dat het belangrijk is om een getuigenis te hebben dat de levende apostelen door God zijn geroepen?

Laat de cursisten een van de vragen in hun aantekenschrift of Schriftendagboek beantwoorden. Nodig enkele cursisten uit om hun antwoorden aan de klas te vertellen.

Geef tot slot uw getuigenis van de waarheden die in Handelingen 1:9–26 aan bod kwamen.

Kerntekstenbeheersing

Om de cursisten te helpen de eerste tien kernteksten in te studeren, zet u de volgende tekstverwijzingen en bijbehorende kernwoorden op het bord (u kunt de cursisten ook een kopie van de tabel bezorgen):

Mattheüs 5:14–16	*Laat uw zo licht schijnen.*	*Lukas 24:36–39*	*Een herrezen lichaam bestaat uit vlees en beenderen.*
Mattheüs 11:28–30	*Kom naar Mij toe.*	*Johannes 3:5*	*Geboren uit water en Geest*
Mattheüs 16:15–19	*De sleutels van het koninkrijk*	*Johannes 14:6*	*De weg, de waarheid en het leven*
Mattheüs 22:36–39	*Heb de Heer lief; heb je naaste lief.*	*Johannes 14:15*	*Indien u Mij liefhebt, zo bewaart Mijn geboden.*
Mattheüs 28:19–20	*In alle landen prediken en dopen.*	*Johannes 17:3*	*Het eeuwige leven houdt in dat wij God en Jezus Christus kennen.*

Verdeel de klas in groepjes van twee. Laat de cursisten de kernteksten op het bord met hun partner instuderen. U kunt voorstellen dat de ene cursist de kernwoorden van een kernteksten voorleest en dat de andere de juiste tekstverwijzing opnoemt. Laat de cursisten dit om de beurt doen tot ze de tien teksten hebben ingestudeerd.

Als er genoeg tijd over is, kunt u de kennis van de cursisten toetsen. Geef elke cursist een blaadje waarop de kernwoorden van de kernteksten staan, gevolgd door een lege regel. Laat de cursisten de tekstverwijzingen op de lege regel noteren. Na verloop van tijd bespreekt u de juiste antwoorden.

LES 83

Handelingen 2

Inleiding

Op de pinksterdag worden de discipelen vervuld met de Heilige Geest en bij hun prediking van het evangelie met de gave van talen gezegend. Petrus verkondigt dat Jezus 'Heer en Christus' is (Handelingen 2:36) en nodigt het volk uit zich te bekeren, zich te laten dopen en de gave van de Heilige Geest te ontvangen. Die dag bekeren ongeveer drieduizend mensen zich en laten zich dopen, waarna ze volharden in hun getrouwheid aan de Kerk.

Lessuggesties

Handelingen 2:1–13

Op de pinksterdag worden de discipelen van Jezus Christus met de Heilige Geest vervuld

Laat de cursisten nadenken over de laatste gelegenheid die ze hadden om in de kerk een toespraak of een les te geven, of het evangelie met iemand te delen.

- Welke uitdagingen kom je zoal tegen als je tegen anderen over het evangelie van Jezus Christus spreekt, onderwijst of getuigt?

Laat de cursisten bij hun studie van Handelingen 2:1–13 letten op een waarheid die hen zal helpen als ze zich bezorgd of bang voelen als ze anderen over het herstelde evangelie vertellen of erover getuigen.

Leg uit dat veel Joden uit verschillende landen tijdens de week na de hemelvaart van de Heiland naar Jeruzalem kwamen om aan het pinksterfeest deel te nemen, om in de tempel te aanbidden en de Heer te danken. Dit feest viel vijftig dagen na het paasfeest en men vierde de eerste oogst van het seizoen (zie Gids bij de Schriften, 'Pinksteren', scriptures.lds.org).

Laat een cursist Handelingen 2:1–3 voorlezen. Laat de klas meelezen en letten op de ervaring die de discipelen van Jezus Christus op de pinksterdag meemaakten.

- Welke ervaring hadden de discipelen op de pinksterdag? (De Heilige Geest werd over hen uitgestort.)
- Hoe wordt deze uitstorting van de Heilige Geest beschreven?

Leg uit dat de zinsnede 'tongen als van vuur' (vers 3) verwijst naar tongen waarvan de vorm lijkt op een vlam. In vroegere tijden stond vuur vaak symbool voor goddelijke aanwezigheid of invloed. Dat was een teken dat de discipelen de Heilige Geest, die de Heiland hen had beloofd, hadden ontvangen.

Laat een cursist Handelingen 2:4–8 voorlezen. Laat de klas meelezen en nagaan wat er gebeurde zodra de discipelen met de Heilige Geest waren vervuld.

- Wat gebeurde er volgens vers 4 zodra de discipelen met de Heilige Geest waren vervuld? (Ze konden in vreemde talen spreken 'zoals de Geest hun gaf uit te spreken'.)
- Waarom verbaasden de Joden uit de verschillende landen zich over wat ze hoorden?

Laat de cursisten Handelingen 2:9–11 doornemen en tellen hoeveel verschillende groepen mensen of nationaliteiten hoorden dat de discipelen door de macht van de Heilige Geest in tongen spraken. Vraag ze naar hun bevindingen. U kunt eventueel deze kaart tonen om de cursisten te laten zien waar deze Joden vandaan kwamen.

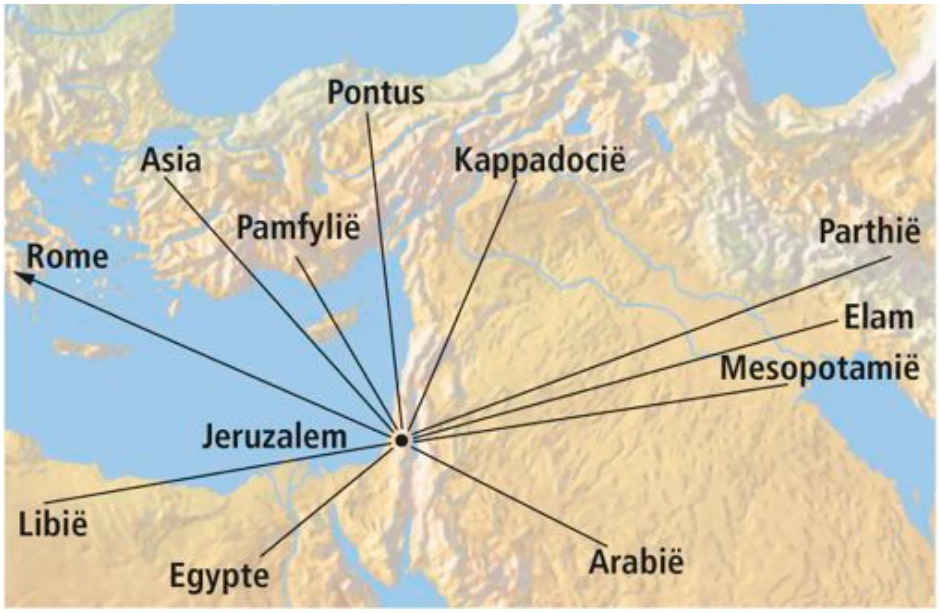

Leg uit dat volgens vers 11 elk van deze groepen in zijn eigen taal over ‘de grote werken van God’ hoorde spreken door de discipelen. Leg eventueel uit dat proselieten niet-Joden waren die zich bij het Joodse geloof hadden aangesloten.

- Hoe kan deze ervaring van de discipelen op pinksterdag ons tot voorbeeld strekken als wij anderen onderwijzen en tot hen getuigen? (Zet na de antwoorden van de cursisten het volgende beginsel op het bord: **Als wij met de Heilige Geest zijn vervuld, zal Hij ons helpen als wij anderen onderwijzen en tot hen getuigen**.)

Om de cursisten dit beginsel te helpen begrijpen, neemt u twee lege bekertjes, een kan water en een dienblad mee naar de klas. Zet de bekertjes op het dienblad zodat het overtollige water door het dienblad wordt opgevangen. Leg op het ene bekertje een vel papier of een deksel zodat er geen water in kan, en leg een voorwerp (bijvoorbeeld een steen) in het andere bekertje zodat er haast geen water meer bij kan. Laat een cursist beide bekertjes vullen met het water uit de kan.

- Als de bekertjes ons voorstellen en het water symboliseert de Heilige Geest, waarvoor staan dan het vel papier (of het deksel) en de steen? Welk gedrag kan voorkomen dat wij met de Heilige Geest worden vervuld?
- Hoe kunnen wij met de Heilige Geest worden vervuld zodat Hij ons kan helpen als wij anderen onderwijzen en tot hen getuigen?
- Hoe heeft de Heilige Geest jou geholpen toen je het evangelie onderwees of je getuigenis met anderen deelde?

Getuig van het beginsel dat op het bord staat en nodig de cursisten uit om dit beginsel toe te passen door het gezelschap van de Heilige Geest te zoeken zodat ze anderen kunnen onderwijzen en tot hen getuigen.

Vat Handelingen 2:12–13 samen: sommige Joden waren verbaasd over wat ze hoorden, terwijl anderen de discipelen bespotten en hen ervan beschuldigden dat ze te veel wijn hadden gedronken.

Handelingen 2:14–47

Petrus getuigt van Jezus Christus en vertelt hoe we het heil kunnen verkrijgen

Laat een cursist Handelingen 2:14 voorlezen en laat de klas nagaan wie de menigte begon te onderwijzen. Vraag de cursisten naar hun bevindingen.

Laat de cursisten zichzelf in de situatie van Petrus voorstellen toen hij voor de menigte stond.

- Als jij in Petrus' schoenen stond, welke evangeliewaarheden zou je dan onderwezen en ervan getuigd hebben? Waarom?

Vat Handelingen 2:15–35 samen: Petrus verklaarde dat de gave van talen en andere openbaringen van de Geest een vervulling en uitlegging van de profetie van Joël waren (zie Joël 2:28–32). Vervolgens onderwees Petrus het volk en getuigde tot hen met de woorden en psalmen van koning David.

Zet de volgende tekstverwijzingen en vragen op het bord:

> *Handelingen 2:22–24; 29–33; 36*
>
> *Van welke belangrijke waarheden leerde en getuigde Petrus?*
>
> *Wat valt je op aan het getuigenis van Petrus tot de Joden?*

Handelingen 2:36–38 is een kerntekst. Als de cursisten de kernteksten bestuderen, zullen ze de basisleerstellingen beter begrijpen en anderen er beter in kunnen onderwijzen. U kunt de cursisten in overweging geven de kernteksten op zodanige wijze te markeren dat ze die makkelijk kunnen terugvinden. Verwijs naar het lesidee aan het eind van de les om de cursisten zich deze tekst eigen te laten maken.

Verdeel de klas in groepjes van twee. Laat elk groepje de tekstverwijzingen op het bord bestuderen en hun antwoorden op de bijbehorende vragen bespreken. Vraag enkele cursisten na verloop van tijd hun antwoorden aan de klas te vertellen.

Laat een afbeelding zien waarop Petrus de Heiland loochent (bijvoorbeeld Peter's Denial van Carl Heinrich Bloch, beschikbaar op LDS.org). Laat een cursist samenvatten wat Petrus zei en deed toen men hem op de avond van de arrestatie van de Heiland vroeg of hij Jezus kende (zie Lukas 22:54–62).

- Hoe verschillen de woorden en daden van Petrus op de pinksterdag van zijn gedrag op de avond van de arrestatie van de Heiland?
- Waardoor was die verandering in Petrus beïnvloed, denk je?

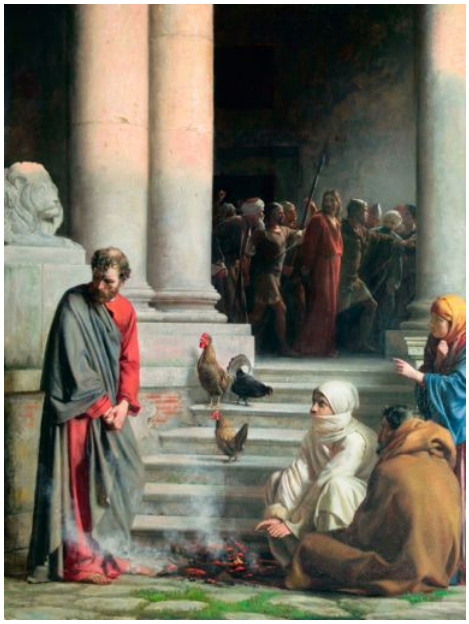

Peter's Denial, Carl Heinrich Bloch Met dank aan het Nationaal Historisch Museum in Kasteel Frederiksborg te Hillerød (Denemarken). Kopiëren niet toegestaan.

Laat een cursist Handelingen 2:37 voorlezen. Laat de klas meelezen en nagaan wat de woorden van Petrus met de menigte deden.

- Wat deden de woorden van Petrus met de menigte?

U kunt de cursisten in overweging geven om de zinsnede 'diep in het hart geraakt' te markeren. Leg uit dat de Heilige Geest de mensen diep in het hart raakte toen ze het getuigenis van Petrus hoorden. Het woord *geraakt* betekent hier 'totaal doordrongen' en doet vermoeden dat het volk berouw voelde omdat de Joden als volk en als natie hun Heer, Jezus Christus, hadden gekruisigd. Petrus bedoelde niet dat de groep Joden van verschillende nationaliteiten die hij op de pinksterdag onderwees, voor de kruisiging van Jezus Christus verantwoordelijk was.

- Welke vraag stelde het volk volgens vers 37?
- Wat zegt deze vraag over wat er in het hart van de mensen omging? (Het volk begon een verandering van hart te ondergaan.)

Laat een cursist Handelingen 2:38–41 voorlezen. Laat de klas meelezen en nagaan wat Petrus het volk opdroeg. Leg uit dat *verkeerd* hier hetzelfde betekent als opstandig, ontaard, scheefgegroeid.

- Wat droeg Petrus het volk op?
- Hoe reageerde het volk volgens vers 41 op de leringen van Petrus en zijn uitnodiging om zich te bekeren en zich te laten dopen?

Zet de volgende onvolledige zin op het bord: *Als wij door de macht van de Heilige Geest het woord van God ontvangen, …*

Laat enkele cursisten beurtelings een vers uit Handelingen 2:42–47 voorlezen. Laat de klas meelezen en nagaan wat de nieuwe bekeerlingen van de kerk deden nadat zij door de macht van de Heilige Geest de waarheid hadden ontvangen en waren gedoopt. Leg uit dat de zinsnede 'het breken van het brood' (vers 42) verwijst naar hun deelname aan de verordening van het avondmaal en 'hadden alle dingen gemeenschappelijk' (vers 44) verwijst naar de eenheid onder de heiligen en het naleven van de wet van toewijding.

- Welke daden laten volgens deze verzen zien dat degenen die zich hadden laten dopen, ook werkelijk bekeerd waren (zie ook 3 Nephi 26:17–21)? (Laat een cursist de antwoorden op het bord zetten.)

Herinner de cursisten eraan dat de Joden Jezus niet als hun Heiland hadden aanvaard en zijn leringen niet hadden gevolgd, tot ze de woorden van Petrus hoorden en ernaar gingen handelen. Laat de cursisten overwegen wat deze verandering had teweeggebracht.

- Welk beginsel kunnen wij uit Handelingen 2:37–47 leren over wat er kan gebeuren als wij door de macht van de Heilige Geest het woord van God ontvangen? (Gebruik de antwoorden van de cursisten zodat de volgende leerstelling bekomen wordt: **Als wij door de macht van de Heilige Geest het woord van God ontvangen, dan zullen wij een verandering van hart ondergaan en tot Jezus Christus worden bekeerd.**)
- Wat kunnen wij doen om door de macht van de Heilige Geest het woord van God te ontvangen?

Laat de cursisten op het bord de lijst daden van degenen die waren gedoopt en bekeerd, bekijken.

- Hoe heeft de Geest jou, toen je ernaar streefde de waarheden van het evangelie te leren kennen en ernaar te handelen, geholpen om een verandering van hart te ondergaan en tot Jezus Christus te worden bekeerd? (U kunt ook iets uit eigen ervaring vertellen.)

Laat de cursisten zich afvragen wat ze kunnen doen om door de macht van de Heilige Geest de woorden en leringen van God beter te ontvangen. Moedig hen aan naar de indrukken die ze krijgen te handelen.

Kerntekstenbeheersing — Handelingen 2:36–38

Laat de cursisten Handelingen 2:36–38 met het vierde geloofsartikel vergelijken. Laat de cursisten in Handelingen 2:36–38 zoeken naar woorden die de eerste beginselen en verordeningen van het evangelie illustreren of onderwijzen. Verdeel de klas in groepjes van twee en laat elk groepje bespreken hoe deze beginselen en verordeningen ons helpen de volledige zegeningen van de verzoening van de Heiland te ontvangen. Vraag na enige tijd:

- Welke zegening zou het volk volgens Petrus ontvangen als het zich bekeerde en zich liet dopen?
- Uitgaande van wat je weet over Handelingen 2:38, wat dienen wij te doen om ons voor te bereiden op het ontvangen van de gave van de Heilige Geest? (De strekking van de antwoorden van de cursisten dient de volgende leerstelling te omvatten: **Als wij geloof in Jezus Christus hebben, ons bekeren en ons laten dopen, zijn wij voorbereid op het ontvangen van de gave van de Heilige Geest**. Zet die waarheid op het bord.)
- Hoe kunnen geloof, bekering en doop iemand voorbereiden op het ontvangen van de gave van de Heilige Geest?

LES 84

Handelingen 3

Inleiding

Bij de tempelpoort geneest Petrus in het gezelschap van Johannes een man die vanaf zijn geboorte verlamd was. Daarna onderwijst Petrus de mensen die deze genezing hebben gezien. Hij getuigt van Jezus Christus, nodigt hen uit zich te bekeren en profeteert over de herstelling van het evangelie in de laatste dagen.

Lessuggesties

Handelingen 3:1–11

Petrus en Johannes genezen een man die vanaf zijn geboorte verlamd was

Vraag de cursisten of ze weleens om iets gevraagd hebben (als verjaardags- of kerstcadeau) maar iets anders hebben gekregen. Laat enkele cursisten over hun ervaringen vertellen en uitleggen hoe ze zich voelden toen ze niet kregen wat ze wilden.

- In welk opzicht lijken deze ervaringen op het vragen om zegeningen in een gebed aan onze hemelse Vader? (Soms beantwoordt onze hemelse Vader onze gebeden niet op de manier die wij verwachten of geeft Hij ons niet de zegeningen waar we om vragen.)

Laat de cursisten nadenken over ervaringen waarbij ze van hun hemelse Vader niet het verwachte antwoord of de verwachte zegening hebben ontvangen.

Laat de cursisten bij hun studie van Handelingen 3 zoeken naar een beginsel dat hen kan helpen als ze van de Heer niet de verwachte antwoorden of zegeningen ontvangen.

Laat een cursist Handelingen 3:1–3 voorlezen. Laat de klas meelezen en nagaan wie Petrus en Johannes aan de tempelpoort tegenkwamen.

- Wie kwamen Petrus en Johannes aan de tempelpoort tegen?
- Wat betekent het dat deze man 'vroeg […] of hij een liefdegave mocht ontvangen' (vers 3)? (Leg eventueel uit dat een *liefdegave* iets is wat men aan de armen geeft.)

Wijs erop dat de man volgens Handelingen 4:22 ouder was dan veertig jaar.

- Hoe denk je dat de benen van de verlamde man eraan toe waren, als je bedenkt dat hij veertig jaar lang niet had kunnen lopen?

Laat de cursisten zich voorstellen hoe ze zich zouden voelen als zij in het geval van de verlamde man waren.

- Hoe reageren mensen doorgaans op iemand zoals de verlamde man?

Laat een cursist Handelingen 3:4–7 voorlezen. Laat de klas meelezen en nagaan wat Petrus voor deze man heeft gedaan.

- Wat heeft Petrus voor deze man gedaan?

- Wat valt je op aan de woorden en daden van Petrus?

Laat een cursist Handelingen 3:8 voorlezen en laat de klas letten op wat de man deed nadat Petrus hem oprichtte (vers 7).

- Wat deed de man nadat Petrus hem oprichtte?
- In welk opzicht ontving deze man een grotere zegen dan de liefdegave waar hij oorspronkelijk om had gevraagd?

Moedig de cursisten aan opnieuw na te denken over de ervaring waarbij ze van hun hemelse Vader niet het verwachte antwoord of de verwachte zegening hebben ontvangen.

- Welke waarheid kunnen wij uit Handelingen 3:1–8 leren die ons kan helpen als wij van de Heer niet de verwachte antwoorden of zegeningen ontvangen? (De strekking van de woorden van de cursisten dient de volgende waarheid te omvatten: **Ook al verhoort onze hemelse Vader onze gebeden niet zoals wij willen of verwachten, zijn antwoorden zijn voor ons eigen bestwil.** Zet deze waarheid op het bord en moedig de cursisten aan ze in hun Schriften bij vers 6 over te nemen.)

De cursisten hun eigen woorden laten gebruiken

Als cursisten de leerstellingen en beginselen die ze in de Schriften aantreffen verwoorden, geef ze dan niet de indruk dat hun antwoorden fout zijn als ze andere woorden gebruiken dan die in dit lesboek staan. Wanneer het antwoord van een cursist echter in leerstellig opzicht onjuist is, is het uw taak om hem of haar daar vriendelijk op te wijzen. Daardoor zorgt u voor een belangrijke leerervaring terwijl u een sfeer van liefde en vertrouwen weet te behouden.

- Hoe beantwoordt onze hemelse Vader onze gebeden anders dan wij willen of verwachten? (Hij kan ons bijvoorbeeld meer sterkte geven om een beproeving te doorstaan in plaats van ze weg te nemen, of Hij kan ons de wijsheid geven zodat wij een probleem kunnen oplossen in plaats van het voor ons op te lossen.)

Leg uit dat in het verhaal in Handelingen 3:1–8 de man duidelijk meer heeft ontvangen dan hij had gevraagd. In andere gevallen kan het minder duidelijk zijn of we meer ontvangen dan we hadden gevraagd.

- Hoe kan de wijsheid op het bord ons helpen als we een antwoord op ons gebed ontvangen dat afwijkt van wat we hadden verwacht?

Laat de cursisten nadenken over ervaringen waarbij het antwoord van de Heer anders was dan ze hadden gewild, maar uiteindelijk voor hun bestwil bleek te zijn. Laat een paar cursisten over hun ervaringen vertellen. U kunt desgewenst een eigen ervaring aanhalen.

Laat een cursist Handelingen 3:9–11 voorlezen. Laat de klas meelezen en nagaan hoe de mensen op de genezing van deze man reageerden.

- Hoe reageerden de mensen op de genezing van deze man?

Handelingen 3:12–26

Petrus getuigt van Jezus Christus en predikt bekering

Laat de cursisten zich voorstellen dat ze bij de tempel aanwezig waren en de genezing van de verlamde man hadden gezien. Wijs erop dat de mensen deze verlamde man vaak hadden zien bedelen toen zij door de tempelpoort gingen, en nadat hij was genezen, zagen ze hem springen en rondlopen.

- Hoe zou je beeld van Petrus en Johannes zijn veranderd als je je onder de mensen bevond die dit wonder hadden gezien?

Verdeel de klas in groepjes van twee. Laat elk groepje Handelingen 3:12–16 samen lezen en nagaan hoe Petrus de genezing van de verlamde man aan het volk verklaarde. Vraag na enige tijd:

- Wilde Petrus zelf de eer opstrijken voor de genezing van de man?
- Door welke kracht zei Petrus dat de man was genezen? (Zet na de antwoorden van de cursisten de volgende waarheid op het bord: **Dienstknechten van Jezus Christus kunnen door geloof in zijn naam wonderen verrichten.**)

Leg uit dat Petrus deze gelegenheid aangreep om de mensen over Jezus Christus te leren, die pas door zijn eigen volk ter dood was veroordeeld maar door zijn opstanding de dood had overwonnen.

Laat een cursist Handelingen 3:17–21 voorlezen, inclusief de Bijbelvertaling van Joseph Smith voor vers 17 (En nu weet ik, broeders, dat u dit uit onwetendheid gedaan hebt, evenals uw leiders) en vers 20 (En Hij zal Jezus Christus zenden, die tevoren aan u verkondigd is, die u hebt gekruisigd). Laat de klas meelezen en letten op de uitnodiging van Petrus aan het volk.

Handelingen 3:19–21 is een kerntekst. Als de cursisten de kernteksten bestuderen, zullen ze de basisleerstellingen beter begrijpen en anderen er beter in kunnen onderwijzen. U kunt de cursisten in overweging geven de kernteksten op zodanige wijze te markeren dat ze die makkelijk kunnen terugvinden. Verwijs naar het lesidee aan het eind van de les om de cursisten zich deze tekst eigen te laten maken.

- Waartoe nodigde Petrus het volk uit?

Om de cursisten duidelijk te maken waarom Petrus dit zei, wijst u erop dat hij sprak tegen de mensen die de kruisiging van Jezus Christus hadden aangemoedigd of goedgekeurd (zie Handelingen 3:14–15). Laat een cursist de volgende uitspraak van de profeet Joseph Smith voorlezen:

'[Petrus] zei niet tot hen: "Bekeer u en laat u dopen tot vergeving van uw zonden", maar wel: "Kom dus tot inkeer en bekeer u, opdat uw zonden uitgewist worden en er tijden van verkwikking zullen komen van het aangezicht van de Heer" (Handelingen 3:19).

[…] Zij konden zich niet laten dopen tot vergeving van hun zonden, omdat zij onschuldig bloed hadden vergoten.' (In *History of the Church,* deel 6, 253.)

Vestig de aandacht op de woorden ‘en er tijden van verkwikking zullen komen van het aangezicht van de Heer, en Hij Jezus Christus zal zenden’ (verzen 19–20).

- Wat zou hij daarmee bedoelen?

Laat een cursist het volgende citaat van ouderling Bruce R. McConkie van het Quorum der Twaalf Apostelen voorlezen:

‘Deze voorbestemde periode, deze *tijden van verkwikking*, zal plaatsvinden bij de wederkomst van de Zoon des mensen, op de dag waarop de Heer wederom Christus naar de aarde zendt.

[…] Het is de dag waarop “de aarde zal worden vernieuwd en haar paradijselijke heerlijkheid zal ontvangen” (Geloofsartikelen 1:10). Het is de dag van de ‘nieuwe aarde’ die Jesaja zag (Jesaja 65:17), de aarde die zal blijven bestaan als alle goddeloosheid verdwijnt, wanneer het millennium wordt ingeluid.’ (In Conference Report, oktober 1967, 43.)

Laat de plaat ‘De wederkomst’ zien (*Evangelieplatenboek* [2009], nummer 66; zie ook LDS.org). Schrijf *De tijden van verkwikking* op het bord naast de plaat.

- Hoe zal de aarde bij de wederkomst worden verkwikt of vernieuwd? (Ze zal van alle goddeloosheid worden gereinigd.)

Wijs op de zinsnede ‘de tijden waarin alle dingen worden hersteld’ (vers 21).

- Wat denk je dat er wordt bedoeld met ‘de tijden waarin alle dingen worden hersteld’? (Leg eventueel uit dat dit verwijst naar de herstelling van het evangelie in de laatste dagen. Jezus Christus is tijdens de daaropvolgende periode van afval in de hemel gebleven maar is naar de aarde teruggekeerd om het terugbrengen of de herstelling van het evangelie teweeg te brengen. U kunt er eveneens op wijzen dat Petrus de zinsnede ‘de tijden waarin alle dingen worden hersteld’ gebruikt om de gebeurtenissen waarbij Jezus Christus vóór de wederkomst de aarde bezoekt, aan te duiden.)
- Wanneer heeft Jezus Christus de aarde bezocht in het kader van de herstelling van het evangelie in de laatste dagen? (Mogelijke antwoorden: de verschijning van de Heiland in het eerste visioen van Joseph Smith [zie Geschiedenis van Joseph Smith 1:17] en in de Kirtlandtempel [zie LV 110:2–5].)

Laat de plaat Het eerste visioen zien (*Evangelieplatenboek*, nummer 90; zie ook LDS.org). Schrijf *De tijden waarin alle dingen worden hersteld* op het bord naast de plaat.

- Wie hebben volgens vers 21 behalve Petrus nog meer gesproken over een herstelling van het evangelie in de laatste dagen? (De strekking van de antwoorden van de cursisten dient de volgende leerstelling te omvatten: **In alle tijdperken hebben profeten de herstelling van het evangelie in de laatste dagen voorzegd.**)

Vat Handelingen 3:22–26 samen: Petrus getuigde dat Mozes 'en ook al de profeten vanaf Samuël en zovelen als er daarna gesproken hebben' (vers 24) over Jezus Christus spraken, en waarschuwde voor de gevolgen voor hen die Hem verwerpen (vers 23).

Tot slot kunt u eventueel getuigen dat Jezus Christus naar de aarde is gekomen in het kader van de herstelling van het evangelie in de laatste dagen en dat Hij bij zijn wederkomst zal terugkeren om de aarde van alle goddeloosheid te reinigen.

Kerntekstenbeheersing — Handelingen 3:19–21

Om de cursisten duidelijk te maken hoe Handelingen 3:19–21 door zendelingen gebruikt kan worden, legt u het volgende scenario voor: Een onderzoeker vraagt: 'Waar in de Bijbel staat dat het evangelie in de laatste dagen zal worden hersteld?'

Verdeel de klas in groepjes van twee. Laat elk groepje een antwoord op deze vraag voorbereiden met behulp van Handelingen 3:19–21 en minstens één andere passage uit de Bijbel. U kunt ze voor ideeën naar 'Herstelling van het evangelie' in de Gids bij de Schriften verwijzen.

Geef de cursisten voldoende tijd en laat ze dan een rollenspel spelen waarbij een cursist de rol van de onderzoeker en een groepje de rol van twee zendelingen speelt. Laat de twee cursisten die de rol van zendeling spelen hun voorbereid antwoord delen met de cursist die de rol van de onderzoeker op zich neemt.

LES 85

Handelingen 4–5

Inleiding

Als ze bij de tempel een kreupele man hebben genezen (zie Handelingen 3), worden Petrus en Johannes gearresteerd. Het Sanhedrin beveelt hen op te houden met het onderwijzen in de naam van Jezus. De apostelen blijven echter prediken en genezen in de naam van Jezus. Ze worden opnieuw gearresteerd en geslagen omdat ze de bevelen van de Joodse leiders niet hebben gehoorzaamd. De kerkleden leven de wet van toewijding na, maar twee van hen komen om omdat ze tegen Petrus en God hebben gelogen.

Lessuggesties

Dagelijkse Schriftstudie aanmoedigen

Moedig de cursisten aan om elke dag tijd vrij te maken voor hun persoonlijke studie van het Nieuwe Testament. U kunt ze hun dagelijkse studie laten bijhouden aan de hand van een gepast volgsysteem (zie de leesschema's in het aanhangsel van dit lesboek). Geef de cursisten ook geregeld de kans om te vertellen wat ze tijdens hun persoonlijke Schriftstudie geleerd en gevoeld hebben. Zorg ervoor dat u cursisten die moeite hebben met hun persoonlijke studie van de Schriften niet in verlegenheid brengt of ontmoedigt.

Handelingen 4:1–31

Leden van het Sanhedrin bevelen Petrus en Johannes te stoppen met het onderwijzen in de naam van Jezus

Laat de cursisten overwegen wat ze in de volgende situaties zouden doen:

1. Een vriend plaatst op de sociale media een bericht over de kerk dat niet waar is.
2. Een coach organiseert een toernooi waarbij jouw team op zondag zal moeten spelen.
3. Je vrienden vragen je mening over een maatschappelijke kwestie die populair en algemeen aanvaard is, maar niet overeenstemt met de leringen van de kerk.

Vraag na enige tijd:

- In welke andere situaties zullen we ons geloof moeten delen of verdedigen?
- Waarom is het soms moeilijk om ons geloof te delen of te verdedigen?

Laat de cursisten bij hun studie van Handelingen 4–5 letten op waarheden die hen in deze situaties kunnen helpen.

Laat de cursisten samenvatten wat zij zich herinneren van de gebeurtenissen en leerstellingen die in Handelingen 3 staan opgetekend. Herinner ze er eventueel aan dat Petrus en Johannes na hun genezing van de verlamde man een groep mensen onderwezen die zich bij de tempel rond hen hadden verzameld.

Laat een cursist Handelingen 4:1–4 voorlezen. Laat de klas meelezen en nagaan wat er met Petrus en Johannes gebeurde toen zij bij de tempel de mensen onderwezen.

- Wat is er gebeurd met Petrus en Johannes?

Vat Handelingen 4:5–6 samen: Petrus en Johannes werden gearresteerd en voor de Raad van de Joodse overheid, het Sanhedrin, gebracht (zie Gids bij de Schriften, 'Sanhedrin'). Herinner de cursisten eraan dat veel leden van het Sanhedrin betrokken waren bij de arrestatie en kruisiging van de Heiland.

Laat een cursist Handelingen 4:7 voorlezen. Laat de klas meelezen en nagaan welke vraag de Joodse leiders Petrus en Johannes stelden.

- Wat vroegen de Joodse leiders aan Petrus en Johannes?
- Wat zou er met Petrus en Johannes kunnen gebeuren als ze toegaven dat ze volgelingen van Jezus Christus waren?

Laat enkele cursisten beurtelings een vers voorlezen uit Handelingen 4:8–21. Laat de cursisten nagaan welke verklaring Petrus aan de Raad gaf.

- Welke waarheden leerde Petrus de Raad volgens Handelingen 4:10–12? (De strekking van de antwoorden van de cursisten dient de volgende waarheid te omvatten: **De naam van Jezus Christus is de enige naam waardoor wij zaligheid kunnen ontvangen.**)
- Waarom verwonderde de Raad zich over Petrus en Johannes volgens vers 13?

Laat de cursisten Handelingen 4:8 doornemen en nagaan hoe het komt dat Petrus zo vrijmoedig tot de Raad kon spreken.

- Hoe denk je dat de Heilige Geest Petrus hielp om het evangelie met vrijmoedigheid te prediken?
- Welk beginsel kunnen we leren uit het voorbeeld van Petrus in verzen 8 en 13? (De strekking van de antwoorden van de cursisten dient het volgende beginsel te omvatten: **Als wij met de Heilige Geest zijn vervuld, kunnen we het evangelie met vrijmoedigheid delen.**)

Laat de cursisten bij hun studie van Handelingen 4–5 zoeken naar andere voorbeelden van dit beginsel.

- Welk bevel gaf de Raad aan Petrus en Johannes volgens vers 18?
- Hoe reageerden Petrus en Johannes volgens verzen 19–20 op het bevel van de Raad?

Vat Handelingen 4:23–28 samen: nadat Petrus en Johannes waren vrijgelaten, kwamen ze met andere gelovigen bijeen en baden ze samen.

Laat een cursist Handelingen 4:29–30 voorlezen en laat de klas nagaan wat de gelovigen van God vroegen.

- Wat vroegen de gelovigen van God?

Laat een cursist Handelingen 4:31 voorlezen. Laat de klas meelezen en nagaan wat er na hun gebed gebeurde.

- Wat gebeurde er nadat de mensen hadden gebeden?
- Hoe kunnen wij volgens deze verzen de Heilige Geest uitnodigen om ons te helpen de woorden van God met vrijmoedigheid te verkondigen?

Denk nog eens terug aan de situaties die bij het begin van de les aan bod kwamen.

- Hoe kunnen wij in dergelijke situaties het evangelie met vrijmoedigheid delen?
- Hoe kunnen wij het evangelie met vrijmoedigheid met anderen delen en het verdedigen, en toch respectvol en beleefd blijven?
- Wanneer heeft de Heilige Geest je geholpen het woord van God met vrijmoedigheid te verkondigen?

Handelingen 4:32–5:11

De kerkleden leven de wet van toewijding na, maar Ananias en Saffira liegen tegen Petrus

Laat de cursisten over de volgende scenario's nadenken:

1. Een groep jongeren plant een doopdienst voor de doden in de tempel. Eén groepslid weet dat ze met haar bisschop moet praten om een tempelaanbeveling te krijgen, maar ze weet ook dat ze zonden heeft begaan die nog niet zijn uitgesproken.
2. Een jongeman bereidt zich op een zending voor. Hij weet dat de bisschop hem gaat vragen of hij waardig is om een zending te vervullen. Hij probeert manieren te vinden om deze vragen te beantwoorden zonder dat hij de bisschop hoeft te vertellen over zijn fouten.

Laat de cursisten bij hun studie van Handelingen 4:32–5:11 zoeken naar een beginsel dat hen helpt begrijpen hoe belangrijk het is om eerlijk te zijn tegenover de dienstknechten van God.

Laat een cursist Handelingen 4:32–35 voorlezen. Laat de klas meelezen en nagaan wat de leden van de kerk met hun bezittingen deden.

- Wat deden de kerkleden met hun bezittingen?
- Welke procedure gebruikten ze volgens verzen 34–35 voor het delen van hun bezittingen?

Laat een cursist Handelingen 5:1–2 voorlezen. Laat de klas meelezen en nagaan wat het echtpaar met de namen Ananias en Saffira deed met de opbrengst van de verkoop van hun eigendom.

- Wat was er zo ernstig aan wat Ananias en Saffira deden?

Laat een cursist Handelingen 5:3–4 voorlezen en laat de klas letten op wat Petrus tegen Ananias zei.

- Wie had Ananias volgens vers 4 uiteindelijk voorgelogen?
- Welk beginsel kunnen wij uit de reactie van Petrus leren over liegen tegen de dienstknechten van de Heer? (De strekking van de woorden van de cursisten dient de volgende waarheid te omvatten: **Als wij liegen tegen de dienstknechten van de Heer, is dat hetzelfde als liegen tegen Hem**.)
- Waarom denk je dat liegen tegen de dienstknechten van God hetzelfde is als liegen tegen Hem?

Laat enkele cursisten beurtelings een vers uit Handelingen 5:5–11 voorlezen. Laat de klas meelezen en nagaan wat er met Ananias en Saffira gebeurde omdat ze hun verbond hadden verbroken en tegen Petrus hadden gelogen.

- Wat gebeurde er met Ananias en Saffira?
- Hoewel wij of onze kennissen niet zulke ernstige of onmiddellijke gevolgen ervaren als we liegen, toch kunnen er gevolgen aan verbonden zijn als wij tegen de Heer liegen of onze verbonden verbreken. Welke?

Laat een cursist het volgende citaat van president Gordon B. Hinckley voorlezen. Laat de cursisten letten op de gevolgen van oneerlijkheid:

'In onze dagen sterven mensen niet als ze op oneerlijkheid wordt betrapt, zoals Ananias en Saffira, maar iets in hen sterft. Het geweten verstikt, het karakter kwijnt weg, zelfrespect verdwijnt, integriteit sterft.' ('We Believe in Being Honest', *Ensign*, oktober 1990, 4.)

- Wat zijn volgens president Hinckley enkele gevolgen van liegen? Kijk nog eens naar de scenario's die daarnet aan bod kwamen.
- Wat dienen de personen in deze scenario's te weten over wat er gebeurt als we tegen een priesterschapsleider liegen?
- Wat voor zegeningen krijgen mensen die eerlijk zijn tegen de dienstknechten van de Heer?

Handelingen 5:12–42

De apostelen worden in de gevangenis geworpen omdat ze in de naam van Jezus Christus genezen

Laat de cursisten zich voorstellen dat ze in de tijd van Petrus en Johannes leven en dat ze verslaggevers voor een krant zijn. Leg uit dat ze een gedeelte van Handelingen 5:12–32 toegewezen zullen krijgen en dat ze een krantenkop moeten verzinnen die samenvat wat daarin is gebeurd. (Als achtergrond voor deze passages herinnert u de cursisten eraan dat de leden van het Sanhedrin Petrus en Johannes hadden bevolen niet meer uit naam van Jezus Christus te spreken.) Volg de instructies die bij elk tekstblok horen.

1. Handelingen 5:12–16 (Lees deze verzen gezamenlijk en verzin samen een krantenkop.)
2. Handelingen 5:17–23 (Laat de cursisten deze verzen met een partner lezen en een krantenkop verzinnen. Geef enkele groepjes de kans om hun titel met de klas te delen.)
3. Handelingen 5:24–32 (Laat de cursisten deze verzen zelfstandig lezen en een krantenkop verzinnen. Geef enkele cursisten de kans om hun titel met de klas te delen.)

Vraag vervolgens:

- Welke reden gaven Petrus en de andere apostelen in vers 29 waarom ze in de naam van Jezus bleven prediken ondanks het verbod van de Raad?

Zet de volgende onvolledige zin op het bord: *Als we ervoor kiezen God te gehoorzamen en niet de mens, dan …*

- Hoe kunnen wij deze zin vervolledigen op basis van wat we hebben gelezen in Handelingen 4–5? (Vervolledig na de antwoorden van de cursisten de onvolledige zin op de volgende manier: **Als we ervoor kiezen God te gehoorzamen en niet de mens, dan zal Hij met ons zijn.**)
- Hoe was God met Petrus en de andere apostelen toen ze ervoor kozen Hem te gehoorzamen en niet de Raad? (God vervulde hen met de Heilige Geest [zie Handelingen 4:8, 31], stelde hen in staat om wonderen te verrichten [zie Handelingen 5:12–16] en stuurde zijn engel om hen uit de gevangenis te bevrijden [zie Handelingen 5:17–20].)
- Wanneer heb jij of heeft iemand die je kent ervoor gekozen God te gehoorzamen en niet de mens? Hoe heeft God laten zien dat Hij met jou of met die persoon was?

Laat enkele cursisten beurtelings een vers uit Handelingen 5:33–42 voorlezen. Laat de klas meelezen en zoeken hoe de Heer nog meer met Petrus en de andere apostelen was.

Wijs erop dat de Raad er volgens Handelingen 5:33 op uit was Petrus en Johannes te doden.

- Hoe bleven de apostelen volgens verzen 41–42 trouw aan de Heer ondanks deze dreiging? Hoe was de Heer op dat moment met hen?
- Hoe kunnen de waarheden die in deze les aan bod kwamen ons helpen als wij het evangelie naleven en het met onze naaste delen?

Geef uw getuigenis van de waarheden die vandaag aan bod zijn gekomen.

THUISSEMINARIELES

Handelingen 1–5 (unit 17)

Lesmateriaal voor de thuisseminarieleerkracht

Samenvatting van dagelijkse thuisseminarielessen

De volgende samenvatting van de gebeurtenissen, leerstellingen en beginselen die de cursisten bij hun studie van Handelingen 1–5 (unit 17) geleerd hebben, is niet bedoeld om als onderdeel van uw les te worden behandeld. Uw les richt zich op slechts enkele van deze leerstellingen en beginselen. Volg de indrukken van de Heilige Geest terwijl u nadenkt over de behoeften van uw cursisten.

Dag 1: (Handelingen 1:1–8)

Bij het begin van hun studie van het boek Handelingen leerden de cursisten dat Jezus Christus zijn kerk leidt door zijn wil aan zijn apostelen te openbaren door de Heilige Geest, dat de apostelen getuigen van Jezus Christus zijn en wereldwijd van Hem getuigen. De cursisten leerden vervolgens dat wij door de macht van de Heilige Geest eveneens getuigen van Jezus Christus kunnen worden. De hoofdstukken die in deze les werden besproken, gaven de cursisten eveneens een overzicht van de tweede helft van het Nieuwe Testament.

Dag 2 (Handelingen 1:9–26)

Toen de cursisten de hemelvaart van Jezus Christus bestudeerden, leerden ze dat de Heiland bij zijn wederkomst in heerlijkheid uit de hemel zal neerdalen. Toen ze lazen hoe de apostelen een vervanger voor Judas kozen, leerden de cursisten dat apostelen van Jezus Christus door openbaring van God worden geroepen.

Dag 3: (Handelingen 2)

Toen de cursisten de gebeurtenissen van de pinksterdag bestudeerden, ontdekten ze de volgende waarheden: Als wij met de Heilige Geest zijn vervuld, zal Hij ons helpen als wij anderen onderwijzen en tot hen getuigen. Als wij door de macht van de Heilige Geest het woord van God ontvangen, dan zullen wij een verandering van hart ondergaan en tot Jezus Christus worden bekeerd. Als wij geloof in Jezus Christus hebben, ons bekeren en ons laten dopen, zijn wij voorbereid op het ontvangen van de gave van de Heilige Geest.

Dag 4: (Handelingen 3–5)

Toen Petrus en Johannes een kreupele man genazen bij de tempel, leerden de cursisten dat ook al verhoort onze hemelse Vader onze gebeden niet zoals wij willen of verwachten, zijn antwoorden zijn voor ons eigen bestwil. De volgende beginselen kwamen eveneens aan bod tijdens deze les: Dienstknechten van Jezus Christus kunnen door geloof in zijn naam wonderen verrichten. In alle tijdperken hebben profeten de herstelling van het evangelie in de laatste dagen voorzegd. Als wij liegen tegen de dienstknechten van de Heer, is dat hetzelfde als liegen tegen Hem.

Inleiding

Deze les kan de cursisten helpen stoutmoedig te reageren als zij de kans hebben het evangelie te delen of te verdedigen.

Lessuggesties

Handelingen 4:1–31

Leden van het Sanhedrin bevelen Petrus en Johannes te stoppen met het onderwijzen in de naam van Jezus

Laat de cursisten overwegen wat ze in de volgende situaties zouden doen (u kunt deze scenario's op het bord zetten voordat de les begint):

1. Een vriend plaatst op de sociale media een bericht over de kerk dat niet waar is.
2. Een coach organiseert een toernooi waarbij jouw team op zondag zal moeten spelen.
3. Je vrienden vragen je mening over een maatschappelijke kwestie die populair en algemeen aanvaard is, maar niet overeenstemt met de leringen van de kerk.

Als de cursisten voldoende tijd hebben gehad om na te denken, vraagt u:

- In welke andere situaties zullen we ons geloof moeten delen of verdedigen?

Laat de cursisten bij hun studie van Handelingen 4–5 letten op waarheden die hen in deze situaties kunnen helpen.

Laat de cursisten samenvatten wat zij zich herinneren van de gebeurtenissen en leerstellingen in Handelingen 3 zodat zij de context van Handelingen 4 beter begrijpen. (Petrus en Johannes genazen een man die sinds zijn geboorte verlamd was en onderwezen over Jezus.)

Vat Handelingen 4:1–6 samen: Petrus en Johannes werden hiervoor gearresteerd en voor het Sanhedrin, de Raad van de Joodse overheid, gebracht. Herinner de cursisten eraan dat veel leden van het Sanhedrin betrokken waren geweest bij de arrestatie en kruisiging van de Heiland.

Laat een cursist Handelingen 4:7 voorlezen. Laat de klas meelezen en nagaan welke vraag de Joodse leiders Petrus en Johannes stelden.

- Wat vroegen de Joodse leiders aan Petrus en Johannes?
- Wat zou er met Petrus en Johannes kunnen gebeuren als ze toegaven dat ze volgelingen van Jezus Christus waren?

Vraag de cursisten hoe zij zich gevoeld zouden hebben als zij in de schoenen van Petrus of Johannes hadden gestaan, en wat zij tegen de Raad zouden zeggen.

Laat enkele cursisten beurtelings een vers voorlezen uit Handelingen 4:8–21. Laat de klas meelezen en nagaan wat Petrus tegen de Raad zei.

In plaats van de cursisten Handelingen 4:8–21 te laten lezen, kunt u eventueel het filmpje 'Peter and John Are Judged' (2:51) uit *Bijbelvideo's: Het leven van Jezus Christus* laten zien. Het filmpje bevat de gebeurtenissen uit Handelingen 4:8–21. Het is beschikbaar LDS.org.

- Waarom verwonderde de Raad zich over Petrus en Johannes volgens Handelingen 4:13?

Laat de cursisten Handelingen 4:8 doornemen en nagaan hoe het komt dat Petrus zo vrijmoedig tot de Raad kon spreken.

- Hoe denk je dat de Heilige Geest Petrus hielp om het evangelie met vrijmoedigheid te prediken?
- Welk beginsel kunnen we leren uit het voorbeeld van Petrus in verzen 8 en 13? (De strekking van de antwoorden van de cursisten dient het volgende beginsel te omvatten: **Als wij met de Heilige Geest zijn vervuld, kunnen we het evangelie met vrijmoedigheid delen.** Zet dit beginsel op het bord.)
- Welk bevel gaf de Raad aan Petrus en Johannes volgens Handelingen 4:18?
- Hoe reageerden Petrus en Johannes volgens verzen 19–20 op het bevel van de Raad?

Vat Handelingen 4:23–30 samen: nadat Petrus en Johannes waren vrijgelaten, kwamen ze met andere gelovigen bijeen en baden ze samen.

Laat een cursist Handelingen 4:31 voorlezen. Laat de klas meelezen en nagaan wat er na hun gebed gebeurde.

- Wat gebeurde er nadat de mensen hadden gebeden?
- Hoe kunnen wij volgens deze verzen de Heilige Geest uitnodigen om ons te helpen de woorden van God met vrijmoedigheid te verkondigen?

Denk nog eens terug aan de situaties die bij het begin van de les aan bod kwamen.

- Hoe kunnen wij in dergelijke situaties het evangelie met vrijmoedigheid delen, en toch respectvol en beleefd blijven? (Zie Alma 38:12; u kunt uitleggen dat het evangelie met vrijmoedigheid delen betekent dat wij vol vertrouwen de waarheid delen, maar dat doen we in nederigheid en met respect voor anderen die er anders over denken.)
- Wanneer heeft de Heilige Geest je geholpen het woord van God met vrijmoedigheid te verkondigen?
- Hoe wist je dat de Heilige Geest je had geholpen?

Handelingen 5:12–42

De apostelen worden in de gevangenis geworpen omdat ze in de naam van Jezus Christus genezen

Laat de cursisten zich voorstellen dat ze in de tijd van Petrus en Johannes leven en dat ze verslaggevers voor het *Jeruzalems Dagblad* zijn. Leg uit dat ze een gedeelte van Handelingen 5:12–32 toegewezen zullen krijgen en dat ze een krantenkop moeten verzinnen die samenvat wat daarin is gebeurd. (Als achtergrond voor deze passages herinnert u de cursisten eraan dat de leden van het Sanhedrin Petrus en Johannes hadden bevolen niet meer uit naam van Jezus Christus te spreken.) Volg de instructies die bij elk tekstblok horen.

1. Handelingen 5:12–16 (Lees deze verzen gezamenlijk en verzin samen een krantenkop.)
2. Handelingen 5:17–23 (Laat de cursisten deze verzen met een partner lezen en een krantenkop verzinnen. Geef enkele groepjes de kans om hun titel met de klas te delen.)

3. Handelingen 5:24–32 (Laat de cursisten deze verzen zelfstandig lezen en een krantenkop verzinnen. Geef enkele cursisten de kans om hun titel met de klas te delen.)

Vraag vervolgens:

- Welke reden gaven Petrus en de andere apostelen in Handelingen 5:29 waarom ze in de naam van Jezus bleven prediken ondanks het verbod van de Raad?

Zet de volgende onvolledige zin op het bord: *Als we ervoor kiezen God te gehoorzamen en niet de mens, dan …*

- Hoe kunnen wij deze zin vervolledigen op basis van wat we hebben gelezen in Handelingen 4–5? (Vervolledig na de antwoorden van de cursisten de onvolledige zin op de volgende manier: **Als we ervoor kiezen God te gehoorzamen en niet de mens, dan zal Hij met ons zijn.**)
- Hoe was God met Petrus en de andere apostelen toen ze ervoor kozen Hem te gehoorzamen en niet de Raad? (God vervulde hen met de Heilige Geest [zie Handelingen 4:8, 31], stelde hen in staat om wonderen te verrichten [zie Handelingen 5:12–16] en stuurde zijn engel om hen uit de gevangenis te bevrijden [zie Handelingen 5:17–20].)
- Wanneer heb jij of heeft iemand die je kent ervoor gekozen God te gehoorzamen en niet de mens? Hoe heeft God laten zien dat Hij met jou of met die persoon was?

Laat enkele cursisten beurtelings een vers uit Handelingen 5:33–42 voorlezen. Laat de klas meelezen en zoeken hoe de Heer nog meer met Petrus en de andere apostelen was.

In plaats van de cursisten Handelingen 5:33–42 te laten lezen, kunt u de inhoud van Handelingen 5:12–42 samenvatten met het filmpje 'Peter and John Continue Preaching the Gospel' (5:38). Het filmpje is beschikbaar op LDS.org.

Wijs erop dat de Raad er volgens Handelingen 5:33 op uit was Petrus en Johannes te doden.

- Hoe bleven de apostelen volgens verzen 41–42 trouw aan de Heer ondanks deze dreiging? Hoe was de Heer op dat moment met hen?
- Hoe kunnen de waarheden die in deze les aan bod kwamen ons helpen als wij ernaar streven het evangelie na te leven en het met onze naaste te delen?

Geef uw getuigenis van de waarheden die vandaag aan bod kwamen en nodig de cursisten uit deze waarheden toe te passen.

Volgende unit (Handelingen 6–12)

Vraag de cursisten hoeveel mensen ze kennen die als een martelaar omwille van het evangelie zijn gestorven. Leg uit dat ze de komende week bij hun studie van Handelingen 6–12 zullen leren over twee dappere martelaars voor Jezus Christus. De ene was een zeventiger, de andere een apostel. Laat de cursisten over de volgende vragen nadenken: Waarom is het visioen van Petrus over Cornelius zo belangrijk voor de kerk? Welke gebeurtenis veranderde het leven van Saulus (alias

Paulus)? Hoe komt het dat hij blind werd, en wie stuurde de Heer om zijn gezichtsvermogen te herstellen?

LES 86

Handelingen 6–7

Inleiding

De apostelen ordenen zeven discipelen om hen met het werk van de Heer te helpen. Stefanus, een van de uitverkorenen, verricht vele wonderen. Sommige Joden beschuldigen hem van godslastering en brengen hem voor het Sanhedrin, waar hij een gedaanteverandering ondergaat. Als Stefanus de Joden heeft vermaand omdat zij de Heiland hebben verworpen, ziet hij zijn hemelse Vader en Jezus Christus. Hij wordt de stad uitgejaagd en gestenigd.

Lessuggesties

Het gebruik van het leerplan

Neem bij de voorbereiding van een les met een gebed in uw hart het lesmateriaal door terwijl u het tekstblok bestudeert. Zo kan de Heilige Geest u helpen om de les aan te passen aan de noden van uw cursisten. U kunt alle lessuggesties of een deel daarvan voor een tekstblok gebruiken, of de voorgestelde ideeën aan de behoeften van uw klas aanpassen.

Handelingen 6:1–8

Zeven discipelen worden gekozen om de apostelen bij het werk te helpen

Laat de cursisten denken aan iemand in hun familie, wijk of omgeving die een speciale beperking of nood heeft.

- Wat voor gevoel krijg je als je aan deze persoon en zijn of haar omstandigheden denkt?
- Wat denk je dat je hemelse Vader van deze mensen vindt?

Laat de cursisten bij hun studie van Handelingen 6:1–8 nagaan hoe de Heer in de noden van zijn kinderen voorziet.

Laat een cursist Handelingen 6:1–2 voorlezen. Laat de klas meelezen en nagaan welk probleem de Grieken onder de aandacht van de apostelen brachten. De Grieken ‘waren Griekssprekende Joodse christenen’ en de Hebreeën ‘waren Palestijnse Joodse christenen’. (*New Testament Seminary Student Manual* [Church Educational System Manual, 2014], 288.)

- Waarover drukten de Griekse heiligen hun bezorgdheid uit?

Leg uit dat de kerk in die tijd snel groeide en ook de wereldse noden van veel mensen, onder wie weduwen, werden groter. Aangezien de apostelen verantwoordelijk waren voor de prediking van het evangelie aan ‘al de volken’ (Mattheüs 28:19), konden ze zich niet persoonlijk met elk probleem van de kerkleden bezighouden.

Laat enkele cursisten beurtelings een vers uit Handelingen 6:3–6 voorlezen. Laat de klas meelezen en nagaan hoe de apostelen dit probleem oplosten. Vraag de cursisten naar hun bevindingen.

- Welke eigenschappen moesten zij die waren gekozen om de groeiende noden van de kerk te lenigen, bezitten om deze roeping waardig te zijn? (U kunt de cursisten in overweging geven om in verzen 3 en 5 de zinsneden die deze eigenschappen beschrijven, te markeren.)
- In welk opzicht lijkt deze procedure op de manier waarop de Heer er vandaag voor zorgt dat de noden van zijn kerkleden worden gelenigd? (Zet na de antwoorden van de cursisten de volgende waarheid op het bord: **Waardige kerkleden worden geroepen om de noden van anderen te helpen lenigen.**)

Laat enkele cursisten naar voren komen om op het bord kerkroepingen op te schrijven. Stel bij enkele van de vermelde roepingen de volgende vragen:

- Wiens noden worden gelenigd door mensen die deze roeping trouw vervullen?
- Waarom denk je dat het belangrijk is dat mensen die worden geroepen om te helpen de noden van anderen te lenigen, de eigenschappen uit verzen 3 en 5 bezitten?

Laat de cursisten Handelingen 6:7–8 doornemen. U kunt ze desgewenst laten markeren welke positieve gevolgen voortvloeiden uit de roeping van deze zeven discipelen om anderen te dienen. Vraag de cursisten naar hun bevindingen.

Handelingen 6:9–7:53

Stefanus wordt voor het Sanhedrin gebracht en getuigt dat zij de Messias hebben verworpen

Laat enkele cursisten opstaan en de volgende situaties naspelen waarin ze de hulp van anderen verwerpen, ook al hebben ze die nodig: huiswerk maken, een maaltijd klaarmaken, een belangrijke levensvraag oplossen.

- Waarom verwerpen we soms de hulp van anderen?
- Wat kunnen de gevolgen zijn als wij de hulp van anderen verwerpen?

Leg uit dat onze hemelse Vader ons onder andere door de Heilige Geest helpt. Laat de cursisten bij hun studie van Handelingen 6:9–7:53 nagaan wat de gevolgen zijn als wij de Heilige Geest verwerpen.

Leg uit dat in Handelingen 6:9 staat dat veel mensen die niet in Jezus Christus geloofden met Stefanus redetwistten terwijl hij het evangelie predikte. Laat een cursist Handelingen 6:10–11 voorlezen. Laat de klas meelezen en nagaan waarom degenen die met Stefanus redetwistten, zo door hem werden geraakt. Leg eventueel uit dat *zij zetten mannen aan* in vers 11 betekent dat zij mannen omkochten.

- Hoe werden de mensen die met Stefanus redetwistten door zijn leringen geraakt?
- Waarvan werd Stefanus beschuldigd?

Vat Handelingen 6:12–14 samen: Stefanus werd voor de Raad van de Joodse overheid, het Sanhedrin, gebracht.

Laat een cursist Handelingen 6:15 voorlezen. Laat de klas meelezen en nagaan wat er ongebruikelijk was aan het uiterlijk van Stefanus toen hij voor de Raad stond.

- Wat betekent het volgens jou dat Stefanus 'het gezicht van een engel' had (vers 15)? (Stefanus onderging een gedaanteverandering. Met deze heilige gedaanteverandering liet God aan het volk zien dat Hij met Stefanus en zijn boodschap instemde. [Zie Bruce R. McConkie, *Doctrinal New Testament Commentary*, 3 delen (1965–1973), deel 2, p. 67.])

Vat Handelingen 7:1–50 samen: als reactie op de beschuldigingen verhaalde Stefanus een gedeelte van de geschiedenis van Israël.

Laat een cursist Handelingen 7:35–39 voorlezen. Laat de klas meelezen en nagaan wat Stefanus zei over de manier waarop het oude Israël de profeet Mozes had behandeld.

- Hoe reageerden de kinderen van Israël volgens vers 35 toen Mozes hen uit Egypte kwam bevrijden?
- Hoe reageerden ze zelfs nog nadat Mozes hen had bevrijd (zie vers 39)?

Herinner de cursisten eraan dat Jezus Christus de profeet was over wie Mozes profeteerde (zie vers 37).

Laat een cursist Handelingen 7:51–53 voorlezen. Laat de klas meelezen en nagaan hoe Stefanus de Joodse leiders uit zijn tijd vergeleek met de Israëlieten van weleer.

- In welk opzicht leken de Joodse leiders uit de tijd van Stefanus volgens vers 51 op de Israëlieten van weleer? (Beide groepen verwierpen de Heilige Geest. Leg uit dat 'hardnekkigen en onbesnedenen van hart' verwijst naar de zondige trots en de goddeloze harten van de Joden.)
- Wie verwierpen en vervolgden de Joden van weleer volgens vers 52 omdat zij zich tegen de Heilige Geest verzetten? (De profeten, zoals Mozes.)
- Wie was volgens Stefanus door de Joodse raad verworpen? (De 'Rechtvaardige' [vers 52], waarmee de Heiland wordt bedoeld.)

Leg uit dat Stefanus wilde duidelijk maken dat de Joodse leiders in zijn tijd de Heiland hadden verworpen, net zoals het oude Israël de profeet Mozes had verworpen.

- Welke waarheid kunnen wij leren over wat er gebeurt als mensen zich tegen de Heilige Geest verzetten? (De strekking van de antwoorden van de cursisten dient de volgende leerstelling te omvatten: **Zich tegen de Heilige Geest verzetten, kan ertoe leiden dat men de Heiland en zijn profeten verwerpt.**)
- Hoe kan verzet tegen de Heilige Geest ons ertoe brengen de leringen van de Heiland en zijn profeten te verwerpen? (De Heilige Geest getuigt van Jezus Christus, van de waarheid van zijn woorden en van de woorden van zijn profeten. Als iemand zich tegen de Heilige Geest verzet, kan daardoor zijn of haar getuigenis en zijn of haar voornemen om de Heiland en zijn profeten te volgen, verzwakken.)

Laat de cursisten uitleggen hoe iemand in de volgende omstandigheden ertoe verleid kan worden zich tegen de Heilige Geest te verzetten: (1) keuze van ontspanning en media, (2) keuze om de raad van de profeten over daten te volgen en (3) keuze om al dan niet de beginselen van bekering die Jezus Christus en zijn profeten hebben onderwezen, toe te passen.

- Wat kunnen wij doen om de Heilige Geest uit te nodigen en ons er niet tegen te verzetten?

Laat de cursisten overdenken hoe de invloed van de Heilige Geest ertoe heeft geleid dat zij de Heiland en zijn profeten hebben aanvaard en hun leringen hebben toegepast.

Moedig de cursisten aan iets te bedenken wat ze de komende week kunnen doen om de invloed van de Heilige Geest in hun leven uit te nodigen. Laat ze dat doel in hun aantekenschrift of Schriftendagboek opschrijven en moedig ze aan het te bereiken.

Handelingen 7:54–60

Stefanus wordt gestenigd

Zet het woord *rampspoed* op het bord, en vraag de cursisten of ze weten wat dat betekent. Zet na de antwoorden van de cursisten de volgende synoniemen op het bord: *onheil, ellende, moeilijkheden*.

- Waarom kunnen wij als volgelingen van Jezus Christus rampspoed verwachten?

Laat de cursisten bij hun studie van Handelingen 7:54–60 zoeken naar een beginsel dat ons kan helpen als wij rampspoed ervaren.

Leg uit dat toen Stefanus de goddeloze Joodse leiders beschuldigde, hun harten 'barstten van woede' (vers 54).

Laat een cursist Handelingen 7:55–56 voorlezen. Laat de klas meelezen en letten op de ervaring die Stefanus tijdens deze vervolging had.

- Waarvan was Stefanus vervuld?
- Wat zag Stefanus?

Laat de plaat Stefanus ziet Jezus aan de rechterhand Gods zien (*Evangelieplatenboek* [2009], nummer 63; zie ook LDS.org).

- Welke fundamentele leerstelling over de Godheid kunnen we leren uit het visioen van Stefanus? (De strekking van de woorden van de cursisten dient de volgende waarheid te omvatten: **Onze hemelse Vader, Jezus Christus en de Heilige Geest zijn drie afzonderlijke personen**. Laat de cursisten deze leerstelling desgewenst in de kantlijn van hun Schriften noteren naast Handelingen 7:55–56.)

Laat enkele cursisten beurtelings een vers uit Handelingen 7:57–60 voorlezen. Laat de klas meelezen en nagaan wat de mensen met Stefanus deden. Vraag de cursisten naar hun bevindingen.

- Wat valt je op aan het gebed van Stefanus?
- Waarom denk je dat Lukas de tragische dood van Stefanus beschreef met de woorden 'ontsliep hij' (vers 60)? (Wijs erop dat deze bewoording verwijst naar de rust die de ziel van een rechtschapen persoon ondervindt als zij vrij is van de zorgen van het aardse leven, en de vrede waarmee zo iemand de overgang van dit leven naar het volgende maakt [zie LV 42:46].)

Laat de cursisten overdenken wat Stefanus meemaakte voordat hij werd gearresteerd en gedood (zie Handelingen 7:55–56).

- Hoe werd Stefanus door God gesterkt toen hij voor het Sanhedrin stond? (Stefanus werd met de Heilige Geest vervuld en zag de Heiland aan de rechterhand van God staan.)
- Welk beginsel kunnen wij leren uit de ervaring van Stefanus dat ons kan helpen in tijden van rampspoed trouw te blijven aan Jezus Christus? (De strekking van de antwoorden van de cursisten dient het volgende beginsel te omvatten: **Als wij in tijden van rampspoed trouw blijven aan Jezus Christus, zal Hij met ons zijn**.)
- Hoe kan de Heer met ons zijn in tijden van rampspoed?
- Stefanus had dan wel het leven verloren, maar wat had hij gewonnen?

Leg uit dat Stefanus algemeen als de eerste christelijke martelaar wordt beschouwd. Bovendien kan hij als een soort Christus worden beschouwd, aangezien hij en de Heiland allebei voor een rechtbank werden gedaagd, waarheden verkondigden ten overstaan van hun vijanden, hun leven gaven voor

een goede zaak en zelfs gelijkaardige uitspraken deden terwijl ze stierven (zie Lukas 23:33–34, 46). Wijs er eventueel op dat een jonge man met de naam Saulus — die later de apostel Paulus zou worden — een ooggetuige was van de martelaarsdood van Stefanus (zie vers 58).

Getuig van de waarheden die tijdens deze les aan bod kwamen.

LES 87

Handelingen 8

Inleiding

De vervolging van de kerk in Jeruzalem leidt ertoe dat de kerkleden over Judea en Samaria worden verstrooid. Filippus predikt in Samaria, waar veel mensen het evangelie van Jezus Christus aanvaarden. Petrus en Johannes verlenen de gave van de Heilige Geest aan nieuwe bekeerlingen en Simon, een tovenaar, probeert het priesterschap te kopen. Daarna leidt God Filippus naar een Ethiopische kamerheer om hem te onderwijzen over Jezus Christus en hem te dopen.

Lessuggesties

Basisprincipes van evangelieonderwijs en -studie

Elke op de Schriften gebaseerde seminarieles gaat over een tekstblok en niet over één bepaald begrip, thema, beginsel of leerstelling. Deze lessen behandelen de basisprincipes voor evangelieonderwijs en -studie en leren de cursisten de context en inhoud begrijpen, de waarheid en het belang van de leerstellingen en beginselen van het evangelie herkennen, begrijpen, voelen en deze toepassen.

Handelingen 8:1–25

Filippus predikt in Samaria, waar Simon, de tovenaar, probeert het priesterschap te kopen

Laat wat geld zien. Laat de cursisten zich voorstellen dat ze een grote som geld hebben gekregen.

- Wat zou je zoal met dat geld kopen?

Wijs erop dat sommige mensen geloven dat je met geld alles kunt kopen. De meest waardevolle dingen in het leven kun je echter niet kopen. Laat de cursisten bij hun studie van Handelingen 8 zoeken naar een gave van God die je niet kunt kopen.

Herinner de cursisten eraan dat ze in Handelingen 7 leerden dat de discipel Stefanus door zijn aanklagers was omgebracht. Laat enkele cursisten beurtelings een vers voorlezen uit Handelingen 8:1–5. Laat de klas meelezen en nagaan wat de leden van de kerk deden als gevolg van de vervolging van de kerk in Jeruzalem.

- Wat deden de leden van de kerk omwille van de vervolgingen?

Vestig de aandacht van de cursisten op de naam *Filippus* in vers 5. Herinner de cursisten eraan dat Filippus een van de zeven discipelen was die waren geordend om de twaalf apostelen te helpen in de behoeften van de kerkleden te voorzien (zie Handelingen 6:5). Laat de cursisten op het uitreikblad 'Overzicht van de Handelingen van de apostelen' (in het aanhangsel van dit lesboek) zoeken naar de opdracht die de Heiland in Handelingen 1:8 gaf.

- Hoe vervulde Filippus de opdracht van de Heiland volgens Handelingen 8:5?

Laat een cursist Handelingen 8:6–8 voorlezen. Laat de klas meelezen en nagaan hoe de Samaritanen op de prediking van Filippus reageerden.

- Hoe reageerden deze Samaritanen op de prediking van Filippus?
- Wat deed Filippus nog meer, behalve het evangelie prediken?

Laat een cursist Handelingen 8:9–11 voorlezen. Laat de klas meelezen en letten op de beschrijving van een Samaritaan met de naam Simon.

- Wat kunnen we uit deze verzen over Simon leren? (Leg uit dat het 'gebruik van macht door de hulp of beheersing van kwade geesten *tovenarij* wordt genoemd'. [Bruce R. McConkie, *Doctrinal New Testament Commentary*, 3 delen (1965–1973), deel 2, 82.])
- Welke invloed had Simon op het volk?

Laat een cursist Handelingen 8:12–13 voorlezen. Laat de klas meelezen en nagaan hoe Simon op de prediking van Filippus reageerde. Vraag de cursisten naar hun bevindingen.

- Hoe werd Simon volgens vers 13 geraakt door de 'tekenen en grote krachten' die hij zag?

Vat Handelingen 8:14–16 samen: Petrus en Johannes kwamen naar Samaria toen ze hoorden dat het volk daar het woord van God had aanvaard. Zij baden dat de bekeerde Samaritanen de gave van de Heilige Geest zouden ontvangen.

Laat de cursisten in Handelingen 8:17 nagaan wat Petrus en Johannes voor de nieuwe kerkleden in Samaria deden.

- Wat kunnen wij uit dit verslag leren over de manier waarop de gave van de Heilige Geest wordt verleend? (Zet na de antwoorden van de cursisten de volgende leerstelling op het bord: **De gave van de Heilige Geest wordt na de doop verleend door handoplegging van bevoegde priesterschapsdragers.**)

Laat een cursist Handelingen 8:18–19 voorlezen. Laat de klas meelezen en letten op het voorstel dat Simon aan Petrus deed.

- Welk voorstel deed Simon aan Petrus?

Vestig de aandacht op het geld dat u bij het begin van de les liet zien. Laat de cursisten zich afvragen welk antwoord zij Simon zouden geven.

Laat enkele cursisten beurtelings een vers uit Handelingen 8:20–24 voorlezen. Laat de klas meelezen en letten op de les die Petrus aan Simon leerde over het ontvangen van het priesterschap.

- Wat leerde Petrus Simon over het priesterschap in vers 20?
- Toen Simon de apostelen geld bood in ruil voor het priesterschap, wat begreep hij toen duidelijk niet over het priesterschap? (Aangezien het priesterschap God toebehoort, wordt het alleen volgens zijn wil verleend. God bepaalt de manier waarop het priesterschap kan worden verkregen.)
- Waarom was Simon volgens verzen 21–23 nog niet klaar om het priesterschap te ontvangen? In welk opzicht was het hart van Simon 'niet oprecht voor God' (vers 21)?
- Wat kunnen we uit dit verhaal opmaken over het ontvangen van het priesterschap? (De strekking van de antwoorden van de cursisten dient de

volgende waarheid te omvatten: **Het priesterschap wordt verleend volgens de wil van God en zijn waardigheidsnorm**. Zet die waarheid op het bord.)

- Waarom is het volgens jou belangrijk te weten dat het priesterschap alleen aan mensen wordt verleend volgens de wil van God en zijn waardigheidsnorm?

Vat Handelingen 8:25 samen: Petrus en Johannes predikten het evangelie in veel Samaritaanse dorpen.

Handelingen 8:26–40

Filippus onderwijst en doopt een Ethiopische kamerheer

Vraag de cursisten situaties te bedenken waarin ze iemand nodig hadden of zouden hebben om hen te begeleiden.

- In welke situaties zou jij iemand anders kunnen begeleiden? (Laat de cursisten eventueel denken aan bestemmingen, zaken waarover ze veel weten of talenten die ze hebben ontplooid.)

Laat de cursisten bij hun studie van Handelingen 8 zoeken naar een manier waarop ze anderen tot gids kunnen zijn.

Laat een cursist Handelingen 8:26–28 voorlezen. Laat de klas meelezen en nagaan waarom Filippus naar Gaza ging.

- Waarom ging Filippus naar Gaza?
- Wie kwam Filippus onderweg tegen? (Een Ethiopische kamerheer. Leg uit dat een kamerheer een lid van de hofhouding van een koning of koningin was.)
- Wat zat de Ethiopische kamerheer op zijn wagen te doen? (Hij las de profeet Jesaja, of de woorden van Jesaja.)

Zet vooraan in de klas twee stoelen tegenover elkaar. Laat twee vrijwilligers de rollen van de Ethiopische kamerheer en Filippus spelen in het volgende verslag. (U kunt deze rollen toewijzen voordat de les begint zodat de cursisten tijd hebben om zich voor te bereiden.) Laat de cursist die de rol van de Ethiopische kamerheer speelt op een stoel gaan zitten en laat de andere cursist bij de deur staan. Laat een derde cursist de rol van de verteller op zich nemen.

Laat de cursisten de woorden van hun personage in Handelingen 8:29–39 voorlezen en de situatie naspelen. Laat de klas kijken naar wat er tussen Filippus en de Ethiopische kamerheer voorviel. Terwijl de cursisten hun rol spelen, doet u het volgende:

1. Laat de verteller verzen 32–33 voorlezen en nodig de cursisten daarna uit om in hun Schriften een verwijzing naar *Jesaja 53:7–8* in de kantlijn te noteren bij Handelingen 8:32–33.
2. Laat de verteller vers 35 voorlezen en vraag daarna aan de cursist die de rol van Filippus speelt wat hij of zij in deze situatie over de Heiland zou onderwijzen. (U kunt de klas eveneens voorstellen laten doen.)
3. Wanneer de verteller vers 38 voorleest, verzoekt u de cursisten vriendelijk om de voltrekking van de doop niet na te spelen.

Bedankt de cursisten voor hun medewerking en laat ze weer naar hun plaats terugkeren.

- Waarom ging Filippus volgens vers 29 naar de wagen van de Ethiopische kamerheer?
- Wat had de kamerheer volgens vers 31 nodig om de geschriften van Jesaja te kunnen begrijpen?
- Hoe was Filippus volgens verzen 35–38 de kamerheer tot gids?
- Welk beginsel kunnen we uit de ervaring van Filippus leren over het luisteren naar de influisteringen van God? (De strekking van de antwoorden van de cursisten dient het volgende te omvatten: **Als wij naar de influisteringen van God luisteren, zullen zich gelegenheden voordoen waarbij we anderen dichter bij Jezus Christus kunnen brengen**. Zet dit beginsel op het bord.)

Geef elke cursist een exemplaar van het volgende uitreikblad. Laat de cursisten de aanwijzingen op het uitreikblad volgen en bedenken hoe ze iemand dichter bij Jezus Christus kunnen brengen. Leg uit dat ze hun antwoorden zullen kunnen uitwisselen.

Anderen naar Jezus Christus leiden

Kies een van de volgende situaties:

- Een jongeman met wie je bevriend bent, is lid van een andere christelijke kerk. Op een dag voel je tijdens de lunch de ingeving om met hem over de kerk te praten.
- Onderweg naar huis van school zie je een jongevrouw huilen. Je herkent haar, ze is lid van jouw wijk maar komt al jaren niet meer naar de kerk. Je voelt de ingeving om met haar te gaan praten. Terwijl je haar probeert te troosten, vertelt ze over haar beproevingen en vraagt ze: 'Waarom kan ik niet gewoon gelukkig zijn?'
- Een moeder van een jongeman die je kent van op sociale media is onlangs overleden. Je voelt de ingeving om te reageren op een recent bericht waar hij zegt: 'Ik voel mij alleen. Wou dat iemand mij begreep.'

Noteer op de achterkant van het uitreikblad of in je aantekenschrift of Schriftendagboek wat je kan zeggen en doen om deze persoon naar Jezus Christus te leiden. Zorg dat je daarbij de volgende vragen beantwoordt:

- Welke evangeliewaarheden zou je met deze persoon delen om hem of haar naar Jezus Christus te leiden?
- Welke Schrifttekst zou je deze persoon aanraden?
- Wat zou je hem of haar aanraden te doen?

Geef de cursisten voldoende tijd en verdeel de klas dan in groepjes van twee. Laat de cursisten aan elkaar uitleggen wat ze hebben genoteerd en waarom. Laat een aantal cursisten hun antwoorden met de klas delen. U kunt eventueel de antwoorden van de cursisten in een rollenspel verwerken, waarbij u de rol speelt van de persoon die ze proberen te helpen. (Als u hiervoor kiest, geef de cursisten dan even de tijd om zich voor te bereiden voordat ze het scenario met u naspelen.) Stel daarna de volgende vragen:

- Wanneer en hoe heb je al eens iemand naar Jezus Christus geleid?
- Wanneer en hoe heeft iemand jou naar Jezus Christus geleid?

Moedig de cursisten aan om gehoor te geven aan de influisteringen van God zodat zij geleid worden naar mensen die ze dichter bij Jezus Christus kunnen brengen. Vraag de cursisten te bedenken wat ze de komende week kunnen doen om iemand die ze kennen naar Jezus Christus te leiden. Moedig ze aan hun bevindingen met de klas te bespreken.

LES 88

Handelingen 9

Inleiding

Jezus verschijnt aan Saulus op de weg naar Damascus, waarna Saulus blind wordt. Als Ananias hem heeft genezen, laat Saulus zich dopen en begint hij in Damascus te prediken. Drie jaar later gaat Saulus naar Jeruzalem, maar zijn leven is daar in gevaar en daarom sturen de apostelen hem naar Tarsus. Petrus verricht wonderen in Lydda en Joppe.

Lessuggesties

Handelingen 9:1–9

Jezus verschijnt aan Saulus op de weg naar Damascus

Zet de volgende uitspraak van ouderling Jeffrey R. Holland van het Quorum der Twaalf Apostelen op het bord. (Dit citaat komt uit 'Het beste moet nog komen', *Liahona*, januari 2010, 19–20.)

> *'Velen van ons hebben er moeite mee om vroegere fouten in het leven — onze eigen fouten of die van anderen — te vergeven en te vergeten. […]*
>
> *Geef mensen de kans om zich te bekeren. Geef mensen de kans om te groeien. Geloof dat mensen zich kunnen veranderen en verbeteren' (Ouderling Jeffrey R. Holland).*

Laat een cursist deze uitspraak voorlezen. Vraag de klas vervolgens:

- In welke situaties is het belangrijk toe te laten dat anderen zich veranderen en verbeteren, en te geloven dat zij dat kunnen?
- In welke situaties is het belangrijk te geloven dat wij ons kunnen veranderen en verbeteren?

Laat de cursisten bij hun studie van Handelingen 9 zoeken naar waarheden die we kunnen leren uit de ervaring van iemand die zich veranderde en verbeterde.

Leg uit dat Handelingen 9 voornamelijk over de ervaringen van een man met de naam Saulus gaat. Laat een cursist de volgende beschrijving van Saulus voorlezen:

Saulus werd geboren in de Griekse stad Tarsus (zie Handelingen 21:39) en was een Romeins staatsburger (zie Handelingen 16:37). Hij was van Joodse afkomst, van de stam van Benjamin (zie Romeinen 11:1) en werd in Jeruzalem onderwezen door Gamaliël (zie Handelingen 22:3), een bekend Farizeeër en gerespecteerd leraar van de Joodse wet (zie Handelingen 5:34). Saulus werd een Farizeeër (zie Handelingen 23:6) en sprak een 'Hebreeuwse taal' (waarschijnlijk Arameés) en Grieks (zie Handelingen 21:37, 40). Hij werd later beter bekend onder zijn Latijnse naam, Paulus (zie Handelingen 13:9). (Zie Gids bij de Schriften, 'Paulus'.)

De cursisten context en inhoud helpen begrijpen

Context en inhoud van de Schriften begrijpen, is een essentieel onderdeel van evangelieonderwijs en -studie. De context bestaat uit omstandigheden die spelen rondom, of die achtergrondinformatie geven bij, bepaalde verzen, gebeurtenissen of verhalen in de Schriften. De inhoud omvat de mensen, gebeurtenissen, redevoeringen en geïnspireerde verklaringen waaruit de tekst bestaat. Als u de cursisten de context en inhoud van de Schriftteksten bijbrengt, zullen zij de boodschap van de geïnspireerde auteurs beter kunnen herkennen.

Herinner de cursisten eraan dat Saulus bij de steniging van Stefanus aanwezig was (zie Handelingen 7:58–59). Laat een cursist Handelingen 8:1–3 voorlezen en laat een andere cursist Handelingen 9:1–2 voorlezen. Laat de klas meelezen en nagaan hoe Saulus de volgelingen van Jezus Christus behandelde.

- Hoe behandelde Saulus de volgelingen van Jezus Christus?
- Waarom ging Saulus volgens de Handelingen 9:1–2 naar Damascus?

Laat een cursist Handelingen 9:3–6 voorlezen. Laat de klas meelezen en letten op wat er onderweg naar Damascus met Saulus gebeurde.

- Wie verscheen aan Saulus?

Wijs op de zinsnede ‘met de hielen tegen de prikkels […] slaan’ in vers 5. Leg uit dat een *prikkel* hier verwijst naar een zweep of een scherpe stok die werd gebruikt om dieren aan te sporen (laat de cursisten indien mogelijk een puntige stok zien). ‘Met de hielen tegen de prikkels slaan’ betekent in dit geval vechten tegen God.

Moedig de cursisten aan om de vraag van Saulus in vers 6 te markeren.

- Wat kunnen we uit de vraag van Saulus over hem opmaken? (Hij was verlangend zich aan de wil van de Heer te onderwerpen.)

Vat Handelingen 9:7–9 samen: volgens de Bijbelvertaling van Joseph Smith van *Handelingen 9:7* zagen de mannen die met Saulus meereisden wel het licht, maar ze hoorden niet de stem van Jezus toen Hij tegen Saulus sprak (zie ook Handelingen 22:9). Na dit visioen werd Saulus blind. Hij werd naar Damascus gebracht en gedurende drie dagen at of dronk hij niet.

- Stel je voor dat jij Saulus was. Als jij de discipelen van Jezus Christus hevig vervolgd had, wat zou je op dit moment dan denken en voelen?

Handelingen 9:10–22

Saulus wordt genezen door Ananias van Damascus, laat zich dopen en predikt over Jezus Christus.

Laat een cursist Handelingen 9:10–12 voorlezen. Laat de klas meelezen en nagaan wat de Heer gebood aan Ananias, een lid van de kerk in Damascus.

- Wat gebood de Heer Ananias te doen?

Wijs erop dat Saulus oorspronkelijk naar Damascus was gekomen om mensen zoals Ananias te arresteren.

- Als jij Ananias was en de reputatie van Saulus kende, wat zou je dan gedacht hebben als je dat gebod van de Heer kreeg?

Laat een cursist Handelingen 9:13–16 voorlezen. Laat de klas meelezen en nagaan wat de Heer Ananias over Saulus leerde.

- In welke opzichten was de visie van de Heer op Saulus anders dan die van Ananias?
- Waarom had de Heer volgens vers 15 Saulus uitgekozen? (U kunt er eventueel op wijzen dat de zinsnede ''uitverkoren instrument' wellicht verwijst naar het feit dat Saulus voorgeordend was voor deze roeping.)
- Wat zou Saulus volgens vers 16 ervaren, ook al was hij voor de Heer een uitverkoren instrument?
- Wat komen wij uit deze verzen te weten over hoe wij door de Heer worden gezien? (De strekking van de antwoorden van de cursisten dient de volgende waarheid te omvatten: **De Heer ziet wat wij kunnen worden** en **De Heer ziet welk potentieel wij hebben om Hem bij zijn werk te helpen.** Zet deze waarheden op het bord.)

Laat de cursisten overwegen hoe hun achtergrond, hun karaktereigenschappen en hun vaardigheden kunnen worden gebruikt om de Heer bij zijn werk te helpen. Moedig ze aan om hun ideeën in hun aantekenschrift of Schriftendagboek op te schrijven.

Laat een cursist Handelingen 9:17–20 voorlezen. Laat de klas meelezen en nagaan wat Ananias deed nadat de Heer hem had geholpen het potentieel van Saulus en zijn toekomstige zending te begrijpen.

- Wat deed Ananias voor Saulus?
- Wat deed Saulus volgens vers 20 'meteen' nadat hij zich had laten dopen en nadat hij aangesterkt was?

Wijs erop dat de bekering, doop en prediking van Saulus wijzen op zijn geloof in Jezus Christus en zijn onderworpenheid aan de wil van de Heer.

Laat een cursist Handelingen 9:21–22 voorlezen. Laat de klas meelezen en nagaan hoe het volk op de prediking van Saulus reageerde.

- Hoe reageerde het volk op de prediking van Saulus?
- Waarom waren de mensen zo verbaasd toen ze de woorden van Saulus hoorden?

Herinner de cursisten eraan dat de vraag die Saulus aan Jezus stelde in Handelingen 9:6 wijst op zijn nederigheid en zijn verlangen om zich aan de wil van de Heer te onderwerpen.

- Hoe kunnen wij zoals Saulus veranderen en het volle potentieel dat de Heer in ons ziet, bereiken? (Zet het volgende beginsel in de woorden van de cursisten op het bord: **Als wij ons aan de wil van de Heer onderwerpen, dan kunnen wij veranderen en het volle potentieel dat de Heer in ons ziet, bereiken.**)

Laat twee vrijwilligers naar voren komen. Geef de ene cursist wat zachte boetseerklei en geef de andere cursist boetseerklei die al hard is geworden. (Als u niet aan klei kunt komen, vraagt u de cursisten om zich deze activiteit in te beelden en daarna stelt u de vragen die bij de activiteit horen.) Geef de vrijwilligers dertig seconden de tijd om iets te maken met hun boetseerklei. Als de cursist met de harde klei zegt dat het te moeilijk is, moedigt u hem of haar aan om het te blijven proberen.

Laat de cursisten na verloop van tijd tonen wat ze hebben gemaakt. Vraag aan de cursist die de harde klei had gekregen:

- Waarom was het moeilijk om met jouw klei iets te boetseren?

Bedank de vrijwilligers voor hun medewerking en laat ze weer naar hun plaats terugkeren. Vraag de klas:

- In welk opzicht lijkt de harde klei op iemand die zich niet aan de wil van de Heer onderwerpt?
- In welk opzicht lijkt de zachte klei op iemand die zich aan de wil van de Heer onderwerpt?
- Hoe heeft onderworpenheid aan de Heer jou of anderen geholpen het volle potentieel dat de Heer in jou of hen zag, te bereiken?

Lees de volgende uitspraak van president Ezra Taft Benson voor:

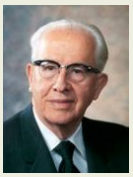

'Ieders essentiële levensvraag dient als die van Paulus te zijn: "Heer, wat wilt U dat ik doen zal?"' ('Listen to a Prophet's Voice', *Ensign*, januari 1973, 57.)

Laat de cursist nadenken over de vraag 'Heer, wat wilt U dat ik doen zal?' Moedig ze aan de indrukken die ze krijgen te noteren. Geef de cursisten voldoende tijd en lees dan de volgende uitspraak van president Benson voor:

'Er is voor een mens niets belangrijker dan het volgen van een pad dat hem [of haar] naar die vraag leidt, en het uitvoeren van het antwoord daarop.' ('Listen to a Prophet's Voice', 57.)

Moedig de cursisten aan om een antwoord op deze vraag te blijven zoeken en te handelen naar de ingevingen die ze ontvangen.

Handelingen 9:23–31

Saulus' leven wordt bedreigd in Jeruzalem en de apostelen sturen hem naar Tarsus.

Wijs erop dat Saulus na zijn bekering in Arabië woonde en later naar Damascus terugkeerde (zie Galaten 1:17). Vat Handelingen 9:23–26 samen: de Joden in Damascus smeedden een complot om Saulus te doden, maar de leden van de kerk hielpen hem de stad te ontvluchten. Drie jaar na zijn bekering (zie Galaten 1:18)

ging Saulus naar Jeruzalem, waar de leden van de kerk bang waren omdat ze niet geloofden dat hij een discipel van Jezus Christus was geworden.

- Waarom denk je dat sommige kerkleden terughoudend reageerden op het feit dat Saulus een discipel van Jezus Christus was geworden?

Vat Handelingen 9:27–31 samen: Barnabas, een lid van de kerk (zie Handelingen 4:36–37) bracht Saulus naar de apostelen en vertelde hen over het visioen van Saulus en over zijn stoutmoedige prediking in Damascus. De leden van de kerk verwelkomden Saulus in hun midden. Toen de Griekse Joden in Jeruzalem een complot smeedden om Saulus te doden, stuurden de kerkleiders hem naar Tarsus. De kerk groeide en er heerste vrede in Judea, Galilea en Samaria.

Handelingen 9:32–43

Petrus verricht wonderen in Lydda en Joppe

Verdeel de klas in groepjes van twee. Laat telkens de ene cursist Handelingen 9:32–35 en de andere cursist Handelingen 9:36–42 lezen. Laat ze zoeken naar de wonderen die Petrus verrichtte en naar de reacties van de mensen. Leg uit dat *liefdegaven* (vers 36) wil zeggen dat zij aan de armen gaf.

Geef de cursist voldoende tijd en laat hen vervolgens in hun groepje de wonderen die Petrus verrichtte en de reacties van de mensen bespreken. Vraag de klas vervolgens:

- Hoe reageerden de mensen in Lydda en Joppe volgens verzen 35 en 42 op de prediking van Petrus?
- Wat kunnen we uit deze reacties leren over de mogelijke gevolgen van anderen dienen? (Zet het volgende beginsel in de woorden van de cursisten op het bord: **Als wij anderen dienen, kunnen wij ertoe bijdragen dat mensen zich tot de Heer wenden en in Hem gaan geloven.**)

Leg uit dat het geven van priesterschapszegens een manier is om anderen te dienen. Stel de volgende vragen om de cursisten andere manieren van dienen bij te brengen:

- Hoe diende Tabitha anderen volgens verzen 36 en 39?
- Hoe kan iemand die ‘overvloedig in goede werken is’ (vers 36) en die anderen dient ertoe bijdragen dat mensen zich tot de Heer wenden en in Hem gaan geloven?
- Wanneer hebben de goede werken van iemand anders ertoe bijgedragen dat jij (of iemand anders) je tot de Heer hebt gewend en in Hem bent gaan geloven?

Geef tot slot uw getuigenis van de waarheden die in deze les aan bod kwamen.

LES 89

Handelingen 10–11

Inleiding

God openbaart aan Petrus in een visioen dat het evangelie aan de andere volken dient te worden gepredikt. Petrus onderwijst het evangelie aan Cornelius en zijn gezin en legt de meningsverschillen onder de Joodse heiligen over de prediking van het evangelie aan de andere volken bij. Ondanks vervolging gaat het werk van de Heer vooruit.

Lessuggesties

Handelingen 10

God openbaart aan Petrus in een visioen dat het evangelie aan de andere volken dient te worden gepredikt

Laat de cursisten zich voorstellen dat een vriend hen vraagt: 'Ik heb gehoord dat jouw kerk in 1978 een andere positie heeft ingenomen waarna alle mannen het priesterschap konden ontvangen, ongeacht hun ras. Hoe kun je dan geloven dat jouw kerk door God wordt geleid en dat God een onveranderlijk wezen is?'

Laat de cursisten in hun aantekenschrift of Schriftendagboek noteren hoe ze deze vraag zouden beantwoorden. (*Noot:* Zie erop toe dat de cursisten antwoorden op de vraag naar de beleidswijziging en niet gaan gissen naar redenen voor de priesterschapsrestrictie. Speculeer evenmin over redenen waarom de priesterschapsrestrictie bestond, aangezien deze redenen niet zijn geopenbaard [zie Officiële verklaring 2].)

Laat de cursisten bij hun studie van Handelingen 10–11 zoeken naar leerstellingen en beginselen die hen antwoorden helpen vinden op vragen over de manier waarop de Heer zijn kerk leidt, verandert en bestuurt.

Leg uit dat het evangelie tot op dit punt in het Nieuwe Testament, zoals door de Heiland was voorgeschreven, alleen tot de Joden was gepredikt, enkele uitzonderingen daargelaten (zie Mattheüs 10:5–6). Nadat de Heilige Geest over hen was gekomen, zei de Heiland echter tegen zijn discipelen dat ze het evangelie 'tot het uiterste der aarde' zouden prediken (Handelingen 1:8). In Handelingen 10 lezen we welke belangrijke wijziging in de werking van de kerk dit mogelijk zou maken.

Laat een cursist Handelingen 10:1–2 voorlezen. Laat de klas meelezen en letten op details over een niet-Jood met de naam Cornelius. (Wijs er eventueel op dat Cornelius 'God vreesde' [vers 2]. Mensen die God vreesden, waren niet-Joden die de Heer aanbaden maar geen proselieten, of bekeerlingen tot het Joodse geloof waren, en dus niet de wet van Mozes naleefden.)

- Wat was het beroep van Cornelius? (Hij was hoofdman in het Romeinse leger, verantwoordelijk voor honderd soldaten.)

Herinner de cursisten eraan dat een niet-Jood voordien niet tot de kerk van Christus kon toetreden zonder zich eerst tot het Jodendom te bekeren, aangezien het evangelie alleen tot de Joden werd gepredikt.

- Hoe toonde Cornelius zijn geloof in God, ook al kon hij als niet-Jood niet tot de kerk toetreden?

Laat twee cursisten beurtelings een vers uit Handelingen 10:3–6 voorlezen. Laat de klas meelezen en nagaan wat er met Cornelius gebeurde. (Leg uit dat 'het negende uur van de dag' [vers 3] ongeveer 15.00 u was.)

- Wat zei de engel volgens vers 4 tegen Cornelius over zijn gebeden en liefdegaven?
- Wat droeg de engel Cornelius op?

Vat Handelingen 10:7–8 samen: Cornelius stuurde drie mannen naar Joppe om Petrus te zoeken. (Om de cursisten duidelijk te maken hoe ver Caesarea van Joppe ligt, kunt u hen naar de kaart 'Het Heilige Land in de tijd van het Nieuwe Testament' [Bijbelkaarten, nummer 11] verwijzen.)

Terwijl deze mannen onderweg waren naar Joppe, had Petrus, die in het huis van een man met de naam Simon verbleef, een opmerkelijk visioen. Geef iedere cursist een blaadje. Laat de cursisten Handelingen 10:9–16 doorlezen en op basis van deze verzen een tekening maken van het visioen van Petrus. Geef ze voldoende tijd en laat ze dan het visioen van Petrus aan een klasgenoot uitleggen aan de hand van hun tekening. Vraag na afloop van deze activiteit:

- Wat werd Petrus in het visioen geboden te eten?
- Hoe reageerde Petrus volgens vers 14 eerst op dit gebod? (Leg uit dat Joden volgens de wet van Mozes geen dieren mochten eten die onheilig of onrein waren verklaard [zie Leviticus 11].)
- Wat zei de Heer volgens vers 15 over de onreine dieren die Hij Petrus had geboden te eten?

Laat een cursist Handelingen 10:17–20 voorlezen. Laat de klas meelezen en nagaan wat er gebeurde terwijl Petrus over de betekenis van zijn visioen nadacht.

- Welke zinsnede in vers 17 geeft aan dat Petrus niet meteen de betekenis van zijn visioen begreep?
- Wie arriveerde net toen Petrus over zijn visioen stond na te denken?
- Wat droeg de Geest Petrus op?

Vat Handelingen 10:21–24 samen: de drie mannen vertelden Petrus over het visioen van Cornelius. De volgende dag gingen Petrus en de andere discipelen met hen mee naar Cornelius.

Laat enkele cursisten beurtelings een vers uit Handelingen 10:25–28 voorlezen. Laat de klas meelezen en letten op wat Petrus deed toen hij bij het huis van Cornelius aankwam.

- Wat zei Petrus volgens vers 28 over omgang tussen Joden en de andere volken?
- Wat begreep Petrus toen?

Vat Handelingen 10:29–33 samen: Cornelius vertelde Petrus over zijn visioen. Cornelius had ook zijn familieleden en vrienden uitgenodigd zodat Petrus hen kon onderwijzen.

Laat een cursist Handelingen 10:34–35 voorlezen. Laat de klas meelezen en nagaan wat Petrus had geleerd.

- Hoe zou je samenvatten wat Petrus had geleerd?

Vat Handelingen 10:36–43 samen: Petrus onderwees Cornelius en zijn verwanten over Jezus Christus en zijn goede werken, zijn kruisiging en opstanding. Petrus getuigde dat allen die in Jezus Christus geloven, vergeving van hun zonden zullen ontvangen.

Laat een cursist Handelingen 10:44–48 voorlezen. Laat de klas meelezen en nagaan welke uitwerking de prediking van Petrus op deze niet-Joden had. Leg uit dat de uitdrukking 'die van de besnijdenis waren' (vers 45) verwijst naar de Joodse discipelen die samen met Petrus uit Joppe waren gekomen.

- Welke uitwerking hadden de leringen van Petrus volgens verzen 44–46 op de huisgenoten van Cornelius?
- Waarom waren de aanwezige Joden zo verbaasd?
- Wat openbaarde de Heer over de andere volken aan Petrus dankzij zijn ervaringen in Handelingen 10? (Het evangelie dient aan de andere volken te worden gepredikt en zij dienen zich in de Kerk van Jezus Christus te laten dopen.)

Verdeel de klas in groepjes van twee of drie om de cursisten te helpen leerstellingen terug te vinden in Handelingen 10. Geef elk groepje een exemplaar van het volgende uitreikblad of zet de vragen op het bord. Laat de cursisten de antwoorden in hun groepje bespreken.

Handelingen 10

- Welke waarheid leren we uit het verhaal van Petrus en Cornelius over de manier waarop de Heer zijn kerk leidt?
- Welke waarheid leren we over het feit dat de Heer geleidelijk waarheid aan Petrus openbaarde en niet alles tegelijk?
- Welke waarheid kunnen we uit dit verhaal leren over wat God kan doen met instructies die Hij in het verleden heeft gegeven?

Geef de cursisten voldoende tijd en laat dan enkele cursisten de antwoorden van hun groepje op het bord zetten. Zie erop toe dat de volgende waarheden aan bod komen:

God geeft leiding aan zijn kerk door openbaring aan zijn profeet, de senior apostel.

Wij kunnen geleidelijk openbaring en begrip ontvangen als wij de Heer gehoorzamen.

God kan in zijn wijsheid, en naargelang de behoeften van zijn kinderen, instructies die Hij in het verleden heeft gegeven, wijzigen of eraan toevoegen.

Laat een cursist het volgende citaat van ouderling D. Todd Christofferson van het Quorum der Twaalf Apostelen voorlezen. Laat de cursisten letten op de manier waarop de derde waarheid uit de vetgedrukte lijst wordt verduidelijkt.

'Door deze ervaring en openbaring aan Petrus veranderde de Heer de gewoonte in de kerk en openbaarde een vollediger leerstellig begrip aan zijn discipelen. En zo strekte de evangelieverkondiging zich uit tot de gehele mensheid.' ('De leer van Christus', *Liahona*, mei 2012, 88.)

Geef de cursisten de tijd om door te nemen welk antwoord ze op de vraag van hun vriend noteerden. Moedig hen aan om te noteren welke nieuwe inzichten ze bij hun studie van Handelingen 10 hebben verkregen, en geef hen de mogelijkheid deze inzichten met de klas te delen.

Geef de cursisten de gelegenheid om uit te leggen, te delen en te getuigen

Als cursisten elkaar onderwijzen, geeft dat hen de kans om leerstellingen en beginselen uit te leggen, inzichten en ervaringen uit te wisselen en te getuigen van goddelijke waarheden. Dit kan eveneens hun begrip van leerstellingen en beginselen verdiepen en hun vermogen om het evangelie te onderwijzen, vergroten. Als cursisten bezig zijn met uitleggen, doorvertellen en getuigen, versterkt de Heilige Geest hun getuigenis van deze waarheden.

Het kan nodig zijn om erop te wijzen dat, hoewel God de gebruiken van de kerk kan aanpassen en ons leerstellige begrip uitbreiden middels voortgaande openbaring (zie Geloofsartikelen 1:9), zijn goddelijke aard, eigenschappen, verbonden, leerstellingen en plan nooit veranderen. Dit te weten, kan ons helpen om geloof in God te hebben, en erop te vertrouwen dat Hij zijn kerk volgens zijn wil en op grond van de behoeften van zijn kinderen zal leiden.

Handelingen 11:1–18

Petrus legt de meningsverschillen onder de Joodse heiligen over de prediking van het evangelie aan de andere volken bij

- Hoe denk je dat sommige Joodse leden van de kerk zich voelden toen ze hoorden dat Petrus met een niet-Jood omging? (Petrus' omgang met een niet-Jood was een grote verandering in werkwijze en sommige leden konden deze wijziging moeilijk aanvaarden.)

Laat een cursist Handelingen 11:1–3 voorlezen. Laat de klas meelezen en nagaan hoe de discipelen reageerden op wat Petrus had gedaan.

- Hoe reageerden de discipelen op wat Petrus had gedaan?

Vat Handelingen 11:4–15 samen: Petrus beschreef aan de discipelen de visioenen die hij en Cornelius hadden ontvangen. Hij vertelde hen dat Cornelius en zijn gezin de leringen van Jezus Christus hadden ontvangen en vervolgens de macht

van de Heilige Geest op dezelfde manier als Petrus en de andere discipelen hadden ervaren.

Laat een cursist Handelingen 11:16–17 voorlezen. Laat de klas meelezen en letten op de conclusie van Petrus.

- Wat denk je dat Petrus bedoelde toen hij zei, 'Wie was ik dan dat ik bij machte zou zijn God tegen te houden?' (vers 17)? (Petrus verzette zich niet tegen Gods gebod om de andere volken de kans te geven om het evangelie te ontvangen, zich te bekeren en zich te laten dopen.)

Laat de cursisten Handelingen 11:18 in stilte lezen en nagaan hoe de discipelen op de verklaring van Petrus reageerden.

- Hoe reageerden de discipelen toen ze hoorden dat Petrus door God was geleid?
- Welk beginsel leren we uit dit verhaal over de manier waarop we zij die de kerk presideren kunnen steunen en volgen? (De strekking van de antwoorden van de cursisten dient het volgende beginsel te omvatten: **Als wij weten dat zij die de kerk presideren door God worden geleid, dan kunnen we hen met overtuiging steunen en volgen**. Dit beginsel is in hedendaagse Schriftuur bevestigd, waar staat dat God zijn wil heeft geopenbaard aan hen die de presiderende priesterschapssleutels bezitten [LV 28:2, 7; 42:11; 107:65–66].)
- Hoe ben jij te weten gekomen dat zij die de kerk presideren door God worden geleid?
- Welke raad van de profeten heb jij gevolgd omdat je wist dat profeten door God worden geleid?

Laat de cursisten zich tot doel stellen een sterker getuigenis te ontwikkelen van het feit dat zij die de kerk presideren door God worden geleid.

Handelingen 11:19–30

Ondanks vervolging gaat het werk van de Heer vooruit

Vat Handelingen 11:19–30 samen: omwille van vervolgingen werden enkele discipelen over het hele gebied verspreid, maar overal waar zij kwamen, predikten ze getrouw het evangelie van Jezus Christus.

LES 90

Handelingen 12

Inleiding

Herodes laat de apostel Jakobus ter dood brengen en neemt Petrus gevangen. De avond voor zijn terechtstelling ontsnapt Petrus uit de gevangenis dankzij de hulp van een engel. Herodes wordt door een engel van God geslagen en het evangelie blijft voorwaarts gaan.

Lessuggesties

Handelingen 12:1–17

Herodes doodt Jakobus en arresteert Petrus, die op wonderbaarlijke wijze uit de gevangenis ontsnapt

Laat de klas een kompas zien of teken er een op het bord. Laat een cursist uitleggen hoe een kompas werkt en waarvoor het wordt gebruikt.

- Hoe kan een kompas, omdat het altijd naar het noorden wijst, ons helpen om de juiste beslissingen over onze richting te nemen?

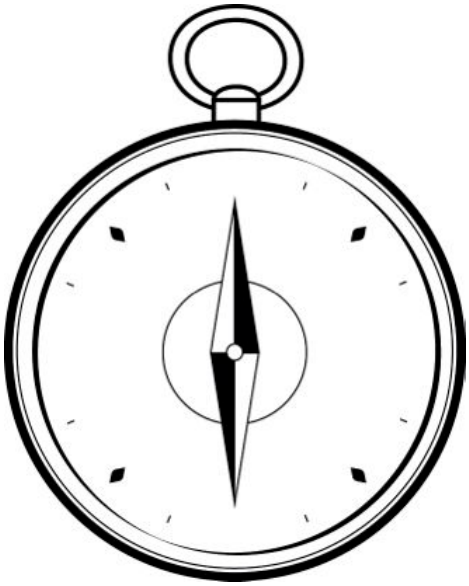

Zet een *X* ergens op het bord naast het kompas (maar niet ten noorden van de roos) en laat de klas zich voorstellen dat de X een magneet voorstelt.

- Hoe beïnvloedt deze magneet het gedrag van de kompasnaald? (De naald zal naar de magneet wijzen omdat die meer invloed op de naald heeft dan het magnetische noorden.)
- Welke invloed heeft deze magneet op jouw vermogen om de juiste beslissing over je richting te nemen?

Laat de cursisten bij hun studie van Handelingen 12 zoeken naar een invloed die ons kan hinderen om de juiste beslissingen te nemen.

Om ervoor te zorgen dat de cursisten de context van Handelingen 12 begrijpen, legt u uit dat de christenen sinds de martelaarsdood van Stefanus in en rond Jeruzalem met steeds meer vervolging te maken kregen.

Laat een cursist Handelingen 12:1–4 voorlezen. Laat de klas meelezen en nagaan hoe koning Herodes Agrippa I tot deze vervolging bijdroeg.

- Wie liet Herodes met het zwaard doden?
- Wie was volgens vers 3 verheugd over de dood van Jakobus?

Leg uit dat de zinsnede 'de Joden' in vers 3 verwijst naar invloedrijke Joodse leiders in Jeruzalem die de vervolging van de kerk van Jezus Christus aanmoedigden. Herodes wilde de Joodse leiders behagen (zie Bible Dictionary, 'Herod'). Zet de volgende onvolledige zin naast de X op het bord: *Als we ervoor kiezen anderen te behagen boven God, dan …*

- Wat deed Herodes toen hij zag dat de moord op Jakobus de Joodse leiders behaagde? (Hij wilde Petrus openbaar terechtstellen.)

Wijs naar de afbeelding van het kompas op het bord en vraag:

- Hoe heeft Herodes' verlangen om anderen te behagen boven God zijn richting bepaald?
- Hoe zou je op basis van wat je uit het voorbeeld van Herodes leerde de uitspraak op het bord aanvullen? (Laat de cursisten antwoorden en vul de zin op het bord aan, zodat de volgende leerstelling bekomen wordt: **Als we ervoor kiezen anderen te behagen boven God, dan kunnen we tot meer zonde worden verleid.**)
- Welke andere voorbeelden laten zien hoe de keuze om anderen te behagen boven God iemand tot zonde kan verleiden?

Laat de cursisten overwegen of hun verlangen om anderen te behagen hen soms van hun hemelse Vader wegleidt.

Leg uit dat enkele cursisten zullen deelnemen aan een rollenspel over de gebeurtenissen in Handelingen 12:5–17. Vraag cursisten om de rol te spelen van Petrus, twee wachten, de engel, Rhodé, en één of twee discipelen bij het huis van Maria, de moeder van Markus. U (of een andere cursist) kunt de rol van de verteller spelen.

Variatie in de onderwijsmethoden aanbrengen

Veel goede leerkrachten brengen variatie aan in elke les. Durf nieuwe methodes of werkvormen uit te testen. Wees ook voorbereid om van methode te veranderen tijdens de les als de belangstelling van de cursisten wegvalt. Dat geldt ook als de cursisten met de huidige methode niet het gewenste resultaat lijken te bereiken.

- Laat de verteller Handelingen 12:5–6 voorlezen en laat de deelnemers aan het rollenspel de gebeurtenissen naspelen. Om de cursisten duidelijk te maken wat er gebeurt, stopt u even nadat elke groep verzen is nagespeeld en stelt u de bijbehorende vragen.
- Wat deden de kerkleden op dat moment?

Laat de verteller Handelingen 12:7–10 voorlezen terwijl de aangewezen cursisten de gebeurtenissen naspelen.

- Welke beperkingen of hindernissen overwon Petrus tijdens zijn ontsnapping?

Laat de verteller Handelingen 12:11–15 voorlezen terwijl de aangewezen cursisten de gebeurtenissen naspelen.

- Wanneer zag Petrus in wat er was gebeurd?

- Wat gebeurde er toen Petrus aan de poort van het huis van Maria aanklopte?

Laat de verteller Handelingen 12:16–17 voorlezen terwijl de aangewezen cursisten de gebeurtenissen naspelen. Laat de cursisten na afloop van het rollenspel weer naar hun plaats terugkeren.

- Aan wie gaf Petrus volgens vers 17 de eer voor zijn ontsnapping uit de gevangenis? (Wijs erop dat de Jakobus naar wie in vers 17 wordt verwezen, een broer van Jezus is [zie Mattheüs 13:55].)

Laat de cursisten Handelingen 12:5 doorlezen en nagaan wat dit vers te maken heeft met wat er met Petrus gebeurde.

- Wat leert de uitdrukking 'werd voortdurend gebeden' (vers 5) ons over de oprechtheid en vurigheid van de gebeden van de kerkleden?
- Welk beginsel kunnen we uit dit verhaal leren over de invloed die onze gebeden op onszelf en op anderen kunnen hebben? (De strekking van de antwoorden van de cursisten dient het volgende beginsel te omvatten: **Onze oprechte en vurige gebeden brengen wonderen en zegeningen voort in ons eigen leven en dat van anderen**. Zet dit beginsel op het bord.)
- Wat betekent het om oprecht en vurig te bidden?

Leg uit dat dit beginsel niet betekent dat we automatisch ontvangen waarvoor we bidden als onze gebeden maar oprecht en vurig zijn. Andere factoren die ertoe bijdragen dat we wonderen en zegeningen van God ontvangen, zijn de wil en timing van God en persoonlijke keuzevrijheid.

Laat een cursist de volgende uitspraak voorlezen. Laat de cursisten nagaan hoe onze oprechte en vurige gebeden de wil van God beïnvloeden.

> 'Bidden is de handeling waarmee de wil van de Vader en de wil van het kind in overeenstemming met elkaar worden gebracht. Het doel van het gebed is niet om de wil van God te veranderen, maar om voor onszelf en anderen de zegeningen te ontvangen die God graag wil geven, op voorwaarde dat wij erom vragen. Zegeningen vereisen enig werk of enige inzet van ons voordat wij ze kunnen krijgen. Bidden is een vorm van werken, en is een van de aangewezen manieren om de hoogste van alle zegeningen te ontvangen' (Bible Dictionary, 'Prayer').

- Wat is volgens deze verklaring een belangrijk doel van het gebed?
- Waarom is het belangrijk om te onthouden dat het gebed niet is bedoeld om de wil van God te veranderen?

Laat de cursisten de volgende vraag in hun aantekenschrift of Schriftendagboek beantwoorden:

- Wanneer heb je weleens Gods wonderen en zegeningen in jouw leven of in dat van anderen gezien voor wie je had gebeden?

Geef ze voldoende tijd en vraag desgewenst enkele cursisten wat ze hebben opgeschreven. Laat de cursisten vervolgens overwegen hoe ze oprechter en vuriger kunnen bidden zodat de zegeningen en wonderen die God wil schenken aan hen en aan degenen voor wie ze bidden, ook worden teweeggebracht.

Handelingen 12:18–25

Herodes wordt door God geslagen en het evangelie blijft voorwaarts gaan

Vat Handelingen 12:18–22 samen: de volgende dag hoorde Herodes dat Petrus was ontsnapt en daarom werden de wachters die volgens hem voor de ontsnapping van Petrus verantwoordelijk waren, terechtgesteld. Later hield Herodes een toespraak en werd hij daarvoor door het volk geprezen.

Laat een cursist Handelingen 12:23–24 voorlezen. Laat de klas meelezen en nagaan wat er met Herodes gebeurde.

- Wat gebeurde er met Herodes? Waarom?
- Wat gebeurde er ondanks de vervolging van de kerkleden met het zendingswerk van de kerk?

Moedig de cursisten ten slotte aan om de geleerde waarheden door te nemen en te overwegen hoe ze deze waarheden in hun leven kunnen toepassen.

THUISSEMINARIELES

Handelingen 6–12 (unit 18)

Lesmateriaal voor de thuisseminarieleerkracht

Samenvatting van dagelijkse thuisseminarielessen

De volgende samenvatting van de gebeurtenissen, leerstellingen en beginselen die de cursisten bij hun studie van Handelingen 6-12 (unit 18) geleerd hebben, is niet bedoeld om als onderdeel van uw les te worden behandeld. Uw les richt zich op slechts enkele van deze leerstellingen en beginselen. Volg de indrukken van de Heilige Geest terwijl u nadenkt over de behoeften van uw cursisten.

Dag 1: (Handelingen 6–7)

De cursisten leerden dat waardige kerkleden worden geroepen om in de behoeften van anderen te helpen voorzien. Toen de cursisten de woorden en de martelaarsdood van Stefanus bestudeerden, ontdekten ze de volgende waarheden: Zich tegen de Heilige Geest verzetten, kan ertoe leiden dat men de Heiland en zijn profeten verwerpt. Onze hemelse Vader, Jezus Christus en de Heilige Geest zijn drie afzonderlijke personen. Als wij in tijden van rampspoed trouw blijven aan Jezus Christus, zal Hij met ons zijn.

Dag 2: (Handelingen 8)

Bij hun studie van Handelingen 8 leerden de cursisten de volgende leerstellingen en beginselen: De gave van de Heilige Geest wordt na de doop verleend door handoplegging van bevoegde priesterschapsdragers. Het priesterschap wordt verleend volgens de wil van God en zijn waardigheidsnorm. Als wij naar de influisteringen van God luisteren, zullen zich gelegenheden voordoen waarbij we anderen dichter bij Jezus Christus kunnen brengen.

Dag 3: (Handelingen 9)

In Handelingen 9 leerden de cursisten dat de Heer ziet wat wij kunnen worden en dat Hij ziet welk potentieel wij hebben om Hem bij zijn werk te helpen. Zij leerden eveneens de volgende beginselen: Als wij ons aan de wil van de Heer onderwerpen, dan kunnen wij veranderen en het volle potentieel dat de Heer in ons ziet, bereiken. Als wij anderen dienen, kunnen wij ertoe bijdragen dat mensen zich tot de Heer wenden en in Hem gaan geloven.

Dag 4: (Handelingen 10–12)

De cursisten bestudeerden het visioen van Petrus over het prediken van het evangelie aan de andere volken en leerden dat als wij weten dat zij die de kerk presideren door God worden geleid, dan kunnen we hen met overtuiging steunen en volgen. Ze leerden eveneens de volgende waarheden: Als we ervoor kiezen anderen te behagen boven God, dan kunnen we tot meer zonde worden verleid. Onze oprechte en vurige gebeden brengen wonderen en zegeningen voort in ons eigen leven en dat van anderen.

Inleiding

God openbaarde aan Petrus in een visioen dat het evangelie aan de andere volken diende te worden gepredikt. Petrus onderwees het evangelie aan Cornelius en zijn gezin en legde de meningsverschillen van de Joodse heiligen over de prediking van het evangelie aan de andere volken bij.

Lessuggesties

Handelingen 10

God openbaart aan Petrus in een visioen dat het evangelie aan de andere volken dient te worden gepredikt

Laat de cursisten zich voorstellen dat een vriend hen vraagt: 'Ik heb gehoord dat jouw kerk in 1978 een andere positie heeft ingenomen waarna alle mannen het priesterschap konden ontvangen, ongeacht hun ras. Hoe kun je dan geloven dat jouw kerk door God wordt geleid en dat God een onveranderlijk wezen is?'

Laat de cursisten in hun aantekenschrift of Schriftendagboek noteren hoe ze deze vraag zouden beantwoorden.(*Noot:* Zie erop toe dat de cursisten antwoorden op de vraag naar de beleidswijziging en niet gaan gissen naar redenen voor de priesterschapsrestrictie. Speculeer bij uw bespreking evenmin over redenen waarom de priesterschapsrestrictie bestond, aangezien deze redenen niet zijn geopenbaard [zie Officiële verklaring 2].)

Laat de cursisten bij hun studie van Handelingen 10 zoeken naar waarheden die hen helpen met het vinden van antwoorden op vragen over de manier waarop de Heer zijn kerk leidt, verandert en bestuurt.

Leg uit dat het evangelie tot op dit punt in het Nieuwe Testament, zoals door de Heiland was voorgeschreven, alleen tot de Joden was gepredikt, enkele uitzonderingen daargelaten (zie Mattheüs 10:5–6). In Handelingen 10 lezen we echter over een belangrijke wijziging in de werking van de kerk.

Laat de cursisten samenvatten wat zij over een niet-Jood met de naam Cornelius hebben geleerd. (Hij was officier in het Romeinse leger. Hij en zijn gezin waren gelovige en godvrezende mensen. Als niet-Jood kon hij niet tot de kerk van Christus toetreden zonder zich eerst tot het Jodendom te bekeren.)

Vat Handelingen 10:3–8 samen: dankzij de getrouwheid van Cornelius verscheen hem een engel en die beval hem mannen naar Joppe te sturen om Petrus te zoeken. Terwijl deze mannen onderweg waren naar Joppe, had Petrus, die in het huis van een man met de naam Simon verbleef, een opmerkelijk visioen.

Laat enkele cursisten beurtelings een vers voorlezen uit Handelingen 10:9–16. Laat de klas meelezen en nagaan wat Petrus in zijn visioen zag. (Ter afwisseling kunt u iedere cursist eventueel een blad papier geven om op te tekenen. Laat de cursisten Handelingen 10:9–16 doorlezen en op basis van deze verzen een tekening maken van het visioen van Petrus. Geef ze voldoende tijd en laat ze dan het visioen van Petrus aan een klasgenoot uitleggen aan de hand van hun tekening.) Vraag na afloop van elke activiteit:

- Wat werd Petrus in het visioen geboden te eten?
- Hoe reageerde Petrus volgens vers 14 eerst op dit gebod? (Leg uit dat Joden volgens de wet van Mozes geen dieren mochten eten die onheilig of onrein waren verklaard [zie Leviticus 11].)
- Wat zei de Heer volgens Handelingen 10:15 over de onreine dieren die Hij Petrus had geboden te eten?

Vat Handelingen 10:17–28 samen: Petrus begreep niet meteen de betekenis van zijn visioen. Terwijl hij erover nadacht, kwamen de dienstknechten van Cornelius toe en zij vertelden Petrus over het visioen van Cornelius. De volgende dag gingen Petrus en de andere discipelen met hen mee naar Cornelius. Ondanks het feit dat de meeste Joden het onwettig vonden om met een niet-Jood om te gaan, bezocht Petrus het huis van Cornelius.

Laat een cursist Handelingen 10:28 voorlezen. Laat de klas meelezen en nagaan welke reden Petrus opgaf waarom hij omging met een niet-Jood.

- Welke reden gaf Petrus op waarom hij met een niet-Jood omging?

Vat Handelingen 10:29–33 samen: Cornelius vertelde Petrus over zijn visioen. Cornelius had ook zijn familieleden en vrienden uitgenodigd zodat Petrus hen kon onderwijzen.

Laat een cursist Handelingen 10:34–35 voorlezen. Laat de klas meelezen en nagaan wat Petrus had geleerd.

- Hoe zou je samenvatten wat Petrus had geleerd? (Leg desgewenst uit dat God geen mensen begunstigt op basis van hun nationaliteit of status; Hij oordeelt alle mensen naar hun werken en zegent hen die Hem gehoorzamen. U hebt misschien ook iets aan het artikel 'Race and the Church: All Are Alike unto God' [Afstamming en de kerk: allen zijn voor God gelijk] [mormonnewsroom.org/article/race-church].)

Vat Handelingen 10:36–43 samen: Petrus onderwees Cornelius en zijn verwanten over Jezus Christus en zijn goede werken, zijn kruisiging en opstanding. Petrus getuigde dat allen die in Jezus Christus geloven, vergeving van hun zonden zullen ontvangen.

Laat een cursist Handelingen 10:44–48 voorlezen. Laat de klas meelezen en nagaan welke uitwerking de prediking van Petrus op deze niet-Joden had. Leg uit dat de uitdrukking 'die van de besnijdenis waren' in vers 45 verwijst naar de Joodse discipelen die samen met Petrus uit Joppe waren gekomen.

- Welke uitwerking hadden de leringen van Petrus volgens verzen 44–46 op de huisgenoten van Cornelius? (Leg eventueel uit dat de woorden 'de gave van de Heilige Geest' in vers 45 verwijzen naar de *macht* van de Heilige Geest, die op deze niet-Joden was uitgestort. Dit is niet hetzelfde als de *gave* van de Heilige Geest die wij na de doop bij de verordening van de bevestiging ontvangen. [Zie Handelingen 8:14–17; *Leringen van kerkpresidenten: Joseph Smith* (2007), 104.])
- Waarom waren de aanwezige Joden zo verbaasd?
- Wat openbaarde de Heer over de andere volken aan Petrus dankzij zijn ervaringen in Handelingen 10?

Verdeel de klas in groepjes van twee of drie om de cursisten te helpen leerstellingen terug te vinden in Handelingen 10. Geef elk groepje een exemplaar van het volgende uitreikblad of zet de vragen op het bord. Laat de cursisten de antwoorden in hun groepje bespreken.

Handelingen 10

- Welke waarheid leren we uit het verhaal van Petrus en Cornelius over de manier waarop de Heer zijn kerk leidt? (Herinner de cursisten eraan dat Petrus de president van de kerk was.)
- Welke waarheid leren we over het feit dat de Heer geleidelijk waarheid aan Petrus openbaarde en niet alles tegelijk?
- Welke waarheid kunnen we uit dit verhaal leren over wat God kan doen met instructies die Hij in het verleden heeft gegeven?

Geef de cursisten voldoende tijd en laat dan enkele cursisten de antwoorden van hun groepje op het bord zetten. Zie erop toe dat de volgende waarheden aan bod komen:

God geeft leiding aan zijn kerk door openbaring aan zijn profeet, de senior apostel.

Wij kunnen geleidelijk openbaring en begrip ontvangen als wij de Heer gehoorzamen.

God kan in zijn wijsheid, en naargelang de behoeften van zijn kinderen, instructies die Hij in het verleden heeft gegeven, wijzigen of eraan toevoegen.

Laat een cursist het volgende citaat van ouderling D. Todd Christofferson van het Quorum der Twaalf Apostelen voorlezen. Laat de cursisten letten op de manier waarop de derde gevonden waarheid in de uitspraak van ouderling Christofferson wordt verduidelijkt:

'Door deze ervaring en openbaring aan Petrus veranderde de Heer de gewoonte in de kerk en openbaarde een vollediger leerstellig begrip aan zijn discipelen. En zo strekte de evangelieverkondiging zich uit tot de gehele mensheid.' ('De leer van Christus', *Liahona*, mei 2012, 88.)

Geef de cursisten de tijd om door te nemen welk antwoord ze op de vraag van hun vriend over de wijziging van een gewoonte in de kerk noteerden. Moedig hen aan om te noteren welke nieuwe inzichten ze bij hun studie van Handelingen 10 hebben verkregen, en geef hen de mogelijkheid deze inzichten met de klas te delen.

Het kan nodig zijn om erop te wijzen dat, hoewel God de gebruiken van de kerk kan aanpassen en ons leerstellige begrip uitbreiden middels voortgaande openbaring (zie Geloofsartikelen 1:9), zijn goddelijke aard, eigenschappen, verbonden, leerstellingen en plan nooit veranderen. Dit te weten, kan ons helpen om geloof in God te hebben, en erop te vertrouwen dat Hij zijn kerk volgens zijn wil en op grond van de behoeften van zijn kinderen zal leiden.

Laat de cursisten tot slot hun getuigenis geven van de waarheden hebben geleerd.

Volgende unit (Handelingen 13–19)

Laat de cursisten bij hun studie van Handelingen 13–19 nadenken over de volgende vragen en er een antwoord op zoeken: Wat deed Paulus met de tovenaar Elymas? Hoe zou je reageren als mensen dachten dat jij een god was? Waarom werden Paulus en Barnabas als goden vereerd? Hoe reageerden ze? Welk meningsverschil hadden de leden van de kerk over de besnijdenis en waarom moesten de apostelen het probleem oplossen? Wat was hun beslissing? Toen Paulus in Athene was, predikte hij op de Areopagus over de onbekende god. Wat leerde hij het volk?

LES 91

Handelingen 13–14

Inleiding

Paulus (voorheen Saulus genoemd) vertrekt op zijn eerste zendingsreis met Barnabas als collega. Zij prediken het evangelie en vestigen gemeenten van de kerk ondanks voortdurende vervolging. Als de Joden het woord van God verwerpen, leggen Paulus en Barnabas zich toe op de prediking aan de andere volken.

Lessuggesties

Handelingen 13:1–13

Paulus en Barnabas vertrekken op een zendingsreis en berispen een valse profeet

Maak voordat de les begint een bordje met daarop de tekst 'Geen tegenstand' en een ander bordje met de tekst 'Voortdurende tegenstand'. Hang ze aan weerszijden van het lokaal.

Laat de cursisten zich voorstellen dat de ruimte tussen de bordjes een schaal voorstelt van de mate van tegenstand die iemand ondervindt als hij of zij het evangelie wil naleven. Laat de cursisten op de plek gaan staan die volgens hen aangeeft hoeveel tegenstand Mozes heeft ervaren. Vraag enkele cursisten waarom ze voor die plek hebben gekozen. Herhaal dezelfde opdracht met de mate van tegenstand die Joseph Smith heeft ervaren en daarna Nephi. Vraag telkens aan enkele cursisten waarom ze voor die plek hebben gekozen. Laat de cursisten weer naar hun plaats terugkeren.

Wijs erop dat elke discipel van Jezus Christus in zijn of haar leven weleens met tegenstand te maken krijgt. Laat de cursisten overwegen waar ze zichzelf plaatsen op de schaal van tegenstand sinds ze proberen het evangelie na te leven. Laat de cursisten bij hun studie van Handelingen 13–14 zoeken naar beginselen die hen helpen als ze met tegenstand te maken krijgen bij hun pogingen om rechtschapen te leven.

Vat Handelingen 13:1–6 samen: enkele profeten en leraars die in Antiochië in Syrië waren vergaderd, ontvingen van de Heilige Geest de opdracht om Saulus (later bekend als Paulus) en Barnabas te roepen om samen het evangelie te verkondigen. Na hun aanstelling reisden Saulus en Barnabas van Antiochië naar het eiland Cyprus, waar ze in de synagoge van de stad Salamis predikten. Van daaruit reisden ze naar de stad Pafos, aan de andere kant van het eiland. (U kunt de cursisten Antiochië en Cyprus laten opzoeken op Bijbelkaart nummer 13, 'De zendingsreizen van de apostel Paulus'.)

Laat een cursist Handelingen 13:6–8 voorlezen. Laat de klas meelezen en nagaan wat er gebeurde toen Saulus en Barnabas in Pafos aankwamen.

- Wie wilde volgens vers 7 graag het evangelie van Saulus en Barnabas horen? (Sergius Paulus, de Romeinse stadhouder.)
- Met welke tegenstand kregen de zendelingen te maken toen ze het evangelie aan Sergius Paulus onderwezen?

Leg uit dat Saulus vanaf Handelingen 13:9 Paulus wordt genoemd. Laat een cursist Handelingen 13:9–12 voorlezen. Laat de klas meelezen en nagaan hoe Paulus omging met de tegenwerking van de valse profeet Elymas.

- Wat zei Paulus in vers 10 over Elymas? (Leg uit dat Paulus harde taal gebruikte omdat Elymas probeerde te verhinderen dat iemand het heil ontving.)
- Wat deed Paulus volgens vers 11 met de valse profeet door de macht van God?
- Wat gebeurde er volgens vers 12 met de stadhouder toen hij de macht van God zag?
- Wat kunnen we uit dit verhaal opmaken over de macht van God vergeleken met de macht van de duivel? (De strekking van de antwoorden van de cursisten dient de volgende waarheid te omvatten: **De macht van God is veel groter dan de macht van de duivel**. Laat de cursisten desgewenst deze waarheid naast Handelingen 13:9–12 in hun Schriften noteren.)

Laat de cursisten overdenken hoe het besef dat de macht van God aanzienlijk groter is dan die van de duivel ons kan helpen als wij in ons leven met tegenstand te maken krijgen. Laat enkele cursisten hun gedachten met de klas delen.

Handelingen 13:14–43

Paulus beschrijft de geschiedenis van de Israëlieten en getuigt dat Jezus Christus is gekomen ter vervulling van de beloften van God

Laat de cursisten nadenken over een vergissing die ze hebben begaan en die ze graag ongedaan zouden maken. Leg uit dat we soms tegenstand ondervinden als gevolg van onze eigen zondige keuzes. Laat de cursisten bij hun studie van Handelingen 13:14–43 zoeken naar een beginsel dat hen kan helpen deze tegenstand te overwinnen.

Vat Handelingen 13:14–37 samen: Paulus en Barnabas verlieten Cyprus en voeren naar Pamfylië (in het huidige Turkije), waarna een van hun reisgenoten, Johannes Markus, besloot hen te verlaten en weer naar huis terug te keren. Paulus en Barnabas reisden verder naar Antiochië in Pisidië (niet te verwarren met Antiochië in Syrië, van waaruit hun zendingsreis was begonnen). Daar stond Paulus op de sabbat op in de synagoge en verhaalde aan de aanwezige mannen gebeurtenissen uit de geschiedenis van Israël. Paulus getuigde vervolgens dat Jezus Christus de beloofde Heiland van Israël was.

Laat de cursisten Handelingen 13:26–34 in stilte lezen en nagaan wat Paulus over Jezus Christus onderwees.

- Wat wilde Paulus aan de mannen in de synagoge over Jezus Christus duidelijk maken?

Laat een cursist Handelingen 13:38–39 voorlezen. Laat de klas meelezen en nagaan welke zegening wij volgens Paulus dankzij de verzoening van Jezus Christus kunnen ontvangen.

- Welke zegening kunnen wij dankzij Jezus Christus en zijn verzoening ontvangen? (Zet de volgende waarheid in de woorden van de cursisten op het

bord: **Dankzij de verzoening van Jezus Christus kunnen wij vergeving van onze zonden ontvangen en gerechtvaardigd worden**.)

Leg uit dat het woord *gerechtvaardigd* in vers 39 betekent 'kwijtschelding [of vergeving] ontvangen van de straf voor zonden en zonder zonde worden verklaard' (Gids bij de Schriften, 'Rechtvaardigen, rechtvaardiging', scriptures.lds.org.) Als iemand door de verzoening van Jezus Christus wordt gerechtvaardigd, is zijn of haar relatie tot God hersteld.

- Hoe kunnen wij door de verzoening van Jezus Christus van onze zonden worden gerechtvaardigd?

Om de cursisten deze leerstelling beter te laten begrijpen, vraagt u een cursist om de volgende uitspraak van ouderling D. Todd Christofferson van het Quorum der Twaalf Apostelen voor te lezen:

'[Jezus Christus] [gaf] zijn leven om verzoening te brengen voor zonde. Door de kracht van zijn verzoening kunnen de gevolgen van zonde in ons uitgewist worden. Als we ons bekeren, worden wij door zijn verzoenende genade gerechtvaardigd en gereinigd (zie 3 Nephi 27:16–20). Het lijkt net alsof we ons niet aan zonde hebben overgegeven, alsof we niet voor verleiding zijn bezweken.' ('Opdat zij allen één zijn in ons', *Liahona* november 2002, 71.)

- Wat moeten wij doen om door de verzoening van Jezus Christus van onze zonden verlost te worden en te worden gerechtvaardigd?
- Welke personen uit de Schriften ken je die door de verzoening van Jezus Christus van hun zonden werden verlost en werden gerechtvaardigd? (Mogelijke antwoorden: Paulus, Alma de jonge, Enos.)

Laat de cursisten de eerste twee strofen van ''k Sta spraakloos' (*Lofzangen*, nummer 129) zingen. Moedig ze aan om tijdens het zingen na te gaan hoe de schrijver van deze lofzang zijn dankbaarheid voor de verzoening van de Heiland en voor vergeving uitdrukte.

Laat de cursisten de volgende vraag in hun aantekenschrift, hun Schriftendagboek of op een blaadje papier beantwoorden.

- Wat voor gevoelens heb je voor Jezus Christus als je bedenkt dat jij dankzij zijn verzoening vergeving voor je zonden kunt ontvangen?

Geef ze voldoende tijd en vraag vervolgens enkele cursisten wat ze hebben opgeschreven. Moedig de cursisten aan om te luisteren naar de ingevingen van de Heilige Geest die zij wellicht hebben ontvangen om hen te helpen door de verzoening van Jezus Christus vergeving en rechtvaardiging te ontvangen.

Vat Handelingen 13:40–43 samen: na de toespraak van Paulus vroegen veel heidenen of hij de volgende sabbat weer kon onderwijzen.

Handelingen 13:44–52

Paulus en Barnabas prediken stoutmoedig ondanks toenemende vervolging

Leg uit dat bijna de hele stad de volgende sabbatdag bijeenkwam om Paulus en Barnabas het woord van God te horen verkondigen (zie Handelingen 13:44).

Verdeel de klas in groepjes van twee en laat ze samen Handelingen 13:44–52 lezen. Laat in elk groepje een cursist zoeken naar de houding en de daden van de Joden en de andere cursist zoeken naar de houding en daden van de heidenen toen de mensen bijeenkwamen om naar Paulus en Barnabas te luisteren. Laat een cursist eveneens de Bijbelvertaling van Joseph Smith van *Handelingen 13:48* voorlezen, waarin staat: 'Toen nu de heidenen dit hoorden, verblijdden zij zich en prezen het woord van de Here, en zovelen als er geloofden werden tot het eeuwige leven geordend.' Als ze alle verzen hebben gelezen, laat u elk groepje de daden en gedragingen van de Joden vergelijken met de daden en gedragingen van de heidenen.

- Welke zegeningen kregen diegenen die bereid waren naar Paulus en zijn metgezellen te luisteren?

Handelingen 14

Paulus en Barnabas verrichten wonderen en prediken het evangelie ondanks voortdurende vervolging

Zet de volgende vraag op het bord: *Waarom laat de Heer toe dat goede mensen zwaar worden beproefd?*

Laat de cursisten bij hun studie van Handelingen 14 zoeken naar een beginsel dat hen kan helpen deze vraag te beantwoorden.

Leg uit dat Handelingen 14:1–21 enkele beproevingen beschrijft die Paulus en Barnabas tijdens hun prediking meemaakten. Laat enkele cursisten de volgende verzen voorlezen. Laat de klas meelezen en nagaan met welke beproevingen de zendelingen te maken kregen.

1. Handelingen 14:1–2 (Ongelovige Joden hitsen de niet-Joden op tegen Paulus en Barnabas.)
2. Handelingen 14:8–18 (Nadat Paulus een kreupele man heeft genezen, denken de mensen in Lystre dat Paulus en Barnabas Griekse goden zijn en proberen ze aan hen te offeren.)
3. Handelingen 14:19–20 (Paulus wordt gestenigd en weer tot leven gebracht.)

- Met welke beproevingen kregen Paulus en Barnabas te maken?
- Wat zou er door je heen gegaan zijn als jij samen met Paulus en Barnabas deze beproevingen moest doorstaan?

Laat een cursist Handelingen 14:22 voorlezen. Laat de klas meelezen en nagaan wat Paulus over beproeving zei.

De cursisten helpen leringen en beginselen te identificeren

Een van de doelen van de Schriften is de leerstellingen en beginselen van het evangelie te verkondigen. Leerstellingen en beginselen in de Schriften identificeren, is een essentieel onderdeel van evangelieonderwijs en -studie. Ze leren identificeren, vergt tijd, inspanning en oefening. Als de cursisten leerstellingen en beginselen hebben gevonden, zorg er dan voor dat die duidelijk en eenvoudig geformuleerd zijn zodat de cursisten ze goed begrijpen.

- Welk beginsel leert Paulus ons in dit vers? (De strekking van de antwoorden van de cursisten dient de volgende leerstelling te omvatten: **Als wij onze beproevingen met getrouwheid overwinnen, zijn wij voorbereid om het celestiale koninkrijk binnen te gaan**.)
- Hoe denk je dat het getrouw overwinnen van beproevingen ons op het celestiale koninkrijk voorbereidt?

Laat de cursisten een paar zegeningen noemen die zij (of iemand die ze kennen) hebben ervaren toen ze met getrouwheid hun beproevingen hebben overwonnen. Laat een paar cursisten over hun ervaringen vertellen. Herinner de cursisten eraan dat ze niet over ervaringen hoeven te praten die te heilig of te persoonlijk zijn. Overweeg over persoonlijke ervaringen te vertellen die dit beginsel verder toelichten en van de waarheid ervan getuigen.

Moedig de cursisten aan om na te denken over de waarheden die in Handelingen 13 en 14 aan bod kwamen en een waarheid uit te kiezen om hen in tijden van beproeving te helpen. Geef elke cursist een kaartje of papiertje en moedig hen aan om het gekozen beginsel te noteren. Moedig de cursisten aan om het ergens op te hangen waar ze het vaak zien (op een spiegel, in hun schoolkluisje enzovoort) en er sterkte en aanmoediging uit halen in tijden van beproeving.

LES 92

Handelingen 15

Inleiding

Enkele kerkleden uit Judea zeggen tegen de bekeerlingen van de andere volken in Antiochië dat ze besneden dienen te zijn om gered te worden. Paulus en Barnabas leggen deze kwestie aan de apostelen in Jeruzalem voor. Tijdens de vergadering in Jeruzalem (ongeveer 49–50 n.C.) getuigt Petrus dat God getrouwe Joden en andere volken zal redden, of ze nu zijn besneden of niet. De apostelen sturen brieven naar de leden van de kerk waarin wordt uitgelegd dat besnijdenis niet noodzakelijk is voor het heil. Paulus kiest Silas als zendingscollega en vertrekt op zijn tweede zendingsreis.

Lessuggesties

Handelingen 15:1–29

Door geïnspireerde raad besluiten Petrus en de andere apostelen dat besnijdenis niet meer hoeft van de Heer

Laat de cursisten op het bord een lijst maken van belangrijke beslissingen die ze nu en in de toekomst dienen te nemen.

- Met wie ga je praten als je een belangrijke beslissing moet nemen? Waarom praat je met hen?
- Waarom is het belangrijk om de hulp van God te zoeken als je een beslissing neemt?

Laat de cursisten bij hun studie van Handelingen 15 letten op waarheden die hen kunnen helpen als ze te weten willen komen wat Gods wil voor hen is.

Leg uit dat terwijl Paulus en Barnabas de heiligen in Antiochië bezochten, enkele Joden uit Judea die tot het christendom waren bekeerd, uitspraken deden over wat de bekeerlingen van de andere volken dienden te doen om te worden gered.

Laat een cursist Handelingen 15:1 voorlezen. Laat de klas meelezen en nagaan wat deze mannen uit Judea beweerden dat bekeerlingen van andere volken dienden te doen om te worden gered.

- Wat beweerden deze mannen dat bekeerlingen van andere volken dienden te doen om te worden gered?

Leg uit dat God als onderdeel van zijn verbond met Abraham had bevolen dat alle mannen die tot het verbond toetraden, dienden te worden besneden. ‘De besnijdenis hield in het wegsnijden van “het vlees van de voorhuid” van alle mannelijke kinderen en volwassenen’ (Gids bij de Schriften, ‘Besnijdenis’, scriptures.lds.org). Besnijdenis werd ingesteld als teken of herinnering van het verbond dat het volk met God had gesloten.

Laat een cursist Handelingen 15:2–3 voorlezen. Laat de klas meelezen en nagaan wat er gebeurde nadat Paulus en Barnabas hoorden dat deze mannen beweerden dat de bekeerlingen van de andere volken dienden te worden besneden.

- Wat gebeurde er volgens vers 2 toen deze mannen zeiden dat bekeerlingen tot de kerk dienden te worden besneden?
- Wat besloten de kerkleden in Antiochië dat er moest gebeuren?

Laat een cursist Handelingen 15:4–6 voorlezen. Laat de klas meelezen en nagaan wat er gebeurde toen Paulus en de anderen in Jeruzalem aankwamen.

- Wat geloofden enkele bekeerde Farizeeën dat de bekeerlingen dienden te doen om te worden gered, nadat Paulus en Barnabas hadden verteld over hun ervaringen met het prediken van het evangelie aan de andere volken?
- Waarom kwamen de apostelen en de ouderlingen volgens vers 6 bijeen?

Zet de volgende vragen op het bord, of geef ze de cursisten als uitreikblad:

Handelingen 15:7–11

1. Wie stond op om te spreken?
2. Wat bedoelde Petrus volgens jou toen hij zei dat God 'geen onderscheid [heeft] gemaakt tussen ons (bekeerde Joden) en hen (bekeerde heidenen)'?
3. Welke zinsneden in de verzen 8, 9 en 11 geven aan dat de bekeerlingen uit de andere volken niet besneden hoefden te worden om te worden gered?

Verdeel de klas in groepjes van twee. Laat de cursisten Handelingen 15:7–11 met hun partner doorlezen en zoeken naar het antwoord op de vragen. Leg vooraf uit dat de zinsnede 'toen daarover een heftige woordenstrijd ontstond' in vers 7 betekent dat de apostelen flink discussieerden over de kwestie van de besnijdenis.

Vraag enkele cursisten na verloop van tijd hun bevindingen aan de klas te vertellen. Nadat de cursisten de eerste vraag hebben beantwoord, herinnert u hen eraan dat Petrus de senior apostel op aarde was en dat hij daarom het gezag had om uit naam van de Heer te spreken.

- Op welke manier kunnen wij de wil van de Heer te weten komen? (De strekking van de antwoorden van de cursisten dient het volgende beginsel te omvatten: **Wij kunnen de wil van de Heer te weten komen door zijn levende profeten en apostelen**. Zet deze waarheid op het bord.)
- Hoe laten de levende apostelen ons zoal weten welke openbaringen ze hebben ontvangen?

Laat een cursist Handelingen 15:12–15 voorlezen. Laat de klas meelezen en nagaan hoe de menigte reageerde op de verklaring van Petrus dat besnijdenis niet noodzakelijk was voor het heil.

- Hoe reageerde de menigte op de verklaring van Petrus?
- Hoe bevestigden Paulus en Barnabas de verklaring van Petrus dat de andere volken niet besneden hoefden te worden?
- Met wiens woorden kwam de verklaring van Petrus (Simeon) volgens Jakobus in vers 15 overeen?

Leg desgewenst uit dat Petrus deze vergadering presideerde, en kennelijk speelde Jakobus eveneens een belangrijke rol. Jakobus was de halfbroer van Jezus Christus en de eerste bisschop van de kerk in Jeruzalem. Vat Handelingen 15:16–18 samen: Jakobus haalde Amos 9:11–12 aan om te laten zien dat de verklaring van Petrus overeenkwam met de woorden van de profeten uit de Schriften.

- Als je bedenkt wat Jakobus heeft gezegd, op welke andere manier kunnen we dan de wil van de Heer te weten komen? (De strekking van de antwoorden van de cursisten dient het volgende beginsel te omvatten: **Wij kunnen de wil van de Heer te weten komen door de Schriften te bestuderen**. Zet deze waarheid op het bord.)

Laat een cursist Handelingen 15:19–20 voorlezen. Laat de klas meelezen en nagaan wat Jakobus de kerkleiders aanraadde. Leg uit dat het woord *oordeel* in vers 19 een voorstel of een aanbeveling betekent. (Zie Bruce R. McConkie, *Doctrinal New Testament Commentary*, 3 delen [1965–1973], deel 2, 143.)

- Wat raadde Jakobus de kerkleiders aan voor de andere volken te doen? (Jakobus raadde de kerkleiders aan het de bekeerde heidenen 'niet lastig [te] maken' [vers 19], ofwel het niet moeilijker maken voor de bekeerlingen uit de andere volken om het evangelie na te leven door te eisen dat ze de riten van de wet van Mozes uitvoeren voordat ze tot de kerk kunnen toetreden. Hiermee steunde Jakobus de beslissing die eerder door Petrus was genomen.)
- Welke delen van de wet van Mozes dienden de bekeerlingen uit de andere volken volgens Jakobus in vers 20 wel na te leven? (Verbod op seksuele zonde, op het eten van vlees dat aan afgoden is geofferd, en op het eten van bloed.)

Vraag enkele cursisten beurtelings een vers voor te lezen uit Handelingen 15:22–27. Laat de klas meelezen en nagaan welke beslissing de vergadering nam.

- Wat besloten de apostelen te doen? (Ze besloten brieven te sturen naar de leden van de kerk waarin werd uitgelegd dat besnijdenis niet noodzakelijk was voor het heil.)
- Waarom zouden de apostelen hebben besloten om kerkleiders als Paulus en Silas te sturen om de brief te bezorgen? (Mogelijk antwoord: om te bevestigen dat de verklaring de eenparige beslissing van de apostelen weergaf. Wijs erop dat het Eerste Presidium en het Quorum der Twaalf Apostelen in onze tijd op dezelfde manier te werk gaan om de leden van de kerk geïnspireerde leiding te verschaffen.)
- Welke waarheid kunnen wij uit dit verhaal leren over de manier waarop kerkleiders inspiratie ontvangen over moeilijke problemen? (Zet na de antwoorden van de cursisten de volgende waarheid op het bord: **De kerkleiders ontvangen inspiratie over moeilijke problemen door gezamenlijk overleg en door openbaring van God.**)

Laat een cursist de volgende uitspraak van ouderling D. Todd Christofferson van het Quorum der Twaalf Apostelen voorlezen om de cursisten duidelijk te maken hoe wij deze waarheid in deze tijd kunnen toepassen:

'Er wordt nu in de herstelde Kerk van Jezus Christus volgens dezelfde patronen gewerkt. De president van de kerk verkondigt of interpreteert leerstellingen op grond van aan hem gegeven openbaring (zie bijvoorbeeld LV 138). Leerstellige uiteenzettingen komen ook via het Eerste Presidium in samenwerking met het Quorum der Twaalf Apostelen (zie bijvoorbeeld Officiële Verklaring 2). Overwegingen in een raadsvergadering omvatten het afwegen van de gecanoniseerde Schriften, de leringen van kerkleiders en eerdere gebruiken. Maar uiteindelijk is het doel, evenals in het Nieuwe Testament, niet gewoon eenstemmigheid van de raadsleden, maar openbaring van God. Het is een proces waarbij zowel het verstand als het geloof actief zijn om de zin en wil van God te leren kennen.' ('De leer van Christus', *Liahona*, mei 2012, 88.)

- Waarom is het volgens jou belangrijk dat kerkleiders vaak samen overleggen als ze naar openbaring van God streven?

Cursisten helpen de betekenis van leerstellingen en beginselen te begrijpen

Als cursisten leerstellingen en beginselen in de Schriften hebben teruggevonden, kunt u deze waarheden met hen bespreken en hen zo helpen de betekenis ervan beter te begrijpen. Moedig de cursisten tijdens deze besprekingen aan om het verband tussen de gevonden waarheden en andere evangeliebeginselen te onderzoeken. Laat ze eveneens overdenken hoe ze die waarheden kunnen toepassen.

Laat een cursist Handelingen 15:28–29 voorlezen. Laat de klas meelezen en nagaan wat de apostelen en ouderlingen in de brief naar de kerkleden schreven.

- Wat schreven de apostelen en ouderlingen in de brief naar de kerkleden?
- Wat betekent de zinsnede 'u verder geen last op te leggen dan deze noodzakelijke dingen' in vers 28? (De mensen hoefden aan geen extra vereiste te voldoen die door mensen was opgelegd en niet door God.)
- Hoe wisten de apostelen volgens vers 28 wat de wil van God aangaande de vereisten voor de bekeerlingen uit de andere volken was?

Wijs erop dat de Heilige Geest de apostelen inspireerde toen ze samen overlegden. Hij bevestigde eveneens dat hun beslissing de juiste was.

- Als je bedenkt hoe de kerkleiders volgens vers 28 te weten kwamen wat de wil van de Heer was, hoe kunnen wij dan de wil van de Heer te weten komen? (De cursisten kunnen andere woorden gebruiken, maar zie erop toe dat ze begrijpen dat **wij de wil van de Heer te weten kunnen komen door inspiratie van de Heilige Geest**. Zet deze waarheid op het bord.)

Laat de cursisten naar de waarheden op het bord kijken.

- Hoe kunnen deze waarheden ons helpen als we een belangrijke beslissing moeten nemen?
- Wat dienen wij volgens deze waarheden te doen als wij de wil van de Heer te weten willen komen?

- Wanneer heb jij gevoeld dat je de wil van de Heer te weten kwam door deze waarheden te volgen?

Moedig de cursisten aan om de woorden van hedendaagse profeten en de Schriften te bestuderen. Leg uit dat ze op die manier door de Heilige Geest de wil van de Heer te weten kunnen komen als ze belangrijke beslissingen moeten nemen.

Handelingen 15:30–41

Paulus en Barnabas bezorgen de brief van de apostelen aan de leden in Antiochië

Vat Handelingen 15:30–41 samen: enkele kerkleiders bezorgden de brief van de apostelen aan de leden van de kerk in Antiochië. Na hun prediking in Antiochië vroeg Paulus of Barnabas met hem mee wilde gaan om de plekken te bezoeken waar ze het evangelie hadden verkondigd. Barnabas wilde Markus meenemen, maar Paulus wilde dat niet. Er ontstond onenigheid tussen de twee kerkleiders, waarna Barnabas besloot Markus mee te nemen. Paulus koos dan Silas als zendingscollega en vertrok op zijn tweede zendingsreis. Leg uit dat het geen zonde is om met iemand van mening te verschillen. We dienen echter samen naar oplossingen te zoeken voor onze onenigheid en niet twistziek te worden. (In 2 Timotheüs 4:11 kunnen we lezen dat de ruzie tussen Paulus en Markus later werd bijgelegd.)

Geef tot slot uw getuigenis van de waarheden die in Handelingen 15 aan bod kwamen.

LES 93

Handelingen 16

Inleiding

De Heilige Geest leidt Paulus en zijn metgezellen naar Macedonië (ten noorden van Griekenland) om het evangelie te prediken. Een vrouw met de naam Lydia ontvangt hun boodschap en laat zich dopen. Als Paulus een geest heeft uitgeworpen uit een slavin, worden hij en Silas geslagen en in de gevangenis geworpen. Die nacht ontsnappen ze op wonderbaarlijke wijze uit de gevangenis, waarna de cipier en zijn huisgenoten zich laten dopen.

Lessuggesties

Handelingen 16:1–15

Paulus en zijn metgezellen prediken het evangelie in Macedonië

Zet de volgende uitspraak van president Thomas S. Monson op het bord. (Deze uitspraak komt uit 'The Spirit Giveth Life', *Ensign*, juni 1997, 5.)

> *'Stel nooit het opvolgen van een ingeving uit' (President Thomas S. Monson).*

- Een *ingeving* verwijst naar de gevoelens of indrukken die we van de Heilige Geest ontvangen om iets te zeggen of te doen. Wat kan er gebeuren als iemand het opvolgen van een ingeving uitstelt?

Laat de cursisten bij hun studie van Handelingen 16 zoeken naar een beginsel dat hen helpt begrijpen hoe belangrijk het is om naar de ingevingen van de Heilige Geest te luisteren.

Vat Handelingen 16:1–5 samen: Paulus, Silas en een bekeerling uit de andere volken met de naam Timotheüs reisden naar enkele gemeenten van de kerk om beslissingen bekend te maken die de kerkleiders in Jeruzalem voor de hele kerk hadden genomen en die de leden van de kerk in hun geloof zouden sterken.

Laat een cursist Handelingen 16:6–10 voorlezen. Laat de klas meelezen en nagaan hoe Paulus en zijn metgezellen (onder wie waarschijnlijk ook Lukas) wisten waar ze op hun reizen naartoe moesten gaan.

- Hoe wisten Paulus en zijn metgezellen waar ze niet naartoe mochten gaan? Hoe wisten ze waar ze naartoe moesten gaan?
- Wat zag Paulus in een visioen?
- Hoe reageerden Paulus en zijn metgezellen op het visioen van Paulus?

Vat Handelingen 16:11–13 samen: Paulus en Silas reisden dagenlang tot ze bij Filippi kwamen, een stad in Macedonië. (U kunt de cursisten Filippi laten opzoeken op Bijbelkaart nummer 13, 'De zendingsreizen van de apostel Paulus'.) Op de sabbatdag verlieten ze de stad om bij de oevers van een rivier te gaan bidden en ze begonnen te praten met de vrouwen die daar waren bijeengekomen.

Laat een cursist Handelingen 16:14–15 voorlezen. Laat de klas meelezen en nagaan hoe een vrouw met de naam Lydia op de leringen van Paulus reageerde. (Leg eventueel uit dat 'een purperverkoopster' [vers 14] betekent dat Lydia paarse kleurstof verkocht. Dat was erg kostbaar en waarschijnlijk was Lydia dan ook een welgestelde, invloedrijke vrouw.)

- Hoe reageerde Lydia op de leringen van Paulus? (Leg eventueel uit dat *acht gaf* betekent dat zij oplette of luisterde.)
- Welke woorden in Handelingen 16:14 geven aan dat Lydia klaar was om het evangelie te ontvangen?
- Welk beginsel kunnen we uit de ervaring van Paulus leren over wat er kan gebeuren als wij openbaring volgen? (De cursisten kunnen andere woorden gebruiken, maar zie erop toe dat ze begrijpen dat **als wij openbaring van God volgen, wij geleid kunnen worden naar hen die klaar zijn om het evangelie te ontvangen**. Zet dit beginsel op het bord.)

Wijs erop dat wij door het volgen van openbaring eveneens anderen kunnen helpen zich op het ontvangen van het evangelie voor te bereiden.

Laat een cursist het volgende citaat van ouderling Dallin H. Oaks van het Quorum der Twaalf Apostelen voorlezen om de cursisten dit beginsel duidelijk te maken. Laat de klas luisteren hoe wij kunnen worden geleid naar hen die klaar zijn om het evangelie te ontvangen.

'We moeten bidden om de hulp en aanwijzingen van de Heer zodat wij een werktuig in zijn handen kunnen zijn voor iemand die er nu klaar voor is — iemand die Hij nu door ons wil laten helpen. Vervolgens moeten we opletten, zodat we de ingevingen van zijn Geest horen, en dat we er gehoor aan geven als we ons zendingswerk doen.

Die ingevingen zullen we echt krijgen. Wij weten uit talloze getuigenissen dat de Heer op zijn eigen manier en zijn eigen tijd mensen voorbereidt om zijn evangelie te aanvaarden. Die mensen zijn zoekende, en als wij ernaar streven om ze te vinden, zal de Heer hun gebeden verhoren door de onze te verhoren. Hij zal ingevingen en leiding geven aan hen die ernaar verlangen, en er oprecht naar streven, om leiding te ontvangen in de vragen waar, wanneer en wie zij over het evangelie moeten vertellen.' ('Anderen over het evangelie vertellen', *Liahona*, januari 2002, 8.)

- Wat dienen wij volgens ouderling Oaks te doen om te worden geleid naar hen die klaar zijn om het evangelie te ontvangen?

Overweeg iets te vertellen wat u zelf hebt meegemaakt over hoe de ingevingen van de Geest u hebben geleid naar iemand die klaar was om het evangelie te ontvangen, of hoe de ingevingen van de Geest iemand anders naar u hebben geleid toen u klaar was om het evangelie te ontvangen. Laat enkele cursisten vertellen over een ervaring waarbij zij (of iemand die ze kennen) werden geleid naar iemand die klaar was om het evangelie te ontvangen.

Laat de cursisten overdenken hoe, waar, wanneer en met wie ze over het evangelie kunnen spreken. Moedig ze aan de indrukken die ze krijgen te noteren en te blijven bidden om leiding.

Handelingen 16:16–40

Paulus en Silas worden gevangengezet en vervolgens vrijgelaten

Laat enkele cursisten beurtelings een vers voorlezen uit Handelingen 16:16–19. Laat de klas meelezen en nagaan wat Paulus deed toen hij een slavin (vers 16) tegenkwam die door een boze geest was bezeten. Leg eventueel uit dat *waarzeggen* hetzelfde is als de toekomst voorspellen door middel van bijgeloof.

- Wat deed Paulus uiteindelijk met de boze geest waardoor het meisje bezeten was?
- Welk probleem hadden de meesters van het meisje nadat Paulus de boze geest had uitgeworpen?

Vat Handelingen 16:20–24 samen: de mannen die nu geen geld meer konden verdienen aan het meisje brachten Paulus en Silas voor de 'magistraten' (vers 20), of plaatselijke autoriteiten, en beweerden dat Paulus en Silas het volk hadden geleerd dat ze de Romeinse wet niet hoefden te gehoorzamen. De magistraten gaven het bevel om Paulus en Silas te slaan en gevangen te nemen, en hun voeten werden aan elkaar gebonden zodat ze niet konden lopen.

Om de cursisten te helpen de inhoud van Handelingen 16:25–36 te begrijpen, verdeelt u de klas in groepjes van twee en geeft u elk groepje een blaadje papier. Zet de volgende tabel op het bord en laat elk groepje de tabel op hun blaadje overnemen.

Handelingen 16:25	*Handelingen 16:26*	*Handelingen 16:27–28*
Handelingen 16:29–30	*Handelingen 16:31–32*	*Handelingen 16:33–34*

Opdrachten in kleine groepjes

Als u de klas in kleine groepjes verdeelt, kunnen meer cursisten actief deelnemen. Geef de cursisten duidelijke instructies over wat er van hen wordt verwacht. Een specifieke tijdslimiet helpt de cursisten zich te concentreren. Langdurige groepsactiviteiten hebben vaak tot gevolg dat de groepen niet tegelijk klaar zijn en werken wanorde in de hand. Als u bij de groepjes langsgaat en de activiteit opvolgt, helpt u de cursisten zich te concentreren op de opdracht en er zo veel mogelijk uit te leren.

Laat elk groepje de zes tekstblokken van de tabel voorlezen en dan beurtelings een eenvoudige tekening maken die de gebeurtenissen in de verzen voorstelt (elke cursist maakt dus drie tekeningen). Vraag de cursisten na verloop van tijd hun tekeningen te laten zien aan een ander groepje of aan de hele klas, en er wat uitleg bij te geven.

Om de cursisten Handelingen 16:25–36 beter te laten begrijpen, stelt u de volgende vragen:

- Welk antwoord gaven Paulus en Silas toen de cipier vroeg hoe hij kon worden gered?
- Hoe toonde de cipier zijn geloof in Jezus Christus?
- Welk beginsel kunnen we leren uit Handelingen 16:31–33 over wat we moeten doen om het heil te ontvangen? (De strekking van de antwoorden van de cursisten dient de volgende waarheid te omvatten: **Het heil vereist geloof in Jezus Christus, en wij tonen ons geloof in Hem door ons te laten dopen**.)

Leg uit dat *heil* betekent 'gered worden van de lichamelijke en de geestelijke dood' (zie Gids bij de Schriften, 'Heil', scriptures.lds.org).

- Hoe tonen wij ons geloof in Jezus Christus door ons te laten dopen?
- Op welke andere manieren kunnen we tonen dat wij in Jezus Christus geloven?

Vat Handelingen 16:35–40 samen: de magistraten stuurden een bericht naar de cipier met de opdracht om Paulus en Silas vrij te laten. Paulus weigerde te vertrekken omdat hij zijn rechten als Romeins staatsburger kende en wist dat hij onrechtvaardig was behandeld. Het was tegen de wet om een Romeins staatsburger te slaan zonder hem eerst te berechten. Toen de magistraten ontdekten dat Paulus en Silas Romeinen waren, werden ze bang, want ze wisten dat ze konden worden gestraft, zelfs met de dood, als hun oversten te weten kwamen hoe ze deze Romeinse staatsburgers hadden behandeld. De magistraten kwamen naar de gevangenis, lieten Paulus en Silas vrij en vroegen hen de stad te verlaten.

Geef tot slot uw getuigenis van de waarheden die in Handelingen 16 aan bod kwamen.

Kerntekstenbeheersing

Gebruik onderstaande tabel om de kernteksten door te nemen die de cursisten dit schooljaar tot nu toe hebben geleerd. Lees de vraag of het probleem in de linkerkolom voor en laat de cursisten een kerntekst zoeken die daarop een antwoord geeft (de antwoorden vindt u terug in de rechterkolom van de tabel). U kunt de vragen of problemen in willekeurige volgorde lezen. Als de cursisten een Schrifttekst hebben gevonden, vraagt u hen hoe deze kerntekst iemand met die vraag of dat probleem kan helpen.

Ik ben bang om te leven volgens mijn geloof. Ik maak me zorgen over de mening van anderen.	Mattheüs 5:14–16
Ik voel mij overweldigd door mijn beproevingen en moeilijkheden.	Mattheüs 11:28–30
Waarom kan de profeet openbaring voor de hele kerk ontvangen?	Mattheüs 16:15–19
Ik hou van mijn hemelse Vader, maar ik heb er moeite mee om van een vriend te houden. Verwacht God echt dat ik van hem of haar houd?	Mattheüs 22:36–39
Ik weet dat ik als priesterschapsdrager de plicht heb om een zending te vervullen waar de Heer mij ook roept, maar ik ben bang dat ik me eenzaam zal voelen als ik ver weg ben van iedereen die ik ken.	Mattheüs 28:19–20

Hoe weten we dat Jezus Christus werkelijk is opgestaan met een stoffelijk lichaam van vlees en beenderen?	Lukas 24:36–39
Is het nodig om je te laten dopen om bij God te wonen?	Johannes 3:5
Sommige mensen zeggen dat het niet uitmaakt of ik kies om Jezus Christus of iemand anders te volgen. Als ik maar een goed mens ben, zal ik naar de hemel gaan.	Johannes 14:6
Wat is de beste manier om de Heer te laten zien dat ik Hem liefheb?	Johannes 14:15
Waarom is het belangrijk om onze hemelse Vader en Jezus Christus te kennen?	Johannes 17:3
Wat moet ik doen om de gave van de Heilige Geest te ontvangen?	Handelingen 2:36–38
Wist iemand in de tijd van de Bijbel dat het evangelie in de laatste dagen zou worden hersteld, en profeteerden ze daarvan?	Handelingen 3:19–21

LES 94

Handelingen 17

Inleiding

Na hun vertrek uit Filippi onderwijzen Paulus en Silas het evangelie in Thessalonica en Berea. Omwille van de vervolging door ongelovigen in deze steden moet Paulus naar Athene vluchten, waar hij het volk op de Areopagus in de ware aard van God onderwijst.

Lessuggesties

Handelingen 17:1–15

Sommige Joden in Thessalonica proberen Paulus ervan te weerhouden het evangelie te prediken

Laat de cursisten uitleggen welk advies zij mensen in de volgende situaties zouden geven:

1. Een jongeman die lid van de kerk is, hoort een lid van het Quorum der Twaalf Apostelen spreken over het belang van het huwelijk en het gezin in het plan van onze hemelse Vader. Enkele vrienden van deze jongeman geven aan dat ze het niet eens zijn met de leringen van de apostel. De jongeman wil zelf te weten komen of de leringen van de apostel waar zijn.
2. Een jongevrouw twijfelt aan het belang van sabbatsheiliging. De meeste van haar vriendinnen gaan op zondag winkelen, slapen uit en doen geen moeite om naar de kerk te gaan. Haar moeder legt uit dat ze gezegend kan worden als ze de Heer op de sabbatdag eert, maar de jongevrouw gelooft nog steeds niet dat het belangrijk is de sabbatdag te heiligen.

Laat de cursisten bij hun studie van Handelingen 17 zoeken naar beginselen die hen helpen te weten te komen of de boodschappen die we van de dienstknechten van de Heer ontvangen, waar zijn.

Leg uit dat Paulus en Silas naar Thessalonica reisden, waar ze in de Joodse synagoge onderwezen. (U kunt de cursisten Thessalonica laten opzoeken op Bijbelkaart nummer 13, 'De zendingsreizen van de apostel Paulus'.) Laat een cursist Handelingen 17:1–3 voorlezen. Laat de klas meelezen en nagaan wat Paulus gebruikte om de Joden te onderwijzen.

- Wat gebruikte Paulus om de Joden te onderwijzen?

Leg uit dat *zette uiteen* (vers 3) betekent 'toonde' of 'verkondigde'. Paulus gebruikte passages uit de Schriften om te verkondigen of te tonen dat Jezus de Christus is.

Laat een cursist Handelingen 17:4–5 voorlezen, laat de klas meelezen en nagaan hoe de mensen in Thessalonica op de leringen van Paulus reageerden.

- In welk opzicht verschilden de reacties van de mensen op de leringen van Paulus?

Vat Handelingen 17:6–9 samen: een bende ongelovigen ging op zoek naar Paulus en Silas. Toen ze hen niet vonden, gingen ze naar de bestuurders van de stad en

beweerden ze dat de leringen van Paulus een dreiging voor het gezag van Caesar waren.

Laat een cursist Handelingen 17:10–12 voorlezen. Laat de klas meelezen en nagaan waar Paulus en Silas naartoe vluchtten. Vraag de cursisten naar hun bevindingen.

- Hoe reageerden de Joden in Berea volgens vers 12 op de leringen van Paulus?

Zet de volgende onvolledige som op het bord:

_____ + _____ = *Geloof*

- Wat deden de mensen volgens vers 11 eerst waardoor ze in de leringen van Paulus gingen geloven? (Nadat de cursisten geantwoord hebben, schrijft u de volgende uitspraak op het bord als het eerste deel van de som: *Zij ontvingen de woorden van Paulus met grote bereidwilligheid*.)

Om de cursisten te laten inzien wat het betekent om 'het woord met grote bereidwilligheid [te ontvangen]', brengt u een bal mee naar de klas en laat u twee cursisten naar voren komen. Laat de ene cursist zich klaarzetten om de bal op te vangen en laat de andere cursist de bal naar de eerste cursist gooien. Vraag de klas naderhand hoe ze konden zien dat de eerste cursist klaar was om de bal op te vangen.

Laat nu de eerste cursist demonstreren dat hij of zij *niet* klaar is om de bal op te vangen en zo blijven staan terwijl de andere cursist opnieuw de bal gooit. Laat de tweede cursist opnieuw met de bal gooien (en opletten dat hij of zij de eerste cursist niet bezeert). Vraag de klas hoe ze konden zien dat de eerste cursist niet klaar was om de bal op te vangen. Laat de twee cursisten weer naar hun plaats terugkeren.

Laat de cursisten demonstreren hoe het eruit ziet als iemand klaar is om de woorden van de dienstknechten van God te ontvangen. Laat hen daarna demonstreren hoe het eruit ziet als iemand *niet* klaar is om de woorden van de dienstknechten van God te ontvangen. (De cursisten kunnen bijvoorbeeld hun Schiften dichtklappen, met een klasgenoot praten of zich bezig houden met elektronische apparaten.)

- Afgezien van zijn of haar uiterlijk, wat kan er gebeuren in het hart en het verstand van iemand die klaar is om een evangelieboodschap te ontvangen?

Vestig de aandacht van de cursisten op de tweede lege plek in de som op het bord.

- Wat deden de mensen volgens vers 11 nog meer waardoor ze in de leringen van Paulus gingen geloven? (Nadat de cursisten geantwoord hebben, schrijft u de volgende uitspraak op het bord als het tweede deel van de som: *Zij onderzochten dagelijks de Schriften om de woorden van Paulus te begrijpen*.)
- Welk beginsel dat ons kan helpen ons geloof in de woorden van de dienstknechten van God te versterken, kunnen wij uit Handelingen 17:10–12 leren? (De strekking van de antwoorden van de cursisten dient het volgende beginsel te omvatten: **Als wij de woorden van de dienstknechten van God**

met grote bereidwilligheid ontvangen en dagelijks de Schriften bestuderen, dan zal ons geloof in hun woorden worden versterkt.)

Neem de scenario's die aan het begin van de les werden beschreven nog eens door.

- Hoe kan dit beginsel de mensen in deze scenario's helpen?
- Hoe kan dagelijkse Schriftstudie ons vermogen om de waarheid te geloven, beïnvloeden?

Laat de cursisten overwegen wanneer ze de waarheid van dit beginsel hebben ervaren. U kunt enkele cursisten vragen over hun ervaringen te vertellen.

Moedig de cursisten aan de woorden van profeten, leiders, leraars en ouders met 'grote bereidwilligheid' te ontvangen en om dagelijks in de Schriften te lezen.

Vat Handelingen 17:13–15 samen: toen de Joden in Thessalonica hoorden dat Paulus in Berea predikte, kwamen ze de mensen in Berea ophitsen. Paulus moest weer vluchten en reisde naar Athene.

Handelingen 17:16–34

Paulus predikt op de Areopagus

Laat de cursisten Bijbelfoto nummer 29, 'Athene' opzoeken in de Gids bij de Schriften. Wijs erop dat op deze foto een van de tempels staat die in Athene werden gebruikt voor de aanbidding van valse goden. In deze tempels stonden standbeelden van deze goden. Buiten stonden altaren waarop offers aan deze valse goden werden gebracht.

Vat Handelingen 17:16–21 samen: Paulus was erg bezorgd omwille van de afgoderij in Athene, en hij ging onderwijzen in hun synagogen en op marktpleinen. Filosofen nodigden Paulus uit om zijn 'nieuwe leer' (vers 19) uit te leggen aan de raad van rechters, die op de Areopagus bijeenkwam.

Laat een cursist Handelingen 17:22–23 voorlezen. Laat de klas meelezen en nagaan wat Paulus had opgemerkt aan een van de altaren in Athene.

- Wat had Paulus gezien op een van die altaren in Athene?

Leg uit dat Paulus volgens vers 22 de Atheners vleide door te zeggen dat ze 'zeer godsdienstig' waren, oftewel 'zorgvuldig in goddelijke zaken'. Het altaar 'aan een onbekende god' (vers 23) was een poging van de Atheners om een onkenbare of niet-genoemde god tevreden te stellen. Zij wilden duidelijk geen enkele god beledigen of veronachtzamen.

Vestig de aandacht op de laatste zin van Handelingen 17:23 en vraag vervolgens:

- Waarom vermeldde Paulus dit altaar 'aan een onbekende god'? (Hij gebruikte het om hen kennis te laten maken met de ware God, hemelse Vader, de God die zij niet kenden.)

Verdeel de klas in kleine groepjes. Laat elk groepje in Handelingen 17:24–31 zoeken naar zo veel mogelijk waarheden over de God die de mensen van Athene niet kenden. Zet ondertussen de cijfers 24 tot en met 31 op het bord. Geef de cursisten voldoende tijd en laat dan enkele cursisten een gevonden waarheid naast het nummer van het desbetreffende vers op het bord zetten. (Om de cursisten te

helpen een waarheid terug te vinden in Handelingen 17:27, legt u uit dat dit vers in de Bijbelvertaling van Joseph Smith als volgt wordt vertaald: 'Dat zij de Here moeten zoeken, zo ze Hem willen vinden, want Hij is niet ver van ieder van ons.')

U kunt de cursisten in overweging geven om deze waarheden in hun Schriften te markeren. Mogelijke antwoorden:

Vers 24: **God heeft de wereld geschapen.**

Vers 25: **God geeft leven aan alle dingen.**

Vers 26: **God bestuurt alle leven.**

Vers 27: **Als wij gewillig zijn God te zoeken, zullen wij merken dat Hij niet ver van ons is verwijderd.**

Vers 28: **Wij zijn van Gods geslacht.**

Vers 29: **Wij zijn geschapen naar Gods beeld.**

Vers 30: **God gebiedt iedereen zich te bekeren.**

Vers 31: **God zal ons oordelen**; **God zal alle mensen uit de dood doen opstaan.**

Laat de cursisten een waarheid uitkiezen die voor hen van betekenis is. Vraag enkele cursisten waarom ze voor die waarheid kozen en waarom die voor hen van betekenis is.

Bepalen wat te behandelen

Als u gaat bepalen welke leerstellingen en beginselen u in een les wilt belichten, streef dan naar de leiding van de Heilige Geest, probeer de bedoeling van de geïnspireerde schrijver te achterhalen, overdenk welke waarheden tot de basisleer en de beginselen van bekering horen, en overweeg wat de behoeften van uw cursisten zijn.

Vestig de aandacht op de leerstelling: 'Wij zijn van Gods geslacht'.

- Wat houdt het in om van Gods 'geslacht' te zijn? (Wij zijn geestkinderen van onze hemelse Vader.)
- Waarom is het belangrijk om deze leerstelling te begrijpen? (Het kan ertoe bijdragen dat we inzien dat we van eeuwige waarde zijn voor onze hemelse Vader en dat we het potentieel hebben om te worden zoals Hij.)
- Welke problemen of verwarringen kunnen er ontstaan als men deze leer niet begrijpt?

Laat een cursist het volgende citaat van ouderling Dallin H. Oaks van het Quorum der Twaalf Apostelen voorlezen. Laat de klas luisteren waarom wij onszelf bovenal als kinderen van God dienen te beschouwen.

'Let op hoe je jezelf typeert. Typeer of definieer jezelf niet volgens een of andere tijdelijke eigenschap. De *enige* eigenschap die ons typeert, is dat wij een zoon of dochter van God zijn. Dit feit overstijgt alle andere eigenschappen zoals ras, beroep, lichamelijke eigenschappen, titels, of zelfs religieuze overtuiging.' ('How to Define Yourself', *New Era*, juni 2013, 48.)

- Waarom is het belangrijk om te onthouden dat wij bovenal kinderen van God zijn?

Vestig de aandacht op het beginsel 'Als wij gewillig zijn God te zoeken, zullen wij merken dat Hij niet ver van ons is verwijderd'.

- Hoe kunnen wij ernaar streven God te leren kennen en dichter tot Hem te komen?
- Hoe verandert ons verlangen om Hem te leren kennen als wij begrijpen wat onze relatie tot God is?
- Wanneer heb jij gevoeld dat je hemelse Vader dicht bij jou was?

Cursisten helpen de waarheid en het belang van leerstellingen en beginselen te voelen

Als de cursisten beginselen en leerstellingen van het evangelie in de Schriften leren identificeren en begrijpen, kunnen ze door de Geest de waarheid en het belang ervan voelen. U kunt hen hierbij helpen door hen aan te moedigen persoonlijke ervaringen met betrekking tot deze waarheden te overdenken en uit te wisselen.

Vat Handelingen 17:32–34 samen: de Atheners reageerden gemengd toen Paulus over 'de opstanding van de doden' sprak (vers 32). Sommigen bespotten Paulus, anderen wilden graag meer weten en nog anderen geloofden hem.

U kunt getuigen dat de cursisten God kunnen leren kennen en Hem begrijpen, ook al kennen veel mensen Hem niet. Laat de cursisten *Aan de bekende God* op een papiertje of een kaartje schrijven en manieren noteren waarop ze een relatie met God kunnen nastreven en ontwikkelen. Moedig ze aan het papiertje ergens op te hangen zodat ze aan hun doelen worden herinnerd.

LES 95

Handelingen 18–19

Inleiding

Paulus wordt in Korinthe door veel Joden verworpen, maar hij heeft succes bij de andere volken. Een rechtschapen echtpaar, Aquila en Priscilla, helpt Apollos de weg van God te begrijpen. Paulus predikt over de Heilige Geest, verricht wonderen en ontloopt een opstand in het theater van Efeze.

Lessuggesties

Handelingen 18:1–17

Paulus predikt in Korinthe

Lees de volgende vragen voor en laat de cursisten ze in hun aantekenschrift of Schriftendagboek beantwoorden:

- Op welke manieren heb jij zoal tot het werk van de Heer bijgedragen?
- Welke beproevingen heb je ervaren toen je probeerde het werk van de Heer te doen?

Laat een paar cursisten hun antwoord delen. Laat de cursisten bij hun studie van Handelingen 18 zoeken naar een beginsel dat hen kan helpen als ze proberen het werk van de Heer te doen.

Vat Handelingen 18:1–4 samen: Paulus verliet Athene en reisde naar Korinthe, waar hij in de synagoge over Jezus Christus predikte. (U kunt de cursisten Athene en Korinthe laten opzoeken op Bijbelkaart nummer 13, 'De zendingsreizen van de apostel Paulus'.)

Laat een cursist Handelingen 18:5–6 voorlezen. Laat de klas meelezen en nagaan welke beproevingen Paulus moest doorstaan toen hij de Joden in Korinthe over Jezus Christus onderwees.

- Welke beproevingen moest Paulus doorstaan?
- Wat wilde Paulus doen omdat de Joden in de synagoge zijn boodschap verwierpen?

Laat een cursist Handelingen 18:7–10 voorlezen. Laat de klas meelezen en nagaan wat er gebeurde dat voor Paulus wellicht bemoedigend was.

- Wat gebeurde er dat voor Paulus wellicht bemoedigend was?
- Wat beloofde de Heiland volgens vers 10 aan Paulus als hij het evangelie predikte?
- Welk beginsel kunnen wij uit deze verzen halen over wat de Heer doet voor hen die waardig zijn werk doen? (De strekking van de antwoorden van de cursisten dient de volgende waarheid te omvatten: **Als wij waardig leven, zal de Heer met ons zijn als we zijn werk doen**.)
- Waarom is het belangrijk om te weten dat de Heer bij ons is als we zijn werk doen?

Laat een cursist het volgende citaat van president Thomas S. Monson voorlezen:

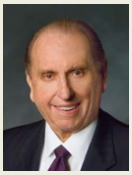

'Nu kan het zijn dat enkelen van u verlegen van aard zijn of zich niet geschikt achten om een roeping te aanvaarden. Bedenk dat dit werk […] het werk van de Heer [is], en als wij in dienst van de Heer zijn, hebben wij recht op zijn hulp. Vergeet niet dat de Heer de rug zal sterken die een last krijgt te dragen.' ('Leren, doen, zijn', *Liahona*, november 2008, 62.)

- Wanneer is de Heer met jou geweest toen je zijn werk deed? Hoe wist je dat Hij met jou was?

Vat Handelingen 18:11–17 samen: Paulus bleef anderhalf jaar in Korinthe om te prediken. (Waarschijnlijk schreef hij in die tijd ook zijn brieven aan de Thessalonicenzen.) Toen hij in Korinthe was, probeerden enkele Joden Paulus voor de rechtbank te dagen, maar de stadhouder weigerde zich erin te mengen.

Handelingen 18:18–28

Aquila en Priscilla helpen Apollos de weg van God te begrijpen

Vat Handelingen 18:18–23 samen: een echtpaar, Aquila en Priscilla, vergezelde Paulus naar Efeze. Paulus liet het echtpaar in Efeze achter, reisde naar de streek rond Jeruzalem en daarna noordwaarts naar Antiochië. In Antiochië beëindigde hij zijn tweede zendingsreis, die drie jaar had geduurd en zo'n 4.828 kilometer had beslagen. Na enige tijd verliet hij Antiochië en vertrok hij op zijn derde zendingsreis, waarbij hij naar gemeenten die hij voordien had gesticht reisde om de leden te versterken.

Laat een cursist Handelingen 18:24–25 voorlezen. Laat de klas meelezen en nagaan wat er in Efeze gebeurde nadat Paulus was vertrokken.

- Wat gebeurde er in Efeze nadat Paulus was vertrokken?
- Wat begreep Apollos al over 'de zaken van de Heer' (vers 25)?
- Waarover had Apollos geen kennis? (Apollos 'wist alleen van de doop van Johannes' [vers 25] en had dus geen begrip van de volheid van het evangelie van de Heiland.)

Laat een cursist Handelingen18:26 voorlezen. Laat de klas meelezen en nagaan wat Aquila en Priscilla deden toen ze de lering van Apollos hoorden.

- Wat deden Aquila en Priscilla toen ze de lering van Apollos hoorden?
- Wat betekent 'legden hem de weg van God nauwkeuriger uit' (vers 26)? (Aquila en Priscilla leerden Apollos meer over Jezus Christus en zijn evangelie, waardoor de kennis en het begrip van Apollos groeiden.)

Laat een cursist Handelingen 18:27–28 voorlezen. Laat de klas meelezen en zoeken naar bewijs dat Aquila en Priscilla Apollos hielpen de weg van God nauwkeuriger te begrijpen.

- Welke zinsneden in deze verzen geven aan dat Aquila en Priscilla Apollos hielpen de weg van God nauwkeuriger te begrijpen?

Handelingen 19:1–20

Paulus verleent de gave van de Heilige Geest en verricht wonderen

Leg uit dat Paulus naar verschillende plaatsen reisde en daarna naar Efeze teruggekeerde. Laat een cursist Handelingen 19:2–6 voorlezen. Laat de klas meelezen en nagaan hoe Paulus de mensen in Efeze hielp de weg van God nauwkeuriger te begrijpen.

- Welke leerstelling hielp Paulus de discipelen in Efeze nauwkeuriger te begrijpen?

Laat een cursist de volgende uitspraak die onder toezicht van de profeet Joseph Smith is uitgegeven, voorlezen, en laat de klas luisteren waarom deze mensen herdoopt dienden te worden:

'Kennelijk […] had een sektarische Jood mensen gedoopt op de wijze van Johannes [de Doper], maar nagelaten hen in te lichten over wat er daarna in de naam van Jezus Christus diende te gebeuren: de doop met vuur en met de Heilige Geest. De eerste doop van deze bekeerlingen was dus duidelijk onwettig en toen ze dat hoorden, lieten ze zich gewillig dopen, waarna zij door handoplegging de gave ontvingen, zoals hen was beloofd.' ('Baptism', een redactioneel artikel in *Times and Seasons*, 1 september 1842, 904; Joseph Smith was de redacteur van het tijdschrift.)

- Waarom dienden de mensen van Efeze te worden herdoopt?
- Welke waarheden over de doop kunnen we uit Handelingen 19:2–6 leren? (De strekking van de antwoorden van de cursisten dient de volgende waarheid te omvatten: **De doop dient door een bevoegd dienstknecht van God te worden verricht. Om volledig te zijn, dient de doop gepaard te gaan met het ontvangen van de Heilige Geest.**)

Laat een cursist de volgende uitspraak van de profeet Joseph Smith voorlezen:

'Als u iemand niet doopt voor de vergeving van zonden en om de Heilige Geest te verkrijgen, kunt u net zo goed een zandzak dopen. De doop in water is slechts een halve doop, en stelt niets voor zonder de andere helft — namelijk de doop met de Heilige Geest.' (*Leringen van kerkpresidenten: Joseph Smith* [2007], 102–103.)

Vat Handelingen 19:7–10 samen: Paulus bleef meer dan twee jaar in Efeze om het evangelie te prediken.

Laat een cursist Handelingen 19:11–12 voorlezen. Laat de klas meelezen en nagaan welke wonderen er tijdens Paulus' aanwezigheid in Efeze gebeurden.

- Welke wonderen verrichtte God door Paulus?
- Welke waarheid kunnen wij uit dit verhaal leren over wat God door zijn bevoegde dienstknechten doet? (De strekking van de antwoorden van de cursisten dient het volgende beginsel te omvatten: **God openbaart zijn macht onder meer door zijn bevoegde dienstknechten**.)

Laat een cursist Handelingen 19:13–16 voorlezen. Laat de klas meelezen en nagaan wat er gebeurde toen enkele Joden probeerden duivels uit te drijven zoals Paulus dat had gedaan.

- Wat gebeurde er toen de zeven zonen van de overpriester probeerden een boze geest uit te werpen?
- Wie erkende de boze geest? Wie erkende de boze geest niet?
- Waarom erkende de boze geest de zonen van Sceva niet? (Omdat zij niet bevoegd waren om in de naam van Jezus Christus te bedienen.)

Laat een cursist Handelingen 19:17–20 voorlezen. Laat de klas meelezen en nagaan wat veel mensen deden toen ze over deze gebeurtenis hoorden. Leg uit dat 'toverkunsten' (vers 19) verwijst naar toverij en andere kwade praktijken.

- Wat deden veel mensen na deze gebeurtenis om te tonen dat zij geloof in Jezus Christus hadden? (Zij beleden hun zondige daden en gaven hun kwade praktijken op door hun boeken te verbranden.)
- Welk beginsel kunnen we uit deze verzen leren over manieren waarop we ons geloof in Jezus Christus kunnen tonen? (De strekking van de antwoorden van de cursisten dient het volgende beginsel te omvatten: **Wij tonen ons geloof in Jezus Christus door kwade praktijken te belijden en ze te verzaken**.)
- Welke offers dienen wij zoal te brengen om een zonde die wij hebben beleden te verzaken?

Getuig hoe belangrijk het is om ons geloof in Jezus Christus niet alleen te tonen door onze zonden te belijden maar ook door alles wat ons weer naar deze zonden kan leiden, te verzaken.

Laat de cursisten overwegen of er in hun leven iets is wat zij volgens de Heer moeten verzaken. Moedig hen aan om te handelen naar de ingevingen die ze tijdens deze les hebben gevoeld.

> ***De cursisten helpen leringen en beginselen toe te passen***
>
> Geef de cursisten de gelegenheid om over hun eigen situatie na te denken en specifieke manieren te overwegen waarop ze een beginsel of leerstelling kunnen toepassen. Als de cursisten de tijd krijgen om na te denken over hoe ze een beginsel in praktijk kunnen brengen, kan de Geest hen leiden.

Handelingen 19:21–41

Aanbidders van de valse godin Artemis keren zich tegen Paulus en veroorzaken een oproer in de stad

Vat Handelingen 19:21–41 samen: de economie in Efeze draaide deels rond de aanbidding van Artemis, een valse Griekse godin. Paulus predikte tegen de aanbidding van valse goden, waardoor de ambachtslieden die tempeltjes en beeldjes van Artemis maakten, zich tegen Paulus keerden. Het volk raakte in opschudding en stormde naar het theater van de stad (waar tot 24.000 mensen konden zitten). Paulus wilde de menigte toespreken, maar enkele discipelen en

plaatselijke leiders konden hem overtuigen het theater niet te betreden. De stadssecretaris slaagde erin de menigte te kalmeren, waarop zij uiteenging. De manier waarop Paulus werd beschermd, is een voorbeeld van hoe het werk van God niet verijdeld zal worden, zelfs niet door goddeloos verzet. (Toen Paulus in Efeze verbleef [ongeveer 57 v.C.], schreef hij 1 Korinthe.)

Geef tot slot uw getuigenis van de waarheden die in deze les aan bod kwamen.

THUISSEMINARIELES

Handelingen 13–19 (unit 19)

Lesmateriaal voor de thuisseminarieleerkracht

Samenvatting van dagelijkse thuisseminarielessen

De volgende samenvatting van de gebeurtenissen, leerstellingen en beginselen die de cursisten bij hun studie van Handelingen 13–19 (unit 19) geleerd hebben, is niet bedoeld om als onderdeel van uw les te worden behandeld. Uw les richt zich op slechts enkele van deze leerstellingen en beginselen. Volg de indrukken van de Heilige Geest terwijl u nadenkt over de behoeften van uw cursisten.

Dag 1: (Handelingen 13–14)

Toen de cursisten het verhaal bestudeerden waar Paulus en Barnabas met een tovenaar te maken krijgen, leerden ze dat de macht van God veel groter is dan de macht van de duivel. Toen Paulus over de Heiland en over beproevingen onderwees, leerden de cursisten de volgende beginselen: Dankzij de verzoening van Jezus Christus kunnen wij vergeving van onze zonden ontvangen en gerechtvaardigd worden. Als wij onze beproevingen met getrouwheid overwinnen, zijn wij voorbereid om het celestiale koninkrijk binnen te gaan.

Dag 2: (Handelingen 15)

Toen de cursisten leerden hoe de leiders van de kerk beslissingen nemen, leerden ze dat wij de wil van de Heer te weten kunnen komen door zijn levende profeten en apostelen, door het bestuderen van de Schriften en door inspiratie van de Heilige Geest. Zij leerden eveneens dat de kerkleiders inspiratie over moeilijke problemen ontvangen door gezamenlijk overleg en door openbaring van God.

Dag 3: (Handelingen 16–17)

Uit het verhaal van de zending van Paulus en Silas leerden de cursisten de volgende waarheden: Als wij openbaring van God volgen, kunnen wij geleid worden naar hen die klaar zijn om het evangelie te ontvangen. Het heil vereist geloof in Jezus Christus, en wij tonen ons geloof in Hem door ons te laten dopen. Als wij de woorden van de dienstknechten van God met grote bereidwilligheid ontvangen en dagelijks de Schriften bestuderen, dan zal ons geloof in hun woorden worden versterkt.

Dag 4: (Handelingen 18–19)

Uit de bemoedigende woorden van de Heer aan Paulus toen hij ontgoocheld was over de mensen in Korinthe, leerden de cursisten dat als wij waardig leven, de Heer met ons zal zijn als we zijn werk doen. Toen de cursisten de prediking en genezing van Paulus in Efeze bestudeerden, leerden ze het volgende: Om geldig te zijn, dient de doop door een bevoegd dienstknecht van God te worden verricht. Om volledig te zijn, moet de doop gepaard gaan met het ontvangen van de Heilige Geest. God openbaart zijn macht onder meer door zijn bevoegde dienstknechten. Wij tonen ons geloof in Jezus Christus door kwade praktijken te belijden en ze te verzaken.

Inleiding

Op de Areopagus in Athene onderwees Paulus het volk over de ware aard van God. Deze les kan de cursisten enkele eigenschappen van onze hemelse Vader en hun relatie met Hem helpen begrijpen.

Lessuggesties

Handelingen 17:16–34

Paulus predikt op de Areopagus

Laat de cursisten Bijbelfoto nummer 29, 'Athene' opzoeken in de Gids bij de Schriften. Wijs erop dat op deze foto een van de tempels staat die in Athene werden gebruikt voor de aanbidding van valse goden. In de tempels stonden standbeelden van deze goden. Buiten stonden altaren waarop offers aan deze valse goden werden gebracht.

Leg uit dat leden van de kerk Paulus naar Athene stuurden om hem tegen een vijandige groep Joden in Thessalonica te beschermen (zie Handelingen 17:13–15). In Handelingen 17:16–21 lazen we dat Paulus erg bezorgd was omwille van de afgoderij in Athene, en hij ging onderwijzen in hun synagogen en op marktpleinen. Filosofen nodigden Paulus uit om zijn 'nieuwe leer' (Handelingen 17:19) uit te leggen aan de raad van rechters, die op de Areopagus bijeenkwam.

Laat een cursist Handelingen 17:22–23 voorlezen. Laat de klas meelezen en nagaan wat Paulus had opgemerkt aan een van de altaren in Athene.

- Wat had Paulus gezien op een van die altaren in Athene?

Leg uit dat Paulus volgens Handelingen 17:22 de Atheners vleide door te zeggen dat ze 'zeer godsdienstig' waren, oftewel 'zorgvuldig in goddelijke zaken'. Het altaar 'aan een onbekende god' (Handelingen 17:23) was een poging van de Atheners om een onkenbare of niet-genoemde god tevreden te stellen. Zij wilden duidelijk geen enkele god beledigen of veronachtzamen.

Vestig de aandacht op de laatste zin van Handelingen 17:23 en vraag vervolgens:

- Waarom vermeldde Paulus dit altaar 'aan een onbekende god'? (Hij gebruikte het om hen kennis te laten maken met de ware God, hemelse Vader, de God die zij niet kenden.)

Verdeel de klas in kleine groepjes. Laat elk groepje in Handelingen 17:24–31 zoeken naar zo veel mogelijk waarheden over de God die de mensen van Athene niet kenden. Zet ondertussen de cijfers 24 tot en met 31 op het bord.

Geef de cursisten voldoende tijd en laat dan enkele cursisten een gevonden waarheid naast het nummer van het desbetreffende vers op het bord zetten. (Om de cursisten te helpen een waarheid terug te vinden in Handelingen 17:27, legt u uit dat dit vers in de Bijbelvertaling van Joseph Smith als volgt wordt vertaald: 'Dat zij de Here moeten zoeken, zo ze Hem willen vinden, want Hij is niet ver van ieder van ons.')

U kunt de cursisten in overweging geven om deze waarheden in hun Schriften te markeren. Mogelijke antwoorden:

Vers 24: **God heeft de wereld geschapen.**

Vers 25: **God geeft leven aan alle dingen.**

Vers 26: **God bestuurt alle leven.**

Vers 27: **Als wij gewillig zijn God te zoeken, zullen wij merken dat Hij niet ver van ons is verwijderd.**

Vers 28: **Wij zijn van Gods geslacht.**

Vers 29: **Wij zijn geschapen naar Gods beeld.**

Vers 30: **God gebiedt iedereen zich te bekeren.**

Vers 31: **God zal ons oordelen**; **God zal alle mensen uit de dood doen opstaan.**

Laat de cursisten een waarheid uitkiezen die voor hen van betekenis is. Vraag enkele cursisten waarom ze voor die waarheid kozen en waarom die voor hen van betekenis is.

Vestig de aandacht op de waarheid in Handelingen 17:28: 'Wij zijn van Gods geslacht'.

- Wat houdt het in om van Gods 'geslacht' te zijn? (Wij zijn geestkinderen van onze hemelse Vader.)
- Waarom is het belangrijk om deze leerstelling te begrijpen? (Het kan ertoe bijdragen dat we inzien dat we van eeuwige waarde zijn voor onze hemelse Vader en dat we het potentieel hebben om te worden zoals Hij.)
- Welke problemen of verwarringen kunnen er ontstaan als men deze leer niet begrijpt?

Geef de cursisten zo mogelijk een exemplaar van het volgende citaat van ouderling Dallin H. Oaks van het Quorum der Twaalf Apostelen. Vraag een cursist het voor te lezen. Laat de klas luisteren of lezen waarom wij onszelf bovenal als kinderen van God dienen te beschouwen.

'Let op hoe je jezelf typeert. Typeer of definieer jezelf niet volgens een of andere tijdelijke eigenschap. De *enige* eigenschap die ons typeert, is dat wij een zoon of dochter van God zijn. Dit feit overstijgt alle andere eigenschappen zoals ras, beroep, lichamelijke eigenschappen, titels, of zelfs religieuze overtuiging.' ('How to Define Yourself', *New Era*, juni 2013, 48.)

- Waarom is het belangrijk om te onthouden dat wij bovenal kinderen van God zijn?

Vestig de aandacht op de waarheid in Handelingen 17:27 'Als wij gewillig zijn God te zoeken, zullen wij merken dat Hij niet ver van ons is verwijderd'.

- Hoe kunnen wij ernaar streven God te leren kennen en dichter tot Hem te komen?

- Hoe verandert ons verlangen om Hem te leren kennen als wij begrijpen wat onze relatie tot God is?
- Wanneer heb jij gevoeld dat je hemelse Vader dicht bij jou was?

Vat Handelingen 17:32–34 samen: de Atheners reageerden gemengd toen Paulus over 'de opstanding van de doden' sprak (Handelingen 17:32). Sommigen bespotten Paulus, anderen wilden graag meer weten en nog anderen geloofden hem.

U kunt getuigen dat de cursisten God kunnen leren kennen en Hem begrijpen, ook al kennen veel mensen Hem niet. Laat de cursisten *Aan de bekende God* op een papiertje of een kaartje schrijven en manieren noteren waarop ze een relatie met God kunnen nastreven en ontwikkelen. Moedig ze aan het papiertje ergens op te hangen zodat ze aan hun doelen worden herinnerd.

Volgende unit (Handelingen 20–Romeinen 7)

Leg uit dat de cursisten in de volgende unit het antwoord zullen vinden op de vragen 'Wie wekte Paulus op uit de dood?' en 'In welke omstandigheden was die persoon overleden?' Laat de cursisten zich voorstellen dat ze ten onrechte gearresteerd worden, schipbreuk lijden op een eiland en door een slang worden gebeten. Vraag hen wat ze uit dergelijke beproevingen kunnen leren. Laat de cursisten zoeken welke koning tijdens een beproeving tegen Paulus zei 'U overtuigt mij bijna om christen te worden!' (Handelingen 26:28). Laat de cursisten bij hun studie van het vervolg van het boek Handelingen nagaan hoe beproevingen ons kunnen helpen dichter bij de Heiland te komen. Kondig aan dat zij een deel van de brief van de apostel Paulus aan de leden van de kerk in Rome zullen lezen.

LES 96

Handelingen 20–22

Inleiding

Paulus predikt het evangelie in het Midden-Oosten (het huidige Turkije). Als hij in Milete, een stad nabij Efeze, is, waarschuwt hij voor een komende afval en moedigt de priesterschapsleiders aan de leden van de kerk op te bouwen. Vervolgens reist hij naar Jeruzalem, waar hij wordt vervolgd en gearresteerd. Op de trappen van de burcht Antonia (een militaire basis van Romeinse troepen) vertelt Paulus zijn bekeringsverhaal.

Lessuggesties

Handelingen 20:1–21:40

Paulus predikt in het Midden-Oosten en reist naar Jeruzalem, waar hij wordt geslagen en gearresteerd

Vraag de cursisten of ze weleens gedurende dagen, weken of maanden hun gezin, hun vrienden of anderen om wie ze geven, moesten achterlaten.

- Wat voor gevoelens kwamen er bij jou of bij je dierbaren op voordat je vertrok?
- Wat zeiden jullie voor je vertrek tegen elkaar?

Leg uit dat Paulus tijdens zijn derde zendingsreis tijd doorbracht in Macedonië, Griekenland en het Midden-Oosten. Tijdens zijn reis kreeg hij het gevoel dat hij naar Jeruzalem moest terugkeren. Op de terugweg hield hij onderweg halt om te prediken en om afscheid te nemen van kerkleden. De avond voor zijn vertrek uit Troas, op de nieuwe sabbatdag (zondag), kwamen Paulus en de discipelen samen om aan het avondmaal deel te nemen (zie Handelingen 20:7). Paulus sprak tot laat in de nacht met de heiligen.

Laat een cursist Handelingen 20:9–12 voorlezen. Laat de klas meelezen en nagaan wat er gebeurde met een jongeman met de naam Eutychus die tijdens de lange toespraak van Paulus in slaap viel.

- Wat gebeurde er met Eutychus?
- Hoe toonde Paulus zijn liefde en bezorgdheid voor deze jongeman?
- In welk opzicht zijn de daden van Paulus een weerspiegeling van de bediening van de Heiland?

Leg uit dat Paulus tijdens zijn derde zendingsreis ongeveer drie jaar onder het volk in Efeze had gewerkt. Vat Handelingen 20:13–17 samen: onderweg naar Jeruzalem hield Paulus halt in Milete, net buiten Efeze, en stuurde hij een bericht naar de leiders van de kerk in Efeze om hem daar te ontmoeten.

Laat een cursist Handelingen 20:18–23 voorlezen. Laat de klas meelezen en nagaan wat Paulus over zijn bediening uitlegde.

- Hoe omschreef Paulus zijn zendingswerk?
- Wat bedoelde Paulus toen hij zei dat hij ‘niets nagelaten’ had te verkondigen (vers 20)?

- Wat was Paulus volgens vers 23 bereid het hoofd te bieden als dienstknecht van de Heer?

Leg uit dat Paulus vooral gevaar liep in Jeruzalem, waar de Joodse leiders hem als een verrader beschouwden omwille van zijn inspanningen om het evangelie van Jezus Christus te prediken.

- Waarom was Paulus volgens vers 22 bereid om naar Jeruzalem te gaan?

> ***Stel vragen die de cursisten helpen de context van de Schriften te begrijpen***
>
> Als u vragen stelt die de cursisten helpen passages uit de Schriften te analyseren, geeft dat de cursisten een beter begrip van de Schriften. Dergelijke vragen kunnen cursisten helpen de betekenis van woorden of uitdrukkingen te verduidelijken en meer betekenis te vinden in de details van de verhaallijn. Dit bereidt de cursisten erop voor leerstellingen en beginselen te herkennen.

Laat enkele cursisten beurtelings een vers uit Handelingen 20:24–27 voorlezen. Laat de klas meelezen en nagaan wat Paulus bereid was te doen als dienstknecht van de Heer.

- Wat was Paulus volgens vers 24 bereid als dienstknecht van de Heer te doen?
- Hoe voelde Paulus zich omdat hij deed wat de Heer hem had opgedragen?
- Wat kunnen wij leren uit Paulus' voorbeeld van dienstbetoon? (De strekking van de antwoorden van de cursisten dient de volgende waarheid te omvatten: **Ware dienstknechten van de Heer vervullen trouw hun plicht en vinden daar vreugde in.**)
- Wat houdt het in om trouw je plicht te vervullen?
- Hoe kunnen wij deze waarheid toepassen?

Vraag de cursisten of zij (of iemand die ze kennen) weleens kozen om de Heer met al hun kracht en sterkte te dienen en daar grote vreugde in vonden.

Herinner de cursisten eraan dat Paulus de leiders van de kerk in Efeze een laatste keer bezocht voordat hij naar Jeruzalem vertrok.

- Als jij in de schoenen van Paulus stond en je wist dat je de leiders van de kerk in Efeze niet meer zou zien, welke raad zou je hen dan voor je vertrek geven?

Laat de cursisten Handelingen 20:28–31 doorlezen en zoeken naar de waarschuwingen van Paulus aan deze kerkleiders.

- Waarvoor waarschuwde Paulus deze leiders?

Leg uit dat Paulus wolven gebruikte als metafoor voor ontrouwe mensen die de trouwe leden van de kerk zouden misleiden.

- Welk woord gebruiken we om te beschrijven dat mensen zich van de waarheid afkeren en proberen anderen van de waarheid weg te leiden? (Afval. Leg uit dat Paulus de leiders van de kerk waarschuwde voor een komende afval binnen de kerk.)

Laat een cursist Handelingen 20:36–38 voorlezen. Laat de klas meelezen en nagaan hoe de leiders van de kerk reageerden toen Paulus vertrok. Vraag de cursisten naar hun bevindingen.

Vat Handelingen 21:1–10 samen: Paulus zette zijn reis naar Jeruzalem verder en hield op verschillende plaatsen halt om tijd door te brengen met leden van de kerk. Toen Paulus in de stad Tyrus halt hield, raadden enkele discipelen, die duidelijk bezorgd waren om de veiligheid van Paulus, hem aan om niet naar Jeruzalem te gaan (zie Handelingen 21:4).

In Caesarea profeteerde een profeet met de naam Agabus wat er in Jeruzalem met Paulus zou gebeuren. Laat een cursist Handelingen 21:11 voorlezen. Laat de klas meelezen en nagaan wat Agabus profeteerde. Vraag de cursisten naar hun bevindingen.

Laat een cursist Handelingen 21:12–14 voorlezen. Laat de klas meelezen en nagaan hoe Paulus en zijn metgezellen op de profetie reageerden.

- Hoe reageerden de metgezellen van Paulus op de profetie?
- Hoe reageerde Paulus op de profetie? Wat valt je op aan de reactie van Paulus?
- Welk beginsel kunnen we uit het voorbeeld van Paulus leren over hoe wij ware dienstknechten van de Heer kunnen zijn? (De strekking van de antwoorden van de cursisten dient de volgende waarheid te omvatten: **Ware dienstknechten van de Heer zijn bereid koste wat het kost de wil van de Heer te doen.**)

Laat de cursisten overwegen welke offers er van ons als dienstknechten van de Heer worden gevraagd.

- Wanneer was je bereid om koste wat het kost de wil van de Heer te doen? Waarom was je daartoe bereid?

Laat een cursist de volgende samenvatting van Handelingen 21:17–40 voorlezen.

Paulus kwam aan in Jeruzalem en bracht aan de plaatselijke kerkleiders verslag uit over zijn zendingswerk. Paulus ging naar de tempel en toen een groep Joden die hem van zijn zendingsreizen kenden, hem zagen, verkondigden zij dat Paulus een valse leraar was die de wet van Mozes verdraaide en dat hij niet-Joden die daar niet het recht toe hadden, mee naar de tempel nam. Omwille van deze beschuldiging werd Paulus door een bende uit de tempel gesleurd en geslagen. Romeinse soldaten grepen in en droegen hem weg om berecht te worden. Op de trappen van de burcht Antonia (zie Bijbelkaarten, nummer 12, 'Jeruzalem in de tijd van Jezus') vroeg Paulus aan de soldaten of hij het volk mocht toespreken.

Handelingen 22:1–30

Paulus vertelt over zijn bekering en getuigt van Jezus Christus

Zet het woord *bekeren* op het bord en leg uit dat *keren* betekent omvormen, [van richting] veranderen. Vraag de cursisten hoe water kan worden omgevormd of veranderd zodat het voor verschillende doeleinden kan worden gebruikt. (Water kan bijvoorbeeld omgevormd worden tot ijs.) Laat de cursisten nadenken over de verandering die bekering tot het evangelie inhoudt.

Laat een cursist Handelingen 22:1–5 voorlezen. Laat de klas meelezen en nagaan hoe Paulus zichzelf omschreef toen hij op de trappen van de burcht Antonia in Jeruzalem tot de Joden sprak.

- Wat voor iemand was Paulus voordat hij zich bekeerde en een discipel van Jezus Christus werd?

Zet de volgende vragen en tekstverwijzingen op het bord of deel ze als uitreikblad uit. Verdeel de klas in vijf groepjes en laat elk groepje een vraag behandelen. Laat de cursisten de tekstverwijzingen die met hun vraag overeenkomen, doorlezen en dan de vraag in hun aantekenschrift of Schriftendagboek beantwoorden.

1. *Hoe beschrijft Paulus zijn eerste visioen? (Handelingen 22:6–9)*
2. *Welke opdracht kreeg Paulus? (Handelingen 22:10–11)*
3. *Wie ontmoette Paulus in Damascus, en wat hervond hij? (Handelingen 22:12–13)*
4. *Wat profeteerde Ananias over Paulus? (Handelingen 22:14–15)*
5. *Hoe toonde Paulus zijn geloof in Jezus Christus? (Handelingen 9:18; 22:16)*

Vraag de cursisten na verloop van tijd naar hun antwoord. Laat enkele cursisten samenvatten wat ze over het bekeringsproces van Paulus hebben geleerd. (U kunt uitleggen dat Paulus tussen zijn eerste visioen en zijn eerste zendingsreis gedurende drie jaar in Arabië verbleef, wat waarschijnlijk een periode van geestelijke voorbereiding en groei was [zie Galaten 1:11–18].) Stel dan de volgende vragen:

- In welk opzicht denk je dat Paulus was veranderd als gevolg van zijn bekering?
- Wat heeft deze veranderingen teweeggebracht?
- Wat leert de bekering van Paulus ons over hoe wij ons kunnen bekeren? (De strekking van de antwoorden van de cursisten dient de volgende waarheid te omvatten: **Als wij de woorden van Jezus Christus gehoorzamen, dan kunnen wij ons volledig bekeren.**)
- Hoe kan dit beginsel iemand helpen die zich wil bekeren?

Laat een cursist het volgende citaat voorlezen van zuster Bonnie L. Oscarson, algemeen jongevrouwenpresidente, waarin zij uitlegt wat het verschil is tussen een getuigenis van het evangelie hebben en er werkelijk toe bekeerd zijn:

'Ware bekering houdt meer in dan kennis van evangeliebeginselen. Het gaat zelfs verder dan een getuigenis van die beginselen te hebben. Het is mogelijk om een getuigenis van het evangelie te hebben zonder het na te leven. Ware bekering betekent handelen naar ons geloof. […]

Bekering wordt teweeggebracht door te handelen naar de rechtschapen beginselen die we thuis en in onze lessen leren. Bekering wordt teweeggebracht

door rein en deugdzaam te leven en de Heilige Geest als metgezel te hebben.' ('Ware bekering', *Liahona* november 2013, 76, 78.)

Lees de volgende vraag voor of zet ze op het bord: *Hoe kan ik waarlijk tot het evangelie worden bekeerd?* Moedig de cursisten aan om hun antwoord in hun aantekenschrift of Schriftendagboek op te schrijven.

Vat Handelingen 22:17–30 samen: Paulus vertelde zijn toehoorders dat de Heer hem na zijn bekering uit Jeruzalem wegzond om een zending te vervullen onder de andere volken. Daarop riep de menigte dat Paulus ter dood veroordeeld diende te worden. Paulus werd dan naar de overste in de kazerne van het Romeinse leger in Jeruzalem gebracht, die besloot Paulus te geselen, wat normaal een straf was om misdadigers te vernederen en uit te horen. Toen de Romeinse officieren echter hoorden dat Paulus een Romeins staatsburger was, besloten ze hem niet te geselen, omdat het tegen de Romeinse wet was om een Romeinse burger 'onveroordeeld' vast te binden of te geselen (vers 25). In plaats daarvan brachten ze hem voor het Sanhedrin, de Raad van de Joodse overheid.

Geef tot slot uw getuigenis van de beginselen die in Handelingen 20–22 aan bod kwamen.

LES 97

Handelingen 23–26

Inleiding

Joodse leiders ondervragen Paulus en enkele Joden spannen samen om hem te doden. Paulus wordt naar Caesarea gebracht waar hij zichzelf voor verschillende Romeinse leiders tegen valse beschuldigingen verdedigt. Hij vertelt zijn bekeringsverhaal en getuigt van Jezus Christus.

Lessuggesties

Handelingen 23–25

Paulus wordt vervolgd, berecht en gevangengezet

Zet voordat de les begint het volgende op een blaadje papier: *De geboden en zegeningen van God*. Gebruik een lint of een touw om een gedeelte van het klaslokaal af te bakenen en leg het blaadje papier in het afgebakende deel op de grond. Laat bij het begin van de les een cursist binnen de afbakening gaan staan die de geboden en zegeningen van God voorstelt.

- Welke zegeningen kunnen we zoal ontvangen als wij dichter bij God komen door zijn geboden en leringen te gehoorzamen?

Laat de cursist naast het afgebakende gebied dat de geboden en zegeningen van God voorstelt, gaan staan.

- Op welke manieren kan de wereld zoal iemand verleiden om zich van de geboden en leringen van God af te keren?
- Wat kan er gebeuren als mensen een afstand tussen zichzelf en God scheppen?

Bedankt de cursist voor de medewerking en laat hem of haar weer naar zijn of haar plaats terugkeren. Laat de cursisten overdenken welke richting ze momenteel uit kijken en of ze zich dicht bij of ver weg van God voelen. Laat de cursisten bij hun studie van Handelingen 23–26 zoeken naar waarheden die hen helpen als ze een afstand tussen zichzelf en God hebben geschapen.

Herinner de cursisten eraan dat Paulus bij de tempel van Jeruzalem was gearresteerd en voor Joodse leiders was gebracht (zie Handelingen 21:30–33; 22:23–30). Vat Handelingen 23:1–10 samen: Paulus werd door deze Joodse leiders ondervraagd en gevangengezet.

Laat een cursist Handelingen 23:11 voorlezen. Laat de klas meelezen en nagaan wat er gebeurde toen Paulus in de gevangenis zat. Vraag de cursisten naar hun bevindingen.

- Wat zei de Heer in de gevangenis tegen Paulus?

Herinner de cursisten aan de belofte in Handelingen 18:9–10 waar staat dat de Heer met Paulus zou zijn en hem zou beschermen als hij het werk van de Heer deed. Laat de cursisten eventueel de zinsnede ‘stond de Heer bij hem’ markeren en Handelingen 18:9–10 als kruisverwijzing in de kantlijn noteren naast vers 11.

Laat een cursist de volgende samenvatting voorlezen:

In Handelingen 23:12–25:27 lezen we dat de Romeinse overste die Paulus had gearresteerd, hem naar Caesarea stuurde om te voorkomen dat hij door een samenzwering van enkele Joden zou worden gedood. Paulus pleitte onschuldig voor de Romeinse stadhouder, Felix. Hoewel Felix overtuigd was van de onschuld van Paulus, plaatste hij hem twee jaar lang onder huisarrest. Festus verving Felix als de Romeinse stadhouder van Judea. Koning Herodes Agrippa, die over een gebied ten noordoosten van het Meer van Galilea heerste, bezocht Festus en wilde Paulus' verhaal horen. Paulus werd voor koning Agrippa geleid.

Handelingen 26

Paulus vertelt koning Agrippa over zijn bekering en getuigt van Jezus Christus

Laat enkele cursisten beurtelings een vers uit Handelingen 26:4–11 voorlezen. Laat de klas meelezen en nagaan hoe Paulus zijn verleden beschreef aan koning Agrippa.

- Hoe omschreef Paulus zijn verleden aan koning Agrippa?

Leg uit dat Paulus vervolgens over zijn visioen van de Heiland vertelde. Laat een cursist Handelingen 26:16–18 voorlezen. Laat de klas meelezen en nagaan welke opdracht de Heer aan Paulus gaf op de weg naar Damascus.

- Welke opdracht gaf de Heer aan Paulus? (U kunt de cursisten in overweging geven om de zinsneden die beschrijven welke opdrachten de Heer aan Paulus gaf, te markeren.)

Leg uit dat het woord *erfdeel* (vers 18) in deze context verwijst naar de toegang tot het celestiale koninkrijk van God.

- Wat kan iemand helpen om zich van de duisternis en de invloed van Satan af te keren en zich naar het licht en de geboden en zegeningen van God te keren?

Laat een cursist Handelingen 26:19–23 voorlezen. Laat de klas meelezen en nagaan wat Paulus zowel aan de Joden als aan de andere volken leerde dat ze dienden te doen om de zegeningen van vers 18 te ontvangen. Leg eventueel uit dat de zinsnede 'werken doen die in overeenstemming zijn met de bekering' in vers 20 kan betekenen dat je rechtschapen dient te leven om te bewijzen dat je je waarlijk hebt bekeerd.

- Wat had Paulus volgens vers 20 zowel aan de Joden als aan de andere volken geleerd dat ze dienden te doen?

Zet de volgende onvolledige uitspraak het bord: *Als wij ons bekeren en ons tot God wenden…*

- Hoe zou je uitgaande van wat wij uit vers 18 leren de uitspraak op het bord vervolledigen? (Als de cursisten geantwoord hebben, maakt u de uitspraak op het bord als volgt af: **Als wij ons bekeren en ons tot God wenden, dan kunnen we de macht van Satan in ons leven overwinnen, vergeving van onze zonden ontvangen en voor het celestiale koninkrijk in aanmerking komen.**)

Stel vragen die de cursisten helpen leerstellingen en beginselen te ontdekken

Naarmate de cursisten hun begrip van de context en inhoud van de Schriften ontwikkelen, zijn ze beter in staat om de leerstellingen en beginselen erin te identificeren. Analysevragen kunnen de cursisten helpen conclusies te trekken en de aanwezige leerstellingen en beginselen in het tekstblok duidelijk te formuleren.

Om de cursisten dit beginsel te laten begrijpen, vraagt u een cursist om de volgende uitspraak van ouderling Neil L. Andersen van het Quorum der Twaalf Apostelen voor te lezen (geef de cursisten eventueel een exemplaar van de uitspraak):

'Als wij zondigen, wenden wij ons van God af. Als wij ons bekeren, wenden wij ons weer tot God.

De uitnodiging tot bekering klinkt zelden als een terechtwijzing, maar vaak als een liefdevolle oproep tot een ommekeer om zich weer tot God te wenden [zie Helaman 7:17]. Een liefdevolle Vader en zijn eniggeboren Zoon wenken ons om meer te zijn dan we zijn, op een hoger plan te leven, te veranderen en de vreugde van het onderhouden van de geboden te ervaren.' ('Bekeer u opdat Ik u moge genezen', *Liahona* november 2009, 40.)

- Wat kunnen wij volgens ouderling Andersen bereiken als wij ons bekeren en ons weer tot onze hemelse Vader en Jezus Christus wenden?

Laat de cursisten bij hun studie van het vervolg van Handelingen 26 zoeken wat Festus en koning Agrippa ervan weerhield zich te bekeren, zich tot God te wenden en tot Jezus Christus te worden bekeerd. Zet de volgende onvolledige uitspraak op het bord: *Om tot Jezus Christus te worden bekeerd, …*

Verdeel de klas in groepjes van twee. Laat de cursisten Handelingen 26:24–28 met hun partner doorlezen. Laat ze nagaan hoe Festus en koning Agrippa op de leringen van Paulus en zijn getuigenis van de Heiland reageerden, en laat ze vervolgens deze reacties met elkaar vergelijken. Terwijl de cursisten dit bespreken, zet u de volgende tabel op het bord (laat de uitspraken onder elke naam weg).

Reactie op de leringen van Paulus	
Festus	***Koning Agrippa***
Sprak met luide stem *Zei dat Paulus buiten zinnen was* *Beschuldigde Paulus ervan buiten zinnen te zijn.*	*Bijna overtuigd om christen te worden*

Geef de cursisten voldoende tijd. Laat dan enkele cursisten naar het bord komen en noteren wat ze hebben gevonden (hun antwoorden dienen op de zinsneden in bovenstaande tabel te lijken).

- Wat zegt de reactie van Festus over zijn mening over de leringen van Paulus? (Voeg het woord *Ongeloof* toe aan de antwoorden van de cursisten onder het kopje 'Festus'.)
- Wat wist Paulus volgens vers 27 over koning Agrippa? (Voeg de woorden *Geloofde de profeten* toe onder het kopje 'koning Agrippa'.)
- Wat kunnen wij uit de reactie van koning Agrippa leren over zijn toewijding om een christen te worden (zie vers 28)? (Voeg de woorden *Niet bereid zich volledig toe te wijden* toe onder het kopje 'koning Agrippa'.)

Laat een cursist Handelingen 26:29 voorlezen. Laat de klas meelezen en nagaan hoe Paulus reageerde toen koning Agrippa zei dat hij bijna overtuigd was om christen te worden.

- Wat verlangde Paulus voor de koning en voor iedereen die zijn leringen hadden gehoord?
- Wat denk je dat Festus ervan weerhield om zich tot Jezus Christus te bekeren?
- Wat denk je dat koning Agrippa ervan weerhield om zich te bekeren?
- Wat kunnen we van Festus en koning Agrippa leren over wat we dienen te doen om tot Jezus Christus te worden bekeerd? (De strekking van de antwoorden van de cursisten dient de volgende waarheid te omvatten: **Om tot Jezus Christus te worden bekeerd, moeten wij kiezen om geloof te hebben in het evangelie en het toegewijd naleven**.)

Om de cursisten dit beginsel te helpen begrijpen, laat u een cursist het volgende verhaal van president Dieter F. Uchtdorf van het Eerste Presidium voorlezen:

'Twee jonge broers stonden boven op een kleine klif en keken over het smetteloze water van een blauw meer uit. Het was een populaire duikplek, en de broers hadden vaak besproken dat ze een keer zouden springen — iets wat ze anderen hadden zien doen.

Hoewel ze allebei de sprong wilden wagen, wilde geen van beide als eerste springen. De klif was niet zo hoog, maar voor de twee jongens leek het wel of de afstand steeds groter werd telkens ze vooroverbogen — waardoor ze al gauw de moed verloren.

Uiteindelijk zette de ene broer zijn voet op de rand van de klif en bewoog zich resoluut naar voren. Op dat moment fluisterde zijn broer: "Misschien moeten we tot volgend jaar zomer wachten."

Maar de eerste broer werd door zijn impuls naar voren gedreven. "Broer," zei hij, "ik ben toegewijd!"

Hij plonsde in het water en kwam al snel met een overwinningskreet aan de oppervlakte. De tweede broer sprong hem meteen achterna. Toen lachten ze allebei om de laatste woorden van de eerste jongen die in het water sprong: "Broer, ik ben toegewijd".

Onze toewijding is een beetje te vergelijken met een sprong in het water. We zijn toegewijd, of we zijn het niet. We maken vooruitgang, of we staan stil. Er is geen middenweg. […]

Wie alleen maar een beetje toegewijd is, zal alleen maar een deel van de zegeningen van getuigenis, vreugde en gemoedsrust ontvangen. De vensters van de hemel staan alleen maar een beetje voor hen open. […]

Op de een of andere manier kijken we allemaal uit over het water en staan we op het punt om een beslissing te nemen. Ik bid dat wij geloof hebben, vooruitgang maken, onze angsten en twijfels moedig tegemoet treden, en tegen onszelf zeggen: "Ik ben toegewijd!"' (Broer, ik ben toegewijd', *Liahona*, juli 2011, 4, 5.)

- In welk opzicht is toewijding aan het evangelie te vergelijken met in het water duiken?
- Waarom is het volgens president Uchtdorf belangrijk om je volledig toe te wijden aan het evangelie, en niet 'alleen maar een beetje'?
- Hoe heeft jouw toewijding aan een gebod of een evangeliebeginsel je bekering tot Jezus Christus versterkt? (Overweeg iets te vertellen wat u zelf hebt meegemaakt.)

Laat de cursisten in hun aantekenschrift of Schriftendagboek een lijst maken van de geboden en evangeliebeginselen die ze toegewijd naleven. Laat ze overdenken welke evangeliebeginselen ze 'bijna' maar niet 'geheel' (Handelingen 26:29) toegewijd naleven. Laat de cursisten noteren wat ze kunnen doen om hun begrip van en toewijding aan een van deze beginselen te vergroten. Moedig de cursisten aan om te bidden om hulp bij hun streven om tot Jezus Christus te worden bekeerd door meer toegewijd het evangelie na te leven.

Vat Handelingen 26:30–32 samen: Festus en koning Agrippa verklaarden Paulus onschuldig en wilden hem vrijlaten, maar omdat Paulus zich op de keizer had beroepen, waren ze verplicht hem naar Rome te sturen.

Geef tot slot uw getuigenis van de beginselen die in Handelingen 23–26 aan bod kwamen.

LES 98

Handelingen 27–28

Inleiding

Terwijl hij als gevangene naar Rome vaart, lijdt Paulus schipbreuk. Hij komt op een eiland terecht, wordt door een slang gebeten maar blijft ongedeerd, en geneest vele zieken. Uiteindelijk wordt Paulus naar Rome gebracht, waar hij twee jaar huisarrest krijgt en Jezus Christus predikt en van Hem getuigt.

Lessuggesties

Handelingen 27

Onderweg naar Rome lijdt Paulus schipbreuk

Zet de volgende uitspraak op het bord vóór de les begint. (Deze uitspraken komen uit *Voor de kracht van de jeugd* [boekje, 2011], 4, 11, 16.)

> *'Ga niet herhaaldelijk met dezelfde persoon uit.'*
>
> *'Laat je niet in met, kijk niet naar en neem niet deel aan iets wat hoe dan ook grof, onzedelijk, gewelddadig of pornografisch is.'*
>
> *'Als vrienden je aansporen om iets te doen wat verkeerd is, wees jij dan degene die pal staat voor het goede, ook als je er alleen voor staat.'*

Laat een cursist deze uitspraken voorlezen.

- Waarom zouden sommige jongeren ervoor kiezen om niet naar deze waarschuwingen en raadgevingen te luisteren?

Laat de cursisten bij hun studie van Handelingen 27 zoeken naar waarheden die hun geloof om te luisteren naar de waarschuwingen en raadgevingen van de dienstknechten van de Heer te versterken.

Herinner de cursisten eraan dat Paulus onterecht van verraad was beschuldigd en in de gevangenis was geworpen. Paulus wilde zijn zaak in Rome voor de keizer bepleiten, wat zijn goed recht was als Romeins staatsburger. Vat Handelingen 27:1–8 samen: Paulus voer met andere gevangenen naar Rome, onder toezicht van een Romeinse centurion (een Romeinse officier die het bevel voerde over 50 tot 100 mannen). Nadat ze dagenlang hadden gevaren, legden ze aan in een haven op het eiland Kreta. Toen ze de haven weer uitvoeren, waarschuwde Paulus de opvarenden dat ze hun reis niet verder dienden te zetten.

Laat een cursist Handelingen 27:9–10 voorlezen. Laat de klas meelezen en nagaan wat er volgens Paulus zou gebeuren als hij en de anderen verder naar Rome reisden. Leg eventueel uit dat de *vastentijd* in deze context een periode is waarin men zich vrijwillig van eten onthoudt. In dit geval verwees 'de vastentijd' waarschijnlijk naar de Joodse Verzoendag, een heilige dag die het begin aangaf van

het seizoen waarin het algemeen onveilig werd beschouwd om op de Middellandse Zee te varen omwille van hevige stormen.

- Welke waarschuwing en profetie gaf Paulus in vers 10 over wat er zou gebeuren als zij hun reis verderzetten?

Laat een cursist Handelingen 27:11–12 voorlezen. Laat de klas meelezen en nagaan hoe de Romeinse honderdman en de andere opvarenden op de waarschuwing van Paulus reageerden.

- Op wie vertrouwde de honderdman in plaats van naar de waarschuwing van Paulus te luisteren?
- Waarom denk je dat het voor de honderdman gemakkelijker was om de eigenaar van het schip te vertrouwen dan Paulus?
- Waarom negeerden de meeste opvarenden volgens vers 12 de waarschuwing van Paulus?

Laat enkele cursisten beurtelings een vers uit Handelingen 27:13–21 voorlezen. Laat de klas meelezen en nagaan wat er gebeurde toen het schip verder naar Rome voer.

- Wat gebeurde er toen het schip verder naar Rome voer?
- Wat denk je dat de opvarenden van Paulus en zijn waarschuwing dachten toen ze zagen dat 'de zuidenwind zacht waaide' (vers 13)?
- Hoe voelden de opvarenden zich volgens vers 20 tijdens de storm?
- Welk beginsel kunnen wij uit de uitspraak van Paulus in vers 21 leren over wat er kan gebeuren als wij de waarschuwingen en raadgevingen van de dienstknechten van de Heer in de wind slaan? (De strekking van de woorden van de cursisten dient de volgende waarheid te omvatten: **Als wij de waarschuwingen en raadgevingen van de dienstknechten van de Heer negeren, dan brengen we onszelf in gevaar**. Zet dit beginsel op het bord. Leg uit dat het gevaar kan bestaan in het opgeven van zegeningen die we anders zouden hebben ontvangen.)

Neem met de cursisten de redenen van de honderdman en de andere opvarenden om de waarschuwing en raad van Paulus te negeren, door (zie Handelingen 27:11–12).

- Welke uitvluchten verzinnen mensen tegenwoordig om niet naar de waarschuwingen en raadgevingen van de dienstknechten van de Heer te hoeven luisteren?

Gebruik *Voor de kracht van de jeugd* of recente conferentietoespraken om de cursisten nog meer relevante voorbeelden van waarschuwingen en raadgevingen van de profeten te geven.

- Hoe brengen mensen zichzelf in gevaar als zij de waarschuwingen en raadgevingen van de profeten negeren?

Laat een cursist Handelingen 27:22–26 voorlezen. Laat de klas meelezen en nagaan wat Paulus tegen de opvarenden van het schip zei.

- Als jij in die hevige storm op dat schip zat, welke woorden van Paulus zouden jou dan troost bieden?
- Wat zou er volgens de profetie van Paulus met de mensen en het schip gebeuren?

Vat Handelingen 27:27–30 samen: in de veertiende nacht van de storm gooide de bemanning vier ankers uit om te voorkomen dat het schip op de rotsen zou lopen. De bemanning ging naar de voorplecht en deed alsof ze meer ankers zou uitwerpen. De zeelui waren echter van plan om het schip te verlaten en in een kleine sloep te vluchten omdat ze vreesden dat het schip zou zinken.

Laat een cursist Handelingen 27:31–32 voorlezen. Laat de klas meelezen en nagaan welke waarschuwing Paulus aan de honderdman en de soldaten gaf. Leg uit dat het woord *zij* in vers 31 verwijst naar de leden van de bemanning die probeerden te vluchten.

- Welke waarschuwing gaf Paulus aan de honderdman en de soldaten?
- Hoe reageerden de soldaten op de waarschuwing en raad van Paulus? (Zij luisterden naar zijn waarschuwing en beletten de bemanning te vluchten door de touwen van de sloep los te snijden zodat ze leeg wegdreef.)

Leg uit dat Paulus de volgende ochtend de bemanning, die had gevast, aanspoorde te eten (zie Handelingen 27:33–34). Hij stelde hen opnieuw gerust door te zeggen dat niemand zou sterven.

Laat een cursist Handelingen 27:35–36 voorlezen. Laat de klas meelezen.

- Hoe reageerde de bemanning op de raad van Paulus?

Vat Handelingen 27:37–41 samen: het schip strandde onderweg naar het eiland Malta. Laat de cursisten Handelingen 27:42–44 doornemen en nagaan wat er met de opvarenden gebeurde.

- Wat gebeurde er met de opvarenden?

Herinner de cursisten aan de profetie van Paulus in Handelingen 27:22–26 die zei dat niemand zou sterven, maar het schip zou vergaan.

- Welke beginselen kunnen we uit dit verhaal leren over wat er kan gebeuren als wij luisteren naar de raadgevingen en waarschuwingen van de dienstknechten van de Heer? (De cursisten kunnen uiteenlopende beginselen noemen, zoals: **Als wij naar de raadgevingen en waarschuwingen van de dienstknechten van de Heer luisteren, dan zal de Heer zijn beloften aan ons vervullen**. **Als wij naar de raadgevingen en waarschuwingen van de dienstknechten van de Heer luisteren, dan kunnen wij nakende gevaren trotseren.** Zet deze beginselen op het bord.)

Laat een cursist de volgende uitspraak van president Henry B. Eyring van het Eerste Presidium voorlezen om de cursisten de beginselen uit Handelingen 27 te helpen begrijpen:

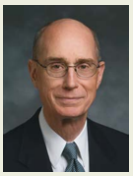

'Elke keer in mijn leven dat ik ervoor koos om niet meteen geïnspireerde raad op te volgen, of vond dat ik een uitzondering vormde, werd me duidelijk dat ik mezelf in gevaar had gebracht. Elke keer dat ik naar het advies van profeten geluisterd heb, dat het in mijn gebed bevestigd werd en ik het opvolgde, merkte ik dat ik veilig was.' ('Veiligheid door raad op te volgen', *De Ster*, juli 1997, 24.)

- Hoe heeft luisteren naar de waarschuwingen en geïnspireerde raad van de dienstknechten van de Heer jou geholpen gevaren die je geestelijke lichamelijke veiligheid bedreigen, te trotseren? (Herinner de cursisten eraan dat zij de raad van de hedendaagse profeten van de Heer kunnen bestuderen in de tijdschriften van de kerk en in *Voor de kracht van de jeugd*.)

Laat de cursisten overwegen of ze weleens waarschuwingen of raad van de dienstknechten van de Heer negeren, of laat ze manieren bedenken waarop ze beter naar de waarschuwingen en de raad die ze hebben ontvangen, kunnen luisteren. Laat de cursisten opschrijven hoe zij beter naar die raad zullen luisteren.

Handelingen 28

Paulus wordt naar Rome gebracht, waar hij van Jezus Christus predikt en getuigt

Laat de cursisten een afbeelding van een tornado of een wervelstorm zien (of teken er een op het bord).

Leg uit dat ouderling Neil L. Andersen van het Quorum der Twaalf Apostelen de beproevingen en problemen van het leven 'geestelijke wervelwinden' heeft genoemd. (Zie 'Geestelijke wervelwinden', *Liahona*, mei 2014, 18–21.)

- Kun je voorbeelden geven van problemen en moeilijkheden die met wervelwinden te vergelijken zijn?

Laat de cursisten bij hun studie van Handelingen 28 zoeken naar een beginsel dat hen kan helpen hun 'geestelijke wervelwinden' trouw te doorstaan.

Leg uit dat we in Handelingen 28 kunnen lezen over de ervaringen van Paulus op het eiland, zijn verdere reis naar Rome en zijn gevangenschap in Rome.

Verdeel de klas in drie of meer groepjes, afhankelijk van het aantal cursisten in uw klas. Geef elke groep een van de volgende tekstblokken (u kunt tekstblokken aan meerdere groepjes toewijzen): Handelingen 28:1–6; Handelingen 28:7–14; en Handelingen 28:16–24. Laat elk groepje de opgegeven verzen bestuderen en dan het volgende doen (schrijf deze instructies op het bord):

1. *Maak een tekening of schrijf een krantenkop die de gebeurtenissen in jouw tekstblok samenvat.*
2. *Toon je tekening aan de klas of lees je krantenkop voor en vat de gebeurtenissen in jouw tekstblok samen.*

Vraag elke groep na enige tijd hun bevindingen aan de klas te vertellen. (Als er meer dan drie groepjes zijn, laat u de groepjes met dezelfde tekstblokken hun tekening of krantenkop en alles wat ze bij het lezen van de verzen geleerd hebben, aan de klas vertellen.)

- Met welke beproevingen kreeg Paulus onderweg naar en tijdens zijn verblijf in Rome te maken?

Laat een cursist Handelingen 28:30–31 voorlezen. Laat de klas meelezen en nagaan wat Paulus ondanks zijn huisarrest in Rome kon doen. Vraag de cursisten naar hun bevindingen.

- Waaruit blijkt dat Paulus ondanks zijn beproevingen trouw bleef aan God?
- Waarom waren de beproevingen die Paulus op zee, als schipbreukeling en in de gevangenis meemaakte, nuttig? (Zet na de antwoorden van de cursisten het volgende beginsel op het bord: **Als wij getrouw zijn, kan God ons helpen onze beproevingen in zegeningen voor onszelf en voor anderen om te zetten**.)
- Hoe kan God mensen helpen om beproevingen in zegeningen voor zichzelf en anderen om te zetten?

Vragen stellen zodat cursisten leerstellingen en beginselen gaan begrijpen

De cursisten moeten beginselen en leerstellingen niet alleen herkennen maar ook begrijpen voordat ze die zinvol kunnen toepassen. Stel vragen die leiden tot meer inzicht in de betekenis van bepaalde beginselen of leerstellingen, moedig de cursisten aan om over een beginsel in een hedendaagse situatie na te denken, of laat de cursisten uitleggen wat een beginsel in hun ogen betekent.

- Wanneer heeft God jou (of iemand die je kent) geholpen een beproeving in een zegening voor jezelf of voor anderen om te zetten? (Overweeg iets te vertellen wat u zelf hebt meegemaakt.)

Moedig de cursisten aan het voorbeeld van Paulus te volgen en te kiezen om getrouw te blijven onder beproevingen, zodat God hen kan helpen deze beproevingen in zegeningen voor zichzelf en voor anderen om te zetten.

Inleiding tot de brief van Paulus aan de Romeinen

Waarom dit boek bestuderen?

De brief aan de Romeinen is de langste van alle brieven van Paulus en wordt door velen als zijn beste beschouwd. Deze brief bevat zijn volledigste uitleg van de leer van rechtvaardiging door geloof in Jezus Christus in plaats van naar de wet van Mozes handelen. De brief bevat veel leringen over ons heil, en de praktische toepassing van deze leer in ons dagelijkse leven. De cursisten krijgen door dit boek te bestuderen meer waardering voor de verzoening van Jezus Christus, en voor de hoop en vrede die alle mensen in Christus kunnen vinden.

Wie heeft dit boek geschreven?

De apostel Paulus is de auteur van de brief aan de Romeinen (zie Romeinen 1:1). Paulus heeft zich bij het schrijven van deze brief laten bijstaan door een schrijver, namelijk Tertius, die zijn eigen groet aan de Romeinse heiligen toevoegt aan het einde van de brief (zie Romeinen 16:22).

Wanneer en waar is het geschreven?

Paulus schreef de brief aan de Romeinen terwijl hij aan het eind van zijn derde zendingsreis in Korinthe verbleef. Verschillende aanwijzingen laten doorschemeren dat Paulus deze brief schreef tijdens de drie maanden dat hij in Korinthe verbleef (zie Handelingen 20:2–3, de term *Griekenland* in deze verzen verwijst naar Korinthe), mogelijk tussen 55 en 56 n.C. (Zie Gids bij de Schriften, 'Zendbrieven van Paulus'.)

Voor wie is het geschreven en waarom?

De brief aan de Romeinen is gericht aan de kerkleden in Rome (zie Romeinen 1:7). Details omtrent het ontstaan van de kerk in Rome zijn onbekend, maar de gemeente dateert waarschijnlijk van kort na de dag van het pinksterfeest, waar Romeinse Joden Petrus hoorden prediken (zie Handelingen 2:10). Hoewel Paulus nog niet in Rome was geweest, groette hij toch bepaalde heiligen die hij kende met wie hij eerder kennis had gemaakt, of die hij kende via anderen die in Rome gewoond hadden, zoals Priscilla en Aquila (zie Handelingen 18:1–2, 18; Romeinen 16:1–16, 21).

Er lijken op zijn minst drie voorname redenen te zijn waarom Paulus de brief aan de Romeinen schreef:

(1) *Om hen voor te bereiden op zijn aankomst in Rome.* Paulus wilde al jarenlang het evangelie verkondigen in Rome (zie Handelingen 19:21; Romeinen 1:15; 15:23). Hij hoopte ook dat de kerk in Rome als basis voor een zending in Spanje zou kunnen dienen (zie Romeinen 15:22–24, 28).

(2) *Om zijn leringen te verduidelijken en verdedigen.* Paulus kreeg herhaaldelijk tegenstand van mensen die zijn leringen over de wet van Mozes en geloof in

Christus verkeerd begrepen of verdraaiden (zie Handelingen 13:45; 15:1–2; 21:27–28; Romeinen 3:8; 2 Petrus 3:15–16). Paulus had duidelijk reden om aan te nemen dat zulke misverstanden de kerkleden in Rome hadden bereikt, dus schreef hij om eventuele problemen vóór zijn aankomst op te lossen.

(3) *Om eensgezindheid tussen de joodse en niet-joodse kerkleden te bevorderen.* Kort voordat Paulus deze brief schreef, waren de joodse christenen die door keizer Claudius uit Rome waren verbannen (zie Handelingen 18:2) begonnen om terug naar Rome te keren, naar de overwegend christelijke kerkgemeentes van de andere volken. Deze situatie was mogelijk de oorzaak van een deel van de spanningen en problemen tussen joodse en niet-joodse christenen. Als 'de apostel van de heidenen' (Romeinen 11:13), probeerde Paulus de niet-joodse bekeerlingen in de kerk te integreren, maar als Jood (zie Romeinen 11:1) voelde Paulus ook een groot verlangen om zijn eigen volk tot het evangelie te brengen. Paulus moedigde eensgezindheid in de kerk aan door te onderwijzen hoe evangelieleringen op alle heiligen van toepassing waren (zie Romeinen 3:21–4:25; 11:13–36; 14:1–15:13).

Wat zijn enkele onderscheidende kenmerken van dit boek?

Na de openingsgroet vervolgt hij de brief met een vermelding van het thema: 'het evangelie van Jezus Christus […] is een kracht van God tot zaligheid' voor allen die 'uit het geloof [in Jezus Christus] leven' (Romeinen 1:16–17).

Hoewel de brief aan de Romeinen een belangrijke rol in de christelijke geschiedenis heeft gespeeld, is het spijtig genoeg ook 'de bron van meer leerstellige misverstanden, verkeerde interpretaties en onheil dan welk ander Bijbels boek ook,' volgens ouderling Bruce R. McConkie van het Quorum der Twaalf Apostelen. (*Doctrinal New Testament Commentary*, 3 delen [1965–73], 2:211.) Zelfs onder de vroege christenen werden de brieven van Paulus beschouwd als 'moeilijk te begrijpen' en werden zijn leringen soms verdraaid en verkeerd voorgesteld (2 Petrus 3:15–16).

Overzicht

Romeinen 1–3 Paulus legt de leerstelling van rechtvaardiging door geloof in Jezus Christus uit. Paulus omschrijft de benarde toestand van zondigheid waar de hele mensheid mee kampt, en onderwijst dat Gods oplossing voor dit probleem van alle mensen de verzoening van Jezus Christus is. Door getrouw de verzoening van Jezus Christus te aanvaarden, kunnen alle mensen gerechtvaardigd (vergeven) worden en het heil ontvangen.

Romeinen 4–8 Paulus gebruikt Abraham als voorbeeld om de leer van rechtvaardiging door geloof toe te lichten. Hij zet de leerstellingen voor ons heil uiteen en onderwijst hoe ze het leven beïnvloeden van allen die in Christus geloven.

Romeinen 9–16 Paulus schrijft over de uitverkoren status van Israël, de toenmalige verwerping van het evangelie en het uiteindelijke heil. Paulus raadt de joodse en niet-joodse kerkleden aan het evangelie na te leven zodat er vrede en eendracht in

de kerk zullen zijn. Hij smeekt de heiligen in Rome om de geboden te blijven onderhouden.

LES 99

Romeinen 1–3

Inleiding

Paulus schrijft een brief aan de heiligen in Rome, waarin hij verkondigt dat het evangelie van Jezus Christus de kracht van God tot zaligheid is. Hij verduidelijkt dat niemand door zijn eigen werken kan worden gered; iemand moet gered worden door de genade van Jezus Christus, beschikbaar gemaakt door zijn verzoening.

Lessuggesties

Romeinen 1:1–17

Paulus verkondigt dat het evangelie van Jezus Christus de kracht van God tot zaligheid is

Lees het volgende citaat van ouderling Larry Echo Hawk van de Zeventig voor. Leg uit dat ouderling Echo Hawk als jonge man zich had aangemeld bij het Amerikaanse marinierskorps.

'Mijn nieuwe drilsergeant, een taaie, door de oorlog geharde veteraan, trapte de deur open en kwam de barak binnen, uitspraken gelardeerd met grofheden schreeuwend.

Na die afschrikwekkende introductie ging hij de rij met rekruten af en stelde ze allemaal een paar vragen. De drilsergeant vond zonder uitzondering bij elke rekruut wel iets dat hij met vulgaire taal hardop belachelijk kon maken. Elke marinier in de rij schreeuwde zijn antwoord zoals bevolen terug: "Ja, sergeant!" of "Nee, sergeant!" […] Toen ik aan de beurt was, merkte ik dat hij mijn plunjezak pakte en de inhoud ervan op de matras achter mij leeggooide. Hij bekeek mijn spullen en ging weer voor me staan. Ik zette me schrap voor zijn aanval. Hij hield mijn boek-van-mormon vast.' ('Kom tot Mij, o gij huis Israëls', *Liahona*, november 2012, 32.)

- Hoe zou je je voelen als je in de schoenen van ouderling Echo Hawk stond?
- Wat denk je dat de drilsergeant van plan was?
- Ben je al eens in een situatie geweest waarin je bezorgd was dat iemand je geloof ging bespotten? (Nodig desgewenst enkele cursisten uit om de klas over hun ervaringen te vertellen.)

Laat de cursisten bij het bestuderen van Romeinen 1 opzoeken wat hen kan helpen als ze worden bespot of vervolgd vanwege hun geloofsovertuiging of hun normen.

Leid het boek Romeinen kort in door een cursist te vragen de volgende alinea voor te lezen:

Paulus heeft aan het einde van zijn zendingsreizen een brief aan de heiligen in Rome geschreven: het boek Romeinen. Hij schreef de Romeinse heiligen om zich op zijn komst voor te bereiden, zijn leringen te verhelderen en verdedigen, en om eenheid te bevorderen tussen de joodse en de niet-joodse kerkleden. Rome — de hoofdstad van het Romeinse rijk — was vergeven van de

wereldse filosofieën en moet een moeilijke plaats zijn geweest om het evangelie van Jezus Christus te prediken.

Vat Romeinen 1:1–14 samen met de uitleg dat Paulus zijn brief begon met zijn getuigenis van Jezus Christus en zijn verlangen om de heiligen in Rome te bezoeken te uiten.

Laat een cursist Romeinen 1:15–17 voorlezen. Vraag de klas wat Paulus de Romeinse heiligen over het evangelie van Jezus Christus leerde.

- Wat is het evangelie van Jezus Christus volgens Paulus? (Het antwoord van de cursisten dient in deze trant te zijn: **het evangelie van Jezus Christus is de kracht van God tot zaligheid voor ieder die gelooft.** Zet deze waarheid op het bord. U kunt de cursisten in overweging geven om de woorden of zinsneden die hierover gaan in de Schriften te markeren.)
- Waar kunnen we door het evangelie van Jezus Christus van verlost worden? (De lichamelijke en de geestelijke dood.)
- Waarom moeten we geloof in Jezus Christus oefenen om door het evangelie de zegeningen van de verlossing te ontvangen? (Jezus Christus heeft de verzoening tot stand gebracht die onze verlossing mogelijk heeft gemaakt.)

Laat een cursist de volgende verklaring voorlezen van wat het inhoudt om in Jezus Christus te geloven en geloof in Hem te oefenen:

Zoals Paulus de term *geloof* gebruikt, betekent dit niet alleen een mentale instemming dat Jezus Christus de Zoon van God is, maar een totale aanvaarding van Hem, en vertrouwen in Hem, als de Enige die Zich ter verzoening voor onze zonden opofferde. Dit sterke vertrouwen leidt tot een leven van getrouwheid, wat blijkt uit een bekering van zonden, zich laten dopen, en proberen te leven zoals Jezus ons heeft geleerd (zie Handelingen 16:30–33; Romeinen 6:1–11; 1 Korinthe 6:9–11). 'Geloof in Jezus Christus […] komt tot uiting in [een leven van] gehoorzaamheid aan de wetten en verordeningen van het evangelie en in dienstbetoon aan Christus.' (Gids bij de Schriften, 'Heil', scriptures.lds.org.)

- Omdat Paulus wist dat het evangelie van Jezus Christus de macht van God tot verlossing van allen die geloven is, wat vond hij ervan om het te prediken? (Hij schaamde zich niet [zie Romeinen 1:16].)
- Hoe kan een getuigenis van de kracht van het evangelie je verlangen beïnvloeden om het evangelie te verkondigen? (Zet na de antwoorden van de cursisten het volgende beginsel op het bord: **als we een getuigenis verkrijgen dat het evangelie van Jezus Christus de macht heeft ons te verlossen, schamen we ons niet om met anderen over het evangelie te praten.**)
- Wat hebt u aan dit beginsel als u om uw geloof vervolgd of bespot wordt?

Laat een cursist het vervolg van het verhaal van ouderling Echo Hawk voorlezen en laat de klas opletten wat voor antwoord hij de drilsergeant gaf.

'Ik had verwacht dat hij tegen me zou schreeuwen. In plaats daarvan ging hij dichter bij me staan en fluisterde: 'Ben je mormoon?'

Zoals bevolen schreeuwde ik: "Ja, sergeant!"

Ik ging weer van het ergste uit. Hij zei echter even niets, hield het Boek van Mormon omhoog en vroeg zachtjes: 'Geloof jij in dit boek?'

Weer schreeuwde ik: "Ja, sergeant!"' ('Kom tot Mij, o gij huis Israëls', 32.)

- Hoe is de reactie van ouderling Echo Hawk een goed voorbeeld van het beginsel dat in Romeinen 1:16 onderwezen wordt?

Vertel dat de drilsergeant ouderling Echo Hawk niet bespotte, maar het boek-van-mormon voorzichtig teruglegde en met de overige rekruten verderging. Lees de rest van het citaat van ouderling Echo Hawk voor:

'Ik heb me vaak afgevraagd waarom die grove sergeant van de mariniers me die dag spaarde. Maar ik ben blij dat ik zonder twijfel kon zeggen: "Ja, ik ben lid van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen" en: "Ja, ik weet dat het Boek van Mormon waar is." Ik heb dat getuigenis als waardevol geschenk door de Heilige Geest […] ontvangen.' ('Kom tot Mij, o gij huis Israëls', 32.)

- Wanneer hebt u (of iemand die u kent) getoond dat u zich niet schaamde om het evangelie van Jezus Christus te verkondigen?

Laat de cursisten bedenken hoe sterk hun getuigenis van het evangelie van Jezus Christus is en wat zij kunnen doen om dat getuigenis te versterken. Moedig hen aan dit als doel te stellen.

Romeinen 1:18–3:23

Paulus leert ons dat alle mensen zondigen en daardoor niet voor de heerlijkheid van God in aanmerking komen

Leg uit dat sommige niet-joodse christenen in de tijd van Paulus probeerden immoreel of zondig gedrag goed te praten door de genade van God te beklemtonen en zijn volmaakte gerechtigheid te negeren. Ook geloofden sommige joodse christenen dat gehoorzaamheid aan de wet van Mozes een vereiste voor hun verlossing was. Paulus probeerde deze beide misvattingen recht te zetten.

Laat enkele cursisten beurtelings een vers uit Romeinen 1:18–32 voorlezen. Laat de klas meelezen en vraag ze van welke zonden Paulus zei dat ze in zijn tijd heersten. U kunt de cursisten helpen met het definiëren van woorden en zinsneden uit de verzen 18–32 om waarschuwingen van Paulus aan de Romeinse heiligen te verduidelijken. U kunt de volgende vraag stellen:

- Wat betekent 'het schepsel vereerd en gediend boven de Schepper' in vers 25?

Wijs erop dat we uit Romeinen 1:18–32 leren dat **profeten en apostelen ons leren welke gedragingen en houdingen voor God niet aanvaardbaar zijn.**

Leg uit dat de zinsneden 'de natuurlijke omgang vervangen door de tegennatuurlijke' in vers 26 en 'de natuurlijke omgang met de vrouw opgegeven' in vers 27 slaat op homoseksueel gedrag. U kunt eventueel verklaren dat de Heer vanaf het begin, inbreuken op de wet van kuisheid heeft veroordeeld, ook homoseksueel gedrag, en dat dit in de Schriften consequent herhaald is.

Noot: het onderwerp van aantrekking tot hetzelfde geslacht vereist uiterste fijngevoeligheid. Zorg ervoor dat u dit onderwerp in uw klas vriendelijk, hoffelijk en vol mededogen bespreekt.

Lees de volgende uitspraken voor om de cursisten duidelijk te maken wat het standpunt van de kerk inzake homoseksueel gedrag is:

'Homoseksueel en lesbisch gedrag is een ernstige zonde. Als je je tot iemand van je eigen geslacht aangetrokken voelt, of als er op je wordt ingepraat om deel te nemen aan ongepast gedrag, praat dan met je ouders en je bisschop. Zij zullen je helpen.' (*Voor de kracht van de jeugd* [boekje, 2011], 36.)

'Het leerstellige standpunt van de kerk is duidelijk: alleen een man en vrouw die met elkaar gehuwd zijn, dienen seksuele omgang met elkaar te hebben. Dat mag echter nooit een rechtvaardiging voor onvriendelijkheid zijn. Wij volgen Jezus Christus, en Hij was erg duidelijk in zijn veroordeling van seksuele overtredingen, maar Hij was nooit wreed. Hij wilde de persoon altijd opbouwen, nooit neerhalen. […]

Wat aantrekking tot hetzelfde geslacht betreft, maakt de kerk onderscheid tussen gevoelens en gedrag. Hoewel we erbij blijven dat gevoelens en neigingen om zich aangetrokken te voelen tot mensen van hetzelfde geslacht op zich niet zondig zijn, is homoseksueel gedrag in strijd met het "leerstellige beginsel, dat is gebaseerd op de Schriften […] dat het huwelijk tussen man en vrouw van essentieel belang is voor Gods plan voor de eeuwige bestemming van zijn kinderen."' ["First Presidency Statement on Same-Gender Marriage," mormonnewsroom.org]" ("Same-Sex Attraction," Gospel Topics, lds.org/topics).

- Waarom is het belangrijk om de leringen van de profeten en apostelen van de Heer aangaande homoseksueel gedrag te begrijpen?
- Hoe kunnen we hen die zich aangetrokken voelen tot hetzelfde geslacht vriendelijk en mededogend behandelen en toch achter het standpunt van de kerk staan?

Vat Romeinen 2:1–3:8 samen met de uitleg dat Paulus leerde dat alle mensen naar hun werken worden geoordeeld en dat hij aantoonde dat de joodse onrechtvaardigheid kwam door de wet van Mozes uiterlijk maar niet innerlijk na te leven.

Laat een cursist Romeinen 3:9–12, 23 voorlezen en vraag de klas wie er volgens Paulus door zonde wordt beïnvloed.

- Wie wordt er volgens Paulus door zonde beïnvloed? Welke gevolgen hebben onze zonden op ons? (Zet na de antwoorden van de cursisten de volgende waarheid op het bord: **alle toerekeningsvatbare mensen zondigen en hebben de vergevensgezindheid van God nodig.**)

- Hoe kunnen wij hierdoor beter begrijpen waarom we Jezus Christus nodig hebben?

Romeinen 3:24–31

Alle mensen kunnen door getrouwe aanvaarding van Christus' verzoening worden gerechtvaardigd

Leg uit dat Paulus in de overige verzen uit Romeinen 3 vermeldt hoe Jezus Christus ons probleem verhelpt — namelijk dat God geen zonde kan aanvaarden en dat alle toerekeningsvatbare mensen zondigen. Om deze verzen te begrijpen, dienen de cursisten de betekenis van de volgende woorden te begrijpen: *rechtvaardiging* (dus 'kwijtschelding ontvangen van de straf voor zonden en zonder zonde worden verklaard.' [Gids bij de Schriften, 'Rechtvaardigen, rechtvaardiging' scriptures.lds.org]), *verzoening* (zoenoffer en bron van barmhartigheid), en *genade* ('goddelijke hulp of kracht gegeven dankzij de overvloedige barmhartigheid en liefde van Jezus Christus' [zie de Gids bij de Schriften, 'Genade']). Zet de verklaringen van deze woorden eventueel vóór de les op het bord of geef elke cursist een uitreikblad met deze termen.

> ***Moeilijke woorden en uitdrukkingen toelichten***
>
> Moeilijke woorden en zinsneden verklaren, kan een belangrijke stap zijn in het begrijpen van de inhoud van de Schriften en ontdekken van leerstellingen en beginselen. De woorden van de profeten, woordenboeken, cursistenboeken, voetnoten en studiewijzers kunnen cursisten moeilijke woorden en zinsneden duidelijk maken.

Laat een cursist Romeinen 3:24–26 voorlezen. Laat de klas meelezen en opzoeken hoe we het waardig kunnen worden om in de nabijheid van God te zijn.

- Hoe worden we volgens Romeinen 3:24 gerechtvaardigd of waardig verklaard om in de nabijheid van God te zijn?

Wijs erop dat in de Bijbelvertaling van Joseph Smith van Romeinen 3:24 ['En worden alleen gerechtvaardigd door zijn genade, door de verlossing in Christus Jezus.'] de woorden *om niet* zijn veranderd in *alleen*. Leg uit dat ongeacht hoe goed we nu ook leven, we voor onszelf geen verlossing kunnen verdienen omdat, zoals Paulus leerde, wij allemaal zondigen en we daarom niet in aanmerking komen voor de verlossing (zie Romeinen 3:23). Het is alleen door de genade Gods — zijn goddelijke kracht en instaatstellende kracht — dat we gered worden (zie ook Moroni 10:32–33).

- Wie rechtvaardigt God volgens vers 26 door genade? (Allen die in Jezus geloven.)

Herinner de cursisten eraan hoe Paulus de term *geloof* gebruikte zoals eerder in de les is besproken.

- Welke beginsel staat er in deze verzen over de verzoening van Jezus Christus trouw aanvaarden? (De cursisten kunnen een beginsel zoals het volgende noemen: **door getrouwe aanvaarding van de verzoening van Jezus Christus kunnen alle mensen gerechtvaardigd worden en het heil ontvangen.**)

- Hoe kunnen we onze getrouwe aanvaarding van de verzoening van de Heiland tonen?

Laat de cursisten denken over hun behoefte aan de Heiland Jezus Christus en wat ze kunnen doen om zijn verzoening trouwer te aanvaarden. Vraag ze hun gevoelens in hun aantekenschrift of Schriftendagboek op te schrijven. Laat de cursisten hun gevoelens en getuigenis met betrekking tot de Heiland verwoorden.

Vat Romeinen 3:27–30 samen met de uitleg dat Paulus nogmaals beklemtoont dat men door geloof in Jezus Christus wordt gerechtvaardigd en niet door de wet van Mozes te gehoorzamen.

LES 100

Romeinen 4–7

Inleiding

Paulus legt uit hoe Abraham door genade werd gerechtvaardigd. Paulus beschrijft vervolgens de zegeningen voor wie gerechtvaardigd zijn en onderwijst dat de doop symboliseert dat we voor de zonde zijn gestorven en levend in Christus zijn.

Lessuggesties

Romeinen 4–5

Paulus verklaart hoe Abraham door genade werd gerechtvaardigd

Zet de volgende tekening en zinsneden op het bord.

Laat de cursisten zich voorstellen dat ze in de woestijn van de dorst aan het sterven zijn en dat er een fles water op de top van een nabije heuvel staat.

- Welke van de volgende zal je redden: *(a)* je geloof dat het water je kan redden, *(b)* de inspanning die je doet om bij het water te komen en het te drinken, of *(c)* het water? (Laat niet blijken of de antwoorden van de cursisten juist zijn.)

Leg uit dat dit scenario ons kan helpen de leringen van Paulus te begrijpen in Romeinen 4–7 betreffende hoe geloof, werken, en genade in verband staan met de leerstelling van rechtvaardiging. (Herinner de cursisten eraan dat de leringen van Paulus betreffende rechtvaardiging in Romeinen 1–3 werden ingeleid.)

- Wat betekent het volgens de leringen van Paulus in Romeinen 1–3 om te worden gerechtvaardigd? (Kwijtschelding ontvangen van de straf voor zonden en zonder zonde worden verklaard.)

Bied context voor Romeinen 4 door uit te leggen dat sommige joodse heiligen uit Rome te veel nadruk legden op hun eigen inspanningen en de wet van Mozes om zichzelf te rechtvaardigen.

- Hoe zouden sommigen vandaag de dag op soortgelijke wijze rechtvaardiging verkeerd kunnen begrijpen?
- Welke opties op het bord stellen het denkbeeld voor dat wij door onze werken kunnen worden gered? (Schrijf *(Werken)* naast optie b.)

Leg uit dat Paulus het misverstand recht probeerde te zetten door de joden aan aartsvader Abraham te herinneren, die door vele joden als gerechtvaardigd werd beschouwd.

Laat een cursist de Bijbelvertaling van Joseph Smith, Romeinen 4:2–5 voorlezen en laat de klas luisteren waarom Abraham als rechtvaardig werd beschouwd: 'Immers, als Abraham door de wet van werken gerechtvaardigd was, zou hij in zichzelf moeten roemen, en niet in God. Want wat zegt de Schrift? Abraham geloofde God, en het werd hem tot gerechtigheid gerekend. Aan hem nu die door de wet van werken gerechtvaardigd is, wordt de beloning niet uit genade, maar uit schuld toegekend. Maar hem die niet door de wet van werken gerechtvaardigd wil worden, maar die Hem gelooft die de goddelozen niet rechtvaardigt, diens geloof wordt hem tot gerechtigheid gerekend.'

- Waar werd Abraham *niet* door gerechtvaardigd? (De 'wet van werken'.)
- Waarom kunnen we volgens de leringen van Paulus in Romeinen 1–3 niet door de wet van werken gerechtvaardigd worden? (Paulus onderwees dat 'allen hebben gezondigd en de heerlijkheid van God [missen]' [Romeinen 3:23]. Om door de wet van werken gerechtvaardigd te worden, zouden we nooit mogen zondigen.)

Leg uit dat in Romeinen 4:6–8 Paulus koning David aanhaalt om verder aan te geven dat onze werken alleen ons niet rechtvaardigen of ons onschuldig maken.

Laat een cursist de volgende alinea als samenvatting van Romeinen 4:9–15 voorlezen:

> Om het idee te ontzenuwen dat alleen zij die besneden waren en de wet van Mozes naleefden de zegeningen voor getrouwheid konden ontvangen, onderwees Paulus dat Abraham de zegeningen voor zijn getrouwheid ontving *voor* zijn besnijdenis en dat de besnijdenis een *teken* van zijn getrouwheid was. Abraham bleef getrouw nadat hij met God verbonden had gesloten en besneden was. Zo werd Abraham de vader van *al* de getrouwen, ongeacht of zij besneden (de joden) of onbesneden (de andere volken) waren.

Laat een cursist de Bijbelvertaling van Joseph Smith, Romeinen 4:16 ['Daarom bent u gerechtvaardigd door geloof en werken, door genade, opdat de belofte zeker zou zijn voor het gehele nageslacht; niet alleen voor wie uit de wet zijn, maar ook voor wie uit het geloof van Abraham zijn, die de vader van ons allen is.'] voorlezen en laat de klas meelezen om te zien of zij een volledigere verklaring kunnen vinden hoe we gerechtvaardigd worden.

- Hoe worden we gerechtvaardigd? (Het antwoord van de cursisten dient in deze trant te zijn: **wij worden gerechtvaardigd door ons geloof en onze werken door genade.**)

Herinner cursisten eraan dat *genade* naar de zegeningen, barmhartigheid, hulp en kracht verwijst die ons door de verzoening van Jezus Christus ter beschikking staan.

- Welke van de opties op het bord stelt de verzoening en genade van Jezus Christus voor? Welke mogelijkheid stelt ons geloof in Hem voor? (Nadat de

cursisten hebben geantwoord, schrijft u *(Verzoening en genade van Jezus Christus)* naast optie c en *(Geloof)* naast optie a.)

- Als wij ons in deze situatie bevonden, konden we dan als er geen water was door ons geloof en onze inspanningen worden gered? (Nee.) Hoe lijkt het water in dit scenario op de verzoening en genade van Jezus Christus?

Laat een cursist het volgende citaat van president Dieter F. Uchtdorf van het Eerste Presidium voorlezen:

'We kunnen ons heil niet kopen met de valuta van gehoorzaamheid; het is gekocht met het bloed van de Zoon van God [zie Handelingen 20:28]. […]

Genade is een gave van God, en ons verlangen om al Gods geboden te gehoorzamen, is net als het uitstrekken van onze sterfelijke hand om die heilige gave van onze hemelse Vader in ontvangst te nemen.' ('De gave van genade', *Liahona*, mei 2015, 109,110.)

Wijs erop dat hoewel het scenario op het bord ons helpt begrijpen hoe geloof, werken en genade ertoe bijdragen dat wij gerechtvaardigd zijn, het niet alle wijzes laat zien waarop wij de genade van de Heiland kunnen ontvangen. Jezus Christus verschaft niet alleen het levensreddende water — dat zijn genade voorstelt — dat ons rechtvaardigt en reinigt van zonde. Door Hem ontvangen we ook het geloof en de kracht die we nodig hebben om het water te verkrijgen, of zijn genade te ontvangen. Zijn genade kan ons tot zegen zijn voor, gedurende en na we geloof in Hem oefenen en goede werken verrichten.

Laat een cursist het volgende citaat van ouderling David A. Bednar van het Quorum der Twaalf Apostelen voorlezen:

'De kracht van de verzoening maakt bekering mogelijk en […] daardoor kunnen wij ook het goede zien en doen, en zelf goed worden op een manier die ons beperkt menselijk verstand en vermogen te boven gaat.' ('Daarom onderdrukten zij hun vrees', *Liahona*, mei 2015, 47.)

- Hoe helpt de genade van de Heiland ons om geloof in Hem te oefenen en goede werken te verrichten?
- Wat zijn enkele werken die we kunnen doen om ons geloof in Christus te tonen en door zijn genade te worden gerechtvaardigd? (Ons bekeren, de geboden naleven en de verordeningen van het evangelie ontvangen.)

Deel de klas op in groepjes van twee of drie en laat de cursisten binnen elk groepje elkaar uitleggen hoe we door geloof en rechtvaardige werken de genade van de Heiland kunnen ontvangen zodat we gerechtvaardigd kunnen worden. (Zorg ervoor dat de cursisten begrijpen dat geloof in de Heer Jezus Christus en in zijn macht om ons te redden, ons inspireert om de nodige verordeningen te ontvangen

en Gods geboden na te leven, waardoor we door de genade van de Heiland gerechtvaardigd worden.)

Als samenvatting van Romeinen 5 kunt u uitleggen dat Paulus heeft geschreven over de vrede van hen die door geloof toegang tot de genade van Christus krijgen (zie de verzen 1–2). Hij ging verder met zijn uitleg hoe de genade die tot onze beschikking staat door de verzoening van Jezus Christus meer dan voldoende is om de gevolgen van de val te overwinnen.

Romeinen 6–7

Paulus legt uit hoe wij vrij van zonde worden en het eeuwig leven ontvangen

Vraag de cursisten hoe zij in het volgende scenario zouden reageren:

Je vriend is van plan om uiteindelijk op zending te gaan maar maakt momenteel keuzes die niet in overeenstemming met de normen van de Heer zijn. Als je je bezorgdheid over het gedrag van je vriend uit, zegt hij: 'Geen probleem! Vanwege de verzoening kan ik me altijd bekeren voor ik op zending ga.'

Leg uit dat sommigen bewust de geboden van God overtreden met de bedoeling zich later te bekeren, bijvoorbeeld voordat ze naar de tempel of op zending gaan. Laat de cursisten bij het bestuderen van Romeinen 6 kijken waarom deze instelling van een totaal verkeerd begrip van de leer van de genade blijk geeft.

Deel de cursisten op in tweetallen. Laat elk tweetal Romeinen 6:1–6, 11–12 samen voorlezen en bespreken hoe hun vriend zijn gedachtegang met de leringen van Paulus kan verbeteren. Vraag na enige tijd:

- Hoe reageerde Paulus op de misvatting dat de genade van de Heiland ons automatisch van onze zonden bevrijdt?
- Wat betekent 'aan de zonde gestorven zijn' (vers 2) en 'met Hem begraven door doop in de dood' (vers 4)?
- Wat symboliseert de doop door onderdompeling volgens deze verzen? (Help de cursisten om de volgende leerstelling te vinden: **de doop door onderdompeling kan onze dood voor zonde en een hernieuwing van geestelijk leven symboliseren.**)

Leg uit dat het nieuwe geestelijk leven waaraan we beginnen bij onze doop ook vergeving van onze zonden en een voornemen om de geboden van God na te leven inhoudt.

Toon wat geld om de cursisten erop voor te bereiden bijkomende beginselen in Romeinen 6 te vinden.

- Wie betaalt het loon van een werknemer? Waarom betaalt een werkgever niet het loon van een werknemer van een ander?

Laat de cursisten Romeinen 6:13 stil lezen en aandacht besteden aan de twee 'werkgevers' of meesters waaraan iemand zich ter beschikking kan stellen en dienen. (Leg eventueel uit dat *ter beschikking stellen aan* in dit vers 'zich opofferen' of 'zich geven aan' betekent.) Vraag de cursisten naar hun bevindingen.

Zet het volgende schema op het bord:

Het loon van de zonde	*Gods loon*

Laat de cursisten Romeinen 6:14–23 stil doorlezen. Laat de helft van hen naar het 'loon' (vers 23), ofwel de gevolgen, van de zonde zoeken en de andere helft naar Gods loon. Laat na een poosje enkele cursisten aan het bord komen om in het schema te schrijven wat ze hebben gevonden. (Onder 'Het loon van de zonde' behoren de cursisten *De dood* te schrijven [zie de verzen 16, 21, 23], en onder 'Gods loon' behoren ze *Gerechtigheid* [zie vers 16], *Heiliging* [zie de verzen 19, 22], en *Eeuwig leven* [zie vers 22 en vers 23] te schrijven.) Leg uit dat de dood als loon verwijst naar 'gescheiden worden van God en van zijn invloed' en 'de dood met betrekking tot alles wat met rechtvaardigheid te maken heeft' betekent. (Gids bij de Schriften, 'Dood, geestelijke', scriptures.lds.org.)

- Welk beginsel over de consequenties van toegeven aan zonde kunnen we uit Romeinen 6:16 leren? (De strekking van het antwoord van de cursisten dient het volgende te omvatten: **als we toegeven aan zonde, dan worden we slaven van de zonde.**)
- Hoe maakt het toegeven aan een zonde ons een slaaf van die zonde?

Laat cursisten aan gevallen denken waarbij iemand door het toegeven aan zonde de vrijheid verloor.

Verwijs naar de lijst onder 'Gods loon'.

- Wat zijn de voordelen van de gerechtigheid te dienen in plaats van de zonde?
- Welk beginsel over ons vrijmaken van zonde en de gave van het eeuwig leven ontvangen kunnen we uit de leringen van Paulus leren? (De cursisten dienen een beginsel met ongeveer deze strekking als antwoord te geven: **als we ons ter beschikking aan God stellen, kunnen we vrij van zonde worden en de gave van het eeuwig leven ontvangen.**)
- Hoe kunnen we ons aan God ter beschikking stellen?
- Hoe heb je vrijheid van zonde gevoeld door jezelf ter beschikking aan God te stellen?

Stel vragen die gevoelens opwekken en tot een getuigenis leiden

Als cursisten eenmaal een leerstelling of beginsel begrijpen, kunt u vragen stellen die ze ertoe aanzetten om over geestelijke ervaringen na te denken die met die leerstelling of dat beginsel in verband staan, en om de waarheid en het belang ervan in hun leven duidelijker gewaar te worden. Die gevoelens wekken vaak een sterker verlangen bij de cursisten op om een evangeliebeginsel trouwer na te leven.

Getuig hoe belangrijk het is ons ter beschikking aan God te stellen. Laat de cursisten een doel noteren om zich meer ter beschikking aan God te stellen.

Vat Romeinen 7 samen met de uitleg dat Paulus de beeldspraak van het huwelijk gebruikt om de kerkleden te onderwijzen dat ze bevrijd waren van de wet van Mozes en ze zich met Christus hadden verbonden. Hij heeft ook over de worsteling tussen het 'vlees' (vers 18), ofwel de lichamelijke begeerten, en 'de innerlijke mens' (vers 22), ofwel de spiritualiteit.

Geef tot slot uw getuigenis van de waarheden die in deze les aan de orde kwamen.

THUISSEMINARIELES

Handelingen 20–Romeinen 7 (Unit 20)

Lesmateriaal voor de thuisseminarieleerkracht

Samenvatting van dagelijkse thuisseminarielessen

De volgende samenvatting van de gebeurtenissen, leerstellingen en beginselen die de cursisten bij hun studie van Handelingen 20–Romeinen 7 (unit 20) geleerd hebben, is niet bedoeld om als onderdeel van uw les te worden behandeld. Uw les richt zich op slechts enkele van deze leerstellingen en beginselen. Volg de ingevingen van de Heilige Geest terwijl u nadenkt over de behoeften van uw cursisten.

Dag 1 (Handelingen 20–22)

Uit de zendingsreizen van Paulus leerden de cursisten dat de ware dienstknechten van de Heer getrouw hun plicht nakomen en hierdoor vreugde voelen. Zij leerden ook dat de ware dienstknechten van de Heer bereid zijn Gods wil te doen, ongeacht hoe zwaar dat voor hen is. Uit het verslag van Paulus over zijn bekering leerden de cursisten dat we, als we naar de woorden van Jezus Christus luisteren, ons volledig kunnen bekeren.

Dag 2 (Handelingen 23–28)

Bij het bestuderen van het getuigenis van Paulus aan koning Agrippa leerden de cursisten dat we, als we ons bekeren en we ons tot God wenden, de macht van Satan in ons leven kunnen overwinnen, vergiffenis van onze zonden ontvangen en voor het celestiale koninkrijk in aanmerking komen. Zij vonden ook deze waarheid: om ons tot Jezus Christus te bekeren, moeten we besluiten het evangelie te geloven en het toegewijd naleven. Van het verslag van de reis van Paulus naar Rome, leren de cursisten dat als we trouw zijn, God ons kan helpen om beproevingen in zegeningen voor onszelf en anderen om te zetten.

Dag 3 (Romeinen 1–3)

Uit de brief van Paulus aan de Romeinse heiligen leerden de cursisten de volgende waarheden: als we een getuigenis verkrijgen dat het evangelie van Jezus Christus de macht heeft ons te verlossen, schamen we ons niet om met anderen over het evangelie te praten. Alle toerekeningsvatbare mensen zondigen en hebben de vergevensgezindheid van God nodig. Door getrouwe aanvaarding van de verzoening van Jezus Christus kunnen alle mensen gerechtvaardigd worden en het heil ontvangen.

Dag 4 (Romeinen 4–7)

Uit de leringen van Paulus aan de Romeinse heiligen leerden de cursisten dat we gerechtvaardigd worden door geloof en werken dankzij de genade. Zij bestudeerden ook de volgende waarheden: de doop door onderdompeling kan onze dood voor zonde en een hernieuwing van geestelijk leven symboliseren. Als we toegeven aan zonde, dan worden we slaven van de zonde. Als we ons ter beschikking aan God stellen, kunnen we vrij zijn van zonde en de gave van het eeuwig leven ontvangen.

Inleiding

Paulus werd, als gevangene, tijdens de winter naar het overzeese Rome gevoerd. Voor het vertrek gaf Paulus de waarschuwing dat de reis met 'hinder en grote schade' zou plaatsvinden (Handelingen 27:10). Tijdens een storm profeteerde Paulus dat hoewel het schip zou vergaan, de mensen allen zouden overleven. De profetie van Paulus ging in vervulling.

Lessuggesties

Handelingen 27

Paulus lijdt onderweg naar Rome schipbreuk

Zet de volgende uitspraken op het bord vóór de les begint. (Deze uitspraken staan in *Voor de kracht van de jeugd* [boekje, 2011], 4, 11, 16.)

> *'Ga niet herhaaldelijk met dezelfde persoon uit.'*
>
> *'Laat je niet in met, kijk niet naar en neem niet deel aan iets wat hoe dan ook grof, onzedelijk, gewelddadig of pornografisch is.'*
>
> *'Als vrienden je aansporen om iets te doen wat verkeerd is, wees jij dan degene die pal staat voor het goede, ook als je er alleen voor staat.'*

Laat een cursist de uitspraken op het bord voorlezen.

- Waarom geven sommige jongeren geen gehoor aan deze waarschuwingen en raad?

Laat de cursisten in Handelingen 27 naar waarheden zoeken die het geloof versterken om de waarschuwingen en raad van de dienstknechten van de Heer op te volgen.

Herinner de cursisten eraan dat Paulus ten onrechte van verraad werd beschuldigd en werd gevangengezet. Hij beriep zich op zijn recht om in Rome door Caesar gehoord te worden, wat zijn recht als Romeins staatsburger was. Vat Handelingen 27:1–8 samen met de uitleg dat Paulus samen met andere gevangenen onder begeleiding van een Romeinse wacht per schip naar Rome werd gebracht. Na een zeiltocht van meerdere dagen kwamen zij aan in een haven op Kreta. Bij het vertrek uit de haven waarschuwde Paulus de opvarenden dat zij het beste de reis konden afbreken.

Laat een cursist Handelingen 27:9–10 voorlezen. Laat de klas meelezen en opzoeken wat Paulus waarschuwde dat er zou gebeuren als hij met de anderen op het schip hun reis zouden voortzetten. U kunt erop wijzen dat het woord *vastentijd* zoals het in vers 9 wordt gebruikt, verwijst naar vrijwillig niet eten. In dit geval verwees 'de vastentijd' naar een joodse heilige dag die de dag van de verzoening werd genoemd. Die dag gaf het begin aan van het seizoen waarin reizen op de Middellandse Zee vanwege de krachtige stormen als onveilig werd beschouwd. De dag van verzoening lag meestal eind september of begin oktober.

- Wat zou er volgens de waarschuwing en profetie van Paulus in Handelingen 27:10 gebeuren als zij hun reis voortzetten?

Laat een cursist Handelingen 27:11–12 voorlezen. Laat de klas meelezen en opzoeken hoe de Romeinse hoofdman en de anderen op het schip op de waarschuwing van Paulus reageerden.

- Waarom was het voor de hoofdman makkelijker om de kapitein en niet Paulus te geloven?
- Waarom negeerden volgens vers 12 de meesten op het schip de waarschuwing die Paulus gaf?

Laat enkele cursisten beurtelings een vers uit Handelingen 27:13–21 voorlezen. Laat de klas meelezen en opletten wat er met het schip gebeurde toen het zijn reis naar Rome vervolgde.

- Wat gebeurde er met het schip toen het zijn reis naar Rome vervolgde?
- Wat vonden de opvarenden volgens vers 20 van hun situatie tijdens de storm?
- Welk beginsel leren we uit vers 21 over de gevolgen als we de waarschuwingen en raad van de dienstknechten van de Heer in de wind slaan? (De strekking van het antwoord van de cursisten dient het volgende te omvatten: **als we de waarschuwingen en raad van de dienstknechten van de Heer negeren, brengen we onszelf in gevaar.** Zet dit beginsel op het bord. Leg uit dat het gevaar ook kan betekenen dat we zegeningen verbeuren die we anders zouden hebben ontvangen.)

Bespreek met de cursisten de redenen waarom de hoofdman en de anderen op het schip de waarschuwing en raad van Paulus negeerden (zie Handelingen 27:11–12).

- Hoe kunnen mensen in deze tijd gelijkaardige uitvluchten geven als reden om de waarschuwingen en raad van de dienstknechten van de Heer te negeren?

Geef uit *Voor de kracht van de jeugd* of recente conferentietoespraken bijkomende voorbeelden van waarschuwingen of raadgevingen van de profeten waarvan u denkt dat deze voor uw cursisten van belang zijn.

- In welke gevaren begeven mensen zich als zij zulke waarschuwingen en raad van de profeten negeren?

Laat een cursist Handelingen 27:22–26 voorlezen. Laat de klas meelezen en opletten wat Paulus de opvarenden vertelde.

- Als jij je op een schip midden in een vreselijke storm bevond, welke woorden van Paulus zouden je dan troosten?
- Wat zou er volgens de profetie van Paulus met het schip gebeuren?

Vat Handelingen 27:27–30 samen met de uitleg dat in de 14de nacht de bemanning vier ankers in de zee uitwierp om te vermijden dat het schip op de rotsen zou lopen. De bemanning begaf zich vervolgens naar de voorsteven en deed alsof ze daar meer ankers gingen uitwerpen. Zij waren echter van plan het schip te verlaten en in een sloep te vluchten omdat zij vreesden dat het schip zou zinken.

Laat een cursist Handelingen 27:31–32 voorlezen. Laat de klas meelezen en letten op de waarschuwing die Paulus de hoofdman en de soldaten gaf. Leg uit dat het woord *zij* in vers 31 slaat op de bemanningsleden die trachtten te vluchten.

- Welke waarschuwing gaf Paulus de hoofdman en de soldaten?
- Hoe reageerden de soldaten op de waarschuwing en raad van Paulus? (Zij gaven gehoor aan zijn waarschuwing en verhinderden de ontsnapping van de bemanningsleden door de touwen van de sloep te kappen en de sloep leeg weg te laten drijven.)

Vat Handelingen 27:33–44 samen met de uitleg dat Paulus voorstelde dat iedereen aan boord wat zou eten om aan te sterken. Later die dag liep het schip te pletter toen het naar land voer, maar iedereen kon veilig ontkomen. Herinner de cursisten aan de profetie van Paulus in Handelingen 27:22–26 waarin hij zegt dat niemand zou omkomen hoewel het schip zou verloren gaan.

- Welk beginselen leren we uit dit verslag over de gevolgen als we naar de waarschuwingen en raad van de dienstknechten van de Heer luisteren? (De cursisten kunnen beginselen zoals de volgende noemen: **als we gehoor geven aan de raad en waarschuwingen van de dienstknechten van de Heer, dan zal de Heer zijn beloften aan ons vervullen. Als we gehoor geven aan de raad en waarschuwingen van de dienstknechten van de Heer, dan kunnen we de gevaren die ons bedreigen overwinnen.** Zet deze beginselen op het bord.)

Laat een cursist de volgende uitspraak van president Henry B. Eyring van het Eerste Presidium voorlezen om de cursisten de beginselen die zij in Handelingen 27 hebben gevonden beter te laten begrijpen:

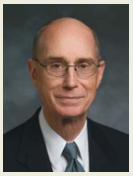

'Elke keer dat ik ervoor koos om niet meteen geïnspireerde raad op te volgen, of vond dat ik een uitzondering vormde, werd me duidelijk dat ik mezelf in gevaar had gebracht. Elke keer dat ik naar het advies van profeten luisterde, het in mijn gebed bevestigd werd en ik er gehoor aan gaf, merkte ik dat ik veilig was.' ('Finding Safety in Counsel', *Ensign*, mei 1997, 25.)

- Hoe heb jij door gehoor te geven aan de waarschuwingen en raad van de dienstknechten van de Heer gevaren kunnen overwinnen die je geestelijke en lichamelijke veiligheid bedreigden?

Laat de cursisten nadenken of zij waarschuwingen of raad van de dienstknechten van de Heer negeren of dat zij op de een of andere manier beter gehoor kunnen geven aan de waarschuwingen en raadgevingen die zij hebben ontvangen. Laat de cursisten een doel noteren om die raad beter op te volgen.

Volgende unit (Romeinen 8–1 Korinthe 6)

Leg aan de cursisten uit dat zij de komende week bij het bestuderen van Romeinen 8–16 en 1 Korinthe 1–6 over de wijze raad gaan leren die de apostel Paulus aan de Romeinse en Korinthische kerkleden gaf om hen in een goddeloze en roerige wereld dichter tot God te brengen. Laat hen naar antwoorden zoeken op

de volgende vragen: waarom is ons lichaam als een tempel? Hoe horen kerkleden onderlinge verschillen op te lossen?

LES 101

Romeinen 8–11

Inleiding

Paulus spreekt over de zegeningen van geestelijk wedergeboren worden en zich aan de wil van onze hemelse Vader onderwerpen. Hij onderwijst ook hoe de Israëlieten Gods verbond afwijzen en hoe aan de andere volken het evangelie verkondigd wordt.

Lessuggesties

Romeinen 8

Paulus beschrijft de zegeningen van geestelijk wedergeboren worden

Begin deze les met de volgende vragen:

- Wat is een erfenis?
- Als je zelf kon kiezen van wie je de bezittingen zou erven, van wie zou je dan de bezittingen kiezen, en waarom?
- Wie erft normaal iemands bezittingen?

Laat de cursisten nadenken over de zegeningen die iemand kan ontvangen als erfgenaam van al wat onze hemelse Vader bezit. Laat de cursisten bij het bestuderen van Romeinen 8:1–18 kijken wat we moeten doen om alles wat onze hemelse Vader bezit te erven.

Laat enkele cursisten beurtelings een vers uit Romeinen 8:1, 5–7, 13 voorlezen. Laat de klas meelezen en zoeken naar wat Paulus onderwees over de weg 'naar het vlees' volgen ofwel toegeven aan de neiging om te zondigen, en de weg 'naar de Geest' volgen (vers 5).

- Wat is 'het bedenken van het vlees'? (Vers 6.) (Vooral begeerten en lusten van het stoffelijk lichaam willen bevredigen.)
- Wat is 'het bedenken van de Geest'? (Vers 6.)

Leg uit dat 'de daden van het lichaam [doden]' (vers 13) betekent dat men de zwakheden, verleidingen en zonden van ons sterfelijk lichaam doodt of bedwingt (Mosiah 3:19).

- Welk beginsel kunnen we uit vers 13 leren waarmee we de neiging van de natuurlijke mens om te zondigen, leren afleggen? (Maak de cursisten het volgende beginsel duidelijk: **als we gehoor geven aan de influisteringen van de Geest, kunnen we de neiging van de natuurlijke mens om te zondigen afleggen.** Zet dit beginsel op het bord.)

Laat een cursist Romeinen 8:14–16 voorlezen. Laat de klas meelezen en stel dan de volgende vraag:

- Hoe noemt Paulus de mensen die de Geest volgen? (Leg uit dat het woord *kinderen* in deze context zowel zonen als dochters [zie LV 25:1] betekent.)

Wijs op de zinsnede 'Geest van aanneming tot kinderen' (vers 15). Leg uit dat 'onze geest' (vers 16), ofwel ons geestlichaam, door onze hemelse Vader werd geschapen, wat ieder mens letterlijk tot een geestkind van onze hemelse Vader maakt. Echter, het is door verbonden met God te sluiten middels verordeningen en dan deze verbonden te onderhouden dat mensen, als zonen en dochters in het evangelieverbond, geestelijk wedergeboren ofwel in het evangelieverbond geadopteerd worden. Het gezelschap van de Heilige Geest toont aan dat zulke mensen niet alleen geestkinderen van God zijn vanwege de schepping, maar dat zij ook zijn verbondskinderen zijn.

Laat een cursist Romeinen 8:17–18 voorlezen. Vraag de klas wat de verbondskinderen van God kunnen worden.

- Wat kunnen de verbondskinderen van God worden? (Schrijf het volgende beginsel op het bord, laat een open ruimte in plaats van het woord *getrouwe*: **Als we <u>getrouwe</u> verbondskinderen van God zijn, kunnen we mede-erfgenamen van Jezus Christus worden van al wat onze hemelse Vader bezit.**)
- Wat is een mede-erfgenaam? (Iemand die samen met de andere erfgenamen een gelijke erfenis ontvangt.)
- Wat moeten de verbondskinderen van God volgens vers 17 doen om mede-erfgenaam van Christus te worden?

Leg uit dat 'met [Jezus Christus] lijden' (vers 17) niet betekent dat wij moeten ondergaan wat de Heiland onderging als onderdeel van zijn zoenoffer. Wij zouden ons echter net als de Heiland van alle goddeloosheid moeten ontdoen, de geboden onderhouden en getrouw tegenstand doorstaan (zie Mattheüs 16:24; Bijbelvertaling van Joseph Smith, Mattheüs 16:26 [in de Gids bij de Schriften]). Voeg het woord *getrouwe* op het bord om het beginsel te vervolledigen. Teken een tabel met drie kolommen op het bord. Zet bovenaan de eerste kolom *Vereisten*, bovenaan de middelste kolom *Tegenstand*, en bovenaan de derde kolom *Erfenis*. Schrijf de antwoorden van de cursisten op de volgende vragen in de desbetreffende kolom.

- Wat moeten we zoal doen om tot de getrouwe verbondskinderen van God gerekend te worden?
- Wat zijn voorbeelden van tegenstand die we kunnen ondervinden als we proberen als een getrouw verbondskind van God te leven?
- Welke zegeningen erven we van onze hemelse Vader door ons streven als getrouw verbondskind van God te leven? (Een mogelijk antwoord is dat we zoals onze hemelse Vader kunnen worden.)

Vraag de cursisten over de antwoorden op het bord na te denken.

- Wat vind je na het lezen van de leringen van Paulus in vers 18 van de vereisten om mede-erfgenaam met Christus te worden in vergelijking met de zegeningen? Waarom?

Leg uit dat we in Romeinen 8:19–30 kunnen lezen hoe Paulus onderwees dat de Geest ons helpt in onze zwakheid en ons laat weten waar we om moeten bidden.

We kunnen ook lezen dat Jezus Christus in het voorsterfelijk bestaan als Heiland van de kinderen Gods werd geroepen.

Noot: in Romeinen 8:29–30 betekent de zinsnede *er van tevoren toe bestemd* voorgeordend of geroepen. De cursisten zullen enkele van de leringen van Paulus betreffende voorordening in de les over Efeze 1 bestuderen.

Laat enkele cursisten beurtelings een vers uit Romeinen 8:28, 31–39 voorlezen. Laat de klas al meelezend letten op de waarheden die Paulus onderwees over het verband tussen de liefde van God en de tegenstand, de moeilijkheden en de beproevingen van het sterfelijk leven. Wijs erop dat in de Bijbelvertaling van Joseph Smith van Romeinen 8:31 de zinsnede 'tegen ons zijn' vervangen is door 'het dan van ons winnen'. ['Wat zullen wij dan over deze dingen zeggen? Als God voor ons is, wie zal het dan van ons winnen?']

- Wat kunnen we uit deze verzen leren? (De cursisten kunnen onder meer noemen: **als we God liefhebben, werken alle dingen ten goede voor ons mee. Dankzij Jezus Christus kunnen we alle moeilijkheden en beproevingen van het sterfelijk leven aan. Niets kan ons scheiden van de liefde van God, die in de verzoening van Jezus Christus tot uiting komt.**)
- Hoe kunnen Jezus Christus en zijn leringen ons helpen om de moeilijkheden en beproevingen van het sterfelijk leven te overwinnen?
- Als je de moeilijkheden en beproevingen beschouwt die je al hebt meegemaakt, welke uitspraken uit deze verzen vallen je dan op? Waarom?
- Hoe heeft de liefde van God je gedurende je moeilijkheden en beproevingen beïnvloed?

Vraag de cursisten in hun aantekenschrift of Schriftendagboek te noteren waartoe zij zich geïnspireerd voelen om te doen zodat zij door Jezus Christus hun moeilijkheden en beproevingen kunnen overwinnen. Moedig ze aan om het toe te passen.

Stel vragen en geef aanmoedigingen die tot toepassing aanzetten

Het uiteindelijke doel van evangelieonderwijs is de cursisten helpen de leerstellingen en beginselen zoals die in de Schriften zijn vervat toe te passen, zich te bekeren, en de zegeningen beloofd aan wie trouw en gehoorzaam zijn te ontvangen. Vragen die tot toepassing aanzetten, kunnen een essentiële rol spelen om cursisten te laten inzien hoe ze die beginselen kunnen toepassen.

Romeinen 9–11

Paulus onderwijst hoe de Israëlieten Gods verbond afwijzen en hoe het evangelie aan de andere volken verkondigd wordt

Laat de cursisten bedenken hoe zij in de volgende scenario's zouden reageren:

1. Je vergezelt je bisschop om een inactieve jongeman te bezoeken van wie de familie wél actief in de kerk is. Als de bisschop vriendelijk aan de jongeman uit probeert te leggen wat de gevolgen zijn als hij het evangelie niet naleeft, zegt de

jongeman: 'Maakt u zich geen zorgen. Ik ben gedoopt en mijn ouders zijn actieve leden. God zal mij geen zegeningen ontzeggen.'

2. Je hebt laatst vriendschap met een andersgelovende, jonge vrouw gesloten. Zij vraagt je naar de normen die je naleeft. Nadat je enkele normen van de Heer hebt beschreven, zegt zij: 'Ik begrijp niet waarom je dat allemaal doet. Om te worden gered, hoef je alleen maar in Jezus Christus te geloven.'

Vraag de cursisten er bij hun studie van Romeinen 9–11 op te letten wat er nodig is om de zegeningen van het evangelie te ontvangen.

Laat een cursist de volgende uitleg over de leringen van Paulus in Romeinen 9–11 voorlezen:

Zoals in Romeinen 9–11 staat, gebruikt Paulus de termen *Israël* en *Israëlieten* in plaats van *Joden* als hij bespreekt welke keuzes vele Joden hebben gemaakt. Naar de verbondskinderen van God wordt soms verwezen als het huis van Israël. In oudtestamentische tijden koos God de afstammelingen van Jakob, of Israël, om aan zijn verbond met Abraham deel te nemen (zie Romeinen 9:4–5), wat grote zegeningen met zich meebracht — zoals het evangelie, het priesterschapsgezag, het eeuwig leven, het eeuwig nakomelingenschap, een erfland, en de verantwoordelijkheid om de wereld met het evangelie tot zegen te zijn.

Laat een cursist Romeinen 9:6, 8 voorlezen. Vraag de klas wat Paulus over leden van het huis van Israël leerde.

- Wat bedoelde Paulus met 'niet allen die uit Israël voortgekomen zijn, zijn Israël' (vers 6)? (Vele Joden vertrouwden er onterecht op dat hun afstamming van Abraham hun de zegeningen van het verbond garandeerde.)

Leg uit dat Paulus in Romeinen 9:25–30 leerde dat de andere volken die zich aansloten bij de kerk alle zegeningen van het verbond konden ontvangen en door geloof in Jezus Christus rechtvaardig konden worden.

Laat enkele cursisten beurtelings een vers uit Romeinen 9:31–33; 10:1–4 voorlezen. Vraag de klas hoe sommige Israëlieten in de tijd van Paulus probeerden rechtvaardig voor God te worden. Leg uit dat 'de wet van de gerechtigheid' (Romeinen 9:31) verwijst naar de wet van Mozes; de 'steen des aanstoots' (Romeinen 9:32, 33) Jezus Christus voorstelt; en 'de gerechtigheid van God' (Romeinen 10:3) naar Jezus Christus en zijn evangelie verwijst.

- Hoe probeerden sommige Israëlieten volgens Romeinen 9:31–33 voor God rechtvaardig te worden? (Door zich strikt aan de werken van de wet van Mozes te houden.)
- Wat hadden deze Israëlieten volgens Romeinen 10:3–4 verworpen? (Jezus Christus en de gerechtigheid die door Hem mogelijk is.)

Leg uit dat Paulus in Romeinen 10:8–13 toelichtte hoe 'gerechtigheid die uit het geloof is' (Romeinen 9:30) verkregen kan worden. Laat enkele cursisten beurtelings een vers uit Romeinen 10:8–13 voorlezen. Laat de klas daarbij opzoeken hoe deze staat van gerechtigheid wordt verkregen.

- Hoe kan men de gerechtigheid uit het geloof verkrijgen?

Leg uit dat het Griekse woord vertaald als *belijdt* in vers 9 duidt op een open erkenning van aanvaarding, of verbond, en het Griekse woord vertaald als *gelooft* op een vertrouwende toezegging duidt. Dit diepe vertrouwen in de Heiland brengt mensen ertoe om openlijk hun aanvaarding van Hem te erkennen op manieren die Hij heeft aangewezen. Deze geordende manieren houden onder meer in de geboden van God te gehoorzamen en zich te bekeren, en de reddende verordeningen zoals de doop en de gave van de Heilige Geest te aanvaarden.

- Wat moeten we volgens de leringen van Paulus doen als we ernaar verlangen om de zegeningen van Gods verbonden, waaronder ons heil, te ontvangen? (Help de cursisten om het volgende beginsel te vinden: **als we Jezus Christus en zijn evangelie aanvaarden en gehoorzamen, ontvangen we de zegeningen van Gods verbonden en kunnen we gered worden.** Zet dit beginsel op het bord.)

Wijs erop dat sommigen Romeinen 10:9, 13 hebben gebruikt om te beweren dat al wat we moeten doen om gered te worden, is ons geloof in Jezus Christus mondeling belijden. Herinner de cursisten aan de scenario's die eerder in de les zijn voorgesteld.

- Hoe kun je met de waarheden in deze les oplossingen voor deze scenario's vinden?

Vat de rest van Romeinen 10–11 samen met de uitleg dat Paulus onderwees dat het woord van God horen noodzakelijk is om geloof in Christus te ontwikkelen. Hij gebruikt een vergelijking van de takken van een wilde olijfboom op een tamme olijfboom enten om de adoptie van de andere volken in het huis van Israël voor te stellen (zie ook Jakob 5:3–14). Hij onderwees ook dat het evangelie weer aan de Joden zou worden aangeboden.

Geef tot slot uw getuigenis van de waarheden die in deze les besproken zijn.

LES 102

Romeinen 12–16

Inleiding

Paulus leert de Romeinse kerkleden om hun lichaam als levend offer aan God aan te bieden en de geboden van God te gehoorzamen. Paulus leert de heiligen ook hoe ze vrede konden bevorderen als er door persoonlijke voorkeur geschillen ontstaan. Tot besluit van zijn brief waarschuwt Paulus voor diegenen die proberen te misleiden.

Lessuggesties

De grondbeginselen van evangelieonderwijs en -studie benadrukken

Leg in uw onderwijs nadruk op de grondbeginselen van evangelieonderwijs en -studie, zoals de context en inhoud van de Schriften begrijpen; de waarheid en het belang van leerstellingen en beginselen opmerken, begrijpen en aanvoelen; en leerstellingen en beginselen toepassen. Deze grondbeginselen zijn geen gebruiksmethoden maar het resultaat dat beoogd wordt. Zij zorgen voor een patroon dat men kan volgen om het evangelie in het hart en het verstand van de cursisten te planten.

Romeinen 12–13

Paulus leert de Romeinse kerkleden om hun lichaam als levend offer aan God aan te bieden en de geboden van God te gehoorzamen

Neem twee verschillende vormen en een glas water mee naar de klas. Toon het water en een van de vormen.

- Hoe zal het water zich gedragen als ik het in deze vorm giet? (Het zal zich aanpassen aan de vorm.)

Giet het water in de vorm. Giet het water dan in de tweede vorm en wijs erop dat het water zich opnieuw aanpast aan de vorm.

Leg uit dat in deze proef het water een mens voorstelt en dat de vormen verschillende, wereldse geloven en gebruiken voorstellen.

- Welk gevaar schuilt er in zich voortdurend aan wereldse geloven en gebruiken aanpassen?

Laat een cursist Romeinen 12:1–2 voorlezen. Vraag de klas waartoe Paulus de Romeinse kerkleden aanspoorde.

- Waartoe spoorde Paulus deze kerkleden aan?

Leg uit dat Paulus door de kerkleden te smeken hun lichaam als ‘een levend offer’(vers 1) te geven, een vergelijking met het oudtestamentische gebruik van dierenoffers trok. Deze dieren werden als offer aan God gewijd.

- Wat bedoelde Paulus toen hij schreef ‘om uw lichamen aan God te wijden als een levend offer’ (vers 1)? (Kerkleden horen zich volledig aan God te wijden door zondige verlangens te verzaken.)

- Wat verlangt God van ons als we ons op de aansporing van Paulus in verzen 1–2 baseren? (Help de cursisten om de volgende waarheid te ontdekken: **God verwacht van ons dat wij ons leven aan Hem wijden en ons niet aan de wereld aanpassen.** Zet deze waarheid op het bord.)

Paulus heeft in Romeinen 12–13 de kerkleden veel beginselen geleerd die hen helpen om hun leven aan God te wijden en hen ervan weerhouden zich aan de wereld aan te passen. Verdeel de cursisten in groepjes van drie zodat ze sommige van deze beginselen samen kunnen verkennen. Geef iedere cursist een blad dat de volgende aanwijzingen bovenaan heeft. (Voor de les omcirkelt u een van de drie Schriftverwijzingen op elk blad. Zorg ervoor dat iedere cursist in elke groep een blad ontvangt waarop een andere Schriftverwijzing omcirkeld is.)

Romeinen 12:9–16	Romeinen 12:17–21	Romeinen 13:8–13

1. Lees de passage die bovenaan het blad is omcirkeld.
2. Kies een van de leringen van Paulus uit in de verzen die je leest en schrijf die in de ruimte hieronder op. Schrijf ook op hoe we door deze lering na te leven beter in staat zijn ons leven aan God te wijden, en hoe het ons ervan weerhoudt ons aan de wereld aan te passen. (Als je niet de eerste bent om dit blad te ontvangen, voeg dan je gedachten toe aan wat de eerdere schrijvers hebben genoteerd of schrijf over een andere lering uit de omcirkelde verzen.)

Deel de cursisten mee dat zij drie minuten hebben om de opdracht op het blad te voltooien. Na drie minuten laat u hen hun blad aan de volgende cursist in hun groep doorgeven. Doe dit nogmaals, zodat iedere cursist alle drie de passages leest en hun opmerkingen toevoegt. Zorg ervoor dat iedere cursist zijn eigen blad terugkrijgt.

Gun de cursisten de tijd om de opmerkingen op hun blad aandachtig te bekijken. Laat meerdere cursisten vertellen wat ze geleerd hebben over manieren om hun leven aan God te wijden en zich ervan te weerhouden zich aan de wereld aan te passen.

Laat een cursist Romeinen 13:14 voorlezen. Vraag de klas wat Paulus de heiligen aanraadde te doen.

- Wat wil Paulus volgens jou met de zinsnede ‘bekleed u met de Heere Jezus Christus’ zeggen?
- Hoe dragen de leringen die we in Romeinen 12–13 bestudeerd hebben ertoe bij dat we meer zoals Jezus Christus worden? (Pas na de antwoorden van de cursisten wat u al op het bord had geschreven als volgt aan: **als we ons leven aan God wijden en we ons niet aan de wereld aanpassen, kunnen we meer zoals Jezus Christus worden.**)
- Hoe geeft de Heiland een voorbeeld van je leven aan God wijden en je niet aan de wereld aanpassen?
- Hoe kunnen we voorkomen dat we ons aan de normen van de wereld aanpassen? (U kunt hier enkele voorbeelden geven zoals sabbatheiliging,

kledingstijl of meningen over culturele en sociale kwesties die met evangeliebeginselen in strijd zijn.)

Vraag de cursisten te denken aan iemand van wie zij weten dat hij of zij streeft om zijn of haar leven aan God te wijden en zich ervan weerhoudt zich aan de wereld aan te passen.

- Aan wie moest je denken? Waarom?
- Hoe is deze persoon meer zoals de Heiland geworden?

Laat de cursisten in hun Schriftendagboek of aantekenschrift een manier schrijven om hun leven aan God te wijden en te voorkomen dat ze zich aan de wereld aanpassen. Moedig ze aan om het toe te passen.

Romeinen 14:1–15:3

Paulus raadt kerkleden aan om geschillen op het gebied van persoonlijke voorkeur te vermijden

Stel de volgende vragen. Laat de cursisten hun hand opsteken als ze de vraag met ja zouden beantwoorden. U kunt de vragen aanpassen om nauwer aan te sluiten op de cultuur waarin u leeft. Als u dit doet, kies dan voorbeelden die gebaseerd zijn op persoonlijke voorkeur en niet op zaken van gehoorzaamheid aan duidelijk omschreven geboden. Het antwoord op al deze vragen hoort 'Ja!' te zijn.

- Is het aanvaardbaar voor een heilige der laatste dagen om (1) een vegetarisch dieet te volgen? (2) chocolade te eten? (3) korte broeken in het openbaar te dragen? (4) technologie op de Sabbat te gebruiken? (5) deel te nemen aan vieringen van feestdagen die op andere godsdienstige of culturele tradities zijn gebaseerd?

Leg uit dat hoewel sommig gedrag duidelijk vereist of verboden wordt door de geboden van de Heer, ander gedrag aan de voorkeur of het oordeel van de kerkleden zelf wordt overgelaten. Het gaat dan om bijvoorbeeld keuzes op gebieden zoals vermaak, kleding, voeding, sabbatheiliging en gezinsregels. De Heer heeft normen en geboden gegeven om onze keuzes in sommige van deze zaken te sturen, zoals het dragen van korte broeken die fatsoenlijk zijn, maar andere beslissingen worden aan onze persoonlijke voorkeur overgelaten. Leden baseren beslissingen op deze gebieden soms op inspiratie voor hun eigen situatie of behoefte.

Laat de cursisten bij hun studie van Romeinen 14:1–15:3 opzoeken wat Paulus ons leert over manieren om in de kerk met kwesties van persoonlijke voorkeur om te gaan.

Vat Romeinen 14:1–5 samen met de uitleg dat een kwestie van persoonlijke voorkeur waar kerkleden in de tijd van Paulus mee worstelden iemands eetgewoonten betrof. Sommigen stelden geen beperkingen aan hun eetgewoonten. Anderen onthielden zich van vlees en aten enkel groenten als voortzetting van de voedingswetten onder de wet van Mozes, al waren deze beperkingen niet langer vereist. Sommige kerkleden kozen ervoor om de Joodse gewoonten, gebruiken en feestdagen te handhaven.

- Welke problemen denkt u dat er in de kerk ontstonden toen de leden verschillende, persoonlijke beslissingen in deze kwesties namen?

Laat de cursisten Romeinen 14:3 in stilte lezen en opletten waar de persoonlijke voedingsvoorkeur sommige kerkleden toe dreef.

- Welke problemen ondervonden de kerkleden? (Sommige kerkleden minachtten en oordeelden de leden die een andere keuze hadden gemaakt.)
- Waarom was dat het geval volgens jou?

Zet de volgende tekstverwijzing op het bord: *Romeinen 14:10–13, 15, 21*. Vraag enkele cursisten beurtelings een of meer van deze verzen voor te lezen. Vraag de klas wat de kerkleden volgens Paulus in deze kwestie van persoonlijke voorkeur moesten nalaten. Vraag de cursist die vers 15 gaat voorlezen ook het uittreksel van de Bijbelvertaling van Joseph Smith van Romeinen 14:15 voor te lezen. ['Maar als uw broeder om wat u eet bedroefd wordt, dan wandelt u niet meer naar de liefde als u eet. Richt door uw eten niet hem te gronde voor wie Christus gestorven is.']

- Wat moeten we volgens de lering van Paulus in vers 13 nalaten in kwesties waarvoor geen gebod is gegeven? (In de antwoorden van de cursisten dient het volgende naar voren te komen: **bij zaken waarvoor er geen specifiek gebod bestaat, horen we niet over de keuzes van anderen te oordelen.**)
- Waarom is het een probleem als de kerkleden op andere kerkleden neerkijken of hen veroordelen omdat ze andere keuzes maken in kwesties waarvoor er geen gebod bestaat dat een bepaald gedrag vereist of verbiedt?

Wijs op de zinsnede 'aanstoot of reden tot struikelen te geven' in vers 13. Leg uit dat dit verwijst naar iemand zodanig beïnvloeden dat hij geestelijk struikelt of faalt in zijn inspanningen om in Jezus Christus te geloven en zijn evangelie na te leven.

- Hoe kunnen kerkleden die bepaalde voedselsoorten eten anderen zo beïnvloeden dat ze geestelijk struikelen of falen?
- Welke raad gaf Paulus aan kerkleden als hun voedselkeuze een ander geestelijk kon schaden? (Paulus raadde de heiligen aan rekening te houden met de gevolgen van hun persoonlijke gebruiken voor anderen, en bereid te zijn handelingen na te laten die anderen geestelijk kunnen laten struikelen.)
- Wat leren we uit de aanwijzingen van Paulus voor onze daden in kwesties waar geen gebod voor bestaat? (Help de cursisten om het volgende te ontdekken: **in zaken waarvoor geen gebod bestaat, moeten we rekening houden met de manier waarop onze keuzes anderen beïnvloeden.** *Noot:* een soortgelijke waarheid wordt uitgebreider bij de behandeling van 1 Korinthe 8 besproken.)

Laat een cursist Romeinen 14:19 voorlezen. Vraag de klas waartoe Paulus de kerkleden als streefdoel aanmoedigde.

- Hoe kunnen de kerkleden meer onderlinge vrede ervaren en elkaar opbouwen door de raad van Paulus betreffende kwesties van persoonlijke voorkeur op te volgen?

Herinner de cursisten aan de kwesties van persoonlijke voorkeur die eerder opgesomd zijn. Laat de cursisten beschrijven hoe kerkleden de raad van Paulus in zulke kwesties kunnen opvolgen.

Romeinen 15:4–16:27

Paulus besluit zijn brief aan de Romeinen

Leg uit dat Paulus tegen het einde van zijn brief nog bijkomende raad aan de Romeinse kerkleden gaf. Laat een cursist Romeinen 15:4 voorlezen. Vraag de klas wat volgens Paulus de reden was waarom de Schriften geschreven zijn.

- Welke reden waarom de Schriften geschreven zijn staat er in vers 4? (In de antwoorden van de cursisten dient het volgende naar voren te komen: **de Schriften zijn geschreven om ons tot lering te zijn en ons hoop te geven.**)

Leg uit dat Paulus vervolgens deze waarheid toelicht door verschillende Schriftteksten uit het Oude Testament aan te halen om de heiligen te verzekeren dat zendingswerk onder de andere volken in overeenstemming met het plan van God was (zie Romeinen 15:9–12).

Vat het overblijfsel van Romeinen 15–16 samen met de uitleg dat Paulus zijn brief besloot met zijn inspanningen te beschrijven om het evangelie te verkondigen. Hij waarschuwde ook voor wie scheidingen veroorzaken, valse leerstellingen onderwijzen en anderen proberen te misleiden (zie Romeinen 16:17–18).

Geef tot slot uw getuigenis van de waarheden die in deze les besproken zijn.

Inleiding tot de eerste brief van Paulus aan de Korinthiërs

Waarom dit boek bestuderen?

Leden van de vroegchristelijke kerk in Korinthe ondervonden veel problemen die tegenwoordig ook bestaan, zoals onenigheid, valse leringen en onzedelijkheid. In 1 Korinthe zien we hoe Paulus deze heiligen leerde om eensgezindheid in de kerk te bevorderen, de dingen van God te leren, de rol van het stoffelijke lichaam als een tempel van de Heilige Geest, de aard van geestelijke gaven, het belang om waardig aan het avondmaal deel te nemen en de realiteit van de opstanding. Cursisten leren bij het bestuderen van Paulus' leringen in 1 Korinthe leerstellingen en beginselen die hen zullen helpen om rechtvaardig te leven ondanks de goddeloosheid waarmee ze zijn omgeven.

Wie heeft dit boek geschreven?

Het openingsvers van de eerste brief aan de Korinthiërs geeft aan dat de brief door de apostel Paulus en een discipel met de naam Sosthenes werd verstuurd (zie 1 Korinthe 1:1). Sosthenes was mogelijk de schrijver voor Paulus. Hoewel het onduidelijk is wat de rol van Sosthenes was, is het duidelijk dat Paulus de auteur is van de inhoud van de brief (zie 1 Korinthe 16:21–24).

Wanneer en waar is het geschreven?

Paulus schreef de brief we als 1 Korinthe kennen aan het einde van zijn driejarig verblijf in Efeze tijdens zijn derde zending, die eindigde ergens tussen 55 en 56 n.C. (zie Handelingen 19:10; 20:31; Gids bij de Schriften, 'Zendbrieven van Paulus').

Voor wie is het geschreven en waarom?

Deze brief was gericht aan de kerkleden in Korinthe. Paulus had het evangelie bijna twee jaar lang in Korinthe verkondigd (zie Handelingen:18:1–18) en er een gemeente van de kerk gesticht (zie Gids bij de Schriften, 'Zendbrieven van Paulus'). Toen Paulus achteraf in Efeze aan het prediken was tijdens zijn derde zendingsreis, ontving hij een bericht van kerkleden in Korinthe. Hij schreef terug aan de gemeente (zie 1 Korinthe 5:9), maar die brief is helaas verloren gegaan en is daarom niet aanwezig in onze Schriften. Paulus kreeg later een ander verslag van Korinthische kerkleden over problemen in de plaatselijke kerk (zie 1 Korinthe 1:11), waarop hij antwoordde met een nieuwe brief die wij als 1 Korinthe kennen. Dus 1 Korinthe is eigenlijk de tweede brief van Paulus aan de leden in Korinthe.

Korinthe was in de tijd van Paulus de hoofdstad van de Romeinse provincie Achaje. Die provincie besloeg het grootste deel van het vroegere Griekenland ten zuiden van Macedonië. Als een handelscentrum met veel rijkdommen was Korinthe een trekpleister voor mensen uit het hele Romeinse rijk, waardoor het een van de meest gediversifieerde bevolkingen in het gebied had. Afgoderij overheerste in de

Korinthische godsdienstige cultuur en er waren door de hele stad talloze tempels en heiligdommen te vinden. In de tijd van de bediening van Paulus hadden de Korinthiërs de reputatie erg onzedelijk te zijn. Er werd bijvoorbeeld gezegd dat er in de Aphroditetempel aan rituele prostitutie werd gedaan.

Paulus eerste brief aan de Korinthiërs toont duidelijk aan dat het de kerkleden aan eensgezindheid ontbrak en dat sommige heidense geloven en gebruiken hun naleving van de evangeliebeginselen en -verordeningen waren gaan beïnvloeden (Zie 1 Korinthe 1:11; 6:1–8; 10:20–22; 11:18–22). Paulus schreef de kerkleden in Korinthe om ze te helpen met hun vragen en problemen, en om de bekeerlingen te sterken die het moeilijk vonden om hun oude geloof en gebruiken op te geven.

Wat zijn enkele kenmerkende elementen van dit boek?

Het Nieuwe Testament bevat meer raad en leringen van Paulus aan de kerk in Korinthe dan aan elke andere gemeente. De twee brieven van Paulus aan de Korinthiërs maken zelfs een kwart uit van al wat Paulus heeft geschreven.

In 1 Korinthe zien we dat Paulus uitlegt hoe Jezus Christus de wet van Mozes had vervuld. Paulus beklemtoonde het belang van 'het in acht nemen van de geboden van God'(1 Korinthe 7:19) 'onder de wet van Christus' (1 Korinthe 9:21) om zo de zegeningen van het heil door het evangelie te ontvangen.

Overzicht

1 Korinthe 1–11 Paulus waarschuwt voor scheuringen binnen de kerk en benadrukt het belang van eenheid onder de kerkleden. Hij waarschuwt leden voor onkuisheid, onderwijst dat het lichaam een tempel voor de Heilige Geest is en moedigt zelfbeheersing aan. Hij bespreekt vragen over het huwelijk en zendingswerk, alsook de verordening van het avondmaal en of het is toegestaan om offervlees voor afgoden te eten.

1 Korinthe 12–14 Paulus leert dat we naar de gaven van de Geest moeten streven. Hij herinnert de Korinthische heiligen aan het belang van apostelen, profeten en leraren, en aan de zorg die leden voor elkaar dienen te hebben. Hij licht het belang van de naastenliefde boven alle andere geestelijke gaven toe.

1 Korinthe 15–16 Paulus getuigt dat hij zij aan zij staat met de vele anderen die getuigen van de herrezen Christus zijn. Hij onderwijst dat iedereen zal opstaan uit de dood en dat doop voor de doden de waarheid van een toekomstige opstanding bevestigt. Paulus legt uit dat herrezen lichamen in graad van heerlijkheid zullen verschillen en dat de overwinning op de dood door Jezus Christus de prikkel van de dood wegneemt. Paulus organiseert een inzameling voor de arme heiligen van Jeruzalem.

LES 103

1 Korinthe 1–2

Inleiding

Als Paulus over de problemen hoort waar Korinthische kerkleden mee worstelen, schrijft hij hun en spoort hen aan om hun ruzies op te lossen en eensgezind te worden. Hij legt ook uit dat God de zwakken en de nederigen roept om zijn evangelie te verkondigen en dat de dingen van God alleen door de Geest gekend en begrepen kunnen worden.

Lessuggesties

1 Korinthe 1:1–16

Paulus schrijft de heiligen in Korinthe en spoort hen aan om hun ruzies op te lossen en eensgezind te worden

Toon de klas een afbeelding van een gezin, een sportteam en een groep vrienden (of schrijf *gezin, sportteam, groep vrienden* op het bord).

- Wat kan verdeeldheid en ruzie in deze groepen veroorzaken?
- Hoe kunnen verdeeldheid en ruzie een gezin, team of groep vrienden beïnvloeden?
- Hoe kunnen zulke verdeeldheid en ruzie bij onderlinge kerkleden de kerk beïnvloeden?

Laat de cursisten bij het bestuderen van 1 Korinthe 1 wat Paulus de heiligen in Korinthe over verdeeldheid en ruzie leerde.

Laat de cursisten kaart 13, 'De zendingsreizen van de apostel Paulus' openslaan in de Gids bij de Schriften, en Korinthe op de kaart opzoeken.

Laat een cursist de volgende alinea voorlezen:

> Tijdens zijn tweede zendingsreis reisde Paulus naar Korinthe, een stad waar hij het evangelie predikte. Velen lieten zich toen dopen (zie Handelingen 18:1–18). Naderhand, terwijl Paulus in Efeze aan het prediken was, kwam hem ter ore dat er problemen waren ontstaan tussen de Korinthische kerkleden omdat sommige bekeerlingen hun vorige overtuigingen en gebruiken van afgoderij weer opnamen. Paulus schreef aan de Korinthische kerkleden om hen te sterken en hen aan hun verbonden te herinneren om de Heer te dienen.

Laat een cursist 1 Korinthe 1:1–2 voorlezen. Vraag de klas hoe Paulus de Korinthische kerkleden aansprak.

- Hoe sprak Paulus de Korinthische kerkleden aan?
- Welke positie bekleedde Paulus volgens vers 1 in de kerk?

Vat 1 Korinthe 1:3–9 samen met de uitleg dat Paulus de heiligen in Korinthe vertelde dat hij God in hun naam bedankt had voor de genade die zij door Jezus Christus hadden ontvangen, die hen in alles tot zegen was geweest. Wijs erop dat

toen Paulus de heiligen aansprak hij woorden gebruikte die aantonen dat onze hemelse Vader en Jezus Christus afzonderlijke personages zijn (zie vers 3).

Laat een cursist 1 Korinthe 1:10–11 voorlezen. Vraag de klas waartoe Paulus de Korinthische heiligen aanspoorde.

- Wat verlangt de Heer volgens 1 Korinthe 1:10 dat wij als kerkleden doen? (De cursisten horen in hun eigen woorden een beginsel zoals het volgende uit te drukken: **de Heer verwacht van ons als heiligen dat wij eensgezind zijn en dat wij verdeeldheid en ruzie vermijden.**)
- Wat kunnen we als kerkleden doen om verdeeldheid en ruzie in ons gezin te vermijden? En in onze wijk? (Zet de reacties van de cursisten op het bord.)
- Welke zegeningen kunnen we ontvangen door eensgezind te zijn en ruzie te vermijden?
- Wanneer ben je gezegend omdat een klas, quorum, wijk of gemeente eensgezind was?

Verwijs de cursisten naar de antwoorden op het bord en moedig hen aan een manier te kiezen waarop zij verdeeldheid en ruzie kunnen vermijden, en een doel te stellen om het toe te passen.

Vat 1 Korinthe 1:12–16 samen met de uitleg dat de heiligen in Korinthe in groepen waren verdeeld op basis van wie hen had gedoopt. Er ontstond ruzie omdat zij geloofden dat hun status binnen de kerk werd bepaald door de status van de persoon die hen had gedoopt.

1 Korinthe 1:17–31

Paulus onderwijst dat God de zwakken roept om zijn evangelie te prediken

Leg uit dat er in de tijd van Paulus veel Grieken in Korinthe woonden. Deze Grieken hechtten veel belang aan filosofische ideeën en wereldse wijsheid.

- Waarom is het voor iemand die wereldse filosofieën aanhangt moeilijk om het evangelie te aanvaarden? (U wilt wellicht 2 Nephi 9:28 lezen.)

Laat de cursisten bij het bestuderen van 1 Korinthe 1:17–31 naar een lering zoeken die hen kan helpen om de feilbaarheid van wereldse wijsheid te begrijpen.

Deel de klas op in vier groepen. Wijs iedere groep één van de volgende tekstverwijzingen toe: 1 Korinthe 1:17–18; 1 Korinthe 1:19–20; 1 Korinthe 1:21–22; en 1 Korinthe 1:23–24. Laat de cursisten deze verzen in hun groepje lezen en zoeken naar wat Paulus over de wijsheid van de wereld versus de wijsheid van God zei. Leg uit dat de zinsnede ‘want Christus heeft mij niet gezonden om te dopen’ uit vers 17 suggereert dat Paulus niet was uitgestuurd om zichzelf een reputatie te bezorgen die was gebaseerd op het aantal bekeerlingen dat hij kon vinden. U kunt eventueel ook uitleggen dat de zinsneden ‘wijsheid van de wijzen’ uit vers 19 en ‘wijsheid van deze wereld’ uit vers 20 slaan op de gebrekkige filosofische tradities van die tijd.

Laat na verloop van tijd een cursist uit iedere groep voor de klas komen en samenvatten wat Paulus de Korinthische heiligen over wijsheid heeft geleerd. Nadat elke groep hun verslag heeft gegeven, vraagt u:

- Waarom beschouwen niet-gelovigen de boodschap van de verzoening van Jezus Christus als dwaas?

Laat een cursist 1 Korinthe 1:25 voorlezen. Vraag de klas wat Paulus over het verschil tussen menselijke wijsheid en de wijsheid van God leerde. Leg uit dat Paulus de zinsneden 'het dwaze van God is wijzer dan de mensen' en 'het zwakke van God is sterker dan de mensen' gebruikte om de ultieme wijsheid en kracht van God over te brengen. God is niet dwaas, noch heeft Hij enige zwakheid.

- Welke waarheid over de vergelijking tussen menselijke wijsheid en de wijsheid van God heeft Paulus onderwezen? (Schrijf als de cursisten geantwoord hebben de volgende zin op het bord: **de wijsheid van God is groter dan de wijsheid van de mens.**)
- Hoe kan dit iemand beïnvloeden die naar oplossingen voor problemen zoekt?

Laat een cursist 1 Korinthe 1:26–27 voorlezen. Vraag de klas wie God kiest om zijn evangelie te verkondigen.

- Wie kiest God om zijn evangelie te verkondigen?
- Waarom kiest God wie door de wereld als dwaas en zwak worden beschouwd om zijn evangelie te verkondigen?

1 Korinthe 2

Paulus legt uit hoe we de dingen van God kunnen leren

Laat een cursist de volgende uitspraak van president Boyd K. Packer van het Quorum der Twaalf Apostelen voorlezen:

'Ik zat in een vliegtuig naast een atheïst die zo nadrukkelijk bleef volhouden dat God niet bestond, dat ik mijn getuigenis gaf. "U ziet het verkeerd", zei ik. "Er is wel een God. Ik *weet* dat Hij leeft!"

Hij protesteerde: "Dat *weet* u niet. Niemand *weet* dat! Dat kunt u niet *weten*!" Toen ik niet wilde opgeven, stelde de atheïst, die jurist was, wellicht de belangrijkste vraag over een getuigenis. "Goed dan," zei hij spottend en laatdunkend, "u zegt dat u het weet. Vertel me dan maar *hoe* u dat weet."

Toen ik antwoord probeerde te geven, stond ik ondanks mijn hoge universitaire graden met een mond vol tanden. […]

Toen ik woorden als *Geest* en *getuigenis* gebruikte, antwoordde de atheïst: "Ik weet niet waar u het over hebt." De woorden *gebed, onderscheidingsvermogen* en *geloof* zeiden hem ook helemaal niets. Hij zei: "Ziet u wel, u weet het niet echt. Als u het echt wist, zou u me kunnen vertellen *hoe u het wist*."

Ik […] wist me even geen raad.' ('The Candle of the Lord', *Ensign*, januari 1983, 51.)

- Wat zou jij tegen de atheïst hebben gezegd?

Laat de cursisten bij hun studie van 1 Korinthe 2 naar een lering zoeken waardoor zij kunnen begrijpen waarom deze man president Packer niet begreep en waarom zij op hun kennis van geestelijke zaken mogen vertrouwen.

Vat 1 Korinthe 2:1–8 samen met de uitleg dat Paulus de Korinthische heiligen had verteld dat hij geen wijsheid van de wereld gebruikte om hen van het evangelie te overtuigen. Hij leerde hen door de Geest zodat zij in God zouden geloven. Paulus vertelde hun ook dat niet-gelovigen de geheimenissen van God niet kunnen begrijpen.

Laat enkele cursisten beurtelings een vers uit 1 Korinthe 2:9–16 voorlezen. Vraag de klas waarom Paulus heeft gezegd dat sommigen de 'diepten van God' (vers 10) kunnen kennen en begrijpen en anderen dat niet kunnen.

- Waarom kunnen Paulus en andere getrouwe mensen volgens verzen 9–10 de dingen van God begrijpen?
- Waarom kunnen sommige mensen de dingen van God volgens vers 14 niet begrijpen?
- Hoe kunnen we volgens deze verzen de dingen van God kennen en begrijpen? (De strekking van de antwoorden van de cursisten dient het volgende te omvatten: **we kunnen de dingen van God alleen door zijn Geest begrijpen.**)

Verwijs naar het verhaal van president Packer en leg uit dat president Packer de inspiratie kreeg om de man naast hem te vragen hoe zout smaakt. Laat een cursist de rest van het verhaal voorlezen:

'Na verscheidene pogingen lukte het hem uiteraard niet. Met alleen woorden kon hij niet uitleggen hoe zout smaakt. Ik gaf opnieuw mijn getuigenis en zei: "Ik weet dat God bestaat. U hebt mijn getuigenis belachelijk gemaakt en gezegd dat als ik het *echt* wist, ik u zou kunnen uitleggen *hoe* ik dat wist. Beste vriend, in geestelijk opzicht heb ik zout geproefd. En ik kan evenmin aan u in woorden uitleggen hoe ik dat weet, als u aan mij kunt uitleggen hoe zout smaakt. Maar ik zeg opnieuw tegen u dat er een God is! Hij leeft! En probeer mij niet te vertellen dat ik het niet weet omdat u het zelf niet weet. Want ik weet het wél!"

Toen we afscheid van elkaar hadden genomen, hoorde ik hem nog mompelen: "Ik heb uw godsdienst niet als toeverlaat nodig! Ik heb die niet nodig."

Vanaf dat moment heb ik me er nooit meer voor geschaamd dat ik niet alleen met woorden kan uitleggen wat ik op geestelijk gebied weet.' ('The Candle of the Lord', 52.)

Schrijf de woorden *Dingen van God* op het bord en vraag de cursisten wat zij als dingen van God beschouwen die alleen door de Geest gekend en begrepen kunnen worden. Zet hun antwoorden op het bord.

- Waarom is het belangrijk dat wij geloven dat we de dingen van God alleen door zijn Geest kunnen begrijpen?

Laat de cursisten de lijst op het bord bekijken en vraag hun over hun ervaring te vertellen waarin zij door de Geest één van de dingen van God leerden kennen en begrijpen. Overweeg iets te vertellen wat u zelf hebt meegemaakt.

Cursisten uitnodigen om over hun ervaringen te vertellen

Als cursisten over hun inzichten en relevante ervaringen vertellen, kan dat hun begrip van evangeliebeginselen en -leerstellingen vergroten. Als cursisten over hun ervaringen vertellen, voert de Heilige Geest ze vaak tot een groter begrip en getuigenis van de dingen waarover ze spreken. De woorden van de cursisten kunnen door de macht van de Heilige Geest ook een diepe indruk maken op hun medecursisten.

Moedig de cursisten aan om na te denken hoe zij naar de hulp van de Geest kunnen streven om de dingen van God te leren kennen en begrijpen.

Geef tot slot uw getuigenis van de waarheden die in deze les aan de orde zijn gekomen.

LES 104

1 Korinthe 3–4

Inleiding

Paulus legt de rol van zendelingen in de opbouw van het koninkrijk van God aan de Korinthische heiligen uit. Hij zegt dat hun gemeenten plaatsen zijn waar de Geest kan verblijven en hij spoort hen aan om niet te denken dat sommigen beter dan anderen zijn.(*Noot:* de leerstelling dat ons fysieke lichaam als een tempel is, wordt in de les over 1 Korinthe 6 behandeld.)

Lessuggesties

1 Korinthe 3

Paulus legt de rol van zendelingen en kerkleden in de opbouw van het koninkrijk van God uit

Vraag de cursisten zich voor te stellen dat een vriend zich inschrijft voor een wiskundecursus voor gevorderden, maar dat hij de voorbereidende vakken, zoals algebra voor beginners, op school nooit heeft gevolgd.

- Hoeveel succes zal die vriend in de wiskundecursus voor gevorderden hebben? Waarom?
- Waarom moeten we de basisbegrippen van een onderwerp begrijpen voor we de gevorderde begrippen onder de knie kunnen krijgen?

Laat een cursist 1 Korinthe 3:1–3 voorlezen. Vraag de klas welke vergelijking Paulus gebruikte om de heiligen in Korinthe te laten inzien dat zij nog niet klaar waren voor de gevorderde evangeliewaarheden. Leg uit dat de zinsnede 'maar als mensen die nog vleselijk zijn' in vers 1 naar de natuurlijke mens verwijst of 'iemand die zich liever laat leiden door de hartstochten, begeerten, lusten en zinnen van het vlees dan door de influisteringen van de Heilige Geest. Zo iemand kan wél materiële maar geen geestelijke zaken begrijpen.' (Zie Gids bij de Schriften, 'Natuurlijke mens', scriptures.lds.org.)

Zet de woorden *melk* en *vlees* op het bord.

- Welke van deze twee voedingsmiddelen zou je aan een baby geven? Waarom?
- Wat suggereert de zinsnede 'jonge kinderen in Christus' uit vers 1 over de geestelijke volwassenheid van de Korinthische heiligen?

Maak de cursisten duidelijk dat de heiligen nog niet voor hogere waarheden klaar waren door de cursisten eraan te herinneren dat de Korinthische heiligen niet eensgezind waren en dat sommigen van hen heidense (goddeloze) overtuigingen en gebruiken in hun naleving van het evangelie toepasten. Leg uit dat Paulus beeldspraak gebruikte om deze heiligen het belang te leren van eensgezind zijn, valse overtuigingen en gebruiken recht te zetten, en hun geloof in het evangelie van Jezus Christus te sterken.

Deel de klas op in groepjes van drie. Wijs ieder in de groep één van de volgende onderwijsoverzichten toe. Geef iedere cursist een uitreikblad met het onderwijsoverzicht dat aan hem of haar is toegewezen en gun ze de tijd

om het te lezen. Laat iedere cursist na voldoende tijd aan de hand van het overzicht de andere twee leden van de groep onderwijzen. (Als het niet mogelijk is om met groepjes van drie te werken, kunt u de cursisten opdelen in groepjes van twee en aan een van de cursisten in de groep twee onderwijsoverzichten toewijzen.)

Toezien op het groepswerk

Cursisten kunnen bij besprekingen en opdrachten in groepsverband afdwalen van het doel van de activiteit, over persoonlijke zaken gaan praten of het leren niet zo nauw nemen. Blijf actief betrokken door bij de groepjes langs te gaan en de activiteit te volgen, zodat de cursisten serieuzer met de opdracht aan de slag gaan en er zo veel mogelijk van leren.

Student 1

Vraag jouw groepje om zich voor te stellen dat zij een avondmaalsdienst bijwonen waarin een teruggekeerde zendeling over zijn zending vertelt. Tijdens zijn toespraak vermeldt hij dat hij meerdere mensen gedoopt heeft. Een week later vertelt een teruggekeerde zendelinge in de avondmaalsdienst over haar zending en vermeldt dat zij velen heeft onderwezen die achteraf zijn gedoopt nadat zij al naar een ander gebied was overgeplaatst.

- Hoe zou je reageren als iemand stelde dat de zendeling die meerdere mensen tijdens zijn zending gedoopt heeft meer succes had dan de zendelinge waarvan de onderzoekers zich pas lieten dopen nadat zij het gebied had verlaten?

Schrijf de woorden *gezaaid* en *begoten* op een blaadje en toon het aan je groep. Leg uit dat Paulus zendelingen vergeleek met mensen die zaadjes zaaien en planten begieten. Herinner je groep eraan dat de Korinthische heiligen zich in groepen hadden verdeeld op basis van wie hen had gedoopt. Zij geloofden dat hun status binnen de kerk was gebaseerd op de status van de persoon die hen had gedoopt. (Zie 1 Korinthe 1:10–16.)

Lees samen met de leden van je groep om de beurt een vers uit 1 Korinthe 3:4–9 voor. Laat de groep meelezen en opzoeken wat Paulus over de zendelingen heeft gezegd die de mensen in Korinthe hadden onderwezen en gedoopt.

- Wat waren Paulus en Apollos volgens de woorden van Paulus in vers 5?
- Wat zegt Paulus in de verzen 6–7 over de zendelingen die het zaadje van het evangelie zaaien en over de zendelingen die dit zaadje laten groeien?

Wijs eventueel op de zinsnede 'noch hij die plant iets, noch hij die begiet' uit vers 7 en leg uit dat Paulus deze zinsnede gebruikte om te leren dat geen van beide rollen belangrijker is dan de rol van God.

- Wat betekent de zinsnede 'God Die laat groeien' (vers 7)? (Het is God, door de Heilige Geest, Die de veranderingen in het hart van de mensen veroorzaakt die naar bekering leidt, niet diegenen die onderwijzen en dopen.)
- Wat staat er in 1 Korinthe 3:6–7 over onze rol en de rol van God om anderen tot het evangelie van Jezus Christus te bekeren? (Als je groep heeft geantwoord, vraag je hun het volgende naast 1 Korinthe 3:6–7 in hun Schriften te schrijven: **hoewel we anderen in het evangelie van Jezus kunnen onderwijzen, worden mensen door de macht van de Heilige Geest bekeerd.**)

Verduidelijk dat opdat mensen de Heilige Geest ontvangen en zich bekeren, zij hun deel behoren te doen door geloof te oefenen en de geboden van God te onderhouden.

- Hoe zouden de Korinthische heiligen aan de hand hiervan eensgezinder kunnen worden?

Vraag je groep hoe ze door dit te weten antwoord op de vraag over het scenario van de teruggekeerde zendelingen zouden kunnen geven.

- Waarom is het belangrijk dat we begrijpen dat het de Heilige Geest is, en niet onze eigen kracht, die bekeert?

Student 2

Schrijf het woord *fundament* op een blaadje en toon het aan je groep.

- Waarom is het fundament een belangrijk onderdeel van een gebouw?
- Wat kan er gebeuren als er een probleem met het fundament is?

Laat iemand van je groep om 1 Korinthe 3:10 voorlezen en laat de rest van je groep opzoeken wat Paulus over zijn zendingswerk in Korinthe heeft gezegd.

- Wat zei Paulus dat hij deed toen hij als een zendeling in Korinthe werkzaam was?
- Wat bedoelde Paulus toen hij zei 'een ander bouwt daarop'?

Laat een ander lid van je groepje 1 Korinthe 3:11 voorlezen en laat de rest van je groep opzoeken welk fundament Paulus voor de heiligen in Korinthe had gelegd.

- Welk fundament had Paulus met zijn onderwijs in Korinthe gelegd?
- Wie behoort volgens vers 11 het fundament van ons leven te zijn? (Zorg ervoor dat ze de volgende waarheid herkennen: **Jezus Christus is het fundament waarop we moeten bouwen.** Laat je groep deze waarheid in vers 11 eventueel markeren.)
- Hoe draagt bouwen op het fundament van Jezus Christus ertoe bij dat wij verleidingen kunnen weerstaan en beproevingen doorstaan? (Zie ook Helaman 5:12.)
- Hoe kunnen we ons ervan verzekeren dat ons leven op het fundament van Jezus Christus is gebouwd?

Laat een lid van je groep vertellen over iemand die met zijn of haar levenswijze laat zien wat gebouwd zijn op het fundament van Jezus Christus inhoudt. Vraag deze cursist uit te leggen hoe bouwen op Christus deze persoon tot zegen is geweest.

Laat ieder groepslid een doel stellen dat hem of haar zal helpen om op het fundament van Jezus Christus te bouwen.

Student 3

Schrijf het woord *tempel* op een blaadje en toon het aan je groep. Leg uit dat Paulus vaak in figuurlijke zin naar de tempel verwijst. Zoals in 1 Korinthe 3:16–17 staat, gebruikte hij het woord *tempel* om naar de gemeentes van de kerk te verwijzen.

Laat een groepslid 1 Korinthe 3:16–17 voorlezen. Vraag de klas wat de Korinthische kerkleden volgens Paulus dienden te begrijpen. Leg uit dat *u* (vers 16) slaat op de kerkgemeentes en dat de zinsnede 'als iemand de tempel van God te gronde richt' (vers 17) slaat op iemand die probeert het volk van God te vernietigen.

- Wat wilde Paulus volgens vers 16 dat de kerkleden over hun gemeentes zouden begrijpen?

Hoewel 1 Korinthe 3:16–17 waarschijnlijk naar het lichaam van de kerk verwijst als een gemeente, kunnen deze verzen ook op ons fysieke lichaam worden toegepast.

- Hoe kunnen we 1 Korinthe 3:16–17 op ons fysieke lichaam toepassen? Wat zijn de gevolgen als we ons lichaam te gronde richten?

Vat 1 Korinthe 3:18–23 samen met aan je groep uit te leggen dat Paulus de heiligen leerde dat ware wijsheid In Jezus Christus wordt gevonden en dat wereldse wijsheid 'dwaasheid bij God' (vers 19) is.

Vraag enkele cursisten na verloop van tijd om te vertellen wat zij in hun groepje hebben geleerd, en wat ze ermee gaan doen.

1 Korinthe 4

Paulus draagt de Korinthische heiligen op niet te denken dan sommigen beter dan anderen zijn

Leg uit dat het op grond van de raad van Paulus in 1 Korinthe 4:1–3 lijkt of sommige Korinthische kerkleden de prestaties van Paulus als zendeling en kerkleider hadden beoordeeld. Misschien trokken zij zijn oordeel in twijfel of dachten zij dat iemand anders het beter zou gedaan hebben.

Laat een cursist 1 Korinthe 4:3–5 voorlezen. Vraag de klas hoe Paulus op de oordelen van de Korinthiërs reageerde.

- Hoe reageerde Paulus op hun oordelen?
- Waarom maakte Paulus zich over het oordeel van anderen geen zorgen?
- Wat staat er in vers 5 over de wijze waarop de Heer ons zal oordelen? (De strekking van de antwoorden van de cursisten dient een waarheid als de volgende te omvatten: **de Heer zal ons rechtvaardig oordelen want Hij weet alle dingen, ook de gedachten en voornemens van ons hart.**)
- Hoe kan in deze waarheid geloven iemand die onrechtvaardig is beoordeeld tot steun zijn?

Laat een cursist 1 Korinthe 4:6–7 voorlezen en laat de klas opzoeken wat Paulus de heiligen leerde over hun relatie met andere kerkleden, waaronder de kerkleiders.

- Wat zei Paulus tegen de heiligen in vers 6 dat zij niet mochten doen als zij verschillen tussen zendelingen en kerkleiders vaststelden? (Zij behoorden zich niet vol trots 'boven de ander' te verheffen en te denken dat sommigen beter dan anderen zijn.)
- Denk aan de vragen van Paulus in vers 7: wie geeft de mensen verschillende talenten en vaardigheden?
- Hoe is de raad van Paulus ons tot steun als we aan onze kerkleiders en -leerkrachten denken?

Vat 1 Korinthe 4:8–21 samen met de uitleg dat Paulus de heiligen in Korinthe vertelde dat de apostelen van Jezus Christus werden geroepen om onder de goddeloosheid van de wereld te lijden. De wereld beschouwt de apostelen en andere kerkleiders als 'dwaas' (vers 10) omdat zij ernaar streven Christus te volgen.

Geef tot slot uw getuigenis van de waarheden die in deze les aan de orde zijn gekomen.

LES 105

1 Korinthe 5–6

Inleiding

De apostel Paulus waarschuwt de heiligen voor de invloed van goddeloze mensen. Hij waarschuwt de heiligen de immorele filosofieën en gebruiken te vermijden die in Korinthe veelvuldig voorkomen.

Lessuggesties

1 Korinthe 5

Paulus waarschuwt de heiligen voor de omgang met hen die er bewust voor kiezen om te zondigen

Maak op het bord een eenvoudige tekening van een schaal met vers fruit waarin zich één rotte vrucht bevindt. Of u kunt een rotte vrucht laten zien.

- Wat gebeurt er als je een rotte vrucht in een schaal met vers fruit laat?
- Wat kan de rotte vrucht in ons leven voorstellen? (Schadelijke invloed.)

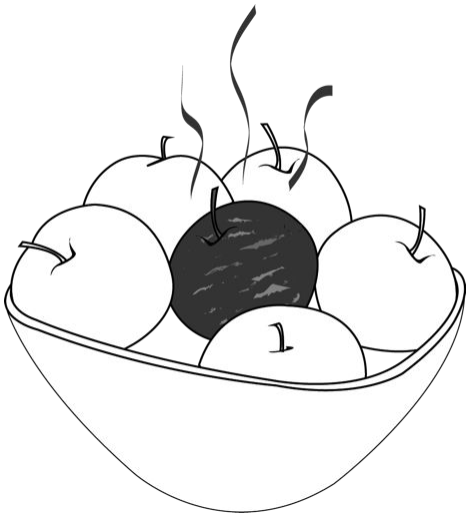

Laat de cursisten bij het bestuderen van 1 Korinthe 5 zoeken naar waarheden die hen kunnen helpen om beter op schadelijke invloeden te reageren.

Laat een cursist 1 Korinthe 5:1–2 voorlezen. Vraag de klas te zoeken naar een goddeloos gebruik onder de Korinthische heiligen.

- Welk goddeloos gebruik vond er onder de Korinthische heiligen plaats? (Leg uit dat hoererij naar elke seksuele omgang buiten het huwelijk verwijst. Een kerklid in Korinthe had een seksuele zonde met zijn stiefmoeder begaan.)
- Wat raadde Paulus volgens vers 2 de kerkleiders aan om met deze persoon te doen? (Leg uit dat de zinsnede 'uit uw midden weg te doen' uit vers 2 betekent dat de zondaar van de kerk geëxcommuniceerd moest worden.)

Wijs erop dat kerkleiders zorgvuldig veel factoren afwegen voordat excommunicatie of een andere vorm van kerkelijke discipline wordt toegepast. Naast de overweging hoe ernstig de overtreding is, overwegen de kerkleiders de verschillende doeleinden van kerkelijke discipline: iemand helpen om zich te bekeren, diegenen te beschermen die door de handelingen van een persoon of door het verspreiden van zijn overtuigingen geschaad kunnen worden, en om de integriteit van de kerkelijke leringen te beschermen. (Zie 'Church Discipline', mormonnewsroom.org/articles/church-discipline.)

Laat cursisten 1 Korinthe 5:6–7 voorlezen en vraag welke overeenkomst Paulus gebruikte om uit te leggen waarom dit individu uit de kerk moest worden verwijderd.

- Waarmee vergeleek Paulus onboetvaardige zondaars? (Leg uit dat zuurdesem, of gist, er uiteindelijk voor zorgt dat brood bederft of beschimmelt.)
- Hoe veel zuurdesem is er nodig om een hele klomp deeg aan te tasten?
- Waar staat het deeg voor? (De Kerk van Jezus Christus.)
- Hoe zou je de betekenis van deze vergelijking als een beginsel samenvatten? (De cursisten horen in hun eigen woorden een beginsel zoals het volgende uit te drukken: **als we ervoor kiezen nauw om te gaan met mensen die zonde omarmen, kunnen we door hun goddeloosheid worden beïnvloed.** Zet dit op het bord.)

Laat een cursist 1 Korinthe 5:9–11 voorlezen. Vraag de klas welke raad Paulus de Korinthische heiligen gaf.

- Wat moesten de Korinthische heiligen van Paulus vermijden?

Opdat de cursisten beter de raad van Paulus kunnen begrijpen om niet om te gaan met ontuchtplegers of anderen die zonde omarmen, geeft u de cursisten een exemplaar van de volgende uitspraak van ouderling Neal A. Maxwell van het Quorum der Twaalf. Laat een cursist het voorlezen:

'Laat je niet in met overspelige mensen — niet omdat, zoals [C.S.] Lewis heeft geschreven, je te goed voor hen bent, maar omdat je niet goed genoeg bent. Bedenk dat slechte situaties uiteindelijk zelfs de weerstand van goede mensen kunnen breken.' ('The Stern but Sweet Seventh Commandment', *New Era*, juni 1979, 42.)

- Hoe kan nauwe omgang met mensen die zonde omarmen ons vermogen verzwakken om rechtschapen keuzes te maken?
- Wat zijn enkele voorbeelden van slechte situaties die de weerstand van goede mensen kunnen breken?
- Wat kunnen we doen om mensen te helpen die de zonde hebben omarmd zonder onze normen in gedrang te brengen? (We kunnen voor hen bidden, hen vriendschap geven en respect tonen als kinderen van God, en we kunnen een rechtschapen voorbeeld geven van de geboden naleven.)

Laat de cursisten onder gebed nadenken hoe zij op anderen een positieve invloed kunnen uitoefenen zonder hun eigen normen in het gedrang te brengen.

Vat 1 Korinthe 5:12–13 samen met de uitleg dat Paulus heeft gezegd dat de kerk de verantwoordelijkheid heeft om leden op te roepen tot bekering en in sommige gevallen 'uit [de kerk] weg' te doen (vers 13) wie ernstige overtredingen begaat.

1 Korinthe 6

Paulus onderwijst de heiligen over eendracht en de wet van kuisheid

Maak een andere, eenvoudige tekening op het bord met een schaal vol rot fruit met één verse vrucht erin. Vraag de cursisten of ze zich ooit hebben afgevraagd hoe ze zonde kunnen vermijden als ze erdoor omgeven zijn. Wijs erop dat deze moeilijkheid voor de Korinthische heiligen realiteit was.

Laat de cursisten 1 Korinthe 6 bestuderen. Laat ze daarbij zoeken naar de leringen van Paulus die hen kunnen helpen om rechtvaardig te leven ook al zijn door goddeloze invloeden omgeven.

Vat 1 Korinthe 6:1–8 samen met de uitleg dat Paulus de Korinthische heiligen adviseerde om geschillen onderling rechtvaardig op te lossen in plaats van onmiddellijk het burgerlijke gerecht te gebruiken.

Laat een cursist 1 Korinthe 6:9–11 voorlezen. Vraag de klas welke zondige gebruiken de kerkleden volgens Paulus dienden te vermijden.

- Wat voor zondig gedrag wilde Paulus dat de kerkleden vermeden?
- Wat maakte Paulus volgens vers 11 de heiligen over zichzelf indachtig? (Veel bekeerlingen in Korinthe hadden voor zij zich bij de kerk aansloten aan deze zondige gebruiken deelgenomen, maar zij hadden zich bekeerd en waren van hun zonden gezuiverd.)

Leg uit dat het oude Korinthe bekend stond als onzedelijk, en dat veel Korinthiërs het idee verspreidden dat ons lichaam voor plezier is gemaakt. Leg uit dat in de Engelstalige Bijbelvertaling van Joseph Smith voor 1 Korinthe 6:12 Paulus tegen de filosofie inging dat er geen goed of slecht is.

- Hoe zijn de ideeën en gebruiken in Korinthe gelijkaardig aan hedendaagse, wereldse stromingen?

Laat een cursist 1 Korinthe 6:13 voorlezen. Vraag de klas wat volgens Paulus de reden van ons lichaam is.

- Wat onderwees Paulus over ons lichaam? (Hoewel veel Korinthiërs schijnbaar geloofden dat het lichaam voor zinnelijk plezier was gemaakt, zette Paulus dit recht met zijn lering dat ons lichaam is geschapen on de doeleinden van de Heer te volbrengen.)

Vat 1 Korinthe 6:14–17 samen met de uitleg dat wie zich bij de kerk aansluit een wordt met Christus als spirituele 'leden' van zijn lichaam. Paulus heeft ook uitgelegd dat een geestelijke relatie met Jezus Christus niet met seksuele onreinheid samengaat.

Laat een cursist 1 Korinthe 6:18 voorlezen. Vraag de klas wat Paulus de Korinthische heiligen leerde om te doen. (U kunt er eventueel op wijzen dat de

Bijbelvertaling van Joseph Smith van 1 Korinthe 6:18 de zinsnede 'blijft buiten het lichaam' verandert in de zinsnede 'is tegen het lichaam van Christus.' ['Vlucht weg van de hoererij. Elke zonde die een mens doet, is tegen het lichaam van Christus, en wie hoererij bedrijft, zondigt tegen zijn eigen lichaam.'])

- Wat leerde Paulus de Korinthische heiligen om te doen?
- Welke waarheid leerde Paulus over wie onzedelijkheid begaan? (U kunt eventueel voorstellen dat de cursisten de woorden in hun Schriften markeren van vers 18 die de volgende waarheid onderwijzen: **wie hoererij bedrijft, zondigt tegen zijn eigen lichaam.**)

Leg uit dat Paulus vervolgens leerde waarom hoererij of seksuele onreinheid een zonde is 'tegen [het] eigen lichaam'.

Laat een cursist 1 Korinthe 6:19 voorlezen. Vraag de klas waarmee Paulus ons lichaam vergeleek.

1 Korinthe 6:19–20 is een kerntekst. Als de cursisten de kernteksten bestuderen, zullen ze de basisleerstellingen beter begrijpen en anderen er beter in kunnen onderwijzen. U kunt de cursisten in overweging geven de kernteksten op zodanige wijze te markeren dat ze die makkelijk kunnen terugvinden. Verwijs naar het lesidee aan het eind van de les om de cursisten zich deze tekst eigen te laten maken.

- Waarmee vergeleek Paulus ons lichaam?

Laat een plaat van een tempel zien.

- Wat is het verschil tussen een tempel en elk ander gebouw?
- Hoe zou je de lering van Paulus in vers 19 samenvatten? (De strekking van de woorden van de cursisten dient het volgende te omvatten: **ons lichaam is een tempel van God waar de Geest in kan wonen.**)
- Wat voor uitwerking kan het begrip dat ons lichaam een tempel is, hebben op de manier waarop we ons eigen lichaam en dat van anderen behandelen?

Laat een cursist het volgende citaat van ouderling D. Todd Christofferson van het Quorum der Twaalf Apostelen voorlezen. Laat de klas letten op extra inzichten in de uitwerking van een begrip van deze waarheid op de manier waarop we ons eigen lichaam behandelen.

'Als we deze waarheden [van 1 Korinthe 6:19–20] accepteren, […] dan takelen we ons lichaam niet toe met bijvoorbeeld tatoeages, noch ondermijnen we het met verdovende middelen of ontheiligen we het met ontucht, overspel of onfatsoen. Daar ons lichaam het instrument van onze geest is, is het van groot belang dat we het zo goed mogelijk verzorgen. We moeten het toewijden aan het werk van Christus.' ('Bespiegelingen over een toegewijd leven', *Liahona*, november 2010, 17.)

- Wat wil Paulus volgens jou met de zinsnede 'u niet van uzelf bent' in vers 19 zeggen?

Laat een cursist 1 Korinthe 6:20 voorlezen. Vraag de klas waarom ons lichaam niet van ons is.

- Welke zinsnede geeft aan waarom ons lichaam niet van onszelf is? (Leg uit dat 'duur gekocht' betekent gered te worden of teruggekocht door de verzoening van Jezus Christus.)
- Hoe zou je een waarheid van verzen 19–20 samenvatten? (Nadat de cursisten hebben geantwoord, kunt u hen vragen de volgende waarheid in hun Schriften te schrijven bij de verzen 19–20: **omdat we zijn gekocht voor een prijs door de verzoening van Jezus Christus, is ons lichaam niet van onszelf.**)

Laat een cursist het volgende citaat van ouderling Jeffrey R. Holland van het Quorum der Twaalf Apostelen voorlezen:

'Zeg alsjeblieft nooit: "Wie doe ik er kwaad mee? Waarom niet wat vrijheid? Ik kan nu overtreden en me later bekeren." Wees alsjeblieft niet zo dom en zo wreed. Je kunt Christus niet ongestraft "opnieuw kruisigen" [zie Hebreeën 6:6]. "Vlucht weg van de hoererij" [1 Korinthe 6:18], roept Paulus uit, en vlucht ook weg van *"iets dergelijks"* [LV 59:6; cursivering toegevoegd], voegt de Leer en Verbonden daaraan toe. Waarom? Nou, enerzijds vanwege het onmetelijke geestelijke en lichamelijke lijden dat de Heiland van de wereld ondergaan heeft, opdat wij zouden *kunnen* vluchten [zie in het bijzonder LV 19:15–20]. Wij zijn Hem daarvoor iets verschuldigd. Wij zijn Hem daarvoor werkelijk alles verschuldigd.' ('Personal Purity', *Ensign*, november 1998, 76.)

- Hoe kan ons herinneren dat ons lichaam niet van onszelf is de keuzes beïnvloeden die we betreffende ons lichaam maken?

Verwijs de cursisten naar de tekening op het bord van een verse vrucht in een schaal vol rot fruit.

- Hoe kunnen wij door deze waarheden over ons lichaam te begrijpen rein blijven als we door goddeloosheid omgeven zijn?

Getuig van de waarheden die zijn besproken. Laat de cursisten de indrukken en ingevingen overdenken die ze eventueel tijdens de les hebben ontvangen en moedig ze aan om er gehoor aan te geven.

Kerntekstenbeheersing — 1 Korinthe 6:19–20

Nodig de cursisten uit om een toespraak van twee minuten over 1 Korinthe 6:19–20 te schrijven. Spoor ze aan om het volgende erin te verwerken: (1) de achtergrondinformatie over deze tekst (de achtergrondinformatie staat op de achterkant van het kaartje van de kerntekst), (2) de beginselen waarin de tekst onderricht, en (3) een persoonlijke ervaring die de waarheid in deze kerntekst illustreert. Laat desgewenst een paar cursisten hun toespraak aan de klas presenteren. Moedig de cursisten aan om gelegenheden te bedenken waarbij ze hun toespraak thuis of in de kerk kunnen houden.

THUISSEMINARIELES

Romeinen 8–1 Korinthe 6 (Unit 21)

Lesmateriaal voor de thuisseminarieleerkracht

Samenvatting van dagelijkse thuisseminarielessen

De volgende samenvatting van de gebeurtenissen, leerstellingen en beginselen die de cursisten bij hun studie van Romeinen 8–16 en 1 Korinthe 1–6 (unit 21) geleerd hebben, is niet bedoeld om als onderdeel van uw les te worden behandeld. Uw les richt zich op slechts enkele van deze leerstellingen en beginselen. Volg de ingevingen van de Heilige Geest terwijl u nadenkt over de behoeften van uw cursisten.

Dag 1 (Romeinen 8–11)

Uit de leringen van Paulus aan de Romeinse heiligen over het geestelijk of vleselijk gericht zijn, leerden de cursisten dat we, als we gehoor aan de invloed van de Geest geven, de neiging van de natuurlijke mens om te zondigen kunnen overwinnen. De cursisten benoemden ook de volgende waarheden: als we getrouwe verbondskinderen van God zijn, kunnen we mede-erfgenamen van Jezus Christus worden van al wat onze hemelse Vader bezit. Als we God liefhebben, werken alle dingen ten goede voor ons mee. Dankzij Jezus Christus kunnen we alle moeilijkheden en beproevingen van het sterfelijk leven aan. Als we Jezus Christus en zijn evangelie aanvaarden en gehoorzamen, ontvangen we de zegeningen van de verbonden van God en kunnen we gered worden.

Dag 2 (Romeinen 12–16)

In Romeinen 12–13 ontdekten de cursisten dat God van ons verwacht dat we ons leven aan Hem wijden en ons niet aan de wereld aanpassen, en als we dit doen, kunnen we meer zoals Jezus Christus worden. In Romeinen 14–15 leerden de cursisten dat we in zaken waarvoor geen concreet gebod bestaat anderen niet moeten oordelen om hun keuzes, en dat we rekening dienen te houden met de vraag hoe onze keuzes anderen beïnvloeden. De cursisten leerden ook dat de Schriften zijn geschreven om ons tot onderwijs te dienen en ons hoop te geven.

Dag 3 (1 Korinthe 1–2)

Paulus besprak in een brief naar de heiligen in Korinthe enkele bedenkingen en vragen. De cursisten leerden uit zijn schrijven dat de Heer van ons verwacht dat wij als heiligen eensgezind zijn, en dat wij verdeeldheid en ruzie vermijden. Wij kunnen de dingen van God alleen door zijn Geest kennen en begrijpen.

Dag 4 (1 Korinthe 3–6)

De cursisten vervolgden hun studie van de brief van Paulus aan de Korinthische heiligen. Uit de woorden van Paulus leerden de cursisten de volgende waarheden: hoewel we anderen in het evangelie van Jezus kunnen onderwijzen, worden mensen door de macht van de Heilige Geest bekeerd. De Heer zal ons rechtvaardig oordelen want Hij weet alle dingen, ook de gedachten en voornemens van ons hart. Als we ervoor kiezen om ons nauw te verbinden met wie de zonde omarmt, kunnen we door hun goddeloosheid worden beïnvloed.

Inleiding

Deze les draagt bij aan het begrip van de cursisten hoe zij zonde kunnen vermijden als zij erdoor omgeven zijn. Bovendien leren ze waarom het belangrijk is om ons lichaam rein te houden.

Lessuggesties

1 Korinthe 6

Paulus onderwijst de heiligen over eendracht en de wet van kuisheid

Maak een tekening op het bord met een kom vol rot fruit met één verse vrucht erin. Vraag de cursisten of ze zich ooit hebben afgevraagd hoe ze zonde kunnen vermijden als ze erdoor omgeven zijn.

Laat de cursisten 1 Korinthe 6 bestuderen. Laat ze daarbij zoeken naar de leringen van de apostel Paulus die hen kunnen helpen om rechtvaardig te leven ondanks het feit dat ze door goddeloze invloeden omgeven zijn.

Vat 1 Korinthe 6:1–8 samen met de uitleg dat Paulus de Korinthische heiligen adviseerde om geschillen onderling rechtvaardig op te lossen in plaats van onmiddellijk het burgerlijke gerecht te gebruiken.

Laat een cursist 1 Korinthe 6:9–11 voorlezen. Laat de klas meelezen en zoeken naar de zondige gebruiken die de kerkleden volgens Paulus dienden te vermijden.

- Wat voor zondig gedrag wilde Paulus dat de kerkleden vermeden?
- Wat maakte Paulus volgens 1 Korinthe 6:11 de heiligen over zichzelf indachtig? (Veel bekeerlingen in Korinthe hadden, voor zij zich bij de kerk aansloten, aan deze zondige gebruiken deelgenomen, maar zij hadden zich bekeerd en waren van hun zonden gezuiverd.)

Leg uit dat het oude Korinthe bekend stond als onzedelijk, en dat veel Korinthiërs het idee verspreidden dat ons lichaam voor plezier was gemaakt. Leg uit dat Paulus in de Engelstalige Bijbelvertaling van Joseph Smith voor 1 Korinthe 6:12 tegen het filosofische denkbeeld inging dat er geen goed of slecht bestaat.

- In welke opzichten waren de ideeën en gebruiken in Korinthe soortgelijk aan hedendaagse, wereldse stromingen?

Laat een cursist 1 Korinthe 6:13 voorlezen. Laat de klas meelezen en zoeken naar wat Paulus onderwees over het doel van ons lichaam.

- Wat onderwees Paulus over ons lichaam? (Hoewel veel Korinthiërs schijnbaar geloofden dat het lichaam voor lichamelijk plezier was gemaakt, zette Paulus dit recht door te onderwijzen dat ons lichaam is geschapen om de doeleinden van de Heer te volbrengen.)

Vat 1 Korinthe 6:14–17 samen met de uitleg dat wie zich bij de kerk aansluit één wordt met Christus als spirituele 'leden' van zijn lichaam. Paulus heeft ook uitgelegd dat seksuele onreinheid en een geestelijke relatie met Jezus Christus niet samengaan.

Laat een cursist 1 Korinthe 6:18 voorlezen. Laat de klas meelezen en opzoeken wat Paulus de Korinthische heiligen leerde dat zij moesten doen. (U kunt er eventueel op wijzen dat de Bijbelvertaling van Joseph Smith van 1 Korinthe 6:18 de zinsnede 'blijft buiten het lichaam' verandert in de zinsnede 'is tegen het lichaam van Christus.' ['Vlucht weg van de hoererij. Elke zonde die een mens doet, is tegen het lichaam van Christus, en wie hoererij bedrijft, zondigt tegen zijn eigen lichaam.'])

- Wat leerde Paulus de Korinthische heiligen dat zij moesten doen?
- Welke waarheid leerde Paulus over wie onzedelijkheid begaan? (U kunt eventueel voorstellen dat de cursisten de woorden in hun Schriften markeren van vers 18 die de volgende waarheid onderwijzen: **wie hoererij bedrijft, zondigt tegen zijn eigen lichaam.**)

Leg uit dat Paulus vervolgens leerde waarom hoererij, of seksuele onkuisheid een zonde is 'tegen [het] eigen lichaam'.

Herinner de cursisten eraan dat 1 Korinthe 6:19–20 een kerntekst is. Laat een cursist 1 Korinthe 6:19 voorlezen. Laat de klas meelezen en opletten waarmee Paulus ons lichaam vergeleek.

- Waarmee vergeleek Paulus ons lichaam?

Laat een plaat van een tempel zien.

- Wat is het verschil tussen een tempel en elk ander gebouw?
- Hoe zou je de lering van Paulus uit vers 19 samenvatten? (De strekking van de woorden van de cursisten dient de volgende leer te omvatten: **ons lichaam is een tempel van God waar de Geest in kan wonen.**)
- Wat voor uitwerking zou het begrip dat ons lichaam een tempel is, moeten hebben op de manier waarop we ons eigen lichaam en dat van anderen behandelen?

Laat een cursist het volgende citaat van ouderling D. Todd Christofferson van het Quorum der Twaalf Apostelen voorlezen. Laat de klas op extra inzichten letten in wat een begrip van het feit dat ons lichaam een tempel van God is voor uitwerking kan hebben op de manier waarop we ons eigen lichaam behandelen.

'Als we deze waarheden [van 1 Korinthe 6:19–20] accepteren, […] dan takelen we ons lichaam niet toe met bijvoorbeeld tatoeages, noch ondermijnen we het met verdovende middelen of ontheiligen we het met ontucht, overspel of onfatsoen. Daar ons lichaam het instrument van onze geest is, is het van groot belang dat we het zo goed mogelijk verzorgen. We moeten het toewijden aan het werk van Christus.' ('Bespiegelingen over een toegewijd leven', *Liahona*, november 2010, 17.)

- Wat wil Paulus volgens jou met de zinsnede 'u niet van uzelf bent' in 1 Korinthe 6:19 zeggen?

Laat een cursist 1 Korinthe 6:20 voorlezen. Laat de klas meelezen en opletten waarom ons lichaam niet van ons is.

- Welke zinsnede geeft aan waarom ons lichaam niet van onszelf is? (Leg uit dat 'duur gekocht' betekent door de verzoening van Jezus Christus gered of teruggekocht te worden.)
- Hoe zou je een waarheid uit verzen 19–20 samenvatten? (Nadat de cursisten hebben geantwoord, helpt u hen om de volgende waarheid te vinden: **omdat we door de verzoening van Jezus Christus zijn gekocht voor een prijs , is ons lichaam niet van onszelf.**)

Laat een cursist het volgende citaat van ouderling Jeffrey R. Holland van het Quorum der Twaalf Apostelen voorlezen:

'Zeg alsjeblieft nooit: "Wie doe ik er kwaad mee? Waarom niet wat vrijheid? Ik kan nu overtreden en me later bekeren." Wees alsjeblieft niet zo dom en zo wreed. Je kunt Christus niet ongestraft "opnieuw kruisigen" [zie Hebreeën 6:6]. "Vlucht weg van de hoererij" [1 Korinthe 6:18], roept Paulus uit, en vlucht ook weg van *"iets dergelijks"* [LV 59:6; cursivering toegevoegd], voegt de Leer en Verbonden daaraan toe. Waarom? Nou, enerzijds vanwege het onmetelijke geestelijke en lichamelijke lijden dat de Heiland van de wereld ondergaan heeft, opdat wij zouden *kunnen* vluchten [zie in het bijzonder LV 19:15–20]. Wij zijn Hem daarvoor iets verschuldigd. Wij zijn Hem daarvoor werkelijk alles verschuldigd.' ('Personal Purity', *Ensign*, november 1998, 76.)

- Hoe kan ons herinneren dat ons lichaam niet van onszelf is onze keuzes betreffende ons lichaam beïnvloeden?

Verwijs de cursisten naar de tekening op het bord, van een verse vrucht in een kom vol rot fruit.

- Hoe kan een begrip van deze waarheden over ons lichaam ons helpen om rein te blijven als we door goddeloosheid omgeven zijn?

Getuig van de waarheden die zijn besproken. Laat de cursisten de indrukken of ingevingen overdenken die ze eventueel tijdens de les hebben ontvangen en vraag hen om er gehoor aan te geven.

Volgende unit (1 Korinthe 7–14)

Leg aan de cursisten uit dat ieder van hen op zijn minst een geestelijke gave van onze hemelse Vader heeft ontvangen. Laat hen de volgende unit bestuderen en daarbij opzoeken welke geestelijke gaven onze hemelse Vader aan zijn kinderen geeft. Deel hen mee dat de apostel Paulus heeft gezegd dat zelfs als hij zijn hele vermogen gaf om de armen te voeden en ook zijn lichaam liet verbranden, dan zou hij nog niets zijn als hem een bepaalde geestelijke gave ontbrak. Laat de cursisten bedenken welke gaven zij hebben ontvangen.

LES 106

1 Korinthe 7–8

Inleiding

Paulus instrueert zowel gehuwde als alleenstaande kerkleden over het huwelijk en zendingswerk. Paulus beantwoordt een vraag over het eten van offervlees dat voor afgoden bestemd was. Hij neemt deze gelegenheid te baat om de heiligen aan te sporen om aan de gevolgen van hun persoonlijke gebruiken voor anderen te denken en bereid te zijn om sommige handelingen achterwege te laten als die een ander geestelijk doen struikelen.

Lessuggesties

1 Korinthe 7

Paulus geeft huwelijksadvies aan gehuwde en alleenstaande kerkleden

Zet het volgende schema op het bord:

Help de cursisten hun rol in het leerproces te vervullen

Geestelijk leren vereist tevens dat de leerling zich inzet en zijn keuzevrijheid gebruikt. Veel cursisten vinden die eigen inspanningen om van de Schriften te leren wellicht vreemd of moeilijk. U kunt ze echter helpen om hun rol in het leerproces te begrijpen, te aanvaarden en te vervullen. Wanneer de cursisten actief hun rol in hun evangeliestudie vervullen, stellen ze hun hart voor de invloed van de Heilige Geest open.

Zodat de cursisten beter de context van 1 Korinthe 7 begrijpen, kunt u hen eraan herinneren dat de Korinthische kerkleden, net als wij, in een samenleving leefden met verwarrende en tegenstrijdige gedachten over het huwelijk en lichamelijke of seksuele intimiteit.

- Welke valse leringen over seksuele relaties die veelvuldig in Korinthe voorkwamen kan je je van je studie van 1 Korinthe 5–6 herinneren?

Nadat de cursisten hebben geantwoord, schrijft u het volgende onder 'Valse leer:' aan de linkerzijde van het schema: *Het is aanvaardbaar om met wie dan ook lichamelijk intiem te zijn.*

Leg uit dat de Korinthische kerkleden de apostel Paulus schriftelijk naar de norm van de Heer inzake seksuele reinheid hadden gevraagd.

Laat een cursist 1 Korinthe 7:1 voorlezen en vraag de klas welke vraag de Korinthische heiligen aan Paulus hadden gesteld.

- Wat hadden de Korinthische heiligen aan Paulus gevraagd?

Leg uit dat de zinsnede 'het is goed voor een mens om geen vrouw aan te raken' uit vers 1 erop duidt dat de Korinthische heiligen vragen hadden over wanneer en óf fysieke intimiteit gepast was. Sommigen hebben zich wellicht afgevraagd of zelfs gehuwde mensen fysiek intiem horen te zijn. Schrijf het volgende onder 'Valse leer:' aan de rechterzijde van het schema: *Het is nooit aanvaardbaar om lichamelijk intiem te zijn, zelfs niet in een huwelijk.*

Wijs erop dat deze beide valse leringen die op het schema staan geschreven extreme denkbeelden weergeven die van Gods norm voor fysieke intimiteit afwijken.

Laat een cursist 1 Korinthe 7:2–3 voorlezen. Vraag de klas wat Paulus de Korinthiërs over lichamelijke intimiteit heeft gezegd. (Leg eventueel uit dat *hoererij* op seksuele relaties buiten het huwelijk slaat en dat *verschuldigde bereidwilligheid* betrekking heeft op de liefde en intimiteit tussen een echtgenoot en echtgenote.)

Vraag een cursist de volgende verklaring uit *Voor de kracht van de jeugd* te lezen:

'De seksuele omgang tussen man en vrouw is prachtig en heilig. Die omgang is door God ingesteld om kinderen te verwekken en om de liefde tussen man en vrouw te uiten. God heeft geboden dat seksuele omgang alleen binnen het huwelijk geoorloofd is.' (*Voor de kracht van de jeugd* [boekje, 2011], 35.)

- Wat leren we uit wat we net hebben gelezen over lichamelijke intimiteit? (Nadat de cursisten hebben geantwoord, schrijft u het volgende op het schema onder 'Waarheid:' **lichamelijke intimiteit tussen een echtgenoot en een echtgenote is door God verordonneerd.**)

Laat een cursist de volgende uitspraak van president Boyd K. Packer van het Quorum der Twaalf Apostelen voorlezen. Laat de klas daarbij luisteren waarom God intimiteit binnen het huwelijk heeft voorgeschreven.

'Het voortplantingsvermogen is geen ondergeschikt onderdeel van het plan; het is het plan van geluk; het is de sleutel tot geluk.

Het verlangen van de mens om zich voort te planten is constant en uitermate sterk. Ons geluk in het sterfelijk leven, onze vreugde en verhoging zijn afhankelijk van de manier waarop we met deze aanhoudende, dwingende lichamelijke verlangens omgaan.' ('Het plan van geluk', *Liahona*, mei 2015, 26.)

- Wat zijn de doeleinden van lichamelijke intimiteit tussen een echtgenoot en een echtgenote?
- Waarom is de voortplanting — het vermogen om sterfelijk leven te scheppen — zo belangrijk in het plan van onze hemelse Vader?

Vat 1 Korinthe 7:4–24 samen met de uitleg dat Paulus heeft gezegd dat huwelijkspartners elkaar in het algemeen geen echtelijke genegenheid dienen te ontzeggen, en dat kerkleden die weduwe of weduwnaar zijn geworden of zijn

gescheiden mogen hertrouwen als zij dat willen, en dat kerkleden in alle gevallen 'voor het aangezicht van God' horen te blijven. Paulus raadde echtscheiding ook af.

Laat de cursisten naar een andere waarheid in 1 Korinthe 7 zoeken door hen op te delen in groepjes van twee of drie en geef elke groep een kopie van het volgende uitreikblad:

1 Korinthe 7:12–17

Er waren in Korinthe kerkleden van wie de huwelijkspartner niet christelijk was.

- Wat voor moeilijkheden kunnen huwelijkspartners met een verschillend geloof ondervinden?

Lees de raad van Paulus aan deze gezinnen in 1 Korinthe 7:12–17 voor en zoek naar de waarheden die Paulus heeft onderwezen die hedendaagse gezinnen waar niet allen lid zijn kunnen helpen.

Vat in de volgende ruimte samen wat Paulus heeft gezegd over de uitwerking die getrouwe leden van de kerk op hun gezin kunnen hebben: _____.

- Welke voorbeelden hebt u gezien waarbij een kerklid een positief effect had op familieleden die geen lid van de kerk waren of die inactief waren?

Vraag de cursisten na voldoende tijd wat ze in 1 Korinthe 7:12–17 hebben gevonden. De strekking van de antwoorden van de cursisten dient een waarheid als de volgende te omvatten: **trouwe volgelingen van Jezus Christus hebben een heiligende uitwerking op hun huisgenoten.**

U kunt eventueel enkele cursisten vragen om een voorbeeld te geven van een kerklid dat een positief effect had op familieleden die ofwel geen lid van de kerk waren ofwel inactief waren.

Vat 1 Korinthe 7:25–40 samen met de uitleg dat Paulus zijn mening gaf over alleenstaande leden die 'tot de bediening geroepen' waren (Bijbelvertaling van Joseph Smith, 1 Korinthe 7:29 [in de Gids bij de Schriften]) en uitlegde dat hun omstandigheden toelieten dat zij de Heer dienden 'zonder afgeleid te worden' (vers 35), of zonder zich zorgen over het onderhoud van een gezin te maken. Hij verbood ze echter niet om te trouwen.

1 Korinthe 8

Paulus beantwoordt een vraag over offervlees voor afgoden eten

Laat een cursist het volgende citaat van ouderling L. Tom Perry van het Quorum der Twaalf Apostelen voorlezen:

'In mijn werk heb ik altijd met warenhuizen te maken gehad. Ik zat in het bestuur en het was belangrijk dat ik sociale contacten met plaatselijke bedrijfsorganisaties onderhield. De bijeenkomsten met de meeste van die organisaties begonnen altijd met een borreluurtje [waarin gebruikelijk alcoholische drankjes worden geserveerd]. Dat was een tijd om je onder de mensen van de organisatie te begeven en ze beter te leren kennen. Ik heb me nooit op mijn gemak gevoeld tijdens die borreluurtjes. In het begin vroeg ik om een frisdrankje. Ik kwam er al snel achter dat mijn glaasje frisdrank er niet veel anders uitzag dan de meeste andere

drankjes. Ik kon moeilijk uitstralen dat ik geen alcohol dronk met een glaasje fris in mijn handen dat op alcohol leek.' ('De traditie van een evenwichtig, rechtschapen leven', *Liahona*, augustus 2011, 32–33.)

- Wat had er kunnen gebeuren als ouderling Perry frisdrank die op alcohol leek was blijven drinken tijdens de borreluurtjes?
- Kennen jullie nog meer situaties waar ons voorbeeld anderen negatief kan beïnvloeden zelfs als we zelf niets verkeerd doen?

Leg uit dat Korinthische kerkleden zich afvroegen of het acceptabel was dat zij voedsel aten dat aan afgoden, of heidense goden, geofferd was.

Wijs erop dat Paulus erkende dat kerkleden konden denken dat dit geen probleem was omdat zij wisten dat de heidense goden niet echt bestonden (zie 1 Korinthe 8:4–6).

Laat een cursist 1 Korinthe 8:1 voorlezen en laat de klas letten op wat Paulus de Korinthische heiligen heeft geleerd.

- Wat was volgens Paulus belangrijker om te weten dan dat de afgoden niet echt waren? (Naastenliefde, of de onbaatzuchtige liefde voor anderen.)
- Wat kan er volgens dit vers uit kennis voortvloeien? (Opgeblazen of arrogant worden.) Wat vloeit er uit naastenliefde voort? (Opgebouwd worden, of zichzelf of anderen sterken.)

Laat een cursist 1 Korinthe 8:7–10 voorlezen. Vraag de klas wanneer de Korinthische heiligen niet van het offervlees voor afgoden mochten eten. (Leg eventueel uit dat *zwak* in deze verzen zwakte in het begrijpen kan betekenen, en dat *vrijheid* [vers 9] slaat op de vrijheid van de kerkleden om het vlees dat aan afgoden is geofferd te nuttigen.)

- Welke beperking stelde Paulus volgens vers 9 aan het eten van offervlees voor afgoden? (Het mocht geen struikelblok vormen voor iemand met een zwak getuigenis of zonder kennis van het evangelie.)
- Welk voorbeeld werd in vers 10 door Paulus gegeven van een manier waarop het offervlees voor afgoden eten een struikelblok kan zijn? (Als een kerklid dat zwakker staat in het geloof een ander lid ziet eten in een eethuis van een plaatselijke, heidense tempel, kan het lid met het zwakkere geloof ook geloven dat er niets mis is met afgoden aanbidden.)

Laat een cursist 1 Korinthe 8:11–13 voorlezen. Laat de klas meelezen en zoeken naar het antwoord van Paulus op de vraag over afgodenoffers opeten.

- Hoe zou volgens wat Paulus in vers 13 zei zijn eigen werkwijze in die situatie zijn? Waarom? (Help de cursisten inzien dat *struikelen* in dit vers betekent geestelijk te struikelen, te zondigen of geloof te verliezen.)
- Hoe kunnen we volgens deze verzen vermijden anderen geestelijk te laten struikelen? (Zet na de antwoorden van de cursisten het volgende beginsel op het bord: **we kunnen naastenliefde voor anderen tonen door handelingen na te laten die hen geestelijk kunnen doen struikelen.**)

Gebruik verhalen om beginselen aan de cursisten uit te leggen

Verhalen kunnen cursisten evangeliebeginselen uit een tekstblok laten begrijpen. De illustratie van een evangeliebeginsel met een verhaal in een hedendaagse context laat de cursisten ook zien hoe dat beginsel hun leven raakt. Zo wordt het verlangen in ze opgewekt om het beginsel toe te passen.

Laat een cursist de rest van het verslag van ouderling Perry voorlezen. Vraag de klas te letten op hoe ouderling Perry dit beginsel toepaste:

'[Ik] besloot iets te drinken waardoor ik zeker als geheelonthouder zou overkomen. Ik liep naar de man achter de bar en vroeg om een glas melk. De barman had die vraag nog nooit gehad. Hij liep de keuken in en vond een glas melk voor me. Nu had ik een drankje dat opvallend verschilde van de alcoholische dranken die de anderen namen. […]

Melk werd mijn favoriete drankje tijdens borreluurtjes. Al gauw wist iedereen dat ik mormoon was. Het respect waarmee ik werd behandeld, verbaasde me nogal, net als een ander fenomeen dat zich begon voor te doen. Anderen begonnen mee te doen met het drankje zuivere melk!'(De traditie van een evenwichtig, rechtschapen leven, 33.)

- Wat zijn enkele andere voorbeelden hoe we naastenliefde voor anderen kunnen tonen door het nalaten van handelingen die hen geestelijk kunnen doen struikelen?

Getuig van de waarheden die de cursisten vandaag hebben ontdekt en moedig de cursisten aan om de leiding van de Heilige Geest te zoeken in hun streven deze waarheden na te leven.

LES 107

1 Korinthe 9–10

Inleiding

Paulus bespreekt de bedenkingen van de Korinthische heiligen over het gebruik van kerkelijke middelen voor zijn materiële behoeften. Hij legt uit dat hij tot de mensen predikt om de kinderen van God heil te brengen. Hij spoort hen aan om niet te zondigen en bovendien anderen niet in hun godsdienstige overtuiging te beledigen.

Lessuggesties

1 Korinthe 9

Paulus predikt het evangelie zodat zijn toehoorders en hij kunnen worden gered

Breng een wekker mee naar de klas en houd die verborgen voor de cursisten. Stel die zo in dat hij afgaat kort nadat de les is begonnen.

Begin de les met de cursisten te vragen zich voor te stellen hoe het eeuwig leven zal zijn. Vraag de cursisten in hun aantekenschrift of Schriftendagboek te noteren waarom zij naar het eeuwig leven verlangen. Laat eventueel enkele cursisten voorlezen wat zij hebben opgeschreven.

Aan ongeveer het einde van deze activiteit zou de wekker moeten afgaan. Wanneer dat gebeurt, vraagt u een cursist die te vinden en hem uit te zetten.

- Hoe voelde je je toen je dat geluid hoorde?

Vraag de cursisten of zij het ooit moeilijk vonden om wakker te worden gemaakt door een wekker en ze daardoor iets belangrijk misliepen. Laat een paar cursisten hierover vertellen.

Leg uit dat net zoals wij, door moeite te hebben met gewekt te worden door een wekker, belangrijke zaken mislopen of er zelfs in mislukken, dat niet 'wakker worden' in het leven en bepaalde gedragingen niet aan te passen ertoe kan leiden dat wij het allerbelangrijkste van alles niet halen: het eeuwig leven.

Laat de cursisten bij het bestuderen van 1 Korinthe 9 zoeken naar een beginsel dat hen laat zien hoe zij zich van het eeuwig leven kunnen verzekeren.

Laat een cursist de volgende samenvatting van 1 Korinthe 9:1–21 voorlezen:

> ***Samenvatten***
>
> Een dergelijke samenvatting volstaat dan om gedeelten van het tekstblok snel te doorlopen. Door segmenten van het tekstblok samen te vatten en niet helemaal over te slaan, helpt u de cursisten om de verhaallijn en context vast te houden. Tevens wordt zo de basis gelegd om latere beginselen of leerstellingen in het tekstblok beter te herkennen en te begrijpen. Een samenvatting draagt er ook toe bij dat de inhoud en opbouw van de geïnspireerde boodschap van de schrijver behouden worden.

Paulus antwoordde op uiteenlopende vragen van de Korinthische heiligen. Hij schreef dat hoewel hij volledig gerechtvaardigd zou zijn als hij zich door kerkleden

liet onderhouden. hij zich niet op hen had verlaten voor zijn levensonderhoud. Paulus legde uit dat hij, door zich aan verschillende omstandigheden aan te passen zonder de normen van het evangelie te compromitteren, in staat was Joden, andere volken en allen die zwak stonden in het evangelie te helpen om het evangelie te aanvaarden.

Laat een cursist 1 Korinthe 9:17 voorlezen. Laat de klas meelezen en zien hoe Paulus het evangelie heeft gepredikt. U kunt eventueel uitleggen dat de uitspraak 'het beheer van het evangelie is mij toch toevertrouwd' erop slaat dat Paulus zijn opdracht of plicht vervulde om het evangelie te prediken.

- Hoe heeft Paulus het evangelie gepredikt?

Laat een cursist 1 Korinthe 9:22–23 voorlezen. Vraag de klas nadat zij hebben meegelezen waarom Paulus vrijwillig het evangelie predikte.

- Waarom heeft Paulus vrijwillig het evangelie gepredikt?

Laat een cursist die regelmatig aan een uitgebreid trainingsprogramma deelneemt (misschien een musicus of een sportman) voor de klas komen. Stel de cursist de volgende vragen:

- Hoe is je trainingsprogramma?
- Heb je ooit voor een bepaald evenement geoefend of getraind? Hoe motiveerde het je naar een specifiek doel toe te werken?

Bedank de cursist en vraag hem of haar weer te gaan zitten.

Laat een cursist 1 Korinthe 9:24–25 voorlezen. Laat de klas meelezen en zoeken naar de sportwedstrijd die Paulus gebruikte om de Korinthische heiligen te onderwijzen.

- Over wat voor sportwedstrijd heeft Paulus het?
- Welke kwaliteit of eigenschap hadden hardlopers volgens wat Paulus zei nodig om succes te hebben?
- Wat is de onvergankelijke krans waar Paulus naar verwijst? (Het eeuwig leven.)
- Wat moeten we doen om het eeuwig leven te verwerven volgens het beginsel dat we uit vers 25 kunnen leren? (De strekking van de antwoorden van de cursisten dient het volgende beginsel te omvatten: **om het eeuwig leven te verwerven, moeten we ons in alles leren beheersen.** Zet dit beginsel op het bord. Maak de cursisten duidelijk dat hoewel zelfbeheersing noodzakelijk is, het eeuwig leven uiteindelijk alleen 'door de verdiensten en de barmhartigheid en de genade' van Jezus Christus mogelijk is [2 Nephi 2:8] en niet alleen door onze zelfbeheersing.)
- Waarom is zelfbeheersing nodig om het eeuwig leven te verwerven?

Laat een cursist 1 Korinthe 9:26–27 voorlezen. Laat de klas zoeken naar hoe Paulus zijn eigen inspanningen om zelfbeheersing uit te oefenen beschreef.

- Hoe beschreef Paulus in vers 26 zijn inspanningen om het eeuwig leven te verwerven? (Vol vertrouwen en zonder verspilde moeite.)

- Wat bedoelde Paulus in vers 27 waar hij schreef 'ik oefen mijn lichaam op harde wijze en maak het dienstbaar'?

Laat een cursist de volgende uitspraak van president Brigham Young voorlezen om de klas duidelijk te maken wat Paulus bedoelde:

'U kunt het eeuwige leven niet beërven tenzij uw begeerten worden onderworpen aan de geest die in u woont, de geest die onze Vader in de hemel u heeft gegeven. Ik bedoel de Vader van uw geest, van die geest die hij in deze aardse tabernakel heeft geplaatst. De tabernakel moet volkomen worden onderworpen aan de geest, anders kan uw lichaam niet worden opgewekt om het eeuwige leven te beërven. […] Blijf zorgvuldig streven totdat u alles aan de wet van Christus hebt onderworpen. […]

Wanneer de geest zwicht voor het lichaam, ontaardt [de geest]; maar als het lichaam zwicht voor de geest, wordt [het lichaam] zuiver en heilig.' (*Leringen van kerkpresidenten: Brigham Young* [1997], 204-205.)

- Wat kunnen we onder andere doen om ons lichaam te helpen voor onze geest te zwichten?

1 Korinthe 10

Paulus spoort de Korinthische heiligen aan zonde en het krenken van anderen te vermijden

Laat een cursist het volgende citaat van president James E. Faust van het Eerste Presidium voorlezen:

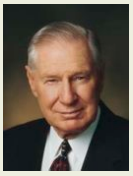

'Het is een fabel als [mensen] denken dat ze onoverwinnelijk zijn. Te veel mensen denken dat ze van staal zijn [gemaakt], dat ze sterk genoeg zijn om alle verleidingen te weerstaan. Ze spiegelen zichzelf voor: "Dat kan mij niet gebeuren."' ('It Can't Happen to Me', *Ensign*, mei 2002, 46.)

- Wanneer kunnen mensen zich blootstellen aan verleiding omdat ze denken dat ze sterk genoeg zijn om het te weerstaan? (Zet de antwoorden van de cursisten op het bord.)

Leg uit dat Paulus verwees naar voorbeelden uit de Israëlitische geschiedenis om de Korinthische heiligen te waarschuwen voor verleiding en zonde. Laat een cursist 1 Korinthe 10:1–5 voorlezen. Laat de klas onder het meelezen zoeken naar enkele zaken die de kinderen van Israël meemaakten in de tijd van Mozes die hen geestelijk sterk hadden moeten maken.

- Wat zijn enkele zaken die de kinderen van Israël meemaakten die hen geestelijk sterk hadden moeten maken? (U wilt er wellicht op wijzen dat Paulus de 'geestelijke rots' of Jehova als Christus benoemde [zie ook Deuteronomium 32:3–4].)

- Wat vond God volgens 1 Korinthe 10:5 van het gedrag van veel Israëlieten vanouds?

Vraag enkele cursisten beurtelings een vers uit 1 Korinthe 10:6–11 voor te lezen. Vraag de klas wat Paulus de Korinthische heiligen wilde leren aan de hand van het voorbeeld van de Israëlieten van weleer.

- Wat wilde Paulus bereiken door het voorbeeld van het oude Israël te geven? (Paulus wilde de Korinthische heiligen graag waarschuwen om niet de zonden van het oude Israël te herhalen.)

Laat de klas opstaan en samen 1 Korinthe 10:12 voorlezen.

- Hoe zou je in je eigen woorden Paulus' boodschap in vers 12 samenvatten?

Vraag de klas om te gaan zitten. Laat een cursist 1 Korinthe 10:13 voorlezen. Laat de klas meelezen en opzoeken wat Paulus over verleiding zei.

- Wat onderwees Paulus over verleiding?
- Als God niet toelaat dat we verzocht worden boven wat we aankunnen, waarom gaf het Israël vanouds dan toe aan de verleiding?

Schrijf de volgende onvolledige zin op het bord: *God zal ons een uitweg bieden om verleiding te ontvluchten, maar wij moeten …*

Laat een cursist 1 Korinthe 10:14 voorlezen. Laat de klas meelezen en vraag wat Paulus de Korinthische heiligen onderwees.

- Wat leerde Paulus de Korinthische heiligen te doen?
- Wat moeten wij doen volgens vers 14 om aan verleiding te ontvluchten? (Laat de cursisten antwoorden en vul de waarheid op het bord aan, zodat er het volgende staat: **God zal ons een uitweg bieden om verleiding te ontvluchten, maar wij moeten ons van de verleiding distantiëren.**)

Laat de cursisten *Alma 13:28* desgewenst bij 1 Korinthe 10:13–14 in hun Schriften noteren. Laat een cursist Alma 13:28 voorlezen. Laat de klas meelezen en vraag wat we kunnen doen om ons van zonde te distantiëren.

- Wat kunnen we volgens Alma 13:28 doen om ons van zonde te distantiëren?
- Hoe kan ons verootmoedigen, en voortdurend waken en bidden, ons helpen om ons van verleiding te distantiëren?

Houd het boekje *Voor de kracht van de jeugd* omhoog en vraag de cursisten uit te leggen hoe we ons, door de normen in dit boekje na te leven, beter van verleiding kunnen distantiëren.

Vertel de cursisten dat zij niet altijd verleiding kunnen vermijden. Daarom moeten we nu al beslissen hoe wij met verleiding zullen omgaan. Laat een cursist de volgende uitspraak van president Spencer W. Kimball voorlezen:

'Het is makkelijker om de juiste beslissingen te nemen als we dat ruim van tevoren doen, met onze uiteindelijke doelen in gedachten. Dat bespaart ons [op het moment van de beslissing] veel leed, als we moe en ernstig in verleiding zijn. […]

Ontwikkel zelfdiscipline zodat u steeds minder hoeft te beslissen en niet telkens opnieuw hoeft te beslissen wat u zult doen wanneer u telkens weer met dezelfde verleiding geconfronteerd wordt. Sommige dingen hoeven we maar *één keer* te beslissen! […]

De tijd om op te houden met het kwaad is vóórdat u eraan begint. Het geheim van een goed leven schuilt in bescherming en preventie. Zij die toegeven aan het kwaad zijn meestal diegenen die zichzelf in een kwetsbare positie gemanoeuvreerd hebben.' (*Leringen van kerkpresidenten: Spencer W. Kimball* [2006], 121–122.)

Geef uw getuigenis van de beginselen die de cursisten vandaag hebben gevonden. Laat de cursisten zich afvragen welke verleidingen hun het zwaarst vallen. Laat hen over de volgende vragen nadenken:

- Wat zou je kunnen aanpassen om verleiding te vermijden voor je ermee wordt geconfronteerd?
- Ben je bereid deze aanpassingen te maken?

Laat de cursisten een plan maken dat ze zullen volgen om aan verleiding te ontvluchten. Moedig hen aan de Heer onder gebed om hulp te vragen als ze proberen hun plan uit te voeren.

Vat 1 Korinthe 10:15–33 samen met de uitleg dat Paulus de Korinthische heiligen aanraadt de godsdienstige gebruiken van anderen te respecteren zonder hun eigen gebruiken te compromitteren. Hij herhaalde nogmaals dat hij predikte opdat velen zouden worden behouden.

LES 108

1 Korinthe 11

Inleiding

Paulus haalt geschillen betreffende godsdienstige gebruiken onder de Korinthische heiligen aan. Hij beklemtoont dat mannen en vrouwen een eeuwige en goddelijke rol hebben en in Gods plan voor elkaar van onmisbaar belang zijn. Hij leert de kerkleden ook de juiste voorbereiding voor deelname aan het avondmaal.

Lessuggesties

1 Korinthe 11:1–16

Paulus haalde geschillen betreffende godsdienstige gebruiken uit zijn tijd aan

Toon een afbeelding van een huwelijkspaar (zoals Een jong paar gaat naar de tempel, *Evangelieplatenboek* [2009], nummer 120; zie ook LDS.org). Lees de volgende uitspraken aangaande de meningen van sommigen over het huwelijk voor:

1. ‘Een succesvolle carrière betekent alles voor mij. Ik wil mijn aandacht niet tussen mijn carrière en mijn huwelijk hoeven te verdelen.’
2. ‘Ik wil geen langdurige relatie aangaan. Ik maak me zorgen dat ik een beslissing zou nemen waar ik later spijt van heb.’
3. ‘Het huwelijk zou mij mijn vrijheid ontnemen. Ik zou niet meer kunnen doen wat ik wil.’
4. ‘Ik weet dat het huwelijk de belangrijkste beslissing is die ik ooit zal nemen en ik kijk ernaar uit.’

Laat de cursisten zich afvragen wat zij van het huwelijk vinden. Vraag hen in 1 Korinthe 11:1–16 iets op te zoeken dat anderen en hen kan helpen om het belang van het huwelijk te begrijpen.

Laat een cursist 1 Korinthe 11:3 voorlezen. Laat de klas meelezen en opzoeken wat Paulus over de taken van een echtgenoot heeft gezegd. U kunt eventueel uitleggen dat in dit vers het woord dat als ‘man’ is vertaald ook vertaald kan worden met ‘echtgenoot’ en het woord vertaald als ‘vrouw’ met ‘echtgenote’.

- Wat is de rol van een echtgenoot? (Het kan nodig zijn om uit te leggen dat de zinsnede ‘de man is het hoofd van de vrouw’ betekent dat de echtgenoot de heilige verantwoordelijkheid heeft om te presideren in het gezin. *Presideren*

betekent anderen in geestelijke en stoffelijke zaken rechtschapen leiding geven.)

- Wie presideert en leidt de echtgenoot terwijl die zijn gezin presideert?

Vat 1 Korinthe 11:4–16 samen met de uitleg dat Paulus verschillende vragen besprak over gebruiken voor mannen en vrouwen bij het bidden of profeteren tijdens hun erediensten.

Maak de cursisten duidelijk dat sommige lezers van het Nieuwe Testament de leringen van Paulus verkeerd begrijpen en denken dat die willen zeggen dat de rol van de man belangrijker is dan de rol van de vrouw of dat de man superieur is aan, ofwel meer waard is dan, de vrouw. Lees het volgende citaat van ouderling M. Russell Ballard van het Quorum der Twaalf Apostelen voor:

'Mannen en vrouwen zijn gelijk in Gods ogen en in de ogen van de kerk, maar gelijk wil niet zeggen dat ze hetzelfde zijn. De taken en goddelijke gaven van man en vrouw zijn verschillend van aard, maar niet van belang of invloed. Onze kerkleer zegt dat vrouwen gelijk zijn aan en toch verschillen van mannen. God vindt niet een van beide seksen beter of belangrijker dan de andere.' ('Mannen en vrouwen in het werk van de Heer', *Liahona*, april 2014, 48.)

Laat een cursist 1 Korinthe 11:11 voorlezen. Laat de andere cursisten daarbij letten op wat Paulus zegt over de relatie tussen man en vrouw.

- Wat heeft Paulus gezegd over de relatie tussen man en vrouw?

Wijs op de zinsnede 'in de Heere'. Leg uit dat deze zinsnede slaat op het plan van de Heer om ons te helpen op Hem te gaan lijken en het eeuwig leven te verkrijgen.

- Welke leerstelling over man en vrouw in het plan van de Heer kunnen we uit dit vers leren? (Schrijf op het bord hoe de cursisten het volgende verwoorden: **in het plan van de Heer kunnen man en vrouw niet zonder elkaar het eeuwig leven verkrijgen.** [Zie LV 131:1–4].)

Om de cursisten bovenstaande waarheid duidelijk te maken, houdt u een schaar omhoog en begint u een stuk papier te verknippen. Laat de cursisten zich voorstellen dat de twee helften van de schaar van elkaar zijn losgemaakt.

- Hoe goed zou iemand een stuk papier kunnen verknippen met alleen de helft van de schaar? In welk opzicht zijn de benen van een schaar als een echtpaar dat samenwerkt?

Gebruik voorwerpen om de cursisten geestelijke waarheden duidelijk te maken

Het kan moeilijk zijn om de ontastbare aspecten van het evangelie over te brengen. Als u voorwerpen gebruikt om een bespreking uit te lokken, kunt u de cursisten helpen met hun analyse en begrip van de leerstellingen en beginselen en kunt u de leeromgeving verbeteren door hun nieuwsgierigheid te prikkelen.

Laat een cursist het volgende citaat van ouderling David A. Bednar van het Quorum der Twaalf Apostelen voorlezen:

'In het goddelijke plan ligt besloten dat de man en de vrouw samen naar hun volmaakte en volle heerlijkheid toewerken. Daar zij zowel in constitutie als in aanleg onderling verschillen, brengen man en vrouw beide unieke gezichtspunten en ervaringen mee in de huwelijksrelatie. Hun unieke, maar gelijkwaardige bijdragen creëren een verbondenheid en eenheid die op geen enkele andere wijze tot stand kan komen. De man vervolledigt en vervolmaakt de vrouw, en de vrouw vervolledigt en vervolmaakt de man, omdat zij van elkaar leren en elkaar sterken en tot zegen zijn.' ('Het huwelijk is onmisbaar voor zijn eeuwige plan', *Liahona*, juni 2006, 51–52.)

- Hoe vullen de verschillende eigenschappen en gezinstaken van man en vrouw elkaar aan?

Herinner de cursisten aan de verschillende houdingen tegenover het huwelijk die ze aan het begin van de les gelezen hebben. Laat enkele cursisten hun gedachten over het belang van het huwelijk in het plan van de Heer bespreken en hun getuigenis hiervan geven. U kunt ook zelf getuigen.

1 Korinthe 11:17–34

Paulus leert de Korinthische heiligen om niet lichtzinnig met het avondmaal om te gaan

Schrijf de volgende zinsneden op het bord: *echt een geestelijke belevenis, een vernieuwing van de ziel, het hoogtepunt van mijn sabbat.*

Vraag de cursisten na te denken over de laatste keer dat ze aan het avondmaal hebben deelgenomen en of ze een van de zinsneden op het bord zouden gebruiken om hun ervaring te beschrijven. Laat de cursisten naar waarheden zoeken terwijl ze 1 Korinthe 11:17–34 bestuderen die ertoe bijdragen dat deelnemen aan het avondmaal een geestelijkere en betekenisvollere ervaring wordt.

Leg uit dat de kerkleden in de tijd van Paulus een gebruik hadden dat deed denken aan het laatste avondmaal. Zij nuttigden samen een maaltijd en namen dan deel aan het avondmaal. Vat 1 Korinthe 11:17–22 samen met de uitleg dat Paulus een verslag vermeldde dat hij had ontvangen. Daarin stond dat wanneer de Korinthische heiligen zich vergaderden om aan het avondmaal deel te nemen, er twist of verdeeldheid onder hen was. Paulus verweet de heiligen dat zij deze vergaderingen in gewone maaltijden veranderden in plaats van de heiligheid van het avondmaalsverbond te bewaren.

Laat een cursist 1 Korinthe 11:23–26 voorlezen. Vraag de klas wat Paulus wilde dat de kerkleden over het avondmaal in gedachten zouden houden. U wilt eventueel uitleggen dat het woord *verkondig* in vers 26 betekent bekendmaken, aankondigen of ervan getuigen.

Laat de plaat Het laatste avondmaal zien (*Evangelieplatenboek* [2009], nummer 54; zie ook LDS.org).

- Wat heeft de Heiland volgens Paulus aan zijn discipelen geleerd dat zij zich dienden te herinneren als zij aan het avondmaal deelnamen?
- Wat kunnen de kerkleden die zich aan twisten schuldig maakten eraan hebben gehad om het lichaam en bloed van de Heiland indachtig te zijn als zij aan het avondmaal deelnamen?

Laat een cursist 1 Korinthe 11:27–30 voorlezen. Laat de klas meelezen en letten op de waarschuwing die Paulus over het avondmaal aan de Korinthische heiligen gaf.

- Waar waarschuwde Paulus volgens verzen 27 en 29 de Korinthische heiligen voor?
- Wat gebeurt er volgens deze verzen als we onwaardig aan het avondmaal deelnemen? (De strekking van de antwoorden van de cursisten dient de volgende waarheid te omvatten: **wie onwaardig aan het avondmaal deelneemt, roept een oordeel over zich af.**)

Leg uit dat we 'niet volmaakt hoeven te zijn om aan het avondmaal deel te nemen, maar we moeten wel een nederige en bekeerlijke houding hebben.' (*Trouw aan het geloof: evangeliewijzer* [2004], 11.) Als we aan het avondmaal deelnemen terwijl we in ernstige zonde of met een onbekeerlijk hart leven, zonder enig verlangen om de Heiland indachtig te zijn en te volgen, nemen we onwaardig aan het avondmaal deel. Moedig de cursisten aan om tot hun hemelse Vader te bidden en met hun bisschop te praten (zie 3 Nephi 18:26–29) als zij vragen hebben over hun waardigheid om aan het avondmaal deel te nemen.

- Waarom denk je dat onwaardig aan het avondmaal deelnemen een oordeel over onze ziel afroept?
- Welke raad gaf Paulus in 1 Korinthe 11:28 aan de kerkleden? (Schrijf het volgende met de woorden van de cursisten op het bord: **we dienen ons leven onder de loep te nemen als we aan het avondmaal deelnemen.**)

Wijs erop dat het doel van ons leven onder de loep nemen niet alleen is om na te denken of we al dan niet waardig zijn om aan het avondmaal deel te nemen, maar ook om te bedenken hoe goed we ernaar streven onze verbonden met de Heer na te leven en hoe we ernaar kunnen streven ons te bekeren en te verbeteren.

Laat een cursist de volgende uitspraak van president Howard W. Hunter voorlezen:

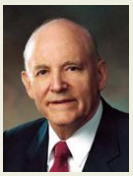

'Ik vroeg me af: zet ik God op de eerste plaats en onderhoud ik al zijn geboden? Vervolgens dacht ik daarover na en begreep ik het. Een verbond met de Heer sluiten om zijn geboden altijd te onderhouden, is een ernstige zaak, en dat verbond hernieuwen door aan het avondmaal deel te nemen, is even ernstig. De eerbiedige momenten van overpeinzing tijdens het ronddienen van het avondmaal zijn van groot belang. Het zijn momenten van zelfonderzoek,

introspectie en zelfbegrip — een tijd om na te denken en zich zaken voor te nemen.' ('Thoughts on the Sacrament', *Ensign*, mei 1977, 25.)

Laat de cursisten nadenken hoe zij de waarheid kunnen toepassen die ze in 1 Korinthe 11:28 gevonden hebben door hen vragen te laten bedenken om over na te denken als zij aan het avondmaal deelnemen. Zij kunnen zich bijvoorbeeld afvragen: 'Hoe kan ik een betere volgeling van Jezus Christus worden?' Laat de cursisten andere vragen noemen die ze zichzelf kunnen stellen. U kunt ook enkele vragen voorstellen. Laat de cursisten in hun aantekenschrift of Schriftendagboek vragen noteren die ze zichzelf tijdens het avondmaal kunnen stellen als ze hun waardigheid onderzoeken.

Getuig dat als de cursisten hun waardigheid onderzoeken vóór en tijdens het avondmaal, de Heer hen kan laten weten hoe zij beter hun verbonden kunnen naleven en in aanmerking komen voor de zegeningen die Hij hun wil geven. Deze zegeningen zijn onder meer: van hun zonden gereinigd worden en meer kracht van de Heilige Geest ontvangen. Laat de cursisten een doel stellen om zich beter voor te bereiden op de volgende keer dat ze aan het avondmaal deelnemen.

Vat 1 Korinthe 11:33–34 samen met de uitleg dat Paulus bijkomende instructies aan de Korinthische heiligen gaf over de maaltijd die zij voor de bediening van het avondmaal nuttigden.

Besluit de les door van de gevonden waarheden in 1 Korinthe 11 te getuigen.

LES 109

1 Korinthe 12

Inleiding

Paulus schrijft over de vele gaven van de Geest. Hij vergelijkt de kerk met een fysiek lichaam en legt uit dat net zoals in het lichaam elk lid naar behoren moet werken, elk kerklid de gaven van de Geest kan gebruiken om tot de kerk bij te dragen en deze te versterken.

Lessuggesties

Begeleid de cursisten door een leerproces

Cursisten worden opgebouwd als u hen in een leerproces begeleidt dat te vergelijken is met uw eigen ervaring bij de lesvoorbereiding. Zet de cursisten ertoe aan om de Schriften zelf te gaan onderzoeken en de evangeliewaarheden zelf te gaan ontdekken. Geef hun de gelegenheid om het evangelie in hun eigen woorden uit te leggen en te vertellen, en te getuigen van wat ze weten en voelen. Dit helpt ze om zich het evangelie in hun verstand en hun hart eigen te maken.

1 Korinthe 12:1–11

Paulus onderwijst over geestelijke gaven

Toon een afbeelding van de volgende steen:

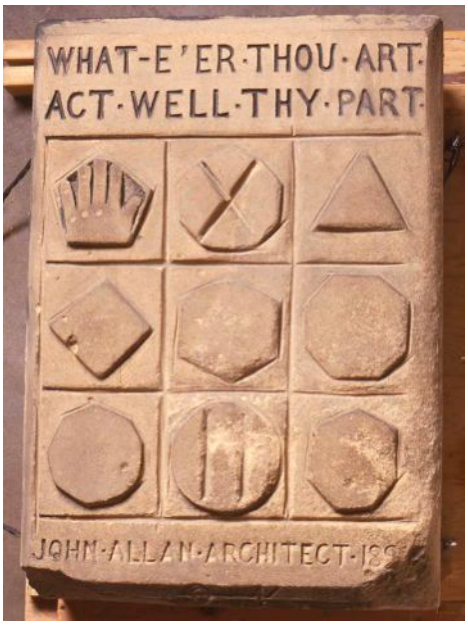

Vertel de cursisten dat bovenaan de steen de inscriptie 'whate'er thou art act well thy part' of 'wat u ook doet, doe uw deel goed' staat. Leg uit dat toen president David O. McKay in Schotland op zending was, hij deze steen boven de deur van een gebouw in de buurt van Stirling Castle zag hangen en werd geïnspireerd door de boodschap. (Zie Francis M. Gibbons, *David O. McKay: Apostle to the World, Prophet of God* [1986], 45.)

Leg uit dat elk symbool in de negen vierkanten van deze steen een numerieke waarde voorstelt. Vraag de cursisten de numerieke waarde van elke vorm vast te stellen. (Van links naar rechts, stellen de symbolen 5, 10 en 3 voor in de bovenste rij: 4, 6 en 8 in de middelste rij; en 9, 2 en 7 in de onderste rij.)

- Wat is de som van de drie cijfers van de bovenste rij? De middelste rij? De onderste rij?

Leg uit dat de cijfers die in een willekeurige rij, kolom of diagonale lijn voorkomen op deze steen altijd als som 18 hebben. Een reden waarom deze vormen mogelijk

vergezeld zijn van de uitdrukking 'wat u ook doet, doe uw deel goed' is dat als de vormen herschikt worden of hun waarde wordt veranderd, de rijen en kolommen op de steen niet meer in elke richting als som 18 zouden hebben.

Laat de cursisten bij het bestuderen van 1 Korinthe 12 nadenken hoe wij als leden van de kerk zoals de vormen op de steen zijn.

Leg ter samenvatting van 1 Korinthe 12:1–2 uit dat Paulus de kerkleden in Korinthe over geestelijke gaven wilde leren, die velen van hen verkeerd begrepen hadden. Paulus herinnerde hun eraan dat zij zich vóór hun bekering door afgoderij hadden laten misleiden.

Laat een cursist 1 Korinthe 12:3 voorlezen en vraag de klas om op te zoeken hoe we voor onszelf te weten kunnen komen dat Jezus de Heer en Heiland is. Leg uit dat Joseph Smith heeft gezegd dat het woord *zeggen* uit vers 3 uitgelegd dient te worden als *weten*. (In *History of the Church,* 4:602–3.)

- Hoe kunnen we volgens 1 Korinthe 12:3 een persoonlijk getuigenis verwerven? (Schrijf na het antwoord van de cursisten het volgende op het bord: **alleen door de Heilige Geest kunnen we een persoonlijk getuigenis verwerven dat Jezus Christus onze Heiland is.** U wilt eventueel uitleggen dat hetzelfde beginsel van toepassing is op het verwerven van een persoonlijk getuigenis van Joseph Smith of het Boek van Mormon.)

Laat een cursist het volgende citaat van president Dieter F. Uchtdorf van het Eerste Presidium voorlezen om de cursisten deze waarheid duidelijker te maken:

'Een getuigenis is een uiterst waardevol bezit, want het wordt niet alleen met logica of redenering verkregen, het is niet te koop voor aardse bezittingen en we kunnen het niet cadeau geven of het erven van onze voorouders. We kunnen niet afhankelijk zijn van het getuigenis van andere mensen. Wij moeten het zélf weten. President Gordon B. Hinckley heeft gezegd: "Elke heilige der laatste dagen heeft tot taak om zelf zonder enige twijfel te weten dat Jezus de herrezen, levende Zoon van de levende God is." ("Fear Not to Do Good", *Ensign*, mei 1983, 80.) […]

Dat getuigenis ontvangen wij als de Heilige Geest spreekt tot de geest die in ons is. Dan krijgen we een rustige, onwankelbare zekerheid die de bron van ons getuigenis en onze overtuiging wordt, ongeacht onze cultuur, ras, taal of sociaal-economische achtergrond.' ('De kracht van een eigen getuigenis', *Liahona*, november 2006, 38.)

- Waarom is het belangrijk dat we begrijpen dat een getuigenis van Jezus Christus alleen door de Heilige Geest mogelijk is?
- Wat kunnen we doen om de Heilige Geest uit te nodigen?

Leg uit dat zoals in 1 Korinthe 12:4–6 staat geschreven Paulus onderwees dat er een verscheidenheid van geestelijke gaven is die op verschillende wijzen werken maar allen door de Heilige Geest van God komen. U kunt eventueel uitleggen dat de gaven van de Geest zegeningen of vaardigheden zijn die door de Heilige Geest worden gegeven en dat God ieder kerklid op zijn minst één gave geeft (zie LV 46:11).

Laat een cursist 1 Korinthe 12:7 voorlezen. Vraag de klas te zoeken waarom wij gaven van de Geest ontvangen. (Als het nodig is, legt u uit dat 'tot wat nuttig is voor de ander' betekent voor het algemeen nut van alle heiligen.)

- Waarom worden de gaven van de Geest volgens de lering van Paulus aan de kinderen van onze hemelse Vader gegeven? (De cursisten dienen een waarheid te benoemen zoals: **de gaven van de Geest worden ten bate van alle kinderen van onze hemelse Vader gegeven.** Zet die waarheid op het bord.)

Om de cursisten deze waarheid duidelijk te maken, zet u het volgende overzicht op het bord en vraagt u de cursisten om het in hun aantekenschrift of Schriftendagboek over te nemen.

Geestelijke gaven	***Hoe deze geestelijke gaven de kinderen van God tot nut zijn***

Deel de klas op in groepjes van twee of drie. Vraag elk groepje om 1 Korinthe 12:8–11 te bestuderen en daarbij deze instructies te volgen. U kunt deze instructies op het bord zetten of als uitreikblad uitdelen.

1. Schrijf in de eerste kolom van je overzicht, elke gave die in 1 Korinthe 12:8–11 wordt vermeld.
2. Bespreek de betekenis of geef een voorbeeld van elke geestelijke gave.

Vraag elk groepje over de geestelijke gaven die zij gevonden hebben en de betekenis van elke gave verslag uit te brengen. Leg zo nodig uit dat het 'woord van wijsheid' (vers 8) verwijst naar gezond verstand en de gepaste toepassing van kennis; het 'woord van kennis' (vers 8) verwijst naar een kennis van God en zijn wetten; 'het onderscheiden van geesten' (vers 10) verwijst naar het herkennen van waarheid en leugen en het goede en kwade in anderen waarnemen; en 'allerlei talen' (vers 10) verwijst naar de vaardigheid te spreken in vreemde of onbekende talen.

Vraag elk groepje twee geestelijke gaven te kiezen uit de in de verzen 8–10 vermelde gaven en schrijf in de tweede kolom van het overzicht hoe deze gaven de kinderen van God tot nut kunnen zijn. Vraag enkele cursisten na voldoende tijd om een van hun antwoorden uit de tweede kolom aan de klas uit te leggen.

Wijs erop dat de geestelijke gaven die uitdrukkelijk in de Schriften vermeld worden slechts enkele van de talloze gaven zijn die wij door de Geest kunnen ontvangen.

- Welke andere gaven kunnen wij door de Heilige Geest ontvangen?
- Welke geestelijke gaven heb je opgemerkt in familieleden, vrienden en klasgenoten?

- Hoe kunnen wij onze geestelijke gaven ontdekken? (Onze hemelse Vader ernaar vragen in onze gebeden, en onze patriarchale zegen aanvragen en bestuderen.)

Vraag de cursisten na te denken over de geestelijke gaven die zij hebben gekregen en hoe zij er beter van kunnen worden en ze ten voordeel van anderen kunnen gebruiken.

1 Korinthe 12:12–31

De gaven van de Geest worden gegeven om elk lid van de kerk tot zegen te zijn

Vraag vier cursisten naar voren te komen. Wijs ieder van de vier cursisten een van de volgende woorden toe zonder dat de klas het hoort: *voet, hand, oor*, en *oog*. Draag iedere cursist op een tekening op het bord te maken van het woord en laat de klas raden wat iedere cursist aan het tekenen is. Nadat de klas elke tekening juist geraden heeft, vraagt u de cursisten om op hun plaats te gaan zitten. Laat de klas nadenken hoe de voeten, handen, oren en ogen bijdragen aan het werk dat het lichaam doet.

- Heb je ooit een klein lichaamsdeel zoals een vinger, tand of teen bezeerd? Hoe beïnvloedde deze kleine verwonding zelfs eenvoudige, dagelijkse taken?

Laat een cursist 1 Korinthe 12:12–14 voorlezen. Vraag de klas om mee te lezen en op te zoeken waarmee Paulus ons lichaam en lichaamsdelen vergeleek.

- Waar vergeleek Paulus ons lichaam en lichaamsdelen mee? (De kerk van Jezus Christus en haar leden.)

Zet de volgende tekstverwijzing en vraag op het bord:

> *1 Korinthe 12:15–22, 25–30*
>
> *Hoe vergeleek Paulus ons lichaam met de kerk?*

Verdeel de cursisten opnieuw in hun groepjes. Draag elk groepje op om 1 Korinthe 12:15–22, 25–30 samen hardop te lezen en op te zoeken hoe Paulus de leden van de kerk vergeleek met lichaamsdelen. U kunt eventueel voorstellen dat de cursisten eerst zoeken naar wat Paulus over het lichaam en lichaamsdelen leerde alvorens te op te zoeken hoe hij lichaamsdelen met de kerk en haar leden vergeleek. Geef de cursisten voldoende tijd en vraag ze dan naar hun bevindingen.

- Waarom besprak Paulus volgens jou de rollen van individuele kerkleden net nadat hij over geestelijke gaven had geschreven?
- Welke bedenkingen kunnen kerkleden tegenwoordig hebben die worden opgelost door de leringen van Paulus dat kerkleden net als lichaamsdelen zijn?
- Welk beginsel kunnen wij uit Paulus' vergelijking van kerkleden met lichaamsdelen leren? (Maak de cursisten het volgende beginsel duidelijk: **door onze unieke geestelijke gaven te gebruiken om anderen te dienen, versterken wij de kerk.** Zet dit beginsel op het bord.)

Laat een cursist de volgende uitspraak van president Gordon B. Hinckley voorlezen. Geef iedere cursist eventueel een kopie van de volgende uitspraak.

'Bij deze zaak zijn we allemaal samen betrokken. Wij mogen onze hemelse Vader bijstaan in zijn werk en zijn heerlijkheid om "de onsterfelijkheid en het eeuwige leven van de mens tot stand te brengen" (Mozes 1:39). Uw plicht is op uw terrein even groot als de mijne op mijn terrein. Geen enkele kerkroeping is klein of onbelangrijk. Bij de uitoefening van onze plicht beïnvloeden wij allemaal het leven van anderen.' ('This Is the Work of the Master', *Ensign*, mei 1995, 71.)

- Hoe wordt de kerk gezegend door de verschillende geestelijke gaven en roepingen van de leden?
- Hoe zijn je familie, een seminarieklas, of een wijk of gemeente door de geestelijke gaven van de leden versterkt?

Vraag de cursisten na te denken hoe zij hun geestelijke gaven kunnen gebruiken om de kerk te versterken en anderen tot zegen te zijn.

Vraag de cursisten 1 Korinthe 12:31 in stilte te lezen en te zoeken naar wat Paulus de Korinthische heiligen aanraadde.

- Wat raadde Paulus de Korinthische heiligen aan te doen?
- Wat kunnen we doen om naar 'de beste genadegaven' van de Geest te streven (zie ook LV 46:8–9)?

Getuig en uit uw dankbaarheid voor geestelijke gaven en moedig de cursisten aan om te streven naar geestelijke gaven en deze te gebruiken om anderen te dienen en de kerk te versterken.

LES 110

1 Korinthe 13–14

Inleiding

Paulus bespreekt het belang van de liefde. Hij raadt de Korinthische heiligen aan de liefde te bemachtigen en na te jagen, en te streven naar andere geestelijke gaven. Paulus zegt dat de gave van de profetie groter is dan de gave van talen. De gave van profetie wordt aan kerkleden gegeven zodat zij anderen geestelijk kunnen sterken.

Lessuggesties

Bereid elke les voor met de cursisten in gedachten

Als u zich voorbereidt om de lessen te geven, houdt u dan voor wat het resultaat is dat u in het leven van de cursisten hoopt te bereiken. President Thomas S. Monson heeft ons eraan herinnerd: 'Het doel van evangelieonderwijs […] is niet "het uitstorten van informatie" over de hoofden van de cursisten. […] *Het doel is iemand zo te inspireren dat hij of zij gaat nadenken, gaat voelen, om vervolgens iets te doen aan het naleven van de evangeliebeginselen.*' (Conference Report, oktober 1970, p. 107.)

1 Korinthe 13

Paulus spreekt over het belang van liefde hebben

Schrijf voor aanvang van de les de volgende scenario's op het bord of geef iedere cursist een kopie. Laat een cursist elk scenario voorlezen en laat de cursisten overwegen of deze stellingen op hen van toepassing zijn.

1. *Het gedrag van een familielid ergert je vaak.*
2. *Een klasgenoot is onbeleefd tegen je, dus voel je je gerechtvaardigd om jegens hen zelf ook onbeleefd te zijn.*
3. *Je bent jaloers op de talenten en prestaties van een vriend.*
4. *Soms vind je het makkelijk om te roddelen of kwaad te spreken over anderen in jouw priesterschapsquorum of de jongevrouwenklas.*

- Welke schadelijke gevolgen kunnen uit deze houdingen en handelswijzen voortkomen?

Laat de cursisten bij het bestuderen van 1 Korinthe 13 opletten wat hen kan helpen om houdingen en handelswijzen te voorkomen die persoonlijk geluk en onderlinge relaties kunnen verstoren.

Herinner de cursisten eraan dat de Korinthische heiligen zich zo gedroegen dat het tot strijd en verdeeldheid binnen de kerk leidde. In deze brief onderwees Paulus dat geestelijke gaven worden gegeven om allen tot nut te zijn en om kerkleden te

helpen elkaar te dienen en te sterken. Paulus adviseerde de heiligen om ijverig naar de 'beste genadegaven' te streven (zie 1 Korinthe 12:7–31).

Laat een cursist 1 Korinthe 13:1–3 voorlezen. Vraag de klas te zoeken naar een eigenschap en gave van de Geest die Paulus heeft opgehemeld.

- Welke vaardigheid en gave van de Geest heeft Paulus geprezen? ([Naasten]liefde.)

Leg uit dat naastenliefde 'de hoogste, edelste, sterkste soort liefde [is], niet slechts genegenheid.' (Gids bij de Schriften, 'Naastenliefde'.)

- Hoe beschreef Paulus wie geen liefde hadden ook al hebben ze andere geestelijke gaven?

Leg uit dat de zinsneden 'klinkend koper' en 'schallende cimbaal' in vers 1 verwijzen naar instrumenten die harde geluiden voortbrengen. Binnen de context van vers 1 kunnen deze zinsneden betekenen dat woorden hol of betekenisloos worden als de spreker ervan niet door liefde wordt gedreven.

- Waarom denk je dat we niets zijn zonder naastenliefde?
- Hoe kan iemand zijn of haar gehele bezit weggeven om de armen te voeden, of vrijwillig sterven voor de waarheid, en toch geen liefde hebben? (Leg uit dat liefde meer dan een grootmoedige daad is en meer dan sterven voor de waarheid.)

Zet het volgende schema op het bord.

Wat liefde is of doet	*Wat liefde niet is of doet*

Leg uit dat Paulus deugden of eigenschappen van liefde beschreef om de Korinthische heiligen deze gave beter te doen begrijpen. Deel de cursisten op in tweetallen. Laat de cursisten 1 Korinthe 13:4–8 samen lezen en daarbij letten op Paulus' beschrijvingen van liefde.

Laat als er voldoende tijd verstreken is enkele cursisten aan het bord komen en Paulus' beschrijvingen van liefde onder de juiste kop op het schema schrijven. Leg zo nodig aan de cursisten elke beschrijving uit.

- Op wie zijn al deze eigenschappen van liefde van toepassing? (Jezus Christus.)

Herinner de cursisten eraan dat de profeet Moroni heeft gezegd dat naastenliefde 'de reine liefde van Christus' is (Moroni 7:47). Leg uit dat naastenliefde op twee belangrijke manieren beschreven kan worden: (1) de liefde van Christus jegens ons en (2) onze christelijke liefde jegens anderen. Laat de cursisten enkele beschrijvingen van liefde uit de lijst op het bord kiezen en aan de klas uitleggen hoe dit goede beschrijvingen van Jezus Christus zijn.

- Wat betekent het volgens jou 'de liefde vergaat nooit' uit 1 Korinthe 13:8?

Laat een cursist het volgende citaat van ouderling Jeffrey R. Holland van het Quorum der Twaalf Apostelen voorlezen:

'*Ware* naastenliefde […] komt volmaakt en zuiver tot uitdrukking in zijn onfeilbare, ultieme en verzoenende liefde voor ons. […] Het is die liefde — zijn zuivere liefde voor ons — die we zo hard nodig hebben, anders zijn we niets, zijn we hopeloos en ongelukkig. […]

Er is nogal wat angst en teleurstelling in het leven. Soms vallen dingen tegen. Soms zijn we teleurgesteld in mensen, of in de economie of ons werk of de overheid. Maar één ding op aarde en in de eeuwigheid vergaat *nimmer* en houdt altijd stand: de reine liefde van Christus.' (*Christ and the New Covenant* [1997], 337.)

- Hoe kan het ons helpen indachtig te zijn dat de reine liefde van Christus nooit vergaat?
- Wat gebeurt er volgens 1 Korinthe 13:4–8 met ons als we de gave van liefde ontvangen? (De cursisten kunnen verschillende antwoorden vinden, maar maak in elk geval duidelijk dat **als we ernaar streven de geestelijke gave van liefde te bemachtigen, we meer zoals onze Heiland Jezus Christus worden.** Zet dat op het bord.)

Vat 1 Korinthe 13:9–12 samen met de uitleg dat Paulus heeft onderwezen waarom de geestelijke gaven van kennis en profetie uiteindelijk zullen vergaan. Paulus merkte op dat de kennis die in dit leven beschikbaar is onvolledig is, en dat we in de eeuwigheid volmaakte kennis ontvangen.

Laat een cursist 1 Korinthe 13:13 voorlezen. Laat de klas onder het meelezen zoeken naar drie gaven van de Geest waarvan Paulus heeft gezegd dat die zouden *blijven*, wat hier betekent eeuwig standhouden of onveranderlijk blijven. Vraag de cursisten naar hun bevindingen.

- Wat was volgens het onderricht van Paulus de grootste geestelijke gave? (De cursisten dienen de volgende waarheid te benoemen: **liefde is de grootste gave van de Geest.** Zet dat op het bord.)
- Wat is het verband tussen geloof, hoop en liefde? (Geloof leidt tot hoop, en hoop leidt tot liefde.)
- Denk aan wat uit 1 Korinthe 13 geleerd hebben: waarom zou liefde de grootste gave van de Geest zijn?

Wijs op de raad van Paulus in 1 Korinthe 14:1: 'jaag de liefde na'.

- Wat kunnen we doen om de gave van liefde na te jagen of te bemachtigen?

Laat een cursist Moroni 7:48 voorlezen. Vraag de klas om in hun eigen Schriften mee te zoeken naar wat Mormon zijn volk heeft geleerd om de gave van naastenliefde te bemachtigen. Vraag de cursisten naar hun bevindingen.

- Hoe kan zelf naastenliefde hebben onze relatie met familie, vrienden en gelijken verbeteren?

- Kun je een gebeurtenis beschrijven waarbij je naastenliefde hebt waargenomen in de manier waarop iemand jou of anderen behandelde? (Overweeg iets te vertellen wat u zelf hebt meegemaakt.)

Laat de cursisten op stukjes papier schrijven welke omschrijvingen van liefde voor hen het moeilijkst zijn en waarom. Moedig de cursisten aan een doel op te schrijven om iets te doen waardoor ze voortdurend grotere naastenliefde kunnen ontwikkelen. Laat de cursisten het ergens ophangen of neerzetten waar zij het vaak zien en aan hun doel herinnerd worden.

1 Korinthe 14

Paulus heeft gezegd dat de gave van profetie groter is dan de gave van talen

Neem voorwerpen mee naar de les die gebruikt kunnen worden om een toren te bouwen, zoals blokken, dozen, kaarten of boeken. Laat een cursist de voorwerpen die u hebt meegebracht gebruiken om binnen een minuut een zo hoog mogelijke toren te bouwen. Vraag de cursist daarna om te gaan zitten. Laat de cursisten 1 Korinthe 14:1–3 in stilte lezen en zoeken naar een woord in deze verzen dat in verband staat met het bouwen van een toren.

- Welk woord in vers 3 staat in verband met het bouwen van een toren? (Opbouw. Leg, indien nodig, uit dat *opbouw* hier betekent geestelijk te versterken of verbeteren.)

Laat de cursisten bij het bestuderen van 1 Korinthe 14 zoeken naar een beginsel dat hen laat zien hoe zij anderen kunnen opbouwen.

Leg uit dat Paulus de kerkleden in Korinthe aansprak die de gave van talen hadden gekregen, of de vaardigheid om in andere talen te spreken. Laat een cursist 1 Korinthe 14:1–3 voorlezen. Vraag de klas bij het meelezen te zoeken naar de geestelijke gave waarvan Paulus de heiligen adviseerde om ernaar te streven.

- Van welke gave van de Geest raadde Paulus de heiligen aan om ernaar te verlangen en naar te streven?

Leg uit dat ‘een profetie bestaat uit door God geïnspireerde woorden of geschriften die iemand ontvangt door openbaring van de Heilige Geest. Het getuigenis van Jezus is de geest der profetie (Openbaring 19:10). […] Wanneer iemand profeteert, spreekt of schrijft hij datgene wat God bekend wil maken voor zijn eigen welzijn of voor dat van anderen.’ (Gids bij de Schriften, Profeteren, profetie, scriptures.lds.org.)

Schrijf de volgende zinsnede op het bord: *profetie = onderwijzen en getuigen met inspiratie*

- Hoe kan volgens vers 3 onderwijzen en getuigen met inspiratie ons helpen om anderen tot zegen te zijn? (De cursisten horen in hun eigen woorden een beginsel zoals het volgende uit te drukken: **als we onderwijzen en getuigen met inspiratie, bouwen we anderen op en zijn we hen tot troost.**)
- Hoe ben je opgebouwd en getroost door de geïnspireerde lessen en getuigenis van een ander?

Vat 1 Korinthe 14:4–30 samen met de uitleg dat Paulus de Korinthische heiligen over de gave van het spreken in andere talen waarschuwde. Paulus waarschuwde dat als de gave van talen verkeerd wordt gebruikt, deze de kerk niet opbouwt en de leden afleidt van hun streven naar nuttigere geestelijke gaven.

Laat een cursist 1 Korinthe 14:31, 33, 40 voorlezen. Vraag de klas op te zoeken welke raad Paulus de Korinthische heiligen over profeteren gaf.

- Welk advies gaf Paulus de heiligen over profeteren? (Allen, zowel mannen als vrouwen, kunnen profeteren, of onderwijzen en getuigen. Dit hoort ordelijk te gebeuren, de één na de ander.)
- Welke waarheid komen we uit deze verzen over de Kerk van Jezus Christus te weten? (De cursisten horen in hun eigen woorden een beginsel zoals het volgende uit te drukken: **in de Kerk van Jezus Christus horen alle dingen ordelijk te worden gedaan.**)
- Waarom is het volgens jou belangrijk dat alle dingen in de kerk in de juiste orde worden gedaan?

Leg uit dat wat Paulus in 1 Korinthe 14:34–35 heeft geschreven een voorbeeld is van hoe hij de Korinthische heiligen aanwijzingen gaf om de orde in de kerk te bewaren. Laat een cursist 1 Korinthe 14:34–35 voorlezen. Vraag de klas wat Paulus de Korinthische kerkleden leerde. Vraag de cursisten naar hun bevindingen.

Leg uit dat het doel van Paulus' raad moeilijk te begrijpen is daar hij duidelijk vrouwen niet verbood om te bidden of te spreken in kerkelijke bijeenkomsten (zie 1 Korinthe 11:5). In de Bijbelvertaling van Joseph Smith wordt het woord *spreken* in de verzen 34 en 35 vervangen door *besturen*. Deze verandering van woord wijst er mogelijk op dat Paulus probeerde een situatie recht te zetten waarin sommige Korinthische vrouwen ofwel wanordelijk waren tijdens erediensten of onterecht probeerden de verantwoordelijkheid van de leiding op zich te nemen in plaats van de priesterschapsleiders te ondersteunen en te volgen. (Zie *New Testament Student Manual* [lesboek kerkelijke onderwijsinstellingen, 2014], 380.)

Besluit de les door over de gevonden waarheden in 1 Korinthe 13–14 te getuigen.

THUISSEMINARIELES

1 Korinthe 7–14 (Unit 22)

Lesmateriaal voor de thuisseminarieleerkracht

Samenvatting van dagelijkse thuisseminarielessen

De volgende samenvatting van de gebeurtenissen, leerstellingen en beginselen die de cursisten bij hun studie van 1 Korinthe 7–14 (unit 22) geleerd hebben, is niet bedoeld om als onderdeel van uw les te worden behandeld. Uw les richt zich op slechts enkele van deze leerstellingen en beginselen. Volg de ingevingen van de Heilige Geest terwijl u nadenkt over de behoeften van uw cursisten.

Dag 1 (1 Korinthe 7–8)

Uit de instructies van Paulus aan getrouwde en alleenstaande leden van de kerk in Korinthe leerden de cursisten dat lichamelijke intimiteit tussen echtgenoot en echtgenote door God is ingesteld en dat trouwe volgelingen van Jezus Christus een heiligende uitwerking op hun familie hebben. De cursisten leerden ook hoe we naastenliefde voor anderen kunnen tonen door handelingen na te laten waardoor zij geestelijk kunnen struikelen.

Dag 2 (1 Korinthe 9–10)

Bij de verdere studie van de raad van Paulus aan de Korinthische heiligen leerden de cursisten dat we om het eeuwig leven te ontvangen in alles zelfbeheersing moeten oefenen. Ook ontdekten zij dat God ons een uitweg zal bieden om aan verleiding te ontvluchten, maar dat wij ons van de verleiding moeten distantiëren.

Dag 3 (1 Korinthe 11)

De cursisten leerden dat man en vrouw in het plan van de Heer niet zonder elkaar het eeuwig leven kunnen verkrijgen. Ook leerden zij dat wie op onwaardige wijze aan het avondmaal deelneemt oordeel over zichzelf brengt. Daarom dienen we bij onze deelname aan het avondmaal aan zelfonderzoek doen.

Dag 4 (1 Korinthe 12–14)

Uit de leringen van Paulus over de gaven van de Geest leerden de cursisten dat we alleen door de Heilige Geest een getuigenis kunnen verwerven dat Jezus Christus onze Heiland is. Bij ons streven om de geestelijke gave van naastenliefde te bemachtigen, gaan we meer op onze Heiland Jezus Christus lijken. Naastenliefde is de grootste gave van de Geest. Als we onderwijzen en getuigen met inspiratie, bouwen we anderen op en zijn we hen tot troost.

Inleiding

Paulus schreef over de talloze gaven van de Geest. Hij vergelijkt de kerk met een fysiek lichaam en legt uit dat net zoals in het lichaam elk lid naar behoren moet werken, elk kerklid de gaven van de Geest kan gebruiken om tot de kerk bij te dragen en deze te versterken.

Lessuggesties

1 Korinthe 12:1–11

Paulus onderwijst over de geestelijke gaven

Toon een afbeelding van de volgende steen:

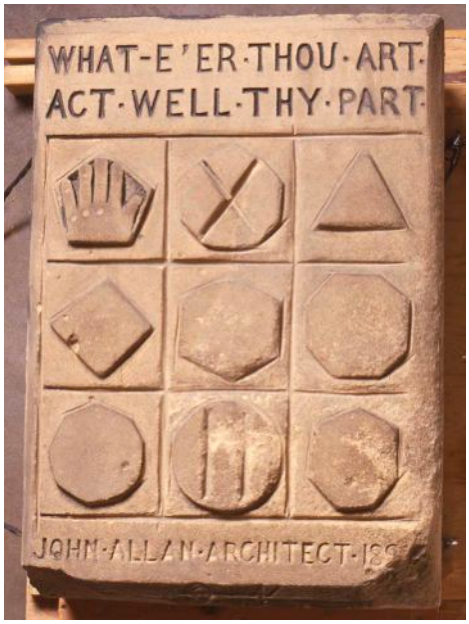

Vertel de cursisten dat bovenaan de steen de inscriptie 'whate'er thou art act well thy part' of 'wat u ook doet, doe uw deel goed' staat. Leg uit dat toen president David O. McKay in Schotland op zending was, hij deze steen boven de deur van een gebouw in de buurt van Stirling Castle zag hangen en door de boodschap werd geïnspireerd. (Zie Francis M. Gibbons, *David O. McKay: Apostle to the World, Prophet of God* [1986], 45.)

Leg uit dat elk symbool in de negen vierkanten van de steen een numerieke waarde voorstelt. Vraag de cursisten de numerieke waarde van elke vorm vast te stellen. (Van links naar rechts, stellen de symbolen 5, 10 en 3 voor in de bovenste rij: 4, 6 en 8 in de middelste rij; en 9, 2 en 7 in de onderste rij.)

- Wat is de som van de drie cijfers van de bovenste rij? De middelste rij? De onderste rij?

Leg uit dat de cijfers die in elke rij, kolom of diagonale lijn voorkomen op deze steen altijd als som 18 hebben. Een reden waarom deze vormen mogelijk vergezeld gaan van de zin 'wat u ook doet, doe uw deel goed' is dat als de vormen herschikt worden of hun waarde wordt veranderd. de rijen en kolommen op de steen niet meer in elke richting als som 18 zouden hebben.

Laat de cursisten terwijl ze 1 Korinthe 12 bestuderen nadenken hoe wij als leden van de kerk zoals de vormen op de steen zijn.

Laat een cursist 1 Korinthe 12:7 voorlezen. Vraag de klas op te zoeken waarom wij gaven van de Geest ontvangen. (Zo nodig legt u uit dat 'tot wat nuttig is voor de ander' betekent voor het algemeen nut van alle heiligen.)

- Waarom worden de gaven van de Geest volgens de lering van de apostel Paulus aan de kinderen van onze hemelse Vader gegeven? (De cursisten dienen een waarheid met de strekking van het volgende als antwoord te geven: **de gaven van de Geest worden gegeven ten voordeel van alle kinderen van onze hemelse Vader.** Zet dat op het bord.)

Laat een cursist 1 Korinthe 12:8–11 voorlezen. Laat de klas letten op de geestelijke gaven die Paulus heeft vermeld.

Vraag de cursisten over de gevonden geestelijke gaven en hun betekenis verslag uit te brengen. Leg als het nodig is uit dat het 'woord van wijsheid' (vers 8) verwijst naar gezond verstand en de gepaste toepassing van kennis; het 'woord van kennis' (vers 8) verwijst naar een kennis van God en zijn wetten; 'het onderscheiden van geesten' (vers 10) verwijst naar het herkennen van waarheid en leugen en het goede en kwade in anderen waarnemen; en 'allerlei talen' (vers 10) verwijst naar de vaardigheid te spreken in vreemde of onbekende talen.

- Hoe kunnen deze geestelijke gaven de kinderen van God tot nut zijn?

Wijs erop dat de geestelijke gaven die uitdrukkelijk in de Schriften vermeld worden slechts enkele van de talloze gaven zijn die wij door de Geest kunnen ontvangen.

- Welke andere gaven kunnen wij door de Heilige Geest ontvangen?
- Welke geestelijke gaven heb je opgemerkt bij je familieleden, vrienden en klasgenoten?
- Hoe kunnen wij onze geestelijke gaven ontdekken? (Onze hemelse Vader ernaar vragen tijdens onze gebeden en onze patriarchale zegen aanvragen en bestuderen.)

Laat de cursisten nadenken over de geestelijke gaven die zij hebben gekregen en hoe zij er beter van kunnen worden en ze tot voordeel van anderen kunnen gebruiken.

1 Korinthe 12:12–31

De gaven van de Geest worden gegeven om elk lid van de kerk tot zegen te zijn

Vraag vier cursisten naar voren te komen. Wijs ieder van de vier cursisten een van de volgende woorden toe zonder dat de klas het hoort: *voet, hand, oor,* en *oog*. Draag iedere cursist op om een tekening op het bord te maken van het woord en laat de klas raden wat iedere cursist aan het tekenen is. Nadat de klas elke tekening goed geraden heeft, vraagt u de cursisten weer om op hun plaats te gaan zitten. Laat de klas nadenken hoe de voeten, handen, oren en ogen bijdragen aan het werk dat het lichaam doet.

- Heb je ooit een klein lichaamsdeel zoals een vinger, tand of teen bezeerd? Hoe beïnvloedde deze kleine verwonding zelfs eenvoudige, dagelijkse taken?

Laat een cursist 1 Korinthe 12:12–14 voorlezen. Vraag de klas om mee te lezen en op te letten waarmee Paulus ons lichaam en onze lichaamsdelen vergeleek.

- Waar vergeleek Paulus ons lichaam en onze lichaamsdelen mee? (De kerk van Jezus Christus en de kerkleden.)

Zet de volgende tekstverwijzing en vraag op het bord:

> *1 Korinthe 12:15–22, 25–30*
>
> *Hoe vergeleek Paulus ons lichaam met de kerk?*

Deel de klas op in groepjes van twee of drie. Draag elk groepje op om 1 Korinthe 12:15–22, 25–31 samen te lezen en op te zoeken hoe Paulus de leden van de kerk met lichaamsdelen vergeleek. U kunt eventueel voorstellen dat de cursisten eerst zoeken naar wat Paulus over het lichaam en lichaamsdelen leerde alvorens te zoeken naar de manier waarop hij lichaamsdelen met de kerk en haar leden vergeleek. Geef de cursisten voldoende tijd en vraag ze dan naar hun bevindingen.

- Waarom besprak Paulus volgens jou de rollen van individuele kerkleden net nadat hij over geestelijke gaven had geschreven?

- Welke bedenkingen kunnen kerkleden tegenwoordig hebben die worden opgelost door de leringen van Paulus dat kerkleden net als lichaamsdelen zijn?
- Welk beginsel kunnen wij leren uit Paulus' vergelijking van kerkleden met lichaamsdelen? (Hoewel de cursisten misschien meerdere beginselen vinden, maakt u de cursisten in elk geval het volgende beginsel duidelijk: **door onze unieke geestelijke gaven te gebruiken om anderen te dienen, kunnen wij de kerk versterken.** Zet dit beginsel op het bord.)

Verwijs naar de afbeelding van de steen die u aan het begin van de les hebt laten zien.

- Hoe lijken wij als kerkleden op de verschillende vormen op de steen? (We zijn allen uniek en we spelen een belangrijke rol, ongeacht waartoe de Heer ons roept. Als we onze gaven en vaardigheden combineren om de Heer te dienen, wordt de hele kerk gezegend. Wat we doen, is van belang en levert een bijdrage om het werk van de kerk te verwezenlijken.)
- Hoe zijn volgens jouw ervaringen je familie, een seminarie-, zondagsschool-, jongevrouwen- of priesterschapsklas of een wijk of gemeente door de geestelijke gaven van de leden versterkt?

Vraag de cursisten na te denken hoe zij hun geestelijke gaven kunnen gebruiken om de kerk te versterken en anderen tot zegen te zijn. Wijs op de raad van Paulus die is opgetekend in 1 Korinthe 12:31 om 'naar de beste genadegaven [te streven]'.

- Wat kunnen we doen om naar 'de beste genadegaven' van de Geest te streven (zie ook LV 46:8–9)?

Getuig van, en uit uw dankbaarheid voor, geestelijke gaven. Moedig de cursisten aan om te streven naar hun geestelijke gaven en deze te gebruiken om anderen te dienen en de kerk te versterken.

Volgende unit (1 Korinthe 15–2 Korinthe 7)

Laat de cursisten de volgende vragen overwegen bij het bestuderen van de volgende unit: waarom vermeldde de apostel Paulus de doop voor de doden? Wie zullen er opstaan? Welke heerlijkheid ligt er voor een herrezen persoon in het verschiet? Zullen alle herrezen personen dezelfde heerlijkheid ingaan? Laat de cursisten bedenken wat hun hoop geeft, vooral als ze verdriet, tegenslagen of tragedies ondervinden. Leg uit dat ze in de volgende unit leerstellingen en beginselen van Paulus' leringen aan de Korinthische heiligen zullen leren die hen vrede en hoop kunnen geven.

LES 111

1 Korinthe 15:1–29

Inleiding

Paulus ontdekt dat mensen in Korinthe onderwijzen dat er geen opstanding van de doden is. Hij getuigt tot de Korinthische kerkleden dat Jezus Christus uit de dood is opgestaan. Paulus geeft vervolgens verdere uitleg van de leerstelling van de opstanding en de gevolgen ervan voor alle kinderen van onze hemelse Vader. Paulus merkt op dat de verordening van de doop voor de doden zonder de opstanding betekenisloos zou zijn.

Lessuggesties

1 Korinthe 15:1–10

Paulus toont de opstanding van Jezus Christus aan

Laat een cursist het volgende citaat van president Thomas S. Monson voorlezen:

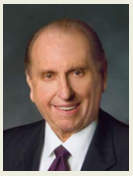

'Broeders en zusters, we lachen, we huilen, we werken, we spelen, we hebben lief, we leven. En dan sterven we. De dood is ons aller lot. Iedereen moet door die poort gaan. De dood maakt aanspraak op bejaarden, vermoeiden en verzwakten. Hij bezoekt jongeren in de bloei van hun leven, noch ontkomen kinderen aan zijn kille greep.' ('Ik weet dat mijn Verlosser leeft!', *Liahona*, mei 2007, 25.)

Laat de cursisten stilstaan bij de gedachten of gevoelens die zij hadden toen een kennis overleed. U kunt enkele cursisten vragen om over hun ervaring te vertellen, als ze dat niet erg vinden.

Laat de cursisten bij het bestuderen van 1 Korinthe 15:1–29 zoeken naar een beginsel dat hen ondersteunt als zij een kennis verliezen.

Leg uit dat Paulus aan het besluit van zijn brief aan de heiligen in Korinthe een vals geloof aanhaalde dat door sommige kerkleden werd verspreid. Laat een cursist 1 Korinthe 15:12 voorlezen en vraag de klas in welke valse leer er was onderwezen.

- Wat onderwezen sommige Korinthische heiligen? (Dat er geen opstanding van de doden is.)

Laat een cursist 1 Korinthe 15:3–8 voorlezen. Laat de klas meelezen en opzoeken wat de apostel Paulus heeft geschreven opdat de kerkleden zouden begrijpen dat de opstanding van de Heiland echt had plaatsgevonden.

- Waarvan getuigde Paulus opdat de kerkleden zouden begrijpen dat de opstanding van de Heiland echt had plaatsgevonden?
- Welke waarheid komen we uit deze verzen over de rol van een apostel te weten? (De cursisten dienen een antwoord met deze strekking te geven: **de apostelen getuigen dat Jezus Christus voor onze zonden gestorven is en uit de dood opgestaan is.**)
- Hoe kunnen de getuigenissen van de apostelen over de opstanding van Jezus Christus de mensen helpen die worstelen met hun geloof in de opstanding?

Laat een cursist het volgende getuigenis van president Monson voorlezen om de cursisten deze waarheid en het belang ervan duidelijk te maken. (U wilt misschien ook de getuigenissen van de opstanding van Jezus Christus voorlezen die in recente algemene conferentietoespraken door de andere apostelen zijn gegeven.)

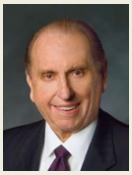

'Hartgrondig en zielsdiep verhef ik mijn stem om als bijzondere getuige te verklaren dat God leeft. Jezus is zijn Zoon, de Eniggeborene van de Vader in het vlees. Hij is onze Verlosser, onze Bemiddelaar bij de Vader. Hij was het die aan het kruis gestorven is om voor onze zonden te boeten. Hij werd de eersteling van de opstanding. Omdat Hij leeft, zal iedereen herleven. "Niets dat mij zoveel vreugde geeft: ik weet dat mijn Verlosser leeft!" Ik bid dat de hele wereld dit mag weten en ernaar mag leven.' ('Ik weet dat mijn Verlosser leeft!', 25.)

Laat de cursisten overdenken hoe de getuigenissen van de apostelen van de opstanding van Jezus Christus hun geloof in de opstanding hebben versterkt. Laat een aantal cursisten dat eventueel aan de klas vertellen.

1 Korinthe 15:11–29

Paulus zet de leer van de opstanding uiteen

Vat 1 Korinthe 15:11–15 samen met de uitleg dat Paulus de Korinthische heiligen vroeg waarom zij in twijfel trekken dat de opstanding werkelijk plaats had gevonden. Hij argumenteerde dat als Jezus Christus niet uit de dood was opgestaan, alle getuigenissen van zijn opstanding vals waren en evangelieprediking geen nut zou hebben.

Zet de volgende onvolledige uitspraken op het bord:

Als Jezus niet uit de dood was opgestaan, dan … (zie 1 Korinthe 15:16–19).

Omdat Jezus is opgestaan uit de dood, … (zie 1 Korinthe 15:20–22).

Laat de ene helft van de klas 1 Korinthe 15:16–19 in stilte lezen en opzoeken wat er zou zijn gebeurd als Jezus niet uit de dood was opgestaan. Vraag de andere helft om het volgende stil te lezen: 1 Korinthe 15:20–22 en de zegeningen die uit de opstanding van Jezus Christus voortvloeien.

1 Korinthe 15:20–22 is een kerntekst. Als de cursisten de kernteksten bestuderen, zullen ze de basisleerstellingen beter begrijpen en anderen er beter in kunnen onderwijzen. U kunt de cursisten in overweging geven de kernteksten op zodanige wijze te markeren dat ze die makkelijk kunnen terugvinden. Verwijs naar het lesidee aan het eind van de les om de cursisten zich deze tekst eigen te laten maken.

Laat de cursisten die 1 Korinthe 15:20–22 gelezen hebben na verloop van tijd vertellen hoe zij de bijbehorende uitspraak op het bord kunnen aanvullen. Vraag een cursist de antwoorden van deze cursisten op het bord te zetten.

Leg uit dat het woord *eersteling* in vers 20 verwijst naar een eerstgeborene of een eerste vrucht. Net zoals deze vruchten de eerste van vele zijn om geoogst te worden, was Jezus Christus de eerste van allen om uit de dood op te staan.

- Wat is volgens vers 22 het gevolg voor alle kinderen van onze hemelse Vader omdat Jezus Christus is herrezen? (De strekking van de woorden van de cursisten dient de volgende leerstelling te omvatten: **dankzij de verzoening van Jezus Christus zal iedereen opstaan.**)

Laat de cursisten die 1 Korinthe 15:16–19 gelezen hebben vertellen hoe zij de bijbehorende uitspraak op het bord kunnen aanvullen. Vraag een cursist de antwoorden van deze cursisten op het bord te zetten.

Leg uit dat in verzen 14–19 Paulus de heiligen vraagt te bedenken wat de gevolgen zouden zijn geweest als Christus niet uit de dood was opgestaan. Paulus legt uit dat prediken dan zinloos zou zijn omdat Jezus Christus niet zou hebben getoond dat hij macht over de dood had en dus niet in staat zou zijn geweest om voor onze zonden verzoening te brengen. Maar omdat Jezus Christus is opgestaan uit de dood, weten we dat Hij de Zoon van God is en dat Hij die macht bezit.

Verwijs naar de uitspraak van Paulus in vers 19: 'Als wij alleen voor dit leven op Christus onze hoop gevestigd hebben, zijn wij de meest beklagenswaardige van alle mensen.'

- Waarom zou het beklagenswaardig zijn als we alleen in *dit* leven hoop in Jezus Christus zouden hebben of als onze hoop verdween na onze dood? (Als er geen opstanding uit de dood zou zijn, dan zou onze hoop in Jezus Christus alleen op dit leven van toepassing zijn en zou het doel van het heilsplan niet kunnen worden volbracht.)

Welke grote hoop vloeit er volgens de verzen 20–22 voort uit de opstanding van Jezus Christus? (De hoop dat wij allen na de dood opnieuw zullen leven. Zet na de antwoorden van de cursisten het volgende op het bord: **dankzij de opstanding van Jezus Christus kunnen we hoop hebben.**)

- Hoe kan de opstanding van Jezus Christus ons hoop geven als er een kennis overlijdt of als we bang worden voor onze uiteindelijke dood?

Om het belang van de opstanding van Jezus Christus verder te verduidelijken, laat u een cursist de volgende uitspraak van de profeet Joseph Smith voorlezen. (Bezorg de cursisten als het kan een uitreikblad met deze uitspraak.)

'De fundamentele beginselen van onze godsdienst zijn het getuigenis van de apostelen en profeten aangaande Jezus Christus — dat Hij stierf, werd begraven, ten derden dage verrees en ten hemel opvoer. Al het andere dat verband houdt met onze godsdienst is hier slechts een toevoeging aan.' (*Leringen van kerkpresidenten: Joseph Smith* [2007], 53.)

- Wat zijn de grondbeginselen van onze godsdienst volgens wat Joseph Smith heeft gezegd?

- In welk opzicht ligt de opstanding van Jezus Christus volgens deze les ten grondslag aan andere evangeliewaarheden?

U kunt getuigen dat de opstanding echt is en hoe belangrijk het in het heilsplan van onze hemelse Vader is.

Leg uit dat zoals in 1 Korinthe 15:23–24 staat Paulus onderwees dat er een orde zal zijn in de opstanding en dat Jezus Christus 'het koningschap' aan onze hemelse Vader zal overgeven wanneer Hij alle vormen van aardse (of wereldse) 'macht en kracht' teniet zal hebben gedaan.

Laat een cursist 1 Korinthe 15:25–26 voorlezen. Vraag de klas op te zoeken wat volgens Paulus uiteindelijk de vijanden van Jezus Christus zal overkomen.

- Wat zal volgens Paulus de vijanden van Jezus Christus uiteindelijk overkomen? (Zij worden 'onder zijn voeten gelegd' [vers 25], ofwel vernietigd.)
- Wie of wat kan als een vijand van Jezus Christus beschouwd worden? (Voorbeelden zijn zonde, verderf, goddeloosheid en de tegenstander.)
- Wat is de laatste vijand die Jezus Christus teniet zal doen?
- Waarom kunnen we de dood als een vijand van Jezus Christus en het plan van onze hemelse Vader beschouwen?

Herinner de cursisten eraan dat sommige kerkleden in Korinthe niet geloofden in de opstanding van de doden, maar Paulus wees erop dat de heiligen iets deden wat hun geloof in de opstanding aantoonde.

Laat een cursist 1 Korinthe 15:29 voorlezen. Laat de klas meelezen en zoeken naar de verordening die de Korinthische heiligen verrichtten. Vraag de cursisten naar hun bevindingen.

- Hoe zou je samenvatten wat Paulus de heiligen vroeg over hun deelname aan de doop voor de doden? ('Als je niet in de opstanding gelooft, waarom laat je je dan dopen voor de doden?')

Wijs erop dat de verordening van de doop voor de doden van ons geloof in de opstanding getuigt. Schrijf het volgende op het bord: **wie zonder de doop zijn gestorven, kunnen deze essentiële verordening ontvangen.**

Laat een plaat van een tempel zien. Laat een cursist het volgende citaat van president Gordon B. Hinckley voorlezen:

'Elke tempel, groot of klein, oud of nieuw, is een uiting van ons getuigenis dat het leven na de dood net zo reëel en zeker is als het sterfelijk leven.' ('This Peaceful House of God', *Ensign*, mei 1993, 74.)

Laat de cursisten denken aan een tijdstip waarop zij dopen voor de doden hebben verricht of namen voor de tempel hebben klaargemaakt. Laat een aantal cursisten de volgende vragen beantwoorden:

- Welke gevoelens had je toen je namen voorbereidde of werk voor hen deed in de tempel?
- Hoe heeft je familiehistorisch en tempelwerk je geloof in de herrijzenis van Jezus Christus en alle mensen versterkt?

Geef eventueel uw getuigenis van het belang van familiegeschiedenis en tempelwerk voor de overledenen. Moedig de cursisten aan om hun geloof in de opstanding van Jezus Christus en de toekomstige opstanding van alle wezens door regelmatig aan familiehistorisch en tempelwerk te doen.

Kerntekstenbeheersing — 1 Korinthe 15:20–22

Om ervoor te zorgen dat de cursisten begrijpen dat kennis van de leerstelling in 1 Korinthe 15:20–22 hen erop kan voorbereiden om anderen te helpen, vraagt u hen om te denken aan een kennis die een dierbare heeft verloren. Laat de cursisten deze persoon een kort briefje schrijven in hun aantekenschrift of Schriftendagboek waarbij ze hun begrip van deze passage gebruiken om dit individu te troosten en te onderwijzen. Laat enkele cursisten aan de klas vertellen wat ze hebben geschreven.

LES 112

1 Korinthe 15:30–16:24

Inleiding

Paulus gaat verder met de heiligen in Korinthe in de opstanding te onderwijzen. Hij verheugt zich in de overwinning op de dood door Jezus Christus. Paulus spoort de Korinthische kerkleden ook aan om bijdragen voor de arme heiligen in Jeruzalem te geven.

Lessuggesties

1 Korinthe 15:30–52

Paulus onderwijst over de opstanding

Zet vóór de les de volgende vraag op het bord: *hoe zouden de mensen leven als zij niet in een leven na de dood geloofden?*

Laat de cursisten aan het begin van de les de vraag op het bord beantwoorden.

Sommige Korinthiërs geloofden onterecht dat er geen opstanding zou zijn. Vat 1 Korinthe 15:30–34 samen en leg uit dat Paulus aan de Korinthiërs vroeg waarom iemand die in Jezus Christus geloofde vervolging zou doorstaan en de dood zou riskeren als er geen opstanding van de doden zou zijn.

Laat een cursist 1 Korinthe 15:32 voorlezen. Laat de klas meelezen en zoeken naar de houding die Paulus toeschreef aan sommigen als er geen opstanding van de doden zou zijn.

- Welke houding schreef Paulus volgens vers 32 toe aan sommigen als zij niet in de opstanding zouden geloven?
- Waarom is het gevaarlijk deze houding aan te nemen nu we weten dat de opstanding werkelijkheid is?

Laat de cursisten bij hun studie van de rest van 1 Korinthe 15 zoeken naar leringen waardoor zij kunnen begrijpen hoe kennis van de opstanding hen kan helpen met hun keuzes in het sterfelijk leven.(*Noot:* schrijf de waarheden op het bord zodra ze gevonden worden.)

Laat een cursist 1 Korinthe 15:35 voorlezen. Vraag de klas mee te lezen en te zoeken naar vragen die mensen over de opstanding zouden kunnen hebben. Vraag de cursisten naar hun bevindingen.

Vat 1 Korinthe 15:36–38 samen met de uitleg dat Paulus deze vragen beantwoordde door een zaadje te gebruiken om het sterfelijke lichaam voor te stellen, dat na het overlijden en de begrafenis bij de opstanding gaat ontspruiten.

Toon afbeeldingen van de zon, de maan en enkele sterren (of teken ze zelf op het bord).

- Hoe verhoudt het licht van de zon zich met het licht van de maan vanuit ons perspectief op aarde?
- Hoe verhoudt het licht van de maan zich met het licht van de sterren?

Laat een cursist het volgende voorlezen: 1 Korinthe 15:39–42. Zorg ervoor dat hij of zij ook de Bijbelvertaling van Joseph Smith leest van 1 Korinthe 15:40, te vinden in de Gids bij de Schriften. Laat de klas bij het meelezen opletten hoe Paulus de helderheid van de zon, de maan en de sterren gebruikt om het verschil in herrezen lichamen duidelijk te maken. Leg uit dat in deze context het woord *heerlijkheid* onder meer pracht of glans betekent.

1 Korinthe 15:40–42 is een kerntekst. Als de cursisten de kernteksten bestuderen, zullen ze de basisleerstellingen beter begrijpen en anderen er beter in kunnen onderwijzen. U kunt de cursisten in overweging geven de kernteksten op zodanige wijze te markeren dat ze die makkelijk kunnen terugvinden. Verwijs naar het lesidee aan het eind van de les om de cursisten zich deze tekst eigen te laten maken.

Zie het aanhangsel van dit lesboek voor een uitleg over kerntekstenbeheersing en een lijst met activiteiten die de cursisten kunnen doen om zich de kernteksten eigen te maken.

- Waarmee vergeleek Paulus de heerlijkheid van de zon, de maan en de sterren? (De heerlijkheid van herrezen lichamen.)
- Wat kunnen deze verschillen in glans of heerlijkheid ons leren over herrezen lichamen? (De strekking van de antwoorden van de cursisten dient de volgende leerstelling te omvatten: **er zijn verschillende graden van heerlijkheid voor herrezen lichamen.**)

Laat een cursist de volgende uitspraak van president Joseph F. Smith voorlezen. Vraag de klas op te letten waarin de verscheidene heerlijkheden van herrezen lichamen van elkaar zullen verschillen. Leg voor de cursist begint voor te lezen uit dat wanneer president Smith naar 'celestiale lichamen' verwijst, hij die bedoelt die de hoogste graad van het celestiale koninkrijk hebben behaald (zie LV 131:1–4).

'In de opstanding zullen er verschillende soorten lichamen zijn; ze zullen niet allemaal hetzelfde zijn. Het lichaam dat iemand ontvangt, bepaalt zijn plaats in hiernamaals. Er zullen celestiale, terrestriale en telestiale lichamen zijn. […]

Sommigen verkrijgen een celestiaal lichaam met al de machten van verhoging en eeuwige vooruitgang. Deze lichamen zullen net als dat van onze Heiland schitteren als de zon. […] Wie het terrestriale koninkrijk binnengaan, zullen terrestriale lichamen hebben en die zullen niet schitteren als de zon, maar zullen heerlijker zijn dan de lichamen van wie de telestiale heerlijkheid ontvangt.' (*Doctrines of Salvation*, samengesteld door Bruce R. McConkie, 3 delen [1954–56], 2:286, 287.)

- Waarin zullen de verscheidene heerlijkheden van herrezen lichamen van elkaar verschillen?

Beschrijf de tekening van de zon op het bord met het woord *Celestiaal*, de maan met *Terrestriaal*, en de sterren met *Telestiaal*. Teken onder elke tekening of afbeelding een eenvoudige voorstelling van een lichaam. Zorg ervoor dat het celestiale lichaam heerlijker schijnt te zijn dan het terrestriale en dat het terrestriale heerlijker schijnt te zijn dan het telestiale.

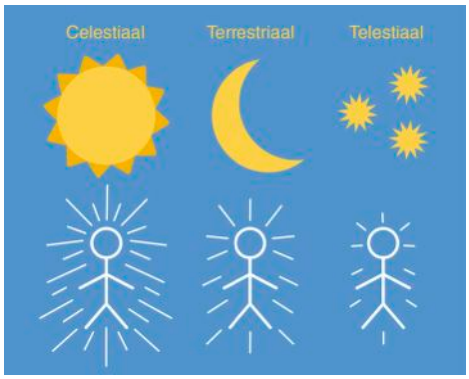

- Wat zal het lichaam of de heerlijkheid die iemand ontvangt in de opstanding volgens president Smith bepalen?
- Wat zullen wie hun celestiaal lichaam in de hoogste graad van het celestiale koninkrijk ontvangen volgens president Smith als deel van hun heerlijkheid ontvangen dat diegenen zonder een celestiaal lichaam niet zullen ontvangen? (Schrijf *Machten van verhoging en eeuwige vooruitgang* onder de tekening van het celestiaal lichaam.)

Leg uit dat 'machten van verhoging' de vaardigheid inhoudt om een leven als dat van God te leven en 'eeuwige vooruitgang' is de vaardigheid om in alle eeuwigheid kinderen te krijgen. Deze zegeningen zijn uitsluitend beschikbaar voor de mensen die tot de hoogste graad van het celestiale koninkrijk worden verhoogd (zie LV 131:1–4; 132:19–20).

Laat een cursist Leer en Verbonden 88:21–22 voorlezen om de cursisten duidelijk te maken wat we moeten doen om in de opstanding een celestiaal lichaam te ontvangen. Laat de klas meelezen en letten op wat we moeten doen om een celestiaal lichaam te ontvangen.

- Wat moeten we doen om een celestiaal lichaam te ontvangen? (Leg uit dat 'zich aan de wet van het celestiaal koninkrijk houden' [vers 22] betekent om alle verordeningen te ontvangen en alle verbonden te sluiten en na te leven die vereist zijn om het celestiale koninkrijk te betreden.)
- Hoe kan kennis van de heerlijkheid en de zegeningen die alleen beschikbaar zijn voor opgestane wezens herrezen in de hoogste graad van het celestiale koninkrijk iemands keuzes in het sterfelijk leven beïnvloeden?

Vat 1 Korinthe 15:42–52 samen door te vertellen dat Paulus verder verklaart hoe een herrezen lichaam zou zijn. Hij noemt een sterfelijk lichaam 'natuurlijk' (verzen 44, 46) en vergangelijk, en een herrezen lichaam 'geestelijk' (verzen 44,46) en 'onvergangelijk' (vers 52), wat wil zeggen onsterfelijk of niet onderhevig aan de dood.

1 Korinthe 15:53–58

Paulus verheugt zich in Jezus Christus' overwinning op de dood

Laat een cursist 1 Korinthe 15:53 voorlezen. Vraag de klas te zoeken naar de leerstelling die Paulus onderwees over de staat van ons lichaam bij onze opstanding.

- Wat zal volgens vers 53 na de opstanding de staat van ons lichaam zijn? (De cursisten dienen een leerstelling zoals deze te vinden: **wij zullen in een onverderfelijke en onsterfelijke staat opstaan.**)
- In welke opzichten zal ons herrezen lichaam onvergankelijk zijn? (Het zal niet meer onderhevig aan verval of de dood zijn.)
- Hoe zou weten dat ieder van ons een herrezen lichaam zal krijgen en de bijbehorende graad van heerlijkheid voor eeuwig gaat ervaren onze keuzes in dit leven kunnen beïnvloeden?

Ter voorbereiding van de cursisten op hun studie van de rest van de brief van Paulus aan de Korinthiërs vraagt u hun de hand op te steken als zij ooit door een insect zijn geprikt.

- Hoe zou je de prik omschrijven?

Laat de cursisten 1 Korinthe 15:54–55 in stilte lezen en opzoeken wat volgens Paulus geen prikkel meer had.

- Waarvan zei Paulus dat het geen prikkel meer had? (De lichamelijke dood.)
- Hoe kan de lichamelijke dood een 'prikkel' (vers 55) hebben of ons lijken te overwinnen?
- Hoe is de lichamelijke dood door Jezus Christus 'verslonden tot overwinning' (vers 54)?
- Welke waarheid leren we uit Paulus' leringen dat de lichamelijke dood geen permanente prikkel of overwinning over ons heeft? (Zorg ervoor dat de cursisten een waarheid als de volgende vinden: **de lichamelijke dood houdt door de opstanding van Jezus Christus geen overwinning op ons.**)

Leg uit dat hoewel de opstanding van Jezus Christus de prikkel van de lichamelijke dood heeft verwijderd, er nog een prikkel in de dood kan blijven. Laat een cursist 1 Korinthe 15:56 voorlezen. Laat de klas terwijl ze meeleest zoeken naar de prikkel die er bij onze dood nog kan zijn.

- Welke prikkel kan er bij onze dood nog zijn?

Laat een cursist 1 Korinthe 15:57–58 voorlezen. Laat de klas meelezen en zoeken naar wat Paulus heeft geleerd dat de prikkel van de dood uit de zonde kan verwijderen.

- Wat kan de prikkel van de dood uit de zonde verwijderen?
- Waartoe spoorde Paulus in vers 58 zijn lezers vanwege de overwinning op de dood door Jezus Christus aan?
- Wat dienen we volgens het beginsel in de verzen 56–58 te doen om de prikkel van de dood door zonde te vermijden? (Help de cursisten om een beginsel als het volgende te vinden: **als we het evangelie standvastig en onwankelbaar naleven, wordt de prikkel van de dood door de verzoening van Jezus Christus verwijderd.**)
- Wat houdt het in om het evangelie standvastig en onwankelbaar na te leven?
- Welke rol vervult de bekering in standvastig en onwankelbaar zijn?

Om het belang van de waarheden duidelijk te maken die de cursisten geleerd hebben, verwijst u naar de waarheden op het bord en laat u de cursisten hun antwoord op de volgende vraag in hun aantekenschrift of Schriftendagboek schrijven: *welke waarheden heb je over de opstanding geleerd waardoor je rechtvaardig wilt leven?* Geef ze voldoende tijd en vraag vervolgens enkele cursisten om de klas te vertellen wat ze hebben opgeschreven.

Laat de cursisten zich iets ten doel stellen dat ze vandaag kunnen doen om het evangelie standvastiger en onwankelbaarder na te leven.

1 Korinthe 16

Paulus zorgt voor een inzameling voor de armen van Jeruzalem

Vat 1 Korinthe 16 samen met de uitleg dat Paulus de Korinthische heiligen opdroeg de armen in Jeruzalem bij te staan, 'vast in het geloof [te staan]' (vers 13), en alle dingen 'in liefde' (vers 14) te doen.

Getuig van de waarheden die de cursisten in deze les gevonden hebben.

Kerntekstenbeheersing — 1 Korinthe 15:40–42

Laat twee cursisten met hun Schriften voor de klas komen. Laat ze zich voorstellen dat u een onderzoek(st)er bent en dat ze zendingscollega's zijn die u in het heilsplan onderwijzen. Vraag hun uit te leggen wat ze over de dood en de opstanding weten, en daarbij beide kernteksten uit 1 Korinthe 15 te gebruiken, en alle andere teksten die ze nuttig achten. Laat de klas bespreken wat zij nog meer met een onderzoeker over de dood en de opstanding zouden willen bespreken.

Inleiding tot de tweede brief van Paulus aan de Korinthiërs

Waarom dit boek bestuderen?

Paulus' tweede brief aan de Korinthiërs valt op door de thema's van troost te midden van smart, kracht te midden van zwakheid (zoals Paulus zelf liet zien), en ware en valse leraren van elkaar onderscheiden. Het voorbeeld en de leringen van Paulus die in 2 Korinthe staan opgetekend, kunnen de cursisten inspireren om ongeacht de omstandigheden of de gevolgen trouw te blijven aan de eeuwige verbonden die ze met God, onze eeuwige Vader, hebben gesloten.

Wie heeft dit boek geschreven?

Paulus schreef de tweede brief aan de Korinthiërs (zie 2 Korinthe 1:1).

Wanneer en waar is het geschreven?

Kort nadat Paulus 1 Korinthe had geschreven, ontstond er in Efeze ten gevolge van zijn leringen een oproer (zie Handelingen 19:23–41) en vertrok hij naar Macedonië (zie Handelingen 20:1; 2 Korinthe 2:13; 7:5). Waarschijnlijk schreef hij 2 Korinthe tijdens zijn verblijf in Macedonië rond 55–57 n.C. (Zie de Bible Dictionary in de Engelstalige kerkuitgave van de Bijbel, 'Pauline Epistles'; Gids bij de Schriften, 'Brieven van Paulus', scriptures.lds.org.)

Voor wie is het geschreven en waarom?

Het boek 2 Korinthe was gericht aan de kerkleden in Korinthe. Terwijl Paulus in Macedonië verbleef tijdens zijn derde zendingsreis bracht Titus hem het nieuws dat een eerdere brief goed was ontvangen door de heiligen in Korinthe (zie 2 Korinthe 7:6–13). De Korinthische gemeente maakte vooruitgang, maar Paulus had ook gehoord dat er valse leraren waren die de zuivere leerstellingen van Christus bedierven. Na Paulus' eerste bezoek aan de Korinthiërs, en waarschijnlijk na een tweede bezoek (2 Korinthe 1:15–16) waarbij Paulus enkele van de heiligen had vermaand (zie 2 Korinthe 2:1; 12:21), waren predikanten uit de omgeving van Jeruzalem gekomen en begonnen de heiligen te onderwijzen dat ze de Joodse gebruiken moesten aannemen, wat tegen de leringen van Paulus indruiste. 2 Korinthe gaat vooral in op de problemen die door deze valse leraren waren veroorzaakt.

Paulus' brief was zowel gericht aan wie meer wilde leren van hem (zie 2 Korinthe 1–9) als aan wie aarzelde om zijn onderwijs te aanvaarden (zie 2 Korinthe 10–13). In het algemeen blijken uit de inhoud van 2 Korinthe meerdere doelen van deze brief:

1. Om de heiligen die positief hadden gereageerd op zijn vorige brief te danken en te sterken

2. Om te waarschuwen voor de valse leraren die de zuivere leerstellingen van Christus verbasterden
3. Om zijn eigen karakter en zijn gezag als een apostel van Jezus Christus te verdedigen (zie 2 Korinthe 10–13)
4. Om de Korinthische heiligen tot een rijkelijke financiële bijdrage aan de arme heiligen van Jeruzalem aan te zetten (zie 2 Korinthe 8–9)

Wat zijn enkele kenmerkende elementen van dit boek?

Hoewel veel brieven van Paulus zich toespitsen op de leer, wordt er in deze brief veel nadruk gelegd op de relatie tussen Paulus en de Korinthische heiligen, en zijn liefde en zorg voor hen. Hoewel Paulus standvastig was in zijn verzet tegen zijn critici, zien we hem in de loop van 2 Korinthe als een gevoelige priesterschapsleider die om het geluk en welzijn van de heiligen geeft. Paulus gaf ook enkele autobiografische details van zijn leven en schreef over zijn 'doorn in het vlees' (2 Korinthe 12:7).

In een heilige ervaring opgetekend in 2 Korinthe 12:2–4 omschreef Paulus zichzelf als 'een mens in Christus' die 'in de derde hemel werd opgenomen', waar hij onuitsprekelijke dingen zag en hoorde. Dit visioen, samen met zijn vroegere leerstellige verklaring over de verschillen in heerlijkheid van herrezen lichamen (zie 1 Korinthe 15:35–44), kan gezien worden als een Bijbelse parallel van het visioen opgetekend in Leer en Verbonden 76.

Overzicht

2 Korinthe 1–5 Paulus getuigt dat God zijn kinderen in al hun beproevingen troost. Hij zegt de heiligen elkaar lief te hebben en elkaar te vergeven. Het evangelie en de werkingen van de Geest van de Heer zijn heerlijker dan de letter van de wet van Mozes. Paulus moedigt zijn lezers aan in hun momenten van tegenspoed en herinnert ze aan de eeuwige aard van Gods liefde en heerlijkheid. Hij helpt de lezers om hun behoefte aan vereniging met God door de verzoening van Jezus Christus in te zien.

2 Korinthe 6–13 Paulus verdedigt zijn oprechtheid als dienstknecht van de Heer terwijl hij kritiek en tegenwerking van valse leraren trotseert, en vraagt zijn lezers om zich van de wereld te onderscheiden. Hij onderwijst over 'de droefheid die overeenkomstig de wil van God is' (zie 2 Korinthe 7:10). Paulus dankt de Korinthische heiligen voor hun bijdrage aan de armen in Jeruzalem en moedigt hen aan rijkelijk te blijven geven. Hij spreekt zich sterk uit tegen 'valse apostelen' (2 Korinthe 11:13). Paulus roemt in de Heer en deelt biografische gegevens over zijn beproevingen en geloof in Jezus Christus. Hij schrijft over zijn visioen van de derde hemel. Paulus spoort de heiligen in Korinthe aan om zichzelf te beproeven en hun getrouwheid te bewijzen.

LES 113

2 Korinthe 1–3

Inleiding

Paulus schrijft een brief aan de heiligen in Korinthe en legt uit hoe zij anderen kunnen troosten. Hij spoort hen ook aan een zondaar te vergeven die lid van hun kerkgemeente is geweest. Paulus leert de heiligen dat zij, als ze zich tot de Heer wendden, meer zoals God zullen worden.

Lessuggesties

2 Korinthe 1

Paulus leert de Korinthische heiligen hoe zij anderen kunnen troosten

Vraag de cursisten te denken aan een tijd waarin iemand die zij kennen een zware beproeving of tegenspoed doormaakte.

- Wat heb je gedaan om hem of haar te helpen?
- Heb je ooit iemand tijdens een beproeving willen troosten, maar wist je niet hoe je dat moest aanpakken?

Laat de cursisten bij het bestuderen van 2 Korinthe 1 zoeken naar een manier om anderen in hun beproevingen en moeilijkheden te kunnen troosten.

Leg uit dat nadat Paulus 1 Korinthe had geschreven er in Efeze een rel over zijn leringen ontstond. (Zie Handelingen 19:23–41. *Noot:* Asia was een Romeinse provincie in het hedendaagse Turkije.) Paulus verliet Efeze en reisde naar Macedonië, waar Titus hem berichtte dat de eerdere brief van Paulus goed was ontvangen door de heiligen in Korinthe. Paulus ontdekte ook dat de heiligen werden beproefd en dat enkele valse leraren in Korinthe de ware leer van Christus verbasterden. Paulus schreef 2 Korinthe om de heiligen te troosten en de problemen te bespreken die deze onwelkome leraren hadden veroorzaakt.

Laat enkele cursisten beurtelings een vers uit 2 Korinthe 1:1–5 voorlezen. Laat de klas meelezen en nagaan wat Paulus de heiligen over hun moeilijkheden vertelde.

- Wat vertelde Paulus de heiligen in vers 3 over God dat hen in hun moeilijkheden tot troost kon zijn?
- Wat kunnen we volgens vers 4 doen als we troost van onze hemelse Vader ontvangen? (De cursisten dienen een waarheid zoals deze te benoemen: **als onze hemelse Vader ons troost tijdens onze beproevingen, kunnen wij ook anderen helpen om zijn vertroosting te ontvangen.**)
- Hoe heeft de tijdens een beproeving ontvangen vertroosting van God je geholpen om iemand anders Gods troost te laten voelen? (Vertel eventueel over een van uw ervaringen terwijl de cursisten over hun eigen ervaringen nadenken.)

Vat 2 Korinthe 1:6–8 samen en leg uit dat Paulus de Korinthische heiligen vertelde over de ernstige en levensbedreigende beproevingen die hij met zijn collega's had doorstaan toen ze in Efeze het evangelie verkondigden.

Laat een cursist 2 Korinthe 1:9–11 voorlezen. Vraag de klas op te zoeken waardoor Paulus en zijn collega's tijdens hun beproeving werden geholpen.

- Waardoor werden Paulus en zijn collega's tijdens hun beproeving geholpen?
- Hoe kunnen we volgens vers 11 mensen helpen die in moeilijkheden zitten? (De strekking van de antwoorden van de cursisten dient de volgende waarheid te omvatten: **onze gebeden kunnen hulp bieden aan hen die in moeilijkheden zitten.**)
- Hoe kunnen onze gebeden iemand helpen die beproevingen ondergaat?
- Hoe hebben de gebeden van anderen je tijdens je eigen beproeving geholpen?

Vat 2 Korinthe 1:12–24 samen en leg uit dat Paulus zich verheugde in wie de raad in zijn eerste brief ter harte had genomen. In de verzen 15–20 geeft Paulus zijn reactie op wie het hem kwalijk nam dat hij zijn plannen om hen te bezoeken had veranderd. Een aantal van Paulus' critici schenen te beweren dat omdat Paulus zijn reisplannen had veranderd zij hem of zijn leringen niet meer konden vertrouwen. Paulus gaf aan dat de boodschap van het evangelie waar was, ongeacht de verandering in zijn plannen.

2 Korinthe 2

Paulus spoort de heiligen in Korinthe aan een zondaar te vergeven

Laat de cursisten denken aan een keer dat zij of iemand die zij liefhebben door iemand werd gekwetst of beledigd.

- Waarom kan het moeilijk zijn die persoon vergiffenis te schenken?

Laat de cursisten bij hun studie van 2 Korinthe 2 naar leringen zoeken waardoor zij kunnen weten dat het belangrijk is alle mensen vergiffenis te schenken.

Herinner de cursisten eraan dat Paulus hen in de eerste brief aan de Korinthiërs had vermaand wegens hun ongehoorzaamheid en gebrek aan geloof. Laat een cursist 2 Korinthe 2:1–4 voorlezen. Laat de klas meelezen en zoeken naar wat Paulus hoopte dat de Korinthische heiligen over zijn vermaning zouden weten.

- Waarvan wilde Paulus volgens vers 4 dat de heiligen over het motief van zijn vermaning zouden weten?
- Hoe kan een vermaning of bestraffing het bewijs zijn van iemands liefde voor ons?

Vat 2 Korinthe 2:5–6 samen en leg uit dat Paulus over een kerklid schreef dat had gezondigd tegen andere kerkleden en hen had verdriet had gedaan. Daarom had de kerk deze man bestraft.

Laat een cursist 2 Korinthe 2:7–8 voorlezen. Vraag de klas hoe de heiligen volgens Paulus met deze man hoorden om te gaan.

- Hoe moesten de heiligen deze man die hun zoveel droefheid had bezorgd, behandelen?

Leg uit dat, hoewel deze man had gezondigd, de waarde van zijn ziel groot is in de ogen van God (zie LV 18:10). Paulus spoorde de heiligen aan deze man vergiffenis

te schenken, hem te troosten en lief te hebben om hem te helpen met zijn bekering.

Laat de cursisten 2 Korinthe 2:9–11 stil lezen en zoeken naar een andere reden waarom de heiligen anderen dienen te vergeven.

- Wat is de andere reden dat we volgens wat Paulus in vers 10 de heiligen leerde anderen vergiffenis dienen te schenken? (De cursisten horen in hun eigen woorden de volgende waarheid uit te drukken: **als we anderen geen vergiffenis schenken, behaalt Satan een voordeel op ons.** U kunt de cursisten in overweging geven om die waarheid in vers 10 te markeren.)

Wijs erop dat anderen vergiffenis schenken niet wil zeggen dat de zondaar niet verantwoordelijk mag worden gehouden voor zijn of haar daden. Noch wil het zeggen dat we onszelf in een situatie plaatsen waarin mensen ons slecht kunnen blijven behandelen. Anderen vergiffenis schenken, wil eigenlijk zeggen dat we wie ons slecht behandelt heeft met liefde bejegenen en we geen gevoelens van wrok of boosheid voor hen koesteren. Ons is geboden alle mensen te vergeven. (Zie Gids bij de Schriften, 'Vergeven', scriptures.lds.org; LV 64:9–11.)

- Hoe behaalt Satan volgens jou een voordeel op ons als we anderen niet vergeven?

> ***Help de cursisten om meer begrip van het beginsel te ontwikkelen***
>
> De cursisten kunnen een leerstelling of beginsel pas toepassen als zij het begrijpen. U kunt de cursisten helpen om leerstellingen en beginselen te begrijpen door het stellen van vragen die leiden tot meer inzicht in de betekenis van bepaalde beginselen of leerstellingen, die de cursisten aanmoedigen om over een beginsel in een hedendaagse situatie na te denken, of die de cursisten laten uitleggen wat een beginsel in hun ogen betekent.

Getuig hoe belangrijk het is om anderen vergiffenis te schenken. Laat de cursisten nadenken wie ze misschien vergiffenis moeten schenken. Laat hen een doel stellen om deze persoon te vergeven zodat Satan geen voordeel op hen zal behouden.

Leg uit dat we in 2 Korinthe 2:14 lezen dat Paulus God dankte 'Die [hem] in Christus altijd [deed] triomferen', zelfs op moeilijke momenten.

2 Korinthe 3

Paulus leert de heiligen in Korinthe dat zij meer zoals God worden als zij zich tot de Heer richten

Leg uit dat er tijdens de afwezigheid van Paulus uit Korinthe enkele valse leraren waren begonnen om zijn leringen tegen te spreken en dat zij Paulus in diskrediet probeerden te brengen door de bekeerlingen te vertellen dat zij nog steeds de wet van Mozes moesten onderhouden. Vat 2 Korinthe 3:1 samen en leg uit dat Paulus als reactie op wie hem in diskrediet probeerden te brengen de leden in Korinthe de retorische vraag stelde of zij een 'aanbevelingsbrie[f]' nodig hadden die van zijn karakter en legitimiteit als ware apostel van Jezus Christus getuigde. (Leg uit dat in de tijd van Paulus nieuwkomers in een gemeenschap aanbevelingsbrieven bij zich

hadden. Deze brieven dienden ter introductie van de nieuwkomers en als een getuigenis van hun goede karakter.)

Laat een cursist 2 Korinthe 3:2–3 voorlezen. Laat de klas meelezen en opzoeken wat volgens Paulus als zijn aanbevelingsbrief diende.

- Wat diende als Paulus' aanbevelingsbrief? (De gewijzigde levens van de heiligen waren als een brief van Christus.)
- Wat betekent de zinsnede 'gekend en gelezen door alle mensen' in vers 2? (Veel mensen zouden de kerk leren kennen en de waarachtigheid ervan beoordelen aan de hand van het persoonlijk gedrag en de voorbeelden van de kerkleden.)

Wijs op de zinsnede 'niet op stenen tafelen, maar op tafelen van vlees, van de harten' in vers 3 en leg uit dat in de tijd van Mozes de geboden op stenen tafelen waren geschreven. Paulus leerde de Korinthische heiligen dat de geboden door de macht van de Heilige Geest in hun hart waren geschreven.

Vat 2 Korinthe 3:5–13 samen en leg uit dat Paulus redeneerde dat als de oude wet van Mozes, die tenietgedaan zou worden, al heerlijk was, dan zou de heerlijkheid van het eeuwigdurende evangelieverbond nog groter zijn. Paulus herinnerde de heiligen in Korinthe eraan dat Mozes een doek over zijn gezicht droeg toen hij van de berg kwam nadat hij met de Heer op de berg Sinaï had gesproken, omdat de Israëlieten bang waren voor de heerlijkheid die zijn gezicht deed glanzen.

Laat een cursist 2 Korinthe 3:14–15 voorlezen en vraag de klas te zoeken naar de vergelijking die Paulus trok tussen de Israëlieten die bang waren voor de heerlijkheid die uitging van het gelaat van Mozes en de Joden in Paulus' tijd.

- Welke vergelijking trok Paulus tussen de Joden in zijn tijd en de Joden die eisten dat Mozes zijn gezicht bedekte?
- Wat zouden de zinsneden 'hun gedachten werden verhard' in vers 14 en '[zij hadden] een bedekking op hun hart' in vers 15 betekenen?

Laat een cursist 2 Korinthe 3:16–18 voorlezen. Laat de klas meelezen en opzoeken wat Paulus beloofde dat de bedekking van misverstanden van het hart en de gedachten van de mensen zou wegnemen. Wijs erop dat in de Bijbelvertaling van Joseph Smith de zinsnede 'wanneer het zich tot de Heer bekeert' uit vers 16 wordt aangepast tot 'wanneer het hart zich tot de Heer bekeert' (Bijbelvertaling van Joseph Smith, 2 Korinthe 3:16).

- Wat moesten de mensen doen volgens de Bijbelvertaling van Joseph Smith van 2 Korinthe 3:16 om de bedekking van misverstanden te laten wegnemen?

Schrijf op het bord: *Wanneer we ons hart tot de Heer bekeren …*

- Wat gebeurt er volgens vers 18 met wie zich tot de Heer bekeren en van wie de bedekking van misverstanden wordt weggenomen? (Leg uit dat de zinsnede 'worden van gedaante veranderd naar hetzelfde beeld, van heerlijkheid tot heerlijkheid' slaat op de geleidelijke verandering die we door de Geest ondergaan en die ons helpt om meer zoals God te worden.)

Vul de uitspraak op het bord aan zodat er staat: **'Wanneer we ons hart tot de Heer bekeren, krijgen we de Geest, die ons geleidelijk helpt om meer zoals God te worden.'**

- Wat denk je dat het betekent om ons hart tot Jezus Christus te bekeren?

Geef de cursisten een minuut zodat ze in hun aantekenschrift of Schriftendagboek manieren kunnen opschrijven waarop mensen hun hart tot Jezus Christus kunnen bekeren. Geef een paar cursisten de kans om hun lijstje aan de klas mee te delen.

Laat de cursisten zich afvragen hoe de Geest hen of een kennis heeft veranderd. Vraag enkele cursisten om over hun ervaringen te vertellen.

Laat de cursisten bedenken wat ze beter zouden kunnen om meer zoals de Heer te worden. Vraag hen een doel te stellen om zich tot de Heer te bekeren zodat zij de Geest kunnen ontvangen en meer zoals God worden.

LES 114

2 Korinthe 4–5

Inleiding

In zijn brief aan de heiligen in Korinthe schrijft Paulus dat de beproevingen en tegenspoed van dit leven tijdelijk en klein zijn in vergelijking met de zegeningen van de eeuwigheid. Hij leert de heiligen ook over het oordeel en getuigt dat Jezus Christus onze verzoening met God mogelijk heeft gemaakt.

Lessuggesties

2 Korinthe 4

Paulus getuigt dat hij ondanks tegenspoed niet bevreesd of bezorgd is

Voorwerpen en platen

Het is vaak moeilijk om de ontastbare aspecten van het evangelie over te brengen. Voorwerpen en platen kunnen een doeltreffend middel zijn om de cursisten inzicht in geestelijke beginselen te geven.

Toon afbeelding 1.

- Wat is er op deze afbeelding te zien?
- Wat zou de persoon die geduwd wordt, vinden van de persoon die hem duwt?

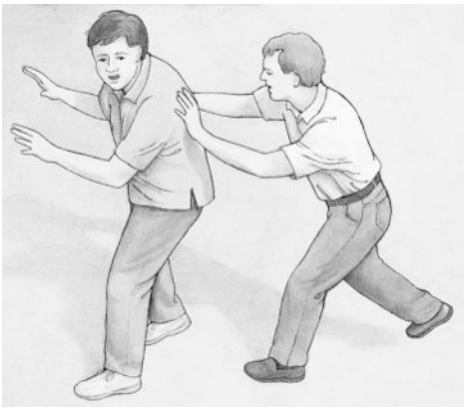

Toon afbeelding 2.

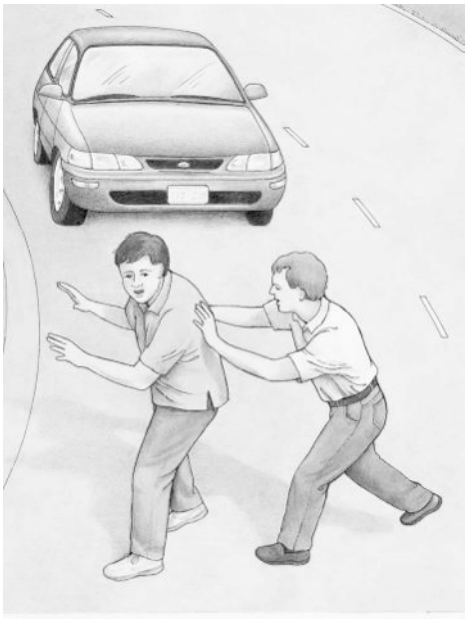

- Hoe verandert je oordeel over het afgebeelde als je de eerste afbeelding in een ruimere context ziet?

Leg uit dat Paulus naar de Korinthische heiligen schreef om hun de ruimere context van hun beproevingen te tonen. Laat de cursisten bij het bestuderen van 2 Korinthe 4 naar waarheden zoeken die Paulus de heiligen over hun beproevingen heeft geleerd.

Vat 2 Korinthe 4:1–7 samen en leg uit dat Paulus de heiligen verzekerde dat hij hun het evangelie waarheidsgetrouw had verkondigd. Hij onderwees dat Satan, 'de god van deze eeuw' (vers 4), zijn best doet om te voorkomen dat mensen het evangelie aanvaarden. Paulus vergeleek zichzelf en zijn mededienaars met aarden kruiken die de 'schat' tot 'verlichting met de kennis van heerlijkheid van God' bevat (verzen 6–7).

Laat een cursist 2 Korinthe 4:8–9 voorlezen. Vraag de klas om op te zoeken hoe Paulus de moeilijkheden van zijn zendingswerk beschreef.

- Hoe beschreef Paulus de moeilijkheden van zijn zendingswerk?
- Welke zinsneden gebruikte Paulus om zijn reactie op deze moeilijkheden te beschrijven?
- Waarom bleef Paulus volgens jou positief terwijl hij deze moeilijkheden doorstond?

Vat 2 Korinthe 4:11–14 samen en leg uit dat Paulus zei dat hoewel sommigen voor het evangelie van Jezus Christus zouden sterven, hun dood slechts tijdelijk zou zijn.

Laat een cursist 2 Korinthe 4:14–16 voorlezen. Vraag de klas wat Paulus hielp om de beproevingen en de vervolging te doorstaan.

- Wat hielp Paulus om de beproevingen en de vervolging te doorstaan?
- Wat betekent de zinsnede 'al vergaat onze uiterlijke mens, toch wordt de innerlijke mens van dag tot dag vernieuwd' (vers 16)? (Hoewel Paulus en zijn collega's lichamelijk zouden sterven, werd hun geest dagelijks gesterkt.)

Verdeel de cursisten in tweetallen. Laat ieder tweetal 2 Korinthe 4:17–18 samen hardop voorlezen en zoeken naar waarheden die Paulus de heiligen over beproevingen en tegenspoed leerde. Laat ieder tweetal samenwerken en de volgende vragen in hun aantekenschrift of Schriftendagboek beantwoorden. U kunt de vragen op een uitreikblad uitdelen of ze op het bord zetten:

2 Korinthe 4:17–18

1. Welke waarheden heeft Paulus de heiligen over beproevingen en tegenspoed geleerd?
2. Waarom is het belangrijk onze tegenspoed in de grotere context van het plan van onze hemelse Vader te bekijken?
3. Wanneer heb je gezien dat iemand sterk bleef tijdens beproevingen omdat ze hun tegenspoed in de grotere context van het plan van onze hemelse Vader bekeken?

Laat enkele cursisten na verloop van tijd hun antwoord op de eerste vraag op het bord zetten. De cursisten mogen verschillende waarheden opschrijven, waaronder de volgende: **onze beproevingen en tegenspoed in dit leven zijn maar beperkt in vergelijking met de eeuwigdurende zegeningen en groei die komen als we ze getrouw doorstaan. Omdat tijdelijke tegenspoed eeuwige groei en heerlijkheid teweeg kan brengen, moeten we niet wanhopen in moeilijke tijden. Er is een eeuwig doel in onze tegenspoed, zelf als we dat in ons sterfelijk leven niet kunnen zien.**

Vraag enkele cursisten naar hun antwoord op de tweede vraag. Nadat zij geantwoord hebben, kunt u vervolgvragen zoals de volgende stellen:

- Hoe kunnen onze beproevingen en tegenspoed groei teweegbrengen?
- Hoe kunnen wij getrouwer beproevingen en tegenspoed doorstaan als we deze waarheden in gedachten houden?

Vraag enkele cursisten hun antwoord op de derde vraag te geven. Overweeg iets te vertellen wat u zelf hebt meegemaakt.

2 Korinthe 5

Paulus leert de heiligen over het oordeel en de verzoening van Jezus Christus

Geef iedere cursist een vel papier. Vraag ieder van hen het vel papier in twee te vouwen en zijn of haar naam op de ene helft en *onze hemelse Vader* op de andere helft te schrijven. Leg uit dat we de tegenwoordigheid van onze hemelse Vader verlieten toen we naar de aarde kwamen. Laat de cursisten hun blad papier in twee scheuren en de twee helften gescheiden houden.

- Hoe kan het verscheurde blad voorstellen wat er gebeurde toen we de tegenwoordigheid van onze hemelse Vader verlieten en naar de aarde kwamen om de sterfelijkheid te ervaren?

Laat de cursisten tijdens hun studie van 2 Korinthe 5 naar waarheden zoeken waardoor ze gaan begrijpen wat we moeten doen om naar onze hemelse Vader terug te keren.

Vat 2 Korinthe 5:1–6 samen en leg uit dat Paulus erkent dat, hoewel we tijdens het sterfelijk leven van God gescheiden zijn en uiteindelijk sterven, we zullen herrijzen en opnieuw leven.

Laat de cursisten 2 Korinthe 5:6–7 in stilte lezen en opzoeken waarvan Paulus heeft gezegd dat de heiligen het dienden te doen in de wetenschap dat zij tijdens het sterfelijk leven van God gescheiden waren.

- Wat heeft Paulus onderwezen over het feit dat we tijdens het sterfelijk leven van God gescheiden zijn? (De strekking van de antwoorden van de cursisten dient het volgende te omvatten: **omdat we tijdens het sterfelijk leven van God gescheiden zijn, horen we door geloof te wandelen en niet door aanschouwing.** Laat iedere cursist deze waarheid op de helft van het blad met hun naam schrijven.)
- Wat houdt het in om te 'wandelen door geloof, niet door aanschouwing' (vers 7)?
- Wat zijn enkele voorbeelden van situaties of beslissingen waar je door geloof moet wandelen en niet door aanschouwing? (Zet de reacties van de cursisten op het bord. Hun antwoorden kunnen onder meer zijn dat zij de normen van de kerk volgen, beslissen om een zending te vervullen of hun getuigenis geven.)

Laat de cursisten terugdenken aan een moment waarop zij of een kennis door geloof wandelden en niet door aanschouwing. Vraag of een aantal van hen erover wil vertellen.

Vraag de cursisten na te denken over een actuele situatie in hun leven waarin ze het moeilijk vinden om door geloof te wandelen. Moedig ze aan om in die situatie en in alle omstandigheden door geloof te wandelen.

Laat een cursist 2 Korinthe 5:8–10 voorlezen. Laat de cursisten meelezen en nagaan wat Paulus heeft gezegd dat we moeten doen terwijl we tijdens het sterfelijk leven van God gescheiden zijn.

- Wat heeft Paulus in vers 9 gezegd dat we horen te doen terwijl we tijdens het sterfelijk leven van God gescheiden zijn?
- Waarom moeten we volgens de lering van Paulus in vers 10 in dit leven goede werken verrichten? (De cursisten dienen een waarheid met deze als antwoord te geven: **ieder van ons zal door Jezus Christus geoordeeld worden naar wat wij tijdens ons sterfelijk leven gedaan hebben.** Laat de cursisten eventueel de zinsneden in vers 10 markeren waar dit in vermeld staat.)

Laat de cursisten zich afvragen welke veranderingen zij dienen te maken voor het tijdstip dat zij door Jezus Christus geoordeeld zullen worden. Moedig hen aan om aan al hun ingevingen gehoor te geven.

Laat een cursist 2 Korinthe 5:15–16 voorlezen. Leg uit dat de Bijbelvertaling van Joseph Smith 2 Korinthe 5:16 als volgt verduidelijkt: 'Daarom, voortaan leven wij niet meer naar het vlees; ja, hoewel wij eens naar het vlees leefden, sinds wij echter Christus hebben leren kennen, leven wij voortaan niet meer naar het vlees.' Laat de klas meelezen en zoeken naar wat Jezus Christus voor ons heeft gedaan zodat we in de tegenwoordigheid van onze hemelse Vader kunnen terugkeren.

- Wat heeft Jezus Christus volgens vers 15 gedaan om ons te helpen naar onze hemelse Vader terug te keren?
- Wat doen gelovigen volgens de verzen 15–16 vanwege de verzoening van Jezus Christus? (Gelovigen leiden een christelijk leven en volgen de wereld niet noch geven ze toe aan het vlees. Laat iedere cursist deze uitspraak op de helft van het blad met hun naam schrijven.)

Laat een cursist 2 Korinthe 5:17–19 voorlezen. Laat de klas meelezen, op zoek naar de wijze waarop de verzoening van Jezus Christus de heiligen kan helpen om bij onze hemelse Vader terug te keren.

- Hoe helpt de verzoening van Jezus Christus ons om bij onze hemelse Vader terug te keren? (Zet na de antwoorden van de cursisten het volgende op het bord: **door de opstanding van Jezus Christus worden we nieuwe schepselen en worden we met God verzoend.** Laat iedere cursist dit op de helft van het blad met 'onze hemelse Vader' schrijven.)
- Wat betekent het volgens jou om 'een nieuwe schepping' te worden (vers 17)?

Laat de cursisten Mosiah 27:23–26 in stilte lezen en zoeken naar aanvullende bijzonderheden die aangeven wat het betekent om een nieuw schepsel te worden. Geef ze voldoende tijd en vraag vervolgens enkele cursisten wat ze hebben gevonden.

Laat een cursist het volgende citaat van ouderling David A. Bednar van het Quorum der Twaalf Apostelen voorlezen. Hij verklaart hoe we nieuwe schepselen kunnen worden, vraag de klas daarnaar te luisteren.

'De kern van het evangelie van Jezus Christus omvat een fundamentele en permanente verandering van onze aard, die mogelijk is dankzij de verzoening van de Heiland. Ware bekering zorgt voor een verandering in iemands opvattingen, hart en leven om de wil van God te aanvaarden en te doen (zie Handelingen 3:19; 3 Nephi 9:20). Zij omvat ook een bewuste keuze om een discipel van Christus te worden.

[…] Als we de verordeningen en verbonden voor ons heil en onze verhoging in acht nemen (zie LV 20:25), 'standvastig in Christus voorwaarts streven' (2 Nephi 31:20) en met geloof tot het einde toe volharden (zie LV 14:7), worden we een nieuw schepsel in Christus (zie 2 Korinthe 5:17).' ('Tot de Heer bekeerd', *Liahona*, november 2012, 107.)

Laat iedere cursist de twee stukken papier samenvoegen. Leg uit dat verzoenen wil zeggen dat men twee partijen bij elkaar brengt die voorheen gescheiden waren. Vanwege zowel de val van Adam als onze eigen zonden worden we in geestelijk opzicht van onze hemelse Vader gescheiden. Jezus Christus biedt ons door zijn verzoening aan om ons te verzoenen met onze Vader en onze relatie met Hem te herstellen.

Laat een cursist 2 Korinthe 5:20–21 voorlezen. Vraag de klas tot wat Paulus de heiligen aanspoorde.

- Waar spoorde Paulus de Korinthische heiligen toe aan?
- Wat onderwees Paulus in vers 21 over Jezus Christus? (Hoewel Jezus Christus zonder zonden was, heeft Hij voor onze zonden geleden zodat we rechtvaardig konden worden gemaakt.)

Getuig van de waarheden die de cursisten in deze les gevonden hebben. Vraag de cursisten de lijst van waarheden door te nemen en na te denken wat ze moeten doen om met God verzoend te worden of te blijven. Moedig hen aan om aan al hun ingevingen gehoor te geven.

LES 115

2 Korinthe 6–7

Inleiding

Paulus blijft zijn gedrag als dienaar van God bij de Korinthische heiligen verdedigen. Hij spoort de heiligen aan om zich verre van ongerechtigheid te houden. Hij bevestigt zijn toewijding aan de heiligen en verheugt zich dat ze droefheid overeenkomstig de wil van God hebben gehad en zich van hun zonden hebben bekeerd.

Lessuggesties

Tempo

Soms hebt u niet genoeg tijd om alle lessuggesties uit het lesboek te behandelen. Het kan nodig zijn om delen van de les aan te passen door enkele verzen kort samen te vatten of door de cursisten zo te sturen dat zij snel een beginsel of leerstelling vinden voordat u de volgende groep verzen behandelt. Streef naar de leiding van de Geest en beschouw de behoeften van uw cursisten onder gebed wanneer u bepaalt op welke delen van het tekstblok u nadruk gaat leggen.

2 Korinthe 6:1–13

Paulus beschrijft de eigenschappen van Gods dienaars

Laat de cursisten het volgende scenario overdenken:

- Terwijl jij en enkele anderen uit je wijk of gemeente dienstbetoon aan het doen zijn, passeren er mensen die onbeleefde opmerkingen over de kerk maken. Wat zou er kunnen gebeuren als jij of de anderen in je groep met onbeschoft reageren?

Vraag de cursisten te denken aan keren wanneer zij tegengewerkt of bespot zijn toen zij de Heer dienden. Laat de cursisten bij het bestuderen van 2 Korinthe 6:1–13 zoeken naar een waarheid die hen in zulke tijden leiding kan geven.

Vat 2 Korinthe 6:1–2 samen en leg uit dat Paulus zichzelf en zijn medewerkers ‘medearbeiders van God’ of Christus noemde (zie Bijbelvertaling van Joseph Smith). Paulus citeerde de woorden van de profeet Jesaja(zie Jesaja 49:8) om te beklemtonen dat de tijd was gekomen voor de heiligen om hun heil te overwegen.

Laat een cursist 2 Korinthe 6:3–7 voorlezen. Vraag de ene helft van de klas naar woorden en zinsneden te zoeken die de tegenstand beschrijven die Paulus en zijn medearbeiders ondervonden. Vraag de andere helft van de klas naar woorden en zinsneden te zoeken die laten zien hoe Paulus en zijn medearbeiders op de tegenstand reageerden.

- Wat voor soort tegenstand ondervonden Paulus en zijn medearbeiders?
- Welke woorden of zinsneden beschrijven hoe zij op deze tegenstand reageerden?

Bespreek vers 3 en leg uit dat het woord *bediening* naar het werk van de kerk verwijst.

- Hoe kunnen de handelingen van hedendaagse kerkleden de mening van anderen over de kerk beïnvloeden?
- Hoe zou je de leringen van Paulus in de verzen 3–7 als een beginsel samenvatten? (De strekking van de antwoorden van de cursisten dient het volgende beginsel te omvatten: **als we op tegenstand reageren met liefde, vriendelijkheid en rechtschapenheid, helpen we anderen om de kerk positief te zien.**)

Herinner de cursisten aan het scenario dat u in het begin van de les hebt voorgesteld. Laat ze uitleggen hoe iemand in die situatie rechtschapen zou kunnen reageren, en wat daar de resultaten van zouden zijn.

2 Korinthe 6:14–18

Paulus raadt de heiligen aan uit het midden van de goddelozen weg te gaan

Deel de cursisten op in tweetallen en geef iedere cursist een kopie van het volgende uitreikblad.

2 Korinthe 6:14–18

Raad aan de heiligen	Beloften van de Heer

Laat de cursisten 2 Korinthe 6:14–18 in tweetallen lezen. Vraag één cursist van het tweetal om de raad van Paulus aan de heiligen op te zoeken. Vraag de andere cursist te zoeken naar de beloften van de Heer die vervuld zouden worden als de heiligen gehoor aan de raad van Paulus gaven. Laat ze samen het schema invullen met hetgeen ze vinden. U kunt eventueel uitleggen dat het woord *overeenstemming* harmonie betekent, *Belial* slaat op goddeloosheid (zie Bible Dictionary, 'Belial') en een *'ongelovige'* is iemand die niet gelooft, of die in andere goden dan onze hemelse Vader gelooft. Daarnaast had Paulus voordien de Korinthische heiligen met Gods tempel vergeleken, dus het woord *tempel* verwijst naar hen als mensen.

Geef elk tweetal voldoende tijd om hun bevindingen met elkaar te bespreken en het schema te vervolledigen.

Leg uit dat Paulus de heiligen in het bijzonder waarschuwde om zich van 'het onreine' (vers 17) gescheiden te houden — waaronder afgoderij en wie die beoefende — om zichzelf te beschermen tegen zonde. Afgoderij is een willekeurige door mensenhanden gemaakte schepping meer dan God liefhebben of aanbidden.

Laat de cursisten *Indien* boven de hoofding 'Raad aan de heiligen' en *dan* boven de kop 'Beloften van de Heer' op hun uitreikblad schrijven.

- Welke beginselen kunnen wij uit 2 Korinthe 6:14–18 leren? (De cursisten kunnen uiteenlopende beginselen noemen, maar leg zeker nadruk op de lering dat **als we ons verre houden van verkeerde praktijken en onreinheid, de Heer ons zal aannemen.**)
- Wat zijn enkele voorbeelden van verkeerde praktijken of onreine dingen in deze tijd?
- Hoe kunnen we ons verre van deze dingen houden, en van wie ze aanprijzen?

Leg uit dat dit beginsel niet inhoudt dat we andersdenkenden onbeleefd behandelen of weigeren met ze om te gaan maar dat we eerbiedig onze geloofsovertuiging bevestigen en vermijden deel te nemen aan activiteiten die tot zonde zouden leiden.

- Wat betekent het dat de Heer ons 'zal aannemen' (2 Korinthe 6:17)?

Laat de cursisten even nadenken wanneer ze de Heer met zich gevoeld hebben toen ze zich verwijderden van valse gebruiken die hen bij de Heer vandaan hadden kunnen leiden. Laat een paar cursisten over hun ervaringen vertellen.

Laat de cursisten zich afvragen wat ze misschien moeten doen om zich verre van valse gebruiken en onreine dingen te houden zodat ze de zegeningen van de Heer kunnen ontvangen.

2 Korinthe 7

Paulus verheugt zich in de ware bekering van de heiligen

Laat een cursist het volgende scenario voorlezen:

In een tempelaanbevelingsgesprek voor een huwelijk bekent een jonge vrouw enkele zonden uit het verleden aan haar bisschop. Na verdere bespreking wordt het de bisschop duidelijk dat de jonge vrouw zich niet echt van haar zonden heeft bekeerd en dat haar zonden ernstig genoeg zijn om een tempelaanbeveling niet waardig te zijn. De bisschop legt aan de jonge vrouw uit dat zij pas een tempelaanbeveling kan krijgen als ze zich volledig bekeerd heeft. Zij is verontrust en beweert dat ze zich al bekeerd heeft omdat ze al zolang geen van deze zonden heeft herhaald. De bisschop legt uit dat alleen met de zonde ophouden geen volledige bekering is en hij nodigt haar uit om oprecht aan het proces van ware bekering te beginnen.

- Hoe zou de jonge vrouw zich volgens jou op dit punt in het gesprek kunnen voelen?

Laat de cursist het scenario verder voorlezen:

De jonge vrouw legt aan haar bisschop uit dat ze erg ontdaan is omdat de uitnodigingen voor het huwelijk en de receptie al verstuurd zijn. Zij verklaart dat ze niet alle vragen of een vertraging in haar huwelijksplannen aankan. Zij vraagt of er geen manier is om toch volgens plan in de tempel verzegeld te worden en vervolgens het bekeringsproces door te maken.

- Waar is de jonge vrouw gezien haar reactie het meest over bezorgd?

Laat de cursisten als ze 2 Korinthe 7 bestuderen naar een waarheid zoeken die de jonge vrouw uit dit scenario dient te begrijpen voordat ze zich echt van haar zonden kan bekeren.

Vat 2 Korinthe 7:1–7 samen en leg uit dat Paulus zijn verdediging tegen hen die hem in een slecht daglicht wilden stellen voortzette, en hij verzekerde de Korinthische heiligen dat hij niemand onrecht had aangedaan.

Laat een cursist 2 Korinthe 7:8–9 voorlezen. Laat de klas meelezen en opzoeken hoe een van de vroegere brieven van Paulus de Korinthische heiligen had beïnvloed.

- Hoe had de brief de heiligen beïnvloed?
- Waarom verheugde Paulus zich in hun droefheid?

Vraag de cursisten 2 Korinthe 7:10–11 stil te lezen. U kunt voorstellen dat zij de twee soorten droefheid markeren die Paulus vermeldt en waar ze toe leiden.

- Wat zijn de twee soorten droefheid die Paulus vermeldt?

Schrijf de koppen *Droefheid overeenkomstig de wil van God* en *Droefheid van de wereld* op het bord. Laat een cursist de volgende uitspraak van president Ezra Taft Benson voorlezen, waarin hij de term 'droefheid van de wereld' uitlegt:

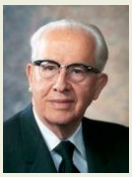

'Het is voor de mensen in de wereld niet ongewoon dat ze spijt hebben van de dingen die ze verkeerd hebben gedaan. Soms is dat vanwege het feit dat hun daden groot verdriet en veel ellende berokkenen voor henzelf of hun dierbaren. Soms is het feit dat ze worden betrapt en gestraft de oorzaak van hun berouw. Maar dergelijke wereldse gevoelens zijn geen "droefheid naar Gods wil".' (*Leringen van kerkpresidenten: Ezra Taft Benson* [2014], 87.)

- Hoe zou je droefheid van de wereld samenvatten?
- Waartoe kan droefheid van de wereld volgens vers 10 leiden? (Leg uit dat het woord *dood* in vers 10 op de geestelijke dood slaat, ofwel van God gescheiden worden. Zet de volgende waarheid op het bord onder de kop 'Droefheid van de wereld': **droefheid van de wereld kan tot de geestelijke dood leiden, ofwel tot onze scheiding van God.**)
- Hoe kan de droefheid van de wereld tot iemands geestelijke dood leiden? (Het kan iemand ervan weerhouden zich waarlijk te bekeren en vergiffenis van onze hemelse Vader te ontvangen.)
- Waartoe kan droefheid overeenkomstig de wil van God volgens vers 10 leiden? (Zet de volgende waarheid op het bord onder de kop 'Droefheid overeenkomstig de wil van God': **droefheid overeenkomstig de wil van God zet ons ertoe aan om ons van onze zonden te bekeren en eeuwig heil te ontvangen.**)

Laat een cursist de volgende uitspraak van president Ezra Taft Benson voorlezen om de cursisten beter te laten begrijpen waarom droefheid overeenkomstig de wil van God ons tot bekering leidt:

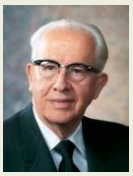

'Droefheid naar Gods wil is een gave van de Geest. Het is een diep besef dat we onze Vader en onze God door onze daden gekrenkt hebben. Het is het scherpe en duidelijke besef dat de Heiland, Hij die geen zonde heeft begaan, de grootste van allen, door ons gedrag folterende pijn en lijden heeft ondergaan. Mede door onze zonden heeft Hij uit iedere porie gebloed. Dat is de echte mentale en geestelijke zielensmart, die in de Schriften "een gebroken hart en een verslagen geest" wordt genoemd. […] Die instelling is een absolute vereiste voor oprechte bekering.' (*Leringen van Ezra Taft Benson*, 88.)

- Waarom leidt de droefheid overeenkomstig de wil van God volgens jou tot ware bekering van onze zonden?

Laat de cursisten zich bezinnen op het scenario van de jonge vrouw die een tempelaanbeveling aanvroeg.

- Wat geeft tijdens haar gesprek met de bisschop aan dat zij nog geen droefheid overeenkomstig de wil van God heeft ondervonden?
- Wat kunnen we doen om droefheid van de wereld te vervangen door droefheid overeenkomstig de wil van God?

Laat de cursisten zo nodig inzien dat de gevoelens van droefheid overeenkomstig de wil van God die we voelen, kunnen verschillen al naargelang de ernst van de zonde.

Getuig dat als we de droefheid overeenkomstig de wil van God voelen in plaats van de droefheid van de wereld, we ons waarlijk kunnen bekeren, we van onze zonden worden gereinigd en we uiteindelijk het eeuwig heil ontvangen. Moedig de cursisten aan om ernaar te streven droefheid overeenkomstig de wil van God te hebben in hun streven om zich te bekeren.

Vat 2 Korinthe 7:12–16 samen en leg uit dat Paulus zijn bezorgdheid voor, en vertrouwen in, de heiligen uitsprak.

Bespreek kort de waarheden die de cursisten hebben gevonden terwijl ze 2 Korinthe 6–7 bestudeerden en moedig hen aan gehoor te geven aan al hun ingevingen om deze waarheden toe te passen.

THUISSEMINARIELES

1 Korinthe 15–2 Korinthe 7 (Unit 23)

Lesmateriaal voor de thuisseminarieleerkracht

Samenvatting van dagelijkse thuisseminarielessen

De volgende samenvatting van de gebeurtenissen, leerstellingen en beginselen die cursisten bij hun studie van 1 Korinthe 15–2 Korinthe 7 (unit 23) geleerd hebben, is niet bedoeld om als onderdeel van uw les te worden behandeld. Uw les richt zich op slechts enkele van deze leerstellingen en beginselen. Volg de ingevingen van de Heilige Geest terwijl u nadenkt over de behoeften van uw cursisten.

Dag 1 (1 Korinthe 15:1–29)

Terwijl de cursisten de eerste helft van 1 Korinthe 15 bestudeerden, hebben zij geleerd dat de apostelen getuigen dat Jezus Christus voor onze zonden gestorven is en uit de dood is opgestaan. De cursisten hebben ook geleerd dat wie zonder de doop zijn gestorven deze essentiële verordening kunnen ontvangen.

Dag 2 (1 Korinthe 15:30–16:24)

De cursisten vervolgden in deze les hun studie van Paulus' leringen over de opstanding. Zij leerden dat er verschillende graden van heerlijkheid zijn voor herrezen lichamen. Ook leerden ze dat als we het evangelie standvastig en onwankelbaar naleven, de prikkel van de dood door de verzoening van Jezus Christus wordt verwijderd.

Dag 3 (2 Korinthe 1–3)

Uit de tweede brief van Paulus aan de Korinthiërs leerden de cursisten dat als onze hemelse Vader ons troost tijdens onze beproevingen, wij ook anderen kunnen helpen om zijn vertroosting te ontvangen. Zij leerden ook dat als we anderen niet vergeven, Satan een voordeel op ons behaalt. En wanneer we ons hart tot de Heer keren, krijgen we de Geest die ons helpt om geleidelijk meer zoals God te worden.

Dag 4 (2 Korinthe 4–7)

De cursisten hebben verschillende waarheden ontdekt terwijl ze Paulus' beschrijving van zijn bediening bestudeerden: onze beproevingen en tegenspoed in dit leven zijn maar beperkt in vergelijking met de eeuwigdurende zegeningen en groei die komen als we ze getrouw doorstaan. Omdat we tijdens ons leven gescheiden van God zijn, dienen we in geloof te wandelen, niet in aanschouwen. Ieder van ons zal door Jezus Christus geoordeeld worden naar wat wij tijdens ons sterfelijk leven gedaan hebben. Dankzij de verzoening van Jezus Christus kunnen wij nieuwe schepselen worden en ons met God verzoenen. Als we ons verre houden van verkeerde praktijken en het onreine, zal de Heer ons aannemen.

Inleiding

In zijn tweede brief aan de Korinthische heiligen bevestigde Paulus zijn toewijding aan hen en zei hij dat hij zich verheugde in de wetenschap dat zij zijn eerdere raad ter harte hadden genomen. Hij onderwees dat droefheid overeenkomstig de wil van God tot bekering leidt.

Lessuggesties

2 Korinthe 7:8–11

Paulus verheugt zich in de ware bekering van de heiligen

Laat een cursist het volgende scenario voorlezen:

> In een tempelaanbevelingsgesprek voor een huwelijk bekent een jonge vrouw enkele zonden uit het verleden aan haar bisschop. Na verdere bespreking wordt het de bisschop duidelijk dat de jonge vrouw zich niet echt van haar zonden heeft bekeerd en dat haar zonden zo ernstig zijn dat zij een tempelaanbeveling niet waardig is. De bisschop legt aan de jonge vrouw uit dat zij pas een tempelaanbeveling kan krijgen als ze zich volledig bekeerd heeft. Zij is verontrust en beweert dat ze zich al bekeerd heeft omdat ze al zolang geen van deze zonden heeft herhaald. De bisschop legt uit dat alleen ophouden met de zonde geen volledige bekering is en hij nodigt haar uit om oprecht aan het proces van ware bekering te beginnen.

- Hoe zal de jonge vrouw zich op dit punt in het gesprek gevoeld hebben?

Laat de cursist het scenario verder voorlezen:

> De jonge vrouw legt aan haar bisschop uit dat ze erg ontdaan is omdat de uitnodigingen voor het huwelijk en de receptie al verstuurd zijn. Zij zegt dat ze niet al die vragen of een vertraging in haar huwelijksplannen aankan. Zij vraagt of er geen manier is om toch volgens plan in de tempel verzegeld te worden gepland en vervolgens het bekeringsproces door te maken.

- Waar is de jonge vrouw gezien haar reactie het meest om bezorgd?

Laat de cursisten bij het bestuderen van 2 Korinthe 7:8–11 naar een waarheid zoeken die de jonge vrouw uit dit scenario dient te begrijpen voordat ze zich echt van haar zonden kan bekeren.

Laat een cursist 2 Korinthe 7:8–9 voorlezen. Laat de klas meelezen en opzoeken hoe een van de vroegere brieven van Paulus de Korinthische heiligen had beïnvloed.

- Hoe had de brief de heiligen beïnvloed?
- Waarom verheugde Paulus zich in hun droefheid?

Vraag de cursisten om 2 Korinthe 7:10–11 stil te lezen. U kunt voorstellen dat zij de twee soorten droefheid die Paulus vermeldt, en waar ze toe leiden, markeren.

- Wat zijn de twee soorten droefheid die Paulus vermeldt?

Schrijf de kopjes *Droefheid overeenkomstig de wil van God* en *Droefheid van de wereld* op het bord. Laat een cursist de volgende uitspraak van president Ezra Taft Benson voorlezen. Vraag de klas te luisteren naar zijn definitie van droefheid van de wereld.

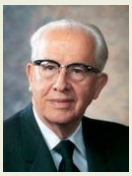

'Het is voor de mensen in de wereld niet ongewoon dat ze spijt hebben van de dingen die ze verkeerd hebben gedaan. Soms is dat vanwege het feit dat hun daden groot verdriet en veel ellende berokkenen voor henzelf of hun dierbaren. Soms is het feit dat ze worden betrapt en gestraft de oorzaak van hun berouw. Maar dergelijke wereldse gevoelens zijn geen "droefheid naar Gods wil".' (*Leringen van kerkpresidenten: Ezra Taft Benson* [2014], 87.)

- Hoe zou je droefheid van de wereld samenvatten?
- Waartoe kan droefheid van de wereld volgens 2 Korinthe 7:10 leiden? (Leg uit dat het woord *dood* in vers 10 naar de geestelijke dood verwijst ofwel van God gescheiden worden. Zet de volgende waarheid op het bord onder de kop 'Droefheid van de wereld': **droefheid van de wereld kan tot de geestelijke dood leiden ofwel tot onze scheiding van God.**)
- Hoe kan de droefheid van de wereld tot iemands geestelijke dood leiden? (Het kan iemand ervan weerhouden zich werkelijk te bekeren en de vergiffenis van onze hemelse Vader te ontvangen.)
- Waartoe kan droefheid overeenkomstig de wil van God volgens vers 10 leiden? (Zet de volgende waarheid op het bord onder de hoofding 'Droefheid overeenkomstig de wil van God': **droefheid overeenkomstig de wil van God zet ons aan om ons van onze zonden te bekeren en eeuwig heil te ontvangen.**)

Laat een cursist de volgende uitspraak van president Ezra Taft Benson voorlezen om de cursisten beter te laten begrijpen waarom droefheid overeenkomstig de wil van God ons tot bekering leidt:

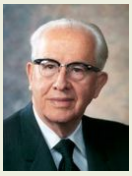

'Droefheid naar Gods wil is een gave van de Geest. Het is een diep besef dat we onze Vader en onze God door onze daden gekrenkt hebben. Het is het scherpe en duidelijke besef dat de Heiland, Hij die geen zonde heeft begaan, de grootste van allen, door ons gedrag folterende pijn en lijden heeft ondergaan. Mede door onze zonden heeft Hij uit iedere porie gebloed. Dat is de echte mentale en geestelijke zielensmart, die in de Schriften "een gebroken hart en een verslagen geest" wordt genoemd. […] Die instelling is een absolute vereiste voor oprechte bekering.' (*Leringen van Ezra Taft Benson*, 88.)

- Waarom leidt de droefheid overeenkomstig de wil van God ons volgens jou tot ware bekering van onze zonden?

Laat de cursisten zich bezinnen op het scenario van de jonge vrouw die een tempelaanbeveling aanvroeg.

- Lijkt het tijdens haar gesprek met de bisschop of zij droefheid overeenkomstig de wil van God had ervaren voor haar zonde? Waarom niet? (Zij maakte zich meer zorgen over de vertraging in haar huwelijksplannen en de mening van anderen dan dat ze bezig was zich oprecht te bekeren en de vergiffenis van onze hemelse Vader te ontvangen.)

- Wat kunnen we doen om droefheid van de wereld te vervangen door droefheid overeenkomstig de wil van God? (We kunnen vasten en onder gebed onze hemelse Vader vragen ons met de gave van droefheid overeenkomstig de wil van God te zegenen. We kunnen ook de verzoening van Jezus Christus bestuderen en ernaar streven om beter te begrijpen hoe onze zonden aan zijn lijden hebben bijgedragen.)

Getuig dat als we de droefheid overeenkomstig de wil van God voelen in plaats van de droefheid van de wereld we ons waarlijk kunnen bekeren, we van onze zonden worden gereinigd en we uiteindelijk het eeuwig heil ontvangen. Moedig de cursisten aan om droefheid overeenkomstig de wil van God te zoeken in hun streven om zich te bekeren.

Bespreek als er tijd is kort de waarheden die de cursisten hebben gevonden bij hun studie van de lessen in unit 23, en moedig hen aan om aan alle ingevingen om deze waarheden toe te passen gehoor te geven. U kunt eventueel ook de kernteksten in 1 Korinthe 15:20–22 en 1 Korinthe 15:40–42 bespreken. Laat de cursisten de leerstellingen uit deze passages uitleggen, inclusief hoe zij deze verzen kunnen gebruiken om het heilsplan aan iemand anders uit te leggen.

Volgende unit (2 Korinthe 8–Efeze 1)

Laat de cursisten de volgende vragen overwegen: hoe weet je wanneer je de Geest voelt? Wat zijn de vruchten of gevoelens van de Geest? Wat zullen heiligen volgens hun voorsterfelijke ordening ontvangen? Wat is onze verantwoordelijkheid jegens hen aan wie sommige materiële levensbehoeften ontbreken, zoals voedsel, kleding, eten en onderdak? En als we nu zelf eens enkele van diezelfde behoeften hebben? Leg uit dat zij gedurende de volgende week zullen bestuderen hoe Paulus deze en andere vragen behandelde.

LES 116

2 Korinthe 8–9

Inleiding

Paulus schrijft naar de heiligen in Korinthe en legt uit dat de leden in Macedonië rijkelijk aan de behoeftigen hebben gegeven. Hij moedigt de Korinthische heiligen aan ook het voorbeeld van de Heiland te volgen door aan de armen te geven. Paulus onderwijst over de zegeningen die de mensen krijgen die blijmoedig aan de armen geven.

Lessuggesties

Bidden voor cursisten

Als cursisten de opbouwende invloed van de Heilige Geest bij hun leerervaring willen voelen, dienen zij ook 'gereed [te zijn] om het woord te horen' (Alma 32:6). U kunt de Heer smeken zijn Geest op uw leerlingen uit te storten 'om hun hart erop voor te bereiden het woord te ontvangen […] met vreugde' (Alma 16:16–17).

2 Korinthe 8

Paulus raadt de heiligen aan om voor de armen te zorgen

Schrijf vóór de les de volgende uitspraak van ouderling Jeffrey R. Holland van het Quorum der Twaalf Apostelen (uit 'Zijn wij niet allen bedelaars?', *Liahona*, november 2014, 40) op het bord maar laat voldoende ruimte vrij voor het woord *armoede*. Begin de les door een cursist de uitspraak voor te laten lezen.

> *'Door de geschiedenis heen is armoede altijd als een van de grootste en meest wijdverspreide problemen van de mensheid beschouwd. De zichtbare gevolgen zijn vaak van stoffelijke aard, maar de geestelijke en emotionele kanten ervan kunnen nog funester zijn.'*

Vraag de cursisten te raden welk woord ontbreekt in het citaat. Schrijf vervolgens het woord *armoede* in de vrijgelaten ruimte.

- Wat is armoede? (Weinig of geen geld, goederen of bestaansmiddelen hebben.)
- Waarom kan armoede zo'n groot probleem vormen?

Moedig de cursisten aan te denken aan mensen die zij kennen die wellicht hulp of bijstand van welke aard ook nodig hebben, zoals lichamelijke, emotionele, sociale of geestelijke. Laat de cursisten bij het bestuderen van 2 Korinthe 8–9 naar waarheden zoeken die hun begrip geven van hun rol om mensen in moeilijkheden te helpen, en die te vervullen.

Vat 2 Korinthe 8:1–8 samen en leg uit dat Paulus de Korinthische heiligen vertelde dat de kerkleden in Macedonië rijkelijk hadden gegeven om de armen bij te staan in hun stoffelijke behoeften. (U wilt misschien de cursisten vragen om Korinthe en

Macedonië op de Bijbelkaart 13, 'De zendingsreizen van de apostel Paulus', op te zoeken.) Paulus heeft uitgelegd dat de Macedonische leden dit deden omdat ze ernaar verlangden om de wil van God te doen. Hij moedigde de heiligen van Korinthe aan dit voorbeeld te volgen om uit oprechte liefde in de behoeften van andere mensen te voorzien.

Zet de woorden *rijk* en *arm* op het bord.

Laat de cursisten 2 Korinthe 8:9 in stilte lezen en opletten waarvan Paulus zei dat Jezus Christus het voor de heiligen heeft gedaan. Stel na verloop van tijd de volgende vragen en schrijf de antwoorden van de cursisten op het bord onder de woorden *rijk* en *arm*.

- In welke opzichten was Jezus Christus in het voorsterfelijk bestaan rijk? (De antwoorden van de cursisten kunnen onder meer zijn: Jezus Christus was de Eerstgeborene van de Vader in de geest, al voordat Hij in het sterfelijk leven werd geboren. Jezus Christus was een God met hetzelfde gezag, dezelfde macht en heerlijkheid als onze hemelse Vader en schiep veel werelden onder leiding van onze Vader.)
- Hoe kon Hij tijdens zijn sterfelijk leven als arm worden beschouwd? (Hij verliet zijn positie van heerlijkheid om te worden geboren en onder nederige omstandigheden op aarde te leven.)
- Wat betekent het volgens jou in vers 9 dat wij 'door de armoede [van de Heiland] rijk zou worden'? (Omdat Jezus Christus van zijn voorsterfelijke troon afdaalde en naar de aarde kwam om ons te dienen, een voorbeeld te geven en de verzoening te verrichten, kunnen we de rijkdommen van het eeuwige leven verkrijgen.)

Maak de cursisten duidelijk dat de Korinthische heiligen een jaar eerder hadden toegezegd om voor de arme heiligen in Judea een inzameling van goederen te houden. Laat een cursist 2 Korinthe 8:10–11 voorlezen. Laat de klas meelezen en opletten wat Paulus de Korinthische heiligen aanraadde om te doen.

- Wat raadde Paulus de Korinthische heiligen aan om te doen?

Leg uit dat de zinsneden 'het doen' en 'voltooi […] het doen' betekenen dat Paulus de heiligen aanmaande hun vroegere toezegging te vervullen om de arme heiligen te geven wat ze konden, net zoals de Heiland eeuwige rijkdommen aan hen had gegeven.

- Wat gebeurt er met ieder van ons als we beginnen te begrijpen wat de Heiland ons allemaal heeft geschonken? (De cursisten dienen een beginsel met deze strekking als antwoord te geven: **als we beginnen te begrijpen wat de Heiland ons allemaal heeft gegeven, worden me bereidwilliger om van onze middelen aan anderen te schenken.**)
- Hoe kunnen wij door na te denken over de gaven van de Heiland aan ons gemotiveerd raken om aan behoeftige mensen te geven?
- Wat heeft de Heiland je gegeven dat je kan inspireren om aan anderen te geven?

Laat een cursist 2 Korinthe 8:12–15 voorlezen. Laat de klas bij het meelezen naar een bijkomende waarheid zoeken die Paulus aan de mensen leerde over het belang van elkaar materiële hulp bieden.

- Wat kunnen we uit verzen 12–13 leren? (Help de cursisten om de volgende waarheid te ontdekken: **God wil dat we bereid zijn om te geven zelfs als we niets hebben om te geven.**)

Laat een cursist de volgende uitspraak van ouderling Jeffrey R. Holland voorlezen om deze waarheid aan de klas duidelijk te maken:

'Rijk of arm, wij moeten "doen wat wij kunnen" wanneer anderen noodlijdend zijn.' ('Zijn wij niet allen bedelaars?', 41.)

- Wat kunnen we voor anderen doen als we niets tastbaars hebben om aan hen te geven?
- Wie heeft er volgens de verzen 14–15 baat bij als alle heiligen consequent aan behoeftige mensen geven? (Wie op een bepaald moment behoeftig is.)
- Hoe kan iedereen er baat bij hebben als we allemaal bereid zijn om te geven?

Om de cursisten het belang van deze waarheden en beginselen duidelijk te maken en ervoor te zorgen dat zij deze toepassen, leest u de volgende uitspraak van ouderling Holland voor. Laat de cursisten opletten hoe de Heer ons kan helpen om vol naastenliefde op de armen te reageren.

'Verder weet ik niet precies hoe ieder van u uw plicht moet vervullen jegens hen die zichzelf niet altijd kunnen of willen helpen. Maar ik weet dat God dat wel weet. Hij zal u helpen en leiden in liefdevolle daden van discipelschap als u er gewetensvol naar streeft, erom bidt en om u heen kijkt om een gebod na te komen dat Hij ons keer op keer heeft gegeven.' ('Zijn wij niet allen bedelaars?', 41.)

Als u voldoende tijd en de benodigde middelen hebt, kunt u eventueel een deel van de video met de algemene conferentietoespraak van Ouderling Holland 'Zijn wij niet allen bedelaars?' (0:00–7:04) tonen.

- Wat behoren we volgens ouderling Holland doen om klaar te staan voor de armen en behoeftigen?
- Wat zijn enkele van de manieren die de kerk heeft voorzien waarop wij aan de behoeften van de armen tegemoet kunnen komen? (Door vastengaven, plaatselijke dienstbetoonprojecten en humanitaire projecten.)

Moedig de cursisten aan om in hun aantekenschrift of Schriftendagboek iets te noteren dat ze gaan doen op basis van wat Paulus heeft onderwezen over aan de armen en behoeftigen te geven.

Vat 2 Korinthe 8:16–24 samen en leg uit dat Paulus met de Korinthische heiligen had gesproken over Titus en twee andere broeders die op weg waren om de liefdadige schenkingen voor de heiligen in Jeruzalem te verzamelen. Paulus sprak zijn vertrouwen in de Korinthische heiligen uit en legde uit dat als zij vrijgevig bijdroegen, dit als een bewijs van hun liefde voor anderen zou dienen.

2 Korinthe 9

Paulus onderwijst over de zegeningen van een oprechte gever te zijn

Vat 2 Korinthe 9:1–5 samen en leg uit dat Paulus de Korinthische heiligen bleef prijzen. Hij deelde de heiligen mee dat hij Titus en de anderen had gestuurd om te bevestigen dat ze bereidwillig waren om vrijelijk te geven.

Laat de cursisten bij zichzelf nagaan of ze ooit iets met tegenzin aan iemand hebben gegeven of voor iemand hebben gedaan.

- Waarom is het soms moeilijk blij te zijn om met je tijd, geld of andere middelen anderen te helpen?

Laat een cursist 2 Korinthe 9:6–7 voorlezen. Laat de klas bij het meelezen zoeken naar de vergelijking die Paulus gebruikte om de Korinthische heiligen vrijgevigheid te leren.

- Wat houdt zaaien in? (Zaad op aarde strooien.)
- Waar vergeleek Paulus zaaien mee? (Aan anderen geven.)

Toon wat vruchten- of groentezaad, of een afbeelding ervan.

- Wie zijn de zaaiers in deze vergelijking? (De heiligen of wij.)
- Wat verwacht de Heer volgens vers 7 van ons bij het zaaien of geven? (Dat we het blijmoedig en zonder tegenzin doen. Zie ook Moroni 7:8.)

Zet de volgende onvolledige uitspraak op het bord: *Als we met een blijmoedig hart aan de behoeftigen geven …*

- Hoe lijkt aan anderen geven op het inzaaien van een akker?
- Wat gebeurt er als we karig zaaien?
- Wat gebeurt er als we rijkelijk zaaien?

Vul het beginsel op het bord aan, zodat het de volgende waarheid overbrengt: **Als we met een blijmoedig hart aan de behoeftigen geven, zal God ons rijkelijk zegenen.**

- Hoe kan blijmoedig aan anderen geven er feitelijk toe leiden dat we meer ontvangen dan we voordien bezaten?

Laat een cursist 2 Korinthe 9:8–10 voorlezen. Laat de klas naar zegeningen zoeken die de heiligen volgens Paulus zouden ontvangen als ze met een blijmoedig hart gaven.

- Welke zinsneden gebruikt Paulus onder meer om de zegeningen te beschrijven die de Heer schenkt aan wie met een opgewekt hart geven? (Antwoorden kunnen onder meer zijn: 'elke vorm van genade overvloedig te maken in u' [vers 8], 'altijd al het nodige bezit' [vers 8], 'zijn gerechtigheid blijft tot in de eeuwigheid' [vers 9], en 'de vruchten van uw gerechtigheid vermeerderen' [vers 10].)

Leg uit dat deze zinsneden suggereren dat we de genade van de Heer zullen ontvangen, wat ook materiële zegeningen kan inhouden die voldoende voor onze behoeften zijn.

- Wie is volgens vers 10 'Hij Die de zaaier zaad verschaft'? (De Heer. Laat het zaad opnieuw zien en leg uit dat we alleen aan anderen kunnen geven aan anderen omdat de Heer om te beginnen voor ons heeft gezorgd.)
- Hoe kan kunnen we door te bedenken waar alles wat we hebben vandaan komt blijmoediger geven?

Laat enkele cursisten beurtelings een vers uit 2 Korinthe 9:11–15 voorlezen. Laat de andere cursisten daarbij opletten wat Paulus zegt over de heiligen die blijmoedig geven en ontvangen.

- Wat voor gevoelens hebben de heiligen die vrijelijk geven en ontvangen van elkaars middelen volgens de verzen 11–15 over God?

U kunt de cursisten vragen om alle zinsneden in deze verzen te markeren die over dankbaarheid gaan, zoals 'een vrijgevigheid die door middel van ons dankzegging aan God teweegbrengt' (vers 11), 'vele dankzeggingen aan God' (vers 12), 'verheerlijken zij God' (vers 13), en 'God zij dank voor Zijn onuitsprekelijke gave' (vers 15).

U kunt de cursisten de volgende waarheid desgewenst bij verzen 11–15 in hun Schriften laten noteren: **als we Gods vrijgevigheid met zegeningen inzien, kan dit ertoe bijdragen dat we Hem dankbaar zijn.**

- Wanneer ben je God dankbaar geweest nadat je de zegeningen had herkend die Hij over je uit had gestort omdat je anderen blijmoedig diende en hun hulp gaf?

Getuig van de beginselen en waarheden die de cursisten in 2 Korinthe 8–9 hebben gevonden.

Moedig de cursisten aan manieren te bedenken om deze week een behoeftig iemand te helpen. Moedig hen aan als doel te stellen die persoon te helpen.

LES 117

2 Korinthe 10–13

Inleiding

De apostel Paulus spreekt over de geestelijke oorlog waarin de kinderen van God verwikkeld zijn. Hij verdedigt zich tegen wie hem tegenwerken. Hij vertelt hoe hij in de derde hemel is opgenomen en hij beschrijft hoe zijn zwakheden een zegen blijken te zijn. Alvorens zijn brief te beëindigen, spoort Paulus de heiligen in Korinthe aan om aan zelfonderzoek te doen en hun getrouwheid te bewijzen.

Lessuggesties

2 Korinthe 10–11

Paulus schrijft over de geestelijke strijd, de misleidingen door Satan en zijn eigen beproevingen

Zet het woord *oorlog* op het bord.

- In welke opzichten zijn we in een oorlog met Satan verwikkeld?
- Wat zijn enkele van de moeilijkste veldslagen die we in deze geestelijke oorlog meemaken?

Laat een cursist 2 Korinthe 10:3–6 voorlezen. Laat de klas meelezen en opzoeken wat we moeten doen om deze oorlog met Satan te winnen.

- Wat moeten we doen om deze oorlog met Satan te winnen?
- Wat betekent het volgens jou 'elke gedachte gevangen [te nemen] om die te brengen tot de gehoorzaamheid aan Christus' (vers 5)?
- Welk beginsel uit vers 5 leert ons hoe we onze oorlog met Satan kunnen winnen? (Zet na de antwoorden van de cursisten de volgende waarheid op het bord: **als we uit gehoorzaamheid aan Jezus Christus onze gedachten onder controle houden, zullen we beter de overhand krijgen in onze oorlog met Satan.**)
- Wat kunnen we doen om onze gedachten onder controle te houden? (We kunnen onder andere bidden, Schriftteksten uit ons hoofd leren en lofzangen zingen of uit ons hoofd leren.)

U kunt van een ervaring getuigen waaruit blijkt hoe u, door uit gehoorzaamheid aan de Heiland uw gedachten onder controle te houden, door de Heiland bent geholpen om de invloed van Satan te weerstaan. Vraag de cursisten eventueel om van hun eigen ervaringen te getuigen. Laat de cursisten zich ten doel stellen om uit gehoorzaamheid aan de Heiland hun gedachten beter onder controle te houden.

Laat een cursist de volgende samenvatting voorlezen:

In 2 Korinthe 10:7–18 zien we dat Paulus in de Heer roemde, en leerden we dat zijn eigen zwakheden niet gebruikt mogen worden als rechtvaardiging om niet naar hem te luisteren. In 2 Korinthe 11 waarschuwde Paulus voor nog andere manieren waarop Satan probeert onze

gedachten te verderven en probeert ons, onder meer door valse christussen en valse apostelen, van Jezus Christus weg te leiden. Paulus vertelde over het lijden dat hij als ware apostel van de Heiland had doorstaan.

2 Korinthe 12

Paulus vertelt hoe hij in de hemel werd opgenomen en legt uit hoe onze zwakheden erkennen ons tot voordeel kan zijn

Breng een doorn mee naar de klas of teken er een op het bord, zoals de afgebeelde doorn. Laat de cursisten nadenken wanneer ze zich aan doornen verwond hebben.

- Hoe maken doornen het leven lastig?

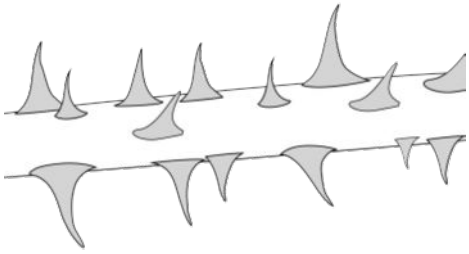

Leg uit dat Paulus het begrip van een doorn gebruikte om een beproeving of zwakheid voor te stellen die hij had ondergaan.

Laat een cursist het volgende citaat van ouderling Dallin H. Oaks van het Quorum der Twaalf Apostelen voorlezen. Laat de klas zich bij het luisteren afvragen welke beproevingen of zwakheden zij of hun dierbaren hebben ondervonden:

'Sommigen hebben een dierbare verloren door een sterfgeval of zorgen voor een gehandicapte. Sommigen zijn gekwetst door een echtscheiding. […] Anderen hebben ernstige fysieke of mentale handicaps. Sommigen worstelen met aantrekking tot mensen van hetzelfde geslacht. Sommigen hebben een zware depressie of voelen zich ernstig tekortschieten. Veel mensen dragen op de een of andere manier een zware last.' ('Hij geneest de belasten', *Liahona*, november 2006, 6.)

Laat de cursisten bij het bestuderen van 2 Korinthe 12 zoeken naar leringen die hen kunnen helpen als ze beproevingen en zwakheden ondervinden.

Laat een cursist 2 Korinthe 12:1–4 voorlezen. Laat de klas bij het meelezen op het visioen van Paulus letten. (Leg uit dat deze verzen in de derde persoon naar Paulus verwijzen.)

- Wat betekent het volgens jullie dat Paulus 'tot in de derde hemel opgenomen werd' (vers 2)? (Hij had een visioen van het celestiale koninkrijk.)

Leg uit dat de zinsnede 'of het in het lichaam […] of buiten het lichaam, ik weet het niet' (vers 2) aangeeft dat Paulus niet wist of hij naar het celestiale koninkrijk was gebracht of er een visioen van had gezien.

Laat een cursist 2 Korinthe 12:5–6 voorlezen. Laat de klas bij het meelezen opletten hoe Paulus op dit visioen reageerde.

- Hoe reageerde Paulus op dit visioen?

- Wat zou er volgens een bezorgde Paulus kunnen gebeuren als hij zichzelf roemde? (Paulus maakte zich zorgen dat anderen te positief over hem zouden denken terwijl hij nog steeds sterfelijke zwakheden had die hij moest overwinnen.)

Laat een cursist 2 Korinthe 12:7–8 voorlezen. Laat de klas meelezen en opzoeken hoe de Heer Paulus hielp om nederig te blijven. U kunt eventueel uitleggen dat 'niet zou verheffen' (vers 7) hoogmoedig zijn betekent.

- Hoe heeft de Heer Paulus geholpen om nederig te blijven?
- Hoe vaak heeft Paulus gebeden om deze 'doorn in het vlees' te laten verwijderen?

Wijs erop dat de Heer er ondanks de gebeden van Paulus voor koos om Paulus' 'doorn in het vlees' niet te verwijderen.

- Waarom laat de Heer volgens Paulus toe dat wij zwakheden en beproevingen ondergaan? (De strekking van de antwoorden van de cursisten dient de volgende waarheid te omvatten: **de Heer laat toe dat wij zwakheden en beproevingen ondergaan zodat we nederigheid kunnen leren.** Zet dat op het bord.)

Laat de cursisten 2 Korinthe 12:9–10 in stilte lezen en zoeken naar de waarheden die Paulus hielpen om zijn zwakheden te verdragen. Vraag de cursisten om de gevonden waarheden in hun Schriftendagboek of aantekenschrift te noteren.

- Welke waarheden had Paulus geleerd die hem hielpen om zijn zwakheden te verdragen? (De cursisten kunnen uiteenlopende waarheden noemen, zoals: **de genade van Jezus Christus is voldoende om ons in onze zwakheden te sterken. De Heer neemt niet altijd onze moeilijkheden weg, maar Hij sterkt ons als we ze getrouw ondergaan.**)

Herinner de cursisten eraan dat *genade* 'goddelijke hulp of kracht' is die door de verzoening van Jezus Christus mogelijk is gemaakt (Gids bij de Schriften, 'Genade').

- Wat betekent het dat de genade van de Heiland voldoende is om ons in onze zwakheden te sterken? (Door de kracht die we ontvangen van de Heiland kunnen we alles doen wat Hij van ons vraagt.)

Laat een cursist de volgende uitspraak van ouderling Dallin H. Oaks voorlezen:

'De genezende kracht van de Heer Jezus Christus — of die onze lasten nu wegneemt of ons de kracht geeft ze te doorstaan en met ze te leven, net als de apostel Paulus — staat ons voor iedere kwelling in het sterfelijk leven ter beschikking.' ('Hij geneest de belasten', 8.)

- Hoe kunnen de waarheden die we in verzen 9–10 gevonden hebben ons helpen om zwakheden en beproevingen te verdragen?

- Wanneer ben jij, of is iemand die je kent, door de Heiland gesterkt? (Herinner de cursisten eraan dat ze niet over dingen moeten praten die te persoonlijk zijn.) Hoe was deze gebeurtenis jou of hen tot zegen?

Cursisten laten getuigen

U kunt de cursisten aanmoedigen om van evangeliewaarheden te getuigen door ze vragen te stellen die hen motiveren om iets over hun ervaringen en overtuigingen te vertellen. Als cursisten bezig zijn met getuigen, voert de Heilige Geest ze vaak tot een dieper getuigenis van de dingen waarover ze spreken. De woorden van de cursisten kunnen door de macht van de Geest diepe indruk maken op hun medecursisten.

2 Korinthe 13

Paulus spoorde heiligen in Korinthe aan om aan zelfonderzoek te doen en hun getrouwheid te bewijzen

Herinner de cursisten eraan dat er valse leraren onder de Korinthische heiligen waren die tegen Paulus en zijn gezag in gingen.

- Hoe komen sommigen heden ten dage in opstand tegen leiders in de kerk?

Laat een cursist 2 Korinthe 13:3 voorlezen. Laat de klas meelezen en vraag hen waar sommige Korinthische kerkleden bewijs voor zochten.

- Waar zochten sommige Korinthische kerkleden bewijs voor?

Laat een cursist 2 Korinthe 13:5–6 voorlezen. Laat de klas bij het meelezen opzoeken waartoe Paulus de Korinthische heiligen aanspoorde in plaats van zich af te vragen of de Heer door hem als apostel sprak. Leg uit dat *verwerpelijk* betekent dat iemand verdorven of immoreel is.

- Waar spoorde Paulus volgens vers 5 de Korinthische heiligen toe aan? (U wilt de cursisten wellicht aanmoedigen om de werkwoorden *onderzoek, beproef* en *weet* in dit vers te markeren.)
- Wat moesten deze heiligen volgens Paulus bij zichzelf onderzoeken? (Leg uit dat 'in het geloof bent' [vers 5] betekent dat je de kerk van Heer trouw bent.)
- Wat kunnen we volgens deze verzen beter doen dan onze kerkleiders bekritiseren? (De cursisten horen een beginsel zoals het volgende uit te drukken: **in plaats van onze kerkleiders te bekritiseren, dienen we onze eigen getrouwheid te onderzoeken.**)

Laat een cursist de volgende uitspraak van de profeet Joseph Smith voorlezen:

'Indien een mens opstaat om anderen te veroordelen en fouten zoekt in de kerk, en zegt dat zij allen op het verkeerde pad zijn en hij alleen rechtvaardig is, weet dan dat die mens zich op de brede weg naar de afval bevindt; en zo waar als God leeft, zal hij afvallen als hij zich niet bekeert.' (*Leringen van kerkpresidenten: Joseph Smith* [2007], 343.)

- Wat gebeurt er als we onze leiders bekritiseren in plaats van onze eigen getrouwheid te onderzoeken?

Om de cursisten in staat te stellen hun getrouwheid en hun houding tegenover hun kerkleiders te onderzoeken, bezorgt u hen kopieën van de volgende vragen. Gun de cursisten voldoende tijd om deze vragen in stilte te lezen en beantwoorden.

1. Hoe goed geef jij, op een schaal van 1–10 (10 is volmaakt), gehoor aan de raad van je kerkleiders?
2. Welke norm die wordt onderwezen door profeten en apostelen zou je getrouwer kunnen naleven?
3. Hoe vaak druk je je dankbaarheid jegens je kerkleiders ofwel persoonlijk ofwel onder gebed uit op een schaal van 1–10 (10 is bij elke gelegenheid)?
4. Hoe zou je beter je waardering kunnen tonen voor de offers die je leiders voor je brengen en de inspanningen die ze voor jou doen?

Vraag na enige tijd:

- Welke zegeningen vloeien voort uit regelmatig zo'n geestelijke zelfonderzoek doen?

Vat 2 Korinthe 13:7–14 samen en leg uit dat Paulus de heiligen aanspoorde om het kwaad te vermijden en naar volmaaktheid te streven.

Getuig van de waarheden die u in deze les behandeld hebt. Laat de cursisten een doel opschrijven om een van deze waarheden in hun leven toe te passen.

Kerntekstenbeheersing

De cursisten krijgen meer inzicht in een Schrifttekst als zij hun eigen vragen over de tekst opstellen. Deel de klas op in twee (of meer) teams. Laat de teams hints opschrijven die naar een bepaalde kerntekst verwijzen. (U kunt een reeks teksten uitkiezen die u de cursisten wilt laten leren of doornemen.) Spoor de cursisten aan om hun hints niet te moeilijk te maken. Laat de teams na voldoende tijd om de beurt een hint voorlezen om te zien of het andere team de juiste passage kan herkennen.

Noot: als er in deze les niet voldoende tijd voor deze activiteit is, kunt u er wellicht in een andere les tijd aan besteden. (De volgende les is vrij kort. U hebt dan misschien voldoende tijd voor deze activiteit.) Zie het aanhangsel achterin dit boek voor meer activiteiten.

Inleiding tot de brief van Paulus aan de Galaten

Waarom dit boek bestuderen?

De brief van Paulus aan de Galaten was tot de Joodse christenen gericht, die van de Heer afdwaalden door zich opnieuw op de werken van de wet van Mozes te verlaten. De apostel Paulus probeerde dat probleem op te lossen door nadruk te leggen op het verschil tussen het zware 'juk' van de wet van Mozes, dat tot geestelijke gevangenschap leidt, en het evangelie van Jezus Christus, dat tot geestelijke vrijheid leidt. Als de cursisten deze brief bestuderen, krijgen ze meer waardering voor de vrijheid die het evangelie van Jezus Christus biedt.

Wie heeft dit boek geschreven?

De apostel Paulus heeft Galaten geschreven (zie Galaten 1:1).

Wanneer en waar is de brief geschreven?

Paulus heeft zijn brief aan de Galaten waarschijnlijk tijdens zijn reis door Macedonië geschreven, gedurende zijn derde zendingsreis, rond 55–57 n.C. (Zie Gids bij de Schriften, 'Brieven van Paulus'.)

Aan wie is de brief geschreven en waarom?

'Het is niet helemaal duidelijk aan welke gemeenten deze brief was gericht. Ze waren in het Noorden van Galatië, het district waarvan Ancyra de hoofdstad was, gevestigd, of in het district langs de grens van Frygië en Galatië, dat Paulus gedurende zijn eerste zendingsreis had bezocht. In ieder geval bezocht Paulus de kerken in Galatië tijdens zijn tweede (Handelingen 16:6) en derde (Handelingen 18:23) zendingsreis.' (Gids bij de Schriften, 'Brieven van Paulus: Brief aan de Galaten'.)

Paulus schreef aan de heiligen in Galatië omdat hij zich ernstig zorgen maakte dat zij van de Heer afdwaalden en de leringen volgden van mensen die 'het Evangelie van Christus [wilden] verdraaien' (zie Galaten 1:6–7). Joodse christenen onderwezen heidense christenen in de valse leer dat zij besneden moesten worden en de rituele vereisten van de wet van Mozes moesten naleven om verlost te worden. (Zie Galaten 6:12; zie ook Handelingen 15:1.) Sommige heiligen in Galatië hadden de leringen van die mensen aanvaard (zie Galaten 4:10).

De belangrijkste redenen waarom Paulus deze brief schreef:

1. Zich verdedigen tegen de beschuldigingen van de valse leraren die zich tegen hem gekeerd hadden.
2. Verkondigen dat alle mensen, Joden en andere volken, door de verzoening van Jezus Christus verlost kunnen worden als ze hun geloof op Jezus Christus richten en niet op de werken van de wet van Mozes.
3. De rol van de wet van Mozes in het plan van God verduidelijken.

4. Onderscheid maken tussen het oude verbond dat God met Mozes had gesloten en het nieuwe verbond in Christus.
5. De heiligen aansporen om de Geest bij zich te hebben.

Wat zijn enkele kenmerkende elementen van dit boek?

Het boek Galaten is de meest gepassioneerde brief van Paulus, waarin hij de afgedwaalde leden van de kerk en de valse leraren die hen probeerden te beïnvloeden, berispte. Galaten bevat de eerste melding die Paulus van de leer van rechtvaardiging maakt: wij worden niet door de werken van de wet van Mozes gerechtvaardigd, maar door ons geloof in Jezus Christus. De brief vergelijkt 'de begeerte van het vlees' met 'de vrucht van de Geest (Galaten 5:16–25).

Overzicht

Galaten 1–2 Paulus schrijft de heiligen in Galatië omdat ze van de Heer waren afgedwaald en valse leerstellingen hadden aanvaard. Hij verdedigt zijn roeping als apostel door over zijn voormalige strijd tegen de kerk en zijn bekering te vertellen. Hij zegt dat hij rechtstreekse openbaring van God had ontvangen en verduidelijkt dat zijn zending onder de heidenen door de apostelen was goedgekeurd. Hij legt uit dat hij een keer onenigheid met Petrus over de heidense heiligen had. Hij vertelt dat mensen niet door de werken van de wet van Mozes gerechtvaardigd worden maar door geloof in Jezus Christus.

Galaten 3–4 Paulus verdedigt de boodschap van het evangelie. Hij legt uit dat Abraham een voorbeeld is van iemand die door geloof werd gerechtvaardigd en niet door de werken van de wet van Mozes. Door de verzoening heeft Jezus Christus de mensheid van de vloek van de wet verlost. Het doel van de wet van Mozes was om een 'leermeester […] tot Christus' te zijn. Door geloof en de doop ontvangen heiligen de zegeningen van de verzoening, sluiten ze het evangelieverbond, worden ze door Christus erfgenamen van God en zijn ze niet langer dienstknechten maar kinderen van God.

Galaten 5–6 Paulus roept de heiligen op standvastig in het evangelieverbond van Christus te blijven. Paulus vergelijkt het leven van iemand die bij de 'werken van het vlees' betrokken is met iemand die de 'vrucht van de Geest' ontvangt. Hij legt uit dat de heiligen elkaars lasten moeten dragen en niet moe mogen worden goed te doen. We oogsten wat we zaaien.

LES 118

Galaten 1–4

Inleiding

De apostel Paulus berispt de heiligen in Galatië omdat zij in valse leerstellingen geloven. Hij zegt tegen ze dat ze erfgenamen van God kunnen worden als zij in Jezus Christus geloven en Hem volgen.

Lessuggesties

Galaten 1–2

Paulus berispt de heiligen omdat zij valse leraren volgen en moedigt hen aan om tot het evangelie terug te keren.

Laat de cursisten zich voorstellen dat een broer, zus of vriend(in) zegt dat hij of zij zich afvraagt of de leringen van de kerk wel waar zijn. Deze persoon gaat niet meer naar de kerk en leeft het evangelie niet meer na. Laat de cursisten in hun aantekenschrift of Schriftendagboek noteren wat zij tegen die persoon zouden zeggen om hem of haar duidelijk te maken dat de leringen van de kerk waar zijn.

Laat de cursisten bij hun studie van Galaten 1 een waarheid opzoeken waarmee ze ware leerstellingen kunnen herkennen.

Leg uit dat Galatië een gebied in Klein-Azië was met veel steden die Paulus tijdens zijn tweede en derde zending bezocht (zie Handelingen 16:6; 18:23). (U kunt de cursisten aanmoedigen om kaart 13, 'De zendingsreizen van de apostel Paulus' (achterin de tripelcombinatie) op te slaan. Vraag een cursist Galaten 1:6–7 voor te lezen. Laat de klas meelezen en een probleem opzoeken waarmee de heiligen in Galatië kampten.

- Waarom dwaalden veel heiligen in Galatië van het ware evangelie af?

Leg uit dat de mensen die de Galaten in verwarring brachten en de leerstellingen van het evangelie ondermijnden, twijfel zaaiden over de lering van Paulus dat we alleen door Jezus Christus eeuwig heil kunnen ontvangen (zie Galaten 1:7). Deze valse leraren waren Joodse christenen die beweerden dat de heiligen in Galatië besneden moesten worden (zie 'Besnijdenis' in de Gids bij de Schriften), en de rituelen van de wet van Mozes moesten naleven om verlost te worden.

Ervoor zorgen dat de cursisten de inhoud begrijpen

De inhoud van de Schriften bestaat uit de verhaallijn, mensen, gebeurtenissen, redevoeringen en geïnspireerde verklaringen in de Schrifttekst. De inhoud brengt de leerstellingen en beginselen uit het tekstblok tot leven en geeft die betekenis. Zorg ervoor dat de cursisten de inhoud begrijpen zodat ze de eeuwige waarheden in de tekst zullen herkennen. Maar leg niet te veel nadruk op achtergrond en details, want die zijn niet de kern van de les.

Laat een cursist Galaten 1:8–9 voorlezen. Laat de klas meelezen en opzoeken wat Paulus zei over de mensen die een evangelie predikten dat in strijd was met het

evangelie dat hij als apostel van de Heer verkondigde. Vraag de cursisten naar hun bevindingen.

Laat een cursist Galaten 1:10–12 voorlezen. Laat de klas meelezen en opzoeken wie de bron van de leringen van Paulus was.

- Wie was volgens vers 12 de bron van de leringen van Paulus?
- Welke waarheid kunnen we van de woorden van Paulus in de verzen 10–12 leren betreffende ware leerstellingen? (De cursisten kunnen andere woorden gebruiken, maar moeten deze waarheid weergeven: **Jezus Christus openbaart ware leerstellingen aan zijn profeten.**)
- Wat hebben we aan die waarheid als we vragen over de leringen van de profeten hebben?

Leg uit dat omdat Jezus Christus ware leerstellingen aan zijn profeten openbaart, Hij ook aan ons kan openbaren dat de leringen van een profeet waar zijn.

- Hoe kunnen we openbaring van de Heer ontvangen en zo zelf te weten komen dat de leringen van de profeten waar zijn?

Herinner de cursisten aan het scenario dat u in het begin van de les hebt geïntroduceerd. Laat enkele cursisten uitleggen hoe zij de waarheid die ze zojuist geleerd hebben zouden gebruiken om met de persoon te praten die aan de leerstellingen van de kerk twijfelt.

Geef uw getuigenis dat we ware leerstellingen kunnen herkennen als we de leringen van de profeten bestuderen en naar openbaring van de Heer streven.

Vat Galaten 1:13–2:21 samen door uit te leggen dat Paulus over zijn bekering en eerste zendingsreizen vertelde. Hij legde ook uit dat eeuwig heil niet in de wet van Mozes was te vinden, maar dat we door geloof in Jezus Christus vergeving of rechtvaardiging zullen ontvangen.

Galaten 3–4

Paulus nodigt de Galaten uit om door Jezus Christus alle zegeningen te ontvangen die aan Abraham waren beloofd.

Lees de volgende scenario's voor. Nadat u elk scenario hebt voorgelezen, vraagt u de cursisten waarom de persoon in dat scenario zich benadeeld kan voelen betreffende de zegeningen van de Heer, in vergelijking met anderen in de kerk die van jongs af aan trouw in het evangelie zijn geweest.

1. Een jonge man is in een minderactief gezin opgegroeid en is als kind niet in het evangelie onderwezen. Het gezin begint nu weer actief in de kerk te worden en is bezig de leerstellingen van het evangelie te leren en na te leven.
2. Een vrouw heeft jarenlang kritiek op de kerk gehad. Ze heeft onlangs een verandering van hart ondergaan en heeft zich laten dopen.

Laat de cursisten bij hun studie van Galaten 3–4 een waarheid opzoeken die duidelijk maakt welke zegeningen voor iedereen beschikbaar zijn, ongeacht zijn of haar verleden of omstandigheden.

Leg uit dat veel heiligen in Galatië bekeerlingen tot het christendom waren en geen letterlijke afstammelingen van Abraham, aan wie al Gods zegeningen waren beloofd. Laat een cursist Galaten 3:7–9 voorlezen. Laat de klas meelezen en opzoeken wat Paulus heeft gezegd over hen die 'uit het geloof zijn' (vers 7), of die in Jezus Christus geloven.

- Wat zei Paulus over hen die in Jezus Christus te geloven?
- Wat heeft de Heer volgens vers 8 aan Abraham beloofd?
- Wat zal er volgens vers 9 met de mensen gebeuren die geloof in Jezus Christus hebben?

Leg uit dat 'gezegend samen met de gelovige Abraham' betekent dat wij deel kunnen uitmaken van het verbond dat God met Abraham heeft gesloten, dat door hem alle mensen de zegeningen van het evangelie kunnen ontvangen (zie Abraham 2:11).

Vat Galaten 3:10–25 samen door uit te leggen dat de wet van Mozes volgens Paulus was bedoeld om de Israëlieten ertoe aan te zetten om tot Jezus Christus te komen en door geloof in Hem gerechtvaardigd te worden.

Laat een cursist Galaten 3:26–27 voorlezen. Laat de klas meelezen en opzoeken wat wij moeten doen om de zegeningen te ontvangen die aan Abraham waren beloofd.

- Wat moeten wij doen om de zegeningen te ontvangen die aan Abraham waren beloofd?

Zet de volgende onvolledige uitspraak op het bord: *Iedereen die geloof in Jezus Christus oefent en het evangelieverbond sluit, zal …*

Laat een cursist Galaten 3:28–29 voorlezen. Laat de klas meelezen en woorden of zinsneden opzoeken die ze kunnen gebruiken om de uitspraak op het bord af te maken.

- Wat worden sommige mensen volgens vers 28 als zij het evangelieverbond sluiten?
- Wat worden de mensen die tot Abrahams nageslacht behoren volgens vers 29 nog meer door Jezus Christus?

Leg uit dat een *erfgenaam* iemand is die volgens de wet de bezittingen van een ander kan erven.

Laat een cursist Galaten 4:7 voorlezen. Laat de klas meelezen en opzoeken van wie wij erfgenamen kunnen worden.

- Wiens erfgenamen kunnen wij worden? (Maak de uitspraak op het bord in de woorden van de cursisten af, zodat de volgende waarheid duidelijk wordt: **iedereen die geloof in Jezus Christus oefent en het evangelieverbond sluit, zal één in Christus en een erfgenaam van God worden.**)
- Waarom is het belangrijk om te weten dat God deze beloften aan iedereen geeft die het verbond sluit, ongeacht zijn of haar omstandigheden?

Geef uw getuigenis dat de beloften van onze hemelse Vader zijn bestemd voor iedereen die het evangelieverbond sluit. Moedig de cursisten aan om getrouw te blijven aan de beloften die zij hebben gesloten.

Vat Galaten 4:8–31 samen door uit te leggen dat Paulus de heiligen in Galatië aanmoedigde om tot Christus terug te keren en zich te ontdoen van de ketenen van de wet van Mozes.

LES 119

Galaten 5–6

Inleiding

Paulus moedigt de heiligen in Galatië aan om hun geloof in Jezus Christus te herstellen en erop te vertrouwen dat het eeuwig heil alleen door middel van Hem verkregen kan worden en niet door gehoorzaamheid aan de wet van Mozes.

Paulus sluit zijn brief af met de uitnodiging aan de leden van de kerk om door Christus nieuwe schepsels te worden en anderen te helpen dat ook te doen.

Lessuggesties

Galaten 5

Paulus moedigt de heiligen in Galatië aan om hun geloof in Jezus Christus te herstellen.

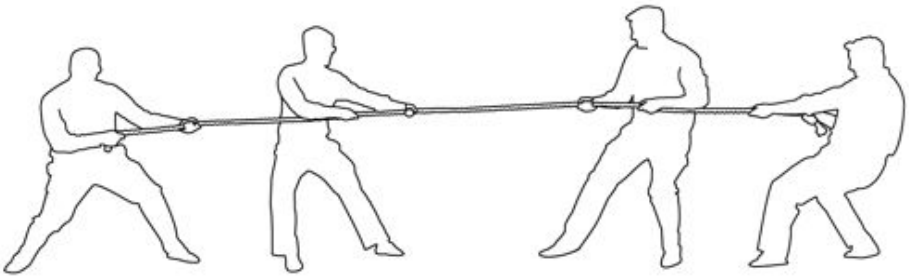

Teken een afbeelding van touwtrekken op het bord.

- Wat is touwtrekken? Hoe kun je winnen?
- In welke opzichten lijkt ons leven op touwtrekken?

Als de cursisten dat niet noemen, wijst u ze erop dat onze strijd tegen verleidingen een van de aspecten is die met touwtrekken vergeleken kan worden. Laat de cursisten bij hun studie van Galaten 5 waarheden opzoeken die aangeven hoe ze de strijd tegen verleidingen kunnen winnen.

Herinner de cursisten eraan dat sommige Joodse christenen de heiligen in Galatië hadden misleid door te zeggen dat ze de wet van Mozes moesten naleven en besneden moesten worden om verlossing te ontvangen. Paulus beschreef deze valse leerstellingen over de wet van Mozes als een 'juk van slavernij' (Galaten 5:1).

Laat een cursist Galaten 5:1 voorlezen. Laat de klas meelezen en opzoeken wie volgens Paulus vrijheid van dit juk van slavernij kan bieden.

- Wie kan ons van dit juk van slavernij bevrijden?

Vat Galaten 5:2–15 samen door uit te leggen dat Paulus de heiligen in Galatië berispte omdat zij zich zo gemakkelijk lieten overhalen om de vrijheid van het evangelie van Jezus Christus los te laten en terug te keren naar de slavernij van de wet van Mozes. Hij verduidelijkte vervolgens dat volgelingen van Christus wel van

de slavernij van de wet van Mozes bevrijd waren, maar dat ze niet de vrijheid hadden om zich aan zonde over te geven.

Laat een cursist Galaten 5:16–17 voorlezen. Laat de klas meelezen en de twee tegenovergestelde krachten benoemen die Paulus beschrijft.

- Welke twee tegenovergestelde krachten beschreef Paulus?

Teken een schema op het bord door een verticale lijn door het midden van de afbeelding van het touwtrekken te trekken. Zet *Wandel door de Geest* boven de ene kant van het touwtrekken, en zet *De begeerte van het vlees niet volbrengen* boven de andere kant.

- Wat betekent het om 'door de Geest' te wandelen (vers 16)? (De Heilige Geest waardig zijn en Hem volgen.)
- Wat wordt met 'de begeerte van het vlees' bedoeld (vers 16)? (Verleidingen om te zondigen.)
- In welke opzichten staan die tegenover elkaar?
- Welk beginsel kunnen we van vers 16 leren over de manier waarop we de verleidingen van het vlees kunnen overwinnen? (De cursisten kunnen verschillende woorden gebruiken maar moeten het volgende beginsel weergeven: **als we door de Geest wandelen, zullen we de verleidingen van het vlees overwinnen.** Zet dit beginsel op het bord.)

Laat de cursisten zich afvragen aan welke kant van het touwtrekken zij zich bevinden, en welke kracht aan de winnende hand is.

Deel de klas op in groepjes van twee of drie cursisten. Laat de helft van de groepjes Galaten 5:19–21 samen opzeggen en de resultaten van 'de lusten van het vlees' opzoeken. Laat de andere helft van de groepjes Galaten 5:22–23 samen opzeggen en de resultaten van het wandelen 'door de Geest' opzoeken. Als ze klaar zijn met lezen, laat u een lid van elk groepje in de desbetreffende kolom op het bord een van hun antwoorden noteren. Laat ze antwoorden opschrijven totdat het schema weergeeft wat Paulus heeft geschreven. U kunt een woordenboek mee naar de klas nemen en een cursist vragen eventuele moeilijke woorden op te zoeken.

Galaten 5:22–23 is een kerntekst. Als de cursisten de kernteksten bestuderen, zullen ze de basisleerstellingen beter begrijpen en anderen er beter in kunnen onderwijzen. U kunt de cursisten in overweging geven de kernteksten op zodanige wijze te markeren dat ze die makkelijk kunnen terugvinden. Verwijs naar het lesidee aan het eind van de les om de cursisten zich deze tekst eigen te laten maken.

- Wat zal er volgens Paulus in vers 21 gebeuren met de mensen die zich overgeven aan de 'werken van het vlees'?
- Uit welke vruchten, of resultaten, blijkt volgens de verzen 22–23 of iemand door de Geest wandelt? (De strekking van de antwoorden van de cursisten dient de volgende waarheid te omvatten: **de vruchten van de Geest zijn liefde, blijdschap, vrede, geduld, vriendelijkheid, goedheid, geloof,**

zachtmoedigheid en zelfbeheersing. U kunt de cursisten in overweging geven om die waarheid in hun Schriften te markeren.)

Vestig de aandacht van de cursisten op de vruchten van de Geest in het schema.

- Waarom zijn die zegeningen de moeite waard?

Teken onder het schema een grote pijl naar de kant waar de begeerten van het vlees staan vermeld. Laat de cursisten zich voorstellen dat we bij het denkbeeldige touwtrekken toestaan dat we naar de begeerten van het vlees worden getrokken.

- Wat gebeurt er met de vruchten van de Geest als we toegeven aan de begeerte van het vlees? (Dan raken we de vruchten van de Geest kwijt.)

Wis de pijl uit en teken een andere pijl naar de vruchten van de Geest. Laat de cursisten zich voorstellen dat we nu toestaan dat we naar deze kant gaan.

- Wat gebeurt er met de werken van het vlees als we door de Geest wandelen? (Ze maken niet langer deel uit van ons leven.)

Laat de cursisten in hun aantekenschrift of Schriftendagboek opschrijven wanneer ze deze vruchten van de Geest hebben gevoeld of ervaren. Laat ze ook noteren wat ze toen hebben gedaan om door de Geest te wandelen. Als ze klaar zijn, laat u enkele cursisten vertellen wat ze hebben opgeschreven.

Laat een cursist Galaten 5:24–25 voorlezen. Laat de klas meelezen en opzoeken wat discipelen van Jezus Christus met de lusten van het vlees proberen te doen.

- Wat proberen discipelen van Jezus Christus met de lusten van het vlees te doen? (Ze kruisigen ze, ofwel ze verwijderen ze uit hun leven.)

Laat de cursisten zich afvragen wat ze gaan doen om meer door de Geest te wandelen. Moedig ze aan om gehoor te geven aan de ingevingen van de Geest zodat ze de vruchten van de Geest kunnen ontvangen.

Galaten 6

Paulus moedigt de heiligen in Galatië aan om zich door Jezus Christus te laten veranderen.

Laat de cursisten aan iemand denken die momenteel niet de zegeningen van het evangelie ontvangt, zelfs als die persoon lid van de kerk is. Laat de klas tijdens hun studie van Galaten 6 een beginsel opzoeken aan de hand waarvanze die persoon proberen te helpen om de zegeningen van het evangelie te ontvangen.

Laat een cursist Galaten 6:1–2 voorlezen. Laat de klas meelezen en opzoeken hoe de leden van de kerk volgens Paulus moeten reageren als iemand heeft gezondigd. (U moet wellicht uitleggen dat met 'onverhoeds tot enige overtreding' komen [vers 1] zondigen wordt bedoeld.)

- Hoe moeten de leden van de kerk volgens Paulus reageren als iemand gezondigd heeft? (De persoon 'terechtbrengen', ofwel hem of haar helpen om tot het evangelie terug te keren.)
- Waarom is het belangrijk om 'een geest van zachtmoedigheid' te hebben (vers 1) als we iemand helpen om tot het evangelie terug te keren?
- Hoe kunnen we 'elkaars lasten' dragen (vers 2)?

Vat Galaten 6:3–5 samen door uit te leggen dat Paulus zei dat we niet arrogant en schijnheilig mogen zijn, en dat iedereen 'zijn eigen pak [zal] dragen' (vers 4), ofwel voor zijn eigen keuzen verantwoordelijk is.

Laat enkele zaden van een vrucht of een groente zien die de cursisten makkelijk zullen herkennen. Vraag ze wat voor zaden het zijn.

- Wat mag je verwachten als je die zaden plant?

Laat een cursist Galaten 6:7–8 voorlezen. Laat de klas meelezen en opzoeken wat we volgens Paulus kunnen verwachten als we zaadjes planten.

- Wat zal er volgens Paulus gebeuren als we zaadjes planten? (Wat de mens zaait, zal hij ook oogsten. Dat wordt de wet van de oogst genoemd.)
- Wat heeft de wet van de oogst met onze beslissingen te maken?

Laat de cursisten Galaten 6:9–10 doorlezen. Laat ze opzoeken waarom Paulus over de wet van de oogst sprak.

- Waarom zou Paulus over de wet van de oogst hebben gesproken toen hij de Galaten had aangemoedigd om elkaar te helpen op het pad van het evangelie te blijven of ernaar terug te keren?
- Welk beginsel kunnen we van deze verzen leren over het helpen van anderen die de zegeningen van het evangelie niet ontvangen? (De cursisten kunnen verschillende woorden gebruiken maar moeten het volgende beginsel weergeven: **als we ijverig goede werken verrichten, zullen we de zegeningen daarvan ontvangen.**)
- Wat hebben we aan de belofte dat we 'te zijner tijd' zullen oogsten, zodat we niet opgeven (vers 9) om anderen te dienen en zelf het evangelie na te leven?
- Wanneer zijn jullie, of mensen die je kent, ijverig werkzaam geweest hoewel de zegeningen niet onmiddellijk ontvangen werden? (U kunt desgewenst ook over een ervaring vertellen.)

Vat Galaten 6:11–18 samen door uit te leggen dat Paulus aan het eind van zijn brief tot de Galaten herhaalt dat de vrede en genade van Jezus Christus door iedereen wordt ontvangen die door geloof in Hem een nieuw schepsel wordt.

Moedig de cursisten aan om niet 'moe te worden goed te doen' (vers 9) en zich met een gebed in het hart af te vragen wie zij kunnen helpen om op het pad van de Heer terug te keren. Moedig ze aan om ijverig gehoor te geven aan de ingevingen die ze van de Heilige Geest krijgen.

Kerntekstenbeheersing — Galaten 5:22–23

Om de cursisten te helpen met het uit het hoofd leren van Galaten 5:22–23 laat u de klas de teksten opzeggen waarbij iedere cursist steeds één woord ervan opzegt. De eerste cursist zegt bijvoorbeeld 'De', de tweede cursist zegt 'vrucht', de derde cursist zegt 'van', enzovoort totdat beide teksten zijn opgezegd. Houd de tijd bij en laat ze meerdere keren proberen de tekst binnen een vastgestelde tijd op te zeggen. Overweeg de volgorde van de cursisten bij herhaling van deze activiteit te veranderen, zodat ze steeds andere woorden opzeggen. U kunt de cursisten ook enkele dagen aan het begin van de les laten oefenen zodat ze hun tijd kunnen

verbeteren. Als de cursisten de teksten enkele malen hebben gehoord, moedigt u ze aan om ze tegen de persoon naast zich uit het hoofd op te zeggen.

Inleiding tot de brief van Paulus aan de gemeente van Efeze

Waarom dit boek bestuderen?

'Efeze is een brief voor de hele wereld, voor Joden en andere volken, voor mannen en vrouwen, voor ouders en kinderen, voor meesters en dienstknechten. De brief was de zin en wil van God in de tijd van Paulus, en is de stem van inspiratie in onze tijd, een universele uitnodiging en toepassing.

'[…] De brief bevat enkele van de beste woorden van Paulus, en is een document dat over beginselen gaat, over het evangelie van God in al zijn verlossende heerlijkheid.' (Bruce R. McConkie, *Doctrinal New Testament Commentary,* 3 delen [1965–1973], 2:489.)

Als de cursisten de brief aan de heiligen in Efeze bestuderen, kunnen ze geïnspireerd worden om wereldse zaken terzijde te leggen en geestelijk te groeien, zodat ze volledi ger aan de eenheid en broederschap van de kerk kunnen deelnemen.

Wie heeft dit boek geschreven?

De apostel Paulus heeft de brief aan de heiligen in Efeze geschreven (zie Efeze 1:1).

Wanneer en waar is de brief geschreven?

Paulus heeft verklaard dat hij in de gevangenis zat toen hij de brief aan de heiligen in Efeze schreef (zie Efeze 3:1; 4:1; 6:20). Efeze is waarschijnlijk tijdens de eerste gevangenschap van Paulus in Rome geschreven, rond 60–62 n.C. (Zie Gids bij de Schriften, 'Brieven van Paulus', scriptures.lds.org.) In die tijd had Paulus huisarrest, maar hij mocht bezoekers ontvangen en het evangelie verkondigen (zie Handelingen 28:16–31).

Aan wie is de brief geschreven en waarom?

In Efeze 1:1 staat dat de brief is geschreven aan 'de heiligen en gelovigen in Christus Jezus die in Efeze zijn.' Maar de oude manuscripten van Efeze bevatten niet de woorden 'die in Efeze zijn'. Daaruit blijkt de mogelijkheid dat Paulus de brief niet specifiek aan de heiligen in Efeze had gericht, maar aan verscheidene gemeenten, waaronder die in Efeze. Efeze was de plek van waaruit Paulus zijn derde zendingsreis voltooide (zie Handelingen 19:9–10; 20:31), en hij had deze mensen bijzonder lief (zie Handelingen 20:17, 34–38).

In deze brief richt Paulus zich tot heidense leden van de kerk (zie Efeze 2:11) die wellicht pas lid van de kerk waren geworden (zie Efeze 1:15). Hij schreef de brief om de spiritualiteit en het getuigenis te ontwikkelen van de mensen die al lid van de kerk waren. Hij wilde dat deze bekeerlingen in geestelijke kennis van God en de kerk zouden groeien (zie Efeze 1:15–18; 3:14–19). Hij wilde de eenheid bevorderen

tussen Joodse en andere heiligen (zie Efeze 2:11–22; 4:1–16; 5:19–6:9). En hij wilde de heiligen aanmoedigen om het kwaad te weerstaan (zie Efeze 4:17–5:18; 6:10–18). Veel heiligen in Efeze leefden goed genoeg om het eeuwig leven te ontvangen. (Zie Efeze 1:13; Bruce R. McConkie, *Doctrinal New Testament Commentary,* 2:493–494.)

Wat zijn enkele kenmerkende elementen van dit boek?

Efeze bevat veel leerstellingen en beginselen die de heiligen der laatste dagen ook kennen, zoals vooraardse ordening, de bedeling van de volheid der tijden, de Heilige Geest der belofte, het belang van profeten en apostelen, het beginsel van één ware en verenigde kerk, en de verschillende ambten en functies in de organisatie van de kerk. Deze brief bevat ook enkele uitstekende leringen over het gezin.

Overzicht

Efeze 1:1–4:16 Paulus schrijft over de vooraardse ordening van de heiligen om het evangelie te ontvangen; over de bedeling van de volheid der tijden; over de verzegeling door de Heilige Geest der belofte; over verlossing door genade; over het verenigen van Joden en andere heiligen in de kerk; over één Heer, één geloof, één doop; over het doel van de kerk; en over de organisatie van de kerk op een fundament van profeten en apostelen, met Jezus Christus als de hoeksteen. Paulus schrijft dat God in de bedeling van de volheid der tijden alles in Christus zal verenigen.

Efeze 4:17–6:24 Paulus moedigt de heiligen aan om in hun dagelijks leven ware leer toe te passen. Hij moedigt ze aan om de oude mens (hun voormalige zonden) af te leggen en zich te bekleden met de nieuwe mens die ze door Christus zijn geworden. Hij geeft raad aan vrouwen, mannen, kinderen, ouders, dienstknechten, meesters en gemeenten. Hij moedigt de heiligen aan om ‘de hele wapenrusting van God’ aan te trekken (Efeze 6:11).

LES 120

Efeze 1

Inleiding

Paulus schrijft een brief aan de heiligen in Efeze betreffende hun vooraardse ordening om het evangelie te ontvangen. Hij schrijft over de laatste bedeling, ofwel de bedeling waarin wij nu leven. Paulus zegt dat we door openbaring onze hemelse Vader en Jezus Christus kunnen leren kennen.

Lessuggesties

Efeze 1:1–8

Paulus vertelt de heiligen over hun vooraardse ordening om het evangelie te ontvangen

Laat de cursisten zich afvragen of ze weleens een belangrijke taak op zich hebben genomen waarvoor ze beloond zouden worden.

- Toen de taak moeilijker werd, wat had je toen aan de belofte dat je de taak zou vervullen en dat iemand jou vertrouwde dat je dat ook zou doen?
- Hoe werd je gezegend of beloond omdat je die taak vervulde?

Leg uit dat de apostel Paulus zich in Efeze 1–6 tot de heiligen in Efeze en de omliggende gebieden richtte. Hij wilde de leden van de kerk sterken en nieuwe leden meer geestelijke kennis laten krijgen en dat ze trouw aan hun verbonden zouden blijven.

Vraag enkele cursisten beurtelings een vers uit Efeze 1:3–8 voor te lezen. Laat de klas meelezen en de waarheden opzoeken waarmee Paulus de heiligen onderwees hun verbonden na te leven.

- Aan de hand van welke waarheden onderwees Paulus de heiligen om getrouw te blijven? (Als de cursisten antwoorden, kunt u ze laten uitleggen in welke opzichten de waarheden die ze noemen ertoe hadden kunnen bijdragen dat de heiligen getrouw bleven.)
- Wat betekenen volgens jullie de woorden in vers 4 dat God sommigen 'vóór de grondlegging van de wereld' had uitverkoren?

Leg uit dat deze woorden, samen met het woord *voorbestemd* en de woorden 'om als zijn kinderen aangenomen te worden, door Jezus Christus in Zichzelf' in vers 5, naar de mensen verwijzen die in het voorsterfelijk bestaan gekozen of uitverkoren [geordend] waren om het evangelie te ontvangen. Zet de volgende waarheid op het bord: **Gods kinderen waren in het voorsterfelijk bestaan geordend om de zegeningen van het evangelie te ontvangen.** Het ontvangen van die zegeningen is afhankelijk van onze getrouwheid in dit leven.

Om er zeker van te zijn dat de cursisten deze waarheid begrijpen, laat u een cursist de volgende uitspraak voorlezen:

'In de voorsterfelijke geestenwereld wees God bepaalde geesten een specifieke opdracht op aarde toe. Dat noemen wij voorordening.

'Voorordening garandeert niet dat iemand een bepaalde roeping of taak op aarde ook krijgt. Dat hangt af van zijn rechtvaardige keuzes in dit leven, net als zijn voorordening het gevolg was van zijn rechtschapenheid in het vooraardse leven. (…)

'De leer van de voorordening geldt voor alle leden van de kerk, niet alleen voor de Heiland en zijn profeten. Vóór de schepping van de aarde kregen loyale vrouwen bepaalde taken toegewezen en loyale mannen werden voorgeordend tot bepaalde priesterschapstaken. Hoewel u zich die tijd niet kunt herinneren, staat het vast dat u bereid was belangrijke taken in de dienst van uw Vader uit te voeren. Door te bewijzen dat u uw voorordening waardig bent, zult u de kans krijgen de taken te vervullen die u toen zijn gegeven.' (*Trouw aan het geloof: evangeliewijzer* [2004], 186–187.)

- Is het gemakkelijker om onze verbonden na te leven als we weten dat we in het voorsterfelijk bestaan zijn geordend om het evangelie en de vele bijbehorende zegeningen te ontvangen?

Efeze 1:9–12

Paulus spreekt over de bedeling van de volheid van de tijden

Zet een eenvoudige tekening op het bord van verschillende rivieren die in een meer of zee uitmonden. Laat de cursisten zich voorstellen dat elke rivier een evangeliebedeling voorstelt.

- Wat is een evangeliebedeling?

De cursisten de fundamentele beginselen bijbrengen

De cursisten leren de fundamentele beginselen als ze de Schriften bestuderen en bespreken en als ze de kernteksten leren beheersen. U mag echter niet van het lesplan afwijken om die fundamentele leerstellingen te behandelen. Maar u besteedt aandacht aan deze leerstellingen als ze in hun schriftuurlijke context aan de orde komen. In deze les kunt u bijvoorbeeld nadruk leggen op de leer van evangeliebedelingen in verband met wat er in Efeze 1 staat.

U kunt de definitie van een evangeliebedeling bespreken door een cursist de volgende woorden uit de Bible Dictionary te laten voorlezen:

'Een bedeling van het evangelie is een tijdperk waarin de Heer minimaal één bevoegde dienstknecht op aarde heeft die de sleutels van het heilige priesterschap draagt en die de goddelijke opdracht heeft om het evangelie onder de inwoners van de aarde te verbreiden. In dat geval wordt het evangelie opnieuw geopenbaard, zodat de mensen van die bedeling wat de kennis van het heilsplan betreft niet afhankelijk zijn van voorgaande bedelingen. Er zijn veel evangeliebedelingen op aarde geweest. Volgens de Bijbel was er minstens één bedeling waarin Adam de profeet was, één met Henoch, één met Noach enzovoort met Abraham, Mozes, en Jezus en zijn apostelen in het midden des tijds.' (Bible Dictionary, 'Dispensations'.)

Laat een cursist Efeze 1:9–10 voorlezen. Laat de klas meelezen en opzoeken naar welke bedeling Paulus verwees. Leg uit dat de woorden 'geheimenis van Zijn wil' in vers 9 naar de plannen en doeleinden van God verwijzen.

- Naar welke bedeling verwees Paulus in Efeze 1:10?

Leg uit dat de bedeling van de volheid der tijden de bedeling is waarin we nu leven.

- In welke opzichten kan de bedeling van de volheid der tijden vergeleken worden met een zee of meer waar rivieren in uitmonden?
- Wat zou er volgens de profetie van Paulus in de bedeling van de volheid der tijden gebeuren? (Leg uit dat toen Paulus schreef 'alles weer in Christus bijeen te brengen, zowel wat in de hemel als wat op de aarde is' [vers 10], hij de herstelling bedoelde en het samenbrengen van alle sleutels, machten en beloften die God zijn kinderen sinds het begin van de wereld heeft geopenbaard, evenals andere kennis die nooit eerder is geopenbaard [zie Leer en Verbonden 128:18]. Zet de volgende leerstelling op het bord: **Tijdens de bedeling van de volheid der tijden wordt alles uit vorige bedelingen teruggebracht.**)

Laat een cursist het volgende citaat van ouderling B. H. Roberts van de Zeventig voorlezen:

'Dit is de bedeling van de volheid der tijden, en we zien alle vorige bedelingen er als grote rivieren in uitmonden. Wij worden met hen in contact gebracht, en zij worden met ons in contact gebracht. We zien dat God vanaf het begin slechts één groot doel voor ogen had, en dat is het eeuwig heil van zijn kinderen. En nu is de laatste dag aangebroken, de laatste bedeling, wanneer waarheid en licht de aarde overspoelen.' (Conference Report, oktober 1904, 73.)

Laat enkele cursisten naar het bord komen en op de tekeningen de rivieren benoemen met waarheden, Schriften, verbonden en de krachten van vorige bedelingen die zijn hersteld of in de bedeling van de volheid der tijden zijn voortgebracht. (Kenmerken zijn onder andere: verzegelbevoegdheid, verlossende verordeningen, het Boek van Mormon enzovoort; de cursisten kunnen zo nodig meer rivieren tekenen.)

- Hoe is het leven in de volheid der tijden jullie tot zegen?
- Wat moet er volgens de uitspraak van ouderling Roberts in deze bedeling gebeuren? (Waarheid, licht en rechtschapenheid moeten de aarde overspoelen.)
- Door welke hulpbronnen worden we in deze bedeling in staat gesteld om de aarde met licht en waarheid te overspoelen?

Laat een cursist het volgende citaat van ouderling David A. Bednar van het Quorum der Twaalf Apostelen voorlezen:

'Geliefde broeders en zusters, wat we tot nu toe in deze bedeling met het verspreiden van het evangelie via sociale media gedaan hebben, is een goed begin, maar het is slechts een klein straaltje. Ik nodig jullie uit om van dat straaltje een vloedgolf te maken. […] Ik roep jullie op om vanaf nu de aarde met boodschappen van rechtschapenheid en waarheid te overspoelen — boodschappen die authentiek, opbouwend en prijzenswaardig zijn — alsof het een vloedgolf was.' ('To Sweep the Earth as with a Flood' [toespraak tijdens de BYU Campus Education Week, 19 augustus 2014), LDS.org).

Laat de cursisten vertellen wat zij doen om de aarde met boodschappen van rechtschapenheid en waarheid te overspoelen.

Vat Efeze 1:11–12 samen door uit te leggen dat Paulus heeft gezegd dat de heiligen door Jezus Christus een 'erfdeel' (vers 11) in Gods koninkrijk hebben ontvangen.

Efeze 1:13–23

Paulus vertelt over de Heilige Geest van de belofte

Laat een cursist Efeze 1:13–14 voorlezen. Laat de klas meelezen en een zegen opzoeken die de heiligen door hun getrouwheid en hun vertrouwen en geloof in Jezus Christus hadden ontvangen.

- Welke zegen hadden de heiligen volgens vers 13 ontvangen? (Zij waren 'verzegeld met de Heilige Geest van de belofte'.)

Leg uit dat de verzegeling 'met de Heilige Geest van de belofte' inhoudt dat de Heilige Geest 'getuigt tot de Vader dat de heilsverordeningen op de juiste wijze zijn verricht en dat de bijbehorende verbonden zijn nagekomen. (Zie Gids bij de Schriften, 'Heilige Geest der belofte', scriptures.lds.org.) De Geest is het 'onderpand van onze erfenis' (zie vers 14). Dat betekent dat de aanwezigheid van de Heilige Geest in ons leven een teken, een herinnering en een indicatie van God is dat we het eeuwig leven zullen ontvangen als wij getrouw blijven.

Vat Efeze 1:15–16 samen door uit te leggen dat Paulus tegen de heiligen zei dat hij God voortdurend bedankte voor hun getrouwheid.

Laat een cursist Efeze 1:17–18 voorlezen. Laat de klas meelezen en opzoeken waar Paulus ten behoeve van de heiligen om bad.

- Waarom bad Paulus ten behoeve van de heiligen?
- Wat kunnen we van die teksten leren over hoe we onze hemelse Vader kunnen leren kennen? (Laat de cursisten in hun eigen woorden deze waarheid weergeven: **wij kunnen onze hemelse Vader door de geest van openbaring leren kennen.**)

Om de cursisten begrip van de geest van openbaring bij te brengen, laat u een cursist deze uitspraak van ouderling David A. Bednar voorlezen. Laat de cursisten opletten wat de geest van openbaring is.

'Openbaringen zijn boodschappen van God aan zijn kinderen op aarde. Zij vormen een van de grote zegeningen van de gave en het voortdurende gezelschap van de Heilige Geest. De profeet Joseph Smith heeft gezegd: "De Heilige Geest is een openbaarder" en "niemand kan de Heilige Geest ontvangen zonder openbaringen te ontvangen." (*Leringen van kerkpresidenten: Joseph Smith*, [2007], 143.)

'De geest van openbaring is beschikbaar voor iedereen die door het juiste priesterschapsgezag de heilbrengende verordeningen ontvangt van de doop door onderdompeling tot vergeving van zonden en de handoplegging voor de gave van de Heilige Geest — en die in geloof handelt naar de aansporing van de priesterschap: "Ontvang de Heilige Geest."' ('De geest van openbaring', *Liahona,* mei 2011, 87.)

- Wat is de geest van openbaring?
- Hoe kunnen we door openbaring van de Heilige Geest onze hemelse Vader beter leren kennen?

U kunt enkele cursisten laten vertellen hoe zij door middel van de Heilige Geest onze hemelse Vader beter hebben leren kennen. Overweeg iets te vertellen wat u zelf hebt meegemaakt. Moedig de cursisten aan om ernaar te streven het gezelschap van de Heilige Geest waardig te zijn, zodat zij onze hemelse Vader steeds beter kunnen leren kennen.

Vat Efeze 1:19–23 samen door uit te leggen dat Paulus over het beloofde erfgoed van de heiligen en de positie van Jezus Christus als hoofd van zijn kerk bleef prediken.

THUISSEMINARIELES

2 Korinthe 8–Efeze 1 (unit 24)

Lesmateriaal voor de thuisseminarieleerkracht

Samenvatting van dagelijkse thuisseminarielessen

De volgende samenvatting van de gebeurtenissen, leerstellingen en beginselen die de cursisten bij hun studie van 2 Korinthe 8–Efeze 1 (unit 24) geleerd hebben, is niet bedoeld om als onderdeel van uw les te worden behandeld. Uw les richt zich op slechts enkele van deze leerstellingen en beginselen. Volg de indrukken van de Heilige Geest terwijl u nadenkt over de behoeften van uw cursisten.

Dag 1 (2 Korinthe 8–9)

In deze les hebben de cursisten geleerd dat als we begrijpen wat de Heiland ons allemaal gegeven heeft, we bereidwilliger zullen zijn om anderen in onze middelen te laten delen. De cursisten hebben geleerd dat God van ons verwacht dat wij bereid zijn om te geven, ook als we niets te geven hebben. Daarnaast hebben de cursisten geleerd dat als we met een vreugdevol hart behoeftigen helpen, God ons overvloedig zal zegenen. En als we Gods vrijgevigheid herkennen, zullen we meer dankbaarheid jegens Hem hebben.

Dag 2 (2 Korinthe 10–13)

Van de leringen van Paulus over geestelijke strijd hebben de cursisten geleerd dat als we onze gedachten in gehoorzaamheid aan Jezus Christus beheersen, we meer succes zullen hebben in de oorlog tegen Satan. Van de leringen van Paulus over zijn eigen doorn in het vlees hebben de cursisten geleerd dat de Heer toestaat dat wij zwakheden en beproevingen ondergaan zodat we nederig zullen worden. De genade van Jezus Christus is voldoende om ons in onze zwakheden te sterken, en de Heer neemt onze moeilijkheden niet altijd weg, maar Hij zal ons sterken als we ze getrouw doorstaan.

Dag 3 (Galaten)

Toen de cursisten de leringen van Paulus aan de Galaten bestudeerden, hebben ze geleerd dat Jezus Christus ware leerstellingen aan zijn profeten openbaart. De cursisten hebben ook geleerd dat iedereen die zijn of haar geloof in Jezus Christus oefent en het evangelieverbond sluit, één met Christus en een erfgenaam van God wordt. Ze zijn gaan begrijpen dat als we met de Geest door het leven gaan, we de verleidingen van het vlees zullen overwinnen; en als we ijverig goede werken verrichten, we de zegeningen van onze handelingen zullen ontvangen.

Dag 4 (Efeze 1)

Uit het eerste hoofdstuk van de leringen van Paulus aan de heiligen in Efeze hebben de cursisten geleerd dat Gods kinderen al in het voorsterfelijk bestaan waren geordend om de zegeningen van het evangelie te ontvangen. Ze hebben ook geleerd dat alles uit de voorgaande bedelingen in de bedeling van de volheid der tijden hersteld zal worden, en dat we onze hemelse Vader door de geest van openbaring kunnen leren kennen.

Inleiding

De apostel Paulus moedigde de heiligen in Galatië aan om hun geloof in Jezus Christus te herstellen en erop te vertrouwen dat het eeuwig heil alleen door middel van Hem verkregen kan worden en niet door gehoorzaamheid aan de wet van Mozes.

Lessuggesties

Galaten 5

Paulus moedigt de heiligen in Galatië aan om hun geloof in Jezus Christus te herstellen.

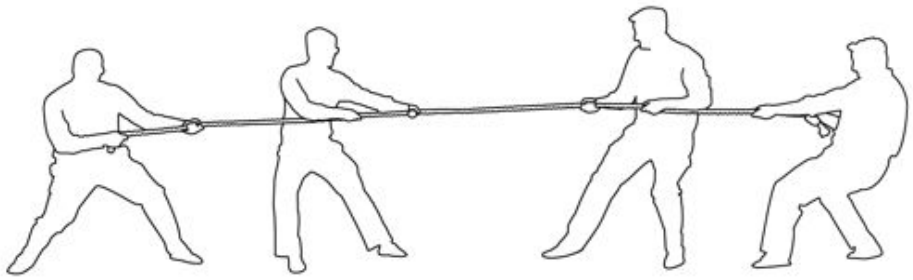

Teken een afbeelding van touwtrekken op het bord.

- Wat is touwtrekken? Hoe kun je winnen?
- In welke opzichten lijkt ons leven op touwtrekken?

Als de cursisten dat niet noemen, wijst u ze erop dat onze strijd tegen verleidingen een van de aspecten is die met touwtrekken vergeleken kan worden. Laat de cursisten bij hun studie van Galaten 5 waarheden opzoeken die aangeven hoe ze de strijd tegen verleidingen kunnen winnen.

Herinner de cursisten eraan dat Joodse christenen de heiligen in Galatië hadden misleid door te zeggen dat ze de wet van Mozes moesten naleven en besneden moesten worden om verlossing te ontvangen. De apostel Paulus beschreef deze valse leerstellingen over de wet van Mozes als een 'juk van slavernij' (Galaten 5:1).

Laat een cursist Galaten 5:1 voorlezen. Laat de klas meelezen en opzoeken wie volgens Paulus vrijheid van dit juk van slavernij kan bieden.

- Wie kan ons van dit juk van slavernij bevrijden?

Vat Galaten 5:2–15 samen door uit te leggen dat Paulus de heiligen in Galatië berispte omdat zij zich zo gemakkelijk lieten overhalen om de vrijheid van het evangelie van Jezus Christus los te laten en terug te keren naar de slavernij van de wet van Mozes. Hij verduidelijkte vervolgens dat volgelingen van Christus wel van de slavernij van de wet van Mozes bevrijd waren, maar dat ze niet de vrijheid hadden om zich aan zonde over te geven.

Laat een cursist Galaten 5:16–17 voorlezen. Laat de klas meelezen en de twee tegenovergestelde krachten benoemen die Paulus beschrijft.

- Welke twee tegenovergestelde krachten beschreef Paulus?

Teken een schema op het bord door een verticale lijn door het midden van de afbeelding van het touwtrekken te trekken. Zet *Wandel door de Geest* boven de ene kant van het touwtrekken, en zet *De begeerte van het vlees niet volbrengen* boven de andere kant.

- Wat betekent 'Wandel door de Geest'?(Galaten 5:16.) (De Heilige Geest waardig zijn en Hem volgen.)
- Wat wordt met 'de begeerte van het vlees' bedoeld (Galaten 5:16)? (Verleidingen om te zondigen.)
- In welke opzichten staan die tegenover elkaar?
- Welk beginsel kunnen we van Galaten 5:16 leren over de manier waarop we de verleidingen van het vlees kunnen overwinnen? (De cursisten kunnen verschillende woorden gebruiken maar moeten het volgende beginsel weergeven: **als we door de Geest wandelen, zullen we de verleidingen van het vlees overwinnen.** Zet dit beginsel op het bord.)

Laat een cursist het volgende citaat van ouderling Melvin J. Ballard van het Quorum der Twaalf Apostelen voorlezen. Laat de klas op de vraag letten die we volgens ouderling Ballard moeten overwegen.

'Alle aanvallen die de vijand van onze ziel op ons uitvoert, zijn op het vleselijke gericht. […] Hij besluipt ons door middel van vleselijke lusten, begeerten en verlangens van het vlees. Alle hulp die de Heer ons in deze strijd aanbiedt, komt tot de geest die in ons sterfelijke lichaam huist. Deze twee kolossale krachten oefenen hun invloed via deze twee kanalen op ons uit.

'Hoe gaat het met jouw strijd? […] Dat is een uiterst belangrijke vraag. Het grootste conflict dat een man of vrouw kan hebben (en het kan me niet schelen hoeveel vijanden ze hebben) is de strijd die ze met zichzelf voeren.' ('Struggle for the Soul', *New Era*, maart 1984, 35.)

Laat de cursisten zich afvragen aan welke kant van het touwtrekken zij zich bevinden, en welke kracht aan de winnende hand is.

Deel de klas op in groepjes van twee of drie cursisten. Laat de helft van de groepjes Galaten 5:19–21 samen opzeggen en de resultaten van 'de lusten van het vlees' opzoeken. Laat de andere helft van de groepjes Galaten 5:22–23 samen opzeggen en de resultaten van het wandelen 'door de Geest' opzoeken. Als ze klaar zijn met lezen, laat u een lid van elk groepje in de desbetreffende kolom op het bord een van hun antwoorden noteren. Laat ze antwoorden opschrijven totdat het schema weergeeft wat Paulus heeft geschreven. U kunt een woordenboek mee naar de klas nemen en een cursist vragen eventuele moeilijke woorden op te zoeken.

- Wat zal er volgens Paulus in Galaten 5:21 gebeuren met de mensen die zich overgeven aan de 'werken van het vlees'?(Galaten 5:19.)
- Uit welke vruchten, of resultaten, blijkt volgens Galaten 5:22–23 of iemand door de Geest wandelt? (De strekking van de antwoorden van de cursisten dient de

volgende waarheid te omvatten: **de vruchten van de Geest zijn liefde, blijdschap, vrede, geduld, vriendelijkheid, goedheid, geloof, zachtmoedigheid en zelfbeheersing.** U kunt de cursisten in overweging geven om die waarheid in hun Schriften te markeren.)

Vestig de aandacht van de cursisten op de vruchten van de Geest in het schema.

- Waarom zijn die zegeningen de moeite waard?

Teken onder het schema een grote pijl naar de kant waar de begeerten van het vlees staan vermeld. Laat de cursisten zich voorstellen dat we bij het denkbeeldige touwtrekken toestaan dat we naar de begeerten van het vlees worden getrokken.

- Wat gebeurt er met de vruchten van de Geest als we toegeven aan de begeerte van het vlees? (Dan raken we de vruchten van de Geest kwijt.)

Wis de pijl uit en teken een andere pijl naar de vruchten van de Geest. Laat de cursisten zich voorstellen dat we nu toestaan dat we naar deze kant gaan.

- Wat gebeurt er met de werken van het vlees als we door de Geest wandelen? (Ze maken niet langer deel uit van ons leven.)

Laat de cursisten in hun aantekenschrift of Schriftendagboek opschrijven wanneer ze deze vruchten van de Geest hebben gevoeld of ervaren. Laat ze ook noteren wat ze toen hebben gedaan om door de Geest te wandelen. Als ze klaar zijn, laat u enkele cursisten vertellen wat ze hebben opgeschreven.

Laat een cursist Galaten 5:24–25 voorlezen. Laat de klas meelezen en opzoeken wat discipelen van Jezus Christus met de lusten van het vlees proberen te doen.

- Wat proberen discipelen van Jezus Christus met de lusten van het vlees te doen? (Ze kruisigen ze, ofwel ze verwijderen ze uit hun leven.)

Laat de cursisten zich afvragen wat ze gaan doen om meer door de Geest te wandelen. Moedig ze aan om gehoor te geven aan de ingevingen van de Geest zodat ze de vruchten van de Geest kunnen ontvangen.

Volgende unit (Efeze 2–Filippenzen 4)

Vraag de cursisten na te denken over veranderende waarden, wetten en meningen in de wereld. Hoe kunnen we te weten komen wat goed of verkeerd is in een wereld waar de normen en waarden voortdurend veranderen? De apostel Paulus gaf de heiligen advies en bracht ze begrip bij van wat de Heer ons heeft gegeven om er zeker van te zijn dat we niet door de valse leerstellingen van de wereld misleid worden. Leg ook uit dat als ze de volgende week met hun studie van de geschriften van Paulus verdergaan, ze antwoorden op de volgende vragen zullen vinden: Hoe moeten kinderen hun ouders behandelen? Waarmee kunnen we volgens Paulus de ‘vurige pijlen van de boze’ uitblussen (Efeze 6:16)?

LES 121

Efeze 2–3

Inleiding

Paulus zegt tegen de heiligen in Efeze dat alle zondaars door de genade van God verlost kunnen worden en dat Joden en heidenen in het huis van God één zijn geworden. Paulus legt ook uit dat de Kerk van Jezus Christus op het fundament van apostelen en profeten is gebouwd. Hij zegt dat hij het verlangen heeft dat de heiligen de liefde van Jezus Christus zullen voelen.

Lessuggesties

Efeze 2

Paulus legt uit dat zowel de Joden als de heidenen door het bloed van Jezus verlost kunnen worden.

Aan het begin van de les laat u een of meerdere cursisten (afhankelijk van de grootte van het lokaal) in een ander gedeelte van het lokaal op de grond gaan zitten. Maak met plakband of touw een grens tussen deze cursisten en de rest van de klas. Zeg tegen de afgescheiden cursisten dat ze (nog) niet verbaal aan de les mogen deelnemen. Vraag de rest van de klas:

- Wat zegt deze situatie over de relatie tussen jullie en de afgescheiden cursisten? (Dat de ene groep de voorkeur boven de andere krijgt.)
- Hoe zouden de afgescheiden cursisten zich voelen? Waarom?

Laat de cursisten zich afvragen of ze in bepaalde omstandigheden ooit zo'n gevoel hebben gehad.

Zet de woorden *heidenen* en *Joden* naast elkaar op het bord zodat u twee kolommen maakt.

- Hoe zouden jullie de afgescheiden cursisten noemen aan de hand van wat je over de sociale omstandigheden in sommige gemeenten van de kerk in de tijd van Paulus hebt geleerd? (Heidenen.) Hoe zou je de rest van de klas noemen? (Joden.)
- Waardoor kan deze afscheiding zijn ontstaan? (Sommige Joden geloofden dat God hen meer liefhad en dat ze beter waren dan de niet-Joodse bekeerlingen omdat ze als Israëliet geboren en besneden waren.)

Laat een cursist Efeze 2:1–3 voorlezen. Laat de klas meelezen en opzoeken hoe Paulus de geestelijke staat van de niet-Joodse heiligen ('u' in de verzen 1–2) en de Joodse heiligen ('wij' in vers 3) beschreef voordat ze zich tot de Heiland en zijn kerk bekeerden. Leg uit dat de woorden 'aanvoerder van de macht in de lucht' in vers 2 naar de duivel en zijn overheersende invloed in de wereld verwijzen.

- Hoe beschreef Paulus volgens de verzen 1–2 de heidenen voordat ze zich bekeerden? (Noteer de antwoorden van de cursisten in de kolom 'Heidenen' op het bord.)

- Hoe beschreef Paulus zichzelf en de Joden volgens vers 3 voordat ze zich hadden bekeerd? (Noteer de antwoorden van de cursisten in de kolom 'Joden' op het bord.)

Leg uit dat de heidenen evenals de Joden door hun zonden geestelijk dood waren, ofwel afgescheiden van God (zie vers 1).

Laat een cursist Efeze 2:4–6 voorlezen. Laat de klas meelezen en de geestelijke staat van de Joodse en niet-Joodse heiligen na hun bekering opzoeken. Wijs op de woorden *levend gemaakt* en leg uit dat *hemelse gewesten* naar plaatsen in de hemel verwijzen die mensen kunnen beërven.

- Hoe beschreef Paulus de heiligen na hun bekering? (De Heer had ze opgewekt, ofwel levend gemaakt, uit de geestelijke dood en hun zondige staat. Herinner de cursisten eraan dat we dat de geestelijke wedergeboorte noemen [zie Mosiah 27:24–26].)

Laat enkele cursisten beurtelings een vers uit Efeze 2:7–10 voorlezen. Laat de klas meelezen en opzoeken waardoor de heidenen en de Joden die verandering konden ondergaan.

- Waardoor konden beide groepen heiligen deze verandering ondergaan? (De genade van Jezus Christus.)
- Welke waarheid kunnen we uit deze verzen leren over wat de genade van Jezus Christus voor al Gods kinderen mogelijk maakt? (Als de cursisten hebben geantwoord, zet u deze waarheid op het bord: **Door de genade van Jezus Christus kan de hele mensheid door geloof in Hem worden verlost.**)

Leg uit dat Paulus heeft aangegeven dat we niet alleen door onze werken verlost kunnen worden, hoe goed die werken ook zijn (zie de verzen 8–9). Vraag een cursist het volgende citaat van president Dieter F. Uchtdorf van het Eerste Presidium voor te lezen om de klas een beter begrip van de bovenstaande waarheid bij te brengen:

'"Want allen hebben gezondigd en missen de heerlijkheid van God" [Romeinen 3:23], en omdat "niets wat onrein is, het koninkrijk Gods [kan] binnengaan" [1 Nephi 15:34], is niemand onder ons het waardig om naar God terug te keren. (…)

'We kunnen onze toegang tot de hemel niet verdienen; de vereisten van de gerechtigheid zijn een hindernis, en we zijn zelf niet bij machte om die te overwinnen.

'Maar ons heil is niet onbereikbaar.

'Gods genade is onze grote en eeuwige hoop.

'Door het offer van Jezus Christus bevredigt het plan van barmhartigheid de eisen van de gerechtigheid [zie Alma 42:15] en verschaft het de mensen "de middelen […] waardoor zij geloof tot bekering kunnen hebben" [Alma 34:15].

'Al waren uw zonden als scharlaken, ze zullen wit worden als sneeuw' [zie Jesaja 1:18]. Omdat onze geliefde Heiland "Zich [heeft] gegeven als een losprijs voor allen" (1 Timotheüs 2:6) kunnen wij toegang krijgen tot zijn eeuwig koninkrijk [zie 2 Petrus 1:11].

'De poort is ontsloten! (…)

'Willen we die heerlijkheid beërven, dan hebben we meer nodig dan een ontsloten poort; we moeten door die poort gaan met een verlangen in ons hart om een verandering te ondergaan — een verandering die zó groot is dat die in de Schriften wordt beschreven als 'worden wedergeboren […]; ja, geboren uit God, veranderd van onze wereldse en gevallen staat in een staat van rechtvaardigheid, waardoor wij, door God verlost, zijn zonen en dochters worden' [Mosiah 27:25]. (…)

'Genade is een gave van God, en ons verlangen om al Gods geboden te gehoorzamen, is net als het uitstrekken van onze sterfelijke hand om die heilige gave van onze hemelse Vader in ontvangst te nemen.' ('De gave van genade', *Liahona,* mei 2015, 108, 110.)

- Hoe kunnen we door geloof in Jezus Christus en bekering van onze zonden de gave van genade ontvangen?

Om ervoor te zorgen dat de cursisten de historische context van de relatie tussen de Joden en de heidenen begrijpen, voordat het evangelie aan al Gods kinderen werd gepredikt, laat u de bijgaande afbeelding van de 'tussenmuur' (Efeze 2:14) in de buitenste voorhof van de tempel in Jeruzalem zien. (Zie ook bijbelfoto 9 achterin de tripelcombinatie.) Leg uit dat de heidenen, die geen verbonden met de Heer hadden gesloten, niet aan de andere kant van de muur in de heiligere gebieden van de tempel mochten komen. Ze werden als 'vreemdelingen en bijwoners' behandeld (Efeze 2:19). De tussenmuur was het symbool van de geestelijke scheiding tussen Joden en heidenen die voorafging aan de openbaring van Petrus dat het evangelie ook aan de heidenen moest worden gepredikt.

Ervoor zorgen dat de cursisten de historische context begrijpen

Een van de basisbeginselen van Het evangelie leren en erin onderwijzen, is de historische context van het tekstblok begrijpen. De context omvat de omstandigheden of achtergrond van een passage, gebeurtenis of verhaal uit de Schriften. Als u de cursisten de context van de Schriften bijbrengt, zijn ze voorbereid om de boodschappen van de geïnspireerde auteurs te herkennen.

Laat enkele cursisten die van de klas waren afgezonderd om de beurt een tekst uit Efeze 2:12–15 voorlezen. Laat de klas meelezen en opzoeken wat de Heiland met de muur tussen de Joden en heidenen deed. Leg uit dat het woord *vijandschap* 'tegenstreving, vijandigheid en haat' betekent (Gids bij de Schriften, 'Vijandschap', scriptures.lds.org).

- Waardoor werden de Joden en de heidenen tot elkaar gebracht? (Door het bloed van Christus werd de denkbeeldige muur die de Joden en de heidenen van elkaar scheidden, verwijderd. Daardoor werden ze 'één nieuwe mens' [Efeze 2:15], ofwel een verenigd lichaam in Christus. Zet de volgende waarheid

op het bord: **Als we tot Jezus Christus komen en zijn genade ontvangen, worden we met de heiligen van God verenigd.**)

Verwijder het plakband of het touw waardoor de cursisten afgescheiden waren. Laat ze zich met de rest van de klas verenigen. Vraag de cursisten die de Joden voorstelden om de afgescheiden cursisten uit te nodigen naast hen te komen zitten.

Vraag enkele cursisten beurtelings een vers uit Efeze 2:16–19 voor te lezen. Laat de klas meelezen en woorden opzoeken die de waarheid onderstrepen dat als we tot Jezus Christus komen en zijn genade ontvangen, we verenigd kunnen zijn met de heiligen van God.

- Welke woorden heb je gevonden die de waarheid onderstrepen dat als we tot Jezus Christus komen en zijn genade ontvangen, we verenigd kunnen zijn met de heiligen van God?
- Waarom denk je dat het belangrijk is dat wij die waarheid begrijpen en in de kerk toepassen?
- Hoe kunnen we ertoe bijdragen dat anderen het gevoel hebben dat ze 'medeburgers' zijn (vers 19) in plaats van vreemdelingen?
- Wanneer heeft iemand jullie het gevoel gegeven dat je een medeburger was in plaats van een vreemdeling? Wanneer heb je iemand anders dat gevoel gegeven?

Laat een cursist Efeze 2:20–22 voorlezen. Laat de klas meelezen en opzoeken wat volgens Paulus het fundament van de kerk was.

- Welke waarheid vertelt Paulus in deze verzen over de structuur van de kerk van de Heer? (De cursisten kunnen verschillende woorden gebruiken, maar zorg ervoor dat ze begrijpen dat **de kerk van de Heer apostelen en profeten als fundament heeft, met Jezus Christus als de hoeksteen.**)
- Wat is een hoeksteen? (Een grote steen die op de hoek van een fundament wordt gelegd om het hele gebouw kracht en stabiliteit te geven.)

Zet een eenvoudige tekening op het bord van een hoeksteen die twee muren verbindt.

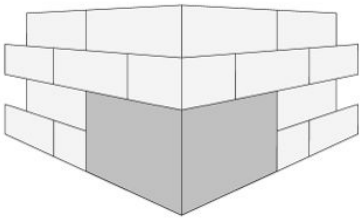

- In welke opzichten is Jezus Christus de hoeksteen van de kerk? Wat gebeurt er volgens vers 21 met de rest van de kerk door deze hoeksteen?
- In welke opzichten zijn apostelen en profeten de rest van het fundament van de kerk?
- In welke opzichten geeft dit fundament stabiliteit aan de kerk, en beschermt het de kerk tegen de aanvallen van de duivel?

Efeze 3

Paulus spreekt zijn verlangens uit voor de heiligen in Efeze

Vat Efeze 3:1–16 samen door uit te leggen dat Paulus over Jezus Christus predikte en zei dat de heidenen door Hem 'mede-erfgenamen' van de Israëlieten konden worden (vers 6) en de beloften van God konden ontvangen.

Vraag enkele cursisten beurtelings een vers uit Efeze 3:14–19 voor te lezen. Laat de klas meelezen en opzoeken wat Paulus de heiligen nog meer wilde bijbrengen en laten voelen.

- Wat wilde Paulus dat de heiligen zouden weten en voelen?

Zet de volgende waarheid op het bord: **Apostelen en profeten proberen de kinderen van God de liefde van Jezus Christus bij te brengen.**

Laat de pagina met het Eerste Presidium en het Quorum der Twaalf Apostelen zien uit het laatste conferentieverslag in de *Liahona*.

- Hoe proberen apostelen en profeten de kinderen van God te helpen? En hoe laten ze hen de liefde van Jezus Christus voelen?
- Wanneer hebben de leringen van de apostelen en profeten jullie geholpen om de liefde van Jezus Christus te leren kennen en te voelen?

Geef tot slot uw getuigenis van de waarheden die in deze les aan de orde zijn gekomen. Moedig de cursisten aan om deze waarheden in praktijk te brengen.

LES 122

Efeze 4

Inleiding

Paulus zegt dat de Heer zijn kerk heeft gevestigd en leiders heeft geroepen om de heiligen te vervolmaken en te verenigen. Hij moedigt de leden van de kerk ook aan om hun oude leven af te leggen en volgens de waarheid te leven.

Lessuggesties

Efeze 4:1–16

Paulus legt uit hoe belangrijk de Kerk van Jezus Christus is

Laat de cursisten over deze twee scenario's nadenken:

1. Op school stelt een leerkracht vragen over een omstreden onderwerp. Wanneer de leerlingen erover praten, merk je dat de meesten van hen een mening hebben die afwijkt van de leringen van de kerk.
2. Wetgevers hebben bepaald gedrag goedgekeurd dat volgens de leiders van de kerk verkeerd is.

- Waarom kunnen dergelijke situaties moeilijk zijn voor een lid van de kerk?

Laat de cursisten bij hun studie van Efeze 4:1–16 een waarheid opzoeken waarmee wij kunnen bepalen wat in deze wereld van veranderende normen en waarden goed of kwaad is.

Herinner de cursisten eraan dat Paulus dit hoofdstuk wellicht aan de nieuwe leden van de kerk heeft geschreven. Vraag een cursist Efeze 4:1–6 voor te lezen. Laat de klas meelezen en opzoeken wat Paulus over de kerk en haar leer verkondigde.

- Wat zei Paulus in deze verzen over de kerk en haar leer?
- Wat zou Paulus bedoeld hebben toen hij zei dat er 'één Heere, één geloof, één doop' is? (vers 5). (Net als nu was er in de tijd van Paulus slechts één ware kerk van Jezus Christus op aarde [zie LV 1:30].)

Vat Efeze 4:7–10 samen door uit te leggen dat Paulus verkondigde dat wij door de verzoening van Jezus Christus allemaal de gave van zijn genade hebben ontvangen. Hij zei ook dat Christus de mens andere gaven heeft gegeven.

Laat een cursist Efeze 4:11 voorlezen. Laat de klas meelezen en opzoeken wat de Heer zijn kerk heeft gegeven. Vraag de cursisten naar hun bevindingen.

Efeze 4:11–14 is een kernteks. Als de cursisten de kernteksten bestuderen, zullen ze de basisleerstellingen beter begrijpen en anderen er beter in kunnen onderwijzen. U kunt de cursisten in overweging geven de kernteksten op zodanige wijze te markeren dat ze die makkelijk kunnen terugvinden. Verwijs naar het lesidee aan het eind van de les om de cursisten zich deze tekst eigen te laten maken.

- Wat had de Heer aan de kerk gegeven?

Leg uit dat de titels van de ambten in het priesterschap tegenwoordig niet meer precies hetzelfde zijn als in de tijd van Paulus, en dat de kerk toen niet alle roepingen had die wij tegenwoordig hebben. De profeet Joseph Smith heeft gezegd: 'Een evangelist is een patriarch' (*Leringen van kerkpresidenten: Joseph Smith* [2007], 151). En een herder is iemand die een kudde leidt — een passende beschrijving van hedendaagse bisschoppen, gemeentepresidenten, ringpresidenten en districtspresidenten.

Zet de volgende onvolledige zin op het bord: *De Heer heeft apostelen, profeten en andere kerkleiders geroepen om …*

Laat een cursist Efeze 4:12–13 voorlezen. Laat de klas meelezen en opzoeken waarom de Heer de kerk apostelen, profeten en andere leiders heeft gegeven.

- Waarom heeft de Heer zijn kerk apostelen, profeten en andere kerkleiders gegeven? (Voeg *de heiligen te vervolmaken* toe aan de uitspraak op het bord.)
- In welke opzichten kunnen apostelen, profeten en andere leiders aan onze vervolmaking bijdragen?

Laat een cursist Efeze 4:14 voorlezen. Laat de klas meelezen en een andere reden opzoeken waarom de Heer zijn kerk apostelen, profeten en andere leiders heeft gegeven.

- Waarom heeft de Heer de leden van de kerk deze leiders gegeven? (Voeg *en ze te beschermen tegen valse leerstellingen* toe aan de uitspraak op het bord zodat er komt te staan: **De Heer heeft apostelen, profeten en andere kerkleiders geroepen om de heiligen te vervolmaken en ze te beschermen tegen valse leerstellingen.**)

Om ervoor te zorgen dat de cursisten de beeldspraak in vers 14 begrijpen, laat u een afbeelding van een boot op wilde wateren zien. U of een cursist kan ook een boot op wilde wateren op het bord tekenen.

- Wat kan er met een boot gebeuren die door een storm heen en weer wordt geslingerd?

Verwijs naar de scenario's die aan het begin van de les zijn besproken.

- Hoe kan een boot die heen en weer wordt geslingerd vergeleken worden met iemand die door de veranderende wind van valse leerstellingen en de publieke opinie 'heen en weer' wordt geslingerd (vers 14)?
- Hoe kunnen de volgelingen van God met behulp van de leringen van apostelen, profeten en andere kerkleiders deze woeste wateren bevaren en veilig bij onze hemelse Vader terugkeren?

Zet de volgende kerkroepingen op het bord: *apostelen, profeten, patriarchen, bisschoppen* en *leerkrachten.* Laat de cursisten twee van de genoemde roepingen uitkiezen en in hun aantekenschrift of Schriftendagboek noteren hoe iemand met die roeping hen heeft geholpen om vooruitgang te maken, geestelijk te groeien of

hen tegen valse leer en misleiding heeft beschermd. Geef ze voldoende tijd en laat vervolgens enkele cursisten vertellen wat ze hebben opgeschreven.

Laat een cursist Efeze 4:15–16 voorlezen. Laat de klas meelezen en opzoeken hoe kerkleiders ons in de waarheden van het evangelie onderrichten.

- Hoe moeten onze kerkleiders ons in de waarheden van het evangelie onderrichten?

Efeze 4:17–32

Paulus moedigt de heiligen aan om het kwaad af te leggen en door Jezus Christus een nieuw mens te worden

Neem een oude jas mee naar de klas (bij voorkeur een jas die versleten is). Neem zo mogelijk ook een mooie jas mee die naar speciale gelegenheden kan worden gedragen. (Als u wilt, kunt u in plaats van een jas een oud overhemd en een mooi overhemd meenemen. Zorg ervoor dat beide overhemden groot genoeg zijn dat een cursist ze over zijn of haar kleding kan aantrekken.) Laat een cursist naar voren komen en de oude jas aantrekken. Laat de cursist zich in de rondte draaien en de jas aan de klas laten zien. Laat hem of haar de oude jas uittrekken en de mooie jas aantrekken en laten zien. Bedank de cursist en laat hem of haar de jas uittrekken en weer gaan zitten.

- Welke van deze twee jassen is het meest gepast voor een speciale gelegenheid?

Herinner de cursisten eraan dat Paulus zich wellicht tot nieuwe leden van de kerk richtte. Laat de cursisten bij hun studie van Efeze 4:17–32 opzoeken hoe Paulus de metafoor gebruikte van iets uittrekken en iets anders aantrekken om deze nieuwe leden duidelijk te maken wat ze als discipelen van Jezus Christus moesten doen.

Laat een cursist Efeze 4:17–20 voorlezen. Laat de klas meelezen en woorden of zinsneden opzoeken die de geestelijke staat beschrijven van de heidenen die zich niet bij de kerk hadden aangesloten.

- Hoe beschreef Paulus de geestelijke staat van de andere heidenen?
- Wat was volgens Paulus de reden dat de andere heidenen zich in deze geestelijke staat bevonden?

Laat een cursist Efeze 4:21–24 voorlezen. Laat de klas meelezen en opzoeken waardoor de leden van de kerk anders dan andere mensen waren geworden.

- Waardoor waren de leden van de kerk volgens vers 21 anders dan andere mensen geworden?

Kom nog even terug op de cursist die de twee jassen had aangetrokken. Vraag de klas wat de cursist moest doen voordat hij of zij de mooie jas kon aantrekken.

- Wat moesten de leden van de kerk volgens Paulus ‘afleggen’ (vers 22)? (U wilt de cursisten er wellicht aan herinneren dat het woord dat als *levenswandel* is vertaald herhaaldelijk op iemands gedrag in het algemeen slaat.)
- Wat houdt het in om zich met ‘de nieuwe mens’ (vers 24) te bekleden? (Om geestelijk herboren te worden [zie Mosiah 27:25] en dagelijks het evangelie van Jezus Christus na te leven.)

- Welke waarheid kunnen we uit deze verzen over discipelen van Jezus Christus leren? (De cursisten kunnen verschillende woorden gebruiken maar moeten de volgende waarheid weergeven: **discipelen van Jezus Christus leggen hun oude, zondige leven af en beginnen aan een nieuw, rechtschapen leven.**)

Vraag de cursisten het volgende schema in hun aantekenschrift of Schriftendagboek over te nemen:

Ons oude zelf	Ons nieuwe zelf

Deel de cursisten op in koppels. Laat elk koppel Efeze 4:25–32 aan elkaar voorlezen. Laat ze hun schema invullen, met onder 'Mijn oude zelf' de dingen die discipelen van Christus moeten 'afleggen' (vers 22) of 'wegnemen' (vers 31) en onder 'Mijn nieuwe zelf' de dingen waarmee discipelen van Christus zich moeten 'bekleden' (vers 24). Wijs op de Bijbelvertaling van Joseph Smith van Efeze 4:26 in de Gids bij de Schriften.

Als de cursisten voldoende tijd hebben gehad, laat u elk koppel een scenario bedenken waaruit het mogelijke gedrag blijkt van iemand die zijn of haar zondige aard op een van de gebieden die Paulus beschrijft niet heeft afgelegd. Laat elk koppel ook een scenario bedenken waaruit blijkt hoe dezelfde persoon zou reageren als hij of zij tot Christus kwam en een nieuw mens werd. Als de cursisten voldoende tijd hebben gehad, laat u enkele koppels naar voren komen en hun scenario uitleggen. Als enkele koppels dat gedaan hebben, vraagt u de klas:

- Hoe kan een lid van de kerk dat de waarheid kent maar die niet naleeft, vergeleken worden met iemand die voor een bijzondere gelegenheid is uitgenodigd maar niet gepast gekleed gaat?
- Met wat voor moeilijkheden kunnen we te maken krijgen als we proberen onze oude, zondige aard af te leggen en als discipel van Christus een nieuw mens te worden?
- Waarom is het belangrijk dat leden van de kerk onthouden dat het afleggen van onze oude levenswijze en het volledig volgen van Jezus Christus een voortdurend proces is en geen eenmalige gebeurtenis?

Leg uit dat veel mensen een nieuwe levenswijze aanleren door eenvoudigweg kleine veranderingen aan te brengen, zoals iets vriendelijker of geduldiger zijn, een gebod beter naleven of een slechte gewoonte afleren.

Geef uw getuigenis hoe belangrijk het is dat wij oude, zondige leefgewoonten afleggen en nieuwe, rechtschapen gewoonten aanleren. Laat de cursisten opschrijven wat zij kunnen doen om oude leefgewoonten af te leren en Jezus Christus volledig te volgen. Moedig ze aan om in praktijk te brengen wat ze hebben opgeschreven.

Kerntekstenbeheersing — Efeze 4:11–14

Om de cursisten te helpen met de uitleg van Efeze 4:11–14 laat u de cursisten aan de hand van de leringen van Paulus in Efeze 4:11–14 aan een partner uitleggen waarom de Heer zijn kerk heeft gevestigd en leiders heeft geroepen om daarin te dienen. Laat de cursisten uitleggen hoe zij de leer in Efeze 4:11–14 kunnen gebruiken om een vriend(in) te helpen die vindt dat er geen georganiseerde kerk nodig is.

LES 123

Efeze 5–6

Inleiding

Paulus leert de heiligen hoe ze kwade invloeden kunnen weerstaan. Hij leert ze ook hoe ze hun gezinsbanden kunnen versterken. Paulus besluit zijn brief met een aanmoediging voor de volgelingen van God om zich 'met de hele wapenrusting van God' te bekleden (Efeze 6:11) zodat zij de verleidingen van Satan kunnen weerstaan.

Lessuggesties

Het tempo vaststellen

Vermijd de fout om te veel tijd aan het eerste deel van de les te besteden en dan het laatste deel te moeten afraffelen. Schat bij de voorbereiding van de les in hoeveel tijd u voor elk gedeelte van de les nodig hebt. Omdat u bijna altijd meer lesmateriaal dan tijd hebt, moet u vaststellen op welke gedeelten van het tekstblok u de nadruk wilt leggen en welke u wilt samenvatten.

Efeze 5:1–20

Paul zei tegen de heiligen dat ze kwade invloeden moesten weerstaan

Laat zo mogelijk een voorwerp zien dat de cursisten als nieuw zullen herkennen. Vraag dan:

- Hoe gaan we meestal met nieuwe dingen om?

Herinner de cursisten eraan dat Efeze 4 de raad van Paulus aan de nieuwe leden van de kerk bevat om 'de oude mens' af te leggen (vers 22) en zich met 'de nieuwe mens' te bekleden (vers 24), of als volgeling van Jezus Christus aan een nieuw leven te beginnen.

- Hoe kan het leven van iemand die vastbesloten is om Jezus Christus te volgen als nieuw worden beschouwd?

Laat de cursisten bij hun studie van Efeze 5–6 een beginsel opzoeken waarmee ze als volgeling van Jezus Christus 'de nieuwe mens' kunnen bekleden.

Laat een cursist Efeze 5:1–7 voorlezen. Laat de klas meelezen en opzoeken wat de heiligen als volgelingen van Jezus Christus volgens Paulus wel en niet moesten doen.

- Wat moesten de volgelingen van Jezus Christus volgens Paulus doen? Wat mochten ze volgens hem niet doen?
- Welke waarheid kunnen we uit deze verzen over de volgelingen van Jezus Christus leren? (De cursisten kunnen verschillende waarheden noemen, maar bespreek in ieder geval dat **de volgelingen van Jezus Christus niet aan wereldse goddeloosheid deelnemen.**)
- Wat zullen de mensen die aan wereldse goddeloosheid deelnemen volgens vers 5 verspelen?

- Hoe kan deelname aan wereldse goddeloosheid iemands nieuwe leven in Christus beïnvloeden? Hoe kan het voorbeeld van die persoon anderen beïnvloeden?

Vat Efeze 5:8–20 samen door uit te leggen dat Paulus de heiligen aanmoedigde als 'kinderen van het licht' (vers 8) te wandelen, om verstandig te zijn en de wil van de Heer te kennen door 'vervuld met de Geest' (vers 18) te zijn.

Efeze 5:21–6:9

Paulus geeft de heiligen in Efeze advies over hun gezinsbanden

Laat de cursisten over de omgang met hun gezinsleden in de afgelopen 24 uur nadenken, en zich afvragen of die omgang positief of negatief was. (Was die omgang bijvoorbeeld liefdevol of vijandig, vriendelijk of kwetsend, opbouwend of vernederend?)

- Waarom kan het soms moeilijk zijn om positieve gezinsbanden te hebben?

Laat de cursisten bij hun studie van Efeze 5:21–6:9 beginselen opzoeken waarmee ze hun gezinsbanden kunnen versterken.

Laat een cursist Efeze 5:21 voorlezen. Laat de klas meelezen en opzoeken wat de heiligen volgens Paulus moesten doen.

- Wat moesten de heiligen volgens Paulus doen? (Leg uit dat 'wees elkaar onderdanig' betekent dat we anderen boven onszelf stellen, en dat 'in de vreze Gods' op onze liefde en ons respect voor God slaat.)
- In welke opzichten was Jezus Christus een voorbeeld van onderdanigheid?
- Hoe kunnen we onze gezinsbanden versterken als we anderen boven onszelf stellen?

Laat een cursist Efeze 5:22–29 voorlezen. Laat de klas meelezen en opzoeken wat Paulus tegen getrouwde mannen en vrouwen over hun relatie te zeggen had.

- Op welke relatie moet een vrouw de relatie met haar man baseren? (Leg uit dat Paulus zei dat een vrouw aan haar man onderdanig moest zijn [vers 22]. Dat kan uitgelegd worden dat zij haar man steunt, ondersteunt en respecteert, net als ze met de Heer doet. De door God voorgeschreven rol van de man is zijn gezin presideren en erover waken, net als de Heiland over zijn kerk waakt en haar leidt.)
- Hoe moet een man volgens Paulus met zijn vrouw omgaan?
- Hoe zal een man die zijn vrouw net zo lief heeft als de Heiland de kerk liefheeft, zijn vrouw behandelen? (Hij '[geeft] zich voor haar [vers 25] of plaatst haar boven zichzelf en 'koestert' haar [vers 29].)
- Welke waarheid kunnen we uit de leringen van Paulus halen over wat er thuis kan gebeuren als we de relatie die de Heiland met de kerk heeft als leidraad gebruiken? (De cursisten moeten in hun eigen woorden het volgende beginsel onder woorden brengen: **als we de relatie van de Heiland met de kerk als leidraad nemen, kunnen we onze gezinsbanden versterken.**)

Laat een cursist Efeze 5:30–33 voorlezen. Laat de klas meelezen en opzoeken wat mannen en vrouwen worden als ze trouwen.

- Wat worden mannen en vrouwen volgens vers 31 als ze trouwen? (Ze worden 'één vlees', ofwel lichamelijk, emotioneel en geestelijk verenigd.)
- Hoe kan een echtpaar (en een gezin) hun liefde en eenheid vergroten als ze het voorbeeld van de Heiland volgen in hun omgang met elkaar?

Laat een cursist Efeze 6:1–4 voorlezen. Laat de klas meelezen en opzoeken hoe het voorbeeld van Jezus Christus gebruikt kan worden als leidraad voor de relatie van een kind met zijn of haar ouders. Vraag de cursisten naar hun bevindingen.

- Hoe volgt een kind het voorbeeld van Jezus Christus als het zijn of haar ouders gehoorzaamt?
- Wat voor raad gaf Paulus vaders betreffende de opvoeding van hun kinderen?

Laat de cursisten zich afvragen in welke opzichten de gezinsband wordt versterkt als ze hun relatie met de Heiland als leidraad gebruiken. Laat ze een relatie kiezen die ze graag willen verbeteren. Laat ze enkele manieren opschrijven waarop ze die relatie kunnen verbeteren door het voorbeeld van de Heiland te volgen. Moedig ze aan om te doen wat ze hebben opgeschreven.

Vat Efeze 6:5–9 samen door uit te leggen dat Paulus over de relatie tussen slaven en hun heer sprak. In de tijd van het Nieuwe Testament was slavernij gewoon in het Romeinse Rijk, ook onder de leden van de kerk. Uit het advies van Paulus blijkt niet dat hij met slavernij instemde.

Efeze 6:10–24

Paulus adviseert de heiligen: 'Bekleed u met de hele wapenrusting van God'

Zet de volgende uitspraak van president Ezra Taft Benson op het bord. (Deze uitspraak is te vinden in 'The Power of the Word', *Ensign,* mei 1986, 79.) Laat een cursist deze uitspraak voorlezen.

> *'Satan voert oorlog tegen de leden van de kerk die een getuigenis hebben en proberen de geboden te onderhouden' (president Ezra Taft Benson).*

- In welke opzichten voert Satan oorlog tegen de jongeren van de kerk?

Laat een cursist Efeze 6:10–13 voorlezen. Laat de klas meelezen en opzoeken waar de heiligen volgens Paulus tegen vochten. Leg uit dat de *listige verleidingen* de methoden van de duivel zijn om ons te misleiden of te strikken.

- Waartegen streden de heiligen volgens Paulus?
- In welke opzichten is wat Paulus in vers 12 zegt, te vergelijken met waar we in onze tijd mee te kampen hebben?
- Wat moesten de heiligen in die tijd volgens Paulus aantrekken om dit kwaad te weerstaan? (Als de cursisten geantwoord hebben, zet u dit beginsel op het

bord: **Als we de hele wapenrusting van God aantrekken, zullen we het kwaad kunnen weerstaan.**)

De hele wapenrusting van God aantrekken

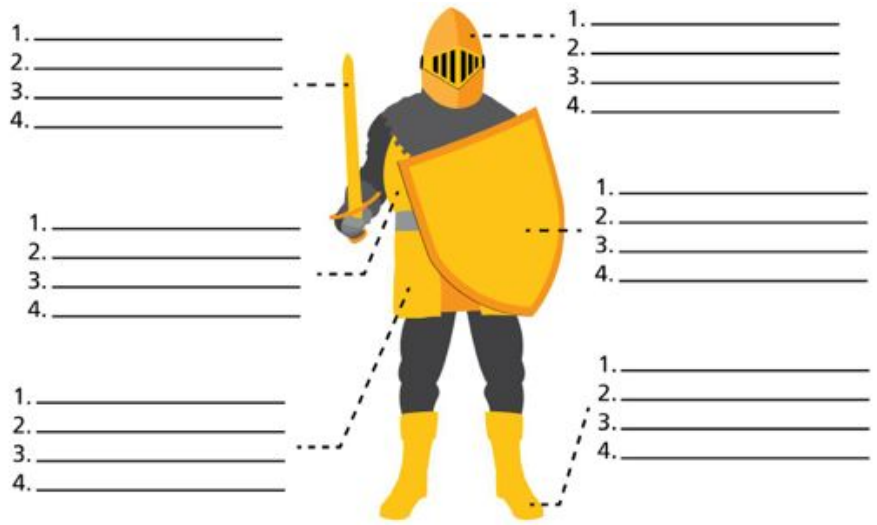

Geef de cursisten het volgende uitreikblad. Deel de klas op in vijf groepen en wijs elke groep een van de delen van de wapenrusting toe die in Efeze 6:14–17 worden genoemd. (Wijs 'uw middel omgord met de waarheid' [vers 14] niet toe. Als de klas klein is, kunt u sommige groepen meerdere delen van de wapenrusting toewijzen.)

Zet de volgende vragen op het bord:

1. *Waar wordt dat deel van de wapenrusting voor gebruikt?*
2. *Hoe noemde Paulus dat deel van de wapenrusting?*
3. *Wat kan het lichaamsdeel dat door de wapenrusting beschermd wordt geestelijk voorstellen?*
4. *Hoe kan dat deel van de wapenrusting ons helpen om kwaad te weerstaan?*

Om aan te geven hoe de cursisten het uitreikblad kunnen invullen, laat u een cursist Efeze 6:14 voorlezen. Laat de klas meelezen en de antwoorden op de vragen op het bord opzoeken als ze hun best doen om 'hun middel met de waarheid te omgorden' en de antwoorden op hun uitreikblad te noteren.

Leg uit dat het middel wordt 'omgord' met een riem die rond het middengedeelte van het lichaam wordt gedragen. De cursisten kunnen antwoorden als de volgende geven: (1) het middel (met de essentiële organen die voor de voortplanting nodig

zijn) wordt omgord. (2) De waarheid. (3) Stelt onze kuisheid of zedelijke reinheid voor. (4) Als we het heilsplan kennen, kunnen we gemotiveerd worden om zedelijk rein te blijven.

Laat de cursisten dit patroon volgen bij hun groepsstudie van Efeze 6:14–18 en bij het invullen van het deel van het uitreikblad dat overeenkomt met hun deel van de wapenrusting. (Leg uit dat 'de voeten geschoeid' [vers 15] betekent dat we schoenen of andere bescherming voor onze voeten dragen.)

Als de cursisten voldoende tijd hebben gehad, laat u een vertegenwoordiger van elke groep vertellen wat ze hebben geleerd. Moedig de cursisten aan om de bevindingen van de andere groepen ook op hun uitreikblad te noteren.

- Waarom is het belangrijk om onszelf met de *hele* wapenrusting van God te beschermen?

Laat een cursist het volgende citaat van ouderling M. Russell Ballard van het Quorum der Twaalf Apostelen voorlezen. Laat de cursisten opletten hoe we de wapenrusting van God kunnen aantrekken en versterken.

'Ik beschouw deze geestelijke wapenrusting niet als een stuk metaal dat naar het lichaam is gevormd, maar meer als een maliënkolder. Maliën zijn tientallen stukjes staal die met elkaar zijn verbonden om de gebruiker meer flexibiliteit te geven en toch beschermd te worden. Ik heb ervaren dat er niet slechts één grote mogelijkheid is om ons geestelijk te wapenen. Ware geestelijke kracht komt voort uit talrijke kleine daden die samen tot een geestelijk sterke stof worden geweven om ons tegen al het kwaad te beschermen.' ('Be Strong in the Lord', *Ensign,* juli 2004, 8.)

- Hoe trekken jullie dagelijks de hele wapenrusting van God aan en versterken jullie die? Wat heb je daaraan om kwaad, verleidingen of misleidingen te weerstaan?

Zet de volgende vragen op het bord en laat de cursisten hun antwoorden opschrijven:

Welke delen van je geestelijke wapenrusting zijn volgens jou sterk?

Wat is het zwakste deel van je wapenrusting?

Hoe kun je deze delen van je wapenrusting versterken?

Vat Efeze 6:19–24 samen door uit te leggen dat Paulus zijn brief besluit met het verzoek aan de heiligen om te bidden dat hem 'het woord gegeven' zou worden (vers 19) om het evangelie vrijmoedig in de gevangenis te prediken.

Geef uw getuigenis van de waarheden die de cursisten in Efeze 5–6 hebben gevonden. Moedig de cursisten aan om te handelen naar de ingevingen die ze tijdens de les hebben ontvangen.

Inleiding tot de brief van Paulus aan de Filippenzen

Waarom dit boek bestuderen?

In zijn brief aan de Filippenzen moedigt Paulus de heiligen in Filippi aan om eensgezind en standvastig te zijn en gezamenlijk het geloof te verdedigen. Een van de belangrijkste beginselen die Paulus de Filippenzen bijbracht, is wellicht dat als we God aanbidden en op Hem vertrouwen we 'de vrede van God, die alle begrip te boven gaat' (Filippenzen 4:7) zullen ontvangen. De studie van de aanmoedigende boodschappen van Paulus in deze brief kan de inspanningen van de cursisten ondersteunen om getrouw tot het einde te volharden. In hun streven om Christus te volgen, kunnen zij ook vertrouwen ontwikkelen en net als Paulus verklaren: 'Alle dingen zijn mij mogelijk door Christus, Die mij kracht geeft' (Filippenzen 4:13).

Wie heeft dit boek geschreven?

Hoewel Timotheüs samen met Paulus in de aanhef van de brief wordt genoemd (zie Filippenzen 1:1), heeft Paulus de brief aan de Filippenzen geschreven. Dat blijkt onder andere uit het gebruik van het enkelvoudige voornaamwoord *ik* in de brief en de verwijzing naar Timotheüs in Filippenzen 2:19. Timotheüs heeft de brief misschien in opdracht van Paulus opgeschreven.

Wanneer en waar is de brief geschreven?

Paulus heeft de brief waarschijnlijk tussen 60 en 62 n.C. geschreven, toen hij in Rome in de gevangenis zat. (Zie Filippenzen 1:7, 13, 17; zie ook Handelingen 28:16–31; Gids bij de Schriften, 'Filippenzen', scriptures.lds.org.)

Aan wie is de brief geschreven en waarom?

Filippi was de eerste plek in Europa waar Paulus officieel het evangelie predikte en een gemeente van de kerk stichtte. (Zie Handelingen 16:11–40; Gids bij de Schriften, 'Brieven van Paulus'.) Een van de redenen waarom Paulus deze brief schreef, was om zijn dankbaarheid te uiten voor de genegenheid en financiële steun die hij tijdens zijn tweede zendingsreis en zijn gevangenschap in Rome van de heiligen in Filippi had ontvangen. (Zie Filippenzen 1:3–11; 4:10–19; zie ook Gids bij de Schriften, 'Brieven van Paulus'.)

Paulus prees de leden in Filippi voor hun geloof in Jezus Christus en gaf ze raad naar aanleiding van informatie die hij betreffende hen van de Filippijnse discipel Epafroditus had ontvangen. (Zie Filippenzen 4:18.) De raad van Paulus bevatte ook de aanmoediging om nederig en eensgezind te zijn. (Zie Filippenzen 2:1–18; 4:2–3.) Paulus waarschuwde de Filippenzen ook voor corrupte christenen, zoals zij die verkondigden dat de besnijdenis een noodzakelijk onderdeel van hun bekering was. Die mensen (die vaak judaïsanten worden genoemd) beweerden ten onrechte dat nieuwe bekeerlingen zich aan de voormalige Oudtestamentische wet van de besnijdenis moesten onderwerpen voordat ze christen konden worden (zie Filippenzen 3:2–3).

Wat zijn enkele kenmerkende elementen van dit boek?

Filippenzen wordt vaak een gevangenisbrief genoemd, evenals Efeze, Kolossenzen en Filemon. Ondanks dat de brief van Paulus aan de Filippenzen vanuit de gevangenis is geschreven, wordt die brief door wetenschappers als de gelukkigste van zijn brieven beschouwd. Paulus gaf uiting aan zijn dankbaarheid en liefde voor en vertrouwen in de leden van de kerk; hij beschreef de offers die hij had gebracht om Jezus Christus te volgen; en hij onderwees de heiligen in Filippi in de beginselen van een rechtschapen levenswijze. De cursisten herkennen in Filippenzen 4:8 wellicht het taalgebruik dat in het dertiende geloofsartikel wordt gebruikt, dat door Joseph Smith is opgeschreven.

Paulus geeft op poëtische wijze de verwaardiging van de Heiland van de voorsterfelijke goddelijkheid naar het aardse leven weer, 'tot de kruisdood' (zie Filippenzen 2:3–8). Omdat Hij zijn goddelijke zending heeft volbracht, is Jezus Christus nu verhoogd, en op een dag zal 'elke knie' zich buigen en 'elke tong […] belijden dat Jezus Christus de Heere is' (Filippenzen 2:10–11). Paulus openbaarde dat zijn innerlijke bron van vertrouwen en kracht van Jezus Christus afkomstig was (zie Filippenzen 4:13).

Overzicht

Filippenzen 1 Paulus spreekt zijn waardering uit voor de vriendschap van de heiligen in Filippi. Hij schrijft dat de tegenstand die hij als dienstknecht van de Heer had ervaren, waaronder zijn gevangenschap, aan het doel van het evangelie had bijgedragen. Hij moedigt de leden van de kerk aan om standvastig en eensgezind het evangelie te verdedigen.

Filippenzen 2 Paulus moedigt de kerkleden ook aan om eensgezind te zijn en hij verwijst naar het voorbeeld van Jezus Christus, die als voorbeeld van liefde, gehoorzaamheid en nederigheid op aarde is gekomen. Op een dag zal iedereen erkennen dat Jezus Christus de Heiland is. Paulus zegt dat de leden van de kerk hun eigen eeuwig heil moeten bewerkstelligen.

Filippenzen 3 Paulus waarschuwt voor Judaïsanten. Hij beschrijft zijn voormalige leven als Farizeeër en dat hij vrijwillig alles had opgegeven om Jezus Christus te volgen. Hij spoort de heiligen aan om zijn voorbeeld te volgen en naar het eeuwig heil toe te werken. Paulus legt uit dat Jezus Christus ons aardse lichaam zal veranderen in een verheerlijkt lichaam als het Zijne.

Filippenzen 4 Paulus moedigt de heiligen aan om zich altijd in de Heer te verheugen. Hij spoort ze aan om hun vrees te vervangen door gebed en dankzegging. Hij belooft dat ze de vrede van God zullen ontvangen, die alle begrip te boven gaat. Paulus moedigt de leden van de kerk aan om na te denken over dingen die eerbaar, rechtvaardig, rein, lieflijk, welluidend en deugdzaam zijn. Hij beweert dat hij door middel van Jezus Christus alles kan doen, omdat Hij hem de nodige kracht geeft.

LES 124

Filippenzen 1–3

Inleiding

Paulus moedigt de heiligen in Filippi aan om eensgezind het evangelie na te leven. Hij raadt ze aan om het voorbeeld van de Heiland van nederigheid en onzelfzuchtigheid te volgen, en zegt dat God in hen werkzaam is om hun eeuwig heil tot stand te brengen. Paulus beschrijft de offers die hij heeft gebracht om Jezus Christus te volgen.

Lessuggesties

Filippenzen 1

Paulus beschrijft de zegeningen die uit tegenstand voortkomen

Zet vóór de les de volgende uitspraak van president Brigham Young op het bord. (Deze uitspraak is te vinden in *Discourses of Brigham Young,* samengesteld door John A. Widtsoe (1954), 351.) Vervang de onderstreepte woorden door blanco lijntjes:

> *'Elke keer dat u het mormonisme schopt, schopt u het opwaarts; nooit neerwaarts. Dat heeft de Heer almachtig zo beschikt' (president Brigham Young).*

Begin de les met de vraag:

- Kunnen jullie enkele voorbeelden noemen uit de geschiedenis of uit onze tijd van mensen die tegen de kerk van de Heiland en zijn volgelingen schoppen of zich ertegen verzetten?

Vraag de cursisten om bij het bestuderen van Filippenzen 1 een waarheid op te zoeken waardoor ze beter begrijpen hoe tegenstand het werk van de Heer kan beïnvloeden.

U kunt de cursisten aanmoedigen om Filippi op te zoeken op kaart 13, 'De zendingsreizen van de apostel Paulus' (achterin de tripelcombinatie). Leg uit dat Paulus tijdens zijn tweede zendingsreis een gemeente van de kerk in Filippi had gevestigd (zie Handelingen 16). Later schreef hij een brief aan de Filippenzen toen hij (waarschijnlijk in Rome) in de gevangenis zat. Vat Filippenzen 1:1–11 samen: Paulus had de heiligen in Filippi lief en was dankbaar voor hen.

Laat een cursist Filippenzen 1:12–14 voorlezen. Laat de klas meelezen en vaststellen wat er voortkwam uit de tegenstand waar Paulus op zijn zending mee te maken had.

- Wat was volgens vers 12 het resultaat van de tegenstand waar Paulus mee te maken kreeg? ('Bevordering van het evangelie.')
- Hoe droeg deze tegenstand volgens de verzen 13–14 bij tot de bevordering van het evangelie? (Veel mensen in het 'gerechtsgebouw' [vers 13] wisten dat Paulus in de gevangenis zat omdat hij over Jezus Christus had gepredikt. De

leden van de kerk werden door de gevangenneming van Paulus geïnspireerd om het evangelie onbevreesder te verkondigen.)

- Welke waarheid leren we uit deze verzen in verband met eventuele tegenstand wanneer we Jezus Christus volgen? (De cursisten kunnen andere woorden gebruiken, maar moeten deze waarheid weergeven: **de tegenstand die we ervaren als we Jezus Christus volgen, kan zijn werk bevorderen.**)

Verwijs naar de uitspraak van president Young op het bord. Vraag de cursisten welke woorden zij zouden gebruiken om de lege plekken in te vullen. Vul de juiste woorden in. U moet wellicht uitleggen dat *opwaarts* in deze context ook voorwaarts kan betekenen.

- Geef enkele voorbeelden waaruit blijkt dat tegenstand het werk van de Heiland heeft vooruitgeholpen?

Vat Filippenzen 1:15–26 samen door uit te leggen dat Paulus zei dat de Heiland grootgemaakt zou worden door wat er met Paulus gebeurde.

Laat een cursist Filippenzen 1:27–30 voorlezen. Laat de klas meelezen en opzoeken waartoe Paulus de heiligen aanmoedigde. Leg uit dat met *wandel* (vers 27) gedrag wordt bedoeld.

- Wat moesten de heiligen volgens Paulus doen?
- Wat zouden de heiligen volgens de verzen 29–30 ten behoeve van de Heiland ervaren?

Herinner de cursisten aan de waarheid die zij net hebben vastgesteld.

- Hoe zouden de heiligen in Filippi zijn gezegend als ze hadden begrepen dat de tegenstand die ze door het volgen van Jezus Christus ondervonden zijn werk zou bevorderen?

Filippenzen 2

Paulus predikt over de goedgunstigheid van de Heiland en geeft de heiligen instructies over hun eeuwig heil.

Laat de cursisten Filippenzen 2:2 doorlezen en de raad van Paulus aan de Filippenzen opzoeken.

- Hoe zouden jullie de raad van Paulus samenvatten?

Deel de cursisten op in koppels. Laat elk koppel Filippenzen 2:3–8 aan elkaar voorlezen en opzoeken wat de heiligen volgens Paulus moesten doen om verenigd te worden. Laat iemand uit elk koppel op het bord noteren wat ze hebben gevonden.

- In welke opzichten was Jezus Christus volgens Paulus een voorbeeld van nederigheid en onzelfzuchtigheid?
- Welk beginsel kunnen we uit de leringen van Paulus halen om eensgezinder te worden? (De cursisten kunnen verschillende woorden gebruiken, maar moeten het volgende beginsel weergeven: **als we Christus' voorbeeld van nederigheid en onzelfzuchtige zorg voor anderen volgen, kunnen we eensgezinder worden.**)

- Wat zijn enkele manieren waarop we thuis, op school of in de kerk het voorbeeld van nederigheid en onzelfzuchtigheid van de Heiland kunnen volgen?
- Hebben jullie weleens gezien dat iemand de behoeften van anderen boven die van zichzelf plaatste? Hoe werd de eensgezindheid daardoor bevorderd?

Leg uit dat Paulus in Filippenzen 2:9–11 zegt dat uiteindelijk iedereen zal buigen en 'belijden dat Jezus Christus de Heere is' (vers 11). Laat de cursisten zich afvragen wat die ervaring voor hen kan betekenen.

Laat een cursist Filippenzen 2:12–13 voorlezen. Laat de klas meelezen en opzoeken wat de Filippenzen volgens Paulus moesten doen om zich vreugdevol voor de Heer te kunnen buigen. U moet wellicht uitleggen dat 'vrees en beven' in vers 12 verwijst naar 'verheug u met huiver'. (Zie Psalmen 2:11; Gids bij de Schriften, 'Vrees',scriptures.lds.org.)

Leg uit dat sommige mensen de woorden van Paulus in Filippenzen 2:12 verkeerd begrijpen en denken dat we door onze eigen werken verlost zullen worden.

- Wie heeft het eeuwig heil voor ons mogelijk gemaakt? Hoe?
- Wat zijn volgens Filippenzen 2:13 twee manieren waarop God de mensen helpt die het nodige proberen te doen om het eeuwig heil te ontvangen? (God helpt ze om te 'willen', of te verlangen, en om gehoorzaam te zijn aan 'zijn welbehagen', ofwel zijn geboden. Als de cursisten antwoord hebben gegeven, zet u de volgende waarheid op het bord: **God helpt ons om te verlangen en te doen wat nodig is om het eeuwig heil te ontvangen, mogelijk gemaakt door de verzoening van Jezus Christus.**)
- Wat zijn de vereisten om het eeuwig heil te ontvangen, die God ons heeft gegeven en waarmee Hij ons helpt? (U kunt de cursisten het derde en vierde geloofsartikel laten bestuderen.)

Leg uit dat God ons door de invloed van de Heilige Geest kan helpen om onze verlangens te veranderen en te zuiveren, zodat we Hem willen gehoorzamen (zie Mosiah 5:2). Laat de cursisten zich afvragen hoe God hen heeft geholpen om hun hart te veranderen, zodat ze Hem willen gehoorzamen, en hoe Hij hen heeft geholpen om zijn geboden beter te onderhouden.

Vat Filippenzen 2:14–30 samen: Paulus herinnerde de heiligen eraan dat zij 'als lichten in de wereld' schijnen (vers 15) en dat hij boodschappers zou sturen om naar hun welzijn te informeren.

Filippenzen 3

Paulus beschrijft de offers die hij heeft gebracht om Jezus Christus te volgen

Laat de cursisten aan iets denken waar zij waarde aan hechten en wat in de wereld ook als waardevol wordt beschouwd (zoals familie, vrienden, opleiding, voedsel, technologie of geld). Laat zo mogelijk een voorwerp zien dat met hun gedachten overeenkomt. Laat ze zich afvragen wat ze zouden willen opgeven voor deze waardevolle zaken.

Laat de cursisten bij het bestuderen van Filippenzen 3 vaststellen wat Paulus heeft opgegeven om te ontvangen wat voor ons ook beschikbaar is.

Vat Filippenzen 3:1–3 samen door uit te leggen dat Paulus de Filippenzen waarschuwde voor corrupte leraren die beweerden dat bekeerlingen zich aan bepaalde Joodse gebruiken moesten overgeven, zoals de besnijdenis. (Zie *New Testament Student Manual* [Church Educational System manual, 2014], 436.)

Vraag een cursist Filippenzen 3:4–6 voor te lezen. Laat de klas meelezen en opzoeken wat Paulus over zijn Joodse afkomst zegt.

- Welke maatschappelijke en godsdienstige voordelen bezat Paulus ooit in de Joodse samenleving? (Zijn Israëlitische stamboom, zijn positie als Farizeeër, zijn bezieling voor het jodendom en zijn strikte gehoorzaamheid aan de wet.)

Laat een cursist Filippenzen 3:7–11 voorlezen. Laat de klas meelezen en opzoeken hoe Paulus de voordelen beschreef die hij ooit in de Joodse samenleving had.

- Hoe beschouwde Paulus de voordelen die hij moest opgeven om Jezus Christus te volgen?
- Waarom was Paulus bereid om 'alles als schade' te beschouwen (vers 8)? (Zodat hij Christus zou leren kennen; 'in Hem gevonden' worden [vers 9], of een verbond met Hem te sluiten; door geloof in Hem gerechtvaardigd te worden; voor Hem te lijden; en deel uit te maken van de opstanding van de rechtvaardigen [Filippenzen 3:11].)

Laat een cursist Filippenzen 3:12–14 voorlezen. Laat de klas meelezen en opzoeken wat Paulus over zijn geestelijke vooruitgang heeft gezegd. Leg uit dat *gegrepen* verkrijgen betekent.

- Wat probeerde Paulus te verkrijgen, in plaats van zich te concentreren op wat hij had achtergelaten? (Leg uit dat 'de prijs van de roeping van God' [vers 14] het eeuwige leven is.)
- Welk beginsel kunnen we van het voorbeeld van Paulus leren over wat we moeten doen om Jezus Christus te leren kennen en het eeuwig leven te ontvangen? (De cursisten kunnen verschillende woorden gebruiken, maar moeten dit beginsel weergeven: **als we alles opgeven wat nodig is om Jezus Christus te volgen en in geloof voorwaarts te gaan, kunnen we Hem leren kennen en het eeuwig leven ontvangen.**)

Laat een cursist het volgende verhaal van president Gordon B. Hinckley voorlezen over zijn ontmoeting met een marineofficier uit een ander land die voor zijn vervolgopleiding naar de Verenigde Staten was gekomen en tijdens zijn verblijf lid van de kerk was geworden. Laat de klas opletten wat de jongeman moest opgeven om Jezus Christus te volgen.

'Vlak vóór hij naar zijn vaderland zou terugkeren, werd hij aan mij voorgesteld. […] Ik zei: "De mensen in uw land zijn niet christelijk. Wat gebeurt er als u als christen, en nog wel als mormoons christen, thuiskomt?"

'Zijn gezicht betrok. Hij antwoordde: "Mijn familie zal teleurgesteld zijn. Ze zullen me misschien verstoten en als dood beschouwen. Wat mijn toekomst en mijn loopbaan betreft, zouden alle kansen uitgesloten kunnen zijn."

'Ik vroeg: "Bent u bereid om zo'n hoge prijs voor het evangelie te betalen?'

'Zijn donkere, betraande ogen schitterden in zijn knappe bruine gelaat. Hij antwoordde: "Het is toch waar?"

'Beschaamd dat ik die vraag gesteld had, zei ik: "Ja, dat is het zeker."

'Waarop hij antwoordde: "Wat doet de rest er dan toe?"'('It's True, Isn't It?' *Ensign*, juli 1993, 2.)

- Wat wilde deze jongeman opgeven om de Heiland te volgen?
- Wat hebben jullie (of iemand die je kent) opgegeven om de Heiland te volgen?
- Waarom is de prijs die wij moeten betalen om Jezus Christus te volgen en naar het eeuwig leven te streven alle offers waard die wij moeten brengen?

Wees niet bang voor stilte

Als u een open vraag stelt, kan het zijn dat de cursisten niet onmiddellijk antwoorden. Als de stilte niet te lang duurt, hoeft u zich geen zorgen te maken. Soms hebben de cursisten wat tijd nodig om over de vraag na te denken en een antwoord te formuleren. Dat nadenken kan de instructie van de Heilige Geest bevorderen.

Laat de cursisten zich afvragen of ze ooit iets hebben moeten opgeven om Jezus Christus volledi ger te volgen. Moedig ze aan om een doel op te schrijven om dat te doen.

Vat Filippenzen 3:15–21 samen door uit te leggen dat Paulus waarschuwde voor de verwoesting die zal plaatsvinden onder hen die zich uitsluitend op aards genot concentreren. Hij legde ook uit dat Jezus Christus ons onvolmaakte lichaam in een onsterfelijk lichaam zal veranderen.

Geef tot slot uw getuigenis van de waarheden die in deze les zijn besproken.

LES 125

Filippenzen 4

Inleiding

Paulus zegt tegen de heiligen in Filippi dat ze moeten bidden en op zoek moeten gaan naar wat rechtvaardig was. Hij spreekt ook zijn vertrouwen uit in de instaatstellende kracht van Jezus Christus. Paulus sluit zijn brief af met dankzegging aan de heiligen in Filippi voor de steun die ze hem op moeilijke momenten hebben gegeven.

Lessuggesties

Filippenzen 4:1–14

Paulus zegt tegen de heiligen in Filippi dat ze moeten bidden en op zoek moeten gaan naar wat rechtvaardig is.

Zet vóór de les deze uitspraken op afzonderlijke vellen papier. Geef verschillende cursisten een van de vellen papier:

'Ik maak me zorgen over een aanstaand proefwerk.'

'Ik maak me zorgen over een familielid dat ziek is.'

'Ik maak me zorgen of ik pal zal staan voor mijn overtuiging.'

'Ik maak me zorgen of ik wel een goede zendeling kan zijn.'

Schrijf aan het begin van de les de woorden *zich zorgen maken* op het bord. Leg uit dat we gedurende ons hele leven moeilijkheden of omstandigheden hebben waarover we ons zorgen maken. Laat de cursisten die een vel papier hebben gekregen opstaan en één voor één hun uitspraak voorlezen. Laat de cursisten zich afvragen wanneer zij zich zorgen hebben gemaakt.

- Waarover kunnen we ons nog meer zorgen maken als we in moeilijke omstandigheden verkeren?

Laat de cursisten in hun aantekenschrift of Schriftendagboek opschrijven waar ze zich zorgen over maken (of waar iemand die ze kennen zich zorgen over maakt). Laat de cursisten bij hun studie van Filippenzen 4 een waarheid opzoeken waar ze iets aan kunnen hebben als ze zich zorgen maken.

Herinner de cursisten eraan dat Paulus in zijn brief aan de kerkleden in Filippi de leden prees voor hun getrouwheid (zie Filippenzen 2:12) en ze vertelde over de eeuwige beloningen die beschikbaar zijn voor de mensen die offers brengen voor Jezus Christus en Hem trouw zijn. Vat Filippenzen 4:1–5 samen door uit te leggen dat Paulus de heiligen adviseerde om getrouw te blijven, zich in de Heer te verheugen en hun welwillendheid aan anderen bekend te maken (zie vers 5).

Laat een cursist de eerste zin van Filippenzen 4:6 voorlezen. Laat de klas meelezen en de raad van Paulus aan de heiligen opzoeken. Verwijs de cursisten naar vers 6 om goed te begrijpen dat de woorden 'wees in geen ding bezorgd' betekent dat we ons nergens te druk over moeten maken.

Zet de volgende zinsnede op het bord: *Als trouwe volgelingen van Jezus Christus …*

Laat een cursist de rest van Filippenzen 4:6 voorlezen. Laat de klas meelezen en opzoeken wat de heiligen volgens Paulus moesten doen in plaats van zich zorgen maken. U kunt uitleggen dat met *smeken* een nederig, oprecht verzoek bedoeld wordt.

- Hoe zouden jullie de instructies van Paulus in vers 6 samenvatten? (Zet de antwoorden van de cursisten in de vorm van een 'als … dan' uitspraak op het bord: *Als we als getrouwe volgelingen van Jezus Christus dankbaar in gebed gaan, …*)

Voeg het woord *dan* toe aan de uitspraak op het bord. Laat een cursist Filippenzen 4:7 voorlezen. Laat de klas meelezen en vaststellen welke zegen Paulus beloofde aan de mensen die door smeken en met dankzegging bidden. Leg uit dat met het woord *bewaken* in dit vers beschermen bedoeld wordt.

- Hoe zouden jullie de zegen samenvatten die Paulus beloofde? (Zet de reacties van de cursisten op het bord, achter*dan.*. De strekking van de antwoorden van de cursisten dient het volgende beginsel te omvatten: **als we als getrouwe volgelingen van Jezus Christus dankbaar in gebed gaan, dan zal God ons met zijn vrede zegenen.**)
- Hoe kunnen we, wanneer we ons zorgen maken, vrede vinden als we in gebed onze dankbaarheid uiten?
- Waartegen beschermt Gods vrede ons hart en ons verstand?

Laat een cursist het volgende citaat van ouderling Richard G. Scott van het Quorum der Twaalf Apostelen voorlezen. Laat de klas op andere manieren letten waarop Gods vrede ons kan helpen:

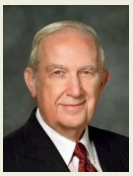

'Omdat uw Vader in de hemel uw keuzevrijheid respecteert, zal Hij u nooit dwingen om tot Hem te bidden. Maar gebruikt u uw keuzevrijheid om Hem te betrekken bij elk aspect van uw dagelijkse leven, dan vult uw hart zich met vrede, opbeurende vrede. Die vrede zal een eeuwig licht werpen op uw moeilijkheden. Ze zal ertoe bijdragen om die problemen vanuit een eeuwig perspectief op te lossen.' ('Geloofsoefening — uw eerste prioriteit', *Liahona*, november 2014, 93.)

- Hoe kan Gods vrede ons volgens ouderling Scott helpen als we moeilijkheden hebben?
- Hoe ben je ooit met Gods vrede gezegend toen je in een moeilijke tijd met dankzegging om hulp smeekte?

Verwijs de cursisten naar de zorgen die ze eerder in de les hebben opgeschreven. Moedig ze aan om met dankzegging te bidden en te smeken in plaats van zich zorgen te maken. Als de cursisten iets over de zorgen van een ander hebben opgeschreven, moedig ze dan aan om met die persoon over dit beginsel te praten.

Deel de klas op in drieën ter voorbereiding op het volgende beginsel dat Paulus de heiligen in Filippi bijbracht. Laat een derde van de klas over hun lievelingsvoedsel nadenken, een ander derde over een grappige afbeelding of een grappig verhaal, en

het laatste derde deel van de klas over een afbeelding of een ervaring in de tempel. Geef de cursisten zo'n dertig seconden de tijd om zich daarop te concentreren.

- Wat voor invloed had die concentratie op je?

Leg uit dat onze gedachten onze verlangens en ons gedrag kunnen beïnvloeden. Laat een cursist Filippenzen 4:8–9 voorlezen. Laat de klas meelezen en opzoeken wat de heiligen in Filippi volgens Paulus moesten denken en doen. U moet wellicht uitleggen dat 'bedenk dat' betekent dat we er zorgvuldig en voortdurend aan moeten denken.

U kunt de cursisten aanmoedigen om alles te markeren waar de heiligen zich volgens Paulus op moesten concentreren.

- Wat moesten de kerkleden volgens Paulus nog meer doen?
- Welke zegen beloofde Paulus de heiligen als ze zijn leringen en voorbeeld zouden volgen?
- Welk beginsel kunnen we leren van wat Paulus de heiligen in Filippi in Filippenzen 4:8–9bijbracht? (De strekking van de woorden van de cursisten dient het volgende beginsel te omvatten: **als getrouwe heiligen hun gedachten op rechtschapen dingen concentreren en de profeten en apostelen volgen, zal de God van de vrede bij hen zijn.**)
- Hoe kunnen onze verlangens en ons gedrag beïnvloed worden als we onze gedachten op rechtschapen dingen concentreren?

Laat de cursisten de Geloofsartikelen in de Parel van grote waarde opslaan. Laat een cursist het dertiende geloofsartikel voorlezen. Laat de klas meelezen en overeenkomsten met Filippenzen 4:8 opzoeken.

- Welke overeenkomsten zijn er tussen deze twee teksten?

Leg uit dat toen de profeet Joseph Smith in het dertiende geloofsartikel deze 'aansporing van Paulus' in Filippenzen 4:8 citeerde, hij de woorden 'bedenk dat' in het meer actieve 'dan streven wij dat na' heeft veranderd.

- Waarom is het volgens jullie belangrijk om dingen na te streven die eerzaam, rechtvaardig, rein, liefelijk, welluidend, deugdzaam en prijzenswaardig zijn?
- Hoe kunnen we ons beter op die dingen concentreren als we ernaar streven?

Deel de klas op in groepjes van drie of vier. Geef elk groepje een exemplaar van *Voor de kracht van de jeugd* (boekje, 2011) en het volgende uitreikblad. Geef elk groepje twee van de volgende onderwerpen uit *Voor de kracht van de jeugd:* 'Daten', 'Kleding en uiterlijk', 'Opleiding', 'Amusement en media', 'Vrienden en vriendinnen', 'Taalgebruik', en 'Muziek en dans'. (Pas de omvang van de groepjes en het aantal onderwerpen aan de grootte van de klas aan.) Laat de cursisten de aanwijzingen op het uitreikblad opvolgen.

Filippenzen 4:8–9

Noteer hier de toegewezen onderwerpen:

Bespreek deze vragen voor elk van de onderwerpen:

- Hoe kunnen we de instructies van Paulus in Filippenzen 4:8–9 gebruiken om onze beslissingen in verband met dit onderwerp te nemen?
- Als we ernaar streven om de instructies van Paulus op te volgen, wat voor moeilijkheden in verband met dit onderwerp kunnen we dan tegenkomen?

Bespreek dan de volgende vraag:

- Waarom is het de moeite waard om de God van de vrede bij ons te hebben als we rechtvaardige dingen opzoeken en de apostelen en profeten volgen?

Als de cursisten voldoende tijd hebben gehad, laat u een cursist uit elke groep vertellen hoe ze elke vraag hebben beantwoord.

- Hoe heeft de God van de vrede zijn aanwezigheid kenbaar gemaakt toen jullie je gedachten op rechtvaardige dingen concentreerden?

Moedig de cursisten aan om in hun aantekenschrift of Schriftendagboek op te schrijven hoe ze zich beter op rechtvaardige dingen kunnen concentreren en de apostelen en profeten van God kunnen volgen.

Vat Filippenzen 4:10 samen door uit te leggen dat Paulus de heiligen in Filippi bedankte voor hun steun en zorg in moeilijke tijden.

Laat een cursist Filippenzen 4:11–12 voorlezen. Laat de klas meelezen en opzoeken wat Paulus volgens zijn eigen woorden tot de heiligen had geleerd.

- Wat had Paulus geleerd om in alle omstandigheden te doen?

Laat een cursist Filippenzen 4:13–14 voorlezen. Laat de klas meelezen en vaststellen wie de bron van de kracht van Paulus was.

Filippenzen 4:13 is een kerntekst. Als de cursisten de kernteksten bestuderen, zullen ze de basisleerstellingen beter begrijpen en anderen er beter in kunnen onderwijzen. U kunt de cursisten in overweging geven de kernteksten op zodanige wijze te markeren dat ze die makkelijk kunnen terugvinden. Verwijs naar het lesidee aan het eind van de les om de cursisten zich deze tekst eigen te laten maken.

- Wat was volgens Paulus de bron van zijn kracht?

Leg uit dat de uitspraak van Paulus in vers 13 betrekking heeft op zijn vaardigheid om met de kracht van Jezus Christus alles te doen wat door God werd vereist, waaronder in alle omstandigheden tevreden zijn.

- Welke waarheid kunnen we uit vers 13 leren? (Laat de cursisten in hun eigen woorden deze waarheid weergeven: **door middel van Jezus Christus kunnen we alles doen, want Hij geeft ons kracht** [zie ook Alma 26:12].)
- Hoe kunnen we gebruik maken van de kracht die Jezus Christus ons biedt?

Laat een cursist het volgende citaat van president Dieter F. Uchtdorf van het Eerste Presidium voorlezen. Laat de klas opletten wat we met die kracht kunnen doen:

'God stort zegeningen van macht en kracht uit om ons in staat te stellen tot dingen die anders ver buiten ons bereik zouden liggen. Door Gods verbazingwekkende genade kunnen zijn kinderen aan de onderstromingen en het drijfzand van de misleider ontkomen, boven zonde uitstijgen en "[ver]volmaakt [worden] in Christus" [Moroni 10:32].' ('De gave van genade', *Liahona*, mei 2015, 108.)

- In welke opzichten kunnen we deze kracht of genade voelen? (Mogelijke antwoorden: meer veerkracht; vastberadenheid; moed; geduld; volharding; en uithoudingsvermogen en kracht — lichamelijk, mentaal of geestelijk.)
- Wanneer heeft Jezus Christus jullie de kracht gegeven om iets goeds te doen? (Overweeg over een persoonlijke ervaring te vertellen.)

Filippenzen 4:15–23

Paulus besluit zijn brief aan de Filippenzen met een dankzegging.

Vat Filippenzen 4:15–23 samen door uit te leggen dat Paulus de heiligen in Filippi opnieuw bedankte voor hun steun en zorg in moeilijke tijden. De gaven van de heiligen waren aangenaam in de ogen van God, en Paulus beloofde dat God ook in hun behoeften zou voorzien.

Geef tot slot uw getuigenis van de waarheden die in deze les zijn besproken.

Kerntekstenbeheersing — Filippenzen 4:13

Help de cursisten met het uit het hoofd leren van Filippenzen 4:13 door het vers op het bord te zetten en het gezamenlijk op te zeggen. Wis een woord uit en zeg het vers opnieuw op. Herhaal dat totdat alle woorden zijn uitgewist.

THUISSEMINARIELES

Efeze 2–Filippenzen 4 (unit 25)

Lesmateriaal voor de thuisseminarieleerkracht

Samenvatting van dagelijkse thuisseminarielessen

De volgende samenvatting van de gebeurtenissen, leerstellingen en beginselen die de cursisten bij hun studie van Efeze 2–Filippenzen 4 (unit 25) geleerd hebben, is niet bedoeld om als onderdeel van uw les te worden behandeld. Uw les richt zich op slechts enkele van deze leerstellingen en beginselen. Volg de indrukken van de Heilige Geest terwijl u nadenkt over de behoeften van uw cursisten.

Dag 1 (Efeze 2–3)

De apostel Paulus vervolgde zijn brief aan de kerkleden in Efeze door uit te leggen dat door de genade van Jezus Christus alle mensen door geloof in Hem verlost kunnen worden, en dat als we tot Jezus Christus komen en aan zijn genade deelnemen, we ons met de heiligen van God verenigen. Paulus zei ook dat de kerk van de Heer op apostelen en profeten is gebaseerd, met Jezus Christus als de hoeksteen, en dat apostelen en profeten Gods kinderen de liefde van Jezus Christus willen bijbrengen.

Dag 2 (Efeze 4–6)

Door het voortdurende onderwijs van Paulus betreffende de organisatie van de kerk hebben de cursisten geleerd dat de Heer apostelen, profeten en andere kerkleiders heeft geroepen om de heiligen te vervolmaken en ze tegen valse leerstellingen te beschermen. Paulus heeft de heiligen ook bijgebracht dat discipelen van Jezus Christus hun oude, zondige leven afleggen en aan een nieuw, rechtschapen leven beginnen.

Dag 3 (Filippenzen 1–3)

Van de brief van Paulus aan de heiligen in Filippi hebben de cursisten geleerd dat als we het voorbeeld van nederigheid en onzelfzuchtige zorg voor anderen van Jezus Christus volgen, we eensgezinder kunnen worden. Paulus heeft ook uitgelegd dat God ons helpt verlangen en doen wat voor ons eeuwig heil noodzakelijk is, en wat door de verzoening van Jezus Christus mogelijk wordt gemaakt. En als we alles opgeven wat nodig is om Jezus Christus te volgen en in geloof voorwaarts te gaan, kunnen we Hem leren kennen en het eeuwig leven ontvangen.

Dag 4 (Filippenzen 4)

Toen de cursisten met hun studie van de brief van Paulus aan de heiligen in Filippi verder gingen, ontdekten ze dat als getrouwe volgelingen van Jezus Christus dankbaar in gebed gaan, God hen met gemoedsrust zal zegenen. En als getrouwe heiligen hun gedachten op rechtschapen dingen concentreren en de profeten en apostelen volgen, zal de God van de vrede bij hen zijn. Aan het einde van zijn brief legde Paulus uit dat we door middel van Jezus Christus alles kunnen doen, omdat Hij ons de nodige kracht geeft.

Inleiding

Nadat de apostel Paulus de heiligen in Efeze had bijgebracht dat zij hun oude zelf moesten afleggen en zich met de nieuwe persoon moesten bekleden, zei hij dat ze ook de hele wapenrusting van God moesten aantrekken.

Lessuggesties

Efeze 6:10–24

Paulus adviseert de heiligen: 'Bekleed u met de hele wapenrusting van God'

Zet de volgende uitspraak van president Ezra Taft Benson op het bord. (Deze uitspraak is te vinden in 'The Power of the Word', *Ensign,* mei 1986, 79.) Laat een cursist deze uitspraak voorlezen.

> *'Satan voert oorlog tegen de leden van de kerk die een getuigenis hebben en proberen de geboden te onderhouden' (president Ezra Taft Benson).*

- In welke opzichten voert Satan oorlog tegen de jongeren van de kerk?

Laat een cursist Efeze 6:10–13 voorlezen. Laat de klas meelezen en opzoeken waar de heiligen volgens Paulus tegen vochten. Leg uit dat de *listige verleidingen* de methoden van de duivel zijn om ons te misleiden of te strikken.

- Waartegen streden de heiligen volgens Paulus?
- In welke opzichten is wat Paulus in vers 12 zegt, te vergelijken met waar we in onze tijd mee te kampen hebben?
- Wat moesten de heiligen in die tijd volgens Paulus aantrekken om dit kwaad te weerstaan? (Als de cursisten geantwoord hebben, zet u dit beginsel op het bord: **Als we de hele wapenrusting van God aantrekken, zullen we het kwaad kunnen weerstaan.**)

De hele wapenrusting van God aantrekken

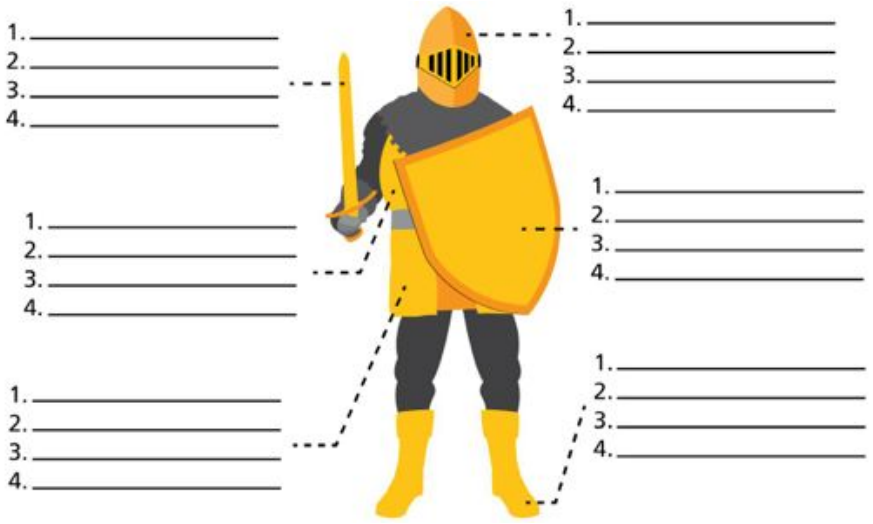

Geef de cursisten het bijbehorende uitreikblad. Deel de klas op in vijf groepen en wijs elke groep een van de delen van de wapenrusting toe die in Efeze 6:14–17 worden genoemd. (Wijs 'uw middel omgord met de waarheid' [vers 14] niet toe. Als de klas klein is, kunt u sommige groepen meerdere delen van de wapenrusting toewijzen.)

Zet de volgende vragen op het bord:

1. *Waar wordt dat deel van de wapenrusting voor gebruikt?*
2. *Hoe noemde Paulus dat deel van de wapenrusting?*
3. *Wat kan het lichaamsdeel dat door de wapenrusting beschermd wordt geestelijk voorstellen?*
4. *Hoe kan dat deel van de wapenrusting ons helpen om kwaad te weerstaan?*

Om aan te geven hoe de cursisten het uitreikblad kunnen invullen, laat u een cursist Efeze 6:14 voorlezen. Laat de klas meelezen en de antwoorden op de vragen op het bord opzoeken als ze hun best doen om 'hun middel met de waarheid te omgorden' en de antwoorden op hun uitreikblad te noteren.

Leg uit dat het middel wordt 'omgord' met een riem die rond het middengedeelte van het lichaam wordt gedragen. Vraag verscheidene cursisten om iets over hun antwoorden aan de klas te vertellen. De cursisten kunnen antwoorden als de volgende geven: (1) het middel (de essentiële organen die voor de voortplanting nodig zijn) wordt omgord. (2) Paulus noemde het 'waarheid'. (3) Vertegenwoordigt

onze kuisheid of zedelijke reinheid. (4) Als we het heilsplan kennen, kunnen we tegen misleiding beschermd worden en zedelijk rein blijven.

Laat de cursisten dit patroon volgen bij hun groepsstudie van Efeze 6:14–18 en bij het invullen van het deel van het uitreikblad dat overeenkomt met hun deel van de wapenrusting. (Leg uit dat 'de voeten geschoeid' [vers 15] betekent dat we schoenen of andere bescherming voor onze voeten dragen.)

Als de cursisten voldoende tijd hebben gehad, laat u een vertegenwoordiger van elke groep vertellen wat ze hebben geleerd. Moedig de cursisten aan om de bevindingen van de andere groepen ook op hun uitreikblad te noteren.

- Waarom is het belangrijk om onszelf met de *hele* wapenrusting van God te beschermen?

Laat een cursist het volgende citaat van ouderling M. Russell Ballard van het Quorum der Twaalf Apostelen voorlezen: Laat de klas opletten hoe we de wapenrusting van God aantrekken en versterken.

Hoe kunnen we de wapenrusting Gods aantrekken zodat we, zoals Paulus belooft, 'de boze dag' kunnen weerstaan?

'Ik beschouw deze geestelijke wapenrusting niet als een stuk metaal dat naar het lichaam is gevormd, maar meer als een maliënkolder. Maliën zijn tientallen stukjes staal die met elkaar zijn verbonden om de gebruiker meer flexibiliteit te geven en toch beschermd te worden. Ik heb ervaren dat er niet slechts één grote mogelijkheid is om ons geestelijk te wapenen. Ware geestelijke kracht komt voort uit talrijke kleine daden die samen tot een geestelijk sterke stof worden geweven om ons tegen al het kwaad te beschermen.' ('Be Strong in the Lord', *Ensign,* juli 2004, 8.)

- Hoe trekken jullie dagelijks de hele wapenrusting van God aan en versterken jullie die?
- Wat heb je daaraan om kwaad, verleidingen of misleidingen te weerstaan?

Zet de volgende vragen op het bord: Laat de cursisten deze vragen in hun aantekenschrift of Schriftendagboek beantwoorden.

Welke delen van je geestelijke wapenrusting zijn volgens jou sterk?

Wat is het zwakste deel van je wapenrusting?

Hoe kun je deze delen van je wapenrusting versterken?

Vat Efeze 6:19–24 samen door uit te leggen dat Paulus zijn brief besluit met het verzoek aan de heiligen om te bidden dat hem 'het woord gegeven' zou worden (vers 19) om het evangelie vrijmoedig in de gevangenis te prediken.

Geef uw getuigenis van de waarheden die in deze les aan de orde zijn gekomen. Moedig de cursisten aan om gehoor te geven aan de ingevingen die ze ontvangen.

Volgende unit (Kolossenzen–1 Timotheüs)

Laat de cursisten de komende week bij hun studie van de geschriften van Paulus de volgende vragen beantwoorden: Wat zei Paulus over geldzucht? Hoe kunnen wij voorkomen dat we door valse tradities misleid worden? Wat zal er volgens Paulus vóór de wederkomst gebeuren? Hoe zullen we weten dat de wederkomst heeft plaatsgevonden?

Inleiding tot de brief van Paulus aan de Kolossenzen

Waarom dit boek bestuderen?

Paulus schreef zijn brief aan de Kolossenzen omdat hij had gehoord dat ze ernstig afdwaalden. (Zie Gids bij de Schriften, 'Brieven van Paulus'.) De heiligen werden beïnvloed door de valse leringen en gebruiken in Kolosse, waardoor hun geloof werd bedreigd. Tegenwoordig worden de leden van de kerk ook door culturele druk beïnvloed. Deze brief is zo waardevol omdat valsheden erdoor worden ontmaskerd en er nadruk wordt gelegd op de goddelijke natuur en het heilswerk van Jezus Christus. Bij hun studie van het boek Kolossenzen kunnen de cursisten zich verder tot de Heiland bekeren en tegen misleiding en zonde beschermd worden.

Wie heeft dit boek geschreven?

De brief aan de Kolossenzen is door Paulus en Timotheüs geschreven (zie Kolossenzen 1:1, 23; 4:18). Paulus heeft zijn groet aan het eind van de brief waarschijnlijk zelf geschreven (zie Kolossenzen 4:18), waaruit blijkt dat een schrijver, wellicht Timotheüs, hem heeft geholpen om de rest van de brief te schrijven.

Wanneer en waar is de brief geschreven?

Paulus heeft de brief tijdens zijn eerste gevangenschap in Rome geschreven, rond 60–62 v.C. (Zie Gids bij de Schriften, 'Brieven van Paulus', scriptures.lds.org.) Paulus heeft de brief aan de Kolossenzen waarschijnlijk in dezelfde periode als de brieven aan de Filippenzen, Efeze en Filemon geschreven.

Aan wie is de brief geschreven en waarom?

Deze brief was aan de getrouwe heiligen in Kolosse, in het hedendaagse Turkije, geschreven. Paulus gaf de heiligen in Kolosse de opdracht om ervoor te zorgen dat de brief ook door de heiligen in Laodicea gelezen zou worden (zie Kolossenzen 4:16).

Paulus schreef deze brief 'na bezoek te hebben ontvangen van Epafras, de evangelist van de kerk in Kolosse [zie Kolossenzen 1:7–8]. Epafras vertelde Paulus dat een ernstige dwaalleer onder de Kolossenzen post vatte: zij meenden beter dan anderen te zijn omdat zij zich nauwgezet aan bepaalde uiterlijke verordeningen hielden [zie Kolossenzen 2:16], weerstand boden aan een aantal vleselijke behoeften en engelen vereerden [zie Kolossenzen 2:18]. Deze praktijken gaven de Kolossenzen het gevoel dat ze geheiligd werden. Daarnaast meenden zij de geheimenissen van het heelal beter te begrijpen dan andere leden van de kerk. In zijn brief corrigeert Paulus hen door te leren dat de verlossing uitsluitend in Christus is en dat wij wijs moeten zijn en Hem dienen.' (Gids bij de Schriften, 'Kolossenzen, zendbrief aan de',scriptures.lds.org).

Wat zijn enkele kenmerkende elementen van dit boek?

In zijn brief aan de Kolossenzen weerlegde Paulus de valse leerstellingen in Kolosse door nadruk te leggen op de goddelijke natuur, de verlossende zending en de uitmuntendheid van Jezus Christus (zie Kolossenzen 1:15–23). Hij zei dat Christus het evenbeeld van God de Vader is, de Schepper, het Hoofd van de kerk, de eerste persoon die is herrezen, en de Verlosser. Hij zei dat Hij 'het Hoofd is van iedere overheid en macht' (Kolossenzen 2:10, en dat Hij zijn zending in opdracht van de Vader vervult (zie Kolossenzen 1:19; 3:1).

Paulus waarschuwde voor de mensen die beweerden dat ware spiritualiteit werd verkregen door speciale rituelen, feestdagen en eetgewoonten (zie Kolossenzen 2:16–18, 20, 23). Maar hij verkondigde dat geestelijke volwassenheid en kennis van God worden verkregen door 'de dingen die boven zijn en niet die op de aarde zijn' (Kolossenzen 3:2), door onrechtschapen gedrag af te leren (zie Kolossenzen 3:5–9), en door christelijke eigenschappen te ontwikkelen (zie Kolossenzen 3:12–17). Paulus adviseerde zijn lezers om 'gefundeerd en vast' in het evangelie te blijven (Kolossenzen 1:23) en 'geworteld en opgebouwd in [Jezus Christus] en bevestigd in het geloof' (Kolossenzen 2:7).

Overzicht

Kolossenzen 1:1–23 Paulus begroet de heiligen in Kolosse en verklaart dat Jezus Christus de Verlosser is, de Eerstgeborene van de schepping, de Schepper, en de Heer van alle goddelijke volmaking, die de verzoening van het heelal tot stand heeft gebracht. Paulus spoort de heiligen aan om hun geloof in Jezus Christus te vestigen.

Kolossenzen 1:24–2:23 Paulus waarschuwt voor valse leerstellingen of menselijke tradities, zoals het aanbidden van engelen en jezelf als vorm van geestelijke discipline allerlei fundamentele behoeften ontzeggen.

Kolossenzen 3:1–4:18 Paulus spoort de heiligen aan om hun hart te richten op dingen die boven zijn, om de zonden uit hun oude leven los te laten en om barmhartig jegens elkaar te zijn. Hij geeft instructies over de manier waarop de heiligen moeten aanbidden en geeft advies aan vrouwen, mannen, kinderen, ouders, dienstknechten en meesters. Hij sluit zijn brief aan de Kolossenzen af met lofprijzingen, begroetingen en zijn laatste instructies en zegens.

LES 126

Kolossenzen

Inleiding

Paulus schrijft over de uitmuntendheid van Jezus Christus en waarschuwt voor valse leerstellingen. Hij moedigt de heiligen in Kolosse aan om zich op hemelse zaken te richten en de eigenschappen van Christus te ontwikkelen. Paulus geeft ze instructies om genadig en verstandig in hun omgang met anderen te zijn.

Lessuggesties

Kolossenzen 1–2

Paulus schrijft over de uitmuntendheid van Jezus Christus en waarschuwt voor valse leerstellingen.

Gebruik van het bord

Doeltreffend gebruik van het bord tijdens de les kan de cursisten helpen bij hun leerproces en ze tot actieve deelname aanzetten. Dat geldt vooral voor wie visueel leert. Op het bord kan de leerkracht de hoofdpunten of beginselen van de les aangeven, een leerstelling schematisch in beeld brengen, een kaart tekenen, een stroomschema uitwerken, voorwerpen uit de Schriften tekenen, en een veelvoud van andere activiteiten doen die het leerproces bevorderen.

Zet de volgende tekening op het board.

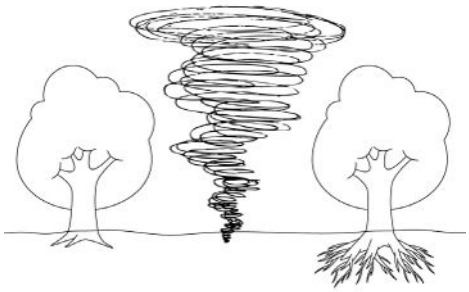

- Welke van deze bomen zal omvallen als er een zware storm opsteekt? Waarom?

Laat een cursist het volgende citaat van ouderling Neil L. Andersen van het Quorum der Twaalf Apostelen voorlezen. Laat de klas letten op de wervelwinden waar we voor moeten oppassen.

'Zorgelijker nog dan de geprofeteerde aardbevingen en oorlogen zijn de geestelijke wervelwinden die je van je geestelijke fundament kunnen losrukken en je geest op plekken laten belanden die je nooit voor mogelijk hebt gehouden. Soms merk je amper dat je verplaatst bent.' ('Geestelijke wervelwinden', *Liahona,* mei 2014, 18.)

- Geef enkele voorbeelden van geestelijke wervelwinden die ons van ons geloof in Jezus Christus kunnen losrukken of afscheiden. (U kunt de cursisten vragen om hun antwoorden naast de tekening van de wervelwind op het bord te zetten.)

- Waarom kunnen deze geestelijke wervelwinden ernstiger zijn dan aardse problemen zoals een aardbeving of oorlog?

Laat de cursisten zich afvragen wat voor geestelijke wervelwinden hen kunnen treffen.

Leg uit dat Paulus een brief aan de leden van de kerk in Kolosse schreef, nadat hij van de invloeden en valse leerstellingen had gehoord die hen van hun geloof in Jezus Christus dreigden los te rukken. (U kunt de cursisten aanmoedigen om op kaart 13, 'De zendingsreizen van de apostel Paulus' (achterin de tripelcombinatie) Laodicea op te zoeken. Kolosse lag daar iets ten westen van. Laat de cursisten bij hun studie van Kolossenzen opzoeken hoe Paulus het geloof van de leden van de kerk in Jezus Christus probeerde te versterken en letten op hun dankbaarheid voor de zegeningen van een diepgeworteld geloof in Christus.

Vat Kolossenzen 1:1–11 samen door uit te leggen dat Paulus, nadat hij de heiligen in Kolosse had begroet, hun getrouwheid erkende en uitlegde dat het evangelie vruchten, ofwel zegeningen, voortbrengt in het leven van hen die het aanvaarden en naleven. Paulus vertelde hen vervolgens over Jezus Christus.

Vraag enkele cursisten beurtelings een vers uit Kolossenzen 1:12–19 voor te lezen. Laat de klas meelezen en waarheden opzoeken die Paulus over Jezus Christus vertelde. (U kunt uitleggen dat het woord 'onzichtbare' in vers 15 een vertaling is van het Griekse woord *aoratos*, dat ook 'ongezien' kan betekenen. Leg uit dat in Hebreeën 11:27 staat dat Mozes de 'Onzichtbare' zag, wat meestal de ongeziene betekent [zie ook LV 67:11].)

- Wat zei Paulus over Jezus Christus? (Zet de volgende waarheid in de woorden van de cursisten, onder de boom met de diepe wortels, op het bord: **Jezus Christus is de Verlosser, het eerstgeboren geestkind van onze hemelse Vader, de Schepper van alle dingen, het Hoofd van de kerk en de eerste opstandeling.**)
- Waarom is het volgens jullie belangrijk om deze waarheden over Jezus Christus te weten en te geloven? Hoe kunnen de kennis en het geloof van deze waarheden ons geloof in Hem versterken?

Vestig de aandacht op het woord *Verlosser* in de uitspraak op het bord. Leg uit dat Paulus de Kolossenzen eraan herinnerde waarom ze een Verlosser nodig hadden.

Laat een cursist Kolossenzen 1:20–22 voorlezen. Laat de klas meelezen en opzoeken wat Paulus tegen de heiligen in Kolosse zei om uit te leggen dat ze een Verlosser nodig hadden.

- Hoe kan iemand volgens vers 21 van God vervreemden?
- Wat betekent het woord *verzoenen* in vers 20? (In overeenstemming of evenwicht brengen.)
- Hoe heeft Jezus Christus ons volgens de verzen 20 en 22 met God verzoend? (Leg uit dat met de woorden 'vrede te maken door het bloed van Zijn kruis' de verzoening van Jezus Christus wordt bedoeld.)

Leg uit dat de zegen om met God verzoend te worden voorwaardelijk is. Zet de volgende woorden op het bord: *Wij kunnen door de verzoening van Jezus Christus met God verzoend worden als …*

Laat een cursist Kolossenzen 1:23 voorlezen. Laat de klas meelezen en opzoeken wat de vereisten zijn om met God verzoend te worden.

- Wat wordt er van ons vereist om met God verzoend te worden?
- Wat betekent 'in het geloof blijft, gefundeerd en vast' voor ons? (Om standvastig te blijven in ons geloof in Jezus Christus.)
- Hoe zou je op basis van wat je van vers 23 hebt geleerd, de uitspraak op het bord afmaken? (Maak het beginsel in de woorden van de cursisten op het bord af: **Wij kunnen door de verzoening van Jezus Christus met God verzoend worden als we gefundeerd en vast in ons geloof blijven.**)

Vestig de aandacht van de cursisten op de tekening op het bord en vraag:

- Ken je iemand die op de boom met de diepe wortels lijkt — gefundeerd en vast in zijn of haar geloof in Christus?
- In welke opzichten is zijn of haar voorbeeld een zegen voor jou?

Laat de cursisten Kolossenzen 2:4, 8 doorlezen en de geestelijke wervelwinden opzoeken die de heiligen in Kolosse dreigden te ontwortelen.

- Welke geestelijke wervelwinden dreigden de heiligen in Kolosse te ontwortelen? (Leg uit dat er verscheidene filosofieën en tradities verkondigd werden door hen die het belang van Jezus Christus probeerden te ondermijnen.)
- Waarom zou iemand door het geloof in valse leerstellingen zoals leringen die het belang van Jezus Christus ondermijnen, gemakkelijk geestelijk ontworteld kunnen worden?

Vraag een cursist Kolossenzen 2:5–7 voor te lezen. Laat de klas meelezen en vaststellen welke raad Paulus de heiligen gaf om niet door wereldse filosofieën en tradities op een dwaalspoor terecht te komen.

- Wat kan ons volgens Kolossenzen 2:5–7 helpen om niet door valse wereldse filosofieën, leringen of tradities op een dwaalspoor gebracht te worden? (De cursisten kunnen verschillende woorden gebruiken maar moeten het volgende beginsel weergeven: **als we in Jezus Christus zijn geworteld en opgebouwd, worden we niet door wereldse filosofieën en tradities op een dwaalspoor gebracht.**)

Zet de volgende vragen op het bord:

> *Wat is volgens jullie een van de belangrijkste dingen die we kunnen doen om in Jezus Christus geworteld en opgebouwd te zijn? Waarom is dat ene punt volgens jullie zo belangrijk?*

Deel de klas op in groepjes van drie of vier. Laat elke cursist zijn of haar antwoorden op de vragen op het bord aan de groepsleden uitleggen. Geef ze daar voldoende tijd voor en laat dan enkele cursisten vertellen wat ze van hun groepsleden geleerd hebben.

Laat de cursisten terugblikken op de geestelijke wervelwinden waar ze aan het begin van de les over hebben nagedacht. Laat ze in hun aantekenschrift of Schriftendagboek opschrijven wat ze gaan doen om geworteld en opgebouwd in Jezus Christus te blijven en niet door geestelijke wervelwinden ontworteld te worden.

Kolossenzen 3–4

Paulus moedigt de Kolossenzen aan om zich op hemelse zaken te richten en verstandig te zijn

Vat Kolossenzen 3–4 samen door uit te leggen dat Paulus de heiligen in Kolosse aanspoorde om zich van onrechtschapenheid te bekeren en de eigenschappen van Jezus Christus te ontwikkelen. Hij moedigde hen ook aan om te bidden en verstandig te zijn, vooral in hun omgang met mensen die niet christelijk waren. Hij bracht vervolgens de groeten over van enkele van zijn mededienstknechten, waaronder Lukas.

Geef uw getuigenis van de waarheden die in deze les zijn besproken.

Inleiding tot de eerste brief van Paulus aan de Thessalonicenzen

Waarom dit boek bestuderen?

De eerste brief aan de Thessalonicenzen is wellicht de eerste brief van Paulus en misschien wel het oudste boek in het Nieuwe Testament. De leringen van Paulus in deze brief zijn voornamelijk op de wederkomst van Jezus Christus gericht, waaronder de beproevingen die de volgelingen van Jezus Christus vóór zijn wederkomst moeten doorstaan (zie 1 Thessalonicenzen 3:3), de opstanding van de christenen bij de wederkomst (zie 1 Thessalonicenzen 4:13–14), en het tijdstip van de wederkomst van Jezus Christus (zie 1 Thessalonicenzen 5:1–2). Door hun studie van dit boek krijgen de cursisten kennis van de wederkomst en worden ze aangemoedigd om trouw aan de Heer te blijven.

Wie heeft dit boek geschreven?

1 Thessalonicenzen is door Paulus geschreven (zie 1 Thessalonicenzen 1:1; zie ook 2:18).

Wanneer en waar is de brief geschreven?

'Paulus heeft de zendbrieven aan de Thessalonicenzen vanuit Korinthe geschreven tijdens zijn tweede zendingsreis', rond 50–51 n.C. (Gids bij de Schriften, 'Brieven van Paulus', scriptures.lds.org).

Aan wie is de brief geschreven en waarom?

Paulus heeft 1 Thessalonicenzen aan de leden van de kerk in Thessaloniki geschreven. Thessaloniki was de dichtstbevolkte en welvarendste stad in het Griekse koninkrijk van Macedonië. Dat had twee redenen: de stad was aan de beste natuurlijke haven in de Egeïsche Zee gebouwd en aan de grote weg die Rome met Azië verbond.

Tijdens de twee zendingsreis van Paulus werden Paulus en zijn collega's — Silas, Timotheüs en Lukas — door de Geest aangespoord om de Egeïsche Zee over te steken en naar Macedonië te gaan (zie Handelingen 16:6–12). Toen werd met de prediking van het evangelie in Europa begonnen. Nadat ze in Filippi hadden gepredikt (zie Handelingen 16:12–40), reisden Paulus en Silas naar Thessaloniki.

Paulus werkte samen met Silas in Thessaloniki, maar ze werden door Joodse leiders uit de stad verdreven (zie Handelingen 17:1–9). Later vertelde Timotheüs aan Paulus dat de heiligen in Thessaloniki ondanks de vervolging trouw waren gebleven en dat hun rechtschapen invloed zich verspreidde (zie Handelingen 18:5; 1 Thessalonicenzen 1:7–8; 3:6–8).

De bekeerlingen in Thessaloniki waren enkele van de eerste Europeanen die het evangelie aanvaardden, en daarom werden zij vervolgd. Ze hadden ook veel vragen

over de wederkomst. Daarom schreef Paulus in zijn brief aan de Thessalonicenzen aanmoedigende en versterkende woorden en beantwoordde hij hun vragen over de wederkomst.

Wat zijn enkele kenmerkende elementen van dit boek?

Een van de belangrijkste thema's in zijn eerste brief aan de Thessalonicenzen is de wederkomst. Hij schreef over de deelname van de rechtvaardigen aan de gebeurtenissen rond de wederkomst, vooral de heiligen die al waren overleden. (Zie 1 Thessalonicenzen 2:19; 3:13; 4:13–17; 5:1–10.) In tegenstelling tot veel van de andere brieven van Paulus bevat 1 Thessalonicenzen geen grote berispingen, maar voornamelijk lofprijzingen en complimenten voor de heiligen in Thessaloniki.

Overzicht

1 Thessalonicenzen 1–3 Paulus spreekt zijn waardering uit voor de heiligen in Thessaloniki. Hij herinnert de lezers aan zijn bediening onder hen en schrijft hoe blij hij is vanwege hun getrouwheid. Hij moedigt de heiligen aan om meer liefde voor elkaar en alle mensen te ontwikkelen.

In **1 Thessalonicenzen 4–5** schrijft Paulus dat de heiligen heilig moeten zijn en zich moeten zuiveren. Hij legt uit dat als de Heer terugkomt, de heiligen die trouw zijn gebleven aan hun getuigenis van Christus, zowel de levende als de overleden heiligen, zullen herrijzen en de Heer ontmoeten. De apostel herinnert de kerkleden eraan dat ze zich moeten voorbereiden op en uitkijken naar de wederkomst van Christus.

LES 127

1 Thessalonicenzen 1–2

Inleiding

Paulus schrijft aan de heiligen in Thessaloniki als hij hoort dat zij ondanks vervolging toch trouw aan het evangelie zijn gebleven. Hij prijst hen voor hun getrouwheid en bereidheid om het evangelie te verkondigen. Paulus geeft de reden waarom Hij tot de heiligen in Thessaloniki predikt.

Lessuggesties

1 Thessalonicenzen 1

Paulus prees de heiligen in Thessaloniki omdat zij ondanks tegenspoed toch trouw waren gebleven

Vraag de cursisten naar positieve ervaringen die ze hebben gehad toen ze anderen over het evangelie vertelden.

- Noem enkele moeilijkheden die we kunnen tegenkomen als we anderen over het evangelie willen vertellen.

Laat de cursisten bij hun studie van 1 Thessalonicenzen 1–2 waarheden opzoeken die nuttig kunnen zijn bij hun pogingen om anderen over het evangelie te vertellen.

Laat de cursisten Thessalonica (Thessaloniki) opzoeken op kaart 13, 'De zendingsreizen van de apostel Paulus' (achterin de tripelcombinatie). Laat een cursist de volgende beschrijving voorlezen van de heiligen in Thessaloniki:

De heiligen in Thessaloniki waren enkele van de eerste bekeerlingen in Europa. Paulus, Silas en Timotheüs hadden daar al tijdens de twee zendingsreis van Paulus gepredikt, maar waren door enkele van de Joodse leiders uit de stad verdreven (zie Handelingen 17:5–15). De heiligen in Thessaloniki werden ook na het vertrek van Paulus en zijn collega's vervolgd. Paulus schreef later zijn brief aan de heiligen om ze aan te moedigen toen ze vervolgd werden.

Vraag een cursist 1 Thessalonicenzen 1:2–4 voor te lezen. Laat de klas meelezen en vaststellen waarom Paulus zich over de heiligen in Thessaloniki verheugde.

- Waarom verheugde Paulus zich over de heiligen in Thessaloniki?

Vraag een cursist 1 Thessalonicenzen 1:5–6 voor te lezen. Laat de klas meelezen en opzoeken hoe Paulus tijdens zijn vorige bezoek het evangelie aan de Thessalonicenzen had gepredikt.

- Hoe had Paulus volgens vers 5 het evangelie aan de Thessalonicenzen gepredikt? (Met woorden en met de macht van God.)

Laat een cursist het volgende citaat van ouderling Bruce R. McConkie van het Quorum der Twaalf Apostelen voorlezen: Laat de klas opletten waar het woord en de macht van het evangelie naar verwijzen.

'Het ware evangelie bestaat uit twee dingen: het woord en de macht. Iedereen kan het woord hebben; de boeken waarin ze staan geschreven zijn overal verkrijgbaar. Maar de macht is van God afkomstig, en wordt volgens zijn wil verleend aan hen die er door gehoorzaamheid aan de wet voor in aanmerking komen.

'Het woord van het evangelie is de gesproken of geschreven uitleg van wat de mens moet doen om verlost te worden. (…)

'Maar de daadwerkelijke verlossing wordt uitsluitend door de ontvangst en het gebruik van de macht van God verkregen. Deze macht is de macht van het priesterschap en van de Heilige Geest.' (*Doctrinal New Testament Commentary,* 3 delen [1965–1973], 3:42–43.)

- Waar verwijst het woord van het evangelie volgens ouderling McConkie naar? Waar verwijst de macht van het evangelie naar?
- Wat deden de Thessalonicenzen volgens vers 6 toen ze door het woord en de macht van God in het evangelie waren onderwezen? (Ze werden volgelingen van de Heer en zijn dienstknechten.)
- Hoe zouden jullie de leringen van Paulus in de verzen 5–6 als een beginsel samenvatten? (De strekking van de woorden van de cursisten dient het volgende beginsel te omvatten: **als we het evangelie van Jezus Christus door het woord en de macht van God verkondigen, kunnen andere mensen ook volgelingen van de Heer en zijn dienstknechten worden.**)
- Hoe kunnen we ons voorbereiden om het evangelie door het woord en de macht van God te verkondigen?

Vraag een cursist 1 Thessalonicenzen 1:7–9 voor te lezen. Laat de klas meelezen en opzoeken wat de heiligen in Thessaloniki deden toen ze het evangelie hadden ontvangen.

- Wat deden de heiligen in Thessaloniki nog meer toen ze het evangelie hadden ontvangen? Wat voor invloed had hun voorbeeld op andere gelovigen rondom hen?
- Welke waarheid kunnen we uit deze verzen leren over de manier waarop we het evangelie kunnen verkondigen? (De strekking van de woorden van de cursisten dient de volgende waarheid te omvatten: **we kunnen het evangelie door ons voorbeeld verkondigen.**)

Om de cursisten meer begrip van deze waarheid te geven, laat u een cursist het volgende citaat van president Dieter F. Uchtdorf van het Eerste Presidium voorlezen:

'De beste manier om het evangelie uit te dragen, is door ons voorbeeld. Als wij ons geloof in praktijk brengen, valt mensen dat op. 'Als het gelaat van Jezus Christus in ons leven doorschijnt [zie Alma 5:14], als wij blij zijn en gemoedsrust hebben in de wereld, worden mensen nieuwsgierig hoe dat komt. Een van de grootste redes die ooit over zendingswerk is gehouden, is deze eenvoudige gedachte die aan de heilige Franciscus van Assisi wordt toegeschreven: 'Predik

het evangelie te allen tijde, en gebruik daarbij woorden als dat nodig is.' [William Fay and Linda Evans Shepherd, *Share Jesus without Fear* (1999), 22].' ('Stilstaan op de weg naar Damascus', *Liahona*, mei 2011, 77.)

- Hoe kan een goed voorbeeld doeltreffender zijn om het evangelie te prediken dan alleen over het evangelie vertellen?

De vraag herformuleren

Soms vinden cursisten het moeilijk om een vraag te beantwoorden omdat ze niet begrijpen wat er gevraagd wordt. U moet de vraag wellicht herformuleren of de cursisten vragen of ze de vraag begrijpen. Stel geen reeks vragen achter elkaar, zonder de cursisten voldoende tijd te geven om diep genoeg over de formulering van gepaste antwoorden na te denken.

- Hoe heeft het voorbeeld van een ander jou ertoe aangezet om het evangelie te aanvaarden of volledig na te leven?

1 Thessalonicenzen 2

Paulus beschrijft hoe hij en zijn collega's de Thessalonicenzen dienden

Leg uit dat toen Paulus de heiligen in Thessaloniki voor hun rechtschapen voorbeeld had geprezen, hij ze aan zijn liefde voor hen herinnerde en aan het voorbeeld dat hij had gegeven toen hij ze eerder in het evangelie had onderwezen.

Zet de volgende tekstverwijzing en vraag op het bord:

1 Thessalonicenzen 2:1–13

- *Welke woorden of zinsneden beschrijven het rechtschapen voorbeeld dat Paulus en zijn collega's de Thessalonicenzen hadden gegeven?*

Vraag enkele cursisten beurtelings een vers uit 1 Thessalonicenzen 2:1–13 voor te lezen. Laat de klas meelezen. U kunt de cursisten deze verzen ook in groepjes, koppels of individueel laten bestuderen. Laat de cursisten woorden of zinsneden opzoeken waaruit het rechtschapen voorbeeld van Paulus en zijn collega's voor de Thessalonicenzen blijkt. Laat de cursisten hun bevindingen desgewenst markeren.

Als de cursisten daar voldoende tijd voor hebben gehad, laat u enkele cursisten een of twee woorden of zinsneden op het bord zetten die ze gevonden hebben. Laat ze uitleggen hoe deze woorden of zinsneden onze inspanningen kunnen leiden om een rechtschapen voorbeeld voor anderen te zijn.

Vat 1 Thessalonicenzen 2:14–18 samen en leg uit dat volgens Paulus de heiligen in Thessaloniki werden vervolgd omdat ze het evangelie hadden aanvaard. Hij zei tegen de heiligen dat hij had geprobeerd ze opnieuw te bezoeken, maar dat dat door Satan was 'verhinderd' (vers 18).

Vraag een cursist 1 Thessalonicenzen 2:19–20 voor te lezen. Laat de klas meelezen en opzoeken wat Paulus als zijn 'hoop of blijdschap of erekroon' (vers 19) beschouwde.

- Wat beschreef Paulus als zijn 'hoop of blijdschap of erekroon'?
- Hoe kunnen de hoop, blijdschap of erekroon van Paulus een weerspiegeling zijn van de hoop, blijdschap of erekroon die onze hemelse Vader voor ons heeft?

Geef tot slot uw getuigenis van de waarheden die in deze les zijn besproken. Laat de cursisten zich afvragen hoe zij het evangelie door hun woorden en hun rechtschapen voorbeeld kunnen verkondigen. Moedig ze aan om gehoor te geven aan de influisteringen die zij ontvangen.

LES 128

1 Thessalonicenzen 3–5

Inleiding

De apostel Paulus wil het geloof van de kerkleden in Thessaloniki versterken. Hij vertelt ze over de opstanding van de doden bij de wederkomst van Jezus Christus en legt uit hoe ze zich op de wederkomst kunnen voorbereiden.

Lessuggesties

1 Thessalonicenzen 3–4:12

Paulus wilde het geloof van de kerkleden in Thessaloniki versterken

Geef de cursisten een kopie van de volgende quiz (waar of niet waar) betreffende de wederkomst van Jezus Christus. Laat ze naast elke vraag kiezen of het antwoord *waar* is of *niet waar*:

1 Thessalonicenzen 3–5

W / N 1. De getrouwe heiligen die vóór de wederkomst sterven, zullen pas aan het eind van het millennium herrijzen.

W / N 2. De getrouwe heiligen die bij de wederkomst in leven zijn, zullen worden opgenomen om Jezus te ontmoeten wanneer Hij komt.

W / N 3. De wederkomst zal iedereen als een dief in de nacht verrassen.

Variatie aanbrengen in de onderwijsmethoden

Zelfs een overtuigende onderwijstechniek kan weinig uithalen of saai worden als die steeds weer uit de kast wordt gehaald. Hoewel een leerkracht niet alleen omwille van de variatie verschillende methoden moet kiezen, brengt een goede leerkracht wel variatie aan in elke les. Door variaties kunt u cursisten met uiteenlopende leerstijlen bereiken.

Leg uit dat u nog geen antwoord op de vragen van de quiz zult geven, maar dat de cursisten de juiste antwoorden tijdens de les zullen ontdekken. Laat de cursisten bij hun studie van 1 Thessalonicenzen 3–5 waarheden over de wederkomst van Jezus Christus opzoeken.

Herinner de cursisten eraan dat toen Paulus een korte tijd in Thessaloniki had gepredikt, hij, Silas en Timotheüs door Joodse leiders uit de stad werden verjaagd (zie Handelingen 17:5–15). Later werd Timotheüs door Paulus teruggestuurd naar Thessaloniki om te zien hoe het met de nieuwe leden ging en om hun geloof te versterken. In 1 Thessalonicenzen 3:1–7 staat dat Timotheüs aan Paulus vertelde dat de heiligen ondanks de vervolging trouw waren gebleven. Timotheüs vertelde waarschijnlijk ook dat de heiligen veel vragen over de wederkomst van Jezus Christus hadden. Paulus schreef zijn brief aan de Thessalonicenzen om hun vragen te beantwoorden.

Vraag een cursist 1 Thessalonicenzen 3:9–10 voor te lezen. Laat de klas meelezen en opzoeken waar Paulus tijdens zijn afwezigheid van de heiligen in Thessaloniki om had gebeden.

- Waar had Paulus tijdens zijn afwezigheid om gebeden?
- Wat betekent 'om te volmaken wat aan uw geloof ontbreekt' in vers 10? (Paulus wilde het geloof van de kerkleden in Thessaloniki versterken.)

Leg uit dat een van de manieren waarop Paulus het geloof van de kerkleden in Thessaloniki wilde versterken, was door ze een beter begrip van de wederkomst bij te brengen. Vraag een cursist 1 Thessalonicenzen 3:11–13 voor te lezen. Laat de klas meelezen en opzoeken wat Paulus hoopte dat de Heer voor de heiligen zou doen om ze op zijn wederkomst voor te bereiden.

- Wat hoopte Paulus dat de Heer zou doen om de heiligen op zijn wederkomst voor te bereiden?

Vraag een cursist 1 Thessalonicenzen 4:1 voor te lezen. Laat de klas meelezen en vaststellen wat de heiligen in Thessaloniki volgens Paulus moesten doen om zich op de wederkomst voor te bereiden.

- Wat moesten de heiligen in Thessaloniki volgens Paulus doen om zich op de wederkomst voor te bereiden?

Geef elke cursist een van de volgende tekstverwijzingen (afhankelijk van de grootte van de klas kunt u meerdere cursisten dezelfde tekstverwijzing geven):
1 Thessalonicenzen 4:2–5; 4:6–8; 4:9–12. Laat de cursisten hun teksten lezen en de volgende vragen beantwoorden (u kunt de vragen op het bord zetten):

- Wat moesten de heiligen volgens Paulus doen om de Heer te behagen?
- Hoe zouden ze zich daardoor beter op de wederkomst kunnen voorbereiden?

Als ze voldoende tijd hebben gehad, laat u enkele cursisten hun antwoorden aan de klas vertellen.

1 Thessalonicenzen 4:13–18

Paulus vertelt over de opstanding van de doden bij de wederkomst van Jezus Christus.

Laat de plaat De wederkomst zien (*Evangelieplatenboek* [2009], nr 66; zie ook LDS.org).

Leg uit dat de heiligen in Thessaloniki bepaalde aspecten van de wederkomst verkeerd begrepen. Ze maakten zich zorgen dat de overleden kerkleden in Thessaloniki de zegeningen van de wederkomst zouden mislopen.

Laat een cursist 1 Thessalonicenzen 4:13–14, 16 voorlezen. Laat de klas meelezen en opzoeken wat Paulus over de getrouwe heiligen zei die vóór de wederkomst sterven. Leg uit dat Paulus de woorden *ontslapen* en *ontslapenen* gebruikte om naar de doden te verwijzen.

- Welke waarheid noemde Paulus over de getrouwe heiligen die vóór de wederkomst overlijden? (De cursisten dienen de volgende waarheid te vinden: **getrouwe heiligen die vóór de wederkomst overlijden, zullen herrijzen als Christus terugkomt.**)
- Wat betekent de zinsnede 'zal ook God op dezelfde wijze hen die in Jezus ontslapen zijn, terugbrengen met Hem' in vers 14? (De getrouwe heiligen die bij de wederkomst herrijzen, zullen worden opgenomen om Jezus te ontmoeten en in heerlijkheid met Hem neerdalen [zie LV 88:97–98].)

Laat een cursist 1 Thessalonicenzen 4:15, 17 voorlezen. Laat de klas meelezen en opzoeken wat Paulus over de getrouwe heiligen zei die bij de wederkomst in leven zijn. Laat een cursist ook vers 15 in de Bijbelvertaling van Joseph Smith voorlezen. Laat hem of haar dan vers 17 voorlezen. Leg uit dat in vers 15 in de Bijbelvertaling van Joseph Smith het woord *wij* door *zij* is vervangen, waaruit blijkt dat de wederkomst niet in de tijd van Paulus zou plaatsvinden.

- Welke waarheid sprak Paulus over de getrouwe heiligen die bij de wederkomst in leven zijn? (De cursisten moeten de volgende waarheid goed begrijpen: **getrouwe heiligen die bij de wederkomst in leven zijn, zullen worden opgenomen om Jezus te ontmoeten wanneer Hij komt.**)

Laat de cursisten 1 Thessalonicenzen 4:18 doorlezen en opzoeken wat Paulus hoopte dat de heiligen zouden doen toen ze deze waarheden over de wederkomst leerden kennen. Vraag de cursisten naar hun bevindingen.

- Wat voor troost vinden jullie in deze leerstellingen over de wederkomst?

1 Thessalonicenzen 5

Paulus leerde de kerkleden in Thessaloniki hoe ze zich op de wederkomst konden voorbereiden.

Laat een cursist 1 Thessalonicenzen 5:1–3 voorlezen. Laat de klas meelezen en de twee analogieën opzoeken die Paulus gebruikte om de tijd van de wederkomst te beschrijven.

- Welke twee analogieën gebruikte Paulus om de timing van de wederkomst te beschrijven? ('Een dief in de nacht' [vers 2] en 'de barensweeën [van] een zwangere vrouw' [vers 3].)

Leg uit dat een dief in de nacht meestal 'onverwacht en zonder waarschuwing komt.' (Bruce R. McConkie, *Doctrinal New Testament Commentary*, 3 delen [1965–1973], 3:54.)

- Wat leren we van de analogie van Paulus van een dief in de nacht over de wederkomst?
- Wat leren we van de analogie van Paulus van de barensweeën van een zwangere vrouw over de wederkomst?

Als de cursisten de voorgaande vragen beantwoord hebben, kunt u uitleggen dat ouderling Bruce R. McConkie van het Quorum der Twaalf Apostelen het volgende heeft gezegd over de analogie van de barensweeën van een zwangere vrouw: 'Ze weet niet precies wanneer het kind geboren zal worden, maar wel ongeveer.' (*Doctrinal New Testament Commentary,* 3:54.) Volgens deze analogie kunnen we ons afvragen hoe de beproevingen die aan de wederkomst voorafgaan met barensweeën vergeleken kunnen worden. Maar net als de geboorte van een baby prachtig is, zal de wederkomst voor de rechtvaardigen ook prachtig zijn.

Vraag een cursist 1 Thessalonicenzen 5:4–6 voor te lezen. Laat de klas meelezen en opzoeken waarom getrouwe heiligen niet verbaasd zullen zijn bij de wederkomst.

- Waarom zullen getrouwe heiligen bij de wederkomst niet verbaasd zijn?
- Wat betekent het om 'kinderen van het licht' te zijn? (De woorden 'kinderen van het licht' in vers 5 verwijzen naar de getrouwe leden van de kerk die 'de werken van de duisternis afleggen' [Romeinen 13:12], het gezelschap van de Heilige Geest hebben, en daarom op de wederkomst zijn voorbereid [zie LV 106:4–5].)
- Wat betekent het om 'waakzaam en nuchter' te zijn?(1 Thessalonicenzen 5:6.)
- Hoe zouden jullie de woorden van Paulus tot de heiligen in Thessaloniki over de voorbereiding op de wederkomst samenvatten? (Zet de volgende waarheid in de woorden van de cursisten op het bord: **Als we getrouw zijn en op de tekenen letten die aan de wederkomst van Jezus Christus voorafgaan, zullen we voorbereid zijn als Hij terugkomt.**)

Laat een cursist de volgende uitspraak van president Joseph Fielding Smith voorlezen. Laat de klas opletten hoe we ons op de wederkomst moeten voorbereiden:

'De aarde is vol rampspoed en problemen. Het hart van de mens faalt. We zien de tekenen zoals we de vijgenboom zien uitlopen. En omdat de tijd nabij is, betaamt het ons en alle mensen op aarde om *gehoor te geven aan de woorden van Christus en zijn apostelen*, want we weten de dag noch het uur.' (*Doctrines of Salvation,* samengesteld door Bruce R. McConkie, 3 delen [1954–1956], 3:52–53.)

- Hoe kunnen we ons volgens president Smith op de wederkomst voorbereiden?

Laat de cursisten de quiz (waar of niet waar) doornemen die ze aan het begin van de les hebben gedaan.

- Zouden jullie je antwoorden veranderen nu je deze waarheden hebt geleerd? (Antwoorden: [1] Niet waar, [2] Waar, [3] Niet waar.)

Vat 1 Thessalonicenzen 5:7–22 samen door uit te leggen dat Paulus tegen de heiligen zei hoe ze zich op de wederkomst konden voorbereiden.

Laat de cursisten 1 Thessalonicenzen 5:12–22 doorlezen en opzoeken wat de heiligen volgens Paulus moesten doen om zichzelf en anderen voor te bereiden om de Heiland bij zijn wederkomst te ontmoeten. Moedig de cursisten aan om een van de adviezen te kiezen die hen aanspreekt. Laat de cursisten de volgende vragen in hun aantekenschrift of Schriftendagboek beantwoorden. (Zet deze vragen eventueel op het bord.)

- Welke raad in 1 Thessalonicenzen 5:12–22 spreekt je aan?
- Hoe kun je je met behulp van die raad beter op de wederkomst voorbereiden?
- Hoe zou je iemand aanmoedigen om deze raad in het dagelijks leven toe te passen?

Laat de cursisten na verloop van tijd hun antwoorden aan een klasgenoot vertellen.

Vraag een cursist 1 Thessalonicenzen 5:23–24 voor te lezen. Laat de klas meelezen en opzoeken wat God volgens Paulus voor zijn getrouwe heiligen zal doen als zij zich op de wederkomst voorbereiden.

- Wat zal God voor zijn getrouwe heiligen doen als zij zich op de wederkomst voorbereiden?

Geef tot slot uw getuigenis van de waarheden die in deze les zijn besproken. Moedig de cursisten aan om zich getrouw op de wederkomst voor te bereiden.

Inleiding tot de tweede brief van Paulus aan de Thessalonicenzen

Waarom dit boek bestuderen?

In zijn brief aan de Thessalonicenzen schrijft Paulus woorden van advies en verduidelijking aan de leden van de kerk die bepaalde aspecten van de wederkomst van Jezus Christus verkeerd begrepen. Als de cursisten zijn leringen bestuderen, kunnen ze de aard van de afval beter begrijpen, en kunnen ze zich beter op de wederkomst van de Heer voorbereiden.

Wie heeft dit boek geschreven?

2 Thessalonicenzen is door Paulus geschreven (zie 2 Thessalonicenzen 1:1; zie ook 2 Thessalonicenzen 2:5; 3:17). Het begin van de brief bevat ook een groet van Silas en Timotheüs (2 Thessalonicenzen 1:1).

Wanneer en waar is de brief geschreven?

'Paulus heeft de zendbrieven aan de Thessalonicenzen vanuit Korinthe geschreven, tijdens zijn tweede zendingsreis', rond 50–51 n.C. (Gids bij de Schriften, 'Brieven van Paulus', scriptures.lds.org).

Aan wie is de brief geschreven en waarom?

Paulus heeft 2 Thessalonicenzen aan de leden van de kerk in Thessaloniki geschreven. Het thema van 1 Thessalonicenzen en 2 Thessalonicenzen is vergelijkbaar, waaruit blijkt dat Paulus 2 Thessalonicenzen als verduidelijking en verlengstuk van de eerste brief heeft geschreven. Het schijnt dat de Thessalonicenzen een frauduleuze brief hadden ontvangen die zogenaamd bij Paulus vandaan kwam. Door die brief geloofden sommige mensen dat de wederkomst al had plaatsgevonden (zie 2 Thessalonicenzen 2:2).

'In de korte periode tussen die twee brieven werd de kerk vervolgd (2 Thessalonicenzen 1:4). Het vooruitzicht dat de Heer onmiddellijk zou terugkeren, veroorzaakte een ongezonde opwinding (2:2).' (Gids bij de Schriften, 'Brieven van Paulus'.) Paulus schreef 2 Thessalonicenzen om het geloof van die leden te versterken en om leerstellige misverstanden uit de wereld te helpen.

Wat zijn enkele kenmerkende elementen van dit boek?

De tweede brief aan de Thessalonicenzen bevat belangrijke details over de wederkomst van Jezus Christus. Sommige voorbeelden daarvan zijn de opvattingen dat de Heer 'met vlammend vuur' zal terugkeren en dat de goddelozen 'als straf het eeuwig verderf [zullen] ondergaan, weg van het aangezicht van de Heere' (2 Thessalonicenzen 1:8–9).

In deze brief lezen we dat Paulus ook van de grote afval profeteerde, met de leer dat de kerk eerst 'de afval' van het evangelie moet ondergaan voordat de Heer terugkomt (zie 2 Thessalonicenzen 2:2–12). Door de leringen van Paulus over de afval worden de hedendaagse kerkleden eraan herinnerd waarom de herstelling van het evangelie in de laatste dagen noodzakelijk was.

Overzicht

2 Thessalonicenzen 1 Paulus begroet en prijst de heiligen in Thessaloniki. Hij schrijft dat de goddelozen bij de wederkomst de wraak van de Heer zullen ervaren.

2 Thessalonicenzen 2 Paulus corrigeert de verkeerde opvatting dat de wederkomst al heeft plaatsgevonden en profeteert dat er vóór de wederkomst van de Heer eerst een afval zal plaatsvinden. Hij moedigt de heiligen in Thessaloniki aan om getrouw te blijven.

2 Thessalonicenzen 3 Paulus adviseert de leden van de kerk om door werk in hun onderhoud te voorzien en goede werken te verrichten.

LES 129

2 Thessalonicenzen

Inleiding

Kort nadat hij zijn eerste brief aan de heiligen in Thessaloniki heeft geschreven, schrijft Paulus een tweede brief, waarin hij enkele waarheden betreffende de wederkomst verduidelijkt. Hij zegt dat de Heiland pas zal terugkeren als er een afval heeft plaatsgevonden. Paulus spreekt zich vervolgens uit tegen luiheid en moedigt de heiligen aan: '[…] word niet moe goed te doen' (2 Thessalonicenzen 3:13).

Lessuggesties

2 Thessalonicenzen 2:1–2

Paulus moedigde de heiligen aan door van de wederkomst van Jezus Christus te getuigen

Laat een cursist het volgende citaat van ouderling Jeffrey R. Holland van het Quorum der Twaalf Apostelen voorlezen:

'Ik [zeg] tot allen en in het bijzonder tot de jongeren van de kerk dat u, voor zover dat al niet gebeurd is, op een dag geroepen zult worden om uw geloof te verdedigen of wellicht zelfs enige vervolging te ondervinden, simpelweg omdat u lid van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen bent.' ('De prijs — en de zegeningen — van het discipelschap', *Liahona,* mei 2014, 6.)

Vraag de cursisten hun hand op te steken als ze ooit hun geloof hebben moeten verdedigen of vanwege hun lidmaatschap in de kerk tegenstand hebben ervaren. Laat een paar cursisten over hun ervaringen vertellen.

Leg uit dat Paulus een tweede brief aan de heiligen in Thessaloniki schreef en verscheidene onderwerpen behandelde, waaronder de tegenstand die de heiligen ervaarden. Laat de cursisten bij hun studie van 2 Thessalonicenzen 1 een beginsel opzoeken waarmee ze de tegenstand en beproevingen kunnen doorstaan waar ze als leden van de kerk mee geconfronteerd kunnen worden.

Vraag een cursist 2 Thessalonicenzen 1:3–5 voor te lezen. Laat de klas meelezen en opzoeken waarom Paulus de heiligen in Thessaloniki prees.

- Waarom prees Paulus de heiligen in Thessaloniki?
- Welke beloning zouden de heiligen volgens vers 5 ontvangen omdat ze met 'volharding en geloof' hun beproevingen doorstonden?
- Welk beginsel kunnen we van deze verzen leren over hoe we gezegend zullen worden als we tegenstand en beproevingen met volharding en geloof doorstaan? (De cursisten kunnen verschillende woorden gebruiken maar moeten het volgende beginsel weergeven: **als we tegenstand en beproevingen met volharding en geloof doorstaan, zijn we het koninkrijk van God waardig.**)

Laat een cursist het volgende citaat van president Dieter F. Uchtdorf van het Eerste Presidium voorlezen. Laat de klas opletten wat het betekent om geduldig te volharden:

'Geduld is geen passieve overgave, noch is het een gebrek aan actie ten gevolge van angst. Geduld betekent dat je actief wacht en volhardt. Het betekent dat je met iets bezig blijft en alles doet wat je kunt: werken, hopen en geloof oefenen; ontbering moedig verdragen, zelfs als de verlangens van ons hart niet meteen uitkomen. Geduld is meer dan alleen volharden, het is goed volharden!'('Ga voort in geduld',*Liahona,* mei 2010, 57.)

- Wat houdt het volgens president Uchtdorf in om geduldig te volharden?
- Waarom hebben we geloof nodig om tegenstand en beproevingen geduldig te doorstaan?

Laat de cursisten zich afvragen of ze iemand kennen, of over iemand in de Schriften hebben gelezen, die trouw en geduldig tegenstand en beproevingen heeft doorstaan.

- Aan wie moest je denken, en hoe gaf die persoon blijk van trouw en geduldig tegenstand en beproevingen doorstaan?

Laat de cursisten nadenken over de tegenstand en beproevingen die zij momenteel moeten doorstaan, en laat ze zich afvragen hoe zij deze moeilijkheden met geduld en geloof kunnen doorstaan. Zeg dat ze om hulp kunnen bidden.

Leg uit dat Paulus in 2 Thessalonicenzen 1:6–10 van de wederkomst van Jezus Christus profeteerde. Deel de klas op in groepjes van twee of drie. Laat elk groepje 2 Thessalonicenzen 1:6–10 doorlezen en de volgende vragen bespreken. (Zet de vragen eventueel op het bord of geef ze een uitreikblad.) Laat de cursisten hun antwoorden in hun aantekenschrift of Schriftendagboek beantwoorden.

- Welke woorden en zinsneden gebruikte Paulus om de wederkomst te beschrijven?
- Wat zal er bij de wederkomst met de rechtvaardigen gebeuren?
- Wat zal er bij de wederkomst met de goddelozen gebeuren?

Geef de cursisten voldoende tijd. Laat dan enkele cursisten iets over hun bevindingen vertellen. Zet de volgende waarheid op het bord: **Bij de wederkomst van Jezus Christus worden de rechtvaardigen verlicht en de goddelozen vernietigd.**

- Waar worden de rechtvaardigen van verlicht?
- In welke opzichten is deze leer een troost voor de mensen die momenteel door hun toewijding aan Jezus Christus beproevingen doorstaan?

Laat de cursisten hun hand opsteken als ze zich ooit hebben afgevraagd wanneer de wederkomst van Jezus Christus zal plaatsvinden. Leg uit dat de heiligen in Thessaloniki zich dat ook afvroegen en dat Paulus zich zorgen maakte dat ze wellicht misleid waren.

Vraag een cursist 2 Thessalonicenzen 2:1–2 voor te lezen. Laat de klas meelezen en opzoeken wat de heiligen in Thessaloniki wellicht over het tijdstip van de wederkomst hadden besloten.

2 Thessalonicenzen 2:1–3 is een kerntekst. Als de cursisten de kernteksten bestuderen, zullen ze de basisleerstellingen beter begrijpen en anderen er beter in kunnen onderwijzen. U kunt de cursisten in overweging geven de kernteksten op zodanige wijze te markeren dat ze die makkelijk kunnen terugvinden. Verwijs naar het lesidee aan het eind van de les om de cursisten zich deze tekst eigen te laten maken.

- Wat mochten de Thessalonicenzen volgens Paulus *niet* geloven betreffende het tijdstip van de wederkomst? (Dat de wederkomst snel zou plaatsvinden.)

Laat de cursisten 2 Thessalonicenzen 2:3 doorlezen en opzoeken wat er volgens Paulus vóór de wederkomst zou gebeuren. Leg uit dat de woorden 'die dag' op de wederkomst slaan, en dat 'de afval' eerst moest plaatsvinden.

- Welke waarheid kunnen we uit deze teksten leren over wat er vóór de wederkomst zou plaatsvinden? (De cursisten kunnen verschillende woorden gebruiken, maar moeten deze waarheid weergeven: **vóór de wederkomst van Jezus Christus zou er een afval plaatsvinden.**)

Leg uit dat Paulus in deze verzen aangeeft dat de leden van de kerk in zijn tijd zich meer zorgen moesten maken over de afval die al onder hen was begonnen dan over het tijdstip van de wederkomst van de Heer.

Om de cursisten meer begrip van de afval bij te brengen, laat u een cursist de volgende uitleg voorlezen:

'Na de dood van Jezus Christus werden de apostelen en de leden van de kerk door goddeloze mensen vervolgd. Velen vonden de dood. Met de dood van de apostelen verdwenen de sleutels en het presiderende gezag van het priesterschap van de aarde. De apostelen hadden de leerstellingen van het evangelie zuiver gehouden en hadden de orde en normen voor de leden van de kerk in stand gehouden. Zonder de apostelen werden de leerstellingen na verloop van tijd verbasterd en werden er ongeoorloofde veranderingen aangebracht in de organisatie van de kerk en de priesterschapsverordeningen, zoals in de doop en de verlening van de gave van de Heilige Geest.' (*Predik mijn evangelie: handleiding voor zendingswerk* [2004], 35.)

- Waarom was een herstelling van het evangelie van Jezus Christus en zijn kerk volgens dit begrip van de afval noodzakelijk?

Leg uit dat de 'zoon van het verderf' in 2 Thessalonicenzen 2:3 op Satan slaat. De herstelling van het evangelie, waaronder het tevoorschijn komen van het Boek van Mormon, heeft de misleidingen van Satan en zijn volgelingen 'geopenbaard' (vers 3).

Vat 2 Thessalonicenzen 2:4–17 samen door uit te leggen dat Paulus profeteerde dat de Heer Satan zou toestaan om de inwoners van de aarde tot zijn wederkomst te misleiden. Paulus moedigde de heiligen aan om standvastig te zijn in de leringen die hij hun had gegeven (zie vers 15).

2 Thessalonicenzen 3

Paulus waarschuwt voor hen die ongeregeld [ongedisciplineerd] zijn en predikt zelfredzaamheid.

Leg uit dat in de tijd dat Paulus zijn tweede brief schreef, de leden van de kerk geregeld bij elkaar kwamen om aan het avondmaal deel te nemen. Maar sommige leden in Thessaloniki kwamen wel om te eten, maar droegen niet bij aan het verzamelen en klaarmaken van het voedsel.

- Wat voor problemen zouden daaruit kunnen voortkomen?

Vat 2 Thessalonicenzen 3:1–9 samen door uit te leggen dat Paulus de heiligen prees die getrouw waren. Hij waarschuwde ze tegen het omgaan met hen die 'ongeregeld', ofwel ongedisciplineerd, waren (zie vers 6). Paulus schreef ook dat hij en zijn collega's een voorbeeld van stoffelijke zelfredzaamheid hadden gegeven door in hun eigen onderhoud te voorzien.

Vraag een cursist 2 Thessalonicenzen 3:10–13 voor te lezen. Laat de klas meelezen en opzoeken wat de heiligen volgens Paulus met de mensen moesten doen die weigerden te werken.

- Wat voor instructies gaf Paulus volgens vers 12 aan de mensen die weigerden te werken? (Om 'aan het werk [te] gaan en hun eigen brood [te] eten', ofwel zelfredzaam te zijn en in hun eigen behoeften te voorzien.)
- Wat voor aanvullende instructies gaf Paulus volgens vers 13 aan de getrouwe heiligen?
- Wat betekent 'word niet moe goed te doen'?
- Welke waarheid kunnen we uit deze verzen leren? (De cursisten kunnen verschillende woorden gebruiken maar moeten deze waarheid weergeven: **ons is geboden om zelfredzaam te zijn en anderen te helpen.**)

Laat een cursist het volgende citaat uit *Voor de kracht van de jeugd* voorlezen. Laat de klas opletten hoe we ons best kunnen doen om zelfredzaam te zijn.

> 'Een van de zegeningen van werken is dat je zelfredzaam wordt. Als je zelfredzaam bent, gebruik je de zegeningen en capaciteiten die God je heeft gegeven om voor jezelf en je familie te zorgen en oplossingen te vinden voor je problemen. Zelfredzaamheid betekent niet dat je alles zelf moet doen. Om echt zelfredzaam te zijn, moet je met anderen leren samenwerken en je voor hulp en kracht tot de Heer wenden.
>
> Denk eraan dat God een groot werk voor jou te doen heeft. Hij zal je zegenen om dat werk te volbrengen.' (*Voor de kracht van de jeugd* [boekje, 2011], 41.)

- Hoe kunnen we ernaar streven om zelfredzaam te worden?
- Wat zijn enkele zegeningen van zelfredzaamheid?

Getuig dat als wij ons best doen om zelfredzaam te zijn, de Heer ons zal helpen om in onze behoeften te voorzien en oplossingen voor onze problemen te vinden.

Laat de cursisten zich afvragen hoe zij nu en in de toekomst zelfredzamer kunnen worden. Laat ze een doel stellen om zelfredzamer te worden, en moedig ze aan om de hulp van de Heer daarbij in te roepen.

Vat 2 Thessalonicenzen 3:14–18 samen door uit te leggen dat Paulus zijn brief afsloot met de raad aan de heiligen om luiheid te ontmoedigen en zich van luie mensen af te zonderen. Maar de heiligen mochten hen niet als vijanden beschouwen, maar moesten hen als broeders en zusters in het evangelie terechtwijzen.

Geef tot slot uw getuigenis van de waarheden die in deze les zijn besproken.

Kerntekstenbeheersing — 2 Thessalonicenzen 2:1–3

Moedig de cursisten aan om de beschikbare hulpmiddelen te gebruiken (zoals de voetnoten, de Gids bij de Schriften, of de index) zodat ze naast 2 Thessalonicenzen 2:1–3 andere teksten over de afval kunnen vinden. Als ze daar voldoende tijd voor hebben gehad, laat u enkele cursisten vertellen welke teksten ze hebben gevonden en uitleggen wat ze van die teksten over de afval hebben geleerd. U kunt de verwijzingen die ze hebben gevonden op het bord noteren. Moedig de cursisten aan om een van die teksten als kruisverwijzing naar 2 Thessalonicenzen 2:1–3 te gebruiken. Laat de cursisten deze verwijzing in de kantlijn van hun Schriften naast 2 Thessalonicenzen 2:1–3 noteren. Leg uit dat deze kerntekst meestal gebruikt wordt om de afval en de noodzaak van de herstelling te verduidelijken. Moedig de cursisten aan om 2 Thessalonicenzen 2:1–3 en een van de tekstverwijzingen op het bord te gebruiken om een andere cursist over de afval te vertellen.

Inleiding tot de eerste brief van Paulus aan Timotheüs

Waarom dit boek bestuderen?

In 1 Timotheüs lezen we dat Paulus advies gaf aan Timotheüs, een kerkleider in Efeze, om ervoor te zorgen dat er zuivere godsdienst werd onderwezen en niet toe te staan dat populaire onwaarheden van de leringen van het evangelie zouden afleiden. Hij onderwees Timotheüs in de ambten van bisschop en diaken en besprak de vereisten waaraan de mensen in die posities moesten voldoen. Paulus sprak ook zijn dankbaarheid uit voor de genade die hij van Jezus Christus had ontvangen toen hij zich had bekeerd. Als de cursisten 1 Timotheüs bestuderen, gaan ze beter begrijpen hoe belangrijk het is om in de kerk zuivere leer te verkondigen. De cursisten kunnen ook meer waardering krijgen voor de genade van de Heiland en voor de belangrijke rol die bisschoppen en andere kerkleiders spelen.

Wie heeft dit boek geschreven?

Paulus heeft 1 Timotheüs geschreven (zie 1 Timotheüs 1:1).

Wanneer en waar is de brief geschreven?

De eerste brief van Paulus aan Timotheüs is waarschijnlijk tussen 64 en 65 n.C. geschreven, toen Paulus mogelijk in Macedonië was. (Zie Gids bij de Schriften 'Brieven van Paulus', scriptures.lds.org; 1 Timotheüs 1:3.) Voordat Paulus deze brief schreef, was hij vrijgelaten van zijn tweejarige gevangenschap (huisarrest) in Rome, en was hij waarschijnlijk weer op reis om de gemeenten van de kerk te bezoeken die hij eerder had gesticht. (Zie Gids bij de Schriften, 'Brieven van Paulus'.)

Aan wie is de brief geschreven en waarom?

Paulus heeft deze brief aan Timotheüs geschreven, met wie Paulus tijdens zijn tweede zendingsreis had samengewerkt (zie Handelingen 16:3). Na hun zending was Timotheüs een getrouwe zendeling en kerkleider gebleven (zie Handelingen 19:22; Filippenzen 2:19) en een van de meest vertrouwde collega's van Paulus (zie 1 Korinthe 4:17). Paulus noemde Timotheüs zijn 'oprechte zoon in het geloof' (1 Timotheüs 1:2). De vader van Timotheüs was een Griekse heiden, maar hij had een Joodse moeder en grootmoeder die hem in de Schriften hadden onderwezen. (Zie Handelingen 16:1; 2 Timotheüs 1:5; 3:15.)

Toen Paulus deze brief schreef, was Timotheüs als kerkleider in Efeze werkzaam (zie 1 Timotheüs 1:3). Paulus zei dat sommige leden aan de leiderschapsvaardigheden van Timotheüs twijfelden, omdat hij nog jong was (zie 1 Timotheüs 4:12). Paulus wilde Timotheüs persoonlijk bezoeken, maar hij wist niet zeker of hij daartoe in staat zou zijn (zie 1 Timotheüs 3:14; 4:13). Paulus schreef deze brief aan Timotheüs omdat hij de jonge kerkleider meer begrip van zijn taken wilde geven.

Wat zijn enkele kenmerkende elementen van dit boek?

De brieven 1 Timotheüs, 2 Timotheüs en Titus worden vaak de pastorale brieven genoemd, omdat ze de raad van Paulus aan de leiders van de kerk bevatten. (Zie Gids bij de Schriften, 'Brieven van Paulus'.) Het woord *pastoor* is afkomstig van het Latijnse woord dat 'herder' betekent.

Paulus gaf richtlijnen om Timotheüs te helpen, zodat hij waardige kandidaten kon vinden om als bisschop of diaken te dienen (zie 1 Timotheüs 3). Aan de hand van de richtlijnen van Paulus wisten de kerkleiders wat hun verantwoordelijkheid was en konden ze in de stoffelijke en geestelijke behoeften van de leden voorzien (zie 1 Timotheüs 5). Paulus sprak ook over de valse leer van de ascese — de overtuiging dat door strikte zelfverloochening grotere spiritualiteit kan worden verkregen. Paulus waarschuwde bijvoorbeeld dat sommige kerkleden zouden afvallen en zouden beweren dat het huwelijk verboden moest worden (zie 1 Timotheüs 4:1–3). Om deze en andere afvallige invloeden tegen te gaan, gaf Paulus instructies aan Timotheüs om zuivere leer te verkondigen. (Zie 1 Timotheüs 1:3–4, 10; 4:1–6, 13, 16.)

Overzicht

1 Timotheüs 1 Paulus waarschuwt voor valse leerstellingen. Hij verheerlijkt de Heer Jezus Christus, die hem zoveel genade had geschonken. Paulus noemt zichzelf de 'voornaamste' (1 Timotheüs 1:15), ofwel de grootste zondaar, waarmee hij zijn gedrag ten opzichte van de christenen vóór zijn bekering bedoelt. Paulus verzekert anderen ervan dat de genade van Christus ook hen ten goede kan komen.

1 Timotheüs 2–3 Paulus schrijft over de behoefte aan het gebed en de juiste manier van aanbidden. Hij schrijft dat Jezus Christus de losprijs en onze Middelaar bij de Vader is. Hij instrueert mannen en vrouwen hoe ze zich tijdens de aanbidding moeten gedragen. Hij noemt de vereisten die aan bisschoppen en diakenen worden gesteld. Hij legt uit dat de geheimenis van de godsvrucht de verwaardiging van Jezus Christus is, zijn volmaakte leven op aarde en zijn verheerlijkte hemelvaart.

1 Timotheüs 4 Paulus waarschuwt Timotheüs dat sommige mensen misleid zullen worden door valse leringen aangaande het huwelijk en bepaalde eetgewoonten. Hij schrijft hoe belangrijk het huwelijk is en dat we Gods scheppingen dankbaar moeten ontvangen. Paulus leert Timotheüs hoe hij met valse leringen moet omgaan.

1 Timotheüs 5–6 Paulus geeft Timotheüs richtlijnen om tegemoet te komen aan de behoeften van ouderen, jongeren, weduwen, ouderlingen en dienstknechten. Paulus geeft Timotheüs een beschrijving van valse leraren. Hij waarschuwt dat 'geldzucht […] een wortel van alle kwaad' is (1 Timotheüs 6:10) en legt uit hoe de heiligen het eeuwig leven kunnen ontvangen.

LES 130

1 Timotheüs

Inleiding

Paulus schrijft aan Timotheüs, een priesterschapsleider in Efeze, en vraagt hem om ervoor te zorgen dat de ware leer wordt verkondigd. Hij noemt de vereisten voor de ambten van bisschop en diaken, en geeft Timotheüs het advies om een voorbeeld voor de gelovigen te zijn. Paulus moedigt de heiligen aan om voor de armen en weduwen te zorgen. Hij sluit zijn brief af met de leer dat 'geldzucht [de] wortel van alle kwaad' is (1 Timotheüs 6:10).

Lessuggesties

1 Timotheüs 1–3

Paulus onderwijst Timotheüs in zijn verantwoordelijkheid om over de kerk te waken.

Laat een cursist het volgende citaat van president Thomas S. Monson voorlezen:

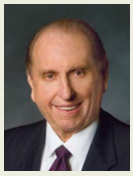

'Ik denk daarbij aan een ervaring die ik vele jaren geleden had toen ik bisschop was. In het openingsdeel van onze priesterschapsvergadering stonden we op een zondag op het punt om een jongeman tot het ambt van priester te ordenen. Op die dag was er een hogeraadslid op bezoek die tevens tempelwerker was. Toen ik een stoel klaarzette waarop de jongeman kon gaan zitten met het gezicht naar de aanwezigen onderbrak het hogeraadslid mij en zei: "Bisschop, ik laat de broeders die worden geordend altijd met het gezicht naar de tempel plaatsnemen." Hij stelde de stoel anders op, zodat de jongeman met zijn gezicht in de richting van de tempel zou zitten. Ik wist meteen dat dat tegen de regels indruiste.' ('Openingswoord' [Wereldwijde instructiebijeenkomst voor leidinggevenden, november 2010], lds.org/broadcasts.)

Leg uit dat president Monson als bisschop de bevoegdheid had om het werk van de Heer in zijn wijk te presideren, niet het hogeraadslid.

- Wat is het mogelijke gevaar als een bisschop of gemeentepresident zo'n ongeoorloofd gebruik zou toestaan?

Leg uit dat de apostel Paulus een brief aan Timotheüs schreef, een jonge priesterschapsleider in Efeze. In zijn gemeente had Timotheüs te maken met soortgelijke problemen als president Monson.

Vraag enkele cursisten beurtelings een vers uit 1 Timotheüs 1:3–7 voor te lezen. Laat de klas meelezen en opzoeken wat voor verantwoordelijkheid Paulus aan Timotheüs gaf. Leg uit dat het woord *verzinsels* (vers 4) op valse leerstellingen slaat; en dat 'eindeloze geslachtsregisters' (vers 4) op de valse traditie slaat dat het eeuwig heil alleen voor de nakomelingen van Abraham was weggelegd, die vaak bekendstonden om hun lange, eindeloze geslachtsregisters; en dat 'zinloos gepraat' (vers 6) op doelloze gesprekken slaat.

- Welke verantwoordelijkheid gaf Paulus volgens de verzen 3–4 aan Timotheüs?
- Waarom was het volgens de verzen 6–7 belangrijk dat Timotheüs zijn verantwoordelijkheid vervulde?

- Wat voor waarheid kunnen we uit de raad van Paulus aan Timotheüs leren over de verantwoordelijkheid van priesterschapsleiders? (De cursisten kunnen verschillende woorden gebruiken maar moeten de volgende waarheid weergeven: **priesterschapsleiders hebben de verantwoordelijkheid om ervoor te zorgen dat de ware leerstellingen en de juiste gebruiken worden gehanteerd.** Zet die waarheid op het bord.)

Herinner de cursisten aan de situatie waarin president Monson zich als bisschop bevond. Vraag een cursist de rest van zijn verhaal voor te lezen. Laat de klas opletten hoe president Monson op het hogeraadslid reageerde:

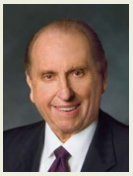

'Ik zag in dat dit gebruik wel eens een eigen leven zou kunnen gaan leiden. Hoewel veel jonger dan het hogeraadslid wist ik wat mij te doen stond. Ik draaide de stoel om naar de aanwezigen en zei tegen hem: "In onze wijk hebben we het gezicht naar de aanwezigen."' ('Openingswoord', lds.org/broadcasts).

- Hoe worden we gezegend als priesterschapsleiders ervoor zorgen dat de ware leerstellingen en de juiste gebruiken in de kerk gehanteerd worden?

Vat 1 Timotheüs 1:8–11 samen door uit te leggen dat Paulus waarschuwde voor mensen die Gods wet wilden verkondigen, maar er geen juist begrip van hadden.

Vraag een cursist 1 Timotheüs 1:12–16 voor te lezen. Laat de klas meelezen en opzoeken waarom Paulus dankbaar voor Jezus Christus was.

- Waarom was Paulus dankbaar voor Jezus Christus?
- In welke opzichten is Paulus volgens de verzen 15–16 een 'voorbeeld' voor iedereen die in Jezus Christus gelooft?

Vat 1 Timotheüs 1:17–1 Timotheüs 3 samen door uit te leggen dat Paulus Timotheüs het advies gaf om zich aan zijn geloof vast te houden. Paulus zei dat Jezus Christus onze Middelaar is, en hij adviseerde de kerkleden hoe ze zich moesten gedragen. Hij noemde ook enkele vereisten voor bisschoppen en diakenen.

1 Timotheüs 4–5

Paulus beschrijft de eigenschappen van een getrouwe dienaar van Jezus Christus

Neem een paperclip, een touwtje, plakband en een magneet mee naar de klas. Bind de ene kant van het touwtje aan de paperclip. Plak de andere kant van het touwtje met plakband aan een bureau of tafel vast. Houd de magneet dicht bij de paperclip zonder dat de magneet de paperclip aanraakt. Door de magnetische kracht beweegt de paperclip zich in de richting van de magneet. Beweeg de magneet om de invloed van de magneet op de paperclip te laten zien.

- Als de paperclip een persoon voorstelt, wat zal de magneet dan voorstellen?

Laat de cursisten zich afvragen hoe zij op de magneet lijken en anderen beïnvloeden. Laat de cursisten bij hun studie van 1 Timotheüs 4 een beginsel opzoeken dat aangeeft hoe we een positieve invloed op anderen kunnen hebben.

Vat 1 Timotheüs 4:1–11 samen door uit te leggen dat Paulus profeteerde dat in 'latere tijden' (vers 1) sommige kerkleden van het geloof zouden afdwalen en valse leerstellingen en gebruiken zouden volgen, zoals 'verbieden te trouwen' (vers 3). Paulus spoorde Timotheüs aan om de heiligen met ware leer te voeden.

Laat de cursisten 1 Timotheüs 4:12 doorlezen en opzoeken wat Timotheüs volgens Paulus moest zijn. Leg uit dat met het woord *wandel* in dit vers zijn gedrag wordt bedoeld. Vraag de cursisten naar hun bevindingen.

- Wat betekent volgens jullie 'een voorbeeld voor de gelovigen'? (U kunt de cursisten in overweging geven om die zinsnede in hun Schriften te markeren.)
- Hoe moest Timotheüs volgens Paulus een voorbeeld voor de gelovigen zijn? (Zet de antwoorden van de cursisten op het bord.)

Vraag een cursist 1 Timotheüs 4:13–16 voor te lezen. Laat de klas meelezen en nog meer advies van Paulus aan Timotheüs opzoeken om een voorbeeld voor de gelovigen te zijn.

- Door welk advies van Paulus kon Timotheüs nog meer een voorbeeld voor de gelovigen zijn?
- Waarom zei Paulus in vers 15 dat Timotheüs de leerstellingen van Paulus moest overdenken en volledig naleven? (Zodat anderen konden zien dat Timotheüs er iets aan had.)
- Wat is volgens de leringen van Paulus in vers 16 het resultaat als we ons best doen om een voorbeeld voor de gelovigen in Jezus Christus te zijn? (Zet het volgende beginsel in de woorden van de cursisten op het bord: **Als we een voorbeeld voor de gelovigen in Jezus Christus zijn, kunnen wij en anderen het eeuwig heil ontvangen.**)
- Hoe kunnen anderen door het voorbeeld van iemand die in Jezus Christus gelooft en Hem volgt, het eeuwig heil ontvangen?

Laat de cursisten de lijst op het bord bestuderen en overwegen in welke opzichten Timotheüs een 'voorbeeld voor de gelovigen' was (1 Timotheüs 4:12). Laat de klas beschrijven hoe iemand op elk van die gebieden een voorbeeld kan zijn.

- Wanneer is iemand op een van de manieren die Paulus noemt, voor jullie een voorbeeld voor de gelovigen geweest (U kunt ook over een eigen ervaring vertellen.)

Over eigen ervaringen vertellen

De beste en meest indrukwekkende leerervaringen doen zich vaak voor wanneer de leerkracht de cursisten vraagt om verhalen te vertellen uit hun eigen leven waaruit blijkt dat een evangeliebegsinel waar is. Als we een evangeliebeginsel naast de schriftuurlijke context in een hedendaagse context plaatsen, kunnen de cursisten beter begrijpen hoe dat beginsel op hun leven van toepassing is, en krijgen ze het verlangen het beginsel toe te passen.

Moedig de cursisten aan om in hun aantekenschrift of Schriftendagboek een doel te noteren hoe ze een voorbeeld voor de gelovigen kunnen zijn, zodat zij en anderen het eeuwig heil kunnen ontvangen.

Vat 1 Timotheüs 5 samen door uit te leggen dat Paulus instructies aan Timotheüs gaf over de manier waarop de heiligen voor de behoeftigen, waaronder de weduwen, moesten zorgen.

1 Timotheüs 6

Paulus spoort Timotheüs aan om anderen naar eeuwige rijkdommen op zoek te laten gaan.

Laat een geldstuk zien.

- Denken jullie dat geld tot meer kwaad dan goed leidt? Waarom?

Leg uit dat Paulus in 1 Timotheüs 6 advies over geld geeft. Vraag een cursist 1 Timotheüs 6:6–10 voor te lezen. Laat de klas meelezen en letten op woorden en waarschuwingen van Paulus over rijkdom.

- Welke woorden of waarschuwingen van Paulus vallen je op? Waarom?
- Wat wordt er volgens jullie bedoeld met de woorden 'geldzucht is een wortel van alle kwaad'?(1 Timotheüs 6:10).
- Waartoe leidt geldzucht volgens de verzen 9–10? (Als de cursisten antwoord hebben gegeven, zet u de volgende waarheid op het bord: **Geldzucht leidt tot onrechtschapenheid en afvalligheid.**)
- Waarom leidt geldzucht volgens jullie tot onrechtschapenheid en afvalligheid?

Om er zeker van te zijn dat de cursisten begrijpen dat 'geldzucht' en niet geld zelf tot onrechtschapenheid leidt, laat u een cursist de volgende uitspraak van ouderling Dallin H. Oaks van het Quorum der Twaalf Apostelen voorlezen:

'Geld op zich is niet verkeerd. De barmhartige Samaritaan maakte van dezelfde soort munten gebruik om zijn medemens te dienen als Judas gebruikte om de Meester te verraden. "*Geldzucht* is een wortel van alle kwaad."(1 Timotheüs 6:10; cursivering toegevoegd.) Het belangrijke verschil is de mate van spiritualiteit die wij uitoefenen bij het bekijken, evalueren en beheren van de zaken van deze wereld en onze ervaringen daarin.' ('Spirituality', *Ensign*, november 1985, 63.)

Zet de volgende tekstverwijzingen en vragen op het bord of op een uitreikblad:

1 Timotheüs 6:11–12, 17–19

Welke raad gaf Paulus aan Timotheüs en aan de rijken?

Wat kunnen wij aan die raad hebben om de juiste houding ten opzichte van rijkdom en het gebruik ervan te hebben?

Deel de cursisten op in koppels. Laat de cursisten met hun partner de tekstverwijzingen lezen en de vragen bespreken. Als ze voldoende tijd hebben gehad, vraagt u enkele cursisten wat ze besproken hebben.

- Als de heiligen op God vertrouwden en goede werken verrichtten, wat zouden ze dan volgens Paulus in vers 19 ontvangen?
- Welk beginsel kunnen we afleiden uit de woorden van Paulus over hoe we het eeuwig leven kunnen ontvangen? (De cursisten kunnen verschillende woorden gebruiken maar moeten het volgende beginsel weergeven: **als we op de levende God vertrouwen en rijk zijn in goede werken, kunnen we het eeuwig leven ontvangen.**)
- Als ons vertrouwen in God en ons streven naar rechtschapenheid de belangrijkste prioriteiten zijn, wat kan dat voor invloed hebben op de manier waarop we rijkdom beschouwen, vergaren en gebruiken?

Geef tot slot uw getuigenis dat het eeuwig leven ware rijkdom betekent. Moedig de cursisten aan om ons streven naar rechtschapenheid de hoogste prioriteit te geven zodat we de ware rijkdom van het eeuwig leven kunnen ontvangen.

THUISSEMINARIELES

Kolossenzen–1 Timotheüs (unit 26)

Lesmateriaal voor de thuisseminarieleerkracht

Samenvatting van dagelijkse thuisseminarielessen

De volgende samenvatting van de gebeurtenissen, leerstellingen en beginselen die de cursisten bij hun studie van Kolossenzen – 1 Timotheüs (unit 26) geleerd hebben, is niet bedoeld om als onderdeel van uw les te worden behandeld. Uw les richt zich op slechts enkele van deze leerstellingen en beginselen. Volg de indrukken van de Heilige Geest terwijl u nadenkt over de behoeften van uw cursisten.

Dag 1 (Kolossenzen)

In zijn brief aan de heiligen in Kolosse zegt Paulus dat Jezus Christus de Verlosser is, het eerstgeboren geestkind van onze hemelse Vader, de Schepper van alle dingen, het Hoofd van de kerk en de eerste opstandeling. De cursisten hebben ook geleerd dat we door de verzoening van Jezus Christus met God verzoend kunnen worden als we gefundeerd en vast in ons geloof blijven. En als we in Jezus Christus zijn geworteld en opgebouwd, hoeven we niet door wereldse filosofieën en tradities op een dwaalspoor gebracht te worden.

Dag 2 (1 Thessalonicenzen)

In deze brief aan de heiligen in Thessaloniki prees Paulus hen voor hun getrouwheid en onderwees hij hen in enkele waarheden betreffende de wederkomst van de Heer. Bij hun studie van deze brief hebben de cursisten de volgende waarheden geleerd: Als we het evangelie van Jezus Christus door het woord en de macht van God verkondigen, kunnen andere mensen ook volgelingen van de Heer en zijn dienstknechten worden. We kunnen het evangelie door ons voorbeeld verkondigen. Getrouwe heiligen die voor de wederkomst overlijden, zullen herrijzen als Christus terugkomt. Getrouwe heiligen die bij de wederkomst van Jezus Christus in leven zijn, zullen worden opgenomen om Jezus te ontmoeten wanneer Hij komt. Als we getrouw zijn en naar de tekens uitkijken die aan de wederkomst van Jezus Christus voorafgaan, dan zullen we op zijn wederkomst voorbereid zijn.

Dag 3 (2 Thessalonicenzen)

Bij hun studie van deze brief van Paulus aan de heiligen in Thessaloniki, waarin waarheden over de wederkomst van Jezus Christus worden verduidelijkt, hebben de cursisten geleerd dat als we tegenstand en beproevingen met volharding en geloof doorstaan, we het koninkrijk van God waardig zijn. Paulus heeft uitgelegd dat bij de wederkomst van Jezus Christus de rechtvaardigen worden verlicht en de goddelozen verdorven. Hij heeft ook gezegd dat er vóór de wederkomst van Jezus Christus een afval zou plaatsvinden. De cursisten hebben ook geleerd dat we ons best moeten doen om zelfredzaam te zijn en anderen te helpen.

Dag 4 (1 Timotheüs)

Van deze brief van Paulus aan Timotheüs, een jonge priesterschapsleider in Efeze, hebben de cursisten geleerd dat priesterschapsleiders de verantwoordelijkheid hebben om ervoor te zorgen dat de ware leerstellingen en de juiste gebruiken worden gehanteerd. Ze hebben ook geleerd dat geldzucht tot onrechtschapenheid en afvalligheid leidt? Maar als we op de levende God vertrouwen en rijk zijn in goede werken, kunnen we het eeuwig leven ontvangen.

Inleiding

Paulus schreef aan Timotheüs, een priesterschapsleider in Efeze, en vroeg hem om een voorbeeld voor de gelovigen te zijn.

Lessuggesties

Noot: In deze unit hebben de cursisten de kerntekst 2 Thessalonicenzen 2:1–3 bestudeerd. U kunt deze teksten met de cursisten doornemen door ze de waarheden erin te laten samenvatten. Om de cursisten een deel van deze kerntekst uit het hoofd te laten leren, kunt u ze vers 3 enkele malen als klas laten opzeggen.

1 Timotheüs 4

Paulus beschrijft de eigenschappen van een getrouwe dienaar van Jezus Christus

Neem een paperclip, een touwtje, plakband en een magneet mee naar de klas. Bind de ene kant van het touwtje aan de paperclip. Plak de andere kant van het touwtje met plakband aan een bureau of tafel vast. Houd de magneet dicht bij de paperclip zonder dat de magneet de paperclip aanraakt. Door de magnetische kracht beweegt de paperclip zich in de richting van de magneet. Beweeg de magneet om de invloed van de magneet op de paperclip te laten zien.

- Als de paperclip een persoon voorstelt, wat zal de magneet dan voorstellen?

Laat de cursisten zich afvragen hoe zij op de magneet lijken en anderen beïnvloeden. Laat ze bij hun studie van 1 Timotheüs 4 een beginsel opzoeken dat aangeeft hoe we een positieve invloed op anderen kunnen hebben.

Vat 1 Timotheüs 4:1–11 samen door uit te leggen dat Paulus profeteerde dat in ‘latere tijden’ (vers 1) sommige kerkleden van het geloof zouden afdwalen en valse leerstellingen en gebruiken zouden volgen, zoals ‘verbieden te trouwen’ (vers 3). Paulus spoorde Timotheüs aan om de heiligen met ware leer te voeden.

Laat de cursisten 1 Timotheüs 4:12 doorlezen en opzoeken wat Timotheüs volgens Paulus moest zijn. Leg uit dat met het woord *wandel* in dit vers zijn gedrag wordt bedoeld. Vraag de cursisten naar hun bevindingen.

- Wat houdt het in om ‘een voorbeeld voor de gelovigen’ te zijn? (U kunt de cursisten in overweging geven om die zinsnede in hun Schriften te markeren.)
- Hoe moest Timotheüs volgens Paulus een voorbeeld voor de gelovigen zijn? (Zet de antwoorden van de cursisten op het bord.)

Vraag een cursist 1 Timotheüs 4:13–16 voor te lezen. Laat de klas meelezen en nog meer advies van Paulus aan Timotheüs opzoeken om een voorbeeld voor de gelovigen te zijn.

- Door welk advies van Paulus kon Timotheüs nog meer een voorbeeld voor de gelovigen zijn?
- Waarom zei Paulus in vers 15 dat Timotheüs de leerstellingen van Paulus moest overdenken en volledig naleven? (Zodat anderen konden zien dat Timotheüs er iets aan had.)

- Wat is volgens de leringen van Paulus in vers 16 het resultaat als we ons best doen om een voorbeeld voor de gelovigen in Jezus Christus te zijn? (Zet het volgende beginsel in de woorden van de cursisten op het bord: **Als we een voorbeeld voor de gelovigen in Jezus Christus zijn, kunnen wij en anderen het eeuwig heil ontvangen.**)
- Hoe kunnen anderen door het voorbeeld van iemand die in Jezus Christus gelooft en Hem volgt, het eeuwig heil ontvangen?

Laat de cursisten de lijst op het bord bestuderen en overwegen in welke opzichten Timotheüs een 'voorbeeld voor de gelovigen' was (1 Timotheüs 4:12). Laat de klas beschrijven hoe iemand op elk van die gebieden een voorbeeld kan zijn.

U kunt overwegen om een van de volgende video's te laten zien: 'Club tegen vloeken' (4:57) of 'Het verloren tasje' (2:40). Deze video's zijn te vinden op LDS.org. Laat de cursisten opletten in welke opzichten de jonge man of de jonge vrouw in de video een voorbeeld voor de gelovigen is.

- Wanneer is iemand op een van de manieren die Paulus heeft genoemd, voor jullie een voorbeeld voor de gelovigen geweest? (U kunt ook over een eigen ervaring vertellen.)

Moedig de cursisten aan om in hun aantekenschrift of Schriftendagboek een doel te noteren hoe ze een voorbeeld voor de gelovigen kunnen zijn, zodat zij en anderen het eeuwig heil kunnen ontvangen.

Volgende unit (2 Timotheüs 1–Hebreeën 4)

Laat de cursisten over enkele moeilijkheden nadenken waar een discipel van Jezus Christus tegenwoordig mee te maken krijgt. Vertel dat ze de volgende week in hun studie van de geschriften van Paulus waarheden zullen leren waarmee ze ondanks beproevingen en vervolging trouw kunnen blijven.

Inleiding tot de tweede brief van Paulus aan Timotheüs

Waarom dit boek bestuderen?

In zijn tweede brief aan Timotheüs legt Paulus nadruk op de kracht die uit een getuigenis van Jezus Christus voortkomt (zie 2 Timotheüs 1:7–8). Er staat ook een profetie in van de 'zware tijden' in de tijd van Paulus en Timotheüs en in de laatste dagen (zie 2 Timotheüs 3:1–7). Om Timotheüs met zijn moeilijkheden te helpen, moedigde Paulus hem aan om op de Schriften en de kerkleiders te vertrouwen (zie 2 Timotheüs 3:14–17) en op de ware leer (zie 2 Timotheüs 4:2). Als de cursisten dit boek bestuderen, zullen ze bepaalde leerstellingen en beginselen leren met behulp waarvan ze in de gevaarlijke laatste dagen getrouw kunnen blijven.

Wie heeft dit boek geschreven?

Paulus heeft 2 Timotheüs geschreven (zie 2 Timotheüs 1:1).

Wanneer en waar is de brief geschreven?

De tweede brief van Paulus aan Timotheüs is waarschijnlijk tussen 64 en 65 n.C. geschreven. (Zie Gids bij de Schriften, 'Brieven van Paulus', scriptures.lds.org.) Paulus schreef de brief toen hij voor de tweede keer in Rome in de gevangenis zat, vlak voordat hij gedood werd. (Zie Gids bij de Schriften, 'Brieven van Paulus'.)

Toen Paulus in de gevangenis zat, was hij geketend (zie 2 Timotheüs 1:16; 2:9), en zat hij waarschijnlijk in een cel of kerker, waar hij aan de elementen was blootgesteld (zie 2 Timotheüs 4:13, 21). Zijn vrienden hadden moeite hem te vinden (zie 2 Timotheüs 1:17). Lukas was waarschijnlijk zijn enige bezoeker (zie 2 Timotheüs 4:11), en Paulus verwachtte dat zijn leven ten einde was (zie 2 Timotheüs 4:6–8).

Aan wie is de brief geschreven en waarom?

In deze brief moedigt Paulus Timotheüs aan en biedt hem de kracht om na de dood van Paulus verder te gaan. Paulus wist dat hij nog maar weinig tijd had, en hij wilde Timotheüs zien, die hij figuurlijk 'mijn geliefde zoon' noemde (2 Timotheüs 1:2).

Aan het eind van zijn brief vraagt Paulus of Timotheüs en Markus hem kunnen bezoeken en enkele voorwerpen willen meenemen die hij had achtergelaten (zie 2 Timotheüs 4:9–13). Hoewel de brief van Paulus specifiek aan Timotheüs was gericht, is zijn raad van toepassing op iedereen die in 'de laatste dagen' leeft (2 Timotheüs 3:1) omdat Paulus over moeilijkheden en oplossingen spreekt die ook in onze tijd relevant zijn.

Wat zijn enkele kenmerkende elementen van dit boek?

Deze brief is een van de pastorale brieven, samen met 1 Timotheüs en Titus, en bevat 'de laatste woorden van de apostel en geeft aan met hoeveel moed en vertrouwen hij de dood tegemoet trad.' (Zie Gids bij de Schriften, 'Brieven van Paulus'.) Chronologisch blijkt 2 Timotheüs de laatste brief van Paulus in het Nieuwe Testament te zijn (zie 2 Timotheüs 4:6).

Deze brief bevat enkele van de overdenkingen van Paulus betreffende de zegeningen en moeilijkheden van een 'prediker, apostel en leraar van de heidenen' (2 Timotheüs 1:11). Paulus verklaarde: 'Ik heb de goede strijd gestreden. Ik heb de loop tot een einde gebracht. Ik heb het geloof behouden. Verder is voor mij weggelegd de krans van de rechtvaardigheid' (2 Timotheüs 4:7–8), waaruit blijkt dat hij het eeuwig leven zou ontvangen. Als iemand die Jezus Christus ruim dertig jaar had gediend, bevond Paulus zich in een uitstekende positie om Timotheüs duidelijk te maken hoe hij het geloof van anderen kon versterken. (Zie 2 Timotheüs 2:15–17, 22–26; 4:1–2, 5.)

Overzicht

2 Timotheüs 1 Paulus spreekt over de gave en kracht van God die door ordening in het priesterschap wordt ontvangen. Hij schrijft dat de 'geest van vreesachtigheid' (2 Timotheüs 1:7) niet van God afkomstig is en dat we ons niet voor ons getuigenis van Jezus Christus mogen schamen. Paulus getuigt dat Jezus Christus hem had geroepen om het evangelie te prediken (zie 2 Timotheüs 1:11).

2 Timotheüs 2 Paulus gebruikt het voorbeeld van een goede soldaat, een zegevierende atleet en een hardwerkende boer om aan te geven hoe belangrijk het is om beproevingen te doorstaan om de eeuwige heerlijkheid te ontvangen. Hij vergelijkt ware en valse leraars en voorwerpen voor eervol en oneervol gebruik. Hij zegt dat Timotheüs strijdvragen moet vermijden en de mensen die zich moeten bekeren geduldig moet onderwijzen.

2 Timotheüs 3–4 Paulus beschrijft de goddeloze omstandigheden in de laatste dagen en moedigt Timotheüs aan om als priesterschapsleider de Schriften te gebruiken. Hij schrijft over zijn naderende dood en zegt: 'Ik heb het geloof behouden' (2 Timotheüs 4:7). Paulus getuigt dat de Heer hem in het 'hemels Koninkrijk' zal verlossen (2 Timotheüs 4:18).

LES 131

2 Timotheüs 1–2

Inleiding

In zijn tweede brief aan Timotheüs schrijft Paulus dat vrees niet van God afkomstig is en geeft hij Timotheüs de raad om zich niet voor zijn getuigenis van Jezus Christus te schamen. Paulus moedigt Timotheüs aan om getrouw beproevingen te doorstaan en de heiligen tot bekering te roepen.

Lessuggesties

2 Timotheüs 1

Paulus geeft Timotheüs de raad om zich niet voor het evangelie te schamen

Zet het woord *vrees* op het bord. Laat de cursisten zich afvragen hoe vrees ons kan beïnvloeden. Laat een cursist het volgende citaat van president Gordon B. Hinckley voorlezen:

'Wie van ons kan zeggen dat hij of zij nog nooit bang is geweest? Ik ken niemand die alle angst bespaard gebleven is. Sommigen ervaren angst uiteraard veel sterker dan anderen. Sommigen kunnen hun vrees snel overwinnen, terwijl anderen erdoor gevangen, neergehaald en zelfs verslagen worden. We zijn bang om uitgelachen te worden, te falen, eenzaam of onwetend te zijn. Sommige mensen zijn bang voor het heden, anderen voor de toekomst. Sommige mensen dragen de last van zonde en zouden er bijna alles voor over hebben om van die last af te komen, maar ze zijn te bang om te veranderen.' ('God Hath Not Given Us the Spirit of Fear', *Ensign,* oktober 1984, 2.)

- Hoe kan vrees ons volgens president Hinckley beïnvloeden?
- Hoe kan vrees ons naleven van het evangelie beïnvloeden?

Laat de cursisten bij hun studie van 2 Timotheüs 1 een beginsel opzoeken waarmee ze vrees kunnen overwinnen.

Leg uit dat Paulus vlak voor zijn dood vanuit de gevangenis in Rome zijn tweede brief aan Timotheüs schreef. Vat 2 Timotheüs 1:1–5 samen door uit te leggen dat Paulus het verlangen had uitgesproken om Timotheüs te zien. Hij herinnerde zich het oprechte geloof van Timotheüs.

Vraag een cursist 2 Timotheüs 1:6 voor te lezen. Laat de klas meelezen en opzoeken waaraan Timotheüs door Paulus werd herinnerd.

- Waaraan werd Timotheüs door Paulus herinnerd?

Leg uit dat de 'gave van God' die door handoplegging wordt verkregen, waarschijnlijk naar de Heilige Geest verwijst. 'Aan te wakkeren' in vers 6 betekent herleven of doen opleven. Paulus moedigde Timotheüs aan om de gave van de Heilige Geest aan te wakkeren, ofwel oprecht naar het gezelschap van de Heilige Geest te streven.

Zet de volgende onvolledige uitspraak op het bord: *Als we er oprecht naar streven om de Geest bij ons te hebben, […]*

Vraag een cursist 2 Timotheüs 1:7–8 voor te lezen. Laat de klas meelezen en de zegeningen opzoeken die we kunnen ontvangen als we de Geest bij ons hebben.

- Welke zegeningen kunnen we volgens vers 7 ontvangen als we de Geest bij ons hebben?
- Wat kunnen we met behulp van die zegeningen overwinnen?

Leg uit dat Paulus over wereldse vrees sprak, waar onrust, onzekerheid en schrik uit voortkomt, en die verschilt van wat in de Schriften 'de vreze des Heeren' wordt genoemd (Spreuken 9:10). De vreze des Heeren is 'eerbied en ontzag voor Hem hebben en zijn geboden bewaren.' (Gids bij de Schriften, 'Vrees',scriptures.lds.org.)

- Waartoe moedigde Paulus volgens vers 8 Timotheüs aan, wetende dat de Geest hem kon helpen met het overwinnen van zijn angst?

Vraag de cursisten hoe ze de uitspraak op het bord zouden afmaken, aan de hand van de leringen van Paulus in de verzen 7–8. Maak de uitspraak af in de woorden van de cursisten zodat het volgende beginsel duidelijk wordt: **Als we er oprecht naar streven om de Geest bij ons te hebben, kunnen we angst overwinnen en zullen we ons niet voor ons getuigenis van Jezus Christus schamen.**

- Hoe kunnen we door de goddelijke macht, liefde en het goede beoordelingsvermogen dat we door de Geest verkrijgen onze angsten overwinnen?
- Hoe kunnen we laten zien dat we ons niet voor het evangelie van Jezus Christus schamen?
- Wanneer heeft de Geest jullie geholpen om angst te overwinnen of je de moed gegeven om pal te staan voor je getuigenis van Jezus Christus?

Laat de cursisten zich afvragen hoe ze de Geest kunnen uitnodigen, zodat ze angst kunnen overwinnen en zich niet voor hun getuigenis van Jezus Christus zullen schamen.

Vat 2 Timotheüs 1:9–18 samen door uit te leggen dat Paulus Timotheüs aanmoedigde om trouw te blijven aan de ware leer. Paulus bevestigde ook dat er in de kerk een wijdverspreide afval gaande was (zie 2 Timotheüs 1:15).

2 Timotheüs 2

Paulus moedigde Timotheüs aan om getrouw beproevingen te doorstaan.

Laat de cursisten 2 Timotheüs 2:1 doorlezen en de raad van Paulus aan Timotheüs opzoeken.

- Welke raad gaf Paulus aan Timotheüs? (Leg uit dat we door ons geloof aanspaak maken op de genade of goddelijke hulp van Jezus Christus [zie Romeinen 5:2].)
- Waarom kan iemand het moeilijk vinden om standvastig te blijven in zijn of haar geloof in Jezus Christus?

Leg uit dat Paulus Timotheüs aanmoedigde om door de genade van Jezus Christus standvastig te blijven omdat hij wist dat Timotheüs als discipel van Christus tegenspoed en vervolging zou ervaren.

Laat afbeeldingen zien van een soldaat, een atleet en een landbouwer. (Of u kunt de cursisten een tekening van die drie mensen laten maken.)

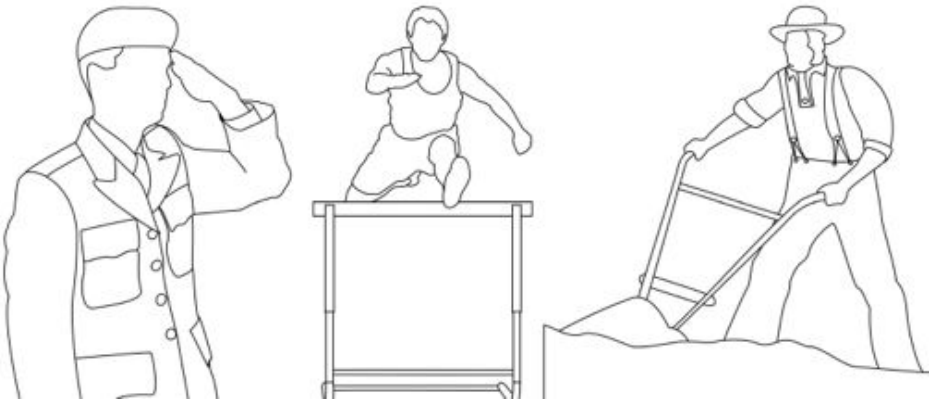

Leg uit dat Paulus het voorbeeld van een soldaat, een atleet en een landbouwer gebruikte om Timotheüs duidelijk te maken hoe hij ondanks tegenspoed standvastig in het geloof kon blijven.

Zet het volgende schema op het bord. Laat de cursisten het schema in hun aantekenschrift of Schriftendagboek overnemen, of maak er een uitreikblad van:

Metafoor	***Omschrijving***	***Wat deze metafoor ons leert over standvastig in het geloof blijven.***
Soldaat		
Atleet		
Landbouwer		

Vraag een cursist 2 Timotheüs 2:3–6 voor te lezen. Laat de klas meelezen en opzoeken hoe Paulus de soldaat, de atleet en de landbouwer beschreef. Leg uit dat het woord *verdrukkingen* (vers 3) verwijst naar tegenspoed of moeilijkheden en dat de woorden 'aan een wedstrijd deelneemt' (vers 5) op een sportwedstrijd kan slaan.

- Wat doet een goede soldaat volgens de leringen van Paulus in de verzen 3–4? Zet de volgende zin in het eerste vakje onder 'Beschrijving' in het schema: *Een goede soldaat doorstaat getrouw beproevingen en negeert andere zaken om naar zijn of haar officier te luisteren.*)

- Wat betekenen de woorden in vers 5 dat een atleet 'geen krans' krijgt als hij of zij de spelregels niet in acht heeft genomen? (Zet het volgende in het tweede vakje onder 'Beschrijving': *Een atleet kan alleen de overwinning behalen als hij of zij de regels in acht neemt.*)
- Wat is volgens vers 6 de beloning voor de zware arbeid die de landbouwer verricht om zijn of haar oogst binnen te halen? (Zet het volgende in het derde vakje onder 'Beschrijving': *Een landbouwer moet hard werken om de vruchten van zijn arbeid te plukken.*)

Vraag de cursisten om hun schema verder in te vullen door in de derde kolom te noteren wat elke metafoor ons leert over standvastigheid in het geloof. Laat enkele cursisten iets over hun antwoorden vertellen.

Uw cursisten vertrouwen

Vertrouw erop dat de cursisten met de juiste begeleiding en aanmoediging in staat zijn om de Schriften te begrijpen, leerstellingen en beginselen te herkennen, het evangelie aan anderen uit te leggen en evangelieleringen toe te passen.

Leg uit dat Paulus heeft gezegd dat hij als discipel van Christus veel beproevingen heeft doorstaan (zie 2 Timotheüs 2:9). Vraag een cursist 2 Timotheüs 2:10–12 voor te lezen. Laat de klas meelezen en opzoeken wat volgens Paulus de reden van zijn vele beproevingen was. Leg uit dat 'de uitverkorenen' (vers 10) naar de trouwe kerkleden verwijst en dat het woord *volharden* in vers 12 naar verdragen en standvastigheid verwijzen.

- Waarom was Paulus volgens zijn eigen woorden in de verzen 10 en 12 bereid om beproevingen te doorstaan en trouw aan Jezus Christus te blijven?
- Welk beginsel kunnen we van Paulus leren over wat er kan gebeuren als we beproevingen doorstaan en trouw aan de Heer blijven? (De cursisten kunnen andere woorden gebruiken maar moeten het volgende beginsel weergeven: **als we beproevingen doorstaan en de Heer trouw blijven, kunnen we ertoe bijdragen dat wij en anderen door middel van Jezus Christus het eeuwig heil ontvangen.** Zet dit beginsel op het bord.)
- Hoe dragen we ertoe bij dat anderen door middel van Jezus Christus het eeuwig heil ontvangen als wij getrouw onze beproevingen doorstaan?

Vat 2 Timotheüs 2:13–19 samen door uit te leggen dat Paulus Timotheüs de raad gaf om de heiligen eraan te herinneren om woordenstrijd te vermijden en 'zich ver [te] houden van de ongerechtigheid' (vers 19).

Laat afbeeldingen zien van een kom, een beker en een vaas of iets dergelijks. Vraag een cursist 2 Timotheüs 2:20 voor te lezen. Laat de klas meelezen en opzoeken wat voor voorwerpen er 'in een groot huis' zijn.

- Wat voor voorwerpen zijn er volgens Paulus 'in een groot huis'?

Leg uit dat Paulus verschillende voorwerpen noemde, als metafoor voor leden van het huishouden, ofwel de kerk van Jezus Christus. Vraag een cursist 2 Timotheüs

2:21 voor te lezen. Laat de klas meelezen en vaststellen hoe iemand een 'voorwerp […] van veel nut voor de Heere' wordt.

- Wat kunnen we volgens Paulus doen om 'van veel nut voor de Heere' te zijn?

Leg uit dat de woorden 'zich dan van deze dingen reinigt' (vers 21) betekent dat hij of zij volledig van zonden gereinigd wordt (zie vers 19).

- Gebaseerd op de voorwerpen die Paulus noemt, welk beginsel kunnen we leren om de Heer beter te dienen? (De strekking van de antwoorden van de cursisten dient het volgende beginsel te omvatten: **als we onszelf van zonden reinigen, kunnen we de Heer beter dienen.**)
- Hoe kunnen we onszelf van zonden reinigen?

Laat de cursisten 2 Timotheüs 2:22 doorlezen en opzoeken wat we nog meer kunnen doen om onszelf van zonden te reinigen. Vraag de cursisten naar hun bevindingen.

- In welke opzichten kunnen we de Heer beter dienen als we ons van zonden reinigen?

Laat een cursist het volgende citaat van ouderling Jeffrey R. Holland van het Quorum der Twaalf Apostelen voorlezen. Laat de cursisten opletten in welke opzichten dit beginsel op zendelingen van toepassing is:

'Geen zendeling kan zonder wroeging een seksuele overtreding begaan, grove taal uitslaan of zich aan pornografie overgeven en dan denken anderen te kunnen oproepen om zich van diezelfde zaken te bekeren! Vergeet het maar. De Geest zal niet bij je zijn en de woorden zullen niet over je lippen komen als je ze probeert uit te spreken. Je kunt niet afdwalen op wat Lehi 'verboden paden' noemt [1 Nephi 8:28] en verwachten anderen naar het 'enge en smalle pad' te leiden [2 Nephi 31:18] — dat gaat gewoonweg niet.

'[…] Wie je ook bent en wat je ook hebt gedaan, je kunt vergeving ontvangen. Dat is het wonder der vergeving, dat is het wonder van de verzoening van de Heer Jezus Christus. Maar dat lukt je niet zonder actieve toewijding aan het evangelie. Je kunt het ook niet zonder bekering waar dat nodig is. Ik vraag jullie […] om actief en rein te zijn. Indien nodig, vraag ik je: *word* actief en *word* rein.' ('Moedig doen wij mee', *Liahona,* november 2011, 45.)

- Waarom is het zo belangrijk om van onze zonden gereinigd te zijn als we het evangelie verkondigen?

Geef tot slot uw getuigenis van de waarheid van dit beginsel. Laat de cursisten zich afvragen van wat voor zonden ze zich wellicht moeten bekeren zodat ze de Heer beter kunnen dienen.

LES 132

2 Timotheüs 3–4

Inleiding

Paulus legt in zijn brief aan Timotheüs uit dat er in hun tijd en in de laatste dagen veel afval en goddeloosheid zou zijn. Hij geeft Timotheüs de opdracht om trouw te blijven aan de waarheden die hij hun heeft geleerd. Paulus schrijft ook over het doel van de Schriften. Tot slot moedigt Paulus Timotheüs aan om ijverig zijn bediening te vervullen.

Lessuggesties

2 Timotheüs 3

Paulus beschrijft de hachelijke tijden in de laatste dagen

Voordat de les begint, vraagt u de eerste twee of drie cursisten die binnenkomen om op het bord een tekening te maken van iets dat gevaarlijk of riskant is. Vraag aan het begin van de les:

- Hoe zouden jullie de situaties op het bord beschrijven?

Leg uit dat Paulus, als onderdeel van zijn tweede brief aan Timotheüs, over de omstandigheden in zijn tijd en de laatste dagen profeteerde. Vraag een cursist 2 Timotheüs 3:1 voor te lezen. Laat de klas meelezen en opzoeken hoe Paulus onze tijd beschreef.

- Hoe beschreef Paulus onze tijd? (Leg zo nodig uit dat het woord *zware* in deze context gevaarlijk of riskant betekent.)
- Wat zijn enkele morele of geestelijke gevaren waar we in onze tijd mee te maken hebben?

Deel de cursisten op in koppels. Geef elk koppel een kopie van het volgende schema. Laat elk koppel 2 Timotheüs 3:2–7 doorlezen en de vragen in het schema beantwoorden. Zeg dat ze zo nodig de voetnoten kunnen gebruiken.

2 Timotheüs 3:2–7

Wat zijn enkele voorbeelden van de omstandigheden in de laatste dagen die Paulus beschrijft?	Welke van deze omstandigheden zien we duidelijk in onze tijd? (Bespreek er twee of drie.) Waarom zijn deze omstandigheden zo gevaarlijk?

Als de cursisten voldoende tijd hebben gehad, laat u ze aan de klas vertellen wat ze hebben besproken, met de uitleg waarom deze omstandigheden zo gevaarlijk zijn.

Laat de cursisten zich afvragen of ze zich ooit zorgen maken over de invloed van de gevaren die Paulus in deze teksten noemt.

- Wat moest Timotheüs volgens Paulus in 2 Timotheüs 3:5 doen waar wij in onze tijd ook iets aan kunnen hebben? (We moeten ons van goddeloosheid afkeren.)

Vat 2 Timotheüs 3:8–11 samen door uit te leggen dat Paulus tegen Timotheüs zei dat als wij ons tegen de waarheid verzetten, onze dwaasheid voor iedereen duidelijk zal worden. Hij schreef ook over de vele vervolgingen die hij had doorstaan vanwege zijn inspanningen om het evangelie na te leven.

Vraag een cursist 2 Timotheüs 3:12–13 voor te lezen. Laat de klas meelezen en opzoeken wat er volgens Paulus zal gebeuren met de mensen die het evangelie naleven.

- Wat zou er volgens Paulus gebeuren met de mensen die het evangelie naleven?

Leg uit dat ondanks de ernst van deze omstandigheden, we hulp en bescherming kunnen ontvangen. Laat een cursist 2 Timotheüs 3:14–15 voorlezen. Laat de klas meelezen en opzoeken wat ons volgens Paulus kan helpen om ons van die gevaren af te keren.

2 Timotheüs 3:15–17 is een kerntekst. Als de cursisten de kernteksten bestuderen, zullen ze de basisleerstellingen beter begrijpen en anderen er beter in kunnen onderwijzen. U kunt de cursisten in overweging geven de kernteksten op zodanige wijze te markeren dat ze die makkelijk kunnen terugvinden. Verwijs naar het lesidee aan het eind van de les om de cursisten zich deze tekst eigen te laten maken.

Zie het aanhangsel in dit lesboek voor een uitleg over kerntekstenbeheersing en een lijst met activiteiten die de cursisten kunnen doen om zich de kernteksten eigen te maken.

- Wat zei Paulus over het weerstaan van de gevaren die hij beschreef?
- Wat betekent in vers 14 'Blijft u echter bij wat u geleerd hebt en waarvan u verzekerd bent'?

Om de cursisten duidelijk te maken wat deze woorden betekenen, laat u een cursist het volgende citaat van ouderling Jeffrey R. Holland van het Quorum der Twaalf Apostelen voorlezen:

'In tijden van angst of twijfel of moeilijkheden, houd vast aan wat je al hebt. […] Als die tijd komt en problemen zich voordoen waarvan de oplossing niet onmiddellijk in zicht is, *houd dan vast aan wat je al weet en wees sterk totdat er meer kennis komt.*' ('Ik geloof, Heere', *Liahona,* mei 2013, 93–94.)

Wijs op de zinsnede 'omdat u weet van wie u het geleerd hebt' in vers 14. Leg uit dat we de waarheid uit betrouwbare bronnen kunnen halen, zoals profeten, leiders, leerkrachten, ouders en de Heilige Geest.

- Welk beginsel kunnen we van de verzen 14–15 leren over het overwinnen van de geestelijke gevaren in de laatste dagen? (Als de cursisten antwoord hebben gegeven, zet u het volgende beginsel op het bord: **Als we volharden in de**

waarheden die we uit de Schriften en betrouwbare bronnen hebben geleerd, kunnen we de geestelijke gevaren in de laatste dagen het hoofd bieden.)

- Hoe kunnen we de gevaren van onze tijd beter overwinnen als we ons verlaten op de Schriften en de waarheden die we geleerd hebben?
- Wanneer hebben jullie ervoor gekozen om op de waarheden te vertrouwen die je geleerd hebt? Hoe ben je daardoor gezegend? (U kunt de cursisten eerst deze vragen in hun aantekenschrift of Schriftendagboek laten beantwoorden en ze vervolgens laten vertellen wat ze hebben opgeschreven.)

Laat een cursist 2 Timotheüs 3:16–17 voorlezen. Laat de klas opzoeken wat Paulus over de Schriften heeft gezegd. Laat de cursisten hun bevindingen desgewenst markeren.

- Wat heeft Paulus over het bestuderen van de Schriften gezegd waaraan we in onze tijd iets kunnen hebben? (Zorg ervoor dat de klas het volgende beginsel goed begrijpt: **Als we de Schriften bestuderen, kunnen we leerstellingen leren en correcties en instructies ontvangen waardoor we steeds volmaakter kunnen worden.** Zet dit beginsel op het bord.)

Omcirkel de woorden *leerstellingen, correcties* en *instructies* in de uitspraak op het bord. Laat de cursisten aan een moment denken waarop ze op een van de volgende manieren iets aan de Schriften hebben gehad: (1) om een leerstelling van het evangelie te begrijpen; (2) om gecorrigeerd te worden betreffende iets in hun gedachten, keuzen of gedrag dat niet goed was; of (3) door een antwoord op hun gebed of instructies over hoe ze een probleem konden oplossen. Geef de cursisten de tijd om over bepaalde ervaringen na te denken. Laat vervolgens enkele cursisten iets over hun gedachten aan klas vertellen. (Herinner de cursisten eraan niet over ervaringen te vertellen die te persoonlijk zijn, zoals zonden uit het verleden.)

- Naar aanleiding van wat we over de Schriften geleerd hebben, waarom worden we aangemoedigd om ze dagelijks te bestuderen?

Geef de cursisten een kopie van de volgende uitspraak van ouderling Richard G. Scott van het Quorum der Twaalf Apostelen. Vraag een cursist die voor te lezen. Laat de klas meelezen en letten op de raad en belofte van ouderling Scott betreffende het bestuderen van de Schriften.

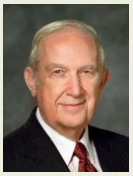

'Geloof niet in Satans leugen dat u geen tijd hebt om de Schriften te bestuderen. Besluit de tijd uit te trekken om ze te bestuderen. U dagelijks aan Gods woord vergasten, is belangrijker dan slaap, school, werk, televisieprogramma's, computerspellen of sociale media. U moet misschien uw prioriteiten opnieuw op een rijtje zetten om ervoor te zorgen dat u tijd hebt om Gods woord te bestuderen. Als dat nodig is, doe het dan!

'[…] Besteedt u dagelijks individueel en met uw gezin tijd aan het bestuderen van Gods woord, dan zal vrede de boventoon in uw leven voeren.' ('Geloofsoefening — uw eerste prioriteit', *Liahona,* november 2014, 93.)

Geef uw getuigenis van de veiligheid en vrede die we ontvangen als we ons in de waarheden in de Schriften blijven verdiepen. Laat de cursisten zich afvragen hoe ze deze beginselen in hun dagelijks leven kunnen toepassen. Moedig de cursisten aan om zich volgens de influisteringen van de Geest een doel te stellen.

2 Timotheüs 4

Paulus verklaart dat hij de goede strijd heeft gestreden, en hij moedigt Timotheüs aan om te blijven prediken.

Laat de cursisten hun hand opsteken als ze weleens het gevoel hebben gehad om de moed op te geven als iets erg moeilijk was.

- Wat gebeurde er toen je doorzette terwijl je eigenlijk wilde opgeven?

Leg uit dat 2 Timotheüs waarschijnlijk de laatste brief is die Paulus heeft geschreven. Laat de helft van de klas 2 Timotheüs 4:1–5 doorlezen, en de raad van Paulus aan Timotheüs opzoeken. Laat de andere helft van de klas dezelfde teksten doorlezen en de profetie van Paulus opzoeken over de toekomst van de oude christelijke kerk. Moedig de cursisten aan om de voetnoten te gebruiken. Als ze klaar zijn met lezen, laat u enkele cursisten iets over hun bevindingen vertellen.

Leg uit dat de verzen 3–4 de beschrijving van Paulus bevatten van de afval die in de kerk gaande was. Het gedrag dat Paulus beschreef, leidde tot de grote afval, waardoor de herstelling van het evangelie noodzakelijk was.

- Waarom zou Paulus Timotheüs hebben aangemoedigd om te blijven prediken en dienen, hoewel hij wist dat velen zich van de waarheid zouden afkeren?

Laat een cursist 2 Timotheüs 4:6–8 voorlezen. Laat de klas meelezen en opzoeken wat Paulus over zijn eigen inspanningen om het evangelie te verkondigen zei.

- Wat zei Paulus over zijn inspanningen als zendeling? (Leg uit dat de uitspraak van Paulus dat hij de goede strijd had gestreden en de loop tot een einde had gebracht, een beschrijving is van het feit dat hij zijn zending volledig had volbracht.)
- Wat zei Paulus in vers 8 dat hij na de dood kon verwachten?
- Welk beginsel kunnen we uit deze verzen leren over onze inspanningen om getrouw te doen wat de Heer van ons verwacht? (De cursisten moeten het volgende goed begrijpen: **als wij getrouw blijven in alles wat de Heer van ons verwacht, zullen we de krans van de rechtvaardigheid ontvangen.** Zet dit beginsel op het bord.)

Leg uit dat een 'krans van de rechtvaardigheid' ook betekent dat we als onze hemelse Vader worden. Laat de cursisten op het bord enkele vereisten noteren die de Heer de jongeren van de kerk heeft gegeven om meer op hun Vader in de hemel te gaan lijken.

- Waarom zouden jongeren ervoor kiezen om sommige van die vereisten te negeren?
- Kennen jullie mensen die, net als Paulus, altijd trouw blijven, ook als dat moeilijk is? Wat hebben ze gedaan om een voorbeeld van dat beginsel te zijn?

Vat 2 Timotheüs 4:9–22 samen door uit te leggen dat Paulus zijn brief afsloot met de uitleg dat hoewel hij zich in zijn werk soms eenzaam voelde, de Heer bij hem was en hem sterkte.

Moedig de cursisten aan om trouw te blijven aan de vereisten van de Heer.

Kerntekstenbeheersing — 2 Timotheüs 3:15–17

Laat de cursisten een vel papier in drieën vouwen, zodat ze drie kolommen hebben. Laat ze het vel papier uitvouwen en *Leerstelling* bovenaan de eerste kolom zetten, *Berisping en correctie* bovenaan de tweede kolom, en *Opvoeden in rechtvaardigheid* bovenaan de derde kolom.

Laat de cursisten dit vel papier een week lang als boekenlegger gebruiken, en elke keer in de desbetreffende kolom een tekst noteren die een van die doelen vervult. Onder het kopje *Leerstelling* kunnen de cursisten bijvoorbeeld verwijzingen, leerstellingen en beginselen noteren die ze uit die verzen leren. Onder het kopje *Berisping en correctie* kunnen de cursisten tekstverwijzingen noteren en hoe die teksten valse leerstellingen of hun eigen keuzen en gedrag weerleggen. En onder het kopje *Opvoeden in rechtvaardigheid* kunnen de cursisten teksten noteren die aangeven wat voor goede werken zij kunnen verrichten.

Moedig de cursisten aan om hun vel papier een week later mee naar de les te nemen om over hun ervaringen te vertellen. U moet wellicht een herinnering in uw Schriften of uw lesboek plaatsen om volgende week deze kerntekst in het kort te herhalen.

Inleiding tot de brief van Paulus aan Titus

Waarom dit boek bestuderen?

Net als de brieven van Paulus aan Timotheüs bevat de brief aan Titus tijdloos advies van de apostel Paulus aan een plaatselijke kerkleider. Paulus schreef dat 'de hoop op het eeuwige leven' al in het voorsterfelijk bestaan door God beloofd is (zie Titus 1:2). Hij zei dat de heiligen moesten uitkijken naar 'de zalige hoop' van verhoging en de wederkomst (Titus 2:13). Paulus schreef Titus ook over het 'bad van de wedergeboorte' en de 'vernieuwing door de Heilige Geest', zinspelend op de verordening van de doop en de zuiverende invloed van de gave van de Heilige Geest, die beide voorafgaan aan het moment waarop wij erfgenamen worden, 'overeenkomstig de hoop van het eeuwige leven' (Titus 3:5, 7). Wanneer de cursisten de inspirerende raad van Titus bestuderen, kunnen ze het geloof ontwikkelen dat de leerstellingen en verordeningen van het evangelie hoop en eeuwig leven voortbrengen.

Wie heeft dit boek geschreven?

Het boek Titus is door Paulus geschreven (zie Titus 1:1).

Wanneer en waar is de brief geschreven?

Paulus heeft de brief aan Titus waarschijnlijk rond 64–65 n.C. tussen zijn brieven 1 en 2 Timotheüs geschreven. (Zie Gids bij de Schriften, 'Brieven van Paulus', scriptures.lds.org.) Paulus schreef de brief aan Titus na zijn eerste gevangenschap in Rome. Paulus schrijft niet waar hij was toen hij de brief aan Titus schreef.

Aan wie is de brief geschreven en waarom?

Deze brief is door Paulus aan Titus geschreven, die Paulus 'mijn oprechte zoon overeenkomstig het gemeenschappelijk geloof' (Titus 1:3) noemde. Titus was een Griek (Galaten 2:3) en hij was door Paulus zelf tot het evangelie gebracht. (Zie Gids bij de Schriften, 'Titus'.) Na zijn bekering werkte Titus met Paulus samen om het evangelie te verkondigen en de kerk te organiseren. (Zie Gids bij de Schriften, 'Titus'.) Hij hielp met de inzameling van bijdragen voor de armen in Jeruzalem (zie 2 Korinthe 8:6, 16–23) en hij vergezelde Paulus naar Jeruzalem (zie Galaten 2:1). Paulus liet Titus zijn eerste brief aan de heiligen in Korinthe afleveren (zie 2 Korinthe 7:5–15). Paulus schreef zijn brief aan Titus om hem te sterken bij zijn taak om ondanks de tegenstand voor de gemeente van de kerk in Kreta te zorgen. (Zie Titus 1:5, 10–11; 2:15; 3:10.)

Wat zijn enkele kenmerkende elementen van dit boek?

Deze brief is een van de pastorale brieven (aan een leider van de kerk), samen met 1 en 2 Timotheüs. (Zie Gids bij de Schriften, 'Brieven van Paulus'.) De brief aan Titus is het vroegste bewijs dat de kerk op het Griekse eiland Kreta in de Middelandse Zee was gevestigd (zie Titus 1:5). Titus was verantwoordelijk om op

het eiland nieuwe bisschoppen te roepen. Paulus gaf hem enkele geestelijke vereisten waaraan bisschoppen moeten voldoen (zie Titus 1:6–9). Daarnaast gaf Paulus advies voor mannen, vrouwen en dienstknechten betreffende gepast gedrag van de heiligen (zie Titus 2:2–10).

Overzicht

Titus 1 Paulus geeft Titus instructies om kerkleiders te ordenen en geeft hem enkele vereisten voor bisschoppen. Hij geeft Titus de opdracht om dwaalleer te corrigeren en valse leraren te berispen die 'belijden dat zij God kennen, maar zij verloochenen Hem met hun werken' (Titus 1:16).

Titus 2 Paulus moedigt Titus aan om oudere leden van de kerk te vragen een goed voorbeeld voor de jongere heiligen te zijn. Hij vraagt Titus ook om dienstknechten te leren dat zij hun meester onderdanig moeten zijn. Paulus legt uit hoe discipelen moeten leven als zij zich op de wederkomst van de Heiland voorbereiden. Hij beschrijft de verlossing die door Jezus Christus tot stand is gebracht.

Titus 3 Paulus schrijft dat de kerkleden goede burgers en rechtschapen volgelingen van Jezus Christus moeten zijn. Na de doop kunnen we door de genade van de Heer het eeuwig leven ontvangen.

LES 133

Titus

Inleiding

In de brief van Paulus aan Titus, een plaatselijke kerkleider in Kreta, spoort Paulus hem aan om de zuivere leer te gebruiken om te onderwijzen en te vermanen. Paulus geeft Titus ook de raad om de heiligen aan te moedigen een rechtschapen voorbeeld te zijn, om op de verlossing te hopen die door de verzoening van Jezus Christus tot stand komt en goede werken te verrichten.(*Noot:* Bij de voorbereiding van deze les kan het nuttig zijn om de beginselen op seektruth.lds.org door te nemen.)

Lessuggesties

Titus 1

Paulus spoort Titus aan om de zuivere leer te gebruiken om de heiligen en anderen in Kreta te onderwijzen en te vermanen

Laat de cursisten aan een moment denken waarop ze iemand iets negatiefs over de kerk of haar leer hoorden zeggen.

- Wat is een goede manier om de kerk en haar leer te verdedigen als iemand iets negatiefs zegt?

Laat de cursisten bij hun studie van het boek Titus waarheden opzoeken waarmee ze te weten kunnen komen hoe ze de kerk en haar leer op de juiste wijze kunnen verdedigen als iemand kritiek uit.

Laat de cursisten op kaart 13, 'De zendingsreizen van de apostel Paulus' (achterin de tripelcombinatie) het eiland Kreta opzoeken. Leg uit dat Paulus tegen het einde van zijn leven een brief aan Titus, een kerkleider in Kreta, schreef. Titus had zich enkele jaren eerder met behulp van Paulus bekeerd. Na zijn doop had hij samen met Paulus verscheidene taken volbracht. In zijn brief moedigt Paulus Titus aan en geeft hij hem raad over zijn roeping.

Vat Titus 1:1–6 samen door uit te leggen dat Paulus van de hoop op het eeuwig leven getuigde vanwege de beloften van God in ons voorsterfelijk bestaan. Paulus legde ook uit dat hij Titus naar het eiland Kreta had gestuurd om de kerk daar op orde te brengen. Een van de taken die Titus had, was bisschoppen roepen.

Laat een cursist Titus 1:7–8 doorlezen en eigenschappen opzoeken die een bisschop moet hebben. U kunt de cursisten aanmoedigen om hun bevindingen te markeren.

- Wat voor eigenschappen moet een bisschop volgens deze verzen hebben? (U moet wellicht uitleggen dat *eigenzinnig* opstandig of arrogant betekent en dat 'oneerlijke winst' op geld slaat dat op oneerlijke of anderszins onrechtschapen wijze wordt verkregen.)
- Waarom is het belangrijk dat bisschoppen die eigenschappen hebben?

Laat een cursist Titus 1:9 voorlezen. Laat de klas meelezen en andere eigenschappen opzoeken die een bisschop moet hebben. Leg uit dat het 'betrouwbare woord' op de ware leer slaat.

- Wat is een andere eigenschap die bisschoppen moeten hebben?
- Wat betekent volgens jullie: 'zich houdt aan het betrouwbare woord'?
- Waarom is het volgens vers 9 belangrijk dat een bisschop zich aan het woord van God vasthoudt? (Om de ware leer te kunnen gebruiken om anderen aan te moedigen het evangelie na te leven en 'tegensprekers' uit te sluiten. Een tegenspreker is iemand die zich uitspreekt tegen een denkbeeld of het ontkent [in dit geval de waarheid van het evangelie]. Tegensprekers kunnen lid van de kerk zijn of niet.)
- Wat kunnen wij, net als bisschoppen, doen als we ons aan het woord van God vasthouden? (De strekking van de antwoorden van de cursisten dient het volgende beginsel te omvatten: **als we ons aan het woord van God vasthouden, zijn we in staat de ware leer te gebruiken om anderen aan te moedigen het evangelie van Jezus Christus na te leven en de argumenten van tegenstanders te weerleggen.** Zet dit beginsel op het bord.)

Vraag een cursist de volgende uitspraak van president Boyd K. Packer van het Quorum der Twaalf Apostelen voor te lezen: Laat de klas opletten wat voor kracht die ware leer heeft zodat mensen het evangelie van Jezus Christus kunnen naleven.

'Ware leer die begrepen wordt, voert tot veranderingen in houding en gedrag.

'Een studie van de leer van het evangelie zal eerder tot gedragsverbetering leiden dan een gedragsstudie. […] Daarom beklemtonen wij met zoveel nadruk het bestuderen van de leerstellingen van het evangelie.' ('Little Children', *Ensign,* november 1986, 17.)

- Waarom is het volgens president Packer zo belangrijk om de ware leer te bestuderen en te leren?

In groepjes samenwerken

Het is soms nuttig om de klas in groepjes te verdelen zodat de cursisten aan een gesprek kunnen deelnemen. Besprekingen in kleine groepen bieden de cursisten die hun belangstelling en concentratie lijken te verliezen weer de gelegenheid om actief mee te doen. De cursisten kunnen zo ook hun communicatieve vaardigheden ontwikkelen en sociale en geestelijke banden aanhalen.

Deel de klas op in groepjes van twee of drie cursisten. Laat elk groepje gezamenlijk de volgende vragen beantwoorden en de antwoorden in hun aantekenschrift of Schriftendagboek noteren. U kunt de vragen ook op het bord zetten:

1. *Hoe kunnen we onszelf voorbereiden om ware leer te verkondigen zodat we anderen kunnen aanmoedigen om het evangelie na te leven? (Zie Alma 17:2–4.)*

2. *Wat zijn enkele voorbeelden uit de Schriften van iemand die ware leer verkondigde aan iemand die twijfelde of vijandig tegen de kerk of haar leer stond? (Geef minimaal één voorbeeld van iemand die zich bekeerde omdat hij of zij in ware leer was onderwezen.)*
3. *Wanneer zijn jullie of iemand die je kent door ware leerstellingen overtuigd om het evangelie van Jezus Christus vollediger na te leven?*

Als ze voldoende tijd hebben gehad, laat u enkele cursisten hun antwoorden aan de klas vertellen. Na hun verslag legt u uit dat we met behulp van de ware leer anderen kunnen aanmoedigen om het evangelie na te leven en weerstand te bieden aan de mensen die de kerk bestrijden, maar dat niet iedereen de waarheid zal aanvaarden. Omdat iedereen keuzevrijheid heeft, kunnen ze ervoor kiezen om de ware leer van Jezus Christus te aanvaarden of te verwerpen.

Laat de cursisten over de kernteksten nadenken die ze dit jaar hebben geleerd.

- Welke kernteksten kunnen vooral nuttig zijn om anderen uit te nodigen het evangelie na te leven?
- Welke kernteksten kunnen gebruikt worden om weerstand te bieden aan de mensen die de kerk bestrijden?

Moedig de cursisten aan om de kernteksten te blijven bestuderen zodat ze voorbereid zullen zijn om anderen in de ware leer te onderwijzen.

Vat Titus 1:10–16 samen door uit te leggen dat Paulus tegen Titus zei dat bisschoppen op de ware leer moesten vertrouwen omdat er veel misleiders en valse leraren onder hen waren. Hij gaf Titus de raad om de valse leraren terecht te wijzen zodat ze hun zonden zouden verzaken en 'gezond […] in het geloof' zouden zijn (vers 13). Paulus legde ook uit dat zij die bezoedeld waren, beweerden dat zij God kenden, maar dat zij Hem met hun werken verloochenden.

Titus 2

Paulus geeft Titus de raad om de heiligen in Kreta aan te moedigen de ware leer na te leven.

Laat een cursist Titus 2:1 voorlezen. Laat de klas meelezen en opzoeken wat Titus volgens Paulus nog meer met de ware leer moest doen.

- Wat moest Titus volgens Paulus nog meer met de ware leer doen? (De heiligen in Kreta onderwijzen.)

Zet de volgende woorden op het bord: *Mannen, Vrouwen, Jongevrouwen*, en *Jongemannen*.

Laat de jongevrouwen in de klas Titus 2:3–5 doorlezen en opzoeken hoe oudere vrouwen volgens Paulus moesten leven en wat ze de jongere vrouwen moesten leren. Laat de jongemannen Titus 2:2, 6–8 doorlezen en opzoeken hoe oudere en jongere mannen volgens Paulus moesten leven.

Noot: Als er vragen gesteld worden over de betekenis van de woorden dat vrouwen 'hun eigen mannen onderdanig [moeten] zijn' (vers 5), kunt u de cursisten verwijzen naar het materiaal van de les over Efeze 5–6.

- Hoe moesten de oudere mannen, de oudere vrouwen, de jongere vrouwen en de jongere mannen volgens Paulus leven? (Zet de antwoorden van de cursisten onder het juiste kopje op het bord. Of laat enkele cursisten de antwoorden op het bord zetten. U moet wellicht uitleggen wat sommige woorden betekenen. Bijvoorbeeld: *beheerst* betekent rustig of ernstig, *bezonnen* betekent doordacht of bedachtzaam, en *waardigheid* betekent respectvol zijn.)
- Wat is de betekenis van de woorden 'Betoon uzelf in alles een voorbeeld van goede werken'? (vers 7). (Een goed voorbeeld te zijn door het evangelie na te leven.)
- Wat moeten de volgelingen van Jezus Christus volgens de raad van Paulus aan Titus doen? (De cursisten kunnen verschillende woorden gebruiken, maar moeten deze waarheid weergeven: **volgelingen van Jezus Christus moeten een goed voorbeeld voor anderen zijn.**)

Laat de cursisten aan een ouder lid van hun wijk of gemeente denken die het evangelie naleeft en zich eraan toewijdt. Laat enkele cursisten iets vertellen over de persoon waaraan zij dachten. Laat ze uitleggen wat zij aan het voorbeeld van die persoon hebben gehad.

Laat de cursisten een van de gedragingen op het bord uitkiezen en zich ten doel stellen om dat gedrag toe te passen zodat hun goede voorbeeld anderen tot zegen kan zijn.

Vat Titus 2:9–10 samen door uit te leggen dat Paulus Titus de raad gaf om de leden van de kerk die als dienstknecht werkzaam waren te leren dat ze eerlijk en onderdanig moesten zijn. Door eerlijk en onderdanig te zijn, zouden deze kerkleden de Heer eren en een goed voorbeeld voor hun meester zijn.

Laat een cursist Titus 2:11–15 voorlezen. Laat de klas meelezen en opzoeken wat door de genade van God voor alle mensen mogelijk wordt gemaakt en wat Christus voor ons allen heeft gedaan.

- Wat wordt door de genade van God voor ons allen mogelijk gemaakt?
- Wat moeten de heiligen volgens vers 12 doen om de genade van God te ontvangen?
- Wat leren we van de woorden van Paulus in vers 14 over wat Jezus Christus voor ons heeft gedaan? (De strekking van de woorden van de cursisten moet deze waarheid omvatten: **Jezus Christus heeft Zichzelf voor ons gegeven zodat Hij ons kon reinigen en verlossen.**) U kunt de cursisten aanmoedigen om de woorden in vers 14 te markeren waaruit deze waarheid blijkt.)

Leg uit dat 'een eigen volk' (vers 14) op het dierbare volk van de Heer slaat, dat Hij heeft verlost (zie 1 Petrus 1:18–19; 2:9) en dat heeft beloofd om zijn geboden te onderhouden (zie Exodus 19:5–6).

Titus 3

Paulus zegt tegen Titus wat de heiligen in Kreta moeten doen als ze zich hebben laten dopen

Vat Titus 3:1–2 samen door uit te leggen dat Paulus tegen Titus zei dat hij de heiligen in Kreta moest aansporen de wetten van het land na te leven en dat ze welwillend en zachtmoedig in hun omgang met anderen moesten zijn.

Vraag enkele cursisten beurtelings een vers uit Titus 3:3–8 voor te lezen. Laat de klas meelezen en opzoeken wat Paulus zei over de manier waarop het evangelie van Jezus Christus hem en de heiligen in Kreta had veranderd.

- Hoe beschreef Paulus zichzelf en de andere kerkleden in vers 3 voordat ze het evangelie van Jezus Christus hadden leren kennen?
- Waardoor waren de mensen volgens de verzen 5–6 veranderd?
- Wat zou er volgens vers 7 met de mensen gebeuren door de verandering die door de genade van Jezus Christus tot stand was gebracht?

Laat de cursisten zich afvragen hoe zij door het evangelie van Jezus Christus zijn veranderd.

- Wat moesten de heiligen volgens Paulus in vers 8 doen als ze zich na hun verandering hadden laten dopen?

Vat Titus 3:9–15 samen door uit te leggen dat Paulus de heiligen adviseerde om ruzies en strijdvragen te vermijden. Paulus nodigde Titus ook uit om hem in Nikopolis te komen bezoeken.

Geef tot slot uw getuigenis van de waarheden die in deze les zijn besproken.

Inleiding tot de brief van Paulus aan Filemon

Waarom dit boek bestuderen?

De brief aan Filemon bevat persoonlijke raad van Paulus betreffende een situatie met de slaaf van Filemon, Onesimus. Wanneer de cursisten deze brief bestuderen, leren ze dat als mensen lid van de Kerk van Jezus Christus worden, ze broeders en zusters in het evangelie worden (zie Filemon 1:16). De cursisten gaan ook aanvoelen hoe belangrijk de taak van een discipel van Jezus Christus is om anderen barmhartigheid en vergeving te schenken (zie Filemon 1:16–17).

Wie heeft dit boek geschreven?

Paulus heeft de brief aan Filemon geschreven (zie Filemon 1:1).

Wanneer en waar is de brief geschreven?

De brief aan Filemon is door Paulus tijdens zijn eerste gevangenschap in Rome geschreven, rond 60–62 n.C. (Zie Filemon 1:1, 9; Gids bij de Schriften, 'Brieven van Paulus', scriptures.lds.org.)

Aan wie is de brief geschreven en waarom?

'Deze brief is een persoonlijke brief betreffende Onesimus, een slaaf die zijn meester, Filemon, had beroofd en naar Rome was gevlucht.' (Gids bij de Schriften, 'Brieven van Paulus'.) Filemon was waarschijnlijk een Griekse bekeerling die in Kolosse woonde. (Zie Kolossenzen 4:9.) Hij liet een gemeente van de kerk in zijn huis vergaderen. (Zie Filemon 1:2, 5.) Nadat Onesimus was gevlucht, was hij lid van de kerk geworden en 'een geliefde broeder […] in de Heere' (Filemon 1:16; zie ook Filemon 1:10–12).

Paulus schreef aan Filemon om hem aan te moedigen Onesimus als broeder in het evangelie te accepteren, zonder de ernstige straf die weggelopen slaven meestal kregen (zie Filemon 1:17) toe te passen. Paulus bood zelfs aan om het financiële verlies dat Onesimus had veroorzaakt te vergoeden (zie Filemon 1:18–19).

Wat zijn enkele kenmerkende elementen van dit boek?

Filemon is de kortste en wellicht de meest persoonlijke brief van Paulus. Het is een brief aan een enkele persoon; daarom staat er niet veel leerstellige inhoud in. Maar uit het verzoek van Paulus aan Filemon om zich met de slaaf Onesimus te verzoenen, blijkt hoe de leerstellingen van het evangelie op het dagelijks leven van toepassing zijn — in dit geval laten ze zien dat we door onze relatie met Jezus Christus ook een relatie met alle andere volgelingen van Christus hebben en leggen ze nadruk op het belang van genade en vergeving.

Overzicht

Filemon 1 Paulus prijst Filemon voor de liefde die hij de heiligen betoonde. Paulus vertelt Filemon dat zijn weggelopen slaaf Onesimus zich tot het evangelie heeft

bekeerd. Paulus verzoekt Filemon om Onesimus als broeder in het evangelie terug te nemen. Paulus biedt aan om het financiële verlies dat Onesimus had veroorzaakt te vergoeden.

LES 134

Filemon

Inleiding

Paulus prijst Filimon vanwege zijn geloof en zijn liefde voor de Heiland en de andere kerkleden. Paulus geeft Filemon de raad om zijn weggelopen slaaf Onesimus als broeder in het evangelie terug te nemen.

Lessuggesties

Filemon 1

Paulus geeft Filemon de raad om zijn weggelopen slaaf Onesimus als broeder in het evangelie terug te nemen.

Laat de cursisten aan de jongeren in hun wijk of gemeente denken. Bespreek dat wij als leden van de kerk de kans hebben om nauw samen te werken met mensen die anders zijn dan wij.

- In welke opzichten verschillen de jongeren in jullie wijk of gemeente van elkaar? (Herinner de cursisten eraan dat ze met respect over elkaar moeten praten.)

Bespreek dat wij als leden van de kerk vaak nieuwe mensen ontmoeten. Laat de cursisten zich voorstellen dat er iemand in de wijk of gemeente komt wonen.

- Wat voor sociale moeilijkheden kan iemand tegenkomen als hij of zij lid van de kerk wordt of naar een nieuwe wijk of gemeente verhuist? (Als er cursisten zijn die pas lid van de kerk zijn geworden of onlangs naar een nieuwe wijk of gemeente zijn verhuisd, laat ze dan de sociale moeilijkheden beschrijven die ze zijn tegengekomen.)

Laat de cursisten over de volgende vragen nadenken:

- Hoe behandel je kerkleden die zich anders gedragen, die andere interesses hebben of die bij een andere sociale groep horen?
- Hoe behandel je nieuwe leden van je wijk of gemeente?

Laat de cursisten bij hun studie van Filemon een waarheid opzoeken waar ze iets aan kunnen hebben als ze met andere leden van de kerk omgaan.

Leg uit dat Paulus in de gevangenis zat toen hij zijn brief aan Filemon schreef, die waarschijnlijk een Griekse bekeerling was. Vat Filemon 1:1–3 samen door uit te leggen dat Paulus zijn brief begon met een groet aan Filemon en anderen, waaronder de gemeente die bij Filemon thuis vergaderde.

Vraag een cursist Filemon 1:4–7 voor te lezen. Laat de klas meelezen en opzoeken waarom Paulus Filemon prees. Leg uit dat het woord *gemeenschap* in deze context naar deelname en broederschap verwijst, en dat de woorden ‘zich krachtig openbaren’ actief worden of van kracht worden betekenen.

- Waarom prees Paulus Filemon? (Vanwege zijn geloof en zijn liefde voor de Heiland en de andere kerkleden. U moet wellicht uitleggen dat toen Paulus zei

dat 'de heiligen innerlijk […] verkwikt' waren [vers 7], hij bedoelde dat hun hart door Filemon verlevendigd was.)

Laat een cursist de volgende informatie voorlezen over een situatie die Paulus in deze brief aanhaalde:

Filemon had een knecht, een slaaf, Onesimus, die was weggelopen en wellicht iets van Filemon had gestolen (zie Filemon 1:18). Slavernij werd in de tijd van het Nieuwe Testament in de joods-christelijke cultuur niet als slecht beschouwd, en werd door de Romeinse wet zelfs gesteund. De straf voor weglopen kon zware mishandeling, brandmerken of zelfs de dood betekenen. Nadat hij was weggelopen, was Onesimus de apostel Paulus tegengekomen.

Vraag een cursist Filemon 1:8–12 voor te lezen. Laat de klas meelezen en opzoeken wat Paulus aan Filemon vroeg. Leg zo nodig uit dat het woord *bevelen* in vers 8 gebieden betekent.

- Wat verwachtte Paulus van Filemon?
- Als jullie Filemon waren geweest, wat had je dan kunnen denken of voelen als je dat verzoek van Paulus had ontvangen?

Vestig de aandacht op 'die ik heb voortgebracht toen ik in boeien geslagen was' (vers 10). Leg uit dat een van de betekenissen van het werkwoord *voortbrengen* iemand leven geven is.

- Wat zou Paulus met deze woorden bedoeld hebben? (Toen Paulus in de gevangenis zat, had hij Onesimus geholpen om als volgeling van Jezus Christus een nieuw leven te beginnen.)

Vat Filemon 1:13–14 samen door uit te leggen dat Paulus Onesimus bij zich wilde houden zodat Onesimus hem kon helpen, maar dat Paulus dat niet zonder toestemming van Filemon wilde doen.

Laat een cursist Filemon 1:15–16 voorlezen. Laat de klas meelezen en opzoeken hoe Paulus Filemon aanmoedigde om zijn relatie met de pas bekeerde Onesimus te beoordelen.

- Hoe moest Filemon Onesimus volgens vers 16 beschouwen?
- Waarom had het voor Filemon moeilijk kunnen zijn om Onesimus als 'geliefde broeder' te beschouwen? (Mogelijke antwoorden: ze behoorden tot verschillende sociale en economische klassen, en Onesimus had Filemon volgens de gebruiken in die tijd benadeeld.)
- Welke waarheid kunnen we van vers 16 leren over onze onderlinge relatie door het evangelie? (De strekking van de woorden van de cursisten moet deze waarheid omvatten: **wij zijn broeders en zusters in het evangelie.**) Zet die waarheid op het bord.)
- Waardoor zijn wij broeders en zusters in het evangelie?

Leg zo nodig uit dat wij allemaal geestkinderen van onze hemelse Vader zijn (zie Hebreeën 12:9) en dus broeders en zusters van elkaar. Daarnaast zijn wij door de verordeningen van de doop en bevestiging, door het oefenen van ons geloof in

Jezus Christus, en door gehoorzaamheid en voortdurende bekering geestelijk herboren. Op die manier worden we zoons en dochters van Jezus Christus (zie Mosiah 5:7) en daarom broeders en zusters in zijn verbondsfamilie. Ongeacht geslacht, leeftijd, achtergrond of maatschappelijke status, zijn we gelijkwaardig in Gods koninkrijk.

Laat een cursist de volgende uitspraak van president Spencer W. Kimball voorlezen: Laat de klas opletten hoe de waarheid die ze zojuist gevonden hebben de manier kan beïnvloeden waarop we elkaar, en vooral de nieuwe leden van de kerk, behandelen.

'Ik word altijd opgebouwd als ik de korte brief van Paulus aan Filemon lees. Daarin wordt ons een beginsel van broederschap in het evangelie bijgebracht. (…)

Het is een inspiratie en vreugde om die geest in de kerk werkzaam te zien, om te zien dat de heiligen hen die dagelijks tot het koninkrijk van de Heer toetreden opvangen, helpen, bijstaan en voor ze bidden. Blijf elkaar de hand reiken — en de velen die nog lid van de kerk zullen worden. Heet ze welkom, heb ze lief en begeleid ze.

'Helaas komt het af en toe voor dat sommigen van ons dat niet doen. Soms horen we dat leden mensen afwijzen die door middel van de doop door de Heer zijn geaccepteerd. Als de Heer Zich er niet voor schaamt om ze "broeders te noemen" (Hebreeën 2:11), laten wij dan […] onze broeders en zusters bij de hand nemen en opnemen in onze kringen van zorg en liefde.' ('Always a Convert Church: Some Lessons to Learn and Apply This Year', *Ensign*, september 1975, 4.)

- Hoe moeten broeders en zusters in het evangelie elkaar volgens president Kimball behandelen?

Herinner de cursisten aan de vragen waar ze eerder in de les over moesten nadenken, betreffende de manier waarop zij kerkleden behandelen die anders zijn dan zij of die nieuw in hun wijk of gemeente zijn.

- Waarom is het zo belangrijk dat we begrijpen dat we broeders en zusters in het evangelie zijn?
- Wanneer hebben jullie gezien dat iemand anderen als broeders en zusters in het evangelie behandelt?

Om de cursisten voor te bereiden nog een waarheid in de brief van Paulus aan Filemon te vinden, laat u ze aan een moment denken waarop iemand hen gekwetst of benadeeld heeft. Laat een cursist Filemon 1:17 voorlezen. Laat de klas meelezen en opzoeken wat Filemon volgens Paulus moest doen.

- Wat moest Filemon volgens Paulus doen?

Leg uit dat Paulus van Filemon verwachtte dat hij Onesimus op dezelfde wijze zou ontvangen als dat hij Paulus zou ontvangen. Als hij dat advies zou opvolgen, zou Filemon afzien van de ernstige straffen die weggelopen slaven normaal gesproken moesten ondergaan.

- Wat voor verantwoordelijkheid hebben alle discipelen van Jezus Christus volgens de instructies van Paulus aan Filemon jegens mensen die hen gekwetst of benadeeld hebben? (De cursisten dienen de volgende waarheid te vinden:

discipelen van Jezus Christus schenken anderen genade en vergeving. Zet die waarheid op het bord.)

- Waarom is het soms moeilijk om anderen genade en vergeving te schenken?

Leg uit dat het schenken van genade en vergeving niet altijd betekent dat zij die ons iets hebben aangedaan de gevolgen van hun gedrag zullen ontlopen, of dat ze onmiddellijk ons vertrouwen in hen herstellen. Maar het houdt in dat we mededogen betonen en gevoelens van wrok, boosheid of pijn loslaten. Zo mogelijk kunnen we hen die ons hebben benadeeld de kans geven om ons vertrouwen in hen te herstellen. Hoewel het soms moeilijk is om anderen te vergeven, kunnen we onze hemelse Vader om hulp bidden, en zal Hij ons helpen.

Laat een cursist Filemon 1:18–21 voorlezen. Laat de klas meelezen en opzoeken wat Paulus namens Onesimus wilde doen.

- Wat wilde Paulus namens Onesimus doen? (Filemon betalen voor verliezen die Filemon door het gedrag van Onesimus had geleden.)
- In welke opzichten kunnen we wat Paulus namens Onesimus wilde doen vergelijken met wat de Heiland voor ons heeft gedaan? (Net als Paulus namens Onesimus optrad, zo treedt Jezus Christus namens ons op en bepleit onze zaak bij de Vader [zie LV 45:3–5]. Jezus Christus heeft ook de geestelijke schuld betaald die wij voor onze zonden zijn aangegaan.)
- Hoe kunnen wij anderen genade en vergeving schenken als we bedenken wat Jezus Christus voor ons heeft gedaan?

Deel de klas op in groepjes van drie of vier (of doe deze activiteit klassikaal als u niet voldoende cursisten hebt om de klas in groepjes op te delen). Geef elk groepje een kopie van het volgende uitreikblad:

Filemon 1

Bespreek de volgende vragen in je groep. Bespreek geen dingen die te persoonlijk zijn.

- Wanneer hebben jullie, net als Filemon, iemand moeten vergeven? Hoe was je in staat om die persoon te vergeven? Hoe werd je gezegend omdat je die persoon vergaf?
- Wanneer heb je net als Onesimus gehoopt dat iemand jou zou vergeven? Hoe heb je om de genade en vergeving van die persoon gevraagd? Hoe ben je daardoor gezegend?
- Wanneer heb je net als Paulus als middelaar opgetreden tussen de persoon die vergeving nodig had en de persoon die de ander moest vergeven? Hoe was je in staat om ertoe bij te dragen dat de overtreder vergeving ontving en dat de benadeelde persoon de overtreder vergaf?

Als de cursisten deze vragen in hun groepjes hebben besproken, laat u een cursist uit elk groepje iets over zijn of haar eigen ervaring vertellen of over de ervaring van iemand anders uit hun groepje (met toestemming van die persoon). (Een alternatieve aanpak is elke cursist een kopie van de vragen geven of de vragen op het bord zetten en de cursisten een van de vragen in hun aantekenschrift of Schriftendagboek laten beantwoorden. Als de cursisten voldoende tijd hebben gehad, laat u enkele cursisten vertellen wat ze hebben opgeschreven.)

Zorgvuldig leeractiviteiten kiezen

Bedenk dat verschillende leeractiviteiten verschillende stemmingen en reacties bij de cursisten zullen oproepen. Sommige klassen hebben iets aan de energie die door groepsgesprekken wordt opgewekt, andere klassen hebben meer aan persoonlijke gedachten en notities. Als u zich afvraagt welke leeractiviteiten het best voor uw cursisten zijn, overweeg dan de inhoud van het tekstblok, streef naar de leiding van de Geest, en denk na over de behoeften van uw cursisten.

Laat de cursisten in hun aantekenschrift of Schriftendagboek noteren hoe zij anderen genade en vergeving kunnen schenken. Moedig de cursisten aan om toe te passen wat ze hebben opgeschreven.

Inleiding tot de brief van Paulus aan de Hebreeën

Waarom dit boek bestuderen?

Het boek Hebreeën getuigt van de superioriteit van Jezus Christus. Hij is groter dan de engelen, heeft een voortreffelijkere naam en een hogere roeping. Engelen zijn dienstknechten van God, maar Jezus Christus is zijn Zoon. Dit boek leert ook dat Jezus groter is dan Mozes en dat zijn bediening een nieuw verbond teweegbracht dat superieur is aan het oude verbond onder de wet van Mozes. Als de grote Hogepriester van het Melchizedekse priesterschap is zijn priesterschap groter dan dat van de hogepriesters onder de wet van Mozes.

Hoewel er in de Schriften veel verwijzingen naar het zoenoffer, de opstanding en de hemelvaart van Jezus Christus staan, beklemtoont Hebreeën het aanhoudende werk van de Verlosser in het leven van al wie zich in gehoorzaamheid en geloof tot Hem wendt. Cursisten die het boek Hebreeën bestuderen, zullen de leer van de verzoening beter begrijpen en geïnspireerd worden om geloof in onze hemelse Vader en Jezus Christus te hebben.

Wie heeft dit boek geschreven?

De meeste heiligen der laatste dagen geloven dat Paulus Hebreeën heeft geschreven. (Zie Gids bij de Schriften, 'Brieven van Paulus'.) Sommigen trekken dat echter in twijfel omdat de stijl en het taalgebruik anders zijn dan de andere brieven van Paulus. Maar men gaat er meestal mee akkoord dat zelfs als Paulus niet de schrijver was, de ideeën wel van hem waren, omdat de leer in Hebreeën overeenkomt met de leer in de andere brieven van Paulus. De profeet Joseph Smith heeft citaten uit Hebreeën aan de apostel Paulus toegeschreven. (Zie *Leringen van kerkpresidenten: Joseph Smith* [2007], 113.) In dit lesboek nemen we aan dat Paulus de schrijver is.

Wanneer en waar is het geschreven?

We weten niet wanneer Paulus' brief aan de Hebreeën geschreven is. We weten ook niet exact wanneer de brief geschreven is. Maar de meeste mensen nemen aan dat hij rond 60–62 n.C. geschreven is. Rond die tijd schreef Paulus ook zijn brieven aan de Filippenzen, Kolossenzen, Efeziërs en Filemon. (Zie Gids bij de Schriften, 'Brieven van Paulus', scriptures.lds.org.)

Voor wie is het geschreven en waarom?

Paulus schreef de brief aan de Hebreeën om de Joodse leden van de kerk aan te moedigen hun geloof in Jezus Christus trouw te blijven en niet naar hun oude gebruiken terug te keren (zie Hebreeën 10:32–38).

Onder de druk van veel beproevingen verlieten veel Joodse christenen de kerk en keerden ze terug naar de betrekkelijk veilige joodse aanbidding in de synagoge (zie Hebreeën 10:25, 38–39). Paulus wilde de Joodse christenen tonen dat de wet van Mozes zelf Jezus Christus en zijn verzoening als ware bron van heil aangaf.

Wat zijn enkele kenmerkende elementen van dit boek?

Hebreeën is niet echt een brief, maar eerder een uitgebreide rede waarin herhaaldelijk naar de Schriften en gebruiken van Israël verwezen wordt. Het is de langste rede in de Schriften over de vraag waarom en hoe Jezus Christus voortreffelijker is dan alle dingen.

In Hebreeën staat dat Jezus Christus groter is dan de wet omdat Hij de wet gegeven heeft. In Hebreeën staat ook dat de profeten macht door geloof in Hem verkregen, dat Hij de grote Hogepriester was in wie de oudtestamentische offers vervuld werden, dat Hij groter is dan de engelen, en dat we door zijn zoenoffer vergeving van zonden kunnen krijgen.

Het boek Hebreeën is een van de weinige plaatsen in de Bijbel waar we over de profeet Melchizedek lezen (zie Hebreeën 7:1–4) en het priesterschap dat naar hem vernoemd is (zie Hebreeën 5:5–6, 10; 6:20; 7:11–17). In Hebreeën staat dat het Melchizedeks priesterschap groter is dan het Aäronisch priesterschap en dat het heil niet in de wet van Mozes of in de verordeningen van de Levitische priesters te vinden is, maar in Jezus Christus en de verordeningen van het Melchizedeks priesterschap (zie Hebreeën 7:5–28). In Hebreeën 11:1–12:4 vinden we een opmerkelijke lezing over geloof en hoe we op Jezus Christus kunnen vertrouwen. (Zie Bible Dictionary, 'Pauline Epistles: Epistle to the Hebrews'.)

Overzicht

Hebreeën 1–6 Jezus Christus is het evenbeeld van de Vader. Hij is groter dan de engelen en alle profeten die Hem voorgingen, inclusief Mozes. De Israëlieten uit de oudheid die uit Egypte bevrijd werden, gingen de rust van de Heer niet in omdat ze hun hart tegen Jezus Christus en zijn dienstknecht Mozes verhardden. Als de grote Hogepriester is Jezus voortreffelijker dan alle hogepriesters onder de wet van Mozes. Christus werd door zijn lijden vervolmaakt. We kunnen dankzij de leer en verordeningen van het evangelie de rust van de Heer ingaan en 'doorgaan tot de volmaaktheid' (Hebreeën 6:1).

Hebreeën 7–13 Het Melchizedeks priesterschap bedient het evangelie en is groter dan het Aäronisch priesterschap. De tabernakel en de mozaïsche verordeningen waren voorboden van de bediening van Christus. Jezus Christus vervulde de wet van Mozes door het vergieten van zijn bloed, waardoor wij het heil en de vergeving van onze zonden ontvangen. De profeten en andere mensen verrichtten rechtschapen werken en wonderen door geloof.

LES 135

Hebreeën 1–4

Inleiding

Paulus leert de heiligen de ware aard van Jezus Christus. Hij leert hun over de verzoening van Jezus Christus en enkele zegeningen die uit de verzoening voortvloeien. Paulus verwijst naar de ervaring van de Israëlieten in de wildernis om de heiligen te leren wat ze moeten doen om de rust van de Heer in te gaan.

Lessuggesties

Hebreeën 1

Paulus behandelt de aard van Jezus Christus

Lees de volgende scenario's voor:

1. Een jongevrouw is het beu om altijd het 'brave meisje' te zijn omdat ze niet altijd met haar vrienden meedoet. Ze overweegt haar normen te verlagen om erbij te horen.
2. Een jongeman op zending beseft dat zendingswerk moeilijker is dan hij verwacht had. Hij overweegt om naar huis te gaan.

- Wat hebben deze scenario's gemeen?
- Om welke redenen stoppen sommige mensen met hun pogingen om het goede te doen?

Leid het boek Hebreeën in met de uitleg dat sommige joodse bekeerlingen (die Hebreeën genoemd worden) onder de druk van verschillende beproevingen niet meer naar de kerk gingen en terugkeerden naar de betrekkelijk veilige joodse aanbidding, die geloof in Jezus Christus uitsloot (zie Hebreeën 10:25, 38–39). Paulus schreef deze brief om die kerkleden aan te sporen Jezus Christus trouw te blijven.

Vraag de cursisten bij hun studie van Hebreeën op waarheden te letten waardoor ze Christus toch trouw kunnen blijven als ze het willen opgeven.

Laat de cursisten Hebreeën 1:1–3, 10 doornemen en letten op leerstellingen over Jezus Christus waarin Paulus de Joodse heiligen onderwees.

Geef ze voldoende tijd en vraag vervolgens enkele cursisten de gevonden waarheden op het bord te schrijven. De cursisten kunnen hun eigen woorden gebruiken, maar zorg ervoor dat de volgende waarheden op het bord gezet worden:

Jezus Christus heeft de hemelen en de aarde geschapen (zie Hebreeën 1:2, 10).

Jezus Christus spreekt voor de Vader (zie Hebreeën 1:1).

Jezus Christus is de erfgenaam van de Vader (zie Hebreeën 1:2).

Jezus Christus is de afdruk van de Vader (zie Hebreeën 1:3).

Jezus Christus draagt alle dingen door zijn krachtig woord (zie Hebreeën 1:3).

Jezus Christus heeft de reiniging van onze zonden tot stand gebracht (zie Hebreeën 1:3).

Jezus Christus regeert aan de rechterhand van de Vader (zie Hebreeën 1:3).

U moet misschien uitleggen dat 'de afdruk van' de Vader betekent dat Jezus Christus zowel lichamelijk als geestelijk de belichaming van zijn hemelse Vader is en dat Hij zijn goddelijke aard deelt, en dat de zinsnede 'Die alle dingen draagt door Zijn krachtig woord' aangeeft dat Jezus Christus almachtig is.

> ***Leerstellingen en beginselen vaststellen***
>
> Een van de belangrijkste doelen van de Schriften is de leerstellingen en beginselen van het evangelie te verkondigen. Leerstellingen en beginselen in de Schriften herkennen, is een van de basisprincipes voor evangelieonderwijs en -studie. Het vergt moeite en oefening om ze te herkennen. Het is belangrijk dat ze, als ze eenmaal herkend zijn, duidelijk en eenvoudig verwoord worden zodat de cursisten ze begrijpen.

- Hoe helpt kennis van deze waarheden mensen die het moeilijk vinden om Jezus Christus en zijn evangelie trouw te blijven?

Vraag de cursisten om te bedenken aan welke van deze waarheden ze iets zouden hebben als ze in de verleiding komen om tegen de wil van de Heer in te gaan.

Leg uit dat de superioriteit van Jezus Christus een van de thema's in het boek Hebreeën is. In Hebreeën 1:4–14, bijvoorbeeld, toont Paulus aan dat Jezus Christus groter dan de engelen is. In de daaropvolgende hoofdstukken blijft hij de uitmuntendheid en superioriteit van Christus benadrukken.

- Wat heeft iemand die het moeilijk heeft om Jezus Christus trouw te blijven aan de kennis dat Hij groter dan alle dingen is?

Spoor de cursisten aan om in de rest van Hebreeën op dit thema te blijven letten.

Hebreeën 2

Paulus verkondigt dat Jezus Christus de Leidsman van onze zaligheid is

Vraag de cursisten te bedenken hoe ze de kapitein of leider kiezen van de verschillende ploegen of groepen waarbij ze horen (bijvoorbeeld sportploegen, discussiegroepen, toneelgezelschappen of verenigingen op school).

- Welke eigenschappen moet een kapitein of leider hebben?

Leg uit dat Paulus in Hebreeën 2 de Joodse bekeerlingen meer over de aard en identiteit van Jezus Christus vertelt om hen te laten inzien waarom ze Jezus Christus moeten blijven volgen. Laat een cursist Hebreeën 2:10 voorlezen. Vraag de klas mee te lezen en vast te stellen hoe Paulus Jezus Christus noemt.

- Waarvan is Jezus Christus de Leidsman? (Zet deze leerstelling op het bord: **Jezus Christus is de Leidsman van onze zaligheid.**)
- In welk opzicht is Jezus Christus de Leidsman van onze zaligheid?

Deel de cursisten op in groepjes van twee. Laat de ene cursist Hebreeën 2:8–13 en de andere Hebreeën 2:14–18 lezen. Vraag de cursisten te letten op zinsneden die

beschrijven waarom de Heiland geschikt is om de Leidsman van onze zaligheid te zijn. (Leg uit dat de zinsnede 'om de zonden van het volk te verzoenen' in vers 17 betekent dat Christus verzoening voor onze zonden gebracht heeft en dat we daardoor een harmonieuze band met onze hemelse Vader kunnen hebben.)

Vraag de cursisten elkaar na verloop van tijd iets over hun bevindingen te vertellen. Vraag de klas vervolgens:

- Wat heeft Jezus Christus volgens vers 9 voor alle mensen gedaan?
- Wie heeft de Heiland volgens vers 14 door zijn verzoening overwonnen?

Wijs de cursisten erop dat Paulus de Heiland niet alleen de Leidsman van onze zaligheid noemde, maar ook 'een barmhartig en een getrouw Hogepriester' (vers 17). Paulus vergeleek Jezus Christus met een joodse hogepriester omdat hogepriesters bemiddelaars tussen het volk en God waren.

- Wat stelde Jezus volgens vers 17 in staat om zo'n barmhartige en getrouwe hogepriester te zijn?
- Waarom is de Heiland volgens vers 18 in staat om ons te hulp te komen? (Zie ook Alma 7:11–13.)

Leg uit dat Paulus in Hebreeën 4:14–16 verder uitlegt waarom de Heiland een barmhartige en getrouwe hogepriester is. Laat een cursist die verzen voorlezen. Vraag de klas mee te lezen en na te gaan waarom Jezus Christus zo'n grote hogepriester is. Vraag de cursisten naar hun bevindingen.

- Waarom is Jezus Christus, op grond van wat we in Hebreeën 2:14–18 en 4:14–16 gezien hebben, in staat om met ons mee te voelen, en onze zwakheden en gebreken volkomen te begrijpen? (Help de cursisten om deze waarheid te vinden: **omdat Jezus Christus alle dingen geleden heeft en in alle dingen verzocht is, begrijpt Hij ons volkomen en kan Hij ons in beproevingen bijstaan.** Zet dat op het bord.)
- Wat kunnen wij daar volgens Hebreeën 4:16 aan hebben?
- Wat betekent het om de troon van genade vrijmoedig te benaderen?

Vraag de cursisten hoe de inhoud van Hebreeën 2 hen in staat stelt om meer vertrouwen te hebben in hun beslissing om Jezus Christus als hun leider te volgen.

Hebreeën 3–4

Paulus vertelt hoe we de rust van de Heer kunnen ingaan

Laat de cursisten iets in hun Schriftendagboek of aantekenschrift noteren wat ze stoffelijke of geestelijke zorgen baart.

- Hoe kunnen we in tijden van beroering en ongerustheid vrede en gemoedsrust krijgen?

Herinner de cursisten eraan dat de joodse heiligen vervolgd werden omdat ze het evangelie naleefden. Leg uit dat Paulus in Hebreeën 3 en 4 naar een ervaring uit het Oude Testament verwees om de heiligen te leren hoe ze in dit leven en in het hiernamaals rust konden vinden.

Leg uit dat de Israëlieten van weleer na hun bevrijding uit Egypte de toorn van de Heer opwekten en daardoor de rust van de Heer niet mochten ingaan (zie Numeri 14; Jakob 1:7–8; Alma 12:33–37; 13:6, 12–13, 28–29). Vraag de cursisten de zinsnede 'Mijn rust' in Hebreeën 3:11 te markeren.

Vertel ze dat ouderling Bruce R. McConkie van het Quorum der Twaalf Apostelen uitgelegd heeft wat het betekent om de rust van de Heer in te gaan. Laat een cursist het volgende citaat van ouderling McConkie voorlezen en vraag de cursisten na te gaan wat het betekent om de rust van de Heer in te gaan.

'Ware heiligen gaan in dit leven de rust van de Heer in, en door zich altijd vast te blijven houden aan die waarheid, blijven zij in die gezegende staat totdat zij met de Heer in de hemel rusten. […] De rust van de Heer betekent voor stervelingen een volmaakte kennis van de goddelijkheid van het grote werk in de laatste dagen krijgen. […] De rust van de Heer in de eeuwigheid is het eeuwige leven beërven en de volheid van Gods heerlijkheid ontvangen (LV 84:24).' (*Mormon Doctrine*, 2e ed. [1966], 633.)

- Wat houdt het voor ons in om in dit leven de rust van de Heer in te gaan? En na de dood?

Lees Hebreeën 4:1 voor en vraag de cursisten mee te lezen en vast te stellen waar Paulus bezorgd om was dat sommige leden van de kerk het niet zouden doen.

- Wat was Paulus' zorg? (Dat sommige kerkleden de rust van de Heer niet zouden ingaan.)

Zet de volgende tekstverwijzingen op het bord: *Hebreeën 3:7–8, 12–15, 18–19; 4:2–3, 6–7, 11.* Laat de klas deze verzen in stilte lezen en vaststellen wat Paulus zei over hoe we de rust van de Heer kunnen ingaan. (Spoor de cursisten aan om de Bijbelvertaling van Joseph Smith van Hebreeën 4:3 in de Gids bij de Schriften te lezen.) Vraag de cursisten na verloop van tijd naar hun bevindingen.

- Wat betekent de zinsnede 'als wij tenminste het beginsel van de vaste grond van het geloof tot het einde toe onwrikbaar vasthouden' (Hebreeën 3:14)?
- Wat betekent 'verhard dan uw hart niet' (Hebreeën 3:15; 4:7)? (Je hart open blijven stellen, bereidwillig blijven en God en zijn geboden blijven gehoorzamen.)
- Wat zei Paulus over de manier om de rust van de Heer in te gaan? (Haal het volgende beginsel uit de antwoorden van de cursisten en zet het op het bord: **Als we de Heiland trouw blijven en ons hart niet verharden, zullen we de rust van de Heer ingaan.**)
- Hoe bereiden we ons voor om de rust van de Heer in te gaan door ons hart voor Gods doel en plan voor ons open te blijven stellen?
- Hoe is ernaar streven om de rust van de Heer in te gaan ons nu tot zegen?

Vraag de cursisten om te bedenken hoe de Heiland trouw blijven en ons hart voor Hem openhouden hen geholpen heeft om ondanks problemen of zorgen

gemoedsrust te vinden. Nodig enkele cursisten uit om hun gedachten aan de klas te vertellen.

Vraag de cursisten in hun Schriftendagboek te noteren wat ze gaan doen om Jezus Christus trouw te blijven en hun hart voor Hem open te blijven stellen.

THUISSEMINARIELES

2 Timothëus 1—Hebreeën 4 (Unit 27)

Lesmateriaal voor de thuisseminarieleerkracht

Samenvatting van dagelijkse thuisseminarielessen

De volgende samenvatting van de gebeurtenissen, leerstellingen en beginselen die de cursisten bij hun studie van 2 Timotheüs 1–Hebreeën 4 (unit 27) geleerd hebben, is niet bedoeld om als onderdeel van uw les te worden behandeld. Uw les richt zich op slechts enkele van deze leerstellingen en beginselen. Volg de ingevingen van de Heilige Geest terwijl u nadenkt over de behoeften van uw cursisten.

Dag 1 (2 Timotheüs)

In deze brief van Paulus aan Timotheüs leerden de cursisten: als we oprecht naar het gezelschap van de Geest streven, kunnen we angst overwinnen en hoeven we ons niet voor ons getuigenis van Jezus Christus te schamen. Als we beproevingen doorstaan en de Heer getrouw blijven, kunnen we onszelf en anderen helpen om door Jezus Christus het heil te ontvangen. Als we ons van ongerechtigheid reinigen, kunnen we de Heer beter dienen. Als we in alles wat de Heer van ons vraagt getrouw blijven, zullen we een kroon van rechtschapenheid ontvangen. De cursisten leerden ook over de gevaren van deze tijd en de waarde van de Schriften.

Dag 2 (Titus)

Bij hun studie van Paulus' brief aan Titus, een kerkleider in Kreta, leerden de cursisten dat we als we het woord van God vasthouden, ware leer kunnen gebruiken om anderen aan te sporen het evangelie van Jezus Christus na te leven en de argumenten van tegenstanders te weerleggen. Paulus moedigde volgelingen van Jezus Christus aan om een goed voorbeeld voor anderen te zijn. Hij getuigde ook dat Jezus Christus Zichzelf heeft gegeven zodat Hij ons kon verlossen en reinigen.

Dag 3 (Filemon)

Bij hun studie van Paulus' verzoek aan Filemon om een pasbekeerde ontsnapte slaaf als broeder in het evangelie te beschouwen, leerden de cursisten dat we broeders en zusters in het evangelie zijn. Ze leerden ook dat discipelen van Jezus Christus anderen barmhartigheid en vergeving schenken.

Dag 4 (Hebreeën 1–4)

Bij hun studie van Paulus' brief aan de Hebreeën leerden de cursisten een aantal leerstellingen over de Heiland, waaronder zijn rol als Schepper en zijn gelijkenis met onze hemelse Vader. Dankzij die leerstellingen kwamen de cursisten erachter dat Jezus Christus de Leidsman van onze zaligheid is. Ze leerden ook dat omdat Jezus Christus alle dingen geleden heeft en in alle dingen verzocht is, Hij ons volkomen begrijpt en ons in beproevingen kan bijstaan.

Inleiding

In deze les komen Paulus' profetieën aangaande de gevaren in de laatste dagen en in zijn tijd aan bod. Paulus instrueerde Timotheüs en toekomstige lezers om in die

gevaarlijke tijden getrouw te blijven aan de waarheden die ze al geleerd hebben en om de Schriften als bron van begrip, correctie en instructie te gebruiken.

Lessuggesties

2 Timotheüs 3

Paulus beschrijft de gevaarlijke laatste dagen

Vraag voor de les aan twee of drie cursisten die binnenkomen om op het bord een gevaarlijke of riskante situatie te tekenen. Stel aan het begin van de les de volgende vraag:

- Hoe zou je de situaties op het bord beschrijven?

Leg uit dat Paulus in zijn tweede brief aan Timotheüs over zijn tijd en onze tijd profeteerde. Vraag een cursist 2 Timotheüs 3:1 voor te lezen. Vraag de klas om mee te lezen en te letten op Paulus' beschrijving van onze tijd.

- Hoe beschreef Paulus onze tijd? (Leg zo nodig uit dat het woord *zware* in dit geval gevaarlijke betekent.)
- Welke morele of geestelijke gevaren heb je in deze tijd gezien?

Deel de cursisten op in groepjes van twee. Geef de groepjes een exemplaar van het volgende schema. Laat de groepjes 2 Timotheüs 3:2–7 lezen en de vragen in het schema beantwoorden.

2 Timotheüs 3:2–7

Geef enkele voorbeelden van de omstandigheden in de laatste dagen die Paulus beschrijft.	Welke van die omstandigheden heb je in deze tijd gezien? (Stel er twee of drie vast.) Waarom zijn die omstandigheden zo gevaarlijk?

Vraag de cursisten na verloop van tijd te vertellen hoe ze de vragen in het schema beantwoord hebben, inclusief waarom deze omstandigheden zo gevaarlijk zijn.

Laat ze overwegen of ze bezorgd zijn dat ze door enkele van de door Paulus vermelde gevaren aangetast zijn.

- Waartoe spoort Paulus Timotheüs aan het eind van 2 Timotheüs 3:5 aan dat ons in deze tijd ook kan helpen? (We moeten ons van goddeloosheid afkeren.)

Leg uit dat we ondanks de ernst van deze verontrustende omstandigheden hulp en bescherming kunnen krijgen. Vraag een cursist om 2 Timotheüs 3:14–15 voor te lezen. Vraag de klas mee te lezen en vast te stellen wat ons volgens Paulus kan helpen om ons van deze gevaren af te keren.

- Wat onderwees Paulus over het weerstaan van de gevaren die hij beschreef?
- Wat betekent 'blijft u echter bij wat u geleerd hebt en waarvan u verzekerd bent' in vers 14?

Vraag de cursisten welk beginsel ze uit 2 Timotheüs 3:14–15 kunnen halen over het overwinnen van geestelijk gevaar in de laatste dagen. (Laat de cursisten antwoorden en zet het volgende op het bord: **Als we volharden in het naleven van de waarheden die we vernomen hebben uit betrouwbare bronnen en uit de Schriften, kunnen we het geestelijke gevaar van de laatste dagen overwinnen.**)

- Hoe kunnen we de gevaren van onze tijd beter overwinnen door ons te verlaten op de Schriften en de waarheden die we geleerd hebben?
- Wanneer heb je ervoor gekozen om je op de waarheden die je geleerd hebt te verlaten? Hoe is dat je tot zegen geweest? (U kunt de cursisten deze vragen eerst in hun Schriftendagboek of aantekenschrift laten noteren en vervolgens enkelen van hen vragen om de klas te vertellen wat ze opgeschreven hebben.)

Herinner de cursisten eraan dat 2 Timotheüs 3:15–17 een kerntekst is. Vraag een cursist 2 Timotheüs 3:15–17 voor te lezen en laat de klas vaststellen wat Paulus over de Schriften zegt. Laat ze hun bevindingen desgewenst markeren.

- Wat zegt Paulus over het bestuderen van de Schriften dat ons in deze tijd kan helpen? (Help de cursisten om het volgende beginsel te vinden: **als we de Schriften bestuderen, worden we in de leer onderwezen, en kunnen we aanwijzingen krijgen om naar de volmaking toe te groeien.** Zet dit beginsel op het bord.)

Vraag de cursisten na te denken over een situatie waarin de Schriften — misschien een tekst uit het Nieuwe Testament — ze op een van de volgende manieren geholpen heeft:

1. Om een leerstelling van het evangelie te begrijpen
2. Door hun onjuiste gedachten, keuzes of gedrag te verbeteren of corrigeren
3. Door een antwoord op een gebed of oplossing voor een probleem te geven

Geef de cursisten de tijd om over ervaringen na te denken en laat vervolgens een paar cursisten vertellen waaraan ze gedacht hebben.

- Denkend aan wat we geleerd hebben over de waarde van de Schriften, waarom zouden we aangespoord worden om ze dagelijks te bestuderen?

Geef de cursisten een exemplaar van het volgende citaat van ouderling Richard G. Scott van het Quorum der Twaalf Apostelen. Laat een cursist het voorlezen en vraag de klas te letten op de raad en belofte van ouderling Scott betreffende Schriftstudie.

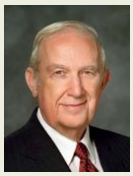

'Geloof niet in Satans leugen dat u geen tijd hebt om de Schriften te bestuderen. Besluit de tijd uit te trekken om ze te bestuderen. U dagelijks aan Gods woord vergasten, is belangrijker dan slaap, school, werk, televisieprogramma's, computerspellen of sociale media. U moet misschien uw prioriteiten opnieuw op een rijtje zetten om ervoor te zorgen dat u tijd hebt om Gods woord te bestuderen. Als dat nodig is, doe het dan!

'[…] Besteedt u dagelijks individueel en met uw gezin tijd aan het bestuderen van Gods woord, dan zal vrede de boventoon in uw leven voeren.' ('Geloofsoefening — uw eerste prioriteit', *Liahona*, november 2014, 93.)

Getuig van de veiligheid en gemoedsrust die we ontvangen als we de waarheden in de Schriften naleven.

Laat drie cursisten een blad papier in drie vouwen, zodat er drie kolommen ontstaan. Laat ze het blad openvouwen en *Onderwijzen* bovenaan de eerste kolom schrijven, *Weerleggen en verbeteren* bovenaan de tweede en *Opvoeden in rechtvaardigheid* bovenaan de derde.

Vraag de cursisten om dit blad gedurende een week als boekenlegger in hun Schriften te gebruiken. Laat ze telkens als ze een Schrifttekst lezen die een van deze doeleinden vervult, die in de desbetreffende kolom noteren. Onder 'Onderwijzen' kunnen de cursisten bijvoorbeeld een tekstverwijzing noteren en de leerstelling of het beginsel dat ze uit de tekst halen. Onder 'Weerleggen en verbeteren' kunnen ze de verwijzing noteren en hoe die tekst een fout idee weerlegt. En onder 'Opvoeden in rechtvaardigheid' kunnen ze teksten noteren die hun inzicht geven in goede werken die ze kunnen doen.

Spoor de cursisten aan om hun boekenleggers volgende week naar de les mee te nemen en verslag uit te brengen. U kunt in uw Schriften of lesboek een herinnering plaatsen om een korte bespreking te houden over de vraag hoe ze deze kerntekst toegepast hebben.

Volgende unit (Hebreeën 5–Jakobus 1)

Spoor de cursisten aan om bij hun studie van de volgende unit naar antwoorden op de volgende vragen te zoeken: hoe worden jongemannen als priesterschapsdrager geroepen? Wie had er volgens Hebreeën een groot geloof? Herken je de mannen en vrouwen over wie je in deze unit leert? Welk vers spoorde Joseph Smith aan om tot God te bidden, waardoor hij het eerste visioen kreeg? Wat is zuivere godsdienst?

LES 136

Hebreeën 5–6

Inleiding

Paulus onderwijst dat wie het priesterschap ontvangt door God geroepen moet zijn en dat Jezus Christus 'door God […] Hogepriester genoemd [is] naar de ordening van Melchizedek' (Hebreeën 5:10). Paulus spoort de kerkleden aan om ijver, geloof, geduld en hoop in het verkrijgen van Gods beloften te hebben.

Lessuggesties

Een sfeer van liefde en respect scheppen

Cursisten die voelen dat u en de andere cursisten ze liefhebben, vertrouwen en waarderen, staan in de klas meer open voor de invloed van de Geest en zijn eerder geneigd om actief mee te doen. Als u oprecht interesse in de cursisten toont en iedere cursist de kans geeft om deel te nemen, zullen ze uw liefde en respect voor hen voelen.

Hebreeën 5

Paulus onderwijst dat wie het priesterschap ontvangt door God geroepen moet zijn

Zet voor de les de volgende titels op twee verschillende blaadjes: *Dokter* en *Politieagent*. Laat twee cursisten naar voren komen en geef ze elk een van de blaadjes. Stel dan de volgende vragen:

- Hoewel deze cursisten blaadjes hebben met de juiste beroepstitels erop, welke bezwaren zou je hebben als [gebruik de naam van de cursist die het blaadje 'Dokter' heeft] je wilde opereren als je een ongeval gehad had?
- Hoe zou je reageren als [gebruik de naam van de cursist die het blaadje 'Politieagent' heeft] je een boete wilde geven?
- Waarom zou je deze cursisten niet toestaan om de taken uit te voeren die verbonden zijn met de titels die ze op zich genomen hebben? (De cursisten hebben het gezag en de bekwaamheid niet om die taken uit te voeren.)

Leg uit dat net zoals de maatschappij vereisten en manieren bepaald heeft om gezag voor bepaalde taken te krijgen, God ook vereisten (zoals getrouwheid en waardigheid) en manieren bepaald heeft om bepaalde taken in zijn kerk uit te voeren. Vraag de cursisten om bij hun studie van Hebreeën 5 te letten op het patroon dat God ingesteld heeft om dat gezag te verkrijgen.

Herinner de cursisten eraan dat Paulus de Heiland in Hebreeën 4:14–16 'een grote Hogepriester' noemde (vers 14). Laat een cursist Hebreeën 5:1–3 voorlezen. Vraag de klas mee te lezen en vast te stellen wat Paulus zei over de rol van hogepriesters onder de Israëlieten.

- Wat was de rol van de hogepriesters onder de Israëlieten?

Leg uit dat het ambt van hogepriester in deze verzen onder de wet van Mozes het presiderende ambt in het Aäronisch priesterschap was. Aäron, de broer van Mozes,

was 'de eerste hogepriester van de Aäronische orde'. Het ambt was erfelijk. Na Aäron werd de hogepriester uit de eerstgeboren afstammelingen van Aäron en zijn zonen gekozen. De hogepriester vervulde zijn taak meestal tot zijn dood, maar slechte mensen eigenden zich het ambt uiteindelijk toe. 'Hogepriesters werden door Herodes en de Romeinen naar eigen believen aangesteld en afgezet. 28 verschillende mannen droegen het ambt tussen 37 v.C. en 68 n.C.' (Bible Dictionary, 'High priest'.)

Laat een cursist Hebreeën 5:4 voorlezen. Vraag de klas mee te lezen en na te gaan hoe de hogepriester gekozen moest worden.

- Hoe werd de hogepriester gekozen?

Om te verduidelijken hoe Aäron 'door God […] geroepen' (vers 4) was, laat u een cursist Exodus 28:1 voorlezen. Voordat de cursist het vers voorleest, legt u uit dat dit een gesprek tussen God en Mozes op de berg Sinaï was.

- Hoe werd Aäron door God geroepen om tot het priesterschap geordend te worden?
- Waarom is het belangrijk dat de Heer deze instructie aan Mozes en niet iemand anders gaf? (Mozes was de profeet en dus gemachtigd om zo'n openbaring te ontvangen en het gebruik van het priesterschap op aarde te leiden.)
- Wat moet er gebeuren voordat iemand het priesterschap kan ontvangen? (De strekking van de woorden van de cursisten dient de volgende waarheid te omvatten: **wie tot het priesterschap geordend wordt, moet door openbaring van God bij monde van zijn gemachtigde dienstknechten geroepen worden.** U kunt uitleggen dat in de hedendaagse kerk gemachtigde priesterschapsleiders met elke kandidaat-priesterschapsdrager een gesprek moeten houden en naar de leiding van de Heilige Geest moeten streven om te bepalen of de kandidaat klaar en waardig is om het priesterschap te ontvangen. Zie ook Johannes 15:16.)
- Wat heeft die waarheid te maken met de procedure voor roepingen in de kerk?

Laat een cursist het vijfde geloofsartikel voorlezen. Vraag de klas mee te lezen en na te gaan hoe de waarheid die ze uit Hebreeën 5:4 gehaald hebben in het vijfde geloofsartikel tot uiting komt. Leg uit dat *profetie* openbaring inhoudt.

- Wat moet er volgens dit geloofsartikel nog plaatsvinden voordat iemand 'het evangelie [mag] prediken en de verordeningen ervan [mag] bedienen'?

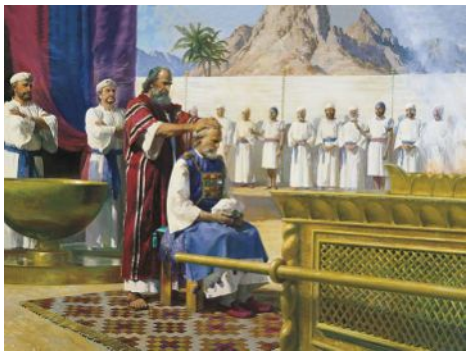

Toon de plaat Mozes verleent Aäron het priesterschap. (*Evangelieplatenboek* [2009], nr. 15; zie ook LDS.org.) Wijs de cursisten erop dat er zowel in het Oude als Nieuwe Testament staat dat profeten, priesterschapsdragers en evangelieleerkrachten hun roeping door handoplegging van een bevoegde priesterschapsdrager ontvingen (zie Numeri 27:18–23; Handelingen 6:6; 13:2–3; 1 Timotheüs 4:14).

- Hoe weerspiegelt de procedure voor roepingen in de hedendaagse kerk het patroon dat in de Schriften was gevestigd?
- Waarom is het belangrijk te weten dat priesterschapsgezag alleen op die manier verkregen kan worden?

Laat een cursist Hebreeën 5:5–6 voorlezen. Laat de klas meelezen en letten op wie de Heiland zijn gezag gegeven heeft. Wijs ze erop dat Paulus in vers 5 Psalmen 2:7 citeert en in vers 6 Psalmen 110:4.

- Wie heeft de Heiland zijn gezag gegeven? (Onze hemelse Vader.)
- Welk priesterschap draagt Jezus Christus? (Het Melchizedeks priesterschap. Leg uit dat dit priesterschap oorspronkelijk naar de Heiland vernoemd was [zie LV 107:2–4].)

Vraag een cursist Hebreeën 5:7–10 voor te lezen. Vraag de klas mee te lezen en vast te stellen wat Jezus Christus geworden is. Leg uit dat er in Hebreeën 5:7–8 over Melchizedek, een profeet en koning uit de tijd van Abraham, gesproken wordt. Maar omdat Melchizedek een zinnebeeld van Christus was, verwijzen deze verzen ook naar de Heiland. (Zie Bruce R. McConkie, *Doctrinal New Testament Commentary*, 3 delen [1965–73], deel 3, 157.)

- Wat is de Heiland volgens Hebreeën 5:9 geworden?
- Hoe is Jezus Christus de 'oorzaak van eeuwige zaligheid' voor allen die Hem gehoorzamen?

Vat Hebreeën 5:11–14 samen met de uitleg dat Paulus meer wilde uitweiden, maar dat het de mensen aan geestelijk begrip en volwassenheid ontbrak om gevorderde leringen te begrijpen.

Hebreeën 6

Paulus spoort de heiligen aan om ijver, geloof, geduld en hoop in het verkrijgen van Gods beloften te hebben

- Welke zegeningen heeft God zijn kinderen beloofd? (Mogelijke antwoorden: vrede, geluk, vergeving, antwoorden op gebeden, zegeningen in patriarchale zegens, opstanding en eeuwig leven. Wijs de cursisten erop dat sommige zegeningen van onze keuzes afhangen.)
- In welke omstandigheden vragen we ons soms af of we een bepaalde beloofde zegening ooit zullen ontvangen?

Laat de cursisten in hun Schriftendagboek of op een blaadje een beloofde zegening noteren waarnaar ze uitkijken. Vraag ze ook om in Hebreeën 6 op waarheden te letten die hen in staat kunnen stellen om de beloofde zegeningen van God te ontvangen.

Laat een cursist Hebreeën 6:1–3 voorlezen. Vraag de klas mee te lezen en vast te stellen wat Paulus de heiligen als doel stelde. Leg uit dat er in de Bijbelvertaling van Joseph Smith van Hebreeën 6:1 (in de Gids bij de Schriften) staat: 'Laten wij dan, *niet* afwijkend van de beginselen van de leer van Christus' (cursivering toegevoegd) en dat er in de Bijbelvertaling van Joseph Smith van Hebreeën 6:3 staat: 'En wij zullen voortgaan tot de volmaking als God het vergunt.'

- Wat stelde Paulus de heiligen volgens vers 1 ten doel? (Leg uit dat volmaaktheid een toestand is waarin men 'voltooid, gaaf, volkomen ontwikkeld' is. 'Ware volgelingen van Christus kunnen volmaakt worden door zijn genade en verzoening.' [Gids bij de Schriften, 'Volmaakt', scriptures.lds.org.])
- Welke leerstellingen in deze verzen vormen het fundament waarop we dienen te bouwen in ons streven naar volmaking?

Vat Hebreeën 6:4–8 samen met de uitleg dat Paulus de zonen des verderfs beschreef, die een volmaakte kennis van God hebben en vervolgens afvallig worden, tegen de Heiland in opstand komen, en weigeren zich te bekeren (zie ook LV 29:44–45; 76:31–38). Paulus zette die mensen af tegen de getrouwe heiligen tot wie hij het woord richtte.

Laat de cursisten Hebreeën 6:9–10 doornemen en nagaan waarom Paulus de Hebreeuwse heiligen prees. Vraag de cursisten naar hun bevindingen.

Vraag enkele cursisten beurtelings een vers uit Hebreeën 6:11–15 voor te lezen. Laat de klas meelezen en vaststellen wat Paulus van de heiligen verlangde.

- Wat verlangde Paulus van de heiligen?

Leg uit dat de zinsnede 'dat ieder van u dezelfde inzet toont, tot volle zekerheid van de hoop' (vers 11) verwijst naar ijverig zijn tot we Gods beloofde zegeningen ontvangen.

- Hoe was Abraham een voorbeeld van ijver, geloof en geduld in het verkrijgen van Gods beloofde zegeningen?
- Welk beginsel kunnen we leren over wat we moeten doen om Gods beloofde zegeningen te ontvangen? (De strekking van de woorden van de cursisten dient het volgende beginsel te omvatten: **als we tot het einde ijverig zijn, geloof in Jezus Christus en geduld hebben, kunnen we Gods beloofde zegeningen ontvangen.** Zet dit beginsel op het bord.)

Onderstreep de woorden *ijverig, geloof* en *geduld* op het bord. Laat ze die woorden in hun aantekenschrift of Schriftendagboek verklaren. Vraag de cursisten na verloop van tijd wat ze opgeschreven hebben.

- Waarom is het soms moeilijk om die eigenschappen te hebben?
- Waarom hebben we die eigenschappen nodig om 'tot de volmaaktheid' door te gaan (Hebreeën 6:1)?
- Wanneer heb je een beloofde zegening door ijver, geloof in Jezus Christus en geduld ontvangen?

Laat een cursist Hebreeën 6:16–20 voorlezen. Vraag de klas mee te lezen en vast te stellen wat Paulus over hoop en Gods beloften zegt.

- Welke waarheid kunnen we uit Paulus' leringen over hoop halen? (De strekking van de antwoorden van de cursisten dient de volgende waarheid te omvatten: **onze hoop in Gods beloften is een geestelijk anker voor onze ziel.** Zet die waarheid op het bord.)

Leg uit dat *hoop* in de Schriften 'de zekere verwachting van en het verlangen naar de beloofde zegeningen van de rechtvaardigheid' is. (Gids bij de Schriften, 'Hoop', scriptures.lds.org.)

- Waarom kunnen we op grond van Paulus' leringen in de verzen 17–18 op Gods beloften vertrouwen?
- Hoe kan onze hoop op Gods beloften ons in staat stellen om ijverig en geduldig te zijn en geloof te hebben, vooral als we beproevingen doormaken?

Vraag een cursist een anker op het bord te tekenen.

- Wat heeft een schip aan een anker?
- Hoe is je hoop op Gods beloften een geestelijk anker geweest?

Laat de cursisten een doel stellen om meer ijver, geloof, geduld en hoop te ontwikkelen. U kunt ze aansporen om een plan op te stellen om één van deze eigenschappen te ontwikkelen en daarna aan een volgende eigenschap te werken. Moedig ze aan om hun plannen uit te voeren.

LES 137

Hebreeën 7–10

Inleiding

Paulus onderwijst dat Jezus Christus de Middelaar van het 'nieuw verbond' is (Hebreeën 8:8). Hij legt uit dat het offer van Christus superieur is aan de mozaïsche offers en dat de mozaïsche verordeningen bedoeld waren om het volk op de Heiland en zijn verzoening te richten.

Lessuggesties

Hebreeën 7–8

Paulus onderwijst dat Jezus Christus de Middelaar van het nieuwe verbond is

Gebruik een zaklamp om op het bord een schaduw van een klein voorwerp (zoals een sleutel of een schaar) te werpen. Vraag de cursisten of ze het voorwerp kunnen identificeren door alleen naar zijn schaduw te kijken. Wijs ze erop dat we een voorwerp vaak aan zijn schaduw kunnen herkennen.

Toon de plaat Jezus bidt in Gethsémané. (*Evangelieplatenboek* [2009], nr. 56; zie ook LDS.org.) Leg uit dat er in het Oude Testament ceremoniën en verordeningen staan die als een zinnebeeld, schaduwbeeld, symbool of voorbode van de Heiland en zijn verzoening waren.

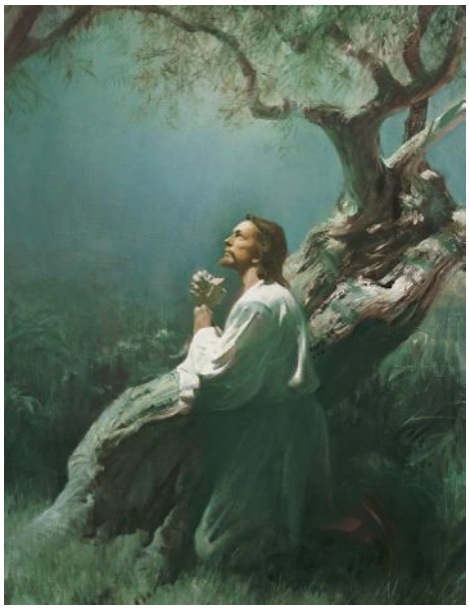

- Welke voorbeelden van dergelijke zinnebeelden en schaduwbeelden van Jezus Christus en zijn verzoening vinden we in het Oude Testament?

Leg uit dat elk aspect van de wet van Mozes als een zinnebeeld of schaduwbeeld bedoeld was en de Israëlieten op Jezus Christus en zijn zoenoffer moest richten (see 2 Nephi 11:4; Jakob 4:4–5). Paulus legde uit hoe verschillende delen van de wet dat deden. Hij wilde de Joodse heiligen aansporen om Jezus Christus trouw te blijven in plaats van de wet van Mozes weer te volgen.

De cursisten helpen om Schriftuurlijke symboliek te begrijpen

'De Schriften staan vol symbolen en figuurlijke uitdrukkingen. Het verrichten van ceremoniën en verordeningen is symbolisch, en ze getuigen allen van Jezus Christus. […] De tabernakelceremonie was een symbool van eeuwige dingen (Hebreeën 8–10), net als de wet van Mozes, die zinnebeelden en schaduwbeelden van Christus bevatte.' (Bible Dictionary, 'Symbolism'.) Als u de cursisten helpt om die zinnebeelden en schaduwbeelden te begrijpen, zullen ze het evangelie beter gaan begrijpen en meer liefhebben.

Vat Hebreeën 7:1–22 samen met de uitleg dat Paulus een oudtestamentische profetie aanhaalde over de komst van een priester 'naar de ordening van Melchizedek' (Psalmen 110:4; zie ook Hebreeën 7:1). Hij onderwees dat Jezus Christus die profetie vervuld had. Melchizedek was een rechtschapen koning en de hogepriester die Abraham presideerde. (Zie Bijbelvertaling van Joseph Smith, Genesis 14:25–40 [in de Gids bij de Schriften]; Alma 13:14–19; Gids bij de Schriften, 'Melchizedek'.) Paulus gebruikte Melchizedek als zinnebeeld en schaduwbeeld van Jezus Christus. Hij zei dat Jezus Christus en zijn priesterschap nodig waren omdat het Levitisch priesterschap en de wet van Mozes Gods kinderen niet konden vervolmaken (zie Hebreeën 7:11). U moet misschien uitleggen dat het Levitisch priesterschap het gezag van het Aäronisch priesterschap is dat de leden van de stam Levi droegen. (Zie Bible Dictionary, 'Aaronic Priesthood'.)

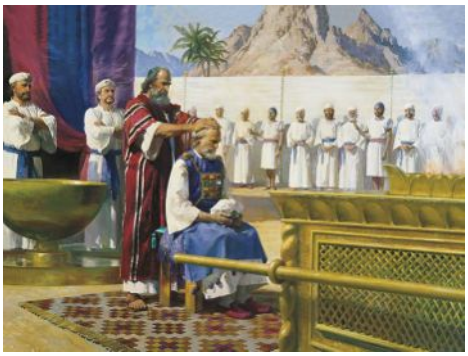

Toon de plaat Mozes verleent Aäron het priesterschap. (*Evangelieplatenboek* [2009], nr. 15; zie ook LDS.org) en de plaat Jezus bidt in Gethsémané. Leg uit dat Paulus de Levitische priesters in Hebreeën 7 met Jezus Christus vergeleek. U kunt uitleggen dat Levitische priesters onder meer middelaars waren die symbolisch tussen het volk en God stonden om hun geschillen op te lossen.

Zet *Hebreeën 7:23–28* op het bord. Deel de cursisten op in groepjes van twee. Vraag elk groepje om deze verzen samen te lezen. Laat ze ook Bijbelvertaling van Joseph Smith, Hebreeën 7:25–26 lezen. Die tekst staat in de Gids bij de Schriften. Laat de ene cursist letten op zinsneden die de Levitische priesters beschrijven en laat de andere letten op zinsneden die Jezus Christus beschrijven. Leg uit dat het woord *zij* in Hebreeën 7:23 naar de priesters verwijst.

Laat na verloop van tijd de cursisten die op zinsneden over de priesters letten over hun bevindingen vertellen. Zet hun antwoorden onder de plaat van Mozes en Aäron op het bord. (Mogelijke antwoorden: de priesters moesten door andere priesters vervangen worden als ze stierven [zie Hebreeën 7:23]; ze brachten dagelijks slachtoffers voor hun zonden en de zonden van het volk [zie Hebreeën 7:27]; en de priesters hadden zwakheden [zie Hebreeën 7:28].)

Laat de cursisten die op zinsneden over Jezus Christus letten over hun bevindingen vertellen. Zet hun antwoorden onder de plaat van de Heiland op het bord. (Mogelijke antwoorden: Jezus Christus is eeuwig [Hebreeën 7:24]; Hij kan 'wie door Hem tot God gaan' zalig maken [Hebreeën 7:25]; Hij 'leeft om voor [ons] te pleiten' [Hebreeën 7:25]; Hij was zondeloos en behoefde dus 'geen offer te brengen voor zijn eigen zonden' [Bijbelvertaling van Joseph Smith, Hebreeën 7:26]; Hij moest maar één offer brengen 'voor de zonden van het volk' [Bijbelvertaling van Joseph Smith, Hebreeën 7:26]; en Hij is 'tot in eeuwigheid volmaakt' [Hebreeën 7:28].)

Leg uit dat de zinsnede 'Hij altijd leeft om voor hen te pleiten' (Hebreeën 7:25) betekent dat het de zending van de Heiland is om voor ons te bemiddelen zodat we tot God kunnen terugkeren.

- Hoe zou je de verschillen tussen Jezus Christus en de Levitische priesters uitleggen?

Laat een cursist Hebreeën 8:1–3 voorlezen. Vraag de klas mee te lezen en na te gaan waartoe alle hogepriesters, inclusief Jezus Christus, aangesteld of geroepen waren.

- Waartoe waren de hogepriesters aangesteld?

Leg uit dat er in Bijbelvertaling van Joseph Smith, Hebreeën 8:4 staat: 'Terwijl Hij dus op aarde was, offerde Hij zijn eigen leven als offer voor de zonden van de mensen. Nu moet iedere priester onder de wet wel gaven, of offers, offeren, volgens de wet.' Vraag de klas te letten op welk offer Jezus Christus bracht.

- Wat heeft Jezus Christus volgens dit vers voor ons gedaan? (De strekking van de antwoorden van de cursisten dient het volgende te omvatten: **Jezus Christus offerde zijn eigen leven voor onze zonden.**)
- Welke zinsneden geven antwoord op de vraag waarom Jezus Christus in staat was om zijn eigen leven voor onze zonden te offeren?

Laat de cursisten bedenken wat het zoenoffer van Jezus Christus voor hen betekent. Laat ze een van de volgende zinnen in hun aantekenschrift of Schriftendagboek aanvullen:

1. Ik ben dankbaar voor mijn Heiland omdat …
2. Ik weet dat mijn Heiland mij liefheeft omdat …
3. De verzoening is mij tot zegen omdat …

Geef ze voldoende tijd en vraag vervolgens enkele cursisten wat ze hebben opgeschreven, als dat niet te persoonlijk is.

Vat Hebreeën 8:5–13 samen met de uitleg dat Jezus Christus door zijn offer 'van een beter verbond Middelaar' werd (vers 6). Als de mensen dat verbond aanvaarden, leren ze de Heer beter kennen (zie vers 11) en worden ze van hun zonden gereinigd.

Hebreeën 9–10

Paulus toont aan dat de mozaïsche verordeningen mensen op de verzoening richtten

Zet vóór de les dit schema op het bord.

Leg uit dat Paulus in Hebreeën 9–10 de Levitische hogepriesters met Jezus Christus bleef vergelijken door de plichten van de priesters op de Verzoendag te behandelen. Laat een cursist de volgende alinea voorlezen:

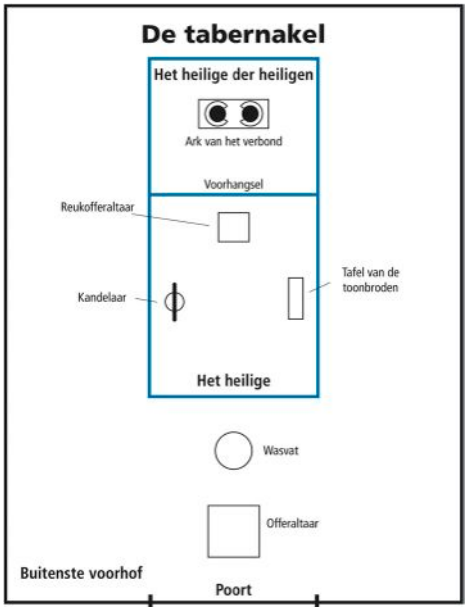

Een keer per jaar op de Joodse heilige Verzoendag (ook wel Jom Kipoer genoemd) mocht de priester in de tabernakel, en later de tempel in Jeruzalem, het Heilige der heiligen betreden. Daar offerde de hogepriester een jonge stier en een geitenbok. Hij sprenkelde het bloed van de dieren op aangewezen plekken in het Heilige der heiligen als symbool van de verzoening van Christus voor de zonden van de priester en het volk. De hogepriester bracht vervolgens de zonden van het volk op een andere geitenbok over (de zondebok), die vervolgens de woestijn ingestuurd werd, wat de verwijdering van de zonden van het volk voorstelde. Hij offerde ook twee rammen als brandoffer voor zichzelf en het volk. (Zie Bible Dictionary, 'Fasts'; zie ook Leviticus 16:22.)

Laat de ene helft van de klas Hebreeën 9:11, 12, 24, 28 lezen en de andere helft Hebreeën 10:1, 4, 10–12. Laat de groepen de hun toegewezen verzen in stilte doornemen en nagaan hoe de gebeurtenissen op de Verzoendag zinnebeelden en schaduwbeelden van het offer van Jezus Christus waren. Vraag enkele cursisten van beide groepen na verloop van tijd naar hun bevindingen. Vraag dan:

- De hogepriesters betraden op de Verzoendag het Heiligste der heiligen in de tabernakel. Welk 'heiligdom' (Hebreeën 9:12) kon de Heiland door zijn verzoening betreden? (De tegenwoordigheid van onze hemelse Vader, of de celestiale heerlijkheid.)
- Wat deed het offer van Jezus Christus wat 'het bloed van stieren en bokken' (Hebreeën 10:4) niet kon doen?
- Waarom verrichtten de hogepriesters deze offers dan op de Verzoendag? (Om 'een schaduw […] van de toekomstige heilsgoederen' te tonen [Hebreeën 10:1], of om naar de verzoening van de Heiland te verwijzen.)

Laat een cursist Hebreeën 10:17–20 voorlezen. Vraag de klas mee te lezen en vast te stellen wat de verzoening mogelijk maakt.

- Wat kunnen we volgens vers 19 door het offer van Jezus ingaan? ('Het heiligdom', oftewel Gods tegenwoordigheid in het celestiale koninkrijk.)
- Hoe kunnen we volgens vers 20 Gods tegenwoordigheid ingaan?

Leg uit dat met 'een nieuwe en levende weg' het evangelie van Jezus Christus bedoeld wordt, of het plan waarmee we door zijn verzoening vergeving ontvangen en geheiligd worden, en zo Gods tegenwoordigheid waardig zijn.

Zet deze onvolledige zin op het bord: *Dankzij de verzoening van Jezus Christus kunnen we het celestiale koninkrijk betreden als …*

Laat een cursist Hebreeën 10:22–23 voorlezen. Laat de klas meelezen en nagaan wat we moeten doen om het celestiale koninkrijk te betreden. Vraag de cursisten naar hun bevindingen.

Vul de zin op het bord als volgt aan: **Dankzij de verzoening van Jezus Christus kunnen we het celestiale koninkrijk betreden als we onze hoop op Hem vasthouden.**

- Wat betekent onze hoop op Jezus Christus 'vasthouden' (verse 23)?

Laat een cursist Hebreeën 10:35–38 voorlezen. Laat de klas meelezen en letten op de raad die Paulus geeft waarmee we onze hoop op Jezus Christus kunnen vasthouden.

- Wat kunnen we doen om onze hoop op Jezus Christus vast te houden?
- Wat betekent 'Werp dan uw vrijmoedigheid niet weg' (vers 35)?

Laat een cursist het volgende citaat van ouderling Jeffrey R. Holland van het Quorum der Twaalf Apostelen voorlezen, waarin hij uitlegt wat 'Werp dan uw vrijmoedigheid niet weg' betekent:

'Als heiligen der laatste dagen zouden we zeggen: natuurlijk is dat moeilijk — voordat je lid wordt van de kerk, terwijl je probeert lid te worden, en als je eenmaal lid geworden bent. Zo is het altijd geweest, zegt Paulus, maar geef het niet op. Raak niet in paniek en trek u niet terug. Blijf op een goede afloop vertrouwen. Vergeet niet hoe u zich eens gevoeld hebt. Ga uw ervaring niet wantrouwen. Die houding is wat Mozes en Joseph Smith redde toen de tegenstander de confrontatie met ze aanging, en dat is wat u zal redden.' ('Cast Not Away Therefore Your Confidence', *Ensign*, maart 2000, 8.)

- Wie ken je die een goed voorbeeld is van hoop op Jezus Christus vasthouden?

Laat de cursisten nadenken over hun vastberadenheid om hun hoop op Jezus Christus vast te houden. Vraag ze om te noteren hoe ze hun vastberadenheid en vermogen daartoe gaan versterken.

LES 138

Hebreeën 11

Inleiding

Paulus onderwijst de leden van de kerk in geloof. Hij haalt voorbeelden van rechtschapen mensen uit het Oude Testament aan die geloof in Jezus Christus oefenden en daardoor wonderen verrichtten, beproevingen doorstonden en grote zegeningen ontvingen.

Lessuggesties

Hebreeën 11:1–6

Paulus onderwijst de leden van de kerk in geloof

Lees het volgende verhaal van een jongevrouw uit de Filipijnen voor. Vraag de cursisten hoe de jongevrouw geloof oefende.

Een Filipijnse jongevrouw heeft uitgelegd dat haar vader een keer in de zomer ver van huis te werk werd gesteld. Telkens als hij zijn loon kreeg, stuurde hij het naar zijn gezin. Op een zaterdag had het gezin slechts twee biljetten van elk twintig peso over. De jongevrouw keek naar het lijstje met boodschappen die het gezin nodig had en wist dat er te weinig geld was om alles te kopen en de daaropvolgende dag met het gezin naar de kerk te gaan. Ze vroeg haar moeder wat ze moest doen. Haar moeder zei dat ze alles moest kopen en dat God ervoor zou zorgen dat ze naar de kerk konden gaan.

De jongevrouw bad dat ze de boodschappen op het lijstje kon kopen en toch nog genoeg geld zou hebben om de volgende dag het vervoer naar de kerk te kunnen betalen. Ze moest eerst houtskool kopen zodat het gezin eten kon klaarmaken. Tot haar grote verrassing was de prijs van houtskool verdubbeld en kostte die nu tien peso. Ze wist dat het gezin de brandstof nodig had om eten klaar te maken en kocht dus twee zakken houtskool voor twintig peso. De jongevrouw bad nog vuriger dat ze naar de kerk zouden kunnen gaan. Toen ze bad, hoorde ze een influistering: 'Doe maar. Koop de dingen die je nodig hebt. Het komt goed.' En dus ging ze verder met slechts twintig peso. (Uit de video 'Pure and Simple Faith', LDS.org.)

- Hoe oefende deze jongevrouw geloof?

Laat een cursist Hebreeën 11:1 en Bijbelvertaling van Joseph Smith, Hebreeën 11:1 voorlezen (in de Gids bij de Schriften). Laat de klas meelezen en vaststellen wat Paulus over geloof zei.

- Wat is geloof volgens vers 1? (De strekking van de antwoorden van de cursisten dient de volgende waarheid te omvatten: **geloof is de verzekering van dingen waarop gehoopt wordt, het bewijs van dingen die niet worden gezien.**)

Leg uit dat ouderling David A. Bednar van het Quorum der Twaalf Apostelen Hebreeën 11:1 en andere bronnen (Alma 32:21; *Lectures on Faith*) gebruikt heeft om drie fundamentele elementen van geloof in Jezus Christus uit te leggen. Laat een cursist de volgende uitspraak van ouderling Bednar voorlezen.

'Uit deze leringen kunnen we drie fundamentele elementen van geloof lichten: het is (1) de *zekerheid* van dingen die men hoopt en die waar zijn, (2) het *bewijs* van dingen die men niet ziet, en (3) de drijfveer van *handelen* in alle intelligente wezens. Ik omschrijf deze drie componenten van geloof in de Heiland als tegelijkertijd de toekomst onder ogen zien, terugvallen op het verleden, en in het heden tot handelen overgaan.' ('Seek Learning by Faith', *Ensign*, september 2007, 62.)

Zet het volgende op het bord: *Zekerheid — de toekomst onder ogen zien; Bewijs — terugvallen op het verleden; Handelen — in het heden tot handelen overgaan.* Leg uit dat ouderling Bednar zei dat die drie elementen van geloof — zekerheid, bewijs, handelen — samenwerken als we de toekomst onder ogen zien, terugvallen op het verleden en in het heden tot handelen overgaan.

- Wat is het verschil tussen slechts geloven en geloof oefenen in Jezus Christus?
- Hoe illustreert het verhaal van de Filipijnse jongevrouw de drie elementen van geloof die ouderling Bednar beschreef?
- Wat kan er gebeuren als we geloof in Christus oefenen?

Laat een cursist Hebreeën 11:2–5 voorlezen. Laat de klas meelezen en letten op voorbeelden waarmee Paulus illustreerde wat er kan gebeuren als mensen geloof in Jezus Christus oefenen.

- Wat gebeurde er doordat deze mensen geloof in Jezus Christus oefenden?

Laat de cursisten Hebreeën 11:6 in stilte lezen en vaststellen wat Paulus over geloof zei.

- Wat zei Paulus over geloof?
- Wat moeten we volgens Paulus doen om God te behagen? (De strekking van de woorden van de cursisten dient het volgende beginsel te omvatten: **om God te behagen, moeten we geloof oefenen door tot Hem te komen, in Hem te geloven en te geloven dat Hij beloont wie Hem zoeken.** U kunt de cursisten in overweging geven om die lering in vers 6 te markeren.)

Laat een cursist het vervolg van het verhaal over de Filipijnse jongevrouw voorlezen. Vraag de klas wat er gebeurde doordat de jongevrouw geloof in Jezus Christus oefende.

Toen de jongevrouw de artikelen wilde betalen, voelde ze in haar broekzak een dik pak papier. Toen ze het opende, vond ze vijf extra biljetten van twintig peso die in haar overgebleven biljet van twintig peso gewikkeld waren. Op dat moment wist ze dat ze genoeg geld had om de artikelen te kopen die het gezin nodig had én om het vervoer naar de kerk te betalen. De jongevrouw legde uit dat ze tijdens deze ervaring Gods hulp en liefde voelde. Toen ze thuiskwam, bedankte ze haar hemelse Vader voor het wonder. (Uit 'Pure and Simple Faith', LDS.org.)

- Wat gebeurde er doordat deze jongevrouw geloof in Jezus Christus oefende?

- Hoe zou deze ervaring de jongevrouw geholpen hebben om in de toekomst geloof te oefenen? (Omdat ze het bewijs herkende dat God haar tijdens deze ervaring hielp, ontving ze de zekerheid dat God haar in de toekomst opnieuw zou helpen. Dankzij het bewijs en de zekerheid die ze ontving, kan ze het geloof hebben om in het heden te handelen. Als ze blijft handelen, zal haar geloof sterker worden.)

Laat de cursisten nadenken over een situatie waarin ze geloof geoefend hebben. Laat een paar cursisten over een ervaring vertellen.

- Hoe heeft die ervaring je het bewijs geleverd dat God je in de toekomst weer zal helpen?

Hebreeën 11:7–40

Paulus geeft voorbeelden van rechtschapen mensen uit het Oude Testament die geloof oefenden

- Welke situaties heb je meegemaakt of zul je nog meemaken die vereisen dat je geloof in Jezus Christus oefent?

Vraag de cursisten bij hun studie van Hebreeën 11:7–40 op waarheden te letten die aangeven welke zegeningen ze kunnen ontvangen als ze geloof in Jezus Christus oefenen.

Zet de woorden *Door het geloof* op het bord. Leg uit dat Paulus voorbeelden van rechtschapen mensen uit het Oude Testament gaf die geloof oefenden om zijn publiek ervan te verzekeren dat ook zij door geloof te oefenen zegeningen zullen ontvangen. Laat de cursisten vluchtig Hebreeën 11 doornemen en op de woorden 'Door het geloof' letten. Laat de cursisten die woorden desgewenst markeren.

> ***Schriftteksten markeren en annoteren***
>
> Door Schriftteksten te markeren en te annoteren, kunnen leerkrachten en cursisten beter onthouden wat ze leren. U kunt de cursisten vragen om belangrijke woorden, passages of verzen in hun Schriften te markeren. U kunt ze ook vragen om leerstellingen en beginselen te markeren. Maar leg de cursisten geen bepaalde manier van markeren op. Vergeet niet dat u ze niet hoort te dwingen om hun Schriften te markeren.

Laat een cursist Hebreeën 11:7 voorlezen. Laat de klas meelezen en nagaan hoe Noach geloof in God oefende.

- Hoe oefende Noach geloof in God?
- Welke elementen die ouderling Bednar beschreef (zekerheid, bewijs en handelen) komen in dit vers naar voren?
- Op welke manieren?

Zet de volgende tekstverwijzingen op het bord: *Hebreeën 11:8–10, 11–12, 17–19, 20–22, 23–28, 29–31.* Deel de klas op in zes groepjes en wijs elk groepje een tekstverwijzing toe. (Als u een kleine klas hebt, kunt u iedere cursist een tekstverwijzing toewijzen of de cursisten in groepjes van twee opdelen en elk groepje meerdere verwijzingen toewijzen.) Laat de groepjes hun toegewezen

teksten samen lezen en zoeken naar antwoorden op de volgende vragen. (Zet deze vragen eventueel op het bord.)

Wie oefende geloof?

Op welke manieren zijn de drie elementen van geloof (zekerheid, bewijs en handelen) geïllustreerd?

Welke situaties die vergelijkbaar geloof vergen, maken we in deze tijd mee?

Laat een cursist uit ieder groepje na enige tijd verslag uitbrengen over hun bevindingen.

Laat een cursist Hebreeën 11:13–16 voorlezen. Vraag de klas mee te lezen en vast te stellen wat we kunnen leren uit het voorbeeld van Abraham, Sara en anderen over geloof oefenen. Leg uit dat 'een beter' in vers 16 naar het eeuwige leven verwijst.

- Wat gebeurde er volgens vers 13 met Abraham, zijn vrouw Sara en andere gelovigen?
- Waarom bleven ze getrouw ook al ontvingen ze al Gods beloften niet in dit leven? (U kunt uitleggen dat de beloofde zegeningen 'vanuit de verte' zien, inhoudt dat ze hoop en vertrouwen hadden dat ze die na hun dood zouden ontvangen.)
- Hoe spoort hun voorbeeld ons aan om getrouw te blijven?

Zet deze zinsnede op het bord: *Als we geloof in Jezus Christus oefenen, kunnen we …* Vraag de cursisten die zinsnede in hun aantekenschrift of Schriftendagboek over te nemen.

Vraag enkele cursisten beurtelings een vers uit Hebreeën 11:32–40 voor te lezen. Leg uit dat er in de Bijbelvertaling van Joseph Smith van vers 35 niet 'een betere opstanding', maar 'de eerste opstanding' staat. Leg uit dat Bijbelvertaling van Joseph Smith, Hebreeën 11:40 luidt: 'Daar God iets beters voor hen voorzien had door middel van hun lijden, want zonder lijden konden ze niet de volmaaktheid bereiken.' Laat de klas luisteren en nagaan hoe ze de onvolledige zin kunnen aanvullen. U kunt de cursisten in overweging geven om in hun Schriften woorden en zinsneden te markeren die voor hen belangrijk zijn.

Vraag de cursisten de zinsnede op basis van de verzen 32–40 aan te vullen. Vraag na verloop van tijd enkele cursisten te vertellen wat ze hebben gevonden. Vat de antwoorden van de cursisten samen door dit beginsel op het bord te zetten: **Als we geloof in Jezus Christus oefenen, kunnen we lijden verdragen, wonderen verrichten, goddelijke beloften ontvangen, ons getuigenis van Hem versterken en vooruitgang maken op de weg naar volmaking.**

- Op welke manieren kunnen we geloof in Jezus Christus oefenen?
- Welke zegeningen heb je iemand zien ontvangen doordat die persoon geloof oefende?

Laat de cursisten opnieuw nadenken over situaties waarin ze geloof in Jezus Christus moeten oefenen.

Spoor ze aan een doel te stellen om in die situaties geloof in de Heer te oefenen. Vraag de cursisten om dat doel op te schrijven door de zinsnede 'Door geloof zal ik …' aan te vullen.

LES 139

Hebreeën 12–13

Inleiding

Paulus geeft de Joodse leden van de kerk de raad om de wedloop van het discipelschap te lopen door het voorbeeld van Jezus Christus te volgen. Hij legt ook de zegeningen van de bestraffing van de Heer uit. Paulus spoort de heiligen aan om de wil van God te doen zodat ze door de verzoening van Jezus Christus vervolmaakt konden worden.

Noot: les 140 geeft twee cursisten de kans om te onderwijzen. U kunt vooraf twee cursisten uitkiezen en hun ter voorbereiding een kopie van het toegewezen deel van les 140 geven. Spoor ze aan om het lesmateriaal met een gebed in hun hart te bestuderen en bij hun voorbereiding en tijdens de les naar de leiding van de Heilige Geest te zoeken.

Lessuggesties

Hebreeën 12

Paulus geeft de heiligen de raad om de wedloop van het leven met geloof en geduld te lopen

Teken een eenvoudige hardloper op het bord. Vraag de cursisten welke moeilijkheden een hardloper tijdens een wedloop op lange afstand kan ervaren. (U kunt ook vragen of de cursisten ooit al eens aan een wedloop op lange afstand deelgenomen hebben. Vraag een cursist die dat al eens gedaan heeft welke moeilijkheden hij of zij tijdens de wedloop ervoer.)

- Wat motiveert een hardloper om ondanks vermoeidheid en andere moeilijkheden te blijven rennen?
- In welke opzichten in het leven als discipel van Jezus Christus met een uithoudingswedloop te vergelijken?
- Welke moeilijkheden kunnen we als discipel van Jezus Christus hebben?

Laat de cursisten nadenken over de moeilijkheden die ze als volgeling van Jezus Christus meemaken (of meegemaakt hebben). Vraag de cursisten bij hun studie van Hebreeën 12 op waarheden te letten waardoor ze Jezus Christus zelfs in moeilijke tijden kunnen blijven volgen.

Laat een cursist Hebreeën 12:1 voorlezen. Vraag de klas om mee te lezen en vast te stellen wat Paulus zei dat de heiligen moesten doen om de wedloop van discipelschap tot een goed einde te brengen.

- Wat zei Paulus dat de heiligen moesten doen om de wedloop van discipelschap tot een goed einde te brengen?

Vraag een cursist om naar voren te komen en laat hem of haar een rugzak aandoen. Vul de rugzak met stenen en vraag de cursisten welke uitwerking een rugzak met stenen op een hardloper zou hebben.

- In welke opzichten zijn onze zonden als een rugzak met stenen?

Laat de cursist de rugzak neerzetten en weer gaan zitten.

- Wat houdt het in om de wedloop van het discipelschap met geduld te lopen?

Laat een cursist Hebreeën 12:2–4 voorlezen. Vraag de klas om mee te lezen en vast te stellen wat Paulus de heiligen opdroeg waardoor ze hun zonden konden afleggen en tegenstand geduldig konden doorstaan. Leg uit dat het woord *tegenspraak* in vers 3 naar tegenstand verwijst.

- Waardoor kunnen we volgens Paulus onze zonden afleggen en tegenstand geduldig doorstaan? (De strekking van de antwoorden van de cursisten dient het volgende beginsel te omvatten: **als we naar het voorbeeld van Jezus Christus kijken, krijgen we de kracht om onze zonden af te leggen en tegenstand geduldig te doorstaan.**)
- Wat deed Jezus Christus volgens vers 2 waarover Paulus zei dat de heiligen er een voorbeeld aan moesten nemen?

Toon de plaat De kruisiging (*Evangelieplatenboek* [2009], nr. 57; zie ook LDS.org), en leg uit dat Paulus onderwees dat Jezus Christus bereid was om aan het kruis te sterven en de schande van de wereld te doorstaan omdat Hij wist welke vreugde Hij zou ervaren als Hij onze hemelse Vader getrouw bleef.

- Hoe kan naar het voorbeeld van Jezus Christus kijken ons helpen als we met lijden en hindernissen geconfronteerd worden?

Laat de cursisten over hun huidige moeilijkheden nadenken en hoe naar het voorbeeld van Jezus Christus kijken hen met die moeilijkheden kan helpen.

Laat een cursist het volgende citaat van ouderling Jeffrey R. Holland van het Quorum der Twaalf Apostelen voorlezen. Vraag de klas na te gaan hoe het voorbeeld van Jezus Christus ons helpt om onze zonden af te leggen en geduldig te volharden.

'Zijn verzoening kon pas oneindig en eeuwig zijn als Hij had gevoeld wat het betekende om niet alleen lichamelijk maar ook geestelijk dood te gaan, als Hij kon voelen dat de Geest van God zich terugtrekt, resulterend in een gevoel van volslagen, verschrikkelijke en hopeloze eenzaamheid.

'Maar Jezus hield vol. Hij ging door. Door zijn goedheid had zijn geloof de overhand, zelfs in een toestand van onmetelijk groot leed. Hij had het vertrouwen

dat ondanks zijn gevoelens goddelijk mededogen nooit ophoudt, dat God altijd getrouw blijft, dat Hij ons nooit in de steek zal laten.' ('Niemand was bij Hem', *Liahona*, mei 2009, 88.)

Spoor de cursisten aan om dagelijks de tijd te nemen, eventueel als onderdeel van hun Schriftstudie, om naar het voorbeeld van Jezus Christus te kijken, zodat ze de kracht krijgen om hun zonden af te leggen en tegenstand geduldig te doorstaan.

Vraag de cursisten om ter voorbereiding van een ander beginsel dat Paulus in Hebreeën 12 onderwees na te denken over een keer dat iemand hen berispte. Laat ze zich herinneren hoe ze op die berisping reageerden.

- Waarom is het soms moeilijk om door iemand berispt te worden?
- Waarom zouden mensen ons berispen, vooral als die mensen weten dat we niet graag berispt worden?

Leg uit dat we tijdens de wedloop van het discipelschap bestraft of berispt zullen worden. Laat een cursist Hebreeën 12:6–9 voorlezen. Laat de klas meelezen en vraag ze wie ons zal berispen en waarom. In deze context betekent het woord *bastaarden* in vers 8 buitenechtelijke kinderen die niet als wettige erfgenamen beschouwd werden.

Hebreeën 12:9 is een kerntekst. Als de cursisten de kernteksten bestuderen, zullen ze de basisleerstellingen beter begrijpen en anderen er beter in kunnen onderwijzen. U kunt de cursisten in overweging geven de kernteksten op zodanige wijze te markeren dat ze die makkelijk kunnen terugvinden. Gebruik het lesidee aan het eind van deze les om de cursisten zich de tekst eigen te laten maken.

- Wie berispt ons tijdens de wedloop van discipelschap?
- Waarom bestraft of berispt onze hemelse Vader ons volgens Paulus?
- In welke opzichten geeft de bestraffing van onze hemelse Vader aan dat Hij zijn kinderen liefheeft?

Laat de cursisten gedurende een halve minuut in hun Schriftendagboek of aantekenschrift manieren noteren waarop onze hemelse Vader ons kan berispen. Laat een aantal cursisten vertellen wat ze hebben opgeschreven. Zorg ervoor dat de cursisten begrijpen dat hoewel we op verschillende manieren bestraft kunnen worden, niet elke beproeving en niet alle leed van God komt.

- Wat moeten we volgens Paulus in vers 9 doen als onze hemelse Vader ons berispt en bestraft?
- Wat betekent het om ons aan onze hemelse Vader te onderwerpen? (Nederig en onderwijsbaar zijn, en bereid zijn om ons leven in overeenstemming met zijn wil te brengen.)

Zet de volgende onvolledige zin op het bord: *Als we ons aan de bestraffing van onze hemelse Vader onderwerpen, zullen we …*

Leg uit dat Paulus in vers 10 erkent dat onze aardse vader ons soms op een gebrekkige manier straft, maar dat de bestraffing van onze hemelse Vader volmaakt en voor ons welzijn is. Laat een cursist Hebreeën 12:10–11 voorlezen. Vraag de klas mee te lezen en na te gaan wat er volgens Paulus gebeurt als we ons aan de bestraffing van onze hemelse Vader onderwerpen. Leg uit dat 'deel krijgen aan Zijn heiligheid' in vers 10 inhoudt dat we meer zoals God worden.

- Hoe beschrijven Paulus' woorden in vers 11 hoe we ons soms aanvankelijk voelen als we bestraft worden?
- Wat gebeurt er volgens de verzen 10–11 als we ons aan de bestraffing van onze hemelse Vader onderwerpen? (Laat de cursisten antwoorden en vul de zin op het bord aan, zodat er het volgende staat: **Als we ons aan de bestraffing van onze hemelse Vader onderwerpen, zullen we meer zoals Hij worden en de gemoedsrust ervaren die uit rechtschapenheid voortvloeit.**)

Vertel eventueel over een ervaring waarbij u zich aan bestraffing van onze hemelse Vader onderworpen hebt en zich daardoor gezegend voelde. (Zorg ervoor dat u niet over dingen praat die te heilig of te persoonlijk zijn.) Vraag de cursisten om na te denken over een situatie waarin ze zich door onze hemelse Vader bestraft voelden. Laat ze bedenken hoe ze op die bestraffing reageerden. Spoor de cursisten aan nu te besluiten om zich aan de bestraffing van onze hemelse Vader te onderwerpen die ze mogelijk nog zullen ontvangen.

Vat Hebreeën 12:12–29 samen met de uitleg dat Paulus de heiligen aanspoorde om andere kerkleden in het geloof te sterken. Hij spoorde ze aan om niet te zondigen, zodat ze de zegeningen van God niet zouden verspelen zoals Ezau en de Israëlieten bij de berg Sinaï gedaan hadden. Paulus legde uit dat heiligen die getrouw blijven en God dienen onbeschrijfelijke heerlijkheid en een plaats in zijn koninkrijk ontvangen.

Hebreeën 13

Paulus geeft uiteenlopende raad aan de heiligen

Leg uit dat Paulus zijn brief aan de Hebreeuwse heiligen met raad over uiteenlopende onderwerpen besloot. Deel de klas op in groepjes van twee of drie. Laat ze samen Hebreeën 13:1–9, 17 lezen en letten op de raad die Paulus aan de heiligen gaf. Laat de cursisten als ze daarmee klaar zijn in hun groepjes de volgende vragen bespreken. Zet deze vragen eventueel op het bord.

- Welke raad is bijzonder nuttig in deze tijd? Waarom?

Vraag enkele cursisten na enige tijd naar hun antwoorden. Laat de cursisten overwegen welke raad van Paulus ze beter in hun leven kunnen toepassen.

Vat Hebreeën 13:10–12 samen met de uitleg dat Paulus zei dat in oudtestamentische tijden de dieren die als offer voor zonde dienden, buiten de legerplaats verbrand werden. Zo bracht ook Jezus zijn offer buiten Jeruzalem. Leg uit dat dierenoffers na de verzoening van Jezus Christus niet meer vereist waren (zie 3 Nephi 9:18–20).

Laat een cursist Hebreeën 13:13–16 voorlezen. Vraag de klas om mee te lezen en vast te stellen wat de heiligen volgens Paulus moesten offeren. U kunt de cursisten hun bevindingen laten markeren.

- Welke offers moeten we volgens Paulus brengen?
- Waarom zouden zulke offers God behagen?

Vat Hebreeën 13:17–25 samen met de uitleg dat Paulus de heiligen de raad gaf om hun geestelijke leiders te gehoorzamen en voor hen te bidden. Paulus bad dat God de heiligen alles zou geven wat nodig was om zijn wil te doen.

U kunt tot slot getuigen van de waarheden die de cursisten in Hebreeën 12–13 gevonden hebben.

Kerntekstenbeheersing — Hebreeën 12:9

Help de cursisten om Hebreeën 12:9 uit het hoofd te leren door ze de eerste letter van elk woord in het vers op een blaadje te laten noteren. Neem de Schrifttekst een aantal keer met uw cursisten door tot ze de vers met behulp van de eerste letter van elk woord kunnen opzeggen.

- Welke leerstelling halen we uit dit vers over onze band met onze hemelse Vader? (De cursisten dienen de volgende leerstelling te vinden: **onze hemelse Vader is de Vader van onze geesten.**)
- Waarom is het belangrijk om te geloven dat we kinderen van God zijn?

Getuig dat we allemaal een letterlijk kind van God zijn.

Inleiding tot de algemene brief van Jakobus

Waarom dit boek bestuderen?

De algemene brief van Jakobus is onder de leden van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen bekend vanwege de belangrijke tekst Jakobus 1:5 die de jonge Joseph Smith ertoe aanzette om de waarheid bij God te zoeken. Jakobus beklemtoont in zijn brief dat we 'daders van het Woord en niet alleen hoorders' moeten zijn (Jakobus 1:22). Door dit boek te bestuderen, zullen de cursisten begrijpen dat het belangrijk is om hun geloof door hun 'werken' of daden te tonen (zie Jakobus 2:14–26) en zullen ze geïnspireerd worden om 'de kroon van het leven [na te streven], die de Heere beloofd heeft aan hen die Hem liefhebben' (Jakobus 1:12).

Wie heeft dit boek geschreven?

In de brief staat dat hij door 'Jakobus, een dienstknecht van God en van de Heere Jezus Christus' geschreven is (Jakobus 1:1).

Volgens christelijke overlevering is deze Jakobus net als Judas een van de zoons van Jozef en Maria en dus een halfbroer van Jezus Christus (zie Mattheüs 13:55; Markus 6:3; Galaten 1:19). Het feit dat Jakobus eerst in de lijst van Jezus' broers in Mattheüs 13:55 vermeld staat, zou kunnen betekenen dat hij de oudste was. Net als de andere halfbroers van de Heer werd Jakobus aanvankelijk geen discipel van Jezus (zie Johannes 7:3–5). Maar na de opstanding van Jezus was Jakobus een van de mensen aan wie Christus als opgestaan persoon verscheen (zie 1 Korinthe 15:7).

Later werd Jakobus apostel en, volgens vroegchristelijke schrijvers, de eerste bisschop van de kerk in Jeruzalem (zie Handelingen 12:17; 21:18; Galaten 1:18–19; 2:9). Als leider in de kerk speelde hij een prominente rol in de vergadering in Jeruzalem (Handelingen 15:13). Zijn invloed in de kerk was ongetwijfeld versterkt door zijn verwantschap met Jezus, maar Jakobus gaf blijk van nederigheid door zichzelf niet als de *broer* van Jezus, maar als een *dienstknecht* van de Heer voor te stellen (zie Jakobus 1:1).

Wanneer en waar is het geschreven?

We weten niet wanneer Jakobus deze brief geschreven heeft. Aangezien Jakobus in Jeruzalem woonde en er toezicht hield op de zaken van de kerk, schreef hij zijn brief waarschijnlijk in dat gebied.

Het feit dat Jakobus de vergadering in Jeruzalem rond 50 n.C. niet vermeldt (zie Handelingen 15), kan erop duiden dat de brief ervóór geschreven is. Als deze brief daadwerkelijk vóór de vergadering in Jeruzalem geschreven is, is het een van de eerstgeschreven brieven in het Nieuwe Testament.

Voor wie is het geschreven en waarom?

Jakobus richt zich in zijn brief tot 'de twaalf stammen die in de verstrooiing zijn' (Jakobus 1:1), namelijk het hele huis van Israël. Hij nodigde hen uit om 'het evangelie te aanvaarden [en] zich bij de kudde van Christus te voegen'. (Bruce R. McConkie, *Doctrinal New Testament Commentary*, 3 delen [1965–1973], deel 3, 243.) Jakobus droeg de leden op om hun geloof in Jezus Christus door hun levenswijze te laten blijken.

Wat zijn enkele kenmerkende elementen van dit boek?

De algemene brief van Jakobus wordt net als het boek Spreuken in het Oude Testament soms als wijsheidsliteratuur geclassificeerd. De brief bestaat uit korte verklaringen van christelijke levensbeginselen. Bovendien vertonen de woorden van Jakobus veel gelijkenissen met de Bergrede van de Heiland in Mattheüs 5–7. Enkele vergelijkbare onderwerpen: vervolging doorstaan (zie Jakobus 1:2–3, 12; Mattheüs 5:10–12); 'volmaakt' of geestelijk volwassen worden (zie Jakobus 1:4; 2:22; Mattheüs 5:48); God vragen (zie Jakobus 1:5; Mattheüs 7:7–8); de wil van God doen (zie Jakobus 1:22; Mattheüs 7:21–25); anderen liefhebben (zie Jakobus 2:8; Mattheüs 5:43–44; 7:12); goed van kwaad onderscheiden door naar hun vruchten te kijken (zie Jakobus 3:11–12; Mattheüs 7:15–20); een vredestichter zijn (zie Jakobus 3:18; Mattheüs 5:9); en geen eed zweren (zie Jakobus 5:12; Mattheüs 5:34–37).

Overzicht

Jakobus 1–2 Jakobus begroet de lezer en introduceert enkele van de belangrijkste onderwerpen in zijn brief, waaronder beproevingen doorstaan, wijsheid zoeken en het geloof naleven. Hoorders van Gods woord moeten ook daders van het woord zijn. Jakobus definieert 'zuivere' godsdienst als zorgen voor weduwen en wezen, en trachten niet te zondigen (zie Jakobus 1:27). De heiligen dienen hun naasten lief te hebben en hun geloof door hun werken te tonen.

Jakobus 3–4 Jakobus illustreert de destructieve aard van onbeheerste taal en stelt die tegenover de vrucht van rechtschapenheid van vredestichters. Hij waarschuwt de lezer om niet met de wereld bevriend te raken, maar de duivel te weerstaan en dichter tot God te komen.

Jakobus 5 Jakobus waarschuwt de goddeloze rijken. Tot slot geeft hij beknopte raad over de taken van de heiligen ten opzichte van andere leden van de kerk. Hij geeft de heiligen de raad om geduldig vol te houden tot de wederkomst en niet van de waarheid af te dwalen. Jakobus spoort de zieken aan een beroep te doen op de ouderlingen om hen met olie te zalven.

LES 140

Jakobus 1

Inleiding

Jakobus schrijft een brief aan het verstrooide huis van Israël waarin hij hen aanmoedigt om hun beproevingen geduldig te doorstaan en onze hemelse Vader om wijsheid te vragen. Jakobus raadt hun ook aan om verleiding te weerstaan, daders van het woord te zijn, anderen te dienen en geestelijk rein te blijven.

Lessuggesties

Jakobus 1:1–11

Jakobus moedigt het verstrooide Israël aan om hun beproevingen geduldig te doorstaan en God om wijsheid te vragen

Zet voor de les de volgende uitspraak op het bord: *Ik wou dat ik wijzer was!* Vraag de cursisten aan het begin van de les om over die uitspraak na te denken. Laat ze in hun Schriftendagboek of aantekenschrift over onderwerpen of persoonlijke situaties schrijven waarvoor ze wijsheid zoeken. U kunt voorstellen dat ze evangelieonderwerpen en dringende levensvragen aan hun lijstje toevoegen. Vraag enkele cursisten over welke onderwerpen of vragen ze iets geschreven hebben. (Herinner ze eraan dat ze niet over dingen hoeven te praten die te persoonlijk zijn.)

Toon de plaat Joseph Smith zoekt wijsheid in de Bijbel. (*Evangelieplatenboek* [2009], nr. 89; zie ook LDS.org.)

- Met welke dringende vragen worstelde de jonge Joseph Smith? (Laat de cursisten zo nodig Geschiedenis van Joseph Smith 1:9–10 doornemen.)

Leg uit dat Joseph in de brief van Jakobus aan het lezen was toen hij ontdekte hoe hij antwoord op zijn gebeden kon krijgen. Jakobus was apostel van Jezus Christus en bisschop in Jeruzalem. Volgens christelijke overlevering was Jakobus een zoon van Maria en Jozef, en dus halfbroer van Jezus.

Vraag een cursist om Jakobus 1:1–4 voor te lezen. Vraag de klas mee te lezen en vast te stellen wat Jakobus tegen het huis van Israël zei over moeilijkheden en beproevingen. Wijs de cursisten erop dat er in de Bijbelvertaling van Joseph Smith van vers 2 'vele benauwingen' in plaats van 'allerlei verzoekingen' staat.

- Wat zei Jakobus tegen het huis van Israël over hun moeilijkheden en beproevingen?

- Waarom is het belangrijk om tijdens moeilijkheden en beproevingen geduld te hebben?

Vraag een cursist Jakobus 1:5–6 voor te lezen. Laat de andere cursisten meelezen en vaststellen wat Joseph Smith ontdekte waardoor hij antwoorden op zijn vragen kreeg.

Jakobus 1:5–6 is een kerntekst. Als de cursisten de kernteksten bestuderen, zullen ze de basisleerstellingen beter begrijpen en anderen er beter in kunnen onderwijzen. U kunt de cursisten in overweging geven de kernteksten op zodanige wijze te markeren dat ze die makkelijk kunnen terugvinden. Gebruik het lesidee aan het eind van deze les om de cursisten zich de tekst eigen te laten maken.

- Welke raad geeft Jakobus de lezer om antwoord op zijn vragen te vinden?

Laat een cursist naar voren komen om een beginsel uit Jakobus 1:5–6 op het bord te zetten. (De cursist dient een vergelijkbaar beginsel te vinden: **God geeft overvloedig wijsheid aan wie Hem in geloof vragen.**

- Wat houdt 'in geloof […] vragen en daarbij niet twijfelen' in (vers 6)?

Vraag een cursist om uit te leggen welke uitwerking Jakobus 1:5–6 op de jonge Joseph Smith in zijn zoektocht naar antwoorden had (zie Geschiedenis van Joseph Smith 1:12). Laat een andere cursist het resultaat van Joseph Smiths gelovige gebed in het bos in de buurt van zijn huis samenvatten.

- Wanneer heeft je hemelse Vader je antwoord gegeven op je gebed nadat je in geloof tot Hem had gebeden?

Getuig dat God overvloedig wijsheid geeft aan hen die Hem daarom in geloof vragen. Nodig de cursisten uit om Joseph Smiths voorbeeld te volgen door dit beginsel toe te passen, zodat ze de nodige wijsheid van onze hemelse Vader kunnen krijgen.

Vat Jakobus 1:7–11 samen met de uitleg dat Jakobus tegen dubbelhartigheid waarschuwde oftewel wankelen in loyaliteit en toewijding aan de Heer. Jakobus schreef ook dat de rijken zich dienen te verootmoedigen omdat aardse rijkdom slechts tijdelijk is en spoedig zal verdwijnen.

Noot: u kunt twee cursisten de volgende twee Schriftuurblokken laten onderwijzen. Het is nuttig om die cursisten enkele dagen voor de les de opdracht te geven zodat ze zich kunnen voorbereiden. U kunt die cursisten vragen om de hele klas les te geven. Of u kunt de klas in twee groepen opdelen en beide leerkrachten één groep laten lesgeven. Daarna kunnen ze wisselen en de andere groep lesgeven.

Leerkracht 1 — Jakobus 1:12–21

Jakobus behandelt verleiding

Vraag de cursisten:

- Met welke verleidingen krijgen jongeren in deze tijd te maken? (Zet eventueel de antwoorden van de cursisten op het bord.)
- Waarom is het soms moeilijk om verleiding te weerstaan?

Laat een cursist Jakobus 1:12 voorlezen. Laat de klas meelezen en letten op de belofte aan wie de Heer liefhebben en verleiding weerstaan. Wijs de cursisten erop dat in de Bijbelvertaling van Joseph Smith van Jakobus 1:12 'verdraagt' vervangen is door 'weerstaat'.

- Welke zegening ontvangen we als we de Heer liefhebben en verleiding weerstaan? (Laat de cursisten antwoorden en zet dit beginsel op het bord: **We tonen onze liefde voor de Heer door verleiding te weerstaan, wat een van de vereisten is voor het ontvangen van de kroon van het eeuwige leven.**)

Laat een cursist Jakobus 1:13–16 voorlezen. Vraag de klas mee te lezen en na te gaan waar verleiding wel en niet vandaan komt.

- Wie is volgens vers 13 *niet* de bron van verleiding?

Leg uit dat de term *begeerte* in vers 14 verwijst naar goddeloze verlangens die we door onze gevallen aard kunnen hebben. Satan verleidt ons om aan die goddeloze verlangens toe te geven.

Vraag de cursisten om na te denken over de verleidingen waar ze het moeilijk mee hebben.

- Hoe kunnen we geestelijke kracht opdoen om verleiding te weerstaan?
- In welke opzichten tonen we onze liefde voor de Heer als we verleiding weerstaan?

Getuig van de waarheid van het beginsel dat de cursisten in Jakobus 1:12 gevonden hebben. Laat ze bedenken wat ze gaan doen om de verleidingen waar ze mee worstelen te weerstaan.

Vat Jakobus 1:17–21 samen met de uitleg dat Jakobus zei dat alle goede gaven van God komen en dat de heiligen 'alle vuilheid' moeten afleggen en de woorden van de Heer 'met zachtmoedigheid' moeten ontvangen (vers 21).

Leerkracht 2 — Jakobus 1:22–25

Jakobus nodigt de lezer uit om hoorder en dader van het woord te zijn

Laat een cursist het volgende verhaal van ouderling Quentin L. Cook van het Quorum der Twaalf Apostelen voorlezen:

'Onlangs maakte ik met een aardige jongeman kennis. Zijn doelen waren op zending gaan, studeren, in de tempel huwen en een getrouw, fijn gezin stichten. […] Ik had het gevoel dat hij echt op zending wilde gaan en ernstige overtredingen meed die zijn zending in gevaar konden brengen, maar zijn dagelijkse leven was geen goede voorbereiding op de lichamelijke, emotionele, sociale, verstandelijke en geestelijke uitdagingen die hem te wachten stonden. Hij had niet geleerd om hard te werken. Hij nam zijn studie en seminarie niet ernstig op. Hij ging naar de kerk, maar had het Boek van Mormon niet gelezen. Hij verspeelde veel tijd aan games en sociale media. Hij leek te denken dat het volstond om simpelweg zijn koffers te pakken en op zending te gaan.' ('Verstandig kiezen', *Liahona*, november 2014, 47.)

- Als je in ouderling Cooks schoenen stond, welke zorgen zou jij je dan maken over het gebrek aan zendingsvoorbereiding van deze jongen?

Laat een cursist Jakobus 1:22 voorlezen. Vraag de klas mee te lezen en vast te stellen wat Jakobus zei dat de jongeman in het verhaal van ouderling Cook kon helpen.

- Wat zei Jakobus dat die jongeman kon helpen?

Leg uit dat Jakobus in Jakobus 1:23–24 iemand die een hoorder, maar geen dader is vergeleek met een man die zichzelf in de spiegel ziet en dan vergeet hoe hij eruitziet als hij weggaat.

Laat een cursist Jakobus 1:25 voorlezen. Vraag de klas mee te lezen en vast te stellen wat er gebeurt met de mensen die handelen naar de waarheden die ze horen.

- Wat gebeurt er met mensen die niet alleen hoorder, maar ook dader zijn? (Laat de cursisten antwoorden en zet dit beginsel op het bord: **Als we het woord van God horen en ernaar handelen, zal Hij ons in onze daden zegenen.**)

Vraag de cursisten om zichzelf aan de hand van de volgende vragen als hoorders en daders van Gods woord te evalueren. Lees de vragen voor of zet ze op het bord.

1. In welke mate geloof ik de waarheden die ik in de Schriften, thuis, in de kerk en in het seminarie leer?
2. Hoe vaak stel ik een geestelijk doel om naar de waarheden die ik leer te handelen? Hoe vaak bereik ik die doelen? Hoe vaak vergeet ik ze?
3. Hoe kan ik een betere dader en niet slechts een hoorder van het woord zijn?

Getuig van de zegeningen die we ontvangen als we handelen naar wat we leren.

Jakobus 1:26–27

Jakobus geeft de heiligen de raad om voor anderen te zorgen

Als de twee cursisten hun Schriftuurblok behandeld hebben, vraagt u enkele andere cursisten om samen te vatten wat ze geleerd hebben.

Laat een cursist Jakobus 1:26–27 voorlezen. Laat de klas meelezen en letten op de suggesties van Jakobus over manieren om onze godsdienst na te leven.

- Op welke manieren kunnen we volgens Jakobus onze godsdienst naleven of onze toewijding aan God tonen?

Leg uit dat Jakobus het had over ‘wezen en weduwen bezoeken’ als voorbeeld van voor anderen zorgen. ‘Zichzelf onbesmet bewaren van de wereld’ (vers 27) betekent zelfs in een wereld vol goddeloosheid geestelijk rein blijven.

- Welke waarheid halen we uit vers 27? (De strekking van de antwoorden van de cursisten dient de volgende waarheid te omvatten: **we geven blijk van het naleven van zuivere godsdienst als we voor anderen zorgen en ons geestelijk rein houden.** Zet dat op het bord.)
- Op welke manieren zijn voor anderen zorgen en onszelf geestelijk rein houden belangrijke uitingen van onze toewijding aan God?

- Wie ken je die een goed voorbeeld is door in zijn dagelijkse leven van het naleven van 'zuivere godsdienst' blijk te geven? Wat doet deze persoon dat jou inspireert?

Laat de cursisten op een blaadje een of twee daden zetten die ze de komende week gaan doen om voor iemand te zorgen of 'zichzelf onbesmet [te] bewaren van de wereld'. Nodig ze uit om daders van Gods woord te zijn door dit beginsel toe te passen.

Kerntekstenbeheersing — Jakobus 1:5–6

Leg uit dat het uit het hoofd leren van Jakobus 1:5–6 de cursisten hun hele leven tot zegen zal zijn als ze vragen over het evangelie hebben, bij belangrijke beslissingen naar de hulp van de Heer streven, en anderen in het evangelie onderwijzen.

Gebruik een van de activiteiten in het aanhangsel of bedenk er zelf een waarmee de cursisten deze Schrifttekst beter uit het hoofd kunnen leren. Vergeet niet om regelmatig kernteksten te herhalen zodat de cursisten onthouden wat ze geleerd hebben. U kunt in toekomstige lessen momenten inplannen om deze tekst te herhalen en de cursisten te vragen die op te zeggen.

THUISSEMINARIELES

Hebreeën 5–Jakobus 1 (unit 28)

Lesmateriaal voor de thuisseminarieleerkracht

Samenvatting van dagelijkse thuisseminarielessen

De volgende samenvatting van de gebeurtenissen, leerstellingen en beginselen die de cursisten bij hun studie van Hebreeën 5–Jakobus 1 (unit 28) geleerd hebben, is niet bedoeld om als onderdeel van uw les te worden behandeld. Uw les richt zich op slechts enkele van deze leerstellingen en beginselen. Volg de ingevingen van de Heilige Geest terwijl u nadenkt over de behoeften van uw cursisten.

Dag 1: (Hebreeën 5–6)

Uit Paulus' leerstellingen over priesterschapsgezag leerden de cursisten dat wie tot het priesterschap geordend wordt, door openbaring van God door zijn gemachtigde dienstknechten geroepen moet worden. Ze leerden ook de volgende waarheden: als we tot het einde ijverig zijn, geloof in Jezus Christus en geduld hebben, kunnen we Gods beloofde zegeningen ontvangen. Onze hoop in Gods beloften is een geestelijk anker voor onze ziel.

Dag 2 (Hebreeën 7–10)

Bij hun studie van Hebreeën 7–10 leerden de cursisten dat Jezus Christus zijn eigen leven als offer voor onze zonden gegeven heeft en dat we dankzij de verzoening van Jezus Christus het celestiale koninkrijk kunnen betreden als we onze hoop op Hem vasthouden.

Dag 3 (Hebreeën 11)

Bij hun studie van Paulus' rede over geloof leerden de cursisten dat geloof een vaste grond is van de dingen die men hoopt, en een bewijs van de zaken die men niet ziet. Ze kwamen ook het volgende te weten: om God te behagen, moeten we geloof oefenen door tot Hem te komen, in Hem te geloven en te geloven dat Hij beloont wie Hem zoeken. Als we geloof in Jezus Christus oefenen, kunnen we lijden verdragen, wonderen verrichten, goddelijke beloften ontvangen, ons getuigenis van Hem versterken en vooruitgang maken op de weg naar volmaking.

Dag 4 (Hebreeën 12–Jakobus 1)

Bij hun studie van het slot van Paulus' brief aan de Hebreeën leerden de cursisten dat we, als we naar het voorbeeld van Jezus Christus kijken, de kracht krijgen om onze zonden af te leggen en tegenstand geduldig te doorstaan. Ze leerden ook dat we, als we ons aan de bestraffing van onze hemelse Vader onderwerpen, meer zoals Hij zullen worden en de gemoedsrust ervaren die uit rechtschapenheid voortvloeit. Bij hun studie van Jakobus 1 leerden de cursisten dat God overvloedig wijsheid geeft aan wie Hem in geloof vragen.

Inleiding

De apostel Jakobus raadde de verstrooide Israëlieten aan om daders van het woord te zijn, anderen te dienen en geestelijk rein te blijven.

Lessuggesties

Noot: de cursisten leerden in deze unit twee kernteksten: Hebreeën 12:9 en Jakobus 1:5–6. U kunt deze teksten samen voorlezen of opzeggen en de cursisten vragen om de leerstellingen en beginselen in de teksten uit te leggen.

Jakobus 1:22–27

Jakobus nodigt de lezer uit om hoorder en dader van het woord te zijn en anderen te dienen

Laat een cursist het volgende verhaal van ouderling Quentin L. Cook van het Quorum der Twaalf Apostelen voorlezen:

'Onlangs maakte ik met een aardige jongeman kennis. Zijn doelen waren op zending gaan, studeren, in de tempel huwen en een getrouw, fijn gezin stichten. Ik vond het erg mooie doelen. Maar toen we verder praatten, werd het me duidelijk dat zijn gedrag en keuzes niet met zijn doelen overeenstemden. Ik had het gevoel dat hij echt op zending wilde gaan en ernstige overtredingen meed die zijn zending in gevaar konden brengen, maar zijn dagelijkse leven was geen goede voorbereiding op de lichamelijke, emotionele, sociale, verstandelijke en geestelijke uitdagingen die hem te wachten stonden. Hij had niet geleerd om hard te werken. Hij nam zijn studie en seminarie niet ernstig op. Hij ging naar de kerk, maar had het Boek van Mormon niet gelezen. Hij verspeelde veel tijd aan games en sociale media. Hij leek te denken dat het volstond om simpelweg zijn koffers te pakken en op zending te gaan.' ('Verstandig kiezen', *Liahona*, november 2014, 47.)

- Als je in ouderling Cooks schoenen stond, welke zorgen zou jij je dan maken over het gebrek aan zendingsvoorbereiding van deze jongen?

Laat een cursist Jakobus 1:22 voorlezen. Vraag de klas mee te lezen en vast te stellen wat Jakobus zei dat de jongeman in het verhaal van ouderling Cook kon helpen.

- Wat zei Jakobus dat die jongeman kon helpen?

Leg uit dat Jakobus in Jakobus 1:23–24 iemand die een hoorder, maar geen dader is vergeleek met een man die zichzelf in de spiegel ziet en dan vergeet hoe hij eruitziet als hij weggaat.

Laat een cursist Jakobus 1:25 voorlezen. Vraag de klas mee te lezen en vast te stellen wat er gebeurt met de mensen die handelen naar de waarheden die ze horen.

- Wat gebeurt er met mensen die niet alleen hoorder, maar ook dader zijn? (Laat de cursisten antwoorden en zet dit beginsel op het bord: **Als we het woord van God horen en ernaar handelen, zal Hij ons in onze daden zegenen.**)

Vraag de cursisten om zichzelf aan de hand van de volgende vragen als hoorders en daders van Gods woord te evalueren. Lees de vragen voor of zet ze op het bord.

- In welke mate geloof ik de waarheden die ik in de Schriften, thuis, in de kerk en in het seminarie leer?

- Hoe vaak stel ik een geestelijk doel om naar de waarheden die ik leer te handelen? Hoe vaak bereik ik die doelen? Hoe vaak vergeet ik ze?
- Hoe kan ik een betere dader en niet slechts een hoorder van het woord zijn?

Getuig van de zegeningen die we ontvangen als we handelen naar wat we leren.

Laat een cursist Jakobus 1:26–27 voorlezen. Laat de klas meelezen en letten op de suggesties van Jakobus over manieren om onze godsdienst na te leven.

- Op welke manieren kunnen we volgens Jakobus onze godsdienst naleven of onze toewijding aan God tonen?

Leg uit dat Jakobus in vers 27 het idee 'wezen en weduwen bezoeken' gebruikte als voorbeeld van zorgen voor anderen en dat 'zichzelf onbesmet bewaren van de wereld' geestelijk rein blijven betekent, zelfs in een wereld vol goddeloosheid.

- Welke waarheid halen we uit Jakobus 1:27? (De strekking van de antwoorden van de cursisten dient de volgende waarheid te omvatten: **we geven blijk van het naleven van zuivere godsdienst als we voor anderen zorgen en ons geestelijk rein houden.** Zet die waarheid op het bord.)
- Op welke manieren zijn voor anderen zorgen en onszelf geestelijk rein houden belangrijke uitingen van onze toewijding aan God?
- Wie ken je die een goed voorbeeld is door in zijn dagelijkse leven van het naleven van 'zuivere godsdienst' blijk te geven? Wat doet deze persoon dat jou inspireert?

Laat de cursisten op een blaadje een of twee daden zetten die ze de komende week gaan doen om voor iemand te zorgen of 'zichzelf onbesmet [te] bewaren van de wereld'. Nodig ze uit om daders van Gods woord te zijn door dit beginsel toe te passen.

Volgende unit (Jakobus 2–1 Petrus 5)

Leg uit dat de cursisten bij hun studie van Jakobus 2–1 Peter 5 antwoord op deze vragen zullen krijgen: welke raad gaf Jakobus de heiligen voor het geval ze een broeder of zuster zien die 'zonder kleding zou zijn en gebrek zou hebben aan dagelijks voedsel' (Jakobus 2:15)? Als we nu eens niets voor de behoeftigen doen? Waarom zei Jakobus dat geloof zonder werken dood is (Jakobus 2:26)? Welk lichaamsdeel is volgens Jakobus 'een vuur' en kan 'het hele lichaam' bevlekken (Jakobus 3:6)? Welke zegeningen ontvangen mensen 'die een zondaar van zijn dwaalweg doen terugkeren' (Jakobus 5:20)? Waarom moet het evangelie volgens Petrus aan de doden verkondigd worden? Moedig de cursisten aan om bij hun studie van het volgende Schriftuurblok naar antwoorden op die vragen te zoeken.

LES 141

Jakobus 2

Inleiding

Jakobus spoort de heiligen aan om de onderdrukten de hand te reiken en onderwijst dat ware volgelingen van Jezus Christus de rijken niet bevoorrechten. Jakobus behandelt ook het verband tussen geloof en werken.

Lessuggesties

Jakobus 2:1–13

Jakobus leert volgelingen van Christus om de rijken niet te bevoorrechten

Geef een willekeurige cursist een snoepje. Leg uit dat u de cursist een snoepje hebt gegeven om een willekeurige reden (bijvoorbeeld omdat de cursist uw lievelingskleur aanheeft of omdat hij of zij een bepaald voorwerp bij zich heeft).

- Hoe voelden jullie je doordat ik deze cursist een voorkeursbehandeling gaf?
- Waarom bevoorrecht men bepaalde mensen soms?

Laat de cursisten nadenken over andere situaties waarin iemand anders bevoorrecht werd. Vraag ze hoe ze zich daardoor voelden.

Vraag een cursist om Jakobus 2:1–4 voor te lezen. Leg uit dat er in de Bijbelvertaling van Joseph Smith van Jakobus 2:1 het volgende staat: 'Mijn broeders, u kunt niet het geloof hebben in onze Heer Jezus Christus, de Heer der heerlijkheid, en toch de persoon aanzien.' Vraag de klas waarvoor Jakobus de heiligen waarschuwde.

- Waarvoor waarschuwde Jakobus de heiligen?

Leg uit dat 'de persoon aanzien' (Bijbelvertaling van Joseph Smith, Jakobus 2:1) betekent iemand of een groep mensen vanwege hun omstandigheden of eigenschappen bevoorrechten en anderen benadelen.

- Over welk voorbeeld van bevoorrechting had Jakobus het?
- Welke hedendaagse voorbeelden van bevoorrechting ken je waarbij sommige mensen anderen vanwege hun omstandigheden of eigenschappen bevoorrechten en weer anderen benadelen?

Vat Jakobus 2:5–7 samen met de uitleg dat Jakobus de heiligen die de rijken bevoorrechtten bleef terechtwijzen. Hij onderwees hun dat God de armen uitverkoren heeft om rijk in het geloof te zijn en erfgenamen van zijn koninkrijk te zijn. Jakobus herinnerde de heiligen er ook aan dat de rijken hen onderdrukt hadden en godslasterlijk over de Heer spraken.

Laat de cursisten Jakobus 2:8 doornemen en vaststellen wat Jakobus de heiligen opdroeg om te doen, waardoor ze bevoorrechting konden uitbannen.

- Wat droeg Jakobus de heiligen op?
- Waarom noemde hij dit gebod de 'koninklijke wet' (Jakobus 2:8)?

- Welk beginsel halen we uit deze verzen over de manier waarop getrouwe discipelen van Jezus Christus anderen behandelen? (De strekking van de antwoorden van de cursisten dient het volgende beginsel te omvatten: **getrouwe volgelingen van Jezus Christus hebben alle mensen ongeacht hun omstandigheden lief.** Zet dit beginsel op het bord.)
- Hoe was de Heiland tijdens zijn sterfelijke bediening een voorbeeld van anderen ongeacht hun omstandigheden liefhebben?

Laat de cursisten denken aan iemand die ernaar streeft om iedereen lief te hebben. Vraag enkele cursisten aan wie ze denken en waarom.

Laat de cursisten overwegen hoe ze anderen behandelen. Spoor ze aan naar gelegenheden te zoeken om het voorbeeld van de Heiland te volgen en anderen lief te hebben.

Laat de cursisten zich inbeelden dat ze net Jakobus over iedereen liefhebben hoorden vertellen en vervolgens iemand horen zeggen dat bepaalde mensen bevoorrechten niet zo erg is. Die persoon zegt ook dat er veel ergere dingen zijn die we kunnen doen.

- Welke problemen brengt zo'n instelling teweeg?

Vraag een cursist Jakobus 2:9–10 voor te lezen. Laat de klas meelezen en nagaan waarom het een ernstige kwestie is om niet alle mensen ongeacht hun omstandigheden lief te hebben.

- Waarom is het een ernstige kwestie om niet alle mensen ongeacht hun omstandigheden lief te hebben?
- Welke waarheid kunnen we uit de leerstellingen van Jakobus in deze verzen halen? (De strekking van de antwoorden van de cursisten dient de volgende waarheid te omvatten: **ook al begaan we maar één zonde, zijn we schuldig voor God.**)
- Wat is volgens Jakobus 2:10 het eeuwige gevolg van het overtreden van Gods geboden, ook al overtreden we er maar één? (Het is net alsof we alle geboden overtreden hebben omdat we onrein zijn en dus niet in Gods tegenwoordigheid kunnen vertoeven [zie ook 1 Nephi 10:21].)
- Waarom kunnen we nog steeds hopen, hoewel ongehoorzaamheid ons onrein maakt, waardoor we niet bij God kunnen zijn?

Laat een cursist het volgende citaat van president Dieter F. Uchtdorf van het Eerste Presidium voorlezen:

'Maar ons heil is niet onbereikbaar.

'Gods genade is onze grote en eeuwige hoop.

'Door het offer van Jezus Christus bevredigt het plan van barmhartigheid de eisen van de gerechtigheid [zie Alma 42:15] en verschaft het de mensen "de middelen […] waardoor zij geloof tot bekering kunnen hebben" [Alma 34:15].

Al waren onze zonden rood als scharlaken, zij kunnen wit als sneeuw worden [zie Jesaja 1:18]. Omdat onze geliefde Heiland "Zich [heeft] gegeven als een losprijs voor allen" [1 Timotheüs 2:6] kunnen wij toegang krijgen tot zijn eeuwig koninkrijk. [zie 2 Petrus 1:11]' ('De gave van genade', *Liahona*, mei 2015, 108.)

- Wat moeten we doen om het koninkrijk van de Heer dankzij de verzoening van Jezus Christus waardig te zijn?
- Hoe kunnen we de verzoening van Jezus Christus dankzij het beginsel in vers 10 beter waarderen?

Vat Jakobus 2:11–13 samen met de uitleg dat Jakobus een voorbeeld gaf van het beginsel in vers 10. Vervolgens spoorde hij gelovigen aan om barmhartig te zijn, want wie niet barmhartig is, wordt zonder barmhartigheid geoordeeld.

Jakobus 2:14–26

Jakobus spreekt over de rol van geloof en werken in ons heil

Laat de cursisten zich inbeelden dat een zekere jongeman erkent dat hij gezondigd heeft. Hij gelooft in de verzoening van Jezus Christus en dat de Heiland hem kan verlossen. Hij zegt dat hij alleen maar hoeft te geloven en dat de Heer hem dan zal vergeven.

Laat de cursisten bedenken of het geloof van de jongeman volstaat om vergeving van zonden te krijgen.

Vraag een cursist om Jakobus 2:14 voor te lezen. Vraag de klas mee te lezen en vast te stellen wat Jakobus de heiligen over geloof vroeg.

- Wat vroeg Jakobus de heiligen over geloof?
- Over welke soort werken had Jakobus het?

Leg uit dat Jakobus een misvatting over geloof rechtzette. Sommige mensen dachten dat geloof slechts een verbale uiting was. In Jakobus 2:14 gebruikt Jakobus de term *werken* anders dan de apostel Paulus. Paulus verwijst met de term *werken* naar de werken van de wet van Mozes. Jakobus verwijst met de term *werken* naar daden van toewijding of werken van rechtschapenheid.

Jakobus gebruikte in Jakobus 2:15–16 een gelijkenis om het antwoord op zijn vraag in vers 14 te illustreren. Laat twee cursisten naar voren komen. Laat een van hen een bedelaar spelen die om voedsel, kleding en onderdak smeekt om te overleven. Vraag de andere cursist om iemand te spelen die de bedelaar kan helpen. Laat een derde cursist Jakobus 2:15–16 voorlezen terwijl de andere twee uitbeelden wat er in de verzen geschreven staat.

- Wat is er mis met het antwoord aan de bedelaar? Volstaat de uitspraak van de cursist om de bedelaar te redden?

Laat een cursist Jakobus 2:17–18 voorlezen. Vraag de klas om mee te lezen en vast te stellen wat Jakobus over geloof zei.

Jakobus 2:17–18 is een kerntekst. Als de cursisten de kernteksten bestuderen, zullen ze de basisleerstellingen beter begrijpen en anderen er beter in kunnen onderwijzen. U kunt de cursisten in overweging geven de kernteksten op zodanige wijze te markeren dat ze die makkelijk kunnen terugvinden. Gebruik het lesidee aan het eind van deze les om de cursisten zich de tekst eigen te laten maken.

- Wat betekent 'Zo is ook het geloof als het geen werken heeft, in zichzelf dood' (vers 17)?
- Hoe begrijpen we door Jakobus' gelijkenis van de bedelaar wat deze zinsnede betekent?
- Wat zegt Jakobus in vers 17 over waar geloof in Jezus Christus? (De strekking van de antwoorden van de cursisten dient de volgende waarheid te omvatten: **we uiten ons ware geloof in Jezus Christus door onze rechtschapen werken.** Zet die waarheid op het bord.)

Laat een cursist Jakobus 2:19–20 voorlezen. Leg uit dat er in Bijbelvertaling van Joseph Smith, Jakobus 2:19 staat: 'U gelooft dat er één God is; daar doet u goed aan. Ook de duivels geloven dat en zij sidderen. U hebt uzelf aan hen gelijk gemaakt en bent niet gerechtvaardigd.' Vraag de klas welk voorbeeld Jakobus gebruikte om aan te tonen dat geloven dat God bestaat niet hetzelfde is als geloof in God oefenen.

- Welk voorbeeld gebruikte Jakobus om aan te tonen dat geloven dat God bestaat niet hetzelfde is als geloof in God oefenen?

Laat een cursist het volgende citaat van ouderling David A. Bednar van het Quorum der Twaalf Apostelen voorlezen:

'Echt geloof heeft de Heer Jezus Christus tot middelpunt en leidt altijd tot rechtvaardige handelingen. […] Handelen per se is geen geloof in de Heiland, maar handelen in overeenstemming met juiste beginselen is een kernelement van geloof.' ('Bidden in geloof', *Liahona*, mei 2008, 95.)

- Wat is volgens ouderling Bednar 'een kernelement van geloof'?
- Waarom is het belangrijk om te begrijpen dat geloof in Jezus Christus inhoudt dat we zowel in Hem geloven als in overeenstemming met juiste beginselen handelen?

Herinner de cursisten aan het scenario over de jongeman aan het begin van dit deel van de les.

- Hoe kan begrijpen dat geloof van werken vergezeld moet gaan iemand helpen die vergeving voor zijn of haar zonden zoekt?

Vat Jakobus 2:21–26 samen met de uitleg dat Jakobus naar Abraham en Rachab verwees als voorbeeld van mensen wier geloof in God in hun werken tot uiting kwam. (Het verhaal van de moedige Rachab staat in Jozua 2:1–22.)

Laat de cursisten in hun Schriftendagboek of aantekenschrift over een situatie schrijven waarin ze hun geloof in Jezus Christus door hun werken toonden en hoe dat hen tot zegen was. Moedig de cursisten aan om ook hun getuigenis van de Heiland op te schrijven en hoe ze dat geloof door hun werken gaan tonen. Laat enkele cursisten aan de klas vertellen wat ze opgeschreven hebben.

Vraag de cursisten met een gebed in hun hart te overwegen hoe ze hun geloof in Jezus Christus beter kunnen oefenen door Hem te gehoorzamen. Moedig ze aan om aan hun geestelijke ingevingen gehoor te geven.

Kerntekstenbeheersing — Jakobus 2:17–18

Om de cursisten te helpen met het toepassen van de waarheden in deze kerntekst geeft u ze een papierstrookje. Laat ze op de ene kant de woorden van de tekst noteren. Vraag ze vervolgens op de andere kant deze zin aan te vullen: *Ik ga de Heer mijn geloof in Hem tonen door …* Spoor de cursisten aan om dit strookje de hele dag bij zich te houden en om het lijstje met ideeën van daden die hun geloof in de Heer tonen aan te vullen. Wanneer ze iets aan hun lijstje toevoegen, kunnen ze de kerntekst herhalen. Spoor ze aan om het strookje op een goed zichtbare plek te bewaren, zodat ze het vaak zien en aan hun doelen herinnerd worden.

LES 142

Jakobus 3

Inleiding

Jakobus onderwijst de heiligen dat ze hun taalgebruik moeten beheersen. Vervolgens vergelijkt hij de wijsheid van de wereld met de wijsheid van God.

Lessuggesties

Jakobus 3:1–12

Jakobus onderwijst de heiligen dat ze hun taalgebruik moeten beheersen

Neem een tube tandpasta mee naar de les. Laat een cursist alle tandpasta uit de tube knijpen (of laat de cursisten zich dat inbeelden). Vraag een andere cursist om alle tandpasta weer in de tube te doen. Als de cursist daar moeite mee heeft, vraagt u:

- Hoe is de tandpasta in dit voorbeeld te vergelijken met de woorden die we spreken?

Laat de cursisten nadenken of ze ooit iets gezegd hebben waar ze later spijt van kregen. Spoor de cursisten bij hun studie van Jakobus 3:1–12 aan te zoeken naar waarheden die ze helpen om over hun taalgebruik na te denken.

Vraag een cursist Jakobus 3:2–4 en de eerste zin van Jakobus 3:5 voor te lezen. Laat de klas meelezen en nagaan hoe Jakobus mensen beschrijft die niet in woorden struikelen. Leg uit dat de zinsnede 'wij struikelen allen' in vers 2 betekent dat we allen fouten maken, en leg uit dat Jakobus met het woord *tong* de woorden die we spreken, bedoelt.

- Hoe beschreef Jakobus mensen die hun woorden niet kunnen beheersen?

U kunt een afbeelding van het bit van een paard en het roer van een schip tonen of op het bord tekenen. U moet misschien uitleggen dat een *bit* (vers 3) een klein stukje metaal is dat in de mond van een paard gelegd wordt. Het bit is met de teugels verbonden en stelt de berijder in staat om het paard te sturen. Het *roer* van een schip (vers 4) stelt iemand in staat om het schip te sturen.

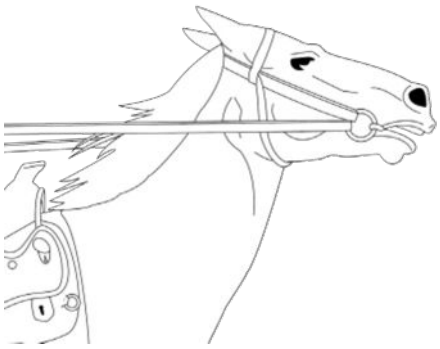

- Wat hebben een bit en een roer volgens Jakobus gemeen? (Beide voorwerpen zijn vrij klein en sturen de grotere zaken waarmee ze verbonden zijn.)
- Hoe kunnen we door Jakobus' vergelijking van deze voorwerpen met een tong, of onze woorden, de kracht van onze woorden beter begrijpen?
- Welk beginsel halen we uit deze verzen over wat er kan gebeuren als we ons taalgebruik leren beheersen? (De cursisten moeten een beginsel vinden zoals:

als we ons taalgebruik leren beheersen, kunnen we onze daden leren beheersen.)

- Hoe helpt de beheersing van ons taalgebruik ons om onze daden te beheersen?

Vraag een cursist de laatste zin van Jakobus 3:5 en ook Jakobus 3:6 voor te lezen. Laat de klas meelezen en vaststellen waarmee Jakobus ons taalgebruik vergeleek.

- Waarmee vergeleek Jakobus ons taalgebruik?
- Welke aspecten van ons leven kunnen in vlam gezet (zie vers 6) of in gevaar gebracht worden door onverstandig taalgebruik?
- Op welke manier kunnen onze woorden een uitwerking op onze levensloop hebben?
- Hoe kunnen we door onze woorden een beetje aan te passen onze levensloop en die van anderen positief beïnvloeden?

Vraag enkele cursisten om beurtelings een vers uit Jakobus 3:7–12 voor te lezen. Laat de klas meelezen en vaststellen waarmee Jakobus ons taalgebruik vergeleek.

- Waarmee vergeleek Jakobus ons taalgebruik? (Een wild dier dat getemd moet worden [zie verzen 7–8], 'dodelijk vergif' [vers 8], 'een bron [die] uit dezelfde ader zoet en bitter water [laat] opwellen' [verzen 11–12], een vijgenboom die olijven voortbrengt en een wijnstok die vijgen voortbrengt [zie vers 12].)

Laat een cursist het volgende citaat van ouderling Jeffrey R. Holland van het Quorum der Twaalf Apostelen voorlezen om de inhoud van deze verzen te verduidelijken:

'Uiteraard bedoelt Jakobus niet dat onze tong *altijd* slecht is, noch dat *alles* wat we zeggen "vol dodelijk vergif" is. Maar hij bedoelt wél dat wat we soms zeggen op zijn minst schadelijk is, zelfs venijnig — en dat is een schrikbarende aanklacht voor een heilige der laatste dagen! De stem die een plechtig getuigenis geeft, vurige gebeden uit en de lofzangen van Zion zingt, *kan* dezelfde stem zijn die kleineert en kritiseert, in verlegenheid brengt, kwetst en daarmee de eigen geest en die van anderen vernietigt. […]

'Mogen wij […] proberen om "volmaakte" mannen en vrouwen te zijn in ten minste dit ene opzicht, namelijk door geen aanstoot te geven met onze woorden, of om het positiever te zeggen, door de taal der engelen te spreken. Onze woorden zouden net als onze daden vol geloof, hoop en naastenliefde moeten zijn, de drie grote opdrachten aan christenen die we zo hard nodig hebben in de tegenwoordige wereld. Met dergelijke woorden, die onder invloed van de Geest worden uitgesproken, kunnen we tranen drogen, harten genezen, levens verheffen, hoop teruggeven en vertrouwen de overhand geven.' ('De taal der engelen', *Liahona*, mei 2007, 16, 18.)

- Wat kunnen we uit deze verzen leren over het soort woorden die volgelingen van God behoren te spreken. (De strekking van de antwoorden van de cursisten dient de volgende waarheid te omvatten: **volgelingen van God gebruiken hun woorden voor rechtschapen doeleinden, niet om kwaad te verspreiden.**)
- Waarom is het een ernstig probleem als heiligen der laatste dagen hun woorden voor kwade doeleinden gebruiken of anderen ermee kwetsen of kleineren?
- Wat kunnen we doen om in ons taalgebruik een beetje meer 'volmaakt' (Jakobus 3:2) te zijn?

Laat de cursisten uitleggen hoe je de waarheid in Jakobus 3:9–10 in deze situaties kunt toepassen:

1. Je bent sms'jes aan het versturen of sociale media aan het gebruiken.
2. Je bent priester en zegent 's zondags het avondmaal. Op school lachen je vrienden een andere leerling uit.
3. Je bent een jongevrouw die in het verleden onvriendelijke dingen over een andere jongevrouw in de wijk of gemeente gezegd heeft.
4. Je ploegmaten gebruiken grove taal.

Laat een cursist het volgende citaat uit *Voor de kracht van de jeugd* voorlezen:

> 'Uit je taalgebruik zou moeten blijken wie je bent als zoon of dochter van God. Nette en intelligente taal duidt op een helder en gezond verstand. Door opbouwende, bemoedigende, welwillende taal te gebruiken, bied je de Geest de kans om bij je te zijn. Onze woorden zouden net als onze daden vol geloof, hoop en naastenliefde moeten zijn.' (*Voor de kracht van de jeugd* [boekje, 2011], 20.)

- Wanneer hebben andermans woorden je opgebouwd of aangemoedigd?
- Hoe ben je gezegend door anderen met je woorden te proberen op te bouwen of aan te moedigen?

Vraag de cursisten een doel in hun Schriftendagboek of aantekenschrift te noteren om hun taalgebruik beter te beheersen en hun woorden voor rechtschapen doeleinden te gebruiken. Nodig ze uit om de komende week met hun doel aan de slag te gaan.

Bespreek uitnodigingen om te handelen

U kunt de cursisten aansporen om evangeliebeginselen toe te passen door uitnodigingen om te handelen later weer te bespreken. Vergeet niet om de doelen die de cursisten in deze les gesteld hebben te bespreken. U kunt ze ook vragen om verslag uit te brengen van de ervaringen die ze bij het uitvoeren van hun plannen gehad hebben.

Jakobus 3:13–18

Jakobus vergelijkt de wijsheid van de wereld met de wijsheid van God

Vat Jakobus 3:13–18 samen met de uitleg dat Jakobus de wijsheid van de wereld met die van God vergeleek. De wijsheid van de wereld leidt tot ‘wanorde’ (vers 16) en ‘eigenbelang’ (verse 14), terwijl ‘de wijsheid die van boven is’ ‘rein’ en ‘vol barmhartigheid’ is (vers 17).

Getuig van de beginselen in deze les.

LES 143

Jakobus 4–5

Inleiding

Jakobus geeft de heiligen de raad om in afwachting van de wederkomst van de Heiland de duivel te weerstaan, dichter tot God te komen en beproevingen geduldig te doorstaan. Hij zegt dat de zieken 'de ouderlingen van de gemeente bij zich [moeten] roepen' (Jakobus 5:14) om hen te zalven. Jakobus zegt ook dat het belangrijk is om zondaars bij hun bekering te helpen.

Lessuggesties

Interessante, relevante en opbouwende lessen geven

Wanneer u telkens opbouwende lessen geeft, zullen de cursisten verwachten steeds iets waardevols te leren als ze de les bijwonen. President Boyd K. Packer van het Quorum der Twaalf Apostelen heeft gezegd: '[Cursisten] komen alleen enthousiast terug als u ze iets leert. Ze moeten iets leren om terug te willen komen. Ze zijn bereid, zelfs graag bereid, om een les bij te wonen […] waarin ze gevoed worden.' (*Teach Ye Diligently* [1975], 153–154.)

Jakobus 4

Jakobus raadt de heiligen aan om dichter tot God te komen en de duivel te weerstaan

Laat de cursisten aan een familielid of vriend denken met wie ze zich nauw verbonden voelen.

- Aan wie heb je gedacht? Waarom voel je je nauw verbonden met die persoon?
- Hoe komt het dat je zo'n goede band met hem of haar hebt?

Laat de cursisten overwegen hoe goed hun band met God is.

- Hoe is een sterke band met God ons tot zegen?

Laat de cursisten bij hun studie van Jakobus 4 naar waarheden zoeken die hen in staat stellen om hun band met God te versterken.

Vat Jakobus 4:1–3 samen met de uitleg dat Jakobus de heiligen berispte omdat ze aan hun wereldse verlangens toegaven.

Laat een cursist Jakobus 4:4 voorlezen. Laat de klas meelezen en letten op het soort vriendschap waarvoor Jakobus de heiligen waarschuwde.

- Voor welk soort vriendschap waarschuwde Jakobus de heiligen?
- Wat houdt 'een vriend van de wereld' zijn in? (Leg zo nodig uit dat de raad van Jakobus in vers 4 niet betekent dat we niet moeten omgaan met mensen die geen lid van de kerk zijn. We moeten echter de valse leer en slechte verlangens, normen en gebruiken van de wereld mijden.
- Wat gebeurt er volgens Jakobus met iemand die een vriend van de wereld is?

Laat de cursisten Jakobus 4:6–8 in stilte lezen en letten op de raad die Jakobus de heiligen gaf.

- Welke raad gaf Jakobus de heiligen?
- Hoe helpt onderwerping aan God ons om de duivel weerstand te bieden?
- Wat moeten we volgens vers 8 doen als we tot God willen naderen? (Laat de cursisten antwoorden en zet dit beginsel op het bord: **Als wij tot God naderen, zal Hij tot ons naderen.**)
- Wat kunnen we doen om tot God te naderen? (Zet de antwoorden van de cursisten op het bord.)

Verduidelijk een manier waarop we tot God kunnen naderen door de cursisten op Jakobus' raad te wijzen: 'Reinig de handen […] en zuiver de harten' (Jakobus 4:8). Leg uit dat in de Schriften handen vaak naar handelingen verwijzen en dat het hart vaak onze verlangens voorstelt.

- Hoe helpen reine handen en een zuiver hart ons om tot God te naderen?

Vraag een cursist om Jakobus 4:9–12, 17 voor te lezen. Vraag de klas mee te lezen en te letten op de aanvullende raad die Jakobus de heiligen gaf om tot God te naderen. Leg uit dat de zinsnede 'laat uw lachen veranderd worden in treuren' (vers 9) verwijst naar de droefheid die overeenkomstig de wil van God is.

- Welke aanvullende raad gaf Jakobus de heiligen waarmee ze tot God konden naderen?
- Wat is volgens Jakobus in vers 17 zonde? (Laat de cursisten antwoorden en zet dit beginsel op het bord: **Als we weten wat goed is, en het niet doen, dan zondigen we.**)
- Waarom zondigen we als we weten wat goed is, maar het niet doen?

Laat een cursist het volgende citaat van president James E. Faust van het Eerste Presidium voorlezen:

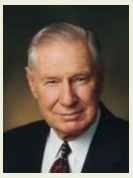

'Ik vrees dat onze grootste zonden vaak zonden van nalatigheid zijn. Dat zijn de gewichtigere zaken van de wet waarvan de Heiland heeft gezegd dat we ze niet moeten nalaten [zie Mattheüs 23:23]. Het zijn de attente, zorgzame daden die we niet doen, waardoor we ons zo schuldig voelen omdat we ze verwaarloosd hebben.

'Ik herinner me dat toen ik nog jong was, mijn grootmoeder Mary Finlinson in de zinderende zomerse hitte onze heerlijke maaltijden op een houtfornuis kookte. Als de houtkist naast het fornuis leeg raakte, pakte grootmoeder hem stilletjes op om die buiten bij de stapel cederhout weer te vullen. Vervolgens droeg ze de zwaar beladen kist weer naar binnen. Ik was zo ongevoelig hiervoor en zo geïnteresseerd in de gesprekken in de keuken, dat ik daar gewoon zat en mijn geliefde grootmoeder de houtkist zelf liet vullen. Ik schaam me hiervoor, en heb het mijn hele leven betreurd dat ik heb nagelaten haar te helpen. Ik hoop haar ooit om vergeving te kunnen vragen.' ('The Weightier Matters of the Law: Judgment, Mercy, and Faith', *Ensign*, november 1997, 59.)

- Welke goede daad liet president Faust als kind na? Hoe voelde hij zich daardoor?
- Noem enkele zonden van nalatigheid die ons ervan weerhouden om tot God te naderen.
- Wat weerhoudt ons ervan om de goede daden te doen die het evangelie van Jezus Christus ons leert?
- Wanneer ben je tot God genaderd door de goede dingen te doen die je geleerd hebt te doen?

Vraag de cursisten in hun Schriftendagboek of aantekenschrift te noteren wat ze gaan doen om tot God te naderen. Moedig ze aan om gehoor te geven aan de ingevingen die ze ontvangen.

Jakobus 5

Jakobus leert de heiligen om hun beproevingen geduldig te doorstaan en zegt dat zieken de ouderlingen bij zich moeten roepen

Vat Jakobus 5:1–6 samen met de uitleg dat Jakobus de rijken veroordeelde die hun rijkdom misbruikten en de rechtschapenen vervolgden. Hij waarschuwde dat ellende en veroordeling hen te wachten staat.

Vraag enkele cursisten beurtelings een vers uit Jakobus 5:7–11 voor te lezen. Laat de klas meelezen en vaststellen wat Jakobus zei dat de heiligen in afwachting van de wederkomst van Jezus Christus in hun beproevingen moesten doen.

- Welke raad gaf Jakobus de heiligen in de verzen 7–8 in afwachting van de wederkomst van de Heiland?
- Welke mensen die beproeving geduldig doorstaan hadden, konden de heiligen volgens vers 10 tot voorbeeld nemen?
- Welke profeten uit de Schriften doorstonden hun beproevingen geduldig?

Leg uit dat Jakobus 5:13–16 raad voor de zieken en bezochten bevat. Laat een cursist het volgende scenario voorlezen:

> Een vriend zegt: 'Ik voel me helemaal niet goed. Ik ben al meer dan een week ziek. Ik ben naar de dokter geweest en neem medicijnen, maar ik voel me nog steeds niet beter. Ik weet niet wat ik nog meer kan doen.'

Vraag de cursisten te bedenken hoe ze zouden reageren. Laat een cursist Jakobus 5:13–16 voorlezen. Laat de klas meelezen en letten op de raad die Jakobus de zieken en bezochten geeft.

- Welke raad gaf Jakobus de zieken en bezochten?
- Wat droeg Jakobus de ouderlingen op om voor de zieken te doen? (De zieken met olie en het gezag van het priesterschap zalven.)

Leg uit dat ouderling Dallin H. Oaks van het Quorum der Twaalf Apostelen het volgende gezegd heeft: 'Wanneer ouderlingen een zieke zalven en de zalving

verzegelen, openen ze de vensters van de hemel zodat de Heer de zegeningen kan uitgieten die Hij voor de bezochte in petto heeft.' ('De zieken genezen', *Liahona*, mei 2010, 48.)

- Wat zou er volgens Jakobus buiten de macht van het priesterschap de zieken nog meer behouden of genezen? ('Het gelovig gebed' [Jakobus 5:15].)
- Welke waarheid leert Jakobus ons over hoe de zieken genezen kunnen worden? (De strekking van de antwoorden van de cursisten dient de volgende waarheid te omvatten: **door het gelovig gebed en de macht van het priesterschap kunnen de zieken genezen worden.** Zet dat op het bord.)

Geef de cursisten een kopie van het volgende citaat van ouderling Dallin H. Oaks om die waarheid te verduidelijken. Deel de klas op in groepjes van twee en laat de groepjes het citaat samen lezen. Vraag ze vast te stellen wat ouderling Oaks over het gelovig gebed en de genezende macht van het priesterschap zegt.

'Als we de onwankelbare macht van het priesterschap van God uitoefenen en als we zijn belofte koesteren dat Hij het gelovige gebed hoort en verhoort, moeten we altijd beseffen dat geloof en de genezende macht van het priesterschap niet kunnen resulteren in iets dat tegen de wil indruist van Hem wiens priesterschap het is. […]

'Zelfs de dienstknechten van de Heer die zijn goddelijke macht uitoefenen in een omstandigheid waarin voldoende geloof is tot genezing, [kunnen] geen priesterschapszegen geven die iemand doet genezen als die genezing niet strookt met de wil van de Heer.

'Als kinderen van God die zijn grote liefde en zijn ultieme wijsheid onderkennen van wat het beste voor ons eeuwig welzijn is, vertrouwen we op Hem. Het eerste beginsel van het evangelie is geloof in de Heer Jezus Christus — en geloof betekent vertrouwen. […] Ik heb hetzelfde vertrouwen bespeurd in de woorden van de vader van een […] bijzonder meisje dat onlangs in haar tienerjaren aan kanker is overleden. Hij verklaarde: "Ons gezin gelooft in Jezus Christus, en dat is niet afhankelijk van de uitkomst." Die leringen onderschrijf ik. We doen al het mogelijke voor de genezing van een dierbare, en stellen vervolgens ons vertrouwen in de Heer wat de uitkomst betreft.' ('De zieken genezen', 50.)

- Hoe helpen de leringen van ouderling Oaks ons om de genezende macht van het priesterschap beter te begrijpen?
- Waarom is het belangrijk om ons geloof in Jezus Christus niet van de uitkomst van een priesterschapszegen af te hangen?

Laat de cursisten nadenken over ervaringen waarin zij of mensen die ze kennen gezegend werden door het gelovig gebed en de macht van het priesterschap. Laat ze vertellen hoe die ervaringen hun geloof en getuigenis versterkt hebben. (Herinner ze eraan dat ze niet over al te persoonlijke of heilige dingen behoren te vertellen.)

Wijs de cursisten in vers 15 op het verband tussen het genezen van de zieken en de vergeving van zonden. De ootmoed en het geloof die een lichamelijke genezing van ons vergen, zijn hetzelfde als de ootmoed en het geloof die het ontvangen van vergeving vergen. (Zie Bruce R. McConkie, *Mormon Doctrine*, 2e ed. [1966], 297–298.)

Vat Jakobus 5:17–20 samen met de uitleg dat Jakobus de profeet Elia als voorbeeld gaf van iemand die de macht van vurig gebed gebruikte. Hij raadde de heiligen ook aan om zondaars te helpen zich te bekeren.

Geef tot slot uw getuigenis van de waarheden die in deze les zijn besproken.

Inleiding tot de eerste algemene brief van Petrus

Waarom dit boek bestuderen?

Een onderwerp dat in de eerste brief van Petrus steeds terugkomt, is dat de discipelen van de Heiland dankzij de verzoening van Jezus Christus leed en vervolging trouw kunnen doorstaan en er goed op kunnen reageren. Elk hoofdstuk van 1 Petrus behandelt beproevingen of leed, en Petrus onderwees dat beproevingen doorstaan 'van groter waarde is dan […] goud' en de gelovigen in staat stelt om 'de zaligheid van [hun] zielen' te verkrijgen (1 Petrus 1:7, 9). Petrus herinnerde de heiligen ook aan hun identiteit als 'een uitverkoren geslacht, een koninklijk priesterschap, een heilig volk, een volk dat God Zich tot Zijn eigendom maakte' (1 Petrus 2:9). Door de raad van Petrus in deze brief te bestuderen, krijgen de cursisten de hoop, bemoediging en kracht die ze in hun beproevingen nodig hebben.

Wie heeft dit boek geschreven?

De schrijver van deze brief is 'Petrus, een apostel van Jezus Christus' (1 Petrus 1:1). Petrus […] is eerst bekend als Simon of Simeon (2 Petrus 1:1). Hij is visser, afkomstig uit Bethsaïda, en woont met zijn vrouw in Kapernaüm. […] Petrus wordt samen met zijn broer, Andreas, geroepen als discipel van Jezus Christus (Mattheüs 4:18–22; Markus 1:16–18; Lukas 5:1–11). […]

'[…] De Heer [kiest Petrus uit] om de sleutels van het koninkrijk op aarde te dragen (Mattheüs 16:13–18). […]

'Petrus is de senior-apostel van zijn tijd.' (Gids bij de Schriften, 'Petrus', scriptures.lds.org.)

Aan Petrus' geschriften is te zien welke groei hij van een eenvoudig visser tot een machtig apostel doormaakte.

Wanneer en waar is het geschreven?

Petrus schreef zijn eerste brief waarschijnlijk tussen 62 en 64 n.C. Hij schreef vanuit 'Babylon' (1 Petrus 5:13), waarschijnlijk een symbolische verwijzing naar Rome.

Men neemt aan dat Petrus tijdens het bewind van de Romeinse keizer Nero stierf — waarschijnlijk na 64 n.C. toen Nero de christenen begon te vervolgen. (Zie Gids bij de Schriften, 'Petrus'.)

Voor wie is het geschreven en waarom?

Petrus heeft deze brief geschreven voor de leden van de kerk in de vijf Romeinse provincies van Klein-Azië, in het hedendaagse Turkije (zie 1 Petrus 1:1). Petrus beschouwde zijn lezers als 'uitverkoren' door God (1 Petrus 1:2). Hij schreef om de heiligen in 'de beproeving van [hun] geloof' te sterken en te bemoedigen (1 Petrus 1:7) en om hen op 'de hitte van de verdrukking' voor te bereiden (1 Petrus 4:12).

Petrus leerde hun ook hoe ze op vervolging moesten reageren (zie 1 Petrus 2:19–23; 3:14–15; 4:13).

Petrus' raad kwam net op tijd, want de leden van de kerk zouden een periode van ernstige vervolging doormaken. De Romeinse overheid stond het christendom tot ongeveer 64 n.C., toen Petrus deze brief schreef, over het algemeen toe. In juli van dat jaar verwoestte een brand een groot deel van Rome. Het gerucht deed de ronde dat keizer Nero zelf bevolen had de brand te stichten. Om de schuld voor de brand af te wenden, beschuldigden enkele prominente Romeinen de christenen ervan de brand gesticht te hebben. Dat veroorzaakte in heel het Romeinse Rijk hevige vervolging van de christenen. Petrus zei dat als een heilige 'als christen lijdt' (1 Petrus 4:16), hij vreugde kan voelen omdat hij dan weet dat hij in de voetsporen van Jezus Christus treedt (zie 1 Petrus 2:19–23; 3:15–18; 4:12–19).

Wat zijn enkele kenmerkende elementen van dit boek?

Te midden van het leed en de vervolging die de heiligen in zijn tijd doormaakten, spoorde Petrus hen aan om elkaar met liefde en tederheid te behandelen (zie 1 Petrus 1:22; 3:8–9). Bovendien lezen we in 1 Petrus 5 dat Petrus uitlegde hoe kerkleiders hun gemeente dienen te sterken.

Deze brief bevat misschien wel de duidelijkste Bijbelse vermeldingen van de geestenwereld en het heilswerk dat daar plaatsvindt. Petrus stipte aan dat Jezus Christus de geestenwereld bezocht had om tot de ongehoorzame geesten te prediken die in de tijd van Noach geleefd hadden (zie 1 Petrus 3:18–20). Hij voegde daaraan toe dat het evangelie aan de doden verkondigd werd om hun de kans te geven net als de levenden eerlijk geoordeeld te worden (zie 1 Petrus 4:5–6). In onze bedeling was president Joseph F. Smith over de betekenis van 1 Petrus 3:18–20 en 1 Petrus 4:6 aan het nadenken toen hij een openbaring ontving die de leerstellingen omtrent de geestenwereld verduidelijkte (zie LV 138).

Overzicht

1 Petrus 1:1–2:10 Petrus schrijft dat de heiligen geestelijk moeten groeien om eeuwige beloningen te ontvangen. De belofte van het heil is mogelijk door het kostbare bloed van Jezus Christus. De heiligen zijn 'een uitverkoren geslacht, een koninklijk priesterschap, een heilig volk, een volk dat God Zich tot Zijn eigendom maakte' (1 Petrus 2:9) en hebben Gods barmhartigheid ontvangen.

1 Petrus 2:11–3:12 Discipelen van Jezus Christus streven ernaar iedereen in ere te houden en onderwerpen zich aan overheidsinstanties en wetten. Petrus spreekt tot verschillende groepen heiligen: vrije mensen, huisslaven, vrouwen en mannen.

1 Petrus 3:13–5:14 Als de heiligen onder vervolging lijden, moeten ze het voorbeeld van Jezus Christus, die leed en de verhoging verwierf, indachtig zijn. Jezus Christus verkondigde het evangelie aan de doden, zodat ze eerlijk geoordeeld kunnen worden. Kerkleiders volgen het voorbeeld van Jezus Christus bij hun zorg voor de kudde van God. De heiligen dienen zich te verootmoedigen en hun lasten op God te werpen.

LES 144

1 Petrus 1–2

Inleiding

Petrus schrijft om het geloof van de heiligen te versterken die hevige vervolging door het Romeinse Rijk ondergingen. Hij beklemtoont dat ze door het kostbare bloed van Jezus Christus verlost zijn en herinnert hen aan hun goddelijke erfgoed als volk dat God Zich tot zijn eigendom geeft gemaakt. Petrus instrueert de heiligen om God onder de mensen te verheerlijken en zoals Christus leed te doorstaan.

Noot: zie de zijkolom 'Voorbereiding' om les 149 voor te bereiden.

Voorbereiding

Les 149 bevat een lessuggestie waarbij de cursisten brieven krijgen. Als u die lessuggestie gebruikt, moet u die een aantal dagen vooraf voorbereiden. Neem contact op met de ouders of plaatselijke kerkleiders van iedere cursist en vraag ze een korte brief te schrijven waarin ze vertellen hoe blij ze zijn dat de cursist het evangelie probeert na te leven. Verzamel de brieven en zorg ervoor dat iedere cursist er één heeft als u les 149 geeft.

Lessuggesties

1 Petrus 1

Petrus leert de heiligen over hun potentiële erfgoed en de noodzaak van beproevingen

Toon een afbeelding van een smeltkroes of teken er een en leg uit dat een smeltkroes gebruikt wordt om metalen en andere stoffen te raffineren. Dat betekent dat men ze verhit om de onzuiverheden te verwijderen en het eindproduct te versterken.

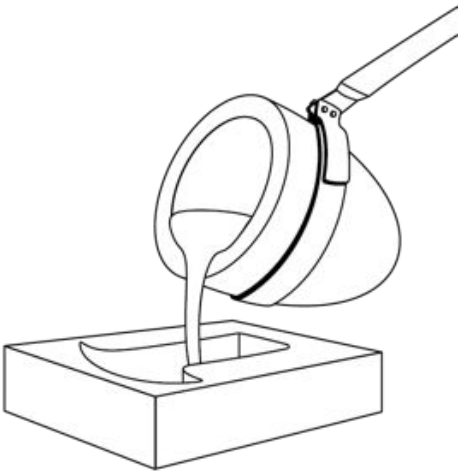

Laat een cursist het volgende citaat van ouderling M. Russell Ballard van het Quorum der Twaalf Apostelen voorlezen:

'Als ik voor de kerk op reis ben, zie ik dat leden in de smeltkroes van ellende beproefd worden.' ('Hyrum Smith: "Firm As the Pillars of Heaven"', *Ensign*, november 1995, 9.)

- Wat bedoelt ouderling Ballard met 'de smeltkroes van ellende'? (De beproevingen en tegenspoed van het leven.)

Leg uit dat Petrus zijn eerste brief schreef om de heiligen in de smeltkroes van ellende te sterken en te bemoedigen. Leg uit dat de Romeinse overheid het christendom tot ongeveer 64 n.C., toen Petrus deze brief schreef, over het algemeen toestond. In juli van dat jaar verwoestte een brand een groot deel van Rome. Enkele vooraanstaande Romeinen beschuldigden de christenen ervan de brand gesticht te hebben. Dat veroorzaakte in heel het Romeinse Rijk hevige vervolging van de christenen. Soms waren het de vroegere vrienden en buren van de christenen die hen mishandelden.

Vraag de cursisten bij hun studie van 1 Petrus 1–2 op waarheden te letten waardoor we in onze smeltkroes van ellende getrouw kunnen blijven.

Vat 1 Petrus 1:1–2 samen met de uitleg dat Petrus de heiligen in de Romeinse provincies van Klein-Azië (het hedendaagse Turkije) begroette en hen eraan herinnerde dat ze een uitverkoren volk waren. Ze zouden bijzondere zegeningen ontvangen als ze getrouw bleven.

Laat een cursist 1 Petrus 1:3–5 voorlezen. Vraag de klas om mee te lezen en vast te stellen waar Petrus de heiligen aan herinnerde dat Christus het gedaan had, en op zegeningen die de heiligen beloofd werden.

- Welke toekomstige zegeningen zouden de heiligen ontvangen als ze het evangelie van Jezus Christus trouw bleven?

Laat een cursist 1 Petrus 1:6 voorlezen en vraag de klas vast te stellen hoe de heiligen op de belofte van die toekomstige zegeningen reageerden. Leg uit dat het woord *verzoekingen* in vers 6 op beproevingen en ellende slaat.

- Hoe reageerden de heiligen op de belofte van die toekomstige zegeningen? (Ze verheugden zich.)
- Welk beginsel halen we uit de verzen 3–6? (De cursisten horen een beginsel zoals het volgende te benoemen: **ondanks onze beproevingen kunnen we ons verheugen in de verzoening van Jezus Christus en in de toekomstige zegeningen die God ons beloofd heeft.**)
- Hoe kunnen we ons, door aan de door God beloofde zegeningen te denken, verheugen als we beproevingen doormaken?

Laat een cursist 1 Petrus 1:7–9 voorlezen. Vraag de klas mee te lezen en vast te stellen wat Petrus over de beproeving van het geloof van de heiligen zei.

- Waarmee vergeleek Petrus het beproefde geloof van de heiligen in 1 Petrus 1:7?
- In welke opzichten is beproefd geloof met goud te vergelijken? (Geloof dat net als goud beproefd wordt, is kostbaar. Maar geloof is kostbaarder dan goud, omdat goud 'vergaat' [vers 7] terwijl geloof in Jezus Christus tot eeuwige zaligheid leidt [zie vers 9]. Bovendien wordt goud door vuur geraffineerd. **Ons geloof in Jezus Christus wordt op soortgelijke manier beproefd en geraffineerd als we onze beproevingen doorstaan.** Zet die waarheid op het bord.)

Laat een cursist het volgende citaat van ouderling Neil L. Andersen van het Quorum der Twaalf Apostelen voorlezen. Hij legt uit hoe we in een beproeving van ons geloof standvastig en onveranderlijk kunnen blijven:

'Hoe blijft u "standvastig en onveranderlijk" [Alma 1:25] in een beproeving? U richt zich op de zaken waarmee u uw geloof hebt opgebouwd — u oefent geloof in Christus, u bidt, u overdenkt de Schriften, u bekeert zich, u houdt zich aan de geboden en u dient anderen.

'Als uw geloof wordt beproefd — wat u ook doet, keer u niet af van de kerk! Afstand nemen van het koninkrijk Gods ten tijde van een geloofsbeproeving is hetzelfde als de veiligheid van een schuilkelder te verlaten terwijl er een wervelstorm aan komt.' ('De beproeving van uw geloof', *Liahona*, november 2012, 40.)

- Waartoe spoort ouderling Andersen ons aan om in een geloofsbeproeving te doen?
- Waarom is het belangrijk om die dingen te doen als ons geloof beproefd wordt?

Wijs de cursisten erop dat sommige heiligen tot wie Petrus zich richtte hun geloof misschien de rug toe wilden keren omdat ze godsdienstige vervolging doormaakten. Laat de cursisten 1 Petrus 1:13–17 in stilte lezen en letten op de aansporingen die Petrus de heiligen gaf om hun beproevingen getrouw te doorstaan. U kunt de cursisten hun bevindingen laten markeren.

- Waartoe spoorde Petrus de heiligen aan?
- Hoe zou de raad van Petrus hen geholpen hebben om hun beproevingen te doorstaan?

Vraag een cursist 1 Petrus 1:18–21 voor te lezen. Vraag de klas om mee te lezen en te letten op de aanvullende waarheden waarin Petrus de heiligen onderwees om hen te helpen hun beproevingen te doorstaan in plaats van hun geloof de rug toe te keren.

- In welke waarheden onderwees Petrus de heiligen in deze verzen? (De strekking van de antwoorden van de cursisten dient een of meer van de volgende waarheden te omvatten: **we worden door het kostbare bloed van Jezus Christus verlost. Doordat Jezus Christus een zondeloos leven leidde, kon Hij een volmaakt offer voor ons zijn. Jezus Christus was voorgeordend om onze Verlosser te zijn.**)
- Wat zouden de heiligen in hun beproevingen aan deze waarheden gehad hebben?

Om de cursisten het belang van de waarheden in 1 Petrus 1 te laten inzien, laat u ze nadenken over een situatie waarin zij of iemand die ze kennen ervoor kozen om een beproeving met geloof in Jezus Christus te doorstaan. Vraag enkele cursisten om iets over hun ervaringen te vertellen.

Geef de cursisten de tijd om te antwoorden

Soms antwoorden cursisten niet meteen, maar wees niet bang voor die stilte. Cursisten hebben nu eenmaal soms tijd nodig om na te denken over de vraag en hun antwoord daarop. In die tijd kan de Heilige Geest zijn werk doen.

Moedig de cursisten aan om te overwegen wat ze gaan doen om getrouw te blijven als ze in de smeltkroes van ellende beproefd worden.

Vat 1 Petrus 1:22–25 samen met de uitleg dat Petrus de heiligen aanspoorde om elkaar lief te hebben en te gedenken dat ze opnieuw geboren waren door het eeuwig blijvende woord van God ter harte te nemen.

1 Petrus 2:1–12

Petrus beklemtoont de verantwoordelijkheden van de heiligen

- In welke opzichten zijn de leden van de kerk anders dan de rest van de wereld?
- Met welke problemen kunnen we te maken krijgen omdat we anders zijn?

Vraag de cursisten bij hun studie van 1 Petrus 2 op een beginsel te letten dat hun verlangen zal sterken om als lid van de kerk van de Heer anders dan de wereld te zijn.

Vat 1 Petrus 2:1–8 samen met de uitleg dat Petrus zei dat de heiligen als een levende steen waren en dat Jezus Christus als een hoeksteen of fundering voor de gelovigen is. Maar voor ongehoorzamen is Hij als ‘een steen des aanstoots en een struikelblok’ (vers 8). Dat betekent dat ze aanstoot aan Hem nemen.

Laat een cursist 1 Petrus 2:9–10 voorlezen. Vraag de klas mee te lezen en vast te stellen hoe Petrus de getrouwe heiligen beschreef.

- Hoe beschreef Petrus de getrouwe heiligen?

Leg uit dat de zinsnede ‘een volk dat God Zich tot Zijn eigendom maakte’ aangeeft dat Gods verbondsvolk bijzonder en waardevol voor Hem is.

- Hoe zouden de woorden waarmee Petrus de heiligen in de verzen 9–10 beschreef hun moed gegeven hebben toen ze godsdienstige vervolging doormaakten?

Vraag een cursist 1 Petrus 2:11–12 voor te lezen. Vraag de andere cursisten mee te lezen en vast te stellen wat Petrus de heiligen als Gods verbondsvolk smeekte te doen. Leg uit dat Petrus de heiligen wellicht ‘bijwoners’ en ‘vreemdelingen’ noemde omdat ze te midden van mensen woonden die op cultureel en godsdienstig vlak anders waren, of omdat ze uit hun hemelse huis waren en tijdelijk op aarde woonden.

- Wat moesten de heiligen volgens Petrus in vers 11 doen om anders dan de wereld te zijn?
- Welke invloed konden de heiligen als Gods uitverkoren volk volgens Petrus in vers 12 hebben op anderen?

- Wat wil God volgens Petrus dat zijn heiligen doen? (De cursisten dienen de volgende waarheid te vinden: **God wil dat zijn heiligen anders dan de wereld zijn, zodat anderen hun voorbeeld kunnen zien en Hem verheerlijken.**)

Vraag een cursist om de volgende uitspraak van zuster Elaine S. Dalton, voormalig algemeen jongevrouwenpresidente, voor te lezen:

'Als je iets in de wereld wilt betekenen, *moet je anders zijn dan de wereld*.' ('Dit is de tijd om op te staan en je licht te laten schijnen!' *Liahona*, mei 2012, 124.)

- Welke goede invloed heeft jouw keuze om anders dan de wereld te zijn op anderen gehad, en hoe heeft die hen dichter tot God gebracht?

Moedig de cursisten aan om te overwegen wat ze beter kunnen doen om een voorbeeld te zijn door anders dan de wereld te zijn. Vraag ze om aan hun ingevingen gehoor te geven.

1 Petrus 2:13–25

Petrus geeft de heiligen de raad om net als de Heiland hun leed te doorstaan

Vat 1 Petrus 2:13–18 samen met de uitleg dat Petrus de heiligen leerde om zich aan wetten en overheidsinstanties te onderwerpen (inclusief de Romeinse keizer die hen liet vervolgen; zie ook LV 58:21–22). Hij spoorde de heiligen die als slaaf ontbering verduurden aan om hun leed geduldig te doorstaan en te onthouden dat God hen kende.

Vraag een cursist 1 Petrus 2:19–20 voor te lezen. Vraag de klas om mee te lezen en te letten op de raad van Petrus aan de heiligen over de manier om hun beproevingen te doorstaan.

- Op welke manier moesten de heiligen volgens Petrus hun beproevingen doorstaan?

Laat de cursisten 1 Petrus 2:21–25 in stilte doornemen en letten op Petrus' beschrijving van Jezus Christus' reactie op vervolging.

- Hoe reageerde Christus op vervolging?
- Waarom leed de Heiland volgens vers 21 voor ons?
- Welke waarheid halen we uit de verzen 21–25 over het doorstaan van beproevingen? (De cursisten dienen de volgende waarheid te vinden: **we kunnen het voorbeeld van de Heiland volgen door onze beproevingen geduldig te doorstaan.**)

Geef uw getuigenis van de Heiland en vraag de cursisten te bedenken wat ze kunnen doen om zijn voorbeeld beter te volgen en hun beproevingen geduldig te doorstaan.

LES 145

1 Petrus 3–5

Inleiding

Petrus spoort de heiligen aan altijd klaar te zijn om van Jezus Christus te getuigen en rechtschapen te leven, zodat ze valse beschuldigingen tegen hen kunnen ontkrachten. Hij onderwijst dat Jezus Christus na zijn dood in de geestenwereld het evangelie verkondigd heeft. Petrus spoort de ouderlingen van de kerk ook aan om met evenveel zorg als Jezus Christus, de Opperherder, over Gods kudde te waken.

Lessuggesties

1 Petrus 3:1–17

Petrus raadt de heiligen aan om één in rechtschapenheid te zijn en om altijd klaar te zijn om van Christus te getuigen

Laat een cursist het volgende citaat van president Thomas S. Monson voorlezen:

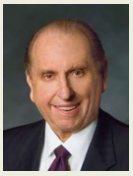

'We krijgen in ons leven kansen om anderen over ons geloof te vertellen, hoewel we niet altijd weten wanneer we erop aangesproken worden. In 1957 kreeg ik zo'n kans toen ik voor een uitgeverij werkte en ik naar Dallas, in Texas [VS], moest — ook wel eens de "stad der kerken" genoemd — om te spreken op een zakencongres. Na afloop van het congres ging ik met een toeristische rondrit door de buitenwijken van de stad mee. Terwijl we langs de verschillende kerken reden, vertelde onze chauffeur: "Links ziet u de methodistenkerk" of "rechts ligt de katholieke kathedraal".

'Toen we een prachtig roodstenen gebouw op een heuvel passeerden, zei de chauffeur: "En in dat gebouw komen de mormonen samen." Achter uit de bus vroeg een vrouwenstem: "Chauffeur, kunt u ons iets over de mormonen vertellen?"

'De chauffeur ging aan de kant van de weg staan, draaide zich om en antwoordde: "Mevrouw, al wat ik van de mormonen weet, is dat ze bijeenkomen in dat roodstenen gebouw. Is er iemand in de bus die wat meer van de mormonen weet?"' ('Durf alleen te staan', *Liahona*, november 2011, 67.)

- Wat zou jij gedaan hebben als je op die bus had gezeten?
- Waarom is het soms moeilijk om anderen over ons geloof te vertellen?

Vraag de cursisten bij hun studie van 1 Petrus 3:1–17 op een beginsel te letten dat hen zal leiden als ze kansen krijgen om anderen over het evangelie te vertellen.

Vat 1 Petrus 3:1–11 samen met de uitleg dat Petrus de vrouwen aanspoorde om hun niet-gelovige mannen door hun rechtschapen gedrag tot Christus te brengen. Hij gaf de mannen de raad om hun vrouw te respecteren. Hij gaf ook de leden de raad om naar de evangelienormen te leven.

Vraag een cursist om 1 Petrus 3:14–16 voor te lezen. Vraag de andere cursisten om mee te lezen en te letten op de raad die Petrus de heiligen gaf die vanwege hun rechtschapen levenswijze vervolging doormaakten.

- Welke raad gaf Petrus de heiligen die vanwege hun rechtschapen levenswijze vervolging doormaakten?
- Waartoe moesten volgelingen van Jezus Christus volgens Petrus in vers 15 altijd bereid zijn?
- Welke aspecten van het evangelie geven hoop?

Leg uit dat het woord *verantwoording* in vers 15 ook als 'verdediging' vertaald kan worden. Petrus spoorde de heiligen aan om hun geloof te verkondigen en verdedigen.

- Welke woorden in vers 15 beschrijven hoe we het evangelie van Jezus Christus moeten verkondigen en verdedigen?
- Welke waarheid halen we uit 1 Petrus 3:15 over dat waartoe we als volgeling van Jezus Christus altijd bereid moeten zijn? (De cursisten dienen de volgende waarheid te vinden: **als volgeling van Jezus Christus dienen we altijd bereid te zijn om ons geloof met zachtmoedigheid en eerbied te verkondigen en verdedigen.** Zet die waarheid op het bord.)
- Waarom is het belangrijk om ons geloof met zachtmoedigheid en eerbied te verkondigen?

Laat een cursist de rest van president Monsons verhaal over zijn ervaring op de bus voorlezen om de waarheid op het bord te illustreren.

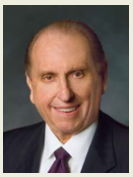

'Ik wachtte tot er iemand op reageerde. Ik keek naar de uitdrukking op de gezichten van de andere passagiers om een blik van herkenning te zien, of een verlangen om iets te zeggen. Niets. Ik besefte dat het aan mij was om te doen wat de apostel Petrus had gezegd, om "altijd bereid [te zijn] tot verantwoording aan ieder die u rekenschap vraagt van de hoop die in u is". Ik besefte ook dat dit gezegde waar is: "Als de tijd voor beslissingen aanbreekt, is de tijd van voorbereiding voorbij."

'De daaropvolgende vijftien minuten of zo had ik het voorrecht om de inzittenden van de bus mijn getuigenis te geven aangaande de kerk en haar leer. Ik was dankbaar voor mijn getuigenis en dankbaar dat ik bereid was om het aan anderen te geven.' ('Durf alleen te staan' 67.)

- Wat kunnen we doen om altijd bereid te zijn ons geloof te verkondigen?

Laat de cursisten nadenken over een situatie waarin ze dankbaar waren dat ze voorbereid waren om hun geloof te verkondigen of hun getuigenis te geven. Vraag enkele cursisten om iets over hun ervaringen te vertellen.

Laat de cursisten bedenken wat ze gaan doen om altijd bereid te zijn hun geloof te verkondigen en verdedigen. Moedig ze aan om gehoor te geven aan de ingevingen die ze ontvangen.

1 Petrus 3:18–4:19

Jezus Christus verkondigde na zijn dood in de geestenwereld het evangelie

Laat de cursisten zich inbeelden dat ze op zending zijn. De persoon die ze onderwijzen, zegt het volgende:

'Ik geloof dat wat je me vertelt waar is, maar hoe zit het dan met mensen die sterven zonder de kans om de waarheid te horen? Het lijkt me niet eerlijk dat God ze zou straffen of ze niet zou toestaan om in zijn tegenwoordigheid te zijn als ze nooit de kans gehad hebben om over het heilsplan te horen.'

Laat de cursisten bedenken hoe ze zouden reageren.

Laat de helft van de klas 1 Petrus 3:18–20 in stilte doornemen, inclusief de Bijbelvertaling van Joseph Smith van 1 Petrus 3:20 in de Gids bij de Schriften. Laat de andere helft 1 Petrus 4:5–6 in stilte doornemen, inclusief de Bijbelvertaling van Joseph Smith van 1 Petrus 4:6 in de Gids bij de Schriften. Laat de cursisten naar waarheden die ze volgens Petrus aan de persoon in het scenario kunnen vertellen. Leg uit dat de zinsnede 'de geesten in de gevangenis' in 1 Petrus 3:19 verwijst naar de geesten in de geestenwereld die het evangelie op aarde niet aanvaard hebben of de kans daartoe niet gehad hebben.

1 Petrus 4:6 is een kerntekst. Als de cursisten de kernteksten bestuderen, zullen ze de basisleerstellingen beter begrijpen en anderen er beter in kunnen onderwijzen. U kunt de cursisten in overweging geven de kernteksten op zodanige wijze te markeren dat ze die makkelijk kunnen terugvinden. Gebruik het lesidee aan het eind van deze les om de cursisten zich de tekst eigen te laten maken.

Vraag na enige tijd:

- Wat leren we uit deze verzen over de geesten in de geestenwereld die het evangelie op aarde niet aanvaard hebben of de kans daartoe niet gekregen hebben?

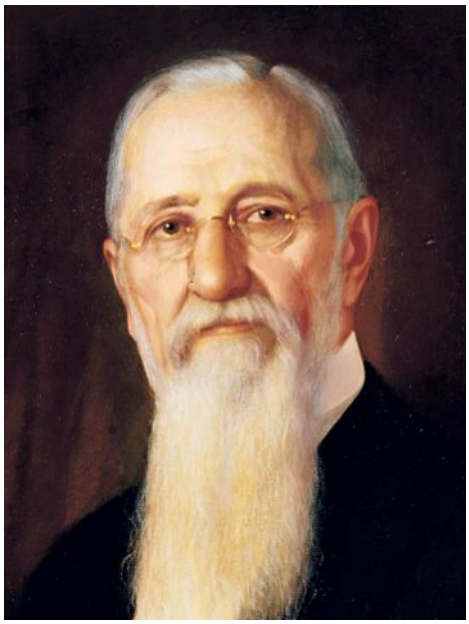

Toon een afbeelding van president Joseph F. Smith. (*Evangelieplatenboek* [2009], nr. 127; zie ook LDS.org). Leg uit dat president Joseph F. Smith over de betekenis van 1 Petrus 3:18–20 en 1 Petrus 4:6 aan het nadenken was toen hij een openbaring en visioen van het bezoek van de Heiland aan de geestenwereld ontving. Hij zag dat Jezus Christus tussen zijn dood en opstanding het evangelie aan de rechtschapen geesten verkondigde en hen persoonlijk diende. Jezus Christus organiseerde en machtigde vervolgens rechtschapen geesten om het evangelie aan de geesten in de geestengevangenis te verkondigen (zie LV 138:1–11, 29–30).

- Waarom wordt het evangelie volgens 1 Petrus 4:6 aan de doden verkondigd? (Om in een rechtvaardig en eerlijk oordeel te voorzien door alle kinderen van

onze hemelse Vader de kans te geven om Gods wetten te horen en ernaar te leven.)

- Welke waarheid halen we uit Petrus' leringen over het evangelie dat aan de doden verkondigd wordt? (De strekking van de antwoorden van de cursisten dient de volgende waarheid te omvatten: **het evangelie wordt gepredikt aan de doden zodat ze dezelfde kansen krijgen als de mensen die het evangelie op aarde horen.**)

Neem kort het scenario aan het begin van dit tekstblok door en vraag:

- In hoeverre is de leer van het heil voor de doden bewijs dat God zijn kinderen mededogen en barmhartigheid betoont?

Vat 1 Petrus 4:7–19 samen met de uitleg dat Petrus de heiligen aanspoorde om vurige naastenliefde te hebben, omdat naastenliefde tal van zonden bedekt of voorkomt (zie Bijbelvertaling van Joseph Smith, 1 Petrus 4:8 [in de Gids bij de Schriften]). Petrus leerde de heiligen ook om zich te verheugen als ze beproevingen en smaad doorstonden vanwege hun geloof in Jezus Christus.

1 Petrus 5

Petrus spoorde de ouderlingen van de kerk aan om over Gods kudde te waken en moedigde de heiligen aan om standvastig in het geloof te blijven

Leg uit dat Petrus de ouderlingen van de kerk op hun taken als kerkleider wees om de heiligen op toekomstige beproevingen voor te bereiden. Laat een cursist 1 Petrus 5:1–3 voorlezen. Vraag de klas om mee te lezen en op de raad van Petrus aan de ouderlingen van de kerk te letten.

- Welke raad gaf Petrus aan de ouderlingen van de kerk?

Leg uit dat 'hoed de kudde van God' (vers 2) betekent dat ze voor de leden van de kerk moesten zorgen. Kerkleiders moesten gewillig en liefdevol dienen in plaats van met tegenzin, of om een beloning te ontvangen. Ze moesten een voorbeeld voor de leden zijn en geen 'heerschappij' (vers 3) over hen voeren.

- Wat leren we uit Petrus' raad aan de ouderlingen van de kerk over de taak van kerkleiders? (Help de cursisten om de volgende waarheid te vinden: **kerkleiders hebben de taak om liefdevol voor Gods kudde te zorgen, over hen te waken en een voorbeeld voor hen te zijn.** Zet die waarheid op het bord.)

Laat de cursisten 1 Petrus 5:4 in stilte doornemen en vaststellen hoe Petrus de Heiland noemde. Vraag de cursisten naar hun bevindingen.

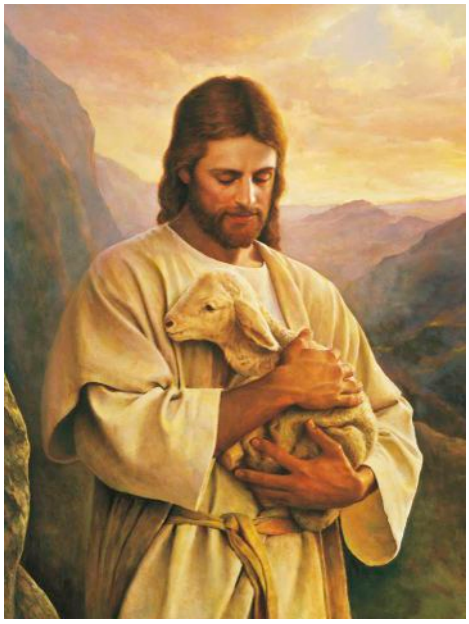

Toon de plaat Jezus draagt een verloren lam (*Evangelieplatenboek* [2009], nr. 64; zie ook LDS.org) en vraag:

- Waarom wordt de Heiland vaak als herder afgebeeld?
- Welke christelijke eigenschappen hebben kerkleiders nodig om over de leden van de kerk te waken en voor hen te zorgen?
- Hoe is de christelijke liefde of het voorbeeld van een kerkleider je tot zegen geweest?

Vat 1 Petrus 5:7–14 samen met de uitleg dat Petrus zei dat de heiligen hun zorgen (of ongerustheid) op de Heiland Jezus Christus moesten werpen en ondanks hun ellende standvastig in het geloof moesten blijven. Petrus verzekerde hun dat God hen dan zou vervolmaken en sterken.

Moedig de cursisten tot slot aan om te vertrouwen in, en het voorbeeld te volgen van, de mensen die de Heer geroepen heeft om geestelijk voor hen te zorgen en over hen te waken.

Kerntekstenbeheersing — 1 Petrus 4:6

Om de cursisten te motiveren tot deelname aan het heilswerk voor hun voorouders neemt u 1 Petrus 4:6 met hen door. Vraag vervolgens:

- Wat kunnen we doen om onze voorouders te helpen die het evangelie in de geestenwereld aanvaard hebben en op hun bevrijding uit de geestengevangenis wachten?
- Hoe is familiehistorisch en tempelwerk voor je voorouders je tot zegen geweest?

Vraag de cursisten gelegenheden te zoeken om familiehistorisch onderzoek naar hun voorouders te doen en tempelverordeningen voor hen te verrichten.

THUISSEMINARIELES

Jakobus 2–1 Petrus 5 (Unit 29)

Lesmateriaal voor de thuisseminarieleerkracht

Samenvatting van dagelijkse thuisseminarielessen

De volgende samenvatting van de gebeurtenissen, leerstellingen en beginselen die de cursisten bij hun studie van Jakobus 2–1 Petrus 5 (unit 29) geleerd hebben, is niet bedoeld om als onderdeel van uw les te worden behandeld. Uw les richt zich op slechts enkele van deze leerstellingen en beginselen. Volg de ingevingen van de Heilige Geest terwijl u nadenkt over de behoeften van uw cursisten.

Dag 1 (Jakobus 2–3)

Uit Jakobus' leringen in deze hoofdstukken leerden de cursisten dat getrouwe discipelen van Jezus Christus alle mensen ongeacht hun omstandigheden liefhebben en dat we schuldig voor God zijn ook als we maar één zonde begaan. Zij leerden ook dat we door onze rechtschapen werken van ons ware geloof in Jezus Christus blijk geven. Bij hun studie van Jakobus' leringen over het beheersen van ons taalgebruik ontdekten de cursisten dat ons taalgebruik beheersen een grote uitwerking op ons kan hebben en dat volgelingen van God hun woorden voor rechtschapen doeleinden gebruiken, niet om het kwaad te verspreiden.

Dag 2 (Jakobus 4–5)

Bij hun studie van deze hoofdstukken in Jakobus kwamen de cursisten deze waarheden te weten: als wij tot God naderen, zal Hij tot ons naderen. Als we weten wat goed is en het niet doen, dan zondigen we. Door het gelovig gebed en de macht van het priesterschap kunnen de zieken genezen worden.

Dag 3 (1 Petrus 1–2)

Bij hun studie van de leringen van Petrus, leerden de cursisten de volgende waarheden: ondanks onze beproevingen kunnen we ons verheugen in de verzoening van Jezus Christus en in de toekomstige zegeningen die God ons beloofd heeft. Ons geloof in Jezus Christus wordt beproefd en geraffineerd als we onze beproevingen doorstaan. We worden door het kostbare bloed van Jezus Christus verlost. Doordat Jezus Christus een zondeloos leven leidde, kon Hij een volmaakt offer voor ons zijn. Jezus Christus was voorgeordend om onze Verlosser te zijn. God wil dat zijn heiligen anders dan de wereld zijn, zodat anderen hun voorbeeld kunnen zien en Hem verheerlijken. We kunnen het voorbeeld van de Heiland volgen door onze beproevingen geduldig te doorstaan.

Dag 4 (1 Petrus 3–5)

Uit Petrus' bemoediging aan de heiligen in zijn tijd leerden de cursisten dat we als volgeling van Jezus Christus altijd bereid dienen te zijn om ons geloof met zachtmoedigheid en eerbied te verkondigen en verdedigen. De cursisten kwamen ook te weten dat het evangelie wordt gepredikt aan de doden zodat ze dezelfde kansen krijgen als de mensen die het evangelie op aarde horen. Petrus onderwees dat kerkleiders de taak hebben om liefdevol voor Gods kudde te zorgen, over hen te waken en een voorbeeld voor hen te zijn.

Inleiding

De apostel Jakobus helderde een misvatting onder de heiligen over waar geloof op. Hij behandelde ook het verband tussen geloof en werken.

Lessuggesties

Jakobus 2:14–26

Jakobus spreekt over de rol van geloof en werken in ons heil

Laat de cursisten zich inbeelden dat een zekere jongeman erkent dat hij gezondigd heeft. Hij gelooft in de verzoening van Jezus Christus en dat de Heiland hem kan verlossen. Hij zegt dat hij alleen maar hoeft te geloven en dat de Heer hem dan zal vergeven.

Laat de cursisten bedenken of het geloof van de jongeman volstaat om vergeving van zonden te krijgen.

Vraag een cursist om Jakobus 2:14 voor te lezen. Vraag de klas mee te lezen en vast te stellen wat Jakobus de heiligen over geloof vroeg.

- Wat vroeg Jakobus de heiligen over geloof?
- Over welke soort werken had Jakobus het?

Herinner de cursisten eraan dat ze bij hun studie van Jakobus 2 te weten kwamen dat de apostel Jakobus een misvatting over geloof rechtzette. Sommige mensen dachten dat geloof slechts een verbale uiting was. In Jakobus 2:14 gebruikt Jakobus de term *werken* anders dan de apostel Paulus. Paulus gebruikt de term *werken* voor de werken van de wet van Mozes. Jakobus gebruikt de term *werken* voor daden van toewijding of werken van rechtschapenheid.

Leg uit dat Jakobus een gelijkenis gebruikte om het antwoord op zijn vraag in vers 14 te illustreren.

Laat twee cursisten naar voren komen. Laat een van hen een bedelaar spelen die om voedsel, kleding en onderdak smeekt om te overleven. Vraag de andere cursist om iemand te spelen die de bedelaar kan helpen. Laat een derde cursist Jakobus 2:15–16 voorlezen terwijl de andere twee uitbeelden wat er in de verzen geschreven staat.

- Wat is er mis met het antwoord aan de bedelaar?
- Volstaat de uitspraak van de cursist om de bedelaar te helpen?

Vraag de klas om Jakobus 2:17–18 samen voor te lezen of op te zeggen, en daarbij vast te stellen wat Jakobus over geloof zegt. Herinner hen eraan dat Jakobus 2:17–18 een kerntekst is.

- Wat betekent ‘Zo is ook het geloof als het geen werken heeft, in zichzelf dood’ (vers 17)?
- Hoe begrijpen we door Jakobus’ gelijkenis van de bedelaar wat deze zinsnede betekent?
- Wat zegt Jakobus in vers 17 over waar geloof in Jezus Christus? (De strekking van de antwoorden van de cursisten dient de volgende waarheid te omvatten:

we uiten ons ware geloof in Jezus Christus door onze rechtschapen werken. Zet die waarheid op het bord.)

Laat een cursist Jakobus 2:19–20 voorlezen. Leg uit dat er in Bijbelvertaling van Joseph Smith, Jakobus 2:19 staat: 'U gelooft dat er één God is; daar doet u goed aan. Ook de duivels geloven dat en zij sidderen. U hebt uzelf aan hen gelijk gemaakt en bent niet gerechtvaardigd.' Vraag de klas welk voorbeeld Jakobus gebruikte om aan te tonen dat geloven dat God bestaat niet hetzelfde is als geloof in God oefenen.

- Welk voorbeeld gebruikte Jakobus om aan te tonen dat geloven dat God bestaat niet hetzelfde is als geloof in God oefenen?

Laat een cursist het volgende citaat van ouderling David A. Bednar van het Quorum der Twaalf Apostelen voorlezen:

'Echt geloof heeft de Heer Jezus Christus tot middelpunt en leidt altijd tot rechtvaardige handelingen. […] Handelen per se is geen geloof in de Heiland, maar handelen in overeenstemming met juiste beginselen is een kernelement van geloof. Bijgevolg is "het geloof zonder de werken dood" (Jakobus 2:20). ('Bidden in geloof', *Liahona*, mei 2008, 95.)

- Wat is volgens ouderling Bednar 'een kernelement van geloof'?
- Waarom is het belangrijk om te begrijpen dat geloof in Jezus Christus inhoudt dat we zowel in Hem geloven als in overeenstemming met juiste beginselen handelen?

Herinner de cursisten aan het scenario over de jongeman aan het begin van de les.

- Hoe kan begrijpen dat geloof van werken vergezeld moet gaan iemand helpen die vergeving voor zijn of haar zonden zoekt?

Vat Jakobus 2:21–26 samen met de uitleg dat Jakobus naar Abraham en Rachab verwees als voorbeeld van mensen van wie het geloof in Jezus Christus in hun werken tot uiting kwam. (Het verhaal van de moedige Rachab staat in Jozua 2:1–22.)

Laat de cursisten in hun Schriftendagboek of aantekenschrift over een situatie schrijven waarin ze hun geloof in Jezus Christus door hun werken toonden en hoe dat hen tot zegen was. Moedig de cursisten aan om ook hun getuigenis van de Heiland op te schrijven en hoe ze dat geloof door hun werken gaan tonen. Laat enkele cursisten aan de klas vertellen wat ze opgeschreven hebben.

Vraag de cursisten met een gebed in hun hart te overwegen hoe ze hun geloof in Jezus Christus beter kunnen oefenen door Hem te gehoorzamen. Moedig ze aan om aan hun geestelijke ingevingen gehoor te geven.

Volgende unit (2 Petrus–Judas)

Vraag de cursisten waarom mensen zondigen als ze weten dat dat fout is. Vraag ze de komende week bij hun studie van 2 Petrus tot en met Judas op waarheden te letten die de volgende vragen beantwoorden: hoe kunnen we vermijden dat we

door valse leer misleid worden? Wat drijft volgens Johannes de vrees uit? Hoe dienen we onze liefde voor de Heer te uiten? Welke goddelijke eigenschappen moeten we ontwikkelen om het eeuwige leven te beërven? Welke waarschuwing hebben we ontvangen over de mensen met wie we omgaan?

Inleiding tot de tweede algemene brief van Petrus

Waarom dit boek bestuderen?

De profeet Joseph Smith heeft gezegd: 'Petrus pende de meest sublieme taal van alle apostelen neer.' (In *History of the Church*, deel 5, 392.) *Subliem* betekent in hoge mate verheven, zeer hoogstaand, zeer bewonderenswaardig.

Als ooggetuige van de verheerlijking van Jezus Christus (zie 2 Petrus 1:16–18) spoorde Petrus zijn lezers aan om meer kennis van Jezus Christus op te doen en ernaar te streven goddelijke eigenschappen te ontwikkelen, zodat ze deel aan de 'goddelijke natuur' zouden hebben (zie 2 Petrus 1:4–8). Petrus verzekerde zijn lezers dat die geestelijke groei hun 'roeping en verkiezing' (2 Petrus 1:10) vast zou maken. 'Petrus bevestigt dat de Heer in heerlijkheid en in oordeel uit de hemel op de aarde zal neerdalen.' (Bible Dictionary, 'Peter, Epistles of'.) Door de tweede brief van Petrus te bestuderen, kunnen de cursisten meer geloof in Jezus Christus ontwikkelen, en instructie en inspiratie ontvangen, waardoor ze meer zoals Hij kunnen worden.

Wie heeft dit boek geschreven?

De schrijver van deze brief is Simeon Petrus, de senior-apostel van Jezus Christus (zie 2 Petrus 1:1).

Wanneer en waar is het geschreven?

We weten niet precies wanneer en waar deze brief geschreven is. Men neemt aan dat Petrus deze brief na zijn eerste brief geschreven heeft. 1 Petrus is waarschijnlijk rond 64 n.C. geschreven. (Zie Gids bij de Schriften, 'Petrus'.)

Voor wie is het geschreven en waarom?

Petrus zegt dat hij schreef 'aan hen die een even kostbaar geloof ontvangen hebben als wij' (2 Petrus 1:1). Dat kan betekenen dat Petrus' doelpubliek dezelfde niet-Joodse christenen waren die zijn eerste brief ontvingen (zie 2 Petrus 3:1). Uit de inhoud van 2 Petrus 1:12–15 blijkt dat dit een afscheidsboodschap van Petrus aan zijn lezers was.

In tegenstelling tot de eerste brief van Petrus, waarin hij de heiligen helpt om met externe vervolging om te gaan, behandelt de tweede brief de interne afval die de toekomst van de kerk bedreigde. Valse profeten en leraars verspreidden 'verderfelijke afwijkingen' (valse leringen). Ze verloochenden 'zelfs de Heere, Die hen gekocht heeft' (2 Petrus 2:1). Petrus schreef de brief om de heiligen aan te sporen meer kennis van de Heer op te doen en hun 'roeping en verkiezing vast te maken' (2 Petrus 1:10).

Wat zijn enkele kenmerkende elementen van dit boek?

'De tweede brief was blijkbaar gericht aan dezelfde kerken als de eerste ([2 Petrus] 3:1). Hij werd geschreven met de verwachting van een aanstaande dood ([2 Petrus] 1:14).' (Bible Dictionary, 'Peter, Epistles of'.) De brief bevat ook erg krachtige taal en de laatste getuigenissen van Petrus.

Een overheersend onderwerp in 2 Petrus is het belang van kennis van Jezus Christus. Petrus beloofde zijn lezers dat als ze naar goddelijke eigenschappen zouden streven en een goddelijke natuur zouden ontwikkelen, ze 'niet doelloos en onvruchtbaar [zouden zijn] wat de kennis van onze Heere Jezus Christus betreft' (2 Petrus 1:8) en dat hun 'roeping en verkiezing' daardoor vast zou zijn (2 Petrus 1:10).

Petrus vergeleek de ware kennis van Jezus Christus met de valse kennis en leringen die afvalligen verspreidden (zie 2 Petrus 2). Aan het eind van zijn brief gaf Petrus een laatste uitnodiging aan de heiligen: 'Groei in de genade en kennis van onze Heere en Zaligmaker Jezus Christus' (2 Petrus 3:18).

Overzicht

2 Petrus 1 Petrus legt uit dat de heiligen door de beloften van Jezus Christus 'deel [zouden] krijgen aan de Goddelijke natuur' (2 Petrus 1:4). Hij spoort hen aan om hun 'roeping en verkiezing vast te maken' (2 Petrus 1:10). Petrus praat over zijn ervaring op de berg van verheerlijking. Hij zag er de verheerlijkte Christus en hoorde de stem van de Vader. Petrus zegt dat hij 'het profetische woord' heeft (2 Petrus 1:19).

2 Petrus 2 Petrus waarschuwt de leden van de kerk voor valse profeten en valse leraars die in hun midden zullen komen en de heiligen op een dwaalspoor zullen brengen. Die valse leraars zullen de Heer verloochenen en de weg van de waarheid belasteren (zie 2 Petrus 2:2). Petrus zegt dat het beter is om het evangelie niet te aanvaarden dan verbonden te sluiten en ze niet na te komen.

2 Petrus 3 Petrus bevestigt dat Christus op zijn eigen tijd zal komen, de aarde met vuur zal reinigen, de goddelozen zal vernietigen en de ijverigen en getrouwen zal redden. Petrus moedigt de heiligen aan: 'Groei in de genade en kennis van […] Jezus Christus' (2 Petrus 3:18).

LES 146

2 Petrus 1

Inleiding

Petrus spoort de heiligen aan om zoals Jezus Christus te worden. Petrus verzekert hen dat die geestelijke groei hun 'roeping en verkiezing' (2 Petrus 1:10) vast zal maken. Petrus spreekt ook over zijn ervaring op de berg van verheerlijking en beklemtoont dat Schriftuur door God geïnspireerd is.

Lessuggesties

Streef ernaar om de cursisten te helpen met hun bekering

President Henry B. Eyring van het Eerste Presidium heeft gezegd: 'Het zuivere evangelie van Jezus Christus moet door de kracht van de Heilige Geest in het hart van de cursisten worden gegrift. […] Het is ons doel, zolang ze nog bij ons zijn, ze te helpen om zich oprecht tot het herstelde evangelie van Jezus Christus te bekeren.' ('We Must Raise Our Sights' [CES-conferentie over het Boek van Mormon, 14 augustus 2001], 2.)

2 Petrus 1:1–11

Petrus onderwijst hoe we aan de goddelijke natuur van Jezus Christus deelhebben

Zet voor de les de volgende uitspraak op het bord ('The Will Within', *Ensign,* mei 1987, 68):

> *'Het is onze taak om ons volle potentieel te bereiken' (president Thomas S. Monson).*

Deel de cursisten op in groepjes van twee. Laat ze de uitspraak op het bord lezen en de volgende vragen met elkaar bespreken:

- Wat bedoelt president Monson met 'ons volle potentieel'?
- Waarom is het belangrijk dat we ons volle potentieel bereiken?
- Wat kan ons ervan weerhouden om ons volle potentieel te bereiken?

Laat de cursisten bij hun studie van 2 Petrus 1 nagaan hoe ze hun volle potentieel kunnen bereiken.

Vat 2 Petrus 1:1–2 samen met de uitleg dat Petrus naar kerkleden schreef die geloof in Jezus Christus ontwikkeld hadden.

Laat een cursist 2 Petrus 1:3–4 voorlezen. Vraag de klas mee te lezen en na te gaan hoe de heiligen volgens Petrus hun getuigenis van de Heiland trouw kunnen blijven.

- Wat leerde Petrus de heiligen in deze verzen?
- Wat betekent 'deel […] krijgen aan de Goddelijke natuur' (vers 4)?

Laat de cursisten 2 Petrus 1:5–7 in stilte doornemen en letten op eigenschappen van Jezus Christus die Petrus de heiligen vroeg te ontwikkelen. Vraag ze die eigenschappen op het bord te zetten. U kunt de cursisten aanmoedigen om de eigenschappen die ze niet goed begrijpen in het woordenboek op te zoeken.

Spoor de cursisten aan om aan situaties te denken waarin de Heiland van een van die goddelijke eigenschappen blijk gaf. Laat enkele cursisten vertellen aan welke situaties ze dachten.

Zet dit onvolledige beginsel op het bord: *Als we goddelijke eigenschappen ontwikkelen, kunnen we …*

Laat een cursist 2 Petrus 1:8–9 voorlezen. Laat de klas meelezen en letten op een zegening die we kunnen krijgen als we de goddelijke eigenschappen van de Heiland ontwikkelen.

- Welke zegening kunnen we ontvangen als we goddelijke eigenschappen ontwikkelen? (Laat de cursisten antwoorden en vul de zin op het bord als volgt aan: **Als we goddelijke eigenschappen ontwikkelen, kunnen we Jezus Christus leren kennen.**)
- Waarom leren we Jezus Christus kennen door goddelijke eigenschappen te ontwikkelen?

Vraag een cursist 2 Petrus 1:10–11 voor te lezen. Laat de klas meelezen en letten op een andere zegening die we krijgen als we ijverig goddelijke eigenschappen ontwikkelen.

- Welke zegening kunnen we krijgen als we de goddelijke eigenschappen van Jezus Christus ijverig ontwikkelen? (Leg uit dat de zinsnede ‘om uw roeping en verkiezing vast te maken’ [vers 10] betekent in dit leven Gods verzekering te ontvangen dat je het eeuwige leven zult beërven. Petrus noemt dit ook ‘het profetische woord’ [2 Petrus 1:19. Zie ook LV 131:5].)
- Welk beginsel halen we uit deze verzen over de reden waarom we ons goddelijk potentieel ijverig moeten ontwikkelen? (De cursisten horen het volgende beginsel te benoemen: **als we in dit leven ons goddelijk potentieel ijverig ontwikkelen, kunnen we Gods verzekering van het eeuwige leven ontvangen.** Zet dit beginsel op het bord.)

U kunt getuigen dat de ontwikkeling van goddelijke eigenschappen ons in staat stelt Jezus Christus te leren kennen en ons op het eeuwige leven voor te bereiden.

Vraag de cursisten in hun Schriftendagboek of aantekenschrift een van de goddelijke eigenschappen te noteren die ze het liefst willen ontwikkelen. Vraag ze naar iets wat ze kunnen doen om die eigenschap te ontwikkelen.

2 Petrus 1:12–21

Petrus getuigt van Jezus Christus en praat over Schriftuur

Zet de leeftijden van de oudste huidige apostelen op het bord. Lees het volgende citaat van ouderling M. Russell Ballard van het Quorum der Twaalf Apostelen voor:

'Anderen zeggen dat we te oud zijn. Negen van de apostelen zijn inderdaad ouder dan tachtig! Ik ben 85.' ('Wees stil en weet dat ik God ben' [CES-haardvuuravond, 4 mei 2014], broadcasts.lds.org).

- Waarom zijn sommigen kritisch op de leeftijd van sommige profeten en apostelen?
- Hoe zou je reageren op de kritiek dat hedendaagse apostelen en profeten te oud zijn om goed te functioneren?

Laat de cursisten bij hun verdere studie van 2 Petrus 1 naar een waarheid over apostelen en profeten zoeken die belangrijker dan hun leeftijd is.

Leg uit dat Petrus in 2 Petrus 1:12–19 als ooggetuige van Jezus Christus getuigt.

Laat een cursist 2 Petrus 1:20–21 voorlezen, en leg uit dat er in de Bijbelvertaling van Joseph Smith van 2 Petrus 1:20 staat: 'Dit moet u allereerst weten, dat geen enkele profetie van de Schrift door de wil van een mens is voortgebracht.' Vraag de klas te luisteren en vast te stellen wat Petrus zei over de rol van 'heilige mensen van God', waarmee hij in dit geval de profeten bedoelde.

- Wat leerde Petrus over de rol van profeten? (De cursisten dienen de volgende waarheid te vinden: **profeten ontvangen Schriftuur door de Heilige Geest.** Zet dat op het bord.)

Om te verduidelijken wat Schriftuur is, vraagt u een cursist dit citaat voor te lezen:

'[Schriften zijn] woorden die heilige mannen van God hebben geschreven en gesproken, gedreven door de Heilige Geest.' (Gids bij de Schriften, 'Schriften, Schriftuur', scriptures.lds.org; zie ook LV 68:2–4.) Sommige Schriftuur is gecanoniseerd. Een canon is 'een erkende, gezaghebbende verzameling heilige boeken. In De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen omvat de canon — de standaardwerken genoemd — het Oude en het Nieuwe Testament, het Boek van Mormon, de Leer en Verbonden en de Parel van grote waarde.' (Gids bij de Schriften, 'Canon', scriptures.lds.org.)

Laat een cursist het volgende citaat van ouderling Dallin H. Oaks van het Quorum der Twaalf Apostelen voorlezen. Vraag de klas te luisteren naar zijn getuigenis dat profeten in deze tijd nog steeds Schriftuur ontvangen.

'[Profeten zijn] het kanaal dat God in het verleden gebruikte om door de geopenbaarde Schrift tot zijn kinderen te spreken. En via deze lijn spreekt Hij tegenwoordig, door middel van de leringen en raad van levende profeten en apostelen en andere geïnspireerde leiders.' ('Twee communicatielijnen', *Liahona*, november 2010, 84.)

- Waarom is het belangrijk te weten dat God dit patroon gebruikt om zijn kinderen Schriftuur te geven?
- Hoe krijg je door dit patroon te begrijpen meer vertrouwen in het gesproken en geschreven woord van zowel oude als hedendaagse profeten?

Lees de volgende vragen voor en laat de cursisten hun antwoorden in hun aantekenschrift of Schriftendagboek noteren.

- Welke Schriftuur van oude of hedendaagse profeten hebben een uitwerking op je gehad? Hoe is die Schriftuur je tot zegen geweest?

Nodig enkele cursisten uit om hun antwoorden aan de klas te vertellen. U kunt ook zelf vertellen hoe Schriftuur u tot zegen geweest is.

Verwijs naar het voorgaande citaat van ouderling Oaks en nodig de cursisten uit om tot anderen van profeten en Schriftuur te getuigen als de Geest hen daartoe aanzet.

LES 147

2 Petrus 2–3

Inleiding

Petrus waarschuwt dat valse profeten en leraars het volk op een dwaalspoor brengen. Hij profeteert dat de goddelozen in de laatste dagen de rechtschapenen vanwege hun geloof in de wederkomst van Jezus Christus zullen bespotten. Petrus moedigt de heiligen aan om zich ijverig op de wederkomst van de Heiland voor te bereiden.

Lessuggesties

2 Petrus 2

Petrus waarschuwt voor misleiding door valse leraars

Zet de volgende vraag op het bord: *Waarom zondigen sommige mensen als ze weten dat dat slecht is?*

Laat de cursisten over de vraag nadenken en vraag vervolgens enkelen om ze te beantwoorden.

Leg uit dat we in 2 Petrus 2 lezen dat de apostel Petrus de heiligen waarschuwde voor mensen die hen wilden misleiden. Laat de cursisten bij hun studie van 2 Petrus 2 letten op waarheden waarmee ze misleiding die tot zonde leidt, kunnen herkennen en vermijden.

Laat een cursist 2 Petrus 2:1–3 voorlezen. Vraag de klas om mee te lezen en te letten op de waarschuwing van Petrus over de mensen die de heiligen zouden proberen te misleiden.

- Voor wie waarschuwde Petrus de heiligen?
- Waarin onderwijzen die valse profeten en leraars? (Leg uit dat 'verderfelijke afwijkingen' in vers 1 valse en destructieve leerstellingen zijn.)
- Welke waarheid leren we van Petrus over wat valse leraars met ons trachten te doen? (De cursisten dienen de volgende waarheid te vinden: **valse leraars willen ons misleiden.** Zet die waarheid op het bord.)

Laat een cursist het volgende citaat van ouderling M. Russell Ballard van het Quorum der Twaalf Apostelen voorlezen. Vraag de klas vast te stellen wat valse leraars in deze tijd zeggen om ons te misleiden.

'Valse profeten en leraren zijn mensen die beweren dat de profeet Joseph Smith een onbetrouwbare oplichter was; zij zetten vraagtekens bij het eerste visioen. Zij beweren dat het Boek van Mormon en andere canonieke boeken geen oude Schriftuurlijke verslagen zijn. Ze proberen de aard van God opnieuw te definiëren, en ontkennen dat God openbaringen heeft gegeven en aan zijn geordende profeten openbaringen zal blijven geven. […]

'Valse profeten en valse leraren zijn ook mensen die verandering proberen aan te brengen in de door God gegeven, en door de Schriften bevestigde, leer van het huwelijk, het gezin en de zedelijke reinheid. Zij willen zedelijke reinheid opnieuw definiëren om ontucht, overspel en

homoseksuele relaties te rechtvaardigen.' ('Beware of False Prophets and False Teachers', *Ensign*, november 1999, 63, 64.)

Laat de cursisten nadenken over situaties waarin ze met leerstellingen of boodschappen van valse leraars te maken gehad hebben.

- Waarom is het nuttig om je van boodschappen en leerstellingen van valse leraars bewust te zijn?

Vat 2 Petrus 2:4–17 samen met de uitleg dat Petrus verschillende voorbeelden gaf van wat er gebeurd was met mensen die valse leraars gevolgd hadden. Petrus gaf ook voorbeelden van mensen die niet door valse leraars beïnvloed waren. Petrus beschreef vervolgens het goddeloze gedrag van valse leraars.

Aanschouwelijk onderwijs

Gebruik voorwerpen om evangeliebeginselen voor de cursisten te verduidelijken. Dankzij aanschouwelijk onderwijs kunt u de cursisten helpen om de Schriften te visualiseren, analyseren en begrijpen. U kunt met aanschouwelijk onderwijs ook gesprekken op gang brengen.

Toon een afbeelding van een vishengel en lokaas of teken die voorwerpen op het bord. (Als een andere vismethode uw cursisten vertrouwder is, kunt u de voorwerpen die met die methode te maken hebben tonen of tekenen.)

Leg uit dat een visser lokaas kan gebruiken om een vis in een net te laten zwemmen of in een vishaak te laten bijten. Laat de cursisten bedenken welk verband er is tussen de technieken van een visser en een valse leraar.

Vraag een cursist om 2 Petrus 2:18–19 voor te lezen. Vraag de klas mee te lezen en na te gaan hoe valse leraars de heiligen verleiden om hun leringen te volgen.

- Hoe verleiden en misleiden valse leraars de leden van de kerk? (Wijs de cursisten erop dat sommige valse leraars oprecht, maar zelf misleid zijn.)
- In welk opzicht zijn de leringen van valse profeten en leraars lokaas?
- Wat beloven de valse leraars volgens vers 19? ('Vrijheid'. Met andere woorden: ze onderwijzen dat zonde, en niet gehoorzaamheid aan de geboden, tot meer vrijheid leidt.)

Vul de waarheid op het bord als volgt aan: **Valse leraars willen ons misleiden en laten geloven dat zonde tot meer vrijheid leidt.**

Vraag de cursisten vers 19 opnieuw in stilte door te nemen en vast te stellen wat er gebeurt met mensen die door valse leer en zonde overwonnen worden.

- Wat gebeurt er met mensen die door valse leer en zonde overwonnen worden? (Ze worden er slaaf van.)
- Welke valse leringen lijken vrijheid te bevorderen, maar leiden in werkelijkheid tot slavernij?

Vraag een cursist om 2 Petrus 2:20–22 voor te lezen. Vraag de klas mee te lezen en vast te stellen wat Petrus zei over mensen die naar hun zonden teruggrijpen, nadat ze die ontvlucht waren.

- Waarom zouden mensen die ‘de besmettingen van de wereld ontvlucht zijn door […] Jezus Christus’ (vers 20) in de verleiding komen om naar hun zonden terug te grijpen?
- Welk advies zou je geven om iemand te helpen Jezus Christus en zijn evangelie getrouw te blijven in plaats van naar zonde terug te grijpen?

2 Petrus 3

Petrus getuigt van de wederkomst

Leg uit dat Petrus aan het eind van zijn brief de heiligen aan de wederkomst van Jezus Christus herinnerde en hun leerde hoe ze zich daarop konden voorbereiden. Vat 2 Petrus 3:1–9 samen met de uitleg dat Petrus zei dat sommige mensen in de laatste dagen anderen die in de wederkomst geloofden zouden bespotten.

Vraag enkele cursisten uit te leggen waarom ze in de wederkomst geloven, hoewel velen er niet in geloven.

Vraag een cursist 2 Petrus 3:10–14 voor te lezen. Vraag de klas mee te lezen en vast te stellen wat Petrus over de wederkomst zei.

- Wat zei Petrus in vers 10 over de wederkomst?
- Welke raad gaf Petrus de heiligen in de verzen 11–14 om hen op de wederkomst voor te bereiden? (Een heilig en godsvruchtig leven leiden, naar de wederkomst uitkijken en verlangen, en ernaar streven om ‘onbevlekt en smetteloos […] bevonden te worden’ [vers 14].)

Leg uit dat ‘onbevlekt en smetteloos’ (vers 14) rein van zonde betekent. Wie rein van zonde is, is met God verzoend en zal bij de wederkomst in overeenstemming met de Heiland zijn.

- Hoe zou je het beginsel verwoorden waarin Petrus ons leerde hoe we ons op de wederkomst van de Heiland kunnen voorbereiden? (Help de cursisten om het volgende beginsel te vinden: **we kunnen ons op de wederkomst van de Heiland voorbereiden door een godsvruchtig leven te leiden en oprecht naar zijn komst uit te kijken.**
- Wat kunnen we doen om een godsvruchtig leven te leiden terwijl we oprecht naar de wederkomst uitkijken?

Vat 2 Petrus 3:15–18 samen met de uitleg dat Petrus waarschuwde voor goddeloosheid. Hij gaf de heiligen de volgende uitnodiging: ‘Groei in de genade en kennis van [de] Heere’ (vers 18).

Geef tot slot uw getuigenis van de waarheden in 2 Petrus 2–3. Moedig de cursisten aan om op te passen voor valse leringen en ze te mijden, en om zich ijverig op de wederkomst voor te bereiden.

Inleiding tot de eerste algemene brief van Johannes

Waarom dit boek bestuderen?

In deze brief beschrijft Johannes de gevaarlijke verspreiding van afvallige invloeden in de kerk. Hij waarschuwde de heiligen dat ze niet in de duisternis maar in het veilige evangelielicht moesten wandelen. Als de cursisten 1 Johannes bestuderen, kunnen ze beter de valse leringen over Jezus Christus onderscheiden. En als ze de raad van Johannes volgen, kunnen ze dichter bij de Heer en de waarheid blijven. Daarnaast gaan de cursisten door hun studie van dit boek beter begrijpen hoeveel onze hemelse Vader van zijn kinderen houdt, wat tot uitdrukking komt in het offer dat zijn Zoon, Jezus Christus, voor alle mensen heeft gebracht.

Wie heeft dit boek geschreven?

'In geen van de drie brieven noemt de schrijver zichzelf bij naam; maar door de traditie worden ze aan Johannes toegeschreven', een van de oorspronkelijke apostelen. (Bible Dictionary, 'John, Epistles of'.)

De schrijver van de brieven van Johannes was ooggetuige van de herrezen Heiland, wat zeker voor de apostel Johannes gold. (Zie 1 Johannes 1:1–4; 4:14.)

Wanneer en waar is het geschreven?

Het is niet duidelijk wanneer en waar 1 Johannes is geschreven. 'Het is waarschijnlijk in het laatste deel van de eerste eeuw n.C. geschreven.

Johannes bracht het grootste deel van zijn jonge jaren in Palestina door. Het gebied stond na de verwoesting van Jeruzalem en de tempel in 70 n.C. erg vijandig tegenover christenen en Joden. Uit de geschiedenis blijkt dat Johannes zijn latere jaren wellicht in Efeze heeft doorgebracht. Als dat inderdaad het geval was, heeft hij de brief waarschijnlijk tussen 70 en 100 n.C. in Efeze geschreven.

Aan wie is de brief geschreven en waarom?

Het is niet duidelijk aan wie 1 Johannes is gericht, maar het lijkt erop dat Johannes aan de gelovigen schreef (zie 1 Johannes 1:3–4; 2:12–14), wellicht aan hen die in Klein-Azië woonden (het hedendaagse Turkije), waar sommige historische bronnen beweren dat Johannes daar wellicht aan het eind van de eerste eeuw n.C. heeft geleefd en gediend.

In die tijd hadden valse leraren verdeeldheid gezaaid onder de heiligen in dat gebied (zie 1 Johannes 2:18–19, 22, 26; 4:1), waardoor de afvalligheid zich door de kerk verspreidde. Vooral het docetisme werd populair als filosofie. Het docetisme maakte deel uit van een grotere beweging die gnosticisme wordt genoemd. Een kernleer in veel vormen van het gnosticisme was dat de geest volledig goed was, maar dat stoffelijke zaken, zoals het lichaam, volledig slecht waren.

Volgelingen van het gnosticisme geloofden dat het eeuwig heil niet door verlossing van zonde tot stand kwam, maar door het verlossen van de geest van stoffelijke zaken, namelijk het lichaam. Ze geloofden ook dat het eeuwig heil door speciale kennis *(gnosis)* werd bereikt en niet door geloof in Jezus Christus.

Volgelingen van het docetisme legden zoveel nadruk op de geestelijke aard van Jezus dat ze het denkbeeld verwierpen dat Hij met een stoffelijk lichaam op aarde was gekomen. Zij geloofden dat God onzichtbaar, onsterfelijk, alwetend en onstoffelijk was. Ze beschouwden de stoffelijke wereld en het stoffelijke lichaam als minderwaardig en goddeloos. Daarom geloofden ze dat Jezus, als de Zoon van God, niet de beperkingen van een mens kon hebben gehad. Volgens hen was Jezus niet letterlijk in het vlees geboren en had Hij geen tastbaar lichaam dat bloedde, leed, stierf en met een stoffelijk lichaam herrees. Het leek slechts of Hij dat deed. *Docetisme* is van het Griekse woord *dokeō* afkomstig, wat 'schijnen' of 'lijken op' betekent.

Hoewel deze valse leringen in 1 Johannes worden weerlegd, konden veel leden van de kerk ze niet helemaal loslaten. Deze en andere valse leerstellingen maakten deel uit van het begin van de grote afval.

Wat zijn enkele onderscheidende kenmerken van dit boek?

Als een van de oorspronkelijke apostelen van Jezus Christus was Johannes een bijzondere getuige van de herrezen Heiland. Johannes begon deze brief met zijn getuigenis dat hij Jezus Christus persoonlijk had gezien, gehoord en aangeraakt. Als verlengstuk van zijn eigen getuigenis moedigde Johannes zijn lezers aan om een goede relatie op te bouwen 'met de Vader en met Zijn Zoon Jezus Christus' (1 Johannes 1:3). Liefde is het hoofdthema van de eerste brief van Johannes. Johannes onderstreepte dat zij die beweren God lief te hebben maar hun naasten niet liefhebben, leugenaars zijn (zie 1 Johannes 4:20–21).

Overzicht

1 Johannes 1–3 Johannes schrijft dat wij door gehoorzaamheid God kunnen leren kennen, een goede band met Hem kunnen hebben en meer op Hem kunnen gaan lijken. In de laatste dagen zullen er antichristen zijn. De liefde van de Heiland komt tot uitdrukking in zijn zoenoffer.

1 Johannes 4–5 Johannes moedigt de heiligen aan om zich af te vragen of een leraar wel van God is. God is liefde, en door zijn grote liefde voor ons heeft Hij zijn Zoon naar de aarde gestuurd. De mensen die God liefhebben, onderhouden zijn geboden. En de mensen die in Jezus Christus geloven en uit God wedergeboren worden, zullen de wereld overwinnen.

LES 148

1 Johannes

Inleiding

Johannes moedigt de kerkleden aan om een goede band met de Vader en de Zoon te hebben. Hij legt uit hoe belangrijk het is om onze liefde voor Hem te tonen door de geboden van God te onderhouden. Johannes herinnert de leden van de kerk eraan dat ze anderen moeten liefhebben.

Lessuggesties

Lesgeven zoals de Heiland dat deed

President Boyd K. Packer van het Quorum der Twaalf Apostelen heeft evangelieleerkrachten aangemoedigd om op de wijze van de Heer les te geven: 'Als we onszelf onder de loep nemen en ons als leerkracht willen verbeteren, wie is dan een beter voorbeeld? Welk onderzoek kan daar beter toe bijdragen dan onze idealen, doelen en methoden te toetsen aan die van Jezus Christus?'(*Teach Ye Diligently,* herziene uitgave [1991], 22.)

1 Johannes 1–5

Johannes legt uit hoe belangrijk het is om de geboden te onderhouden en elkaar lief te hebben

Deel de klas op in groepjes van twee. Zet het woord *afval* op het bord. Laat de cursisten in het kort aan hun partner uitleggen wat de *afval* betekent. Laat dan enkele cursisten naar voren komen en een definitie van de *afval* op het bord zetten. Uit de definitie moet naar voren komen dat de *afval* een afkeren van de waarheid is. (Zie Gids bij de Schriften, 'Afval', scriptures.lds.org).

Leg uit dat de apostel Johannes de eerste brief van Johannes schreef toen de kerk door afvalligheid bedreigd werd. In zijn brief waarschuwde Johannes de heiligen voor de antichrist (zie 1 Johannes 2:18–26; 4:3). Een antichrist is 'iemand die, of iets wat, het ware heilsplan vervalst en openlijk of heimelijk Christus bestrijdt', en het gezag en de leringen van zijn uitverkoren dienstknechten. (Gids bij de Schriften, 'Antichrist', scriptures.lds.org.) Sommige antichristen in de tijd van Johannes verkondigden dat Jezus Christus geen lichaam had toen Hij op aarde was, dat Hij alleen maar op een mens leek.

Laat een cursist 1 Johannes 1:1–4 voorlezen. Laat de klas meelezen en opzoeken waarvan Johannes getuigde om deze valse leer te weerleggen. Leg uit dat de woorden 'het Woord des levens' (vers 1) op Jezus Christus slaan.

- Met welke woorden weerlegde Johannes de valse leer dat Jezus Christus geen stoffelijk lichaam had?
- Waarom gaf Johannes volgens de verzen 3–4 zijn getuigenis van Jezus Christus aan de leden van de kerk? (Hij wilde dat de leden een goede band met de leiders van de kerk hadden, omdat die een goede band met onze hemelse Vader en Jezus Christus hadden. Hij wilde ook dat zij een volheid van vreugde hadden.)

Leg uit dat een goede band betekent dat we vertrouwen, verbondenheid en een gemeenschappelijk doel hebben. We kunnen een goede band met onze kerkleiders hebben als we hun leringen en raad aanvaarden en naleven.

Zet de volgende onvolledige uitspraak op het bord: *Als we de leringen van de profeten en apostelen volgen, kunnen we …*

- Hoe zou je deze uitspraak aan de hand van 1 Johannes 1:3 afmaken om een beginsel te vormen? (Maak de uitspraak op het bord met de woorden van de cursisten af, zodat het volgende beginsel duidelijk wordt: **Als we de leringen van de profeten en apostelen volgen, kunnen we een goede band met de Vader en de Zoon krijgen.**)

Laat foto's van de huidige president van de kerk en de andere profeten en apostelen zien.

- In welke opzichten krijgen we een betere band met onze hemelse Vader en zijn Zoon Jezus Christus als we de leringen van de profeten en apostelen gehoorzamen?

Laat een cursist 1 Johannes 1:5–6 voorlezen. Laat de klas meelezen en opzoeken wat ons ervan kan weerhouden om een goede band met onze hemelse Vader te hebben.

- Wat kan ons ervan weerhouden om een goede band met onze hemelse Vader te hebben?

Leg uit dat de *duisternis* die Johannes noemt, op geestelijke duisternis slaat.

- Wat betekent het volgens jullie om in geestelijke duisternis te wandelen?

Laat de cursisten 1 Johannes 1:7–10; 2:1–6 bestuderen en waarheden opzoeken met behulp waarvan wij in het licht van het evangelie kunnen wandelen. Leg uit dat met het woord *verzoening* in 1 Johannes 2:2 een zoenoffer wordt bedoeld dat aan de gerechtigheid van God voldoet. Laat de cursisten deze verzen doorlezen, alleen of in groepjes.

- Welke waarheden kun je in die verzen vinden? (U kunt de antwoorden van de cursisten op het bord zetten. Ze kunnen het volgende noemen: **Jezus Christus heeft onze zonden op Zich genomen. Als we Gods geboden onderhouden, wordt onze liefde voor God vervolmaakt.**)
- Waarom wordt onze liefde voor God vervolmaakt, of volledig, als we zijn geboden onderhouden?
- Hebben jullie weleens meer liefde voor God gevoeld toen je probeerde zijn geboden te onderhouden?

Lees de volgende beschrijvingen van twee mormoonse jongeren voor. Laat de cursisten op een gebod letten waarmee deze twee personen moeite hadden.

1. Een jongeman leest elke dag in de Schriften en vervult trouw zijn priesterschapstaken, maar hij is vaak onvriendelijk tegen zijn jongere broer.
2. Een jongevrouw komt elke zondag naar de kerk en heeft haar onderscheiding Voorbeeldige jongevrouw verdiend. Maar ze plaatst vaak grove opmerkingen over haar klasgenoten en leerkrachten op sociale media.

- Met welk gebod hebben deze jonge mensen moeite?

Laat de cursisten over situaties nadenken waarin zij misschien moeite hebben om liefde voor anderen te tonen.

Vraag enkele cursisten beurtelings enkele verzen uit 1 Johannes 2:9–11; 4:7–11, 19–21 voor te lezen. Laat de klas meelezen en opzoeken wat Johannes over liefde zegt. U kunt de cursisten aanmoedigen om de leringen in deze verzen die hen aanspreken te markeren.

- Welke leringen van Johannes over liefde spreken jullie aan? Waarom?
- Welk beginsel kunnen we uit deze verzen leren over wat we zullen doen als we God liefhebben? (De cursisten kunnen verschillende woorden gebruiken, maar moeten een beginsel als het volgende beschrijven: **als we God liefhebben, zullen we anderen liefhebben.**)
- Waarom zouden we anderen liefhebben als we God echt liefhebben?

Leg uit dat hoewel Johannes het woord *haten* in 1 Johannes 4:20 gebruikte, er ook veel andere manieren zijn waarop we onze liefde of vriendelijkheid voor anderen kunnen weerhouden. Laat de cursisten uitleggen wat volgens hen enkele van die manieren zijn.

Laat een cursist 1 Johannes 3:17–18 voorlezen. Laat de klas meelezen en opzoeken hoe we onze liefde voor anderen moeten tonen. Vraag de cursisten naar hun bevindingen. De cursisten moeten ontdekken dat liefhebben niet alleen 'met het woord' moet plaatsvinden maar ook 'met de daad'.

- Waarom is het volgens jullie belangrijk dat we niet alleen in woord maar ook in daad onze liefde tonen?
- Kennen jullie iemand die daar een goed voorbeeld van is? Wat doet deze persoon om zijn of haar liefde voor anderen te tonen?

Laat de cursisten zich afvragen aan wie ze meer liefde kunnen tonen. Laat ze de naam van die persoon op papier zetten, met daarbij een manier waarop ze liefdevoller en vriendelijker voor die persoon kunnen zijn. Leg uit dat ze hun liefde niet op overdreven wijze hoeven te tonen, en dat kleine, eenvoudige blijken van liefde en vriendelijkheid vaak het meest betekenen. Laat ze het papier mee naar huis nemen en in praktijk brengen wat ze hebben opgeschreven.

Leg uit dat als we door onze daden onze liefde tonen, we het voorbeeld van Jezus Christus volgen (zie 1 Johannes 2:6; 3:1–3). U kunt de les afsluiten met uw getuigenis van de waarheden die de cursisten bij hun studie van 1 Johannes hebben geleerd. Moedig de cursisten aan om die waarheden toe te passen.

Inleiding tot de tweede algemene brief van Johannes

Waarom dit boek bestuderen?

In zijn tweede brief schreef Johannes dat hij zich zorgen maakte over de afvallige invloeden in de kerk. Maar hij schreef ook dat hij zich verblijdde over de kerkleden die het evangelie trouw bleven (zie 2 Johannes 1:4). Daaruit blijkt hoe blij en dankbaar kerkleiders zijn als de leden de Heer trouw blijven. Bij hun studie van 2 Johannes kunnen de cursisten gesterkt worden door de herinnering van Johannes dat we elkaar moeten liefhebben, Gods geboden moeten onderhouden en trouw aan de leer van Christus moeten blijven.

Wie heeft dit boek geschreven?

De schrijver noemt zichzelf 'de ouderling' (2 Johannes 1:1), en uit de geschiedenis blijkt dat Johannes, een van de oorspronkelijke apostelen, deze brief heeft geschreven. (Zie Bible Dictionary, 'John, Epistles of'.)

Wanneer en waar is de brief geschreven?

Het is niet duidelijk wanneer en waar 2 Johannes is geschreven.

Als het inderdaad waar is dat Johannes lang in Efeze heeft gewoond, kan hij de brief tussen 70 en 100 n.C. hebben geschreven.

Aan wie is de brief geschreven en waarom?

De tweede brief van Johannes is geschreven aan 'de uitverkoren vrouw en haar kinderen' (2 Johannes 1:1). Het is niet bekend of Johannes deze brief aan zijn familie, een andere groep mensen of in figuurlijke zin aan de kerk heeft geschreven.

Ouderling Bruce R. McConkie van het Quorum der Twaalf Apostelen heeft geschreven dat 2 en 3 Johannes wellicht brieven zijn die Johannes aan zijn eigen familie heeft geschreven. (Zie *Doctrinal New Testament Commentary,* 3 delen [1965–1973], 3:409–410, 412–414.)

Een andere mogelijkheid is dat 'de uitverkoren vrouw' op een christelijke gemeente slaat (zie 2 Johannes 1:13). Het Griekse woord voor *kerk* is vrouwelijk, en het was gebruikelijk in die tijd om de kerk als vrouw te verpersoonlijken. (Zie Efeze 5:25–27, 32; Bijbelvertaling van Joseph Smith, Openbaring 12:1–3, 7 [in de Gids bij de Schriften]; Openbaring 19:7–8.)

Net als 1 Johannes heeft Johannes deze brief waarschijnlijk geschreven om te reageren op valse leerstellingen dat Jezus Christus niet letterlijk in het vlees op aarde was gekomen. Hij legde uit dat leden die beweerden dat Christus geen

stoffelijk lichaam had niet bij de leden thuis of in de kerk mochten komen (zie 2 Johannes 1:7–10).

Wat zijn enkele onderscheidende kenmerken van dit boek?

In deze brief waarschuwt Johannes voor valse leraren die in de kerk waren gekomen. Hij spoorde de leden van de kerk aan om niet met deze mensen om te gaan of naar ze te luisteren.

Overzicht

2 Johannes 1 Johannes herinnert de kerk aan het gebod om elkaar lief te hebben. Hij waarschuwt voor valse leraren en misleiders in de kerk. En hij raadt de leden van de kerk aan om ze niet in hun gemeente toe te laten.

Inleiding tot de derde algemene brief van Johannes

Waarom dit boek bestuderen?

In deze korte brief prijst Johannes Gajus, een lid van de kerk dat in de tijd van de opstand tegen de kerkleiders trouw bleef. Met behulp van de leringen van Johannes krijgen de cursisten een beter begrip van de afval die in de tijd van het Nieuwe Testament in de kerk plaatsvond en kunnen ze geïnspireerd worden om ondanks tegenstand de leiders van de kerk trouw te blijven.

Wie heeft dit boek geschreven?

De schrijver noemt zichzelf 'de ouderling' (3 Johannes 1:1), en is volgens de traditie de apostel Johannes.

Wanneer en waar is de brief geschreven?

Het is niet duidelijk wanneer en waar 3 Johannes is geschreven.

Als het inderdaad waar is dat Johannes lang in Efeze heeft gewoond, kan hij de brief tussen 70 en 100 n.C. hebben geschreven.

Voor wie is de brief geschreven en waarom?

De derde brief van Johannes was aan Gajus geschreven, een trouw lid van de kerk dat door Johannes werd geprezen voor zijn onzelfzuchtige toewijding aan de bediening van Christus door de reizende dienstknechten van God onderdak te verlenen (zie 3 Johannes 1:5–8).

Johannes waarschuwde Gajus voor Diotrefes, een plaatselijke leider in de kerk. Diotrefes had zich openlijk tegen Johannes en andere kerkleiders gekeerd en had plaatselijke kerkleden ervan weerhouden om ze in hun kerkbijeenkomsten te ontvangen (zie 3 Johannes 1:9–10). Johannes moedigde Gajus aan om in goedheid te volharden en zei dat Hij Gajus snel wilde bezoeken (zie 3 Johannes 1:11–14).

Wat zijn enkele onderscheidende kenmerken van dit boek?

In 3 Johannes lezen we dat Johannes zich zorgen maakte over de afvallige invloeden in de kerk. We zien ook dat Johannes anderen liefhad en hoeveel vreugde hij voelde omdat sommige leden gehoorzaam bleven (zie 3 Johannes 1:4).

Overzicht

3 Johannes 1 Johannes prees Gajus om zijn getrouwheid en waarschuwt voor een kerkleider die zich tegen Johannes en andere kerkleiders verzette.

LES 149

2 Johannes–3 Johannes

Inleiding

Johannes waarschuwt de heiligen voor mensen die misleiden en beweren dat Jezus Christus niet in het vlees is gekomen. Ook prijst hij Gajus om zijn getrouwheid.

Noot: deze les bevat een lessuggestie over 3 Johannes waarbij de cursisten een brief van ouders of kerkleiders ontvangen. Als u die lessuggestie wilt gebruiken, moet u die enkele dagen van tevoren voorbereiden. Vraag de ouders, of zo nodig plaatselijke kerkleiders, van elke cursist om een korte brief aan de cursist te schrijven waarin ze hun vreugde uiten toen ze zagen dat de cursist zijn of haar best deed om het evangelie na te leven. Zorg ervoor dat u voor elke cursist een brief van zijn of haar ouders of kerkleider hebt.

Lessuggesties

2 Johannes

Johannes waarschuwt voor mensen die valse leerstellingen verkondigen

Noem de naam van een beroemde atleet die de meeste cursisten zullen herkennen.

- Wat doet deze atleet waarschijnlijk om in topvorm te blijven?
- Wat zou er gebeuren als deze atleet niet meer zou trainen, ongezond zou eten, veel tv zou kijken, games zou spelen en schadelijke stoffen in zijn lichaam zou toelaten?

Laat de cursisten zich afvragen in welke opzichten het harde werk dat sportlieden moeten verzetten om in topvorm te blijven, te vergelijken is met het werk dat de leden van de kerk moeten doen om de zegeningen te behouden die ze door het evangelie hebben ontvangen. Laat ze bij hun studie van 2 Johannes een beginsel opzoeken waarmee ze de zegeningen kunnen behouden die ze als lid van de kerk hebben ontvangen.

Vat 2 Johannes 1:1–4 samen door uit te leggen dat de apostel Johannes zijn brief tot ‘de uitverkoren vrouw en haar kinderen’ richtte. Zij kan een bepaald vrouwelijk lid van de kerk zijn geweest, of een zinnebeeld om een gemeente van de kerk te beschrijven.

Laat een cursist 2 Johannes 1:5–6 voorlezen. Laat de klas meelezen en het gebod opzoeken waaraan Johannes de heiligen herinnerde.

- Aan welk gebod herinnerde Johannes de heiligen?

Vraag een cursist om 2 Johannes 1:7 voor te lezen. Laat de klas meelezen en opzoeken waarom Johannes de kerkleden aanmoedigde om te ‘wandelen naar’ (2 Johannes 1:6) de geboden, ofwel ze te gehoorzamen.

- Waarom moedigde Johannes de leden van de kerk aan om de geboden te onderhouden?
- Wat verkondigden de ‘misleiders’ (vers 7)?

Leg uit dat toen Johannes deze brief schreef, het docetisme steeds populairder werd. Docetisme is de filosofie dat God zo verheven was dat Hij boven leed, de dood of enige andere aardse ervaring stond. Daarom concludeerden ze dat Jezus

Christus als Zoon van God niet echt in het vlees op aarde was gekomen, maar dat het er alleen *op leek* dat zijn geest aardse dingen deed of meemaakte.

- Wat zijn enkele valse leerstellingen in onze tijd die niet overeenkomen met de waarheden van het evangelie?
- Waarom zijn deze leringen zo gevaarlijk?

Vraag een cursist 2 Johannes 1:8 voor te lezen. Laat de klas meelezen en opzoeken wat de kerkleden volgens Johannes met deze valse leerstellingen moesten doen. Leg uit dat 'Let op uzelf' betekent dat ze ervoor moesten oppassen dat ze geen valse leringen zouden aannemen, en dat *gewerkt* verdiend of verkregen kan betekenen.

- Welk beginsel kunnen we van de woorden van Johannes in de verzen 6–8 leren over de manier waarop we voortdurend de zegeningen van het evangelie kunnen ontvangen? (De cursisten moeten in hun eigen woorden het volgende beginsel onder woorden brengen: **als we de geboden onderhouden en waakzaam zijn, kunnen we voortdurend de zegeningen van het evangelie ontvangen.** Zet dit beginsel op het bord.)

Laat de cursisten in hun aantekenschrift of Schriftendagboek een lijst met zegeningen noteren die ze al hebben ontvangen of die ze hopen te ontvangen. Laat ze aan de klas vertellen wat ze hebben opgeschreven. Zet hun antwoorden op het bord.

- Hoe kunnen we deze zegeningen van het evangelie mislopen als we valse leerstellingen aanvaarden?

Vraag een cursist om 2 Johannes 1:9 voor te lezen. Laat de klas meelezen en opzoeken wat er volgens Johannes zou gebeuren met de mensen die in de leer van Christus blijven, ofwel trouw aan het evangelie blijven.

- Wat hebben de mensen die in de leer van Christus blijven bij zich? (Als de cursisten geantwoord hebben, zet u dit beginsel op het bord: **Als we in de leer van Christus blijven, hebben we de Vader en de Zoon bij ons.**)

Leg uit dat we door het gezelschap van de Heilige Geest de Vader en de Zoon bij ons kunnen hebben.

Laat de cursisten zich afvragen hoe goed ze de geboden onderhouden, waakzaam zijn en in de leer van het evangelie blijven. Laat ze opschrijven waarom ze de zegeningen willen behouden die ze door het evangelie hebben ontvangen, en wat ze vandaag gaan doen om getrouwer en consequenter de geboden te onderhouden.

Vat 2 Johannes 1:10–13 samen door uit te leggen dat Johannes de heiligen aanmoedigde om mensen te vermijden die valse leer verkondigden. Hij sprak ook zijn verlangen uit om de heiligen persoonlijk te bezoeken.

3 Johannes

Johannes prijst Gajus om zijn getrouwheid

Neem een steentje en een grote schaal water mee naar de klas. Laat een cursist het steentje in het water gooien zonder rimpels te maken.

- Waarom is het onmogelijk om het water onveranderd te laten?
- Wie kan er naast jezelf nog meer positief beïnvloed worden als je ervoor kiest om het evangelie na te leven?

Leg uit dat er in 3 Johannes staat dat Johannes zich tot een getrouw lid van de kerk, Gajus, richtte.

Laat een cursist 3 Johannes 1:1-4 voorlezen. Laat de klas meelezen en opzoeken hoe Johannes werd beïnvloed door Gajus' getrouwheid om het evangelie na te leven. Leg uit dat de *kinderen* in vers 4 wellicht de kerkleden waren die door Johannes tot het evangelie waren gebracht.

- Hoe werd Johannes beïnvloed door de getrouwheid van Gajus om het evangelie na te leven?
- Hoe zou je een lering uit deze verzen samenvatten over de manier waarop wij en anderen door het naleven van het evangelie beïnvloed worden? (De cursisten kunnen er verschillende noemen, maar zorg ervoor dat ze dit goed begrijpen: **als we het evangelie naleven, ontvangen wij niet alleen vreugde, maar anderen ook.**)
- Hebben jullie weleens vreugde gevoeld omdat iemand anders het evangelie trouw naleefde?

Om deze waarheid verder te verduidelijken, kunt u nu de brieven van de ouders of kerkleiders aan de cursisten uitdelen. Zorg ervoor dat elke cursist een brief van een ouder of kerkleider heeft. Geef de cursisten voldoende tijd om hun brief te lezen.

Alle cursisten aanmoedigen om deel te nemen

Probeer manieren te vinden om alle cursisten bij de les te betrekken. Als u de ouders of leiders van elke cursist een brief laat schrijven, worden alle cursisten erbij betrokken, zelfs zij die normaal gesproken niet actief deelnemen.

Vat 3 Johannes 1:5–14 samen door uit te leggen dat Johannes Gajus prees omdat hij bereid was reizende kerkleiders of zendelingen te ontvangen. En hij bekritiseerde de plaatselijke leider Diotrefes die Johannes en zijn collega's niet wilde ontvangen.

Herhaal wat er in deze les is besproken. Getuig ervan en moedig de cursisten aan om het in praktijk te brengen.

Inleiding tot de algemene brief van Judas

Waarom dit boek bestuderen?

De algemene brief van Judas beschrijft de krachten van de afval die in die tijd in de kerk actief waren. Bij hun studie van deze brief leren de cursisten hoe ze de mensen kunnen herkennen die de discipelen van Jezus Christus van het geloof proberen weg te leiden. De cursisten gaan ook begrijpen hoe belangrijk het is om voor het geloof te strijden en standvastig te blijven.

Wie heeft dit boek geschreven?

De schrijver van deze brief noemt zichzelf 'Judas, een dienstknecht van Jezus Christus en broer van Jakobus' (Judas 1:1). Van oudsher wordt er verondersteld dat Judas de halfbroer van Jezus Christus was. (Zie Mattheüs 13:55; Markus 6:3; Gids bij de Schriften, 'Judas'.) Judas was klaarblijkelijk een kerklid van hoog aanzien in Jeruzalem, en hij heeft wellicht als zendeling gereisd. (Zie Handelingen 1:13–14; 1 Korinthe 9:5.) Het is niet duidelijk welk priesterschapsambt Judas had, maar uit de brief blijkt dat hij een gezagspositie bekleedde waardoor hij adviserende brieven mocht schrijven.

Wanneer en waar is de brief geschreven?

We weten niet waar de brief van Judas is geschreven. Als de brief inderdaad door Judas, de halfbroer van Jezus, is geschreven, is dat waarschijnlijk tussen 40 en 80 n.C. geweest.

Aan wie is de brief geschreven en waarom?

De brief van Judas was aan de getrouwe christenen geschreven — 'aan de geroepenen, die door God de Vader zijn geheiligd, en die door Jezus Christus worden bewaard' (Judas 1:1). Het doel van Judas was om de lezers aan te moedigen 'te strijden voor het geloof' tegen de goddeloze leraren die in de kerk waren gekomen en onzedelijk gedrag bevorderden en valse leerstellingen verkondigden die de Heer Jezus Christus verloochenden (Judas 1:3).

Wat zijn enkele onderscheidende kenmerken van dit boek?

Hoewel het een van de kortste boeken in het Nieuwe Testament is, bevat de brief van Judas informatie die nergens anders in de Bijbel te vinden is. Judas schrijft over 'engelen die hun oorspronkelijke staat niet hebben bewaard' (vers 6): zie ook Abraham 3:26), over een confrontatie tussen Michaël en Lucifer betreffende het lichaam van Mozes (vers 9), en over een profetie van Henoch aangaande de wederkomst van de Heiland (de verzen 14–15; zie ook Mozes 7:65–66).

Ouderling Bruce R. McConkie van het Quorum der Twaalf Apostelen heeft enkele unieke kenmerken van de brief van Judas genoemd:

‘In de hele Bijbel heeft alleen Judas aangegeven dat het voorbestaan onze eerste staat was en dat bepaalde engelen die staat niet hebben behouden.

‘We wenden ons tot hem voor onze beperkte kennis van de onenigheid tussen Michaël en Lucifer over het lichaam van Mozes.

‘Alleen hij noemt de prachtige profetie van Henoch over de wederkomst van de Zoon des mensen.’ (*Doctrinal New Testament Commentary,* 3 delen [1965–1973], 3:415.)

Judas gebruikt scherpe bewoordingen tegen hen die zich tegen God en zijn dienstknechten gekant hadden en tegen hen die heidense aanbidding beoefenden en beweerden van Gods geboden, waaronder de wet van kuisheid, vrijgesteld te zijn. Judas heeft enkele eigenschappen van deze verdorven personen beschreven.

Overzicht

Judas 1 Judas spoort de leden van de kerk aan om ‘te strijden voor het geloof’ (Judas 1:3). Hij legt uit dat er mensen zijn die zich onder de leden hadden begeven om valse leer te verspreiden en goddeloze praktijken te bevorderen. Judas waarschuwt voor de oordelen die uitgesproken worden over de mensen die zich van God afkeren. Judas moedigt de kerkleden aan om hun geloof te versterken en zich ‘in de liefde van God’ te bewaren (Judas 1:21).

LES 150

Judas

Inleiding

Judas spoort de kerkleden aan om oprecht voor het geloof tegen dwaalleraars te strijden. Hij beschrijft de dwaalleraars en moedigde de heiligen aan om hun leven op het evangelie van Jezus Christus te baseren. Judas was waarschijnlijk de halfbroer van Jezus Christus (zie Mattheüs 13:55). Judas was klaarblijkelijk een actief en vooraanstaand lid van de kerk in Jeruzalem.

Lessuggesties

Geloof in de Heer en in de Geest hebben

De verantwoordelijkheid om jongeren in de beginselen van het evangelie te onderwijzen, kan een hele opgave lijken. Denk eraan dat dit het werk van de Heer is, en dat Hij de mensen zal helpen die geloof in Hem hebben (zie Moroni 7:33). Geloof ook dat de Heilige Geest het hart van de cursisten kan verzachten en hen kan aansporen om de waarheden van het evangelie al naar gelang hun behoeften en omstandigheden toe te passen. (Zie Alma 24:8; LV 50:14.)

Judas 1:1–19

Judas spoort de leden van de kerk aan om ijverig voor het geloof valse leraars te bestrijden

Lees de volgende scenario's voor en laat de cursisten zich afvragen hoe zij zouden reageren:

1. Een vriend of vriendin zet op sociale media een opmerking waarin hij of zij het standpunt van de kerk op het gebied van het homohuwelijk bekritiseert.
2. Een buurman hoort dat je lid van de kerk bent. Hij vertelt je dat hij het Boek van Mormon heeft gelezen en dat het opbouwende lectuur is, maar niet het woord van God.
3. Tijdens een klassikale bespreking op school zegt een leerling dat pornografie onschuldig is en niet moet worden ontmoedigd.

- Op welke verschillende manieren kan iemand in die situaties reageren?

Vraag een cursist om Judas 1:3–4 voor te lezen. Laat de klas meelezen en opzoeken waar Judas de leden van de kerk voor waarschuwde.

- Waarvoor waarschuwde Judas de kerkleden volgens vers 4?

Zorg ervoor dat de cursisten begrijpen dat er 'goddelozen' met slechte bedoelingen de kerk binnengeslopen waren. Deze kerkleden moedigden verdorven, onzedelijk gedrag aan door te verkondigen dat de leer van de genade vanwege Gods barmhartige vergeving een vrijbrief voor zonde was. Ze verwierpen ook bepaalde waarheden over onze hemelse Vader en Jezus Christus. De woorden 'die tot dit oordeel al lang tevoren opgeschreven zijn' (vers 4) betekenen dat de vervloeking van die mensen al lang geleden was beschreven.

- Wat moesten de getrouwe leden van de kerk volgens Judas doen met betrekking tot de valse leerstellingen en verdorven gebruiken die deze mensen verkondigden? (‘Te strijden voor het geloof’ [vers 3].)

Leg uit dat ‘het geloof dat eenmaal aan de heiligen overgeleverd is’ (vers 3) op het evangelie van Jezus Christus slaat — de waarheden, wetten en verordeningen die de Heiland en zijn apostelen hadden verkondigd.

- Welke waarheid kunnen we leren over de verantwoordelijkheid van de discipelen van Jezus Christus betreffende de valse leerstellingen en verdorven gebruiken? (De cursisten kunnen deze waarheid in hun eigen woorden weergeven: **discipelen van Jezus Christus moeten ijverig voor het evangelie van Jezus Christus valse leerstellingen en verdorven gebruiken bestrijden.**)
- Wat houdt het volgens jullie in om oprecht voor het evangelie te strijden? (We moeten stoutmoedig het evangelie verkondigen en ervan getuigen. Maar we mogen niet onvriendelijk, hoogmoedig of twistziek zijn. [Zie Alma 38:12; 3 Nephi 11:29.])
- Hoe kunnen we voor het evangelie strijden zonder twistziek te zijn?

Herinner de cursisten aan de scenario’s die eerder behandeld zijn.

- Wat zijn in deze en soortgelijke situaties enkele manieren waarop we voor het evangelie tegen valse leerstellingen en verdorven praktijken kunnen strijden?

Laat een cursist het volgende verhaal van ouderling Neil L. Andersen van het Quorum der Twaalf Apostelen voorlezen. Laat de klas opletten hoe de jongevrouw voor het evangelie streed.

‘Onlangs had ik contact met een lauwermeisje uit de Verenigde Staten. Ik citeer uit haar e-mail:

‘“Het afgelopen jaar zijn sommigen uit mijn vriendenkring hun standpunt over het huwelijk op Facebook gaan plaatsen. Velen waren vóór het homohuwelijk en meerdere jongeren van de kerk stemden met de berichten in met een ‘like’. Ik plaatste geen commentaar.

‘“Ik besloot mijn geloof in het traditionele huwelijk op doordachte wijze kenbaar te maken.

‘“Aan mijn profielfoto voegde ik het volgende onderschrift toe: ‘Ik geloof in het huwelijk tussen man en vrouw.’ Vrijwel direct kreeg ik allerlei berichtjes. ‘Je bent egoïstisch.’ ‘Je veroordeelt anderen.’ Iemand vergeleek me met een slavenhouder. En ik kreeg dit bericht van iemand met wie ik goed bevriend ben en die een sterk lid van de kerk is: ‘Je moet met de tijd meegaan. Dingen zijn aan het veranderen en dat moet jij ook doen.’

‘“Ik ging er niet op in,” zei ze, “maar haalde mijn verklaring ook niet weg.”

‘Zij besluit als volgt: “Soms moet je, zoals president Monson heeft gezegd, ‘durven alleen te staan.’ Hopelijk zullen wij als jongeren samen staan en trouw zijn aan God en aan de leringen van zijn levende profeten.”’ (‘Geestelijke wervelwinden’, *Liahona*, mei 2014, 19–20.)

- Hoe streed deze jonge vrouw voor het evangelie?

- Wanneer hebben jullie, of heeft iemand die je kent, voor het evangelie van Jezus Christus gestreden? Wat heb je door die ervaring geleerd?

Laat de cursisten zich afvragen hoe zij oprecht voor het evangelie van Jezus Christus kunnen strijden. Druk ze op het hart om naar hun ingevingen te handelen.

Vat Judas 1:5–7 samen door uit te leggen dat Judas deze opstandige kerkleden vergeleek met de mensen in het Oude Testament die tegen God in opstand kwamen en de gevolgen daarvan ondervonden. Onder deze mensen bevonden zich veel Israëlieten die in de wildernis omkwamen, en de mensen in Sodom en Gomorra die door vuur werden gedood. Judas vergeleek de opstandige kerkleden ook met de mensen die in 'hun oorspronkelijke staat', het voorsterfelijk bestaan, tegen God in opstand kwamen en uit zijn tegenwoordigheid werden geworpen (Judas 1:6; zie ook Abraham 3:22–26).

Zet het volgende kopje op het bord: *Eigenschappen van valse leraars.*

Leg uit dat in Judas 1:8–16 de beschrijving staat die Judas geeft van de vele eigenschappen waarmee de leden van de kerk de mensen kunnen herkennen die in de kerk valse leringen en gebruiken verspreiden. Om dat te verduidelijken, wijst u op de woorden 'Zij zijn wolken zonder water, die door de winden heen en weer gedreven worden' en 'bomen in de late herfst, zonder vrucht' in Judas 1:12.

- In welke opzichten zijn valse leraars als wolken zonder water en als bomen zonder vruchten?

Deel de cursisten op in groepjes van drie of vier. Laat ze Judas 1:8, 10, 14–19 doorlezen en nog meer eigenschappen van valse leraars opzoeken. U kunt de cursisten aanmoedigen om hun bevindingen te markeren. U moet wellicht uitleggen dat 'de laatste tijd' (vers 18) niet alleen naar de periode verwijst waarin Judas leefde, maar ook naar de laatste dagen waarin wij leven.

Als de cursisten voldoende tijd hebben gehad, laat u enkele cursisten naar het bord komen en de gevonden eigenschappen van de valse leraars opschrijven. Eigenschappen die de cursisten kunnen noteren (u moet wellicht enkele van deze uitspraken gebruiken om uit te leggen wat ze lezen):

Eigenschappen van valse leraars

Bezoedelen hun lichaam (vers 8)

Verwerpen het gezag en lasteren al wat eer toekomt (vers 8)

Lasteren alles waarvan zij geen kennis hebben (vers 10)

Richten zichzelf te gronde met de dingen die zij van nature wel begrijpen (vers 10)

Verrichten goddeloze daden (vers 15)

Spreken harde woorden tegen God (vers 15)

Morren en klagen (vers 16)

Wandelen naar hun eigen begeerten (vers 16)

Spreken hoogdravende woorden (vers 16)

Zien terwille van voordeel mensen naar de ogen (vers 16)

Bespotten de kerk en de normen van de Heer (vers 18)

Scheiden zich af van de gelovigen (vers 19)

Gedragen zich als natuurlijke mensen (vers 19)

Hebben de Geest niet (vers 19)

- Waarom gaan we de slechte eigenschappen op het bord ontwikkelen als we de Geest niet hebben?
- Waarom is het belangrijk om de eigenschappen van valse leraars te herkennen?

Zorg ervoor dat de cursisten begrijpen dat niet iedereen die een of meer van deze eigenschappen heeft, of iets beweert wat niet waar is, noodzakelijkerwijs een valse leraar is zoals Judas beschreef. Zo iemand kan iets in alle onschuld verkeerd begrijpen. Maar aan de hand van deze eigenschappen kunnen we wel valse leraars herkennen die het geloof en de gehoorzaamheid van anderen willen verzwakken door ze te misleiden en goddeloosheid te bevorderen.

Laat de cursisten Judas 1:17–18 doorlezen.

- Wie had de leden van de kerk voor deze valse leraars gewaarschuwd?
- Hoe kunnen apostelen en profeten ons volgens deze verzen helpen om tegen valse leraars te strijden? (De strekking van de antwoorden van de cursisten dient de volgende waarheid te omvatten: **apostelen en profeten waarschuwen ons voor mensen die ons geloof en onze gehoorzaamheid willen verzwakken.** Zet dit op het bord.)

Laat een cursist het volgende citaat van ouderling M. Russell Ballard van het Quorum der Twaalf Apostelen voorlezen. Laat de klas opletten in welke opzichten zijn uitspraak deze waarheid onderschrijft.

'Wij waarschuwen u vandaag dat er valse profeten en leraren zijn, en als we niet voorzichtig zijn, zullen zelfs getrouwe leden van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen het slachtoffer van hun misleiding worden.' ('Beware of False Prophets and False Teachers', *Ensign,* november 1999, 62.)

- Waarom is het belangrijk om de woorden van de apostelen en profeten te bestuderen?
- Wat zijn enkele voorbeelden van valse leerstellingen waarvoor de hedendaagse apostelen en profeten ons hebben gewaarschuwd?

Judas 1:20–25

Judas adviseert de heiligen om hun leven op het evangelie van Jezus te baseren en hun best te doen om anderen te redden

Zet de volgende onvolledige uitspraak op het bord: *We kunnen trouw aan het geloof blijven door …*

Laat een cursist Judas 1:20–21 voorlezen. Laat de klas meelezen en opzoeken wat de heiligen volgens Judas moesten doen om trouw aan het geloof te blijven. Leg eventueel uit dat 'bid in de Heilige Geest' betekent dat we ons door de Heilige Geest laten inspireren.

- Hoe zou je op basis van de verzen 20–21 de uitspraak op het bord afmaken? (De cursisten kunnen de uitspraak als volgt afmaken: **We kunnen trouw aan het geloof blijven door ons leven op het evangelie van Jezus Christus te baseren.**)
- Hoe kunnen we met behulp van de aanvullende instructies van Judas in de verzen 20–21 ons leven op het evangelie baseren?
- Waarom is het de moeite waard om trouw aan het geloof te blijven?
- In welke opzichten zijn jullie of anderen door gehoorzaamheid aan de raad van Judas trouw aan het geloof gebleven?

Laat de cursisten in hun aantekenschrift of Schriftendagboek een van de manieren noteren waarop zij de raad van Judas beter kunnen naleven. Moedig ze aan om toe te passen wat ze hebben opgeschreven.

Vat Judas 1:22–25 samen door uit te leggen dat Judas de getrouwe leden van de kerk adviseerde om anderen te helpen die door de invloed van valse leraars geestelijk niet zo sterk waren, en dat hij God prees.

Geef tot slot uw getuigenis van de waarheden die in deze les zijn besproken.

Kerntekstenbeheersing

Geef iedere cursist een andere kerntekst. Laat de cursisten een praktisch scenario op een vel papier zetten waarin de leerstellingen en beginselen van hun kerntekst toegepast kunnen worden. Als de cursisten daarmee klaar zijn, verzamelt u hun scenario's. Lees enkele scenario's voor en laat de cursisten vertellen hoe de leerstellingen en beginselen in de kernteksten in elk scenario gebruikt kunnen worden. U kunt de komende week ook aan het begin of het eind van elke les enkele scenario's voorlezen.

Thuisseminarieles: 2 Petrus–Judas (unit 30)

Lesmateriaal voor de thuisseminarieleerkracht

Samenvatting van dagelijkse thuisseminarielessen

De volgende samenvatting van de leerstellingen en beginselen die de cursisten bij hun studie van 2 Petrus–Judas (unit 30) geleerd hebben, is niet bedoeld om als onderdeel van uw les te worden behandeld. Uw les richt zich op slechts enkele van deze leerstellingen en beginselen. Volg de ingevingen van de Heilige Geest terwijl u nadenkt over de behoeften van uw cursisten.

Dag 1 (2 Petrus)

De apostel Petrus schreef deze brief aan de heiligen om ze te midden van vervolging, beproeving en afval in de kerk te helpen. Bij hun studie van de woorden van Petrus hebben de cursisten geleerd dat profeten door de Heilige Geest Schriftuur ontvangen en dat valse leraren ons proberen te misleiden door te beweren dat zonde tot meer vrijheid leidt. De cursisten hebben ook geleerd dat we ons op de wederkomst van de Heiland kunnen voorbereiden door een goddelijk leven te leiden en oprecht naar zijn wederkomst uit te kijken.

Dag 2 (1 Johannes)

Van 1 Johannes hebben de cursisten geleerd dat we, als we de leringen van profeten en apostelen volgen, een goede relatie met de Vader en de Zoon kunnen hebben. Daarnaast hebben ze geleerd dat we elkaar zullen liefhebben als we God liefhebben.

Dag 3: (2 Johannes–3 Johannes)

In de twee andere brieven van de apostel Johannes aan de heiligen zegt hij opnieuw dat hij zich zorgen maakt over de afvallige invloeden in de kerk. Van deze brieven hebben de de cursisten geleerd dat we, als we de geboden onderhouden en waakzaam zijn, de zegeningen van het evangelie kunnen ontvangen. En als we de leer van Christus blijven volgen, zullen we de Vader en de Zoon bij ons hebben. De cursisten hebben ook geleerd dat wij en anderen vreugde zullen vinden als we het evangelie naleven, en dat de leden van de kerk alle dienstknechten van de Heer moeten ontvangen en steunen.

Dag 4: Judas

Bij hun studie van de brief van Judas aan de heiligen die veel tegenstand te verduren hadden, hebben de cursisten geleerd dat discipelen van Jezus Christus oprecht voor het evangelie van Jezus Christus tegen valse leerstellingen en corrupte gebruiken moeten strijden. De cursisten hebben ook geleerd dat apostelen en profeten ons waarschuwen voor mensen die ons geloof en onze gehoorzaamheid willen aantasten, en dat we trouw aan het geloof kunnen blijven door ons leven op het evangelie van Jezus Christus te baseren.

Inleiding

De apostel Petrus moedigde de heiligen aan om toe te nemen in hun kennis van Jezus Christus door hun best te doen meer op Hem te gaan lijken. Hij verzekerde

hen ervan dat ze door deze geestelijke groei hun 'roeping en verkiezing' konden vastmaken (2 Petrus 1:10).

Onderwijstips

2 Petrus 1:1–11

Petrus legt uit hoe we aan de geestelijke aard van Jezus Christus kunnen deelnemen

Noot: als u het volgende beginsel en de bijbehorende teksten bespreekt, wees dan voorzichtig dat u geen onderwerpen bespreekt die met de verordeningen en leerstellingen van de tempel te maken hebben.

Zet vóór de les de volgende uitspraak op het bord (uit 'The Will Within', *Ensign,* mei 1987, 68):

> *'Het is onze taak om zo goed mogelijk te worden' (president Thomas S. Monson).*

Verdeel de cursisten in tweetallen. Laat ze de uitspraak op het bord lezen en met hun collega de volgende vragen bespreken:

- Wat zou president Monson bedoeld hebben met 'zo goed mogelijk worden'?
- Waarom is het belangrijk dat we zo goed mogelijk worden?
- Wat kan ons ervan weerhouden om zo goed mogelijk te worden?

Laat de cursisten bij hun studie van 2 Petrus 1 een waarheid opzoeken waarmee ze te weten kunnen komen hoe ze zo goed mogelijk kunnen worden.

Vat 2 Petrus 1:1–2 samen door uit te leggen dat Petrus zijn brief aan de kerkleden schreef die wel geloof in Jezus Christus hadden, maar wellicht in de verleiding waren gekomen om naar de zondige praktijken van de wereld terug te keren.

Laat een cursist 2 Petrus 1:3–4 voorlezen. Laat de klas meelezen en opzoeken wat Petrus aan de heiligen schreef om ze aan te moedigen hun getuigenis van de Heiland trouw te blijven.

- Wat zei Petrus volgens deze verzen tegen de heiligen?
- Wat betekent deel 'krijgen aan de goddelijke natuur' (2 Petrus 1:4)?

Laat de cursisten 2 Petrus 1:5–7 doorlezen en de eigenschappen van Jezus Christus opzoeken die de heiligen volgens Petrus moesten ontwikkelen. Laat ze die eigenschappen op het bord zetten. U kunt de cursisten in een woordenboek de definitie laten opzoeken van enkele van de eigenschappen waar ze meer over willen weten.

Laat de cursisten aan voorbeelden denken waarbij de Heiland liet zien dat Hij een van die goddelijke eigenschappen bezat. Geef enkele cursisten de kans om iets over hun gedachten te vertellen.

Zet het volgende onvolledige beginsel op het bord: *Als we goddelijke eigenschappen ontwikkelen, kunnen we …*

Vraag een cursist 2 Petrus 1:8–9 voor te lezen. Laat de klas meelezen en een zegening opzoeken die we kunnen ontvangen als we de goddelijke eigenschappen van de Heiland ontwikkelen.

- Welke zegening kunnen we ontvangen als we de goddelijke eigenschappen van de Heiland ontwikkelen? (Als de cursisten geantwoord hebben, maakt u de uitspraak op het bord als volgt af: **Als we goddelijke eigenschappen ontwikkelen, kunnen we Jezus Christus leren kennen.**)
- Waarom kunnen we Jezus Christus beter leren kennen als we goddelijke eigenschappen ontwikkelen?

Vraag een cursist 2 Petrus 1:10–11 voor te lezen. Laat de klas meelezen en een andere zegening opzoeken die we kunnen ontvangen als we ijverig goddelijke eigenschappen ontwikkelen.

- Welke zegening kunnen we ontvangen als we ijverig de goddelijke eigenschappen van Jezus Christus ontwikkelen? (Leg uit dat de zinsnede 'uw roeping en verkiezing vast te maken' [vers 10] betekent dat we in dit leven Gods verzekering krijgen dat we het eeuwig leven zullen ontvangen. Petrus heeft dit ook 'het profetische woord, dat vast en zeker is' genoemd [2 Peter 1:19]. Zie ook LV 131:5.)
- Welk beginsel kunnen we uit deze verzen leren over de reden waarom we ijverig ons goddelijk potentieel moeten ontwikkelen? (De cursisten kunnen verschillende woorden gebruiken, maar moeten dit beginsel vinden: **als we ijverig ons goddelijk potentieel ontwikkelen, krijgen we van God de verzekering dat we het eeuwig leven kunnen ontvangen.** Zet dit beginsel op het bord.)

Laat de cursisten aan mensen denken die ijverig christelijke eigenschappen hebben ontwikkeld.

- Wat voor christelijke eigenschappen hebben die mensen ontwikkeld?
- In welke opzichten hebben hun inspanningen en eigenschappen henzelf en anderen in hun omgeving geholpen?

U wilt wellicht uw getuigenis geven dat we, als we goddelijke eigenschappen ontwikkelen, Jezus Christus beter leren kennen en we ons op het eeuwig leven voorbereiden.

Laat de cursisten in hun Schriftendagboek of aantekenschrift een van de goddelijke eigenschappen noteren die ze het liefst willen ontwikkelen. Laat ze noteren hoe ze die eigenschap gaan ontwikkelen.

Volgende unit (Openbaring 1–11)

Vraag de cursisten of ze ooit van de apocalyps hebben gehoord. Leg uit dat het boek Openbaring vaak de apocalyps wordt genoemd, wat Grieks is voor 'ontsluiering'. In het boek Openbaring beschrijft de apostel Johannes zijn visioen met daarin veel profetieën over onze tijd en toekomstige gebeurtenissen, waaronder de wederkomst van Jezus Christus en het einde van de aarde. Een groot deel van het visioen van Johannes bevat symbolen. Laat de cursisten bij hun studie

van het boek Openbaring symbolen opzoeken waaruit de uiteindelijke overwinning van het goede op het kwade blijkt.

Inleiding tot de Openbaring van Johannes

Waarom dit boek bestuderen?

Als de 'openbaring van Jezus Christus' (Openbaring 1:1) wordt dit boek soms de apocalyps genoemd, wat in het Grieks een openbaring, onthulling of ontsluiering betekent van iets dat verborgen is. (Zie Bible Dictionary, 'Revelation of John'.) Dit boek is een onthulling van de Heer Jezus Christus en een openbaring van zijn gezag, bevoegdheid en belangrijke rol in het heilsplan van de Vader. Het boek openbaart ook veel informatie over de gebeurtenissen die aan de wederkomst en het millennium voorafgaan.

Door hun studie van het boek Openbaring krijgen de cursisten meer kennis van de herrezen en verheerlijkte Zoon van God en zijn omgang met Gods kinderen door de eeuwen heen, vooral in de laatste dagen. Het boek bevat een boodschap van hoop voor de rechtvaardigen en kan de cursisten aanmoedigen om te midden van vervolging en beproeving trouw te blijven aan hun getuigenis van de Heiland.

Wie heeft dit boek geschreven?

De apostel Johannes, de geliefde discipel van Jezus Christus, is de schrijver van dit boek. Het Boek van Mormon bevestigt dat Johannes in het voorsterfelijk bestaan was geordend om het boek Openbaring te schrijven. (Zie 1 Nephi 14:18–27; Ether 4:16.)

Wanneer en waar is het geschreven?

Het boek Openbaring is geschreven toen de christenen met veel valse leringen, lusteloosheid en ernstige vervolging te maken hadden. (Zie Openbaring 1:9; 2:4, 10, 14–15; 3:16; 6:9.) Deze vervolging was waarschijnlijk afkomstig van de Romeinse functionarissen in de laatste twee decennia van de eerste eeuw n.C. Johannes schreef vanaf het eiland Patmos in de Egeïsche Zee, zo'n honderd kilometer ten zuidwesten van Efeze (zie Openbaring 1:9).

Voor wie is dit boek geschreven en waarom?

Johannes schreef een boodschap van hoop en aanmoediging aan de heiligen in zijn tijd (zie Openbaring 1:4, 11) en aan die in de laatste dagen. De eerste drie hoofdstukken waren specifiek aan de zeven gemeenten van de kerk in Klein-Azië gericht (zie Openbaring 1:4, 11; 2–3). Door de enorme vervolging hadden de heiligen veel behoefte aan de aanmoedigende boodschap in Openbaring. En de profeet Nephi heeft getuigd: 'God heeft de apostel' Johannes aangewezen om over het einde van de wereld te schrijven (1 Nephi 14:25). En zijn woorden zullen door de heidenen en het overblijfsel van Israël in de laatste dagen voortkomen (zie 1 Nephi 13:20–24, 38; 14:19–27).

Wat zijn enkele onderscheidende kenmerken van dit boek?

De profeet Joseph Smith heeft gezegd: 'Het boek Openbaring is een van de duidelijkste boeken die God heeft laten schrijven.' (*History of the Church,* 5:342). Hoewel het boek vol staat met beeldspraak en symbolen die niet altijd makkelijk te begrijpen zijn voor de lezers in deze tijd, zijn de thema's eenvoudig en inspirerend.

Johannes beschrijft de omstandigheden van de kerk in zijn tijd (zie Openbaring 2–3) en schrijft over gebeurtenissen in het verleden en de toekomst (zie Openbaring 4–22). Het boek Openbaring bevat een van de weinige passages in de Schriften die de vooraardse oorlog in de hemel beschrijven (zie Openbaring 12:7–11), en geeft een geïnspireerd overzicht van de geschiedenis van de wereld, met veel nadruk op de laatste dagen en het millennium. De belangrijkste thema's zijn: de rol van Jezus Christus in de uitvoering van Gods plan, de hand van God in de geschiedenis van de aarde, de wederkomst van Jezus Christus en de vernietiging van het kwaad, en de belofte dat de aarde uiteindelijk celestiaal zal worden. In het boek wordt ook uitgelegd dat er een 'permanente overwinning van goed over kwaad zal plaatsvinden […] [en] dat het koninkrijk van God de koninkrijken van mensen en Satan zal overwinnen.' (Bible Dictionary, 'Revelation of John'.)

Overzicht

Openbaring 1–3 Johannes ziet een visioen van Jezus Christus. Hij schrijft persoonlijke boodschappen aan de zeven kerken in Azië. Deze boodschappen bevatten lofprijzingen, aanmoedigingen, en beloften voor de getrouwe leden van elke gemeente.

Openbaring 4–11 Johannes ziet een visioen van God op een troon in het celestiale koninkrijk, het Lam van God, en een boek dat met zeven zegels is verzegeld. Johannes ziet visioenen betreffende de opening van de zeven zegels. Wie het zegel van God op het voorhoofd heeft, zal in de laatste dagen door God beschermd worden. Johannes ziet oorlogen, plagen en veel andere gebeurtenissen die aan de wederkomst van de Heiland voorafgaan.

Openbaring 12–16 Johannes krijgt een visioen van de vooraardse oorlog in de hemel en de voortzetting daarvan op aarde. Hij schrijft dat de machten van het kwaad Gods koninkrijk op aarde willen verwoesten. In de laatste dagen zal het evangelie door engelen in haar volheid op aarde worden hersteld. De voorbereidingen worden getroffen voor de slag bij Armageddon.

Openbaring 17–22 Het geestelijke Babylon zal zich over de aarde verspreiden. Na de vergadering van de rechtschapen heiligen zal Babylon vallen en door haar medestanders betreurd worden. De rechtvaardigen worden voor de bruiloft van het Lam van God uitgenodigd. Satan wordt gebonden, het millennium zal beginnen en Christus zal op aarde regeren. De doden worden geoordeeld. De aarde ontvangt haar paradijselijke heerlijkheid.

LES 151

Openbaring 1

Inleiding

Tijdens zijn verblijf op het eiland Patmos schrijft Johannes een bemoedigende brief aan zeven gemeenten van de kerk waarin hij een openbaring beschrijft die hij heeft ontvangen. Johannes getuigt van wat hij van een engel en van Jezus Christus heeft ontvangen. Johannes beschrijft ook details van zijn visioen van de Heer Jezus Christus.

Lessuggesties

Openbaring 1:1–11

Johannes getuigt van zijn visioen

Leg vóór de les een voorwerp op een tafel of stoel voorin de klas. Bedek het voorwerp zodat de cursisten niet kunnen zien wat het is. Als u met de les begint, laat u de cursisten raden wat het is. Na enkele pogingen laat u een cursist voor de klas komen. Laat hem of haar een deel van de afdekking optillen zodat alleen hij of zij het voorwerp kan zien. Laat deze cursist het voorwerp aan de klas beschrijven.

- Hoe is het beschrijven van het voorwerp door de cursist met een taak van profeten en apostelen te vergelijken?

Laat de cursist weer gaan zitten. Laat de cursisten het boek Openbaring opslaan. Leg uit dat dit boek ook wel de Apocalyps wordt genoemd, wat in het Grieks een openbaring, onthulling of ontsluiering betekent van iets dat verborgen is. In dit boek heeft de apostel Johannes aan hem geopenbaarde waarheden genoteerd over de Heer Jezus Christus, zijn rol in het heilsplan van onze hemelse Vader, de gebeurtenissen die aan zijn wederkomst vooraf zullen gaan en zijn millenniaanse bewind.

Laat de cursisten bij hun studie van het boek Openbaring waarheden opzoeken die aan Johannes zijn geopenbaard.

Laat een cursist Bijbelvertaling van Joseph Smith, Openbaring 1:1–3 [in de Gids bij de Schriften] voorlezen. Laat de cursisten meelezen en opzoeken wat Johannes over de openbaring zei die hij had ontvangen.

- Waarom ontving Johannes deze openbaring?
- Wat moesten de heiligen volgens Johannes met deze openbaring doen?

Om duidelijk te maken waarom Johannes zowel de mensen noemde die zijn woorden zouden lezen als de mensen die zijn woorden zouden horen, legt u uit dat veel heiligen in de tijd van Johannes niet konden lezen. Ze leerden het boek Openbaring kennen door naar anderen te luisteren die eruit voorlazen.

- Wat zei Johannes over de mensen die de leringen in het boek Openbaring zouden lezen, horen, begrijpen en bewaren (ofwel gehoorzamen)?
- Hoe zouden jullie de leringen van Johannes in Openbaring 1:3 als beginsel samenvatten? (De cursisten moeten het volgende beginsel omschrijven: **als we**

de woorden van de Heer lezen, begrijpen en gehoorzamen, zullen we gezegend worden.)

Laat een cursist Openbaring 1:4 voorlezen. Laat de klas meelezen en opzoeken aan wie Johannes zijn brief had gericht.

- Aan wie had Johannes zijn brief gericht? (Leg uit dat met 'de zeven gemeenten die in Asia zijn' zeven gemeenten van de kerk worden bedoeld, net als wijken en gemeenten in onze tijd. Zij bevonden zich in wat nu het westelijke deel van Turkije is. 'De zeven geesten' verwijzen naar de leiders van die gemeenten.)

Vraag enkele cursisten beurtelings een vers uit Openbaring 1:5–8 voor te lezen. Laat de klas meelezen en opzoeken wat Johannes de zeven gemeenten over Jezus Christus wilde bijbrengen. U kunt de cursisten aanmoedigen om hun bevindingen te markeren.

- Wat wilde Johannes de zeven gemeenten over Jezus Christus bijbrengen?
- Welke woorden over de Heiland spreken jullie in deze verzen het meest aan? Waarom? (U kunt uitleggen dat Alfa en Omega de eerste en laatste letters van het Griekse alfabet zijn. Daaruit blijkt dat de rol van Jezus Christus in het heilsplan van onze hemelse alles van het begin tot het einde omvat. [Zie ook Openbaring 22:13.])

Vraag een cursist Openbaring 1:9–11 voor te lezen. Laat de klas meelezen en opzoeken waar Johannes zich bevond toen hij zijn openbaring kreeg en waar de zeven gemeenten zich bevonden.

- Waar was Johannes toen hij deze openbaring ontving? Waar bevonden de zeven gemeenten zich?

Laat de cursisten kaart 13 in de Gids bij de Schriften, 'De zendingsreizen van de apostel Paulus', opslaan om Patmos en enkele van de zeven steden in Openbaring 1:11 op te zoeken.

Om de cursisten een beeld te geven van hoe Patmos eruitziet, kunt u ze foto 32, 'Eiland Patmos', achterin de Gids bij de Schriften laten opzoeken.

- Waarom was Johannes volgens Openbaring 1:9 op het eiland Patmos?

Leg uit dat Johannes deze openbaring gedurende een moeilijke tijd voor de leden van de kerk ontving. In die tijd werden de heiligen intensief vervolgd en was er veel afvalligheid en onenigheid onder de kerkleden. En alle apostelen, behalve Johannes, waren gedood. Het boek Openbaring is wellicht in de tijd van de Romeinse keizer Domitianus geschreven, die opnieuw keizeraanbidding in het Romeinse Rijk had geïntroduceerd, en die iedereen verbande of doodde die niet de goden aanbad die door de Romeinse regering waren goedgekeurd. Veel mensen geloven dat Johannes daarom naar het eiland Patmos was verbannen.

- Hoe beschreef Johannes volgens Openbaring 1:10 zijn omstandigheden toen hij deze openbaring ontving?
- Wat betekenen volgens jullie de woorden 'Ik was in de Geest'?
- Wat moest Johannes volgens vers 11 van Jezus Christus doen?

Leg uit dat we van het Boek van Mormon leren dat Nephi een soortgelijk visioen als Johannes had. Nephi zag de gebeurtenissen in de laatste dagen (waaronder de wederkomst van Jezus Christus, het millennium en de voltooiing van Gods werk op aarde). Maar hij kreeg de opdracht om daar niets over op te schrijven omdat Johannes daartoe in het voorsterfelijk bestaan was geordend (zie 1 Nephi 14:24–29).

- Waarom is het belangrijk dat wij de woorden van Johannes in Openbaring bestuderen?

Moedig de cursisten aan om bij hun studie van het boek Openbaring waarheden op te zoeken over de laatste dagen, de wederkomst, het millennium en de voltooiing van Gods werk op aarde.

Openbaring 1:12–20

Johannes ziet de Heer Jezus Christus in een visioen

Om het beginsel symboliek te introduceren, laat u afbeeldingen van enkele borden in uw cultuur zien die gemakkelijk zonder woorden begrepen worden. (U kunt ze ook op het bord tekenen.) U kunt bijvoorbeeld afbeeldingen van verkeersborden of waarschuwingsborden laten zien. Vraag de cursisten wat de betekenis van die borden is.

Leg uit dat Johannes in het boek Openbaring symbolen en afbeeldingen gebruikte om belangrijke evangelieboodschappen duidelijk te maken. Symbolen kunnen een krachtig onderwijsmiddel zijn omdat ze met mensen in verschillende generaties en culturen kunnen communiceren. En ze kunnen veel verschillende boodschappen communiceren.

Deel de cursisten op in koppels. Laat elk koppel Openbaring 1:12–18 aan elkaar voorlezen en symbolen opzoeken die Johannes gebruikte om zijn openbaring te beschrijven. U kunt de cursisten voorstellen om de gevonden symbolen te markeren.

- Welke symbolen gebruikte Johannes om zijn openbaring te beschrijven?

Maak voor elke cursist een uitreikblad met het volgende overzicht (of zet het overzicht op het bord). Laat elk koppel de teksten in de rechterkolom van het overzicht lezen en in die kolom de mogelijke betekenis van elk symbool noteren.

Symboliek in Openbaring 1

Symbool	Mogelijke betekenis
Openbaring 1:12 — zeven gouden kandelaren	Openbaring 1:20; 3 Nephi 18:24 —
Openbaring 1:16–17 — zijn rechterhand	Markus 16:19 —
Openbaring 1:16 — zeven sterren	Bijbelvertaling van Joseph Smith, Openbaring 1:20 —

Symbool	Mogelijke betekenis
Openbaring 1:16 — een tweesnijdend scherp zwaard	Hebreeën 4:12 —
Openbaring 1:18 — de sleutels van de dood	2 Nephi 9:10–13 —

Als de cursisten voldoende tijd hebben gehad, laat u ze vertellen wat elk symbool van Johannes betekent. Zo nodig verduidelijkt u dat de zeven kandelaren de zeven kerken vertegenwoordigen die het licht van het evangelie moeten uitstralen; de rechterhand vertegenwoordigt de goddelijke macht en goedkeuring; de zeven sterren symboliseren de dienstknechten of leiders van de zeven kerken die door de Heer gesteund worden; het zwaard vertegenwoordigt het woord van God dat de goddelozen zal veroordelen en de onschuldigen zal bevrijden; en de sleutels van de dood symboliseren de macht van de Heer om de geestelijke en lichamelijke dood te overwinnen.

- Als we de boodschap bestuderen die de Heer bij monde van Johannes aan zijn heiligen openbaarde, welke waarheid leren we dan over Jezus Christus en zijn relatie met zijn trouwe volgelingen? (De cursisten kunnen verschillende woorden gebruiken, maar moeten een waarheid als deze vinden: **Jezus Christus waakt over zijn trouwe volgelingen en zorgt voor ze.**)

Herinner de cursisten aan de problemen waar de leden van de kerk in de tijd van Johannes mee kampten.

- Waarom was het belangrijk dat de kerkleden in de tijd van Johannes wisten dat Jezus Christus over hen bleef waken en voor hen bleef zorgen?
- Waarom is het belangrijk dat wij die waarheid begrijpen?

Vraag de cursisten of zij weleens gemerkt hebben dat Jezus Christus over hen waakt en voor hen zorgt. Laat enkele cursisten iets over hun ervaring vertellen. U kunt ook over een persoonlijke ervaring vertellen.

Laat een cursist Openbaring 1:17–18 voorlezen. Laat de klas meelezen en opzoeken wat de Heiland tegen Johannes zei.

- Wat leren we van wat Jezus Christus tegen Johannes zei? (De cursisten kunnen verschillende woorden gebruiken, maar moeten de volgende leerstelling vinden: **Jezus Christus is een verheerlijkt, herrezen persoon die macht over de dood en de hel heeft.**)
- Wat voor hoop zou deze leer de heiligen in de tijd van Johannes hebben gegeven?
- Wat voor hoop kan deze leer ons geven?
- Wat leren we hiervan over het uiteindelijke resultaat van de strijd tussen goed en kwaad die op aarde wordt gestreden?

Laat een cursist het volgende citaat over het boek Openbaring voorlezen:

'De boodschap van het boek Openbaring is hetzelfde als van alle Schriftuur: God zal op den duur zegevieren over de duivel; een blijvende overwinning van het goede op het kwade, van de heiligen op hun vervolgers, van het koninkrijk van God op de koninkrijken van mensen en van Satan.' (Bible Dictionary, 'Revelation of John'.)

Leg uit dat we wel weten dat het goede uiteindelijk het kwade zal overwinnen, maar dat wij moeten kiezen aan welke kant we ons bevinden, aan de kant van Satan of die van God. U wilt wellicht uw getuigenis geven van de overwinning van de Heiland op de dood en de hel, en dat wij door Hem kunnen kiezen om in de strijd tussen goed en kwaad aan Gods kant te staan.

Laat de cursisten zich afvragen hoe ze volledig voor de kant van God kunnen kiezen. Moedig ze aan om gehoor te geven aan eventuele influisteringen die ze ontvangen.

De cursisten helpen om leringen en beginselen toe te passen

Geef de cursisten tijdens de les de tijd om te overwegen en op te schrijven wat ze begrijpen en voelen, en wat ze in de praktijk moeten doen om de leerstellingen en beginselen toe te passen. Moedig de cursisten op zulke momenten aan om zich door de Heer te laten leiden.

Laat een cursist Openbaring 1:19 voorlezen. Laat de klas meelezen en opzoeken wat Johannes van de Heer moest opschrijven. Vraag de cursisten naar hun bevindingen.

Leg uit dat er in Openbaring 1 staat wat Johannes over zijn visioen van de Heiland heeft opgeschreven. In Openbaring 2–3 schrijft Johannes over 'wat is' (Openbaring 1:19), ofwel de omstandigheden van de kerk in zijn tijd. In Openbaring 4–22 schrijft Johannes over 'wat hierna zal geschieden' (Openbaring 1:19), ofwel in de toekomst.

LES 152

Openbaring 2–3

Inleiding

Johannes schrijft aan de zeven engelen, ofwel leiders, van de gemeenten van de kerk in Klein-Azië en brengt lovende, vermanende en waarschuwende woorden van de Heiland over aan de heiligen. Johannes belooft ook verhoging aan hen die overwinnen.

Lessuggesties

Alert zijn op het gedrag van de cursisten en dienovereenkomstig handelen

Let op de betrokkenheid van de cursisten en speel daar op gepaste wijze op in. Als de cursisten verveeld of rusteloos lijken, zijn ze wellicht niet voldoende bij de les betrokken, begrijpen ze niet wat er wordt behandeld of weten ze niet hoe de lesstof op hen van toepassing is. Wellicht moet u dan iets in uw presentatie veranderen om hun aandacht er weer bij te krijgen.

Openbaring 2–3

Johannes noteert de woorden van Jezus Christus aan de leiders van de zeven kerken.

Laat een cursist het volgende verhaal voorlezen van zuster Sydney S. Reynolds, voormalig lid van het algemeen jeugdwerkpresidium. Laat de klas opletten wat ze van dit verhaal over de Heer kunnen leren.

'Zuster Gayle Clegg van het algemeen jeugdwerkpresidium en haar man hebben een paar jaar in Brazilië gewoond. Onlangs is ze voor het jeugdwerk naar Japan geweest. Toen ze zondags in de kerk kwam, zag ze tussen alle Japanse heiligen een Braziliaans gezin zitten. […] Ze had maar een minuut om ze te begroeten. En ze merkte dat de moeder en de kinderen heel enthousiast waren, maar dat de vader nogal stil was. "Na de dienst kan ik nog wel met ze praten", dacht ze terwijl ze snel op het podium plaatsnam. Ze bracht haar boodschap in het Engels, en die werd vertaald in het Japans, en toen kreeg ze de ingeving om haar getuigenis in het Portugees te geven. Ze aarzelde omdat er niemand was die Portugees kon vertalen en omdat 98 procent van de mensen haar niet verstond.

'Na de dienst kwam de Braziliaanse vader naar haar toe en zei: "Zuster, ze hebben hier zulke andere gewoonten, en ik ben eenzaam geweest. Het is moeilijk om naar de kerk te komen en dan niets te verstaan. Soms vraag ik me af of het beter zou zijn om gewoon thuis in mijn Schriften te lezen. Ik zei tegen mijn vrouw: "Ik geef het nog één kans", en ik dacht dat ik vandaag voor het laatst kwam. Toen u uw getuigenis in het Portugees gaf, raakte de Geest mijn hart, en wist ik dat ik hier hoorde. God weet dat ik hier ben, en Hij zal me helpen."' ('Hij kent ons; Hij heeft ons lief', *Liahona*, november 2003, 76.)

- Wat kunnen we uit dit verhaal over de Heer leren?

Zet de volgende onvolledige zin op het bord: *Omdat de Heer ieder van ons kent, …* Laat de cursisten bij hun studie van Openbaring 2–3 leringen opzoeken waarmee

ze beter kunnen begrijpen wat de Heer voor hen kan betekenen omdat Hij hen kent.

Leg uit dat Openbaring 2–3 het verslag bevat dat de apostel Johannes geeft van de woorden van Jezus Christus aan de zeven gemeenten van de kerk in Klein-Azië (het hedendaagse Turkije).

Vraag een cursist Openbaring 2:1–3, 6 voor te lezen. Laat de klas meelezen en opzoeken wat de Heiland over de heiligen in Efeze wist.

- Wat wist de Heiland over de heiligen in Efeze? Leg uit dat *Nikolaïeten* [vers 6] kan verwijzen naar een groep leden die beweerden dat ze zonder gevolgen seksuele overtredingen konden begaan omdat ze door de genade van God verlost zouden worden. [Zie Bible Dictionary, 'Nicolaitans'.])

Leg uit dat de Heer de heiligen in deze verzen prees voor hun goede werken. Maak de uitspraak op het bord als volgt af: *Omdat de Heer ieder van ons kent, kan Hij ons persoonlijk prijzen …*

Vraag een cursist Openbaring 2:4–5 voor te lezen. Laat de klas meelezen en opzoeken wat de Heer nog meer over de heiligen in Efeze wist.

- Wat wist de Heer nog meer over de heiligen in Efeze?

Leg uit dat de Heer de heiligen vermaande vanwege hun zonden. Maak de uitspraak op het bord af zodat de volgende waarheid duidelijk wordt: **Omdat de Heer ieder van ons kent, kan Hij ons persoonlijk prijzen en vermanen.**

- Hoe kunnen we persoonlijk door de Heer geprezen en vermaand worden?
- Hoe kan weten dat de Heer ons persoonlijk kan prijzen en vermanen de manier beïnvloeden waarop wij de Schriften bestuderen en bidden? En hoe kan dit de manier beïnvloeden waarop we gehoor geven aan de raad van onze kerkleiders en ouders?
- Waarom moeten we ons best doen om door de Heer geprezen en vermaand te worden?
- Wanneer hebben jullie gemerkt dat de Heer je prees of vermaande? Hoe hebben jullie daardoor geleerd dat de Heer je persoonlijk kent? (Waarschuw de cursisten dat ze niet over ervaringen dienen te praten die te heilig of persoonlijk zijn.)

Laat de cursisten zich afvragen waarvoor de Heer hen zal prijzen en wat voor gedachten en daden ze van de Heer moeten verbeteren. Moedig de cursisten aan om zich te bekeren als de Heer hen vermaant.

Laat een cursist Openbaring 2:7 voorlezen. Laat de klas meelezen en opzoeken wat de Heer belooft aan mensen die trouw tot het einde toe volharden.

- Wat belooft de Heer aan mensen die in rechtschapenheid tot het einde toe volharden?
- Wat betekent het volgens jullie om 'van de Boom des levens' te eten (vers 7)?
- In welke opzichten kan deze belofte na de vermaning van de Heer nuttig voor de heiligen in Efeze zijn geweest?

Herinner de cursisten eraan dat de Heer zich niet alleen tot de gemeente in Efeze richtte, maar ook tot andere gemeenten in Klein-Azië.

Deel de klas op in vijf groepjes en geef elk groepje een van de volgende tekstverwijzingen.

1. Openbaring 2:8–11
2. Openbaring 2:12–17
3. Openbaring 2:18–29
4. Openbaring 3:1–6
5. Openbaring 3:7–13

Laat de cursisten hun teksten als groep lezen en opzoeken wat de heiligen volgens de Heer moesten doen, en wat voor zegeningen Hij hun beloofde als zij dat deden.

Als de cursisten voldoende tijd hebben gehad, laat u een lid van elke groep vertellen wat ze hebben gevonden. Laat een cursist op het bord (onder de beloofde zegening in Openbaring 2:7) de beloofde zegeningen noteren die elke groep heeft gevonden. (Zie Openbaring 2:11, 17, 26; 3:5, 12.) Als de lijst volledig is, legt u uit dat deze beloften verwijzen naar de zegeningen van de verhoging, die we alleen kunnen ontvangen als we tot het einde toe volharden.

- Welk beginsel vinden we in deze verzen waaruit blijkt wat we moeten doen om de zegeningen van de verhoging te ontvangen? (De strekking van de woorden van de cursisten moet dit beginsel omvatten: **als we overwinnen, kunnen we de zegeningen van de verhoging ontvangen.**)
- Wat moeten we overwinnen om de zegeningen van de verhoging te ontvangen?

Laat een cursist Openbaring 3:14–17 voorlezen. Laat de klas meelezen en opzoeken wat de leden van de kerk in Laodicea moesten overwinnen om de verhoging te ontvangen.

- Wat moesten de leden van de kerk in Laodicea overwinnen?
- Wat betekent het volgens jullie dat deze kerkleden lauwe discipelen van Jezus Christus waren (verzen 15–16)? (Het woord *heet* werd wellicht gebruikt om iemand te beschrijven die zich volledig aan het evangelie toewijdde, en *koud* werd wellicht gebruikt om iemand te beschrijven die de leringen en verbonden van het evangelie volledig veronachtzaamde. Een lauwe discipel is wellicht iemand die wel gelooft dat het evangelie waar is, maar zich er niet volledig aan toewijdt.)
- Wat doen lauwe discipelen van Jezus Christus volgens jullie wel of niet?

Laat de cursisten zich afvragen hoe zij Jezus Christus de afgelopen dagen hebben gevolgd, en of zij een hete, koude of lauwe discipel van Jezus Christus zijn.

Laat een cursist Openbaring 3:19 voorlezen. Laat de klas meelezen en opzoeken waarom de Heiland zei dat Hij de heiligen in Laodicea terechtwees.

- Waarom wijst de Heer ons volgens zijn woorden tegen de heiligen in Laodicea terecht? (De strekking van de woorden van de cursisten moet ongeveer het

volgende omvatten: **omdat de Heer ons liefheeft, vermaant Hij ons zodat we ons zullen bekeren.**)

Laat de plaat 'Jezus aan de deur' zien (*Evangelieplatenboek* [2009], nr. 65; zie ook LDS.org).

- Wat doet de Heiland op deze afbeelding?

Stel de volgende vragen en laat de cursisten zelf over hun antwoorden nadenken:

- Hoe zou je je voelen als er bij je werd aangebeld en je zag dat het de Heiland was?
- Zou je opendoen?

Leg uit dat deze afbeelding de woorden van de Heiland aan de leden van de kerk in Laodicea weergeeft. Laat een cursist Openbaring 3:20 voorlezen. Laat de klas meelezen en de zegening opzoeken die de Heer de heiligen in Laodicea beloofde, en wat zij moesten doen om die te verkrijgen.

- Welke zegening beloofde de Heer de heiligen in Laodicea?
- Wat moesten zij doen om die zegening te verkrijgen?
- Welk beginsel leren we van vers 20? (De cursisten kunnen verschillende woorden gebruiken, maar moeten het volgende beginsel vinden: **als wij de deur voor de Heiland opendoen, zal Hij binnenkomen en de maaltijd met ons gebruiken.**

Om de cursisten duidelijk te maken wat het betekent om de maaltijd met de Heiland te gebruiken, legt u uit dat in het oude Midden-Oosten het eten van een maaltijd met iemand een teken van broederschap was. Daaruit bleek dat er een vreedzame vriendschapsband bestond, of dat die in ieder geval werd aangeboden.

- Wat betekent volgens jullie het opendoen van de deur in vers 20?

Leg uit dat mensen die de deur voor de Heiland opendoen en met Hem de maaltijd gebruiken, mensen zijn die zich van hun zonden bekeren en vriendschap met Hem en onze hemelse Vader sluiten.

Om de cursisten duidelijk te maken wat het opendoen van de deur kan betekenen, laat u een cursist het volgende verhaal van president Spencer W. Kimball voorlezen:

'Op een dag liet [de kunstenaar Holman Hunt] zijn afbeelding van "Christus aan de deur" aan een vriend zien. De vriend zei plotseling: "Er ontbreekt iets!"

'"Wat dan?" vroeg de kunstenaar.

'"De deur waarop Jezus klopt, heeft geen deurkruk", zei de vriend.

'"Ja," antwoordde de heer Hunt, "maar dat is geen vergissing. Dat is de deur naar het hart van de mens. Die kan alleen van binnenuit worden geopend."

'En zo is het. Jezus klopt wel, maar wij moeten besluiten of we de deur opendoen.' (*The Miracle of Forgiveness* [1969],212.)

- Hoe kunnen we de deur van ons hart voor de Heiland opendoen?

Laat de cursisten Openbaring 3:21–22 doorlezen en de belofte en raad van de Heiland aan de heiligen in Laodicea opzoeken.

- Wat voor raad gaf de Heer volgens vers 22?

Moedig de cursisten aan om te 'horen wat de Geest' zegt (vers 22) door na te denken over wat ze vandaag hebben geleerd. Druk ze op het hart om gehoor te geven aan eventuele ingevingen.

LES 153

Openbaring 4–5

Inleiding

De apostel Johannes ziet dat verheerlijkte wezens onze hemelse Vader op zijn troon aanbidden. Johannes ziet ook een boek dat met zeven zegels is verzegeld. En hij ziet het Lam, ofwel Jezus Christus, die waardig is om het boek te openen.

Lessuggesties

Openbaring 4

Johannes ziet verheerlijkte wezens die onze hemelse Vader aanbidden

U kunt 'Glorie zij God de Heer' (*Lofzangen,* nr. 39) als openingslofzang zingen, of een andere lofzang waarin God wordt geprezen.

Laat de cursisten zich voorstellen dat ze zich in het celestiale koninkrijk bevinden. Laat enkele cursisten beschrijven hoe het celestiale koninkrijk er volgens hen uitziet.

Leg uit dat de apostel Paulus in Openbaring 4–5 een visioen van een deel van het celestiale koninkrijk beschrijft. Laat een vrijwilliger naar het bord komen om te tekenen. Laat enkele cursisten om de beurt een vers uit Openbaring 4:1–8 voorlezen. Laat de klas meelezen en opzoeken wat Johannes zag. Terwijl de verzen worden voorgelezen, tekent de vrijwilliger wat Johannes zag. Het voorlezen moet wellicht enkele malen onderbroken worden zodat de cursist die tekent voldoende tijd heeft om elk deel van de tekening af te maken. (Laat de vrijwilliger uit respect voor onze hemelse Vader de persoon op de troon [vers 2] niet tekenen. Als u wilt, kunt u ook meerdere cursisten laten tekenen.)

Leg uit dat 'in geestvervoering' (vers 2) betekent dat we door de Geest omhuld een openbaring of visioen kunnen ontvangen. Licht toe dat 'jaspis' in vers 3 een gekleurde steen of diamant kan voorstellen en dat 'sardius' (vers 3) een edelsteen is die meestal rood of roodachtig oranje is.

Leg uit dat we door hedendaagse openbaring meer over het visioen van Johannes weten. De Heer heeft bijvoorbeeld de openbaring in Leer en Verbonden 77 gegeven, nadat de profeet Joseph Smith Hem had gevraagd om enkele van de symbolen en gebeurtenissen in Openbaring 1–11 uit te leggen.

Deel de klas op in groepjes van twee of drie en geef elk groepje een kopie van het volgende uitreikblad. Laat de cursisten in elk groepje de kruisverwijzingen voorlezen en op het uitreikblad aanvullende gegevens noteren over wat Johannes in zijn visoen zag.

Openbaring 4

Wat Johannes zag	Kruisverwijzing	Aanvullende informatie
Troon (Openbaring 4:2–3)	Leer en Verbonden 137:1–4	
Vierentwintig ouderlingen met gouden kronen (Openbaring 4:4)	Leer en Verbonden 77:5	
Zeven Geesten van God (Openbaring 4:5)	[Uit de bijbelvertaling van Joseph Smith] […] Dit zijn de zeven dienstknechten van God.	
Een Glazen zee (Openbaring 4:6)	Leer en Verbonden 77:1; 130:6–9	
Vier dieren (Openbaring 4:6–7)	Leer en Verbonden 77:2–3	
Beest met zes vleugels en veel ogen (Openbaring 4:8)	Leer en Verbonden 77:4	

Als de cursisten voldoende tijd hebben gehad, laat u ze vertellen wat ze hebben gevonden. Zo nodig kunt u de volgende antwoorden gebruiken om een en ander te verduidelijken of het begrip van de cursisten te vergroten: God zit op een troon in het celestiale koninkrijk; de 24 ouderlingen met kronen zijn getrouwe ouderlingen die bij de zeven gemeenten horen; de zeven geesten zijn zeven dienstknechten; de glazen zee is de aarde in haar verheerlijkte, celestiale staat; de vier dieren zijn klassen (of soorten) wezens; de ogen van de dieren vertegenwoordigen veel licht en kennis; en de vleugels van de dieren zijn de kracht om te bewegen en te handelen.

Vraag enkele cursisten beurtelings een vers uit Openbaring 4:8–11 voor te lezen. Laat de klas meelezen en opzoeken wat de mensen rond onze hemelse Vader zeiden en deden.

- Wat zeiden de mensen rond onze hemelse Vader over Hem? Wat deden ze?
- Wat vertegenwoordigen de ouderlingen die hun kroon voor onze hemelse Vader neerwierpen? (Mogelijke antwoorden: hun erkenning van de grootsheid van onze hemelse Vader; hun erkenning dat ze hun verhoging aan Hem te danken hebben; en hun eerbied, verering en onderworpen toewijding aan Hem.)
- Welk beginsel kunnen we uit deze teksten leren over de invloed van de grootsheid van onze hemelse Vader? (De cursisten kunnen verschillende woorden gebruiken, maar moeten het volgende beginsel vinden: **als wij de grootsheid van onze hemelse Vader herkennen, willen we Hem aanbidden en prijzen.**)
- Hoe kunnen we de grootsheid van onze hemelse Vader herkennen?

Openbaring 5

Johannes ziet een boek dat met zeven zegels is verzegeld, en het Lam dat het boek mag openen

Laat enkele cursisten beurtelings een vers uit Openbaring 5:1–4 voorlezen. Laat de klas meelezen en opzoeken wat Johannes in de hand van onze hemelse Vader zag.

- Wat zag Johannes in de hand van onze hemelse Vader? (Een boek, of boekrol, met zeven zegels.)

Leg uit dat belangrijke documenten vroeger met klei of was werden verzegeld. Alleen de eigenaar van het document en de persoon met toestemming van de eigenaar mochten het zegel verbreken en de tekst lezen.

- Waaraan moest de persoon volgens vers 2 voldoen om het boek te mogen openen?

Laat de cursisten Leer en Verbonden 77:6–7 doorlezen en de betekenis van het boek en de zegels opzoeken.

- Wat bevat het boek?

Leg uit dat de periode van zevenduizend jaar verwijst naar de tijd sinds de val van Adam en Eva. Het boek verwijst niet naar de daadwerkelijke leeftijd van de aarde, waaronder de scheppingsperioden.

- Wat vertegenwoordigen de zeven zegels volgens Leer en Verbonden 77:7? (Zeven periodes van duizend jaar van het bestaan van de aarde, vanaf de val van Adam tot aan het eind van het millennium.)

Leg uit dat in het licht van de betekenis en de zegels van het boek, toen het erop leek dat niemand het boek mocht openen, Johannes wellicht dacht dat de wil en de werken van God niet geopenbaard of uitgevoerd zouden worden.

- Wat zou er met de kinderen van onze hemelse Vader gebeuren als zijn plan voor hun eeuwig heil niet uitgevoerd kon worden?

Vraag een cursist Openbaring 5:5–7 voor te lezen. U kunt de cursist ook vers 6 in de Bijbelvertaling van Joseph Smith (in de Gids bij de Schriften) laten voorlezen. Laat de klas meelezen en opzoeken waarom Johannes niet mocht huilen. U wilt wellicht uitleggen dat horens in de Schriften vaak een symbool van macht of gezag zijn. Ogen kunnen licht en kennis voorstellen. En het getal twaalf kan goddelijk bestuur of goddelijke organisatie, ofwel het priesterschap, voorstellen.

- Waarom mocht Johannes niet huilen?
- Wat zegt de titel die in Openbaring 5:6 voor Jezus Christus gebruikt wordt over Hem? (Hij was het Offerlam dat de verzoening van Gods kinderen tot stand bracht. [Zie ook Jesaja 53:7; 1 Korinthe 5:7; 1 Petrus 1:18–19.] U moet wellicht uitleggen dat ‘een lam als geslacht’ [Openbaring 5:6] naar het Lam verwijst dat de tekens van de slachting heeft. Leg uit dat Johannes de Doper de Heiland ‘het Lam van God’ noemde [Johannes 1:29, 36].)

Laat een cursist Openbaring 5:8–10 voorlezen. Laat de klas meelezen en opzoeken hoe de wezens rondom de troon van onze hemelse Vader het Lam prezen. U wilt

wellicht uitleggen dat met 'schalen vol reukwerk' (vers 8) schalen met wierook bedoeld werden.

- Hoe prezen deze wezens het Lam, ofwel Jezus Christus?
- Wat kunnen wij over Jezus Christus leren naar aanleiding van wat Johannes over het Lam hoorde en zag? (De strekking van de antwoorden van de cursisten dient als volgt te zijn: **Jezus Christus is de enige die ons kan verlossen.**)
- Waarom is Jezus Christus de enige die ons kan verlossen?
- Wat zullen de mensen die door Jezus Christus verlost worden volgens vers 10 worden? (Koningen en priesters, koninginnen en priesteressen. [Zie Bruce R. McConkie, *Mormon Doctrine,* 2e editie (1966), 613.])

Laat de cursisten zich afvragen wat het heilsplan van onze hemelse Vader en de rol van de Heiland in dat plan voor hen betekenen. Laat de cursisten hun gedachten en gevoelens in hun aantekenschrift of Schriftendagboek noteren. Zeg dat ze later in de les de kans krijgen om te vertellen wat ze hebben opgeschreven.

Vraag enkele cursisten beurtelings een vers uit Openbaring 5:11–14 voor te lezen. Laat de klas meelezen en opzoeken hoe anderen aan de aanbidding en lofprijzing van Jezus Christus en onze hemelse Vader deelnamen.

- Nadat het Lam het boek uit de hand van onze hemelse Vader had genomen, waarom aanbaden en prezen de verheerlijkte wezens en alle schepsels Hen? (De wezens herkenden de goedheid van onze hemelse Vader en Jezus Christus en waren dankbaar voor de rol van het Lam in het plan van onze hemelse Vader.)
- Wat kunnen we leren over wat ons ertoe kan aanzetten om net als de wezens die Johannes zag onze hemelse Vader en Jezus Christus te aanbidden en te prijzen? (De cursisten kunnen verschillende woorden gebruiken, maar zorg ervoor dat ze het volgende beginsel vinden: **als wij dankbaar zijn voor hetgeen onze hemelse Vader en Jezus Christus voor ons hebben gedaan, krijgen we het verlangen om Hen te aanbidden en te prijzen.**)

Leg uit dat de verheerlijkte wezens en alle schepsels onze hemelse Vader en Jezus Christus zingend aanbaden. Wij zingen ook lofzangen om Hen te aanbidden en te prijzen. Zing met de klas 'Zingt, schepselen van onze Heer' (*Lofzangen,* nr. 38) of een andere lofzang waarin God wordt geprezen of verheerlijkt. Laat de cursisten zich afvragen wat het verband tussen de lofzang en Openbaring 5:9–14 is.

- Wat zijn naast muziek nog meer manieren om onze hemelse Vader en Jezus Christus te aanbidden?

Laat een cursist het volgende citaat van ouderling Bruce R. McConkie van het Quorum der Twaalf Apostelen voorlezen. Laat de klas opletten wat hij over aanbidding zegt:

'Ware en volmaakte aanbidding bestaat uit het volgen van de Zoon van God. We moeten de geboden onderhouden en doen wat de Vader van ons verwacht. Dan kunnen we van genade op genade vooruitgang maken totdat we in Christus verheerlijkt worden zoals Hij in de Vader verheerlijkt is. Aanbidding is veel meer dan bidden, preken en zingen. We moeten leven, doen en gehoorzamen. We moeten net als ons grote Voorbeeld leven.' ('How to Worship', *Ensign,* december 1971, 130.)

- Wat voegen de leringen van ouderling McConkie toe aan ons begrip van de manier waarop we onze hemelse Vader en Jezus Christus kunnen aanbidden?
- Hoe worden we gezegend als we onze hemelse Vader en Jezus Christus aanbidden en prijzen?
- Waarom willen jullie onze hemelse Vader en Jezus Christus aanbidden en prijzen? (Laat enkele cursisten iets over de gedachten en gevoelens vertellen die ze eerder hebben opgeschreven.)

Vervolgvragen stellen

Als u vervolgvragen stelt, kunt u de antwoorden van de cursisten beter begrijpen. Enkele voorbeelden van vervolgvragen: 'Kun je uitleggen wat je daarmee bedoelt?' of 'Kun je daar een voorbeeld van geven?' Door dergelijke vragen worden de cursisten aangemoedigd om iets over hun gedachten en gevoelens te vertellen. Dit nodigt hen uit om zich in hun antwoorden over hun getuigenis te uiten.

U kunt iets over uw gevoelens jegens onze hemelse Vader en Jezus Christus vertellen en uitleggen waarom u Hen gewillig aanbidt.

Laat de cursisten over de volgende vraag nadenken en het antwoord in hun aantekenschrift of Schriftendagboek noteren:

- Wat zou je nog meer kunnen doen om onze hemelse Vader en Jezus Christus te aanbidden?

Als de cursisten voldoende tijd hebben gehad, moedigt u hen aan om toe te passen wat ze hebben opgeschreven.

LES 154

Openbaring 6–11, deel 1

Inleiding

Johannes ziet een visioen van het Lam van God dat de eerste zes zegels van het verzegelde boek opent. In het zesde zegel ziet Johannes de dienstknechten van God die 'hun gewaden' […] 'in het bloed van het Lam' gewassen hebben (Openbaring 7:14).

Lessuggesties

Openbaring 6

Johannes zag dat het Lam van God de eerste zes zegels van het verzegelde boek opendeed

Vraag de cursisten of ze zich weleens zorgen maken omdat ze in de laatste dagen leven. Zet hun antwoorden op het bord.

Laat een cursist de volgende uitspraak van de profeet Joseph Smith voorlezen. Laat de klas opletten wat de profeten vanouds van onze tijd vonden:

'Profeten, priesters en koningen hebben vreugdevol naar deze tijd uitgekeken, en gestimuleerd door hemelse en vreugdevolle verwachting hebben ze over onze tijd gezongen, geschreven en geprofeteerd.' (*Leringen van kerkpresidenten: Joseph Smith* [2007], 200).

- Wat vonden de profeten vanouds van onze tijd?

Leg uit dat Johannes de Openbaarder een van de profeten was die op de hoogte was van de gebeurtenissen in de laatste dagen en met vreugdevolle verwachting van onze bedeling profeteerde.

Laat de cursisten bij hun studie van Openbaring 6–7 redenen opzoeken waarom de profeten vanouds met vreugdevolle verwachting naar onze tijd uitkeken.

Herinner de cursisten eraan dat Johannes in Openbaring 5:1–5 een boek met zeven zegels zag dat alleen door het Lam mocht worden geopend. Leg uit dat Johannes in zijn visioen figuurlijke voorstellingen zag van enkele grote gebeurtenissen in elk van de perioden van duizend jaar die door de zeven zegels vertegenwoordigd worden.

Zet het volgende op het bord (overweeg dat vóór de les te doen):

Eerste zegel (Openbaring 6:1–2)

Tweede zegel (Openbaring 6:3–4)

Derde zegel (Openbaring 6:5–6)

Vierde zegel (Openbaring 6:7–8)

Vijfde zegel (Openbaring 6:9–11)

Geef iedere cursist een blaadje. Wijs iedere cursist een van de zegels toe (elk zegel kan aan meer dan één cursist worden toegewezen). Laat de cursisten de teksten doorlezen die bij hun zegel horen en een tekening maken van de gebeurtenissen die Johannes betreffende dat zegel zag.

Presentatie van de leerkracht

Hoewel het belangrijk is dat de cursisten een actieve rol in het leerproces spelen zodat ze de Schriften beter kunnen begrijpen en toepassen, moet u soms toch nog iets uitleggen, verduidelijken of illustreren zodat de cursisten de context en inhoud van een tekstblok beter kunnen begrijpen,

Als de cursisten voldoende tijd hebben gehad, laten ze hun tekening in de juiste volgorde aan de klas zien, te beginnen met wie het eerste zegel had. Laat van elk zegel een cursist aan de hand van zijn of haar tekening uitleggen wat Johannes zag toen het zegel geopend werd. Bij de uitleg van elke cursist kunt u de volgende mogelijke uitleggingen van ouderling Bruce R. McConkie van het Quorum der Twaalf Apostelen bespreken: U kunt de cursisten aanmoedigen om deze informatie in hun Schriften, aantekenschrift of Schriftendagboek te noteren.

Eerste zegel (Ongeveer 4000 tot 3000 v.C.)	Wit paard = overwinning Boog = oorlog Kroon = veroveraar Ouderling McConkie stelde dat de verzen 1–2 de tijd van Henoch beschrijven en dat de ruiter Henoch is. (Zie *Doctrinal New Testament Commentary,* 3 delen [1966–1973], 3:476–78.)
Tweede zegel (Ongeveer 3000 tot 2000 v.C.)	Rood paard = Bloedvergieten Zwaard = Oorlog en verwoesting Ouderling McConkie stelde voor dat de verzen 3–4 de tijd van Noach beschrijven, toen goddeloosheid de aarde bedekte. De ruiter op het rode paard kan de duivel voorstellen of wellicht 'iemand die veel moordende krijgers voorstelt.' (*Doctrinal New Testament Commentary,* 3:478–79.)
Derde zegel (Ongeveer 2000 tot 1000 v.C.)	Zwart paard = Hongersnood Weegschaal = Hoge prijzen van voedsel Ouderling McConkie stelde voor dat de verzen 5–6 de tijd van Abraham beschrijven, toen veel mensen door hongersnood overleden.(Zie *Doctrinal New Testament Commentary,* 3:479-80.) De mensen konden alleen voldoende voedsel kopen als ze al hun verdiende geld van die dag gebruikten, waaruit de enorme hoogte van de prijzen tijdens de hongersnood bleek.

Vierde zegel (Ongeveer 1000 v.C. tot de geboorte van Christus)	Grauw paard = Dood Dood en rijk van de dood = Verdelging van de goddelozen en hun aankomst in de gevangenis in de geestenwereld (zie Jesaja 5:14) Volgens ouderling McConkie verwijzen de verzen 7–8 naar 'het millennium van die grote koninkrijken en naties die door oorlog en verraad [Israël] steeds onder de voet liepen.' (*Doctrinal New Testament Commentary,* 3:481.) Deze naties omvatten Babylon, Perzië, Egypte, Griekenland en Rome.
Vijfde zegel (Ongeveer de geboorte van Christus tot 1000 n.C.)	Altaar = Offer Zielen = Martelaars, christenen die voor hun geloofsovertuiging gedood werden Ouderling McConkie stelde dat de verzen 9–11 naar de eerste christenen verwijzen, onder wie de meeste van de oorspronkelijke apostelen die als martelaar stierven. (Zie *Doctrinal New Testament Commentary,* 3:482–483.) Omdat deze heiligen hun leven gaven voor 'het Woord van God, en omwille van het getuigenis dat zij hadden' (Openbaring 6:9), kregen ze 'een wit gewaad', als symbool van hun reinheid. (Zie Openbaring 7:13–14; 3 Nephi 27:19.)

Leg vervolgens uit dat het zesde zegel een voorstelling is van onze tijd en de gebeurtenissen die voorafgaan aan het millennium, wanneer Jezus Christus persoonlijk op aarde zal regeren. (Zie *Doctrinal New Testament Commentary,* 3:485–486.)

Laat enkele cursisten om de beurt een vers uit Openbaring 6:12–17 voorlezen. Laat de klas meelezen en de gebeurtenissen opzoeken die Johannes voorspelde.

- Welke gebeurtenissen zag Johannes toen het zesde zegel werd geopend? (Leg uit dat deze rampspoeden tekens van de laatste dagen zijn.)
- Wat wensen de mensen die volgens vers 16 Gods 'toorn' willen ontlopen?
- Welke vraag wordt er in vers 17 gesteld?

Zet de volgende vraag op het bord: *Wie kan staande blijven?*

Leg uit dat Openbaring 7 ons meer begrip geeft over wie staande zullen blijven of de rampspoeden van het zesde zegel zullen verdragen.

Openbaring 7

Johannes zag de dienstknechten van God die hun gewaden in het bloed van het Lam wasten.

Vraag een cursist Openbaring 7:1 voor te lezen en een andere cursist Leer en Verbonden 77:8. Laat de klas meelezen en opzoeken wat Johannes nog meer in het zesde zegel zag.

- Wat deden de vier engelen? (Leg uit dat de winden die ze tegenhouden de macht hebben om het leven op aarde te verwoesten. Zie ook LV 86:5–7.)

Vraag een cursist Openbaring 7:2–3 voor te lezen en een andere cursist Leer en Verbonden 77:9. Laat de klas meelezen en opzoeken wat een andere engel tegen de vier engelen zei.

- Wie is volgens Leer en Verbonden 77:9 de engel die 'opkomt uit het oosten'?(Openbaring 7:2.)

Leg uit dat het woord *Elias* in dit geval een 'titel [is] voor hen die de opdracht hebben om sleutels en bevoegdheid over te dragen aan de mensen in de laatste bedeling.' (*Doctrinal New Testament Commentary,* 3:491–492; zie ook Bible Dictionary, 'Elias'.)

- Wat zei deze engel tegen de vier engelen?

Leg uit dat de 'verzegeling, of markering, van "de dienaren van onze God aan hun voorhoofd" een metafoor is van hun toewijding, dienstbetoon en toebehoren aan God. (Openbaring 7:3; zie ook Openbaring 9:4; 14:1.) […]

'De profeet Joseph Smith heeft gezegd dat de verzegeling van de getrouwen aan hun voorhoofd "de verzegeling van de zegen op hun hoofd betekent, wat het eeuwig verbond betekent, waardoor hun roeping en verkiezing wordt bevestigd." (*History of the Church,* 5:530.)' (*New Testament Student Manual* [lesboek kerkelijke onderwijsinstellingen, 2014], 544.)

Leg uit dat Johannes volgens Openbaring 9 zag wat er zou gebeuren met de mensen die dit zegel niet hadden ontvangen. Vraag een cursist Openbaring 9:3–4 voor te lezen. Laat de klas meelezen en de conditie opzoeken van de mensen die het zegel niet hebben ontvangen. Vraag de cursisten naar hun bevindingen.

Laat de cursisten Openbaring 7:4 doorlezen en opzoeken hoeveel mensen door de engel verzegeld waren. Vraag de cursisten naar hun bevindingen.

Leg uit dat de Heer tegen de profeet Joseph Smith heeft gezegd dat 'het getal 144.000 dat in Openbaring 7:4–8 wordt genoemd het getal is van het aantal geordende hogepriesters uit de twaalf stammen van Israël die anderen bijstaan in hun streven naar de verhoging [zie LV 77:11]. In tegenstelling tot wat veel mensen denken, is het niet het aantal mensen dat wordt verhoogd.' (*New Testament Student Manual* [lesboek kerkelijke onderwijsinstellingen, 2014], 544.)

Vraag een cursist Openbaring 7:9–10 voor te lezen. Laat de klas meelezen en opzoeken wie Johannes nog meer zag.

- Wie zag Johannes?
- Wat droeg de menigte en wat hadden de mensen in hun hand? (U moet wellicht uitleggen dat de palmtakken overwinning en vreugde kunnen symboliseren.)

Laat een cursist Openbaring 7:13–17 voorlezen. Laat de klas meelezen en opzoeken wat Johannes over deze mensen te weten kwam.

- Wat hadden die mensen doorstaan?
- Hoe waren hun gewaden wit geworden? (Door het 'bloed van het Lam' — als symbool van de verzoening van Jezus Christus.)
- Welke zegeningen kregen deze mensen volgens de verzen 15–17 omdat ze door de verzoening van Jezus Christus waren gereinigd? (U wilt misschien uitleggen dat in deze verzen de vreugde, gemoedsrust en toewijding wordt beschreven van de mensen die het celestiale koninkrijk beërven.)
- Welk beginsel kunnen we uit deze verzen leren over de manier waarop we het celestiale koninkrijk kunnen beërven? (De cursisten kunnen verschillende

woorden gebruiken maar moeten het volgende beginsel vinden: **als we getrouw beproevingen doorstaan en door de verzoening van Jezus Christus gereinigd worden, zullen we ons bij God in het celestiale koninkrijk bevinden.** Zet dit beginsel op het bord.)

Laat de cursisten zich afvragen hoe het zou zijn en hoe zij zich zouden voelen om zich gereinigd in de tegenwoordigheid van God te bevinden.

- Hoe zouden we die gevoelens kunnen vergelijken met de gevoelens van de mensen in Openbaring 6:16?
- Wat moeten we doen om door de verzoening van de Heiland gereinigd te worden?
- Hoe heeft de herinnering aan de zegeningen van de celestiale heerlijkheid je geholpen in je pogingen om tegenspoed te doorstaan en zuiver te worden?

Herinner de cursisten aan de lijst met zorgen die aan het begin van de les op het bord stonden. Laat ze zich afvragen wat ze aan het beginsel op het bord hebben als ze zich zorgen maken over hun leven in de laatste dagen. Nodig enkele cursisten uit om iets over hun gedachten aan de klas te vertellen.

Geef de cursisten enkele minuten de tijd om zich af te vragen hoe ze het beginsel kunnen toepassen dat ze vandaag geleerd hebben. Moedig ze aan om eventuele ingevingen op te schrijven.

LES 155

Openbaring 6–11, deel 2

Inleiding

Johannes ziet het openen van het zevende zegel en krijgt te horen dat het zijn taak is om in de laatste dagen aan de vergadering van Israël deel te nemen.

Lessuggesties

Moedig de cursisten aan om de Schriften dagelijks te bestuderen en de lesstof te lezen

Aan het begin van deze cursus zijn de cursisten aangemoedigd om het hele Nieuwe Testament te lezen. Vraag de cursisten hoe het met hun doel gaat, en geef ze zo nodig steun en aanmoediging. Moedig de cursisten aan om bij het werken aan hun doel de Schriften dagelijks te blijven bestuderen zodat ze de bijbehorende zegeningen kunnen ontvangen.

Openbaring 8–9

Johannes ziet het openen van het zevende zegel

Deel de cursisten op in koppels. Laat de cursisten aan hun partner uitleggen wat ze van hun studie van Openbaring 6–7 geleerd hebben waardoor ze in tijden van onzekerheid en onrust vreugdevol en positief kunnen blijven.

Zet het volgende beginsel uit de vorige les op het bord: **als we getrouw beproevingen doorstaan en door de verzoening van Jezus Christus gereinigd worden, zullen we ons bij God in het celestiale koninkrijk bevinden.** Laat de cursisten opzoeken in welke opzichten dit beginsel verband houdt met de gebeurtenissen die we vandaag bespreken.

Zet het volgende schema op het bord of maak er een uitreikblad van:

- Hoeveel verzen in het boek Openbaring hebben volgens dit schema met de eerste zes zegels te maken? (25)
- Hoeveel verzen hebben met het zevende zegel te maken? (211 + 15 = 226)

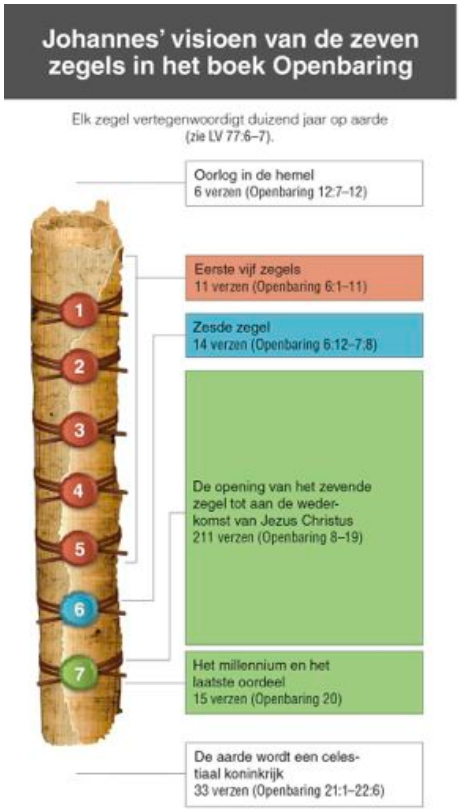

Leg uit dat Johannes meer over de gebeurtenissen betreffende de zevende duizendjarige periode heeft geschreven dan over enige andere. Hij heeft vooral over de gebeurtenissen geschreven die zouden plaatsvinden vanaf het moment van het openen van het zevende zegel tot de wederkomst van Jezus Christus.

- Waarom zou Johannes zich voornamelijk op de gebeurtenissen betreffende het zevende zegel hebben geconcentreerd?

Vat Openbaring 8:1–6 samen door uit te leggen dat in deze verzen het openen van het zevende zegel door de Heiland staat beschreven. Johannes zag zeven engelen die zeven bazuinen kregen. Vroeger werden bazuinen gebruikt om 'een alarmsignaal te geven, aan te kondigen dat [een leger] ten strijde trok, of de aankomst van een lid van het koningshuis bekend te maken.' (Gerald N. Lund, 'Seeing the Book of Revelation as a Book of Revelation', *Ensign,* december 1987, 50.) In dit geval was de bazuin de aankondiging van verscheidene plagen en verwoestingen ter voorbereiding op het millenniaanse bewind van Jezus Christus.

Laat de cursisten 'Het zevende zegel' bovenaan een vel papier zetten, of in hun aantekenschrift of Schriftendagboek, en aan de zijkant zeven bazuinen onder elkaar tekenen.

Zet de volgende verwijzingen op het bord, zonder de vragen die bij elke verwijzing staan. Laat de cursisten de verwijzingen naast de bazuinen op hun papier zetten:

Eerste —Openbaring 8:7. Wat gebeurde er door de hagel en het vuur die op de aarde vielen toen de eerste engel op zijn bazuin blies?

Tweede —Openbaring 8:8–9. Welke drie dingen werden getroffen toen de tweede bazuin klonk?

Derde —Openbaring 8:10–11. Wat was de naam van de ster die viel? (Leg uit dat alsem een bitter kruid is dat gebruikt wordt om 'bittere rampspoeden en verdriet' weer te geven [Bible Dictionary, 'Wormwood'].) Wat gebeurde er toen de ster viel?

Vierde —Openbaring 8:12. Welke drie dingen werden verduisterd toen de vierde bazuin had geklonken?

Vijfde —Openbaring 9:1–3. Wat kwam er uit de put van de afgrond toen de vijfde engel die opende?

Zesde —Openbaring 9:13–16, 18. Hoeveel soldaten waren bij de grote strijd betrokken die Johannes zag nadat de zesde bazuin had geklonken? Welk deel van de mensheid werd gedood?

Zevende —Openbaring 11:15.

Deel de klas op in zes groepjes en geef elk groepje een van de eerste zes tekstverwijzingen die op het bord staan (als uw klas klein is, moet u sommige groepjes wellicht meerdere tekstverwijzingen geven). Laat de groepjes de aan hen toegewezen teksten hardop lezen en opzoeken wat er na het klinken van de bazuinen gebeurde. Laat ze hun bevindingen naast de desbetreffende bazuin op hun vel papier noteren.

Als de cursisten voldoende tijd hebben gehad, laat u een cursist uit elk groepje vertellen wat ze gevonden hebben. Laat de cursisten de bevindingen van elk groepje naast de desbetreffende bazuin noteren. Als de cursisten over hun bevindingen vertellen, kunt u zo nodig de vraag voorlezen die bij elke tekstverwijzing hoort.

- Hoe kan het beginsel dat we in de vorige les behandeld hebben nuttig zijn voor de mensen die gedurende de gebeurtenissen van het zevende zegel in leven zijn?

Laat een cursist Openbaring 9:20–21 voorlezen. Laat de klas meelezen en opzoeken hoe de goddelozen die deze plagen overleven zullen reageren. Vraag de cursisten naar hun bevindingen.

- Wat kunnen we daaruit over de goddeloosheid van deze mensen leren?

Openbaring 10

Een engel geeft Johannes instructies over zijn zending in de laatste dagen

Leg uit dat Openbaring 10 een pauze in de vertelling van de zeven bazuinen en de desbetreffende plagen bevat. We lezen in dit hoofdstuk dat Johannes instructies van een andere engel kreeg.

Zet op het bord de woorden *Zoet* en *Bitter.*

- Wat voor levenservaringen kunnen zowel zoet als bitter zijn?

Vraag een cursist Openbaring 10:1–3 voor te lezen. Laat de klas meelezen en opzoeken wat de engel in zijn hand had.

- Wat had de engel in zijn hand?

Vraag twee cursisten beurtelings twee verzen uit Openbaring 10:8–11 voor te lezen. Laat de klas meelezen en opzoeken wat Johannes met het boekje moest doen.

- Wat moest Johannes met het boekje doen? Hoe smaakte het?

Laat een cursist Leer en Verbonden 77:14 voorlezen. Laat de klas meelezen en opzoeken wat het eten van het boekje voorstelde?

- Wat stelde het eten van het boekje volgens dit vers voor? (Dat Johannes zijn zending aanvaardde om 'de stammen Israëls te vergaderen' en 'alle dingen [te] herstellen' in de laatste dagen.)

Leg uit dat Johannes niet zou sterven zodat hij zielen tot de Heiland zou kunnen brengen (zie LV 7:1–4).

- Wat zou Johannes tijdens zijn zending kunnen ervaren dat zoet is? En wat bitter is?

Openbaring 11

Johannes ziet twee profeten gedood in Jeruzalem en het klinken van de zevende bazuin

Leg uit dat Openbaring 11 begint met de beschrijving die Johannes geeft van de gebeurtenissen die aan het klinken van de zevende bazuin en de wederkomst van Jezus Christus voorafgaan. In die tijd zullen de goddelozen meer macht en heerschappij op aarde hebben, en een leger zal proberen Jeruzalem in te nemen.

Vraag een cursist Openbaring 11:3–6 voor te lezen. Laat de klas meelezen en opzoeken wat de twee getuigen dan in Jeruzalem zullen doen.

- Wat zullen de twee getuigen doen?
- Wat kan de betekenis zijn van 'dat er vuur uit hun mond' komt (vers 5)? (Dat kan een symbool zijn van de kracht van de getuigenissen die ze geven [zie Jeremia 5:14; 20:9].)

Vraag een cursist Leer en Verbonden 77:15 voor te lezen. Laat de klas meelezen en opzoeken wie die twee getuigen zullen zijn. Vraag de cursisten naar hun bevindingen.

Vraag een cursist Openbaring 11:7–12 voor te lezen. Laat de klas meelezen en opzoeken wat er na hun bediening onder de Joden met deze twee profeten zal gebeuren.

- Hoe zullen de goddelozen reageren als de twee getuigen zijn gedood?
- Wat zal er drieënhalve dag na de dood van deze twee getuigen gebeuren?
- Hoe zullen de mensen reageren als de twee getuigen uit de dood herrijzen en naar de hemel gaan?

Laat een cursist Openbaring 11:13–15 voorlezen. Laat de klas meelezen en opzoeken wat er voor en na het klinken van de zevende bazuin zal gebeuren. Laat de cursisten hun bevindingen naast de zevende bazuin op hun vel papier noteren.

- Wie zal er na het klinken van de zevende bazuin de 'koninkrijken van de wereld' besturen? (vers 15).

Vat Openbaring 11:16–19 samen door uit te leggen dat de 24 ouderlingen God bedankten en prezen omdat Hij de rechtvaardigen had beloond en de goddelozen had gestraft. Johannes zag in een visioen ook de tempel van God in de hemel en de ark van Zijn verbond, die de tegenwoordigheid van God weergeeft.

Sluit de les van vandaag af door iets te vertellen over uw eigen gevoelens van dankbaarheid en lof voor de goedheid en rechtvaardigheid van God.

THUISSEMINARIELES

Openbaring 1–11 (Unit 31)

Lesmateriaal voor de thuisseminarieleerkracht

Samenvatting van dagelijkse thuisseminarielessen

De volgende samenvatting van de leerstellingen en beginselen die de cursisten bij hun studie van Openbaring 1–11 (unit 31) geleerd hebben, is niet bedoeld om als onderdeel van uw les te worden behandeld. Uw les richt zich op slechts enkele van deze leerstellingen en beginselen. Volg de ingevingen van de Heilige Geest terwijl u nadenkt over de behoeften van uw cursisten.

Dag 1 (Openbaring 1–3)

Toen de cursisten de openbaring van Johannes bestudeerden, leerden ze dat we gezegend worden als we de woorden van de Heer lezen, begrijpen en gehoorzamen.) Johannes zei tegen de leden van de kerk dat Jezus Christus over zijn getrouwe volgelingen waakt en voor hen zorgt, en dat Hij een verheerlijkt en herrezen persoon is die macht over de dood en de hel heeft. De cursisten hebben ook geleerd dat als we de deur voor de Heiland opendoen, Hij bij ons binnenkomt en met ons de maaltijd gebruikt.

Dag 2 (Openbaring 4–5)

In deze les hebben de cursisten het visioen bestudeerd dat Johannes van het Lam van God had, en hebben ze de volgende waarheden geleerd: als wij de grootsheid van onze hemelse Vader herkennen, willen we Hem aanbidden en prijzen. Jezus Christus is de enige die ons kan verlossen. Als wij dankbaar zijn voor wat onze hemelse Vader en Jezus Christus voor ons hebben gedaan, krijgen we het verlangen om Hen te aanbidden en te prijzen.

Dag 3 (Openbaring 6–7)

Toen de cursisten de zeven zegels bestudeerden, leerden ze dat we, als we getrouw beproevingen doorstaan en door de verzoening van Jezus Christus gereinigd worden, ons bij God in het celestiale koninkrijk zullen bevinden.

Dag 4 (Openbaring 8–11)

De cursisten hebben het beginsel uit de les van dag 3 bestudeerd over het visioen dat Johannes van het openen van het zevende zegel had.

Inleiding

Aan de hand van deze les kunnen de cursisten begrijpen wat de Heer voor ons zal doen omdat Hij ons kent en ons liefheeft. Daarnaast kunnen de cursisten leren wat ze moeten doen om het eeuwige leven te beërven.

Lesideeën

Openbaring 2–3

Johannes noteert de woorden van Jezus Christus aan de leiders van de zeven kerken.

*Noot:*Voor meer informatie over de instructies van de Heer aan de zeven gemeenten van de kerk raadpleegt u *New Testament Student Manual* (lesboek kerkelijke onderwijsinstellingen, 2014), 531–532.

Laat een cursist het volgende verhaal voorlezen van zuster Sydney S. Reynolds, voormalig lid van het algemeen jeugdwerkpresidium. Laat de klas opletten wat ze van dit verhaal over de Heer kunnen leren.

'Zuster Gayle Clegg van het algemeen jeugdwerkpresidium en haar man hebben een paar jaar in Brazilië gewoond. Onlangs is ze voor het jeugdwerk naar Japan geweest. Toen ze zondags in de kerk kwam, zag ze tussen alle Japanse heiligen een Braziliaans gezin zitten. […] Ze had maar een minuut om ze te begroeten. En ze merkte dat de moeder en de kinderen heel enthousiast waren, maar dat de vader nogal stil was. "Na de dienst kan ik nog wel met ze praten", dacht ze terwijl ze snel op het podium plaatsnam. Ze bracht haar boodschap in het Engels, en die werd vertaald in het Japans, en toen kreeg ze de ingeving om haar getuigenis in het Portugees te geven. Ze aarzelde omdat er niemand was die Portugees kon vertalen en omdat 98 procent van de mensen haar niet verstond.

'Na de dienst kwam de Braziliaanse vader naar haar toe en zei: "Zuster, ze hebben hier zulke andere gewoonten, en ik ben eenzaam geweest. Het is moeilijk om naar de kerk te komen en dan niets te verstaan. Soms vraag ik me af of het beter zou zijn om gewoon thuis in mijn Schriften te lezen. Ik zei tegen mijn vrouw: "Ik geef het nog één kans", en ik dacht dat ik vandaag voor het laatst kwam. Toen u uw getuigenis in het Portugees gaf, raakte de Geest mijn hart, en wist ik dat ik hier hoorde. God weet dat ik hier ben, en Hij zal me helpen."' ('Hij kent ons; Hij heeft ons lief', *Liahona*, november 2003, 76.)

- Wat kunnen we uit dit verhaal over de Heer leren?

Zet de volgende onvolledige zin op het bord: *Omdat de Heer ieder van ons kent, …* Laat de cursisten bij hun studie van Openbaring 2–3 leringen opzoeken waarmee ze beter kunnen begrijpen wat de Heer voor hen kan betekenen omdat Hij hen kent.

Leg uit dat Openbaring 2–3 het verslag bevat dat de apostel Johannes geeft van de woorden van Jezus Christus aan de zeven gemeenten van de kerk in Klein-Azië (het hedendaagse Turkije).

Vraag een cursist Openbaring 2:1–3, 6 voor te lezen. Laat de klas meelezen en opzoeken wat de Heiland over de heiligen in Efeze wist.

- Wat wist de Heiland over de heiligen in Efeze? (Leg uit dat het woord *Nikolaïeten* [vers 6] kan verwijzen naar een groep leden die beweerden dat ze zonder gevolgen seksuele overtredingen konden begaan omdat ze door de genade van God verlost zouden worden. [Zie Bible Dictionary, 'Nicolaitans'.])

Leg uit dat de Heer de heiligen in deze verzen prees voor hun goede werken. Maak de uitspraak op het bord als volgt af: *Omdat de Heer ieder van ons kent, kan Hij ons persoonlijk prijzen …*

Vraag een cursist Openbaring 2:4–5 voor te lezen. Laat de klas meelezen en opzoeken wat de Heer nog meer over de heiligen in Efeze wist.

- Wat wist de Heer nog meer over de heiligen in Efeze?

Leg uit dat de Heer de heiligen vermaande vanwege hun zonden. Maak de uitspraak op het bord af zodat de volgende waarheid duidelijk wordt: **Omdat de Heer ieder van ons kent, kan Hij ons persoonlijk prijzen en vermanen.**

- Hoe kunnen we persoonlijk door de Heer geprezen en vermaand worden? (Door persoonlijke gebed, Schriftstudie, raad van kerkleiders en ouders, en onze patriarchale zegen.)
- Hoe kan weten dat de Heer ons persoonlijk kan prijzen en vermanen de manier beïnvloeden waarop wij de Schriften bestuderen en bidden? En hoe kan dit de manier beïnvloeden waarop we gehoor geven aan de raad van onze kerkleiders en ouders?
- Waarom moeten we ons best doen om door de Heer geprezen en vermaand te worden?
- Wanneer hebben jullie gemerkt dat de Heer je prees of vermaande? Hoe hebben jullie daardoor geleerd dat de Heer je persoonlijk kent? (Waarschuw de cursisten dat ze niet over ervaringen dienen te praten die te heilig of persoonlijk zijn. U kunt ook over een ervaring vertellen.)

Laat de cursisten zich afvragen waarvoor de Heer hen zal prijzen en wat voor gedachten en daden ze van de Heer moeten verbeteren. Moedig de cursisten aan om zich te bekeren als de Heer hen vermaant.

Laat een cursist Openbaring 2:7 voorlezen. Laat de klas meelezen en opzoeken wat de Heer belooft aan de mensen die trouw tot het einde toe volharden.

- Wat belooft de Heer aan mensen die in rechtschapenheid tot het einde toe volharden?
- Wat betekent het volgens jullie om 'van de Boom des levens' te eten (vers 7)?
- In welke opzichten kan deze belofte na de vermaning van de Heer nuttig voor de heiligen in Efeze zijn geweest?

Herinner de cursisten eraan dat de Heer zich niet alleen tot de gemeente in Efeze richtte, maar ook tot andere gemeenten in Klein-Azië.

Deel de klas op in vijf groepjes en geef elk groepje een van de volgende tekstverwijzingen.

1. Openbaring 2:8–11
2. Openbaring 2:12–17
3. Openbaring 2:18–29
4. Openbaring 3:1–6
5. Openbaring 3:7–13

Laat de cursisten hun teksten als groep lezen en opzoeken wat de heiligen volgens de Heer moesten doen, en wat voor zegeningen Hij hun beloofde als zij dat deden. Leg uit dat ouderling Bruce R. McConkie van het Quorum der Twaalf Apostelen heeft uitgelegd dat 'het verborgen manna' in Openbaring 2:17 'het brood des levens is, het goede woord van God, de leerstellingen van Hem die het Brood des levens is — alles wat verborgen is voor het vleselijke [ofwel wereldse] verstand. Wie ervan eten, zullen nooit meer honger hebben; het eeuwig leven is hun uiteindelijke erfgoed.' (*Doctrinal New Testament Commentary,* 3 delen [1965–1973], 3:451.)

Als de cursisten voldoende tijd hebben gehad, laat u een lid van elke groep vertellen wat ze hebben gevonden. Laat een cursist op het bord (onder de beloofde zegening in Openbaring 2:7) de beloofde zegeningen noteren die elke groep heeft gevonden. (Zie Openbaring 2:11, 17, 26; 3:5, 12.) Als de lijst volledig is, legt u uit dat deze beloften verwijzen naar de zegeningen van de verhoging, die we alleen kunnen ontvangen als we tot het einde toe volharden.

- Welk beginsel vinden we in deze verzen waaruit blijkt wat we moeten doen om de zegeningen van de verhoging te ontvangen? (De strekking van de woorden van de cursisten moet dit beginsel omvatten: **als we overwinnen, kunnen we de zegeningen van de verhoging ontvangen.**)

Leg uit dat zij die de zegeningen van de verhoging ontvangen, de mensen zijn die door de genade van God alles overwinnen dat hen ervan kan weerhouden om bij Hem terug te keren. En dat alles omvat wereldse zaken, beproevingen, zonde en dood.

Laat de cursisten zich afvragen wat zij in hun leven moeten overwinnen. Moedig ze aan om te bidden en onze hemelse Vader om hulp te vragen bij het overwinnen van alles dat hen ervan kan weerhouden om bij Hem terug te keren. Getuig dat onze hemelse Vader de macht heeft om ze te helpen bij het overwinnen van al die dingen.

Volgende unit (Openbaring 12–22)

Vraag de cursisten of ze ooit nagedacht hebben over het laatste oordeel en de gebeurtenissen die in het voorsterfelijk bestaan hebben plaatsgevonden. Wat heeft de apostel Johannes over de oorlog in de hemel geschreven? Hoeveel mensen zijn er met Satan uitgeworpen? Hoe zal het laatste oordeel zijn? Aan de hand waarvan zullen wij geoordeeld worden als we voor God staan? Hoe beschreef Johannes de celestiale heerlijkheid? Leg uit dat de cursisten de komende week bij hun studie van Openbaring 12–22 het antwoord op deze vragen zullen vinden.

LES 156

Openbaring 12–13

Inleiding

Johannes ziet een visioen van een draak die een vrouw en haar kind bedreigt, als symbool van de pogingen die Satan onderneemt om de kerk van de Heer en de getrouwe leden te verwoesten. Johannes schrijft over de oorlog in de hemel en over de koninkrijken van de wereld die tegen de volgelingen van God zullen strijden.

Lessuggesties

Bestudeer het tekstblok voordat u het behandelt

President Ezra Taft Benson heeft gezegd: 'Voordat u uw cursisten kunt sterken, is het van wezenlijk belang dat u de leer van het koninkrijk bestudeert en het evangelie gaat begrijpen, *zowel* door studie als door geloof.' ('The Gospel Teacher and His Message' [toespraak tot leerkrachten godsdienstonderwijs, 17 september 1976], 5, Bibliotheek voor kerkgeschiedenis, Salt Lake City.) Bestudeer elk tekstblok zorgvuldig en denk na over de leerstellingen en beginselen die erin voorkomen. Probeer uw geloof in die waarheden te versterken.

Openbaring 12

Johannes ziet dat Satan en zijn engelen altijd tegen de Heer en zijn kerk gestreden hebben.

Zet vóór de les de volgende activiteit op het bord. Na het begin van de les laat u enkele cursisten lijnen trekken tussen de bedreigingen in de linkerkolom en de manieren om ze te bestrijden in de rechterkolom.

Bedreigingen	*Manieren om ze te bestrijden*
Zonnebrand	*Waarheden in Openbaring 12*
Vijandige soldaten	*Medicijnen of rust*
Ziekte	*Zonnebrand of kleding*
Zonde en schuldgevoel	*Bekering en vertrouwen op Jezus Christus*
Invloed van Satan	*Oorlogswapens*

- Welke van deze bedreigingen heb je onlangs moeten bestrijden? Welke is volgens jullie het gevaarlijkst? Waarom?

Laat de cursisten bij hun studie van Openbaring 12 waarheden opzoeken waarmee ze de invloed van Satan kunnen bestrijden. Leg uit dat Openbaring 12–14 een

onderbreking of pauze in het visioen van Johannes van de gebeurtenissen van het zevende zegel bevat. De Heer heeft wellicht geprobeerd Johannes begrip bij te brengen van de woorden 'de koninkrijken van de wereld' en '[de koninkrijken] van onze Heere' in Openbaring 11:15.

Laat de afbeelding zien van de vrouw met de draak achter zich. Laat de cursisten zich afvragen wat deze symbolen kunnen betekenen.

Vraag een cursist Openbaring 12:1–2, 5 voor te lezen. Laat de klas meelezen en opzoeken wat er met de vrouw gebeurde. Leg uit dat in de Bijbelvertaling van Joseph Smith vers 5 meteen na vers 2 is geplaatst.

- Wat gebeurde er met de vrouw? (Zij baarde een zoon die 'alle heidenvolken zal hoeden' [vers 5].)
- Wat betekent het volgens jullie dat hij 'alle heidenvolken zal hoeden met een ijzeren staf' (vers 5)? (Het kind zou de ijzeren staf gebruiken als symbool van het evangelie, het priesterschap, en het woord en de macht van God om de naties op aarde rechtschapen te besturen. [Zie Bruce R. McConkie, *Doctrinal New Testament Commentary,* 3 delen (1965–1973), 3:517.])

Vraag een cursist Openbaring 12:3–4 voor te lezen. Laat de klas meelezen en de symbolen opzoeken die in deze verzen beschreven worden.

- Wat zouden de symbolen in de verzen 1–5 kunnen voorstellen?

Laat de cursisten Bijbelvertaling van Joseph Smith, Openbaring 12:7–8 doorlezen (in de Gids bij de Schriften). Laat ze opzoeken wat de draak, de vrouw en het kind voorstellen.

- Wat stellen de draak, de vrouw en het kind voor volgens de Bijbelvertaling van Joseph Smith, Openbaring 12:7–8? (De draak stelt Satan voor [zie vers 8]; de vrouw stelt 'de kerk van God' voor; en het kind stelt 'het koninkrijk van onze God en zijn Christus' voor [vers 7], wat een politiek koninkrijk is dat de Heer tijdens het millennium zal vestigen en waardoor Hij alle naties zal regeren. [Zie *New Testament Student Manual* (lesboek kerkelijke onderwijsinstellingen, 2014), 550–552, voor een uitleg van de symboliek in deze passages.])
- Wat was de intentie van de draak volgens Openbaring 12:4? Waarom probeert Satan het koninkrijk van God en Christus te verwoesten?

Laat een cursist Openbaring 12:6 voorlezen. Laat de klas meelezen en opzoeken wat de vrouw vanwege de bedreiging van de draak deed.

- Wat gebeurde er met de vrouw? Waar kan dat een symbool van zijn? (De wildernis in vluchten stelt de kerk voor in de tijd van de grote afval, toen het

priesterschap na de dood van de apostelen van de aarde was weggenomen [zie ook LV 86:3].)

Leg uit dat toen Johannes had gezien dat de draak de vrouw en haar kind bedreigde, hij de oorlog in de hemel tussen Satan en de heiligen van God zag. Laat enkele cursisten beurtelings een vers uit de Bijbelvertaling van Joseph Smith, Openbaring 12:6–11 voorlezen (in de Gids bij de Schriften). Laat de ene helft van de klas opzoeken wat er tijdens de oorlog in de hemel met Satan gebeurde. Laat de andere helft van de klas opzoeken hoe de heiligen van God Satan en zijn volgelingen overwonnen.

- Wat gebeurde er met Satan en zijn volgelingen? (U kunt uitleggen dat er in Openbaring 12:4 staat dat de staart van de draak 'het derde deel van de sterren van de hemel' veegde. Dat is symbolisch voor de grote hoeveelheid geestkinderen van onze hemelse Vader die ervoor kozen om Satan te volgen. U wilt misschien ook uitleggen dat 'Michaël en zijn engelen' [Bijbelvertaling van Joseph Smith, Openbaring 12:6] Adam en andere rechtschapen geestkinderen van onze hemelse Vader waren.)
- Hoe overwonnen de rechtschapen engelen Satan en zijn volgelingen volgens vers 11? ('Door het bloed van het Lam', ofwel door de verzoening van de Heiland, en door trouw te blijven aan hun getuigenis van het evangelie. Zet de antwoorden op het bord.)
- Waar werden Satan en zijn volgelingen volgens vers 8 na hun opstand naartoe gestuurd?

Laat een cursist Bijbelvertaling van Joseph Smith, Openbaring 12:12, 17 voorlezen (in de Gids bij de Schriften). Laat de klas meelezen en opzoeken tegen wie Satan oorlog voerde nadat hij uit de hemel was geworpen.

- Tegen wie voerde Satan oorlog nadat hij uit de hemel was geworpen?
- Wat kunnen we volgens vers 11 doen om de invloed en aanvallen van Satan te overwinnen? (Zorg ervoor dat de cursisten een soortgelijk beginsel als het volgende vinden: **als we trouw blijven aan ons getuigenis van het evangelie kunnen we door de verzoening van de Heiland de invloeden van Satan overwinnen.** Zet dit beginsel op het bord.)

Vraag een cursist het volgende citaat van ouderling James J. Hamula van de Zeventig voor te lezen. Laat de cursisten opletten hoe Satan hun generatie aanvalt.

'Enkele moedige en edele zoons en dochters van onze Vader zijn bewaard om in deze laatste dagen voor onze Vader en zijn Zoon te werken. Hun moed en voortreffelijkheid zijn in de vooraardse oorlog met Satan bewezen. […]

'Nu Gods koninkrijk met zoveel kracht op aarde hersteld is, weet Satan 'dat hij weinig tijd heeft' [zie Openbaring 12:12]. Daarom gebruikt Satan alles wat hem ter beschikking staat om jullie tot zonde te verleiden. Hij weet dat als hij jullie tot zonde kan verleiden, hij je ervan kan weerhouden om op zending te gaan, in de tempel te trouwen en je toekomstige kinderen in het geloof te verankeren. Daardoor worden niet alleen jullie verzwakt, maar ook de kerk. Hij weet ook dat niets Gods koninkrijk ten val kan brengen dan

alleen 'de overtreding van [zijn] volk' [Mosiah 27:13]. Vergis je niet, jullie zijn nu het doel in zijn oorlog.' ('De oorlog tegen het kwaad winnen', *Liahona*, november 2008, 50, 51.)

- Hoe proberen Satan en zijn volgelingen ons te verzwakken?

Laat de cursisten zich afvragen hoe Satan hen persoonlijk bestrijdt.

- Wat kunnen we zoal doen om ons geloof in Jezus Christus te vergroten en ons getuigenis van Hem te versterken? (Zet de antwoorden van de cursisten op het bord.)

Lees de volgende twee uitspraken voor. Laat de cursisten over een daarvan iets in hun aantekenschrift of Schriftendagboek noteren:

1. Schrijf iets over een ervaring waarbij je door je getuigenis van en je geloof in de verzoening van de Heiland de invloed van Satan kon weerstaan.
2. Noteer je getuigenis van de verzoening van Jezus Christus, en leg uit wat we aan de verzoening hebben als we tegen Satan en zijn volgelingen strijden.

Geef ze voldoende tijd en vraag vervolgens enkele cursisten wat ze hebben opgeschreven.

Laat de cursisten een of twee van de ideeën op het bord uitkiezen en die in hun strijd met Satan en zijn volgelingen toepassen.

Openbaring 13

Johannes schrijft over aardse koninkrijken die macht van Satan ontvangen

U kunt van tevoren een cursist vragen om Openbaring 13 kort samen te vatten. (U kunt ook uitleggen dat Johannes een visioen had van gevaarlijk uitziende beesten die de aardse koninkrijken van Satan voorstelden. Johannes zag ook dat Satan door deze koninkrijken valse wonderen zou verrichten om de inwoners van de aarde te misleiden.

Kerntekstenbeheersing

U kunt tijdens de laatste week van het seminarie een eindtoets kerntekstenbeheersing plannen. U kunt de cursisten aanmoedigen om de teksten thuis of vlak voor de test te bestuderen. Hieronder staan enkele soorten toetsen die u kunt gebruiken (u kunt de ideeën aan de behoeften van uw cursisten aanpassen):

Verwijzingentoets: Geef de cursisten aanwijzingen uit de kernteksten. Die aanwijzingen kunnen sleutelwoorden, leerstellingen, beginselen of samenvattingen zijn. Als u een aanwijzing hebt gegeven, laat u de cursisten de verwijzing op een papiertje zetten.

Leerstellingentoets: Zet de fundamentele leerstellingen op het bord. Laat de cursisten de bijbehorende kernteksten onder elke leerstelling noteren. Dat kunnen ze doen door de kernteksten te noteren die ze uit het hoofd kennen of ze op een kerntekstenlijst op te zoeken.

Geheugentoets: Moedig de cursisten aan om uit het hoofd geleerde woorden en beginselen uit de kernteksten te gebruiken om de fundamentele leerstellingen uit te leggen. Laat ze hun uitleg opschrijven en aan de klas voorlezen.

Vergeet niet om de cursisten een compliment te geven als ze hun best hebben gedaan om zich deze kernteksten en fundamentele leerstellingen eigen te maken. Geef uw getuigenis van de kracht en het getuigenis dat we kunnen ontvangen als we ons de kernteksten en leerstellingen eigen maken.

LES 157

Openbaring 14–16

Inleiding

De apostel Johannes ziet in een visioen dat een engel in de laatste dagen het evangelie van Jezus Christus herstelt. Hij hoort ook een stem uit de hemel die de zegeningen beschrijft voor de mensen die tot de dood trouw aan de Heer blijven. Johannes ziet de vergadering van de rechtvaardigen en de vergadering van de goddelozen in de laatste dagen, evenals de oordelen die God over de goddelozen zal uitstorten.

Lessuggesties

Openbaring 14

Johannes ziet de herstelling van het evangelie en de vergadering van de rechtvaardigen en de goddelozen

Zet de volgende vraag op het bord: *Is het mogelijk vrede te voelen in een wereld die vervuld is van goddeloosheid, rampspoeden en geweld?*

Laat enkele cursisten die vraag beantwoorden en hun antwoord uitleggen.

Laat de cursisten bij hun studie van Openbaring 14–16 waarheden opzoeken met behulp waarvan ze vóór de wederkomst van Jezus Christus in een goddeloze en woelige wereld vrede kunnen vinden.

Leg uit dat de apostel Johannes volgens Openbaring 14:1–13 een visioen van de laatste dagen zag. In zijn visioen zag hij de rampspoeden die over de goddelozen uitgestort worden. Hij zag ook waardoor de rechtvaardigen vrede zouden vinden.

Vraag een cursist Openbaring 14:1–5 voor te lezen. Laat de klas meelezen en opzoeken wat er volgens Johannes in de laatste dagen zou gebeuren.

- Wat zou er volgens Johannes in de laatste dagen gebeuren?

Herinner de cursisten eraan dat de 144.000 die genoemd worden, hogepriesters uit de twaalf stammen van Israël zijn die in alle landen geordend zullen worden om in het evangelie te bedienen en mensen naar de kerk te brengen. (Zie Openbaring 7:4–8; LV 77:11.)

- Hoe beschreef Johannes volgens de verzen 4–6 de 144.000 hogepriesters die over de hele wereld in het evangelie zouden bedienen? (Leg uit dat de zinsnede ‘die niet met vrouwen bevlekt zijn’ [vers 4] betekent dat zij kuis waren, dat de zinsnede ‘in hun mond is geen leugen gevonden’ [vers 5] betekent dat ze eerlijk en oprecht waren, en dat het woord ‘smetteloos’ [vers 5] betekent dat ze van zonde gereinigd waren.)
- Waarom is het belangrijk dat de 144.000 hogepriesters kuis, eerlijk en gereinigd van zonde zijn als ze het evangelie moeten prediken?

Leg uit dat Johannes in zijn visioen van de laatste dagen drie engelen zag. Laat drie cursisten de drie engelen voorstellen (deze cursisten kunnen op hun plaats blijven zitten). Laat de cursist die de eerste engel voorstelt Openbaring 14:6 voorlezen. Laat de klas meelezen en opzoeken wat de engel had.

- Wat had de engel?

Laat de cursist die de eerste engel voorstelt dan Leer en Verbonden 133:36–37 voorlezen. Laat de klas meelezen en opzoeken wat de engel met het eeuwigdurend evangelie deed.

- Wat deed de engel met het eeuwigdurend evangelie?

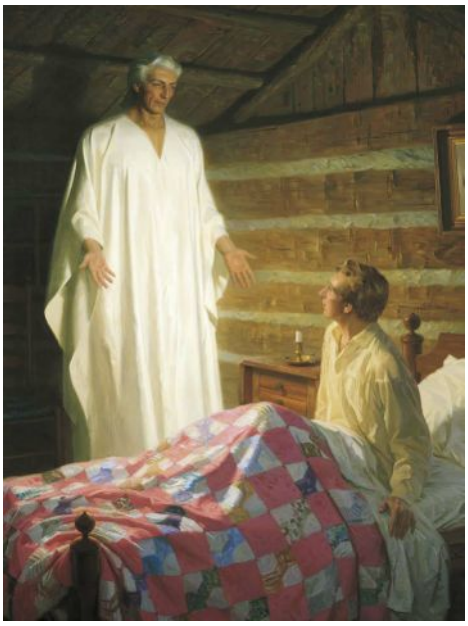

Toon de plaat Moroni verschijnt aan Joseph Smith in zijn kamer (*Evangelieplatenboek* [2009], nr. 91; zie ook LDS.org). Laat een cursist vertellen wat er bij het eerste bezoek van Moroni aan Joseph Smith gebeurde. (Als de cursisten een geheugensteuntje nodig hebben, kunt u een cursist Geschiedenis van Joseph Smith 1:29–35 laten voorlezen.)

- Wat gaf Moroni in opdracht van God aan Joseph Smith, als hulpmiddel om het evangelie op aarde te herstellen? (De kroniek met het Boek van Mormon.)

Laat een plaat van een tempel zien met bovenop het beeld van de engel Moroni, zoals de plaat van de Salt Laketempel in het *Evangelieplatenboek* (nr. 119; zie ook LDS.org).

- Waarom zou er op veel tempels een beeld van de engel Moroni zijn geplaatst?

Leg uit dat president Gordon B. Hinckley in een conferentietoespraak Openbaring 14:6 heeft geciteerd en vervolgens verklaard: 'Die engel is gekomen. Hij heet Moroni.' ('Stay the Course — Keep the Faith', *Ensign*, november 1995, 70.) De engel kan ook een samenstelling van veel hemelse boodschappers zijn, onder wie Moroni, die een bijdrage aan de hedendaagse herstelling van het evangelie van Jezus Christus heeft geleverd. (Zie Bruce R. McConkie, *Doctrinal New Testament Commentary,* 3 delen [1965–1973], 3:529–531; zie ook LV 13; 110:11–16; 128:20–21.)

Laat de cursist die de eerste engel voorstelt Openbaring 14:7 voorlezen. Laat de klas meelezen en opzoeken wat de engel zei.

- Wat zei de engel?
- Wat is de betekenis van de zinsnede 'het uur van Zijn oordeel is gekomen'? (Op zeker moment zal Jezus Christus alle mensen op aarde oordelen. Zijn oordelen zullen zowel bij de wederkomst [zie Maleachi 3:1–5] als bij het laatste oordeel plaatsvinden[zie 2 Nephi 9:15].)
- Wat is een van de redenen dat God het evangelie van Jezus Christus heeft hersteld? (De cursisten moeten de volgende waarheid vinden: **God heeft het evangelie van Jezus Christus hersteld om de inwoners van de aarde op de wederkomst van Jezus Christus voor te bereiden.**)
- In welke opzichten bereidt het evangelie van Jezus Christus mensen op zijn wederkomst voor?

Laat de cursisten zich afvragen hoe ze door het herstelde evangelie van Jezus Christus in deze goddeloze en woelige wereld vrede hebben gevonden. Vraag enkele cursisten om daar iets over te vertellen.

Laat de cursist die de tweede engel voorstelt Openbaring 14:8 voorlezen, en laat de cursist die de derde engel voorstelt Openbaring 14:9–11 voorlezen. Laat de klas meelezen en opzoeken wat de engelen toen zeiden.

- Wat zei de tweede engel volgens vers 8? (Leg uit dat een van de betekenissen van 'zij is gevallen, Babylon' is dat er op een dag geen goddeloosheid meer op aarde zal zijn.)
- Waarom krijgen wij een vredig gevoel als we weten dat er op een dag geen goddeloosheid meer zal zijn?
- Wat zou er volgens de derde engel in de verzen 9–11 gebeuren met de mensen die ervoor kozen om 'het beest' (vers 9), ofwel Satan, te volgen?

Laat een cursist de volgende citaten van de profeet Joseph Smith voorlezen. Laat de cursisten opletten hoe de profeet de kwelling beschreef die de goddelozen na hun dood zouden ondergaan.

'De grote ellende van de geesten in de geestenwereld, waarheen zij na hun dood gaan is het besef dat zij de heerlijkheid niet zullen beërven, die anderen bezitten en dat die ook hun deel had kunnen zijn; zij zijn hun eigen aanklagers.' (*Leringen van kerkpresidenten: Joseph Smith* [2007], 242.)

'De mens is zijn eigen kweller en spreekt zijn eigen oordeel uit. Derhalve staat er geschreven: hun deel is in de poel die brandt van vuur en zwavel [zie Openbaring 21:8]. De kwelling van teleurstelling is voor een man zo bitter als een poel des vuurs, die van zwavel brandt.' (*Leringen van kerkpresidenten: Joseph Smith,* 242.)

- Wat maakt volgens de profeet Joseph Smith deel uit van de kwelling die de goddelozen na hun dood zullen ervaren?

Leg uit dat toen Johannes had vernomen wat de goddelozen na hun dood zouden ervaren, hij een stem uit de hemel hoorde die beschreef wat de rechtvaardigen na hun dood zouden ervaren.

Laat een cursist Openbaring 14:12–13 voorlezen. Laat de klas meelezen en opzoeken wat de rechtvaardigen na hun dood zullen ervaren.

- Wat zullen de rechtvaardigen na hun dood ervaren?
- Wat betekent het volgens jullie dat ze zullen 'rusten van hun inspanningen' (vers 13)?
- Hoe zouden jullie de leringen van Johannes in de verzen 12–13 als beginsel samenvatten? (De cursisten kunnen verschillende woorden gebruiken maar moeten het volgende beginsel vinden: **als we rechtvaardig leven, worden we gezegend voor onze werken en kunnen we na onze dood van onze inspanningen uitrusten.**)
- Hoe kan dat beginsel ons vrede brengen, zelfs als we door goddeloosheid omringd worden?

U kunt getuigen hoe belangrijk het is om in een goddeloze wereld rechtvaardig te leven. Laat de cursisten zich afvragen wat zij kunnen doen om er zeker van te zijn dat zij niet de kwelling van de goddelozen zullen ervaren, maar de vrede van de rechtvaardigen. Moedig ze aan naar de indrukken die ze krijgen te handelen.

Vat Openbaring 14:14–20 samen door uit te leggen dat Johannes twee oogsten beschreef. In zijn visioen zag Johannes dat de rechtvaardigen tijdens de eerste oogst van de goddelozen afgezonderd werden (zie de verzen 14–16) en dat de goddelozen tijdens de tweede oogst verzameld en uiteindelijk vernietigd zouden worden (zie de verzen 17–20).

Openbaring 15–16

Johannes ziet de rechtvaardigen in het celestiale koninkrijk en zeven plagen in de laatste dagen.

Laat een cursist Openbaring 15:1 voorlezen. Laat de klas meelezen en opzoeken wat Johannes in de laatste dagen nog meer zag gebeuren. Vraag de cursisten naar hun bevindingen.

Leg uit dat Johannes in Openbaring 15–16 zeven plagen beschreef die de goddelozen in de laatste dagen zouden kwellen. Maar voordat hij deze plagen beschreef, pauzeerde Johannes om de zegeningen te herhalen die de rechtvaardigen zouden ontvangen. Vat Openbaring 15:2–4 samen door uit te leggen dat Johannes een visioen zag van de mensen die Satan zouden overwinnen en God in het celestiale koninkrijk zouden prijzen.

Teken zeven schalen op het bord. Nummer ze van 1 t/m 7 (of zet alleen de nummers op het bord). Leg uit dat Johannes in zijn visioen zeven schalen zag met daarin de zeven plagen.

Laat enkele cursisten een of meerdere teksten uit Openbaring 16:2–4, 8–12, 16–21 voorlezen. Laat de klas meelezen en opzoeken hoe Johannes de zeven plagen

beschreef. Stop na de beschrijving van elke plaag en laat een cursist de plaag onder de desbetreffende schaal (of het nummer) op het bord zetten.

Als de cursisten de beschrijving van de derde plaag hebben gelezen, laat u een cursist Openbaring 16:6 voorlezen. Laat de klas een reden opzoeken waarom mensen in de laatste dagen deze plaag moeten ondergaan.

- Wat is een van de redenen dat mensen deze plaag moeten ondergaan?

Als de cursisten de beschrijving van de zesde plaag hebben gelezen, legt u uit dat de rivier de Eufraat zal opdrogen ter voorbereiding op de vergadering van de koningen van de wereld voor de veldslag bij Armageddon (Zie Openbaring 16:12–16; zie ook Zacharia 12:11.) Aan het eind van deze oorlog zal de Heiland aan zijn volk in Jeruzalem verschijnen (zie LV 45:47–53) en aan alle mensen op aarde (zie Mattheüs 24:30; LV 101:23).

Laat een cursist Openbaring 16:15 voorlezen. Laat de klas meelezen en opzoeken hoe we ons op de wederkomst van Jezus Christus kunnen voorbereiden. Leg uit dat de zinsnede 'op zijn kleren acht geeft, zodat hij niet naakt zal rondlopen' op geestelijke voorbereiding slaat.

- Hoe kunnen we ons volgens vers 15 op de wederkomst van Jezus Christus voorbereiden? (De cursisten moeten het volgende beginsel vinden: **als we waakzaam en geestelijk paraat zijn, zijn we voorbereid op de wederkomst van Jezus Christus.**)
- Hoe kunnen we ons geestelijk voorbereiden?

Getuig dat de Heer zijn volk liefheeft en wil dat wij ons op zijn wederkomst voorbereiden. Moedig de cursisten aan om waakzaam en geestelijk voorbereid te zijn zodat ze de zegeningen van de Heer kunnen ontvangen.

Getuigen

Een van de belangrijkste dingen die u kunt doen, is getuigen van de evangeliewaarheden en van uw liefde voor onze hemelse Vader en zijn Zoon. Met uw getuigenis kunt u het geloof van de cursisten versterken en ze troosten als ze in deze goddeloze wereld problemen tegenkomen.

LES 158

Openbaring 17–19

Inleiding

Johannes ziet dat het geestelijke Babylon, ofwel de goddeloze wereld, tegen het Lam van God zal strijden en dat het Lam het kwaad zal overwinnen. De heiligen worden geroepen om uit het geestelijke Babylon te komen, en de reine en rechtvaardige mensen worden uitgenodigd om aan het bruiloftsmaal van het Lam deel te nemen. Johannes ziet dat Jezus Christus met grote macht zal neerdalen om de goddelozen te vernietigen.

Lessuggesties

Openbaring 17–18

Johannes voorspelt de verwoesting van het geestelijke Babylon

Zet het volgende citaat van ouderling Lynn G. Robbins van de Zeventig op het bord en laat een cursist het voorlezen. (Dit citaat is te vinden in 'Avoid It' (devotional aan de Brigham Young University, 17 september 2013), 1, speeches.byu.edu.)

> *'Het is gemakkelijker om verleidingen te vermijden dan verleidingen te weerstaan' (ouderling Lynn G. Robbins).*

- Waarom is het gemakkelijker om verleidingen te vermijden dan ze te weerstaan?
- Wat kan er gebeuren als we ons in situaties bevinden waar we voortdurend verleidingen moeten weerstaan?

Laat de cursisten bij hun studie van Openbaring 17–18 een waarheid opzoeken met behulp waarvan ze kunnen weten hoe ze veel wereldse verleidingen en zonden kunnen vermijden.

Herinner de cursisten eraan dat Johannes in een visioen zeven engelen zag die in de laatste dagen plagen naar de goddelozen stuurden (zie Openbaring 16). Laat een cursist Openbaring 17:1 voorlezen. Laat de klas meelezen en opzoeken wat een van de engelen aan Johannes zou laten zien.

- Wat wilde de engel aan Johannes laten zien?

Laat de cursisten in Openbaring 17:15 opzoeken wat de wateren voorstellen.

- Wat stellen in vers 15 de wateren waaraan de hoer zit voor? (Mensen en naties waar zij macht over heeft [zie ook 1 Nephi 14:11].)

Vraag enkele cursisten beurtelings een vers uit Openbaring 17:2–6 voor te lezen. Laat de klas meelezen en woorden en zinsneden opzoeken die de vrouw en haar invloed op de wereld beschrijven.

- Welke woorden en zinsneden beschrijven de vrouw?

- Hoe wordt in vers 2 de invloed van de vrouw op de regeerders en mensen op aarde beschreven?
- Waarvoor staat in vers 6 de vrouw die dronken is van het bloed van de heiligen? (Door de eeuwen heen zijn veel mensen door de goddelozen gedood, en uit de schriftuurlijke taal blijkt dat het doden van de rechtvaardigen de moordenaars naar het hoofd steeg.)

Leg uit dat met het beest in vers 3 Rome in de tijd van Johannes kan zijn bedoeld, evenals de corrupte koninkrijken en naties in de laatste dagen (zie Openbaring 17:8–13).

Laat de cursisten zich afvragen wie of wat er bedoeld wordt met de vrouw die in de verzen 1–6 wordt beschreven. Laat de cursisten Openbaring 17:18 doorlezen en opzoeken wat de vrouw voorstelt.

- Wat stelt de vrouw volgens vers 18 voor?

Leg uit dat de 'grote stad' (vers 19) naar het geestelijke Babylon verwijst (zie LV 133:14). Door de wereldsheid en corruptie van het oude Babylon, en omdat het een plek was waar de Israëlieten gevangen waren, wordt Babylon in de Schriften vaak figuurlijk gebruikt om zonde, wereldsheid, de invloed van de duivel en geestelijke gevangenschap voor te stellen. (Zie ook 1 Nephi 13:1–9; 14:9–10).

Zet op het bord: *De vrouw = Babylon, ofwel de goddeloosheid in de wereld*

Laat de cursisten Openbaring 17:14 doorlezen en opzoeken tegen wie Babylon oorlog zal voeren. Vraag de cursisten naar hun bevindingen.

- Wat zal het resultaat van die oorlog zijn? (Als de cursisten geantwoord hebben, zet u deze waarheid op het bord: **Jezus Christus zal in de laatste dagen de goddeloosheid in de wereld overwinnen.**)
- Wat hebben wij als volgeling van Jezus Christus aan die waarheid?

Vat Openbaring 18:1–3 samen door uit te leggen dat een andere engel de val van het goddeloze Babylon aankondigde.

Laat een cursist Openbaring 18:4 voorlezen. Laat de klas meelezen en opzoeken wat het volk van de Heer moest doen.

- Wat moest het volk van de Heer doen?
- Waarom moest het volk van de Heer uit Babylon vertrekken? (Om de zonden van de wereld te vermijden, maar ook de plagen en oordelen die de goddelozen zouden ontvangen.)
- Welke waarheid kunnen we uit de instructies van de Heer aan zijn volk leren dat zij zich van de goddeloosheid van de wereld moesten afzonderen? (De cursisten kunnen verschillende woorden gebruiken maar moeten de volgende waarheid vinden: **als we onszelf van de goddeloosheid van de wereld afzonderen, kunnen we de zonden en oordelen vermijden die de goddelozen in de laatste dagen zullen ontvangen.** U kunt de cursisten in overweging geven om de woorden in vers 4 te markeren, waarin deze waarheid voorkomt.)

Op beginselen van bekering letten

Als u besluit wat u uit een tekstblok wilt behandelen, concentreer u dan op waarheden waardoor de cursisten dichter bij onze hemelse Vader en de Heiland kunnen komen. Ouderling Henry B. Eyring van het Eerste Presidium heeft gezegd: 'Let bij de voorbereiding van een les op beginselen van bekering. […] Een beginsel van bekering zet aan tot gehoorzaamheid aan de wil van God.' ('Converting Principles' [een avond met ouderling L. Tom Perry, 2 februari 1996], 1, si.lds.org.)

Deel de cursisten op in groepjes van twee tot vier personen. Geef elk groepje de volgende vragen op een uitreikblad. Laat de cursisten die vragen als groep bespreken:

Ons van het geestelijke Babylon afzonderen

- Hoe kunnen wij ons met behulp van het herstelde evangelie van Jezus Christus van de goddeloosheid in de wereld afzonderen?
- Hoe kunnen we ons van de goddeloosheid in de wereld afzonderen terwijl we onder mensen leven en met mensen omgaan die onze normen niet naleven?
- Hoe hebben jullie, of mensen die je kent, verleidingen en zonden van de wereld kunnen vermijden omdat je je van onrechtschapen invloeden en gebruiken had afgezonderd?

Vraag verscheidene cursisten na verloop van tijd te vertellen wat ze in hun groepje besproken hebben. Laat de cursisten op een vel papier noteren: (1) de onrechtschapen invloeden of gebruiken waarvan ze zich moeten afzonderen, en (2) hoe ze van plan zijn dat te doen. Laat ze het vel papier mee naar huis nemen zodat ze het vaak kunnen raadplegen. Moedig ze aan in praktijk te brengen wat ze hebben opgeschreven.

Vat Openbaring 18:5–24 samen door uit te leggen dat Johannes de val van het goddeloze Babylon en het verdriet van de voorstanders ervan zag.

Openbaring 19

Johannes ziet dat Jezus Christus met macht neerdaalt om zijn vijanden te vernietigen.

Laat een afbeelding van een bruid en bruidegom zien. Vraag de cursisten wat volgens hen het beste geschenk is dat ze hun toekomstige huwelijkspartner op hun trouwdag kunnen geven. Nadat de cursisten geantwoord hebben, leest u de volgende uitspraak van ouderling Jeffrey R. Holland van het Quorum der Twaalf Apostelen voor:

'De allermooiste gave die je jouw eeuwige partner op je huwelijksdag kunt schenken, is je allerbeste zelf — rein, zuiver en de reinheid van de ander waardig.' ('Personal Purity', *Ensign,* november 1998, 77.)

- Waarom is reinheid en zuiverheid het beste geschenk dat je je toekomstige huwelijkspartner op je trouwdag kunt geven?

Leg uit dat er in Openbaring 19 een huwelijksanalogie staat die de wederkomst van de Heiland voorstelt. Vat Openbaring 19:1–6 samen door uit te leggen dat Johannes zag dat de rechtvaardigen God om zijn oordeel over de goddelozen zullen prijzen.

Laat een cursist Openbaring 19:7 voorlezen. Laat de klas meelezen en opzoeken wiens huwelijk de engel aankondigde.

- Wiens huwelijk kondigde de engel aan?
- Wat leerde Johannes over de vrouw van het Lam?

Leg uit dat met de 'bruiloft van het Lam' (Openbaring 19:7) de wederkomst van de Heiland wordt bedoeld. Laat een cursist het volgende citaat van ouderling Bruce R. McConkie van het Quorum der Twaalf Apostelen voorlezen: Laat de klas opletten wie de bruid van het Lam is.

'In deze bedeling zal de bruidegom, het Lam van God, zijn bruid opeisen, ofwel de kerk, bestaande uit getrouwe heiligen die naar zijn terugkeer hebben uitgekeken.' (*Mormon Doctrine,* tweede editie [1966], 469.)

- In welke opzichten is een huwelijksrelatie een passend symbool voor onze verbondsrelatie met Jezus Christus? (U wilt wellicht uitleggen dat het huwelijk een relatie is die trouw, offers, liefde, toewijding en vertrouwen vereist.)

Vraag een cursist Openbaring 19:8–9 voor te lezen. Laat de klas meelezen en opzoeken wat de heiligen kunnen doen om zich op de wederkomst van de Heiland voor te bereiden. U wilt wellicht uitleggen dat het witte linnen een symbool van heiligheid, reinheid en rechtschapenheid kan zijn.

- Wat moeten we, gezien de kleding van de vrouw van het Lam, doen om onszelf op de komst van de Heer Jezus Christus voor te bereiden? (Als de cursisten geantwoord hebben, zet u dit beginsel op het bord: **als we rein en rechtschapen zijn, zullen we voorbereid zijn als de Heer Jezus Christus komt.**)

Gereinigd worden van zonde en rechtschapen worden is een gave van God.

- Wat heeft God gedaan om ons de kans te geven om van onze zonden gereinigd te worden en rechtschapen te worden?
- Waarom zijn reinheid en rechtschapenheid enkele van de beste gaven die we onze Heiland bij zijn wederkomst kunnen geven?

Laat de cursisten in Openbaring 19:10 opzoeken hoe Johannes reageerde toen hij hoorde wat de engel tegen hem zei. Vraag de cursisten naar hun bevindingen.

- Wat bezitten de engel en de andere dienstknechten van God volgens de engel? (Het getuigenis van Jezus, ofwel de geest van profetie.)

Leg uit dat de 'geest van de profetie' (vers 10) op de gave van openbaring en inspiratie van God slaat, waardoor iemand in staat wordt gesteld om zijn woord te ontvangen en te spreken. (Zie Gids bij de Schriften, 'Profeteren, profetie', scriptures.lds.org.)

- Hoe kan iemand die een getuigenis van Jezus heeft zich op de wederkomst voorbereiden?

Laat enkele cursisten om de beurt een vers uit Openbaring 19:11–16 voorlezen, en uit de Bijbelvertaling van Joseph Smith, Openbaring 19:15 (in de *Gids bij de Schriften).* Laat de klas meelezen en woorden en zinsneden opzoeken die de Heiland bij zijn wederkomst beschrijven. Vraag de cursisten naar hun bevindingen.

Leg uit dat het witte paard in vers 11 een symbool is van overwinning en verovering. De Heiland komt om zonde en goddeloosheid te overwinnen.

- Hoe wordt de kleding van de Heiland in vers 13 beschreven? (Leg uit dat de zinsnede 'een in bloed gedoopt bovenkleed' betekent dat zijn kleding de kleur van bloed zal hebben. Die kleur is een symbool van de goddelozen bij zijn wederkomst [zie LV 133:46–51] en kan ons herinneren aan het leed dat Hij bij zijn verzoening heeft doorstaan.)

Leg uit dat Openbaring 19:15 in de Bijbelvertaling van Joseph Smith verduidelijkt dat toen Johannes zag dat toen de Heiland als Koning der koningen en Heer der heren neerdaalde, Hij de naties met het woord van God zou regeren. Vat Openbaring 19:17–21 samen door uit te leggen dat Johannes de verwoesting van de vijanden van het Lam van God zag.

Laat de cursisten zich tot slot afvragen wat ze kunnen doen om zich op de wederkomst van Jezus Christus voor te bereiden. Moedig ze aan om gehoor te geven aan eventuele ingevingen.

LES 159

Openbaring 20

Inleiding

Johannes ziet in een visioen de gebeurtenissen die vlak voor en tijdens het millenniaanse bewind van Jezus Christus zullen plaatsvinden. Hij ziet ook de laatste oorlog tussen Satan en de legers van God aan het eind van het millennium. En hij ziet het laatste oordeel, wanneer God iedereen zal oordelen volgens de boeken die zijn bijgehouden.

Lessuggesties

Openbaring 20:1–6

Johannes ziet in een visioen wat er vlak voor en tijdens het millenniaanse bewind van Jezus Christus zal gebeuren

Laat de cursisten aan een competitie of wedstrijd denken (zoals een kunst- of sportwedstrijd) waaraan ze hebben deelgenomen terwijl ze wisten dat ze niet konden winnen. Laat ze dan aan een moment denken waarop ze aan een wedstrijd hebben deelgenomen waarvan ze dachten dat ze die wél konden winnen.

- Wat voor invloed kan je verwachting van het resultaat van een competitie of wedstrijd op je prestatie hebben?
- Waarom geven sommige mensen de moed op als ze denken dat ze gaan verliezen? Heb je weleens gedacht dat je zou verliezen en heb je toch gewonnen?

Leg uit dat de cursisten bij hun studie van Openbaring 20 meer zullen leren over de strijd tussen goed en kwaad en het uiteindelijke resultaat van die strijd. Laat ze bij hun studie van Openbaring 20 waarheden opzoeken waardoor ze gemotiveerd worden om de Heiland tijdens die strijd trouw te blijven.

Laat een cursist Openbaring 20:1–3 voorlezen. Laat de klas meelezen en opzoeken wat er tijdens het millennium met Satan zal gebeuren.

- Wat zal er tijdens het millennium met Satan gebeuren? (Leg uit dat met de afgrond de hel wordt bedoeld.)
- Wat kan Satan volgens vers 3 niet meer doen wanneer hij is gebonden?

Laat een cursist Openbaring 20:4–6 voorlezen. Laat de klas meelezen en opzoeken wie er volgens Johannes geoordeeld werd.

- Wie werd er volgens Johannes in vers 4 geoordeeld?
- Wat voor beloning kregen deze mensen voor hun getrouwheid?
- Waaraan zullen ze tijdens het millennium deelnemen? (De eerste opstanding.)
- Welk beginsel kunnen we van Openbaring 20:4–6 leren betreffende de zegeningen die we kunnen ontvangen als we trouw blijven aan Jezus Christus? (De cursisten kunnen verschillende woorden gebruiken maar moeten het volgende beginsel vinden: **als we trouw zijn aan Jezus Christus, zullen we**

deel uitmaken van de eerste opstanding en met Christus in het millennium regeren.)

Leg uit dat de eerste opstanding met de opstanding van Jezus Christus begon en de rechtvaardigen omvatte die voor de opstanding van Christus waren overleden. (Zie Mosiah 15:21–25; Alma 40:16–20.) De meeste rechtvaardigen die na de opstanding van Christus zijn overleden, zullen rond de wederkomst van de Heiland herrijzen. (Zie James E. Talmage, *The Articles of Faith,* twaalfde editie [1924], 385.) De goddelozen en onbekeerlijken zullen pas bij de tweede opstanding herrijzen, die aan het eind van het millennium plaatsvindt (zie LV 76:85).

- Waarom motiveert weten dat je deel kunt uitmaken van de eerste opstanding en met Christus tijdens het millennium kunt regeren je om nu in de strijd tegen het kwaad trouw te blijven?

Geef uw getuigenis dat zij die trouw blijven, deel kunnen uitmaken van de eerste opstanding en tijdens het millennium met de Heiland kunnen regeren.

Openbaring 20:7–11

Johannes ziet de laatste oorlog tussen Satan en de legers van God aan het eind van het millennium.

Zet de volgende onvolledige uitspraak op het bord: *Aan het eind van het millennium …*

Laat een cursist Openbaring 20:7–10 voorlezen. Laat de klas meelezen en gebeurtenissen opzoeken die volgens Johannes aan het eind van het millennium zullen plaatsvinden.

- Welke gebeurtenissen heeft Johannes beschreven? (Leg uit dat de namen *Gog* en *Magog* in vers 8 op de legers slaan die Satan aan het eind van het millennium nog eenmaal zal gebruiken om tegen het volk van de Heer te strijden [zie LV 88:110–14].)
- Wat zal er na die oorlog met de duivel en zijn volgelingen gebeuren? Als de cursisten geantwoord hebben, maakt u de uitspraak op het bord als volgt af: **Aan het eind van het millennium zal het leger van God Satan en zijn volgelingen verslaan.**)
- Waarom is het belangrijk om te begrijpen hoe de oorlog tussen God en Satan zal aflopen?

Openbaring 20:12–15

Johannes ziet het laatste oordeel

Leg uit dat iedereen die in het kader van Gods heilsplan op aarde heeft geleefd door God geoordeeld zal worden. Laat de cursisten zich voorstellen hoe het laatste oordeel zal zijn.

- Wat hoop je te denken en te voelen als je voor God staat om geoordeeld te woorden?

Laat een cursist Openbaring 20:12–13 voorlezen. Laat de klas meelezen en opzoeken hoe we door God geoordeeld zullen worden.

Openbaring 20:12 is een kerntekst. Als de cursisten de kernteksten bestuderen, zullen ze de basisleerstellingen beter begrijpen en anderen er beter in kunnen onderwijzen. U kunt de cursisten in overweging geven de kernteksten op zodanige wijze te markeren dat ze die makkelijk kunnen terugvinden. Verwijs naar het lesidee aan het eind van de les om de cursisten zich deze tekst eigen te laten maken.

- Wat kunnen we uit vers 17 leren over de manier waarop we geoordeeld zullen worden? (De strekking van de woorden van de cursisten dient het volgende te omvatten: **God zal ons oordelen aan de hand van de boeken die over onze werken zijn geschreven.**)
- Welke boeken zag Johannes? (De Schriften, kerkdocumenten met daarin de verlossende verordeningen en wellicht andere gedragingen, en het boek des levens. [Zie 2 Nephi 29:10–11; LV 128:6–7.])

Laat een cursist de volgende uitleg van het boek des levens voorlezen:

'Aan de ene kant is het boek des levens een volledig overzicht van iemands gedachten en daden — het verslag van zijn leven. Maar in de Schriften staat dat er een hemels verslag wordt bijgehouden van de getrouwen, van wie de namen worden vastgelegd, met een verslag van hun rechtschapen daden. (LV 88:2; 128:7.)' (Bible Dictionary, 'Book of life'.)

Leg uit dat de Heer aan de profeet Joseph Smith heeft geopenbaard dat wij naast onze werken ook naar de verlangens van ons hart geoordeeld zullen worden. (Zie LV 137:9; zie ook Alma 41:3–5.)

- Wat zal er volgens Openbaring 20:13 gebeuren voordat we geoordeeld worden? (Leg zo nodig uit dat 'de zee gaf de doden die in haar waren. Ook de dood en het rijk van de dood gaven de doden die in hen waren' op de opstanding van alle mensen slaat.)
- Waarom is het volgens jullie belangrijk dat onze opstanding plaatsvindt voordat we door God geoordeeld worden?

Geef uw getuigenis dat wij allemaal voor God zullen staan om geoordeeld te worden, en dat ons huidige gedrag zal bepalen hoe dat voor ons zal zijn. Lees de volgende vraag voor en laat de cursisten die in hun aantekenschrift of Schriftendagboek beantwoorden:

- Waarin kun je verbetering aanbrengen om je op het oordeel van de Heer voor te bereiden?

Kerntekstenbeheersing — Openbaring 20:12

Moedig de cursisten aan om de studiemiddelen te gebruiken, zoals de voetnoten, de Gids bij de Schriften (verkrijgbaar op scriptures.lds.org), en de index, zodat ze aanvullende teksten over het laatste oordeel kunnen opzoeken. De cursisten kunnen die aanvullende verwijzingen bij Openbaring 20:12 in hun Schriften noteren. Laat de cursisten aan de klas vertellen welke aanvullende waarheden over het laatste oordeel zij hierdoor hebben geleerd.

LES 160

Openbaring 21–22

Inleiding

Johannes ziet een nieuwe hemel en een nieuwe aarde, en de stad Nieuw-Jeruzalem uit de hemel neerdalen. Hij ziet ook dat God bij zijn volk zal wonen en hen zal troosten, en dat de celestiale stad van God op aarde zal worden gevestigd. Johannes ziet dat de mensen van wie de namen in het boek des levens staan vermeld, de stad zullen ingaan en in heerlijkheid bij God zullen wonen. Johannes besluit zijn visioen met een smeekbede aan de Heer om op aarde terug te keren.

Lessuggesties

Openbaring 21

Johannes ziet een nieuwe hemel, een nieuwe aarde en de celestiale stad van God

Laat de cursisten aan momenten denken dat ze heel verdrietig waren of veel pijn hadden.

- Wat voor levenservaringen kunnen ons veel verdriet en pijn bezorgen? (Zet de antwoorden van de cursisten op het bord.)

Laat de cursisten bij hun studie van Openbaring 21 een waarheid opzoeken waaraan ze in moeilijke tijden iets kunnen hebben.

Leg uit dat Openbaring 21–22 een voortzetting is van het visioen van Johannes over de gebeurtenissen die na de wederkomst van Jezus Christus zullen plaatsvinden.

Laat een cursist Openbaring 21:1–2 voorlezen. Laat de klas meelezen en opzoeken wat er volgens Johannes zal gebeuren.

- Wat zal er volgens Johannes gebeuren?

Laat twee cursisten de volgende uitspraken voorlezen:

Uitspraak 1

Als Jezus Christus terugkeert en het millennium begint, zal de aarde zijn veranderd in de staat waarin die zich vóór de val van Adam en Eva bevond. Vóór de val bevond de aarde zich in een terrestriale, of paradijselijke, staat. Na het millennium zal de aarde zich in een celestiale staat bevinden, zodat God er kan wonen. Die veranderingen zijn wellicht wat Johannes zag gebeuren toen hij een 'nieuwe hemel en een nieuwe aarde' zag (Openbaring 21:1).

Uitspraak 2

Het Nieuwe Jeruzalem dat Johannes uit de hemel zag komen, is de celestiale stad van God. De stad omvat waarschijnlijk de stad van Henoch, die in de hemel was opgenomen. Deze 'heilige stad' zal neerdalen en zich bij het Nieuwe Jeruzalem, ofwel Zion, voegen dat de heiligen dan op aarde hebben gebouwd (zie Mozes 7:62–64).

- Hoe zou Johannes zich gevoeld hebben toen hij deze dingen zag terwijl hij vanwege zijn geloof in Jezus Christus was verbannen?

Laat een cursist Openbaring 21:3–4 voorlezen. Laat de klas meelezen en opzoeken wat God voor zijn volk zal doen.

- Wat zal God voor zijn volk doen? (De cursisten kunnen het volgende noemen: **God zal bij zijn volk wonen en het troosten, zij zullen geen dood, verdriet of pijn meer ervaren.** Zet dit op het bord.)

Verwijs naar de lijst op het bord met dingen die ons verdriet of pijn kunnen opleveren.

- Wat hebben we eraan te weten dat God zijn volk zal troosten en hun verdriet en pijn zal wegnemen als we ons in moeilijke omstandigheden bevinden?

U wilt wellicht uw getuigenis geven van het feit dat God ons kan troosten.

Laat een cursist Openbaring 21:7 voorlezen. Laat de klas meelezen en opzoeken wat de Heer belooft aan de mensen die trouw blijven en overwinnen.

- Wat belooft de Heer aan de mensen die trouw blijven en overwinnen?
- Wat zullen deze mensen moeten overwinnen gezien de problemen die vóór de wederkomst zullen plaatsvinden?

Laat dezelfde cursist Openbaring 21:8 voorlezen. U moet wellicht uitleggen dat een tovenaar iemand is die aan activiteiten deelneemt om de invloed van boze geesten uit te nodigen, en dat een ontuchtpleger iemand is die overspel pleegt of zedeloosheid begaat.

- Wat zullen de mensen in vers 8 meemaken? (De tweede dood.)

Leg uit dat de tweede dood een geestelijke dood is, ofwel een verwijdering van God, die na het laatste oordeel ervaren zal worden door de mensen die opzettelijk tegen licht en waarheid in opstand zijn gekomen (zie Helaman 14:16–19).

Vat Openbaring 21:9–21 samen door uit te leggen dat Johannes de celestiale stad van God beschreef. Hij zag dat de stad een grote en hoge muur met twaalf poorten had die door twaalf engelen werden bewaakt.

Vraag enkele cursisten beurtelings een vers uit Openbaring 21:22–27 voor te lezen. Laat de klas meelezen en opzoeken wat Johannes over die celestiale stad leerde.

- Wat leerde Johannes over die stad?
- Wie heeft volgens vers 27 toegang tot die stad? (Alleen de mensen van wie de namen in het boek des levens van het Lam voorkomen.)

Openbaring 22

Johannes besluit zijn visioen

Laat de cursisten bij hun studie van Openbaring 22 een waarheid opzoeken waarmee ze te weten kunnen komen hoe hun naam in het boek des levens van het Lam kan worden opgenomen zodat ze toegang tot de celestiale stad krijgen.

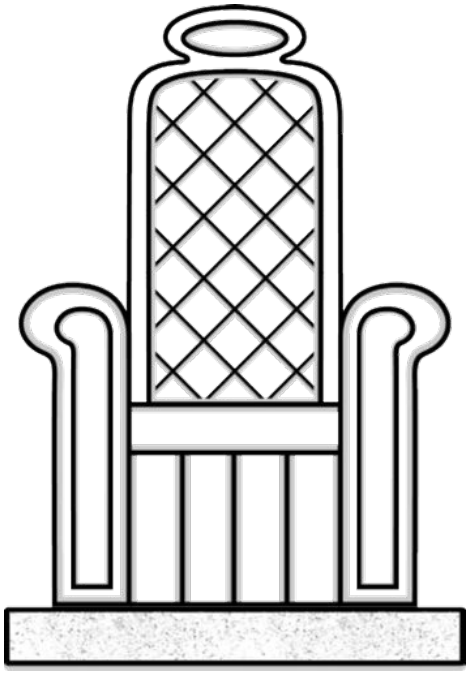

U kunt een afbeelding van een troon laten zien, of een troon op het bord tekenen.

Laat een cursist naar het bord komen en tekenen wat Johannes naast de troon nog meer zag terwijl een andere cursist Openbaring 22:1–2 voorleest.

- Wat zag Johannes nog meer in de celestiale stad?

Laat de cursist weer gaan zitten.

- Hoe beschreef Johannes volgens vers 2 de boom des levens? (De boom had altijd veel vruchten en de bladeren konden volken genezen.)

Herinner de cursisten eraan dat er in het Boek van Mormon staat dat Lehi en Nephi een visioen van de boom des levens zagen. Nephi leerde dat zowel de boom als de bron van levende wateren de liefde van God voorstelden (zie 1 Nephi 11:25). Zet *De liefde van God* naast de boom en de rivier die de cursist heeft getekend.

- Wat is de grootste manifestatie van de liefde van God? (De verzoening van Jezus Christus [zie Johannes 3:16; 1 Johannes 4:9]. De vrucht van de boom kan ook de zegeningen van de verzoening voorstellen.)

Vat Openbaring 22:3–10 samen door uit te leggen dat Johannes naast het zien van de celestiale stad ook het getuigenis van de engel ontving, die zei dat alles wat aan hem geopenbaard was waar was.

Laat een cursist Openbaring 22:11–13 voorlezen. Laat de klas meelezen en opzoeken wat de Heer zal doen als Hij terugkomt.

- Wat zal de Heer doen als Hij terugkomt?

Laat een cursist Openbaring 22:14 voorlezen. Laat de klas meelezen en opzoeken wat wij moeten doen om toegang tot het celestiale koninkrijk te krijgen.

- Wat moeten wij doen om toegang tot het celestiale koninkrijk te krijgen?

Leg uit dat recht 'hebben op de boom des levens' betekent dat wij het waardig zijn om alle zegeningen van de verzoening, waaronder het eeuwig leven, te ontvangen.

- Welk beginsel kunnen we in vers 14 vinden? (De cursisten kunnen verschillende woorden gebruiken maar moeten het volgende beginsel vinden: **als we de geboden van de Heer onderhouden, kunnen we alle zegeningen van de verzoening van Jezus Christus ontvangen en toegang tot het celestiale koninkrijk krijgen.**) Leg uit dat het onderhouden van zijn geboden inhoudt dat we alle verordeningen ontvangen die nodig zijn om toegang tot het celestiale koninkrijk te krijgen.)

Leg uit dat sommige zegeningen van de verzoening — zoals de gave van de opstanding — voor al Gods kinderen beschikbaar zijn, maar dat andere zegeningen —zoals het eeuwig leven — alleen beschikbaar zijn voor hen die ijverig hun geloof in Jezus Christus oefenen, zich bekeren en zijn geboden onderhouden.

Zet de volgende vragen op het bord:

> *Welke geboden en leringen heb je tijdens je studie van het Nieuwe Testament geleerd en geprobeerd toe te passen?*
>
> *Hoe hebben je pogingen om die geboden toe te passen ertoe bijgedragen dat je de zegeningen van de Heer hebt ontvangen en dat je je hebt voorbereid om bij je hemelse Vader terug te keren?*

Laat de cursisten zich afvragen hoe ze deze twee vragen zouden beantwoorden door op te zoeken wat ze in hun Schriftendagboek hebben opgeschreven, in hun Schriften hebben genoteerd of gemarkeerd, en welke kernteksten ze hebben bestudeerd. Laat ze hun antwoorden op die twee vragen in hun aantekenschrift of Schriftendagboek noteren.

Als ze voldoende tijd hebben gehad, laat u verscheidene cursisten vertellen wat ze hebben opgeschreven. (Herinner de cursisten eraan om niet over dingen te praten die te heilig of persoonlijk zijn.)

Vat Openbaring 22:15–19 samen door uit te leggen dat wie de geboden van de Heer niet naleven, niet in de celestiale stad worden toegelaten. Jezus Christus heeft getuigd dat Hij deze openbaring aan Johannes heeft gegeven, en dat Johannes iedereen heeft uitgenodigd om voor niets het water des levens te drinken. Johannes waarschuwde zijn lezers om niets te veranderen aan de boodschap van het boek dat hij had geschreven.

Dagelijkse Schriftstudie aanmoedigen

Er zijn maar weinig dingen die u kunt doen om het leven van uw cursisten positiever en blijvender te beïnvloeden dan ze liefde voor de Schriften bij te brengen en ze er zich dagelijks in te laten verdiepen. U kunt dagelijkse Schriftstudie aanmoedigen door de cursisten uit te nodigen hun Schriften ook te blijven lezen wanneer er geen seminarielessen zijn. Moedig de cursisten aan om zich ten doel te stellen het Boek van Mormon te lezen, wat ze het volgende seminariejaar gaan bestuderen.

Laat een cursist Openbaring 22:20 voorlezen. Laat de klas meelezen en de smeekbede van Johannes opzoeken.

- Wat was de smeekbede van Johannes?
- Gebaseerd op wat je in het boek Openbaring hebt geleerd, waarom wilde Johannes zo graag dat de Heer zou komen?

Geef tot slot uw getuigenis van de waarheden die de cursisten van Openbaring 21–22 hebben geleerd.

THUISSEMINARIELES

Openbaring 12–22 (Unit 32)

Lesmateriaal voor de thuisseminarieleerkracht

Samenvatting van dagelijkse thuisseminarielessen

De volgende samenvatting van de gebeurtenissen, leerstellingen en beginselen die de cursisten bij hun studie van Openbaring 12–22 (unit 32) geleerd hebben, is niet bedoeld om als onderdeel van uw les te worden behandeld. Uw les richt zich op slechts enkele van deze leerstellingen en beginselen. Volg de ingevingen van de Heilige Geest terwijl u nadenkt over de behoeften van uw cursisten.

Dag 1 (Openbaring 12–13)

Toen de cursisten het visioen bestudeerden dat Johannes van de draak en de vrouw met het kind had, leerden ze dat Satan, de draak in het visioen, de kerk en het koninkrijk van onze hemelse Vader en Johannes wil verwoesten. Deze oorlog is al in het voorsterfelijk bestaan begonnen. De cursisten hebben geleerd dat als we trouw blijven aan ons getuigenis van het evangelie we door de verzoening van de Heiland de invloeden van Satan kunnen overwinnen.

Dag 2 (Openbaring 14–16)

Van het visioen dat Johannes had over de engel die in de laatste dagen op aarde terugkeerde, hebben de cursisten geleerd dat God het evangelie van Jezus Christus heeft hersteld om de inwoners van de aarde op de wederkomst van Jezus Christus voor te bereiden. Ze hebben ook het volgende geleerd: als we rechtvaardig leven, worden we gezegend voor onze werken en kunnen we na de dood van onze inspanningen uitrusten. Als we waakzaam en geestelijk paraat zijn, zijn we voorbereid op de wederkomst van Jezus Christus.

Dag 3 (Openbaring 17–19)

De cursisten hebben geleerd dat Jezus Christus in de laatste dagen de goddeloosheid in de wereld zal overwinnen. Ze hebben ook geleerd dat we, als we onszelf van de goddeloosheid van de wereld afzonderen, de zonden en oordelen kunnen vermijden die de goddelozen in de laatste dagen zullen ontvangen. Toen de cursisten het huwelijk met de wederkomst vergeleken, hebben ze geleerd dat we, als we rein en rechtschapen zijn, bij de komst van de Heer voorbereid zullen zijn.

Dag 4 (Openbaring 20–22)

Van de laatste hoofdstukken van het visioen van Johannes hebben de cursisten de volgende waarheden geleerd: God zal ons oordelen aan de hand van de boeken die over onze werken zijn geschreven. God zal bij zijn volk wonen en het troosten, zij zullen geen dood, verdriet of pijn meer ervaren. Als we de geboden van de Heer onderhouden, kunnen we alle zegeningen van de verzoening van Jezus Christus ontvangen en toegang tot het celestiale koninkrijk krijgen.

Inleiding

De apostel Johannes zag in een visioen de gebeurtenissen die vlak voor en tijdens het millenniaanse bewind van Jezus Christus zullen plaatsvinden. Hij zag ook de laatste oorlog tussen Satan en de legers van God aan het eind van het millennium. En hij zag het laatste oordeel, wanneer God iedereen zal oordelen volgens de boeken die zijn bijgehouden.

Lesideeën

Openbaring 20:1–6

Johannes ziet in een visioen wat er vlak voor en tijdens het millenniaanse bewind van Jezus Christus zal gebeuren

Laat de cursisten aan een competitie of wedstrijd denken (zoals een kunst- of sportwedstrijd) waaraan ze hebben deelgenomen terwijl ze wisten dat ze niet konden winnen. Laat ze dan aan een moment denken waarop ze aan een wedstrijd hebben deelgenomen waarvan ze dachten dat ze die wél konden winnen.

- Wat voor invloed kan je verwachting van het resultaat van een competitie of wedstrijd op je prestatie hebben?
- Waarom geven sommige mensen de moed op als ze denken dat ze gaan verliezen? Heb je weleens gedacht dat je zou verliezen en heb je toch gewonnen?

Leg uit dat de cursisten bij hun studie van Openbaring 20 meer zullen leren over de strijd tussen goed en kwaad en het uiteindelijke resultaat van die strijd. Laat ze bij hun studie van Openbaring 20 waarheden opzoeken waardoor ze gemotiveerd worden om de Heiland tijdens die strijd trouw te blijven.

Laat een cursist Openbaring 20:1–3 voorlezen. Laat de klas meelezen en opzoeken wat er tijdens het millennium met Satan zal gebeuren.

- Wat zal er tijdens het millennium met Satan gebeuren?
- Wat kan Satan volgens vers 3 niet meer doen wanneer hij is gebonden?

Laat een cursist Openbaring 20:4–6 voorlezen. Laat de klas meelezen en opzoeken wie er volgens Johannes geoordeeld werd.

- Wie werd er volgens Johannes in vers 4 geoordeeld?
- Wat voor beloning kregen deze mensen voor hun getrouwheid?
- Waaraan zullen ze tijdens het millennium deelnemen? (De eerste opstanding.)
- Welk beginsel kunnen we van Openbaring 20:4–6 leren betreffende de zegeningen die we kunnen ontvangen als we trouw blijven aan Jezus Christus? (De cursisten kunnen verschillende woorden gebruiken maar moeten het volgende beginsel vinden: **als we trouw zijn aan Jezus Christus, zullen we deel uitmaken van de eerste opstanding en met Christus in het millennium regeren.**)

Leg uit dat de eerste opstanding met de opstanding van Jezus Christus begon en de rechtvaardigen omvatten die voor de opstanding van Christus waren overleden. (Zie Mosiah 15:21–25; Alma 40:16–20.) De meeste rechtvaardigen die na de opstanding van Christus zijn overleden, zullen rond de wederkomst van de Heiland herrijzen. (Zie Bruce R. McConkie, *Mormon Doctrine,* tweede editie [1966], 639; James E. Talmage, *The Articles of Faith,* twaalfde editie [1924], 385.) Wie in de eerste opstanding voortkomen zijn 'alle profeten, en […] allen die hun woorden hebben geloofd' (Mosiah 15:22), zij die zijn gestorven in hun onwetendheid 'zonder dat hun het heil was verkondigd' (Mosiah 15:24; zie ook LV 45:54), en kleine kinderen die sterven voordat ze de jaren van verantwoordelijkheid hebben bereikt (zie

Mosiah 15:25; Moroni 8:4–24). De goddelozen en onbekeerlijken zullen pas bij de tweede opstanding herrijzen, die aan het eind van het millennium plaatsvindt (zie LV 76:85).

- Waarom motiveert weten dat je deel kunt uitmaken van de eerste opstanding en met Christus tijdens het millennium kunt regeren je om nu in de strijd tegen het kwaad trouw te blijven?

Geef uw getuigenis dat zij die trouw blijven, deel kunnen uitmaken van de eerste opstanding en tijdens het millennium met de Heiland kunnen regeren.

Openbaring 20:7–11

Johannes ziet de laatste oorlog tussen Satan en de legers van God aan het eind van het millennium.

Zet de volgende onvolledige uitspraak op het bord: *Aan het eind van het millennium …*

Laat een cursist Openbaring 20:7–10 voorlezen. Laat de klas meelezen en gebeurtenissen opzoeken die volgens Johannes aan het eind van het millennium zullen plaatsvinden.

Laat enkele cursisten op het bord noteren wat ze hebben gevonden. Stel dan de volgende vragen:

- Welke gebeurtenissen heeft Johannes beschreven? (Leg uit dat de namen *Gog* en *Magog* in vers 8 op de legers slaan die Satan aan het eind van het millennium nog eenmaal zal gebruiken om tegen het volk van de Heer te strijden [zie LV 88:110–114].)
- Wat zal er na die oorlog met de duivel en zijn volgelingen gebeuren? Als de cursisten geantwoord hebben, maakt u de uitspraak op het bord als volgt af: **Aan het eind van het millennium zal het leger van God Satan en zijn volgelingen verslaan.**)
- Waarom is het belangrijk om te begrijpen hoe de oorlog tussen God en Satan zal aflopen?

Openbaring 20:12–15

Johannes ziet het laatste oordeel

Leg uit dat iedereen die in het kader van Gods heilsplan op aarde heeft geleefd door God geoordeeld zal worden. Laat de cursisten zich voorstellen hoe het laatste oordeel zal zijn.

- Wat hoop je te denken en te voelen als je voor God staat om geoordeeld te woorden?

Laat een cursist Openbaring 20:12–13 voorlezen. Laat de klas meelezen en opzoeken hoe we door God geoordeeld zullen worden.

- Wat kunnen we uit vers 17 leren over de manier waarop we geoordeeld zullen worden? (De strekking van de woorden van de cursisten dient het volgende te omvatten: **God zal ons oordelen aan de hand van de boeken die over onze werken zijn geschreven.**)

- Welke boeken zag Johannes? (De Schriften, kerkdocumenten met daarin de verlossende verordeningen en wellicht andere gedragingen, en het boek des levens. [Zie 2 Nephi 29:10–11; LV 128:6–7; Bible Dictionary, 'Book of life'.])
- Wat heb je nog meer over het laatste oordeel geleerd?*Noot:* in Unit 32: dag 4, opdracht 3 hebben de cursisten aanvullende teksten over het laatste oordeel opgezocht.)

Leg uit dat de Heer aan de profeet Joseph Smith heeft geopenbaard dat wij naast onze werken ook naar de verlangens van ons hart geoordeeld zullen worden. (Zie LV 137:9; zie ook Alma 41:3–5.)

- Nu je weet dat we ook naar de verlangens van ons hart geoordeeld zullen worden, wat voor invloed heeft dat op wat je wilt doen?

Geef uw getuigenis van die leer en van de invloed ervan op onze keuzen.

Laat een cursist Openbaring 22:14 voorlezen. Laat de klas meelezen en aan het beginsel denken dat ze bij hun thuisstudie uit dit vers geleerd hebben.

- Welk beginsel heb je uit dit vers geleerd? (**Als we de geboden van de Heer onderhouden, kunnen we alle zegeningen van de verzoening van Jezus Christus ontvangen en toegang tot het celestiale koninkrijk krijgen.** Zet dit beginsel op het bord.)
- Waarom is dit een passend eind aan onze studie van het Nieuwe Testament?

U kunt de cursisten vragen om iets te vertellen over de leringen die bij hun studie van het Nieuwe Testament invloed op hen hebben gehad. Geef iedereen de kans om hier zijn of haar getuigenis van te geven, en van de goddelijke aard van de Heer Jezus Christus.

Moedig de cursisten aan om dagelijks de Schriften te bestuderen. Als ze het volgende jaar weer aan het seminarie deelnemen, of als ze zich op een zending voorbereiden, moedig ze dan aan om het Boek van Mormon te lezen.

Aanhangsel

Leesschema's voor Schriftstudie

Wij werken mee aan het doel van seminaries en instituten voor godsdienstonderwijs als wij de cursisten aanmoedigen om (1) de Schriften dagelijks te lezen en te bestuderen, en (2) de Schriftteksten in het cursusmateriaal te lezen. (Schema's om het lezen van het Nieuwe Testament bij te houden, zijn te vinden bij de Kaartjes kernteksten Nieuwe Testament opLDS.org en op store.lds.org [artikelnummer 10480].)

U kunt de cursisten desgewenst een leesschema geven om hun vorderingen bij te houden. Als u de voortgang van hun dagelijkse Schriftstudie wilt rapporteren, volgt u de desbetreffende aanwijzingen. Die aanwijzingen vindt u door op si.lds.org naar 'scripture reading reporting instructions' te zoeken.

Leesschema Nieuwe Testament

Mattheüs	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
	17	18	19	20	21	22	23	BJS—Matt. 1				25	26	27	28	
Markus	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Lukas	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
	17	18	19	20	21	22	23	24								
Johannes	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
	17	18	19	20	21											
Handelingen	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28				
Romeinen	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
1 Korinthe	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
2 Korinthe	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13			
Galaten	1	2	3	4	5	6										
Efeze	1	2	3	4	5	6										
Filippenzen	1	2	3	4												
Kolossenzen	1	2	3	4												
1 Thessalonicenzen	1	2	3	4	5											
2 Thessalonicenzen	1	2	3													
1 Timotheüs	1	2	3	4	5	6										

2 Timotheüs	1	2	3	4												
Titus	1	2	3													
Filemon	1															
Hebreeën	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13			
Jakobus	1	2	3	4	5											
1 Petrus	1	2	3	4	5											
2 Petrus	1	2	3													
1 Johannes	1	2	3	4	5											
2 Johannes	1															
3 Johannes	1															
Judas	1															
Openbaring	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
	17	18	19	20	21	22										

Leesschema voor dagelijkse Schriftstudie

Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Juni	Juli	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6
7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7
8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8
9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9
10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10
11	11	11	11	11	11	11	11	11	11	11	11
12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12
13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13
14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14
15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15
16	16	16	16	16	16	16	16	16	16	16	16

Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Juni	Juli	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
17	17	17	17	17	17	17	17	17	17	17	17
18	18	18	18	18	18	18	18	18	18	18	18
19	19	19	19	19	19	19	19	19	19	19	19
20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20
21	21	21	21	21	21	21	21	21	21	21	21
22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22
23	23	23	23	23	23	23	23	23	23	23	23
24	24	24	24	24	24	24	24	24	24	24	24
25	25	25	25	25	25	25	25	25	25	25	25
26	26	26	26	26	26	26	26	26	26	26	26
27	27	27	27	27	27	27	27	27	27	27	27
28	28	28	28	28	28	28	28	28	28	28	28
29	(29)	29	29	29	29	29	29	29	29	29	29
30		30	30	30	30	30	30	30	30	30	30
31		31		31		31	31		31		31

Lestempo voor leerkrachten die dagelijks lesgeven

Aanbevolen schema voor een schooljaar van 36 weken

Week	Lessen	Tekstblok
1	Dag 1: Les 1 Inleiding tot het Nieuwe Testament Dag 2: Les 2 Het heilsplan Dag 3: Les 3 De rol van de leerling Dag 4: Les 4 De Schriften bestuderen Dag 5: Les 5 Context en overzicht van het Nieuwe Testament	
2	Dag 1: Les 6 Mattheüs 1–2 Dag 2: Les 7 Mattheüs 3 Dag 3: Flexibele dag (zie suggesties voor flexibele dagen) Dag 4: Les 8 Mattheüs 4 Dag 5: Les 9 Mattheüs 5:1–16	Mattheüs 1:1–5:16
3	Dag 1: Les 10 Mattheüs 5:17–48 Dag 2: Flexibele dag (zie suggesties voor flexibele dagen) Dag 3: Les 11 Mattheüs 6 Dag 4: Les 12 Mattheüs 7 Dag 5: Les 13 Mattheüs 8–10	Mattheüs 5:17–10:42
4	Dag 1: Les 14 Mattheüs 11–12 Dag 2: Les 15 Mattheüs 13:1–23 Dag 3: Les 16 Mattheüs 13:24–58 Dag 4: Les 17 Mattheüs 14 Dag 5: Les 18 Mattheüs 15	Mattheüs 11–15
5	Dag 1: Flexibele dag (zie suggesties voor flexibele dagen) Dag 2: Les 19 Mattheüs 16 Dag 3: Les 20 Mattheüs 17 Dag 4: Les 21 Mattheüs 18 Dag 5: Les 22 Mattheüs 19–20	Mattheüs 16–20
6	Dag 1: Les 23 Mattheüs 21:1–16 Dag 2: Les 24 Mattheüs 21:17–22:14 Dag 3: Les 25 Mattheüs 22:15–46 Dag 4: Les 26 Mattheüs 23 Dag 5: Les 27 Mattheüs naar Joseph Smith 24	Mattheüs 21–24

Week	Lessen	Tekstblok
7	Dag 1: Les 28 Mattheüs 25:1–13 Dag 2: Flexibele dag (zie suggesties voor flexibele dagen) Dag 3: Les 29 Mattheüs 25:14–46 Dag 4: Les 30 Mattheüs 26:1–30 Dag 5: Les 31 Mattheüs 26:31–75	Mattheüs 25–26
8	Dag 1: Les 32 Mattheüs 27:1–50 Dag 2: Les 33 Mattheüs 27:51–28:20 Dag 3: Les 34 Markus 1 Dag 4: Les 35 Markus 2–3 Dag 5: Flexibele dag (zie suggesties voor flexibele dagen)	Mattheüs 27–Markus 3
9	Dag 1: Les 36 Markus 4–5 Dag 2: Les 37 Markus 6 Dag 3: Les 38 Markus 7–8 Dag 4: Les 39 Markus 9:1–29 Dag 5: Les 40 Markus 9:30–50	Markus 4–9
10	Dag 1: Flexibele dag (zie suggesties voor flexibele dagen) Dag 2: Les 41 Markus 10 Dag 3: Les 42 Markus 11–16 Dag 4: Les 43 Lukas 1 Dag 5: Les 44 Lukas 2	Markus 10–Lukas 2
11	Dag 1: Les 45 Lukas 3–4 Dag 2: Les 46 Lukas 5 Dag 3: Les 47 Lukas 6:1–7:18 Dag 4: Les 48 Lukas 7:18–50 Dag 5: Les 49 Lukas 8–9	Marcus 3–9
12	Dag 1: Les 50 Lukas 10:1–37 Dag 2: Les 51 Lukas 10:38–12:59 Dag 3: Flexibele dag (zie suggesties voor flexibele dagen) Dag 4: Les 52 Lukas 13–14 Dag 5: Les 53 Lukas 15	Lukas 10–15
13	Dag 1: Les 54 Lukas 16 Dag 2: Les 55 Lukas 17 Dag 3: Les 56 Lukas 18–21 Dag 4: Les 57 Lukas 22 Dag 5: Les 58 Lukas 23	Lukas 16–23

Week	Lessen	Tekstblok
14	Dag 1: Les 59 Lukas 24 Dag 2: Les 60 Johannes 1 Dag 3: Les 61 Johannes 2 Dag 4: Les 62 Johannes 3 Dag 5: Les 63 Johannes 4	Lukas 24–Johannes 4
15	Dag 1: Les 64 Johannes 5 Dag 2: Les 65 Johannes 6 Dag 3: Les 66 Johannes 7 Dag 4: Les 67 Johannes 8:1–30 Dag 5: Flexibele dag (zie suggesties voor flexibele dagen)	Johannes 5–8:30
16	Dag 1: Les 68 Johannes 8:31–59 Dag 2: Les 69 Johannes 9 Dag 3: Les 70 Johannes 10 Dag 4: Les 71 Johannes 11 Dag 5: Les 72 Johannes 12	Johannes 8:31–12:50
17	Dag 1: Les 73 Johannes 13 Dag 2: Les 74 Johannes 14 Dag 3: Les 75 Johannes 15 Dag 4: Les 76 Johannes 16 Dag 5: Les 77 Johannes 17	Johannes 13–17
18	Dag 1: Les 78 Johannes 18–19 Dag 2: Les 79 Johannes 20 Dag 3: Les 80 Johannes 21 Dag 4: Flexibele dag (aanbevolen lesperiode voor het *afnemen* van de 'Leertoets Nieuwe Testament: Mattheüs–Johannes') Dag 5: Flexibele dag (aanbevolen lesperiode voor de *bespreking* van de 'Leertoets Nieuwe Testament: Mattheüs–Johannes')	Johannes 18–21
19	Dag 1: Les 81 Handelingen 1:1–8 Dag 2: Les 82 Handelingen 1:9–26 Dag 3: Les 83 Handelingen 2 Dag 4: Les 84 Handelingen 3 Dag 5: Les 85 Handelingen 4–5	Handelingen 1–5
20	Dag 1: Les 86 Handelingen 6–7 Dag 2: Les 87 Handelingen 8 Dag 3: Flexibele dag (zie suggesties voor flexibele dagen) Dag 4: Les 88 Handelingen 9 Dag 5: Les 89 Handelingen 10–11	Handelingen 6–11

Week	Lessen	Tekstblok
21	Dag 1: Les 90 Handelingen 12 Dag 2: Les 91 Handelingen 13–14 Dag 3: Les 92 Handelingen 15 Dag 4: Les 93 Handelingen 16 Dag 5: Les 94 Handelingen 17	Handelingen 12–17
22	Dag 1: Les 95 Handelingen 18–19 Dag 2: Les 96 Handelingen 20–22 Dag 3: Flexibele dag (zie suggesties voor flexibele dagen) Dag 4: Les 97 Handelingen 23–26 Dag 5: Les 98 Handelingen 27–28	Handelingen 18–28
23	Dag 1: Les 99 Romeinen 1–3 Dag 2: Les 100 Romeinen 4–7 Dag 3: Les 101 Romeinen 8–11 Dag 4: Les 102 Romeinen 12–16 Dag 5: Flexibele dag (zie suggesties voor flexibele dagen)	Romeinen 1–16
24	Dag 1: Les 103 1 Korinthe 1–2 Dag 2: Les 104 1 Korinthe 3–4 Dag 3: Les 105 1 Korinthe 5–6 Dag 4: Les 106 1 Korinthe 7–8 Dag 5: Flexibele dag (zie suggesties voor flexibele dagen)	1 Korinthe 1–8
25	Dag 1: Les 107 1 Korinthe 9–10 Dag 2: Les 108 1 Korinthe 11 Dag 3: Les 109 1 Korinthe 12 Dag 4: Les 110 1 Korinthe 13–14 Dag 5: Les 111 1 Korinthe 15:1–29	1 Korinthe 9–15:29
26	Dag 1: Les 112 1 Korinthe 15:30–16:24 Dag 2: Flexibele dag (zie suggesties voor flexibele dagen) Dag 3: Les 113 2 Korinthe 1–3 Dag 4: Les 114 2 Korinthe 4–5 Dag 5: Les 115 2 Korinthe 6–7	1 Korinthe 15:30–2 Korinthe 7
27	Dag 1: Les 116 2 Korinthe 8–9 Dag 2: Flexibele dag (zie suggesties voor flexibele dagen) Dag 3: Les 117 2 Korinthe 10–13 Dag 4: Les 118 Galaten 1–4 Dag 5: Les 119 Galaten 5–6	2 Korinthe 8–Galaten 6

Week	Lessen	Tekstblok
28	Dag 1: Les 120 Efeze 1 Dag 2: Les 121 Efeze 2–3 Dag 3: Les 122 Efeze 4 Dag 4: Les 123 Efeze 5–6 Dag 5: Les 124 Filippenzen 1–3	Efeze 1–Filippenzen 3
29	Dag 1: Les 125 Filippenzen 4 Dag 2: Les 126 Kolossenzen Dag 3: Les 127 1 Thessalonicenzen 1–2 Dag 4: Les 128 1 Thessalonicenzen 3–5 Dag 5: Flexibele dag (zie suggesties voor flexibele dagen)	Filippenzen 4–1 Thessalonicenzen 5
30	Dag 1: Les 129 2 Thessalonicenzen Dag 2: Les 130 1 Timotheüs Dag 3: Les 131 2 Timotheüs 1–2 Dag 4: Les 132 2 Timotheüs 3–4 Dag 5: Les 133 Titus	2 Thessalonicenzen 1–Titus 3
31	Dag 1: Les 134 Filemon Dag 2: Les 135 Hebreeën 1–4 Dag 3: Les 136 Hebreeën 5–6 Dag 4: Les 137 Hebreeën 7–10 Dag 5: Les 138 Hebreeën 11	Filemon 1–Hebreeën 11
32	Dag 1: Les 139 Hebreeën 12–13 Dag 2: Les 140 Jakobus 1 Dag 3: Les 141 Jakobus 2 Dag 4: Les 142 Jakobus 3 Dag 5: Les 143 Jakobus 4–5	Hebreeën 12–Jakobus 5
33	Dag 1: Les 144 1 Petrus 1–2 Dag 2: Les 145 1 Petrus 3–5 Dag 3: Flexibele dag (zie suggesties voor flexibele dagen) Dag 4: Les 146 2 Petrus 1 Dag 5: Les 147 2 Petrus 2–3	1 Petrus–2 Petrus
34	Dag 1: Les 148 1 Johannes Dag 2: Les 149 2 Johannes–3 Johannes Dag 3: Les 150 Judas Dag 4: Les 151 Openbaring 1 Dag 5: Les 152 Openbaring 2–3	1 Johannes–Openbaring 3

Week	Lessen	Tekstblok
35	Dag 1: Les 153 Openbaring 4–5 Dag 2: Les 154 Openbaring 6–11, deel 1 Dag 3: Les 155 Openbaring 6–11, deel 2 Dag 4: Les 156 Openbaring 12–13 Dag 5: Les 157 Openbaring 14–16	Openbaring 4–16
36	Dag 1: Les 158 Openbaring 17–19 Dag 2: Les 159 Openbaring 20 Dag 3: Les 160 Openbaring 21–22 Dag 4: Flexibele dag (aanbevolen lesperiode voor het *afnemen* van de 'Leertoets Nieuwe Testament: Handelingen–Openbaring') Dag 5: Flexibele dag (aanbevolen lesperiode voor de *bespreking* van de 'Leertoets Nieuwe Testament: Handelingen–Openbaring')	Openbaring 17–22

Suggesties voor flexibele dagen

Het lestempo voor leerkrachten die dagelijks lesgeven, is gebaseerd op een schooljaar van 36 weken of 180 dagen. Dit lesboek bevat 160 dagelijkse lessen, waarbij voor 20 dagen geen lesmateriaal is opgenomen. Deze 20 'flexibele dagen' dient u verstandig te gebruiken voor onder meer de volgende zinvolle doeleinden en activiteiten:

1. **Toetsen.** Het doel van seminaries en instituten voor godsdienstonderwijs is hulp te bieden aan de jongeren en jongvolwassenen, zodat zij de leringen en verzoening van Jezus Christus gaan begrijpen en erop gaan vertrouwen, in aanmerking komen voor de zegeningen van de tempel, en zichzelf, hun familie en anderen voorbereiden op het eeuwig leven bij hun Vader in de hemel. Met dat doel voor ogen heeft S&I toetsen opgesteld. Deze toetsen zijn opgesteld om de cursisten te helpen met het begrijpen, uitleggen, geloven en naleven van wat ze in de klas leren.

   In 2014 zijn de vereisten voor een seminariediploma aangepast. De cursisten moeten slagen voor de toets van elke cursus om een diploma te ontvangen. Twee keer per schooljaar neemt u een toets af. Elke toets bestaat uit twee gedeelten: (1) de toets afnemen, Dat neemt ongeveer 40 minuten in beslag, ofwel één lesperiode; en (2) de toets gedurende de volgende lesperiode corrigeren en bespreken. Deze bespreking is essentieel om ervoor te zorgen dat de cursisten er iets van leren. Als uw les meer dan 60 minuten duurt, besteedt u één les aan het afnemen en bespreken van de toets.

   De toetsen worden gebruikt om de cursisten te helpen. Toen hij het gebruik van toetsen aankondigde als vereiste om een seminariediploma te ontvangen, zei ouderling Paul V. Johnson van de Zeventig: 'De instelling van de leerkracht zal veel invloed hebben. Als leerkrachten begrijpen hoe de cursisten erdoor gezegend worden, zullen ze de toetsen beschouwen als een manier om de cursisten te helpen. […] Als er enige vorm van waarschuwing zou zijn, zou ik zeggen dat we niet willen dat de leerkrachten dit als manipulatiemiddel, of als club of knuppel mogen gebruiken — een knuppel om iemand mee te slaan, of de een of andere eliteclub voor bepaalde cursisten. We willen dat ze dit beschouwen als iets dat hen werkelijk tot zegen zal zijn.' ('Elevate Learning Announcement' [Seminaries and Institutes of Religion global faculty meeting, 20 juni 2014], si.lds.org.)

   Noot: U kunt andere facultatieve toetsen vinden door op de S&I-website (si.lds.org) te zoeken op het woord *assessment*.

2. **De dagelijkse lessen aanpassen.** Soms wilt u wellicht meer tijd besteden aan een les om er meer uit te halen. U kunt bij gelegenheid ook de aanvullende lesideeën aan het eind van sommige lessen gebruiken of ingaan op vragen van cursisten over een bepaalde Schrifttekst of evangelieonderwerp. Flexibele dagen geven u daartoe de gelegenheid zonder het lestempo te vertragen of de volgorde van de behandelde hoofdstukken te wijzigen.

3. **Kernteksten en fundamentele leerstellingen beheersen.** U kunt desgewenst de herhalingsactiviteiten voor kerntekstenbeheersing gebruiken die in het hele boek en in het aanhangsel zijn opgenomen. U kunt ook zelf herhalingsactiviteiten voor kerntekstenbeheersing bedenken die op de behoeften en interesses van uw cursisten zijn afgestemd. Daarnaast kunt u een flexibele dag deels vullen met activiteiten waardoor de cursisten hun kennis en begrip van de fundamentele leerstellingen kunnen vergroten.

4. **Eerder materiaal herhalen.** Cursisten hebben er baat bij zo nu en dan terug te blikken op wat ze in eerdere lessen of in een bepaald boek uit de Schriften hebben geleerd. Geef de cursisten bijvoorbeeld de gelegenheid om een waarheid uit een eerdere les uit te leggen en te vertellen hoe die waarheid hun leven heeft beïnvloed. U kunt ook een quiz of leeractiviteit opstellen om eerder materiaal te herhalen.

5. **Onderbrekingen in het schema opvangen.** Schoolactiviteiten of -bijeenkomsten, gebeurtenissen in de buurt, weersomstandigheden en andere onderbrekingen kunnen u ertoe nopen lessen op bepaalde dagen over te slaan of in te korten. U kunt dan flexibele dagen gebruiken om die onderbrekingen op te vangen.

Lestempo voor thuisstudieleerkrachten

Dit lesboek bevat 32 thuisstudielessen die zijn afgestemd op de 32 units in *Het Nieuwe Testament: leergids voor thuisseminariecursisten*. U zult vier extra lessen moeten plannen om de toetsen af te nemen en te bespreken, voor een totaal van 36 lessen. U kunt de lessen en het tempo naar behoefte aanpassen aan het aantal weken dat u voor de lessen beschikbaar hebt.

Unit	Thuisseminarieles
Unit 1	Dag 1: Het heilsplan Dag 2: De rol van de leerling Dag 3: De Schriften bestuderen Dag 4: Inleiding tot en context van het Nieuwe Testament *Les door leerkracht: Het heilsplan — inleiding tot en context van het Nieuwe Testament*
Unit 2	Dag 1: Mattheüs 1–2 Dag 2: Mattheüs 3 Dag 3: Mattheüs 4 Dag 4: Mattheüs 5 *Les door leerkracht: Mattheüs 1–5*
Unit 3	Dag 1: Mattheüs 6–7 Dag 2: Mattheüs 8–10 Dag 3: Mattheüs 11–12 Dag 4: Mattheüs 13:1–23 *Les door leerkracht: Mattheüs 6:1–13:23*
Unit 4	Dag 1: Mattheüs 13:24–58 Dag 2: Mattheüs 14 Dag 3: Mattheüs 15 Dag 4: Mattheüs 16–17 *Les door leerkracht: Mattheüs 13:24–17:27*
Unit 5	Dag 1: Mattheüs 18–20 Dag 2: Mattheüs 21:1–16 Dag 3: Mattheüs 21:17–22:14 Dag 4: Mattheüs 22:15–46 *Les door leerkracht: Mattheüs 18–22*

Unit	Thuisseminarieles
Unit 6	Dag 1: Mattheüs 23 Dag 2: Mattheüs naar Joseph Smith 24 Dag 3: Mattheüs 25 Dag 4: Mattheüs 26:1–30 *Les door leerkracht: Mattheüs 23:1–26:30*
Unit 7	Dag 1: Mattheüs 26:31–75 Dag 2: Mattheüs 27–28 Dag 3: Markus 1 Dag 4: Markus 2–3 *Les door leerkracht: Mattheüs 26:31–Markus 3:35*
Unit 8	Dag 1: Markus 4–5 Dag 2: Markus 6–8 Dag 3: Markus 9:1–29 Dag 4: Markus 9:30–50 *Les door leerkracht: Markus 4–9*
Unit 9	Dag 1: Markus 10–16 Dag 2: Lukas 1 Dag 3: Lukas 2 Dag 4: Lukas 3–4 *Les door leerkracht: Markus 10–Lukas 4*
Unit 10	Dag 1: Lukas 5 Dag 2: Lukas 6:1–7:18 Dag 3: Lukas 7:18–50 Dag 4: Lukas 8:1–10:37 *Les door leerkracht: Lukas 5:1–10:37*
Unit 11	Dag 1: Lukas 10:38–12:59 Dag 2: Lukas 13–15 Dag 3: Lukas 16 Dag 4: Lukas 17 *Les door leerkracht: Lukas 10:38–17:37*
Unit 12	Dag 1: Lukas 18–21 Dag 2: Lukas 22 Dag 3: Lukas 23–24 Dag 4: Johannes 1 *Les door leerkracht: Lukas 18–Johannes 1*

Unit	Thuisseminarieles
Unit 13	Dag 1: Johannes 2 Dag 2: Johannes 3 Dag 3: Johannes 4 Dag 4: Johannes 5–6 *Les door leerkracht: Johannes 2–6*
Unit 14	Dag 1: Johannes 7 Dag 2: Johannes 8 Dag 3: Johannes 9 Dag 4: Johannes 10 *Les door leerkracht: Johannes 7–10*
Unit 15	Dag 1: Johannes 11 Dag 2: Johannes 12 Dag 3: Johannes 13 Dag 4: Johannes 14–15 *Les door leerkracht: Johannes 11–15*
Unit 16	Dag 1: Johannes 16 Dag 2: Johannes 17 Dag 3: Johannes 18–19 Dag 4: Johannes 20–21 *Les door leerkracht: Johannes 16–21*
Aanbevolen lesperiode voor het *afnemen* van de 'Leertoets Nieuwe Testament: Mattheüs–Johannes')	
Aanbevolen lesperiode voor de *bespreking* van de 'Leertoets Nieuwe Testament: Mattheüs–Johannes'	
Unit 17	Dag 1: Handelingen 1:1–8 Dag 2: Handelingen 1:9–26 Dag 3: Handelingen 2 Dag 4: Handelingen 3–5 *Les door leerkracht: Handelingen 1–5*
Unit 18	Dag 1: Handelingen 6–7 Dag 2: Handelingen 8 Dag 3: Handelingen 9 Dag 4: Handelingen 10–12 *Les door leerkracht: Handelingen 6–12*
Unit 19	Dag 1: Handelingen 13–14 Dag 2: Handelingen 15 Dag 3: Handelingen 16–17 Dag 4: Handelingen 18–19 *Les door leerkracht: Handelingen 13–19*

Unit	Thuisseminarieles
Unit 20	Dag 1: Handelingen 20–22 Dag 2: Handelingen 23–28 Dag 3: Romeinen 1–3 Dag 4: Romeinen 4–7 *Les door leerkracht: Handelingen 20–Romeinen 7*
Unit 21	Dag 1: Romeinen 8–11 Dag 2: Romeinen 12–16 Dag 3: 1 Korinthe 1–2 Dag 4: 1 Korinthe 3–6 *Les door leerkracht: Romeinen 8–1 Korinthe 6*
Unit 22	Dag 1: 1 Korinthe 7–8 Dag 2: 1 Korinthe 9–10 Dag 3: 1 Korinthe 11 Dag 4: 1 Korinthe 12–14 *Les door leerkracht: 1 Korinthe 7–14*
Unit 23	Dag 1: 1 Korinthe 15:1–29 Dag 2: 1 Korinthe 15:30–16:24 Dag 3: 2 Korinthe 1–3 Dag 4: 2 Korinthe 4–7 *Les door leerkracht: 1 Korinthe 15–2 Korinthe 7*
Unit 24	Dag 1: 2 Korinthe 8–9 Dag 2: 2 Korinthe 10–13 Dag 3: Galaten Dag 4: Efeze 1 *Les door leerkracht: 2 Korinthe 8–Efeze 1*
Unit 25	Dag 1: Efeze 2–3 Dag 2: Efeze 4–6 Dag 3: Filippenzen 1–3 Dag 4: Filippenzen 4 *Les door leerkracht: Efeze 2–Filippenzen 4*
Unit 26	Dag 1: Kolossenzen Dag 2: 1 Thessalonicenzen Dag 3: 2 Thessalonicenzen Dag 4: 1 Timotheüs *Les door leerkracht: Kolossenzen–1 Timotheüs*

Unit	Thuisseminarieles
Unit 27	Dag 1: 2 Timotheüs Dag 2: Titus Dag 3: Filemon Dag 4: Hebreeën 1–4 *Les door leerkracht: 2 Timotheüs 1–Hebreeën 4*
Unit 28	Dag 1: Hebreeën 5–6 Dag 2: Hebreeën 7–10 Dag 3: Hebreeën 11 Dag 4: Hebreeën 12–Jakobus 1 *Les door leerkracht: Hebreeën 5–Jakobus 1*
Unit 29	Dag 1: Jakobus 2–3 Dag 2: Jakobus 4–5 Dag 3: 1 Petrus 1–2 Dag 4: 1 Petrus 3–5 *Les door leerkracht: Jakobus 2–1 Petrus 5*
Unit 30	Dag 1: 2 Petrus Dag 2: 1 Johannes Dag 3: 2 Johannes–3 Johannes Dag 4: Judas *Les door leerkracht: 2 Petrus–Judas*
Unit 31	Dag 1: Openbaring 1–3 Dag 2: Openbaring 4–5 Dag 3: Openbaring 6–7 Dag 4: Openbaring 8–11 *Les door leerkracht: Openbaring 1–11*
Unit 32	Dag 1: Openbaring 12–13 Dag 2: Openbaring 14–16 Dag 3: Openbaring 17–19 Dag 4: Openbaring 20–22 *Les door leerkracht: Openbaring 12–22*
Aanbevolen lesperiode voor het *afnemen* van de 'Leertoets Nieuwe Testament: Handelingen–Openbaring')	
Aanbevolen lesperiode voor de *bespreking* van de 'Leertoets Nieuwe Testament: Handelingen–Openbaring')	

Inleiding tot kerntekstenbeheersing

Er zijn door Seminaries en instituten voor godsdienstonderwijs 25 passages voor kerntekstenbeheersing geselecteerd voor elk van de vier seminariecursussen. Deze teksten vormen een belangrijke Schriftuurlijke basis om het evangelie te begrijpen en uit te dragen, en om het geloof te versterken. De kernteksten voor het Nieuwe Testament zijn:

Mattheüs 5:14–16

Mattheüs 11:28–30

Mattheüs 16:15–19

Mattheüs 22:36–39

Mattheüs 28:19–20

Lukas 24:36–39

Johannes 3:5

Johannes 14:6

Johannes 14:15

Johannes 17:3

Handelingen 2:36–38

Handelingen 3:19–21

1 Korinthe 6:19–20

1 Korinthe 15:20–22

1 Korinthe 15:40–42

Galaten 5:22–23

Efeze 4:11–14

Filippenzen 4:13

2 Thessalonicenzen 2:1–3

2 Timotheüs 3:15–17

Hebreeën 12:9

Jakobus 1:5–6

Jakobus 2:17–18

1 Petrus 4:6

Openbaring 20:12

Seminariecursisten krijgen de uitdaging om deze teksten te leren 'beheersen'. U bent beter in staat om uw cursisten te helpen wanneer u die teksten zelf ook beheerst. Schriftteksten leren beheersen houdt het volgende in:

- **Opzoeken** van de verzen door de bijbehorende tekstverwijzingen te kennen
- **Begrijpen** van de context en inhoud van de teksten
- **Toepassen** van de beginselen en leerstellingen van het evangelie die in de teksten zijn vervat
- **Uit het hoofd leren** van de teksten

Consequentheid, verwachtingen en methoden

Als u de cursisten wilt helpen Schriftteksten te leren beheersen, slaagt u daar beter in als u consequent naar de kernteksten verwijst, verwachtingen op peil houdt en methoden gebruikt die aansluiten bij verschillende leerstijlen.

Consequente en herhaalde kerntekstenbeheersing zorgt ervoor dat cursisten waarheden in hun langetermijngeheugen opslaan voor toekomstig gebruik. Het kan nuttig zijn het cursusverloop voor het jaar uit te stippelen met consequente aandacht in de lessen voor het leren beheersen van Schriftteksten. Wees wel verstandig in hoe vaak en hoelang u de cursisten helpt met het leren beheersen van de kernteksten. Zorg ervoor dat activiteiten voor kerntekstenbeheersing niet de overhand krijgen op de dagelijkse studie van de Schriften. U kunt bijvoorbeeld elke dag een paar minuten wijden aan het doornemen van kernteksten met uw cursisten. Of u kunt een of twee keer per week tien tot vijftien minuten uittrekken voor een korte activiteit voor kerntekstenbeheersing. Hoe u uw cursisten de kernteksten ook wilt bijbrengen, zorg dat u er op consequente en gepaste wijze mee bezig blijft.

Baseer uw verwachtingen voor tekstenbeheersing op de capaciteiten van elke cursist. De cursist dient zich in te zetten om kernteksten te leren beheersen. Vertel de cursisten dat kerntekstenbeheersing staat of valt met hun instelling en hun bereidheid om eraan te werken. Moedig ze aan doelen te stellen waardoor ze meer kunnen bereiken. Houd rekening met cursisten die moeite hebben om iets uit het hoofd te leren en stel uw verwachtingen en onderwijsmethoden op basis van de behoeften van uw cursisten bij.

Wissel de methoden die u gebruikt om cursisten bepaalde Schriftteksten te leren beheersen af om tegemoet te komen aan verschillen in persoonlijkheid en leerstijl. Ook hier geldt: wanneer we het evangelie leren en erin onderwijzen is het altijd van belang de activiteiten zodanig te kiezen dat de Heilige Geest de cursisten kan steunen om zich Schriftteksten en leerstellingen eigen te maken. U treft diverse geschikte onderwijsmethoden voor kerntekstenbeheersing in de lessen in dit lesboek aan. Zie het deel 'Activiteiten voor kerntekstenbeheersing' in dit aanhangsel voor aanvullende onderwijsmethoden voor kerntekstenbeheersing.

Kerntekstenbeheersing in het lesmateriaal

Kerntekstenbeheersing is op verschillende manieren in het lesmateriaal verwerkt. Het pictogram kerntekstenbeheersing geeft de behandeling van een kerntekst in het lesmateriaal aan. De kernteksten worden geïntroduceerd en behandeld in de context van het hoofdstuk waarin ze voorkomen. Aanvullende lesideeën voor kernteksten staan aan het eind van de les waarin ze voorkomen. Door deze aanvullende lesideeën komen de vier elementen van kerntekstenbeheersing voor elke passage evenredig aan bod (opzoeken, begrijpen, toepassen en uit het hoofd leren). Als de les bijvoorbeeld vooral op begrip en toepassing van de kerntekst is gericht, draagt het aanvullende lesidee ertoe bij dat de cursisten de tekst kunnen opzoeken of uit het hoofd leren.

In het lesmateriaal komen ook regelmatig herhalingsactiviteiten voor kerntekstenbeheersing aan de orde die u kunt gebruiken naargelang de tijd dat toestaat en ze aansluiten bij de doelen voor kerntekstenbeheersing van uw klas. Deze herhalingen kunt u aanvullen met activiteiten voor kerntekstenbeheersing die verderop worden genoemd. Aan het begin of eind van een kortere les kunt u desgewenst extra tijd voor een van deze herhalingsactiviteiten inruimen.

Aanbevolen aanpak voor kerntekstenbeheersing

Overweeg om de cursisten eerst de vaardigheid bij te brengen om teksten **op te zoeken** door de 25 kernteksten aan het begin van de cursus te introduceren en de beheersing ervan daarna in de loop van het jaar te vergroten. U kunt ook elke maand enkele passages introduceren en er die maand verder mee aan de slag gaan. Bij het introduceren van een kerntekst kunt u de cursisten voorstellen de tekst in hun Schriften te markeren, de cursisten manieren laten bedenken om belangrijke woorden en verwijzingen te onthouden, en de leerstellingen en beginselen in elke passage uitleggen. U kunt de cursisten ook betrekken bij het introduceren van een kerntekst door ze de tekst in hun openingsprogramma te laten gebruiken of ze elkaar te laten leren hoe ze de passage uit het hoofd kunnen leren en kunnen opzoeken. Geef de cursisten de kans om hun kennis van de kernteksten periodiek aan de hand van een quiz of opzoekactiviteit te tonen (zie de activiteiten voor kerntekstenbeheersing in dit aanhangsel voor voorbeelden). De boekenleggers en kaartjes voor kerntekstenbeheersing bevatten een lijst met de 25 kernteksten voor deze cursus.

U helpt de cursisten de kernteksten te **begrijpen** door ze te beklemtonen wanneer ze in uw dagelijkse lessen voorkomen. U kunt ook de activiteiten voor kerntekstenbeheersing in dit aanhangsel gebruiken om de kennis van de cursisten van de passages en de capaciteit om de waarheden erin uit te leggen op te vijzelen. Laat de cursisten in de openingsprogramma's of lessen uitleggen hoe de waarheden in kernteksten ze meer begrip van de fundamentele leerstellingen geven.

Stimuleer de cursisten om de waarheden in de kernteksten **toe te passen** door de ingevingen van de Heilige Geest te volgen, waardoor ze begrijpen wat die waarheden voor hen kunnen betekenen. Help de cursisten iets te doen met de waarheden die ze leren door eventueel zo nu en dan op een bekendmakingenbord in de klas een uitdaging in verband met een kerntekst te plaatsen. Of u kunt de

cursisten op basis van kernteksten in de les leerstellingen en beginselen laten oefenen (zie de activiteiten voor kerntekstenbeheersing in het aanhangsel voor ideeën). U kunt de cursisten ook uitnodigen om de beginselen toe te passen die ze in de lessen leren waarin kernteksten voorkomen. Geef de cursisten in het openingsprogramma of op andere momenten de gelegenheid om over hun ervaringen te vertellen. Daardoor kunnen ze worden gesterkt in hun getuigenis van de waarheden die ze uit de kernteksten hebben geleerd.

U kunt de cursisten helpen de 25 kernteksten **uit het hoofd te leren** door er elke maand in de les twee of drie uit het hoofd te leren. U kunt de cursisten ook de uitdaging geven om bepaalde passages thuis uit het hoofd te leren (met hun familieleden of passages voor een ouder of familielid op te zeggen). U kunt de klas in het dagelijkse openingsprogramma standaard een passage laten opzeggen of de cursisten de tijd geven om een passage in groepjes van twee uit het hoofd te leren. Als u de cursisten kernteksten in groepjes of voor de klas laat opzeggen, doen ze er doorgaans ook meer moeite voor. De activiteiten voor kerntekstenbeheersing in dit aanhangsel omvatten een verscheidenheid aan methoden om passages uit het hoofd te leren. Stem uw verwachtingen om teksten uit het hoofd te leren zorgvuldig op de capaciteiten en omstandigheden van iedere cursist af. Niemand mag in verlegenheid worden gebracht of zich overweldigd voelen als hij of zij geen teksten uit het hoofd kan leren.

Activiteiten voor kerntekstenbeheersing

Inleiding

In dit deel staan ideeën die u kunt gebruiken om cursisten te helpen kernteksten te beheersen. Als u de cursisten helpt en stimuleert die vaardigheden te ontwikkelen, brengt u hen tot zelfredzaamheid in hun studie van de Schriften. Cursisten kunnen deze vaardigheden voor kerntekstenbeheersing hun hele leven gebruiken om passages in de Schriften beter te kunnen opzoeken, begrijpen, toepassen en uit het hoofd leren. Hieronder staan lesideeën voor elk aspect van kerntekstenbeheersing. De cursisten zijn gebaat bij uiteenlopende soorten activiteiten, waardoor ze de kernteksten beter leren beheersen.

Activiteiten die de cursisten helpen kernteksten *op te zoeken*

Teksten markeren

Kernteksten markeren kan cursisten helpen die teksten te onthouden en sneller op te zoeken. Moedig de cursisten aan de kernteksten op een onderscheidende wijze te markeren in hun Schriften, anders dan andere passages die ze markeren.

De boeken kennen

Als de cursisten de namen en volgorde van de boeken in het Nieuwe Testament uit het hoofd kennen, zijn ze in staat de kernteksten sneller op te zoeken. Hierna volgen enkele voorbeelden van activiteiten waardoor de cursisten bekend raken met de boeken in het Nieuwe Testament:

- **De inhoudsopgave opzoeken —** Maak de cursisten vertrouwd met de inhoudsopgave van de Bijbel, waardoor ze de boeken waarin de kernteksten staan, kunnen vinden.
- **Een lied zingen —** Vervang de woorden van een bekende lofzang of een bekend jeugdwerkliedje door de namen van de boeken van het Nieuwe Testament. Leer de cursisten het lied. (Of gebruik 'De boeken in het Nieuwe Testament' [*Zing maar mee*, H-3].) Laat de cursisten dit lied gedurende het jaar zo nu en dan zingen om de namen en volgorde van de boeken in het Nieuwe Testament te onthouden.
- **Eerste letter gebruiken —** Zet de eerste letter van de boeken op het bord (M, M, L, J enzovoort). Laat de cursisten de naam van het boek opzeggen dat bij elke letter hoort. Herhaal deze activiteit tot ze de boeken uit het hoofd kunnen opnoemen.
- **Boekenjacht —** Noem een van de boeken waarin een kerntekst staat en laat de cursisten hun Schriften op een willekeurige pagina in dat boek openslaan. Houd bij hoelang het duurt tot de hele klas elk boek gevonden heeft. Herhaal deze activiteit desgewenst zodat de cursisten de boeken in het Nieuwe Testament steeds beter kennen en sneller kunnen opzoeken.

Verwijzingen en inhoud onthouden

Als de cursisten weten waar een kerntekst staat en waar die over gaat, kan de Heilige Geest ze naar behoefte Schriftteksten in herinnering brengen (zie Johannes 14:26). Trefwoorden en zinsneden zoals 'geboren […] uit water en Geest' (Johannes 3:5) en 'de vrucht van de Geest' (Galaten 5:22–23) kunnen de cursisten helpen de inhoud en leer van de passages te onthouden. De volgende methoden kunnen cursisten helpen kerntekstverwijzingen aan de inhoud of trefwoorden ervan te koppelen. (U kunt activiteiten met een wedstrijdkarakter voor later in het jaar achter de hand houden, nadat de cursisten weten waar de kernteksten staan. Dergelijke activiteiten zorgen dan dat het geleerde beter beklijft.)

- **Verwijzingen en trefwoorden —** Moedig de cursisten aan om de verwijzingen en trefwoorden van alle kernteksten op de kaartjes met kernteksten uit het hoofd te leren. (Kaartjes met kernteksten zijn online te bestellen op store.lds.org. U kunt de cursisten ook hun eigen set kaartjes met kernteksten laten maken.) Geef de cursisten de tijd om de kaartjes met een medecursist te bestuderen en elkaar vervolgens te overhoren. Moedig de cursisten aan creatieve manieren te bedenken om samen te studeren en elkaar te overhoren. Als ze de kernteksten beter kennen, kunt u ze hints met betrekking tot de context of toepassing van leerstellingen en beginselen uit de passages laten gebruiken. De persoon die overhoord wordt, kan mondeling of schriftelijk antwoorden.
- **Kaartjes met kernteksten —** Deze activiteit kunt u gebruiken om een set kernteksten te introduceren of te herhalen. Kies diverse kaartjes met kernteksten en deel die onder de cursisten uit. (Zorg dat u meerdere exemplaren van elk kaartje hebt, zodat meerdere cursisten dezelfde kerntekst krijgen. U zou iedere cursist twee of drie verschillende passages kunnen geven.) Deel ze uit. Geef de cursisten de tijd om de uitgedeelde kaartjes met kernteksten te bestuderen, met inbegrip van de verwijzing, de trefwoorden, de context, de leerstelling of het beginsel, en de toepassingsideeën op elk kaartje. Noem enkele hints op de kaartjes (bijvoorbeeld woorden uit de kerntekst of de trefwoorden, de context, de leerstelling of het beginsel, of de toepassing). Cursisten met het bijbehorende kaartje staan op en noemen de tekstverwijzing.
- **Tekstenjacht —** Laat de cursisten met behulp van hints oefenen om passages in de Schriften snel op te zoeken. Als hints kunt u de trefwoorden, context, leringen en beginselen, en toepassingsideeën op de kaartjes met kernteksten gebruiken. U kunt ook zelf hints bedenken. Tekstenjachtactiviteiten waarin cursisten passages zo snel mogelijk opzoeken, betrekken de cursisten actief bij het leren van de kernteksten. Let er bij dergelijke activiteiten op dat er geen vervelende gevoelens opgewekt worden en u de Geest niet verdrijft. Voorkom dat de cursisten oneerbiedig met hun Schriften omgaan of overmatig met elkaar gaan wedijveren. Overweeg om de cursisten tegen een vastgestelde norm te laten presteren in plaats van elkaar de loef af te steken. Ze kunnen het bijvoorbeeld tegen de leerkracht opnemen of u kunt ze het doel geven dat een bepaald percentage cursisten binnen een bepaalde tijd een bepaalde passage moet vinden.

- **Verhalenjacht —** Geef hints door scenario's te bedenken die de relevantie van kernteksten in het dagelijks leven aantonen. Als hint voor Mattheüs 28:19–20 of Filippenzen 4:13 kunt u bijvoorbeeld zeggen: 'Daniël is oud genoeg om op zending te gaan en vindt dat het zijn priesterschapsplicht is om te gaan, maar hij is bang dat hij niet genoeg van het evangelie weet om erin te onderwijzen. Hij is ook bang dat hij moeilijk met vreemden zal kunnen praten. Hij bidt om verzekering en herinnert zich dat Jezus Christus na de opstanding zijn apostelen de opdracht "ga dan heen, onderwijs al de volken" gaf en dat de Heer altijd bij hen zou zijn. Daniël denkt ook aan deze woorden van Paulus: "Alle dingen zijn mij mogelijk door Christus, Die mij kracht geeft."' Laat de cursisten op basis van de genoemde scenario's relevante kernteksten in hun Schriften opzoeken.
- **Overhoringen en toetsen —** Bied de cursisten de mogelijkheid hun kennis van kernteksten te toetsen. Gebruik als hints trefwoorden of tekstverwijzingen, citaten uit passages, of scenario's die de waarheden in de passages illustreren. Overhoringen en toetsen kunt u mondeling, op het bord of op papier afnemen. Na een overhoring of toets kunt u cursisten met een hoge score desgewenst koppelen aan cursisten met een lagere score. De cursist met een hoge score kan de cursist met een lagere score dan helpen zich te verbeteren. Daarbij kan elk koppel zich ten doel stellen een hogere gecombineerde score te halen voor de volgende toets. Maak eventueel een scorebord met de doelen en prestaties van de cursisten.

Activiteiten die de cursisten helpen kernteksten te *begrijpen*

Moeilijke woorden en uitdrukkingen toelichten

Moeilijke woorden en uitdrukkingen toelichten in kernteksten (of de cursisten helpen ze toe te lichten) verduidelijkt de betekenis van de hele passage. Wanneer die toelichtingen essentieel zijn om de leerstellingen en beginselen in een passage te begrijpen, kunt u de cursisten aanmoedigen die betekenis in hun Schriften te noteren. Neem de betekenis van woorden en uitdrukkingen door als u kernteksten behandelt.

Context vaststellen

Als de context van een tekst duidelijk is, begrijpen de cursisten de tekst vaak ook beter. De context omvat informatie over wie tot wie spreekt en waarom, het kader van de passage (historisch, cultureel en geografisch), en de vraag of situatie waaruit de inhoud van de tekst is voortgekomen. De leringen van de Heer in Johannes 3:5 bijvoorbeeld komen uit een gesprek tussen Jezus Christus en de welwillende Farizeeër Nicodemus die de Heer 's nachts benaderde om vragen over zijn leer te stellen. De Heer zei tegen Nicodemus dat we tenzij we 'opnieuw geboren' worden 'het Koninkrijk van God niet [kunnen] zien' (Johannes 3:3). Nicodemus was verward en vroeg hoe een oude man opnieuw geboren kon worden. In Johannes 3:5 staat het antwoord van de Heer op de vraag van Nicodemus. Dankzij deze informatie begrijpen de cursisten beter welke vragen de Heer beantwoordde toen Hij zei: 'Als iemand niet geboren wordt uit water en Geest, kan hij het Koninkrijk van God niet binnengaan.' Als u lessen geeft waarin kernteksten voorkomen,

beklemtoon dan de context die bij die passages hoort. Aanvullende activiteiten zoals de volgende kunnen cursisten ook meer begrip van de kernteksten geven:

- **Context vaststellen —** Zet de volgende kopjes naast elkaar bovenaan op het bord: *Spreker, Toehoorder(s), Doel* en *Andere nuttige inzichten*. Deel de klas op in groepjes en geef elke groepje een kerntekst. Vraag ze de context van hun passage vast te stellen aan de hand van de kopjes op het bord. Laat ze hun bevindingen op het bord zetten. Vraag elk groepje daarna de context van hun passage toe te lichten en hoe die informatie hun begrip van de waarheden in de passage ten goede komt. Als extra dimensie aan deze activiteit kunt u de cursisten de kerntekstverwijzingen laten raden op basis van de beschrijvingen op het bord voordat de groepen hun toelichting geven.

Analyseren

Analyseren is het vaststellen van leerstellingen en beginselen in Schriftteksten. De cursisten leren er ook door inzien hoe die waarheden relevant voor hen zijn. Daardoor gaan ze de leerstellingen en beginselen wellicht meer in hun leven toepassen. De volgende activiteit kan de cursisten helpen kernteksten te analyseren:

- **Hints opstellen —** Als de cursisten kernteksten beter leren kennen, laat u ze vragen, scenario's of andere hints opstellen die de leerstellingen en beginselen in de passages illustreren. Daarmee kunt u de klas overhoren.

Uitleggen

Cursisten Schriftteksten laten uitleggen vergroot hun begrip en scherpt hun vermogen aan om leerstellingen en beginselen vanuit de Schriften uiteen te zetten. De volgende twee methoden kunnen de cursisten helpen kernteksten uit te leggen:

- **Trefwoorden —** Vraag de cursisten individueel dezelfde kerntekst te lezen en een woord of zinsnede te vinden die volgens hen bepalend is voor de betekenis van de passage. Laat een cursist de passage vervolgens aan de klas voorlezen en het woord of de zinsnede beklemtonen. Vraag de cursist waarom dat woord of die zinsnede bepalend is voor de betekenis van die passage. Laat een paar andere cursisten dat ook doen. Cursisten kunnen voor dezelfde passage andere woorden of zinsneden kiezen. Als de cursisten die verschillende invalshoeken vernemen, krijgen ze meer inzicht in de passage.
- **Een openingsprogramma voorbereiden —** Geef de cursisten de gelegenheid om kernteksten te gebruiken door ze vóór de les een openingsprogramma te laten voorbereiden en presenteren. Help ze de context samen te vatten, leerstellingen en beginselen uit te leggen, zinvolle ervaringen en voorbeelden aan te halen, en van de leerstellingen en beginselen in de passages te getuigen. U kunt de cursisten ook voorstellen de ideeën in de passages aan de hand van een voorwerp uit te leggen.

Het belang van leerstellingen en beginselen voelen

Help de cursisten de leerstellingen en beginselen in de kernteksten te begrijpen en er een getuigenis van te krijgen. Ouderling Robert D Hales heeft uitgelegd: 'Een ware leerkracht brengt de leerlingen, als hij [of zij] de feiten [van het evangelie]

behandeld heeft […] , een stapje verder op weg naar een geestelijk getuigenis en het begrip in hun hart dat tot handelen voert.' ('Teaching by Faith' [toespraak voor CES-godsdienstleerkrachten, 1 februari 2002], 5, si.lds.org; zie ook *Teaching Seminary: Preservice Readings* [2004], 92.) Cursisten die door de invloed van de Heilige Geest de waarheid en het grote belang van een leerstelling of beginsel voelen, hebben een groter verlangen om dat beginsel ook toe te passen. Een leerkracht kan cursisten helpen die gevoelens van de Heilige Geest uit te nodigen en te voeden door ze te laten vertellen over hun ervaringen met het naleven van de evangeliebeginselen die in de kernteksten zijn vervat. Daardoor zullen de cursisten de waarheden in de kernteksten beter begrijpen en die waarheden in hun hart schrijven. De volgende activiteit kan de cursisten helpen het belang van de leerstellingen en beginselen in de kernteksten te voelen:

- **Op Schriftteksten letten —** Vraag de cursisten te letten op kernteksten in toespraken en lessen in de kerk, in conferentietoespraken en in gesprekken met familie en vrienden. Laat de cursisten op gezette tijden vertellen welke passages ze hebben gehoord, hoe die passages werden gebruikt, welke waarheden naar voren kwamen en welke ervaringen zij of anderen met die waarheden hebben gehad. Let op gelegenheden om te getuigen (en de cursisten te laten getuigen) van de waarheden in de kernteksten.

Activiteiten die de cursisten helpen kernteksten *toe te passen*

Onderwijzen

De kernteksten en fundamentele leerstellingen zijn ten bate van de cursisten samen ontwikkeld en met opzet op elkaar afgestemd. (Kernteksten worden in het hele document met fundamentele leerstellingen genoemd.) Wanneer de cursisten de leerstellingen en beginselen in de kernteksten leren en verwoorden, leren en verwoorden ze tevens de fundamentele leerstellingen. En als de cursisten de fundamentele leerstellingen in hun eigen woorden leren verwoorden, kunnen ze putten uit kernteksten die ze uit hun hoofd hebben geleerd. Als de cursisten de gelegenheid krijgen om leerstellingen en beginselen van het evangelie met behulp van kernteksten uiteen te zetten, kan dat hun vertrouwen in zichzelf en in hun kennis van de Schriften vergroten. Wanneer de cursisten in de leerstellingen en beginselen in de kernteksten onderwijzen en ervan getuigen, kunnen ze tevens hun getuigenis versterken. Moedig de cursisten aan om het evangelie in de klas en in gesprekken met vrienden, familieleden en anderen aan de hand van kernteksten uit te leggen.

- **Een boodschap presenteren —** Vraag de cursisten een toespraak of les van drie tot vijf minuten die op kernteksten gebaseerd is voor te bereiden. Laat hen die thuis of in de klas voorbereiden. Naast de kernteksten kunnen ze bij hun voorbereiding andere bronnen gebruiken, zoals kaartjes met kernteksten, de Gids bij de Schriften of *Trouw aan het geloof: evangeliewijzer*. Elke toespraak of les dient de volgende elementen te bevatten: een inleiding, een kerntekst, een verhaal of voorbeeld over het desbetreffende beginsel, en het getuigenis van de cursist. De cursisten kunnen hun boodschap tijdens een seminarieles, op een gezinsavond of aan hun quorum of klas presenteren als onderdeel van hun

Plicht jegens God of Persoonlijke vooruitgang. Als de cursisten hun toespraak of les buiten de seminarieles om presenteren, vraag ze dan desgewenst naderhand over hun ervaringen te vertellen.

- **Rollenspel als zendeling —** Maak diverse kaartjes met vragen die een onderzoeker kan stellen en die met behulp van kernteksten beantwoord kunnen worden. (Bijvoorbeeld: 'Wat geloven de leden van jullie kerk over Jezus Christus?') Vraag telkens twee cursisten naar voren te komen om een vraag op een van de kaartjes te beantwoorden. U kunt de cursisten aan de hand van een paar effectieve onderwijsmethoden duidelijk maken hoe zendelingen soortgelijke vragen kunnen beantwoorden. Bijvoorbeeld: (1) de context van de kerntekst noemen, (2) een leerstelling of beginsel uitleggen, (3) vragen stellen om te controleren of de ontvanger begrijpt of gelooft wat er besproken is, (4) over ervaringen vertellen en getuigen, en (5) mensen uitnodigen te handelen naar de waarheid die besproken is. Vraag de klas naar reacties over wat ze in de antwoorden van elk koppel aansprak.
- **Getuigen —** Vraag de cursisten uit de kernteksten een tekst te kiezen met een leerstelling of beginsel waarvan ze kunnen getuigen. Nodig ze uit te getuigen van de waarheid die ze hebben gekozen en over ervaringen te vertellen waardoor ze ervan kunnen getuigen. Als de cursisten hun getuigenis geven, zal de Heilige Geest de waarheid bevestigen van de leerstellingen en beginselen waarvan zij getuigen. Hun getuigenis kan anderen ook inspireren om in geloof te handelen.

Noot: Cursisten vragen hun getuigenis te geven dient altijd op vrijwillige basis te berusten. Cursisten mogen nooit gedwongen worden hun getuigenis te geven of het gevoel krijgen dat ze kennis moeten voorwenden die ze naar hun idee niet hebben. Bovendien schromen sommige cursisten om hun getuigenis te geven omdat ze onterecht denken dat ze moeten beginnen met 'Ik wil mijn getuigenis geven …' of dat hun getuigenis gepaard moet gaan met zichtbare emoties. Maak de cursisten duidelijk dat ze in een getuigenis eenvoudigweg leerstellingen of beginselen kunnen noemen die in hun beleving waar zijn. Een getuigenis kan zo eenvoudig zijn als zeggen: 'Ik geloof dat dit waar is' of 'Ik weet dat dit waar is' of 'Ik geloof dit met heel mijn hart'.

Naleven

Manieren voorstellen waarop cursisten de leerstellingen en beginselen in kernteksten kunnen toepassen (of cursisten zelf manieren laten bedenken) geeft ze de kans om te leren door hun geloof te oefenen.

Ouderling David A. Bednar van het Quorum der Twaalf Apostelen heeft gezegd:

'Een leerling die zijn keuzevrijheid gebruikt door in overeenstemming met correcte beginselen te handelen, stelt zijn hart open voor de Heilige Geest en staat open voor diens onderricht, macht en bevestigend getuigenis. Leren door geloof vereist geestelijke, mentale en fysieke inspanning en niet slechts passief luisteren. Het is de oprechtheid en de vastberadenheid in ons door geloof geïnspireerde handelen waarmee we aan onze hemelse Vader en zijn Zoon Jezus Christus aangeven dat we bereid zijn te leren en onderricht te ontvangen van de Heilige Geest.' ('Zoek kennis door geloof', *Liahona*, september 2007, 20.)

Geef de cursisten de kans om te vertellen over en te getuigen van hun ervaringen die ze met het toepassen van leerstellingen en beginselen hebben gehad. U kunt de cursisten bijvoorbeeld als volgt aanmoedigen om kernteksten in hun leven toe te passen:

- **Doelen stellen —** Vraag de cursisten op basis van de toepassingsideeën op de kaartjes met kernteksten specifieke doelen te stellen om de beginselen in de kernteksten beter na te leven. Laat ze hun doelen op een blaadje noteren en als herinnering bij zich dragen. U kunt de cursisten de kans bieden om over hun successen te vertellen.

Activiteiten die de cursisten helpen kernteksten *uit het hoofd te leren*

Uit het hoofd leren

Schriftteksten uit het hoofd leren kan het begrip van de cursisten en hun vaardigheid om in het evangelie te onderwijzen vergroten. Als cursisten teksten uit het hoofd kennen, kan de Heilige Geest zinsneden en ideeën in hun gedachten brengen wanneer ze die nodig hebben (zie Johannes 14:26; LV 11:21). Denk erom dat u bij activiteiten om teksten uit het hoofd te leren rekening houdt met de capaciteiten van uw cursisten.

Ouderling Richard G. Scott van het Quorum der Twaalf Apostelen heeft Schriftteksten uit het hoofd leren als volgt aangemoedigd:

'Schriftteksten uit het hoofd leren kan ons veel macht geven. Een Schrifttekst uit het hoofd leren is een nieuwe vriendschap beginnen. Het is alsof je een nieuwe persoon ontdekt die je kan helpen in tijd van nood, kan inspireren en troosten en een bron van motivatie kan zijn voor benodigde verandering.' ('De kracht van de Schriften', *Liahona*, november 2011, 6.)

Elk van de volgende activiteiten kunt u enkele dagen achter elkaar aan het begin of eind van de les herhalen. De cursisten leren de teksten dan voor langere tijd in hun geheugen te prenten:

- **Eén woord —** Daag de klas uit een kerntekst op te zeggen waarbij iedere cursist steeds één woord per keer uitspreekt. Als u de cursisten bijvoorbeeld Mattheüs 5:14–16 uit het hoofd wil laten leren, zegt de eerste cursist het woord *U*, de tweede cursist *bent*, de derde cursist *het* enzovoort, tot het hele vers is opgezegd. Houd de tijd bij en laat ze meerdere keren proberen de tekst binnen een vastgestelde streeftijd op te zeggen. Overweeg de volgorde van de cursisten bij herhaling van deze activiteit te veranderen, zodat ze andere woorden moeten zeggen.
- **Eerste letters —** Zet de eerste letter van elk woord in een kerntekst op het bord. Wijs de letters aan als de cursisten de passage met u doornemen. Waar nodig kunnen zij hun Schriften gebruiken. Herhaal deze activiteit tot de cursisten denken dat ze de tekst met behulp van alleen de eerste letters kunnen opzeggen. U zou steeds enkele letters kunnen weghalen nadat de cursisten de tekst hebben opgezegd. Zo wordt de activiteit steeds moeilijker, tot de cursisten de tekst zonder de hulp van eerste letters kunnen opzeggen.

- **Woordstrookpuzzels —** Schrijf de woorden van een kerntekst op een gelinieerd blaadje (of laat cursisten dat doen). Knip het blaadje in strookjes en laat daarbij zinsneden van de tekst intact. Maak enkele strookjes korter zodat er maar een paar woorden van de tekst op staan. Hutsel de papierstrookjes door elkaar en geef ze aan groepjes van twee of meer cursisten. Vraag de cursisten de strookjes met behulp van hun Schriften in de juiste volgorde te plaatsen. Laat ze net zo lang oefenen tot ze hun Schriften niet meer nodig hebben. Als ze klaar zijn, vraagt u ze de hele passage op te zeggen. U kunt desgewenst de tijd bijhouden om te zien welk groepje de strookjes het snelst in de juiste volgorde kan plaatsen. U kunt ook de tijd voor de hele klas bijhouden om te zien hoe lang het duurt voordat alle groepjes de puzzel klaar hebben (groepjes die klaar zijn, kunnen de langzamere groepjes helpen).

100 kernteksten

Oude Testament	Nieuwe Testament	Boek van Mormon	Leer en Verbonden
Mozes 1:39	Mattheüs 5:14–16	1 Nephi 3:7	GJS 1:15–20
Mozes 7:18	Mattheüs 11:28–30	2 Nephi 2:25	LV 1:37–38
Abraham 3:22–23	Mattheüs 16:15–19	2 Nephi 2:27	LV 6:36
Genesis 1:26–27	Mattheüs 22:36–39	2 Nephi 9:28–29	LV 8:2–3
Genesis 2:24	Mattheüs 28:19–20	2 Nephi 25:23, 26	LV 10:5
Genesis 39:9	Lukas 24:36–39	2 Nephi 28:7–9	LV 13:1
Exodus 19:5–6	Johannes 3:5	2 Nephi 31:19–20	LV 18:10–11
Exodus 20:3–17	Johannes 14:6	2 Nephi 32:3	LV 18:15–16
Jozua 24:15	Johannes 14:15	2 Nephi 32:8–9	LV 19:16–19
1 Samuel 16:7	Johannes 17:3	Mosiah 2:17	LV 19:23
Psalmen 24:3–4	Handelingen 2:36–38	Mosiah 3:19	LV 25:13
Psalmen 119:105	Handelingen 3:19–21	Mosiah 4:30	LV 46:33
Psalmen 127:3	1 Korinthe 6:19–20	Alma 7:11–13	LV 58:27
Spreuken 3:5–6	1 Korinthe 15:20–22	Alma 32:21	LV 58:42–43
Jesaja 1:18	1 Korinthe 15:40–42	Alma 37:35	LV 64:9–11
Jesaja 5:20	Galaten 5:22–23	Alma 39:9	LV 76:22–24
Jesaja 29:13–14	Efeze 4:11–14	Alma 41:10	LV 76:40–41
Jesaja 53:3–5	Filippenzen 4:13	Helaman 5:12	LV 78:19
Jesaja 58:6–7	2 Thessalonicenzen 2:1–3	3 Nephi 12:48	LV 82:10
Jesaja 58:13–14	2 Timotheüs 3:15–17	3 Nephi 18:15, 20–21	LV 88:124
Jeremia 1:4–5	Hebreeën 12:9	Ether 12:6	LV 89:18–21
Ezechiël 37:15–17	Jakobus 1:5–6	Ether 12:27	LV 107:8
Amos 3:7	Jakobus 2:17–18	Moroni 7:41	LV 121:36, 41–42
Maleachi 3:8–10	1 Petrus 4:6	Moroni 7:45, 47–48	LV 130:22–23
Maleachi 4:5–6	Openbaring 20:12	Moroni 10:4–5	LV 131:1–4

Inleiding tot fundamentele leerstellingen

De volgende fundamentele leerstellingen moeten in het seminarie aan bod komen:

- Godheid
- Heilsplan
- Verzoening van Jezus Christus
- Bedeling, afval en herstelling
- Profeten en openbaring
- Priesterschap en priesterschapssleutels
- Verordeningen en verbonden
- Huwelijk en gezin
- Geboden

Leerkrachten behoren ervoor te zorgen dat de cursisten deze fundamentele leerstellingen herkennen, begrijpen, geloven, kunnen uitleggen en toepassen als zij de Schriften bestuderen. Daardoor wordt het getuigenis van de cursisten sterker en krijgen zij meer waardering voor het herstelde evangelie van Jezus Christus. Met deze fundamentele leerstellingen gewapend, zijn de cursisten ook beter voorbereid om het evangelie na te leven en die belangrijke waarheden aan anderen over te brengen. De lessen in dit boek zijn met de fundamentele leerstellingen in gedachte samengesteld. Bedenk wel dat er nog andere belangrijke leerstellingen van het evangelie in dit lesboek beklemtoond worden, ook al zijn die niet in de lijst met fundamentele leerstellingen opgenomen. De fundamentele leerstellingen van het evangelie komen aan bod wanneer u dagelijks met de cursisten de Schriften bestudeert en ze kernteksten leert beheersen. De fundamentele leerstellingen leren begrijpen, geloven en naleven is een proces dat in de vier jaren seminarie en de rest van het leven van een cursist voortduurt. Geef de cursisten desgewenst een lijst met de fundamentele leerstellingen.

Toets fundamentele leerstellingen

Er is een zogeheten Toets fundamentele leerstellingen opgesteld om leerkrachten van informatie te voorzien waardoor ze hun cursisten gerichter tot zegen kunnen zijn. Het is aan te raden dat leerkrachten deze toets in de eerste lesweek afnemen en daarna nog eens aan het eind van het jaar. U vindt de Toets fundamentele leerstellingen en andere toetsen door op de S&I-website (si.lds.org) op het woord *assessment* te zoeken.

Leerkrachten die de toetsresultaten van de cursisten naar het S&I Office of Research inzenden, ontvangen een rapport waarmee ze hun lessen beter op de behoeften van hun cursisten kunnen afstemmen. Als de resultaten bijvoorbeeld aangeven dat cursisten de leer van bekering niet begrijpen, worden diverse lessen in het jaarlijkse lesmateriaal aangeduid die de cursisten deze leer beter helpen

begrijpen. Als leerkrachten deze informatie onder gebed in de opeenvolgende behandeling van de hoofdstukken in de Schriften gebruiken, zijn onze jongeren en jongvolwassenen beter voorbereid om het doel van seminaries en instituten voor godsdienstonderwijs te verwezenlijken.

Fundamentele leerstellingen

De fundamentele leerstellingen moeten in seminarie- en instituutlessen aan bod komen. Leerkrachten behoren ervoor te zorgen dat de cursisten deze evangelieleerstellingen kunnen herkennen, begrijpen, geloven, uitleggen en toepassen. Daardoor wordt het getuigenis van de cursisten sterker en krijgen zij meer waardering voor het herstelde evangelie van Jezus Christus. Met deze leerstellingen gewapend, zijn de cursisten ook beter voorbereid om die belangrijke waarheden aan anderen over te brengen.

De meeste van de honderd kernteksten van het seminarie en instituut voor godsdienstonderwijs zijn uitgekozen om de cursisten meer begrip van de fundamentele leerstellingen te geven. De meeste teksten in dit document zijn kernteksten. Op die manier wordt duidelijk wat ze met de fundamentele leerstellingen te maken hebben.

1. Godheid

De Godheid bestaat uit drie afzonderlijke personen: God, de eeuwige Vader; zijn Zoon, Jezus Christus; en de Heilige Geest (zie Geschiedenis van Joseph Smith 1:15–20). De Vader en de Zoon hebben een tastbaar lichaam van vlees en beenderen, en de Heilige Geest is een persoon van geest (zie LV 130:22–23). Zij zijn één in doel en leer. Ze zijn volmaakt verenigd in de uitvoering van het goddelijke heilsplan van onze hemelse Vader.

God de Vader

God de Vader is de oppermachtige Heerser van het heelal. Hij is de Vader van onze geest (zie Hebreeën 12:9). Hij is volmaakt, almachtig en alwetend. Hij is ook volmaakt barmhartig, lankmoedig en liefdevol.

Jezus Christus

Jezus Christus is de Eerstgeborene van de Vader in de geest en de Eniggeborene van de Vader in het vlees. Hij is Jehova van het Oude Testament en de Messias van het Nieuwe Testament.

Jezus Christus heeft een zondeloos leven geleid en de zonden van het hele mensdom volmaakt verzoend (zie Alma 7:11–13). Zijn leven geeft precies aan hoe alle mensen zouden moeten leven (zie Johannes 14:6; 3 Nephi 12:48). Hij was de eerste op aarde die is opgestaan (zie 1 Korinthe 15:20–22). Hij zal in macht en heerlijkheid wederkomen en gedurende het duizendjarig rijk op aarde regeren.

Alle gebeden, zegens en priesterschapsverordeningen worden in de naam van Jezus Christus gedaan (zie 3 Nephi 18:15, 20–21).

Relevante verwijzingen: Helaman 5:12; LV 19:23; LV 76:22–24

De Heilige Geest

De Heilige Geest is het derde lid van de Godheid. Hij is een persoon van geest, zonder lichaam van vlees en beenderen. Er wordt vaak naar Hem verwezen als de Geest, de Geest van God, de Geest van de Heer en de Trooster.

De Heilige Geest getuigt van de Vader en de Zoon, openbaart alle waarheid, en heiligt wie zich bekeren en zich laten dopen (zie Moroni 10:4–5).

Relevante verwijzingen: Galaten 5:22–23; LV 8:2–3

2. Heilsplan

In het voorsterfelijk bestaan heeft onze hemelse Vader een plan voorgesteld dat ons de kans biedt om aan Hem gelijk te worden en de onsterfelijkheid en het eeuwige leven te beërven (zie Mozes 1:39). In de Schriften wordt dit plan het heilsplan, het grote plan van geluk, het verlossingsplan en het plan van barmhartigheid genoemd.

Het heilsplan omvat de schepping, de val, de verzoening van Jezus Christus, en alle wetten, verordeningen en leerstellingen van het evangelie. Morele keuzevrijheid — het vermogen om zelfstandig te kiezen en te handelen — is in het plan van onze hemelse Vader ook van essentieel belang (zie 2 Nephi 2:27). Dankzij dit plan kunnen we door de verzoening vervolmaakt worden, een volheid van vreugde ontvangen en voor eeuwig in de tegenwoordigheid van God wonen (zie 3 Nephi 12:48). Onze familiebanden kunnen in de eeuwigheid blijven bestaan.

Relevante verwijzingen: Johannes 17:3; LV 58:27

Het voorsterfelijk leven

Wij zijn kinderen van onze hemelse Vader en woonden vóór onze geboorte als geestkind bij Hem (zie Abraham 3:22–23). In dat voorsterfelijk bestaan namen we samen met andere geestkinderen van onze hemelse Vader deel aan een raadsvergadering. In die raadsvergadering presenteerde onze hemelse Vader zijn plan en verbond de voorsterfelijke Jezus Christus Zich ertoe de Heiland te zijn.

Wij kozen ervoor om het plan van onze hemelse Vader te volgen. Wij bereidden ons voor op ons leven op aarde, waar we ons verder konden ontplooien.

Wie onze hemelse Vader en Jezus Christus navolgden, werd toegestaan dit aardse, sterfelijke leven door te maken op weg naar het eeuwige leven. Lucifer, ook een geestzoon van God, verzette zich tegen het plan. Hij werd de Satan, en hij en zijn volgelingen werden uit de hemel geworpen en hun werd een lichaam en het sterfelijk leven ontzegd.

Relevante verwijzing: Jeremia 1:4–5

De schepping

Jezus Christus heeft de hemelen en de aarde op aanwijzing van de Vader geschapen. De aarde werd niet uit het niets geschapen, maar werd uit bestaand materiaal geformeerd. Jezus Christus heeft ontelbare werelden geschapen (zie LV 76:22–24).

De schepping van de aarde was een wezenlijk onderdeel van Gods plan. Op aarde konden we een stoffelijk lichaam krijgen, getoetst en beproefd worden en goddelijke eigenschappen ontwikkelen.

We dienen de natuurlijke rijkdommen van de aarde wijs, verstandig en met dankzegging te gebruiken (zie LV 78:19).

Adam was de eerste mens op aarde. God schiep Adam en Eva naar zijn beeld. Ieder mens — man en vrouw — is geschapen naar het beeld van God (zie Genesis 1:26–27).

De val

In de hof van Eden gebood God Adam en Eva niet van de vrucht van de boom van de kennis van goed en kwaad te eten, want dat zou de geestelijke en lichamelijke dood tot gevolg hebben. De geestelijke dood is de verbanning uit Gods tegenwoordigheid. De lichamelijke dood is de scheiding van het sterfelijk lichaam en de geest. Omdat Adam en Eva Gods gebod overtraden, werden ze uit zijn tegenwoordigheid verdreven en werden ze sterfelijk. De overtreding van Adam en Eva en de daaropvolgende veranderingen — met inbegrip van de lichamelijke en geestelijke dood — worden de val genoemd.

Als gevolg van de val konden Adam en Eva en hun nageslacht vreugde en verdriet ervaren, goed en kwaad kennen, en kinderen krijgen. (Zie 2 Nephi 2:25). Als afstammelingen van Adam en Eva overerven wij in dit leven hun gevallen staat. We zijn uitgesloten uit Gods tegenwoordigheid en onderworpen aan de lichamelijke dood. We worden ook op de proef gesteld door de moeilijkheden van het dagelijkse leven en door de verzoekingen van de tegenstander (zie Mosiah 3:19).

De val maakt een wezenlijk deel uit van het heilsplan van onze hemelse Vader. Zij heeft een tweeledige richting — neerwaarts maar toch ook voorwaarts. Enerzijds zijn er de lichamelijke en geestelijke dood, maar anderzijds ook het leven op aarde, met de daarin besloten leer- en groeimogelijkheden.

Het sterfelijk leven

Het sterfelijk leven is een leertijd waarin we ons kunnen voorbereiden op het eeuwige leven en kunnen bewijzen of we met onze keuzevrijheid alles doen wat de Heer ons heeft geboden. Tijdens dit sterfelijk leven moeten we elkaar liefhebben en dienen (zie Mosiah 2:17; Moroni 7:45, 47–48).

In het sterfelijk leven zijn onze geest en ons lichaam verenigd, waardoor we ons kunnen ontwikkelen op manieren die in ons voorsterfelijk leven niet mogelijk waren. Ons lichaam vormt een belangrijk onderdeel van het heilsplan en moet als een gave van onze hemelse Vader gerespecteerd worden (zie 1 Korinthe 6:19–20).

Relevante verwijzingen: Jozua 24:15; Mattheüs 22:36–39; 2 Nephi 28:7–9; Alma 41:10; LV 58:27

Leven na de dood

Na onze dood gaat onze geest naar de geestenwereld in afwachting van de opstanding. De geesten van de rechtvaardigen worden ontvangen in een staat van geluk, die we paradijs noemen. Vele getrouwen zullen het evangelie prediken aan wie zich in de gevangenis in de geestenwereld bevinden.

De geestengevangenis is een voorlopige plek in het hiernamaals voor hen die zonder kennis van de waarheid sterven of die in dit leven ongehoorzaam aan God zijn. Daar worden de geesten van gestorvenen in het evangelie onderricht en krijgen ze de kans om zich te bekeren en de heilsverordeningen te accepteren die

voor hen in de tempel worden verricht (zie 1 Petrus 4:6). Wie daar het evangelie aanvaarden, wonen tot de opstanding in het paradijs.

De opstanding is de hereniging van onze geest en ons volmaakte lichaam van vlees en beenderen (zie Lukas 24:36–39). Na de opstanding zullen geest en lichaam nooit meer gescheiden worden en zullen we onsterfelijk zijn. Iedereen die geboren wordt, zal herrijzen omdat Jezus Christus de dood heeft overwonnen (zie 1 Korinthe 15:20–22). De rechtschapenen staan eerder op dan de goddelozen en komen voort in de eerste opstanding.

Het laatste oordeel vindt na de opstanding plaats. Jezus Christus zal eenieder oordelen om de eeuwige heerlijkheid vast te stellen die hij of zij ontvangt. Hij zal Zich bij dit oordeel baseren op onze gehoorzaamheid aan Gods geboden (zie Openbaring 20:12; Mosiah 4:30).

Er zijn drie koninkrijken van heerlijkheid. (Zie 1 Korinthe 15:40–42). Het celestiale koninkrijk is het hoogste. Wie kloekmoedig in het getuigenis van Jezus en gehoorzaam aan de beginselen en verordeningen van het evangelie zijn, zullen in de tegenwoordigheid van God de Vader en zijn Zoon, Jezus Christus, verblijven (zie LV 131:1–4).

Het middelste van de drie koninkrijken van heerlijkheid is het terrestriale koninkrijk. Dit koninkrijk is bestemd voor alle eerzame mensen die niet kloekmoedig waren in het getuigenis van Jezus.

Het telestiale koninkrijk is het laagste van de drie koninkrijken van heerlijkheid. Dit koninkrijk is weggelegd voor hen die tijdens hun sterfelijk leven goddeloosheid boven rechtschapenheid verkozen. Deze mensen ontvangen hun heerlijkheid nadat zij uit de gevangenis zijn bevrijd.

Relevante verwijzing: Johannes 17:3

3. Verzoening van Jezus Christus

Verzoenen is de straf voor zonden op zich nemen en zo de gevolgen van de zonden voor boetvaardige zondaars wegnemen en hun toestaan zich met God te verzoenen. Jezus Christus was de enige die de volmaakte verzoening voor de hele mensheid tot stand kon brengen. Zijn verzoening bestond uit het lijden voor de zonden van het mensdom in de hof van Gethsémané, het vergieten van zijn bloed, zijn lijden en dood aan het kruis en zijn opstanding uit het graf (zie Lukas 24:36–39; LV 19:16–19). De Heiland kon de verzoening tot stand brengen omdat Hij Zich vrij van zonden had gehouden en de macht over de dood bezat. Van zijn sterfelijke moeder erfde Hij het vermogen om te sterven. Van zijn onsterfelijke Vader erfde Hij het vermogen om zijn leven weer op te nemen.

Door de genade, mogelijk gemaakt door het zoenoffer van de Heiland, zullen alle mensen uit de dood opstaan en onsterfelijk worden. Door de verzoening van Jezus Christus kunnen we het eeuwig leven ontvangen (zie Moroni 7:41). Om die gave te ontvangen moeten we het evangelie van Jezus Christus naleven, wat onder meer inhoudt dat we geloof in Hem hebben, ons van onze zonden bekeren, ons laten dopen, de gave van de Heilige Geest ontvangen, en tot het einde toe volharden (zie Johannes 3:5).

Als onderdeel van zijn verzoening heeft Jezus Christus niet alleen voor onze zonden geleden, maar ook de pijnen, ziekten en zwakheden van alle mensen op Zich genomen (zie Alma 7:11–13). Hij begrijpt ons lijden, omdat Hij dat zelf heeft meegemaakt. Van zijn genade (zijn instaatstellende kracht) worden wij sterker en kunnen wij onze lasten dragen en taken uitvoeren die wij uit onszelf niet voor elkaar krijgen (zie Mattheüs 11:28–30; Filippenzen 4:13; Ether 12:27).

Relevante verwijzingen: Johannes 3:5; Handelingen 3:19–21

Geloof in Jezus Christus

Geloof is hoop 'op dingen die niet worden gezien, maar die waar zijn' (Alma 32:21; zie ook Ether 12:6). Het is een gave van God.

Wil geloof iemand tot eeuwig heil brengen, dan moet het Jezus Christus tot kern hebben. Geloof in Jezus Christus houdt in volledig op Hem te vertrouwen en zich te verlaten op zijn oneindige verzoening, macht en liefde. Het houdt in zijn leringen te geloven en te beseffen dat hoewel wij niet alles begrijpen, Hij dat wel doet (zie Spreuken 3:5–6; LV 6:36).

Geloof is meer dan passief geloven; het komt tot uitdrukking in onze leefwijze (zie Jakobus 2:17–18). Geloof kan toenemen door te bidden, de Schriften te bestuderen en Gods geboden te onderhouden.

Heiligen der laatste dagen hebben ook geloof in God de Vader, de Heilige Geest, het priesterschapsgezag en andere belangrijke aspecten van het herstelde evangelie. Door ons geloof kunnen wij geestelijk en lichamelijk genezen worden en de kracht krijgen om door te gaan, onze beproevingen het hoofd te bieden en verleiding te weerstaan (zie 2 Nephi 31:19–20). De Heer zal naar ons geloof grote wonderen in ons leven teweegbrengen.

Door geloof in Jezus Christus kan iemand vergiffenis van zonden krijgen en kan hij uiteindelijk in Gods tegenwoordigheid vertoeven.

Relevante verwijzing: Mattheüs 11:28–30

Bekering

Bekering is een verandering in ons denken en van ons hart die ons een nieuwe kijk op God, op onszelf en op de wereld geeft. Bekering omvat afkering van zonde en toenadering tot God voor vergiffenis. Bekering wordt ingegeven door liefde voor God en het oprechte verlangen om zijn geboden te gehoorzamen.

Onze zonden maken ons onrein — ongeschikt om bij onze hemelse Vader te wonen. Onze hemelse Vader heeft door middel van de verzoening van Jezus Christus in de enige manier voorzien waarop wij vergeving van onze zonden kunnen krijgen (zie Jesaja 1:18).

Bekering bestaat ook uit berouw voor begane zonden, bekentenis aan onze hemelse Vader en zo nodig aan anderen, verzaking van zonde, indien mogelijk herstelling van de schade die onze zonden anderen hebben toegebracht, en naleving van Gods geboden (zie LV 58:42–43).

Relevante verwijzingen: Jesaja 53:3–5; Johannes 14:6; 2 Nephi 25:23, 26; LV 18:10–11; LV 19:23; LV 76:40–41

4. Bedeling, afval en herstelling

Bedeling

Een bedeling is een tijdperk waarin de Heer zijn leerstellingen, verordeningen en priesterschap openbaart. Het is een tijdperk waarin de Heer minimaal één bevoegde dienstknecht op aarde heeft die het heilige priesterschap draagt, en die de goddelijke volmacht heeft om het evangelie te verbreiden en de verordeningen ervan te verrichten. We leven nu in de laatste bedeling — de bedeling van de volheid der tijden, die met de openbaring van het evangelie aan Joseph Smith is begonnen.

Voorgaande bedelingen zijn in verband gebracht met Adam, Henoch, Noach, Abraham, Mozes en Jezus Christus. Daarnaast zijn er nog andere bedelingen geweest, bijvoorbeeld onder de Nephieten en de Jaredieten. Het heilsplan en het evangelie van Jezus Christus zijn in elke bedeling geopenbaard en verkondigd.

Afval

Als mensen zich afkeren van de beginselen van het evangelie en geen priesterschapssleutels hebben, zijn zij afvallig.

Door de hele wereldgeschiedenis heen zijn er periodes van algehele afvalligheid geweest. Een voorbeeld is de grote afval, die optrad nadat de Heiland zijn kerk had gevestigd (zie 2 Thessalonicenzen 2:1–3). Na de dood van Jezus' apostelen verbasterden mensen de beginselen van het evangelie en brachten ze ongeoorloofde wijzigingen aan in de kerkorganisatie en de priesterschapsverordeningen. Deze wijdverbreide verdorvenheid noopte de Heer ertoe het gezag en de sleutels van het priesterschap van de aarde weg te halen.

Gedurende de grote afval moest men het zonder de goddelijke leiding van levende profeten stellen. Er ontstonden vele kerken, maar niemand bezat het gezag om de gave van de Heilige Geest te verlenen of andere priesterschapsverordeningen te verrichten. Delen van de heilige Schriften waren verdraaid of verloren gegaan, zodat de mensen een nauwkeurig begrip van God ontbeerden.

Deze afval bleef bestaan tot onze hemelse Vader en zijn geliefde Zoon aan Joseph Smith verschenen en de aanzet tot de herstelling van de volheid van het evangelie gaven.

Herstelling

Met de herstelling bracht God de waarheid en de verordeningen van zijn evangelie wederom op aarde (zie Handelingen 3:19–21).

Ter voorbereiding op de herstelling verwekte God edele mannen in de periode die de Reformatie wordt genoemd. Zij probeerden de leerstellingen, gebruiken en organisatie van de kerk in hun oorspronkelijke, zuivere staat terug te brengen. Zij hadden echter noch het priesterschap, noch de volheid van het evangelie.

De herstelling is in 1820 begonnen, toen God de Vader en zijn Zoon, Jezus Christus als antwoord op het gebed van Joseph Smith aan hem verschenen en met hem spraken. (Zie Geschiedenis van Joseph Smith 1:15–20). Enkele belangrijke gebeurtenissen van de herstelling waren de vertaling van het Boek van Mormon, de

herstelling van het Aäronisch en Melchizedeks priesterschap, en de oprichting van de kerk op 6 april 1830.

Het Aäronisch priesterschap werd op 15 mei 1829 door Johannes de Doper op Joseph Smith en Oliver Cowdery bevestigd. Het Melchizedeks priesterschap en de sleutels van het koninkrijk werden ook in 1829 hersteld, toen de apostelen Petrus, Jakobus en Johannes die aan Joseph Smith en Oliver Cowdery verleenden.

De volheid van het evangelie is hersteld en De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen is 'de enige ware en levende kerk op het oppervlak van de gehele aarde' (LV 1:30). De kerk zal uiteindelijk de hele aarde vullen en eeuwig bestaan.

Relevante verwijzingen: Jesaja 29:13–14; Ezechiël 37:15–17; Efeze 4:11–14; Jakobus 1:5–6

5. Profeten en openbaring

Een profeet is iemand die door God is geroepen om in zijn naam te spreken. (zie Amos 3:7). Profeten getuigen van Jezus Christus en verkondigen zijn evangelie. Zij maken Gods wil en ware karakter bekend. Zij hekelen zonde en wijzen op de gevolgen ervan. Soms voorzeggen zij gebeurtenissen die in de toekomst liggen (zie LV 1:37–38). Veel leringen van profeten staan in de Schriften. Bestuderen we de woorden van de profeten, dan leren we de waarheid kennen en krijgen we leiding (zie 2 Nephi 32:3).

Wij steunen de president van de kerk als profeet, ziener en openbaarder, en als de enige persoon op aarde die voor de hele kerk openbaring ontvangt. We steunen ook de raadgevers in het Eerste Presidium en de leden van het Quorum der Twaalf Apostelen als profeten, zieners en openbaarders.

Als God met zijn kinderen communiceert, noemen we dat openbaring. Als de Heer zijn wil aan de kerk openbaart, spreekt Hij bij monde van zijn profeet. In de Schriften — de Bijbel, het Boek van Mormon, de Leer en Verbonden en de Parel van grote waarde — staan openbaringen van vroegere en hedendaagse profeten. De president van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen is Gods hedendaagse profeet op aarde.

Mensen kunnen openbaring ontvangen en hulp krijgen bij hun specifieke behoeften, taken en vragen, en ter versterking van hun getuigenis. De meeste openbaringen aan de leiders en leden van de kerk komen in de vorm van ingevingen en gedachten van de Heilige Geest. De Heilige Geest spreekt tot het verstand en het hart met een stille, zachte stem (zie LV 8:2–3). Openbaring komt ook door middel van visioenen, dromen of het bezoek van een engel.

Relevante verwijzingen: Psalmen 119:105; Efeze 4:11–14; 2 Timotheüs 3:15–17; Jakobus 1:5–6; Moroni 10:4–5

6. Priesterschap en priesterschapssleutels

Het priesterschap is de oneindige macht en het eeuwige gezag van God. Door het priesterschap bestuurt God de hemelen en de aarde die Hij heeft geschapen. Door

deze macht verlost en verhoogt Hij zijn kinderen, en brengt Hij 'de onsterfelijkheid en het eeuwige leven van de mens tot stand' (Mozes 1:39).

God verleent het priesterschapsgezag aan de mannelijke leden van de kerk die zich aan de kerkelijke normen houden, zodat zij in zijn naam het heil van zijn kinderen teweeg kunnen brengen. De sleutels van het priesterschap zijn de rechten van presidentschap, oftewel de macht die God aan de mens geeft om zijn koninkrijk op aarde te besturen en te leiden (zie Mattheüs 16:15–19). Door die sleutels kunnen priesterschapsdragers het gezag krijgen om het evangelie te prediken en de heilsverordeningen te verrichten. Ieder die in de kerk een taak vervult, wordt daarvoor geroepen op aanwijzing van iemand die priesterschapssleutels bezit. Derhalve maken zij aanspraak op de benodigde macht om te dienen en de taken van hun roeping te verrichten.

Relevante verwijzing: LV 121:36, 41–42

Aäronisch priesterschap

Het Aäronisch priesterschap wordt vaak het voorbereidend priesterschap genoemd. De ambten in het Aäronisch priesterschap zijn diaken, leraar, priester en bisschop. Tegenwoordig kunnen mannelijke leden die de kerkelijke normen naleven vanaf hun twaalfde het Aäronisch priesterschap krijgen.

Het Aäronisch priesterschap omvat de sleutels 'van de bediening van engelen en van het evangelie van bekering en van de doop' (LV 13:1).

Melchizedeks priesterschap

Het Melchizedeks priesterschap is het hogere priesterschap waarmee men in geestelijke zaken bedient (zie LV 107:8). Dit hogere priesterschap is aan Adam gegeven en is altijd op aarde als de Heer zijn evangelie openbaart.

Het werd eerst 'het heilig priesterschap naar de orde van de Zoon van God' (LV 107:3) genoemd. Later werd het bekend als het Melchizedeks priesterschap, genoemd naar een grote hogepriester die in de tijd van de profeet Abraham leefde.

De ambten in het Melchizedeks priesterschap zijn: ouderling, hogepriester, patriarch, zeventiger en apostel. De president van de kerk is de president van de Melchizedekse priesterschap.

Relevante verwijzing: Efeze 4:11–14

7. Verordeningen en verbonden

Verordeningen

In De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen is een verordening een heilige, formele handeling met geestelijke betekenis. Elke verordening van God is bestemd om geestelijke waarheden over te brengen. De verordeningen tot heil worden verricht met het gezag van het priesterschap en op aanwijzing van wie priesterschapssleutels bezitten. Sommige verordeningen zijn van essentieel belang voor onze verhoging en worden heilsverordeningen genoemd.

De eerste heilsverordening van het evangelie is de doop door onderdompeling door iemand die daartoe het gezag bezit. De doop is noodzakelijk om lid van de kerk te worden en om het celestiale koninkrijk in te gaan (zie Johannes 3:5).

Het woord *dopen* komt uit het Hebreeuws en betekent 'onderdompelen'. Onderdompeling is symbolisch voor de dood van iemands zondige leven en zijn of haar wedergeboorte tot een geestelijk leven, gewijd aan de dienst aan God en zijn kinderen. Ook staat de doop symbool voor de dood en de opstanding.

Iemand die zich heeft laten dopen, krijgt de handen van een of meerdere Melchizedeks-priesterschapsdragers opgelegd om als lid van de kerk te worden bevestigd. Als onderdeel van deze verordening, bevestiging genoemd, krijgt de persoon de gave van de Heilige Geest verleend.

De gave van de Heilige Geest verschilt van de invloed van de Heilige Geest. Vóór de doop kan iemand af en toe de invloed van de Heilige Geest voelen en dankzij die invloed een getuigenis van de waarheid ontvangen (zie Moroni 10:4–5). Na ontvangst van de gave van de Heilige Geest heeft men recht op zijn voortdurende gezelschap, op voorwaarde dat men de geboden onderhoudt.

Andere heilsverordeningen zijn bijvoorbeeld de ordening (van een man) tot het Melchizedeks priesterschap, de tempelbegiftiging en de huwelijksverzegeling (zie LV 131:1–4). Alle heilsverordeningen van het priesterschap gaan altijd van een verbond vergezeld. In de tempel kunnen deze heilsverordeningen ook plaatsvervangend voor de doden worden verricht. Plaatsvervangende verordeningen zijn alleen van kracht als de overledenen die verordeningen in de geestenwereld aannemen en de bijbehorende verbonden nakomen.

Andere verordeningen, zoals het zalven van zieken en een naam en een zegen aan kinderen geven, zijn ook van belang voor onze geestelijke ontwikkeling.

Relevante verwijzing: Handelingen 2:36–38

Verbonden

Een verbond is een heilige overeenkomst tussen God en de mens. God stelt de voorwaarden van het verbond en de mens stemt erin toe zich daaraan te houden. God belooft ons dan bepaalde zegeningen voor onze gehoorzaamheid (zie LV 82:10).

Alle heilsverordeningen van het priesterschap gaan altijd van een verbond vergezeld. Wij sluiten bij onze doop een verbond met de Heer en hernieuwen dat verbond door aan het avondmaal deel te nemen. Broeders die het Melchizedeks priesterschap ontvangen, gaan de eed en het verbond van het priesterschap aan. In de tempel sluiten we nog meer verbonden.

Relevante verwijzingen: Exodus 19:5–6; Psalmen 24:3–4; 2 Nephi 31:19–20; LV 25:13

8. Huwelijk en gezin

Het huwelijk tussen man en vrouw is van Godswege geboden. Het gezin staat centraal in Gods plan voor ons eeuwig heil en geluk. De kans op een gelukkig

gezinsleven is het grootst als de leringen van de Heer Jezus Christus eraan ten grondslag liggen.

Het heilige voortplantingsvermogen mag alleen gebruikt worden tussen een man en een vrouw die wettig met elkaar zijn gehuwd. Ouders moeten zich vermenigvuldigen en de aarde vervullen, hun kinderen in liefde en rechtschapenheid opvoeden en in de stoffelijke en geestelijke behoeften van hun kinderen voorzien.

Man en vrouw hebben de plechtige taak om van elkaar te houden en voor elkaar te zorgen. De vader behoort zijn gezin met liefde en in rechtschapenheid te presideren en in de levensbehoeften te voorzien. De taak van de moeder is op de eerste plaats de zorg voor de kinderen. Vader en moeder hebben de plicht om elkaar als gelijkwaardige partners met deze heilige taken te helpen.

Door het goddelijke plan van geluk is het mogelijk dat de familieband ook na de dood blijft bestaan. De aarde is geschapen en het evangelie is geopenbaard, opdat er gezinnen konden worden gesticht en voor eeuwig worden verzegeld en verhoogd. (Aangepast overgenomen uit 'Het gezin: een proclamatie aan de wereld', *Liahona,* november 2010, 129; zie ook LDS.org/topics/family-proclamation.)

Relevante verwijzingen: Genesis 2:24; Psalmen 127:3; Maleachi 4:5–6; LV 131:1–4

9. Geboden

De geboden zijn de wetten en voorschriften die God de mens geeft. We tonen Hem onze liefde door zijn geboden te onderhouden (zie Johannes 14:15). Gehoorzaamheid aan de geboden leidt tot zegeningen van de Heer (zie LV 82:10).

De twee meest fundamentele geboden zijn: 'U zult de Heere, uw God, liefhebben met heel uw hart, met heel uw ziel en met heel uw verstand. […] en […] u zult uw naaste liefhebben als uzelf' (Mattheüs 22:36–39).

De tien geboden zijn een essentieel onderdeel van het evangelie. Het zijn eeuwige beginselen, noodzakelijk voor onze verhoging (zie Exodus 20:3–17). De Heer heeft ze lang geleden aan Mozes geopenbaard en in hedendaagse openbaringen bevestigd.

Andere geboden houden onder meer in: dagelijks bidden (zie 2 Nephi 32:8–9), anderen over het evangelie vertellen (zie Mattheüs 28:19–20), de wet van kuisheid naleven (zie LV 46:33), een volledige tiende betalen (zie Maleachi 3:8–10), vasten (zie Jesaja 58:6–7), anderen vergeven (zie LV 64:9–11), een geest van dankbaarheid hebben (zie LV 78:19) en het woord van wijsheid naleven (zie LV 89:18–21).

Relevante verwijzingen: Genesis 39:9; Jesaja 58:13–14; 1 Nephi 3:7; Mosiah 4:30; Alma 37:35; Alma 39:9; LV 18:15–16; LV 88:124

Ga voor meer informatie over deze onderwerpen naar LDS.org, Teachings, Gospel Topics; of raadpleeg *Trouw aan het geloof: evangeliewijzer* (2004).

De evangeliënharmonie als onderwijsmethode

We raden u aan om dit boek te gebruiken zoals het opgesteld is en de vier evangeliën in volgorde te behandelen. U kunt er echter voor kiezen om de evangeliën in het Nieuwe Testament aan de hand van de evangeliënharmonie te onderwijzen. Dat wil zeggen dat u de gebeurtenissen uit het leven van de Heiland in chronologische volgorde behandelt en daarbij het lesmateriaal uit de evangeliën combineert. Voor meer informatie en bronnen over de evangeliënharmonie raadpleegt u het aanhangsel in de digitale versie van dit boek op LDS.org en in de mobiele app Gospel Library.

Overzicht van het leven van Jezus Christus

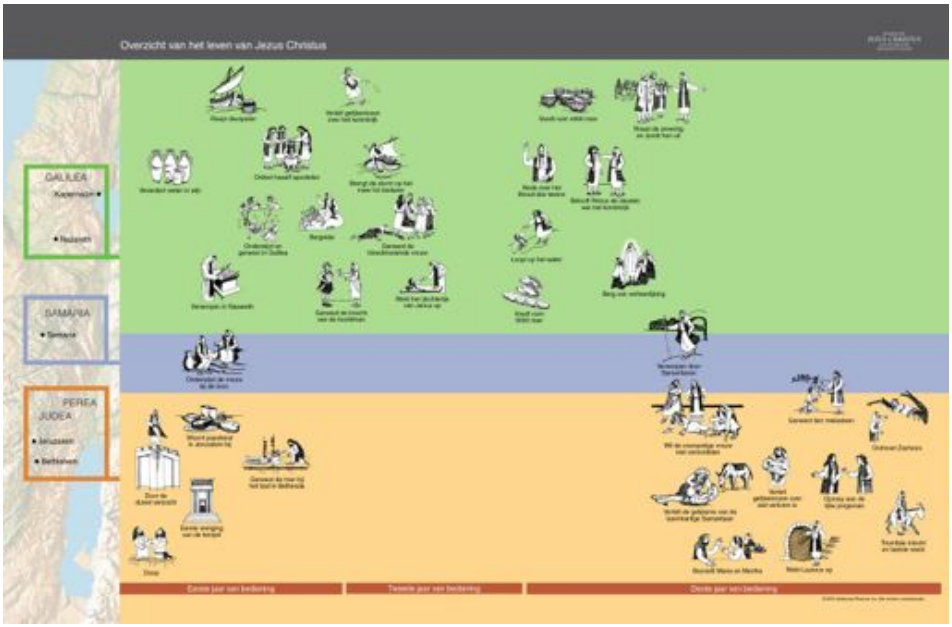

Afbeeldingen over het Nieuwe Testament

Vijgenboom (zie Mattheüs 21:18–22)

© Jose Ramiro Laguna/Shutterstock.com

Jezus onderricht in de tempel (zie Mattheüs 21:23–23:39)

Jezus vergeeft en geneest de man die door het dak naar beneden gelaten werd (zie Markus 2:1–12 en Lukas 5:17–26)

Maria en Elizabet (zie Lukas 1)

Jezus verklaart dat Hij de Messias is (zie Lukas 4)

Pilatus erkent dat Jezus onschuldig is (zie Johannes 18–19)

Paulus schrijft brieven (zie 2 Timotheüs 1–2)

Jezus Christus waakt over en zorgt voor zijn getrouwe volgelingen (zie Openbaring 1:12–16)

Johannes' visioen van de vrouw en de draak (zie Openbaring 12)

SEMINARIE EN INSTITUUT
VOOR GODSDIENSTONDERWIJS

DE KERK VAN
JEZUS CHRISTUS
VAN DE HEILIGEN
DER LAATSTE DAGEN

DUTCH
4 02123 39120 9
12339 120